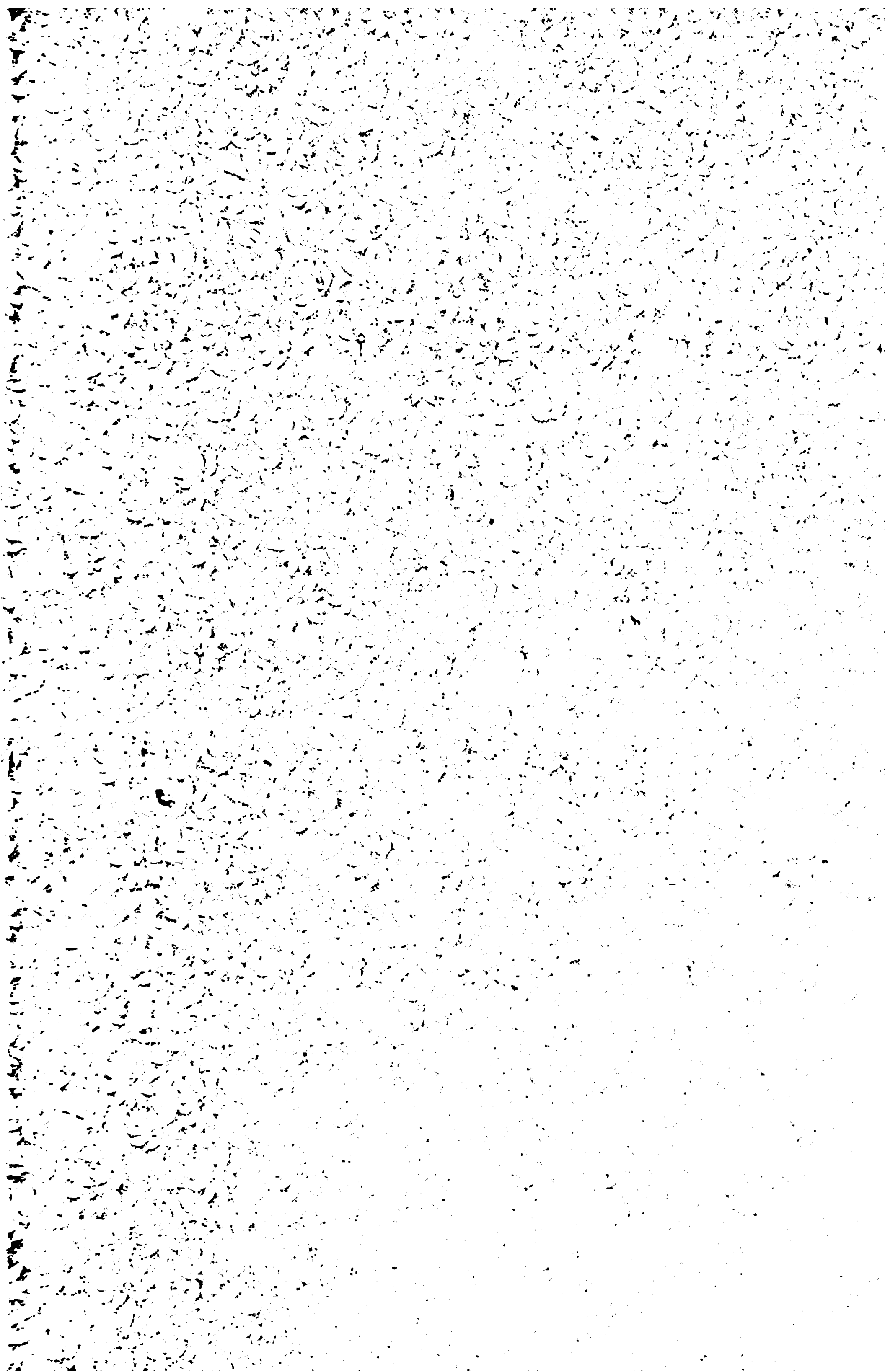

CATALOGUS.

EERSTE DEEL.

CATALOGUS

VAN DE

BOEKERIJ

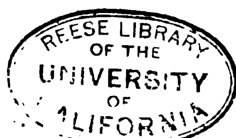
DER

KONINKLIJKE AKADEMIE VAN WETENSCHAPPEN,

GEVESTIGD

TE AMSTERDAM.

EERSTE DEEL.

AMSTERDAM,
FREDERIK MULLER.
1858—1860.

GEDRUKT BIJ W. J. KRÖBER.

VOORBERIGT.

Mijne vroegere betrekking bij de Koninklijke Akademie van Wetenschappen, en mijne tegenwoordige bij de nu uitgebreide instelling, leggen mij de verpligting op, om voor hare boekerij te waken, deze in goede orde te houden, zoo veel mogelijk uit te breiden en haar gebruik gemakkelijk te maken. Ik aanvaardde deze werkzaamheid, in de maand September van den jare 1852, toen de Akademie voor het eerst in het leven trad, met eenige voorliefde, en trachtte dadelijk, door verschikking en verbeterde plaatsing, orde in de boekerij te brengen. Hieruit bleek de noodzakelijkheid der vervaardiging van eenen nieuwen Catalogus, geschikt om in de plaats te treden van diengenen, waarvan het Eerste Deel, onder den titel van: *Catalogus Bibliothecae Instituti Regii Neerlandici,* in den jare 1841 te Amsterdam werd uitgegeven. De eerste aflevering daarvan zag in den jare 1855 het licht. De aanmerkelijke uitbreiding, welke het gedeelte der boekerij, waarover deze aflevering handelt, in de geringe tijdsruimte van drie jaren ondervond, de aanvulling voorts, door

aankoop en geschenk, van leemten, welke in den jare 1855 overbleven, hebben eenen herdruk dezer eerste aflevering noodig gemaakt. De vergelijking van dit Eerste Stuk met haar en het groot aantal ingeschoven nummers, door *a*, *aa*, *ab* enz. aangeduid, mogen van deze uitbreiding ten bewijs strekken. Tevens onderging de Catalogus daarbij eenige omwerking en verbetering, waarvan vooral de rubriek D blijk geeft.

Eene korte voorafspraak moge voorts dit Eerste Stuk vergezellen Ik heb gemeend mij niet te moeten binden aan de bij ons nog dikwerf in gebruik zijnde rangschikking naar het formaat. Terwijl ik haar voor de plaatsing, opdat deze beknopt en sierlijk zij, behoud, wijk ik er van af bij de classificatie in den Catalogus. Dit gemis van zamenstemming tusschen den Catalogus en de plaatsing in de zalen der boekerij, heeft, wel is waar, het nadeel, dat men twee werken, welke tot eene en dezelfde Afdeeling behooren, maar waarvan het formaat verschilt, wel in den Catalogus in nummer op elkander ziet volgen, maar op onderscheidene en dikwerf zeer verwijderde plaatsen in de boekerij ontmoet, maar dit bezwaar wordt in ruime mate opgewogen, door een meer wetenschappelijk overzigt, en door meer vruchtbare en gemakkelijker bestudering. Bovendien is de moeite, welke de plaatsing mag te weeg brengen, eene zaak van ondergeschikt belang voor den bezoeker der bibliotheek, wien men toch nimmer het regt kan laten, zich zelven de boeken te verschaffen, terwijl de beambten gemakkelijk de rangschikking zich in het geheugen prenten, en spoedig aan elk het verlangde werk ter hand kunnen stellen.

De boekerij, waarvan een deel van hetgeen zij bevat nu opentlijk wordt bekend gemaakt, is de eigendom der Akademie en bepaaldelijk voor hare leden bestemd, die ten allen tijde den toegang tot haar hebben, en het gebruik der daarin bewaarde

boeken kunnen eischen. Echter zijn van dit voorregt niet uitgesloten personen, door geenen titel aan de Akademie verbonden. Onder afwachting van nadere bepalingen, kunnen deze tot het gebruik maken der boeken, onder gepaste waarborgen, zich elk der vijf eerste werkdagen der week van 's middags twaalf tot 's namiddags vier ure in het gebouw der Akademie aanmelden. Zij zullen aldaar bereidvaardige hulp vinden, mits zij van de vergunning van den Algemeenen Secretaris der Akademie voorzien zijn, en zij zich gelieven te onderwerpen aan de vastgestelde voorschriften.

Te betreuren is het, dat, vooral in de rij der Tijdschriften, nog eenige deelen en afleveringen blijven ontbreken. Hoewel de opgave daarvan den Catalogus niet versiert, heb ik gemeend haar toch niet achterwege te mogen laten. Eene flaauwe hoop blijft mij bezielen, dat de opentlijke vermelding welligt een enkel dezer vroeger verdwaalde boeken tot de Akademie zal doen terugkeeren. Hetzij mij vergund hare Bibliotheek daartoe met nadruk aan te bevelen.

Bij de vervaardiging van den Catalogus, welke ik met kracht hoop voort te zetten, heb ik met erkentelijkheid de hulp te vermelden, mij door de beambten der Akademie verleend. Dank worde tevens toegebragt aan den bekwamen uitgever, wiens boekenkennis en heldere blik voor de rangschikking mij menige gewaardeerde wenk schonken.

Ik wijd een gedeelte van dit Eerste Stuk aan de werken van Vorstelijke maatschappijen en van geleerde Genootschappen. Om het gebruik daarvan zooveel mogelijk te bevorderen, en aan het tijdverlies, dat zoo ligt daarvan afschrikt, te gemoet te komen, heb ik overal de registers en de verdeeling in reeksen met de verandering der titels opgegeven. Een kort overzigt van de geschiedenis van elke Maatschappij en van elk Genootschap vloeide

daaruit als van zelve voort, en vond geleidelijk zijne plaats in aanteekeningen aan den voet der bladzijden. Zoo ik dengene, wien het behaagt dergelijke verzameling te bestuderen, hierdoor het verlies bespare, van datgene, wat den man van wetenschap het dierbaarst is, — tijd — zal ik mij rijkelijk beloond achten voor de moeite en zorg aan dezen arbeid besteed.

Ik laat aan elk het regt, uit het overzigt van dezen schat van wetenschappelijke handelingen de gevolgtrekkingen af te leiden, waartoe zijne opvatting hem voert. Mij, ik wil zulks gaarne erkennen, was, bij het opmaken dezer boekenlijst, steeds het denkbeeld levendig eener voortgaande en zich bij elk volk op eigenaardige wijze ontwikkelende beschaving. Onwillekeurig ontleende ik aan de dagteekening van het eerste ontstaan eener maatschappij, aan het aantal der uitgegeven werken, aan tijdelijken stilstand, aan het weder opvatten van werkzaamheid, aan het verwaarloozen van de taal des lands, aan het later gebruik maken daarvan, aan de wijziging der titels eene menigte van beelden, welke mij den toestand van het volk, zijnen regeringsvorm en zelfs de inborst zijner vorsten als voorspiegelde. Bedrieg ik mij niet, dan is zulks voor den geschiedvorscher geen onbelangrijk punt van studie, waaruit veel te leeren valt. Het is toch geen toeval, dat de Akademie te Berlijn eerst hare werken in het Fransch uitgaf, eenige daarvan zelfs, hoewel oorspronkelijk in het Duitsch geschreven, in het Fransch deed vertalen, maar later, na den val van het Fransche keizerrijk, onafgebroken de volkstaal bezigde. Het is evenmin eene onverschillige zaak, dat de Akademie te Turijn, eerst hare werken in het Latijn, toen in het Fransch, en na den jare 1815 in het Italiaansch uitgaf. Gewigtig is ook het feit der verhoogde werkzaamheid van de reeds bestaande, en het in het leven roepen van een groot aantal nieuwe Genootschappen, zoodra de opgeheven druk der tijden,

na den val van het eerste Fransche Keizerrijk, zulks mogelijk maakte. Maar er is meer, dat mij bij dergelijke beschouwing treft: de neiging bij elk volk tot vorming van zoodanige min of meer centrale Genootschappen; de ondersteuning door elke verlichte regering er aan gegeven; de band, welke er tusschen de volken door ontstaat.

De 404 nummers, met al de daar tusschen ingeschovene, welke van bladz. 1—91 alhier vermeld staan, eene verzameling welligt eenig, toonen door welke soort van ruiling eene verbindtenis wordt aangeknoopt met schier alle staten van Europa en van Amerika. Men zal haar voorzeker niet onvruchtbaar heeten, maar veeleer zich verheugen over hetgeen de Akademie in de jongste jaren mogt bijdragen tot uitbreiding dezer internationale betrekking, en dankbaar de ondersteuning prijzen, haar door Zijner Majesteits regering geschonken. Zij worde daartoe nogmaals aanbevolen bij al diegenen, welke in staat zijn ten dezen hare belangen, en hierdoor die der wetenschap te bevorderen.

Er blijft mij nog overig te gewagen van dat gedeelte van den Catalogus, dat nu voor het eerste het licht ziet. De Akademie is de vervaardiging daarvan verschuldigd aan den Heer M. ROEST MZ., aan wien het Bestuur der Akademie onlangs den titel en de jaarwedde van onder-bibliothecaris schonk. Het bevat een gedeelte van de werken over de geschiedenis van Nederland met hare hulpwetenschappen. Aangaande de systematische rangschikking daarvan, neem ik de vrijheid te verwijzen tot de inhoudsopgave en tot de noten, bij sommige onder-afdeelingen geplaatst. Daarin zijn ook opgenomen de pamfletten, voor zoo verre zij betrekking hebben op de vaderlandsche geschiedenis. Het zal den gebruiker van den Catalogus niet ontsnappen, dat daarbij vlijtig gebruik is gemaakt van de belangrijke vier eerste Afleveringen der *Bibliotheek van Pamfletten* enz., door den

Heer P. A. TIELE bewerkt. De titels dezer rubriek E zijn, uit een bibliographisch oogpunt, letterlijk gecopiëerd en soms, waar het doenlijk was, verkort; welke verkortingen door *enz.* of door drie ... zijn aangewezen. De aanteekeningen bevatten de bijzonderheden, welke men gemeend heeft bekend te moeten maken. In het volgende Stuk zal de opgave der overige werken over de geschiedenis van Nederland en over hare hulpwetenschappen voortgezet worden, waarin men ook de werken zal opgeven over gewesten en plaatsen in Nederland, als ook over zijne Overzeesche Bezittingen. Daarop zal volgen de opgave der werken over letterkunde en over de verschillende takken van wetenschap. Een alphabetisch register zal het geheel besluiten.

Het is niet aan mij over dezen gang van werkzaamheid, welke onder mijn toezigt en met mijne medewerking geschiedt, te oordeelen, maar ik deed den Heer M. ROEST MZ. onregt, zoo ik dit Voorberigt sloot, zonder hem lof en dank te wijden voor zijne zorg, naauwkeurigheid en vlijt.

W. VROLIK,

Algemeene Secretaris der Koninklijke Akademie van Wetenschappen.

AMSTERDAM,
den 17den April 1858.

INHOUD

VAN HET

EERSTEN DEELS EERSTE STUK.

A.

JAARBOEKEN VAN HOOGESCHOLEN;

WERKEN VAN VORSTELIJKE MAATSCHAPPIJEN

EN

GELEERDE GENOOTSCHAPPEN.

B.

TIJDSCHRIFTEN.

C.

ENCYCLOPAEDIËN.

D.

BIBLIOGRAPHIE
EN
BIBLIOTHEEKWETENSCHAP.

E.

GESCHIEDENIS VAN NEDERLAND

MET HARE

HULPWETENSCHAPPEN.

A.

JAARBOEKEN VAN HOOGESCHOLEN.

1. Annales Academiae Lugduno-Batavae, a^s. 1815—37. Lugd.-Bat. 1817—1838. 22 dln. 4°. *).
2. Acta saecularia Academiae Groninganae, complectentia Orationes et Carmen in natali ejus ducentesimo. Gron. 1814. 4°. — Annales Academiae Groninganae a^s. 1815—1837. Gron. 1817—1839. 22 dln. 4°.
3. Annales Academiae Rheno-Trajectinae a^s. 1815—1837. Traj. ad Rh. 1818—1837. 22 dln. 8°.
4. Annales Academici a^s. 1837—1853. Hag. Com. 1840—1842 et Lugd.-Bat. 1849—1856. 4°.
5. Annales Academiae Leodiensis a^s. 1817—27. Leodii. 1819—1829. 10 dln. 4°.
6. Annales Academiae Gandavensis a^s. 1817—1827. Gand. 1819—1829. 10 dln. 4°.
7. Annales Academiae Lovaniensis a^s. 1817—1826. Brux. et Lov. 1818—1827. 9 dln. 4°. †).
8. Annales des Universités de Belgique. Recueil contenant les lois, arrêtés et règlements rélatifs à l'enseignement supérieur, les mémoires couronnés aux concours universitaires et d'autres documents académiques, des ann. 1842—1855. Bruxelles. 1843—1856. 4°.

8a. Det Kongelige Norske Frederiks Universitets Aarsberetnung for 1853. Christiania. 1855. 8°.

---

*) De Annales Academiarum werden sedert 1815, bij Koninklijk Besluit, op 's Rijks kosten in het licht gegeven. Met 1840 echter is deze uitgave door een ander Koninklijk Besluit ingetrokken. Later is zij door de zorg van H. H. Curatoren hervat. (Zie N°. 4). —

†) Deel 8 en 9 (1824—1826) bestaan uit 2 partes.

A.

WERKEN VAN VORSTELIJKE MAATSCHAPPIJEN

EN

GELEERDE GENOOTSCHAPPEN.

I. NEDERLANDEN.

A. ENCYCLOPAEDISCHE GENOOTSCHAPPEN.

a. KONINKLIJK NEDERLANDSCH INSTITUUT (N°. 9—50).

EERSTE KLASSE (N°. 9—31).

9. Verhandelingen der Eerste Klasse van het Koninklijk Nederlandsche Instituut van Wetenschappen, Letterkunde en Schoone Kunsten, te Amsterdam. Amst. 1812—1825. 7 dln. 4°. *).
10. Nieuwe Verhandelingen der Eerste Klasse van het Koninkl. Nederl. Instit. Amst. 1827—1848. 13 dln. 4°.
11. Verhandelingen der Eerste Klasse van het Koninkl. Nederl. Instit. Derde reeks. Amst. 1849—1852. 5 dln. 4°. †).

---

*) Het Koninklijk Nederlandsch Instituut van Wetenschappen, Letterkunde en Schoone Kunsten werd in Mei 1808 door LODEWIJK NAPOLEON, Koning van Holland, opgerigt, en door Koninklijk Besluit van den 26sten October 1851 opgeheven en vervangen door de Koninklijke Akademie van Wetenschappen. — Het Koninklijk Instituut was verdeeld in vier klassen: 1°. Wis- en Natuurkundige Wetenschappen; 2°. Nederlandsche Letterkunde en Geschiedenis; 3°. Latijnsche, Grieksche, Oostersche Letterkunde, Wijsbegeerte, Geschiedenis van vreemde volken en hunne oudheden; 4°. Schoone Kunsten.

De Eerste Klasse gaf hare Verhandelingen uit in drie reeksen: 1°. Verhandelingen in zeven deelen; 2°. Nieuwe Verhandelingen in dertien deelen; 3°. Verhandelingen 3e reeks in vijf deelen.

†) Het eerste deel der derde reeks bevat het Register op de Verhandelingen en Nieuwe Verhandelingen der Eerste Klasse. In het vijfde deel is een algemeen Register op deze derde reeks.

Van het derde deel der Verhandelingen tot aan het achtste der Nieuwe Verhandelingen gaat een Berigt vooraf van de werkzaamheden der Klasse, dat daarna vervangen is door de berigten in het *Instituut*. Zie N°. 47.

12. Tijdschrift voor de Wis- en Natuurkundige Wetenschappen, uitgegeven door de 1ste Klasse van het Kon. Nederl. Instituut. Amsterdam 1848—1852. 5 dln. 8°.
13. Verslagen van de werkzaamheden der Eerste Klasse van het Koninklijk Nederlandsch Instituut, enz. van 1809 tot 1816, uitgebragt in de Algemeene Vergaderingen des Instituuts. 4°. *).
14. Verslagen van de Openbare Vergaderingen (I—XII) der Eerste Klasse van het Koninklijk Nederlandsche Instituut enz. van 1817—1839. 4°. †).

Afzonderlijke werken, uitgegeven door de Eerste Klasse (*N°.* 15—31).

15. AENEAE, H. Verhandeling over eene nieuwe wijze om afstanden te meten. Amst. 1812. 8°.
16. KRAYENHOFF, C. T. R. Précis historique des Opérations géodésiques et Astronomiques, faites en Hollande, pour servir de base à la topographie de cet état. la Haye. 1815. 4°.
17. ——————— Précis, etc. 2e edit. la Haye. 1827. 4°.
18. FLORIJN, J. Verhandeling over het sommeren en interpoleren van arithmetische seriën. Amst. 1816. 4°.
19. Verslag nopens de buitenlandsche en sedert 1789 uitgevondene binnenlandsche tras of cement. 's Hage 1809. — Verslag over het Amsterdamsch geoctroijeerd kunstcement, ingeleverd in Julij 1816. Amst. 1816. 4°.
20. BANGMA, O. S. Verhandeling over de klootsche driehoeken, waarin onderzocht en aangetoond wordt, in hoeverre men, door drie bekende termen eens klootschen driehoeks, over het stomp of scherp zijn der onbekende termen oordeelen kan. Amst. 1817. 8°.
21. ROY, C. H. à, Verhandeling over de werking van den azijn in de typhus. Amst. 1817. 8°.
22. BLANKEN, JNSZ., J. Beschouwing over de uitstrooming der Opper-Rijn- en Maaswateren, door de Nederlandsche rivieren

*) Deze Verslagen, uitgebragt in de Algemeene Vergaderingen des Instituuts, zijn afzonderlijk voor de leden gedrukt.

†) Met den jare 1839 is de uitgave der Verslagen van de Openbare Vergaderingen in kwarto opgehouden. De latere komen voor in het *Instituut of Verslagen en Mededeelingen*, en daarna in de Jaarboeken.

tot in zee, benevens de overwegingen dezer beschouwingen, door GOUDRIAAN, VAN UTENHOVE, MOLL en DONKER CURTIUS. Amst. 1819. 4°.

23. THOMASSEN A THEUSSINK, E. J. Verslag over het al of niet besmettelijke der gele koorts, vooral in betrekking tot het werk van den Franschen geneeskundigen DEVÈZE, over hetzelfde onderwerp. Amst. 1822. 8°.

24. ———— – ———— – – Nader onderzoek omtrent de besmettelijkheid of niet besmettelijkheid der gele koorts. Amst. 1824. 8°.

25. STIPRIAAN LUISCIUS, A. VAN, De stelling van den Franschen geneesheer DEVÈZE, dat de gele koorts niet besmettelijk is, getoetst aan rede en ondervinding. Amst. 1825. 8°.

26. DIJK, C. M. VAN, en A. VAN BEEK, Onderzoekingen aangaande het zwart in de melisbrooden. Amst. 1829. 8°.

27. MOLL, G Over het verwarmen van stookkassen met heet water. Amst. 1829. 8°.

28. BEEK, A. VAN, Beschrijving van een toestel ter verwarming van een uitgestrekt gebouw. Amst. 1833. 4°.

29. SCHRÖDER, J. F. L. Over de meetkundige bepalingen. Amst. 1835. 8°.

30. ONTIJD, C. G. Verhandeling over het verschil tusschen de algemeene grondkrachten der natuur en de levenskracht. Amst. 1840. 8°.

31. Rapport over de voor- en nadeelen, welke er zoude kunnen gelegen zijn in het invoeren van een gelijkvormig stelsel van maten en gewigten. Amst. 1814. 8°.

SERRURIER, J. F. Verhandeling over den landbouw. Amst. 1816. 8°.

KOPS, J. Verhandeling bevattende een overzigt van den staat der voornaamste gewassen in Nederland geteeld, en van de gesteldheid van het weder in de jaren 1806—1812, met aanwijzing van de gevolgen die hieruit zijn af te leiden. Amst. 1816. 8°.

ROY, C. H. à, en J. C. B. BERNARD. Waarnemingen, gedaan met het sulphas de quinine. Amst. 1822. 8°.

MOLL, G. Electro-magnetische proeven. Amst. 1830. 8°.

VROLIK, G. Waarnemingen en proeven over de onlangs geheerscht hebbende ziekte der aardappelen. Amst. 1845. 8°.

——— – Nadere waarnemingen en proeven over de onlangs geheerscht hebbende ziekte der aardappelen. Amst. 1846. 8°.

Verslag omtrent de uitkomsten welke de zaaijing van het

door het Departement van Binnenl. Zaken, in den aanvang van 1846, aan de 1e klasse gezonden aardappelzaad heeft opgeleverd, door G. VROLIK, A. NUMAN, H. C. VAN HALL en A. BRANTS. 8°.

Verslagen over de Lepra te Suriname, ingediend aan het Departem. van Koloniën, den 16den December 1847 en den 5den Maart 1851, door de 1e klasse van het Koninkl. Nederl. Instituut. Amst. 1851. 8°.

DEUTSCHBEIN, L. L. A. Verslag van een in de maanden Januarij en Februarij 1851 gedaan geneeskundig onderzoek, naar den Staat van Ziekte der op het etablissement voor Lepreuzen Batavia, in dien tijd aanwezige besmettelingen. 8°.

Verslagen der 1ste Klasse van het Koninkl. Nederl. Instituut en der Koninkl. Akademie van Wetenschappen over het patent, verleend aan Dr. SCOFFERN, van een door hem uitgevonden procédé van Suikerbereiding, door middel van Loodsuiker. Amsterdam. 1852. 8°.

TWEEDE KLASSE (N°. 32—35*aa*).

32. Verhandelingen der Tweede Klasse van het Kon. Nederl. Instituut. 's Grav. en Amst. 1818—1843. 8 dln. 4°.
33. Nieuwe Reeks van Verhandelingen der Tweede Klasse van het Kon. Nederl. Instituut. Amst. 1850—1851. 2 dln. 8°.
34. Verslagen van de Openbare Vergaderingen (I—XIII) der Tweede Klasse van het Kon. Nederl. Instituut van 1816—1840 *). 4°.
35. Verslag bij de Tweede klasse van het Kon. Nederl. Instit., wegens de brug of het houten voetpad ontdekt op de grenzen van Drenthe en Westwoldingerland. Amst. 1819. 4°.

Afzonderlijke werken, uitgegeven door de Tweede Klasse (*N°*. 35*a*—35*aa*).

35*a*. Uitlegkundig Woordenboek op de Werken van P. K. HOOFT, uitgegeven door de Tweede Klasse van het Kon. Nederl. Instituut. Amst. 1825—38. 4 dln. 4°. †).

---

*) Omtrent N°. 34 geldt hetzelfde als van N°. 14.

†) Van dit Woordenboek werden bewerkt de letters A, O en R door D. J. VAN LENNEP; B, G en S door M. SIEGENBEEK; D. door J. P. VAN CAPELLE; E, K en Q door S. IPZ. WISELIUS; F en U door J. DE VRIES; H door H. W. TYDEMAN; J en Y door J. KONING; L, M, N en P door J. VAN 'S GRAVENWEERT; T door J. D. MEYER; V door W. BROES; W. door N. G. VAN KAMPEN, en Z door J. VAN LENNEP.

Het 3e en 4e Deel van MAERLANTS Spieghel Historiael. Amsterdam. 1813

35*aa*. DUYSE, P. VAN, Verhandeling over den Nederlandschen Versbouw, bekroond in den jare 1851 door de Tweede Klasse van het Kon. Nederl. Instituut, en uitgegeven door en voor rekening van het Gouvernement der Nederl. 's Grav. 1854. 2 dln. 8°. *)

DERDE KLASSE (N°. 36—43).

36. Verhandelingen der Derde Klasse van het Kon. Nederl. Instituut. Amst. 1817—1848. 6 dln. 4°. †).

37. Commentationes Latinae Tertiae Classis Instituti Regii Belgici. Amst. 1818—1850. 7 dln. 4°. §).

Afzonderlijke stukken, uitgegeven door de Derde Klasse (N°. 38—43.)

38. LENNEP, D. J. VAN, Memoria HIER. DE BOSCH, et H. BOSSCHA, Carmen de inventae typographiae laude Kostero Harlemensi, potenter tandem asserta. Amst. 1817. 4°.

39. KEMPER, J. M. Memoria H. C. CRASSII. Amst. 1825. 4°.

40. FRETS, F., en A. C. HOLTIUS. Prijsverhandelingen over de vraag: *welke zijn de regten, het aanzien en de waardigheid der regtsgeleerden in het Romeinsche rijk geweest*, enz., bekroond en uitgegeven door de Derde Klasse van het Kon. Nederl. Instituut. Amsterdam. 1822. 4°.

41. WAL, G. DE, Prijsverhandeling over het bestaan, den aard en de behandeling van het Natuurregt, bekroond en uitgegeven door de Derde Klasse van het Nederl. Kon. Instituut. Amsterdam. 1833. 4°.

---

en 1849; J. H. HALBERTSMA, Aanteekeningen op het vierde Deel van den *Spieghel Historiael*. Deventer. 1851, en het Vervolg op het Penningwerk van G. VAN LOON. 5 Stukken. Amsterdam. 1817—1848, in folio, hoewel door de Tweede Klasse uitgegeven, kunnen slechts vermeld worden bij de werken, waarvan zij het vervolg uitmaken.

*) Uitgegeven door 's lands regering, wegens de toenmalige opheffing van het Kon. Nederl. Instituut.

†) De vijf eerste deelen zijn uitgegeven onder den titel van *Gedenkschriften in de hedendaagsche talen van de derde Klasse* enz. Behalve in deel V., waar dit ontbreekt, gaat in de overige deelen eene Geschiedenis vooraf der Klasse.

§) Ook in de Commentationes Latinae gaat eene Geschiedenis der Klasse vooraf.

42. DOZY, R. P. A. Dictionnaire détaillé des noms des vêtemens chez les Arabes. Ouvrage couronné et publié par la Troisième Classe de l'Institut Royal des Pays-Bas. Amst. 1845. 4°.
43. HUGONIS GROTII ad J. Oxenstiernam et J. A. Salvium, et J. Oxenstiernae ad Cerisantem epistolae ineditae. Ex Cod. M. S. Bibliothecae Hannoveranae Regiae nunc primum edendas curavit Instituti Regii Belgici Classis Tertia. Harlemi. 1829. 8°.

VIERDE KLASSE (N°. 44—45).

44. KIESEWETTER, R. G., en F. J. FETIS. Verhandelingen over de vraag: »Welke verdiensten hebben zich de Nederlanders, vooral in de 14e, 15e en 16e eeuw in het vak der Toonkunst verworven, en in hoe verre kunnen de Nederl. Kunstenaars van dien tijd, die zich naar Italië begeven hebben, invloed gehad hebben op de muzijkscholen, die zich kort daarna in Italië hebben gevormd?" bekroond en uitgegeven door de 4e Klasse van het Kon. Nederl. Instituut. Amsterdam. 1829. 4°.
45. Verslagen van de Openbare Vergaderingen (I—XIII) der Vierde Klasse van het Koninklijk Nederlandsch Instituut van 1817—1841. 4°.

STUKKEN DOOR HET GEHEELE INSTITUUT UITGEGEVEN (N°. 46—50).

46. Processen-verbaal der algemeene Vergaderingen (I—XXXIX) van het Kon. Nederl. Instituut van 1808—1846 (*Gebonden in vier deelen*). 4°. *)
47. Het Instituut of Verslagen en Mededeelingen, uitgegeven door de Vier Klassen van het Kon. Ned. Instituut over de jaren 1841—1846. 6 dln. 8°.

---

*) Deze Processen-verbaal zijn niet in den boekhandel, maar alleen voor de Leden des Instituuts gedrukt. De uitgave in kwarto eindigt met den jare 1846. De processen-verbaal der volgende Algemeene Vergaderingen tot aan de opheffing des Instituuts zijn uitgegeven in het Jaarboek des Instituuts, waarvan de eerste jaargang in 1847 het licht zag.

Aan het slot van het Boekdeel voor 1825—1833 is gebonden de Redevoering ter Feestviering van het 25jarig bestaan van het Koninklijk Nederlandsche Instituut van Wetenschappen, Letterkunde en Schoone Kunsten, in de Vereenigde Openbare Zitting der 4 klassen op den 27sten Augustus 1833, door Mr. J. VAN HALL, algemeen voorzitter. Amsterdam. 1833.

48. Jaarboek van het Kon. Nederl. Instituut over 1847—1851. Amsterdam. 1847—1852. 5 dln. 8°.
49. Processen-verbaal en losse stukken betreffende het Koninkl. Nederl. Instituut van Wetenschappen, Letterkunde en Schoone Kunsten. 8°. *).
50. Beschouwingen over den aard en den werkkring van het Kon. Nederl. Instituut, uitgegeven door leden van het Committé. Amsterdam. 1849.

---

b. KONINKLIJKE AKADEMIE VAN WETENSCHAPPEN. (N°. 51—52 a f).

Natuurkundige Afdeeling. (N°. 51—52a).

51. Verhandelingen der Koninklijke Akademie van Wetenschappen. (*Afdeeling Natuurkunde.*) Amst. 1854—1857. Dl. I—V. 4°.
52. Verslagen en Mededeelingen der Koninkl. Akademie van Wetenschappen. (*Afdeeling Natuurkunde.*) Amst. 1853—1857. Dl. I—VI. 8°. †).

52a. Processen-verbaal der buitengewone vergaderingen van 25 September 1852 tot 25 April 1856. (*Gedrukt voor de Leden der Akademie.*) Amst. 1852—1856. 8°.

---

*) Inhoud: Proces-verbaal van de Buitengewone Algemeene Vergadering, 6 Dec. 1848. — Beschouwingen over den aard en den werkkring van het Kon. Nederl. Instituut. Amst. 1849. — Proces-verbaal van de Buitengew. Algem. Vergadering, 28 Dec. 1849. — Aan de Leden en Binnenlandsche Correspondenten enz. Amst. 30 Oct. 1850. — Aan de Leden en Binnenl. Correspondenten. Amst. 27 Nov. 1850. — Proces-verbaal, 9 Dec. 1850. — Aan de Leden en Binnenl. Corresp. 30 Dec. 1850. — Procesverbaal, 6 Maart 1851. — Idem, 17 Oct. 1851. — Berigt eener Bijeenkomst, gehouden op 8 Nov. 1851. — Proces-verbaal, 15 Dec. 1851, met adres aan den Koning. — Verslag omtrent de werkzaamheden der Vierde Klasse tot voorbereiding van de oprigting van het standbeeld van Prins WILLEM I. — De Handelingen der Vergaderingen van de Eerste Klasse, toegelicht door P. HARTING. — Open Brief aan den Heer Mr. J. R. THORBECKE, Minister van Binnenlandsche Zaken, van G. J. MULDER. Rotterdam. 1851.

†) Door Koninklijk Besluit van den 23sten Februarij 1855, is aan deze Akademie toegevoegd eene afdeeling voor Taal-, Letter-, Geschiedkundige en Wijsgeerige Wetenschappen. Zie het Voorberigt van dl. II der Verhandelingen. Hierdoor dragen het vierde en de volgende deelen der *Verhandelingen* den titel van *Wis- en Natuurkundige Verhandelingen*, en het vierde en volgende deelen der *Verslagen en Mededeelingen* het opschrift *Natuurkunde.*

Letterkundige Afdeeling (N°. 52*aa*—52*ac*).

52*aa*. Verhandelingen der Koninklijke Akademie van Wetenschappen. (*Afdeeling Letterkunde.*) Amst. 1857. Dl. I. 4°.

52*ab*. Verslagen en mededeelingen der Koninklijke Akademie van Wetenschappen. (*Afdeeling Letterkunde.*) Amst. 1856—1857. Dl I—II. 8°.

52*ac*. Processen-verbaal der buitengewone vergaderingen van 17 Maart 1855 tot 14 April 1856. (*Gedrukt voor de Leden der Akademie.*) Amst. 1855—1857. 8°.

Algemeene Stukken (N°. 52*ad*—52*af*).

52*ad*. Koninklijk Besluit tot vorming der Akademie van Wetenschappen van 23 Februarij 1855. — Organiek Reglement der Akademie. — Memorie van toelichting, ingediend door de Staats-Commissie. — Personele Staat der Akademie op 28 April 1855. — Lijst der Binnen- en Buitenlandsche Akademien, waarmede de Akademie in verbinding is. — Reglementen van orde der beide Afdeelingen. (*Gedrukt voor de Leden der Akademie.*) Amst. 1855. 4°.

52*ae*. Proces-verbaal der vereenigde vergadering der beide Afdeelingen, van den 28sten April 1855 tot den 26sten April 1856. (*Gedrukt voor de leden der Akademie.*) Amsterdam. 1855—1856. 8o.

52*af*. Lycidas ecloga et musae invocatio. Carmina quorum àuctori JOHANNI VAN LEEUWEN e vico Zegwaart certaminis poetici praemium secundum e legato JACOBI HENRICI HOEUFFT adiudicatum est in concessu publico Academiae Regiae Scientiarum die XIII Maji anni 1856. Amstelodami. 1856. 8°.

---

c. WERKEN VAN DE HOLLANDSCHE MAATSCHAPPIJ TE HAARLEM (N°. 53–58).

53. Verhandelingen uitgegeven door de Hollandsche Maatschappij der Wetenschappen te Haarlem. Amst. 1754—1793. 30 dln. 8°. *).

---

*) Deze 30 deelen vormen de Eerste Reeks der Verhandelingen dezer Maatschappij.

53 *a*. Register ofte hoofdzakelijke inhoud der verhandelingen enz., die in de twaalf eerste Deelen van de Hollandsche Maatschappij enz. voorkomen, door J. F. MARTINET. Haarl. 1772. 8°.

54. Natuurkundige Verhandelingen, uitgegeven door dez. Maatsch. Amst. en Haarlem. 1799—1844. 24 dln. 8°. *).

55. Natuurkundige Verhandelingen van dez. Maatschappij. Tweede Verzameling. Haarl. 1841—1856. Dl. I—XII. 4°.

56. Wijsgeerige Verhandelingen van dez. Maatschappij. Haarlem. 1821—1822. Dl. I—II, 1. 8°.

57. Letter- en Oudheidkundige Verhandelingen van dez. Maatschappij. Haarl. 1815—1820. 3 dln. 8°.

57 *a*. VRIES, J. VAN OUWERKERK DE, Verhandeling over de oorzaken van het verval des Nederlandschen handels en van de middelen tot herstel van denzelve ter beantwoording eener vrage van de Holl. Maatschappij der Wetenschappen te Haarlem. Haarlem. 1827. 8°. †).

58. Historische en Letterkundige Verhandelingen van dez. Maatschappij. Haarl. 1851—1853. Dl. I—II. 4°.

---

d. WERKEN VAN HET PROVINCIAAL UTRECHTSCH GENOOTSCHAP (N°. 59—65).

59. Verhandelingen van het Provinciaal Utrechtsch Genoot-

---

†) De Hollandsche Maatschappij der Wetenschappen te Haarlem werd door eene Vereeniging opgerigt van liefhebbers der Natuurkunde, en hield hare eerste bijeenkomst in den jare 1752. Na zich gevestigd te hebben, droeg zij in 1754 het Beschermheerschap op aan den Erfstadhouder WILLEM, Prins van Oranje en Nassau. Heden is Koning WILLEM III daarvan Beschermheer.

Te beginnen met den jare 1792 heeft zij afzonderlijk uitgegeven de Verhandelingen, die, volgens haar besluit, betrekking hebben tot de Natuurkundige Wetenschappen en alle hare onderdeelen. Op het titelblad van dl. I—III., 1799—1806, heet zij *Bataafsche*, van dl. IV—V., 1809, *Koninklijke*, van dl. VI—XXIV *Hollandsche Maatschappije van Wetenschappen*. De zeven eerste deelen kwamen te Amsterdam, de overige te Haarlem uit.

Tot aan dl. XVIII bevat elk deel een Historisch berigt der Maatschappij. Dl. XXIV bevat een algemeen Register dezer vier en twintig deelen.

*) Deze Verhandeling werd op den 19den Mei 1827 met de gouden eerprijs en de premie van 150 guldens bekroond en afzonderlijk door de Maatschappij uitgegeven.

Er is eene tweede titel bij, luidende: *Verhandeling over den Nederlandschen Koophandel, uitgegeven door de Holl. Maatschappij enz.*

schap van Kunsten en Wetenschappen. Utr. 1781—1818. 10 dln. 8°. *).

60. Nieuwe Verhandelingen van het Prov. Utr. Genootsch. van Kunsten en Wetensch. Utr. 1822—1854. Dl. I—XVII, 1. 8°. †).

61. MICHAELIS, H. C. Quaestiones de Bello Punico primo. Traj. ad Rh. 1846. 8°.

62. Acta Literaria Societatis Rheno-Trajectinae. Lugd. Bat. et Traj. ad Rh. 1793—1803. 4 dln. 8°.

63. Nova Acta Literaria Societatis Rheno-Trajectinae. Traj. ad Rhen. 1821—1831. 4 dln. 8°.

64. Verslagen van het Verhandelde in de Algemeene Vergaderingen van het Prov. Utr. Genootschap. Jaren 1847—1855. 8°.

65. Aanteekeningen van het Verhandelde in de Sectie-Vergaderingen van het Prov. Utr. Genootschap. 1845—1856. Utr. 1846—1856. 8°.

---

e. WERKEN VAN HET ZEEUWSCH GENOOTSCHAP (N°. 66—68a).

66. Verhandelingen, uitgegeven door het Zeeuwsch Genootsch. der Wetensch. te Vlissingen. Middelb. 1769—1792. 15 dln. 8°. §).

---

*) De eerste grondslag tot het *Provinciaal Utrechtsch Genootschap* werd tegen het einde des jaars 1772 door een klein getal inwoners der stad Utrecht gelegd, onder de zinspreuk: *Besteedt den tijd met Kunst en Vlijt.* — Den 24sten April des jaars 1777 werd de eerste Algemeene Vergadering gehouden. — In 1778 verkreeg het Genootschap zijnen tegenwoordigen titel, als ook eenen Beschermheer in Prins WILLEM V. — In 1781 gaf het Genootschap het eerste deel zijner Prijsverhandelingen uit. — Met het tiende deel sluit deze eerste reeks. — Dit tiende deel is in twee boekdeelen gebonden.

†) De *Nieuwe Verhandelingen* bevatten zoowel de Verhandelingen, welke door het Genootschap bekroond werden, als diegene, welke er zijn aangeboden. — Het eerste deel begint met een geschiedkundig overzigt. — Bij het zesde deel behoort eene rol met acht kaarten en bij deel XII een atlas in folio met platen.

§) Het Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen te Middelburg, opgerigt in het jaar 1768 door eenige beminnaren der Wetenschappen, binnen de stad Vlissingen, strekt zich uit over alle Wetenschappen. Door de Staten van Zeeland erkend en begunstigd, vond het eenen Beschermheer in WILLEM V. Sedert zijne stichting tot in den jare 1792 gaf het uit 15 deelen *Verhandelingen*. Hierop volgde een stilstand van 14 jaren. Men besloot daarna den zetel des Genootschaps over te brengen naar Middelburg, alwaar het door vereende krachten op nieuw begon te bloeijen. In elk deel vindt men vooraan

67. Nieuwe Verhandelingen van het Zeeuwsch Genootsch. der Wetensch. Middelb. 1807—1835. 5 dln. 8°. *).
68. Nieuwe Werken van het Zeeuwsch Genootsch. der Wetensch. Middelb. 1839—1845. Dl. I—II, 1, 2. 8°. Met Atlas van 19 platen in 4°. †).
68*a*. Archief. Vroegere en latere mededeelingen voornamelijk in betrekking tot Zeeland, uitgegeven door het Zeeuwsch Genootschap der Wetensch. Middelb. 1856. St. I—II. 8°. §).

---

f. WERKEN VAN HET NOORD-BRABANDSCH GENOOTSCHAP (N°. 69—75).

69. Handelingen van het Provinciaal Genootschap van Kunsten en Wetenschappen in N.-Braband. 1837—1852. Dl. I—III. 1, 2. 's Hertogenb. 1837—1844. 8°. Dl. III, 3. Breda 1844. 4°. Dl. IV. 's Hertogenb. 1846. 8°. **).

---

een Historisch overzigt van het Genootschap. — Deel XII bevat het Register der twaalf eerste deelen, opgemaakt door A. DRIJFHOUT.

*) Het eerste deel der *Nieuwe Verhandelingen*, in 1807 verschenen, werd aan Koning LODEWIJK NAPOLEON, het tweede deel in 1818 aan Koning WILLEM I opgedragen.

†) De nieuwe Werken vervangen de nieuwe Verhandelingen. De bij het eerste en tweede stuk van deel II behoorende platen zijn in een afzonderlijk boekdeel gebonden.

§) Naar hetgeen uit het Voorberigt van het eerste nummer van dit Archief blijkt, heeft het Bestuur van het Zeeuwsch Genootschap van Wetenschappen zich gedrongen gevoeld, om, onder den titel van Archief, eene Verzameling te openen van vroeger en later daaraan medegedeelde stukken, die, zonder op hooge wetenschappelijke waarde aanspraak te maken, echter voor de vergetelheid schenen te mogen bewaard blijven. — Het gemis van beantwoording der uitgeschreven Prijsvragen doet voor het oogenblik het uitgeven der Werken staken, en de wensch om zoo veel mogelijk het debiet te bevorderen, doet dit Archief in zeer kleine stukken verschijnen.

**) Het *Provinciaal Genootschap van Kunsten en Wetenschappen in Noord-Braband* werd in 1836 door een zevental inwoners der Provincie Noord-Brabant ontworpen en in 1837 gevestigd. Het doel van het Genootschap is bevordering van Kunsten en Wetenschappen in het algemeen, bij voorkeur in de Provincie Noord-Brabant.

Het Genootschap geeft zijne Handelingen uit, in N°. 69—69*a* vermeld, als ook afzonderlijke Geschriften, vermeld in N°. 70 tot N°. 75. Voorheen gaf

In deze verzameling komen voor:

HERMANS, Dr. C. R. Analytische opgave der gedrukte Charters, Diploma's, Handvesten, Plakaten, Keuren, Ordonnantiën, Reglementen en andere Staatsstukken, betrekkelijk de Provincie Noord-Braband, van het jaar 704 tot en met het jaar 1648. 's Bosch. 1844. 8°. (Z. Hand., deel III, stuk 2).

GEUS, A. DE, Geschiedkundige Beschrijving der Overlaten in de Prov. Noord-Braband. Breda. 1844. Bekroonde Prijsvraag. 4°. (Z. Hand., deel III, stuk 3).

69a. Handelingen van het Provinciaal Genootschap enz. in Noord-Brabant over de jaren 1846—1855. 's Hertogenbosch. 1847—1856. 8°. *).

70. HERMANS, C. R., A. VAN HOOGSTRATEN en M. VAN DEN BOOGAARD. Verzameling van Charters en Geschiedkundige bescheiden, betrekkelijk het land van Ravestein. Dl. I—II, 's Bosch. 1850. 8°.

71. ——— — — Verzameling van zeldzame Oorkonden betrekkelijk het beleg van 's Hertogenbosch in den jare 1629. 's Bosch 1850. 1e st. 8°.

72. ——— — — Verzameling van Kronyken, Charters en Oorkonden, betrekkelijk de Stad en Meijerij van 's Hertogenbosch. 's Bosch. 1846—1848. Dl. I. 8°.

73. PAPE, J. D. W. De levensgeschiedenis van MAARTEN VAN ROSSEM, voornamelijk met betrekking tot de tegenwoordige provincie Noord-Braband, met eene naauwkeurige aanwijzing van zijn verblijf en zijne verrigtingen in dezelve. 's Bosch. 1847. 8°.

74. BUIJZEN, D. Verhandeling over de Rupsensoorten en derzelver verdelging. 's Bosch. 1845. 8°.

75. HERMANS, C. R. Beredeneerd Overzigt der landbouwkundige schriften, betrekkelijk de provincie Noord-Braband. 's Bosch. 1845. 8°.

---

het deze Handelingen deelsgewijs uit, doch sedert 1846 vormen die van ieder jaar een geheel op zich zelven, met vermelding van het jaar, waarover zij loopen, op den titel. Zie het volgende nummer.

*) Hierbij is gebonden: *Wetten van het Provinciaal Genootschap* enz. in d. 3 Julij 1843, 8°. en *Reglement van het Provinciaal Genootschap* enz. in d. 14 November 1850. 's Hertogenbosch. 1850. 8°. — Bij Handelingen 1852 behoort eene kaart der Provincie Noord-Brabant. langw. 4°

γ. WERKEN VAN HET BATAVIASCH GENOOTSCHAP.
(N°. 76—77).

---

76. Verhandelingen van het Bataviasch Genootschap der Kunsten en Wetenschappen. Rotterdam — Amsterdam — Batav. 1781 — 1853. Dl. I—XXI in 8°. en dl. XXII—XXV. 4°. *).

77. Tijdschrift voor Indische Taal-, Land- en Volkenkunde, uitgegeven door het Bataviasch Genootschap van Kunsten en Wetenschappen te Batavia. Bat. 1853—1856. Dl. I—V. 8°.

B. GENOOTSCHAPPEN AAN EEN BIJZONDEREN TAK VAN WETENSCHAP GEWIJD (N°. 78—117).

78. Natuurkundig Tijdschrift voor Nederlandsch Indië, uitgegeven

---

*) Het *Bataviasch Genootschap*, opgerigt in het jaar 1778 te Batavia, onder de zinspreuk: „*Ten nutte van het Algemeen*", was als het ware eene dochter van de Hollandsche Maatschappij te Haarlem. Zij had hetzelfde doel „de bevordering van alle Kunsten en Wetenschappen," zoo door het voorstellen van Prijsvragen in alle vakken, vooral strekkende tot nut van den landbouw en koophandel, als ook door opneming in hare werken van al wat betrekking heeft tot de Natuurlijke Geschiedenis, Oudheden, Zeden en Gewoonten der Oost-Indische gewesten en volken. Ten einde deze Instelling nog nuttiger te doen zijn, stelde zij zich in verbinding met de Geleerde Genootschappen in Europa, vooral met die van Haarlem, Rotterdam en Vlissingen en, behalve met de comptoiren in Indië, ook met al de comptoiren der Nederl. Compagnie elders gevestigd.

In den jare 1792 ontstond een stilstand van vier en twintig jaren, zoo wegens de algemeene gebeurtenissen, als wegens de noodlottige omstandigheden, die het Genootschap schier met vernietiging dreigden. In 1811, toen Java onder het gezag van Groot-Brittanje kwam, trok het Engelsch Gouvernement zich de belangen van het Genootschap aan. Het kwam onder de bescherming van Sir THOMAS STAMFORD RAFFLES. Er werd eene nieuwe organisatie op ruime schaal ontworpen en in werking gebragt. Kort daarop verschenen dl. VII en VIII, meestal in de Engelsche taal geschreven, en met eenen Hollandschen en Engelschen titel. Na de herstelling van het Nederlandsche gezag in Indië ging het onder de bescherming des Gouverneurs-Generaal met zijne werkzaamheden voort, tot op heden, en wel met vernieuwde kracht en ijver.

Deel XVIII bevat een beknopt chronologisch en alphabetisch Register op de 18 deelen Verhandelingen, uitgegeven door het Genootschap van 1781—1842, in 8°.

door de Natuurkundige Vereeniging in Nederl. Indië. Batavia 1851—1856. Dl. I—XII, 1—3. 8°. *).

79. Algemeen Verslag der werkzaamheden van de Natuurkundige Vereeniging in Ned. Indië over 1851—1854. Bat. 1851—1854. 8°.

80. Verslag van de Vergadering der Natuurk. Vereeniging in Nederl. Indië. 9 Nov. 1853. Bat. 1853. 8°.

81. Bijdragen tot de Dierkunde, uitgegeven door het Koninklijk Zoölogisch Genootsch. Natura Artis Magistra. Amst. 1848—1854. Dl. I. 4°.

82. Handelingen der Nederlandsche Entomologische Vereeniging. Leiden 1854—1857. Dl. I, 1—4. 4°.

83. Verslag van de Nederl. Entomologische Vereeniging. 8°.

84. Verhandelingen, uitgegeven door de Maatschappij ter bevordering van den Landbouw te Amsterdam opgerigt. Amst. 1778—1832 Dl. I—XIX, 1, 2. 8°. †).

(Bij deel XVIII behoort een Atlas in folio, met 10 Kaarten).

84 *a*. Tuinbouw-Flora van Nederland en zijne overzeesche bezittingen, onder de bescherming van Z. M. den Koning uitgegeven van wege de Koninklijke Nederlandsche Maatschappij tot aanmoediging van den Tuinbouw door W. H. DE VRIESE. Leiden 1854—1856. 3 dln. roy.-8°. §).

85. Verhandelingen der Commissie voor de Geologische Kaart van Nederland. Haarl. 1853—1854. 2 dln. 4°.

85 *a*. De Geologie van Nederland. Handleiding voor de bezigtigers der verzameling op het paviljoen te Haarlem. Haarl. 1853. 4°.

85 *aa*. Verhandelingen van het Genootschap ter bevordering der

---

*) Deel IV is tevens het 1ste deel van eene Nieuwe Serie. Het bestaan dezer Vereeniging dagteekent eerst van den jare 1851.

†) De *Maatschappij ter bevordering van den Landbouw* werd opgerigt te Amsterdam, omstreeks het jaar 1776, met het doel om de kennis van den landbouw te bevorderen en uit te breiden door mededeelingen van aan haar toegezonden Verhandelingen, het voorstellen van Prijsvragen, het jaarlijks opgeven en voorslaan van nieuwe proeven, gegrond uit hare ware grondslagen, de Scheikunde, Kruidkunde, Weêrkunde en Veeartsenijkunde.

§) Deze Maatschappij werd onlangs opgerigt. Zij telt reeds 300 leden. Door tentoonstellingen en wedstrijden moedigt zij den tuinbouw aan, en bevordert zij vooral den invoer van tropische gewassen. Het werk, onder No. 84 *a* opgegeven, wordt sedert 1 Januarij 1857 door de *Annales d'horticulture et de botanique ou Flora des Jardins du Royaume des Pays-Bas* vervangen.

Genees- en Heelkunde te Amsterdam. Amsterd. 1841—1855. Dl. I—II, 1. 4°. *).

86. Tijdschrift der Nederlandsche Maatschappij tot bevordering der Geneeskunst. Arnh. 1850—1856. 7 dln. 8°. †).

87. Verhandelingen van het Bataafsch Genootschap der Proefondervindelijke Wijsbegeerte te Rotterdam. Rott. 1774—1798. 12 dln. 6 bdn. 4°. §).

88. Nieuwe Verhandelingen van het Bataafsch Genootschap der Proefondervindelijke Wijsbegeerte te Rotterdam. Rotterdam. 1800—1851. Dl. I—XII, 1. 4°.

89. Plan en Grondwetten van het Bataafsch Genootschap enz. 1771. 4°.

90. Plan en Grondwetten van het Bataafsch Genootschap enz. Rott. 1843. 4°.

90*a*. Tijdschrift van de Nederlandsche Maatschappij ter bevordering van Nijverheid. Haarlem. 1833—1852. 15 dln. 8°. **).

90*aa*. Algemeen register op het Tijdschrift, uitgegeven door de Maatschappij enz., van dl. I—XV. Haarlem. 8°.

---

*) Dit Genootschap is eene voortzetting van het Genootschap tot bevordering der Heelkunde, in den jare 1790 in het leven geroepen door wijlen den Hoogleeraar A. BONN. — Dit genootschap gaf van 1792—1836 13 deelen Verhandelingen uit, in 8°. in twee reeksen, en van 1791—1838 14 deelen Prijsverhandelingen, in 8°. evenzoo in twee reeksen. Uit dit heelkundig genootschap vormde zich in 1840 het tegenwoordige, dat ook aan de geneeskunde gewijd is.

†) Met Primo Januarij 1857 is dit Tijdschrift vervangen door: *Nederlandsch Tijdschrift voor Geneeskunde, tevens Orgaan der Nederl. Maatsch. tot bevordedering der Geneeskunde.* Amst. 1857. 4°. Zie dezen titel onder rubriek B.

Bij deel V is gebonden: *Wet voor de Nederl. Maatsch. enz.* Arnh. 1850. 8°.

§) Het *Bataafsch Genootschap der Proefondervindelijke Wijsbegeerte* te Rotterdam, opgerigt in het jaar 1769 door den Heer S. HOOGENDIJK (zie deel IX der Verh.), had ten oogmerk het bevorderen der *Ondervindelijke Kunsten en Wetenschappen*, door het voorstellen van Prijsvragen, uitloven van verschillende prijzen, het uitgeven van Verhandelingen, berigten, ontdekkingen, proefnemingen enz., tot welk einde zij in correspondentie trad met bijzondere personen zoowel als met Academiën en Genootschappen. In 1770 ontving het octrooi, vooral door gunstige beschikking van den Prins Erfstadhouder WILLEM V, onder wiens bescherming het stond.

**) Van dit Tijdschrift verschijnt jaarlijks een deel, uit zes stukken bestaande. Behalve de handelingen der Maatschappij bevat het ook, onder eene afzonderlijke afdeeling: de Uittreksels uit de berigten van Leden, Correspondenten en Departementen der Nederl. Maatschappij van Nijverheid en van verschillende Commissiën, Maatschappijen en Genootschappen van Landbouw.

91. Tijdschrift van de Nederl. Maatschappij ter bevordering van Nijverheid. Tweede Reeks. Haarl. 1853—1857. Dl. I—V, 1, 2. 8°.

91 *a*. Wet voor de Nederl. Maatschappij ter bevordering van Nijverheid. 1856. Haarlem. 8°.

91 *aa*. Algemeene Naamlijst der Leden van de Nederl. Maatsch. ter bevordering van Nijverheid, te Haarlem, voor het jaar 1856. Haarlem. 8°.

92. Werken uitgegeven door de Overijsselsche Vereeniging tot ontwikkeling van Provinciale Welvaart:

BOIJEN, J. A. Redevoering over het voortbrengend vermogen der Provincie Overijssel. (Uitgesproken in de Vergadering der Over-IJsselsche Vereeniging tot ontwikkeling van Provinciale Welvaart op 7 April 1841.) Zwolle. 1842. 8°.

ENKLAAR, E. C. Verhandeling over de wetenschappelijke beoefening van den Landbouw. (Uitgesproken in de Vergadering, enz. 25 Jan. 1842.) Zwolle. 1842. 8°.

DIGGELEN, B. P. G. VAN, Voorlezing, bevattende eenige beschouwingen betrekkelijk den physieken toestand der lagere bodems in ons vaderland, tevens strekkende tot inleiding van een ontwerp ter verbetering der gesteldheid van een gedeelte des bodems van — en ter uitbreiding der Kustlanden langs de Zuiderzee. (Uitgesproken 22 Febr. 1843.) Zwolle. 1853. 8°.

——— — — — —— Verhandeling over de verbetering van het Zwolsche Diep. (Bekroond op 20 Junij 1843.) Zwolle. 1843. 8°.

STARING, W. C. H. De Aardkunde en de Landbouw van Nederland. 1844. 8°.

——— — — — De Aardkunde van Twenthe. Zwolle. 1845. 8°.

——— — — — De Aardkunde van Salland en het land van Vollenhove. Zwolle. 1846. 8°.

Overzigt der Landbouw-Scheikunde voor Nederlanders, uitgegeven door de Vereeniging enz. Zwolle. 1846. 8°.

Algemeen Jaarlijksch Verslag van de Directie der Overijsselsche Vereeniging, gehouden 8 Jan. 1847. Zwolle. 1847. 8°.

Mededeeling over het Statistiek Bureau der Overijsselsche Vereeniging. Gedaan op 10 Dec. 1847. Zwolle. 1847. 8°.

SERIÈRE, G. DE, Bijdrage over de hulpbronnen voor nationale welvaart in den Molukschen Archipel. (Uitgesproken op 17 Maart 1848.) Zwolle. 1848. 8°.

STARING, W. C. H. Landhuishoudelijke Luchtkasteelen in Nederland. Zwolle. 1849. 8°.

KALFF, J. Onze banken van Leening. Verhandeling, uitgesproken op 8 Dec. 1848. Zwolle. 1849. 8°.

SONSBEECK, H. J. B. VAN, Iets over den belemmerenden invloed en onevenredigen druk, welke de belastingen op den Landbouw uitoefenen. Zwolle. 1849. 8°.

JENNES, J. Verhandelingen over den Overijsselschen Vee-stapel. Uitgesproken 2 Maart 1849. Zwolle. 1849. 8°.

ZEEHUIZEN, J. Bronnen van Volkswelvaart. Voorgelezen op 14 Dec. 1849. Zwolle. 1850. 8°.

———— — Verhandeling over de Daglooners en Bedeelden ten platten lande in het kwartier Salland, Prov. Overijssel. Gedaan op 16 Jan. 1852. Zwolle. 1852. 8°.

Lijst der Voorwerpen in het Museum van Oudheden en Zeldzaamheden der Over-IJss. Vereeniging enz. te Zwolle. 1852. 8°.

Eenige voorschriften over het pooten en de verdere behandeling van vruchtboomen. (2de Druk). Zwolle. 1848. 8°.

SLOET TOT OLDHUIS. Het Zwolsche Diep en de verbetering van deszelfs vaarwater. Zwolle. 1856. 8°.

Verslag van de ontwerpen voor eene vaste brug over den IJssel bij het Katerveer. 1852—1856. Zwolle. 1856. 8°.

92*a*. Kunst-oeffeningen over verscheide nuttige onderwerpen der Wiskunde, door het Genootschap der Mathematische Weetenschappen, onder de spreuk: *Een onvermoeide arbeid komt alles te boven*. Amst. 1782—1788. 2 dln. 4 stn. 8°.

92*aa*. Wiskunstige Verlustiging, in eene aaneenschakeling van uitgeleezene voorstellen, met derzelver ontbindingen, door het Genootsch. der Mathemat. Wetenschappen, onder de spreuk: *Een onvermoeide arbeid* enz. Amst. 1793—1795. 2 dln. 8°.

92*ab*. Mengelwerk van uitgeleezene en andere wis- en natuurkundige Verhandelingen, door het Genootsch. der Mathemat. Weetenschappen, onder de spreuk: *Een onvermoeide arbeid* enz. Amst. 1796—1816. 2 dln. 8°.

92*ac*. Wiskunstig Mengelwerk, in eene aaneenschakeling van uitgeleezene voorstellen, met derzelver ontbindingen, door het Genootsch. der Mathemat. Weetenschappen, onder de spreuk: *Een onvermoeide arbeid* enz. Amst. 1798—1802. 2 dln. 8°.

92*ad*. Wiskunstige oeffeningen, in eene aaneenschakeling van uitgelezene Voorstellen, benevens een Mengelwerk van uitgelezene en andere Wiskundige Verhandelingen, onder de spreuk: *Een onvermoeide arbeid* enz. Amst. 1806—1809. 2 dln. 8°.

93. Verzameling van Wiskundige Voorstellen, door de Leden van het Wiskundige Genootschap, onder de zinspreuk: *Een onvermoeide arbeid* enz., elkander tot onderlinge oefening opgegeven. Amst. 1820—1836. 6 dln. 8°.

94. Verzameling van Nieuwe Wiskundige Voorstellen enz. Amst. 1841—1846. 2 dln. 8°.

94*a*. Verzameling van Wiskunstige opgaven door de Leden van het Wiskundig Genootschap: *Een onvermoeide arbeid* enz. Amst. 1850—1854. 2 dln. 8°.

95. Nieuwe Wis- en Natuurkundige Verhandelingen van het Genootschap te Amsterdam, ter spreuke voerende: *Een onvermoeide arbeid* enz. Amst. 1844—1854. Dl. I—II. 8°.

95a. Archief, uitgegeven door het Wiskundig Genootschap: *Een onvermoeide arbeid* enz. Amst. 1856—1857. St. 1—2. 8°. *).

96. Verhandelingen van het Koninklijk Nederlandsch Instituut van Ingenieurs. 's Gravenhage. 1848—1857. Jaarg. 1848—1850. 8°. 1851—1857, afl. 1. 4°. †).

97. Uittreksels uit vreemde Tijdschriften voor de Leden van het Koninklijk Instituut van Ingenieurs. 's Gravenhage. 1852—1857. Jaarg. 1851 – 1857, 1—3. 4°. §).

98. Koninklijk Instituut van Ingenieurs van 31 Aug. 1847 tot 8 Mei 1849. 8°.

(Bevat de Reglementen, Bepalingen, Handelingen enz. van het Instituut.)

99. Répertoire de Cartes publié par l'Institut Royal des Ingénieurs Néerlandais. La Haye. 1854. N°. 1 – 6. 8°. **).

99a. De Volksvlijt. Tijdschrift voor Nijverheid, Landbouw, Handel en Scheepvaart, uitgegeven door de Vereeniging voor Volksvlijt te Amsterdam. Amsterdam. 1854—1857. Jaarg. 1854—1857, 1—3. 8°.

100. Bouwkundige Bijdragen, uitgegeven door de Maatschappij tot bevordering der Bouwkunst. Amst. 1842—1857. Dl. I—X, 1, 2. 4°.

100a. Werken van de Maatschappij der Nederlandsche Letterkunde te Leiden. Leiden. 1772—1788. 7 dln. 4 bdn. 4°.

---

*) Dit Genootschap, in 1778 opgerigt, voerde eerst den naam van *Genootschap der Mathematische Weetenschappen*, onder de spreuk: *Een onvermoeide arbeid* enz.; later dien van *Wiskundig Genootschap* enz. Het bepaalde zich vroeger uitsluitend tot de behandeling van Wiskundige onderwerpen; doch in het laatst der vorige eeuw breidde het zijnen werkkring ook tot de Natuurkunde uit. De werken van dit Genootschap, voor zoo verre de Akademie die bezit, zijn onder No. 92a—95a zamengevat.

†) Het *Koninklijk Instituut van Ingenieurs* te Delft werd opgerigt den 31sten Augustus 1847, onder het Beschermheerschap van den Prins van Oranje (thans Koning WILLEM III). De werkzaamheden van het Instituut strekken zich uit over Waterstaat, Marine, Bouwkunst, Militaire en Burger-Genie enz.

§) Bij de 3de aflevering van den jaarg. 1856—1857 is gevoegd eene eerste proeve van: *Mededeelingen en Berigten. Bijblad tot de Uittreksels* enz.

**) Aflever. 4—6 heeft den titel: *Répertoire des Cartes de l'Empire français, publié*, etc. La Haye. 1856. De 3 eerste afleveringen handelen over kaarten van het Oostenrijksche Keizerrijk.

100*aa*. Verhandelingen van de Maatschappij der Nederlandsche Letterkunde te Leyden. Leyden. 1806—1824. 3 dln. 8°.

100*ab*. Nieuwe Werken van de Maatschappij van Ned. Letterkunde te Leiden. Dordr. 1825—1844. 6 dln. 8°.

100*ac*. Nieuwe reeks van werken van de Maatschappij der Nederlandsche Letterkunde te Leiden. Leiden. 1846—1854. Dl. I—VIII. 8°.

100*ad*. Handelingen der Jaarlijksche Algemeene vergaderingen van de Maatschappij der Ned. Letterkunde te Leiden. Jaren 1766—1789, 1793, 1795, 1803, 1805—1855. 1766—1822. fol. 1823. 8°.

100*ae*. JACOB VAN MAERLANT's Spiegel Historael, uitgegeven door de Maatsch. v. Nederl. Letterkunde te Leiden. Leiden. 1857. Dl. III, 1. 4°. *).

100*af*. Werken der Bataafsche Maatschappij van Taal- en Dichtkunde. Amst. 1804—1810. 5 dln. 8°. †).

100*ag*. Werken der Hollandsche Maatschappij van fraaije Kunsten en Wetenschappen. Amst. — Leijden. 1810—1837. 10 dln. 8°.

100*ah*. Nieuwe werken der Hollandsche Maatschappij van fraaije

---

*) De *Maatschappij van Nederlandsche Letterkunde te Leyden* is haren oorsprong verschuldigd aan eenige studenten der Leydsche Hoogeschool, die in de laatste helft der voorgaande eeuw zich aldaar tot beoefening der Nederlandsche Letterkunde vereenigden onder de spreuk van *minima crescunt.* Allengs vormde zich uit deze kern eene maatschappij, welke den 20sten Mei 1775 haar octrooi ontving van de Staten van Holland en West-Friesland. Haar doel is: de bevordering der Nederlandsche Taal- en Letter-, en Geschied- en Oudheidkunde. — Zij heeft vier reeksen van Verhandelingen uitgegeven, zaamgevat onder N°. 100*a*—100*ac*. Hare Handelingen, N°. 100*ad*., bevatten ook de levensberigten der gestorven leden van de Maatschappij. — Van het onder N°. 100*ae* genoemde werk geeft zij eerst het derde of laatste deel uit, daarna het 1ste en 2de.

†) De *Bataafsche Maatschappij van Taal- en Dichtkunde* werd opgerigt den 13den September 1800 door den beroemden VAN DER PALM. In 1806 nam zij haren tegenwoordigen naam aan van *Hollandsche Maatschappij van Fraaije Kunsten en Wetenschappen.* Zij werd eigenlijk gevormd uit drie genootschappen, welke op het einde der voorgaande eeuw te Amsterdam, te Leyden en te Rotterdam bestonden. VAN DER PALM vereenigde hen. Een genootschap te 's Gravenhage en een ander te Dordrecht voegden er zich bij en zoo vormden zich de vijf Afdeelingen, waaruit deze Maatschappij tegenwoordig bestaat. De onder 100*af*—100*ah* aangeteekende werken zijn diegene, welke zij uitgaf. Voor meerdere bijzonderheden raadplege men: *Revue des Sociétés savantes de la Neerlande* in *Verslagen en Mededeelingen der Natuurk. Afd.,* Dl. V.

Kunsten en Wetenschappen. Amst. 1840—1851. Dl. I—IV, 1. 8°.

101. Werken, uitgegeven door het Friesch Genootschap van Geschied-, Oudheid- en Taalkunde. Leeuwarden. 1842—1855. 2 bdn. 4°. 1 bd. 8°. *).

JANCKE DOUWAMA'S geschriften. Leeuw. 1849. 4°.
Oude Friesche Kronijken. Leeuw. 1853. 4°.
Proeliarius of Strijdboek, bevattende de jongste oorlogen in Friesland, in het jaar 1518, beschreven door Broeder P. RODOLPHI, van Rixtel, vroeger geheeten JOH. GRUYTER. Uit het Latijn vertaald en uitgegeven door J. G. OTTEMA. Leeuw. 1855. 8°.

102. De Vrije Fries. Mengelingen, uitgegeven door het Provinciaal Friesch Genootschap, ter beoefening der Friesche Geschied-, Oudheid- en Taalkunde. Leeuw. 1839—1853. 6 dln.

103. De Vrije Fries enz. Nieuwe Serie. Leeuw. 1854, 1857. Dl. I, 1. Dl. II, 1. 8°.

104. VERVOV, F. VAN, Enige Gedenckweerdige Geschiedenissen, tot Narichtinge der Nakomelingen, sommarischerwijze beschreven. Uitgegeven door het Prov. Friesch Genootsch. enz. Leeuw. 1841. 8°.

105. Oude Friesche Wetten. Uitgegeven door het Friesch Genootsch. van Geschied-, Oudh.- en Taalkunde. (Bijeenverzameld en op nieuw nagezien door M. DE HAAN HETTEMA.) Leeuw. 1846—1851. 2 dln. 8°.

106. Worperi Tyaerda ex Renismageest, prioris in Thabor, Chronicorum Frisiae libri tres. Edd. Societas Frisiaca historiae, antiquitatis literarumque studiosa. Leeuw. 1847. 8°.

107. Worp Tyaerda van Rinsumageest, Vierde Boek der Kronijken van Friesland, bevattende de Geschiedenis van de 15de eeuw. Uitgegeven door het Friesch Genootschap enz. Leeuw. 1850. 8°.

108. Verslagen van het Provinciaal Friesch Genootschap ter beoefening der Friesche Geschied-, Oudheid- en Taalkunde. Leeuwarden. 1828—1841. 4°. 1842—1854. 8°.

108*a*. Verslag van de werkzaamheden en den Staat van het Genootschap ter bevordering der Natuurkundige Wetenschappen te Groningen. Jaren 1853—1856. 8°.

---

*) Het *Provinciaal Friesch Genootschap ter beoefening der Friesche Geschied-, Oudheid- en Taalkunde*, werd opgerigt in het jaar 1827.

109. Berigten van het Historisch Genootschap te Utrecht. Utrecht. 1846—1857. Dl. I—V. 8°. *).

110. Kronijk van het Historisch Genootschap te Utrecht. Utrecht. 1846—1849. Jaarg. 2—5. 8°. †).

111. Kronijk van het Historisch Genootschap enz. 2de Serie. Utrecht. 1850—1854. 5 dln. 8°.

111*a*. Kronijk van het Hist. Gen. enz. 3e Serie. Utrecht. 1855. Dl. I. 8°.

111*aa*. Register op de Kronijk van het Historisch Genootschap te Utrecht. Jaargangen 1846—1854. 1e Ged. Letter A—M. Utrecht. 1857. 8°.

112. Dagverhaal van Jan van Riebeek, 1e Gouverneur aan de Kaap de Goede Hoop. 1651. Uitgegeven door het Historisch Genootschap te Utrecht. Utrecht. 1848. 8°.

113. Codex Diplomaticus Neerlandicus. Verzameling van Oorkonden, betrekkelijk de Vaderlandsche Geschiedenis. Uitgegeven door het Historisch Genootschap, gevestigd te Utrecht. Utrecht. 1848. 1 dl. in twee afd. 4°.

114. Codex Diplomaticus Neerlandicus. Verzameling van Oorkonden, betrekkelijk de Vaderlandsche Geschiedenis. Uitgegeven door het Historisch Genootschap te Utrecht. 2de Serie. Utr. 1851—1856. Dl. I—III. 8°.

114*a*. Bijdragen tot de Taal-, Land- en Volkenkunde van Neêrlandsch Indië. Tijdschrift van het Koninklijk Instituut voor de Taal-, Land- en Volkenkunde van Neêrlandsch Indië. 's Gravenhage. 1853—1856. 4 dln. 8°. §).

114*aa*. Bijdragen tot de Taal-, Land- en Volkenkunde van Nederl. Indië, uitgegeven door het Koninkl. Instituut enz. Nieuwe volgreeks. Amst. en Batavia. 1856. Dl. I, 1—2.

114*ab*. Werken van het Konink. Instituut voor de Taal-, Land-

---

*) In dl. I. vindt men het *Reglement* (in d. 15 Mei 1848) en de *Wet voor het Historisch Genootschap* (in d. 3 Januarij 1851) nevens *Een woord in het belang van het Nederlandsch Archiefwezen, uitgesproken op den* 5den *December* 1846, *in de Vergadering van het Historisch Gezelschap te Utrecht,* door Mr. A. M. C. VAN ASCH VAN WIJCK. Utrecht. 1846.

†) De eerste jaarg. is niet verschenen.

§) Dit Genootschap werd onlangs gevormd en hield zijne eerste zitting te Delft den 4den Junij 1851. Het is aan de kennis van Nederlandsch Indië gewijd. Men leze wat daarover gezegd wordt in de *Revue des Sociétés savantes* (*Versl. en Meded. Afd. Nat.* Dl. V).

en Volkenkunde van Nederl. Indië, 2de Afdeeling. (Afzonderlijke werken.)

Borneo, beschrijving van het stroomgebied van den Barito en reizen langs eenige voorname rivieren van het zuid-oostelijk gedeelte van dat eiland, door C. A. L. M. SCHWANER, op last van het Gouvernement van Nederl. Indië, gedaan in de jaren 1843—1847. Amsterd. 1853—1854. 2 dln. roy -8°.

Banka, Malakka en Billiton. Verslagen van J. H. CROOCKEWIT, HZ. 's Gravenh. 1852. 8°.

Kitab Toehpah, Javaansch Mohammedaansch wetboek. Uitgegeven door S. KEIZER. 's Gravenh. 1853. 8°.

Reizen rondom het eiland Celebes, en naar eenige der Moluksche eilanden, gedaan in den jare 1850, door Z. M. Oorlogschepen Argo en Bromo, onder bevel van C. VAN DER HART. 's Gravenh. 1854. 8°.

MÜLLER, S., en L. HORNER. Reizen en onderzoekingen in Sumatra, in de jare 1833—1835. 's Gravenh. 1855. 8°. (De beide laatste in één band.)

MULLER, S. Reizen en onderzoekingen in den Indischen Archipel, gedaan op last der Nederlandsche Indische Regering, tusschen de jaren 1828 en 1836. Nieuwe uitgave, met verbeteringen door den Schrijver. Amst. 1857. 2 dln. 8°. *).

115. Verhandelingen, rakende den Natuurlijken en Geopenbaarden Godsdienst, uitgegeven door TEYLER's Godgeleerd Genootschap. Haarlem. 1781—1851. Dl. I—XXXV. 4°.

116. Verhandelingen, uitgegeven door TEYLER's Tweede Genootschap. Haarlem. 1781—1854. St. I—XXVI. 4°. †).

116a. Verhandelingen over eenige gewigtige stukken de Natuurlyke Godgeleerdheid betreffende, in het Nederduits en in het Latijn geschreven om te dingen naar den Prijs van het Stolpiaansche Legaat. Leyden. 1766—1784. 3 dln. 4°.

116aa. Verhandelingen over eenige voornaame Stukken van de Kristelyke Zedenkunde... om te dingen naa den Prijs enz. Leyden 1766—1786. 4 dln. 4°.

116ab. *Afzonderlijke Verhandelingen, betreffende de Natuurl. Godgeleerdh. en de Christel. Zedekunde van* A. MATTHIAE, W. DE VOS, L. G. BEKENN, J. C. F. MEISTER, J. C. SCHWAB, P. VAN LIMBURG BROUWER, J. J. LE ROY, U. A. EVERTSZ en L. A. SCHROEDER

---

*) Bij dl. I is gevoegd het *Reglement van het Koninklijk Instituut* enz., *goedgekeurd en bekrachtigd door Z. M. den Koning, den* 6 *Julij* 1856.

†) Het Genootschap, bij uitersten wil van wijlen den Heer P. TEYLER VAN DER HULST in het jaar 1778 te Haarlem opgerigt, bestaat uit twee afdeelingen, waarvan de eerste den naam draagt van TEYLER's *Godgeleerd Genootschap*; de tweede dien van TEYLER's *Tweede Genootschap.*

De werkzaamheden van het *Tweede Genootschap* bestaan in het behandelen van onderwerpen en stoffen over de Natuur-, de Dicht-, de Historie-, de Teeken- en Penningkunde; als ook in het uitloven van Prijsvragen hierover.

STEINMETZ. Uitgegeven door Curatoren van het Stolpiaansch legaat. Leyden. 1801, 1811, 1824, 1834, 1837. 5 st. 4°.

116*ac*. Verhandelingen, betreffende de Natuurlijke Godgeleerdheid en de Christelijke Zedekunde, uitgegeven door Curatoren van het Stolpiaansch legaat, aan de Universiteit te Leiden. Leiden. 1856. Dl. I. 8°.

116*ad*. Symbolae literariae. Edidit Doctorum in Gymnasiis Batavis Societas. Amst. 1837—1843. Traj. ad Rhen. 1845—1848. 9 stn. 8°.

116*ae*. Miscellanea philologa et paedagogica. Ediderunt Gymnasiorum Batavorum Doctores Societas conjuncti. Traj. ad Rhen. 1849. Amst. 1850—1851. 3 stn. 8°.

116*af*. Bijdragen tot de kennis en den bloei der Nederlandsche Gymnasiën voor 1851—1856. Uitgegeven door het Genootschap van Leeraren aan de Nederlandsche Gymnasiën. Amst. 1852—1853. Utrecht. 1854—1857. 8°.

116*ag*. Memorie van het Genootschap voor Leeraren aan de Nederl. Gymnasiën, betreffende het examen ter toelating tot de Academische lessen (in d. 17 Sept. 1842). 8°. *).

117. Overzigt der werkzaamheden van de Afdeeling Koophandel der Maatschappij Felix Meritis, van 1 Mei 1852 — Ulmo. April 1855. (Niet in den Handel.) Amsterdam. 1853—1855. 8°.

II. BELGIE.

A. ENCYCLOPAEDISCHE GENOOTSCHAPPEN.

a. ACADÉMIE ROYALE DES SCIENCES, DES LETTRES ET DES BEAUX ARTS DE BELGIQUE (N°. 118—130*a*).

118. Mémoires de l'Académie Impériale et Royale des Sciences et Belles-Lettres de Bruxelles. Bruxelles. 1777—1783. Dl. I—IV. 4°. †).

---

*) Het *Genootschap voor Leeraren aan de Nederlandsche Gymnasiën* dagteekent zijn ontstaan van den jare 1829 en heeft ten doel: de bevordering van de studie der oude talen en der daarmede in verband staande wetenschappen, inzonderheid op de Gymnasiën. Zie verder de *Revue des Sociétés savantes* enz. (*Verslagen en Meded. Afd. Nat.*) dl. V.

†) De *Académie Royale des Sciences et Belles Lettres de Bruxelles* werd door MARIA THERESIA in 1772 gesticht, om de *Société littéraire*, vier jaren vroeger

119. Nouveaux Mémoires de l'Académie Royale des Sciences et Belles-Lettres de Bruxelles. Bruxelles. 1820—1845. 19 dln. 4°. *).

120. Mémoires de l'Académie Royale des Sciences, des Lettres et des Beaux-Arts de Belgique. Bruxelles. 1847—1857. Dl. XX—XXX. 4°. †).

121. Mémoires sur les Questions proposées par l'Académie Royale des Sciences et Belles-Lettres de Bruxelles. §).
Mémoires couronnés par l'Académie Royale des Sciences et Belles-Lettres de Bruxelles. **).
Mémoires couronnés et Mémoires des savants étrangers, publiés par l'Académie Royale des Sciences et Belles-Lettres de Bruxelles ††). Bruxelles. 1818—1845. 18 dln. 4°.

122. Mémoires couronnés et Mémoires des savants étrangers, publiés par l'Académie Royale des Sciences, des Lettres et

---

opgerigt, te vervangen, en hierdoor de Wetenschappen en de Letteren in de Zuidelijke Nederlanden te doen herleven. De omwenteling in 1794 bragt hare vernietiging te weeg. Hare werkzaamheden tot aan den jare 1788 bepalen zich tot de uitgave van 5 deelen *Mémoires*, waarvan het vijfde in de boekerij der Akademie ontbreekt.

*) In 1816 door de regering van Koning WILLEM I weder in het leven geroepen, gaf de *Académie de Bruxelles* 19 deelen *Nouveaux Mémoires* uit, waarvan het laatste of negentiende in 1845 verscheen.

†) Eenige jaren, nadat Koning LEOPOLD de regering had aanvaard, werd door een decreet van den 1sten December 1845 de *Académie Royale de Bruxelles* onder den titel van *Académie Royale des Sciences, des Lettres et des Beaux-Arts de Belgique* hervormd, en in drie klassen verdeeld: 1°. *Classe des Sciences.* 2°. *Classe des Lettres et des Sciences Morales et Philosophiques.* 3°. *Classe des Beaux-Arts.* Deze gaf hare werken onder haren nieuwen titel uit, maar liet het volgnummer der deelen doorloopen. De reeks begint daarom met dl. XX.

§) De vijf eerste deelen zijn uitgegeven onder den titel van *Mémoires sur les questions proposées par l'Académie Royale des Sciences et Belles-Lettres de Bruxelles.* Bruxelles. 1818—1826.

**) Van dl. VI—XV is de titel: *Mémoires couronnés par l'Académie Royale des Sciences et Belles-Lettres.* Bruxelles. 1827—1841.

††) Van dl. XV af worden de Prijsverhandelingen en de Verbandelingen, aangeboden door personen, niet aan de Akademie verbonden, in twee gescheiden *parties* van elk deel zaamgevat. De titel wordt nu: *Mémoires couronnés et Mémoires de savants étrangers, publiés par l'Académie Royale des Sciences et Belles-Lettres de Bruxelles.* Van dl. XIV af zijn de twee gedeelten afzonderlijk gebonden.

des Beaux-Arts de Belgique. Bruxelles. 1847—1856. Dl. XIX—XXVIII. 4°. *).

123. Bulletins de l'Académie Royale des Sciences, des Lettres et des Beaux-Arts de Belgique. Années 1832—1856. Bruxelles. 1835—1856. Dl. I—XXIII. 8°. †).

124. Des moyens de soustraire l'exploitation des mines de houille aux chances d'explosion. Recueil de Mémoires et de Rapports publié par l'Académie Royale des Sciences et Belles-Lettres de Bruxelles. Bruxelles. 1840. 8°. §).

125. QUETELET, A. Rapport décennal des travaux de l'Académie Royale des Sciences et Belles-Lettres de Bruxelles, depuis 1830. Bruxelles. 1840. 8°. **).

126. Mémoires couronnés et Mémoires des Savants étrangers, publiés par l'Académie Royale des Sciences, des Lettres et des Beaux-Arts de Belgique. Collection in 8°. Bruxelles. 1852—1853. Dl. V—VI. 8°. ††).

127. Comptes-rendus des Séances de la Commission Royale d'histoire ou Recueil de ses Bulletins. (19 Nov. 1847—8 Avril 1850.) Bruxelles. 1848—1850. Dl. XIV—XVI. 8°. §§).

128. Table générale du Recueil des Bulletins de la Comm. Roy. d'Histoire de Belgique (1re Série, Tome I à XVI); rédigée par E. GACHET. Bruxelles. 1852. 8°.

129. Comptes-rendus des séances de la Commission Royale

---

*) Van dl. XIX af komt op den titel: *Acad. Royale des Sciences, des Lettres et des Beaux-Arts de Belgique*, in plaats van *Acad. Royale de Bruxelles*. Van dl. XX zijn de twee gedeelten afzonderlijk gebonden. Al deze werken vormen eene zamenhangende reeks met doorloopend volgnummer der deelen, hoewel zij onder verschillende regeringen en door onderscheidene wetenschappelijke ligchamen werden uitgegeven; N°. 122 begint daarom met dl. XIX.

†) In de twaalf eerste deelen is de titel: *Bulletins de l'Académie Royale des Sciences et Belles-Lettres de Bruxelles.* Zie de aanteekening bij N°. 120.

§) Zie hierover *Bull. de l'Acad. Roy. de Belg.*, dl. VII. 1. bl. 284 en volgg.

**) Overgedrukt uit de *Bulletins* enz., dl. VII. 2. bl. 271—342.

††) Van deze verzameling in 8° ontbreken aan de Akademie de vier eerste deelen.

§§) Van deze *Comptes-rendus* ontbreken de dertien eerste deelen. De *Commission Royale d'Histoire* werd in den boezem der Belgische Akademie gevormd door een Koninklijk Besluit van den 22sten Julij 1834, met eene jaarlijksche dotatie van 5000 francs. Haar doel is bekendmaking der onuitgegeven Belgische Kronijken.

d'histoire ou Recueil de ses Bulletins. Deuxieme Série. Bruxelles. 1851—1857. Dl. I—IX. 8°.

129*a*. Collection de Chroniques Belges inédites, publiée par ordre du Gouvernement.

Rymkronyk van JAN VAN HEELU betreffende den slag van Woeringen, van het jaer 1288, uitgegeven met ophelderingen en aentoekeningen, van J. F. WILLEMS. Brussel. 1836. 4°.

Chronique rimée de PHIL. MOUSKES, publiée par le baron DE REIFFENBERG. Brux. 1836—1845. 2 dln. m. supplement. 4°.

Corpus Chronicorum Flandriae, sub auspiciis LEOPOLDI I. edidit J. J. DE SMET. Brux. 1837—1856. Dl. I—III. 4°.

De Brabantsche Yeesten, of Rymkronyk van Braband, door JAN DE KLERK, van Antwerpen, uitgegeven door J. F. WILLEMS. Brussel 1839—1843. Dl. I—II. 4°.

Monuments pour servir à l'histoire des provinces de Namur, de Hainaut et de Luxembourg, recueillis et publiés par le Baron DE REIFFENBERG. Brux. 1844—1854. Dl. I. IV—VIII. 4°.

JOHANNIS DE LOS, Abbatis S. Laurentii prope Leodium, Chronicon rerum gestarum ab anno 1455 ad annum 1514. Accedunt HENRICI DE MERICA et THEODORICI PAULI, Historiae de Cladibus Leodiensium an. 1465—7, cum collectione documentorum ad res LUDOV. BORBONII et JOH. HORNAEI temporibus gestas, edidit P. F. X. DE RAM. Brux. 1844. 4°.

Relation des troubles de Gand sous CHARLES V, par un anonyme; suivie de trois cents trente documents inédits sur cet événement; par GACHARD. Brux. 1846. 4°.

Chronica nobilissimorum Ducum Lotharingiae et Brabantiae ac regum Francorum, auctore EDM. DE DYNTER, in VI libros distincta; ad fidem cod. Ms. Korsendoncani collat. cum alliis codd. Mss. edidit ac Gallica JOH. WAUQUELIN versione et notis illustravit P. F. X. DE RAM. Brux. 1854—1857. Dl. I, 1, II—III. 4°.

Retraite et mort de CHARLES-QUINT au monastère de Yuste. Lettres inédites publiées d'après les originaux conservés dans les Archives Royales de Simancas; par L. P. GACHARD. Brux. 1854—1855. 2 dln. 8°.

Relations des Ambassadeurs Vénitiens sur CHARLES-QUINT et PHILIPPE II; par L. P. GACHARD. Brux. 1856. 8°.

Synopsis actorum ecclesiae Antverpiensis et ejusdem dioeceseos status hierarchicus ab episcopatus erectione usque ad ipsius suppressionem; liber prodromus tomi tertii Synodici belgici. Edid. P. F. X. DE RAM. Brux. 1856. 8°.

GLAY, A. LE, Revue des Opera Diplomatica de Miraeus sur les titres reposant aux archives départementales du Nord, à Lille. Brux. 1856. 8°.

130. Annuaire de l'Académie Royale des Sciences, des Lettres et des Beaux-Arts de Belgique. 1835—1857. Bruxelles. 1835—1857. 12°.

130*a*. Bibliographie Académique ou liste des ouvrages publiés par les Membres, Correspondants et Associés résidents. 1854. Bruxelles. 1855. 12°.

b. SOCIÉTÉ ROYALE DES SCIENCES DE LIÈGE (No. 131).

131. Mémoires de la Société Royale des Sciences de Liège. Liège. 1843—1857. Dl. I—X. XII. 8°. *).

B. GENOOTSCHAPPEN AAN EEN BIJZONDEREN TAK VAN WETENSCHAP GEWIJD (No. 132—139).

132. Mémoires de l'Académie Royale de Médecine de Belgique. Brux. 1848—1854. Dl. I—III. 4°. †).

133. Mémoires des concours et des savants étrangers, publiés par l'Académie Royale de Médecine de Belgique. Brux. 1847—1855. Dl. I—III, 1. 4°.

134. Bulletins de l'Académie Royale de Médecine de Belgique. Années 1841—1857. Brux. Dl. I—XVI, 1—4. 8°.

134*a*. Compte-Rendu des Travaux de l'Académie Royale de Médecine de Belgique lu dans la Séance solemnelle du 24 Novembre 1855, par D. SAUVEUR. Brux. 1850. 8°.

135. Annales de l'Académie d'Archéologie de Belgique. Anvers. 1843, 1849—1850. Dl. I, 1. VI, 3, 4. VII. 8°.

136. Annales de la Societé Royale d'Agriculture et de Botanique de Gand: Journal d'Horticulture et des Sciences accessoires, rédigé par CH. MORREN. Gand. 1845—1849. 5 dln. roy.-8°.

137. Procès-verbaux des séances publiques de la Société libre d'émulation et d'encouragement pour les Sciences et les Arts établie à Liège. Liège. 1819, 1821, 1825, 1842. 8°.

138. Annuaire de la Province de Limbourg, rédigé par la Société des Amis des Sciences et Lettres établie à Maestricht. Années 1824—1827. Maestr. (1824)—1827. 8°.

---

*) Het 3de en 5de deel is eene *Monographie des Coléoptères subpentamères de la famille des Phytophages, par* TH. LACORDAIRE. Brux. 1848. Dl. I—II. Het 6de deel is: *Revue des Odonates ou Libellules d'Europe, par* EDM. DE SELYS-LONGCHAMPS, *avec la collaboration de* H. A. HAGEN. Brux. 1850. Het 7de deel is: *Exposé élémentaire de la théorie des Intégrales définies, par* A. MEYER. Brux. 1851. Het 12de dl. is: *Monographie des Élatérides, par* E. CANDÈZE. Liège 1857. Dl. I.

Dl. XI ontbreekt.

†) De *Académie Royale de Médecine de Belgique* werd in den jare 1841 opgerigt door LEOPOLD I. Elk deel der *Mémoires* is verdeeld in twee afdeelingen: 1o. *Historique*. 2o. *Mémoires*.

139. Annales de la Société de Médecine d'Anvers. Année 1840. Bruxelles. 1840. 8°.

III. FRANKRIJK.

A. ENCYCLOPAEDISCHE GENOOTSCHAPPEN.

a. INSTITUT IMPÉRIAL DE FRANCE (No. 140—172aa).

ACADÉMIE FRANÇAISE (N°. 140).

140. PELISSON. Histoire de l'Académie Française, depuis son établissement jusqu'à 1652, avec des remarques et additions (par OLIVET). — OLIVET, Hist. de l'Acad. Française, depuis 1652—1700. Paris. 1729. 2 dln. 4°. *).

ACADÉMIE DES SCIENCES (N°. 141—161a).

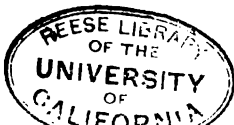
141. Histoire et Mémoires de l'Académie Royale des Sciences, depuis son établissement en 1666 jusqu'à 1699. Paris. 1733. 11 dln, 13 bdn. 4°. †).

---

*) De *Académie Française*, door RICHELIEU opgerigt in 1635, is uitsluitend aan de Fransche taal gewijd, en moet niet met de *Académie Royale des Sciences* verward worden. Haar zeer beroemd werk is de *Dictionnaire de l'Académie Française*, waarvan de zesde uitgave in 1835 en het *Complément*, door BARRÉ en LANDOIS, in 1839 verscheen. Haar vastgesteld getal van Leden is 40, waarom zij ook wel *Académie des Quarante* genoemd wordt. Algemeen bekend is de ironie van PIRON over dit getal.

†) De *Académie Royale des Sciences* werd opgerigt in 1666, naar het ontwerp van COLBERT door LODEWIJK XIV, vernieuwd in 1699, en door een decreet der Nationale Conventie den 8sten Augustus 1793 opgeheven, waarna op den 6den December 1795 werd opgerigt het *Institut National des Sciences et Arts*, dat later den titel van *Institut de France*, daarna dien van *Institut Impérial de France*, in 1815, volgens eene *Ordonnance du Roi* 21 *Mai* 1815, dien van *Institut Royal* en nu weder dien van *Institut Impérial* verkreeg. Het Instituut was in vier klassen verdeeld. De ordonnantie van 21 Mei 1815 nam eene verdeeling aan in: 1°. *Académie Française;* 2°. *Académie Royale des Inscriptions et Belles-Lettres;* 3°. *Académie Royale des Sciences;* 4°. *Académie Royale des Beaux-Arts.*

De *Académie Royale des Sciences*, aan de Natuurkundige Wetenschappen gewijd, heeft derhalve na de *Académie Française* en met de *Acad. des Inscriptions et Belles-Lettres* de oudste dagteekening. Deel I—XI, onder N°. 141

142. Histoire et Mémoires de l'Académie des Sciences, 1699—1790. Paris. 1718—1797. 93 dln. 4°. *).

143. (CASSINI, J.) De la Grandeur et de la Figure de la Terre. Suite de 1718. Paris. 1720. 4°.

144. (DE FONTENELLE) Éléments de la Géométrie de l'Infini. Suite de 1727. Paris. 1727. 4°.

145. DE MAIRAN. Traité Physique et Historique de l'Aurore Boréale. Suite de 1731. Paris. 1733. 4°.

146. — ——— Traité Physique etc. Seconde édition, revue, et augmentée de plusieurs éclaircissemens. Paris. 1754. 4°.

147. CASSINI. Élémens d'Astronomie. Suite de 1740. Paris. 1740. 4°.

148. ——— Tables astronomiques du Soleil, de la Lune, des Planètes, des Étoiles fixes et des Satellites de Jupiter et de Saturne; avec l'explication et l'usage de ces mêmes tables. Suite de l'Année 1740. Paris. 1740. 4°.

149. CASSINI DE THURY. La Méridienne de Paris, vérifiée dans toute l'étendue du Royaume, par de nouvelles observations pour en déduire la vraye grandeur des degrés de la Terre. Avec des Observations d'Histoire Naturelle, faites dans les Provinces traversées par la Méridienne, par LE MONNIER. Suite de 1740. Paris. 1744. 4°.

150. FONTAINE. Traité de Calcul différentiel et intégral. Suite de 1762. Paris. 1770. 4°. †).

151. GODIN, DEMOURS et COTTE. Tables alphabétiques et générales des matières, contenues dans l'Histoire et les Mémoires de l'Académie Royale des Sciences, publiées par son ordre et dressées successivement depuis 1666 jusqu'en 1790. Paris. 1778—1809. 10 dln. 4°. §)

---

aangewezen, vormen de eerste door haar uitgegeven reeks, en zijn onder den naam van *Anciens Mémoires* bekend.

*) In BRUNET's *Manuel* wordt het jaartal van den eersten jaargang 1702 genoemd. Op den titel van het deel voor A°. 1699 staat: *Seconde édition, revue, corrigée et augmentée.* Deze tweede uitgave wordt niet door BRUNET vermeld. — De jaargangen 1700—1790 hebben de jaartallen 1703—1797.

†) Al deze werken, onder N°. 143—150 zaamgevat, maken een gedeelte uit der *Suites* van de *Mémoires de l'Académie Royale des Sciences.* Eenige dezer *Suites* ontbreken aan de verzameling der Akademie. Men vindt ze vermeld in BRUNET.

§) Dl. I—IV heeft het jaartal 1778; dl. V, 1747; dl. VI, 1778; dl. VII, 1758; dl. VIII, 1774; dl. IX, 1786 en dl. X, 1809. In BRUNET worden de

152. Mémoires de Mathématique et de Physique, présentés à l'Académie Roy. des Sc. par divers savants, et lûs dans ses Assemblées. Paris. 1750—1786. 11 dln. 4°.

153. Recueil des Pièces, qui ont remporté les prix de l'Académie Roy. des Sc. depuis sa fondation en 1720 jusqu'en 1772. Paris. 1752—1777. 9 dln. 4°.

154. Machines et Inventions approuvées par l'Académie Roy. des Sciences, depuis son établissement en 1666 jusqu'en 1754; avec leur Description. Dessinées et publiées par GALLON. Paris. 1735—1777. 7 dln. 4°.

155. Mémoires de l'Institut National des Sciences et des Arts. (*Sciences Mathématiques et Physiques.*) Paris. An. VI. (1798)—1806. 6 dln. 4°. *).

156. Mémoires de la Classe des Sciences Mathématiques et Physiques de l'Institut National de France. Années 1806 – 1815. Paris. 1806—1818. 8 dln. 4°. †).

157. Mémoires de l'Académie de Sciences de l'Institut de France. Années 1816—1854. Paris. 1818—1854. Dl. I—XXIV, XXVII, 1. 4°. §).

157*a*. Mémoires présentés à l'Institut des Sciences, Lettres et Arts, par divers savans, et lus dans ses Assemblées. (*Sciences Mathématiques et Physiques.*) Paris. 1806—1811. 2 dln. 4°.

158. Mémoires présentés par divers savants à l'Académie des Sciences de l'Institut de France, et imprimés par son ordre. (*Sciences Mathématiques et Physiques.*) Paris 1827—1856. Dl. I—XIV. 4°.

159. MECHAIN et DELAMBRE. Base du Système Métrique Décimal ou mésure de l'Arc du Méridien compris entre les paral-

---

jaartallen 1734—1809 vermeld. Sommige deelen van het exemplaar der Akademie schijnen derhalve van eene tweede uitgaaf te zijn.

*) Hiermede beginnen de werken van het *Institut. National*, opgerigt den 6den Mei 1795 na de opheffing van de *Académie Royale des Sciences.* — Elk deel wordt voorafgegaan door *Histoire de la Classe des Sciences Mathématiques et Physiques.*

†) In N°. 156 is de jaargang 1806 met het deelnummer VII aangewezen. — Met 1807 komt voor het eerst de naam van *Classe des Sciences Mathématiques et Physiques* op het titelblad. Deze reeks sluit met 1815, toen het Fransche Keizerrijk had opgehouden te bestaan.

§) Van het jaar 1816 af krijgt de *Classe des Sciences Mathématiques et Physiques* weder den naam van *Académie Royale.*

lèles de Dunkerque et Barcelone, exécutée en 1792 et années suivantes, rédigée par DELAMBRE. Paris. 1806—1810. 3 dln. 4°. *).

160. Comptes Rendus hebdomadaires des Séances de l'Académie des Sciences, publiés conformément à une décision de l'Académie en date du 13 Juillet 1835, par MM. les Secrétaires perpétuels. Paris. 1835—1857. Dl. I—XLIV. 4°. †).

161. Table Générale des Comptes Rendus des Séances de l'Académie des Sciences, publiée par MM. les Secrétaires perpétuels (T. I—XXXI. 3 Aout 1835 à 30 Decembre 1850). Paris. 1853. 4°.

161*a*. Supplément aux Comptes Rendus hebdomadaires des Séances de l'Académie des Sciences etc. Paris. 1856. Dl. I. 4°.

ACADÉMIE DES INSCRIPTIONS ET BELLES LETTRES (N°. 162—167*a*).

162. Histoire et Mémoires de l'Académie des Inscriptions et Belles-Lettres, depuis son establissement, jusques et compris l'année 1793. Paris. 1736—1808. 50 dln. 4°. §).

163. Histoire et Mémoires de l'Institut Royal de France (*Classe d'Histoire et Littérature ancienne.*) Paris. 1815—1818. 4 dln. 4°. **).

---

*) Deze drie deelen vormen eene *Suite des Mémoires de l'Institut, de l'année* 1806.

†) Met 1835 is de uitgave dezer *Comptes Rendus* aangevangen en wordt tot heden voortgezet. — Het eerste deel bevat slechts de opgave der Zittingen van Augustus tot December 1835. De overige deelen zijn steeds in twee *Semestres* verdeeld.

§) De *Académie Royale des Inscriptions et Belles Lettres* werd in 1663, door LODEWIJK XIV opgerigt en in 1701 hernieuwd met Koninklijk patent. In 1793 werd zij opgeheven en vervangen door *Classe d'Histoire et de Littérature ancienne*, welke vier deelen harer werken uitgaf. (Zie N°. 163.)

Dl. XI, XXII, XXXIII en XLIV zijn *Tables des Matières* van dl. I—X, van dl. XII—XXI, van dl. XXIII—XXXII en van dl. XXXIV—XLIII.

In deze verzameling zijn herdrukt de eerste deelen der editie van 1701. Zie BRUNET, *Manuel*, 4me éd., I. p. 9.

**) Den 16den Mei 1815 werd deze Klasse door een Koninklijk Decreet herschapen in *Académie des Inscriptions et Belles-Lettres*, waarvan de werken onder N°. 164 voorkomen.

164. Histoire et Mémoires de l'Institut Royal de France. (*Académie des Inscriptions et Belles-Lettres.*) Paris 1821—1853. Dl. V—XX, 2. 4°. *).

165. Mémoires présentés par divers savants à l'Académie Royale des Inscriptions et Belles-Lettres de l'Institut de France. — 1ère Série. *Sujets divers d'érudition.* Paris. 1844—1854. Dl. I—IV. 4°.

166. Mémoires présentés par divers savants à l'Académie Royale des Inscriptions et Belles-Lettres de l'Institut de France. — 2e Série. *Antiquités de France.* Paris. 1848—1854. Dl. I—III. 4°.

167. Notices et Extraits des manuscrits de la Bibliothèque du Roi lus au comité établi dans l'Académie des Inscriptions et Belles-Lettres. Paris. 1787—1851. Dl. I—XIV, XVI, 2, XVII, 2. 4°. †).

167*a*. ROZIÈRE, E. DE, et E. CHATEL. Table générale et méthodique des Mémoires contenus dans les recueils de l'Académie des Inscriptions et Belles-Lettres et de l'Académie des Sciences Morales et Politiques. Paris. 1856. 4°.

ACADÉMIE DES SCIENCES MORALES ET POLITIQUES (N°. 168—171).

168. Mémoires de l'Institut National des Sciences et Arts. (*Sciences Morales et Politiques.*) Paris. an VI—XII (1798—1804). 5 dln. 4°. §).

---

*) De *Académie des Inscriptions et Belles-Lettres* heeft de uitgave voortgezet der werken van de *Classe d'Histoire et de Littérature ancienne* voornoemd. Zij vangt daarom met dl. V. aan.

Dl. XI is de *Table des Matières* van dl. I—X.

Zoo wel van N°. 162 als van N°. 164 is de titel der deelen dan eens *Histoire*, dan eens *Mémoires*, dan eens *Histoire et Mémoires*. In de latere deelen is in den regel eene scheiding in twee *parties*, waarvan de eerste de *Histoire de l'Académie*, de tweede de *Mémoires* bevat.

De titel van dl. XVIII en dl. XIX is weder *Mémoires de l'Institut National de France*.

†) Van dl. V af aan is de titel: *Notices et Extraits des manuscrits de la Bibliothèque du Roi et autres Bibliothèques, faisant suite aux Notices et Extraits*, etc.

§) Bij de oprigting van het *Institut National*, door de wet van 3 Brumaire An. IV (25 Oct. 1795), waren drie klassen gevormd: 1°. *des Sciences Physiques et Mathématiques;* 2°. *des Sciences Morales et Politiques;* 3°. *de Lit-*

169. Mémoires de l'Académie Royale des Sciences Morales et Politiques de l'Institut de France. 2e Série. Paris. 1837—1855. Dl. I—IX. 4°. *).

170. Mémoires de l'Académie Royale des Sciences Morales et Politiques de l'Institut de France (*Savants étrangers*). Dl. I—II. Paris. 1841—1847. 4°.

171. Sèances et travaux de l'Académie des Sciences Morales et Politiques. Comptes rendus publiés sous la direction de Mr. MIGNET, Secrétaire perpétuel de l'Académie. Paris. 1842—1856. Dl. I—XX, XXIV—XL, 1. 2. 8°. †).

* ROZIÈRE, E. DE, et E. CHALET. Table générale et méthodique des Mémoires contenus dans les recueils... de l'Académie des Sciences Morales et Politiques. Zie bl. 33, N°. 167*a*.

CLASSE DES BEAUX ARTS (N°. 172).

172. Mémoires de l'Institut National des Sciences et Arts. (*Littérature et Beaux-Arts.*) Paris. an VI—an XII. (1798—1804) 5 dln. 4°.

ALGEMEENE STUKKEN (N°. 172*a*—172*aa*).

172*a*. Séances publiques annuelles de l'Institut Impérial de France. As. 1837—1856. 4°.

172*aa*. Prix de vertu fondés par M. DE MONTYON. — Discours

---

térature et Beaux-Arts. De *Classe des Sciences Morales et Politiques* is derhalve eene schepping der Fransche Republiek. Zij gaf vijf deelen (N°. 168) uit, die zeer zeldzaam zijn geworden. Het decreet van den 1sten Consul, 1803 (An. XI), vernietigde haar weder, en verdeelde het Instituut in: 1e Cl. (*Sc.Phys. et Math.*), 2e Cl. (*Langue et Littérature Françaises*), 3e Cl. (*Hist. et Litt. Ancienne*), 4e Cl. (*Beaux-Arts*). In 1815 werd daaruit gevormd: 1°. de *Académie Française*, hersteld en nu in de plaats gekomen der 2de Cl.; 2°. *Acad. Royale des Inscr. et Bell.-Lettr.*; 3°. *Acad. Roy. des Sciences*; 4°. *Acad. Roy. des Beaux-Arts*. De *Sciences Morales et Politiques* werden derhalve toen niet in den werkkring der Akademie opgenomen. Eerst in 1832 werd door eene *Ordonnance du Roi du 26 Oct.* 1832, de *Académie des Sciences Morales et Politiques* door LOUIS PHILIPPE in het leven geroepen. Zij gaf eene nieuwe of tweede reeks van hare werken uit. Zie N°. 169.

*) Het zevende deel bevat *Petits Traités*.

†) Dit werk bestaat uit drie *Séries*. Deel I—X, 1ste Serie, deel XI—XX, 2de Serie, deel XXI en volgg. 3de Serie. Behalve de doorloopende deelnummers van de geheele verzameling, heeft elke Serie haar eigen deelnummer.

prononcés dans les Séances Publiques de 1852—1854. Paris. 1852—1854. 3 stukken. 12°.

---

b. ACADÉMIE DE LYON (N°. 173—176).

173. Mémoires de l'Académie Royale des Sciences, Belles-Lettres et Arts de Lyon. (*Section des Sciences.*) Lyon 1845—1847. 2 dln. — Comptes-rendus et Extraits des Procès-verbaux des séances de l'Académie Royale des Sciences etc. de Lyon (8 Janv. 1844—18 Déc. 1849). — één bd. 8°. *).

174. Mémoires de l'Académie etc. de Lyon. (*Classe des Sciences.*) Nouvelle Série. Lyon. 1851—1856. Dl. I—VI. 8°.

175. Mémoires de l'Académie Royale des Sciences, Belles-Lettres et Arts de Lyon. (*Sect. des Lettres et Arts.*) Lyon. 1845—1846. dln. één bd. 8°.

176. Mémoires de l'Académie etc. de Lyon. (*Classe des Lettres et Arts.*) Nouvelle Série. Lyon. 1851—1855. Dl. I—III. 8°.

---

c. SOCIÉTÉ D'AGRICULTURE, HISTOIRE NATURELLE ET ARTS UTILES DE LYON (N°. 177—180).

177. Comptes rendus et Mémoires de la Société d'Agriculture, Histoire Naturelle et Arts Utiles de Lyon. A^es 1806—1834, 1836—1837. Lyon. 1806—1834, 1836—1837. 9 bdn. 8°. †).

178. *Opuscules de la Société d'Agriculture etc. de Lyon.* In een Boekdeel 8°., waarin bijeen gebonden zijn:

---

*) De *Académie des Sciences etc. de Lyon* is reeds eene zeer oude instelling, welke menigvuldige lotverwisseling onderging. De *Mémoires,* welke zij uitgeeft, zijn in twee afdeelingen gesplitst: 1°. *Section des Lettres et Arts.* 2°. *Section des Sciences.* — In 1851 begon zij met de uitgave eener *Nouvelle Série,* waarin deze afdeelingen den naam krijgen van *Classes.* Dl. I van N°. 175 bevat de Geschiedenis der Akademie.

†) De *Société Royale d'Agriculture de Lyon* schijnt reeds zeer vroeg bestaan te hebben, namelijk in 1761. Later vereenigde zij zich met de *Société philosophique des Sciences et Arts.* Er werden onderscheidene vakken van wetenschap in den werkkring opgenomen, en naar deze werd de *Société* in verschillende afdeelingen gesplitst.

De jaarg. 1835—1836 ontbreekt aan de Boekerij der Akademie.

BUTRET, C. Taille raisonnée des arbres fruitiers et autres opérations relatives à leur culture, démontrées clairement par des raisons physiques tirées de leur différente nature, et de leur manière de végéter et de fructifier. Nouvelle édition, publiée par ordre de la *Société Royale d'Agriculture, etc. de Lyon*. Lyon. 1832. 12°.

GROGNIER, L. F. Notes pour servir à l'Histoire de la grande Manufacture de Lyon. 8°. (Extrait des Nouvelles Archives du Rhône).

SERINGE, N. C. Mémoire sur la culture et l'emploi des Céréales et de quelques autres Graminées, pour la fabrication des chapeaux et des tissus de paille, accompagné de notes sur les Graminées en général. Lyon. 1831. 8°. (Overgedrukt uit de *Mémoires* 1831, pag. 81 sqq.)

GROGNIER, L. F. Notice sur les travaux de la Société Royale d'Agriculture, etc. de Lyon, pendant le Cours de l'année 1832, lu dans la Séance publique du 3 Septembre même année. Lyon. 1832. 8°. (Met het volgende stuk bijzonder afgedrukt uit de *Mémoires* 1832, p. 1—63).

——— — — Notice sur M. MUTHUON. 8°.

Rapport fait à la Société Roy. d'Agriculture, etc. de Lyon, au nom de la Commission, chargée de proposer des sujets de prix pour être décernés en 1833 et 1837, lu dans la Séance du 5 Aout 1832. Commissaires: MM. GENSOUL, BUISSON, JURIE et BOTTEX, rapporteur. Imprimé par ordre de la Société. Lyon. 1833. 8°. (Overgedrukt uit de *Mémoires*, 1832, 1e partie, p. 119—133.)

TROLLIET. Discours sur l'Histoire de l'Agriculture, lu dans la Séance publique de la Société Royale d'Agriculture, etc. de Lyon, le 3 Sept. 1832. Imprimé par ordre de la Société. Lyon. 1833. 8°. (Overgedrukt uit de *Mémoires*, 1832, 1e partie, p. 84—94 en 2e partie, p. 120—137.)

GARIOT, CH. Rapport, fait à la Société Roy. d'Agriculture, etc. de Lyon, sur la Fête Agricole du Comice de Meyzieu (Isère), tenue le 27 Mai 1834. Imprimé par ordre de la Société. Lyon. 1834. 8°. (Overgedrukt uit de *Mémoires*, 1833—1834, 2 part. p. 121—131.)

FAVRE D'EVIRES, J. C. De la stabulation permanente, ou essai sur ces questions: Déterminer les cas où il est avantageux de tenir constamment les bêtes bovines à l'étable, selon l'âge, le sexe, les races et les genres de service; indiquer les moyens le plus économiques de les y nourrir, spécialement quand il y a disette de fourrage de prairies; faire connaître les soins hygiéniques particuliers que le bétail exige dans cet état. Mémoire qui a remporté le Prix proposé par la Société Roy. d'Agriculture, etc. de Lyon en 1833. Lyon. 1834. 8°. (Overgedrukt uit de *Mémoires*, 1833—1834, 2 part. pag. 1—55).

GASPARIN, A. DE, Considérations sur les Machines, lues à la Société d'Agriculture, etc. de Lyon, en 1833, et imprimées par ordre de la Société. Lyon. 1834. 8°. (Overgedrukt uit de *Mémoires*, 1833—1834. 2 part. pag. 57—112.)

Séance publique de la Société d'Agriculture etc. de Lyon, tenue le 23 Juillet 1835. Lyon. 1835. 8°.

GROGNIER, L. F. Du régime des Porcs à Maurs, Département du Cantal. 8°.

GUINON. Note sur l'emploi du Sucre pour préserver les chaudières à vapeur des incrustations salines. (Overgedrukt uit de *Annales de la Société Royale d'Agriculture etc. de Lyon*. 1847. 8°.)

179. Annales des Sciences Physiques et Naturelles, d'Agriculture et d'Industrie, publiées par la Société Royale d'Agriculture etc. de Lyon. Lyon. 1838—1848. 11 dln. roy-8°.

180. Annales des Sciences Physiques etc., par la Societé d'Agriculture etc. de Lyon. Deuxième Série. Lyon. 1849—1855. Dl. I—VII, l. roy-8°.

---

d. ACADÉMIE DES SCIENCES, BELLES-LETTRES ET ARTS DE BORDEAUX (No. 181—182).

181. Actes de l'Académie Royale des Sciences, Belles Lettres et Arts de Bordeaux. 5me—9ième Année. Bordeaux. 1843—1847. 5 dln. 8°.

182. Recueil des Actes de l'Académie etc. de Bordeaux. 10ième—13me Année. 1848—1851. Bordeaux et Paris. 1848—1851. 8°.

---

e. SOCIÉTÉ DES SCIENCES, DE L'AGRICULTURE ET DES ARTS DE LILLE (N°. 183—183a).

183. Mémoires de la Société Royale des Sciences, de l'Agriculture et des Arts de Lille. Années 1843—1853. Lille. 1844—1854. 11 dln. 9 bdn. 8°.

183a. Mémoires de la Société Impériale des Sciences etc. de Lille. 2e Serie. Année 1854. Lille et Paris. 1855. Dl. I. 8°.

---

f. ACADÉMIE DES SCIENCES, ARTS ET BELLES-LETTRES DE DIJON (N°. 184—187a).

184. Mémoires de l'Académie des Sciences, Arts et Belles-Lettres de Dijon. Années 1830—1850. Dijon. 1830—1851. 9 bdn. 8°.

Ontbreken Années 1830, livr. 3 en 4, en 1839—1840.

185. Mémoires de l'Académie des Sciences, Arts et Belles-Lettres de Dijon. 2e Série. Années 1851—1855. Dijon. 1852—1856. Dl. I—IV. 8°.

186. Académie des Sciences, Arts et Belles-Lettres de Dijon. Séances publiques des Années 1805, 1829, 1836, 1841, 1843. Dijon. 1829—1843. 1 bd. 8°.

187. NAULT. Rapport sur les Annales du Moyen Age, lu à l'Académie des Sciences etc. de Dijon, dans sa séance du 24 Mai 1826. Dijon. 1826. 8°.

187*a*. DUMAY, V. Rapport à l'Académie des Sciences etc. de Dijon, pour l'admission au nombre de ses Membres Résidants de M. DARCY, contenant une Notice historique sur l'établissement des fontaines publiques de Dijon. Dijon. 1845. 8°.

---

g. SOCIÉTÉ ACADÉMIQUE DE SAINT QUENTIN (N°. 187*aa*).

187*aa*. Annales scientifiques, agricoles et industrielles du Département de l'Aisne. 2e Serie. Années 1845, 1847—1854 St. Quentin. 1846—1855. Dl. III, V—XI. 8°.

---

h. SOCIÉTÉ DES SCIENCES, LETTRES ET ARTS DE NANCY. (ACADÉMIE DE STANISLAS) (N°. 187*ab*).

187*ab*. Mémoires de la Société des Sciences, Lettres et Arts de Nancy. Années 1833–1855. Nancy. 1835—1856. 8°. *).

---

i. ACADÉMIE DES SCIENCES, BELLES-LETTRES ET ARTS DE ROUEN (N°. 187*ac*).

187*ac*. Précis analytique des travaux de l'Académie des Scien-

---

*) De *Société des Sciences, Lettres et Arts de Nancy* is haar ontstaan verschuldigd aan STANISLAS, koning van Polen, die toen in Lorraine eene soort van hofhouding had. Hij vestigde op den 27sten December des jaars 1750 eene openbare boekerij, naast welke *censores* werden benoemd, die prijsschriften hadden te beoordeelen. Dit was de kern eener vereeniging, welke, binnen den loop van een jaar, het karakter begon te krijgen eener Akademie, voornamelijk gewijd aan de geschiedenis van het hertogdom Lorraine. STANISLAS nam dikwerf aan hare vergaderingen deel, en zond somtijds zijn eigen werk ter beoordeeling in. In 1793 was het alweder het schrikbewind, dat de werkzaamheden der Akademie deed staken. Deze stilstand duurde tot aan den jare 1802, toen de *Société libre des Sciences et Arts de Nancy* ontstond, welke later haren oorspronkelijken titel hernam en dezen onlangs in dien van *Académie de Stanislas* deed overgaan. Gedurende de twee-en-dertig eerste jaren van deze eeuw, hebben de werkzaamheden der Akademie zich bepaald tot *Comptes Rendus*, welke in 1803, 1804, 1805, 1806, 1807, 1809, 1813, 1817, 1819, 1825, 1828, 1829, 1833 werden uitgegeven. Later zijn daarop de *Mémoires* gevolgd, met wier uitgave de Akademie heden nog voortgaat. Het eerste deel daarvan verscheen in 1835.

ces, Belles-Lettres et Arts de Rouen pendant les Annèes 1842—1855. Rouen. 1843—1855. 8°.

---

l. ACADÉMIE DES SCIENCES, INSCRIPTIONS ET BELLES-LETTRES DE TOULOUSE (N°. 187*ad*—187*ag*).

187*ad*. Histoire et Mémoires de l'Académie Royale des Sciences, Inscriptions et Belles-Lettres de Toulouse, depuis son rétablissement en 1807, pour faire suite à l'Histoire et aux Mémoires de l'Ancienne Académie. Toulouse. 1827—1843. 6 dln. 8°. *).

---

*) Er is eene eerste serie bestaande uit 4 deelen in 4°., gaande van 1782—1790. N°. 187*ad* is de tweede serie, hoewel dit niet op den titel staat uitgedrukt. De *Table Alphabétique des matières contenues dans les seize premiers tomes des Mémoires de l'Académie Impériale des Sciences, Inscriptions et Belles-Lettres de Toulouse, suivie de la Table Générale des auteurs.* Toulouse. 1854, is gebonden bij deel VI der derde Serie.

De stad Toulouse beroemt zich, de wieg en bakermat geweest te zijn van een der oudste letterkundige genootschappen van Europa. In de veertiende eeuw bestond aldaar reeds het *Collège du Gai savoir*, waarvan de naam, tegen het einde van de zeventiende eeuw overging in dien van *Académie des jeux Floraux.* Aan de wetenschap werd eerst later gedacht. In den jare 1792 legden drie verdienstelijke burgers de grondslagen van een genootschap, dat zeventien jaren later werd verheven tot *Académie des Sciences, Inscriptions et Belles-Lettres.*

Deze Akademie was van stonde af zeer werkzaam en gaf daarvan blijk, door jaarlijksche opgaaf, in eene openbare zitting, van hetgeen door haar verrigt was. Spoedig echter zag zij in, dat dergelijke vermelding te vlugtig en te voorbijgaande was. Daartoe, door het legaat van den abt HÉLIOT in staat gesteld, begon zij met in 1782 hare handelingen uit te geven in 4°., waarvan tot aan 1790 vier deelen verschenen. Toen bragt de vernielende invloed der Jacobijnen in 1793 te weeg, dat de Akademie, geschokt en van hare meest schitterende leden beroofd, tot stilstand werd gebragt.

Na de vernietiging des schrikbewinds, kwamen de vrienden van wetenschap, letteren en kunst weder te zamen, vormden eerst een Lyceum, daarna een Athenaeum, dat op eenigzins te groote schaal werd opgezet, en daarom in zich de kiemen van verbrokkeling had, welke echter werd voorgekomen door een decreet van den *Préfet de la haute Garonne*, dat in den jare 1806 de *Académie des jeux Floraux* herstelde.

Een volgend jaar deed de opvolger van dezen prefect voor de wetenschap, hetgeen zijn voorganger had gedaan voor de letteren. Hij riep den 22sten November 1807 de Akademie der Wetenschappen weder in het leven.

Aanvankelijk bepaalde zich deze nieuwe Akademie tot jaarlijksche bekendmaking harer werkzaamheden, maar eindelijk begon zij ook met het uitgeven van verhandelingen, en zoo doende verschenen regelmatig de belangrijke reeksen, in wier bezit de Akademie onlangs kwam.

187*ae*. Mémoires de l'Académie... des Sciences, Inscriptions et Belles-Lettres de Toulouse. 3e Serie. Toulouse. 1844—1850. 6 dln. 8°.

187*af*. Mémoires de l'Académie... des Sciences, Inscriptions et Belles-Lettres de Toulouse. 4ième Série. Toulouse. 1851—1856. Dl. I—VI. 8°.

187*ag*. Annuaires de l'Académie Impériale des Sciences, Inscriptions et Belles-Lettres de Toulouse. Années 1853—1856. Toulouse. 12°.

---

m. SOCIÉTÉ D'AGRICULTURE, DES SCIENCES ET DES ARTS DE L'ARRONDISSEMENT DE VALENCIENNES (N°. 187*ah*—187*ai*).

187*ah*. Mémoires de la Société d'Agriculture, Sciences et Arts de l'Arrondissement de Valenciennes. Valenciennes. 1833—1853. Dl. I—IX. 8°. *).

187*ai*. Revue agricole, industrielle et littéraire, publiée sous le patronage de la Société d'Agriculture etc. de Valenciennes. Directeur M. U. FEYTAUD. Valenciennes. 1849—1857. Dl. I—VIII, 1—6, 9—12. 8°. †).

---

n. SOCIÉTÉ AGRICOLE, SCIENTIFIQUE ET LITTÉRAIRE DES PYRÉNÉES-ORIENTALES (N°. 187*ak*).

187*ak*. Bulletins et Mémoires de la Société Agricole, Scientifique et Littéraire des Pyrénées-Orientales. Perpignan. 1856. Dl. X. 8°.

---

*) Dit Genootschap werd te Valenciennes opgerigt den 7den December 1832, met het doel om landbouw, wetenschap en kunst te bevorderen, vooral met het oog op de stad en op het arrondissement van Valenciennes. Naar den inhoud van de door deze vereeniging uitgegeven werken te oordeelen, is zij aan hare bestemming getrouw gebleven.

†) Behalve de *Mémoires*, waarvan de uitgave voortgaat, is het Genootschap te Valenciennes in 1849 begonnen met de uitgave dezer *Revue*, waarvan de strekking grootendeels practisch is. Zij bevat ook de processen-verbaal van het Genootschap.

Aan dl. VIII ontbreken N°. 7 en 8.

o. ACADÉMIE DES SCIENCES, ARTS ET BELLES-LETTRES DE CAEN (N°. 187*al*).

187*al*. Mémoires de l'Académie des Sciences, Arts et Belles-Lettres de Caen. (1829, 1836, 1840, 1847, 1849, 1852, 1855, 1856). Caen. 1829—1856. 8°. *).

B. GENOOTSCHAPPEN AAN EEN BIJZONDEREN TAK VAN WETENSCHAP GEWIJD (N°. 188—204*am*).

188. Annales du Muséum National d'Histoire Naturelle, par les Professeurs de cet établissement. Paris. 1802—1813. 21 dln. 4°. †).

189. Mémoires du Muséum d'Histoire Naturelle, par les Professeurs de cet établissement. Paris. 1815—1832. 20 dln. 4°. §).

190. Nouvelles Annales du Muséum d'Histoire Naturelle, ou recueil de Mémoires publiés par les Professeurs de cet établissement et par d'autres Naturalistes sur l'Histoire Naturelle, l'Anatomie et la Chimie. Paris. 1832—1835. 4 dln. 4°. **).

---

*) De *Académie des Sciences, Arts et Belles-Lettres de Caen*, vroeger alleen *Académie des Belles-Lettres* geheeten, werd, naar het schijnt, in de tweede helft van de 18de eeuw opgerigt. Haar doel is bevordering van wetenschap, kunst en letteren. Het eerste deel, dat zij uitgaf, draagt het jaartal 1754. De volgende blijken zeer onregelmatig uitgekomen te zijn, in 1755, 1756, 1760, 1762, 1811, 1816, 1825. De verzameling der Akademie begint met 1829 en is daarna bijna volledig, in weerwil van den grooten stilstand tusschen enkele deelen. De eenige deelen toch, welke haar in deze reeks ontbreken, zijn die van 1845 en 1851. — Z. het *Avis* op bl. 540 van het jaar 1852.

†) De *Jardin des Plantes* en het *Muséum d'Histoire Naturelle* werden door HENDRIK IV te Parijs ontworpen, en klommen allengs, onder de bescherming der Regeringen, tot de hoogte, waarop deze voortreffelijke inrigtingen nu staan. Reeds vroeg zijn de bestuurders er van met de beschrijving der daarin voorkomende schatten begonnen. De eerste reeks der door hen uitgegeven werken is die der *Annales*. Het XXIste deel, in 1827 uitgegeven, is eene *Table des Matières* van hetgeen in de twintig deelen voorkomt.

§) Deze *Mémoires* maken de 2de reeks uit. Bij het XXste deel is gevoegd eene *Table générale raisonnée et alphabétique des matières contenues dans les* 20 *volumes des Mémoires du Muséum d'Histoire Naturelle.*

**) Deze *Nouvelles Annales* maken de 3de reeks uit. Zij sluit met het vierde deel.

191. Archives du Muséum d'Histoire Naturelle, publiés par les Professeurs administrateurs de cet établissement. Paris. 1839—1856. Dl. I—IX. 1—3. 4°. *).

192. Mémoires de la Société d'Histoire Naturelle de Strasbourg. Paris et Strasbourg. 1830—1853. Dl. I—IV, 1—3. 4°. †).

193. Annales de la Société Linnéenne de Lyon. Années 1845—1849. Lyon. 1847—1850. 2 dln. één bd. 8°.

193*a*. Annales de la Société Linnéenne de Lyon. Nouvelle Série. Années 1854—1855. Lyon 1855. Dl. II. roy-8°.

194. Mémoires de la Société Linnéenne du Calvados. Années 1824—1825. Caen et Paris. 1824—1825. 2 dln. 8°.

195. Mémoires de la Société Linnéenne de Normandie. Années 1826—1828. Paris. 1827—1828. 2 dln. 8°.

196. Atlas de la Société Linnéenne du Calvados. Année 1825. Paris. 1825. — Atlas de la Société Linnéenne de Normandie. Années 1826—1828. Paris. 1826—1828. — Één bd. langwerpig 4°.

197. Mémoires de la Société Linnéenne de Normandie. Années 1829—1855. Paris, Caen et Rouen. 1835—1856. Dl. V—X. 4°. §).

197*a*. Séances publiques de la Société Linnéenne de Normandie. Années 1836, 1837. Caen. 1836—1837. 8°.

197*aa*. EUDES-DESLONGCHAMPS. Discours prononcé le 6 Novembre 1828, à la rentrée solennelle de l'Académie de Caen. Caen. 1828. 8°.

---

*) De *Archives* maken de 4de reeks uit, met de uitgave waarvan nog wordt voortgegaan.

†) Met het tweede deel is de titel geworden *Société du Muséum d'Histoire Naturelle de Strasbourg*. Dit genootschap wordt door de jaarlijksche bijdragen der leden (elk van fr. 25) in stand gehouden. Het doel is bevordering der Natuur-wetenschap, vooral der Natuurlijke Geschiedenis van de Rhijnvallei.

§) De *Société Linnéenne*, in den loop van het jaar 1823 opgerigt, onder den naam van *Société Linnéenne du Calvados*, had eerst ten doel de beschrijving der zoölogische, botanische en geologische voortbrengselen van het *Departement du Calvados*. Later breidde zij haren werkkring uit over het geheele oude Normandië. Haar vroegere titel was *Société Linnéenne du Calvados*, de latere: *Société Linnéenne de Normandie*. N°. 194—197 vormen eene doorloopende reeks, waarvan de tekst der vier eerste deelen in 8°. en de atlas in 4°. werden uitgegeven. Deze voeren geen deelnummer; dit begint eerst met de reeks in kwarto (N°. 197), waarvan het eerste deel (voor de jaren 1829 tot 1833) daarom het cijfer V draagt.

197*ab*. Société Royale d'Agriculture et de Commerce de Caen. — Programme d'un prix proposé au concours pour la destruction du Puceron lanigère. — Résumé des observations et des mémoires adressés à la Société rélativement à la destruction du Puceron lanigère, par EUDES-DESLONGCHAMPS. — Mémoire sur le Puceron lanigère et sur les moyens de le détruire, par F. BLOT. Caen. 1830. 8°.

198. Mémoires de la Société des Sciences Naturelles de Cherbourg. Cherbourg. 1852—1855. Dl. I—III. 8°.

199. Histoire de la Société Royale de Médecine. Avec les Mémoires de Médecine et de Physique médicale pour les années 1776—1788, tirés des registres de cette Société. Paris. 1779—1790. 9 bdn. 4°.

200. Mémoires de l'Academie de Médecine. Paris 1828—1855. Dl. I—XX. 4°. *).

201. Bulletins de l'Académie Nationale de Médecine. Paris. 1836—1856. Dl. I—XXI. 8°.

202. Recueil de Mémoires de Médecine, de Chirurgie et de Pharmacie militaires, redigé sous la surveillance du Conseil de Santé. Publié par ordre de S. Exc. le Ministre de la Guerre. Paris. 1815—1846. 61 dln. 8°. †).

203. Recueil de Mémoires de Médecine, etc. 2e Série. Paris. 1846—1856. Dl. I—XVIII. 8°.

---

*) Te beginnen met dl. XIV voert de Akademie den titel van *Académie Nationale;* dl. XVI en volgende voeren den titel van *Académie Impériale.* Dl. XVIII bevat het *Reglement et Personel de l'Académie Impériale de Médecine,* van 17 Sept. 1851.

De tegenwoordige *Académie Impériale de Médecine* vervangt eigenlijk de *Académie Royale de Chirurgie,* die den 8sten Augustus 1793, door een decreet der Nationale Conventie werd vernietigd, met confiscatie van al de goederen, welke zij bezat, en waarvan zij den eigendom verschuldigd was aan eene dotatie van LAPEYRONIE. — „Il a fallu plus d'un quart de siècle," zegt DUBOIS, „pour qu'un gouvernement réparateur restituât enfin, par une subvention publique, à l'héritière de ce grand corps, c'est-à-dire à notre Académie, ce qu'un décret inique lui avait enlevé dans ces jours néfastes." Men leze daaromtrent *Documents pour servir à l'Histoire de l'Académie Royale de Chirurgie* in dl. XX, bl. 1 en volgg. der *Mémoires*, waarin ook het nieuwe Reglement van 15 Maart 1856 voorkomt.

†) De 2 eerste deelen dezer verzameling voeren den titel van *Journal de Médecine* etc., en werden bij tweemaandelijksche *cahiers* uitgegeven. Dl. XXI bevat de *Table des Matières* van dl. I—XX; dl. XLI van dl. XXII—XL; dl. LXI van dl. XLII—LX.

203*a*. Comptes rendus des Séances et Mémoires de la Société de Biologie. Années 1851. 1re Série. Paris. 1852—1854. Dl. III—V. 8°.

203*aa*. Comptes rendus etc. de la Société de Biologie. Année 1854. 2e Série. Paris. 1855. Dl. I. 8°.

204. Bulletin Archéologique publié par le Comité historique des Arts et Monuments. Paris. 1843—1849. Dl. I—IV. 8°.

204*a*. Bulletins de la Société de l'Histoire du Protestantisme Français. Documents historiques inédits et originaux, 16e—18e siècles. Années 1852—1857. Paris. 1853—1857. Dl. I—V. 8°. *).

204*aa*. Bulletins historiques de la Société des Antiquaires de la Morinie. St. Omer. 1852—1857. Jaarg. I—VI, 1—6. 8°.

204*ab*. Bulletins de la Société Archéologique de Sens. Années. 1851—1854. Sens. 1852—1855. 8°.

204*ac*. Mémoires de la Société des Antiquaires de Picardie. Amiens. 1838, 1839, 1848, 1850. Dl. I—II, IX—X. 8°. †).

204*ad*. Mémoires de la Société des Antiquaires de Picardie. 2me Série. Amiens et Paris. 1851—1856. Dl. I—IV. 8°. §).

204*ae*. Mémoires de la Société des Antiquaires de Picardie. Documents inédits concernant la Province. Amiens. 1845—1856. Dl. I—IV. 4°. **).

---

*) Aan dl. V ontbreken de titel en de *Table des Matières*.

†) De *Société des Antiquaires de Picardie* werd opgerigt te Amiens in den jare 1836 en door de regering als zoodanig erkend den 9den April van genoemd jaar. Zij hield hare eerste algemeene vergadering in de maand Julij deszelfde jaars. Haar oorspronkelijke titel, ook op het eerste deel der *Mémoires* vermeld, was *Société d'Archéologie de la Somme*, welke zij in den jare 1838 veranderd heeft in dien van *Société des Antiquaires de Picardie*, van dl. II af op alle overige voorkomende. Haar doel is onderzoek naar, beschrijving en bewaring van de oudheden der provincie. Van de eerste reeks der *Mémoires*, bestaande uit 10 deelen, in N°. 204*ac* aangewezen, ontbreken vele deelen (III—VIII.), welke grootendeels uitverkocht zijn. Er is bij dl. X eene *Table Générale des Matières, contenues dans les* 10 *premiers volumes*.

§) N°. 204*ad* is de aanwijzing eener tweede reeks, welke met den jare 1851 begint en voortgezet wordt. Elk deel voert twee nummers, dat van de reeks, en dat van de geheele verzameling. Deel I der 2me *Serie* is dus tevens deel XI en zoo vervolgens.

**) De Verhandelingen in 4°. hebben tot doel de bekendmaking van onuitgegeven historiële documenten, betreffende Picardie. Het boekwerk *Coutumus locales* enz., geschreven door den heer A. BOUTHORS, werd in 1854 bekroond door de *Académie des Inscriptions et Belles-Lettres*.

Dl. I—II. Coutumes locales du Bailliage d'Amiens, rédigées en 1507, publiées, avec les encouragements du Conseil général de la Somme et du Ministère de l'Instruction publique, par A. BOUTHORS. 1845—1853. 2 dln.

Dl. III. DOM GRENIER. Introduction à l'histoire générale de la province de Picardie. Publiée, d'après le manuscrit de la Bibliothéque Impériale, par CH. DUFOUR et J. GARNIER. 1856.

Dl. IV. DOUET-D'ARCQ, L. Recherches historiques et critiques sur les anciens comtes Beaumont-sur-Oise, du XIe au XIIIe siècle, avec une carte du Comté. 1855.

204*af*. Bulletins de la Société des Antiquaires de Picardie. Années 1847—1855. Amiens et Paris. 1849—1855. Dl. III—V. 8°.

204*ag*. Pierre l'Hermite. Cantate éxécutée pour l'Inauguration de la Statue érigée à Amiens, le 29 Juin 1854. Paroles de M. VION, musique de D. et A. MOHR. Paris. 1854. 4°.

204*ah*. Journal d'Agriculture publié par le Comité Central d'Agriculture de la Côte-d'Or. 18e Année. Dijon. 1855. 8°.

204*ai*. Recueil de l'Académie de Législation de Toulouse. 1851—1856. Toulouse. 1852—1856. Dl. I—V. 8°. *).

204*ak*. Annuaire Historique publié par la Société de l'Histoire de France. Années 1837, 1853. Paris. 1836, 1853. 12°.

204*al*. Bulletin de la Société de l'Histoire de France. Assemblées générales. Rapports annuels sur les travaux de la Société. Mai 1852—Mai 1856. 8°.

204*am*. Mémoires de la Société de l'Histoire et des Beaux-Arts de la Flandre Maritime de France. Bergues. 1857. 8°. †).

---

*) Bij jaargang 1856 komt eene *livraison supplémentaire*, onder den titel: G. D'ESPINAY, *de l'influence du droit canonique sur la législation Française. Mémoire couronné*. Toulouse. 1856. 8°.

†) De *Société de l'Histoire et des Beaux-Arts de la Flandre Maritime de France* werd bij Ministrieel besluit van 28 Februarij 1856 erkend. — De titel, onder N°. 204*am* vermeld, strekt tot algemeenen titel van twee met bijzondere titels uitgegeven, maar hier bijeen gevoegde geschriften, met name: *La bataille d'Hondschoote épisode des guerres de la révolution en Flandre Traduit de l'Allemand par* B. GASSMANN. Hazebrouck. 1857, en: L. DE BAECKER, *Sagas du Nord*. Paris. 1857.

IV. GROOT-BRITTANJE.

A. ENCYCLOPAEDISCHE GENOOTSCHAPPEN.

a. ROYAL SOCIETY OF LONDON (No. 205—213).

205. SPRAT, TH. The history of the Royal Society of London for the improving of natural knowledge. 3d edit. corr. Lond. 1722. 4o.

205a. BIRCH, TH. The history of the Royal Society of London for improving of Natural knowledge, from its first rise. In which the most considerable of those Papers communicated to the Society, which have hitherto not been published, are inserted in their proper order, as a supplement to the Philosophical Transactions. Lond. 1756—1757. 4 dln. 4o.

206. *Lists of the Members of the Royal Society from* 30th *November* 1840 *till* 30th *Nov.* 1855. 4o.

207. Philosophical Transactions of the Royal Society of London. Lond. 1665—1856. Dl. I—CXLVI, 1. 4o. *).

---

*) De titel van de 65 eerste deelen der *Philosophical Transactions* is *Phil. Transact. giving some account of the present Undertakings, Studies and Labours of the ingenious in many considerable parts of the world.* Zij zijn tot aan den jare 1750 genummerd 1—497, waarna deze nummering ophoudt. De jaargangen 1665—1762 zijn bevat in 52 deelen, vermits somtijds twee en meer jaargangen in één deel zaamgevat zijn. Daarna werd jaarlijks één deel uitgegeven, en in P. I en P. II verdeeld. De jaargang 1826 (dl. 114) bestaat echter uit P. I. II en III, gebonden in twee banden.

Van 1792 (dl. 82) tot 1852 (dl. 142) vindt men op de titelbladen slechts het jaartal en geen deelnummer opgegeven, waarmede men echter in 1853 weder begonnen is, waardoor het toen uitgegeven deel weder het deelnummer 143 draagt.

De *Royal Society* schijnt haren oorsprong verschuldigd te zijn aan de zucht tot wetenschap van eenige Engelschen, die, na de bloedige oorlogen van het midden der zeventiende eeuw, zich te Oxford in het huis van Dr. WILKENS vergaderden, om er vrij over Natuurkundige Wetenschappen en Wijsbegeerte te spreken en hare belangen te bevorderen, door het verspreiden van kennis en door het verdrijven van dwaling en bijgeloof. Zij verplaatsten zich in 1638 naar Londen, hielden aldaar hunne bijeenkomsten in het Collegie van Gresham. Andere uitstekende mannen sloten zich hun aan, en zoo werd eindelijk de kern gevormd van een Genootschap, dat, op voorstel van eenige zijner volgelingen, door KAREL II in bescherming werd genomen, en in 1663 als *Royal Society* optrad en met een Koninklijk privilegie en met den schep-

208. MATY, P. H. General Index to the Philosophical Transactions, from the first to the seventieth volume. Lond. 1787. 4°.

---

ter, als teeken harer waardigheid, bij elke opentlijke vergadering, voorzien werd. Een Koninklijk Besluit verbood het verleenen van eenig patent voor Natuurkundige of Mechanische ontdekkingen, zonder dat daarop de *Royal Society* gehoord was. Bevordering van Natuurkennis (*Improvement of natural knowledge*) was het doel bij de oprigting. In 1662 reeds werd HOOKE daartoe als proefnemer aangesteld, met de verpligting, om in elke vergadering minstens 3 of 4 belangrijke proeven te nemen. Eene jaarwedde van 80 p. st. en eene vrije woning werden hem daarvoor later toegekend. De kosten werden door vrijwillige bijdragen gedekt.

Van den beginne af aan was de *Society* er op bedacht, om gedenkschriften uit te geven. In 1664 reeds gaf zij daartoe den last aan haren Secretaris OLDENBURG, en zoodoende verscheen het eerste deel der *Philosophical Transactions* in den jare 1665. Een geschenk van 1000 p. st. legde den grond tot het Museum, en de gift van HOWARD dien tot de boekerij. De benoeming van ISAAC NEWTON tot haren Voorzitter, verhoogde gedurende 24 jaren den glans der Maatschappij. Zijn opvolger was HANS SLOANE, die bij erfstelling aan de Engelsche natie zijne rijke boekerij van 50,000 banden en 3566 handschriften schonk en aldus het Britsche Museum deed ontstaan. Dit had in 1753 plaats, en van denzelfden tijd ongeveer dagteekent de medaille van COPLEY, waarvoor de fondsen werden aangewezen door Sir GODFREY COPLEY, en die bestemd is tot belooning der meest uitstekende werkzaamheid in het vak der Natuurkundige Wetenschap. Het is schier de grootste onderscheiding, welke aan iemand kan toegekend worden. Onder de Duitschers verkregen haar GAUSS, LIEBIG, OHM, STURM, SCHWANN, onder de Franschen ARAGO.

Hoewel de *Royal Society* geene bepaalde toelage ontvangt van het Rijk, is de Regering echter steeds genegen, om haar te gemoet te komen in de ondersteuning dier grootsche ondernemingen, welke hare hulpmiddelen te boven gaan. Onder GEORGE III ontving zij in 1760 1600 p. st. om de waarnemingen te bevorderen van den doorgang der planeet *Venus* door de baan der Zon. Voor de reis van den Luitenant COOK, die met een wetenschappelijk doel, onder het toevoorzigt der *Royal Society* werd ondernomen, schonk de Koning 4000 p. st. BANKS vergezelde hem en besteedde daaraan een gedeelte van zijn vermogen; zijn medgezel was de Zweedsche botanist SOLANDER. Sir JOSEPH BANKS, van dezen roemvollen togt teruggekeerd, werd Voorzitter der *Royal Society* en vervulde deze betrekking gedurende veertig jaren. Al wat in het belang der Wetenschappen geschiedde, werd later of door de *Royal Society* ontworpen of door haar gesteund en geleid. Om eene enkele bijzonderheid daarvan te noemen, worden de *Bakerian lectures* aangevoerd, die haren oorsprong verschuldigd zijn aan het legaat van H. BAKER, die eene som van 1000 p. st. aan de *Royal Society* vermaakte, waarvan de interessen bestemd zijn voor de bevordering van voordragten over Natuurwetenschap, door eenig lid van het Genootschap. Daaraan had men onder andere te danken de voortreffelijke verhandelingen van DAVY in de jaren 1807—1811.

Een ander legaat gewierd der *Royal Society* in 1796 door RUMFORD, die

209. The Philosophical Transactions and Collections to the year 1750, abridged and disposed under general heads. Lond. 1749—1756. 10 dln. 11 bdn. 4°.

Dit is de verkorting van de 46 eerste deelen of van N°. 1 tot N°. 497 van de *Philosoph. Transactions.*

210. BREMOND, DE, Table des Mémoires imprimés dans les Transactions Philosophiques de la Société Royale de Londres, depuis 1665 jusques en 1735, rangée par ordre chronologique, par ordre des matières et par nom des auteurs. Paris. 1739. 4°.

211. Transactions Philosophiques de la Société Royale de Londres, Années 1731—1736. Traduits par M. DE BREMOND. Paris. 1736—1738. 3 dln. 4°.

---

haar 1000 p. st. schonk, waarvan de interessen om de twee jaar moesten besteed worden als prijs voor de beste werken over Warmte. De eerste maal werd de prijs in 1800 aan den stichter zelven toegekend. Na dit jaar werd deze slechts twaalf maal gegeven, zoodat nu het kapitaal reeds tot 2430 p. st. geklommen is, en hij, die nu den prijs behaalt, eene gouden medaille krijgt, ter waarde van 60 p. st., eene zilveren ter waarde van 4 p. st. en het overschot in geld, ter waarde van 80 p. st. In 1850 genoot ARAGO deze eer.

Onder den naam van *Royal Medal* kent de *Royal Society* eene gouden medaille toe, ter innerlijke waarde van 50 p. st., waarvan zij er jaarlijks twee kan geven aan de beste werken in den kring der Natuurkundige Wetenschappen. De Maatschappij is dit voorregt verschuldigd aan GEORGE IV.

De beroemde en achtingwaardige WOLLASTON begon met in 1828 aan de *Royal Society* eene som van 2000 p. st. Cons. 3 pÇt. toe te kennen, als *donation-fund*, om de renten daarvan tot het doen van proeven of tot andere wetenschappelijke doeleinden te bezigen. Zijn voorbeeld werd door GILBERT, HATCHETT, WARBURTON enz. gevolgd, zoodat het kapitaal nu reeds 4843 p. st. bedraagt.

Een ander bewijs der groote achting, welke de Engelschen der Maatschappij toedragen, werd geleverd door den *Earl of Bridgewater*, die in den jare 1829 den toenmaligen Voorzitter vrije keuze liet der personen, aan wie de bewerking der *Bridgewater treatises* zoude worden vertrouwd, en daarvoor eene som van 8000 p. st. bestemde.

Binnenlandsche leden der *Royal Society*, die in 1847 ten getale van 260 waren, betalen jaarlijks 4 p. st., en eenen inleg van 10 p. st.; 483 binnenlandsche leden hebben zich in eens voor 60 p. st. afgekocht; dit bedrag wordt met 20 p.st. verminderd, zoodra zij eene verhandeling voor de *Transactions* aanbieden en deze daarin wordt opgenomen. Door deze geldmiddelen wordt in de gewone behoeften der Maatschappij voorzien. Voor bepaalde Wetenschappelijke doeleinden worden haar somtijds aanzienlijke sommen van Regeringswege verstrekt. In 1851 onder andere werden haar daartoe 1000 p. st. toegekend. Zie CH. R. WELD, *History of the Royal Society*, in 2 deelen.

212. Abstracts of the papers printed in the Philosophical Transactions of the Royal Society of London (*Proceedings of the Royal Society of London*). Lond. 1837—1856. Dl. III—VIII, blz. 1—228. 8°.

213. Adresses read at the Anniversary Meetings of the Royal Society. 1843, 1848, 1849, 1853, 1854. Lond. 1843, 1848, 1849, 1853, 1854. 8°.

---

b. CAMBRIDGE PHILOSOPHICAL SOCIETY (N°. 214).

214. Transactions of the Cambridge Philosophical Society. Cambridge. 1822—1856. Dl. I—IX. 4°. *).

---

c. LITERARY AND PHILOSOPHICAL SOCIETY OF MANCHESTER (N°. 214*a*).

214*a*. Memoirs of the Literary and Philosophical Society of Manchester. 2e Series. Lond. 1805—1855. Vol. I—V, VII—XII. 8°.

---

d. ROYAL SOCIETY OF EDINBURGH (N°. 215—216).

215. Transactions of the Royal Society of Edinburgh. Edinburgh. 1788—1856. Dl. I—XXI, 1—3. 4°. †).

---

*) De *Cambridge Philosophical Society* werd opgerigt den 15den November 1819. De grondslag van hare vestiging was de wensch, om hun, die in de Universiteit van Cambridge hunne wetenschappelijke opvoeding en hunnen maatschappelijken titel hadden erlangd, de gelegenheid te verschaffen, om later de vruchten hunner nasporingen te kunnen mededeelen aan een zedelijk ligchaam, dat als ware het in de Universiteit zelve ontstaan, een' wetenschappelijken band tusschen hen zoude blijven vormen. De onderwerpen, welke de *Cambridge Philosophical Society* omvat, behooren tot Wijsbegeerte (in de Engelsche beteekenis van het woord) en tot Natuurlijke Geschiedenis. Het eerste deel der *Transactions* bevat de *regulations* en de lijst der leden.

Als *Appendix* tot dl. IX is bij het 3de stuk gevoegd: R. PEIRSON, *the Theory of the long equality of Uranus and Neptune, depending on the near Commensurability of their mean notions*. Cambr. 1852.

†) De *Royal Society of Edinburgh* werd opgerigt in het jaar 1783 door GEORGE III. Zij bestaat uit twee klassen, eene voor de Natuurkundige We-

216. **Proceedings of the Royal Society of Edinburgh. 1832—1856. (N°. 2—46). Edinb. 1845—1856. Dl. I—III, blz. 1—396. 8°.**

Ontbreekt N°. 1.

---

e. ROYAL IRISH ACADEMY (N°. 217—218).

217. Transactions of the Royal Irish Academy. Dublin. 1787—1856. Dl. I—XXIII, 1. 4°. *).

218. Proceedings of the Royal Irish Academy. Years 1836—1856. Dublin. 1841—1856. Dl. I—VI, 1—3. 8°.

---

f. ROYAL INSTITUTION OF GREAT BRITAIN (N°. 219—220).

219. The Royal Institution of Great Britain. List of the Members, Officers, etc. with the Report of the Visitors for the years 1851—1853. Lond. 1852—1854. 8°.

220. Notices of the Meetings of the Members of the Royal Institution of Great Britain. Lond. 1851—1855. Dl. I—II, 1. 8°.

B. GENOOTSCHAPPEN AAN EEN BIJZONDEREN TAK VAN WETENSCHAP GEWIJD (N°. 221—236).

221. Transactions and Procedings of the London Electrical Society, from 1837—1840. Edit. by one of the Committee. Lond. 1841. 4°.

---

tenschappen en eene voor de Letteren. Het eerste deel harer Verhandelingen verscheen in 1788.

Van het elfde deel is in de verzameling der Akademie alleen het eerste stuk. — Dl. XIX, part. 1 bevat de *Makerstown Magnetical and Meteorological observations for* 1841 *to* 1846, by JOHN ALLAN BROUN. In dl. XIX, part 2 worden gegeven de *General Results of the Makerstoun Magnetical and Meteorological Observations, with detailed Tables of Results for* 1845 *and* 1846, *by* J. A. BROUN. In dit deel is ook gebonden: J. A. BROUN, *Report on the completion of the publication of the Makerstoun Observations.* Edinb. 1850.

*) De *Royal Irish Academy* te Dublin nam haren oorsprong uit een Genootschap, in 1782 opgerigt, onder den naam van *Dublin Society.* Elk deel harer werken bestaat uit drie afdeelingen, waarvan de eerste de Natuur-, de tweede de Letterkundige, en de derde de Oudheidkundige Verhandelingen bevat.

222. Proceedings of the London Electrical Society, during the sessions 1841—2 and 1842—3. Edited by CHARLES V. WALKER. Lond. 1843. roy.-8°.

222*a*. The Electrical Magazine, conducted by CHARLES V. WALKER. Lond. 1845—1846. 2 dln. 8°. *).

223. List of the Linnean Society of London. Years 1839—1844, 1846, 1847, 1850, 1851. 4°. Years 1852, 1854—1856. 8°.

224. Transactions of the Linnean Society of London. Lond. 1791—1856. Dl. I—XXII, 1. 4°. †).

225. Proceedings of the Linnean Society of London (Nov. 1838—June 1855). Lond. 1849—1855. 2 dln. 8°.

225*a*. Journal of the Proceedings of the Linnean Society. Zoology. Lond. 1856. Dl. I, 1—3. 8°.

225*aa*. Journal of the Proceedings of the Linnean Society. Botany. Lond. 1856. Dl. I, 1—3. 8°.

225*ab*. Addresses at the Anniversary Meetings of the Linnean Society. 1854—1856. Lond. 1854—1856. 8°.

226. Transactions of the Zoological Society of London. Lond. 1835—1853. Dl. I—IV, 1—3. 4°. §).

227. Proceedings of the Zoological Society of London. Years 1833—1853. Lond. 1830—1853. Part. I—XXI. 8°. **).

---

*) De *Electrical Society* heeft blijkens een' brief van CHARLES V. WALKER, in dato Dec. 13, 1855, haar bestaan niet kunnen volhouden. Er is van hare Werken niet meer verschenen dan het eene deel *Proceedings* (Z. N°. 222). De Heer WALKER heeft daarna het *E. Magazine* (Z. N°. 222*a*) uitgegeven, waarvan niet meer dan deze 2 deelen of 14 nommers verschenen zijn.

De titel van dl. II ontbreekt.

†) De *Linnean Society* te Londen werd opgerigt door GEORGE III, omtrent het einde der achttiende eeuw, op verzoek van eenige liefhebbers der Natuurlijke Geschiedenis. Haar doel is beoefening der Natuurlijke Geschiedenis in al hare takken, maar vooral van Groot-Brittanje.

Het zevende deel der *Transactions* bevat haar charter en hare reglementen.

§) De *Zoological Society* is een Genootschap, geheel door particulieren opgerigt, bestaande sedert den jare 1830. De tuinen, diergaarde en verzamelingen zijn gevestigd in *Regents-Park* te Londen, en door de uitgave der *Transactions* heeft zij zich eene groote wetenschappelijke vermaardheid verschaft. Volgens het in 1852 uitgegeven verslag bedraagt het getal der leden en der jaarlijks geabonneerden 1650. Hieronder zijn 299, die zich voor 20 p. st., 157 die zich voor 30 p. st., van alle verdere contributie vrijgekocht hebben; 510, die jaarlijks 2 p. st., en 507, die jaarlijks 3 p. st. betalen. De geabonneerde bezoekers zijn van de leden onderscheiden.

**) Aan de *part.* XX en XXI ontbreken de titels en inhouds-opgaven.

228. Reports of the Council and Auditors of the Zoological Society read ad the Annual General Meetings (1842—1850, 1853, 1854). Lond. 1842-1854. 8°.

228a. Proceedings of the Agricultural Chemistry Association of Schotland. 1845-1846. Edinb. 1845-1846. Part. I-IV. 8°. *).

229. The Journal of Agriculture and the Transactions of the Highland and Agricultural Society of Scotland. Edinb. and Lond. 1846—1847. New Series. N°. 13, 15, 16. 8°.

230. The Journal of the Horticultural Society of London. Lond. 1846—1854. Dl. I—IX, 1-3. 8°.

231. Medical Transactions published by the College of Physicians in London. Lond. 1768—1820. 6 dln. 8°.

232. Transactions of a Society for the improvement of Medical and Chirurgical Knowledge. Lond. 1793—1812. 3 dln. 8°.

233. Medico-Chirurgical Transactions, published by the Medical and Chirurgical Society of London. Lond. 1812—1856. Dl. I—XXXIX. 8°. †).

234. General Index to the first XXXIII Volumes of the Medico-Chirur. Transactions, published by the Royal Medical and Chir. Soc. of London. Lond. 1851. 8°.

235. Guy's Hospital Reports. Lond. 1836—1842. 7 dln. 8°.

236. Guy's Hospital Reports. Second Series. Lond. 1843—1853. Dl. I—VIII. 8°.

V. BRITSCH INDIE (N°. 237—243).

237. Asiatic Researches; or Transactions of the Society, instituted in Bengal, for inquiring into the History, the Antiquities, the Arts and Sciences, and Literature of Asia. Calcutta. 1788—1836. Dl. I—IV, VI—XX. 4°.
Dl. V ontbreekt.

---

*) Bij *part.* III is gevoegd: *Report of the Committee of Management of the Agricultural Chemistry Association etc. held on 14th January* 1848. Edinb. 1846.

†) De *Medico-Chirurgical Society*, in het jaar 1805 opgerigt, werd op het einde van 1834 een Koninklijk Genootschap en begon toen met de uitgave eener tweede reeks, welker deelen eenen dubbelen titel hebben, waarvan de eene het nummer voert der doorloopende reeks en de andere het nummer der tweede reeks. Dl. XIX is het eerste deel der *Second Series*.

238. Index to the first XVIII Volumes of the Asiatic Researches etc. Calcutta. 1835. 4°.
239. Journal of the Asiatic Society of Bengal. Edited by the acting Secretaries. New Series. Calcutta. 1840. Dl. VIII. 8°.
239*a*. Recherches Asiatiques ou Mémoires de la Société établie au Bengale, pour faire des Recherches sur l'histoire etc. de l'Asie; traduits de l'Anglais par A. LE BAUME, revus et augmentés de notes, pour la partie orientale, philologique et historique, par LANGLES, et pour la partie des sciences exactes et naturelles, par CUVIER, DELAMBRE, LAMARCK et OLIVIER. Paris. 1805—1809. 2 dln. 4°.
239*aa*. LANGLES, L. Analyse des Mémoires contenus dans le XIVe Volume des Asiatic-Researches etc. Avec des notes et un appendice. Paris. 1825. 4°.
240. Transactions of the Agricultural and Horticultural Society of India. Serampore. 1829. Dl. I. 8°.
241. Transactions of the Royal Asiatic Society of Great Britain and Ireland. Lond. 1827—1833. 3 dln. 4°. *).
242. Journal of the Royal Asiatic Society of Great Britain and Ireland. Lond. 1834—1856. Dl. I—XI, 1, XII—XIV, 1, XV, XVI. 8°. †).
242*a*. Proceedings of the tenth Annual Meeting of the Royal Asiatic Society of Great Britain and Ireland (1833). Lond. 1833. 8°.
242*aa*. Desiderata and Inquiries connected with the presidencies of Madras and Bombay. 1832. 4°.
243. Bibliotheca Indica; a Collection of Oriental Works, published under the patronage of the Court of Directors of the East India Company and the Superintendence of the Asiatic Society of Bengal. Calcutta. 1848—1853. N°. 1—51. 8°.

---

*) De *Asiatic Society of Great Britain and Ierland* hield hare eerste bijeenkomst den 15den Maart 1823, en ontving haar patent van GEORGE IV. Haar doel is verspreiding van kennis omtrent de Engelsche bezittingen in Azië, vooral voor diegenen die, in het moederland teruggekeerd, het voermiddel missen, dat hun te Calcutta door de *Asiatic Society of Bengal* werd verleend.

†) Dit *Journal* is eene voortzetting der *Transactions*. Bij dl. XV behooren drie groote kaarten.

VI. NOORD-AMERIKA.

A. ENCYCLOPAEDISCHE GENOOTSCHAPPEN.

a. AMERICAN PHILOSOPHICAL SOCIETY (N°. 244—245).

244. Transactions of the American Philosophical Society, held at Philadelphia, for promoting useful knowledge. New Series. Philadelphia. 1818 – 1853. Dl. I—X. 4°. *).
245. Proceedings of the American Philosophical Society, held at Philadelphia, for promoting useful knowledge. Years 1838 — 1856. Philadelphia. 1840—1856. Dl. I—VI, blz 1—202. 8°.

b. AMERICAN ACADEMY OF ARTS AND SCIENCES (N°. 246—248).

246. Memoirs of the American Academy of Arts and Sciences. Boston, Charlestown, Cambridge. 1785—1818. Dl. I—IV. 4°.
247. Memoirs of the American Academy of Arts and Sciences. New Series. Cambridge and Boston. 1833—1855. Dl. I—V, 1, 2. 4°. †).
248. Proceedings of the American Academy of Arts and Sciences. Selected from the records. Years 1852—1856. Boston, Charlestown, Cambridge. 1852—1856. Dl. III, blad. 1—31. 8°.

---

*) De *American Philosohpical Society* werd omstreeks het jaar 1768 te Philadelphia opgerigt en is het oudste genootschap der Vereenigde Staten. — FRANKLIN was er de oprigter van. Het eerste deel der *Transactions* verscheen in 1771. Van dit jaar tot den jare 1818 werden zes deelen in 4°. uitgegeven, welke zeer zeldzaam en voor een gedeelte zelfs uitverkocht zijn. Daarop is de nieuwe reeks gevolgd, welke de Akademie bezit.

†) De *American Academy of Arts and Sciences* werd in het begin van 1780 te Boston opgerigt, in weerwil der hevige, toen voor de onafhankelijkheid der Vereenigde Staten gevoerde oorlogen. Zij ontving van de Regering eene acte van incorporatie met groote privilegiën. De jaarlijksche vergaderingen worden bij afwisseling te Boston en te Cambridge gehouden. In 1785 verscheen het eerste deel der Gedenkschriften. Daarop volgden drie deelen. In 1833 begon eene nieuwe reeks.

c. NEW ORLEANS ACADEMY OF SCIENCES (N°. 248a—248aa).

248a. Proceedings of the New Orleans Academy of Sciences. Dl. I, N°. 1. March 1854. 8°.

248aa. Constitution and by-laws of the New Orleans Academy of Sciences. New Orleans, Louisiana. 1854. 8°.

---

d. SMITHSONIAN INSTITUTION (N°. 249—255a).

249. Smithsonian Contributions to Knowledge. Washington. 1848—1856. Dl. I—VIII. 4°. *).

250. Annual Reports of the board of Regents of the Smithsonian Institution. Years 1852—1856. Washington. 1849—1856. 8°.

251. JEWETT, C. C. Notices of public libraries in the United States of America. Washington.. 1851. 8°. †).

251a. ——— — — On the Construction of Catalogues of Libraries, and their publication by means of separate stereotyped titles. With rules and examples. 2e ed. Washington. 1853. 8°.

252. BAIRD, S. F., and C. GIRARD. Catalogue of the North American reptiles in the Museum of the Smithsonian Institution. Serpents. Washington. 1853. Part I. 8°.

253. MELSHEIMER, F. E. Catalogue of the described Coleoptera of the U. States. Revised by S. S. HALDEMAN and J. L. LE CONTE. Washington. 1853. 8°.

254. List of Foreign Institutions in Correspondence with the Smithsonian Institution. (1854—1856.) 8°.

---

*) De *Smithsonian Institution* werd door JAMES SMITHSON, een' Engelschman, gesticht, die zijn vermogen aan de Vereenigde Staten van Amerika vermaakte, met het voorschrift, om hierdoor te Washington eene instelling te vestigen, welke zijnen naam zoude voeren, met het doel om kennis onder het menschdom te vermeerderen en te verspreiden. De spreuk onder zijne afbeelding op het titelblad kenmerkt den man: „Every man is a valuable member of society, who, by his observations, researches and experiments, procures knowledge for men." De regering der Vereenigde Staten aanvaardde deze nalatenschap den 10den Augustus 1846. De toen gevestigde instelling onderscheidt zich door eene groote werkzaamheid, blijkbaar niet alleen in hare Gedenkschriften, maar in eene groote menigte van afzonderlijk door haar gegeven werken.

†) Deze *Notices* vormen een aanhangsel tot het 4de *Annual Report*.

255. Directions for collecting, preserving, and transporting specimens of natural history, prepared for the use of the Smithsonian Institution. Washington. 1852. (Sec. Edit.) 1854. 8°. — Registry of periodical phenomena of animal and vegetable life in North-America. fol.

255*a*. Smithsonian Report. On recent improvements in the chemical arts, by J. C. BOOTH and C. MORFIT. Washingt. 1851. 8°.

---

e. AMERICAN ASSOCIATION FOR THE ADVANCEMENT OF SCIENCES (N°. 256—256*a*).

256. Proceedings of the American Association for the advancement of Science. 1th—9th meeting. 1848—1856. Philadelphia. 1849—1856. 8°.

256*a*. DANA, J. D. Address before the American Association for the advancement of Science, August 1855. Published by the permanent Secretary. 1855. 8°.

---

f. NATIONAL INSTITUTION FOR THE PROMOTION OF SCIENCE (N°. 257).

257. Bulletin of the Proceedings of the National Institute for the promotion of Science. 1840—1844. Washington. 1841—1845. 8°. *).

B. GENOOTSCHAPPEN AAN EEN BIJZONDEREN TAK VAN WETENSCHAP GEWIJD (N°. 258—264*a*).

258. Journal of the Academy of Natural Sciences of Philadelphia. Second Series. Philadelphia. 1847—1855. Dl. I—III, 1—3. 4°.

259. Proceedings of the Academy of Natural Sciences of Philadelphia. Years 1841—1856. Philadelphia. 1843—1856. Dl. I—VIII, 1—4. †).

---

*) Hierbij is gebonden: J. R. POINSETT, *Discourse on the objects and importance of the National Institution for the promotion of Science; established at Washington*, 1840, *delivered at the first anniversary*. Washingt. 1841 en de *Constitution and By-laws of the Nation. Instit. etc.* Washingt. 1840.

†) N°. 6 van dl. II is, volgens berigt van den Secretaris, *out of print*.

260. WARREN, J. C. Address to the Boston Society of Natural History. Boston. 1853. 8°.

260*a*. Proceedings of the California Academy of Natural Sciences. 1854—1855. San Francisco. Dl. I, 1. 1854. 8°.

261. Transactions of the American Ethnological Society. New-York. 1845—1848. Dl. I—II. 8°.

262. Transactions of the Wisconsin State Agricultural Society, with an Abstract of the Correspondence of the Secretary. 1851—1852. Madison. 1852—1853. Dl. I—II. 8°.

263. Transactions of the Michigan State Agricultural Society, with reports of County Agricultural Societies, for 1849—1854. Lansing. 1850—1855. Dl. I—VI. 8°.

264. Transactions of the Medical Society of the State of New-York, at its Annual meeting in the City of Albany, 1854. Albany. 1854. 8°.

264*a*. Reports of the prison discipline Society. Boston. 1826—1854. Boston. 1855. Dl. I—III. 8°.

VII. DUITSCHLAND.

A. ENCYCLOPAEDISCHE GENOOTSCHAPPEN.

a. KAISERLICHE AKADEMIE DER WISSENSCHAFTEN ZU WIEN (N°. 265—275).

265. Denkschriften der Kaiserlichen Akademie der Wissenschaften. (*Mathematisch-Naturwissenschaftliche Classe.*) Wien. 1850—1856. Dl. I—XII. (Dl. I—IV. fol°. Dl. V—XII. 4°.) *).

*) De *Kaiserliche Akademie der Wissenschaften* te Weenen is van jonge dagteekening. Zij werd gevestigd den 14den Mei 1847. Gelijk uit hare statuten blijkt, is haar doel bevordering van Wetenschap, door zelfstandige navorschingen harer leden, door opwekking en ondersteuning van den arbeid van anderen, door onderzoek en bevestiging van nuttige ontdekkingen, door bekendmaking van leerzamen arbeid, door raadgevingen aan de Regering, en door prijsuitschrijving. Zij was oorspronkelijk in twee klassen verdeeld: 1°. voor de Mathematische en Natuurwetenschappen; 2°. voor de Geschiedenis, Taal en Antiquiteiten. Later zijn er bijgevoegd eene afdeeling voor Philosophie en Staathuishoudkunde, als ook voor Theoretische Geneeskunde. Behalve eene dotatie van *f* 40,000 C. M., ontvangt haar Voorzitter eene jaarwedde van *f* 3000; — haar eerste Secretaris eene van *f* 2000, — haar tweede Secretaris eene van *f* 1500.

266. Denkschriften der Kaiserlichen Akademie der Wissenschaften. (*Philosophisch-Historische Classe.*) Wien. 1850—1856. Dl. I—VII. (Dl. I—IV. fol°. Dl. V—VII. 4°.)

267. Sitzungsberichte der Kaiserlichen Akademie der Wissenschaften (*Math.-Naturwissensch. Cl.*). Wien. 1848—1856. Dl. I—XXIII, 1. 8°. *).

268. Sitzungsberichte der Kaiserlichen Akademie der Wissenschaften (*Phil.-Historische Cl.*) Wien. 1848—1856. Dl. I—XXII, 1, 2. 8°. †).

Ontbreekt van dl. XI het voorwerk.

269. Register zu den ersten und zweiten 10 Bänden der Sitzungsberichte der Math. Naturw. Classe etc. Wien. 1854—1856. 8°.

270. Register zu den ersten und zweiten 10 Bänden der Sitzungsberichte der Philosoph. Histor. Classe etc. Wien. 1854—1856. 8°.

270*a*. Fontes rerum Austriacarum. Oesterreichische Geschichts-Quellen, herausgegeben von der Historischen Commission der K. Akad. d. Wissensch. in Wien. 1e Abtheilung. Scriptores. Wien. 1855. Dl. I. 8°.

---

*) In dl. I dezer *Sitzungsberichte* zijn de *Philosophisch-Historische Classe* en de *Mathem. Naturwissenschaftliche Classe* bijeengevoegd. Later zijn deze Klassen van elkander gescheiden en zijn de *Sitzungsberichte* van elke in afzonderlijke deelen bijeen verzameld.

Bij dl. VIII behoort: K. FRITSCH, *Kalender der Flora des Horizontes von Prag, entworfen nach 10 jährigen Vegetations-Beobachtungen;* bij dl. IX: de *Nachtrag zum Ven Hefte,* bevattende de *Tafeln zu dem Vortrage: Der polygraphische Apparat der K. K. Hof- und Staatsdruckerei zu Wien.* Wien. 1854.

De *Separat-Beilagen:* A. SCHRÖTTER, *Bericht an die K. Akademie der Wissenschaften über eine mit deren Unterstützung nach England und Frankreich unternommene Wissenschaftl. Reise;* C. JELINEK, *Beiträge zur Construction selbstregistrirender meteorologischer Apparate,* behoorende bij dl. V. — JOH. CZJZEK, *Geognostische Karte der Umgebung von Krems und von Manhartsberge. Im Flächenraume von 34 □ Meilen;* dezelfde, *Erläuterungen zur Geologischen Karte der Umgebungen von Krems und vom Manhartsberge,* behoorende bij dl. VI. ontbreken aan het exemplaar der Akademie.

†) Bij dl. IV behoort als *Beilage:* F. SIMONY, *Die Alterthümer von Hallstätter Salzberg und dessen Umgebung.* Wien 1851. langw. folio, en bij dl. VI: JOS. ARNETH, *Archaeologische Analekten.* Wien. 1851. langw. folio.; bij dl. VII: AUG. PFIZMAIER, *Kritische Durchsicht der von* DAWIDOW *verfassten Wörtersammlung aus der Sprache der Ainos.* Wien. 1851. 8°.

271. Fontes rerum Austriacarum. Oesterreichische Geschichts-Quellen, etc. 2te Abtheilung. Diplomataria et Acta. Wien. 1849 - 1857. Dl. I—XIII. 8°.

272. Archiv für Kunde Oesterreichischer Geschichts-Quellen, herausgegeben von der zur Pflege Vaterländischer Geschichte aufgestellten Commission der K. Akad. der Wissenschaften. Jahrgänge 1848—1857. Wien. 1848—1857. Dl. I—XVIII, 1. 8°.

273. Monumenta Habsburgica. Sammlung von Actenstücke u. Briefen zur Geschichte des Hauses Habsburg in dem Zeitraume von 1473 bis 1576. Herausgegeben von der Histor. Commission der Kaiserl. Akademie der Wissenschaften zu Wien. 1ste Abtheilung. Wien. 1854—1855. Dl. I—II. 8°.

273*a*. Monumenta Habsburgica etc. 2[e] Abtheilung. Wien. 1853—1857. Dl. I. 8°.

274. Notizenblatt. Beilage zum Archiv für Kunde Oesterreichischer Geschichts-Quellen. Herausgegeben von der Histor. Commission etc. Wien. 1851—1856. Jaarg. I—VI. 8°.

275. Almanach der Kaiserlichen Akademie der Wissenschaften. Wien. 1851—1857. Jaarg. I—VII. 8°.

---

b. KÖNIGLICHE BÖHMISCHE GESELLSCHAFT DER WISSENSCHAFTEN ZU PRAG (N°. 276).

276. Abhandlungen der Königlichen Böhmischen Gesellschaft der Wissenschaften. 5e Folge. Prag. 1851—1857. Dl. VI—VII, IX. 4°.

---

c. KÖNIGLICHE AKADEMIE DER WISSENSCHAFTEN ZU BERLIN (N°. 277—284*a*).

277. Histoire de l'Académie Royale des Sciences et des Belles-Lettres de Berlin. A[s]. 1745—1769. Berlin. 1746—1771. 25 dln. 4°. *).

---

*) De *Académie Royale des Sciences et Belles Lettres de Berlin* werd den 11den Julij van den jare 1700 door FREDERIK DEN EERSTEN gesticht. Een

278. **Histoire de l'Académie Royale des Sciences et Belles-Lettres (de Berlin) depuis son origine jusqu'à présent. Avec les pièces originales. Berlin. 1750. 4°.**

279. **Nouveaux Mémoires de l'Académie Royale des Sciences et Belles-Lettres (de Berlin). A^s. 1770—1786. Avec l'Histoire pour les mêmes Années. Berlin. 1772—1788. 17 dln. 4°. *).**

280. **Mémoires de l'Académie Royale des Sciences et Belles-Lettres (de Berlin) depuis l'avénement de FREDERIC GUILLAUME II au trône. A^s. 1786—1804. Avec l'Histoire pour le même temps. Berlin. 1792—1807. 13 dln. 4°. †).**

281. **Sammlung der deutschen Abhandlungen, welche in der Königlichen Akademie der Wissenschaften in Berlin vorgelesen worden in den Jahren 1788—1803. Berlin. 1793—1806. 6 dln. 2 bdn. 4°. §).**

282. **Abhandlungen der Königlichen Akademie der Wissenschaften zu Berlin. Aus den Jahren 1804—1855. Berlin. 1815—1856. Dl. I—XLIII. 4°. **).**

---

tweede decreet, den 12den Julij daaropvolgende gegeven, benoemde LEIBNITZ tot haren Voorzitter. Aanvankelijk droeg zij den naam van *Société des Sciences.* Haar eerste arbeid bestaat in de *Miscellanea Berolinensia,* waarvan het eerste deel in 1710 en het zevende in 1743 verscheen. De Akademie bezit ze niet. Daarop volgt de reeks in No. 277 aangegeven. Na 1743 kreeg de vroegere *Société* den naam van *Académie Royale des Sciences et Belles Lettres,* en werd zij in vier klassen verdeeld: 1e. *Classe de Philosophie expérimentale.* 2e. *Cl. de Mathématique.* 3e. *Cl. de Philosophie spéculative.,* 4e. *Cl. de Belles Lettres.* DE MAUPERTUIS werd den 1sten Februarij 1746 tot haren Voorzitter benoemd. De Koning was Beschermheer.

*) Dit is de tweede reeks, onmiddellijk volgende op de 25 deelen in N°. 277 aangegeven.

†) Deze *Mémoires* maken een vervolg uit van de *Nouveaux Mémoires.*

§) Volgens een besluit der Akademie werden sedert 1788 de Verhandelingen, in de Duitsche taal uitgesproken, ook in deze gedrukt, terwijl men ze vroeger in het Fransch vertaalde. De verzameling daarvan tot 1803 werd in deze beide boekdeelen gegeven.

**) De tijdsomstandigheden hebben wel de werkzaamheden der Akademie niet belet, maar toch de uitgave onmogelijk gemaakt van hare werken. In 1815 werd de opentlijke bekendmaking daarvan weder aangevangen; zij gaat nu onafgebroken voort. — In 1812 onderging, na hersteld volksbestaan, ook de Akademie te Berlijn eene hervorming, waarvan de statuten in het deel voor de jaren 1812—1813 voorkomen. Zij ontdeed zich van hare oorspron-

283. Verzeichniss der Abhandlungen der Königl. Akademie der Wissenschaften zu Berlin, aus den Jahren 1822—1846, nach den Klassen zusammengestelt. Berlin. 1848. 8°.

284. Berichte über die zur Bekanntmachung geeigneten Verhandlungen der Königl. Preuss. Akademie der Wissenschaften zu Berlin. Berlin. 1836—1856. Jaargangen 1836—1855. 8°.

284*a*. Monatsberichte der Königlichen Preuss. Akad. d. Wissenschaften zu Berlin. Aus dem Jahre 1856. Berlin. 1856. 8°. *).

---

d. KÖNIGLICHE AKADEMIE GEMEINNÜTZIGER WISSENSCHAFTEN IN ERFURT (N°. 284*aa*—284*ae*).

284*aa*. Wissenschaftliche Berichte, unter Mitwirkung von Mitgliedern der Erfurter Akademie gemeinnütziger Wissenschaften herausgegeben von P. CASSEL. Erfurt. 1854. Dl. I 8°.

284*ab*. CASSEL, P. Eddische Studien. 1. Fiölvinsmal. Eine Publication der Erfurter Akademie. Weimar. 1856. 8°.

284*ac*. Denkschrift der Königlichen Akademie gemeinnütziger Wissenschaften in Erfurt. Herausgegeben am Seculartage ihrer Gründung den 19 Juli 1854. Erfurt. 1854. 8°. †).

284*ad*. CASSEL, P. Aus der Hagia Sophia. Ein Akademisches Neujahrs-Programm. Erfurt. 1856. 8°.

284*ae*. ——— — Das alte Erfurter Rathhaus und seine Bilder. Ein Akademiches Programm. Erfurt. 1857. 8°.

---

kelijk eenigzins uitheemsche rigting, en gaf van nu af aan alle hare werken in het Duitsch en met eenen Duitschen titel uit.

Bij het deel van 1854 komt een eerste supplementband in folio, ook onder den titel: H. W. DOVE, *Darstellung der Wärme-Erscheinungen durch fünftägige Mittel von* 1782 *bis* 1855 *mit besonderer Berucksichtigung strenger Winter.* Berlin. 1856. folio.

*) Deze *Monatsberichte* zijn eene voortzetting van de *Berichte* onder een' anderen titel.

†) Deze Akademie werd den 19den Julij 1754 opgerigt. Haar eerste orgaan waren de *Erfurter Gelehrte Nachrichten.* Haar doel schijnt voornamelijk de toepassing der wetenschap geweest te zijn. Van daar dan ook de bijvoeging van *Gemeinnütziger Wissenschaften* in haren titel, en haar wapen onder het beeld van eenen boom met rijke vruchten en het opschrift *propter fructus gratior.* Zij gaf eerst eenige deelen *Acta* in 8°. en daarna in 4°. uit, en schijnt alsnu hare uitgaven te bepalen tot de werken van 284*aa* tot 284*ac* vermeld. De vroegere ontbreken aan de Akademie.

e. BAIERISCHE AKADEMIE DER WISSENSCHAFTEN (N°. 285—298).

285. Abhandlungen der Churfürstlich-baierischen Akademie der Wissenschaften. München. 1763—1776. 10 dln. 4°. *).

286. Neue historische Abhandlungen der baierischen Akademie der Wissenschaften. München. 1779—1798. 5 dln. 4° †).

287. Neue philosophische Abhandlungen der baierischen Akademie der Wissenschaften. München. 1779—1797. 7 dln. 4°.

288. Abhandlungen der baierischen Akademie über Gegenstände der schönen Wissenschaften. München. 1781. dl. I. 8°.

289. Neue historische Abhandelungen der baierischen Akademie der Wissenschaften. München. 1804. Dl. I—II. één bd. 8°.

290. Physikalische Abhandlungen der königlich-baierischen Akademie der Wissenschaften. München. 1803—1806. Abth. 1—2. één bd. 8°. §).

291. Historische Abhandlungen der königlich-baierischen Akademie der Wissenschaften. Herausgegeben in den Jahren 1806—1823. München. 1807—1823. 5 dln. 4°. **).

---

*) De oorsprong der *Baierische Akademie* te Munchen moet gezocht worden in een decreet van den Keurvorst Maximilian Joseph III in den jare 1758. Zij was derhalve aanvankelijk eene *Churfürstliche Akademie*, die bij zeer geringe ondersteuning en met zeer gebrekkige hulpmiddelen voor de belangen der wetenschap waakte, en begon met in 1763 eene reeks van Verhandelingen uit te geven, welke zij in 1776 met het tiende deel sloot. De vier eerste deelen daarvan zijn verdeeld in twee afdeelingen, waarvan de eerste de *Historische* en de tweede de *Philosophische Abhandlungen* bevat. Later werden deze in afzonderlijke deelen uitgegeven, zoodat dl. V, VI, VIII, IX de *Philosophische* en dl. VII en X de *Historische Abhandlungen* bevat.

†) Met de regering van Carl Theodor in 1779 begon de *Baierische Akademie* de uitgave eener nieuwe reeks, welke zij in twee afzonderlijke afdeelingen splitste, waarvan de eene aan de Geschiedenis, de andere aan de Philosophie gewijd is.

§) In de tusschenruimte, welke de reorganisatie der Akademie in 1807 vooraf gaat, heeft zij de onder N°. 288—290 aangeduide werken in 8° formaat uitgegeven.

**) De reorganisatie der Akademie, welke in den jare 1807 onder de regering van Maximilian Joseph IV eene *Koninklijke* werd, bragt de verdeeling te weeg in 1°. *Philologisch-Philosophische;* 2°. *Mathematisch-Physikalische* en 3°. *Historische Classe.* De *Historische Classe* gaf van 1807—1823 vijf deelen Verhandelingen in 4°. uit, welke zich aan de vroeger vermelde aansluiten.

292. Denkschriften der königlichen Akademie der Wissenschaften zu München, für die Jahren 1808—1824. München. 1809—1825. 9 dln. 4°. *).

293. Abhandlungen der mathematisch-physikalischen Classe der königlich baierischen Akademie der Wissenschaften. München. 1832—1856. Dl. I—VIII, l. 4°. †).

294. Abhandlungen der philosophisch-philologischen Classe der königlich baierischen Akademie der Wissenschaften. München. 1835—1856. Dl. I—VIII, l. 4°.

295. Abhandlungen der historischen Classe der königlich baierischen Akademie der Wissenschaften. München. 1833—1856. Dl. I—VIII, l. 4°.

295a. Monumenta Boica. Collectio nova. Edidit Academia Scientiarum Boica. Monachii. 1829—1852. Dl. I—XI, l. 4°.

296. Fest- und Denkreden gehalten in öffentlichen Sitzunge der königlichen Akademie der Wissenschaften. München. 1843—1856. 4°.

197. Gelehrte Anzeigen. Herausgegeben von Mitgliedern der königlichen baierischen Akademie der Wissenschaften. München. 1835—1856. Dl. I—XLIII. 4°. §).

298. Almanach der königlich baierischen Akademie der Wissenschaften zu München. Jahrg. 1843—1845, 1847—1849, 1855. München. 1843—1855. 8°.

---

*) De reorganisatie der Akademie en hare verdeeling in drie Klassen had ten gevolge, dat zij hare *Denkschriften* nu gemeenschappelijk ging uitgeven, en elk deel daarvan in drie afdeelingen splitste, onder het opschrift der drie voornoemde Klassen. — Het deel voor 1808 bevat de geschiedenis der Akademie van Julij 1807—1808, en in elk volgend deel wordt deze geschiedenis tot aan 1824 herhaald. Voor sommige deelen is op het titelblad alleen het jaargetal, voor andere ook het deelnummer aangegeven. — De titel voor deze reeks is *Königliche Akademie zu München.*

†) In 1827 verkreeg de Akademie nieuwe verordeningen, waarvan het gevolg was, dat elke Klasse besloot hare eigene Verhandelingen uit te geven. Deze sluiten zich derhalve aan de afdeelingen der *Denkschriften.* De titel der Akademie blijkt nu weder veranderd te zijn in dien van *Königlich Baierische Akademie.*

§) Deze *Anzeigen* zijn eene soort van Tijdschrift, waarin onderscheidene wetenschappelijke aankondigingen en recensiën van boekwerken voorkomen. Zij worden eigenlijk niet door de Akademie, maar door eenige harer medeleden uitgegeven.

f. KÖNIGLICH SÄCHSISCHE GESELLSCHAFT DER WISSENSCHAFTEN (N°. 299—305.)

299. Abhandlungen bei Begründung der königlich-sächsischen Gesellschaft der Wissenschaften, am Tage der zweihundertjährigen Geburtsfeier LEIBNIZENS. Herausgegeben von der *Fürstlich Jablonowski'schen Gesellschaft.* Leipzig. 1846. roy.-8°.

300. Preisschriften gekrönt und herausgegeben von der *Fürstlich Jablonowski'schen Gesellschaft* zu Leipzig. Leipzig. 1847—1854. roy.-8°.

301. Abhandlungen der mathematisch-physischen Classe der königlich sächsischen Gesellschaft der Wissenschaften zu Leipzig. Leipz. 1852—1857. Dl. I—III. roy.-8°.

302. Abhandlungen der philologisch-historischen Classe der königlich sächsischen Gesellschaft der Wissenschaften. Leipzig. 1850—1857. Dl. I—II. roy.-8°.

302*a*. WIETERSHEIM, E. VON, Gedächtnissrede auf Seine Majestät FRIEDRICH AUGUST Köning von Sachsen in der öffentlichen Sitzung der kön. säch. Gesells. der Wissensch. (27 Oct. 1854.) Leipz. 1854. roy.-8°.

303. Berichte über die Verhandlungen der königlich sächsischen Gesellschaft der Wissenschaften zu Leipzig, aus den Jahren 1846—1849. Leipzig 1848—1849. 2 dln. één band. 8°.

304. Berichte etc. der königl. sächs. Gesellsch. der Wissensch. zu Leipzig. *Mathematisch-Physische Classe.* 1849—1856. Leipz. 1849—1856. Dl I—VIII. 1. 8°.

305. Berichte etc. der königl. sächs. Gesellsch. der Wissensch. zu Leipzig. *Philologisch-Historische Classe.* 1849—1856. Leipz. 1849—1856. Dl. I—VIII, 1, 2. 8°. *).

g. OBERLAUSITZISCHE GESELLSCHAFT DER WISSENSCHAFTEN (N°. 305*a*—305*ac*.)

305*a*. Verzeichniss Oberlausizischer Urkunden. Vom Jahre 965—1803. Herausgegeben von der Oberlausizichen Gesellschaft der Wissenschaften in Görlitz. Görl. 1799—(1824.) 2 dln. één b^d. 4°.

*) De *Koniglich sächsische Gesellschaft der Wissenschaften zu Leipzig* is van jonger dagteekening dan de *Jablonowski'sche Gesellschaft*, en schijnt door de geldmiddelen van deze gesteund te worden. N°. 299 geeft daarvan in zijn' titel en inhoud bewijs. De scheiding in twee klassen: 1°. *Mathematisch-Physische;* 2°. *Philologisch-Historische* schijnt later geschied te zijn, gelijk uit de vergelijking van N°. 303 met N°. 304 en N°. 305 blijkt.

305*aa*. Neues Lausitzisches Magazin. Im Auftrage der Oberlausitzischen Gesellschaft der Wissenschaften, herausgegeben durch deren Secretär. Görlitz. 1846—1856. Dl. XXIII—XXXIII, 1, 2. 8°.

305*ab*. Scriptores rerum Lusaticarum. Sammlung Ober- und Niederlausitzischer Geschichtschreiber. Neue Folge. Görlitz. 1837—1852. Dl. I—III. 8°.

305*ac*. Codex diplomaticus Lusatiae superioris. Sammlung der Urkunden für das Markgrafthum Oberlausitz. Herausgegeben von G. KÖHLER. Görlitz. 1851—1854. Dl. I—II, 1. 8°. *).

---

h. SOCIETAS REGIA SCIENTIARUM GOTTINGENSIS.
(N°. 306—311*aa*.)

306. Commentarii Societatis Regiae Scientiarum Gottingensis. Annorum 1751—1754. Gottingae. 1752—1755. 4 dln. 4°. †).

307. Novi Commentarii Societatis Regiae Scientiarum Gottingensis. Annorum 1769—1777. Gott. et Gothae. 1771—1778. 8 dln. 4°.

308. Commentationes Societatis Regiae Scientiarum Gottingensis. Annorum 1778—1808. Gott. 1779—1808. 16 dln. 4°.

309. REUSS, J. D. Conspectus Societatis Regiae Scientiarum Gottingensis sodalium quaestionum publice propositarum et commentationum in concessibus recitatarum, per decursum Annorum fere LVIII inde a primordiis A° 1751—1808. Gott. 1808. 4°.

310. Commentationes Societatis Regiae Scientiarum Gottingensis

---

*) Deze verzameling verschijnt sedert 1851 als bijlage tot het onder 305*aa* aangewezen werk, doch met afzonderlijken titel. Aan dl. I ontbreken de blz. 153—232 en 321—352.

†) De *Societas Regia Scientiarum Göttingensis* werd in het begin van 1751 onder de bescherming van GEORGE II opgerigt, en in drie klassen verdeeld: 1°. *Physikalische*, 2°. *Mathematische*, 3°. *Philologisch-Historische*. — Elk deel der Werken bevat de door deze drie Klassen uitgegeven Verhandelingen, voorafgegaan door een historisch overzigt. — Vier reeksen van Verhandelingen, in de Latijnsche taal geschreven, vormen een doorloopend geheel. Tusschen de *Commentarii* (N°. 306) en de *Novi Commentarii* (N°. 307) verloopt eene tusschenruimte van zestien jaren, gedurende welke niets werd uitgegeven.

Het *conspectus* in N°. 309 aangeduid, geeft een overzigt van al wat door de *Societas Regia* tot aan den jare 1808 verrigt werd.

recentiores. Annorum 1808-1837. Gott. 1811-1841. 8 dln. 4°. *).

311. Abhandlungen der Königlichen Gesellschaft der Wissenschaften zu Göttingen von den Jahren 1838—1855. Gött. 1843—1856. Dl. I—VI. 4°.

311*a*. Göttingische Gelehrte Anzeigen unter der Aufsicht der Königl. Gesellschaft der Wissenschaften. Gött. (1813—1857). Jaarg. 1813—1857, N°. 1—47. kl. 8°. †).

311*aa*. Nachrichten von der Georg-Augusts-Universität und der Königl. Gesellschaft der Wissenschaften zu Göttingen. 1854—1856. Gött. 1854—1856. kl. 8°. §).

---

i. ACADEMIA ELECTORALIS THEODORO-PALATINA. (N°. 312.)

312. Historia et Commentationes Academiae Electoralis Scientiarum et Elegantiorum Litterarum Theodoro-Palatinae. Manhemii. 1766—1790. Dl. I—VI. 4°. **).

B. GENOOTSCHAPPEN AAN EEN BIJZONDEREN TAK VAN WETENSCHAP GEWIJD (N°. 313—339).

313. Berichte über die Mittheilungen von Freunden der Naturwissenschaften in Wien; gesammelt und herausgegeben von W. HAIDINGER. 1846—1850. Wien. 1847—1851. 7 dln. 8°.

---

*) Met dl. VIII der *Commentationes recentiores* eindigt de vierde reeks der Verhandelingen, in de Latijnsche taal geschreven, om door eene vijfde reeks, in de Duitsche taal geschreven, onder den titel van *Abhandlungen* gevolgd te worden. Zie N°. 311.

†) Iedere Jaargang heeft 3 deelen.
Ontbreken van den Jaargang 1814 N°. 36—52, 191; 1815 N°. 41—61, 117—124, 141—152; 1816 N°. 29—34, 49—52, en Register; 1817 N°. 24—69 en Register; 1818 N°. 40—55; 1819 N°. 1—26, 52, 96—98, 161 en Register, 1820 N°. 195—198; 1825 blz. 1417—1432 en Register; 1829 N°. 88—99 en Register; 1830 N°. 190—192; 1831 N°. 17; 1834 Register; 1844 N°. 197 tot en met het Register, 1846 N°. 149 tot en met het Register. Ook ontbreken de titels van sommige deelen.

§) De Jaargangen Julij 1845—1853 zijn gebonden achter de *Anzeigen* (N°. 311*a*) van het jaar waartoe zij behooren.

**) Deze Akademie moet reeds vroeg bestaan hebben. Zij was de eerste, welke de wetenschap, in de kloosters opgesloten, wereldkundig maakte. — In 1773 kreeg zij hare statuten van den Keurvorst KAREL THEODOOR, en werd zij in twee Klassen verdeeld: *Cl. Historica* en *Cl. Physica*. Volgens BRUNET gaf zij van 1766—1794 zeven deelen uit. Er ontbreekt derhalve één deel aan de verzameling der Akademie.

314. Abhandlungen der K. K. Geologischen Reichsanstalt. Wien. 1852. Bd. I. 4°.

315. Jahrbuch der Kaiserlich-Königlichen Geologischen Reichsanstalt. Wien. 1850—1856. Jaarg. I—VII, 1—3. roy.-8°.

315a. Mittheilungen der Kaiserlich-Königlichen Geographischen Gesellschaft. Redigirt von F. FOETTERLE. Wien. 1857. Jaarg. 1857. N°. 1. roy.-8°.

315aa. Zeitschrift des deutsch-österreichischen Telegraphen-Vereins. Herausgegeben in dessen Auftrage von der Königl. Preussischen Telegraphen-Direction. Redigirt von P. W. BRIX. Berl. 1854—1857. Jaarg. I—IV, 1, 2, 5, 6. 4°. *).

316. Verhandlungen des zoologisch-botanischen Vereins in Wien. Wien. 1852—1856. Dl. I—VI. 8°.

216a. Separatabdruck Naturwissenschaftlicher Abhandlungen aus den Schriften des zoologisch-botanischen Vereins in Wien. Wien. 1856. 8°. †).

316aa. Bericht über die österreichische Literatur der Zoologie, Botanik und Paläontologie aus den Jahren 1850—1858. Herausgegeben von dem zoologisch-botanischen Vereine in Wien. Wien. 1855. 8°.

317. Lotos, Zeitschrift für Naturwissenschaften, herausgegeben vom naturhistorischen Vereine Lotos in Prag. (Redacteur W. R. WEITENWEBER.) Prag. 1853—1854. Jaarg. III—IV. 8°.

318. Miscellanea Curiosa sive Ephemeridum medico-physicarum Germanicarum Academiae Naturae Curiosorum Decuria 1ma Anni I—X. Annorum 1670—1679. Francofurti et Lipsiae. 1684—1688. Vratisl. et Bregae. 1688. Norimbergae. 1993. — Decuria 2a Ann. I—X. Annorum 1682—1691. Norimbergae. 1683—1692. 15 dln. 4°. §).

319. Index generalis et absolutissimus rerum memorabilium Dec.

---

*) Ontbreken Jaargang IV, 3 en 4.

†) Deze *Separatabdruck* bevat de Verhandelingen, voorkomende in dl. VI der *Verhandlungen des zool-botan. Vereins in Wien.*, bls. 373—462, en is door eenige leden van genoemd *Verein* tot een aandenken aangeboden aan de leden der 32ste *Versammlung Deutscher Naturforscher und Aerzte.*

§) De *Academia Naturae Curiosorum* werd door J. L. BAUSCH in 1651 opgerigt. In den aanvang had zij met vele wederwaardigheden te sukkelen, en bleef haar toestand wankelend. Later kreeg zij meer vastheid, vooral ook toen Keizer LEOPOLD haar door voorregten en statuten bevestigde. — De drie elkander snel opvolgende en op verschillende plaatsen uitgegeven *Decuriae* zijn de eerste bewijzen harer werkzaamheid.

I et II Ephemeridum Germanicarum Academiae Caesareo-Leopoldinae Natur. Curios. — ab. A[e] 1670—1692 cum sylloge authorum alphabetica caet. Norimbergiae. 1695. 4°.

320. Miscellanea Curiosa sive Ephemeridum caet. — Decuria 3[a], Anni I—X. Annorum 1694—1705. Lipsiae et Francofurti 1694 - 1706. 7 dln. 4°. *).

321. Academiae Caesareo-Leopoldinae Naturae Curiosorum Ephemerides sive Observationum Medico-Physicarum a celeberrimis viris tum medicis tum alliis eruditis in Germania et extra eam communicatarum Centuria I—X. Francofurti et Lips. 1712. Norimbergae. 1715—1719. Augustae Vindelicorum. 1722. 5 dln. 4°.

322. Synopsis Observationum Medicarum et Physicarum quas Decuriae III ac Centuria X Ephemeridum Academiae Caesareae Leopoldino-Carolinae Naturae Curiosorum ab Anno 1670 usque ad Annum 1722, publicatarum continent, ordine alphabetico exposita, et ad instar Lexici realis observationum medico-physicarum adornata a W. A. KELLNERO, cum praefatione A. E. BÜCHNERI. Noribergae. 1739. 4°. †).

323. Progressus Academiae Naturae Curiosorum, catalogo patronorum et collegarum expressus a G. W. WEDELIO. Jenae. 1680. 4°.

Historica continuatio progressus Academiae Leopoldinae Imperialis Naturae Curiosorum delineata a L. SCHRÖCKIO L. Filio. Norimbergae. 1689. 4°.

VALENTINI, M. B. Historia Litteraria S. R. I. Academiae Naturae Curiosorum, complectens recensionem et contenta librorum à Dnn. Praesidibus, adjunctis et collegis, loco pensi academici, ad normam et formam in legibus praescriptam, editorum, seorsim olim et per partes continuata, nunc vero auctior et emendatior conjunctim emissa. Gissae Hassorum. 1708. 4°.

Academiae Caesareae Leopoldino-Carolinae, Naturae Cu-

---

*) Op de *Decuria 3a* is een index uitgegeven door MICHAËLIS, welke in de verzameling der Akademie ontbreekt. Op de *Decuria 3a* volgt een stilstand van zes jaren, waarna de *Centuriae* werden uitgegeven.

†) Deze *Synopsis* is eene inhoudsopgave van de tien *Centuriae* en van de *Decuria 3a*. — Gedeeltelijk vervangt zij derhalve den index van de *Decuria 3a*, welke in de boekerij der Akademie ontbreekt. — Op de uitgave der tien *Centuriae* volgt een stilstand van vijf jaren, waarna de uitgave der *Acta* begint.

riosorum Bibliotheca Physica Medica, partim Sociorum munificentia, partim ipsius sumtibus comparata. Praemittitur de nonnullis ad eam spectantibus praefatio A. EL. BÜCHNERI. Halae Magdeburgicae. 1755. 4°. *).

324. Acta Physico Medica Academiae Caesareae Naturae Curiosorum exhibentia Ephemerides sive observationes, historias et experimenta a celeberrimis Germaniae et exterarum regionum viris habita et communicata singulari studio collecta. Annis 1721—1753. Norimbergae. 1730—1754. 10 dln. 4°. †).

325. Academiae Sacri Romani Imperii Leopoldino-Carolinae Naturae Curiosorum Historia conscripta ab ejusdem Praeside A. E. BÜCHNERO. Halae Magdeburg. 1755. 4°.

326. Nova Acta Physico-Medica Academiae Caesareae Leopoldino-Carolinae Naturae Curiosorum exhibentia Ephemerides sive observationes, historias et experimenta a celeberrimis Germaniae et exterarum regionum viris habita et communicata singulari studio collecta. Norimbergae. 1757—1791. Dl. I—VIII (Annis 1754—1791). Erlangae. 1818. Dl. IX. Bonnae. 1820—1829. Vratislav. et Bonn. 1831—1856. Dl. X—XXV. Met de supplementen van dl. XVI (Suppl. 1), dl. XVII, dl. XVIII. (Suppl. 1 et 2), dl. XIX (Suppl. 1 et 2), dl. XXII, dl. XXIV. 4°. §).

---

*) Deze vier losse stukken, de geschiedenis beschrijvende der *Academia Naturae Curiosorum*, zijn in één boekdeel bijeengebonden, en vinden hier hunne meest geschikte plaats.

†) De 3 eerste deelen zijn van eene tweede uitgave.

§) Met het achtste deel, in 1791 uitgegeven, gaat de Akademie een stilstand in van 27 jaren, welke tot 1818 duurt; toen verscheen het negende deel der *Nova Acta*, waarvan de uitgave tot heden wordt voortgezet. Met het elfde deel begon eigenlijk eene nieuwe of tweede *Decade*, en is dat ook op den titel uitgedrukt, als *Vol. XI sive Decadis secundae primum*. — Evenzoo begint met deel XX eene derde *Decade*, dat ook op den titel wordt uitgedrukt. — Elk deel behoort derhalve twee Latijnsche titels te hebben, den eenen van de doorloopende reeks der *Nova Acta*, den anderen van de *Decade*. Daarbij komen twee Duitsche titels, waarvan de eene de doorloopende is, en de andere dien der *Decade* teruggeeft. De deelen zijn daarbij in afdeelingen gesplitst en hebben somtijds supplementen. Dit en de onregelmatigheid der Duitsche titels, welke volstrekt niet eenvormig zijn, heeft mij genoopt in den Catalogus alleen de doorloopende nummers der *Nova Acta* te vermelden, en deze ook op den rug der boekwerken te doen aanteekenen. Ik hoop hierdoor het

326a. Abhandlungen, herausgegeben von der Senckenbergischen Naturforschenden Gesellschaft. Frankfort a/M. 1854—1856. Dl. I—II, 1. 4o.

---

gebruik en de aanhaling dezer kostbare verzameling gemakkelijker te maken. Het bestaan der vier titels geeft toch niets dan verwarring.

Het *Supplementum primum* van dl. XVI bevat:

F. J. F. MEIJENII Observationes Zoologicas in itinere circum terram institutas. Accedunt G. ERICHSONII et H. BURMEISTERI descriptiones et icones Insectorum a MEIJENIO in ista expeditione collectorum. Vratislaviae et Bonnae. 1834. 4to.

Zoo er een tweede *Supplementum* is, ontbreekt dat in de verzameling der Akademie. — In W. ENGELMAN, *Bibl. Hist. Naturalis*, wordt ook slechts *Suppl.* I opgegeven.

Het *Supplementum* van dl. XVII bevat:

H. R. GÖPPERTI Systema Filicum fossilium. Vratislaviae et Bonnae. 1836. 4°.

Het *Supplementum primum* van dl. XVIII (Vratisl. et Bonn. 1841) bevat:

NEES AB ESENBEEK. De Kamptzia, novo Myrtacearum genere.

O. F. DE GLOCKER, ad C. A. CH. H. DE KAMPTZ, de Graphite Moravico et de phaenomenis quibusdam, originem graphitae illustrantibus, litterae.

NEES AB ESENBEEK. Adnotatio ad dissertationem de Kamptzia.

FÉE. Mémoires lichénographiques.

F. A. G. MIQUEL. Monographia generis Melocacti.

F. JUNGHUHN. Ueber Javan'sche Balanophoreen.

C. G. NEES VON ESENBEEK. Zusatz zu obiger Abhandlung.

H. R. GÖPPERT. Ueber den Bau der Balanophoren, so wie über das Vorkommen von Wachs in ihnen und in andern Pflanzen.

J. M. VON SUHR. Beiträge zur Algenkunde.

G. F. JAEGER. De monstrosa folii Phoenicis dactyliferae conformatione, a GOETHEO olim observata et figura picta illustrata, nec non de ramo eiusdem arboris intra spadicem contento.

Het *Supplementum alterum* van dl. XVIII bevat:

H. SCHULTZII Librum de Cyclosi plantarum. Vratislaviae et Bonnae. 1841.

Het *Supplementum primum* van dl. XIX bevat:

F. J. F. MEIJENII Observationes botanicas, in itinere circum terram institutas. Opus posthumum, Sociorum Academiae curis suppletum. Vratislaviae et Bonnae. 1843.

Het *Supplementum alterum* van dl. XIX (Vratislav. et Bonn. 1841) bevat:

C. G. NEES AB ESENBEEK. Monographia generis Lepidagathis.

D. F. ESCHRICHT. Anatomisch-physiologische Untersuchungen über die Botryocephalen.

J. C. SCHAUER. Monographia Myrtacearum xerocarpicarum. Sect. I., Chamaelaucieearum hucusque cognitarum genera et species illustrans.

E. F. GLOCKER Ueber den Jurakalk von Kurowitz in Mähren, und über der darin vorkommenden Aptychus imbricatus.

— — ——— Anhang zu voranstehender Abhandlung. Ueber die

326*aa*. Berichte über die Verhandlungen der Gesellschaft für Beförderung der Naturwissenschaften zu Freiburg. i. B. 1853—1857. Freiburg. i. B. 1855—1857. N°. 1—17, 19—21. 8°.

326*ab*. Beschäftigungen der Berlinischen Gesellschaft Naturforschender Freunde. Berlin. 1775—1779. 4 dln. 8°.

327. Verhandlungen des Natur-Historischen Vereins der preussischen Rheinlande. Bonn. 1844—1856. Jaargang I—XIII, 1—3. 8°.

327*a*. MÜLLER, J. Monographie der Petrefacten der Aachener Kreideformation. Herausgegeben vom naturhistor. Verein der Preussischen Rheinlande. Bonn. 1847—1851. 2 Stukken. 4°.

327*aa*. Jahrbücher des Vereins von Alterthumsfreunden im Rheinlande. Bonn. 1857. Jaarg. XIII, 1.

327*ab*. Die Trojaner am Rheine. Fest-Programm zu WINCKELMANN's Geburtstage am 9 December 1856. Herausgegeben vom Vorstande des Vereins von Alterthumsfreunde im Rheinlande. Bonn. 1856. 4°.

328. Uebersicht der Arbeiten und Veränderungen der Schlesischen Gesellschaft für Vaterländische Kultur in den Jahren 1839—1849. Breslau. 1840—1850. Jahresberichte der Schlesischen Gesellschaft für Vaterländische Kultur. 1850—1855. Breslau. (1851). 4°. *).

Kalkführende Sandsteinformation auf beiden Seiten der mittleren March, in der Gegend zwischen Kwassitz und Kremsier. Zur Vergleichung des Sandsteins von Kurowitz mit den Sandsteinen anderer Localitäten in dieser Gegend.

Het *Supplementum* van dl. XXII bevat:

H. R. GÖPPERT. Floram fossilem formationis transitionis. Vratislavae et Bonnae. 1852. 4°.

Het *Supplementum* van dl. XXIV bevat:

G. R. WAGENER. Die Entwicklung der Cestoden nach eigenen untersuchungen. Breslau u. Bonn. 1854.

*) De *Schlesische Gesellschaft für Vaterländische Kultur* werd den 17den December 1803 opgerigt ter vervanging van de vroegere *Patriotische Societät*. — Zij gaf hare werkzaambeden, die alle vakken van wetenschap omvatten, eerst onder den titel van *Uebersichte* uit, en verving deze later door *Jahresberichte*, die zich aan de *Uebersichte* aansluiten, waardoor het eerste *Jahresbericht* met het cijfer 28 aanvangt. — Er ontbreken eenige vroegere *Uebersichten* aan de verzameling der Akademie; maar, volgens eene vriendelijke mededeeling van den Heer GÖPPERT, zal het onmogelijk zijn deze, tenzij door eenigen toevalligen aankoop, te verkrijgen.

329. Jahresbericht der Schlesischen Gesellschaft für Vaterländische Kultur (29er—31er) in den Jahren 1851—1855. Breslau. (1852—1856). 4°.

330. Denkschrift zur Feier ihres fünfzigjährigen Bestehens herausgegeben von der Schlesischen Gesellschaft für Vaterländische Kultur. Breslau. 1853. 4°.

331. Abhandlungen der Naturforschenden Gesellschaft zu Halle. Halle. 1854—1856. Dl. I—IV. 1. 4°.

332. Zeitschrift für die gesammten Naturwissenschaften, herausgegeben von dem Naturwissenschaftlichen Vereine für Sachsen und Thüringen in Halle. Jaarg. 1853—1855. Halle. 1853. Berlin. 1854—1855. Dl. I—VI. 4°.

333. Acta Societatis Latinae Jenensis. Edita ab ejus Directore J. E. J. WALCHIO. Jenae. 1752—1756. Dl. I—V. 8°.

334. Vorlesungen der kurpfälzischen physikalisch-ökonomischen Gesellschaft. 1784—1790. Mannheim. 1785—1790. 5 dln. 8°.

335. Ueber das Bestehen und Wirken des Naturforschenden Vereins zu Bamberg. Bamberg. 1852—1856. Bericht 1—3. 4°.

336. Jahreshefte des Vereins für Vaterländische Naturkunde in Württemberg. Stuttgart. 1845—1857. Jaarg. I—VIII, 1—3. IX—XI, 1—2. XII—XIII, 1, 2. 8°.

336*a*. Verhandlungen des Vereins zur Beförderung des Gartenbaues in den königlich Preussischen Staaten. Berlin. 1824—1853. 21 dln. 4°.

336*aa*. Sach- und Namen-Register zu den Verhandlungen des Vereins zur Beförderung des Gartenbaues in den königl. Preuss. Staaten. Berlin. 1836. Dl. I. 4°.

336*ab*. Verhandlungen des Vereins zur Beförderung des Gartenbaues etc. Neue Reihe. Berlin. 1853—1857. Jahrg. I—IV, 1—2. 8°.

336*ac*. Flora oder Botanische Zeitung welche Recensionen, Abhandlungen, Aufsätze, Neuigkeiten und Nachrichten, die Botanik betreffend, enthält. Herausgeben von der Königl. Botan. Gesellschaft in Regensburg. Regensb. 1819. Jaarg. II—XLII. 8°. *).

336*ad*. Flora oder Allgemeine Botanische Zeitung, herausgegeben von der Kon. Bayer. Botanischen Gesellschaft zu Regens-

*) Ontbreken Jaarg. I (1818); Jaarg. VII. dl. II.

burg. Neue Reihe. Regensb. 1843—1852, 1857. Jaarg. I—X, XV. N°. 1—21. 8°. *).

337. Verhandlungen der physikalisch-medicinischen Gesellschaft in Würzburg. Erlangen. 1850—1852. Würzb. 1852—1857. Dl. I—VIII, 1. 8°.

337*a*. Berichte der Oberhessischen Gesellschaft für Natur- und Heilkunde. Giessen. 1849—1855. Ber. II—V. 8°.

338. Annalen der Wetterauischen Gesellschaft für die gesammte Naturkunde. Frankfurt a/M. 1809—1819. Dl. I—IV. 4°.

339. Jahresbericht der Wetterauischen Gesellschaft für die gesammte Naturkunde über die Gesellschaftsjahre 1851—1855. 8°.

VIII. ZWITSERLAND.

GENOOTSCHAPPEN AAN EEN BIJZONDEREN TAK VAN WETENSCHAP GEWIJD (N°. 340—345*a*).

340. Mémoires de la Société de Physique et d'Histoire Naturelle de Genève. Genève et Paris. 1821—1855. Dl. I—XIV, 1. 4°. †).

341. Neue Denkschriften der allgemeinen Schweizerischen Gesellschaft für die gesammten Naturwissenschaften.—Nouveaux Mémoires de la Société Helvétique des Sciences Naturelles. Neuchatel. 1837—1849. Zürich. 1850—1855. Dl. I—XIV. 4°. §)

342. Verhandlungen der allgemeinen schweizerischen Gesellschaft

---

*) Ontbreken de jaargangen XI—XIV (1853—1856).

†) De *Société de Physique et d'Histoire Naturelle de Genève* werd in 1790 te Geneve opgerigt. — In de eerste tijden van haar bestaan was zij onvermogend om de werkzaamheden harer leden uit te geven, die daarom of in Tijdschriften of in de Verhandelingen van andere Akademiën uitkwamen. — In 1821, meer vermogend geworden, begon zij met zelve hare werken uit te geven, waarmede zij nu regelmatig voortgaat.

§) Deze *Denkschriften* hebben eenen Franschen en Duitschen titel. — De tien eerste deelen werden te Neuchatel uitgegeven, en vormen de eerste *Decade*. — Met dl. XI begint de uitgave te Zurich, en wordt hierdoor eene tweede *Decade* geopend hetgeen door twee deelnummers op twee titelbladen wordt uitgedrukt, een doorloopend nummer en het nummer der *Decade*.

für die gesammten Naturwissensch. in ihrer 12ten Jahres-versamml. 1826. Chur. 1826. 8°.

343. Verhandlungen der Schweizerischen naturforschenden Gesellschaft. Versamml. 23—40. 1838—1855. 8°.

343a. Verhandlungen der Naturforschenden Geselschaft in Basel. Basel. 1854—1856. St. 1—3. 8°.

344. Mittheilungen der Naturforschenden Gesellschaft in Bern, aus den Jahren 1843—1855. Bern. 1843—1855. N°. 1—359. 8°.

345. Bulletins des Séances de la Société Vaudoise des Sciences Naturelles. Années 1842—1854. Lausanne. 1846—1854. N°. 1—20, 23, 26, 29—33. 8°.

345a. Mémoires et Documents publiés par la Société d'Histoire de la Suisse Romande. Lausanne. 1839—1843, 1851. Dl. II, IX. 8°.

Dl. II. HISELY, J. J. Essai sur l'origine et le développement des libertés des Waldstetten Uri, Schwyz, Unterwalden, jusqu'à leur premier acte de souveraineté et à l'admission de Lucerne dans leur confédération, en 1332. Suivi de l'Examen du Mémoire de Mr. A. HEUSLER, intitulé: Die Anfaenge der Freiheit von Uri. 1839. — *Le même.* Les Waldstetten Uri etc., considérées dans leurs relations avec l'empire Germanique et la maison de Habsbourg, pour servir de supplément à l'ouvrage intitulé: Essai sur l'origine etc. 1841. — *Le même.* Recherches critiques sur l'histoire de GUILLAUME TELL. 1843.

Dl. IX. HISELY, J. J. Histoire du Comté de Gruyère, précédée d'une Introduction et suivie d'un Cartulaire. *Introduction.* 1851.

IX. ITALIE.

A. ENCYCLOPAEDISCHE GENOOTSCHAPPEN (346—355a).

a. REALE ACADEMIA DELLE SCIENZE DE TORINO. (N°. 346—350).

346. Miscellanea Philosophico-Mathematica Societatis privatae Taurinensis. Turin. 1759—1773. 5 dln. 4°. *).

---

*) In 1757 vormde zich te Turijn eene vereeniging van drie beoefenaren der Wis- en Natuurkundige Wetenschappen, waaraan zich weldra zes andere aansloten. Uit deze kiem ontsproot een Genootschap, dat spoedig in aanzien klom,

347. Mémoires de l'Académie Royale des Sciences de Turin. Années 1784—1791. Turin. 1786—1793. Dl. VI—X. 5 dln. 4°. *).

348. Mémoires de l'Académie des Sciences, Littérature et Beaux-Arts de Turin. Années X (1801)—1814. Turin. 1803—1816. Dl. XII—XXII. 11 dln. 4°. †).

349. Memorie della Reale Academia delle Scienze de Torino. (1815—1838). Torino. 1818—1838. Dl. XXIII—XL. 18 dln. 4°. §).

---

en onder zijne eerste correspondenten HALLER, EULER, FRANKLIN, enz. telde. Onder de bescherming van den Hertog van Savoye, VICTOR AMADEUS, gaf het in 1759 zijn eerste boekdeel uit, onder den titel van *Miscellanea Taurinensia*. De daaropvolgende ontvingen ook eenen Franschen titel, zijnde *Mélanges de Philosophie et de Mathématique de la Société royale de Turin*. Van *Societas privata* werd het derhalve *Société Royale*. In 1783 werd het eene *Académie Royale des Sciences*. Deze *Miscellanea Taurinensia* vormen het eerste gedeelte der eerste reeks van de werken der Akademie te Turin.

*) De *Académie Royale des Sciences* te Turin gaf van 1784—1800 zes deelen uit. Zij hebben geen deelnummer, maar voeren de jaartallen op het titelblad, met bijvoeging van *première* en *seconde partie* voor de jaren 1784 tot 1785. Deze verdeeling vervalt voor de volgende deelen. De *première partie* van 1784 wordt dus als vervolg op de *Miscellanea Taurinensia* dl. VI en zoo vervolgens tot aan dl. XI (aº 1792—1800), dat in de verzameling der Akademie ontbreekt en zelden voorkomt. Bij het aanhalen zal het verkieslijk zijn het jaargetal en niet het deelnummer op te geven. Dit laatste toch is niet op het titelblad gedrukt. Deze zes deelen maken het tweede gedeelte uit der eerste reeks van de werken van de *Société* later *Académie de Turin*.

†) In 1801 had eene reorganisatie der *Académie* plaats, waarbij haar de Letterkunde en Schoone Kunsten werden toegevoegd. Op den titel vindt men in den regel, of *Sciences Physiques et Mathématiques* of *Littérature et Beaux-Arts* vermeld. Beurtelings werden derhalve de deelen aan een dezer beide vakken gewijd. Van dl. XIV—XXI of van 1805—1813 draagt de *Académie* op het titelblad den naam van *Académie Impériale*. Met dl. XXII voor de jaren 1813—1814, uitgegeven te Turin 1816, begint weder de naam van *Académie Royale*. Dl. XXII sluit de derde reeks. Dat deel bevat eene *Table des Matières*, gaande van 1759—1814, en derhalve beginnende met dl. I der *Miscellanea Taurinensia*, en sluitende met dl. XXII der *Mémoires de l'Académie de Turin*.

§) De restauratie bragt weder eene reorganisatie der *Académie* te weeg. Zij werd in 1815 verdeeld in twee klassen, de eene aan de Natuur-wetenschappen, de tweede aan *Scienze Morali, Storiche et Filologiche* gewijd. Het opgewekt nationaal gevoel schijnt te weeg gebragt te hebben, dat de titel van nu

350. Memorie della Accademia delle Scienze di Torino. Serie Seconda. Torino. 1839—1855. Dl. I–XV. 4°. *).

---

b. ACCADEMIA PONTIFICIA DE NUOVI LYNCEI (N°. 351).

351. Atti dell' Accademia pontificia de Nuovi Lyncei, pubblicati conforme alla decisione dell Accademia 22 Dicembre 1850 e compilati dal Segretario. A°. 1847—1848. 1850—1853. Roma. 1851—1856. Dl. I, IV—VI, 1–5. 4°. †).

---

c. REALE ACCADEMIA DELLE SCIENZE BORBONICA. (N°. 351*a*—351*ac*).

351*a*. Atti della reale Accademia delle scienze, Sezione della Società reale Borbonica. Napoli. 1851. Dl. VI. 4°.

351*aa*. Rendiconto della Societa reale Borbonica. Academia delle Scienze. Nuova Serie. Napoli. 1854—1856. Jaarg. III—V, 1. 4°.

351*ab*. Memorie della Reale Academia delle Scienze dal 1852 in avanti ripartite nelle tre classi di Matematiche, Scienze Naturali, e Scienze Morali. Napoli. 1856. Dl. I, 1, 2. 4°.

351*ac*. GUARINI, G., L. PALMIERI, ed A. SCACCHI. Memoria sullo incendio Vesuviano del mese di maggio 1855 fatta per incarico della R. Accademia delle Scienze. Preceduta dalla

---

af in de Italiaansche taal werd gegeven. Elk deel bevat de werkzaamheden der beide klassen met Geschiedkundige Overzigten. De uitgave der deelen ging intusschen met vervolgnummers voort, en zoo ontstond eene reeks van veertig boekdeelen, beginnende met den jare 1759 en sluitende met den jare 1838.

*) In den jare 1839 begint de uitgave eener nieuwe Serie in grooter quartoformaat, waarin de verdeeling blijft der Verhandelingen van de beide klassen, geplaatst in twee afdeelingen van elk deel, met bijzondere paginering.

†) De *Accademia de Lyncei* dagteekent in Rome reeds van den jare 1603, alwaar zij door FREDERIK CESI werd gesticht. Zij is derhalve een der oudste Genootschappen. Na velerlei lotverwisseling, waarbij zij geruimen tijd werkeloos bleef, schijnt zij nu, onder PIUS IX, uit haren asch te herrijzen. De Akademie mist het 2e en 3e deel der *Atti*.

relazione dell' altro incendio del 1850 fatta da A. SCACCHI. Napoli. 1855. 4°.

---

d. RIUNIONI DE NATURALISTI, MEDICI ET ALTRI SCIENZIATI ITALIANI. (N°. 352—353).

352. Prima Riunioni de' Naturalisti, Medici ed Altri Scienziati Italiani tenuta in Pisa nell' Ottobre 1839. Pisa. 8°.
353. Atti della prima Riunione degli Scienziati Italiani tenuta in Pisa nell' Ottobre del 1839. Pisa. 1840. 4°.

---

e. ISTITUTO VENETO DIE SCIENZE, LETTERE ED ARTI. (N°. 353*a*—353*ac*).

353*a*. Memorie dell' I. R. Istituto Veneto di Scienze, Lettere ed Arti. Venezia. 1843—1852, 1856. Dl. I—IV, VI, 1. 4°.
353*aa*. Atti delle adunanze dell' I. R. Istituto Veneto di Scienzo, Lettere ed Arti. 1840—1848. Venezia. 1841—1848. 7 dln. 8°.
353*ab*. Atti delle adunanze dell' I. R. Istituto Veneto di Scienze, Lettere ed Arti. 1850—1854. 2da Serie. Venezia. 1850—1854. 5 dln. 8°.
353*ac*. Atti delle adunanze dell' Imp. Reg. Istituto Veneto di Scienze, Lettere ed Arti. 1854—1857. 3a Serie. Venezia. 1855—1857. Dl. I, 1—7. II, 1—5. 8°.

---

f. BONONIENSE SCIENTIARUM ET ARTIUM INSTITUTUM ATQUE ACADEMIA (N°. 354—354*ad*).

354. Commentarii de Bononiensi Scientiarum et Artium Instituto atque Academia. Bononiae. 1731—1783. Dl. I—VI. 4°.
354*a*. Novi Commentarii Academiae Scientiarum Instituti Bononiensis. Bononiae. 1834—1849. 10 dln. — Indices generales in Novos Commentarios. Bonon. 1855. 4°.
354*aa*. Memorie della Accademia delle Scienze dell' Istituto di Bologna. Bologna. 1850—1854. Dl. I—VI. 4°.
354*ab*. Rendiconto delle sessione Ordinarie dell' Accademia dell' Istituto di Bologna. 1829—1855. Bologna. 1833—1855. 8°.
354*ac*. GALVANI, L. Opere edite ed inedite raccolte e pubblicate per cura dell' Accademia delle Scienze dell' Istituto di

Bologna. Bologna 1841. — Aggiunta alla collezione delle opere del L. GALVANI. Bologna. 1842. — één bd. 4°.

354*ad*. GIUDICE, F. DEL, Universalità dei mezzi di Previdenza, Difesa e Salvezza per le calamità degl' incendi opera premiata in Concorso dalla Accademia delle Scienze dell' Istituto di Bologna. Bologna. 1848. — Della Instituzione de' Pompiere per grandi città e terre minori di qualunque stato libri III ne'quale si tratta delle regole generali per fondare compagnie di soccorritori contro gl'incendi; si compendiano, esaminano, e paragonano tra loro molti regolamenti oggi in vigore in Europa; e si propone una nuova forma di statuto per quelli da essere dovunque adatto. Opera premiata in Concorso dalla Accademia delle Scienze dell' Istituto di Bologna. Bologna. 1852. — één bd. 4°.

---

g. SOCIÉTÉ ROYALE ACADÉMIQUE DE SAVOIE (N°. 355–355*a*).

355. Mémoires de la Société Royale Académique de Savoie. Chambéry. 1825—1846. 12 dln. 6 bdn. 8°. *).

355*a*. Mémoires de l'Accadémie Royale de Savoie, Seconde Serie. Chambéry. 1851—1854. Dl. I (Compte-Rendu 1847—1851), II. 8°. †).

X. PORTUGAL.

A. ENCYCLOPAEDISCH GENOOTSCHAP (N°. 356—357).

356. Memorias da Academia Real das Sciencias de Lisbao. Dl. I—XII, 1. Lisboa. 1797—1837. 4°. §).

---

*) De *Société Royale de Savoie* werd opgerigt onder den naam van *Société Académique* in het jaar 1819 en in 1827 door Koning KAREL FELIX tot een Koninklijk Genootschap verheven. Voor elk deel is eene *Notice Historique* geplaatst. Deel XII begint met een *Compte-Rendu des Travaux de la Société etc. pendant* 1844—1846.

†) Van het 1ste deel bezit de Akademie alleen de *Compte-Rendu*, maar de eigentlijke *Mémoires* van dat deel heeft zij niet.

§) De *Academia Real das Sciencias de Lisboa* werd in 1721 opgerigt. Met dl. II harer Verhandelingen besloot de *Academia* deze in drie afdeelingen te

357. COSTA DE MACEDO, J. J. DA, Discurso lido em 15 de Maio de 1838 na Sessáo publica da Academia Real das Sciencias de Lisboa. Lisboa. 1838. 4°.

XI. SPANJE.

A. ENCYCLOPAEDISCHE GENOOTSCHAPPEN (N°. 357a—357aa.)

357a. Memorias de la Real Academia de Ciencias de Madrid. Madrid. 1850—1856. Dl. I—II, I, III, I, IV, I. 4°. *).

---

splitsen, als: 1°. *Memorias de Litterature Portugueza.* 2°. *Memorias Economicas.* 3°. *Memorias de Mathematica et Phisica.* Met dl. II wordt daarom de titel *Memorias de Mathematicà e Phisica da Academia R. das Sciencias de Lisboa.* Van dl. III af worden deze in twee gedeelten gescheiden. Dl. IV voert den titel van *Historia e Memorias* enz., en deze titel blijft bestaan tot aan de eerste afdeeling van dl. XII, welke weder den titel heeft van *Memorias.* Sedert de ontvangst van dit dl. XII, is niets verder bij onze Akademie ontvangen. Aanvragen daaromtrent hebben niet gebaat, maar slechts geleerd, dat de *Academia Real das Sciencias de Lisboa* geheel werkeloos is geweest in de jongst verloopen jaren.

*) De *Real Academia de Ciencias de Madrid* werd den 23sten Februarij 1847 opgerigt. Uit eene opgave daaromtrent in het eerste deel, waar hare statuten, zamenstelling enz. voorkomen, blijkt dat haar doel is bevordering der Wis- en Natuurkundige Wetenschappen, vooral met het oog op Spanje :1°. door de uitgave van verhandelingen en van berigten van werkzaamheid; 2°. door de vorming eener boekerij; 3°. door verzamelingen van physische werktuigen, en van natuurvoortbrengsels; 4°. door de oprigting van een chemisch laboratorium.

De Akademie wordt verdeeld in drie aan elkander in getalsterkte der leden gelijke Afdeelingen: 1°. van de *Mathematische Wetenschappen;* 2°. van de *Physische;* 3°. van de *Natuurhistorische.* Zij heeft gewone leden en buiten- en binnenlandsche correspondenten. De verhandelingen worden gesplitst naar gelang der drie Afdeelingen en tot deelen bijeengebragt, waarvan elk dus aan een' bijzonderen tak van wetenschap is gewijd. Hieruit vloeit de noodzakelijkheid voort, dat elk deel twee titels krijgt, een' algemeenen en een' bijzonderen. De algemeene titel is: *Memorias de la Real Academia de Ciencias;* de bijzondere: *Mem. de la Real Acad. de Madrid,* 1a. *Serie: Ciencias exactas;* 2a *Serie: Ciencias fisicas;* 3a *Serie: Ciencias naturales.*

Elk deel bestaat uit drie op verschillende tijden uitgegeven gedeelten, maar bevat dus niet dan verhandelingen, welke met een dezer drie vakken van Wis- en Natuurkundige Wetenschap verwant zijn. Doordien het deelnummer van den bijzonderen titel overeenstemt met den algemeenen, zal deze scheiding geen nadeel op het aanhalen te weeg brengen, en het voordeel opleveren dat men zich de eene of andere reeks afzonderlijk kan aanschaffen. Het eerste deel is voltooid. Van het 2e, 3e en 4e zijn alleen de eerste gedeelten tot heden (October 1857) uitgegeven.

357*aa*. LORENTE M., Resumen de las actas de la Academia real di Ciencias de Madrid. 1847—1853. Madrid. 1848—1854. 8°.

B. GENOOTSCHAPPEN AAN EEN BIJZONDEREN TAK VAN WETENSCHAP GEWIJD (N°. 358—358*ac*).

358. Memorial de Ingenieros. Memorias, Articulos y Noticias interesantes al arte de la Guerra en general y a la Profession del Ingeniero en Particular. Madrid. 1846—1853, 1855. Dl. I—VIII. X, 4, 5. 8°.

358*a*. PIÉLAGO, C. DEL, Floria Mecanica de las construcciones para los estudios de la Academia especial de Ingenieros sacada de las obras de NAVIER y de varios autores. Madrid. 1837. 8°.

358*aa*. CLAVYO, R. Tradato de Topografia. Madrid. 1852. 8°. met atlas in 4°.

358*ab*. IBAÑEZ E IBAÑEZ, C., y J. MODET Y EGUIA, Manual del Pontonero. Comprende todos los detalles de la instruccion del soldado, las maniobras de los trenes de reglamento, rodado y á lomo, y el servicio que desempeña el Pontenero en Campaña. Madrid. 1853. 8°.

358*ac*. VERDU, G. Nuevas minas de Guerra y su aplicacion a la defensa como consecuencia de un reciente descubrimiento para emplear la electricidad en la voladura de los hornillos. Madrid. 1854. roy.-8°. *).

XII. ZWEDEN en NOORWEGEN.

A. ENCYCLOPAEDISCHE GENOOTSCHAPPEN (N°. 359—373*ab*.).

a. SOCIETAS REGIA UPSALIENSIS. (N°. 359—361).

359. Acta Societatis Regiae Scientiarum Upsaliensis. Annorum 1740—1750. Stokholm. 1744—1751. één bd. 4°. †).

---

*) De vier werken, onder 358*a*—358*ac* zaamgevat, zijn uitgegeven door het Instituut van Ingenieurs.

†) ERIC BERZELIUS is de stichter van de *Societas Scientiarum Upsaliensis*, in den jare 1710. In 1728 kwam zij onder bescherming des Konings, en kreeg

360. Nova Acta Regiae Societatis Scientiarum Upsaliensis. Serie 3a. Upsal. 1855. Dl. I—II, 1. 4°.
361. SCHRÖDER, J. H. Histoire de la Société royale des Sciences d'Upsal. Upsal. 1846. 4°.

---

b. KONGELIGE VETENSKAPS ACADEMIE AT STOCKHOLM. (N°. 362—373).

362. Kongl. Vetenskaps-Academiens Handlingar. Åren 1821—1854. Stockholm. 1821—1856. 8°. *).
363. Årsberättelser om Vetenskapernas Framsteg afgivne af Kongl. Vetenskaps-Academiens Embetsmän. 1821—1843. Stockholm. 1822—1843. 8°.
364. BERZELIUS, JAC., och E. EDLUND. Årsberättelser om framstegen i Fysik, Kemi och Mineralog. Afgifven 1820—1851. Stockh. 1820—1854. 8°.
365. WIEMER, A. Sak- och Namen-Register öfver alla af BERZELIUS till Kongl. Vetensk.-Akademien afgifna Årsberättelser. 1821—1847. Stockh. 1850. 8°.
366. SVANBERG, L. F. Årsberättelser om framstegen i Kemi afgifven till Kongl. Vetensk.-Akademien. 1847—1849. Stockh. 1848—1851. 8°.
367. CRONSTRAND, S. A., och N. H. SELANDER. Årsberättelser i Astronomien. Åren 1820—1841. Stockh. 1820—1842. 8°.

---

zij met bepaalde statuten den naam van *Societas Regia Litteraria et Scientiarum*. — Door beperktheid van inkomsten, die veelal slechts uit giften en uit bijdragen harer leden bestonden, staakten meermalen hare werkzaamheden. In 1717 en 1718 gaf zij den *Daedalus hyperboreus* uit in vijf afdeelingen. Deze kan beschouwd worden als het eerste gedeelte der *Acta Litteraria Suecica*, die in den jare 1720 in vier deelen te Upsal uitkwamen, en zeer gezocht waren. Onder het secretariaat van CELSIUS en van LINNAEUS verschenen de *Acta*, onder N°. 359 aangeduid. In 1770 is eene uitgave begonnen van *Nova Acta Regiae Societatis Scientiarum Upsaliensis*, waarvan dl. XII in 1846 uitkwam. De Akademie bezit deze tweede reeks niet, maar wel de derde, onder N°. 360 aangeduid.

*) De Handelingen van 1821—1830 bestaan elk uit een 1ste en 2de gedeelte, met doorloopende paginering. Handelingen 1848 bestaan ook uit 2 gedeelten, doch zonder doorloopende paginering. Van Handelingen 1827—1828, van 1829—1830 ontbreken de 2de gedeelten.

Bij *Handel.* 1846 behoort een Atlas met Platen in 4°.

368. WIKSTRÖM, J. E. Årsberättelser i Botaniken. Åren 1820—1851. Stockh. 1820—1855. 8°.

368a. ——— - - Jahresberichte der Königl. Schwed. Akademie der Wissenschaften über die Fortschritte der Botanik. Uebersetzt und mit Registern versehen von C. T. BEILSCHMIED. Jahren 1820—1829, 1837—1842. Breslau en Regensb. 1838—1843, 1846—1847. 8°.

369. ANDERSON, N. J. Register öfver de till Kongl. Vetensk.-Akademien af J. E. WIKSTRÖM afgifna års-berättelser i Botaniken for Åren 1820—1838. Stockh. 1852. 8°.

370. DALMAN, J. W., S. NILLSON, B. F. FRIES, C. J. SUNDEVALL, C. H. BOHEMAN, S. LOVÉN. Årsberättelser i Zoologien. 1820—1848. Stockh. 1826—1853. 8°.

371. PASCH, G. E. Årsberättelser i Technologie. 1823—1849. Stockh. 1823—1852. 8°. *).

372. Oefversigt af Kongl. Vetenskaps-Academiens Förhandlingar. Årgången 1—10, 12. 1844—1853. 1855. Stockh. 1845—1856. 8°.

373. Tals hållet i Kongl. Vetenskaps-Akademien. 1849, 1850, 1851. Stockh. 1849—1851. 8°.

---

c. KONGELIGE NORSKE VIDENSKABERSSELSKAB IN TRONDHJEM (N°. 373a—373ab).

373a. Det Kongelige Norske Videnskabersselskabs (in Trondhjem) Skrifter i det 19de Aarhundrede. Trondhjem. 1824—1846. Dl. II—IV, 1. 4°.

373aa. Diplomatarium Norvegicum. Oldbreve til Kundskab om Norges indre og ydre forholde, sprog, slaegter, saeger, lovgivnig og rettergang i middelalderen. Samlede og udgivne af CHR. C. A. LANGE og C. R. UNGER. Udgivet med Understöttelse af det kgl. Norske Videnskabersselskab i Throndhjem. Christiania. 1847. Dl. I, 1. 8°.

---

*) Deze Jaarberigten worden voor de onderscheiden vakken van wetenschap, op last der Akademie van Stokholm, van tijd tot tijd door hare leden uitgegeven. Zij bevatten de literatuur van een bepaald vak van wetenschap voor een zeker tijdperk.

373*ab*. HOLMBOE, C. A. Det norske Sprogs vaesentligste Ordforraad, sammenlignet med Sanskrit og andre Sprog af samme Aet. Bidrag tel en norsk etymologisk Ordbog. Udgivet ved Understöttelse af det kgl. norske Videnskabersselskab. Wien. 1852. 4°.

B. GENOOTSCHAP AAN EEN BIJZONDEREN TAK VAN WETENSCHAP GEWIJD (N°. 374).

374. Nyt Magazin for Naturvidenskaberne. Udgives af den Physiographiske Forening i Christiania. Christiania. 1838—1855. Dl. I—VIII. 8°. *).

XIII. DENEMARKEN.

A. ENCYCLOPAEDISCH GENOOTSCHAP (N°. 375 - 379).

375. Det Kongelige Danske Videnskabernes Selskabs Naturvidenskabelige og Mathematiske Afhandlinger. Kjöbenhavn. 1824—1846. 12 dln. 4°. †).

376. Det Kongelige Danske Videnskabernes Selskabs Philosophiske og Historiske Afhandlinger. Kjöbenhavn. 1823—1845. 7 dln. 4°.

377. Det Kongelige Danske Videnskabernes Selskabsskrifter. Femte Raekke. Naturvidenskabelig og Mathematisk Afdeling. Kjöbenhavn. 1849—1856. Dl. I—IV, 1. 4°.

---

*) Ontbr. stuk 1 van dl. I, dat blijkens een' brief van den Heer HOLST uitverkocht is.

†) Het Koninklijk Wetenschappelijk Deensch Genootschap schijnt reeds zeer vroeg zijne werkzaamheden aangevangen te hebben. — Met eenigen stilstand, vermoedelijk door de tijdsomstandigheden te weeg gebragt, kwamen van 1745 tot 1808 drie reeksen zijner werken uit. In 1824 verscheen eene vierde reeks, in twee afdeelingen, de eene sluitende met dl. XII, 1846 (N°. 375), aan de Natuurwetenschap gewijd; de andere sluitende met dl. VII, 1845 (N°. 376), bestemd voor Wijsbegeerte en Geschiedenis.

In 1849 is de uitgave eener vijfde reeks begonnen, waarvan de Akademie het onder N°. 377 opgegevene bezit.

378. Oversigt over det Kgl. Danske Videnskabernes Selskabs Forhandlinger. Aaren 1815 og 1836—1855. Kjöbenhavn. 8°.

379. OERSTED, H. C. Tale holden ved det Kongelige Videnskabernes Selskabs Mindefest. Med den til Festen digtede Cantate af C. HAUCH. Kjöbenhavn. 1838. 8°.

B. GENOOTSCHAPPEN AAN EEN BIJZONDEREN TAK VAN WETENSCHAP GEWIJD (N°. 379*a*—385*a*).

379*a*. Hovedberetning om det Kongelige Nordiske Oldskrift-Selskabs Tilstand, Arbeider og Forhandlinger i Aarene 1825—1827. Kjöbenh. 1828. 8°.

380. Mémoires de la Société royale des Antiquaires du Nord. A°. 1836—1849. Copenh. (1838—1852.) 8°.

381. Die Königliche Gesellschaft für Nordische Alterthumskunde. Jahresversammlungen 1837—1839, 1841—1843, 1848 - 1852. (Copenh. 1837—1839, 1841—1843, 1852). — Société royale etc. Rapport des séances annuelles de 1838 et de 1839. (Copenh. 1839). — C. C. RAFN, mémoire sur la découverte de l'Amérique au Xième siècle, publié par la Société Royale etc. 2d tirage. Copenh. 1843. — Royal Society etc. General anniversary meeting 1840. (Copenh. 1840.) — één bd. 8°.

381*a*. Det kongelige Nordiske Oldskrift-Selskab. Aarsberetning. 1837—1843. 8°. *).

381*aa*. Nordiske Tidsskrift for oldkyndighed udgivet af det Kongelige Nordiske Oldskrift-Selskab. Kjöbenhavn. 1832—1833. Dl. I—II. 8°.

381*ab*. Annaler for Nordisk Oldkyndighed udgivet af det Kongelige Nordiske Oldskrift-Selskab. Kjöbenhavn. 1836—1843. 8°.

382. Antiquarisk Tidskrift, udgivet af det Kongelige Nordiske Oldskrift-Selskab. 1843—1845, 1849—1851. Kjöbenhavn. 1845—1852. 8°.

382*a*. MAGNUSEN, F. Den 1e November og den 1e August. To historisk-kalendariske Undersögelser, med et Tillaeg om Höjtidsbauner, Offerbaal, Nödild og Ilddyrkelse. Saerskilt aftrykt

*) Hierbij is gebonden de naamlijst der leden voor het jaar 1840.

af Tidsskrift for Nordisk Oldkyndighed, udgivet af det Kongelige nordiske Oldskrift-Selskab. Kjöbenh. 1829. 8°.

383. Ledetraad til Nordisk Oldkyndighed, udgiven af det kongelige Nordiske Oldskrifts-Selskab. Kjöbenhavn. 1836. 8°.

383*a*. Leitfaden zur Nordischen Alterthumskunde, herausgegeben von der königlichen Gesellschaft für Nordische Alterthumskunde. Kopenhagen. 1837. 8°.

383*aa*. Guide to Northern Archaeology by the Royal Society of Northern Antiquaries of Copehagen, edited for the use of English readers by the Earl of Ellesmere. London. 1848. 8°.

383*ab*. Saga Játvardhar Konungs hins Helga, udgiven efter Islandske Oldböger af det Kongelige Nordiske Oldskrift-Selskab. Kjöbenhavn. 1852. 8°.

383*ac*. THORLACIUS, B. Undersögelse over en i det 12te Aarhundrede skreven Islandsk Historie, kaldet Fliotsdaelernes, eller: Droplögs Sönners, Helges og Grims Saga. Forelaest i et Selskab den 16 Febr. 1816. Kjöbenh. 1828.

383*ad*. Samthyktir hins norraena fornfraedha fèlags. Vedtaegter for det nordiske Oldskrift-Selskab. Köbenh. 1825. 8°.

383*ae*. Fornmanna Sögur, eptir gömlum Handritum, útgefnar adh tilhlutun hins Konunglica Norraena Fornfraedha fèlags. Kaupmannahfn. Dl. I - IX, XI. 8°.

Dl. I–III. Saga Ólafs Konúngs Tryggvasonar. 1825—27. één bd.

Dl. IV–V. Saga Ólafs Konúngs hins Helga. 1829—1830. één bd.

Dl. VI. Sögur Magnúsar Konúngs Góda, Haralds Konúngs Hardráda ok sona Hans. 1831.

Dl. VII. Sögur Noregs Konúnga frá Magnúsi Berfaetta till Magnúss Erlíngssonar. 1832.

Dl. VIII. Saga Sverris Konúngs. 1834.

Dl. IX. Sögur Hákonar Sverrinsonar, Guttorms Sigurdarsonar, Ínga Bardharsonar ok Hákonar Hákonarsonar till falls Skúla Hertoga. 1835.

Dl. XI. Jómsvíkíngasaga ok Knytlínga medh tilheyrandi thattum. 1828.

383*af*. Oldnordiske Sagaer udgivne i Oversaettelse af det Kongelige Nordiske Oldskrift-Selskab. Kjöbenhavn. Dl. I—IX, XI. 8°.

Dl. I–III. Kong Olaf Tryggvesöns Saga, oversat af C. C. RAFN. 1826—1827. één bd.

Dl. IV–V. Kong Olaf den Helliges Saga. 1831. één bd.

Dl. VI. Magnus den Godes, Harald Haardraades og hans Sönners Sagaer. 1832.

Dl. VII. Norges Konge-Sagaer fra Magnus Barfod til Magnus Erlingsön. 1832.

Dl. VIII. Kong Sverres Saga. 1834.

Dl. IX. Norges Konger Hakon Sverresöns, Guttorm Sigurdsöns og Inge Baardsöns Sagaer, samt Hakon Hakonsöns Saga indtil Hertug Skules Fald. 1835.

Dl. XI. Jomsvikinga Saga og Knytlinga tilligemed Sagabrudstykker og Fortaellinger vedkommende Danmark, oversatte af C. C. RAFN. 1829.

383*ag*. Scripta Historica Islandorum de rebus gestis veterum Borealium, Latine reddita et apparatu critico instructa, curante Societate regia Antiquariorum Septentrionalium. Hafniae. Dl. I—V, XI. 8°.

Dl. I—III. Historia Olavi Tryggvii filii, ex vetere sermone Latine reddita et apparatu critico instructa. Opera et studio S. EGILSSONII. 1828—1829.

Dl. IV—V. Historia Regis Olavi Sancti, etc. 1833.

Dl. XI. Historia de piratis Jomensibus; encomium in piratos Jomenses; historia Knutidarum; fragmenta duo ad res Danicas pertinentia; particula historica de Hakone Hareki filio; de avaritia archiepiscopi Absolonis et de Colono quodam, etc. 1842.

383*ah*. Íslendinga Sögur. Eptor gömlum Handritum útgefnar at tilhlutun hins Konúngliga Norraena fomfraeda felags. Kaupmannahöfn. 1829—1830. Dl. I—II. 8°.

Dl. I. Íslendíngabók ara prests ens Fródha Thorgilssonar, Íslands landnámabók, Heidharvígasögu brot, ok Ágrip Vígastýrs-ok Heidharvígasögu.

Dl. II. Ljósvetnínga saga, Svarfdaela saga, Valla jóts saga, Vemundar saga ok Vígaskútu, Vígaglúms saga.

383*ai*. Historisch-antiquarische Mittheilungen, herausgegeben von der Köningl. Gesellschaft für Nordische Alterthumskunde. Kopenhagen. 1835. 8°.

384. Antiquitates Americanae, sive Scriptores Septentrionales rerum ante-Columbianarum in America. Edidit Societas Regia Antiquariorum Septentrionalium. Hafniae. 1837. 4°.

385. RAFN, C. C. Supplement to the Antiquitates Americanae, edited under the Auspices of the Royal Society of Northern Antiquaries. Copenh. 1841. 8°.

385*a*. RAFN, C. C. Antiquités Américaines d'après les Monuments Historiques des Islandais et des anciens Scandinaves, publiées sous les auspices de la Société Royale des Antiquaires du Nord. Copenh. 1845. 4°.

XIV. RUSLAND.

A. ENCYCLOPAEDISCHE GENOOTSCHAPPEN (N°. 386—391*a*).

a. KEIZERLIJKE UNIVERSITEIT TE KASAN. (N°. 386—386*a*).

386. Wetenschappelijke verhandelingen, uitgegeven door de Keizerlijke Universiteit te Kasan. 1834—1846, 1849—1856. (St. I—II). Kasan. 1834—1846, 1848—1856. 8°. *).

386*a*. Verzameling van wetenschappelijke bijdragen, door de hoogleeraren der Keizerlijke Universiteit te Kasan ter herinnering van haar vijftigjarig bestaan. Kasan. 1856—1857. Dl. I—II. roy.-8°. †).

---

b. ACADEMIA SCIENTIARUM IMPERIALIS PETROPOLITANA. (N°. 386*aa*—390*ab*).

386*aa*. Commentarii Academiae Scientiarum Imperialis Petropolitanae. Annor. 1726—1746. Petropoli. 1728—1751. 14 dln. 4°. §).

---

*) Ontbr. 1847 en 1848.

†) De titels van N°. 386 en N°. 386*a*, in het Russisch en met Russische typen gedrukt, zijn hier in onze taal overgezet.

§) De *Académie Impériale des Sciences de St. Pétersbourg* werd door Czar PETER *den Grooten* opgerigt en door CATHARINA I in 1746 uitgebreid. Volgens hare tegenwoordige Statuten is haar doel drieledig: 1°. uitbreiding van nuttige kennis; 2°. verspreiding van verlichting; 3°. toepassing van theorie op praktijk, gesteund door wetenschappelijke waarnemingen. Dit alles wordt bepaaldelijk met Rusland in verband gebragt, waartoe bovenal de kennis behoort te worden verspreid van de natuurvoortbrengselen in Rusland, met verbeteringen in opbrengst en kultuur diergene, waarvan de industrie en de koophandel partij zouden kunnen trekken. De wetenschappen, tot wier volmaking de Akademie moet arbeiden, zijn in de uitgebreidste beteekenis diegene, die tot de natuur- en wiskundige als ook tot de letter- en geschiedkundige vakken behooren. Aan de Akademie zijn groote voorregten, eene rijke dotatie en aan hare leden hooge jaarwedden toegekend. Hare vroegere werken zijn: *Commentarii, Novi Commentarii, Acta, Nova Acta* en *Mémoires*, welke vijf reeksen vormen, gaande van 1726—18? Met den jare 1831 begon eene zesde reeks, in N°. 387 aangeduid. Zij bevat: 1°. *Mémoires de la Classe des Sciences Physico-Mathématiques;* 2°. *des Sciences Naturelles;* 3°. *des Sciences Politiques,*

386*ab*. Novi Commentarii Academiae ... Petropolitanae. Annor. 1747—1775. Petropoli. 1750—1776. 20 dln. 21 bdn. 4°. *).

386*ac*. Acta Academiae... Petropolitanae. Annor. 1777–1782. Petropoli. 1778—1786. 12 dln. 4°. †).

387. Mémoires de l'Académie Impériale des Sciences de St. Pétersbourg. Sixième Série. *Sciences Mathématiques, Physiques et naturelles.* St. Pétersb. 1831—1855. Dl. I—VII, 1, 2. Dl. VIII, 2. IX, 2. 4°.

388. Mémoires de l'Académie Impériale des Sciences de St. Pétersbourg. Sixième Série. *Sciences Politiques, Histoire, Philologie.* St. Pétersb. 1832—1855. Dl. I—VIII. 4°.

389. Mémoires présentés à l'Académie Impériale des Sciences de St. Pétersbourg par divers Savants et lus dans ses assemblées. St. Pétersb. 1831—1854. Dl. I—VII. 4°.

390. Recueil des Actes de la Séance publique de l'Académie Impériale des Sciences de St. Petersbourg. 1836—1848. St. Pétersb. 1837—1849. 4°. §).

390*a*. Bulletins de la Classe Physico-Mathématique de l'Académie Impériale des Sciences de St. Pétersbourg. Pétersb. 1856—1857. Dl. XIII—XV. 4°.

Histoire et Philologie enz. Bij de uitgave van het *derde deel* werden de *Sciences Mathématiques et Physiques* en de *Sciences Naturelles* gescheiden, en aan elk dezer een afzonderlijk deel gewijd. Hierdoor heeft, te beginnen met het *derde*, elk deel twee titels, waarvan het eene het doorloopend nummer der reeks voert; het andere, het nummer van de wetenschappelijke afdeeling. Deel III en zoo alle volgende zijn derhalve in twee afdeelingen gesplitst, die te zamen deel I—VI uitmaken der *Sciences Mathématiques et Physiques* met de *Sciences Naturelles.* Om verwarring te voorkomen is het noodzakelijk, daarop bij de aanhaling te letten.

*) De *Novi Commentarii* zijn uitgegeven in 21 boekdeelen, hoewel het deelnummer slechts tot dl. XX gaat, omdat dl. XIV in twee gedeelten gesplitst is.

†) De *Acta* zijn voor elken jaargang in een *pars prior* en *posterior* verdeeld. — Er zijn dus slechts zes jaargangen in 12 boekdeelen uitgegeven. — De *Nova Acta* (1787—1806) in 15 dln. en de *Mémoires* (1809—1826) in 11 dln. ontbreken aan de Akademie.

§) Met den jare 1848 sluit het *Recueil des Actes.* Te beginnen met den jare 1849 worden de *Comptes rendus des deux Classes de l'Académie des Sciences proprement dite* in 8°. uitgegeven.

390*aa*. Bulletins de la Classe Historico-Philologique de l'Académie des Sciences de St. Pétersbourg. Pétersb. 1854—1855. Dl. XI-XII. 4°.

390*ab*. Comptes Rendus de l'Académie Impériale des Sciences de St. Pétersbourg. Années 1852—1855. St. Pétersb. 1853—1856. 8°.

---

c. SOCIETAS SCIENTIARUM FENNICA. (N°. 391—391*a*).

391. Acta Societatis Scientiarum Fennicae. Helsingforsiae. 1842—1856. Dl. I—V, 1. 4°.

391*a*. Ofversigt af Finska Vetenskaps-Societetens Förhandlingar. Helsingfors. 1853-1856. N'. 1—3. 4°.

B. GENOOTSCHAPPEN AAN EEN BIJZONDEREN TAK VAN WETENSCHAP GEWIJD (N°. 392—404).

392. Mémoires de la Société Impériale des Naturalistes de Moscou. Seconde édition. Imprimée aux frais des frères ZOSIMA. Moscou. 1811—1817. Dl. I—V. 4°. *).

393. Nouveaux Mémoires de la Société Impériale des Naturalistes de Moscou. Moscou. 1829—1855. Dl. I—VIII, X. 4°. †).

---

*) De *Société Impériale des Naturalistes de Moscou* werd in 1805 door G. FISSCHER V. WALDHEIM opgerigt en hare reglementen werden door ALEXANDER I vastgesteld. Hare werkzaamheden strekken zich uit over natuurlijke geschiedenis en over al wat daarmede verwant is. De eerste reeks harer werken bestaat uit *Mémoires*, die in zes deelen werden uitgegeven. Het *zesde deel* ontbreekt aan de verzameling der Akademie. Volgens het schrijven van Dr. RENARD, Secretaris van het Genootschap, in d. 4/16 Mei 1846, zijn vele deelen bij den brand van Moscou in 1812 vernield.

†) De *Nouveaux Mémoires* vormen de tweede reeks der werken van de *Société Impériale des Naturalistes de Moscou*. Onder het tweede deel staat *Huitième de la collection* en dit gaat voort tot aan het zevende of *Tom XIII de la collection*. Het eerste deel der *Nouveaux Mémoires* moet dus zijn *Tome VII de la Collection*, hetgeen er echter niet bij staat aangeteekend; evenmin wordt eene dergelijke opgave gevonden bij deel VIII.

394. Bulletins de la Société Impériale des Naturalistes de Moscou. Moscou. 1829—1857. Dl. I—XXX, 1. 8°.

394a. Rapport sur la séance extraordinaire solennelle du 28 Décembre 1855 à l'occasion du Jubilé semi-Séculaire de la Société Impériale des Naturalistes de Moscou. Moscou. 1856. 8°.

395. Notiser ur Sällskapets pro Fauna et Flora Fennica Forhandlingar. Helsingfors. 1848—1852. St. I, II. 4°.

396. Mémoires de la Société d'Archéologie et de Numismatique de St. Pétersbourg. St. Pétersb. 1847—1852. Dl. I—VI. 8°. *)

397. Sendungen der Kurländischen Gesellschaft für Literatur und Kunst. Mitau. 1840—1847. 3 dln. in één bd. 4°.

398. Arbeiten der Kurländischen Gesellschaft für Literatur und Kunst. Mitau. 1847—1851. St. 1—10. 8°.

399. Sitzungsberichte der Kurländischen Gesellschaft für Literatur und Kunst. Mitau. 1850. St. 1. 8°.

400. Bulletins de la Société Impériale d'Archéologie de St. Petersbourg. St. Petersb. 1847—1851. Séance I—XLV. 8°.

401. Mittheilungen aus dem Gebiete der Geschichte Liv-Ehst- und Kurland's, herausgegeben von der Gesellschaft für Geschichte und Alterthumskunde der russischen Ostsee-Provinzen. Riga. 1837—1856. Dl. I—VIII, 1, 2. 8°.

402. Sitzungsberichte der Dorpater Naturforscher-Gesellschaft (1853—1855). Dorpat. 1854—1855. Blz. 1—190. 8°.

403. Archiv für die Naturkunde Liv- Ehst- und Kurlands. Herausgegeben von der Dorpater Naturforscher-Gesellschaft als Filialverein der livländischen gemeinnützigen und ökonomischen Societät. 1ste Serie. *Mineralogische Wissenschaften, nebst Chemie, Physik und Erdbeschreibung.* Dorpat. 1854—1856. Dl. I, 1—4. 8°.

404. Archiv für die Naturkunde Liv-, Ehst- und Kurlands, etc. 2te Serie. *Biologische Naturkunde.* Dorpat. 1853—1856. Dl. I, 1, 2. 8°. †).

---

*) Van dl. III ontbreken st. 1. en 2.

†) De *Dorpater Naturforscher-Gesellschaft* is verwant met de *livländische gemeinnützige u. ökonomische Societät* en daarvan als ware het een uitspruitsel. Het hoofddoel is natuurhistorische beschrijving van Lijf-, Ehst- en Curland. Ten einde dit te bereiken, besloten de geleerde oprigters van het gezelschap tot het uitgeven van een Tijdschrift, onder bovengenoemden titel. De bouw-

stoffen zijn in twee reeksen verdeeld, waarvan de eerste de mineralogische wetenschap met chemie, physica en aardbeschrijving, de tweede het biologisch gedeelte van de beschrijvende natuurkunde omvat. Ook worden *Sitzungsberichte* uitgegeven (N°. 402). Men leze daaromtrent de *Einleitung* der 1e Lief. van het eerste deel der 1e en 2e Serie. De inhoud der vier verschenen en bij de Akademie ontvangen *Lieferungen* van het eerste deel der *biologische natuurkunde* toont, dat de leden des gezelschaps met ijver de taak opvatten, welke zij sich zelven voorschreven. Zij bevatten de volgende verhandelingen:

1. F. SCHMIDT. Flora der Insel Moon nebst orographisch-geognostischer Dartellung ihres Bodens.

2. G. C. GIRGENSOHN. Uebersicht der bis jetzt bekannten Laub- und Lebermoose der Oostseeprovinzen.

3. E. VON WAHL. Die Süsswasser-Bivalven Livlands.

4. F. SCHMIDT. Flora des silurischen Bodens von Ehstland, Nord-Livland und Oesel.

5. H. A. DIETRICH. Blicke in die Cryptogamenwelt der Oostseeprovinzen.

Hetzelfde valt te zeggen van de 1e en 2e *Lieferung* van het eerste deel der mineralogische wetenschappen met Chemie enz. Zij bevatten:

1. A. G. SCHRENK Uebersicht des obern Silurischen Schichtenssystems Liv- u. Ehstlands, vornämlich ihrer Inselgruppe.

2. A. GOEBEL. Der heilsame Meeresschlamm an den Küsten der Insel Oesel.

3. A. GOEBEL. Ueber das Bedingende der Färbung in den grauen und gelben Dolomiten und Kalksteinen der obern Silurischen Gesteingruppe Liv- und Ehstlands.

4. C. SCHMIDT. Die Salzquellen zu Staraja-Russa, mit Rücksicht auf die Möglichkeit des Erbohrens sudwürdiger Soolen in den Ostseeprovinzen.

5. L. F. KÄMTZ. Ueber den täglichen Gang der Wärme zu Dorpat.

6. H. MÄDLER. Die Eisbedeckung des Embach in Dorpat.

7. G. VON SIVERS. Die Flussfahrt auf dem Embach, von dessen Ausfluss aus dem Wirzjärw bis Dorpat.

8. M. G. PAUCKER. Vermessung des Embachs, seines Laufes und seiner Profile.

9. A. PETZHOLDT. Zur Frage: Wodurch werden die grauen Dolomite der oberen silurischen Gesteingruppe Liv- u. Ehstlands gefärbt?

10. A. GOEBEL. Untersuchung eines $\frac{\text{29 April}}{\text{11 Mai}}$ 1855 auf Oesel niedergefallenen Meteorsteins.

B.

TIJDSCHRIFTEN.

I. NEDERLANDEN (N°. 1—27a).

1. Algemeene Konst- en Letterbode, behelzende berigten uit de geleerde wereld, van alle landen. Haarl. 1788—1793. 11 dln. 6 bdn. 4°.
2. Nieuwe Algemeene Konst- en Letterbode. Haarl. 1794—1800. 14 dln. 10 bdn. 4°.
3. Algemeene registers op de XXV Deelen van de Konst- en Letterbode (Julij 1788—Dec. 1800). Haarl. 1803. 4°.
4. Algemeene Konst- en Letterbode voor de jaren 1801—1847, 1850—1853. Haarlem. 1801—1847, 1850—1853. 102 dln. 51 bdn. 8°.
5. Algemeene Konst- en Letterbode. Nieuwe reeks. Onder redactie van R. C. BAKHUIZEN VAN DEN BRINK, enz. Haarlem en 's Gravenh. 1854—1857. Jaarg. I—IV. gr. 8°. *).
6. De Referent. Wetenschappelijk Tijdschrift. Jaargang 1843 en 1844. Amsterdam. 1843—1844. 2 jgn. 4°. †).
7. Algemeen Magazyn van Wetenschap, Konst en Smaak. Amst. 1785—1791. 5 dln. 8°.
8. Nieuw Algemeen Magazyn van Wetenschap, Kunst en Smaak. Amst. 1792—1799. 5 dln. 8°.

---

*) Van den *Algemeene Konst- en Letterbode* bestaan vier reeksen. De beide eerste werden in quarto uitgegeven en worden door N°. 1—3 aangeduid. De derde reeks (N°. 4) heeft den octavo-vorm, en in haar bestaat elke jaargang uit twee deelen. — De jaargangen 1848 en 1849 ontbreken. — De nieuwe reeks, N° 5, begon onder eene geheel nieuwe redactie in den jare 1854. De eerste jaargang is de 66e van de geheele verzameling.

†) Hiervan verschenen slechts deze twee jaargangen.

9. Vaderlandsch Magazijn van Wetenschap, Kunst en Smaak. Amst. 1800—1807. Dl. I. IV. 8°. *).

10. REINHARDT, C. G. C. Tijdschrift voor Natuurkundige Wetenschappen en Kunsten. Amst. 1810—1812. St. 1 en 2. 8°.

11. HALL, H. C. VAN, W. VROLIK, en G. J. MULDER. Bijdragen tot de Natuurkundige Wetenschappen. Amst. 1826—1832. 7 dln. 8°.

12. MULDER, G. J., en W. WENCKEBACH. Natuur- en Scheikundig Archief. Rott. 1833—1837. Dl. I—V, 1, 2. 8°.

13. HOEVEN, J. VAN DER, en W. H. DE VRIESE. Tijdschrift voor Natuurlijke Geschiedenis en Physiologie. Amst. 1834—1845. 12 dln. 8°.

14. MIQUEL, F. A. W., G. J. MULDER, en W. WENCKEBACH. Bulletin des Sciences Physiques et Naturelles en Neêrlande. Leyd. 1838. 4°. 1839—1840. 8°. †).

15. VRIESE, W. H. DE, F. DOZY, en J. H. MOLKENBOER. Nederlandsch Kruidkundig Archief. Leyden. 1848—1856. Dl. I—III, 1, 4. IV, 1.

16. HOEVEN, C. PRUYS VAN DER, J. LOGGER. C. G. C. REINWARDT, en G. SALOMON. Geneeskundige Bijdragen. Delft. 1825—1828. 3 dln. 8°.

17. HEYE, J. P. Wenken en meeningen omtrent geneeskundige Staatsregeling en algemeene Geneeskunde, onder medewerking van eenige Vaderlandsche geleerden verzameld en uitgegeven. Amst. 1839—1841. 2 dln. 8°.

18. ——— – – Archief voor Geneeskunde, onder medewerking van eenige Vaderlandsche Geleerden. Amsterdam. 1841—1846. 5 dln. 8°.

18a. DONDERS, F. C., und W. BERLIN, Archiv für die Holländische Beiträge zur Natur- und Heilkunde. Utrecht. 1857. Dl. I, 1, 2. 8°.

19. ONSENOORT, A. G. VAN en J. B. DOMPELING, Nederlandsch Lancet. Tijdschrift aan de Practische Chirurgie en Oogheelkunde gewijd. (1838—1845.) Utrecht 1838—1845. 7 jgn. 8°. §).

---

*) Aan dl. III ontbreken st. 5 en 6.

†) Van den jaargang 1840 ontbreken N°. 5 en 6.

§) Dus luidt de titel der 4 eerste jaargangen; van jaarg. V af aan werd die: *Nederl. Lancet. Practisch Tijdschrift aan de Geneeskunde in haren geheelen omvang gewijd.* Met het begin der 2e Serie is deze titel op nieuw gewijzigd, gelijk uit het volgende nummer blijkt.

19*a*. DONDERS, F. C., G. L. ELLERMAN, en J. H. JANSEN. Nederlandsch Lancet. Tijdschrift voor de Geneeskundige Wetenschappen in haren geheelen omvang. 2e Serie. (1845—1851.) 's Gravenh. 1845—1851. 6 jgn. 8°.

19*aa*. DONDERS, F. C., J. W. JANSEN, en M. IMANS. Nederlandsch Lancet. Tijdschrift enz. 3e Serie. (1851—1856.) 's Gravenh. 1851—1856. 5 jgn. 8°.

20. Nederlandsch Weekblad voor Geneeskundigen. 6 jgn. Amsterdam. 1851—1856. 8°.

20*a*. Nederlandsch Tijdschrift voor Geneeskunde tevens orgaan der Nederlandsche Maatschappij tot bevordering der geneeskunst. Amsterdam. 1857. roy-8°.

20*aa*. Practisch Tijdschrift voor de geneeskunde in al haren omvang (1855—1856). Nieuwe Serie. Gorinchem. 1855—1856. 2 jgn. 8°.

21. SWART, J. Verhandelingen en Berigten betrekkelijk het Zeewezen en de Zeevaartkunde. Nieuwe Volgorde. Amsterdam. 1854—1857. Jaarg. 1854—1857, 1, 2. 8°.

21*a*. FOCKE, H. C., CH. LANDRÉ, C. A. VAN SYPESTEYN, en F. A. C. DUMONTIER. West-Indie. Bijdragen tot de bevordering van de kennis der Nederlandsche West-Indische kolonien. Haarlem. 1855—1856. Dl. I—II, 1—3. 8°.

21*aa*. Nederlandsche Staats-Courant, 1 Mei 1855—31 December 1856. 2 bdn. fol.

21*ab*. Verslag van de handelingen der Staten-Generaal, en Bijblad tot de Nederl. Staats-Courant. (1854—1857). 's Grav. 1855—1857. 6 bdn. fol.

22. TEX, C. A. DEN, en J. VAN HALL. Bijdragen tot Regtgeleerdheid en Wetgeving. (1826—1838.) Amst. 1826—1838. 12 dln. 8°.

23. —— —— Nederlandsche Jaarboeken voor Regtsgeleerdheid en Wetgeving. (1839—1850.) Amst. 1839—1850. 12 dln. 8°.

24. —— —— en B. J. LINTELO DE GEER. Nieuwe Bijdragen voor Regtsgeleerdheid en Wetgeving. (1851—1855.) Amst. 1851—1856. Dl. I—VI. 8°.

25. —— —— Regtsgeleerd Bijblad, behoorende tot de Nederlandsche Jaarboeken voor Regtsgeleerdheid en Wetgeving. (1839—1850). Amst. 1839—1850. 12 dln. 8°.

26. —— —— en B. J. LINTELO DE GEER. Regtsgeleerd Bijblad, behoorende tot de Nieuwe Bijdragen

voor Regtsgeleerdheid en Wetgeving. Amst. 1851—1857. Dl. I—VI. 8°.

27. TYDEMAN, H. W. Magazijn voor het Armen-wezen in het koningrijk der Nederlanden. Leyd. 1817—1822. 5 dln. 8°.

27a. De Tijdgenoot: verzameling van stukken betreffende den tegenwoordigen toestand des Vaderlands. 1841—1845. Amst. (1841—1845). 5 dln. 2 bdn. 4°.

II. BELGIE (N°. 28—32).

28. WILLEMS, J. F. Belgisch Museum voor de Nederduitsche Tael- en Letterkunde en de Geschiedenis des Vaderlands. Gent. 1837—1845. Dl. I—IX. 8°.

29. Kunst- en Letterblad. Gent. Antwerpen. 1840—1844. 5 jaargangen. 4°. *).

30. FOERE, L. DE, Le Spectateur Belge, ouvrage historique, littéraire, critique et moral. Bruges. 1815—1816. Dl. I—VI. 8°. †).

31. MONS, J. B. VAN, Journal de Chimie et de Physique, ou Recueil périodique des découvertes dans les sciences chimiques et physiques, tant en France que chez l'étranger. Bruxelles. An. X—XII. (1802—1804). Dl. I—VI. 8°.

32. BORY DE ST. VINCENT, DRAPIEZ et VAN MONS. Annales générales des Sciences physiques. Bruxelles. 1819—1821. Dl. I—VIII. 8°.

III. FRANKRIJK (N°. 33—59).

33. Le Journal des Sçavans. Années 1665—1753. Amst. 1684—1753. 170 dln. 177 bdn. 12°.

34. Table générale alphabétique du Journal des Sçavans, depuis son commencement en 1665 jusqu'à l'Année 1753 inclusivement. Amst. 1765. 2 dln. 12°.

35—36. Journal des Sçavans, combiné avec les Mémoires de Trévoux. Suite des 170 vol. Années 1754—1763. Amst. 1754—1763. 79 dln. 12°. §).

---

*) Van jaargang 1844 ontbreken N°. 16—20.

†) Ontbreken van dl. III, afl. 1—3.

§) In dl. 79, gebragt onder N°. 36, is bevat: *Table générale alphabétique des articles du Journal des Savants, pour les années* 1754—1763.

37. Journal des Sçavans, avec des extraits des meilleurs Journaux de France et d'Angleterre. Suite des 170 vol. du Journal des Sçavans et des 79 vol. du même Journal combiné avec les Mémoires de Trévoux. Années 1764—1775. Amst. 1764—1775. 84 dln. 12°. *).
38. Journal des Sçavans, combiné avec les meilleurs Journaux Anglois. Années 1776—Juin 1782. Amst. 1776—1782. 64 dln. 12°. †).
39. Journal des Savants. Septembre 1816—1857. Paris 1816—1857. 4°. §).
40. Bibliothèque raisonnée des ouvrages des Savans de l'Europe. (Juillet 1728—Juin 1753), (par ARMAND DE LA CHAPELLE, BARBEYRAC, DESMAISEAUX etc.) Dl. I. Nouv. éd. 1742. Dl. II en volgg. Amst. 1729—1753. 50 dln. 12°.
41. Table générale des Matières contenues dans les 50 Tomes de la Bibliothèque raisonnée avec la table des titres de tous les Ouvrages dont on a donné les extraits dans cette Bibliothèque. Amst. 1741 et 1753. 2 dln. 12°.

---

*) Ontbreekt van het jaar 1769, dl. 41, het nummer van October; van 1770, dl. 43, het nummer van Februarij; van 1773, dl. 68, het nummer van September; van 1774, dl. 74, het nummer van Junij; van 1775, dl. 82, het nummer van Augustus.

†) Ontbreekt van het jaar 1777, dl. 14. het nummer van December; van 1779, dl. 26, het nummer van Augustus.

§) Het *Journal des Savants*, zaamgevat onder de nommers 33—39, werd met het begin van 1665 door DENIS DE SALLO (onder het pseudoniem: Le Sr. DE HEDOUVILLE) in het leven geroepen, doch hij staakte weldra de uitgave daarvan. Met het begin van 1666 werd het weder opgevat en voortgezet door den Abt J. GALLOIS, vervolgens door DE LA ROQUE, L. COUSIN, DUPIN, FONTENELLE enz. Ten gevolge van de eerste Fransche omwenteling, hield op het laatst van 1792 het *Journal* op te bestaan. Eene poging, door eenige letterkundigen in 1797 beproefd, om het weder tot stand te brengen, mislukte, daar zij het niet verder dan tot blz. 394 van het door hen uit te geven deel konden brengen. Beter slaagde men in September 1816, als wanneer het *Journal* onder de leiding van DAUNOU kwam. Het is tot heden (1857) onafgebroken voortgezet. (Zie meer hierover bij BRUNET, *Manuel*, 4e éd. tome IV, p. 759.) Van hetgeen vóór 1816 van dit tijdschrift is verschenen, bezit de Akademie een exemplaar der Amsterdamsche vermeerderde uitgave, die zich niet verder uitstrekt dan tot en met Junij 1782. Behalve enkele, in de noten aangewezene ontbrekende nommers is dat exemplaar geheel compleet.

42. Bibliothèque des Sciences et des Beaux arts. (1754—Sept. 1778.) La Haye. 1754—1780. 50 dln. 12°. *).

43. MILLIN, A. L. Magasin encyclopédique ou Journal des Sciences, des Lettres et des Arts. Ann^s. 1795—Avril 1816. Paris. 1795—1816. 122 dln. 61 bdn. 8°.

43a. SAJOU, J. B. Table générale des matières, par ordre alphabétique, des 122 volumes qui composent la collection complète du Magasin encyclopédique. Paris. 1819. 2 dln. 8°.

44. Bibliothèque Britannique; ou Recueil extrait des ouvrages Anglais périodiques et autres; des Mémoires et Transactions des Sociétés et Académies de la Grande Bretagne, d'Asie, d'Afrique et d'Amérique; en deux Séries intitulées: *Littérature et Sciences et Arts*, rédigée à Genève par une Société de gens de lettres (A. PICTET et G. F. MAURICE). Genève 1796—1815. 60 dln. 96 bdn. 8°. †).

44a. Table Générale raisonnée des matières, contenues dans les CXX volumes de la Bibliothèque Britannique. 1796—1815. (*Litter. Scien. et Arts.*) Genève. 1806—1816. 3 dln. 2 bdn. 8°.

45. Bibliothèque Britannique. *Agriculture Anglaise*. Genève. 1796—1815. 20 dln. 8°.

45a. Table Générale raisonnée des matières contenues dans les XX volumes de la Bibliothèque Britannique. 1796—1815. *Argriculture*. Genève. 1811—1816. 3 stn. één bd. 8°.

46. Bibliothèque Universelle des Sciences, Belles Lettres, et Arts. faisant suite à la Bibliothèque Britannique. Genève. 1816—1835. 135 dln. 60 bdn. 8°. §).

47. Bibliothèque Universelle de Genève. Nouvelle Série. Genève. 1836—1845. 60 dln. 30 bdn. 8°.

48. Bibliothèque Universelle de Genève. Quatrième Série. Genève et Paris. 1846—1857. Dl. I—XXXV, 1, 2. 8°. **).

---

*) Dl. XXV bevat de *Table générale* der 24 eerste deelen; dl. L die der 24 laatste deelen.

†) Iedere jaargang van dit Tijdschrift bestaat uit 7 deelen, te weten: *Littérature*, 3 dln.; *Sciences et Arts*, 3 dln, en *Agriculture* (verg. N°. 45) 1 dl.

§) Ontbreken de *Table des Matières* (1816—1825) 2 dln.

**) Als *Supplément* zijn hier bijgevoegd de *Archives des Sciences Physiques et Naturelles par* DE LA RIVE, MARIGNAC et J. PICTET. Genève et Paris. 1846—1857. — De nummers 44—48 vormen eene doorloopende en tot heden volledige verzameling.

49. Revue Encyclopédique, ou Analyse raisonnée des productions les plus remarquables dans la Littérature, les Sciences et les Arts. Années 1819—1833. Paris. 1819—1833. 60 dln. 8°.

50. L'Institut, Journal général des Sociétés et travaux scientifiques de la France et de l'Étranger. 1re Section. *Sciences Mathématiques, Physiques et Naturelles.* Paris. 1837—1857. Dl. V—XXV, 1—40. roy.-8°. *).

50*a*. Bibliographie de la France, ou Journal général de l'Imprimerie, et de la Librairie, et des cartes géographiques, gravures, lithographies et oeuvres de musique. Paris. 1855—1856. Jaarg. XLIV—XLV. 8°.

50*aa*. Feuilleton du Journal de la librairie. Paris. 1855—1856. Jaarg. 1855—1856. 8°.

50*ab*. Tableau bibliographique des ouvrages en tous genres qui ont paru en France pendant l'année 1855; divisé par table alphabétique des ouvrages, table alphabétique des auteurs, table systématique. 8°. †).

50*ac*. Bibliographie de le France etc. publié sur les Documents directement fournis par le Ministère de l'Interieur. 2e Série. Paris. 1857. Dl. I, No. 1—41. 8°.

50*ad*. Feuilleton Commercial du Journal général de l'Imprimerie et de la Librairie. 2e Série. (Paris). 1857. Dl. I, No. 1—41. 8°.

51. Annales de Chimie, ou Recueil des Mémoires concernant la Chimie et les Arts qui en dépendent. Paris. 1789—1815. 96 dln. 8°.

52. Table générale raisonnée des matières contenues dans les 96 vol. des Annales de Chimie: suivie d'une Table alphabétique des Auteurs qui y sont cités. Par. 1801—1821. 3 dln. 8°.

53. Annales de Chimie et de Physique. Paris. 1816—1840. 75 dln. 8°.

54. Annales de Chimie et de Physique. 3e Série. Paris. 1841—1857. Dl. I—LI, 1. 8°.

54*a*. Introduction aux observations sur la Physique, sur l'Histoire naturelle et sur les Arts. (1771—1772.) Paris. 1777. 2 dln. 4°.

---

*) Ontbreken de titels van dl. XXII en XXIII.

†) Achteraan vindt men de *Table du Feuilleton.*

54*aa*. Observations sur la Physique, sur l'Histoire naturelle et sur les Arts. (1773—94.) Paris. 1784—1794. 43 dln. 44 bdn. 4°. *).

55. Journal de Physique, de Chimie, d'Histoire naturelle et des Arts. Paris. 1794—1823. Dl. XLIV—XCVI. 4°. †).

55*a*. MILNE EDWARDS. Annales des Sciences naturelles comprenant la Zoologie, la Botanique, l'Anatomie et la Physiologie comparée des deux règnes, et l'histoire des Corps organisés fossiles. *Zoologie*. 3e Série. Années 1—10. Paris. 1844—1853. 20 dln. 8°.

55*aa*. ——— ——— Annales des Sciences naturelles etc. *Zoologie*. 4me Série. Paris. 1854—1856. Dl. I—V, 1—4. 8°.

56. Annales de l'Agriculture Françoise. Contenant des Observations et des Mémoires sur toutes les parties de l'Agriculture. Paris. 1799—1817. 70 dln. 8°. §).

57. Annales de l'Agriculture Française. Deuxième Série. Paris. 1818—1828. 44 dln. 8°.

57*a*. Annales de l'Agriculture Française. 3e Série. Par. 1819—1839. 24 dln. 8°.

57*aa*. Annales de l'Agriculture Française. 4e Série. Par. 1840—1852. 26 dln. 8°.

58. Annales de l'Agriculture Française ou Recueil encyclopédique d'Agriculture. 5e Série. Paris. 1853—1857. Dl. I—VIII. 8°.

59. DIDRON Ainé. Annales Archéologiques. Paris. 1844—1857. Dl. I—XVII, 1. 4°.

---

*) Het *Supplément* voor het jaar 1778 heeft zoowel op den titel als tot custoden: *Supplément, tome* XIIIme. Daar echter dl. XIII de zes eerste nummers van den jaargang 1779 bevat, moest het zijn: *Supplément, tome* XIIme. — Het *Supplément* van den jaargang 1782 vormt het 21ste deel, en alzoo een deel op zich zelf. De opgave van 46 banden bij BRUNET, dl. IV. blz. 764 is waarschijnlijk eene vergissing. — In dl. X en XXIX bevinden zich *Tables Générales des Matières.*

†) Het *Journal de Physique* etc. is eene voortzetting van de onder N°. 54*a* en 54*aa* genoemde tijdschriften en begint met: *Nivôse, an* 2e *de la Rep. Franç.* (1794). BRUNET heeft zich derhalve ook hierin vergist, als hij t. a. pl. zegt, dat dit *Journal* begonnen heeft: „*de Nivôse an* VI (*Janvier* 1798)." — Het heeft met de *Observations* een doorloopend deelnummer, behalve de vier eerste deelen (dl. XLIV—XLVII, jaargg. 1794 en 1798), die *Tome* I—IV genummerd zijn. Daarentegen begint de eerste jaarhelft van 1799 weder met het juiste doorloopende deelnummer XLVIII. — In dl. LV bevindt zich een *Table Générale des Matières* van dl. XXX—LV der geheele verzameling.

§) Ontbreken van 1809, N°. 10 en 11; van 1810, N°. 9, 10, 11; van 1812, N°. 1; van 1814, N°. 8; van 1816, N°. 7—12.

IV. ENGELAND en AMERIKA (N°. 60—69).

60. The Monthly Review; or Literary Journal enlarged. Lond. 1815—1825. Dl. LXXVI—CVIII. 8°. *).
61. The Monthly Review. New and improved Series. London. 1826—1839. 8°. †).
61*a*. The Quarterly Review. Lond. 1809—1857. Dl. I—XCIX, CI. 8°. §).
62. The Athenaeum. Journal of Literature, Science, and the fine Arts. Years 1840-1849. Lond. 1840-1849. 4°. **).
63. Annals of Natural History, or, Magazine of Zoology, Botany, and Geology. Lond. 1838—1845. Vol. I—XVI. 8°.
63*a*. The Natural history Review, including the proceedings of the Irish Natural History Societies. Lond. 1854—1856. Dl. I—III. 8°.
64. The British and foreign Medical Review or Quarterly Journal of Practical Medicine and Surgery. Edited by J. FORBES. (Oct. 1840—Dec. 1847.) Lond. 1840—1847. Dl. X, 2—XXIV. 8°.
65. The Asiatic Journal and Monthly Register for British India and its dependencies. (1819—1829.) Lond. 1819-1829. Dl. VII—XVIII, XXI—XXVIII. 8°. ††).

---

*) Ontbreekt van dl. LXXXVIII, 1819, Livr. March; van dl. XCIII, 1820, (Sept.—Dec.), Appendix; van dl. XCV, 1821, (Mei—Aug.), Appendix; van dl. CL, 1824, (Mei—Aug.), Appendix. van de 3 laatstgemelde deelen ontbreken mede titel en inhouds-opgave.

†) Iedere jaargang is in 3 deelen gesplitst.
Ontbreken de jaargangen 1832 (3 dln.), 1833 (3 dln.) en 1834, dl. I en II; van den jaargang 1839, deel III, de titel en de inhouds-opgave.

§) Dl. XX, XL, LX, LXXX bevatten de registers voor elk voorafgaand negentiental. — Dl. C, zijnde het register voor dl. LXXXI—XCIX, is nog niet verschenen.

**) Ontbreken van 1845, 1846 en 1849 titel en inhoud.

††) Ontbreken dl. I—VI (1816—1818); van dl. XV (1823), het register; dl. XIX, dl. XX (1825); van dl. XXV (1828) N°. 150 en register; van dl. XXVI (1828), N°. 155 en register; van dl. XXVII (1829), N°. 157 en 159; van dl. XXVIII (1829), N°. 166, 167, 168 en register, als ook de titelbladen van sommige deelen.

66. The Asiatic Journal and Monthly Register for British and foreign India, China and Australasia. New Series. (1830—1839.) London. 1830—1839. Dl. I—XXX, 1-11. 8°. *).
67. The Asiatic Journal and Monthly Miscellany. Third Series. (April 1844). Lond. 1844. Dl. II, 1. 8°.
68. SILLIMAN, B., B. SILLIMAN, JUN., and J. D. DANA. The American Journal of Science and Arts. 2d Series. (1852—1856.) Newhaven. 1852—1856. Dl. XIII—XXII, 1, 2. 8°. †).
69. The Geographical and Commercial Gazette. A monthly publication, devoted to physical, commercial and political geography. New-York. 1855. Dl. I, 1-6. folio.

V. DUITSCHLAND (N°. 70—93ac).

70. Allgemeine Literatur-Zeitung von den Jahre 1785—1803. Jena. 1785—1803. 212 dln. 53 bdn. 4°. §).
71. Revision der Literatur für die Jahre 1785—1800, in Ergänzungsblättern zur Allg. Lit. Zeitung dieses Zeitraums. Jahrgang 1—5. Jena 1801—1805. 10 dln. 5 bdn. 4°.
72. Jenaische Allgemeine Literatur-Zeitung, von den Jahre 1804—1841 (Jan.—Juni). Jena u. Leipzig. 1804—1841. Jaarg. 1—38, N°. 1—119. 55 bdn. 4°. **).

---

*) Van de *New Series* ontbreken van dl. XXX het N°. voor December en register.

†) De eerste Serie, verschenen in de jaren 1818—1845, vormt 50 deelen. Deze is niet in het bezit der Akademie. Ook de 12 eerste deelen der 2de serie, begonnen met 1846, ontbreken haar. — Van dit tijdschrift verschijnt om de twee maanden een nommer, waarvan drie een deel uitmaken.

§) Hierin zijn ter behoorlijke plaatse bijgevoegd de *Intelligenz-Blätter*, welke voor het eerst met den jaargang van 1787 zijn uitgegeven.

**) Ontbreken van 1806: Junij, Julij, Augustus, November en December, met de *Intelligenzblätter*. Voorts de jaargangen 1807, 1808, 1809; van den jaarg. 1810: Januarij, Februarij, Maart, Mei, Junij, Julij, September met *Intelligenz-Bl.*; van 1812: Januarij; van 1815: Februarij, Maart, Junij, Julij, Augustus; van 1816: April; van 1824: Julij; van 1841: Julij—Dec.
De Alphabetische Registers van Jaarg. 1804—1841 zijn alleen aanwezig bij de jaren 1813—1814, 1816—1817, 1825—1829, 1832; de overige ontbreken.

73. Neue Jenaische Allgem. Literatur-Zeitung. Leipzig. 1812—1848. Jaarg. 1—7. 4°.
74. Allgemeine Literatur-Zeitung. Von den Jahre 1804—1849. Halle u. Leipzig. 1804—1849. 4°. *).
75. Heidelberger Jahrbücher der Litteratur. Heidelberg. 1816—1855. Jaargang 9—48. 8°. †).
76. OKEN. Isis oder Encyclopädische Zeitung. Jahrgang 1817—1848. Jena. 1817—1848. 32 dln. 4°.
77. KASTNER, K. W. G. Archiv für die gesammte Naturlehre. Nürnberg. 1824—1828. 15 dln. 8°.
78. GILBERT, L. W. Annalen der Physik und der physikalischen Chemie. Halle. 1808—1823. Dl. XXVIII—LXXV. 8°. §).
79. MULLER, H. Vollständiges und systematisch geordnetes Sach- und Namenregister zu den 76 Banden der von L. W. GILBERT vom Jahre 1799—1824 herausgegebenen *Annalen der Physik und der Physikalischen Chemie.* Leipzig. 1826. 8°.
80. POGGENDORF, J. C Annalen der Physik und Chemie. Jahrgang 1824—1857. Leipzig. 1824—1857. Dl. I—CII, 1. 8°. **).

---

*) Ontbreken van den jaarg. 1810: November en December; voorts de jaargangen 1811, 1812, 1813; van 1814: Julij; van 1816: Mei en Augustus; van 1817: October; van 1820: Julij; van 1822: October; van 1823: Mei; van 1824: Maart; alsmede de Algem. Registers van 1810, 1815—1820, 1825, 1831, 1834, 1847.

†) Ontbreken: de inhouds opgaven van 1817, 1823, 1824, 1825, en van Heft 2 van laatstgemelden jaarg. de nummers 8—13; de titel en inhoud van 1826, 1827 en 1828.

§) Ontbreken: *Annalen* van 1811, stuk 2—12; van 1813, stuk 9; van 1815 stuk 4 en 8; 1816; van 1817, stuk 12; van 1818, stuk 12; van 1819, stuk 3; van 1822, stuk 3; van 1824, stuk 1—4.

**) Deze *Annalen*, door J. C. POGGENDORFF in Berlijn uitgegeven, zijn een vervolg op de *Annalen* der *Physik* van L. W. GILBERT, en vormen daarmede tot dus verre eene doorloopende reeks van 177 deelen. De deelen, door GILBERT uitgegeven, gaan van het jaar 1799 tot 1824 en bestaan uit 76 deelen. Hierna begint de nieuwe reeks. Het 77ste deel is tevens het 1e deel der *Annalen*, door POGGENDORFF in 1824 aangevangen; deze hebben alle een dubbel titelblad. Dl. XXX bestaat uit het *Ergänzungsheft* tot den jaarg. 1833 en het *Register zu den Annalen*, dl. I—XXX. Leipz. 1836. — Achter dl. XLII bevindt zich het Register voor dl. XXXI—XLII; achter dl. LI volgt de *Ergänzungsband* I, met het register op dl. XLIII—LI en *Ergänzungsband* I (Leipzig 1842); achter dl. LXXII de *Ergänzungsband* II (Leipzig 1848); achter dl. LXXXVII de *Ergänzungsband* III (Leipzig. 1852) en achter dl. XC de *Ergänzungsband* IV (Leipzig. 1854). Er zijn afzonderlijke registers voor dl. I—LX en *Ergänzungsband* I en voor dl. LXI—XC met de *Ergänzungsbanden* II—IV, bewerkt door W. BARENTIN.

81. ERDMAN, O. L. Journal für technische und ökonomische Chemie. Leipzig. 1828—1833. 18 dln. 8°.

82. ——— — — Sach-u. Namenregister zu den 18 Bänden des Journals für technische und ökonomische Chemie. Leipzig. 1837. 8°.

83. ——— — — F. W. SCHWEIGGER-SEIDEL und R. F. MARCHAND. Journal für praktische Chemie. Leipzig. 1834—1839. 18 dln. 8°.

84. FRORIEP, L. F. VON, Notizen aus dem Gebiete der Natur- und Heilkunde. Erfurt. 1822 - 1836. 50 dln. 136 bdn. 4°.

85. ——— — — —— und R., Neue Notizen, aus dem Gebiete der Natur- und Heilkunde. Weimar. 1837—1846. 40 dln. 10 bdn. 4°.

86. SCHLEIDEN, M. J., und R. FRORIEP. Notizen aus dem Gebiete der Natur- und Heilkunde. 3e Reihe. Weimar. 1847 - 1849. 11 dln. 3 bdn. 4°.

87. FRORIEP, R. Tagesberichte über die Fortschritte der Natur- und Heilkunde. Weimar. 1850—1852. 8°.

Zoologie und Paläontologie. 1850-1852. Dl. I—III. één bd.
Medicinische Klinik. 1851—1852. Dl. I—II. één bd.
Staatsarzneikunde und Medicinische Statistiek. 1852. } één bd.
Hygiene und Pharmakologie. 1852. }
Physik und Chemie. 1852. } één band.
Botanik. 1852. }
Nerven und Geisteskrankheiten. 1852. } één band.
Psychiatrie. 1852. }
Chirurgische Klinik. 1851—1852. Dl. I—II. één bd.
Anatomie und Physiologie. 1852 Dl. I—II. één bd.
Geburtshülfe und Kinderkrankheiten. 1852.
Geographie und Ethnologie. 1852. } één bd.
Mineralogie und Geologie. 1852. }

87*a*. FRORIEP, R. Notizen aus dem Gebiete der Natur- und Heilkunde. Jena. 1856—1857. Jaarg. 1856 (4 dln.)—1857 (dl. I—II, 1—16). 4°.

87*aa*. DINGLER, J. G., und E. M. Polytechnisches Journal. Jahrg. 1820—1857. Stuttgart. 1820—1857. Dl. I—CXLV, 1—4. 8°.

87*ab*. STECKER, M. Real-Index zu DINGLER's Polytechnischem Journal von Bd. I, bis LXXVIII. Stuttgart u. Tübingen. 1843. 8°.

88. VIRCHOW, R., und R. REINHARDT. Archiv für pathologische Anatomie und Physiologie und für klinische Medicin. Berlin. 1847—1857. Bd. I—XII, 1. 8°.

88*a*. ARLT, F., F. C. DONDERS und A. VON GRAEFE. Archiv für Ophthalmologie. Berl. 1854—1857. Dl. I—III, 1.

89. WIEGMANN, A. F. A., W. F. ERICHSON und F. H. TROSCHEL. Archiv für Naturgeschichte Berlin. 1835—1857. Jaarg. I—XXIII, st. 1. 8°.

89*a*. CARUS, J. V. Jahresbericht uber die im Gebiete der Zootomie erschienen Arbeiten. 1849—1852. Leipzig. 1856. Dl. I. 8°.

89*aa*. SCHLECHTENDAL, D. F. L. VON, Linnaea. Ein Journal für die Botanik in ihrem ganzen Umfange. Jahrg. 1826—1856. Berlin. 1826—1856. Dl. I—XXVIII, 1—4. 8°.

89*ab*. SCHRADER. Journal für die Botanik. Jahrg. 1799—1801. Göttingen. 1799—1803. 5 bdn. 8°.

89*ac*. ———— Neues Journal für die Botanik. Erfurt und Göttingen. 1806—1810. Dl. I—IV, 1, 2. 8°.

89*ad*. SKOFITZ, A. Oesterreichiches Botanisches Wochenblatt. Gemeinnütziges Organ für Botanik und Botaniker, Gärtner, Oekonomen, Forstmänner, Aerzte, Apotheker und Techniker. Wien. 1851. Jaarg. I. 8°.

90. GRUNERT, J. A. Archiv der Mathematik nnd Physik, mit besonderer Rücksicht auf die Bedürfnisse der Lehrer an höhern Unterrichtsanstalten. Greifswald. 1841—1857. Dl. I—XXIX, 1, 2. 8°.

91. Neue Allgemeine Geographische und Statistische Ephemeriden. Verfasset von einer Gesellschaft von Gelehrten, und herausgegeben von F. J. BERTUCH. Weimar. 1817—1825. Dl. I—XVII. 8°. *).

92. Miscellanea Lipsiensia, ad incrementum rei litterariae edita. Lipsiae. 1716—1723. 12 dln. 8°. †).

93. Miscellanea Lipsiensia Nova, ad incrementum Scientiarum ab his qui sunt in colligendis eruditorum Novis Actis occupati. Lipsiae. 1742—1754. 10 dln. 8°.

93*a*. SEEBODE, G. Kritische Bibliothek für das Schul- und Unterrichtswesen. Hildesheim. 1819—1823. Jaarg. I—IV. 8°. §).

---

*) De titel der 11 eerste deelen heeft alleen: *Neue Allgemeine Geographische Ephemeriden* etc. Aan dl. XVII ontbreekt titel en inhoud

†) Het 8ste deel bevat den *Index Observationum* van de 7 eerste deelen; het 12de deel dien van deel IX—XII.

§) Op den titel der drie eerste jaargangen is de naam des redacteurs, G. SEEBODE, niet vermeld. Met den vierden jaargang wordt de titel van dit Tijdschrift: *Neue Krit. Bibliothek* etc.

93*aa*. Jahrbücher für Philologie und Pädagogik. Eine kritische Zeitschrift in Verbindung mit einem Verein von Gelehrten herausgegeben von J. CHR. JAHN. 5 Jahrgänge. Leipzig. 1826—1830. 14 dln. 8°.

93*ab*. Neue Jahrbücher für Philologie und Paedagogie oder kritische Bibliothek für das Schul- und Unterrichtswesen. In Verbindung mit einem Verein von Gelehrten herausgegeben von G. SEEBODE und J. CHR. JAHN. Jahrg. I. Leipz. 1831. Dl. I—III. 8°.

93*ac*. QUAST, F. VON, und H. OTTE. Zeitschrift für Christliche Archäologie und Kunst. Leipzig. 1856. Dl. I, 1—4. 4°.

VI. ITALIE (N°. 94).

94. ZACH, DE, Correspondance Astronomique, Géographique, Hydrographique et Statistique. Gênes. 1818—1823. 8 dln. 8°. *).

VII. SPANJE (N°. 95).

95. El Censor periódico político y literario. Madrid. 1820—1822. Dl. I—XVII.

*) Ontbreekt dl. V. 1821.

C.

ENCYCLOPAEDIËN.

A. ALGEMEENE (N°. 1—7).

1. Encyclopédie ou Dictionnaire Universel raisonné des connoissances humaines. Mis en ordre par DE FELICE. Yverdon. 1770—1775. 42 dln. — Supplément. Yverdon. 1775—1776. 6 dln. — Planches. Yverdon. 1775—1780. 10 dln. — 58 dln. 4°.

2. Encyclopédie du XIXe Siècle, des Sciences, des Lettres et des Arts.

   Sciences médicales. Brux. 1828—1830. Dl. I—XIII. 8°.
   Technologie. Brux. 1829—1831. Dl. I—VII. 8°.
   Atlas du Dictionnaire Technologique. Brux. 1829—1831. Aflev. I—XXI. 4°.
   Histoire naturelle. Brux. 1830. Dl. I. 8°.
   Geographie moderne. Brux. 1827—1830. Dl. I—VIII. 8°.

3. Algemeene Oefenschoole van Konsten en Weetenschappen. Amst. 1763—1782. 6 afdeelingen. 30 dln. — Algemeene bladwyzers van de voornaamste zaaken. Amst. 1782. 31 dln. 8°.

   Afd. I. Wijsbegeerte. 3 dln.
   „ II. Natuurlijke historie. 3 dln.
   „ III. Fraaije letteren. 3 dln.
   „ IV. Wiskonstige weetenschappen. 3 dln.
   „ V. Levensbeschryvingen. 3 dln.
   „ VI. Mengelwerk van vernuft, konst, geleerdheid enz. 15 dln.

4. CHOMEL, M. N. Algemeen Huishoudelijk-, Natuur-, Zedekundig en Konst-Woordenboek... 2de druk, verbetert en... vermeerdert door J. A. DE CHALMOT, enz. Leiden en Leeuwarden. 1778. 7 dln. 4°.

C. ENCYCLOPAEDIËN.

. (MEERMAN, J.) Jaarboeken der Wetenschappen en K het Koningrijk Holland, loopende over de jaren 18 Amst. en 's Hage. 1806—1810. 2 dln. 3 stn. 4°.

6. KRÜNITZ, J. G., Oeconomisch-technologische Encyclo allgemeines System der Staats-, Stadt-, Haus- u Wirthschaft, und der Kunstgeschichte, in alphabeti nung. Berlin. 1773—1857. Dl. I—CLXXXIX, CXC 8°. *).

7. Encyclopaedia Metrapolitana; or universal dict knowledge, on an original plan: comprising the tw vantages of a philosophical and an alphabetical ar . Edited by E. SMEDLEY and HENRY J. ROSE, 2[d], 3[d] a vision. 4°.

Div. II en III. History and Biography. Lond. 1829—1839. I
„ IV. Miscellaneous and Lexicographical. Lond. 1829—1

B. VOOR EEN BIJZONDEREN TAK VAN WETENSCHAP (N

8. Encyclopädisch Wörterbuch der Medicinischen schaften. Herausgegeben von den Professoren der schen Facultät zu Berlin. Berl. 1828—1849. 37 dl

9. Encyclographie des Sciences Médicales. Réimpre nérale des Ouvrages Périodiques sur ces Scienc en France... Bruxelles. 1833—1834. Dl. I—XXV

---

*) Dl. CXC ontbreekt. Op den titel van deel CCXXVI en v len volgt na „*Ordnung*": *Früher fortgesetzt von* F. J. *und* H. G. J. W. D. KORTH, *jetzt von* C. O. HOFFMANN.

†) In het 37ste deel is een algomeen *Sachregister*.

§) Er is eene *Table Générale* van dl. I—XVI en eene van XXVIII.

D.

BIBLIOGRAPHIE EN BIBLIOTHEEK-WETENSCHAP.

I. GESCHIEDENIS DER BOEKDRUKKUNST (N°. 1—28).

1. PATER, P. De Germaniae miraculo optimo, maximo, typis literarum, earumque differentiis, dissertatio, qua simul artis typographicae universam rationem explicat. Lipsiae. 1710. 4°.
2. MEERMAN, G. Origines typographicae. Hagae Comitum. 1765. 2 dln. één bd. m. portr. en platen. 4°.
3. LABORDE, L. DE, Débuts de l'imprimerie à Mayence et à Bamberg, ou description des lettres d'indulgence du Pape Nicolas V, pro Regno Cypri, imprimées en 1454. Paris. 1840. — La plus ancienne gravure du Cabinet des Estampes de la Bibliothèque Royale (à Paris) est-elle ancienne? (overgedr. uit *L'Artiste*) — één band. m. platen, hsndn. en fac-similé's. 4°. *).
4. ——— — — Débuts de l'imprimerie à Strasbourg, ou recherches sur les travaux mystérieux de GUTTENBERG dans cette ville, et sur le procès qui lui fut intenté en 1439, à cette occasion. Paris. 1840. roy.-8°. M. hsndn. en fac-similé's.
5. WESTREENEN, W. H. J. VAN, Verhandeling over de uitvinding der Boekdrukkunst; in Holland oorspronkelijk uitgedacht, te Straatsburg verbeterd en te Mentz voltooid. 's Hage. 1809. 8°.
6. Rapport van de Commissie tot onderzoek naar het jaar der Uitvinding van de Boekdrukkunst, en ter ontwerping van een

*) In dit boekdeel is los bijgevoegd: *Beiblatt zur Kasselschen Allgemeinen Zeitung*, 27 *März* 1836. N°. 11.

plan voor de viering van het aanstaande Eeuwfeest aan de Burgemeesteren en Raad van Haarlem. (Haarl. 1822.) 8°.

7. Haarlems en KOSTERS regt op de uitvinding der Boekdrukkunst, gehandhaafd tegen twee aanvallen in de *Arnhemsche Courant* en *De Bij*. 1823. 8°. *).

8. VRIES, A. DE, Bijdragen tot de Geschiedenis der uitvinding van de Boekdrukkunst. (Utr.) 1824. 8°.

9. EBERT, F. A. Nieuw onderzoek naar de aanspraak van Holland op de uitvinding der Boekdrukkunst; en Brief wegens het geschrift van F. LEHNE. (Getrokken uit den *Algemeenen Konst- en Letterbode*). Met eene voorrede en eenige aanmerkingen van J. KONING. Haarlem. 1825. 8°. †).

10. VRIES, A. DE, Brief aan A. D. SCHINKEL, over GUICHARD's *Notice sur le Speculum humanae Salvationis*, met drie bijlagen tot staving der naauwkeurigheid van het verhaal van JUNIUS wegens de uitvinding der Boekdrukkunst en tot wederlegging der meening: dat COSTER, *Koster* zou geweest zijn. 's Gravenhage. 1841. 8°.

11. ——— — — Boekdrukkunst. Overgenomen uit den Algemeenen Konst- en Letterbode, N°. 52. 1841. 8°.

12. ——— — — Eclaircissements sur l'histoire de l'invention de l'imprimerie,... traduit du Hollandais par J. J. F. NOORDZIEK. La Haye. 1843. 8°.

13. ——— — — Bewijsgronden der Duitschers voor hunne aanspraak op de uitvinding der Boekdrukkunst, of beoordeeling van het werk van A. E. UMBREIT: *die Erfindung der Buchdruckerkunst*. 's Gravenhage. 1844. 8°.

14. ——— — — Arguments des Allemands en faveur de leur prétention à l'invention de l'Imprimerie; ou examen critique de l'ouvrage de A. E. UMBREIT: *die Erfindung der Buchdruckerkunst*. Traduit du Hollandais par J. J. F. NOORDZIEK. La Haye. 1845. 8°.

15. NOORDZIEK, J. J. F. Het geschilstuk betrekkelijk de uitvin-

---

*) Getrokken uit den *Algem. Konst- en Letterbode*. 1823, N°. 45 en 46.

†) Met het op den titel genoemde geschrift van F. LEHNE wordt bedoeld diens werkje: *Einige Bemerkungen über das Unternehmen der Gelehrten Gesellschaft zu Harlem, ihrer Stad die Ehre der Erfindung der Buchdruckerkunst zu ertrotzen.*

ding der Boekdrukkunst geschiedkundig uiteengezet. Haarlem. 1848. 8°.

16. VRIES, A. DE, Lotgevallen van COSTERS woning. Haarlem. 1851. 8°.

17. DOEDES, J. J. LOURENS JANSZOON COSTER, JOHAN GUTTENBERG en PETER SCHÖFFER. Overgedrukt uit *De Gids* 1849, N°. 12. 8°.

18. WESTREENEN VAN TIELLANDT, W. H. J. VAN, Iets over de afbeeldingen van LAURENS JANSZ. KOSTER. 's Gravenhage. 1847. 8°.

19. (VRIES, A. DE,) Bewijzen voor de echtheid en gelijkenis der oude afbeeldingen van COSTER, ter wederlegging van het *Iets* van den Heer VAN WESTREENEN. Haarlem. 1847. 8°.

20. WESTREENEN VAN TIELLANDT, W. H. J. VAN, De zoogenaamde *Bewijzen voor de echtheid en gelijkenis der oude afbeeldingen van* KOSTER wederlegd. 's Gravenhage. 1848. 8°.

21. ——— —— ——— — — — — —— Korte schets van den voortgang der Boekdrukkunst in Nederland, in de 15de en hare verdere volmaking in de 16de en 17de eeuw. 's Gravenhage en Amsterdam. 1829. 8°.

22. ——— —— ——— — — — —— Verslag der nasporingen omtrent de oorspronkelijke uitvinding en het vroegste gebruik der stereotypische drukwijze, gedaan, op uitnoodiging van het Gouvernement. (*Hollandsch en Fransch.*) 's Gravenh. 1833. 8°. (Ook met eenen Franschen titel: *Rapport* enz.).

23. BODEL NYENHUIS, J. T. Liste Alphabétique d'une Collection de Portraits d'Imprimeurs, de Libraires, de Fondeurs de caractères, et Correcteurs d'épreuves. Leide. 1836—1855. N°. 1—5. 4°.

24. KONING, J. Over de Antwerpsche Boekprinters der 15de eeuw. 1828. 8°. *).

25. SCHMID, A. OTTAVIANO DEI PETRUCCI da Fossombrone, der erste Erfinder des Musiknotendruckes mit beweglichen Metalltypen, und seine Nachfolger im 16en Jahrhunderte. Mit steter Rücksicht auf die vorzüglichsten Leistungen derselben, und auf die Erstlinge des Musiknotendruckes. Wien. 1845. 8°. M. houtsneden en fac-similé's.

26. Catalogus van voorwerpen ingezonden ter algemeene typographische tentoonstelling gehouden te Haarlem, bij gelegen-

---

*) Overgedrukt uit *De vriend des Vaderlands*, jaarg. II, N°. VI.

heid der plegtige onthulling van het metalen standbeeld van L. JSZN. COSTER. (Haarl. 1856.) 8°.

27. Proeve van letteren van eene compleete boekdrukkerye, van H. VAN TEECKELENBURG. 's Hage. 1796. 8°.

28. Glyphographie uit het établissement van M. H. BINGER. Amsterdam. 1850. 4°.

II. BIBLIOGRAPHIE (N°. 29—43*ab*). *)

29. VOGT, J. Catalogus historico-criticus librorum rariorum. Hamburgi. 1753. 8°.

30. GERDES, D. Florilegium historico-criticum librorum rariorum. Edit. 3ª. Groningae et Bremae. 1763. 8°.

30*a*. BRUNET, J. C. Manuel du libraire et de l'amateur de livres, contenant 1°. un nouveau dictionnaire bibliographique, dans lequel sont indiqués les Livres les plus précieux et les Ouvrages les plus utiles, tant anciens que modernes, avec des notes sur les différentes éditions qui en ont été faites, et des renseignemens nécessaires pour reconnaître les contrefaçons, et collationner les Livres anciens et les principaux Ouvrages à estampes; on y a joint la concordance des prix auxquels les éditions les plus rares ont été portées dans les ventes publiques faites depuis 50 ans, et l'évaluation approximative des Livres anciens qui se rencontrent fréquemment dans le commerce de la Librairie; 2°. une table en forme de catalogue raisonné, où sont classés méthodiquement tous les Ouvrages indiqués dans le Dictionnaire, et un grand nombre d'autre Ouvrages utiles, mais d'un prix ordinaire, qui n'ont pas dû être placés au rang des Livres précieux. 3me édit., réimprimée, augmentée de plus de 2000 articles, et d'un grand nombre de notes. Bruxelles. 1821. 4 dln. 2 bdn. 8°.

---

*) Bibliographische tijdschriften zoeke men onder rubriek B. TIJDSCHRIFTEN. — Onder deze afdeeling zijn niet gebragt de werken betreffende boeken, welke in boekerijen van openbare instellingen enz. bewaard worden; men zoeke die onder deze zelfde rubriek D. III. *c.* *α* en *β*.

30*aa*. BRUNET, J. C. Manuel du libraire et de l'amateur de livres, contenant: 1°. un nouveau dictionnaire bibliographique, dans lequel sont décrits les Livres rares, précieux, singuliers, et aussi les ouvrages les plus estimés en tout genre, qui ont paru tant dans les langues anciennes que dans les principales langues modernes, depuis l'origine de l'imprimerie jusqu'à nos jours, avec l'histoire des différentes éditions qui en ont été faites; des renseignements nécessaires pour réconnaître les contrefaçons, et collationner les anciens livres. On y a joint une concordance des prix auxquels une partie de ces objets ont été portés dans les ventes publiques, faites en France, en Angleterre et ailleurs depuis plus de 60 ans, ainsi que l'appréciation approximative des livres anciens, qui se rencontrent fréquemment dans le commerce; 2°. une table en forme de catalogue raisonné, où sont classées méthodiquement tous les Ouvrages portés dans le Dictionnaire et un grand nombre d'autres Ouvrages utiles, mais d'un prix ordinaire, qui n'ont pas dû être placés au rang des livres ou rares ou précieux. 4me édit. originale, entièrement revue par l'auteur, qui y a refondu les *Nouvelles recherches*, déjà publiées par lui en 1834, et un grand nombre d'autres recherches qu'il a faites depuis. Paris. 1842—1844. 5 dln. 8°.

31. FERWERDA, A. Algemeene naamlijst van boeken met de pryzen, of de boek-negotie benevens de kennisse en waarde derzelver gemakkelijk gemaakt, zynde eene verzameling van eenige duizenden van boeken, zoo in het Latyn, Fransch als Nederduitsch, uit eene considerabele party catalogen met pryzen, sedert den jaare 1709 tot 1771; in eene alphabetische orde geschikt, met de pryzen enz. Leeuwarden. (1771) 23 stn. 11 bdn. kl. 8°. *).

Nederduitsche boeken	. . . .	3	Stukken.
Fransc	„	4	„
Latijnsche	„	13	„
Supplement Libror. Latin. in folio. A—Z.		3	„

32. GESNER, CONR. Bibliotheca Universalis, sive Catalogus om-

* Aan deze *Naamlyst* ontbreekt een 24e stuk, bevattende de titels van zeldzame in de 15e eeuw gedrukte boeken.

nium scriptorum locupletissimus, in tribus linguis, Latina, Graeca, et Hebraica: exantium et non exantium, veterum et recentiorum in hunc usque diem, doctorum et indoctorum, publicatorum et in Bibliothecis latentium... Tiguri. 1845. fol°.

33. PLACCIUS, V. Thatrum Anonymorum et Pseudonymorum... Praemissa est praefatio et vita auctoris, scriptore J. A. FABRICIO. Hamb. 1708. fol°.

33*a*. HAIN, L. Repertorium bibliographicum, in quo libri omnes ab arte typographica inventa usque ad annum MD. typis expressi ordine alphabetico vel simpliciter enumerantur vel adcuratius recensentur. Stuttg. et Lutet. Paris. 1826—1838. 2 dln. 4 stukken. 8°.

33*aa*. PARS, A. Index Batavicus, of naamrol van de Batavise en Hollandsche Schrijvers van JULIUS CESAR af, tot deze tijden toe. Leiden 1701. 4°. Met titelplaat en ingedr. portretten.

34. ABKOUDE, J. VAN, Naamregister of verzameling van Nederduytsche boeken, sedert 1640—1741 uitgekomen. 2e druk, Leiden. 1754. Met 4 aanhangels over 1741—1753. 5 stn. één bd. 4°.

34*a*. Vlaemsche Bibliographie, of Lijst der Nederduitsche boeken, in België sedert 1830 uitgegeven. Gent. 1851. kl. 8°.

35. Vlaemsche Bibliographie, of Lijst der Nederduitsche boeken. van 1830 tot 1855 in Belgie uitgegeven. Gent. 1857. kl. 8°. *).

35*a*. Vierteljahrs-Catalog aller neuen Erscheinungen im Felde der Literatur in Deutschland. Nach den Wissenschaften geordnet. Mit alphabetischen Register und Intelligenz-Blatt. Leipzig. Jaarg. 1854. St. 1, 2, 4; 1855, St. 2; 1857, St. 2. 8°.

35*aa*. RENOUARD, A. A. Annales de l'Imprimerie des ALDE, ou histoire des trois MANUCE et de leurs éditions. Paris. 1803—1812. 2 dln. met *Supplément*. — 3 bdn. 8°. Met portretten.

35*ab*. JACOB, J. L. C. BONAVENTUUR en ABRAHAM ELZEVIER, kleine letterkundige bijdrage. ('s Gravenh.) 1841. kl. 8°. Met facsimile. †).

36. REUSS, J. D. Repertorium commentationum a societatibus litterariis editarum, secundum disciplinarum ordinem. Gottingae. 1801—1821. 16 dln. 4°.

---

*) Deze beide Bibliographiën zijn door het WILLEM's-*Fonds* te Gent uitgegeven.

†) Afzonderlijke afdruk uit het *Jaarboekje voor den Boekhandel*, 1841.

Dl. I. Historia naturalis, generalis et zoologia.
„ II. Botanica et mineralogia.
„ III. Chemia et res metallica.
„ IV. Physica.
„ V. Astronomica.
„ VI. Oeconomia.
„ VII. Mathesis; mechanica; hydrostatica; hydraulica; hydrotechnia; aerostatica; pneumatica, technologia; architectura civilis; scientia navalis; scientia militaris.
„ VIII. Historia; subsidia historica; (geographia; chronologia; monumenta veterum populorum; inscriptiones; nummi et res numaria; ars diplomatica; heraldica;) historia universalis; historia generis humani; historia mythica; historia specialis; Asiae; Africae; Americae; Europae; historia ecclesiastica; historia litteraria.
„ IX. Philologia; linguae; scriptores Graeci; scriptores Latini; litterae elegantiores; poesis; rhetorica; ars antiqua; pictura; musica.
„ X. Scientia et ars medica et chirurgica: 1°. propaedeutica; anatomia et physiologia, hygieine; pathologia seu nosologia generalis; semeiotica.
„ XI. Scientia et ars medica et chirurgica: 2°. materia medica; pharmacia.
„ XII—XV. Scientia et ars medica et chirurgica: 3°. Therapia generalis et specialis (A—Z); operationes chirurgicae; medicina forensis, legalis et politica.
„ XVI. Scientia et ars medica et chirurgica: 4°. Ars obstetrica; ars veterinaria.

87. POOLE, W. F. An Index to periodical literature. New-York. 1853. 8°.

87a. LONG, IS. LE, Boek-zaal der Nederduitsche Bybels, geopent, in een Historische Verhandeling van de Overzetting der Heilige Schriftuure in de Nederduitsche Taale... beneffens de Veranderingen, welke daar omtrent door de Gereformeerde, Luthersche, Mennoniten en Roomschgezinde, van tyd tot tyd... gemaakt zyn. Met een omstandig bericht van meer dan 100 Oude Handschriften, van Bybels en Bybelsche Boeken des Ouden en Nieuwen Testaments, tot op de Vinding van de Druk-Konst; als mede van meer dan 1000 diergelyke Exemplaaren, van verschillende Drukken, sedert de Vindinge der Druk-Konst... 2de [titel-] uitgave. Hoorn. 1764. 2 dln. 4°.

88. PANZER, G. W. Geschichte der Nürnbergischen Ausgaben der Bibel von Erfindung der Buchdruckerkunst an bis auf unsere Zeiten. Nürnb. 1778. 4°.

39. PANZER, G. W. Ausführliche Beschreibung der ältesten Augspurgischen Ausgaben der Bibel mit litterarischen Anmerkungen. Nürnb. 1780. 4°.

39a. NOORDBEEK, G., en B. MOURIK. Naam-rol der Godgeleerde Schryvers, welke over den geheele Bybel, ofte byzondere Boeken, Capittelen en Versen, uit dezelve in het Nederduits geschreeven hebben... Met Byvoeginge welke over de Geboorte, Leven en 't Lyden van JESUS CHRISTUS, als meede de Feest Predikatiën, over het Heilige Avondmaal, Bybelsche Geschiedenisse, en over de Heidelbergsche Catechismus, in het Nederduyts in 't licht gekomen zyn... 4e druk. Amst. zonder jaart. 1 dl. 2 bdn. 4°. *).

40. HOTTINGERI, J. H. Bibliothecarius quadripartitus. Tiguri. 1664. 4°.

41. BEUGHEM, C. à. Bibliographia historica, chronologica et geographica... sive conspectus primus catalogi librorum historicorum etc. quotquot currente hoc semisaeculo, id est ab ann. 1651 per universam Europam, in quavis lingua, Orientali, tum Graeca, Latina, Gallica, Hispanica, Italica, Anglica, Germanica et Belgica, aut Novi aut Emendatiores et auctiores typis prodierunt. Accedit ejusdem Musaeum seu Syllabes Iconum sive Imaginum illustrium a saeculo hominum, quae in ejus Musaeo spectantur. Amstel. 1685. 12°.

42. Bibliotheca historica, instructa a B. G. STRUVIO, aucta a CHR. G. BUDERO; nunc vero a J. G. MEUSELIO ita digesta, amplificata et emendata, ut paene novum opus videri possit. Lipsiae. 1782—1804. 11 dln. 8°.

43. KONER, W. Repertorium über die vom Jahre 1800 bis zum Jahre 1850 in Akademischen Abhandlungen, Gesellschaftsschriften und wissenschaftliche Journalen auf dem Gebiete der Geschichte und ihrer Hülfswissenschaften erschienenen Aufsätze. Berlin. 1852—1856. 2 dln. 8°. †).

43a. ENGELMANN, W. Bibliotheca Historica Naturalis. Verzeichniss der Bücher über Naturgeschichte, welche in Deutschland, Scandinavien, Holland, England, Frankreich, Italien

---

*) Dit met wit papier doorschoten exemplaar heeft zeer vele geschreven bijvoegselen.

†) Vgl. N°. 36, van welk werk, voor zoo veel het vak der geschiedenis betreft, het onder N°. 43 genoemde werk de voortzetting is.

und Spanien in den jahren 1700—1846 erschienen sind. Leipzig. 1846. Dl. I. 8°. *).

43*aa*. ZUCHOLD, E. A. Bibliotheca Historico-Naturalis, Physico-Chemica et Mathematica oder systematisch geordnete Uebersicht der in Deutschland und dem Auslande auf dem Gebiete der gesammten Naturwissenschaften und der Mathematik neu erschienenen Bücher. Göttingen. 1851—1856. Jaarg. I, II, 2, III, 2, IV—VI. 8°.

43*ab*. SCHELLER, K. F. A. Bücherkunde der Sassisch-Niederdeutschen Sprache, hauptsächlich nach den Schriftdenkmälern der Herzogl. Bibliothek zu Wolfenbuttel entworfen. Braunschweig. 1826. 8°.

III. BIBLIOTHEEK-WETENSCHAP. (N°. 44—195.)

a. THEORIE. — GESCHIEDENIS VAN BOEKERIJEN (N°. 44—46).

44. EBERT, F. A. De vorming van den Bibliothekaris. Naar de 2de verbeterde uitgave uit het Hoogduitsch vertaald door J. W. HOLTROP. 's Gravenhage. 1832. 8°.

45. SANTANDER, DE LASERNA. Mémoire historique sur la bibliothèque dite de Bourgogne. Bruxelles. 1809. 8°.

46. PRINCE, LE, Essai historique sur la Bibliothèque impériale avec des Notices sur les dépôts qui la composent et le Catalogue de ses principaux fonds. Nouv. édit., revue et augmentée des annales de la Bibliothèque présentant à leur ordre chronologique tous les faits qui se rattachent à l'histoire de cet établissement, dépuis son origine jusqu'à nos jours par L. PARIS. Paris. 1856. 8°.

---

b. VERZAMELINGEN VAN HANDSCHRIFTEN (N°. 46*a*—46*af*) †).

46*a*. Recensio manuscriptorum Codicum, qui ex universa bibliotheca Vaticana selecti jussu PII VI. a. 1797 procuratoribus

---

*) Dit deel strekt zich uit tot de volgende onderwerpen: *Bücherkunde, Hülfsmittel, allgemeine Schriften, vergleichende Anatomie und Physiologie, Zoologie, Palaeontologie.*

†) Verg. de hierna volgende onderafdeelingen *c* en *d*.

Gallorum jure belli, seu pactarum induciarum ergo, et initae pacis traditi fuere. Accedit index librorum tam impressorum quam manuscriptorum Bibl. Vatic. ut et vasorum Etruscorum ac Numorum iisdem procuratoribus exhibitorum. Lipsiae. 1803. 8°.

46*aa*. Catalogue d'une belle collection de manuscrits. Anvers. 1823. 8°.

46*ab*. Catalogue of an invaluable and highly interesting Collection of unpublished manuscript historical documents (of C. VAN SYPESTEYN). London. 1825. 8°.

46*ac*. JONGE, J. C. DE, Verslag omtrent de verzameling handschriften, toebehoord hebbende aan Jhr. C. A. VAN SYPESTEYN, 1825. 8°.

46*ad*. Alphabetische Catalogus der handschriftelijke documenten, brieven enz., berustende in de verzameling van Jonkh. G. J. BEELDSNIJDER VAN VOSHOL. Utrecht. 1828. 8°. *Niet in den handel.*

46*ae*. Opgave en beschrijving van de handschriften, nagelaten door G. CUPERUS. Voorafgegaan van eene korte levensschets, door P. BOSSCHA. Devent. 1842. Afl. I. 8°.

46*af*. SCHOTEL, G. D. J. Brief aan G. W. VREEDE, over eene beroemde verzameling van handschriften en oudheden (van C. VAN ALKEMADE en P. VAN DER SCHELLING). 's Hertogenbosch. 1847. 8°.

---

c. CATALOGUSSEN VAN BOEKERIJEN VAN OPENBARE INSTELLINGEN, STEDEN, ENZ. (N°. 47—111.)

α. IN NEDERLAND EN IN NEDERLANDS BUITENLANDSCHE BEZITTINGEN (N°. 47—80).

Amsterdam (N°. 47—57).

47. Catalogus Bibliothecae Instituti regii Neerlandici. Amstelodami. 1841. St. I. 8°.

48. Catalogus der boekerij van de Koninklijke Akademie van Wetenschappen te Amsterdam. Amsterdam. 1855. Afl. I. 8°.

49. Catalogus bibliothecae publicae Amstelodamensis. Amstelod. 1668. 4°.

50. Catalogus bibliothecae publicae Amstelaedamensis. Amstelod. 1711. 4°.

51. Catalogus bibliothecae publicae Amstelaedamensis (cur H. C. CRAS). Amstelod. 1796. Fol°.

52. Catalogus van de bibliotheek der stad Amsterdam (door P. A. TIELE). 1856—1857. 1ste en 2de ged. 8°.

53. Catalogus van de handschriften en boeken, behoorende tot de bibliotheek der Remonstrantsch-Gereformeerde Kerk te Amsterdam, opgesteld door P. SCHELTEMA. Amsterdam. 1849. 8°.

54 Catalogus van de bibliotheek der Vereenigde Doopsgezinde Gemeente te Amsterdam (door S. MULLER). Amsterdam. 1854. 8°.

55. Catalogus van de bibliotheek der Vereeniging ter bevordering van de belangen des Boekhandels, opgemaakt door F. MULLER. Amsterdam. 1856. 8°.

56. Catalogus der bibliotheek van het Genootschap ter bevordering der Genees- en Heelkunde te Amsterdam. Amsterdam. 1856. 8°.

57. Catalogus van de bibliotheek der Nederlandsche maatschappij tot bevordering der Geneeskunst. (Amst. 1856). 8°.

Batavia (N°. 58).

58. BLEEKER, P. Catalogus van de bibliotheek van het Bataviaasch Genootschap van Kunsten en Wetenschappen. 1846. 2de uitgave door J. MUNNICH. Batavia. 1853. 8°.

Breda (N°. 59).

59. Systematische Catalogus van de bibliotheek der Koninklijke Militaire Akademie. Breda. 1840. 8°.

's Gravenhage (N°. 60—63).

60. Catalogus van de boeken der Nationale bibliotheek. 's Hage. 1800. Met 2de en 3de Aanhangzel en Alphabetische lyst van alle autheurs en naamlooze werken in den catalogus voorkomende. 5 stukken. 8°.

61. Catalogus librorum saeculo XV° impressorum, quotquot in bibliotheca regia Hagana asservantur. Edidit J. G. HOLTROP. Hag. Com. 1856. 8°.

62. Catalogus der bibliotheek van de Tweede Kamer der Staten-Generaal. Met 1ste en 2de vervolg. 's Gravenhage. 1856—1857. 3 stn. 8°.

63. Catalogus der bibliotheek van het Ministerie van Marine. 's Gravenh. 1857. 8°.

Haarlem (N°. 64—68).

64. Catalogus bibliothecae publicae Harlemensis (auct. A. DE VRIES). Harlem. 1848. 8°.
65. Catalogus bibliothecae publicae Harlemensis (auct. A. DE VRIES). Supplementum. Harlemi. 1852. 8°.
66. Catalogus der bibliotheek van TEYLER's stichting. 1826. Haarlem. 1837. 8°.
67. Catalogus der bibliotheek van TEYLER's stichting. 1832. Haarl. 1832. 8°.
68. Catalogus der bibliotheek van TEYLER's stichting. 1837. Met Appendix. 1848. Haarlem. 1837—1848. 8°.

's Hertogenbosch (N°. 69—70).

69. Catalogus der bibliotheek van het Provinciaal Genootschap van Kunsten en Wetenschappen in Noord-Braband. 's Hertogenbosch. 1841. 8°.
70. Catalogus der bibliotheek van het Prov. Genootsch. v. Kunsten en Wetenschappen in N.-Brabant. 's Hertogenb. 1853. 8°.

Leeuwarden (N°. 71—72).

71. Novus Catalogus bibliothecae publicae Franequeranae. Part. 1ae sectio prior, libros theologicos complectens. Bibliothecam ordinavit, libros descripsit J. AMERSFOORDT, continuavit H. AMERSFOORDT. Leovardiae. 1842. folio. *).
72. Nieuwe catalogus der Provinciale bibliotheek van Friesland. 2de gedeelte. Regtsgeleerdheid, Kunsten en Wetenschappen, Fraaije Letteren en Geschiedenis; vervaardigd door J. VAN LEEUWEN. Leeuwarden. 1854. 8°. †).

Leyden (N°. 73—78).

73. Catalogus librorum tam impressorum quam manuscriptorum bibliothecae publicae Universitatis Lugduno-Batavae. Cura

*) Deze Bibliotheek is vereenigd met de Provinciale bibliotheek van Friesland, bewaard te Leeuwarden.

†) Vervolg van het voorgaande nommer.

et opera W. SENGUERDII, J. GRONOVII et J. HEYMAN. Lugd. Bat. 1716. Fol.

74. Catalogus librorum bibliothecae Universitatis Lugduno-Batavae annis 1814—1847 illatorum (auct. J. GEEL). Lugd. Bat. 1848. 8°.

75. HAMAKER, H. A. Specimen Catalogi codicum MSS. Orientalium Bibliothecae Academiae Lugduno-Batavae, in quo multos libros ineditos descripsit, auctorum vitas nunc primum vulgavit, Latine vertit, et annotationibus illustravit. Lugd. Batav. 1820. 4°.

76. DOZY, R. P. A. Catalogus codicum orientalium Bibliothecae Academiae Lugduno-Batavae. Lugd. Bat. 1851. 2 dln. 8°.

77. Catalogus der bibliotheek van de Maatschappij der Ned. Letterkunde te Leiden. Leiden. 1829. 8°.

77*a*. Catalogus van de bibliotheek der Maatschappij van Nederlandsche Letterkunde te Leiden. Leiden. 1847—1857. 5 dln. 8°.

78. Catalogue de la bibliothèque Wallone, déposée à Leide. Leide. 1855. 8°.

Utrecht (N°. 79).

79. Naamlijst der boeken van het historisch genootschap, gevestigd te Utrecht. Utrecht. 1856. 8°.

Zwolle (N°. 80).

80. Catalogus van de boekerij der Overijsselsche vereeniging tot ontwikkeling van provinciale welvaart (te Zwolle). Kampen. 1857. 8°.

β. IN HET BUITENLAND (N°. 81—111).

België (N°. 81—92).

81. Bibliotheca Antverpiensis. Catalogue méthodique de la bibliothèque publique d'Anvers, suivi d'une table alphabétique des noms d'auteurs; et précédé d'une notice historique de cette Bibliothèque par F. H. MERTENS. Anvers. 1843—1846. 2 dln. 8°. Met platen.

82. Bibliotheca Antverpiensis. Catalogue méthodique de la bibliothèque d'Anvers. 1er Supplement. Anvers. 1852. 8°.

83. LAUDE, P. J. Catalogue méthodique de la bibliothèque publique de Bruges, suivi de la table alphabétique de noms

d'auteurs et des ouvrages anonymes, précédé d'une notice historique sur cette bibliothèque et de la table méthodique des matières. Bruges. 1847. 8°.

84. VOISIN, A. Bibliotheca Gandavensis. Catalogue méthodique de la bibliothèque de l'Université de Gand; précédé d'une histoire de cette bibliothèque et suivi de tables de noms d'auteurs, etc. *Jurisprudence.* Gand. 1839. 8°.

85. WALWEIN DE TERVLIET, J. A. Catalogue des manuscrits de la bibliothèque publique de la ville de Gand. Gand. 1816. 8°.

86. SAINT-GENOIS, J. DE, Catalogue méthodique et raisonné des manuscrits de la bibliothèque de la Ville et de l'Université de Gand. Gand. 1849 - 1850. Stuk 1 en 2. 8°. Met fac-simile.

1. Histoire et sciences auxiliaires.
2. Jurisprudence, Belles-lettres, Sciences et Arts.

87. (MARCHAL, J.) Inventaire des manuscrits de l'Ancienne Bibliothèque Royale des Ducs de Bourgogne. N°. 1—18000. Bruxelles et Leipzig. 1840. folio. Met plaat.

88. (——— —) Catalogue des manuscrits de la bibliothèque royale des Ducs de Bourgogne. Bruxelles et Leipzig. 1842. Dl. I—III. fol. Met platen.

Dl. I. Resumé historique. Inventaire N°. 1—1800.
Dl. II—III. Répertoire méthodique. 1ste en 2de gedeelte.

89. (VOISIN, A.) Bibliotheca HULTHEMIANA ou Catalogue méthodique de la riche et précieuse collection de livres et des manuscrits délaissés par M. CH. VAN HULTHEM. Gand. 1836—1837. 6 dln. 8°. Met portret *).

90. Catalogue des accroissements de la bibliothèque royale en livres imprimés, cartes. estampes et en manuscrits (Juillet 1838—1843). Bruxelles et Leipzig. 1843—1844. Stuk I—V. 8°.

91. Catalogue des livres de la bibliothèque de l'Observatoire Royal de Bruxelles. Bruxelles. 1847. 8°.

92. Catalogue des livres de la bibliothèque royale de Médecine de Belgique. Bruxelles. 1846. 8°.

---

*) Deze bibliotheek werd door de Belgische regering in haar geheel aangekocht en met de *Bibliothèque de Bourgogne* of Stads-Bibliotheek te Brussel vereenigd; zij vormt den grondslag der *Bibliothèque Royale.* Het volgende nommer, N°. 90, bevat dus de supplementen van dezen Catalogus.

Frankrijk (N°. 93—94).

93. HAMILTON, A., et L. LANGLÈS. Catalogue des manuscrits samskrits de la bibliothèque impériale, aves des notices du contenu de la plupart des ouvrages, etc. Paris. 1817. 8°.
94. Bibliothèque Impériale. Departement des imprimés. Catalogue de l'histoire de France. Paris. 1854—1857. Dl. I—IV. 4°.

Engeland en Amerika (N°. 95—98).

95. Catalogue of the scientific books in the library of the Royal Society. London. 1839. 8°.
96. Catalogue of miscellaneous Literature in the library of the Royal Society. London. 1841. 8 .
97. Catalogue of the printed books in the Royal Asiatic Society's library; and third report of the oriental Translation Committee. London. 1830. 4°.
98. Catalogue of the New-York State library. 1850. Albany. 1850. 8°.

Duitschland (N°. 99—105).

99. IRMISCHER, J. C. Handschriften-Katalog der Königlichen Universitäts-Bibliothek zu Erlangen. Frankf. a/M und Erlangen. 1852. 8°. Met fac-similé's.
100. ADLER, J. G. C. Bibliotheca Biblica Würtenbergentium Ducis olim Lorckiana. Altonae. 1787. 5 stukken. één bd. 8°.
101. Verzeichniss der Bibliothek der physicalisch-medicinischen Gesellschaft zu Würzburg. November 1853. Würzb. 1853. 8°.
102. Nachträge zum Verzeichnisse der Bibliothek der physikalisch-medicinischen Gesellschaft zu Würzburg. November 1854 und 1855. Würzb. 1854—1855. N°. 1 en 2. 8°.
103. PANZER, G. W. Litterarische Nachricht von den allerältesten gedruckten deutschen Bibeln aus dem 15ten Jahrhundert, welche in der öffentlichen Bibliothek der Reichsstadt Nürnberg aufbewahret werden. Nürnb. 1777. 4°.
104. Die Bibliothek der oberlausitzischen Gesellschaft der Wissenschaften (zu Görlitz) alphabetisch verzeichnet. Görlitz. 1819. 2 dln. 8°. Met portretten.
105. RATHGEBER, G. Bibliotheca Gothana. Section der abendländischen mit Gemälden geschmückten Handschriften. Gotha. 1839. 8°.

Italië (N°. 106).

106. Catalogus codicum Graecorum Bibliothecae Medic. Laurentianae.... Rec. illustr. edid. AUG. MAR. BAINDINIUS. Florentiae. 1768—1770. 3 dln. fol°.

Zweden en Noorwegen (N°. 107—109).

107. Fortegnelse over den Tilvaext, som det Kgl. Frederiks Universitets Bibliothek har erholdt i Aaret 1818—1852. Christiania. 1849—1858. roy.-8°.
108. Catalog over det Norske Videnskaberselskabs Samlinger. Kjöbenhavn. 1808. 8°.
109. Continuations-Catalog over det Kongelige Norske Videnskaberselskabs Samlinger. Trondhjem. 1831—1852. N°. 1—3. 4°.

Denemarken (N°. 110).

110. Catalog over Islands Stiftsbibliothek. Kjöbenhavn. 1828. 8°.

Rusland (N°. 111).

111. WELTER, W. L. Lijst der Nederlandsche handschriften in de Rus-Keizerlijke Bibliotheek te St. Petersburg. (Leiden. 1856). 8°. *).

---

d CATALOGUSSEN VAN BOEKERIJEN VAN BIJZONDERE PERSONEN EN VAN BOEKHANDELAARS-MAGAZIJNEN.
(N°. 112—195.)

112. Catalogus librorum bibliothecae PH. MARNIXII Sancto-Aldegondii. (*Volgt de Hollandsche titel:* Catalogue enz.) Lugd. Bat. 1599. 4°.
113. Bibliotheca BENTESIANA, sive catalogus librorum, quos collegit A. BENTES. Amst. 1702. 2 stukken, één bd. 4°.
114. Bibliotheca PERIZONIANA, sive catalogus exquisitissimorum rarissimorumque librorum et nummorum veterum JAC. PERIZONII. Lugd. Bat. 1715. 8°.

*) Overgedrukt uit de *Handelingen der Maatschappij van Nederl. Letterkunde te Leiden*. 1855.

115. Bibliotheca MENARSIANA, ou catalogue de la bibliothèque de feu J. J. CHARRON, Chevalier Marquis de Menars. La Haye. 1720. 8°.

116. Catalogus bibliothecae selectae T. BOENDERMAKER. Amst. 1722. 8°.

Met de bijgeschreven verkoopprijzen.

117. Bibliothecae BURMANNIANA, eve (*sic*) catalogus librorum... bibliothecae P. BURMANNI. Lugd. Bat. 1742. 8°.

Met de bijgeschreven verkoopprijzen.

118. Bibliotheca CUPERANA, continens selectissimos et rarissimos in quavis facultate libros... quos... collegit G. CUPERUS. Daventr. 1747. 8°.

119. Bibliotheca selectissima (IS. LE LONG), sive Catalogus librorum plurimum rarissimorum in omnibus facultatibus, scientiis ac linguis. (*Volgt de Hollandsche titel:* Een uitgezochte Bibliotheek *enz.*). Amst. 1744. 8°.

Met de bijgeschreven verkoopprijzen der handschriften.

120. Catalogue d'une nombreuse collection de livres en tout genre, rares et curieux, rassemblés... par J. NEAULME. La Haye. 1765. 6 dln. 2 bdn. 8°.

121. Bibliotheca GERDESIANA, sive catalogus librorum, quos in omni eruditionis genere sibi comparavit D. GERDES. Gron. 1765. 8°.

122. Bibliotheca KRIGHOUTIANA, sive catalogus librorum bibliothecae J. KRIGHOUT. Amst. 1770. 8°.

Bij sommige boeken zijn de verkoopprijzen met potlood bijgeschreven.

123. Bibliotheca NOORDKERKIANA, sive catalogus librorum bibliothecae H. NOORDKERK. Amst. 1772. 8°.

124. Bibliotheca GOCKINGANA, sive catalogus librorum exquisitimorum, rarissimorumque ut et manuscriptorum bibliothecae H. GOCKINGA. Traj. ad Rhen. 1773. 8°.

125. Catalogus van eene fraaije verzameling boeken, authentique stukken, kaarten, prenten, enz., nagelaten door J. WAGENAAR. Amst. 1773. 8°.

126. Catalogus librorum praestantiorum J. VAN DER MARCK. Leyd. 1774. 8°.

127. Catalogue d'une bibliothèque de littérature, particulièrement d'Histoire et de Poésie d'environ 19 mille volumes (de R. M. VAN GOENS). Utr. 1776. 2 dln. 8°.

128. Bibliotheca BURMANNIANA, sive catalogus librorum bibliothecae P. BURMANNI SECUNDI. Lugd. Bat. 1779. 8°.

Met wit papier doorschoten exemplaar met de verkoopprijzen en de namen der koop

129. Bibliotheca CROFTSIANA. A catalogue of the library of THOM. CROFTS, London. 1783. 8°.

130. Bibliotheca PINELLIANA. A catalogue of the library of MAFFEI PINELLI, Late of Venice. London. 1789. 8°.

131. Catalogue des livres de la bibliothèque de M. P.-A. BOLONGARO CREVENNA. Amst. 1789. 5 dln. 8°.

Met wit papier doorschoten, waarvan sommige bladen door prof. WILLMET met bibliogr. aanteekeningen beschreven zijn. Dit exemplaar bevat tevens de zeldzame lijst der prijzen, waarvoor de opgehoudene artikelen te bekomen waren (8 blz.).

132. Catalogus van eene kostbaare en zeer zeldzaame verzameling van manuscripten, voor het grootste gedeelte nagelatèn door J. en C. DE WITT. Leyden. 1791. — Bibliotheca BLEISWIJKIANA, sive catalogus librorum... quos collegit PETR. VAN BLEISWIJK. Hag. Com. 1791. 2 stukken. — Catalogus van eene uitmuntende verzameling van gedrukte en geschrevene resolutiën en verdere staatspapieren, van het begin der Republiek tot 1793, toebehoorende aan H. FAGEL. 's Hage. 1803. — Bibliotheca WALLIANA, sive catalogus librorum... P. H. VAN DE WALL. Hag. Com. 1809. — één bd. 8°.

133. Prix des livres de la bibliothèque delaissée par P. VAN BLEISWIJCK. 8°.

* Catalogus librorum G. BILDERDIJK (1797). Zie de hoofdafdeeling: B. KLINKERTS verzameling.

134. Catalogue de la bibliothèque de M. feu M. LESTEVENON. La Haye. 1798. 8°.

135. Bibliotheca RÖVERIANA, sive catalogus librorum MATTH. RÖVERI. Lugd. Bat. 1806. 2 stukken. 8°.

136. (WESTREENEN VAN TIELLANDT, W. H. J. VAN,) Catalogue de la bibliothèque et du cabinet de médailles, antiques et modernes, etc., délaissés par P. VAN DAMME. La Haye. 1807. 2 dln. 8°.

137. Catalogus eener verzameling van boeken, teekeningen en prenten, bijeenverzameld door J. VAN BUREN. 's Hage. 1808. 8°.

138. Catalogus van eene uitmuntende verzameling van boeken, enz. (nagelaten door P. DE SMETH VAN ALPHEN). Amst. 1810. 8°.

139. Catalogue d'une bibliothèque curieuse, etc. de feu M. J. VISSER. La Haye. 1811. 8°.

140. Bibliotheca BOSCHIANA, sive catalogus librorum HERM. BOSCH. Amst. 1812. 8°.

Met wit papier doorschoten, met de verkoopprijzen en de namen der koopers.

141. Catalogue des livres de la bibliothèque de feu M. DUVAL (d'Alençon). Paris. 1814. 8°.

142. Catalogue des livres rares et précieux de feu M. BOSQUILLON. Paris. 1815. 8°.

143. Catalogue des livres de la bibliothèque de feu M. P. SUE. Paris. 1816. 8°.

144. Bibliotheca HULTMANNIANA, sive catalogus librorum CAROL. GERARD. HULTMAN. Sylvae Ducis. 1821. 8°.

145. Catalogue des livres de la bibliothèque de feu M. J. H. VAN SWINDEN. Amst. 1824. 8°.

146. Bibliotheca MEERMANNIANA, sive catalogus librorum impressorum et codicum manuscriptorum quos maximam partem collegerant G. et J. MEERMAN. Hag. Com. 1824. 4 dln. 2 bdn. 8°.

Met bijgeschreven verkoopprijzen.

146a. Articles omis et defectueux de la bibliothèque de feu M. J. MEERMAN. 8°.

147. Prix des livres de la bibliothèque MEERMANNIANA. La Haye, etc. 1824. 8°.

148. Catalogus van eene aanzienlijke verzameling van Latijnsche, Nederduitsche en Fransche boeken. Voorts eenige kostbare zeer oude Latijnsche, Nederduitsche en Oostersche handschriften, enz., bijeenverzameld door een voornaam liefhebber der Nederlandsche Geschiedenis en Oudheden (J. KONING). Amst. 1828. 8°. *).

Met bijgeschreven verkoopprijzen en namen der koopers.

149. Catalogus bibliothecae medicae C. H. à ROY. Amst. 1830. 5 dln. 8°.

150. Catalogue des livres de la bibliothèque de feu M. J. N. HALLÉ. Paris. 1823. 8°.

151. Catalogue des livres composant la bibliothèque de feu M. A.-A. ROYER-COLLARD. Paris. 1826. 8°.

---

*) Ook met een' Franschen titel.

152. Catalogue des livres de la bibliothèque de feu M. C. L. F. ANDRY. Paris. 1830. 8°.

* Catalogus van boeken en handschriften enz. nagelaten door W. BILDERDIJK (1832). Zie de hoofdafdeeling: B. KLINKERTS verzameling enz.

153. Catalogus librorum quos reliquit É. RASK. Havniae. 1833. 8°.

154. Catalogue des livres de la bibliothèque de feu M. T******. Paris. 1834. 8°.

* (VOISIN, A.) Bibliotheca HULTHEMIANA. Zie hiervoor N°. 89.

155. Bibliotheca WILLMETIANA. Catalogus bibliothecae instructissimae, quam in suos usus comparavit J. WILLMET. Amst. 1837. 8°.

156. Catalogus librorum quos, maxime parte, in suos usus comparavit J. A. PALM. Amst. 1837. 8°.

157. Bibliotheca FUHRMANNIANA, oder Verzeichniss der von dem verstorbenen Prediger W. D. FUHRMANN hinterlassenen Bibliothek. Hamm. 1838—1839. 2 dln. 8°.

158. Catalogus librorum ac manuscriptorum bibliothecae SCHULTENSIANAE, qua usus est J. H. VAN DER PALM. Lugd. Bat. 1841. 8°.

159. Catalogue des livres, dessins et estampes de la bibliothèque de feu M. J.-B. HUZARD. Paris. 1842. 3 dln. 8°.

160. Catalogue des livres composant la bibliothèque de feu M. L.-CH. DENEUX. Paris. 1847. 8°.

161. Catalogue des livres de géologie, botanique, zoologie, médecine, anatomie, physiologie, physique, littérature, histoire, français et étrangers, composant la bibliothèque de feu M. H. D. DE BLAINVILLE. Paris. 1850. 8°.

162. Catalogue des livres d'histoire naturelle, de physiologie, médecine, chimie, pharmacie, botanique, voyages, histoire, et d'autographes, composant les bibliothèques de feu M. OLIVIER et de feu M. VIREY. Paris. 1850. 8°.

163. Catalogue des livres imprimés et manuscrits composant la bibliothèque de feu M. E. BURNOUF. Paris. 1854. 8°.

164. Catalogue des livres principalement relatifs aux sciences et aux beaux-arts, à l'histoire et à l'archéologie, qui composaient la bibliothèque de feu M. L. E. F. HÉRICART DE THURY. Paris. 1854. 8°.

165. Catalogue des livres et cartes composant la bibliothèque de feu M. H. C. SCHUMACHER. 1e partie. *Sciences mathématiques, physiques et naturelles.* Berlin. 1855. 8°.

166. Catalogue des livres relatifs aux sciences naturelles, géolo-

gie, botanique, zoologie, médecine, etc., qui composaient la bibliothèque de M. C. G. C. REINWARDT. Leide. 1855. 8°.

167. Catalogue de la bibliothèque de littérature grecque et latine, saints pères grecs et latins, histoire ancienne et antiquités, et de linguistique égyptienne, gothique et hollandaise de feu M. D: J. VAN LENNEP. Amst. 1855. 8°.

168. Catalogue de livres rares et précieux composant la bibliothèque de feu M. J. B. DE BEARZI. Paris 1855. 8°.

169. Catalogue de livres anciens la plupart à figures provenant en partie de la bibliothèque de feu M. M. J. G. KRAENNER DE RATISBONNE. Paris. 1855. 8°.

170. Catalogus der regtsgeleerde bibliotheken, nagelaten door C. A. DEN TEX en A. BACKER. Amst. 1855. 8°.

171. Catalogue d'une collection choisie de livres d'histoire naturelle, principalement d'entomologie, laissée par feu M. W. DE HAAN. Leide. 1855. 8°.

172. Catalogus der bibliotheken van G. C. HAGEMAN en H. BEEKE. Leid. 1854. 8°.

173. Catalogus der bibliotheken over godgeleerdheid, geschiedenis, regtsgeleerdheid, schoone kunsten, enz., nagelaten door J. L. WOLTERBEEK, H. WEYLAND, J. BOEKE, J. W. ABRESCH en A. BACKER. Amst. 1855. 8°.

174. Catalogue des livres scientifiques, cartes et autographes composant les bibliothèques de feu M. A. L. CRELLE et de feu M. A. L. BUSCH. Berlin. 1856. 8°.

175. Catalogus van eene verzameling prentwerken, grootendeels nagelaten door A. VAN DER HOOP. Amst. 1856. 8°.

176. Catalogus der boekverzamelingen, voornamelijk over regtsgeleerdheid, Nederlandsche geschiedenis en letterkunde, nagelaten door D. A. WALRAVEN en J. P. AREND. Amst. 1856. 8°.

177. Catalogue des livres composant la bibliothèque de feu M. J. J. MARCEL. Paris. 1856. 8°.

178. Catalogus eener kleine, doch zeer belangrijke regtsgeleerde bibliotheek, alsmede van vele werken aangaande godgeleerdheid enz. Leid. 1856. 8°.

179. Catalogus eener bibliotheek over R. Kathol. godgeleerdheid, geschiedenis en letterkunde (alles bijzonder met betrekking tot de Middeneeuwen). Nagelaten door H. J. C. VAN NOUHUYS. Amst. 1856. 8°.

180. Catalogus eener belangrijke bibliotheek, nagelaten door C. SANDENBERGH MATTHIESEN. Amst. 1856. 8°.

181. Catalogus van boeken over godgeleerdheid, Oostersche letteren en kerkelijke geschiedenis, metaphysica en regtsgeleerdheid, Nederlandsche en algemeene historie en antiquiteiten, enz, nagelaten door P. J. I. DE FREMERY en A. VAN HERWAARDEN. Utrecht. 1856. 8°.

182. Catalogue de livres relatifs aux sciences naturelles etc., delaissés par feu M. P.-J.-I. DE FRÉMERY et feu M. T.-D. SCHUBÄRT. Utrecht. 1856. 8°.

183. Catalogus der collectie van prentwerken, nagelaten door C. SANDERBERGH MATTHIESSEN. Amst. 1856. 8°.

184. Catalogus van belangrijke boekverzamelingen over natuurlijke geschiedenis, geneeskunde in haren geheelen omvang, natuur- en scheikunde, en inzonderheid over mathesis en astronomie, grootendeels nagelaten door Jhr. B. DE JONGE, G. C. VAN DER SCHROEFF en J. POST. Amst. 1856. 8°.

185. Catalogus van eene fraaije verzameling boekwerken, nagelaten door J. P. VAN ROSSEM. Amst. 1856. 8°.

186. Catalogus der bibliotheek over regtsgeleerdheid, geschiedenis, sterre-, meet-, werktuig- en letterkunde, nagelaten door B. DONKER CURTIUS. Amst. 1857. 8°.

187. Catalogus eener kleine maar fraaije verzameling boeken, over regtsgeleerdheid en staatswetenschappen, Nederlandsche en algemeene geschiedenis, enz. 's Gravenh. (1857). 8°.

188. Catalogus van eene verzameling boeken, in alle vakken van wetenschap en smaak, nagelaten door G. J. A. MIJNSSEN, D. SLUIJTER en J. DE KEIJZER. Amst. 1857. 8°.

189. Catalogus der boekverzameling, meerendeels over geschiedenis en letterkunde, inzonderheid van Nederland, nagelaten door A. J. VAN DER AA, en van werken over geneeskunde, nagelaten door R. CNOOP KOOPMANS. Amst. 1857. 8°.

190. Catalogus eener verzameling boeken over godgeleerdheid, oude en nieuwe letterkunde, geschiedenis, regtsgeleerdheid, enz., ten deele nagelaten door M. C. VAN HOUTEN; benevens een appendix bevattende werken over botanie, chemie, pharmacie, physica, geneeskunde enz. Groningen. 1857. 8°.

190*a*. Catalogus eener belangrijke boekverzameling van vele beste werken over regtsgeleerdheid en geschiedenis, nagelaten door P. A. BRUGMANS, J. COHEN STUART en F. A. HEKMEIJER. Amst. 1857. 8°.

190*aa*. Catalogus van eene fraaije boekverzameling, voornamelijk

over godgeleerdheid en letterkunde, nagelaten *enz.* (*als het voorgaande nommer*). Amst. 1857. 8°.

190*ab*. Catalogus van boeken *enz.* gedeeltelijk nagelaten door A. DEKETH en Z. REIJERS. 's Gravenhage. 1857. 8°.

---

191. Catalogus van boeken, plaatwerken en kaarten, over de Nederlandsche bezittingen, zoo vroegere als tegenwoordige, in Azië, Afrika en Amerika. Amst., F. MULLER, 1854. 8°.

192. Catalogus van boeken en kaarten over Neêrlands waterstaat, voorhanden en verkrijgbaar bij F. MULLER. Amsterd. 1855. 8°.

192*a*. Catalogus van regtsgeleerde werken, verkrijgbaar bij F. MULLER. Amst. 1855. 8°.

193. Derde catalogus van oude en nieuwe boeken, voorhanden en te bekomen bij M. NIJHOFF. 's Gravenh. 1855. N°. 1. 8°.

194. Catalogus van het uitgebreid magazijn van godgeleerde werken, verkrijgbaar bij FRED. MULLER. Amst. 1857. 8°.

194*a*. Catalogue de livres orientaux, en vente chez F. MULLER. Amst. 1857. 8°.

194*aa*. Catalogus eener uiterst zeldzame verzameling van Hollandsche bijbels, psalmen, incunabulen, geestel. liederen, Hollandsche godgeleerde werken, der 16e en 17e eeuw. Allen uitvoerig beschreven en vergezeld van aanteekeningen, drie registers en aanhangsels. Verzameld door, en verkrijgbaar bij F. MULLER. Amst. 1857. 8°.

195. Medicinischer Catalog des antiquarischen Bücherlagers von H. LÄMMLIN in Schaffhausen. 1857. 8°.

E.

GESCHIEDENIS VAN NEDERLAND MET HARE HULPWETENSCHAPPEN.

I. GESCHIEDENIS. *)

a. INLEIDING.

(*Inleiding.* — *Bibliographie.* — *Letterkunde.* — *Archiefwezen.* — *Algemeene geschriften* (Generalia). — *Mengelwerken.* — *Woordenboeken.*)

1. CAPELLE, J. P. VAN, Redevoering over het oogpunt, waaruit in den tegenwoordigen tijd de beoefening der vaderlandsche geschiedenis moet beschouwd worden... Amst., Stads-Drukkerij, 1819. 4°. 57 blz. *Best papier.*
2. BEIJERMAN, H. Over het schrijven van de geschiedenis der Nederlanden. 's Gravenh., Lands-drukkerij, 1830. 8°. VIII en 52 blz.
3. GROEN VAN PRINSTERER, G. Proeve over de zamenstelling eener algemeene Nederlandsche geschiedenis, naar aanleiding van 's Konings besluit van den 23sten December 1826, artikel 2. 's Gravenh., Lands-drukkerij, 1830. 8°.
4. ROYAARDS, H. J. Bijdragen tot de bewerking van de geschiedenis der Nederlanden. 's Gravenh., Lands-drukkerij, 1830. 8°.
5. DEWEZ. Discours prononcé le 5 Mars 1827, pour l'ouverture du cours d'histoire des Pays-Bas, au Musée des sciences et des lettres de Bruxelles. 8°. Zond. titelbl. 16 blz.

   Getrokken uit DEWEZ, *Cours d'histoire Belgique etc.* Brux. 1833. dl. I. bl. 35—50.

*) Voor geschriften van Nederlandsch-historischen inhoud, uitgegeven door genootschappen of in hunne werken opgenomen, vgl. de hoofdafdeeling: Werken van vorstelijke maatschappijen en geleerde genootschappen.

6. NOORDZIEK, J. J. F. Over het uitgeven van onbekende oorkonden der geschiedenis van Nederland. 's Gravenh., P. H. NOORDENDORP, 1847. 8°.

---

7. TIELE, P. A. Bibliotheek van pamfletten, traktaten, plakkaten en andere stukken over de Nederlandsche geschiedenis; en van in Nederland gedrukte stukken over gebeurtenissen in en buiten Europa, voornamelijk in Engeland, Azië en Amerika. Beschreven, naar tijdorde gerangschikt en met alphabetische registers voorzien. 1ste afdeeling. Beschrijving der verzameling van F. MULLER te Amsterdam. Van het begin der 16de tot het midden der 18de eeuw. Amst., F. MULLER, 1856—1857. St. 1—4. 4°.

8. PALIER, H. Lijst eener prentverzameling der vaderlandsche geschiedenis en aardrijkskunde der Nederlanden. 's Hertogenbosch, H. PALIER en Zoon, 1851. 8°.

---

9. WIND, S. DE, Bibliotheek der Nederlandsche geschiedschrijvers (970—1 48). Middelburg, Gebr. ABRAHAMS, 1831—1835. Dl. I. 5 stn. 8°.

---

10. NOORDZIEK, J. J. F. Archiefwezen 1826—1852, met eene korte opgave van den inhoud van eenige boekerijen. 'sGravenh., P. H. NOORDENDORP, 1853. 8°.

11. (BRINK, R. C. BAKHUIZEN VAN DEN,) Overzigt van het Nederlandsch Rijks-Archief, uitgegeven op last van Z. Exc. den Minister van Binnenlandsche Zaken. 's Gravenh., M. NIJHOFF, 1854. St. I. 8°.

12. (NIJHOFF, I. A.) Kort overzigt van den toestand der oude archieven in Gelderland. (Arnhem. 1851. Niet in den handel). 8°. 14 blz.

13. NIJHOFF, I. A. Overzigt van het archief afkomstig van het Graafschap Kuilenburg. Arnhem, I. A. NIJHOFF, 1836. 8°. Met uitsl. geslachtstafel. 48 blz.
    Overdruk uit NIJHOFFS *Bijdragen voor Vad. Geschied.* enz., dl. I.

14. NIJHOFF, P. Berigt aangaande het oud Archief der stad Nijmegen. Arnhem, I. A. NIJHOFF, 1850. 8°. 40 blz.
    Overdruk uit NIJHOFFS *Bijdragen voor Vad. Gesch. en Oudhk.*, Dl. VII.

15. NIJHOFF, P. Register op het archief, afkomstig van het voormalig hof des Vorstendoms Gelre en Graafschaps Zutphen... Arnhem, IS. AN. NIJHOFF en Zoon, 1856. 8°.

16. KOPS, J. L. DE BRUYN Stukken der grafelijke tijden, uit het archief der stad Haarlem. Met eene korte beschrijving. Haarlem, A. C. KRUSEMAN, 1850. 8°.

---

17. LEEUWEN, S. VAN, Batavia illustrata, ofte Verhandelinge van den Oorspronk, Voortgank, Zeden, Eere, Staat en Godtsdienst van Oud Batavien, mitsgaders van den Adel en Regeringe van Hollandt... 's Gravenh., J. VEELY *enz.*, 1685. Met privilegie voor 15 Jaren. 2 dln. fol°. Met titelplaat bij dl. I.

18. (BURMAN, P.) Aanmerkingen over de redenvoeringen van K. J. GUNDELING, over den staat der Republyk van Holland, door Gunsteling van Neurenberg. Uyt het Latijn. Onder de linden der geleerden, 1736. 8°.

19. BARRE DE BEAUMARCHAIS, A. DE LA, Le Hollandois, ou Lettres sur la Hollande ancienne et moderne. Francfort, J. VARRENTRAPP, 1738. 8°.

20. STIJL, S. De opkomst en bloei van de republiek der Vereenigde Nederlanden; vòorafgegaan door eene verhandeling over de opkomst en den ondergang van oude en hedendaagsche republieken. Amst. P. CONRADI, en Harl., F. VAN DER PLAATS en Jun., 1774. 8°.

21. (ENGELBERTS, E. M.) Verdediging van de eer der Hollandsche Natie, 2de veel vermeerderde druk. Amst., YNTEMA en TIEBOEL, 1776. 8°. Met portret.

22. (MEYER, J. D.) Lettre adressée à »L'Observateur de Bruxelles," par un Neêrlandais. La Haye, librairie Belgique, 1815. 8°. 39 blz.

23. SCHELTEMA, J. Rusland en de Nederlanden beschouwd in derzelver wederkeerige betrekkingen. Amst., H. GARTMAN, 1816—1819. 4 Dln. 8°. Met portret.

24. BEIJERMAN, H. Redevoering ten betooge, dat het geenszins de Engelschen zijn, zoo als MONTESQUIEU zegt, maar de Nederlanders, welke ter zelfder tijd die drie gewigtige zaken, de godsdienst, de vrijheid en den handel ten meesten maatschappelijken nutte wisten aan te wenden. Amst., Stadsdrukkerij, 1839. 4°. 74 blz. *Velijn pap.*

25. BOSSCHA, J. De Duitschers en de Nederlanders vóór den Munterschen Vrede. Eene voorlezing. 's Gravenh., J. ROERING, 1847. 8°. 39 blz. *Zwaar velijn pap.*
26. KIST, N. C. Neêrland's bededagen en biddagsbrieven. Leiden, S. en J. LUCHTMANS, 1848. 2 dln. 8°.

---

27. SCHELTEMA, J. Geschied- en letterkundig mengelwerk. Amst., H. GARTMAN, 1807—1819; Utrecht, J. G. VAN TERVEEN, 1822—1836. 17 stukken. 6 dln. 8°. Met platen.
28. Overijsselsche almanak voor oudheid en letteren. 1836—1855. Deventer, J. DE LANGE, 1835—1855. Jaarg. 1—20. 8°. Met platen.
29. Bijdragen voor vaderlandsche geschiedenis en oudheidkunde, verzameld en uitgegeven door IS. AN. NIJHOFF. Arnhem, IS. AN. NIJHOFF, 1837—1856. 10 dln. 8°. Met platen, kaarten en fac-similé's.
30. Bijdragen voor vad. gesch. *enz.* Nieuwe reeks. Arnh., IS. AN. NIJHOFF en Zoon, 1857. Dl. I, 1. 8°.
31. WAGENAAR, J. Verzameling van historische en politieke tractaaten. Amst., YNTEMA en TIEBOEL, 1776. 8°.
32. SPAEN, W. A. VAN, Pròeven van historie en oudheidkunde. Cleve, W. MÖLLER, 1808. 8°.
33. WIJN, H. VAN, Huiszittend leeven, bevattende eenige mengelstoffen over afzonderlijke en, voorheen, weinig of niet bewerkte onderwerpen, betrekkelijk tot de letter-, historie- en oudheidkunde van Nederland. Amst., J. ALLART, 1807—1812. Dl. I—II, 1. 8°.
34. JONGE, J. C. DE, Verhandelingen en onuitgegeven stukken, betreffende de geschiedenis der Nederlanden. Delft, Wed. J. ALLART, 1825—1827. 2 dln. 8°. Met fac-similé's.
35. CAPELLE, J. P. VAN, Bijdragen tot de geschiedenis der Nederlanden. Haarlem, V. LOOSJES, 1827. 8°.

    Voorin eene inscriptie van den schrijver.

36. WILLEMS, J. F. Mengelingen van historisch-vaderlandschen inhoud. Antwerpen, Wed. J. S. SCHOESETTERS, 1827—1830. 8°.
37. SIEGENBEEK, M. Redevoeringen en verhandelingen over onderwerpen, tot de vaderlandsche geschiedenis en letterkunde behoorende. Dordrecht, BLUSSÉ en VAN BRAAM, 1836. 8°.

38. HARDERWIJK, J. VAN, Geschied- en letterkundige bijdragen. Rott., H. W. VAN HARDERWIJK, 1837. 8°. IV en 48 blz.
39. SCHELTEMA, P. Oud en Nieuw, uit de Vaderlandsche Geschiedenis en Letterkunde. Amst., G. PORTIELJE, 1844—1847. 2 dln. 8°. Met platen.
40. HALL, M. C. VAN, Gemengde schriften betrekkelijk tot de geschiedenis, de letterkunde en de geschiedenis der vaderlandsche regtsgeleerdheid. Amst., J. F. SCHLEIJER, 1848. 8°.

---

41. HALMA, F. Tooneel der Vereenigde Nederlanden, en onderhorige landschappen, geopent in een Algemeen Historisch, Genealogisch, Geographisch en Staatkundig Woordenboek, waar in de Aloude, de Opvolgende en Hedendaagsche Staat dezer Gewesten naar de orde van 't A, B, C ontvouwen en opgeheldert wordt... met behulp van verscheide Kenners bijeenvergadert en zamengestelt... Vervolgt door M. BROUËRIUS VAN NIDEK... Met naauwkeurige Landkaarten en fraaie Printverbeeldingen versiert. Leeuwarden, H. HALMA, 1725. 2 dln. fol.
42. KOK, J. Vaderlandsch-, Geschied-, Aardrijks-, Geslacht- en Staatkundig Woordenboek; in zig vervattende, de Oude en Hedendaagsche Kerkelijke en Waereldlijke Geschiedenissen der Vereenigde Nederlanden, en onderhoorende Landschappen; Beschrijvingen van Steeden, Dorpen, Adelijke Huizen, en Gebouwen: derzelver Stichting, Gelegenheid, Opkomst, Aanwas, Lotgevallen en Voorregten, enz. enz. Als mede Levensverhaalen, van alle vermaarde Mannen en Vrouwen, die door staatsbestier, krijgskunde, geleerdheid, kunsten en wetenschappen, zig beroemd gemaakt hebben, enz.... Amst., J. KOK., 1780—1795. Dl. I—XXVI, XXIX—XXXIII. 8°. Met kaarten, platen en portretten.

Dus luidt de titel vóór dl. I, III—XII; voor deel II is die: *Vaderlandsch* enz. *Woordenboek;* terwijl de overige deelen, die bij J. ALLART te Amsterdam het licht zagen, eenvoudig ten titel voeren: òf: *Vaderlandsch Woordenboek, door* J. KOK — òf: *Vaderlandsch Woordenboek oorspronkelijk verzameld door* enz.

Dl. XXVII, XXVIII, XXXIV en XXXV, alsmede de 3 deelen Bijvoegsels ontbreken.

---

b. GESCHIEDENIS VAN GEHEEL NEDERLAND.

a. ALGEMEENE WERKEN. *).

43. Archief voor kerkelijke en wereldsche geschiedenissen, inzonderheid van Utrecht. Uitgegeven... door J. J. DODT VAN FLENSBURG. Met eene voorrede van H. J. ROYAARDS. Utrecht, 1838—1848. 7 dln. 4°.

Dl. I zag bij JOH. ALTHEER 't licht, dl. II—VI bij N. VAN DER MONDE, en dl. VII bij L. E. BOSCH en Zoon.

44. Archief voor kerkelijke en wereldlijke geschiedenis van Nederland, meer bepaaldelijk van Utrecht. (Als vervolg op het »Archief voor kerkelijke en wereldsche geschiedenissen," uitgegeven door... J. J. DODT VAN FLENSBURG). Uitgegeven door A. M. C. VAN ASCH VAN WIJCK. Utrecht, KEMINK en Zoon, 1850—1853. Dl. I—III. 4°.

45. BERGH, L. PH. C. VAN DEN, Gedenkstukken tot opheldering der Nederlandsche Geschiedenis, opgezameld uit de archiven te Rijssel... Leiden, S. en J. LUCHTMANS, 1842. 8°.

46. Recueil van de Tractaaten, gemaackt en geslooten tusschen de... Staaten Generaal... ter eenre, ende verscheyde Koningen, Princen en Potentaaten ter andere zyde (*van 25 April* 1576 *tot Junij* 1701). 's Gravenh., J. SCHELTUS, z. j. (1701?) 4°.

Dus luidt de algemeene titel; doch ieder der 73 stukken, welke deze verzameling bevat, heeft, behalve het eerste stuk, een' bijzonderen titel, doorgaans met opgave van plaats en jaar der oorspronkelijke uitgave, en van den naam des drukkers.

---

47. VAERNEWYCK, M. VAN, Die historie van Belgis, diemen anders namen mach: den Spieghel der Nederlantscher audtheyt. Waer inne men zien mach... veel wonderlicke Gheschiedenissen, die... over al die weerelt gheschiet zijn: maer bysonder in die Nederlanden... Ghemaeckt deur MARCUS VAN

*) In deze onderafdeeling zijn opgenomen die werken, welke niet uitsluitend over één bepaald tijdvak handelen. — De overige zijn naar gelang der tijdvakken gerangschikt.

VAERNEWIJCK: excellent Poët ende Historiographe Moderne. Nu tweedemael ghedruct, ende in veel plaetsen ghecorrigiert, verbetert, eñ met noch een schoone eñ zeer bequame Tafel verciert. Gent, by de Weduwe van GHEERAERT VAN SALENSON, in den Bybel, op de Hoochpoort, 1574. Cvm gratia et privilegio. fol. Met ingedr. houtsneden en het begin van een inhouds-register in handschrift.

48. ————— — —— De historie van Belgis diemen anders noemen mach: den Spieghel der Nederlantscher oudtheyt... Nu voor nieus in veel plaetsen ghecorrigiert, verbetert, ende met noch een schoone ende zeer bequame Tafel verciert. t' Hantwerpen, H. VERDUSSEN, inde Camerstraete, inden Rooden Leeu, 1619. fol. Met ingedr. houtsneden.

49. WACHTENDORP, C. Oude Hollandsche Geschiedenissen Ofte, Corte Rym-Kronyck Verdeelt in XIIII Boecken, beginnende van de Suntvloet tot... 1560. Verciert met verscheyden (*ingedrukte*) copere Platen. Amst., JOH. PAULI, op de Geldersche Kay inde Romer, 1645. 4°.

50. Die Chronycke van Hollant, Zeelant ende Vrieslant. Bheginnende van Adams tijden... tot den Jare MCCCCC ende XVII... Hier is by ghevoecht het tweede deel, oft vervolch, van de Hollandtsche Cronijcke, mitsgaders de gheschiedenissen van dandere Nederlanden ende der seluer omliggende Provincien: Hoe ende wanneer die veranderinghe inde Religie toeghecomen is, met dOorloghen daer wt ontstanden. Van den Jare 1516 totten Jare 91. Delf, AELBR. HENDRICKSZ., aen d'oude Delft, 1591. fol. Met eene houtsnede op den titel, voorstellende DIRK I, Graaf van Holland.

Het tweede deel heeft den bijzonderen titel:

Het tweede deel vande Hollandtsche ende Zeelandtsche Cronycke, Mitsgaders der Brabandtscher, Ulaemscher, Gelderscher, Uriescher ende d'ander Nederlandtscher, ende der seluer omligghende Provintien gheschiedenissen, ende veranderinghe inder Religie, Met d'Oorloghen daer wt ontstanden, in Duytslandt, Vranckrijck, Enghelandt ende Nederlandt: Vanden jaere *enz.* Met grooter vlijt by een vergadert, door E. D(E) V(EER)... 's Gravenh., AELBR. HEYNDRICKSZ., 1591. Met eene van achteren bedrukte kaart.

Hierachter volgt:

Historie ofte wiider verclaringhe vandc Nederlandtscho geschiedenissen, oorloghen *enz.* Vanden Jare 1566 totten wtganghe vanden Jare 90. Delft, A. HEYNDRICXS., by de oude Brugghe teghen over de Craen, 1590. *Vgl. N°. 145. van deze hoofdafdeeling.*

51. (PETIT, J. F. LE,) La grande chroniqve ancienne et moderne, de Hollande, Zelande, VVest-Frise, Utrecht, Frise, Overyssel et Groeningen, jusques à la fin de l'an 1600... Dordrecht, J. CANIN, 1601. Avec privilège pour dix ans. 2 dln. één bd. fol. Met ingedr. portretten.

Het adres op den titel van dl. II luidt: Dordrecht, de l'impression de GUILLAUME GUILLEMOT.

52. D'oude Chronijcke ende Historien van Holland (met West-Uriesland) van Zeeland ende van Wtrecht. Van nieus oversien, vermeerdert, verbetert *enz.* Door W. VAN GOUTHOEVEN. Beginnende van den Jare... 449 tot... 1620. Dordrecht, Ghedruckt by PEETER VERHAGHEN, 1620. 2 dln. één bd. fol. Met ingedr. houtsneden.

Het tweede deel heeft den titel:

Dat tweede deel Ofte, Vervolgh vande Chronijcke van Hollant, Seelant ende Utrecht *enz.* Beginnende metten Jare 1556 tot... 1620... Door E. DE VEER ende N. D. C(LERCK), *enz.*

53. MIRAEUS, A. Rervm Belgicarvm chronicon ab JULII CAESARIS in Galliam adventv vsqve ad vvlgarem CHRISTI anno 1636... Antv., GUIL. LESTAENIUS, 1635. Cum gratia et privilegio. fol.

54. (SCRIVERIUS, P.) Beschrivinge van Ovt Batavien Met de Antiquiteyten vandien Mitsgaders D'Afbeeldinge, Afcomst ende Historie der... graven van Hollant, Zeelant ende Vrieslant etc. Als oock Een Corte Beschrivinghe der Nederlansche Oorlogen... vanden Aenvang der Nederlanse beroertē tot... 1646 incluys met de (*ingedrukte*) Afbeeldinge der Gouverneurs en andere Chrychs-helden. Amst., BROER JANSZ., 1646. 8°.

De in bovenstaanden titel genoemde *Corte Beschrivinghe* is een afzonderlijk werk met den titel: *Corte Historische Beschryvinghe* enz.

55. Het Oude Goutsche Chronycxken van Hollandt, Zeelandt, Vrieslandt en Vtreght. door... P. SCRIVERIUS, op nieus oversien en verbetert. Als mede met een Byvoeghsel en Toetssteen vermeerdert. Met der Graven Afbeeldinge in 't Kooper verciert. Amst., JAN HENDRICKSZ BOOM, *enz.*, 1663. 4°. Met gegraveerden titel en ingedrukte platen.

56. HEUTERUS, P. Rervm Belgicarvm libri XV qvibvs describvntvr pace belloqve gesta a Principibvs Avstriacis in Belgio, nempe MAXAEMILIANO primo caesare. PHILIPPO primo

castellae Rege. CAROLO V caesare. PHILIPPO II, Hispanarum rege... Praemissus est operi libellus singularis de vetustate ac nobilitate familiae Habspurgicae ac Austriacae... Antverpiae, MART. NUTIUS, ad insigne duarum ciconiarum., 1598. Cum Gratia et Privilegio. 4°.

57. Historia Belgica: Hoc est rervm memorabilivm qvae in Belgio, iam inde a pace illa Cameracensi... passim... euenerint, brevis designatio... ab 1529 usque in 83, annum prasentem... Accessit Epitome χρονικῶν Regum Francorum omnium, a PHARAMŪDO, ad HENRICUM III etc. Francof., S. FEYRABENIUS, 1583. kl. 8°.

Op de keerzijde van den titel leest men: Auctores huius Opusculi. PHILIPPUS GALLAEUS. GERHARDUS CANDIDUS. *Chronologia omnium Regum Francorum.* MICHAEL VOSMERUS.

58. METEREN, E. VAN, Historie der Neder-landscher ende haerder Na-buren Oorlogen ende geschiedenissen tot den Jare 1612. Nu de laestemael bij hem voor sijne doodt merckelijck verbetert eñ in XXXII boecken voltrocken, Is mede hier by gevoegt des Autheurs leven (*door* SIMON RUYTINCK). Verrijckt beneffens de Land-Caerte met bij na hondert correcte Conterfeijtsels vande voortreflijcste Personagien in dese Historie verhaelt... Gedruckt... 1614. 's Gravenh, Wede. *enz.* van H. IACOBSSZ VAN WOUW, 1623. fol.

Behalve het adres der uitgevers is de geheele titel gegraveerd.

59. ——— — —, Historie van de oorlogen en geschiedenissen der Nederlanderen *enz.* beginnende met... 1315 en eindigende met... 1611; voorzien met afbeeldingen der voortreffelykste Perzonagiën van dien tyd. Verbeterden druk. Gorinchem *enz.* 1748—1763. 10 dln. 8°. Met titelpl. vóór dl. I en portretten.

60. SANDE, J. VAN DEN, De Wakende Leeu der Nederlanden. Historie, Vertoonende 't begin ende voortganck der Nederlandtsche Oorlogen, ende Beroerten, tot den Jare 1648... Amst., G. VAN GOEDESBERGH, op 't Water, by de Nieuwebrugh, 1663. 12°. Met gegraveerden titel, portrtn. en uitslaande platen.

61. Tweede deel der Nederlandtschen Historien; Ofte een vervolgh op... J. VAN DEN SANDE: van den Jare 1648, tot Somermaent des Jaers 1663... Amst., G. VAN GOEDESBERGH... 1663. 12°. Met gegraveerden titel, portretten en uitslaande platen.

62. BASNAGE, Annales des Provinces-Unies, depuis les negociations

pour la paix de Munster. Avec la description historique de leur gouvernement. La Haye, CH. LE VIER, 1719—1726. Avec Privil. 2 dln. fol.

Het voorste schutblad bevat eene inscriptie van den Schrijver.

63. AITZEMA, L. VAN, Historie of Uerhael van saken van staet en Oorlogh, in, ende ontrent de Vereenigde Nederlanden, beginnende met 't uytgaen vanden Treves en eyndigende met het begin van 1669. 's Gravenh., J. VEELY, in de Gortstraet, 1657—1671. 14 dln. 15 bdn. 4°.

Het 12de en de volgende deelen werden ook bij J. TONGERLOO en J. DOLL uitgegeven.

64. ——— - —— Saken van Staet en Oorlogh, In, ende omtrent de Vereenigde Nederlanden. 's Gravenh., J. VEELY *enz.*, 1669—1672. 6 dln. met een Generael Register. — Herstelde Leèuw, ofte discours, Over het gepasseerde in de Vereenichde Nederlanden in 't Jaer 1650, ende 1651. 's Gravenh., J. VEELY *enz.* 1671. — 7 bdn. fol. *Groot papier.*

65. SYLVIUS, L., Historien onses tyds, behelsende Saken van Staat en Oorlogh, Voorgevallen in, en omtrent de Vereenigde Nederlanden, en door geheel Europa, mitsgaders in meest alle de andere Deelen des Werelds. Beginnende met het jaar 1669, daar het... L. VAN AITZEMA heeft gelaten; en eyndigende na het jaar 1679... Amst., J. TEN HOORN en J. BOUMAN, 1685—1699. 4 bdn. fol. Met kaarten, platen en portretten. *Groot papier.*

66. Histoire abregée des Provinces-Unies des Païs-Bas, Où l'on voit leurs progrès, leurs conquêtes, leur Gouvernement, et celui de leurs Compagnies en Orient et en Occident. Comme aussi les Hommes Illustres dans les Armes et les Savans dans les Lettres... Amst., J. MALHERBE, sur le Vygendam, 1701. Avec Privilege. fol. Met kaarten en platen.

67. Histoire de la république des Provinces-Unies des Païs-Bas, depuis son établissement jusques à la mort de GUILLAUME III, Roi de la Grande Bretagne. La Haye, J. VAN MULLINGE, 1704. 4 dln. 12°.

De schrijver onderteekent de opdragt aan WILLEM III: J. M.

68. CLERC, (J.) LE, Histoire des Provinces Unies des Païs-Bas, Depuis la Naissance de la Republique jusqu'à la Paix d'Utrecht et le Traité de la Barriere conclu en 1715. Avec les principales medailles et leur explication. Amst., Z. CHA-

TELAIN, dl. I, 2de druk. 1737; dl. II en III. 1728; dl. IV, 2de druk, 1736. — 4 dln. 2 bdn. fol. Met verschillende titelplaten vóór de 3 eerste deelen, en platen. *Groot papier.*

69. Staatkundige historie van Holland, behelzende eene staatkundige bespiegeling van de voornaamste gevallen der Nederlandsche geschiedenissen... Amst. 1756—1806, dl. I—LXXI, LXXVI—LXXXV. 4°. Met meestal ingedrukte platen.

Van Dl. XXIX ontbreekt het titelblad.

Met dit werk en als daarbij behoorende werd het volgende nommer uitgegeven, eerst bij B. MOURIK, en sedert 1792 bij J. A. SWALM.

70. De maandelyksche Nederlandsche Mercurius (*Julij* 1756—1806), gevende een volledig bericht van alles, wat 'er aanmerkenswaardig, ieder maand, in Europa is voorgevallen, nevens de origineele stukken *enz.* Amst. 1756—1806. 86 dln. 25 bdn. 4°. Met meestal ingedrukte platen.

Van enkele deelen ontbreken de titelbladen. — Deze *Nederl. Mercurius* werd onder een' anderen titel voortgezet. Zie het volgende nommer.

71. Amsterdamsche Mercurius, inhoudende De voornaamste Staatsberichten: aanmerkelijke zaken *enz.* Voorts een ... Mengelwerk. Amst., J. RUYSENDAAL, 1807—1809. 3 dln. één bd. 4°.

Dl. III heeft geen titelblad.

72. (WAGENAAR, J.) Vaderlandsche historie, vervattende de geschiedenissen der nu Vereenigde Nederlanden, inzonderheid die van Holland. 2de druk. Amst., Wed. J. TIRION, 1770. Met privil. 21 dln. 8°. Met titelpl. vóór dl. I, platen, kaarten en portretten.

Dl. XXI bevat het *Algemeen register* en *Vaderlandsche Historie verkort* enz. 2de druk. Aldaar, bij dezelfde, hetzelfde jaar. Met platen.

73. Register op de byvoegsels en naleezingen van WAGENAARS Vaderlandsche historie, door H. VAN WIJN, N. C. LAMBRECHTSEN, A. MARTINI, E. M. ENGELBERTS en anderen. Amst., J. ALLART, 1798. 8°.

74. WATER, J. W. TE, De vaderlandsche historie van... J. WAGENAAR verkort en met leerzaame aanmerkingen... Amst. *enz.* 1784—1800. 4 dln. 2 bdn. Met platen. 8°.

75. (WAGENAAR, J.) Abregé de l'histoire de la patrie, par demandes et par reponses. Traduit du Hollandais. Amst., J. TIRION, 1759. kl. 8°.

76. SIEGENBEEK, M. De eer van WAGENAAR als historieschrijver, en die van JACOBA VAN BEIJEREN, tegen Mr. W. BILDERDIJK, in zijne »Geschiedenis des vaderlands" verdedigd. Haarlem, V. LOOSJES, 1835. 8°.

77. STUART, M. Vaderlandsche historie, van de vestiging van het erfstadhouderschap in de mannelijke en vrouwelijke linie tot aan 's lands verlossing uit de inlijving in het Fransche Keizerrijk. Amst., E. MAASKAMP, 1821—1826. 4 dln. Met titelpl. vóór dl. I en platen. 8°.

Op den titel staat: „en kaarten", doch deze zijn er niet bij.

78. SCHUER, J. L. Nederlands Merkwaardigste Gebeurtenissen Sedert byna twee Eeuwen... Beginnende met den Overdragt der Nederlanden... aan PHILIPS II van Spanje, In den Jare 1555. En eindigende met de Dood van WILLEM IV van Oranje in... 1751. 2de druk. Utrecht, Wed. J. J. VAN POOLSUM en A. VAN PADDENBURG, 1767. 3 dln. 8°. Met meestal uitslaande platen en titelplaat vóór dl. I.

79. CERISIER, A. M. Tableau de l'histoire générale des Provinces-Unies. Utrecht. 1777—1784. 10 dln. 12°.

De drie eerste deelen verschenen bij J. VAN SCHOONHOVEN en Comp., de volgende bij B. WILD.

80. ——— — — Tafereel der algemeene geschiedenissen van de Veréénigde Nederlanden... naar het Fransch. Utrecht, B. WILD, 1787. 10 dln. 8°.

81. (AA, C. VAN DER?) Geschiedenissen der Vereenigde Nederlanden, voor de Vaderlandsche jeugd. Amst., J. ALLART, 1783—1795. 25 dln. — (ALLART, J.) De vrijheid aan de Nederlandsche jeugd, met Platen. Amst., J. ALLART, 1784. — 13 bdn. 12°. Met kaarten en platen.

82. MARTINET, J. F. Het vereenigd Nederland., Amst., J. ALLART, 1788. 8°. Met platen, kaart en fac-similé's.

83. De beroerten in de Vereenigde Nederlanden, van den jaare 1300 tot op den tegenwoordigen tyd... Amst., P. CONRADI, en Harlingen, V. VAN DER PLAATS, 1787—1789. 12 dln. 8°.

84. SIEGENBEEK, M. Schets eener geschiedenis van den Oud-Nederlandschen staat, van den aanvang der Grafelijke regering van FILIPS van Bourgondië, of het jaar 1433, tot aan de slooping van dien staat door den inval der Franschen, in het begin van 1795, met eene Inleiding over de vroegere staatsgesteldheid en geschiedenis der zeven, later, door de Unie, vereenigde Gewesten. Leiden, S. en J. LUCHTMANS, 1839. 8°.

85. KAMPEN, N. G. VAN, Verkorte geschiedenis der Nederlanden... tot op den vrede te Parijs in 1815. Haarlem, Erven F. BOHN. 1819—1821. 2 dln. 8°. Met platen.

86. Nederlandsche Jaerboeken, inhoudende een Verhael van de merkwaerdigste geschiedenissen, ... voorgevallen ... binnen den omtrek der Vereenigde Provintien, sederd het begin van... 1747 (*tot* 1765). Met Bijvoegsels en Algemeene Registers. 23 dln. 42 banden. 8°. Met platen, kaarten en portretten.

De twee stukken van het 1ste Deel hebben alleen een jaartal. De dln. I—XXIX zijn te Amsterdam, bij F. HOUTTUYN, de volgende ook te Leyden bij P. VAN DER EYK en D. VYGH uitgegeven. De deelen XX—XXII bevatten de *Bijvoegsels op de Jaerboeken* 1747—1765; dl. XXI de *Algemeene Registers.*

87. Nieuwe Nederlandsche Jaerboeken, of Vervolg der merkwaerdigste Geschiedenissen,... voorgevallen... in de Vernigde Provincien, de Generaliteits landen, en de Volkplantingen van den Staat. Leiden en Amst. 1766—1798. 33 dln. 83 bdn. 8°. Met platen, kaarten en portretten.

De jaarg. 1794 en volgg. zagen alleen te Amst., bij J. VAN DER BURGH en Zoon, het licht.

88. Jaarboeken der Bataafsche republiek. Amst. en Haarlem, WESSING *enz.*, 1795—1798. 13 dln. 8°.

89. (STUART, M.) Nieuwe Nederlandsche Jaarboeken. 's Gravenh., J. ALLART, en Amsterd., H. GARTMAN en J. H. VAN DER HEY, 1814—(1815) 6 stukken. 8°.

90. ——— — Jaarboeken van het Koningrijk der Nederlanden, 1814—1822. Amst.; E. MAASKAMP, 1818—1826. 16 dln. 17 stukken. 8°.

De nommers 87—90 zijn vervolgen op N°. 86 en deswegens er naast geplaatst.

* BILDERDIJK, W. Geschiedenis des Vaderlands. Amst. 1832—1853.

* ——— — Berigt van inteekening op eene nieuwe oorspronkelijke geschiedenis van Holland enz. (Amst. 1810.)

* TYDEMAN, H. W. Berigt van inteekening op de geschiedenis van ons vaderland door W. BILDERDIJK enz. (Amst. 1832.)

* *Aankondiging betreffende de uitgave van* BILDERDIJKS » Geschiedenis des vaderlands."

Zie de hoofdafd.: B. KLINKERTS Verzameling enz.

* Brieven over de »Geschiedenis des Vaderlands," door W. BILDERDIJK.
* Mededeeling *enz.* omtrent de »Brieven" over de »Geschiedenis des Vaderlands," door W. BILDERDIJK.
* MOLL, G. Iets over eene uitdrukking voorkomende in de Voorrede van H. W. TYDEMAN, geplaatst voor 't Eerste deel der »Geschiedenis des Vaderlands" van W. BILDERDIJK.
* TYDEMAN, H. W. Antwoord op het »Iets" van Prof. G. MOLL *enz.*
* SMITS, JZ. J. Nalezingen en aanteekeningen op het I[ste] deel van de »Geschiedenis des Vaderlands," door W. BILDERDIJK.
* ——— — – Nalezingen *enz.* op het II[de] deel van de »Geschiedenis des Vaderlands," door W. BILDERDIJK.
* C. T. v. S. *Brief over het vers aan* WAGENAAR *in het* 1[ste] *deel der* »Geschiedenis des Vaderlands," door W. BILDERDIJK.

Zie de hoofdafdeeling: B. KLINKERTS Verzameling enz.

91. LULOFS, B. H. Kort overzigt van de geschiedenis der Nederlanden, met name der Noord-Nederlanden, van den vroegsten tot den tegenwoordigen tijd. Groningen, J. OOMKENS, 1837. dl. II. 8°.
92. GROEN VAN PRINSTERER, G. Kort overzigt van de geschiedenis des Vaderlands. Leiden, S. en J. LUCHTMANS, 1841. 8°.
93. ——— —— ———— — Handboek der geschiedenis van het Vaderland. Leiden, S. en J. LUCHTMANS, 1846. 8°.
94. AREND, J. P. Algemeene geschiedenis des Vaderlands, voortgezet door O. VAN REES. Amst. 1841—1857. Dl. I—III, 2, afl. 1—8. roy.-8°. Met platen, kaarten en portretten.

---

b. GESCHIEDENIS VAN BIJZONDERE TIJDVAKKEN.

α. EERSTE TIJDVAK. — VAN DE VROEGSTE TIJDEN TOT DEN TROONSAFSTAND VAN KAREL II (V) (25 OCTOBER 1555).

(*Algemeene werken, analekten en verzamelingen van kronijken enz.*)

95. *Die Chronyk* van Hollandt Zeelandt *ende Vriesland. B*eghinnende vā ADAMS *Tyden tot* die geboerte ons heren JHŪ

*Voortg*aende tot dē iare M.CCCCC. Ende XVII. Met dē rechten oerspronc hoe Hollandt eerst begrepen eñ bevvoent is ghevveest vādē Troyanē. Eñ is inhoudende vā die hertogen vā Beyerē Henegouvvē eñ Bourgōgen Die tijt dat si ant graefscap gevveest hebbē. Met die cronike der biscoppen van vvtrecht seer suuerlic geextēdeert eñ int lange v̄haelt. (*Onderaan op de vóórlaatste blz., vóór 't Register:*) Voleynt tot Leyden Bi mi JAN SEVERSĒ, den 18. dach in oestmaent, 1517. fol. Met ingedr. houtsneden.

Met velc rood aangestreepte letters. — De titel is op enkele plaatsen bijgeschreven, hetgeen hier door cursive letters wordt aangeduid. — Deze kronijk is meer bekend onder den naam van *Divisie-chronijk.*

96. DJe cronycke van Hollandt Zeelandt eñ Vrieslant beghinnende vā ADAMS tiden tot die geboerte ons heren JHŪ Voertgaende *enz. als boven*). fol. *Dezelfde druk, doch zonder rood aangestreepte letters. Daarachter:*

Dit nauolgende veruolcht eñ accordeert op die Cronike vā Hollant, inhoudende die gestē geschiet vandē iare. xxij voort aen tot den iare van. xxx. Vanden aldervictorieusten prince KAROLUS van Spaengien, hertoge van Brabant, eñ van sommige gesten bi sinē tijden gheschiet. (*Achteraan:*) Gheprent tot Antwerpen op die Lombaerde veste, bi mi JAN VAN DOESBORCH, int iaer ons heren 1530. in Junio. — Met ingedrukte houtsneden en op den titel eene prent, voorstellende KAREL V.

97. KOLYN, K. Geschicht-historiaal rym, of Rymchronyk... beginnende met den Simberschen Vloed, en eyndigende met de dood van Graaf DIRK, Vader van FLORENTS den III. Graaf van Holland, in 't jaar 1156 voorgevallen: Zynde voords nog met de noodige zoo Taal- als Historikundige Aantekeningen opgehelderd, en met eenen Bladwyzer der Oude Nederduytsche Woorden verrykt, door G. VAN LOON. 's Grav., P. DE HONDT, 1745. fol.

98. Chronyk van Holland, van den Klerk uit de laage landen by der zee... Met eenige aantekeningen zoo van P. SCRIVERIUS als van den Uitgeever (F. VAN MIERIS). Leyden, P. VAN DER EYK, 1740. 4°.

99. Vaderlandsche Chronyk; of Jaerboek van Holland; Zeeland; en Friesland: Van de vroegste tyden af tot op den dood van Hertog ALBRECHT van Beijeren, *enz.* Leyden, P. VAN DER

EYK en D. VYGH, en Amst., J. VAN DER BURCH en Zoon, 1784. Met privil. 8°. Met titelpl.

100. LOON, G. VAN, Aloude Hollandsche histori der Keyzeren, Koningen, Hertogen en Graaven; welken, sedert de komst der Batavieren in het thans genaamde Holland, tot de herstelling van 's Graaven FLORENTS den eerstens zoon, aldaar het Hooggebied gehad hebben... 's Gravenh., P. DE HONDT, 1734. 2 dln. fol. Met titelplaat vóór dl. I, kaarten en platen. *Groot papier.*

101. Rervm Belgicarvm Annales Chronici et Historici De bellis, vrbibus, situ et moribus Gentis antiqvi recentioresqve scriptores: qvorvm pars magna hactenvs non edita; pars longè auctior nunc evulgatur. Eorvm Qui nunc primum è Bibliothecis producti sunt Tomvs I. IOH. GERBRANDVS A LEYDIS et II. REINERVS SNOYVS, Govdanvs, de Comitibvs Hollandiae, Zelandiae, Frisiae, etc. III. AEGIDIUS A ROYA, abbas Cisterciensis, et IV. Anonymvs, de Belgicis rebvs, omnes typus nunc primum editi opera et studio F. SWEERTII Antverpiani. Francof., DAN. ac DAV. AUBRII et CLEM. SCHLEICH, 1620. fol.

Het vierde op den titel genoemde boek: *Anonymvs, de Belgicis rebvs* ontbreekt aan dit exemplaar. — Ieder der op den titel genoemde werken heeft eene afzonderlijke paginering en het tweede daarenboven een bijzonder titelblad.

102. Veteris aevi Analecta, seu Vetera aliquot Monumenta quae hactenus nondum visa... Collegit primus, et edidit, et Observationes suas... adjecit A. MATTHAEUS. L. B. 1698—1710. 10 dln. 8°.

103. Veteris aevi Analecta, seu vetera monumenta hactenus nondum visa... Primus in lucem edidit adjectis Observationibus suis A. MATTHAEUS. Editio 2ᵃ... Cui accedunt Editoris notae, ejusdemque Indices accurati et locupletes. Hagae, G. BLOCK, 1738. 5 dln. 4°.

104. DUMBAR, G. Analecta, seu vetera aliquot scripta inedita... Daventr., J. VAN WYK, 1719—1722. 3 dln. 8°.

105. BOCKENBERG. P. C. Historiae Batavorvm hactenvs editae. Cum catalogo omnium de rebus Batauiae voluminum edendorum... Lugd. Bat., F. RAPHELENGIUS, 1592. — *Ejusd.* Ad nonnvlla IANI DOUSAE V. N. aspera scripta extemporalis responsio... Delphis, B. H. SCHINKEL, 1601. (48 blz.) — *Ejusd.* Viri patricii, pro annalibvs svis et priscis patriae Chronicis

conseruandis, contra I. DOUSAE nefatias calumnias, eiusque Parasitorum Impijsimorum Famosos libellos. Oratio... Item antitragoraeorum ad DOUSAM suum, Epistola *etc. Ibid.*, B. H. SCHINKEL, 1603, (64 blz.). — één band. 12°.

Onder den algemeenen titel: Historiae Batavorvm *etc.*, *werden vijf reeds vroeger door* BOCKENBERG *bij* J. PAETS *te Leyden uitgegevene geschriften vereenigd en gezamentlijk uitgegeven. Vier daarvan zijn in dit exemplaar vervat en worden hieronder opgenoemd; het vijfde:* Catalogus, Genealogia et brevis historia Regulorum Hollandiae, Zelandiae et Frisiae, 1584, *ontbreekt. Deze uitgave is alleen vermeerderd met den op den algemeenen titel genoemden* Catalogus *en eene voorrede.*

Prisci Bataviae et Frisiae Reges. Item, Lugduni Batauorum; et Wassenarae Heroum, Vetustissimarum Hollandiae Gentium; Historia et Genealogia. 1589.

Egmondanorvm; Potentissimae Hollandiae gentis: historia et genealogia. 1589.

Historia et genealogia Brederodiorvm; illvstrissimae gentis Hollandiae. 1587.

Catalogvs, et brevis historia pontificvm Vltrajectensivm. Item; Catalogus, et Breuis Historia Antistitum Egmondanorum. Additis passim non tam eruditis quam lepidis, ex Sepulchris Eorum; Primorumque Hollandiae Zelandiae et Frisiae Principum, Epitaphijs. 1586.

(*Romeinsch en Frankisch tijdvak.*)

106. PETERSEN, F. A. Diss. hist. de Cimbris et Teutonis, primis Romanorum et Germania hostibus. Halae Magdeburg., C. A. ZEITLER, 1701. 4°. Met het titelblad 28 ongen. blz.

107. NOVIOMAGUS (GILDENHAUER), G. Historia Batavica, cum appendice de vetvstissima nobilitate Regibus, ac Gestis Germanorum. Argentorat., CHR. ARGENOLPHUS, 1530. (54 blz.) — C. PEUTINGER. De Mirandis Germaniae antiqvitatibvs, sermones conuiuales. Argentor, *idem*, 1530. (33 blz.) — één bd. 8°.

108. ENGELBERTS, E. M. De aloude staat en geschiedenissen der Vereenigde Nederlanden. Amst., J. ALLART, 1784—1799. 4 dln. 8°.

109. Histoire de la guerre des Bataves et des Romains, d'après CÉSAR, CORN. TACITE etc. avec les planches d' OTTO VAENIUS graveés par A. TEMPESTA mort en 1630. Redigée par le Marquis de ST. SIMON et accompagnée de plans et de cartes nouvelles. Amst., M. M. REY, 1770. groot fol.

110. HERMANS, C. H. Betoog dat er uit de »Commentarii de bello Gallico" van JULIUS CAESAR volstrekt geen bewijs kan worden getrokken, als of die veldheer of zijne krijgsoversten in Noord-Nederland oorlog zouden hebben gevoerd. 's Hertogenbosch, J. F. DEMELINNE, 1839. 8°. 32 blz.

Afzonderlijke overdruk uit het *Geschiedk. Mengelwerk over de Provincie Noord-Braband.* 's Hertogenb. 1839.

111. SEYN, G. P. Specimen literarium continens quaestiones historicas. Leid., D. J. COUVEE, 1846. 8°. IV en 44 blz.

(Grafelijk tijdvak.) *)

112. VOSMEER, M. Principes Hollandiae et Zelandiae, domini Frisiae. Cvm genuinis ipsorum iconibus, à THEODORICO AQUITANIAE ad IACOBAM BAUARIAE, diuersorum quondam pictorum opera, ad viuum sedulò depictis: Nunc autem primùm ex vetustissimis parietibus, in Carmelo obsessae vrbis Harlemi, per praesidiarios direpto, industria GUILIELMI THYBAUTI repertis, ac sincerè vnà cum reliquorum Principum figuris, ad instar probatissimorum exemplarium delineatis. Antverp., excudebat C. PLANTINUS PHIL. GALAEO, 1578. fol. 87 blz.

113. Les vies et alliances des comtes de Hollande et Zelande, seignevrs de Frise. Anvers, C. PLANTIN, pour PHILIPPE GALLE, 1586. kl. fol. Met ingedrukte portretten: dezelfde als van het voorgaande nommer. 75 en (III) blz.

114. BARLANDUS, H. Hollandiae comitvm historia et icones: Cum selectis scholiis... Ejusdem... Bvrgvndiae dvcis vita. Item Vltrajectensivm episcoporum catalogvs et res gestae. Eiusdem argumenti libellus G. NOVIOMAGI auctori. Lugd. Bat., C. PLANTIN, 1584. — *Ejusd.* Ducvm Brabantiae chronica. Item Brabantiados Poema M. BARLAEI: Iconibus nunc primùm illustrata, aere ac studio J. B. VRIENTI... Antv., J. MORETUS, 1600. — één band. folio.

Het boek, dat op den titel van het eerste werk het laatst wordt genoemden twee geschriften van BARLANDUS en NOVIOMAGUS over

---

*) Vooraan zijn geplaatst de algemeene werken, vervolgens de werken betreffende de Geschiedenis van bijzondere regeringen.

de Utrechtsche bisschoppen bevat, heeft een afzonderlijk titelblad en paginering.

115. (BLYENBURGH, J. G.) Affkomst ende Korte Historie der Grauen van Hollandt Zeelandt ende Vrieslandt... Ghedruckt tot Amstelredam, by my HARMEN JANSZOON, MULLER, in den vergulden passer. Zonder jaar (1586 of 1587). kl. 8°. Met het titelblad 54 ongenomm. blz.

116. HEMERT, J. M. VAN Korte levensbeschryving der Hollandsche Graven. Gorinchem, N. GOETZEE, 1749. 8°. Met titelplaat.

117. VOSSIUS, M. Annales Hollandiae Zelandiaeque... a THEODORICO I usque ad translatum à JACOBA in PHILIPPUM imperium... altera hac editione ex ipsius VOSSII autographo multis locis auctiores, et summariis ornati prodeunt, cura A. BORREMANSII. Amst., H. et THEOD. BOOM, 1680. 4°. Met titelplaat.

118. (MELIS, STOKE) Hollandtsche Riim-Kroniik Inhoudende de gheschiedenissen der Graven van Hollandt tot het Jaer 1305... Met een Voorrede des Edelen E. Jonkh. JAN VAN DER DOES... Hier is noch bij gevoeght de moort van Graef FLORIS, ende GHERRIT VAN VELSENS wedervaren, zangs gewijs. Amst., BAREND ADRIAENSZOON, in de Warmoesstraet int Gulden Schrijff-boeck, 1591. fol.

Voorin eene bibliographische aanteekening.

119. —— —— Rijmkronijk; met historie-, oudheid- en taalkundige aanmerkingen, door B. HUYDECOPER. Leiden, J. LE MAIR, 1772. 3 dln. 4°.

120. DOUSAE, J. Annales rervm a priscis Hollandiae Comitibvs per CCCXLVI Annos gestarum continuatâ serie memoriam complectentes. Nvnc primitvs in vnvm metricae Historiae Corpus redacti, *etc.* Hag. Com., A. HENRICUS, 1599. Cum Privil. 4°.

121. VELTHEM, L. VAN, Spiegel Historiaal, of Rym-Spiegel; zynde de Nederlandsche Rym-Chronyk, van LODEWYK VAN VELTHEM, voor ruym 400 jaaren in Dichtmaat gebracht. Behelsende een meenigte van aanmerkenswaardige geschiedenissen, voorgevallen in Hollandt, Zeelandt, Utrecht, Henegouwen, Brabandt, Vlaanderen, Vrieslandt, Saxen, Duytschlandt *enz.* Beginnende met het jaar 1248... en eyndigende met het jaar 1316... uytgegeven... en met noodige ver-

klaaringen opgeheldert, door IS. LE LONG. Amst., H. VAN EYL, op den Dam, 1717. fol.

Voor- en achteraan taalkundige aanteekeningen in handschrift.

122. VELTHEM, L. VAN, Chronici, quod inscribitur » Speculum Historiale," librum III. denuo editum secundum Codicem MS. unicum, Bibliothecae Acad. Lugd.-Batavae, atque annotatione illustratum... G. J. A. JONCKBLOET. Hag. Com., A. D. SCHINKEL, 1840. 4°.

---

123. ALBERDINGK THYM, J. A. De giftbrief van Koning KAREL aan zijn getrouwen DIEDERIK, het voetstuk der historie van onzen staat, in eenige zijner deelen beschouwd en verklaard. Amst., C. L. VAN LANGENHUYSEN, 1849. 8°. 40 blz.

124. MEERMAN, J. Geschiedenis van Graaf WILLEM VAN HOLLAND, Roomsch koning. 's Gravenhage, 1783—1797. 4 dln. 8°.

125. LAMBACHER, P. J. Diss. hist.-jurid. de Imp. ALBERTI I expeditione in Hollandiam, suscepta ann. 1300 ad tuenda jura imperii adversus JOANNEM DE AVENNIS, Comitem Hannoniae. Sumtibus E. F. ABDERI, bibliopolae Ratisbonensis, 1758. 4°.

126. MEERMAN, J. Verhaal van het beleg en de verövering van Leyden door Hertog JAN VAN BEIJEREN in 1420... Leyden, HAAK en Comp., 1806. 8°.

127. Histoire de MARIE DE BOURGOGNE, fille de CHARLES LE TÉMÉRAIRE, Femme de MAXIMILIEN, premier Archiduc d'Autriche, depuis Empereur. Amst., et se vend à Paris, chez LECLERC, 1757. kl. 8°.

128. ALKEMADE, K. VAN, Rotterdamse Heldendaden onder de stadvoogdy van den jongen Heer FRANS VAN BREDERODE, genaamt Jonker Fransen Oorlog beschreven en met egte... bewyzen bekragtigt. Rotterdam, PH. LOSEL, 1724. 8°. Met titelplaat en plan.

129. Hier naer volcht den paeys, besvvoeren by mijn Heere den Coninck vanden Romeynen MAXIMILIAEN, den XVI in Meye, Int iaer veerthien hondert acht ende tachtig. (*Achteraan:*) Wtghelesen te Brugghe onder de Halle; ende processie generael ghedreghen den achthienden dach in Meye. Zonder titelblad. 12 ongenommerde bladz., signat. A, B. 4°.

130. Tractaet van Vrede Ende Mutuelle Commercie, ofte En-

trecours van Koop-handel, besloten tot Londen Anno 1495 den 14 Februarij, tusschen HENDRIK VII, Koninck van Engelant, ende PHILIP, Eerts-Hertoch van Oosten-rijck, Hertoch van Burgundien etc. Getrouwelijck overgheset uyt de ghedruckte Latijnsche Copye. 's Gravenh., D. SMITH, op 't Buyten-Hoff, 1651. 4°. Met het titelblad 36 ongenommerde blz.

131. Den ontsegghe vanden Coninc van Vrancryc eñ Engelant aen die Keyserlicke Mayesteyt onsen Here, met sijn antwoort. (*Op de vóórlaatste bladz.:*) Dese boecken sijn Gheprent, tot Amstelredam aen die oude zijde In die kerckstraet By mij DOEN PIETERSOEN in Enghelenborg int Jaer... 1528. 4°. 24 ongen. blz. Zonder titelbl.

132. GRAPHEUS, C. De seer wonderlijcke, schoone, Triumphelijcke Incompst, van den hooghmogenden Prince PHILIPS, Prince van Spaignen *enz.* Inde stadt van Antwerpen, Anno 1549. Duer CORNELIUM GRAPHEUM der seluer stadt Secretaris... int Latijn bescreuen. Met Keyserlijcke Priuilegie *enz.* (*Achteraan:*) Geprint Tantwerpen, voer PEETER COECKE VAN AELST, gesworen Printere, by GILLIS VAN DIEST. 1550. fol. Met ingedrukte houtsneden.

De zoogenaamde Fransche titel, besloten in eene vierkante lijst van arabesken, luidt: *De Triumphe vã Antwerpen.*

133. ULLOA, A. DE, Historie, Ende het leven van den... Keyser CAERLE V... Eerstmael in Italiaensche Tale beschreven... Van nieus verciert met corte Sommarien *enz.*, maer insonderheyt met de Afbeeldinge vande voornaamste Personagien, in desen Boec gementioneert, seer constich na tleven in Coper gesneden. Amstelredam, voor JACOB PIETERSZ. PAETS, in 't verghulden A. B. C. 1610. fol.

β. TWEEDE TIJDVAK. — VAN HET AANVAARDEN DER REGERING DOOR PHILIPS III (II) TOT HET SLUITEN VAN DEN VREDE TE MUNSTER (25 OCTOBER 1555—30 JANUARIJ 1648).

(*Algemeene werken.*)

134. Stukken voor de vaderlandsche historie, uit de verzameling van G. VAN HASSELT. Arnhem en Amst., W. TROOST en Zoon, en J. ALLART, 1792. 4 dln. 8°.

135. Archives ou Correspondance inédite de la Maison d'Orange-Nassau... Recueil publié... par Mr. G. GROEN VAN PRINSTERER. Première Série. Leide, S. et J. LUCHTMANS. Dl. I, 2de druk, 1841, dl. III—VIII en *Supplément*, 1836—1847. 8°. Met fac-similé's.

136. BODEL NIJENHUIS, J. T. Table des matières et des lettres dans le Recueil: » Archives de la Maison d'Orange-Nassau." 1e Série. Leide, S. et J. LUCHTMANS, 1847. 8°.

137. SIEGENBEEK, M. *Aankondiging van het Iste deel, 2de uitgave der* » Archives ou Correspondance inédite de la Maison d'Orange-Nassau *etc.* 8°. 24 blz.

Overgedrukt uit den *Vriend des Vaderlands.*

---

138. SCHILLER, F. VON, Geschichte des Abfalls der vereinigten Niederlanden von der Spanischen Regierung. Carlsruhe, Bureau der Deutschen Classiker. 1827. 8°.

139. HOOFT, P. C. Neederlandsche Histoorien, seedert de Ooverdraght der Heerschappye van Kaizar KAAREL V op Kooning PHILIPS zynen zoon. (Amst., L. ELZEVIER, 1642. Met privilegie.) *) — *Dezelfde.* Vervolgh der Neederlandsche Historien, Seedert Het ooverlyden van Prins WILLEM, tot het einde der Landtvooghdyschap des Graaven van Leicester. Amst., J. BLAEU, 1654. één band. fol.

140. ——— – – Nederlandsche Historien, seedert de Ooverdraght der Heerschappye van Kaizar KAAREL V op Kooning PHILIPS zynen Zoon, tot de doodt des Prinsen van Oranje. Met het Vervolgh Tot het einde der Landtvooghdye des Graaven van Leicester. 3de druk Naar des Schryvers eigen handtschrift op ontallyke plaatzen verbeetert, met des zelfs Leeven vermeerdert, en met printen versiert. Amst., J. VAN SOMEREN *enz.*, 1677. Met privilegie. fol. Met gegrav. titel.

141. ——— – – Nederlandsche historiën. Met aanteekeningen

---

*) Het titelblad ontbreekt. Met talrijke eigenhandige correctiën van HOOFT, blijkens de volgende inscriptie op het voorste schutblad: „Deeze twintigh Boeken der Neederlandsche Historien heeft de Drossaart P. C. HOOFT, op ontelbaare plaatzen, met zijn' eigen' handt verbeetert en beschaaft."

en ophelderingen van... M. SIEGENBEEK, A. SIMONS en J. P. VAN CAPPELLE. Amst., J. VAN DER HEY, 1820—1824. 8 dln. Met platen. 8°.

142. HOOFT, P. C. Nederlandsche Historiën. Met aanteekeningen uitgegeven door W. HECKER. Gron., C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA, 1843—1846. 5 dln. 12°.

143. STRADA, F. Histoire de la guerre de Flandre... traduite par P. DU-RYER. Bruxelles, J. T'SERSTEVENS, plus bas que l'Eglise de S. Jean, à la Bible d'or, 1712. Avec privilège du Roy. 3 dln. kl. 8°. Met portretten en uitslaande platen.

144. ——— — Guerras de Flandes... escriviolas en Latin... y las traduxo en Romana el... MELCHIOR DE NOVAR... Nueva edicion... Amberes, M.-M.BOUSQUET, y Comp., 1749. 3 dln. 4°. Met platen, portretten en zinnebeeldige titelpl. vóór dl. I.

De Schrijver wordt op den titel FAM. ESTRADA genoemd.

145. Historie van alle de Nederlandtsche Gheschiedenissen, Oorloghen ende veranderingen inde Religie, ende des lants Regieringhe, onder PHILIPPUS den tweeden... Coninck van Spaignien... van den Jare 1566 af, tot den wtganghe des Jaers 91. Dordrecht, voor JASPER TROYEN, inde Wijnstrate, inden vergulden Griffioen, 1591. 12°.

Vermeerderde nadruk van de *Historie ofte wiider verclaringhe* enz. (N°. 50 van deze hoofdafdeeling), door DE WIND, *Biblioth. d. Nederl. geschiedschrijvers*, niet vermeld.

146. ENS, CASP. Annalium, siue commentariorvm de bello Gallo-Belgico tomi III priores... Coloniae, G. LUTZENKIRCHEN, 1606. kl. 8°.

Het woord *priores* is op den titel met de pen doorgehaald. — De 2de en 3de band, bevattende het vervolg dl. IV en V, waarmede dit werk compleet is, ontbreken.

147. (BAUDAERT, W.) Morghen-wecker Der vrye Nederlandtsche Provintien: Ofte, Een cort verhael van de bloedighe vervolginghen ende wreetheden door de Spaenjaerden ende hare Adherenten inde Nederlanden, gheduerende dese veertichjarighe Trublen ende Oorloghen begaen aen vele Steden, ende ettelijcke duysent particuliere Persoonen. Dienende tot een ernstighe wel ghemeynde vermaninghe aen allen den genen die de regieringhe deser Landen bevolen is... Tot Danswick, By CRIJN VERMEULEN de Jonge, op de

leeghe zijde van Schotlandt, 1610. 4°. Met het titelblad 94 ongenommerde blz.

Achteraan eene lijst van drukfouten, die in 't volgende nommer niet voorkomt.

148. (BAUDAERT, W.) Morghen-wecker *enz.* Dienende tot een... vermaninge aen allen den genen die de regeringe deser Landen bevolen is *enz.* Tot Danswick *enz.*, op de leege zijde *enz.* 4°. Met het titelblad 95 ongenomm. blz.

Verbeterde druk van het voorgaande nommer.

149. Vita VIGLII AB AYTTA Zuichemi ab ipso VIGLIO scripta, nec non J. HOPPERI et J. B. TASSII opera historica aliaque analecta ad historiam scissi Belgii potissimum attinentia... Collegit, digessit, notisque illustravit C. P. HOYNCK VAN PAPENDRECHT. Hag. Com., G. BLOCK, 1743. 3 dln. 6 stn. 4°. Met portret van VIGLIUS.

De zoogenaamde Fransche titel luidt: C. P. HOYNCK VAN PAPENDRECHT, *Analecta Belgica.*

150. BORGNET, A. De Nederlanden onder Koning FILIPS II. Naar het Fransch. Met toelichtende en uitbreidende aanteekeningen en bijlagen (*door* J. VAN VLOTEN). Amst., F. MULLER, 1852. 8°.

151. DUYM, J. Een Ghedenck-Boeck, Het welck ons Leert aen al het quaet en den grooten moetwil van de Spaingnaerden en haren aenhanck ons aen-ghedaen te ghedencken. Ende de groote liefde ende trou vande Princen uyt den huyse van Nassau, aen ons betoont, eeuvvelick te onthouden. Speel-wijs in dicht ghestelt door JACOB DVYM. Leyden, HENRICK LODOWIJCXSZOON VAN HAESTENS, 1606. 4°. Op den titel het portret van Prins MAURITS.

Dus luidt de algemeene titel van dit werk, welks inhoud bestaat uit:

a. Opdragt aan Pr. MAURITS *door, en onderscheidene lofdichten op den Schrijver, enz. Met den titel* 24 *ongenomm. blz. Blz.* 9: *het portret v.* J. DUYM aet. 53. A°. 1600, *borstb. van voren, door* J. DE GHEIJN, 1600.

b. Een Nassavshce (*sic*) Persevs, verlosser van Andromeda, ofte de Nederlantsche Maeght *enz.* 50 *ongenomm. blz. Met het borstb. v.* WILLEM I, *van voren, op den titel.*

c. Het moordadich stvck van BALTH. GERARDS, begaen aen den... Prince van Oraingnen, 1584. *Met opdragt aan* FREDERIK HENDRIK *en voorberigt. Op den titel het portret van* FREDERIK HENDRIK. 62 *ongenomm. blz.*

d. Benovde belegheringe der stad Leyden... in den Jaere 1574... Ende het vvorderbaerlijck ontset op den 3den... Octobris 1574 ghe-

volght. *Met opdragt aan de Regering der stad Leyden en voorberigt.* 68 *ongenomm. blz.*

e. Belegheringhe Der stadt Antwerpen, By den Prince van Parma... in den jaere 1584. Midtsgaders, Het droevich overgaen der selver stadt. *Met opdragt aan* LODEVVIJCK MEGANCK, eersten Raed des Raeds van Brabând, *enz. en voorberigt.* 56 *ongenomm. blz.*

f. De cloeck-moedighe ende stoute daet, van het innemen des Casteels van Breda en verlossinghe der stad. Onder het beleyd van... Prins Graeff MAURITZ *enz. Met opdragt aan* JUSTINUS VVN NASSAU *en de Regering der stad Breda. De titel heeft een plaatje, voorstellende het kasteel van Breda en het binnenhalen van het turfschip.* 56 *ongenomm. blz.*

g. Een Bewys dat beter is eenen goeden Crijgh, dan eenen gheveynsden Peys. Midsgaders t'gene ghebeurt is inden jaere 1600. *Met opdragt aan* JOH. VAN OLDENBARNEVELDT, *en voorberigt.* 56 *ongenomm. blz.*

c—g hebben op den titel het adres: Leyden, HENRICK LODOWIXSOON VAN HAESTENS, 1606.

152. BOR, CZ., P. Oorsprongk, begin en vervolgh der Nederlandsche Oorlogen, Beroerten en borgerlyke oneenigheden; beginnende met d'opdracht der selve Landen, gedaen by Keyser KAREL V aen... Konink PHILIPPUS van Spanjen, en eindigende met het einde van 't jaer 1600... Verciert met verscheide afbeeldingen van vermaerde Mannen en Printen der voornaemste Geschiedenissen. Voorts met een Byvoeghsel van authentyke stukken en nieuwe Registers vermeerdert. Amst., Wed. van J. VAN SOMEREN *enz.*, 1679—1684. Met Privil. voor 15 jaren. 4 dln. fol. Met titelplaten vóór ieder deel.

153. MEURSIUS, J. Rervm Belgicarvm Libri IV. In quibus FERD. ALBANI Sexennium, belli Belgici principium. Additur V (*liber*), seorsim antea excusus, in quo Indvciarum Historia; et eiusdem belli finis. Lugd. Bat., L. ELZEVIR, 1614. 4°.

Met eene letterkundige aanteekening in handschrift op den titel over het werk.

154. (GYSIUS, J.) Oorsprong en Voortgang Der Neder-Landtscher Beroerten ende Ellendicheden. Waerin vertoont worden, de voornaemste Tyrannijen, Moorderijen, ende andere onmenschelijcke Wreetheden die onder het ghebiedt van PHILIPS de II Coninck van Spaengien, door zijne Stad-houders in 'twerck ghestelt zijn, gheduyrende dese Nederlantsche Troublen ende Oorlogen. Hier zijn mede bygevoecht, de voornaemste Placcaten, Brieven, ende Remonstrantien van beyde zijden: Mitsgaders de (*ingedrukte*) afbeeldingen der Princen, die aen d'eene zijde getyranniseert hebben, ende

aen d'ander zijde Tyranniger wijse omghebracht zijn. Gedruckt (*Leyden*, H. VAN HAESTENS?) 1616. 4°.

155. (GYSIUS, J.) Origo et Historia Belgicorvm tvmvltvvm Immanissimaeque, crudelitatis per Cliviam et Westphaliam patratae... Accedit Historia Trag. de furoribus Gallicis. Auctore Ernesto Eremvndo Frisio. Lugd. Bat., BARTH. VANDER BILD, ad insigne Pegasi, 1619. 8°. Met ingedr. platen.

Dit werk is eene beknopte Latijnsche vertaling van het voorgaande. — Het geschrift *de furoribus Gallicis* heeft een' afzonderlijken titel en paginering.

156. ——— — Oorspronck ende voortgang Der Neder-landscher Beroerten. Midsgaders, de voornaemste... wreedheden, die onder de regeeringe der Coningen van Spaengien, PHILIPPUS de II. ende III..., door hare Stad-houders in de Nederlanden in 't vverck gestelt zijn geduyrende dese Inlandsche Troublen ende Oorlogen. Hier zijn oock bygevoeght, meest alle de Placcaten, Brieven, ende Remonstrantien, met de (*meestal ingedrukte*) Afbeeldinghe der Princen ende groote Heeren, die in dese Nederlanden getyranniseert hebben; als mede die... aldaer zijn omgebraght. Oock de Tyrannije vanden Admirant van Arragon (F. DE MENDOZA), bedreven in VVest-phalen. VVt verscheyden so geschreven, als gedructe Copijen by een gestelt, ende tot vvaerschouvvinge vande Nederlanders uyt-gegeven... Delf, JAN ANDRIESZ CLOETING, aen 't Marckt-velt in 't Gulden A. B. C., 1626. 4°.

Vermeerderde en verbeterde uitgave van N°. 154.

Zie over de Nrs. 154—156: DE WIND, a. w. blz. 328 volgg., 571 volgg. Dit exemplaar heeft twee ingevoegde? platen, gemerkt N°. 1 en N°. 2, de eene voorstellende de teregtstelling van BATENBURG, de andere die van EGMOND en HOORNE.

157. LANARIO, F. Histoire des gverres de Flandre despuis le commencement iusques a la fin Brievement recitee... traduicte d'Italien... et augmentee en diuers endroitz. Avec vne Brieue narration de l'ancienne Histoire de Flandre, depuis 1700 ans Jusques a notre temps *etc.* Par... M. BAUDIER du Languedoc. Paris, S. CHAPPELET, Rue St. Jacques a Loliuier. Avec Privilege du Roy, 1618. 4°.

158. VVarachtighe Beschrijvinghe ende Levendighe Afbeeldinghe vande meer dan onmenschelijcke ende Barbarische Tyrannije Bedreven by de Spaengiaerden inde Nederlanden:

Onder de Regieringen van den Keyser CAREL V, PHILIPS II en PHILIPS III. Coningen van Spaengien. Fyguerlijck verthoont ende beschreven, tot waerschouwinghe van alle Ghetrouwe Lief-hebbers des Vaderlandts. Gedruckt... 1621. *) Met titelplaat, portretten en ingedrukte platen, welke laatste ieder een vierregelig Latijnsch onderschrift hebben, die men evenzoo aantreft bij BAUDART, *Nassausche Oorlogen* (N°. 163 van deze hoofdafdeeling). — J. F. LE PETIT, Nederlandts Ghemeenebeste... in 't breede beschreven met alle haere Steden, Sterckten, Vestingen *enz.*, vergeleken met die van de Switsersche Cantons, inhoudende de oorsaecken ende redenen, die beide beweeght hebben het jock van 't Huys van Oostenryck te verwerpen *enz.* Arnhem. 1615. Met ingedrukte kaarten en platen. — één bd. langwerpig 4°.

Daar het titelblad van het tweede werk ontbreekt, is de titel met eenige verkortingen overgenomen uit S. DE WIND, a. w. bl. 286.

159. GROTIUS, H. Annales et historiae de rebvs Belgicis. Amst. J. BLAEV, 1657. Cum Privilegiis. fol.

160. ———— — Annales *etc.* Amst., J. BLAEU, 1658. 8°.

161. ———— — Nederlandtsche Jaerboeken en Historien, sedert... 1555 tot... 1609; met de belegering der stadt Grol en den aankleven des jaers 1627; als ook het Tractaet van de Batavische nu Hollandtsche Republyk en de vrye zeevaert, met aanteekeningen. Voorts met het Leven des Schrijvers... Registers *enz.* Alles vertaelt door J. GORIS. Amst., Wed. van J. VAN SOMEREN *enz.*, 1681. fol. Met titelplaat, portretten en platen.

162. BENTIVOGLIO. Historia della guerra di Fiandra. Venetia, G. P. BRIGONCI, 1661. 3 dln. één bd. 4°.

Bevat voor- en achteraan eenige aanteekeningen over den Schrijver en het werk.

163. BAUDART, W. Afbeeldinghe, ende Beschrijvinghe van alle de Veld-slagen, Belegeringen *enz.*, ghevallen in de Nederlanden, Geduerende d'oorloghe teghens den Coningh van Spaengien: Onder het beleydt van den Prince van Oraengien, ende Prince MAURITS de Nassau *etc*... Amst., M.

*) De fransche titel luidt: *De Onmenschelicke, Barbarische en Grouwelijcke Tirannije der Spangniaerden in Nederlandt.*

COLIJN, op 't Water, in 't Huysboeck, 1616. Met Privilegie. Met ingedr. platen en portretten. langw. 4°.

De zoogenaamde Fransche titel luidt: *De Nassavsche Oorloghen beschreven door* enz.

164. VALERIUS, A. Neder-Landtsche Gedenck-clanck, Kortelick openbarende de voornaemste geschiedenissen van de 17 Neder-Landsche Provintien, 't sedert den aenvang der Inlandsche beroerten ende troubelen tot ... 1625. Verciert met verscheydene (*ingedrukte*) platen ende stichtelijcke Rimen ende Liedekens... De Liedekens... gestelt op musycknoten *enz*. Haarlem, gedruct voor d' Erfgenamen van den Autheur, woonende ter Veer in Zeeland, 1646. Met previlegie voor 6 Jaren. Langwerpig 4°.

165. Onwederleggelycke bewys-redenen ... dat de Vereenighde Nederlanden, alleen door Godts voorsieninge ende der Princen van Orangien beleyt vant Spaensche Jock, ende slavernye vrij gemaekt zijn ... alles met Godts Woort bevesticht, etc. Willemstadt, 1663. 4°. 23 en (I) blz.

166. VYNCKT, VAN DER, Geschichte der Vereinigten Nederlande von ihrem Ursprunge im Jahr 1560 an, bis zum Westphälischen Frieden (1648). Aus der ... Französischen Druckschrift übersetzt. Zürich, OREL, GESZNER, FÜSZLI und Comp., 1793. 3 dln. 8°. Met portretten.

167. BEELOO, A. Noord Holland en de Noord-Hollanders in den vrijheidsoorlog tegen Spanje. Haarlem, Erven F. BOHN, 1852. 8°.

KLEINERE TIJDVAKKEN.

1. *Tot aan de afzwering van* PHILIPS III (II).

(25 Oct. 1555—26 Julij 1581.) *)

168. Sententien en indagingen van den Hertog VAN ALBA, Uitgesproken en Geslagen in zynen Bloedtraedt: Mitsgaders die van byzondere Steden, Tegen verscheide zo Edellieden als voornaeme Burgers en Inwoonders van Hollandt, Zeelandt

*) Vooraan zijn geplaatst de bouwstoffen, inleidende en algemeene werken, vervolgens, naar de tijdorde der gebeurtenissen, de werken en geschriften, betreffende de geschiedenis van ieder jaar. Dezelfde orde is ook gevolgd bij de overige kleinere tijdvakken.

en andere Provincien, Van den Jaere 1567 tot 1572. Mitsgaders een Aenhangsel van Authentike Stukken ... in 't licht gegeeven... door J. MARCUS. Amst., H. VIEROOT, 1735. 8°. Met titelplaat.

169. Correspondance de PHILLIPPE II sur les affaires des Pays-Bas; publiée d'après les originaux conservés dans les Archives Royales de Simancas; précédée d'une notice historique et descriptive de ce célèbre dépot et d'un Rapport à M. le Ministre de l'Interieur par (L. M.) GACHARD. Brux., Librairie ancienne et moderne, 1848—1851. 2 dln. 4°. Met portretten.

170. BONDAM, P. Verzameling van onuitgegeevene stukken, tot opheldering der vaderlandsche historie... Utrecht, B. WILD, 1779—1781. 5 dln. 8°.

171. Résolutions des Etats Généraux des Pays-Bas, mises en ordre et augmentées de notes et pièces justificatives par J. C. DE JONGE. Années 1576 et 1577 Janv.—Juin. La Haye, Imprimerie de l'État, 1828—1831. Dl. I—II, 1. 4°.

Niet verder verschenen. — Dit werk heeft ook een' Hollandschen titel.

---

172. (VERHEYDEN, G.) De Jure Belli Belgici adversvs PHILIPPVM Regem Hispaniarvm Oratio nobilis Belgae, ad... CHRISTIANI orbis principes ... Hag. Com., ALB. HENRICUS, 1598. (72 blz.) — *Ejusd.*, in Classem XERXIS Hispani oratio ad serenissimam ELISABETHAM Angliae Reginam. *Ibid.* 1598. (Met het titelblad 70 ongen. blz.) — J. VERHEYDEN. Vita G. VERHEYDEN Belgae: cui accessit Ejusdem de Ortv et Occasv maximorum imperiorvm oratio veneta... *Ibid.* 1598. [(VIII) en 69 blz.] — één bd. 4°.

173. BURGUNDIUS, N., Historia Belgica ab anno 1558. Cum praefatione N. H. GUNDLINGII... Halae Magdeb., RENGER, 1708. 4°.

174. Hertogh VAN ALVA, Geessel van Nederlant, ende Portugael. Hoe ende vvaerom beyde het Spaensche jock af-gevvorpen, ende met malkanderen tegens den gemeenen vyandt verbonden zijn. Dordrecht, voor JASPER GORIS, bij de Wijnbrugh, in den Griffioen, 1641. 12°.

175. GRONINGEN, A. P. VAN, Geschiedenis der Watergeuzen. Leyden, S. en J. LUCHTMANS, 1840. 8°.

176. MEURSIUS, J. GULIELMUS AURIACUS. Sive de rebus toto Belgio tam ab eo, quam ejus tempore, gestis; ad excessum

LUDOVICI REQUESENSIJ... Lugd. Bat., I. ELZEVIER. 1621. Dl. I. 4°. Met portret.

177. BROES W., WILLEM I in betrekking tot de scheuring der 17 Vereenigde Nederlandsche Gewesten in de XVI^de eeuw. Amsterdam, J. VAN DER HEY en Zoon, 1831. 8°.

178. PERS, D. P. d' Ontstelde Leeuw: of Springh-ader der Nederlandscher Beroerten: Van... 1560, tot het eynde van ... 1581 ... t' Amstelred., voor D. P. PERS, inde Witte Pers, op 't Water, recht over de Koren-merckt (1641). 4°.

1565—1567.

179. WESEMBEECK, J. VAN, Beschryvinghe Uanden Staet ende voortganck der Religie in Nederlant, ende saecken daer over ontstaen, van den jare 1500 aff, ende principalick onder de Regeringhe van Conink PHILIPS de tweede, inde Jaren 1565 ende 1566. Beschreuen int Fransois, door Mr. JAKOB VAN WESEMBEECK, Raedt eñ Pensionaris ... van Antwerpen. Ende nu in onse ... tale overgheset. Middelb. Uoor ADRIAEN VAN DEN UIUERE, aende nieu Borse, 1616. 4°.

Opgedragen aan de Staten en de Raden ter Amiraliteit van Zeeland, in d. Breda 16 Mei 1616, door ISAAC SCHILDERS, aan wien de oorspronkelijk in 't Nederlandsch geschreven uitgave van 1569 onbekend was, maar die de gelijktijdig daarmede in het licht gezondene Fransche vertaling in onze taal heeft doen overzetten en uitgegeven. Verg. o. a. DE WIND, a. w. bl. 178 volg. en 546 volg.

180. YVOY VAN MIJDRECHT, M. D', Verbond en Smeekschrift der Nederlandsche edelen, vermeerderd met eenige aanteekeningen en verrijkt met bijna alle de facsimilés door ... G. I. BEELDSNIJDER. (Utrecht. 1833). Niet in den handel. 8°. Met twee uitslaande tabellen. IV en 86 blz.

181. WATER, J. W. TE, Historie van het verbond en de Smeekschriften der Nederlandsche edelen ... in de jaaren 1565—1567. Middelburg, P. GILLISSEN, 1779—1796. 4 dln. 8°.

De titel en het eerste blad van het 4e stuk zijn van boven beschadigd. — Van dl. I is hier de 2e druk.

1567.

182. SCHELTEMA, P. HENDRIK VAN BREDERODE te Amsterdam in 1567: geschiedkundig overzigt, uit echte bronnen geput en met authentieke bewijzen gestaafd. Amsterdam, G. PORTIELJE, 1846. 8°. Met portret.

1568.

183. De Artijckelen ende besluyten der Inquisitie van Spaegnien, om die van de Nederlanden te overvallen ende verhinderen. (*Gedagt.*: Madril 16 Febr. 1568). *Zond. titelbl.* 4°. 4 ongen. bladz.

184. Derthien Artijckelen: Gheintituleert, Het Aduijs der Spaengiaerden. Op den teghenwoordighen staat vanden Nederlande. Gecomposeert ofte gefingeert, door den Cardinael GRANDUELLE... DAERna hebdy de Refutacien ofte Teghenstrijdinghen der voorseyder Artijckelen, die welck claer ghenoech bethoonen, dat het eer middelen zijn om het volk tot Oproer ende tumulte te verweckene, dan om het Landt te houden in stilheyt, vrede eñ eendrachticheyt. Ghedruckt tot Tubinghen, by VLRICH MORHART, 1568. Met het titelblad 82 ongenommerde blz. — Copie van den Puncten ende Articulen, ghesloten by den Hertoge VAN ALBA, ende zijnen nieuwen Raet van tweluen: Daer van inde Prologe oft Voorredene vermaent is. Inhoudende de Persoonen ... by hen alreede ghecondemneert om lijf ende goet ghebrocht te worden: Ghetranslateert wt de originale Spaensche Articulen, gecregen binnen Antwerpen, in de Camere van VERGAS, President van de voors. Raet, ten huyse van MARCUS NONIUS, in de Meyre aldaar etc. Ghedruct int Jaer 1568, in de maent van Octobri. Met het titelblad 5 ongen. blz. Signat. 𝔄. — één bd. 12°.

De signatuur en de op den titel van het tweede geschrift voorkomende woorden *Prologe oft Voorredene* laten vermoeden, dat het een gedeelte van een ander, hier niet genoemd boek uitmaakt. Zie echter BOR, *Hist. d. Nederl. oorlogen*, dl. I, bl. 249 volgg. alwaar deze twee stukken opgenomen zijn, doch het eerste zonder de *Refutacien*.

1569. *)

185. Declaratie, ende specificatie van tghene dat gheordineert is, nopende het servitio, dat men geuen moet den Spaenschen volcke van orloghe; die synder Ma. dienen in deze syne Nederlanden: medegedeeld door G. D. J. SCHOTEL. Utrecht, N. VAN DER MONDE, 1843. 8°. 4 blz.

Overdruk uit het *Tijdschrift voor Gesch., Oudh. en Statistiek van Utrecht*, dl. IX.

*) Vgl. de volgende blz., N°. 186 en 187.

1570.

186. Grace et Pardon General, donne par le Roy nostre Sire. Acause des troubles passez (*d.* 16 *Nov.* 1569). Auec Preuilege de Sa Maiesté... Bruxelles, M. DE HAMONT, sur le Pongelmerct, ou soubz la Maison d'icelle Ville, 1570. kl. 4°. Met het titelblad 16 ongenomm. blz.

Blz. 15 is onbedrukt, maar door eene oude hand beschreven met de lijst der Gedeputeerden, benoemd door den aartsbisschop van Kamerijk, om diegenen te absolveren, welke door het pardon gratie hadden verkregen.

187. Translaet van de brieffuen van gratie ende pardoen Generael, byder Co. maiesteyt gegeuen ter zaken vande voirledene troublen. Met Preuilegie der Co. Maiest. Brussele, M. VAN HAMONT... 1570. 4°. Met het titelblad 16 ongenomm. blz.

Daar dit *Pardoen* eerst den 16den Julij 1570 door ALVA te Antwerpen is uitgevaardigd, zijn de nommers 186 en 187 op het jaar 1570 gebragt.

1571.

188. Placcaet ende Ordinantie... des Conincx. Op tstuck vanden opheue ende collectatie vanden Thienden ende Twintichstē Penninck vande vercoopinge van alle ruerende ende onruerende goeden (*in d.* 31 *Julij* 1571). Bruessele, M. VAN HAMONT... 1571. Met preuilegie. kl. 4°. Met het titelblad 8 ongenomm. blz.

Met eigenhandige authentisatie door den Griffier ERNST (VAN BASSEN). Van dezelfde hand zijn eenige hier en daar op den rand aangeteekende tekstveranderingen in betrekking tot de Noordelijke Nederlanden.

189. Placcaet uanden Thienden ende Twintichsten Penninck, op alle roerende ende onroerende goederen inde Nederlandtsche Provintien. Wt-gegheven by den Coninck van Spaengien, inden Jare 1581 (1571.) (*in d.* 31 *Julij.*) Daer by ghevoegt is. De groote alteratie ende beroerte die in de Nederlanden (omme de publicatie van 't voorsz. Placcaet, eñ het aendrijven des selvighen door den Hertoge VAN ALBA) ghevolght is. Na de copye ghedruckt tot Brussel, by M. VAN HAMONT, 1581 (1571). Met Privilegie. kl. 4°. Met het titelblad 24 ongenomm. blz.

190. Ordinancie, ende instrvctie... des Conincx, op tstuck vande

Collectatie vanden X[ten] ende XX[ten] penninck vande vercoopinge van alle ruerende ende onruerende goeden (*in d.* 31 *Julij* 1571). T'antwerpen, C. PLANTIJN, inden gulden Passer, 1571. Met Preuilegie. kl. 4°. 19 blz.

Met eigenhandige authentisatie van den Griffier ERNST (VAN BASSEN). Op blz. 15 vindt men van dezelfde hand op den kant eene correctie.

191. Placcaet uanden 10[den] ende 20[sten] Penninck, op-gestelt by den Hertoge VAN ALVA, op alle roerende ende onroerende goederen inde Nederlantsche Provintien... inden Jaere 1571... Daer nu Hier by ghevoeght is... de groote alteratie ende beroerte die inde selve Nederlanden omme... 't voorsz. Placcaet... ghevolght is. Oock mede Hoe de stede vanden Briele, door den Grave VANDER MARCK, inghenomen werde. Hoe den Grave VAN BOSSU eenen schrickelicken moort aenrechte binnen... Rotterdam. Ende hoe die van Vlissingen Duc d'Alfs soldaten uyt ghejaeght hebben... Ghedruckt Anno 1609. kl. 4°. Met het titelblad 24 ongenomm. blz.

1572.

192. WATER, J. W. TE, Tweede Eeuwfeest van de Vryheid in den burgerstaat en godsdienst binnen... Vlissingen sedert den 6[den] van Grasmaand 1572, in eene openbaare redenvoeringe gevierd den 6[den] van Grasmaand 1772, met eenige aanteekeningen en oorspronglijke stukken betreffende de geschiedenissen van Nederland. Middelburg, P. GILLISSEN, 1772. — *Dezelfde.* Levensbijzonderheden van P. ADRIAANSZ. VAN DE WERFF, burgemeester der stad Leijden, ten tijde van hare beide belegeringen door de Spanjaarden in... 1573 en 1574. Meest uit ongedrukte stukken verzameld. Leyden, HAAK en Comp., 1814. *) — *Dezelfde.* Redenvoering over de Unie van Utrecht; uitgesproken in de vergaderinge der... Directeuren van het Zeeuwsche Genootschap der Wetenschappen, te Vlissingen, den 23 van Louwmaand 1779. *Zond titelbl.* (Middelb. 1782). †). 39 blz. — *Dezelfde.*

*) Afzonderlijke overdruk uit de *Verhandelingen der Maatsch. v. Ned. Letterk. te Leyden*, dl. III.

†) Overgedrukt uit de *Verhandelingen v. h. Zeeuwsch Genootsch. der Wetenschappen*, dl. VIII.

Levensbericht van... J. MEERMAN... voorgelezen in de Jaarlijksche Algemeene Vergaderinge van de Maatschappije der Nederlandsche Letterkunde te Leyden in... 1816. *Zond. titelbl. Best schrijfpapier.* 72 blz. — *Dezelfde.* Redenvoering, over de onderscheiden wijze der bevestiginge en verdediginge van den Christelijken Godsdienst, welke behoort in acht genomen te worden, naar mate van de verschillende wijze, waar op de waarheden van denzelven door de hedendaagsche vijanden bestreden worden, uitgesproken in de Algemeene Vergadering van het Genootschap tot Verdediginge van den Christelijken Godsdienst, opgericht in 's Gravenhage, den 2den October 1788. *Zond. titelbl. Best papier.* 80 blz. — *Dezelfde.* Bedenkingen over het naauwe verband der oprechtheid en voorzichtigheid in godsdienstige zaken. *Zond. titelblad. Schrijfpapier.* 64 blz.

Al de onder dit N°. genoemde geschriften zijn in 8°. en in één bd. vervat.

193. BRUGMANS, P. A., Bijdrage ter teregtwijzing van een' en ander' Historieschrijver omtrent voorvallen in 1572, tijdens het overgaan van den Briel en Vlissingen. 8°. 17 blz.

Overgenomen uit den *Algem. Konst- en Letterb.*, 1840, N°. 34—36.

194. WULLEN, D. VAN, Gedachtenis-rede wegens de verovering der stad Zutphen door de Spanjaarden in November 1572, gehouden den 20 November 1822. Zutphen, H. C. A. THIEME, 1823. 8°. (IV) en 56 blz.

1573. *)

195. Rolle vande goetwillighe Compagnie binnen der stede vander Goude, ten versoecke van... Graaff WILLEM VAN NASSAUW, in ghemeenschap van andere steden... Versamelt tot ontset... der stadt Haerlem, den 11 Iunij 1573. Ter Goude, P. RAMMAZEYN, 1644. fol. plano.

196. Sendbrief in Forme van supplicatie aende Coninckliјcke Majesteyt van Spaengien: vanwegen des Princen van Oraengien, der Staten van Hollandt ende Zeelandt, midtsgaders alle andere zijne getrouwe Ondersaten van dese Nederlanden, die haer van des Hertoghen VAN ALBA, ende der Spaegniaerden tyrannie ende ghewelt, teghen alle recht, verdrucket ende vervolghet vinden. Aenwijsende den rech-

*) Vgl. blz. 163, N°. 192.

ten oorspronck van alle teghenwoordige beroerten in dese Landen, om daer inne by zijne Coninclijcke Majesteyt voorzien te moghen werden. Nae de Copye Tot Delft. Ghedruckt... 1574. kl. 4°. Met het titelbl. 20 ongenomm. blz.

1574. *)

197. 's GRAVENZANDE, A. Tweede eeuw-gedachtenis der Middelburgsche vryheid, zoo in den godsdienst- als burgerstaat, of historische aaneenschakeling van gebeurtenissen der stad Middelburg... ten tyde der Nederlandsche beroerten... inzonderheid, geduurende de... beleegeringe dier stad, beneevens het daar op gevolgde overgaan... aan... WILLEM I... den 20 Febr. 1574... godsdienstig gevierd den 20 February 1774... Middelburg, P. GILLISSEN, 1774. 8°.

198. Exemplaire des lettres patentes dv Roy... Par lesquelles sa Maiesté donne Grace absolute et Pardon general, tant à Estatz, Pays, Villes et Cōmunaultéz, que tous particuliers voires proscriptz et banniz de ces Pays bas et autres, ayans offensé et fourfait, acause des Troubles, emotions et reuoltes, tant passées que presentes aduenues en iceulx Pays (*d.* 8 *Mars et* 23 *Avril* 1574.) Avec Priuilege du Roy. Bruxelles, M. DE HAMŌT... 1574. kl. 4°. Met het titelblad 20 ongenomm. blz.

199. FRUYTIERS, J. Corte Beschrijuinghe uande strenghe belegheringhe ende wonderbaerlijcke verlossinghe der Stadt Leyden in Hollandt... verbetert ende vermeerdert, met byvoeghinghe alle der brieuen die aen ende vander stadt gheschreven zijn... Ghedruct tot Delft, 1577. 4°. 68 aan eene zijde van 1 tot 34 genommerde blz.

200. SEVERINUS, A. Oorspronckelijke beschrijving van de vermaerde Belegering en 't Ontzet der stad Leyden *enz.* 5de druk. Met nieuwe Aentekeningen opgehelderd *enz.* Als ook vermeerderd... met de... Oratie van... K. CRUCIUS... uitgesproken op het 100ste verjaergetyde van Leidens ontzet. Leiden, Wed. A. HONKOOP en Zoon, zond. jaar (1774?) 8°. Met platen.

201. CORNELISSEN, N. Notice historique sur l'acte de dévouement de P. VAN DE WERFF, fils D'ADRIEN, Président-Bourgue-

*) Vgl blz. 163, N°. 192.

maître de Leyde pendant le second siège de cette ville par l'armée Espagnole, en 1574; suivie de la description d'un tableau représentant cet acte de dévouement... peint en 1817 par M. VAN BRÉE. Gand, P. F. DE GOESIN-VERHAEGHE, 1817. 8°. 27 blz.

202. *Geschriften en gedichten op en over het tweede eeuwfeest van Leydens ontzet, van de oprigting der Hoogeschool aldaar enz. in 3 bundels, in 8°.*

De eerste bundel bevat:

BOSCH, P. VAN DEN, Redevoering, gedeeltelijk in digtmaat, by gelegenheid van het tweede eeuwgetyde van het beleg en ontzet der stad Leyden... op den 3den van Wijnmaand 1774. Leyden, P. VAN DER EIJK en D. VIJGH, 1774. kl. 8°. 37 blz.

STRESO, ZJZ., C. Kerkreden op het tweede eeuwfeest van Leydens ontzet. Uitgesproken... op den 3 October 1774. Leyden, S. en J. LUCHTMANS, 1774. (XVI), 56 en (IV) blz.

BELL, JOHZ., TH. VAN DER, De Dankbaarheid, Als eene noodzaaklijke Pligt voorgesteld. Ter gelegenheid van het tweede eeuwfeest van het ontzet van Leyden; In eene Leerrede over Ps. IX: 2—4, te Rhijnsburg op den 2 October... 1774. Amst., M. DE BRUYN, 1774.

Vreugdezang op het tweede eeuwfeest van het ontzet der stad Leyden, door een liefhebber der dichtkunde, onder de zinspreuk: Assiduitas Perficit. Verrykt met historische aanteekeningen en een dagverhaal, van 't geen er in de belegering is voorgevallen. Amst., A. FOKKE, SZ., 1774. Met titelpl. 31 blz.

WIJNBEEK, A. Leydens ramp en zegen, in drie herderszangen; bij gelegenheid van de tweede eeuwfeeste van het ontzet dier stad, in het jaer 1774. Leyden, HEYLIGERT en HOOGENSTRAATEN, (1774). (II). 28 en (III) blz.

H(AMELAU), J. Leyden tot dankbaarheid verwekt op het tweede eeuwgety der heuchelyke ontzettinge, geviert op den 3den van Wynmaand... 1774. Leyden, J. VAN TIFFELEN, 1774. kl. 8°. 8 blz.

Lofdicht der dappere Zeeuwen. Op de Tweede Eeuwfeeste van het Ontzet der Stad Leyden. Zond. titelbl. (1774). 3 blz.

De dichter noemt zich *Luctor et Emergo.*

H(AMELAU), J. Vriendschaps plicht, den... Heere A. VAN ASSENDELFT... bewezen, op den 3den van Wynmaand... 1774. Leyden, J. VAN TIFFELEN, 1774. 8 blz. kl. 8°.

——— — Feest-zang ter gedachtenisse van Leydens beleg en ontzet... Leyden. 1775. 12 blz.

Leydens 27ste January 1776. *en* Dankbetuiging aan de Heeren Studenten der Leydsche Hoogeschoole voor hun getrouwe hulp *enz.* bij verscheidene gelegenheden van Brand, en inzonderheid bij dien van den 27 Jan. 1776. Zond. titelbl. 4 ongenomm. blz.

HOOGEVEEN, JR., C. VAN, Feestzang op het tweede eeuwgetyde van Leydens beleg en verlossinge. Leyden, 1774. kl. 8°. 35 blz.

ASSENDELFT, A. VAN, Eeuwzang ter tweehonderdjaerige gedachtenisse van Leydens beleg en ontzet... Leiden, C. VAN HOOGEVEEN, JR., 1774. kl. 8°. 16 blz.

HALEWIJN, F., Vaerzen op het tweede eeuwgetijde van Leydens verlossinge. Leyden, C. VAN HOOGEVEEN, JR., 1774. kl. 8°. 12 blz.

Het feestvierend Leyden; eenwspel, door het tael- en dichtlievend genootschap, onder de spreuk: Kunst wordt door arbeid verkreegen. Leyden, C. VAN HOOGEVEEN, JR., 1774. kl. 8°. (IV) en 27 blz.

BERKHEY, J. LE FRANCQ VAN, Zinnebeeldige verklaaring der illustre sleedevaart, ten besluite der heugchelijke eeuwfeesten, wegens de wonderbaare Verlossing en de daarop... gevolgde opregting van Hollands Hoogeschoole der Stad Leyden. Leyden, H. COSTER, 1776. 78 en (I) blz.

Beschrijving der plegtige sledevaert van het Genootschap: Veniam pro laude; ter gedachtenis van het tweede eeuwgetijde van Leyden's Verlossinge en de stichting haerer Hoogeschoole, gehouden in den avond van den 24 der Louwmaend 1776. Leyden, C. VAN HOOGEVEEN, JR. en C. HEYLIGERT en Comp., 1776. 24 blz.

Onschuld durft spreeken. Nadruk naar den Origineelen druk, welke alleen gedrukt is Voor de Leden van het Genootschap Veniam pro Laude (*te Leyden*) (*rijm*). (*Leyden*) 1776. 8 blz.

De onschuld bestrafd, of antwoord aan de „onschuld durft spreeken"... Leyde (*sic*), J. MEERBURG, (1776). 16 blz.

Vrymoedige bedenkingen, Over het onlangs uitgekoome Dichtstukje „onschuld durft spreeken," of lof der onschuld (*rijm*)... Zijn te bekoomen: Amst, VAN DER KROE *enz.* (1776). 16 blz.

BOOREN, E. VAN, Het tweehondertste jubels vreugt verhaal Meede ter Gedagtenis beschreve En Op Reym Gemaakt van My E. VAN BOOREN Schoolmeester woond opde Middelste Gragt. Inhoudende het Geen op den Derden en Vierden van October 1774 Is geschiet ontrent het feest houden van het tweehondertste Jubel van Leydens ontzet. (*Leyden*, 1776). *Met ingedrukt muzijk.*

De tweede bundel bevat:

BOSCH, P. VAN DEN, Beschrijving der plegtigheden by het tweede eeuwfeest van de Leydsche akademie. Leyden, S. en J. LUCHTMANS, 1775. Met 5 uitslaande platen.

Beschrijving der plegtigheden en vreugdebedrijven, bij het tweede eeuwgetijde van de verlossing der stad Leyden... Leyden, C. VAN HOOGEVEEN, JR. 1775. Met platen. 70 blz.

Kort dog zaakelijk beschrijving, Wegens den opkomst, aanwas, en voortgang der Leydsche academie... vervattende byzonder al het merkwaerdige dat voor, op en na het tweede Eeuw-feest, Met veel Pragt en Luister te Leyden Geviert is, Benevens de Namen van alle de Burgers welken op dien tijd... in de Wapenen zyn geweest... Leyden, H. COSTER, (1775). 64 blz.

Naauwkeurige beschryving van de plechtigheden te Leyden op den 8ste en 9de February, 1775, ter gelegenheid: van het tweede eeuwgetyde der oprichting van s' Lands Hooge school, en van de promotie met de kap. In een Brief van een Heer te Leiden aan een Heer te Amsteldam. Amst., M. SCHALEKAMP, 1775. 14 blz.

BERKHEY, J. LE FRANQ VAN, Verklaaring Van de Zinnebeeldige Eeuwprint, op den ... Vierdag, van het Tweehonderdjaarige Eeuwgetyde der Oprichtinge van Hollands Hooge School, binnen de stad Leyden. (*Leyden*, 1775), fol. plano. Met de plaat.

HOEFNAGEL, N. Historiesch verhaal, aangaande Het tweede eeuw-getey, der Leydsche Hooge Schoole ... Amst., W. A. LEEUWENDAAL en P. KRAMER, 1775. 79 blz.

GAUBIUS, H. D. Feestrede by den heuglyken aanvang der derde eeuwe van Hollands hooge schoole, te Leyden, den 8sten van Sprokkelmaand... 1775... op openbaar gezag uitgesproken... Uit het Latijn vertaald door P. VAN DEN BOSCH. Leyden, S. en J. LUCHTMANS, 1775.

BELL, JOH. FIL., TH. VAN DER, De Wysheid, Kennis en Vreeze des Heeren, als de vaste steunsels en grootste schat van een Land en Volk, voorgesteld in eene Leer-rede over Jesaia XXXIII: 6... Amst., N. BYL, 1775. (VIII), 58 en (I) blz.

De derde bundel bevat:

BERKHEY, J. LE FRANCQ VAN, Het Verheerlijkt Leyden, bij het tweede eeuwgetijde van deszelfs heuchlijk ontzet in... 1574, in Dichtmaat uitgesprooken... op den 4den van Wijnmaand 1774. Leyden, H. COSTER, HEYLIGERT en HOOGENSTRAATEN, Met Octroi. 1774. Met titelplaat en portretten. *Best papier.*

GESSCHER, D. VAN, Y-zang, den... Heere J. LE FRANCQ VAN BERKHEY toegezongen by gelegenheid der uitgave van zyn... „Verheerlykt Leyden." (*Amst.*, 1774). Met het titelblad 12 ongenomm. blz.

Drietal van verpligte dankoffers, den... Heere J. LE FRANCQ VAN BERKHEY... toegewijd; Na zyn... Redenvoering, in Nederduitsche Dichtmaat *enz.* Leyden, C. VAN HOOGEVEEN, JR, 1774. 16 blz. *Best papier.*

De dichters van dit *Drietal* waren C. VAN HOOGEVEEN, JR., H. COSTER en F. HALEWYN.

Dank-betuiging aan den Nederlandschen dichter JAN DE KRUYFF, voor zyne Beschaving en Verbeteringen, gebracht in het „Verheerlijkt Leyden" van J. LE FRANCQ VAN BERKHEY, met betooning van Verwondering over zyn sterk lof-vers: benevens een Aanhangsel over de loftuitingen voor dat Dichtstuk geplaatst. (*rijm.*) Leyden, J. MEERBURG, 1775. 8°. 16 blz.

Antwoord aan den Schryver der „Dankbetuyging." etc.... opgedragen aan KLEPTOMUSUS BATAVUS, schryver der „Zedige Verdediging" etc., als ook een Antwoord op desselfs Trippel-dicht. Leyden, H. COSTER, 1775. 8°. 24 blz.

Gedrukte copie eener insinuatie van wege den predikant P. VAN DEN BOSCH *te Leyden (in d.* 14 January 1775), *gedaan door den notaris* J. B. LUZAC *aan* J. LE FRANCQ VAN BERKHEY, *betreffende den schrijver der bovengemelde* „Dankbetuiging" enz. *met het antwoord van* VAN BERKHEY. 2 blz. kl. f°.

Op de zoogenoemde „Dankbetuiging" aan den dichter JAN DE KRUYFF. (*rijm.*) Zonder pl. of jaar. 4 blz.

Zedige Verdediging van den Nederlandschen dichter J. LE FRANCQ VAN BERKHEY, en zynE. „Verheerlijkt Leyden" tegen zynen naamloozen be diller, Bevegter teffens van den nu zaligen... J. DE KRUYFF *enz.* in keusvry-dicht... Te bekomen te Amst., G. BOM *enz.* Zond. jaar (1775?) 8°. 24 blz.

Nieuwe Roê voor Leidze billen, om hun stoutheid wat te stillen; neffens eene pallempaas, voor den Leidzen Sunter Klaas; met een slag- en Weerslag-Dicht. Aan 't Poëetisch Gild gerigt (*rijm*). Zond. pl. of jaar. 8°. 20 blz.

Het boeren-gezelschap of de gehekelde Hekelaars, klugtspel, behandelende op eene vrije en onzijdige trant 't „Verheerlijkt Leiden" van Dr. J. LE FRANCQ VAN BERKHEY *enz.* (*rijm*). Zijn te bekoomen te Leiden, J. LE MAIRE *enz.* Zonder jaar (1775?) 8°. (IV) en 32 blz.

1576.

203. CLIFFORD, G. Specimen iuris publici Belgici inaugurale, exhibens quaedam de foedere Hollandorum et Zelandorum facto a. 1576... Lugd. Bat., S. et J. LUCHTMANS, 1790. 4° (IV), 37 en (II) blz.

204. Uuaerachtich verhael van tgene, dwelck aengaet die Rebellie ende Opruericheyt vande gemutineerde Spaignaerden in Zeelant, terstont nae dinnemen van Ziricxzee, den 2den van Julio. Anno 1576. Bruessele, M. VAN HAMONT, 1576. 4°. Met het titelbl. 7 ongenomm. blz.

205. Tractaet van dē Peys, gemaeckt ende gesloten, tusschen de de Staten vandese Nederlande, vergadert binnen... Bruessele. Ende den... Prince van Orangien, Staten van Hollandt ende Zeelandt, *enz.* Ende ghepubliceert op den achtsten dach van Novembri. M. D. zeuentsestich. Mitter aegreatie en confirmatie... des Conincx, daerop ende naegevolght. Met privilegie... Bruessele, M. VAN HAMONT, 1576. 4°. Met het titelbl. 24 ongen. blz.

Op den titel is *zeuensestich* doorgehaald en *in margine* 76 bijgeschreven. Op de laatste bladzijde vindt men eene schier onleesbare aanteekening van eene oude hand.

206. Artyckelen van dē Payse, Uerbontenisse ende Vnie ... Besloten ende gheaccordeert tot Gendt, opten 8 Novembris. 1576. Nae de Copye... tot Delf, Anno 1576, kl. 4°. Met het titelblad 15 ongenomm. blz.

1577 *).

207. Ghespraecke van Liefhebbers des Ghemeynen Nvts. Die ghesocht vverden inde Steden Opinio ende Sapientia Humana: maer ghevonden vverden in het veracht Dorpken Veritas, Ghemaect in den jaere 1577 ende ghedruckt int laetste van December, Anno 1608. kl. 4°. Zonder plaats of naam des drukkers. Met het titelbl. 32 ongenomm. blz.

Met een voorberigt van den uitgever P. BOR. De titel heeft in dezen druk 9 regels.

*) Vgl. blz. 171, No. 219.

208. Ghespraecke van liefhebbers des ghemeynen nvts. Die gesocht werden in de steden Opinio ende Sapientia Humana: maer ghevonden werden in het veracht Dorpken Veritas. Ghemaekt *enz.* (*als het voorgaande*). December, Anno 1608. kl. 4°. Met het titelbl. 26 ongenomm. blz.

De titel van deze uitgave heeft 10 regels, en bevat eene gedeeltelijk onleesbare aanteekening van eene oude hand.

209. Onuitgegevene berigten over den afval van Graaf WILLEM VAN DEN BERG van zijnen schoonbroeder Prins WILLEM I, ten tijde van Don JUAN VAN OOSTENRIJK, medegedeeld door L. J. F. JANSSEN. (Arnhem 1856.) 8°. 21 blz.

Getrokken uit NIJHOFFS *Bijdr. v. Vad. Gesch. en Oudheidk.* dl. I.

210. Fac-simile van de Unie van Brussel, vervaardigd op 's Lands Steendrukkerij. 's Gravenh. 1827. 4 bladen. fol.

211. JONGE, J. C. DE, De Unie van Brussel des jaars 1577, naar het oorspronkelijke uitgegeven... 's Gravenh., Wed. J. ALLART, 1825. 8°. Met een uitslaand blad in fol.

212. —— — — — Bijvoegselen en verbeteringen op » de Unie van Brussel, des jaars 1577" *enz.* Delft, Wed. J. ALLART, 1827. 8°. 53 blz.

213. Eeuwich Edict ende Gebot opt accord gedaē, tusschen... JOHAN VAN OISTENRIJCK... ter eenre, eñ de generale staten van dese Landen van herwertsouere ter andere zijden, Om die troublen inde selue Landen byde vuytheēsche crijchsluyden, gesusciteert neder te leggen eñ appeyserē. Gepubliceert te Bruessele den 17ten... Februario. 1577. Met privilegie... Bruessele, M. VAN HAMONT, 1577. kl. 4°. Met het titelbl. 14 ongenomm. blz.

214. Cort verhael vande gherechte oorsaecken ende redenen, die de Generale Staten der Nederlanden ghedwonghen hebben, hen te versiene tot haerder beschermonisse, teghen den Heere Don JEHAN VAN OOSTENRIJCK. T'antwerpen, W. SILVIUS, 1577. Met privilegie veur vier Jaren. kl. 4°. (II), 68 en 84 blz.

215. Sommier Discovrs des ivstes cavses et raisons, qu'ont constrainct les Estats Generaulx des Païs bas, de pourveoir à leur deffence: contre le seigneur Don JEHAN D'AUSTRICE. Anvers, G. SYLVIUS, 1577. Auec Priuilege pour quatre ans. kl. 4°. 74 en 81 ongen. blz.

Met eene letterkundige aanteekening op den titel.

216. Redenen ende curt verclaers waeromme het saisissement ende arrest van diuersche Heeren binnen Ghendt gheschiet

is, den 28sten Octobris (*in d.* 9 *Nov.*) 1577. Ghendt, Weduwe van PIETER DE CLERCK, te Putte inde witte Duyue, by tBelfort, 1577. kl. 4°. Met het titelbl. 7 ongenomm. blz.

217. Copie. Uande redenen ende cort verclaers, waeromme het saisissement ende arrest van diueersche Heeren binnen Ghent gheschiet is *enz.* Ghedruckt anno 1577, den 15 Novembris. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

1578.

218. Responce des Estats Generavlx dv Pays-Bas, A la proposition qui leur a esté faite au nom de la Sacree Maiesté Imperialle, par l'Illustre Seigneur OTTO-HEINRICH, Comte de Schwartzenberg, etc. son Ambassadeur à cest effect enuoyé auxdits Estats. Anvers, C. PLANTIN, 1578. kl. 4°. 27 blz.

219. Waerachtighe antwoorde op de opene brieuen ende bedrieghelicke persuasien van Don JAN VAN OOSTENRIJCK, ghegeven te Hevre den 15... van Sporckelle 1578... hier by gevoegt copijen der brieven vande voors. Staten geschreuen aen sijne Mateyt (*in d.* 24 *Aug. en* 8 *Sept.* 1577): midts oock van de onderwijsinghen ende brieuen gesonden door sijne Mateyt in stede van antwoorde door den Baner-here van Selles (*in d.* 18 *Dec.* 1577), ende van alle t'ghene dat naemaels ghehandelt is gheweest tusschen den voorseyden Baner-heere van Selles, in den naem van sijne Mateyt, ende de voorseyde generale Staten. T'antwerpen, C. PLANTIJN, 1578. kl. 4°. 46 en (I) blz.

220. Responce Veritable avx lettres patentes et persvasions abvsives de Don JAN D'AUSTRICE, donnees a Heure le 15... de Feburier 1578 *etc.* Anvers, C. PLANTIN, 1578. kl. 4°. 42 en (I) blz.

Deze uitgave heeft, in het Fransch, denzelfden inhoud als het voorgaande nommer.

221. Response a vn petit livret n'agveres pvblié, et intitvlé, »Declaration de l'intention du Seigr. Don JEHAN D'AUSTRICE:" (*d.* 20 *Janv.* 1578) ci apres inseré. En laquelle la vraye intention dudit Sr. Don JEHAN est manifestement descouerte; *etc.* Anvers C. PLANTIN, 1578. kl. 4°. 47 blz.

Bij de blz. 42 en 43 is eene uitvoerige kantteekening in handschrift, die echter gedeeltelijk is afgesneden.

222. Oraison des Ambassadevrs dv... Prince MATTHIAS Archi-

dvc d'Avstriche, &c. Gouuerneur des païs bas: & des Estats generaux desdits pais: Recitee en la Diette tenue a VVormes deuant les Conseillers deputez par les Princes Electeurs, et autres Ambassadeurs et Commis du St. Empire Romain: l'an... 1578. le 7... de May. Anvers, C. PLANTIN, 1578. kl. 4°. Met het titelblad 63 ongenomm. blz.

223. De Hervorming van Amsterdam; In ... 1578, in de Kerke en den Burgerstaat, ingevoerd, in hare voornaamste Omstandigheden, beschreven; als eene stoffe, tot blyde viering van het Tweede Eeuwfeest... met eenige bygevoegde naamlysten der regeering, en verscheide byzonderheden van vele voornaame regenten dezer stad. Amst., P. CONRADI, 1778. Met plaat. — Eeuwgety der Reformatie, binnen Amsterdam. (Amst., 1778.) 32 blz. — 't Juichend Amsterdam; of Jubelzang op het 2de eeuwfeest zyner hervorming in den Kerk- en burger staat, in... 1578; op het 1ste eeuwfeest der Nymeegsche vrede, in.. 1678, en op de 30ste verjaring van de vrede te Aken, in... 1748... Met bijgevoegd bericht wegens de van ouds ingevoerde, en, reeds, over twee eeuwen, hier te lande, afgeschafte Misbruiken *enz.* Door ARNOBIUS PHILOMUSUS, Goesanus. Amst., J. C. KUIJPER, 1778. 52 blz. — B. RULOFFS, Amsterdam hervormd. In drie zangen. Amst., F. DE KRUYFF, 1778. Met titelplaat, portretten en uitslaande platen. — F. DOBBRAUSKI, Eeuwzang op het tweehondertjaarige feest der Hervorming van Amsteldam. Amst., W. VERMANDEL, in de Gasthuysmolensteeg, 1778. 20 blz. — één band. 8°.

224. La Proposition de Monsievr DE BELLIEVRE Ambassadevr dv Roy de France, faicte à son alteze & Messieurs des Estats du Païs bas le 4 d'Aoust, 1578. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelblad 7 ongenomm. blz.

1579 *).

225. Ontwerpen van de Unie van Utrecht, Benevens een lyst van ongedrukte stukken tot de Historie van dezelve Unie betrekkelyk. Uitgegeven door L. P. VAN DE SPIEGEL... Goes, J. HUYSMAN, 1778. 8°. — Bundel van onuitgegeeven stukken, dienende ter opheldering der Vaderlandsche Historie

*) Vgl. blz. 163, No. 192.

en Regeeringsform, en voornaamelyk der historie van de Unie van Utrecht, verzameld en met eenige aanmerkingen vermeerderd, door L. P. VAN DE SPIEGEL... Goes, J. HUYSMAN, 1780—1783. 2 dln. — 2 bdn. 8°. Met portret.

Het tweede deel van laatstgen. werk is uitgegeven door J. ERMERINS.

226. Remaniment de traicte de perpetuele vnion, ligue et confederation, Entre les pays, prouinces, villes membres d'icelles cy apres declairez, arreste en la maison de ville d'Vtrecht et publié le 29 Januier, 1579. Imprime à Vtrecht (COENRAET HENRICXSZ, 1579 ?). kl. 4°. Met het titelbl. 12 ongenommerde blz.

Unie van Utrecht met de approbatie van Gent in d. 4 Febr. 1579.

227. Uerhandelinghe van de Unie, eewich Uerbondt ende Eendracht... binnen die stadt Vtrecht ghesloten... den 29 Januarij... 1579. Na de Copye ghedruckt t' Vtrecht, bij COENRAEDT HENRICKSZ. 's Gravenh., H. JACOBSZ, 1613. kl. 4°. Met het titelblad 23 ongenomm. blz.

Deze kopy heeft de approbatiën der verschillende gewesten en steden tot 1 Febr. 1580.

228. Uerhandelinghe van de Unie, eeuwich-verbont ende eendracht. Tusschen die Landen, *enz*, hier nae benoemt, binnen die stadt Utrecht geslooten... den 29 Januarij... 1579. Nae de Copye gedruckt t' Utrecht. by COENRAED HENRICKSZ. t' Amsterdam, voor PIETER ARENTSZ, inde Papenbrughsteeg, op de hoek van de Warmoes-straet, 1650. kl. 4°. Met het titelbl. 19 ongenomm. blz.

Met de approbatiën tot 1 Febr. 1580.

229. Verhandelinge Uande Unie, eewich Verbondt ende Eendracht, *enz*. T' Vtrecht, S. DE ROY, 1611. kl. 4°. Met het titelblad 28 ongenomm. blz.

Met de approbatiën tot 11 April 1580.

230. Lettres des Estats d'Artois et des Deputés de Haynaut & Douay, aux Deputés des Estats generaux des païs bas, assemblés en la ville d'Anuers (*d.* 23 Febuier 1579): Avec la response svr icelles donnee par lesdits Deputés des Etats generaux (*d.* 3 Mars 1579) Par où lesdits Estats generaux sont purgés des crimes qu'on leur impose touchant l'infraction de la Pacification de Gand. Anvers, C. PLANTIN, 1579. kl. 4°. Met het titelblad 27 ongenomm. blz.

231. Lettres et resolvtion des Estats de la ville de Lille, & chastellenies dudit Lille, Douay & Orchies, à Messeigneurs

les Estats generaux assemblés en la ville d Anuers (*d.* 31 Mars 1579) Avec la response desdits Estats generaux sur icelles (*d.* 5 Apuril 1579). Anvers, C. PLANTIN, 1579. kl. 4°. Met het titelblad 15 ongenomm. blz.

232. Poincten ende articlen by sijn Hoocheyt, ende by sijn Eccel[cie], ende by die leden... van Antwerpen gesloten, tot ghemeyn welvaren ende ruste der seluer stadt, Ghepubliceert den 12 Iunij, 1579. Antw., C. PLANTIJN, 1579. kl. 4°. Met het titelblad 8 ongenomm. blz.

233. De Religions-vrede: Gheaccordeert ende gepubliceert binnen Antwerpen den 12[en] Junij 1579. Antw., C. PLANTIJN, 1579. kl. 4°. Met het titelblad 11 ongenomm. blz.

234. MERKES, J. G. W. Het beleg van Maastricht, in 1579, met geschied- en krijgskundige aanteekeningen. Arnhem, C. A. THIEME, 1827. kl. 8°.

235. MARNIX, PH. DE. Response à vn libelle famevx nagveres publié contre monseigneur le Prince d'Orenges, et intitulé »Lettres d'un gentil-homme vray patriot" etc... Auec ledit libelle icy joint à la fin. Anvers, GILES VAN DEN RADE, 1579. kl. 4°. 43 blz.

De blz. 35—43 zijn genommerd 27—35.

236. Remonstrantie oft vertooch in maniere van beclach aen mijne Heeren, de gedeputeerde van de generale Staten, ende van den gheunieerden Prouincien, by den inwoonderen ende ghemeynte der Stadt van Antwerpen, met aduijs om te voorsiene tot de quade orden van desen Lande. Metgaders een requeste... aen... den Prince van Oraignen... streckende tot dien eynde, dat het inhoudt van de voorseyde remonstransie promptelijck ten effecte ende ter executie ghebracht zoude moghen worden. En bonen desen een waarschouwinghe tot den Leser. 1579. Znd. pl. 4°. 20 blz.

237. Sendtbrief des... Heeren GUILLAME (*sic*), Prince van Orangien... Aende Prouincien ende Stedē deser Nederlanden, die inde generale Unie ghebleven zijn, aengaende het verdrach tusschen den Prince van Parme ende de gedesvnieerde Prouincien ghepasseert, (*in d.* Antwerpen 1 *Augustus* 1579). Metgaders de copye des voors. Uerdrachs (*in d.* 17 *Mei* 1579). 4°. 32 blz.

238. Advis d'vn affectionné av pays bas. A Messieurs les trois Estats dusdict Pays, les admonestant de promptement prou-

uoir à leurs affaires, pour euiter le torrent impetueux, qui vat faire son cours sur eulx (*d.* Lyon, 3 Sept. 1579). Lyon, 1579. kl. 4°. Met het titelblad 7 ongenomm. blz.

1580—1581.

239. Acten Vanden Uredehandel gheschiet te Colen, inde teghenwoordigheyt vande Commissarissen der Keyserlijcker Maiesteyt. Tusschen d' Ambassadeurs ende ghesanten des... Conincs van Spaignen, ende MATTHIAS... Gouverneur etc. ende den staten van Nederlant. Verciert met nootelijcke.. annotatien *enz.* Ghetrouvvelijk beschreven vvt den Protocol der ghesanten van de Staten ende overgeset inde nederduytsche sprake... Leyden, CH. SILVIUS, 1581. Door bevel van de Staten van Hollant. 4°.

1581.

240. Apologie, ofte Verantwoordinghe des... Heeren WILHELMS... Prince van Orangien, *enz.* Teghen den Ban ofte Edict by forme van Proscriptie ghepubliceert by den Coningh van Spaegniën,.. Ghepresenteert aen... de Generaele Staeten van de Nederlanden. Hier is oock bygevoeght den voorsz. Ban ofte Proscriptie. Leyden, C. SILVIUS, 1581. Met Privilegie voor dry jaeren. kl. 4°. 130 en (I) blz.

241. Apologie ofte Uerantwoordinghe des... Heeren WILHELMS... Prince van Orangien *enz.* Leyden, JAN PAEDTS JACOBSZ. 1609. kl. 4°.

242. Apologia Illvstrissimi Principis WILLELMI AURAICAE *etc.* ad Proscriptionem ab Hispaniarum rege in eum promulgatam. cui adiuncta est Responsio ad qvasdam literas eidem Principi falso à PARMENSI adscriptas... (*Leidae,*) C. SYLVIUS, 1581. 8°.

243. Placcaert Uande Staten Generael vande Gheunieerde Nederlanden: byden vvelcken... men verklaert den Coninck Spaengien vervallen van de Overheyt ende Heerschappije van dese voorsz. Nederlanden, *enz.* (*in d.* 26 *Julij* 1581). Nae de Copye tot Leyden by C. SILVIUS, 1581. kl. 4°. Met het titelblad 16 ongenomm. blz.

Met den Holl. Leeuw in den tuin op den titel en het foutive jaartal MDLXXXX aan het slot.

244. Edictvm Ordinvm confoederatarvm Belgii provinciarum: Qvo prolixè... Hispaniae Rex earundem prouinciarum cecidisse declaratur Principatu *etc.* 1581. Zond. plaats. kl. 8°. 21 blz.

245. SWINDEN, S. P. VAN, Specimen juris publici inaug. de Imperio ab Ordinibus Belgii PHILIPPO II. Regi Hispanorum abrogata, ad edictum ordinum Generalium Belgii 26 Julii 1581... Lugd. Bat., TH. HAAK, 1773. 4°. (VIII) en 56 blz.

246. (HULTMAN, C. G.) Geschied- en Staetkundig Onderzoek over den tijd wanneer PHILIPS II Koning van Spanje opgehouden heeft Heer der Vereenigde Nederl. te zijn *enz.*, door Mr. * * *. Arnhem, J. NIJHOFF, 1781. 8°.

---

2. *Tot aan de sluiting van het twaalfjarig bestand.*

(26 Julij 1581—9 April 1609).

247. NOORDZIEK, J. J. F. *Brief aan Prof.* H. W. TYDEMAN *nopens bescheiden omtrent* LEICESTERS *verblijf in Nederland.* 8°. 4 blz.
Overdruk uit den *Konst- en Letterbode*, 1848, N°. 44.

248. Het Boeck der Secreten, inhoudende die Conditien, Contracten *enz.* der Coninginne van Enghelant ende der gheunieerde Provincien... besloten den 10 Augusti, 1585. Item... van date den 6. Augusti 1598. Noch de Beschrijvinghe des Doots ofte Moorts van den Graef VAN BROECK: Mitsgaders eenen Brief van den Admirante... aen den Raedt van Gulick, tot verantwoordinge ofte verschooninghe des selfs. Boven desen noch de Beschrijvinghe der Gheboorte, Doop, ende Pillegaven, van den jonghen Coninck van Schotlandt... Anno 1599. Zonder plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 16 ongenomm. blz.

249. COLOMA, C. Las Gverras de los Estados Baxos desde el año de 1588 hasta el de 1599... Amberes, J. BELLERUS, 1635. 4°.

250. REYD, EV. VAN, Voornaemste Gheschiedenissen in de Nederlanden en elders... van den jare 1566 totten jare 1583, in 't korte, ende van dien tijdt tot het Jaer 1601 in 't langhe. Arnhem, JAN JANSZ, 1626. Met Priuilegie. 4°. Met portretten.

251. —— — — Belgarvm aliarvmqve gentivm annales, D. VOSSIO Interprete. Lugd. Bat., J. MAIRE, 1633. Cum privilegio. —

P. WINSEMI Historiarum ab excessv CAROLI V. Caesaris, sivo Rerum sub PHILIPPO II. per Frisiam gestarum. Ab anno 1555 usque ad annum 1581 assertae Libertatis libri VII. Leovard., C. FONTANUS, 1646. Cum Privil. Met portr. — één bd. fol.

252. CROY, CH. A. DE, Memoires gverriers de ce qv'y c'est passé avx Pays Bas Depuis le Commencement de l'an 1600, iusques a la fin de l'année 1606. Anvers, H. VERDUSSEN, 1642. 4°. Met plans.

253. BÓGAERT, A. Historie van de grontlegging der Nederlantsche vryheit... Amst. H. BLANK, 1716. 8°. Met titelpl.

254. BALINUS, J. De bello Belgico, auspiciis... AMBR. SPINOLAE... Cum expositione causarum et rationis confectae Pacis, seu Induciarum, additis Articulis et litteris Principum ad ipsas inducias spectantibus. Brux., R. VELPIUS, 1609. Cum Priuilegio. 12°.

255. GIUSTINIANO, P. Delle guerre di Fiandra libri VI... Posti in luce da G. GAMVIRINI... Anversa, J. TROGNESIUS, 1609. 4°. Met kaarten en platen.

256. (ORLERS, J. J.) Beschrijvinghe ende af-beeldinge Van alle de Victorien So te Water als te Lande, die Godt Almachtich de... Staten der Vereenichde Neder-landen verleent heeft, Deur het wijs ende clouck-beleyt des... Fursts MAVRITS VAN NASSAV... Leyden, J. J. ORLERS en H. VAN HAESTENS, 1610. Met priv. fol. Met portretten, kaarten en platen.

De zoogenaamde Fransche titel luidt: *Den Nassavschen Laurencrans.*

1581 *).

257. EMANVEL ERNESTE. Dialogve de devx personnages, svr l'Estat du Païs Bas. Auec vn indice ou Recueil sommaire des matieres les plus notables. Anvers. 1581. kl. 8°. 64 blz.

Het voorste schutblad bevat eene aanteekening, volgens welke dit geschrift uit het kabinet des Prinsen van Oranje afkomstig zou zijn.

258. Remonstrantie, ghedaen by zijne Excellentie, binnen Ant-

*) Vgl. de volgende blz., N°. 259.

werpen, Desen eersten dach van December: Aen mijn Heeren de Staten. 1581. Ghedruct in den Jaer 1582. Zonder plaats. kl. 8°. Met het titelblad 7 ongenomm. blz.

1582.

259. Placcaet ende Ordinantie... des Conincx, op die verclaringhe der Confiscatien. Brvssel, R. VELPIUS, inden Gulden Arent by het Hoff. Met Priuilegie van ses iaren *enz.* Zond. jaar. kl. 4°. Met het titelblad 16 ongenomm. blz.

Dit boekje bevat, behalve het privil., drie stukken, respectivelijk gedagteekend: Maastricht, 1 Aug. 1581, 4 Febr. 1580, 14 Maart 1582.

260. Cort, ende warachtich Verhael vande verraderye der Stadt van Liere. Gheschiedt door Capiteyn SEMPLE met syne schotten, die aldaer in garnisoen ligghende, de selue hebben verraden, ende den vyanden gheleuert, int iaer 1582. op den 2den... Augusti... Anno 1582. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 7 ongenomm. blz.

1583 *).

261. Placcaet... des Conincx: aengaende de voldoeninghe, moderatie ende quijtscheldinghe van de chijnsen, renten, pachten, ende andere gelijcke schulden, op landen ende erffelijckheden, duer dese tegenwoirdige troubelen geruineert, bedoruen, oft andersints ongelabeurt gebleuen zijnde (*in d.* 15 *Jan.* 1583). Loven, J. MAES, 1586. Met gratie ende privilegie. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongenomm. blz.

262. Corte verclaringe, ghedaen by Borgemeesteren, Schepenen ende Raedt... van Antwerpen, nopende den aenslach teghen de selue stadt aengericht den 17... Januarij 1583. stylo nouo (*in d.* 25 *Jan.*). Midtsgaders de brieuen van Credentie ende Instructie by sijne Hoocheyt gesonden aende voorsz. stadt (*in d.* 17 *Jan.*), ende sekere Missiue aen mijnen Heere VANDEN TEMPEL (*in d.* 20 *Jan.*). Antwerpen, CHR. PLANTIJN, 1583. Deur ordonnantie vande Heeren. kl. 4°. Met het titelbl. 21 ongenomm. blz.

263. Een Christelijcke waerachtighe Waerschouwinghe eñ we-

*) Vgl. de volgende blz., N°. 267.

derlegghinghe: Aller, die segghen, dat de Christenen moghen Verbondt maken metten ongheloouighē in Krijghshandel, om deur hun macht beschermt te worden. Ende voornamelijc teghē een Boecxkē, gheintituleert »Waerschouwinghe aen alle goede Inghesetenen," etc. Nu onlancx van eenighe (wt het Hof) Liefhebbers der Franchoysen, sonder naem in Druck vuytghegaen... Anno 1583. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 24 ongenomm. blz.

De blz. 23 en 24 zijn met eene oude hand bijgeschreven.

264. Copie Uande Belijdenisse ende Sententie Capitael van CORNELIS DE HOOGH. Waer inne ghespeurt werden de aenslaghen ende middelen, welcke den Koninc van Spangien tot verscheyden tijden ghebruyckt heeft, omme door verraderije, seditie ende oproer dese Landen te brengen onder syn absoluyt ghewelt (*in d.* 29 *Maart* 1583)... Ghedruckt... 1608. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongenomm. blz.

265. Copye Uande Belijdenisse ende Sententie... van CORNELIS DE HOOGHE *enz.* kl. 4°. Met het titelbl. 7 ongenomm. blz.

266. Ordonnantie teghen de oproerighe propoosten, quade roepen, ende des daeraf dependeert (*in d.* 25 *Mei* 1583). Waer by ghevoecht is een Verhael verclaerende de redenen vande afpalinghe gheschiedt op de pleyne vanden affgheworpen Casteele van Antwerpen. T'Antwerpen, CHR. PLANTIJN, 1583. kl. 4°. Met het titelbl. 7 ongenomm. blz.

De beide in dit geschrift voorkomende stukken zijn onderteekend JOACH. GILLIS.

1584.

267. Placcaet Ordonnantie ende Statuyt, ghemaeckt op de Quytscheldinghe ende moderatie vanden Pachten, Renten, Commeren ende Lasten van den goeden ende gronden van eruen daeraffmen egheen profyt oft gheniet en heeft kunnen ghehebben, ofte die andersins grooteliick syn beschadicht (*in d.* 23 *Dec.* 1580): met de Ampliatien ende Interpretatien oft vercleeringhen daerop ghedaen, inder vueghen ende manieren hiernae vercleert (*in d.* 3 *en* 8 *Junij en* 25 *Dec.* 1583; *afgekondigd te Brussel den* 27 *Jan.* 1584). Antw., G. VANDEN RADE, VOOR PEETER DE LA TOMBE Boeck-vercooper tot Bruessel op de Keesmerckt inden gulden Bybel, 1584. kl. 4°. Met het titelblad 16 ongenomm. blz.

268. Sendbrief Uanden ghedeputeerden der Staten slandts ende hertoochdoms van Brabandt, Aen Schepenen... Dekenen, *enz.* der stede van Ghendt (*in d.* 14 *Maart* 1584). t'Antwerpen, G. VANDEN RADE, 1584. kl. 4°. Met het titelblad 8 ongenomm. blz.

269. Copye des Sendtbriefs van... Borghemeesteren ende Schepenen der stadt Antwerpen aenden Hooch-bailliu, *enz.*... van Gendt: Nopende de verhandelinghe van Peyse by hen met de Malcontenten voorghenomen (*in d.* 14 *Maart* 1584). Antw. (CHR. PLANTIJN, 1584). kl. 4°. Met het titelbl. 13 ongenomm. blz.

Het titelblad is van onderen weggesneden.

270. Copye des Sendtbriefs *enz.* (*als het voorgaande nommer*). Eerst Ghedruckt t'Antwerpen... 1584. Ende nu tot Franeker, J. LAMRINCK, 1618. kl. 4°. Met het titelbl. 16 ongenomm. blz.

271. Copie Des Sendt-briefs voor Antwoorde van... Burghermeesteren *enz.*.. van Bruessele, aende Schepenen, Raedt ende... Dekens... van Gendt, Op alsulcke vervvittinghe als deselue Stadt den voors. Heeren van Bruessele hebben ghedaen by heure Missyue vanden 12[en] deser, aengaende heure aenghenomen Vrede-handelinghe (*in d.* 16 *Maart* 1584). Delf, AELBERT HENDRICXZ., 1584. kl. 4°. Met het titelbl. 7 ongenomm. blz.

272. Sent-brief Uande Generale Staten der geunieerde Nederlandtsche Prouincien, aen... den Prince VAN CHIMAY, Gouuerneur van Vlaenderen: Midtsgaders Hoochbailliu, Borghemeesters *enz.* ... van Brugghe, ende des Lants vande Vrye (*in d.* 27 *Maart* 1584). Leyden, CHR. PLANTIJN, 1584. kl. 4°. Met het titelbl. 15 ongen. blz.

273. Ondersoeckinghe ende examinatie vande middelen Ende conditien, door de welcke de Inghesetene der ghevnieerde Prouincien, met... den Coninck van Spaignen, haren natuerlijcken Heere... zouden moghen accorderen. Van sommighe ghepretendeerde Vredemakers inde stadt van Ghendt voorghedragen. 1584. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 31 ongenomm. blz.

274. Pointen ende conditiē op de welcke de stadt van Brugghe ende Tlant vanden Urijen veraccordeert ende ghereconsilieert zijn met den Prince van Parme, plaisance &c. vut de naeme van zijnc Maiesteijt (*in d.* 20 *Mei* 1584). Brugghe,

in de Noortsantstraete inde Zwaene, by my ANTHONIJ JANSSUENE, 1584. kl. 4°. Met het titelblad 16 ongen. blz.

275. Verhael Vande Moort, ghedaen aenden Persone des... Heern WILHELMS... Prince van Oraengien *enz.* Delf, AELBR. HENDRICXZ., 1584. kl. 4°. Met het titelbl. 31 ongenomm. blz.

276. GACHARD, (L. P.) Assassinat de GUILLAUME le Taciturne, par BALTH. GÉRARD. (Brux. 1856). 8°. 37 blz.

Overgedrukt uit de *Bulletins de l'Académie royale de Belgique*, dl. XXIII, 2.

277. Verhael Uande rechte middelen, om zoo wel den standt vande ghemeyne saecke, als de Religie, in den Nederlanden te moghen behouden. Anno 1584. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 71 ongenomm. blz.

278. (MARNIX, PH. VAN?) Een goedt Advijs, Opt Stuck vande Urede ende Oorloghe in dese Nederlanden: By een Edelman ende oprecht Liefhebber syns Vader-landts ende der ghemeyner Ruste, aen eenen synen goeden Vriendt, by forme van Missive, overgheschreven. Na de Copie, Ghedruckt... 1584. kl. 4°. Met het titelbl. 14 ongenomm. blz.

Achteraan: Gheschreven wt N. den 20sten Sept. 1584.

279. Het beclach, Uande stadt van Ghent, Waer in sy verhaelt ende beclaecht de ruwine, ende bederffenisse, waer inne si ghecomen is, deur den raet ende het toedoen van heur Spaensche gesinde, tot waerschouwinghe van alle vreedsamighe steden. Ghedruct... Anno 1584. Zond. plaats. 12°. Met het titelbl. 6 ongenomm. blz,

Dit vit vijf 20regelige coupletten bestaand gedicht, met het refrein: Had icx niet ghedaen ick en souds niet doene, *is geteekend:* VVt vvellust coemt pijne. J. M.

280. Sendt-Brief des Prince VAN PARME aen Borgmeestren, Schepenen *enz*... van Antwerpen (*in d.* 13 *Nov.* 1584). Midsgaders aenden Breeden Raet, ende den Gulden der seluer stadt. Met de antvvoorde Der voors. Borgmeestren, Schepenē, *enz.* op den voors. Sendt-brief, *enz.* (*in d.* 23 *Nov.* 1584). Antw., G. VAN DEN RADE, 1584. kl. 4°. Met het titelbl. 13 ongenomm. blz.

281. Sendtbrief, Gesonden door den Prince VAN PARMA, aen Borgmeesteren... van Antwerpen *enz.* Dordrecht, J. CANIN, 1584. kl. 4°. Met het titelbl. 11 ongenomm. blz.

De stukken in deze uitgave zijn dezelfde als in de voorgaande, doch met andere spelling.

1585—1586.

282. BEIJERMAN, H. OLDENBARNEVELD, de Staten van Holland en LEYCESTER in 1585 en 1586... Deventer, A. TER GUNNE, 1847. 8°.

Vgl. N°. 287 hieronder.

1585 *).

283. Eenen Wellecom ende adieu vpde reconciliatie Der stadt van Bruijsselle (*rijm*)... Ende was gedruckt tot Louen, By JAN MAES, opde proosstraete Int groene Cruijs, 1585. Met consent vanden Houe. M. S. 4°. 16 blz.

De eerste regel luidt:

Verblijt, v Bruijsselle vvilt nv vrolijck weesen.

284. Clare. Belijdinghe des Christen Gheloofts, twelck alle oprechte Catholijcke menschen... schuldich zijn te belijden. Deur ordinantie... vanden... Heer JAN HAUCHIN Eertsbisschop van Mechelen wtgheghеven. Dit Ghelooue, doet den Prince VAN PARMA sweyren, te Ghent, Brugghe, Yperen, Oudenaerden, Dermonde, Bruessel *enz.* tHantwerpen. Ghedruckt... 1585. den 16. Junij... Van woorde te woorde, na de copie ghedruckt, tot Loven, By JAN MAES, op de Prostraet, int Groen Cruys... 1585. Met Preuilegie. kl. 4°. Met het titelbl. 6 ongenomm. blz.

285. Clare Belydinge des Christen Gheloofs *enz.* (*als het voorgaande, doch zonder plaats*). Nv andermael ghedruct... Met oock den Eedt van die vā Dermonde &c. (*en een voorberigt* »Totten Leser"). 1585. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongenomm. blz.

286. Een verclaringhe der oorsaken bevveghende de coninghinne van Enghelandt, hulpe te gheuen tot bescherminghe des benauden ende verdructen volckes der Nederlanden. Eerst ghedruckt tot Londen by CHRIST. BARKER *enz.* Delf, A. HENDRICKZ, 1585. (*Met eene* Additie, *in d.* 1 *Oct.* 1585). kl. 4°. 16 en (III) blz.

287. SIEGENBEEK, M. Brief aan... HUGO BEIJERMAN, betreffende zijn onderzoek: »Met wat hart hebben de staten van Hol-

---

*) Vgl. blz. 176, N°. 248.

land en OLDENBARNEVELD den Graaf VAN LEYCESTER in 1585 uit Engeland verwelkomd?" Leiden, H. W. HAZENBERG en Comp., 1847. 8°. 48 blz.

288. Articvlen, Ende Conditien vanden Tractate, aengegaen ende ghesloten tusschen... den Prince VAN PARMA *enz.* ter eenre, ende de stadt van Antvverpen ter ander syden: Den 17. Aug. 1585. T'Hantwerpen, Inde Cammerstrate inden Schilt van Artoys, by my DANIEL VERVLIET. 1585. kl 4°. Met het titelbl. 14 ongenomm. blz.

289. Articvlen, Ende conditien *enz.* (*als het voorgaande*). Ghedruct t'Hantwerpen. 1585. Zond. naam d. drukkers. kl. 4°. Met het titelbl. 12 ongenomm. blz.

Door het bijeenvoegen der 2 laatste artikelen zijn hier 27, in het voorgaande 28 artikelen. Ook de publicatie van dit traktaat, in d. 20 Maart, komt in deze uitgave niet voor.

1586.

290. Die groote Practica ofte Prognosticatie op dat jaer... 1586. Ghepractiseert door D. AMBROSIUM GERMANICUM, Liefhebber der Astronomie ende naeuolgher des ouden D. D. AMBROSI MAGERI. Amstelredam, CORNELIS CLAESZOON, opt Water int Schrijfboeck, Zond. jaar. kl. 4°. Met het titelbl. 16 ongenomm. blz.

291. Placcaet Vande Generale Staten der ghevnieerde Nederlandtsche Provincien, Aengaende het Gouvernement ende Capiteynschap Generael vande selue Provincien den... Heeren ROBERT, Graue VAN LEYCESTER, *enz.* ghedefereert (*in d.* 6 *Febr.* 1586.) Delf, A. HENDRICXZ., 1586. Met Priuilegie. kl. 4°. Met het titelbl. 7 ongenomm. blz.

292. Crijchs-Ordonnantien ende Rechten, ghemaect... by... ROBERT, Graue VAN LEYCESTER *enz.* Om te worden onderhouden by alsulcken als dienen sullen in hare Maiest. armeye... in de... Nederlanden (*in d.* 14 *Febr.* 1586). Leyden, ANDR. VERSCHOUT, den 18 Febru. 1586. de stilo nouo. Met Priuilegie. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongenomm. blz.

293. Placcaet vvaermede by zyne Excel. verboden vvordt de toeuoeringhe van alderhande Leeftochten, Ammunitien... ende Coop-Manschappen naeden Vyanden, heure gheassocieerde, ende neutrale plaetsen, oock alderhande handelinge eñ correspondentie met brieuen, wisselen, oft anderssins metten Vyandt (*in d.* 4 *April* 1586). Utrecht, Wed. C. HEN-

RICX, inden Gulden Enghel byde Gaert brugghe, 1586. Met Priuilegie. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

294. Placcaet Op het afdoen van Sauvegaerden, ende op het vertreck vanden Woonderen ten Platten Lande, onder den Vyandt gheseten. Ghedaen... by zyne Excellentie den 5den Julij. 1586. Vtrecht, Wed. COENR. HENRICX... 1586. kl. 4°. Met het titelbl. 4 ongenomm. blz.

Achteraan eene aanteekening betreffende de afkondiging van dit placcaat, in H. S. van denzelfden tijd.

295. Placcaet *enz.* (*als het voorgaande*). Dordrecht, PEETER VERHAGHEN, naest des Princen logiment, 1586. kl. 4°. Met het titelbl. 4 ongenomm. blz.

296. Beschrijuinghe, Oft cort verhael, van het belegh, ende innemen, der stadt Nuys... door den... Prince VAN PARMA *enz.* den 26 Julij... 1586. Thantwerpen, MATTHEEUS DE RISCHE, op onser Vrouwē kerchof onder den Toren, inden gulden Samson, ten coste van JAN VAN BRECHT, 1586. kl. 4°. Met het titelbl. 7 ongenomm. blz.

Het titelblad heeft eene houtsnede, in dit exemplaar gekleurd.

297. Placcaet Ende Ordonnantie by den welcken... verboden wert... eenighe goederen, waren oft Coopmāschepen (*sic*) te voeren naer de Hauenen en Steden van Calis, op de Somme ofte eenige andere aen dese zyde Rovvaen geleghen, Oock Embden, Oldenborch, oft eenige andere Hauenen, aen dese zyde Bremen, buyten de Nederlanden gheleghen: Noch oock de Mase, VVale, den Rhijn oft andere zoete wateren opwaerts. Wtghegheuen by zyne Excellencie den 4den Augusti 1586. Middelbvrgh, R. SCHILDERS. Zond. jaar. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongenomm. blz.

298. Trovhertighe vermaninghe Aende verheerde Nederlantsche Provintien: Ende het alghemeyne eynde ende voornemen des Spaengniaerds, t'welck is d'oprechtinghe van een voorghenomene vijfde Monarchie: Mitsgaders hunne Resolutie over dese Nederlanden... Door een Lief-hebber des Nederlandschen Vryheyds voor-ghestelt. Anno 1586. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 12 ongenomm. blz.

1587.

399. (PROUNINCK VAN DEVENTER.) Een corte errinneringhe ende waerschouwinghe opt schandelyck verraedt daer mit de Colonnel STANLE, ende Hopman JORCK de stadt Deuenter

ende schanse teghens Zutphen, den Spaengaerden om gelt verraden ende geleuert hebben. Vtrecht, JAN CORNELISZOON... met consent vanden Rade der stadt Vtrecht. kl. 4°. Met het titelbl. 7 ongenomm. blz.

300. Uertooch ende Remonstrantie by... ROBERT Graue VAN LEYCESTER... ghedaen aenden Staten Generael... vergadert binnen der stadt Dordrecht... Den 7. September 1587... Ouerghesedt wt den Francoysche... Tale. Dordrecht, JAN CANIN, in de Wijnstrate, 1587. kl. 4°. Met het titelbl. 12 ongenomm. blz.

301. Sekeren Brief ghesonden by... ROBERT Graue VAN LEYCESTER... neffens de Remonstrantie by hem aen den Generalen Staten ghedaen den 7. September 1587. aenden Hoofden ende Regeerders vande steden der ghevnieerde Prouincien (*in d.* 9 *Sept.* 1587). Dordr., J. CANIN... 1587. kl. 4°. Met het titelbl. 6 ongenomm. blz.

302. Missiue ghemaeckt op den naem van Schoudt, Burgermeesteren, *enz.* der stadt Vtrecht, ende ghesonden aen de Staten van Hollandt (*in d.* 21 *Sept.* 1587). Ende was Ghedruckt tot Vtrecht, By JAN CORNELISZOON, inden Enghel byde Hieronimus Schole, 1587. (*Haerlem*, G. ROOMAN). kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongenomm. blz.

303. Antwoorde Vande Ridderschap, Eedelen, eñ de meeste steden van Hollandt ende Westvrieslandt, op de Verclaringhe ende Remonstrantie van syne Excell^e. aen de Staten Generael, ghedåen tot Dordrect den 7^en Septembris 1587 (*in d.* 4 *Oct.*). Delf, AELBR. HENDRICXS., 1587. Met Privilegie. kl. 4°. Met het titelbl. 20 ongenomm. blz.

304. Beantwoordinge van den Staten van Hollandt: Ghesonden aen den Schoudt, Burghermeesteren, *enz.* der stadt Vtrecht. Op zeeckere Missive, op heurluyder naem ghemaeckt ende aenden Staten voornoemt ghesonden (*in d.* 16 *Oct.* 1587). Haerlem, GILLIS ROOMAN, inde Jacobine-strate, inde gulden Parsse, 1587. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongenomm. blz.

305. Korte Verthooninghe. Uan het Recht by den Ridderschap, Edelen en Steden van Hollant en West-Vrieslant, van allen ouden tijden in de voorschreven Landen ghebruyckt, tot behoudenisse van de Vryheden, Gerechtigheden, Privilegien ende loffelijcke Gebruycken van den selvigen Lande. Vytghegeven door... de Staten *enz.* Anno 1587 (*in d.* 16 *Oct.*) ten tijde van LYCESTERS Gouvernement. t' Amst., BALTUS

DE WILD, Hal-steegh, 1650. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongenomm. blz.

306. Resolvtie VAnden Staeten van Hollandt, op seeckere Uertooch aen hem-luyden ghedaen, van weghen den Dienaers des Goddelijcken Woordts vañ Kercken van Hollandt (*in d.* 16 *Oct.* 1587). Delf, AELBR. HENDRICKSZ., 1587. Met privilegie. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongenomm. blz.

307. Copije van sekere Brieuen, door eenighe Soldaten omtrent Loenen op de Veluwen opghenomen, Ende met den Bode by den Sergiant Maior tot Aernhem, eñ volghens aen het Hoff van Gelderlandt ouergheleuert. Gheschreuen wesende tot Deventer, In dato dē 6. Nouembris. Door PEETER HENRICKSZ. HARMELING van Amsterdam, Primaris Cappellaen tot Deuenter, Aen CYPRIAEN ex alto MARTENS tot Reesz. Eerst Ghedruckt tot Arnhem, WILLEM JANSZ. VAN CAMPEN, 1587. kl. 4°. Met het titelbl. 7 ongenomm. blz.

Behalve dezen brief vindt men er nog extracten van twee andere brieven in, in d. 26 Oct. en 3 Nov.

308. Verantwoordinge vanden... Heere PHILIPS Graue VAN HOHENLOE... teghens zekere Vertooch ende Remonstrancie by zijne Ex^cie den Graue VAN LEYCESTER... ghedaen aen den... Staten generael... binnen Dordrecht den 7. Septembris lestleden, *enz.* (*Gedagt.* Delf 3 Dec. 1587.) Leiden, FRANCHOIS VAN RAUELENGHIEN, 1587. kl. 4°. Met het titelbl. 35 ongenomm. blz.

Vgl. blz. 185, N°. 300.

309. Vermaninge Ende waerschouwinge van die vande Gerechte der stadt Leyden aende Burgeren ende Innevvoonderen der zelver stede mitter clocke af gelezen opten 10^den Decembris 1587. Jegens T'bouxken tvvelc onlangs uyt gecomen is mitten tytel van „Verontschuldinge van Jacob Valmaer, Cosmo de Pescarengijs," etc. Gedruct opt Raedthuys der voorschreven stadt Leyden, Ten bevele van die vande Gerechte aldaer. kl. 4°. Met het titelbl. 7 ongenomm. blz.

310. Nootelijcke consideratien die alle goede Liefhebbers des Vaderlandts behooren rijpelijck te overwegen opten voorgheslagen Tractate van Peys met den Spaengiaerden... 1587. kl. 4°. bl. 1—16.

De overige bladzijden ontbreken.

311. Nootelijcke consideratien *enz.* (*als het voorgaande*). 1608. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 16 ongenomm. blz.

1588. *)

312. LYDIUS, MART. De formidabili illa Classe Hispanica divinitvs repressa, fracta, dissipata, dextrae excelsi Celebratio... Franek., AEG. RADAEUS, CIↃIↃXC. kl. 4°. Met het titelbl. 39 ongenomm. blz.

1589.

313. Placcaet (*van de Staten v. Holl. en W.-Friesl.*) Inhoudēde verbot van te drucken, ofte te stroyen eenighe seditieuse Boucken, Gheschriften ofte Refereynen: Ordre jegens het inordentlijck drucken, Het doen der Missen, eñ andere Pauselicke superstitiē, Het openbaer gebruyc vande geseyde Geestlijcke habijten, als opt stellen vande schoolmeesteren (*in d.* 9 *Maart* 1589). 's Grav., AELBR. HEYNDRICKSZ., 1601. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongenomm. blz.
314. Placcaet Vande Staten Generael... Waerby der eerloose... rebellen, *enz.* inde stede van Geertruydenberghe gheleghen hebbende, schandelicken ende verradelicken handel, int vercoopen ende overleveren der voorsz stede... aenden Hertoch VAN PARMA, verhaelt, hare verdiende straffe ghedecreteert... wordt, *enz.* (*in d.* 17 *April* 1589). Delff, AELBR. HENDRICXZ., 1589. kl. 4°. Met het titelbl. 29 ongenomm. blz.
315. Extract Vande Prophetie door eenen ghenaemt PAULUS SECUNDUS, der Uryer Consten Student, Van die vytroyinge der Pauselijcke Afgoderie ende, Vercondigher vant onderbrenghen van Asien ende Aphrichen. Int Latijn gheschreuen... wt Hamburch den 22en September A°. 1589. Aen mijn Heer D. NICASIUS DE SILLE, Pentionarius in Amstelredam. Ghedruckt... 1590. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 7 ongenomm. blz. Met ingedr. houtsneden.

1591 †).

316. Placcaet Vande Staten Generael... Inhoudende scherp verbodt van opte steden, havenen, ende plaetsen, wesende onder t'ghebiedt vanden Coninck van Spaingien... nochte

*) Vgl. bl. 159, N°. 172.
†) Voor het jaar 1590 vgl. bl. 154, N°. 151.

oock opte steden *enz.* gheoccupeert byden... rebellen des Conincx van Vranckrijck... gheen toevoer uyte vereenichde Nederlanden te doen van salpeter, buspoeder *enz.* Nochte tarruwe, rogghe *enz.* (*in d.* 4 *Julij* 1591). Zond. titelblad. kl. 4°. 4 ongenomm. blz.

Blijkens de signatuur ℭ op blz. 3, behooren deze bladen tot eenig boekwerk.

317. Uvaerachtich verhael vande groote Victorie de Godt Almachtich belieft heeft te verlenen zijne Excilentie Graeff MAURITS,... Prince van Orangien, *enz.* teghen den Prince VAN PARMA, *enz.* Deventer, SYMON VAN STEENBERGEN. Zond. jaar. 12°. Met het titelbl. 8 ongenomm. blz.

Dit geschrift handelt over het beleg en het ontzet van de schans de Knodsenburg, en bevat een' brief, gedagteekend: Arnhem 24 Julij 1591 en onderteekend JACOBE VAN EGMONDT.

1594.

318. Antwoort Vande... Staten generael... ghegheuen in sGrauenhaghe den 27 Maij 1594. Op seker Missive vanden Ertshertoghe van Oostenrijcke, aende selve... gheschreuen opten 6ten Mey daer voor, eñ de Propositie daer wt den 16en vande selve maent, ter vergaderinghe vande voorsz. Heeren Staten ghedaen. Hier is mede by ghevoecht den voorsz brieff vanden Eerts-hertoghe ERNESTUS, met de Propositie *enz.* Mitzgaders de confessie... van MICHIEL DE RENICHON *enz.* (*zie* N°. 321). 'sGrav., AELBR. HEYNDRICSZ, (15)94. kl. 4°. Blz. (I)—(XIV).

De derde regel van den titel eindigt: Provinci.

319. Antvvoorde *enz. als boven.* (*Zonder de Confessie enz., doch met den* Brieff, *hoewel dit niet op den titel uitgedrukt is*). Middelb., R. SCHILDERS, 1594. kl. 4°. Met het titelbl. 16 ongenomm. blz.

320. Antwoort van den... Staten Generael... ghegheven in 's Graven-Haghe den 27 May 1594 op seecker missive van den Ertz-Hertoghe in Oostenrijck etc. 's Gravenh., A. MEURIS... 1621. 4. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

De overige in N°. 318 voorkomende stukken zijn uit deze uitgave weggelaten.

321. Confessie ofte Bekentenisse, Ghedaen by MICHIEL DE RENICHON, geboren van Templon, Pastoor van Bossier... jnhoudende den moordadighen aenslach die hy hadde voor-

genomen teghen den persoone van... MAURITZ... Prince van Orangien, *enz.* Mitsgaders de ghevolchde Sententie over hem ghegheuen in 's Gravenhaghe den 3. Junij 1594... 's Grav., AELBR. HENDRIXSZ, 1594. kl. 4°. Met het titelblad 7 ongenomm. blz.

322. Poincten ende conditien op de welcke... Graeff WILHELM LODOWICK VAN NASSAU... met aduys vanden Raede van State der vereenichde Prouintien. begeeren te verstaen tot reductie ende reconciliatie der stadt, Borgheren ende Inghesetenen van Groeningen. Mitgaders het Accord... ghesloten tusschen zijne Excel. en den Ouersten Lieutenant LAUKEMA *enz.*, in garnisoen wesende binnen Groeninghe (*beide in d.* 22 *Julij* 1594). Middelb., R. SCHILDERS, 1594. Met consent... kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongenomm. blz.

323. Confessie ofte bekentenisse Gedaen by PIERRE DU FOUR, gheboren van Nivelle, Inhoudende den Moordadigen aenslach die hy hadde voorgenomen tegen den persoone vande... Grave MAURITZ, *enz.* Mitsgaders de ghevolchde sententie ouer hem ghegeuen in Bergen opten Zoom den 17 Nouemb. 1594... 's Grav., AELBR. HEYNDRICKSZ., 1594. Met Priuilegie. kl. 4°. Met het titelbl. 7 ongenomm. blz.

1595.

324. JUSTI LIPSIJ Sendt-brieff, In welcke hy antwoorde gheeft aen een seker groot Heer, op de vrage, welck van dryen den Coningh van Hispaengien best gheraden ware, Oorloghe oft Peys, oft liever Bestant met den Frans-man, Enghelsche ende Hollander (*in d.* 3 *Jan.* 1595). 's Grav., AELBR. HENDRICKSZ.) kl. 4°. Met het itelbl. 8 ongenomm. blz.

De onderste regel, die gedeeltelijk weggesneden is, luidt, volgens P. A. TIELÉ, *Bibliotheek van Pamfletten*, dl. I, blz. 49, N°. 380: „Ghetrouw. uyt den Latijn... overgheset." — Op den titel het portret v. LIPSIUS in medaillon, ter halver lijve, van voren, met neêrgestreken haar; en met het randschrift: *Moribvs antiqvis-aetatis*-38-*Anno*-1585.

325. JUSTI LIPSIJ Sent-brief, *enz.* Nae de Copye gedruckt tot Dusseldorp, By WERNAR VANDER HORST. 1608. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongenomm. blz. *Zonder portret.*

326. Placcaet Opde Infractie vande Sauuegarden ende het onordentlijck wtloopen vanden Crijchsvolcke. Ge-arresteert den 11den Aprilis 1595. 's Grav., AELBR. HENDRICSZ., 1595. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongenomm. blz.

327. Placcaet Verbiedende allen onderdanen vande gheunieerde Nederlantsche Prouincien, met oock de vreemde soldaten jegenwoordelick inden dienst vanden Lande wesende... hen te begheuen inden dienst van eenige vremde Princen oft Heeren sonder daer toe te hebben... consent vande... Staten Generael *enz.* (*in d.* 12 *Mei* 1595). 's Gravenh., AELBR. HEYNDRICSZ, 1595. kl. 4°. Met het titelbl. 4 ongenomm. blz.

328. Translaet Van sekerē Spaenschen Brief, geschreven by JOHAN BAPTISTA DE TASSIS, Raedt van State des Conincx van Spangien tot Bruessel, des lesten Mey, Anno (15)95 ende inde Middellantsche Zee geintercipieert... Daer vuyt... blijckt, dat den Spangnaert eñ Spaenschen Raedt als noch volherden om... hare... heerschappie... alomme, ende... voor al inde Nederlanden te versekeren *enz.* 's Gravenh., AELBR. HEYNDRICKSZ, 1596. Met Previlege (*in d.* 18 *Febr.* 1596). kl. 4°. (VIII) en 23 blz.

Het privilegie staat op blz. 23 onderaan.

329. Translaet van sekerē Spaenschen Brief *enz.* (*hetzelfde stuk als het voorgaande*). Andermael ghedruckt ende ghevisiteert. 's Grav., AELBR. HEYNDRICKSZ., 1596. Met Privilegie. kl. 4°. (VIII) en 24 blz.

330. Translaet van sekeren Spaenschen Brief *enz.* Nae de Copie. In 's Gravenhage, by AELBR. HEYNDRICKSZ., 1596. kl. 4°. (VI) en 26 blz.

1596.

331. Placcaet VAn... de Staten Generael... daer by ordre gestelt wordt opt verleenen vande Paspoorten... Item tegen de Jesuiten eñ derselver Scholē: mitsgaders de gene die hen begevē ter scholen inde Vniversiteytē, staende onder de... Heerschappie der Spaignaerden, eñ in deselve heure promotie alreede genomen hebben (*in d.* 4 *April* 1596)... 's Grav., AELBR. HEYNDRICKSZ., 1596. kl. 4°. Met het titelblad 8 ongenomm. blz.

1597.

332. Copie Des Brieffs vanden Coninck van Vrancrijck ende Navarre, etc. aenden... Staten generael... Midtsgaders d'Artijckelen van t' Accoort, gesloten... metten Gouverneur ende Capiteynen over t'Garnisoen binnen Amiens, opt

overgeven vande selve stadt (*in d.* 19 *Sept.* 1597). Alles wt den Francoysche... overgheset. 's Grav., AELBR. HEYNDRICKSOON. (1597.) kl. 4°. Met het titelbl. 7 ongenomm. blz.

333. Oratio panegyrica de Felici expeditione Belgici exercitus... Recitata Lugduni Batauorum in Collegio Theologico... 6 Decembris A°. 1597. Adiecta sunt aliquot Carmina Epinicia eiusdem argumenti. Lvgd. Batav., J. PAETSIUS, 1597. kl. 4°. 72 blz.

De *Oratie* is van G. VOSSIUS; de *Carmina* van J. WIRTZFELDIUS, J. LYDIUS MART. f., J. LEONARDUS, J. J. BULAEUS, H. NOLTHENIUS, TH. OORDT, J. NARSIUS, P. J. PYLIUS, en J. ARNOLDUS. De opdragt aan de Staten van Holl. en W.-Friesl. is van J. KUCHLINUS, en die aan Prins MAURITS, benevens een gedicht *ad lectorem* van P. BERTIUS.

1598—1599.

334. Mandaet des Keyserlijcken Majesteyts RUDOLPHUS II etc. teghens Don FRANCISCO DE MENDOSSA (*in d.* 31 *Dec.* 1598)... Zijne antwoort int corte hier op. Noch hier by ghevoecht dat door den doot des Bisschops van Bamberch is ontdect zijnen raetslach eñ conspiratie onder hun dry Bisschoppen, als Bamberch... Saltsberch en Wirtsberch besloten, om de Spaenjaerden in Duytslandt in te ruymen, *enz.* Hier is oock byghevoecht de belydenisse van GOEHART HENSGEN, Dienaer wijlen Grave VAN DEN BROECK, bekent gheweest te hebben by het ombrenghen zijns Heeren... Amstelredam, CORNELIS CLAESSZ. opt Water int Schrijffboeck, 1599. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongenomm. blz.

Het *Mandaet* komt ook in het volgende nommer voor. — Vgl. betreffende den moord van den Graaf VAN DEN BROEK bl. 176, N°. 248.

335. Den Spaenschen ende Arragoenschen Spiegel. Inde welcke men mach... sien tot wat eynde ende meeninge eygentlick het voornemen is streckende van tSpaensche Crijchsvolck, dat hem desen Winter heeft gehouden inden Westphaelschen Creyts... Mitsgaders de verclaringe vanden ban, byden Keyser gedaen, ende copyen van verscheydē Sentbrieven vanden Ceurvorsten ende ander Duytsche Vorsten, als oock de verclaringen ende versoecken byden Spaenschen Oversten ende haer Gesanten gedaen. Eerst gedruct tot Rostock, ende tot dit bygevoecht (twelck gedruct is tot Franckfoort) de gehoudene vergaderingen ende Crijgesda-

gen, soo te Bachraden, Keulen etc. als oock de over ende wedergesondene brieven vande Keyserliche Magisteyt: Hertoge ALBERTUS (,) des Admiranten, *enz.* 1599. kl. 4°. Met eene plaat op den titel.

1598. *)

336. (VERHEYDEN, G.) Oratie, of UUtspraecke van het Recht der Nederlandtsche Oorloge teghen PHILIPPUM Coningh van Spaengien, Aen de... Vorsten van Kerstenrijck, van eenen Nederlandschen Edelman ghedaen. In Nederlandsche... vertalet. t'Amstelredam. MICHIEL COLIJN, opt Water, op den hoeck vande oude Brug-steegh, 1608. kl. 4°. (II) en 48 blz.
Vgl. blz. 159, N°. 172. — De laatste blz. heeft 21 regels.

337. ———— — Oratie, of UUtspraecke van het Recht der Nederlandsche Oorloge tegen PHILIPPUM Coning van Spaengien, *enz.* Amst., M. COLYN... 1608. kl. 4°. (II) en 48 blz.
De laatste blz. heeft 34 regels.

338. Placcaet Ende Ordonnantie opt stuck vanden opheue vande generale ende gemeene middelen by den Staten van Hollant ende West-Vrieslandt bewillicht... Innehoudende mede verbodt mette vyanden, oft opter vyanden Landen te handelen (*in d.* 7 *Maart* 1598). 's Grav., AELBR. HEYNDICKSZ. (*sic*) 1598. kl. 4°. Met het titelbl. 7 ongenomm. blz.

339. Conditie van de Donatie van de Heerlickheden der Nederlanden, ten Houwelijck ghegeven by PHILIPS den II... aen sijn Dochter ISABELLA CLARA EUGENIA Infante van Spangien, sullende trouwen met den Eertz-Hartog ALBERTUS VAN OOSTENRIJCK, A°. 1598 *enz.* (*Hierop volgt de titel in 't Fransch:* Conditions de la Donation *etc.*) Zond. plaats of jaar (1667 of 1668?) kl. 4°. 16 blz.

340. Copye Uan seeckeren Brief gheschreven by een van qualiteyt, Aen den Abt van N. wesende tot Bruyssel (*in d.* 25 *Febr.* 1599), Ende vande donatie ofte ceszie der Nederlanden, Aen de Infante van Spaengien (*in d.* 6 *Mei* 1598). Mitte annotatien opte selve, mede brenghende int cort het voor-

*) Vgl. bl. 176 en 335 N°. 248 en bl. 191, N°. 334,

nemen van de spaenschen Raet *enz.* Anno 1599. Zond. pl. kl. 4°. Met het titelbl. 23 ongenomm. blz.

341. Copie Uan zekeren Brief *enz.*... Anno M.D.XCIX. (*Hetz. geschrift als het voorgaande*) kl. 4°. Met het titelbl. 16 ongen. blz.

342. Vonnisse By schepenen der stadt Leyden, gevvezen jegens PEETER PANNE van Ypre, ter zake vande voorgenomen moort ende assassinaet, op ende jegens de persoon van zijn Ex^tie^. (*Prins* MAURITS)... (*in d.* 22 *Junij* 1598). Gedruct opt Raedhuys aldaer, 1598. kl. 4°. Met het titelbl. 10 ongen. blz.

343. Copie vanhet vonnisse (*enz. als boven*). (*Achteraan:*) Ghedruckt naer texemplaer (*sic*) twelck ten beuele uan die uan den gerechee (*sic*) der stat Leyden opt Raedhuys aldaer gedruct is Inden Jaer 1598. *Zond. titelbl.* kl. 4°. 4 ongenomm. blz.

344. Cort warachtich verhael, Uande siecte, leste woordē ende doot vande Coninck van Spangien, PHILLIPS II, gestorven den 13den September... 1598. in zijn Clooster van S. Laurens, gelegen in Escurial... geschreven binnen Madril in Spaensch, ende ouergeset in Duyts, door een Liefhebber des selven taels. (*Leyden*,) Voor JAN JANSZ. ORLERS, inden duytschen Bybel. (1598). kl. 4°. Met het titelbl. 7 ongenomm. blz.

345. Sermon fvnebre faict par le reverme evesqve de Namvr, messire JACQVES BLASEVS, avx fvnerailles dv... Prince & Monarque PHILIPPE 2. Roy des Espaignes &c. Celebrez en Brvsselles en l'Eglise de Ste Goedele, le dernier iour de Decēbre, de l'An 1598. En la presēce du Sereme. Prince ANDRÉ Cardinal d'Austrice, Gouuerneur des Pays bas, *etc.* Brvxelles, R. VELPIUS, 1599. Auec Priuilege. kl. 4°. 38 blz.

346. Het Secreet des Conings van Spangien, PHILIPPUS II, achter-gelaten aen zijnen lieven Sone, PHILIPS III... vervatende hoe hy hem reguleren sal na zijns Uaders doodt. In t'licht gebracht door een Dienaer van den Heere CHRISTOFFEL DE MORA, Schat-bevvaerder des Coninghs van Spangien, ghenaemt RODRIGO D. A. Ende nu over-gheset uyt den Spaenschen. Door P. A. P. *Zond. titelbl.* kl. 4°. 4 ongenomm. blz.

347. Eyghentlijck ende treffelijck bewijs ende summaris waer-

achtich bericht van alle... grouwelijcke daden *enz.* welcke des Spaensche Coninghs krijghs-volck inde Nederlandtsche Westphaelsche Kreijs... volbracht hebben. Daer neffens Een missive van Grave MAURITIUS VAN NASSAU, aen de Westfaelsche Kreys tot Dordtmundt versamelt (*in d.* 30 *Sept.* 1598)... Ende dan noch Een ghedenckweerdigh schrift des Heeren CARELS NUTZELS VAN SONDERSPUHIL, Keyserlijcke Majesteyts ghesante, aen FRANCISCUM DE MENDOZA *enz.* (*in d.* 31 *Oct.* 1598). Midtsgaders Een... Ban ende uytschrift des Hertoghs HENRICI JULIJ VAN BRUIJNSWICK, aen allè zyne onderdanen (*in d.* 19 *Dec.* 1598)... Ende ten lesten Een missive des Keurvorstes ERNESTI van Collen, aenden Landgraef MAURITZ van Hessen. (*in d.* 9 *Dec.* 1589 [*lees:* 1598])... Ende nu uyt de Hooge in Nederduytsche tale... overghesettet... (*Amst.*) HERMAN ALLERTSZ. op den middel Dam. Zond. jaar. kl. 4°. Met het titelbl. 24 ongenomm. blz.

1599—1600.

348. BOCHIUS, J. Historica narratio profectionis et inavgvrationis... Belgii Principvm ALBERTI et ISABELLAE... Et eorum optatissimi in Belgium Aduentus, Rerumque gestarum et memorabilium, Gratulationum, Apparatuum, et Spectaculorum in ipsorum Susceptione et Inavgvratione hactenus editorum accurata Descriptio. Antv., J. MORETUS, 1602. fol. Met ingedrukte platen.

1599.

349. Placcaet Van... De Doorluchtighste Infante (ISABELLA)... Opt verbodt ende Interdictie van alle communicatien, handel ende traffijck met Hollant, Zeelant *enz.* (*in d.* 9 *Febr.* 1599). Eerst ghedruckt, tot Antwerpen, Inde Plantijnsche Druckerije, By JAN MOERENTORF, 1599. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongenomm. blz.

350. Toets ofte proef-steen, Aen-gaende het Placcaet van... ISABELLA CLARA EUGENIA, Infante van Spaingen *enz.*, onlancx wtgegaen: Of de Coninck PHILIPS haer Vader, so goedertieren ende lieffelijck met de Nederlanden... ghehandelt heeft, als sy daer in verhaelt... (*rijm.*) kl. 4°. 22 ongenomm. blz.

Het titelblad ontbreekt.

1600 *).

351. Copie Uan tghene dwelck aenden Generale Staten, tot Brussel vertooght is geweest den 28 April. 1600. Midtsgaders De middelen om te comen tot eenen goeden Peys, *enz.* Vertooght vanden Staten Generael van Brabandt, Vlaenderen, etc. Aen hare Hoogheden. t'Amsterdam, HERMAN DE BUCK, inde Mol-steegh, Nae de Copye ghedruckt tot Middelburgh, voor BAERNAERDT LANGENES. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongenomm. blz.

352. (CORNELISSEN, N.) Bataille de Nieuport par... ODEVAERE... Description estétique du tableau. Gand, G. DE BUSSCHER et fils, 1820. Met platen. (VIII) en 23 blz. — (*Dezelfde*) Veldslag van Nieupoort *enz.* (*vertaald door* F. A. DE CONINCK). Gend *enz.* (*als boven.*) (VIII) en 25 blz. — één band. 4°.

Op het schutblad staat eene eigenhandige aanteekening van den schrijver over het werk en de daarin voorkomende platen.

1602.

353. Aende hooch ende vvel-gheboren... Heeren, goede Vrunden, ende Na-ghebueren, de Prelaten, Princen, Graven, Heeren, Edelen ende steden van Brabant, Vlaenderen, Artois, Henegouvve, *enz.* Représenterende de Staten der Nederlanden onder de Spaensche ofte Eertzhertoghen Regieringhe, ende aenden selven Heeren tsamen ende int bysonder (*in d. 7 Junij* 1602). Zond. pl. of naam van drukker. kl. 4°. Met het opschrift 9 ongenomm. blz.

De beide eerste regels van het opschrift, dat 10 regels heeft, in gewone letters.

354. Aende Hooch ende wel-gheboren *enz.* (*als het voorgaande*) t'samen ende in 't bysonder. Met het opschrift 8 ongenomm. blz.

355. Aende Hooch ende vvel-gheboren *enz.* Met het opschrift 8 ongenomm. blz.

Andere druk van de nommers 353 en 354. De beide eerste regels van het opschrift, dat 11 regels heeft, met kapitale letters.

356. Domp-hooren der Hollanscher Fackel, Tot blusschinghe des Brandtbriefs ende Missiue, die onlancks met de volle

*) Vgl. bl. 154, N°. 151.

Mane vut S'Grauen haghe geschoten vvierden... Tot Landt-vit, by COLOPHON VAN BACHARACH, inde Sterre metten steerte, 1602. 4°. Met het titelbl. 27 ongenomm. blz. Met eene houtsn. op den titel.

Gesprek op rijm tegen de bovenstaande missive (N°. 353—355).

357. Toetsteen, Waer aen mē waerlick beproeuē mach, hoe valsch ende ongefondeert, dat zijn de leugenachtighe calumnieuse Libellen, Pasquillen ende faemroouische schriften, die door eenige Spaensche oft Jesuits gesinde, in Brabant, Vlaenderen oft elders versiert, ende alhier in onse Landen gestroyt, ende in Druck ouer ghesonden werden. Midtsgaders oock onlancx door haren fenijnighen »Domphoren" *enz.* Ghedruct int Jaer 1603 (*rijm*). Zond. plaats. kl. 4°. (XII) en 66 blz. Met zinnebeeldige titelprent op den titel.

358. YSELVEER, W. J. Balade, Op ende teghen den partialen »Domp-hoorn," Onlanghs by eenen... Iesu-wyt... in Druc wt-ghegheven... Van nieuws oversien ende verbetert... Schiedam, ADRIAEN CORNELISZ., 1608. kl. 4°. Met het titelbl. 12 ongenomm. blz.

359. El Paternostro de gli Spagnvoli. Ofte Rhijm-gedicht, so in Duytsch, als Italiaens; Vervatende t' goe-leven vande Spaignaerden ende hare Comportementen, ter plaetsen daer sy Meyster zijn. Mitsgaders Los dies Mandamientos de los Theatinos. Wesende De thien Gheboden der Jesuiten. Originelick in Spaensch, ende paraphrastice in Duytsch-ghedicht overgheset Door een beminder der Nederlandtsche vryheyt (J. A. CHAALLON?). Tot Enckvysen, By JAN ARENTSZ. CHAALLON, in de Westerstraet in den gulden Chronijck, 1602. kl. 4°. Met het titelbl. 16 ongenomm. blz.

Een Ode *achter het* Rhymgedicht *heeft tot opschrift:* ghesonghen den 2 Septemb. 1602.

360. Translaet van den Ban ende Placcaet Wtghegaen ende ghedecreteert by de Ertzhertoghen... Teghens die Ghemuytineerde van t'Casteel van Hoochstraten (*in d.* 15 *Sept.* 1602). s'Graven-Haghe, AELBR. HEYNDRICKSZ. Na de Copie ghedruct tot Brussel, By R. VELPIUS, 1602. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongenomm. blz.

361. Verantwoordinge voor het Esquadron, Electo, ende Raet vande Crijchslieden tot Hoochstraten, teghen den onbehoorlicken ende ongheschicten Ban, tot nadeel vande voorsz. Chrijchslieden, in druck wtgheghevent by hare Hoochlreden.

Ghedruckt na sekere geschrevene Copie, Anno 1603. (*Bergen op Zoom*, J. CANIN). kl. 4°. Met het titelbl. 16 ongenomm. blz.

1604 *).

362. Articulen van het Contract ende Accoort ghemaeckt tusschen JACOBUS I... Ende PHILIPS III... midtsgaders de Eertshertoghen... Gemaect ende geconcludeert den 18en.... Augusti 1604, naer den ouden stijl (28 *Aug.*) VVt het Enghels... overgheset. Nae de Copie. Ghedruckt tot Londen, by R. BARKER. Met Privelegie. kl. 4°. Met het titelbl. 15 ongenomm. blz.

363. Waerachtich verhael hoe sijn Excellentie (*Prins* MAURITS) over de Riviere de Sonte is gepasseert sonder wederstant, ende verouert heeft de halue mane vanden vyant, op den dijck voor Sluys. Item, hoe dat onse Ruyters tusschen Damme ende Brugghe wel vijfthien hondert vanden vyant verslaghen hebben. Oock mede hoe dat die van Oostende eenen wtval hebben ghedaen, nemende vanden vyant ses vaendelen, ende twee Spaensche Capiteynen ghevanghen &c. Delff, JACOB CORNELISZ VENNECOOL, byde Vismarct int Schrijfboeck. (1604.) kl. 4°. Met het titelbl. 4 ongenomm. blz.

364. Copie eens briefs, geschreven wt het legher der... Staten Generael... in Ulaenderen ontrent Damme, waerinne verhaelt wort de gheluckighe victorie die Godt Almachtich... Pri. MAURITS met het krijchsvolck heeft verleent... op den 16 Mey 1604. Delff, J. C. VENNECOOL ... int verghulde Schrijfboeck. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongenomm. blz.

365. BONOURS, C. DE, Le memorable Siege d'Ostende... Bruxelles, JEAN DE MEERBEECK. 1628. Auec grace & Priuilege. 4°.

1605 †).

366. Placcaet ende ordonnantie opt stuck vanden opheve vande generale ende gemeene middelen byden Staten vande vereenichde Provincien bewillicht, tot onderstandt vande ghemeene saecke, innehoudende mede verbodt mette vyanden,

---

*) Vgl. blz. 217, N°. 494.

†) Vgl. bl. 217, N°. 498.

oft opter vyanden landen te handelen (*in d.* 1605). 's Gravenh., H. JACOBSZ., 1605. 4°. Met het titelbl. 7 ongen. blz.

Voor de invulling van dag en maand is wit open gelaten; zij zijn echter niet ingevuld.

367. Cort verhael en rechte verclaringe vande Entreprinse, die des Eertz Hertogen ALBERTUS volck ghedaen heeft op de stadt Bergen op den Zoom eñ de wercken daer voren gelegen, op den 21en Augusti 1605... Midtsgaders Den bloedigen eñ tyrannigen Assault eñ stormen, geschiet den 20en Septembris daer nae... eñ de wtcoemste eñ succes van dien. Ghevisiteert en gecorrigeert by den Heere Ridder Jonch. PAULUS BAX Gouverneur deser stadt enz. Berghen op den Zoom, JAC. CANIN, 1605. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongenomm. blz.

368. Ad Confoederatos Ordines Belgas, ac Senatvm, contra Centurionum aliorumque fraudes justa querela: & de lustrando, censendo, augendo & instituendo exercitu nostro, cujusdam Patriae amantis consilivm. Leovardiae, In Officina Radaeiana, 1605. kl. 4°. (VIII) en 23 blz.

De *it* van *instituendo* is met de pen doorgehaald en eene *r* er boven geschreven. Op blz. 10, regel 4 v. bov., is *mox* in *nos* verbeterd. — De voorrede is gedagteekend: December 1605.

1606 *).

369. Nieuwe tydinge geschreven uyt Esdan, aengaende het verdrach ende accoort ghemaeckt tusschen... HENDRICK de IV, ende den Hertoghe van Bouelon. Midtsgaders eenighe particuliere tydinghen gheschreven uyt Ceulen den 11sten Aprilis 1606. aengaende de sake van Bruynswijck, ende het vergaderen van het Spaensch Krijchsvolck. Ghedruckt... voor ADRIAEN LENAERTSZ, Anno 1606. kl. 4°. Met het titelbl. 4 ongenomm. blz.

370. Verdedinghe Voor die ... Staten vande ghevnieerde Provintien, teghens de lasteringhe der ghener Diese t' onrechte beschuldighen van Inbreucke ende onrechtveerdighe besittinghe des Rijcx. Wt het Latijn, door een Liefhebber des Vaderlants, overgeset. Anno 1609, bl. 4°. Met het titelbl. 48 ongenomm. blz.

Dit geschrift is waarschijnlijk in 1606 geschreven.

---

*) Vgl. bl. 154, N°. 151, bl. 217, N°. 500.

1607 *).

371. Propositie vanden Heere VANDER HORST, Ghedaen... ter vergaderinge vande... Staten der Uereenighde Nederlanden den 13en Januarij 1607. Midtsgaders d'Antvvoort vande voornoemde Heeren Staten (*in d.* 27 *Jan.* 1607)... Ende noch Het uyt-schrift vande selve... Staten, ghesonden aen allen Provintien ende Steden opte aenstaende Vrede-handelinghe (*in d.* 13 *April* 1607). Ghedruckt Anno 1608. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongenomm. blz.
372. Brief Uan hare Hoocheden aende... Staten der vrye Uereenichde Nederlantsche Provintien ghesonden... den 13. Martij... 1607. Mitsgaders seeckere antwoorde der... Staten voorn. ende syne Ex. aen hare Hoocheden (*in d.* 12 *April* 1707). Ghedruckt Anno 1607. kl. 4°. Met het titelbl. 4 ongenomm. blz.
373. Copye Uanden Brieff gheschreven van zijn Hoocheyt aen Graeff HERMAN VANDEN BERGH Gouverneur van't Hertochdom van Geldre. Inhoudende d'Ordre waer naer allen Gouverneuren *enz.*, wesende onder zijn gebiet, haer sullen hebben te reguleren, gheduyrende desen Stilstant van Wapenen (*in d.* 29 *Apr.* 1607.) Ghedruckt, Anno 1607. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 3 ongenomm blz.
374. Copye Uanden Brieff gheschreven van Capiteyn LAMBERT (HENDRICKSZ), aen de... Ghecommitteerde Raden der Admiraliteyt binnen Rotterdam: Inhoudende, hoe de Hollantsche Armade, ondert beleydt van den Generael HEEMS-KERCK heeft ghecombatteert ende oock overwonnen, negen groote Galioenen *enz.* vanden Coning van Spaengien, legghende inde baye ende voor de stadt Gibraltar (*in d.* 10 *Mei* 1607). Nae de Copye tot Delf, Ghedruct by JAN ANDRIESZ. aent Marckt-velt, int Vergulden A. B. C., 1607. kl. 4°. Met het titelbl. 4 ongenomm. blz.
375. Copye Uande Brieven der... Generale Staten... Gheschreven Aen den... Staten van Hollandt ende West-vrieslandt... Inhoudende de Limiten hoe verre den Stilstandt van Wapenen te Water ende te Lande is streckende (*in d.* 22

*) Vgl. blz. 201—202, N°. 385—387, blz. 217, N°. 498 en bl. 218, N°. 501.

Junij 1607). Delf, JAN ANDRIESZ. *enz.* kl. 4°. Met het titelbl. 4 ongenomm. blz.

Het vignet op den titel stelt voor den Hollandschen Leeuw, in kleinen vorm, in den tuin.

376. Copie van een brief gheschreven bijde... Staten Generael... aen den Staten van Hollandt ende West-vrieslandt oste (*sic*) heure... Gecommitteerde Raden. Beroerende den stilstant van Wapenen (*in d.* 22 *Junij* 1607). By JACOBUS MIGOEN, op de Vismart in de Ladder Jacob Ter Goude. 1606. kl. 4°. Met het titelbl. 4 ongenomm. blz.

Hetzelfde stuk als het voorgaande.

377. Copia Van sekeren sommatie Bryeff, soo die... Staten Generael... aen Grave ENNO van Oost-Frieslandt, gheschreven... hebben (*in d.* 3 *Julij* 1607). *Zond. titelbl.* (*Achteraan:*) Na de Copye Ghedruckt tot Groeningen by de Weduwe van GERET KETEL. kl. 4°. 4 ongenomm. blz.

378. Aggreatie Des Grootmachtichsten Coninck van Hispagnien, PHILIPS III... Ghesonden aen de... Staten Generael... (*in d.* 18 *Sept.* 1607). Midtsgaders d'Antwoorde vande... Generale Staten, op de voorsz Aggreatie ghedaen (*in d.* 4 [*lees:* 2] *Nov.* 1607). Ende noch De Resolutie ghenomen by de Ghedeputeerde van alle de Geunieerde Nederlandsche Provintien, op de voorder handelinghe vanden Vrede (*in d.* 22 *Dec.* 1907 (*sic*)). Anno M. VIc. VIII. Zond. pl. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongenomm. blz.

379 Bedencken Opde »Aggreatie des Coninex van Spangien," gestelt in forma van tsamensprekinge tusschen Svvaerhooft ende Truert-niet. Noch zijn hier by ghevoeght De Articulen ghesloten by den Hartoghe VAN ALBA ende zynen nieuwen Raedt van XII... Item, Een Extract... wt een Boecxken ghedruct inden jare 1576. gheintituleert »Vertooch ende openinghe, om een goede ende salighe Vrede te maken in dese Nederlanden"... Door eenen Patriot voor eenighe vveken tsamen ghestelt... Buyten Embden, By JOHAN VAN OLDERSUM. Anno 1608. kl. 4°. Met het titelbl. 16 ongenomm. blz.

Vgl. blz. 161, N°. 184.

380. Bedencken, Op de »Aggreatie" *enz.* Ghedruckt in... 1608. Zond. pl. of naam van den drukker. kl. 4°. Met het titelbl. 16 ongenomm. blz.

381. Het testament vande Oorloghe. Het Testament vande Oorloghe wort hier vertelt, Deur selden tijt „sonder strijt„ in Baladen gestelt. Noch is hier bygevoecht, de copye Uanden Brief gheschreven van syn Hoogheyt, aen Graef HERMAN VANDĒ BERG, Gouverneur... van Geldre *enz.* (*in d.* 29 *April* 1607). Noch... een waarachtig ende genoechlick discours, van D. D. NICOLAUM MULERIUM, van Brugge, Doctor inde Medecijnen, van wegen der stadt Groeningen ende de ommelanden. Hoe dat wy door Godes ghenade, aen de Nederlandtsche Vrede-handel zyn ghecomen. Anno 1608. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongenomm. blz.

Vgl. blz. 199, N°. 373.

382. Echo ofte Galm, Dat is Uveder-klinckende Gedichte van de teghenwoordighe Urede-handelinghe. Door Een Liefhebber syns Uaderlandschen Uryheyds. 1608. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongenomm. blz.

Met een vierregelig rijm op den titel. De woorden *ofte* en *Dat is* met Romeinsche letters. Dit gedicht is blijkens de twee er achter staande *disticha musico-chronica* in het jaar 1607 vervaardigd, in welk jaar ook de eerste druk 't licht zag.

383. Droom-gesicht Eenes metter Herten tot Godt op-getrockenen Mensches: In hem veroorzaeckt (zoo 't schijnt) door voor-gaende over-denckinge van Godes Goetheyt (bijzonder nu, door d'aenmerckinghe der goeder hope tot den lang gewenschten Vrede vernieut zijnde) Ende der Menschen Quaetheyt... Bly-Eynd-spels-wyze in Druck uyt-ghegeven... Gedruckt int jaer... 1607. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 67 ongenomm. blz.

1608. *)

384. Boeren-litanie Ofte Klachte der Kempensche Landt-lieden, over de ellenden van deze lanck-duerighe Nederlandtsche Oorlooghe (*rijm*). Ghedruckt (*te Amst.*) bij DIRCK CORNELISZ. TROOST... 1608. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongenomm. blz.

De titel heeft eene houtsnede, voorstellende eene bevalling.

385. Brief Des Keyserlijcke Majest. van Duytslandt, aende... Staten vande Gheunieerde Provintien gheschreven. Op't stuck vande Nederlantsche Vredehandeling (*in d.* 9 *Oct.* 1607). Midtsgaders d'Antwoort vande voornoemde Heeren

---

*) Vgl. blz 219, No. 514.

Staten *enz.* Ghedruckt Anno 1808. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongenomm. blz.

Het *Antwoort*, dat, zoowel hier als in de volgende uitgaven, geene dagteekening heeft, is van den 8sten Januarij 1608. — Zoowel deze als de twee volgende uitgaven geven, in het *Antwoort*, aan den *Brief* de foutive dagteekening 19 October. — De laatste blz. heeft 10 regels.

386. Brief des Keyserlijcke Mayest. *enz.* (*als het voorgaande nommer*). kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongenomm. blz.

De laatste blz. telt 12 regels.

387. Brief des Keyserlicke Majest. van Duytslant *enz.* Hier achter is noch by ghevoecht een discours ofte tsamensprekinghe tusschen PIETER en PAUWELS. Ghedruckt buyten Roomen, by consent des alderhoochsten. (1608). kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongenomm. blz.

Vgl. bl. 206, N°. 424.

*388. Copye Uande Namen der Coninclicke, ende andere Potentaten Ghesanten, van weghen de... Staten Generael versocht, Omme mede te staen over de Vredehandelinghe *enz.* Oock mede de Namen ende Qualiteyten vande Ghecommitteerde soo vanden Coninck van Spaegniën, ende de Eerts hertoghen als vande vereenichde Nederlanden. Int jaer 1608. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 4 ongenomm. blz.

389. Copye Uande Namen der Coninghen *enz.* Midtsgaders ooc mede de Namen ende qualiteyten der Ghesanten van weghen de Nae-bnerighe Vorsten ende Stenden op den Vredehandel versocht, die aldaer persoonelijck verschenen ende ghecompareert zijn. Ende oock mede de Namen ende qualiteyten *enz.* Gedruckt int Jaer 1608. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 4 ongenomm. blz.

390. Copye. Uande Namen *enz.* Mitsgaders ooc mede de Namen eñ qualiteyten *enz.* Ende oock mede de Namen *enz.* Noch achter aen ghevoecht de Artijckelen van weder zyden in schrift gestelt. Int Jaer 1608. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 4 ongenomm. blz.

391. Copie de l'instrvction donné par leur Altesses, au Marquis AMBROSIO SPINOLA, le President RICHARDOT, Secretaire MANCICIDOR, Pere Commissaire general, & l'Audiencier VERREYCKEN, Deputez... au Traicté de paix *etc.* (*d.* 16 *Janv.* 1608.) L'an 1608. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongenomm. blz.

392. Copye vande Instructie by hare Hoocheden ghegheven aenden Marquis AMBROSIO SPINOLA *enz.* Wt het Fransche ver-

taelt. 1608. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongenomm. blz.

393. Instrvctie Gegeven *enz.* Wt het Fransoys... overghezet. Ghedruct... 1608. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongenomm. blz.

Andere vertaling van N°. 391.

394. Uytschrift, Uande Instructie ghegheven door hare hoogheden aendē Marqvis AMBROZIUS SPINOLA *enz.* Ghedruckt... 1608. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 12 ongen. blz.

Nog andere vertaling van N°. 391.

395. Ontdeckinghe, Uan eenighe secrete handelinghe der Jesuyten. Ghedruct... 1609. Zond. plaats. kl. 4°. 14 blz.

Dit geschrift is gedagteekend: Ghegheven tot Ausburgh den 21. Martij, Anno 1608.

396. Ontdeckinghe Uan eenige secrete handelinghe der Jesuyten. Int Licht ghebracht Door een van hun Nieuwelinghen, die't selfs meestendeel ghesien, ende van andere Jesuyten ghehoort heeft. Ghedruckt... 1609. kl. 4°. 13 blz.

Andere druk van het voorgaande.

397. Principale puncten, die inde voorder handelinghe vanden Urede van weghen de... Staten Generael... onbegrijpelick sullen geproponeert werden... Hier zijn oock mede by ghevoeght de voorghestelde Artijckelen by de gecommiteerde... van Spaengien, ende Eerts-hertoghen van Brabandt. Anno 1608. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 4 ongenomm. blz.

398. Clinck-ghedicht Vande UUinter ende Somer. Zond. plaats. of jaar. kl. smal fol. plano.

Een twaalf- en een zestienregelig gedicht over het Bestand.

399. Eene treffelijcke t'zamensprekinghe tusschen den Paus ende Coninck van Spaengnien, belangende den Peys met ons lieden aen te gaene. Zond. titelbl. kl. 4°. 8 ongenomm. blz. *Signat.:* A, Aij, Aiij.

400. Eene treffelijcke tzamensprekinghe tusschen den Paus ende Koninc van Spagnien *enz. Andere druk, met signat.:* (∴), (∴)ij, (∴)iij. kl. 4°. 8 ongenomm. blz.

401. Eene treffelijcke tsamensprekinge tusschen den Paus ende Coninck van Spangien *enz. Nog andere druk. Signat.:* A, Aij, Aiij. kl. 4°. 8 ongenomm. blz.

De beide voorgaande drukken zijn geheel, deze gedeeltelijk met Duitsche letters gedrukt.

402. Proeve Des nu onlangs uyt-ghegheven Drooms, off t'samen spraack tusschen den Coning van Hispanien ende den Paus van Roomen. Met noch eenen anderen Droom, contrarie den voorschreven. Mits gaders eene vermaninghe... op dat dezen Hoogh-wichtighen Handel des Vredes eenen... gheluck-zalighen uyt-ganck hebbe... Beschreven door een Lief-hebber aller Menschen... Door NISEMVOLBG472HC58A22W. *Zond. titelbl.* kl. 4°. 8 ongenomm. blz.

403. Discovrs by Forme van Remonstrantie: Uervatende de noodsaeckelickheyd vande Oos-Indische navigatie, by middel vande vvelcke, de vrye Neder-landsche Provintien, apparent zijn te gheraecken totte hooghste Prosperiteyt, int stuck vande alder-rijck ende costelijckste vvaren vande gheheele vverelt *enz.* Ghedrvckt Anno 1608. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelblad 14 ongenomm. blz.

404. Memorie van de ghewichtighe redenen die de... Staten Generael behooren te bevveghen om gheensins te wijcken vande handelinge ende vaert van Indien. *Zond. titelbl.* kl. 4°. 7 ongenomm. blz.

405. Memorie vande ghevvichtighe redenen *enz.* (*Achteraan:*) In dese tvveede Editie verbetert. *Zond. titelbl.* kl. 4°. 7 ongenomm. blz.

De eerste blz. heeft tot reclame: *te wil-*.

406. Memorie vande ghewichtighe redenen *enz.* (*Achteraan:*) In dese derde Editie verbetert. *Zond. titelbl.* kl. 4°. 7 ongenomm. blz.

407. Onpartydich Discours opte handelinghe vande Indien. *Zond. titelbl.* kl. 4°. 7 ongenomm. blz.

De vóórlaatste regel eindigt: *af te.*

408. (USSELINCX, W.) Bedenckinghen Over den staet vande vereenichde Nederlanden: Nopende de Zeevaert, Coop-handel, ende de gemeyne Neeringe inde selve. Ingevalle den Peys met de Aerts-hertogen inde aenstaende Vrede-handelinge getroffen wert... Gedruckt... 1608. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 16 ongenomm. blz.

409. (——————) Grondich Discours over desen aen-staenden Vrede handel. (1608.) *Zond. titelbl.* kl. 4°. 15 ongen. blz.

De inhoud is dezelfde als van het voorgaande geschrift. Deze druk begint met: *Alzo ic dagelijcx* enz.

410. (——————) Naerder Bedenckingen, Over de zee-vaerdt, Coophandel ende Neeringhe, als mede de versekeringhe

vanden Staet deser vereenichde Landen, inde teghenwoordighe Vrede-handelinghe met den Coninck van Spangnien ende de Aerts-hertoghen... Ghedruckt... 1608. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 36 ongenomm. blz.

411. (USSELINCX, W.) Vertoogh, hoe nootwendich, nut ende profijtelick het sy voor de vereenighde Nederlanden te behouden de Vryheyt van te handelen op West-Indien, Inden vrede metten Coninck van Spaignen. *Zond. titelbl.* kl. 4°. 20 ongenomm. blz.

De eerste regel is met gewone letters gedrukt.

412. Bvlle Oft Mandaet des Paus van Roomen, aen de Gheestelicheydt al om bevolen, om haer advijs te vernemen opt stuck vanden Vrede-handel met de Hollantsche Ketters. Met oock de beschrijvinghe des Conciliums, by de Gheestelickheyt daer ouer ghehouden *enz.* Ghedruckt buyten Roomen, voor den tijdt van voorleden en noch te comen *enz.* (*Behalve de* Prologe *in rijm*). Zond. plaats of jaar. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongenomm. blz.

413. Bvlle Oft Mandaet des Paus van Roomen, aende Gheestelicheyt al om bevolen *enz.* Zond. plaats of jaar. 4°. Met het titelbl. 8 ongenomm. blz.

De *Prologe* op de keerzijde des titels van den voorgaanden druk wordt hier niet gevonden.

414. Bvlle Oft Maendaet des Paus van Romen. Aende Gheestelijckheyt *enz.* Zond. pl. of jaar. kl. langw. 4°. Met het titelbl. 8 ongenomm. blz.

Ook deze druk bevat de *Prologe* niet.

415. Raedtsel. (*Beginnende:*) IEgelick doet geern wat. Naer dat Discurssen eñ verscheyden Droomen op den handel vanden Vrede in Nederlant zijn uytghegaen. *enz. Zond. titelbl.* kl. 4°. 7 ongenomm. blz.

Dit geschrift is onderteekend: *Yemant Adams.* Het woord *Raedtsel* is met Romeinsche letters gedrukt.

416. Raedtsel. Ieghelijck doet geern wat, Naer dat Discourssen ende verscheyden Droomen *enz. Zond. titelbl.* kl. 4°. 7 ongenomm. blz.

Het vóórlaatste woord van den laatsten regel op blz. 1 is: *hebben.* — Het woord *Raedtsel* met Duitsche letters. — Op blz. 7, staat vóór de onderteekening, de zinspreuk: *Den tijdt sal leeren,* welke in de vorige uitgave niet voorkomt.

417. Droom Oft t'samensprekinge tusschen den Coninck van

Spaengien ende JAN NEY, vanden vrede-handel. (*Hierna volgt:*) Raetsel.

Raet Maet raet, wat ghelden nu d'Orangien,
Vier cooptmen inden Haegh, en een in Spangien:
Maer in Spangien heeft een soo grooten cracht,
Met Cappers ghesouten, t'gheeft Paters macht.

(*Hierna volgt:*) Een yeghelick doet geerne wat *enz.* (*als in de twee voorgaande nommers*). *Zond. titelbl.* kl. 4°. 8 ongenomm. blz.

Bovenstaand vierregelig rijm schijnt eigenlijk het *Raetsel* te zijn, door het opschrift der 2 voorgaande nommers aangeduid, maar daarin niet opgenomen; want na dat rijm volgt, met eenige zeer geringe verandering, het geschrift van *Yemant Adams*, hier echter zonder vermelding van dit pseudoniem, dat zoowel in deze als in de volgende uitgave vervangen is door het tweeregelige rijmpje:

Ist leughen ofte vvaer
Godt verleen ons Pays hier naer.

en het woordje *Amen.*

418. Discours of t'samensprekinghe tusschen den Coning van Spaengien ende JAN NEYEN, vanden Vrede-handel der Vereenichde Nederlanden. Raetsel. Raet Maet raet *enz.* (*als het voorgaande nommer*). *Zond. titelbl.* kl. 4°. 8 ongen. blz.

Ook hier komt het pseudoniem *Yemant Adams* niet voor.

419. Consideratien vande Urede in Nederlandt gheconcipieert, Anno 1608. *Zond. titelbl.* kl. 4°. 4 ongenomm. blz.

420. Schuyt-praetgens, Op de Uaert naer Amsterdam, tusschen een Lantman, een Hovelinck, een Borger, ende Schipper. *Zond. titelbl.* kl. 4°. 8 ongen. blz.

421. Copye van een Discours tusschen een Hollander ende een Zeeuw. *Zond. titelbl.* kl. 4°. 8 ongenomm. blz. *Signat.:* A. Aij, Aiij.

422. Copye van een Discours *enz.* (*als het voorgaande*). *Andere druk en spelling. Zond. titelbl.* 8 ongen. blz. *Signatuur:* A, Aij, Aiij, Aiiij.

423. Copye van een Discours *enz. Nog andere druk. Zond. titelbl.* 8 ongenomm. blz. *Signat.* *, *2, *3.

424. Discovrs Uan Pieter en Pauwels, Op de Handelinghe vanden Ureede. Anno 1608. *Zond. titelbl.* kl. 4°. 3 ongenomm. blz.

Vgl. blz. 202, N°. 387.

425. Dialogvs oft Tzamensprekinge, gemaect op den Vredehandel. Ghestelt by Vraghe ende Antwoordt. Overghezet wt

de Fransoysche... tale. Anno 1608. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongenomm. blz.

426. Catechismvs, Ofte, Tsamen-spreeckinghe, ghemaeckt op den Urede-handel *enz.* (*als het voorgaande*). Ghedruckt... 1608. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongenomm. blz.

Inhoud en vertaling zijn dezelfde als van het voorg. nommer, alleen de titel verschilt.

427. Verhael Uande Occasie en̄ Oorsaeck waer door de Nederlanden gecomen zijn aenden Ureede handel. Zond. pl. of jaar. kl. 4°. Met het titelbl. 7 ongenomm. blz.

Berijming van het *Discours* van N. MULERIUS. Zie bl. 201, N°. 381. — De eerste regel van de daarin voorkomende *fida admonitio* heeft *absunt*.

428. Uanden Spinnekop ende 't Bieken Ofte Droom-ghedicht. *Zond. titelbl. sign. of fileet aan het begin.* kl. 4°. 3 ongenomm. blz.

429. Uanden SpinneKop ende 't Bieken *enz. Zond. titelbl. of sign., doch met fileet aan het begin.*

Andere druk van het voorgaande.

430. Droom-ghedicht. *Nog andere druk van de beide voorgaande. Zond. titelbl.* kl. 4°. 3 ongenomm. blz.

431. DEes wonder-Maer end' Prophetsije wis,
Door's Geests gesicht, gebooren is,
Eens Patriots out end' bedaecht, *enz.*

Zond. titelbl. kl. 4°. 16 ongenomm. blz.

432. DEes wonder-Maer *enz.* (*als het voorgaande*). *Andere druk. Zond. titelbl.* kl. 4°. 16 ongen. blz.

De 3de regel van het achtregelig versje: *Eens Patriots, out* enz., met eene comma achter *Patriots.*

433. Een oud Schipper van Monickendam,
Daer ons den vromen Held uijt quam
Die eerst den Spaengiaerd de zee deed' ruijmen,
Sprack als volght, naer Scheeps Coustuijmen.

(*Daaronder eene prent, voorstellende een' matroos en een' Spanjaard, die aan de beide einden van een' stok trekken enz.*) Zond. pl. of jaar. kl. 4°. Met de prent 7 ongenomm. blz.

434. Buyrpraetjen: Ofte Tsamensprekinge ende Discovrs, op den Brief vanden Agent AERSSENS uyt Vranckrijc, aende... Staten Generael geschreven. Dienende tot ontdeckinge van der Spaengiaerden ende hare adherenten listicheyt, trouweloosheyt, ende wreede wraeckgiericheyt. *Zond. titelbl.* kl. 4°. 16 ongenomm. blz.

435. Buyr-praetjen: Ofte Tsamensprekinge ende Discours, den Brief... aende... Staten Ghenerael *enz. Zond. titelbl.* kl. 4°. 16 ongenomm. blz.

Andere druk van het voorgaande.

436. Den Nederlandtschen Bye-Korf: Waer in Ghy beschreven vindt, al tghene dat nu wtghegaen is, op den Stilstant ofte Vrede, zeer nootzakelijc om te lesen van alle Liefhebbers des Vaderlandts, waer wt men den Spaenschen aert mach leeren kennen, om altijt op syn hoede te wesen; beginnende in Mey 1607, ende noch en hebben wy niet het eynde. Ende is ghestelt op een Tzamen-sprekinghe, tusschen een Vlaming ende Hollander. Noch is hier by ghevoecht een ghedicht, Ter eeren des begonnen Peys... Int Jaer zestien hondert en acht, Yeghelijc na een goede Vrede wacht. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongenomm. blz. (*Eerste uitgave*).

437. Den Nederlandtschen Bye-corf: Waer ghy beschreven vint, al het gene dat nu uytgegaen is *enz.* kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongenomm. blz. (*Derde uitgave*).

Het geschrift, vermeld onder No. 436 en 437 vormt den titel van en de inleiding tot eene verzameling van 30 tot 40 stukken over den vrede, die reeds vroeger verschenen waren, en waarvan sommige voor deze verzameling herdrukt zijn. Het aantal stukken zijn in de drie uitgaven niet gelijk; de eerste heeft 30, de tweede 33 en de derde 37. Iedere uitgave heeft in de inleiding eene inhoudsopgave van de stukken, welke daarin moeten voorkomen, en welke, op weinige na, in de boekerij der Akademie worden aangetroffen. Zie over *den Bye-korf* de uitvoerige aanteekening bij P. A. TIELE, a. w., dl. I, blz. 88 en 89.

438. Placcaet *van de* Staten Generael *in d.* 27 *Aug.* 1608. 's Graven-Haghe, H. JACOBSZ. 1608. Met Privilegie. fol. plano.

Bij dit *Placcaet* wordt de *Bye-korf* verboden, met uitzondering van zes stukken, welke door den drukker der staten op nieuw werden in 't licht gegeven. Zie het volgende nommer.

439. Stvcken Gemencioneert in den Bycorff die byde... Staten Generael... toeghestaen ende niet verboden worden, volghende den Placcate vanden 27en Augusti 1608, Soo raeckende de vredehandelinghe als anderssints. 's Graven-Haghe, H. JACOBSZ., 1608. kl. 4°. Met het titelbl. 51 ongenomm. blz.

Hierin zijn opgenomen de geschriften en stukken vermeld onder No. 372 (bl. 199), No. 378, zonder de *Resolutie* (blz. 200), No. 385 (blz. 201), No. 196 (bl. 164), No. 243 (bl. 175) en No. 403 (bl. 204).

440. Vertooninghe aen de Vereenichde Provintien van Nederlandt. *Zond. titelbl.* kl. 4°. 11 blz.

441. Den trivmph Uanden Oorloch ende de Mis-prijsinghe Uan den Peys. Seer ghenoechlijck ende corts-wijlich om te lesen. Dit Jaer sesthienhondert en acht, Wort den Oorlogh boven de Peys gheacht. Ghedruckt... 1608. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 14 ongenomm. blz.
Blijkens het titelvignet te Leyden gedrukt.

442. VVaerachtigh Ende Cort verhael vande groote Ambitie ende Wreede Tyrannye des Conings van Hispaengien, PHILIPS II... Ende hoe Godt Almachtich alle syne voorghenomen aenslaghen vernietighet heeft. Ende wat voorder bedenckinghe dat in d'onderhandelinghe van dese aenstaende Vrede is... Anno 1608. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 12 ongenomm. blz.

443. TEELLINCK, W. Philopatris, Ofte Christelijck bericht hoemen Stads saecken soude moghen gheluckelick uytvoeren: Dienende tot desen jeghenwoordighen Vredehandel... Middelbvrgh, Uoor ADRIAEN VANDEN VIVRE, aende nieuwe Burse inden vergulden Bybel, 1608. kl. 4°. (X) en 25 blz

444. Trouhertige waerschouwinghe aen alle Christelijcke Potentaten ende Overicheden: teghens de t'samenspreeckinghe ende het discours des Paus PAULI, PHILIPPI Coninc van Spaengien, ende des Ertshertoghen FERDINANDI, hoemen Duytslant overvallen ende bedwinghen mochten, Van der societeyt Jesu... Overgheset uyt den Hoochduytsche... Tale. Nae de Copie van Magdeburgh, 1608. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongenomm. blz.

445. Argvment Van een Tragische-comedie Prophetique, Ghorepresenteert tvoorleden Jaer in Syria, voor la Bacsa de Tripoly. Wt den Griecsche... Tale... overgheset. Ghedruckt Anno 1608. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 12 ongenomm. blz.

446. Het af-scheidt vande... Staten vande Gheunieerde Provintien, Gegeven aende Ghecommitteerde vanden Coninck van Spangien ende d'Eerts-herghen (*sic*), inden Haghe vergadert op't stuck vande Urede-handelinge anno 1608 (*den* 25 *Aug.*). Middelbvrgh Uoor SYMON JANSZ., aende nieuwe Beurs inden Duytschen Bybel. Zond. jaar. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongenomm. blz.

447. Placcaet ende ordinancie van de eertzhertoghen... tot... onderhoudinghe van zekere poincten ende articulen, ghesloten ende ghearresteert in het Synode Prouinciael van

Mechelen... in... Junius ende Julius, 1607 (*in d.* 31 *Aug.* 1608). Eerst tot Brvessel, By R. VELPIUS... 1608. Met Privilegie. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongenomm. blz.

448. Leste Resolutie ghenomen by de... Staten Generael... Op't vertrecken vande Heeren Commissarisen vanden Eertshertogh ALBERTUS. (*in d.* 13 *Sept.* 1608.) Middelbvgh (*sic*) Uoor ADRIAEN CORNELISZ. 1608. kl. 4°. Met het titelbl. 4 ongenomm. blz.

449. Verclaringhe Ghedaen, vande... Staten generael... Opte laetste wt-stel des vertrecks, van de Commissarissen des Ertshertoge ALBERTUS, waer na sy hun sullen hebben te reguleren (*in d.* 13 *Sept.* 1608). Int Jaer.... 1608. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 4 ongenomm. blz.
Hetzelfde stuk als het voorgaande met anderen titel.

450. VVare verthooning Ende afbeeldinghe van eenen dooden ende meest half verrotten Vis, door die zee aen der strande opghworpen, den 20... September... 1608... tusschen Catwyck ende Schevelingen... Aenwijsende den standt ende conditie des Coninx van Spaignien ende syn bedroch inden wtganck van desen Vrede-handel gheopenbaart. Middelbvrgh, Voor ADR. VANDE VIVERE, 1608. kl. 4°. Met het titelbl. 19 ongen. blz.
Met de afbeelding van den visch op de keerzijde des titels.

451. Articles de la Trefue proposée par les Ambassadeurs des Roys de France, & de la grande Britagne, en l'assemblée des Estats Generaulx. Anno. 1608. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongenomm. blz.

452. Artijckelen vanden Treffues ofte bestant, voorgestelt by de Heeren Ambassadeurs vande Coningen van Vranckrijck en groot Britagnien inde vergaderinge van de... Staten Generael (1608). *Het titelbl. ontbr.* kl. 4°. 4 ongen. blz.

1609.

453. (BAUDIUS, L.) Dissertativncvla svper Indvciis belli Belgici. Auctore Latino Pacato. 1609. Zond. plaats. kl 4°. 20 blz.

454. Een Chrijstelick vermaen, voor alle menschen, het sy Rijcke ofte Armen, int stuck van desen Stilstant ofte Treves, hoe wy behooren te bidden, *enz.* Anno 1609. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

455. Claghte Uanden kloecken Soldaet, ende vanden Poltron:

als oock een Disput vanden Soldaet ende Boer (*rijm*). Wt het Fransche... ghetranslateert... 1609. kl. 4°. Met het titelbl. 12 ongen. blz.

456. T'Vertoig der Zeeuscher Nymphen, aende onverwinnelicke Nassausche Helden, voirstanderen der Nederlandsche vrijheyd, ende Vaderen des Vaderlands (*rijm*). Fistula dulce canit, volucrem DVM deCIpIt. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 15 ongenomm. blz.

De laatste blz. heeft de afbeelding van een bril, met verschillende in- en omschriften, als *Tuta salus bello*, enz. alsmede het jaartal 1609. Bovenaan de woorden: *Siet Open*, en onderaan, met schrijfletters: *Vive Nassau.*

457. Uerklaringhe van een Monnincks Cap, hare cracht, macht, deucht ende virtuyten. Item een Ghedicht van 't Bestandt. Middelborch, JASPER DE CRAEYER. 1609. kl. 4°. Met het titelbl 7 ongen. blz.

Het Gedicht van 't Bestandt *is geteekend met de zinspreuk:* Theeft al syn tydt.

De eerste regel van het eerste gedicht luidt: Noyt vreemder Monnincx Cap, soo listich seer door-Nayt, *heeft eene Duitsche* N *aan het begin en is in 2 regels gedrukt, waarvan de eerste eindigt met het woordje* soo.

458. Uerklaringhe van een Monnincks Cap, *enz.* (*als het voorgaande*). Middelburch *enz.* (*als boven*). kl. 4°. Met het titelbl. 7 ongen. blz.

De eerste regel van het eerste gedicht in dezen druk luidt: NOyt vreemder Monnincx Cap *enz.*, *heeft eene Romeinsche* N *aan het begin, is mede in 2 regels gedrukt, doch waarvan de eerste eindigt met het woordje* seer. — *Het vignet op den titel stelt voor het voetstuk van eene zuil, welk vignet het voorg. nommer niet heeft.*

459. Discours op den swermenden Treves. Middelb., SYMON JANSZOON. 1609. kl. 4°. Met het titelbl. 13 ongen. blz.

Op den titel is een astroloog, ter halver lijve, regts, voor eene tafel zittende, met een' passer in de regter- en met een gekroonde globe in de linkerhand, afgebeeld.

460. Triumphante ende Blijde Incomste binnen Antvverpen, Uande Ambassadeurs, van wegen de Coninghen van Uranckrijck ende Enghelant. Opt stuck van vande Vrede-handel *enz.* Gheschiet den 9sten February 1609. Na de Copije: tHantwerpen, ANTHONI BALLO, op onse lief Vrouwen kerckhof, onder den Toren, inden vergulden Sampson, 1609. kl. 4°. Met het titelbl. 4 ongen. blz.

Gedicht, onderteekend met de zinspreuk: In Liefde groeyende, *en daaronder*, Visum et approbatum, L. B.

461. Triumphante ende Blijde Incomste *enz.* (*als het voorgaande*) Na de Copije *enz.* (*als boven*). Men vintse te coop: tot Dordrecht, By PHILIPS JANSZ., inde Nieu-straet. kl. 4°. Met het titelbl. 4 ongen. blz.

462. Het Testament ofte UUtersten wille vande Nederlandtsche Oorloghe. Ghelijck, als sy, ligghende op haer Dood-bedde in den Haghe dien verclaert, onderteeckent, doen schrijven ende bezegelen heeft den 2den Februarij deses Jaers-1609. Door Yemand van VVaermond (*rijm*). Tot Franc end al, By Frede-rijck de Vrye. kl. 4°. Met het titelbl. 16 ongenomm. blz.

463. Het Testament *enz.* liggende op haer Dood-Bedde *enz.* (*als het voorgaande*). kl. 4°. Met het titelbl. 16 ongen. blz.

Deze druk heeft aan het einde: Dies en attulit vltro, *wat bij den voorgaanden niet voorkomt. De vignetten op de titels dezer twee uitgaven zijn mede niet aan elkander gelijk.*

464. Het Testament *enz.* Ghelijc als sy, liggende *enz.* (*als het voorgaande nommer*) kl. 4°. Met het titelbl. 16 ongen. blz.

Nog andere druk, zonder *Dies* enz. op het einde, maar met hetzelfde vignet als N°. 463.

465. Codicille vande Nederlandsche Oorloghe, Waer in Sy eenighe Vrienden, VVel-doenders ende Dienaren, in haer principael Testament van date den 2den Februarij 1609 vergheten zynde... haers Erfs mede-deelachtigh gemaeckt heeft op den 12. Martij des selven Jaers. Noch Een Wellecom-Dicht van het Bestandt. Noch Andere Ghedichten van Bestandighe Vrede. Alle door Yemand van VVaer-mond. Tot Franc end al By Frederijck de Vrije. Zond. jaar. kl. 4°. Met het titelbl. 12 ongenomm. blz.

466. TRactaet van t' Bestant, ghemaeckt ende besloten binnen... Antwerpen, den 9sten Aprilis 1609 voor den tijt van twaelf Jarē tusschen de Commissarissen van de... Eertshertoghen, ALBERT ende ISABELLA CLARA EUGENIA, soo wel in den naam vande Majesteyt Catholicke, als dē haren: met de Commissarissen... vande... Staten Generael... Ende dat door het tusschen-comen, ende met advijs vande... Ambassadeurs vande Coningē, den Alder-Christelicksten, ende van groot-Bretaignien. 'sGrav., HILLEBRANT JACOBSZ. Met Privilegie. kl. 4°. Met het titelbl. 11 ongen. blz.

Zonder de procuratien.

467. Tractaet van tBestandt *enz.* Rott., JAN VAN WAESBERGHE,

na de Copye ghedruct inden Haghe by H. JACOBSZ. Met consent vande Heeren Burghermeesteren. kl. 4°. Met het titelbl. 11 ongen. blz.

Zonder de procuratien.

468. Articvlen Uan het Tractaet ende van den Trefues *enz.* Middelbvrgh, R. SCHILDERS, inden langen Delft inden Olyphant, 1609. kl. 4°. Blz. (I)—(X).

Zonder de procuratien.

469. Artyckelen van het Bestandt ghesloten... voor xij jaren tusschen de Maiesteyt des Konincx van Spagnien, etc. ende de... Eerts-hertoghen... van d'eene zijde, ende de Staten van de vereenichde Provincien der Nederlanden van d'andere zijde. Na de copye ghedruct t'Hantvverpen, IOACHIM TROGNESIVS. Met Gratie ende Privilegie. kl. 4°. Met het titelbl. 20 ongen. blz.

• De brieven van procuratie der gezanten van Spanje, van de Aartshertogen en van de Staten in het Hollandsch.

470. Artyckelen van het Bestandt *enz.* (*als het voorgaande*). kl. 4°. Met het titelbl. 19 ongen. blz.

De brieven van procuratie der gezanten van Spanje in 't Spaansch, die van de Aartshertogen en van de Staten in 't Fransch.

471. Copye vande Procvratien ghegheven by de Maj... des Conings van Spagnien etc. ende de... Eerts-hertoghen... van d'eene zyde, ende den... Staten Generael... van d'ander zyde. Over t'Bestandt van 12 Jaeren. Ghetranslateert na de Copye. Antw. IOACH. TROGNESIUS. Met Gratie ende Privilegie. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

472. Procuratie oft bevestinghe der Con... Ma^eyt van Spaignien, etc. Ende haer Doorl... Hoocheden... ter eenre, ende de... Staten der vereenichde Nederlantsche Provincien, ter andere zijden. Waer in het Bestant ofte Trefues van 12 Jaren... geconfirmeert ende bevesticht worden. Na de Copije: Tot Bruessel. By R. VELPIUS... 1609. Men vintse te coop: Tot Dordrecht. By PHILIPS JANSZ., teghen over de Nieu-Brugge. 4°. Met het titelbl. 11 ongen. blz.

473. *Dezelfde stukken, zonder titelbl. en algem. titel. Sign.*: ∴, ∴ ij, ∴ *Achteraan:* Na de Copye ghedruct t'Hantvverpen by J. TROGNESIVS. Met Gratie ende Privilegie. 4°. 8 ongen. blz.

---

3. *Het twaalfjarig bestand.*
(9 April 1609—April 1621).

1609 *).

474. MEURSIUS, J. Rervm Belgicarvm liber I. In Quo Induciarum Historia, et anni noni reliqua. Lugd. Bat, L. ELZEVIER, 1612. 4°. (VIII) en 88 blz.

475. BAUDIUS, D. Libri III de Indvciis belli Belgici. Lugd. Bat., L. ELZEVIER, 1613. 4°.

Het laatste schutblad bevat eenige historische aanteekeningen in H. S. van eene oude hand.

476. ——— — *Idem liber.* Ed. 2ª Lugd. Bat., L. ELZEVIER, 1617. 8°.

477. PVTEANUS, ERYCUS. De Indvciis Belgicis dissertatio politica... Adjecta est IVSTI LIPSII, ob argumenti similitudinem, de Induciis Epistola (*d.* 3 *Jan.* 1595). Anno Domini, 1617. Zond. plaats. kl. 4°. 39 blz.

De brief van LIPSIUS heeft eene doorloopende paginering, doch afzonderlijken titel met het jaartal 1608. — De nommers van blz. 38 en 39 zijn verwisseld. — Vgl. bl. 189, N°. 324 en 325.

478. ——— ——— Burgherlick Discours over de Nederlandsche Treves... Noch is hier by ghevoeght, om de ghelijckheyd der verhandelinghe, JUSTI LIPSII brief vande Treves. Wt 'tLatijn... overgheset door E. M. F. L. Ghedruckt... 1617. Zond. plaats. kl. 4°. 14 en (VI) blz.

De brief van LIPSIUS heeft een' afzonderl. titel en is ongenommerd.

479. Polityck discours over den treves vande Nederlanden, met den Coninck van Spangien, inden jare 1609 gemaeckt. Beschreven door den Hertogh VAN ROHAN in Francoys, ende overgeset... naer de copye gedruckt te Parijs 1639 ende ghededuceert aenden Cardinaal RICHELIEU. Ghedruckt 1639. kl. 4°. Met het titelbl. 11 ongen. blz.

480. Vercondinge van het Bestandt... Ghedaen voor den Stadthuyse... van Antvverpen, den 4 (14) April, Anno 1609.

---

*) Wegens het naauwe verband van de kerkelijke twisten van dien tijd met de politike geschiedenis van ons land, zijn de geschriften, welke daartoe aanleiding gaven of daarop betrekking hebben, mede in deze onderafdeelingen opgenomen. Vooraan zijn de historische, vervolgens de kerkelijke stukken geplaatst. Deze orde is ook bij de volgende jaren gevolgd.

Na de Copye, ghedruct t'Hantwerpen, By ABRAHAM VERHOEVEN, op de Lombaerde veste, inde gulde Sonne, 1609. 4°. Met het titelbl. 4 ongen. blz.

481. Blyde tydinghe van het Ghemaeckte bestand... ghedaen voor den Stadt-huyse der stadt Autwerpen (*sic*) op den 4den (14) April... 1609. Mitsgaders een cort verhael vande Triumphante vieringhe die daer over gheschiet is, Eerst Gedruckt tot Antwerpen by A. VERHOEVEN. 1609. 4°. Met het titelbl. 4 ongen. blz.

482. Copye: *Uitschrijving door de Staten-Generaal van den Dankdag voor het sluiten van 't Bestand, in d. 22 April* 1609. *Een blad breed f°. plano, met eene afbeelding van 't Hof van Holland boovenaan.*

Vgl. het volgende N°.

483. Copye Des Briefs vãde... Staten der vereenichder Nederlanden, aengaende den Biddach, verordonneert te houden den 6. May 1609. tot dancksegghinge van t'Bestant (*in d.* 22 *April*)... Noch... beyde de Publicatien vant Bestant. Ghepubliceert in S'Gravenhaghe den 21. Ende T'Hantwerpen den 14. Aprilis. Ende voorts in alle de vereenichde Landen den 5. Mey, 1609. Met de drie secrete Artyckelen, vande welcke mentie gemaect wordt int sevende Artyckel van t'Tractaet vanden Trevis oft Bestant. 1609. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongenomm. blz.

484. (NIEROP, ADR. VAN?) Epitaphivm ende Klachdicht Over Den doot vande Rechtveerdige, Wel-gheleerde ende Wijdt-vermaerde Nederlandtsche Oorloghe. Met eenighe Graf schriften op syn Graff. Ghedruckt Anno 1609. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongenomm. blz.

De voorletters van den naam van VAN NIEROP vindt men in het 4de couplet van het *Sonnet*, op de keerzijde van den titel.

485. (——— — · ·) Christelicke gedichten ghemaeckt tot lof van t'Bestandt ende Vrede. Mitsgaders Een Echo ofte Weder-galm, op't Bestandt ende Vrede. Ende noch Een Nederlandts VVellecom-dicht... Ghedruckt anno 1609. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

De dichter voert tot zinspreuk: Neempt den tijdt vvaer.

486. (MUYR, HENDRICK VAN DER,) Vreeds-Triumph-gedicht, Gecomponeert eñ Rethorijckelijcken vertoont by de Camer, Vernieut wt Liefden tot Gorinchem, op den generalen Vreeds-Triumphdach, ghecelebreert den 5 Mey... 1609...

Gorinchem, voor ADRIAEN HELMICH, op 't Merckt velt in 't Schrijfboek, 1609. kl. 4°. Met het titelbl. 32 ongen. blz.

487. HERPENER, PETER DE, Een Factie oft Spel, openbaerlijc vanden Uiolieren binnen Antwerpen ghespeelt, tot verheuginge der Ghemeynten, door de blijde tijdinge des Bestandts... Met K. M. Commissaris visiteringhe ende consent, gheprint t'Antvverpen by GILLIS VAN DIEST. Zond. jaar. kl. 4°. Met het titelbl. 16 ongen. blz.

488. CAESARIUS, H. Danck sermoon Over het teghenwoordighe ghemaeckte bestant van twaelf Jaeren, wt de handelinghen der Apostolen, Cap. 9. Vers. 31... Ghepredickt op den algemeynen dancksegginghe ende Bededach... den vj^en. May... Vtrecht, JAN A MELISZOON Boeckvercooper ende Figuersnijder, onder de Lakensnijders, in het vergulden A. B. C., 1609. Met Gratie ende Privilegie. kl. 4°. (VIII) en 71 blz.

Met opdragt aan de regering van Zalt-Bommel, in d. 24 Junij 1609.

489. Dialogvs of te Tvve-spraec in rym ghestelt Tusschen twee Personagien ghenaemt Ghereformeerl Patriot ende Roomsch Catholijck. Vervatende in 't corte den handel vande Tvvaelfjarighen Treves ofte Bestandt, ghesloten... den 9^en April 1609. Anno reDeMtorIs IhesV ChrIstI. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 16 ongenomm. blz.

De laatste blz. bevat het volgende tweeregelige gedicht:

Al vvil-hem den Autheur, voor elck een niet bekend „maecken,
Soeckt wel syn Rijmen deur, ghy sult den Naem in't end„ raecken.

490. Copie vande Aggreatie Ghesonden by de Majesteyt des Conings van Spagnien &c. aende... Staten generael... Op t'Bestandt van twaelff Jaren. Ghegheven tot Segovia den 7^en. July 1609. Zond. plaats of jaar. kl. 4°. Met het titelbl. 4 ongenomm. blz.

491. By de Eertshertogen. (*Placcaat tegen het twisten op openbare plaatsen over godsdienstzaken, in d.* 13 *Julij* 1609.) Bruessel, R. VELPIUS... 1609. 1 blad klein f°. plano.

Vgl. het volg. nommer.

492. Ordonnantie ende placcaet gemaeckt... by de Eersthertogen, teghen het disputeren ende debatteren ter saecke vande Religie. etc. Nae de Copye tot Breussel (*sic*). by R. VELPIUS... 1609. kl. 4°. Met het titelbl. 4 ongenomm. blz.

493. Placcaet. Uan de Eerts-hertoghen over de ghemutineerde Soldaten. Ghepubliceert den 12. Decembris, 1609. Nae de Copye Ghedruckt, tot Brussel, by R. VELPIUS: *nz.* Zonder jaar. kl. 4°. Met het titelbl. 4 ongenomm. blz.

494. Twee Dispvtatien vande Goddeliicke Predestinatie: d'eene by Doct. FRANCISCVS GOMARVS, d'ander by Doct. IACOBVS ARMINIVS, beyde Professoren inde Theologie tot Leyden... inde hooghe Schole aldaer openbaerlijck voorghestelt int Jaer 1604. Vertaelt uyt het Latijn. Leyden, IAN PAETS IACOBSZ., 1609. kl. 4°. Met het titelbl. 24 ongenomm. blz.

495. DONTECLOCK, REGINALD. Tsamen-spreeckinghe. Vande vertaelde Theses ofte Disputatien, de eene Doct. F. GOMARI, de andere Doct. IAC. ARMINIJ, aenghaende de Goddelicke Predestinatie, Tot openinge, ende verclaringhe vande oneenicheyt, die daer is, tusschen D. ARMINIUM, ende de Kercken, in dit stuck der Leere... Delf. IAN ANDRIESZ., aen t'Marct Veldt, int Gulden A. B.C. kl. 4°. Blz. (I)—(XXIV), (XXXIII)—(XXXIX).

De blz. (XXV)—(XXXII) ontbreken aan dit exemplaar.

496. (CORVINUS [RAVENS], JOH. ARN.) Christelicke Ende ernstighe vermaninghe tot vrede aen R. DONTECLOCK, over sijne »t'samensprekinge" *enz.* De tvveede Editie. 's Gravenh., HILLEBRANT JACOBSZ., aende Marckt, 1609. kl. 4°. Met het titelbl. 75 ongenomm. blz.

Vgl. het volgende nommer en bl. 218, N°. 505.

497. DONTECLOCK, R. Antvvoorde Op een seker Schrift, eens Onbekenden, 'tonrechte geintituleert, »Christelicke ende ernstighe Vermaninghe" *enz.* Delf, IAN ANDRIESZ. ... 1609. kl. 4°.

498. Corte ende grondighe verclaringhe uyt de Heylighe Schrift... Vande Cracht ende Rechtvaerdicheyt der Voorsienicheyt Godts ontrent het quade: Wesende eerstmael int Jaer 1605. andermael int Jaer 1607... om te disputeren voorghestelt door D. IACOBVM ARMINIVM... Ende nu uyt beyden Dis putatien by malcanderen ghebracht ende int Nederduyt overgheset. Leyden, IAN PAETS IACOBSZOON, 1609. kl. 4°. Met het titelbl. 30 ongenomm. blz.

499. Tvvee dispvtatien: de eene D. PETRI BERTII, Van de Ketterije PELAGIJ ende CAELESTIJ. de andere D. IACOBI ARMINII, Van des Menschen vrije-vvillekeur en hare crachten. VVt den Latijne overgheset. 's Graven-Haghe, HILLEBRANT IACOBSZ. ... 1609. kl. 4°. Met het titelbl. 39 ongenomm. blz.

500. Een Cleyn Tractaetgen, vervatende seeckere Articulen teghens den Aflaet ende Vaghevier. Ghedisputeert onder IACOBO ARMINIO... anno 1606. den 22 Februarij. Wt het Latijn... overgheset. Nae de Copye, By JAN PAETS ghe-

druckt, ende nu tot Amstelredam, by DIRCK PIETERSSZ. in de witte Persse, 1609. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

501. ARMINIUS, J. Een Cort, ende bundich Tractaetgen, vervatende seeckere Theses off Articulen daer inne bewesen wort. Dat De Gereformeerde Kercken vande Roomsche Kercke niet affgheweecken en zijn *enz.* ... Ende... gedisputeert opden 1en Augusti. 1607. Wten Latijne... overgheset, ende met consent vanden Autheur wtghegheven. 's Graven-Haghe, HILLEBRANT JACOBSSZ. ... 1609. kl. 4°. Met het titelbl. 26 ongenomm. blz.

502. Een droevig claagh-dicht Over de ghewenscht-zalighe doodt Uanden Eer-waerdighen... D. IACOBO ARMINIO... op den 22. (*lees* 19) October lest-leden... on-slapen... Ghestelt door Philalethes Chrestophilvs. Amst. 1609. kl. 4°. Zond naam v. drukker. Met het titelbl. 8 ongenomm. blz.

503. BERTIUS, P. Oratio In obitum... IACOBI ARMINII... Habita post exsequias in Auditorio Theologico 22 Octobr. 1609. Lugd. Bat., J. PAEDTS, 1609. kl. 4°. Blz. 1—56.

De overige bladzijden ontbreken.

504. ——— — Liick-Oratie over de doot van... IAC. ARMINIUS... De welcke by hem is ghedaen inde latijnsche tale... den 22. Octobris Anno 1609. Ende namaels door een liefhebber verduyst. Leyden, IAN PAEDTS IACOBSZ., 1609. kl. 4°. Met het titelbl. 36 ongenomm. blz.

Vgl. het volgende nommer.

505. GOMARUS, F. Uvaerschouwinghe, Over de »Vermaninghe" aen R. DONTEKLOCK ... Hier is noch by gevoecht F. GOMARI 1. Verclaringhe der Hooftpuncten, gehandelt in de laetste Conferentie, met D. ARMINIO: 2. Bedencken over de »Lijck-Oratie" M. P. BERTIJ. 3. Vertooch voor de E.E. Heeren Staten ghedaen over de leere ende beleydt D. ARMINIJ... De 3de Editie. Leyden, Voor J. J. ORLERS... 1610. kl. 4°. 52 en 56 blz.

Vgl. de beide voorgaande nommers, als ook bl. 217, N°. 496, en bl. 219, N°. 512 en 513.

1610.

506. Verdrach gemaeckt ende besloten inden Hage... den 7den Januarij... 1610, tusschen den Ghecommitteerden van... die EertzHertoghen van Oostenrijck, etc. Ende vande... Staten Generael... op eenighe swaricheden ende twijffel-

achticheyden ter eenre ende ter andere zijden gheresulteert, uyt den Tractate vanden Trefue... 's Gravenh., H. IACOBSZ, 1609 (1610). kl. 4°. Met het titelbl. 11 ongen. blz.

Met het *Previlegie* aan de keerzijde van den titel.

507. Cort Vertoch (*sic*) vant gene onlancx binnen Vtrecht ghepasseert is. t'Vtrecht, By HERMAN VAN BORCULO. Zond. jaar. kl. 4°. Met het titelbl. 6 ongenomm. blz.

508. Puncten ende Articulen verdraghen ende geaccordeert inden Hage... den 24en Junij... 1610, tusschen den Ghecommitteerden van... die Eertzhertoghen van Oostenrijck, etc. Ende vande... Staten Generael... tot meerder bevestinghe van het Tractaet van Bestandt: Begrijpende mede d'Aggreatien van hare Hoocheden *enz.* (*in d.* 6 *Aug.* 1610). 's Grav., H. IACOBSZ., 1610. Met Previlegie. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongenomm. blz.

509. BERTIUS, P. Aen-spraeck aen D. FR. GOMARVM op zijne Bedenckinghe over de Lijck-oratie ghedaen na de Begraefenisse van D. IAC. ARMINIUS zaligher... Leyden, IAN PAEDTS JSZ, 1601 (1610). kl. 4°. Met het titelbl. 39 ongenomm. blz.

Vgl. blz. 218, N°. 504 en 505 en N°. 511 hier onder.

510. ——— – Aen-spraeck *enz.* (*als het voorgaande*). *Dez. druk, maar met het verbeterde jaartal* 1610.

511. GOMARUS, F. Proeve van M. P. BERTII „Aenspraeck." Ter eeren der waerheydt *enz.* uytghegeven... Leyden, IAN IANSZ. ORLERS, inden Duytschen Bybel, 1610. kl. 4°. 35 blz.

512. (CORVINUS, J. A.?) Schovvve, over D. F. GOMARI, „Proeve, Van D. M, P. BERTII Aenspraeck," By een van sijn Discipulen, tot nodige protestatie voor de eere sijns meesters, ende voorbode van de Wederlegginghe van D. GOMARI „Waerschouwinghe" uytgegheven. De 2de Editie. (*Leyden*) By IAN PAEDTS IACOBSZ., 1610. kl. 4°. Met het titelbl. 20 ongenomm. blz.

Vgl. blz. 218, N°. 505.

513. (——— – ——) Teghen-Bericht jeghens D. FR. GOMARI „Waerschovwinge over de vermaninghe tot vrede" die onlanghs, aen D. R. DONTECLOCK Christelijck ende ernstelijck ghedaen is... Vytghegeven door I. B. R. ... (*Leyden*) By IAN PAEDTS JSZ., 1610 .kl. 4°. (XII), 48, 60 en (I) blz.

De paginering gaat van blz. 8 op blz. 17 over. — Vgl. blz. 218, N°. 505.

514. Verclaringhe IAC. ARMINII saliger ghedachten... Aengaende

zijn ghevoelen, so van de Predestinatie, als van eenige andere poincten der Christelicker Religie; daerinne men hem verdacht heeft ghemaeckt: Eerst mondelingh ghedaen in de volle vergaderinghe vande... Staten van Hollant ende Westvrieslandt, opden 30. Octobris 1608. ende daer nae schriftelick aen hare Mo. E. overgelevert. Wtghegheven, by de Weduwe van den Overleden, ende haere Broeders. Leyden, THOMAS BASSON, in t' Musijck-boeck, 1610. kl. 4°. (XXVIII) en 52 blz.

De uitvoerige voorrede is mede gerigt tegen de *Waerschouwinge* van GOMARUS (bl. 213, N°. 505).

515. UYTENBOGAERDT, J. Tractaet Van t'Ampt ende Authoriteyt eener Hoogher Christelicker Overheydt, in Kerckelicke saecken. 's Gravenh., H. IACOBSZ., 1610. kl. 4°. (XX) en 136 blz.

Vgl. N°. 517 en 518 hieronder.

516. ——————— — Tractaet Uan t'Ampt *enz.* Tvveede Editie... 's Gravenh., *enz.* (*als boven*), 1610. kl. 4°. (XX) en 139 blz.

517. ACRONIUS, R. Nootwendich Uertooch, daer in naectelijck wt Godts Woordt, ende de gheloofwaerdige Historien der Kercken aen-ghewesen wort, hoe Godts Ghemeynte... tot dat den Roomschen Paus de Schrift-matighe regieringhe der Kercken verwoestet heeft; in hare regieringhe van de Politike regieringhe onderscheyden is gheweest... Voor ADRIAEN GERRITSZ tot Delf, 1610. kl. 4°. (IV) en 68 blz.

Tegenschrift van N°. 515.

518. ——————— — Nootwendich Uertooch *enz.* (*als het voorgaande*). Schiedam, by ADRIAEN CORNELISZ. van Delf, 1610 kl. 4°. (IV) en 68 blz.

519. CUPUS, P. Aenwysinghe vande onbehoorlicke wyse van doen, die M. ADRIANVS SMOVTIVS Ghepleecht heeft in syn Boeck,... ghenaemt... »Eendracht" &c.... Rotterdam, M. BASTIAENSZ... 1610. kl. 4°. (XX) en 82 blz.

Met opdragt aan de regering van Rotterdam, in d. 8 Jan. 1610, door C. S. à G.

520. (ROBBERTSZ, ROBB.), Onder verbetering Een Mey-praetjen, tusschen Uader ende Sone, over 'tgeschil der Professoren, der Heylighe Theologie in-de hooghe Schole tot Leyden, in Hollandt... (*Door*) Een 0 in 't Cyfer... Ghedruct... 1610. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 24 ongenomm. blz.

Met het Nieuwe Jaers Claach-Liet, over de Doot van DD. JAC. ARMINIUS *geheel aan het einde.*

521. Een nuttelijcke ende seer stichtelijcke uyt-legginge in desen tijdt (voor alle menschen) vande predestinatie of verkiesinge Gods, *enz.* Rott., MATTHIJS BASTIAENSZ., in 't West-nieuwe-Landt, in Josephus, 1610. 4°. Met het titelbl. 40 ongenomm. blz.

522. (NEREE, R. I. DE,) Tractaet, Ofte Alghemeynen Inventaris: Waer inne verhandelt ende vertoont worden alle de groote swaricheden die ons uyt de hedendaechsche schriften ende Disputatien ontstaen *enz.* Schiedam, ADRIAEN CORNELISZ., 1610. kl. 4°. (IV) en 59 blz.

1611.

523. Copien Vande sententien, ofte vonnissen binnen Vtrecht gewesen, teghens verscheyden persoonen, die ghecomplotteert, ende voorghenomen hadden, omme den... Commandeur ende Krijchsvolck... te vermeesteren, ende de... Staten Slandts van Vtrecht te overvallen, om te brenghen, ende meer andere grouwelicheyden te pleghen, ende haer selven, ende andere van hunne factie, met ghewelt inde Rigieringhe, ende des Lants Officien te stellen (*in d.* 9 *Mei* 1611). Ten tweedemael gedruct ende verbetert. Wtrecht, SALOMON DE ROY, 1611. Met Privilegie. kl. 4°. Met het titelbl. 40 ongenomm. blz.

524. (CORVINUS, J. A.) Schriftelicke conferentie, gehovden in s'Gravenhaghe inden Jare 1611. tusschen sommighe Kercken-dienaren: Aengaende de Godlicke Praedestinatie metten aencleven van dien. Ter Ordonnantie vande... Staten van Hollandt ende West-Vrieslandt Ghedruckt. 's Gravenh., H. JACOBSZ, 1612. kl. 4°.

Vgl. blz. 225, N°. 546.

525. Copye Uan de Remonstrantie die opt eynde der mondelijcke conferentie den... Staten is overghelevert by de ses Predikanten, die van de Gecommitteerde, uyt de respective Classen van Hollant ende Westvrieslant ghedeputeert waren, om met de Remonstranten in Conferentie te treden: Welcke Remonstrantie inden druck vande andere schriften der Conferentie is naerghelaten, oft vergheten. Ghedruckt... 1612. Zond. pl. kl. 4°. Met het titelbl. 4 ongenomm. blz.

Vgl. blz. 225, N°. 545. — Deze zes predikanten waren: ACRONIUS, PLANCIUS, FRAXINUS, BOGARDUS, BECIUS en HOMMIUS.

526. Bedenckingen, Over de Beroepinghe D. D. CONRADI VORSTII, tot de Professie der H. Theologie... tot Leyden, By eenighe Dienaren des Godlicken Woorts Opt begeeren, ende uyt last van de... Staten, van Hollandt, ende West-Frieslandt, voorghestelt, ende... overghelevert op den 29. Aprilis... 1611. Anno 1611. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 31 ongenomm. blz.

Door dezelfde predikanten als van het voorgaande stuk.

527. Uvaerschouwinghe, aen alle ghereformeerde Kercken, ende vrome ingesetenen van de vereeniche Nederlanden. By consent van de... Gedeputeerde Staten van Vrieslandt, in druck uyt ghegheven... Nae de Copye, Ghedruckt tot Leeuwarden, A. VANDEN RADE, (1611). kl. 4°. Met het titelbl. 80 ongenomm. blz.

Door de predikanten te Leeuwarden, BOGERMAN c. s., in d. 29 Julij 1611, met de Missive van Gedeput. Staten v. Friesland aan die van Holland over het beroep van VORSTIUS in d. 24 Julij 1611. — Vgl. het volgende N°.

528. (UYTENBOGAERT, J.) Verantvvoordinghe D. CONR. VORSTII... teghen de »Waerschouwinghe"... van de... Ghecommitteerde Raeden van Urieslant uyt-gegeven, ende aende... Curateuren der Universiteyt, ende Burghemeesteren der Stadt Leyden Schriftelick over-ghesonden. Delf, IAN ANDRIESSZ., 1611. kl. 4°. Met het titelbl. 27 ongenomm. blz.

Vgl. het volgende nommer.

529. DONTECLOCK, R. Bedenckinghe Op de »verantwoordinge" D. UORSTIJ, ghedaen ende uyt-ghegeven, over de Propositie der... Curateuren, van de Universiteyt, ende Burghemeesteren der Stadt Leyden: aengaende syn beroepinge tot de Professie der H. Theologie in de voorsz. Stadt... Delf, IAN ANDRIESSZ.... 1611. kl. 4°. (VIII) en 50 blz.

530. Translaet Uanden Brief des Coninex van groot Britaengien, etc.... aende... Staten Generael..., Aengaende de beroepinghe C. VORSTIJ, tot de professie der H. Theologie... tot Leyden. (*in d.* 6 *Oct.* 1611.) Anno 1611. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 6 ongenomm.bl

531. Reqveste Uande Studenten in de H. Theologie, ghelevert inde handen van... de... Curateuren van de Universiteyt tot Leyden, den 3den Octob. ... 1610. (*lees* 1611) ende den 16den des selfden maents... aende... Gedeputeerde Staten van Hollant ende West-Urieslandt. Aengaende de beroepinghe CONR. VORSTIJ. Hier is by-ghevoecht een Register

van sekere Articulen, ghetoghen uyt CONR. VORSTIJ Boeck vande Nature Godts, met eenige vermeerderingh des selven: Ende oock een nieuwe Register, ghetrocken uyt zijn cleyne ende groote verantwoordinge. Anno 1611. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 24 ongenomm. blz.

532. Naeder-Uvaerschouwinghe, over seeckere verantwoordingen D.D. VORSTII, Onlancx tot syner verschooninge uytghegeven. Gestelt by den Dienaren des Godtlijcken Woorts... tot Leeuvvarden... Leeuvvarden, ABRAHAM VANDEN RADE, 1611. Men vintse oock te coop by JAN LAMRINCK, tot Bolswaert. kl. 4°. (VIII) en 88 blz.

Vgl. het volgende nommer.

533. VORSTIUS, C. Uoorlooper Van een volcomene antwoort, de welcke t'syner tijdt met Gods hulpe volghen sal. Teghen de »verclaringhe" D. SIBRANDI LUBBERTI, mitsgaders de »naerder waerschouwinghe" der Predicanten tot Leeuwaerden *enz.*... Nae de Copye, Tot Leyden, JAN PAEDTS JSZ., 1611. kl. 4°. Met het titelbl. 47 ongenomm. blz.

Vgl. bl. 225, N°. 548.

534. Brand-clock (Ghegoten ten deele van de stoffe ghecomen wt de Camer der... Staten Soo der Geunieerde Provintien in 'tghemeyn, als int particulier van Hollandt) Noodich ghetrocken in dese bedroefde vruchtbare tijden der ghevaerlijcke, van ouds begravene, Nieuwicheden. Hier salmen oock vinden een nader... openinghe vande Verclaringhe D.D. VORSTIJ, op ettelijcke Schriftuerplaetsen, ghestelt achter de »Waerschuywinghe" van Frieslandt. Ghedruckt... 1611. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 88 ongenomm. blz.

Vgl. het volgende nommer.

535. Korte antvvoorde Op een lasterlick Schrift, onlanghs uytghegheven, sonder naeme des Autheurs, Ghenaemt »De Brand-klocke." Ghestelt by forme van aenteeckeninghen. Ghedruckt... 1611. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 12 ongenomm. blz.

Het Tot den Leser *is geteekend:* D. J. W. M.

536. Een tsamen sprekinghe oft disputatie, tusschen twee Ghereformeerde broederen vande 1. Praedestinatie, 2. onwederstandelijk ghenaden, 3. van perseverantie... Met eene predicatie van... M. LUTHER op het 20 capittel Mattheus... Rott., PIETER JANSZ., 1611. 4°. Met het titelbl. 38 ongen. blz.

537. NICOLAI, J. Leere der Waerheyt, Van eenighe leerstvcken Die door de Drijvers der nieuwicheden berispt ende ghelastert worden. Franeker, VLDERICUM BALCK, in de Academiestraet, tegen over d'Vniversiteyt, 1611. kl. 4°. (IV) en 79 blz.

538. POLANUS, A. Des eerweerdighen Godsaligen ende Hoochgeleerden AMANDI POLANI van Rolansdorf... corte verclaringhe over sommighe nu ter tijt verschillende articulen der religie van Christo eewige ghenaden-verkiesinghe Gods *enz.* door vraghen ende antwoort ghestelt. Met eenen corten inhout der leere, die in de... Universiteyt te Basel wordt gedreven. Rott., M. BASTIAENSZ.... 1611. 4°. (XVII), 38, (III) en 12 blz.

539. HEMMINGIUS, NICOL. Tractaet van de Alghemeyne, ofte allen Menschen Salighe Ghenade. Wt de Latijnsche... sprake... overgheset door B. H.... Rott., M. BASTIAENSZ.... 1611. 4°. Met het titelbl. 98 ongen. blz.

540. Een treffelijcke Oratie, Leerende hoe sich een Christen mensche schuldich is te draghen int onderzoecken der waerheyt, wanneer inde Kercke over de Leere verschillen ende oneenicheden op-rijsen. Eertijts by... GEORGIUM SOHNIUM,... tot Heydelbergh ghedaen... Hier is byghevoeght een Voorreden, vervatende niet alleen een korte Historie, vanden oorspronc ende voortganc der oneenicheden ende scheuringen voornoemt (*in Duitschland*), maer ooc der swaricheden in onse Hollantsche Kercken op-gheresen. Wtghegheven door N. I. R. Schiedam, ADRIAEN CORNELISZ van Delf, 1611. kl. 4°. (XX) en 32 blz.

541. VORSTIUS, C. Brief Aende... Staten Generael... Ghestelt voor desselven VORSTII Latijnsche antvvoorde, op de Articulen ghesonden vvt Enghelandt. (*in d.* 15 *Dec.* 1611.) Wt het Latijn... overgeset. Delft, HARMAN BRUYNSSZ SCHINKEL, aende Voorstraet, 1612. kl. 4°. Met het titelbl. 16 ongenomm. blz.

1612.

542. Placcaet Vande... Staten Generael... Inhoudende Ordre, waer naer de Jesuijten, Priesters, ende Monicken vande Pausselijcke ofte Roomsche Religie inde selve Landen komende, hen sullen dragen etc. Verboth aende Ingesetenen van hen by Eede ofte andersints te verbinden tot voorstant vande macht des Paus van Roome etc. Van Conven-

ticulen ende Collecten voor de Roomsche Superstitie te houden ofte te doen, *enz.* (*in d.* 27 *Maart* 1612). 's Gravenh., H. IACOBSSZ, 1612. Met Privilegie. kl. 4°. Met het titelbl. 11 ongenomm. blz.

543. SMOUTIUS, A. Toetse, Van sekere Antwoorde ende Bericht, in December 1611. uytgekomen, met desen Titel: „CONRADI VORSTIJ... Teghen-bericht, Op sekere Artikelen onlangs by openbaren Druck onder de ghemeyne man tot zijner grooter beswaernisse ghestroyt".... Gedruckt... 1612. Zond. plaats. kl. 4°.

544. Vande kerckelicke ende politiicke macht... Wt het Francoys... overgheset. 's Gravenh., H. JACOBSZ... 1612. kl. 4°. (VI) en 21 blz.

545. Cort bericht nopendē seeckere copije van een Remonstrantie, die (soo men voor-gheeft in den Druck van de Conferentie in den Haghe ghehouden, naghelaten oft vergheten is. Vervatet in eenen Seynt-brief des Eerwaerdighen... D. JOANNIS WTEN-BOGAERT aen synen vrient N(ICOLAES) G(REVINCHOVEN) gheschreven, ende door den selven in druck wt-ghegheven. Rott., M. BASTIAENSZ. ... 1612. 4°. Met het titelbl. 16 ongenomm. blz.

Vgl. bl. 221, N°. 525.

546. (UYTENBOGAERT, J.) Naerder-Bericht ende openinge vande procedvren by den Kercken-dienaren Remonstranten ghehouden inde teghenvvoordighe Verschillen. Dienende tot nodighe Uerantwoordinge op de Beschuldigingen vervat inde Remonstrantie tegens hun over ghegeven, Gedruckt int 13. ende eenige volgende bladeren vande „schriftelicke Conferentie" *enz.* Aende... Staten van Hollandt ende Westvrieslandt. 's Gravenh., H. JACOBSZ... 1612. kl. 4°.

Vgl. bl. 221, N°. 524, alsmede het volgende nommer.

547. (—————— —) Aenhanghsel Uan der Kercken-dienarē Remonstranten „Naerder bericht": Uervatende klaer bewijs dat d'Artikelen by hun verworpen, niet en zijn ter quader trouwen voorghedraghen, *enz.* Met een voor-reden daer inne aenghewesen wordt d'oozaeck (*sic*) ende 'teynde, waer toe dit wordt uyt-ghegheven... Rotterdam, M. BASTIAENSZ... 1612. kl. 4°.

548. Antwoordt, den „voorloper" D. VORSTII ghegheven vande

Kerckendienaers tot Leeuwarden... Leeuvvarden, A. VANDEN RADE, 1612. kl. 4°. (II) en 18 blz.

Vgl. bl. 223, N°. 533.

549. (LUBBERTUS, S?) Bekentenisse D. D. CONR VORSTII Over sommighe voornaemste Hooft-poincten der Christelijcker Religie. Ten deele uyt zijne eyghene Handt-schriften. Ten deele uyt zijne Private Disputatien. Ten deele uyt zijne gedicteerde Lessen, getrouwelijc uytgetogē. Hier zijn byghevoecht twee Brieven eene D. D. PAREI aen D. D. VORSTIUM, de andere der Theologanten van Basel, aen de Pastooren des Graefschaps van Benthem, over de saecke D. D. VORSTIJ. Franeker, ULDRICH BALCK, 1612. kl. 4°. 80 blz.

550. Verklaringhe Uan den... Koning van groot Britannien, over de handelingen met de Staten Generael..., nopende het feyt van CONRADUS VORSTIUS... Middelbvrch. Ghedruct ende over-ghezet na de Fransche Copye, ghedruct tot Londen by JAN NORTON, 1612. kl. 4°. Met het titelbl. 52 ongenomm. blz.

Hierbij is gevoegd de (1ste) Oratie, *door 's Konings gezant,* R. WINWOOD, *in de vergadering der Staten-Generaal gehouden.*

551. Verklaringhe Des... Conincks van Groot Britannien, *enz.* Nae de copye ghedruckt tot Londen *enz.* 1612. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 35 ongenomm. blz.

Andere vertaling. De Oratie *van* WINWOOD *komt hierin niet voor.*

552. Een Christalijnen Bril, Daar door men zien kan van Hollant af, tot in Engelant toe, eenigher oproeriger Predicanten bedrijf. Eertijts gemaeckt. voor den E. Magistraet der stadt Sneeck... Waer door sy aenschouwen mogen het schoone voornemen haerder Predicanten, soo sy de hooghe Overheydt na haer wil mochten ghebruycken... Ghedruckt... 1612. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 16 ongenomm. blz.

De oorspronkelijke schrijver is, volgens het voorberigt, TYMON CLAASZ. HOENIGH.

553. (BERTIUS, P.?) Cleynen vvech-wyser, Ghestelt tot onderrichtinghe der Een-voudighen, Om de harten... in desen tijdt, nopende verscheyden Verschil-poincten, ontrust zijnde... Claerlijck aen te wijsen, wat wegh sy moeten in-gaen, om van de selve en de ghenen die d'een of d'ander Parthy zijn toe-ghedaen, recht te oordeelen... Wt-ghegheven door

Geer-Aard van Vri-Bvrch... Ghedruckt... 1612. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 40 ongenomm. blz.

554. VORSTIUS, C. Oratie tot verantwoordinghe. Ghedaen Inde volle Uergaderinghe der... Staten van Hollandt ende West-Vrieslandt. In s'Graven-Haghe den 22^{en}. Martij ... 's Gravenh., H. IACOBSSZ., 1612. kl. 4°. (II) en 75 blz.

555. Cort bericht Uan de Redenen, Om de welcke... Burghermeesteren, Raden ende Vroetschappen der stede Rotterdam, CORNELIUM GESELIUM getrou Dienaer Jesu Christi, niet alleen van zijnen Dienst ghedeporteert, maer daer en boven oock uyt hare stadt hebben doen leyden... Mitsgaders CORNELII GESELII Teghenbericht, Op de selve redenē *enz.* Anno 1612. Zond. plaats. kl. 4°. 16 blz.

555. LANSBERGIUS, S. Christelijcke aenleydinghe Tot vrede ende onderlinge verdraechsaemheyt over de huydensdaechsche verschillen: in dewelcke... werdt aenghewesen, Dat de overtreffelijcke Leeraer D. HENRICUS BULLINGERUS, hoewel hy over de voorsz verschillen van eenderley ghevoelen met de Remonstranten is gheweest, nochtans voor een Leeraer der Ghereformeerder Kercke is erkent: ende volghens dien, Dat de Remonstranten... geensins en mogen ghesuspecteert, ofte als onverdraghelijcke Leeraers ghehouden werden... Rotterdam, M. BASTIAENSZ... 1612. kl. 4°. Met het titelbl. 80 ongenomm. blz.

557. Christelijcke Kercken-Ordeninge Der Stadt, Steden, ende Landen van Vtrecht. Ghearresteert binnen Vtrecht den 28 Augusti 1612. VVt-gegeven by de... Staten der selver Provincie... T'Vtrecht, SALOMON DE ROY. 1612. Men vintse te coop, by JAN VAN DOORN, opde Gansmerckt inden Franschen Bybel. kl. 4°. 59 meestal, doch foutief, genomm. blz.

558. De Kercken-ordeninghen Der Ghereformeerder Nederlandtscher Kercken, in de vier Nationalen Synoden ghemaeckt ende ghearresteert: Mitsgaders Eenighe anderen in den Provincialen Synoden van Hollandt ende Zeelandt gheconcipieert ende besloten: VVaer by noch anderen, in bysondere vergaderinghen goet ghevonden, by ghevoeght zijn... Delf, IAN ANDRIESSZ... 1612. kl. 4°.

Deze versameling bevat de *Kercken-Ordeninghen*, besloten te Embden in 1571, te Dordrecht in 1574 en 1578, te Middelburg in 1581 en 1591, te 's Gravenhage in 1586 en 1591 en te Utrecht in 1590.

559. De Kercken-Ordeninghen Der Ghereformeerder Nederlandt-

scher Kercken *enz.* De tvveede Editie. Delf, IAN ANDRIESZ.... 1617. kl. 4°.

560. Kercken-Ordeninghe van den Jare 1591. Door last van de... Staten van Hollandt ende West-Vries-Landt in ghestelt. Ende De Resolutie van de selve... Staten daer op ghevolght Anno 1612. Belanghende het poinct in't verkiesen van den Kercken-Dienaren, Ouderlinghen ende Diakenen. Midtsgaders vande particuliere Kerckelijcke ende Classicale Vergaderinghen. Delf, JAN ANDRIESZ. ... 1617. kl. 4°. 27 blz.

Op blz. 24 verspringt het nommer op 26.

561. TILENUS, D. Overlegginghe Ofte proeve Uan t'ghevoelen J. ARMINIJ, van de predestinatie, van de ghenade Godts, ende van de vryen wille des menschen aen de Staten van Hollant ende West-vrieslandt van hem verclaert. Door DANIELEM TILENUM, Professoor inde Theologie ofte Godtheyt in de Vniversiteyt van Sedan. Wt de Latijnsche sprake... overgheset. Hier achter zijn noch byghevoecht drie brieven: 1. DAVIDIS PAREI aen den Autheur (*in d.* 17 *Nov.* 1611). 2. Des Autheurs aen PAREUM (*in d.* 24 *Dec.* 1611). 3. M. ABRAHAMI SCULTETI (*in d.* 6 *Jan.* 1612). Ghedruckt... 1612. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 75 ongenomm. blz.

562. Vier brieven D. JOHANNIS CALVINI (*in d.* 24 *Oct.* 1538, 17 *Maart* 1539, 1 *Oct.* 1538, 15 *Julij* 1539), overghezet wt het Latijn... inhoudende eenen goeden ende Christelicken raet, waer nae hen de rechtghevoelende Christenen binnen Rotterdam, Leyden, Alcmaer ende andere plaetsen daer oneenicheyt is in de leere, behooren te reguleren... 1612. kl. 4°. Met het titelbl. 23 ongenomm. blz.

563. Een seer schoon ende heerlijck Tractaet, ghemaeckt over een Predicatie van THEODORVM BEZAM, ghedaen wt het hooghe Liet Salomonis. Cap. 1. vers. 4.... Seer nut ende profijtelijck, in dese onse droeve ende laetste tijden, voor alle ware ende oprechte liefhebbers der suyver waerheyt... Rotterdam, PIETER VANDER MANNACKER, op den cleynen Steyger, naest de twee Tortelduyven, 1612. kl. 4°. Met het titelbl. 23 ongenomm. blz.

564. Schriftuerlijcke Onderwijsinghe, In de Leere van de Goddelijcke Predestinatie. Eertijdts in Hoochduytsch beschreven, door... VVILHELMUM ZEPPERUM, Hof-Prediker des Vorstelijcken huys Nassau... Ende alsnu vvt den Latijne...

overghezet door J. G. O... Hier is noch by ghevoecht, een korte onderrichtinghe... PETRI MARTYRIS, over de beschuldinghen... dat zy Godt den Heere een Auteur ende oorzake der zonden zouden maken... Rotterdam, FELIX VAN SAMBIX, op't Steygher inden Bybel, 1612. kl. 4°. 28 en (III) blz.

565. Reys-praatgen, Tusschen Urederijck Harmensz ende Warren-aart Gommersz.... Wt ghegheven door Willichert leerlings Sommighe jaer na Christus geboorte. Nae de Copie Ghedruckt... 1612. kl. 4°. Met het titelbl. 24 ongen. blz.

566. Extract uyt de Copye. *Verklaring van zekeren* SIMON DE BELS, MAELJAERT BLAEVOET *en* ANTONIS VANDER HOEDE, *betreffende een theologisch dispuut, door hen gehouden met den Hoogleeraar* EPISCOPIUS. *Zond. titelbl.* kl. 4°. 5 ongenomm. blz.

567. (MEERMAN, WILLEM) Comoedia Vetvs.

Dit is het bovenschrift van eene titelplaat, die tot onderschrift heeft:

Eij Maet, siet, is t'lant vol gecken?
Noom wil mijn Heer de stock onttrecken.

Het stuk zelf voert ten opschrift:

Hoe den ghekapten Droes, als vvaer hy Godes Tolck,
Sich leghert inde Kerck, en t'Hart van 't slechte Volck;
En dan haer Conincks Croon en Staff ter neer gaet vellen:
Dat sal juvv hier Matroos op sijn Scheepsch gaen vertellen.

Bladz. (27) *heeft een* Afscheyt-*gedicht, met het onderschrift:* uytt' Hantvverpēn inde Druckery vande Almanacken des Iaers 1612. — 4°. Met de plaat 32 ongenomm. blz.

De laatste blz. begint: Donne da bene, *en heeft het onderschrift:* De reste is voor de etc. — *Signatuur:* A, Aij, Aiij, B, Bij *enz.* — *Bladz.* 30 *en* 31 *staan op hare plaats.* (*Vgl.* TIELE, *a. w., blz.* 134, N°. 1049.)

De titelplaat stelt voor: van boven: Acht heeren zittende aan eene tafel. Een van hen houdt het eene einde van een' stok vast, waaraan een 9de persoon, wiens muts den vorm van eene kerk heeft, trekt. Boven dit tooneel houden twee uit de wolken komende handen een' doek vast, waarop men leest: *Comoedia Vetus.* Ter zijde ziet men de zon, achter de bergen schijnende, en een' ruiter, voor wien een geschoten hert ligt.

68. (——————— ————) Comoedia Vetus of anders ghenoemt Het Bootsmans praetgen.

Ey Maet. siet. is. t. lant. vol gecken.
Noom wil mijn Hier (*sic*) de stock onttrecken.

Hoe den gekapten Droes, al waer... sich legert... Conings Croon... Dat zal j'uw *enz.*

4°. Met de titelplaat 32 ongenomm. blz.

Op de plaat van deze uitgave ontbreekt de ruiter en het geschoten hert. De laatste blz. begint even als die van het voorgaande.

569. (MEERMAN, WILLEM) Comoedia Vetus, of Bootmans-praetje. De Tweede Druk. Met meerder Aenteykeningen opgeheldert; en Vermeerdert (*door* GEORGIUS VAN ZONHOVEN). Amst., P. VISSER, op de Leli-gragt, 1732. 8°. Met titelplaat en eene uitslaande plaat.

Hierin vindt men ook, onder afzonderlijken titel, maar met doorloopende paginering, de Malle-Waegen, zynde een Vervolg, en Verantwoording van de Comoedia Vetus... De Tweede Druk *enz.*

1613.

570. Eerste instellinge des vermaerden Ridderlicken Ordes vande Covsebant, In Engelandt: Waer mede... Graef MAVRIS VAN NASSAU, &c. vereert is op den 4 Februarij... 1613. Nieuwelickx uyt het Latyn ende Engelsch vertaelt. Leyden, GOVERT BASSON, 1613. kl. 4°. 8 blz.

571. Copye, Uan den Brief des Conings van Denemarcken, Beroerende den Toll in de Sondt (*in d.* 18 *Junij* 1613). Ghedruckt... 1613. Zond. plaats. (*Amst.*, MICH. COLIJN.) kl. 4°. Met het titelbl. 4 ongenomm. blz.

572. Schriftelicke conferentie, ghehovden tot Delff, den 26en ende 27en Februarij 1613. tusschen ses Kercken-dienaren. Om te beramen eenige bequaeme middelen, waer door de swaricheden, voor eenige Jaren inde Kercken hier te Lande ontstaen, op het alder-gevoechelickste af-gedaen... soude connen werden... Delf, I. ANDRIESZ.... 1613. kl. 4°. (II) en 37 blz.

Deze *Conferentie* had plaats tusschen UYTENBOGAERT, GREVINCHOVEN en VAN DER BORRE aan de eene, en BOGARDUS, BECIUS en FEST. HOMMIUS aan de andere zijde. — Vgl. bl. 233, N°. 587.

573. GROTIUS, H. Ordinum Hollandiae ac Westfrisiae pietas ab improbissimis multorum calumniis, praesertem vero à nupera S. LUBBERTI epistola quam ad... Archiepiscopum Cantuariensem scripsit vindicata... Lugd. Bat., JOH. PATIUS, 1613. 4°. (VIII) en 126 blz.

574. ——— — Der Heeren Staten van Hollandt ende West-Urieslandt Gods-diensticheyt. Tegen veler schandelicke Calomnien, ende bysonder tegen den Brief onlangs by S. LUBBERTI geschreven aenden... Aerts-Bisschop van Cantelberch... Overgheset wt de Latijnsche spraecke. Met kennisse ende

consent vande... Ghecommitteerde Raden der... Staten van Hollandt ende VVest-Vriesland ghedruckt. 's Gravenh., H. JACOBSSEN, 1613. kl. 4°.

Vgl. blz. 232, N°. 583, en het volgende nommer.

575. Brief D. S. LVBBERTI... aenden... Aertsbisschop van Cantelberch... ghestelt voor... syn Boeck tegen D. CONRADUM VORSTIUM. Met seèckere Extracten uyt andere SIBRANDI Boecken ghetogen... ende aenwijsinge van de plaetsen, daer op... H. DE GROOT... in sijn Boeck ghenaemt „Der Heeren Staten &c. Godts-diensticheyt" gheantwoort heeft. VVt het Latyn... overgheset. Delf, BRUYN HARMANSSZ. SCHINCKEL, aen de Voorstraet inde ghecroonde B. 1613. 4°. (II) en 26 blz,

Met wederleggende kantteekeningen van J. UYTENBOGAERT.

576. (GOMARUS, F.?) Schermutselinghen van sommighe licht-gewapende Cryghsknechten dat in aenwysinghe van de bedriegelicke ende onbehoorlicke wyse van doen, int verbreyden der gevaerlicker van outs begravener nieuwicheden ghepleecht by de voorstanders van D ARMINIUS, sal. ghed. ende D. CONRADUS VORSTIUS. Getrocken uyt diversche Schriften die van beyde sijden in 4 oft 5 jaren... in het licht ghebracht zijn. Per H. J. ad honorem Dei. Middelb., voor ADR. VAN DEN VIVERE, 1613. 4°.

Van dit exemplaar ontbreken, met inbegrip van den titel, de 6 eerste blz. — De titel is overgenomen uit P. A. TIELE, a. w. bl. 139, N°. 1087

577. SMOUT, ADR. JORISZ. Schriftverlic ia Over de Vraghe, Of de Leer-pointen, die ten huydighen daghe in gheschil ghetrocken vvorden, het Fondament der salicheyt raken ofte niet, Teghen Het onschriftmatich Neen ende zegghen van zommighe Dat d'opinien van beyde partijen (dat is, Ja ende Neen) bestaen konnen... Bevesticht ende bewesén... Schiedam, ADRIAEN CORNELISZ. van Delf, 1613. kl. 4°.

578. (DWINGLO, B.) Christalijnen Bril, Tot versterckinge van t'schemerende ghesicht der Een-voudighen die inde huydens-daechsche verschillen der Religie met onverstant yveren; VVaer door sy claerlick aenschouwen moghen het wederschriftelijcke en Landt-verderffelijcke ghevoelen ADRIANI SMOVTII, en sijnder Mede-standeren... Ghedruckt... 1613. (*Achteraan:*) Ter Goude by IASPER TOURNAY. kl. 4°.

Volgens eene schriftelijke aanteekening op den titel, met verwijzing naar VOET, *Politia Ecclesiastica*, II, 495, is BERNARDUS DWINGLO de schrijver. Zie mede: CATTENBURGH, *Biblioth. Remonstrantum*, p. 55.

579. Antvvoort LAMBERTI DANEI UUijlen Professeur... tot Leyden, op drie voorghestelde Vragen, nopende het Ampt der Overheydt inde regeeringhe der Kercken... Mitsgaders, Een cort ende claer Bewijs, dat de Uerkiesinghe, ende Afsettinghe der Dienaren des Goddelicken Woorts, der Ouderlingen, ende Diaconen niet en staet by de Borgherlicke Magistraet, maer by de Kercke. Item, Sekere Artijckelen, van het Seggen, ende de Macht der Overheyt inde bedieninghe der Kercke Christi in Hollandt, over het maecken van Kerckelicke Ordonnantien *enz.* Door ARNOLDUM CORNELIJ in zijn leven Dienaer des Goddelicken Woordts tot Delf. Delf, I. ANDRIESZ. ... 1613. kl. 4°. (II) en 16 blz.

580. Nacht-corter, Of Praetgen voor de vaeck, tusschen een Poôlsche Broeder, met zyn Schipper, op de reyse van Amsterdam nae Dansick. 1613. Ghedruckt... 1614. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 16 ongenomm. blz.

1614.

581. Resolvtie Der... Staten van Hollant ende West-Vrieslant. Totten Urede der Kercken (*van Jan.* 1614). Amsterdam, BROER JANSZ. op de nieuwe zyds kolck 1616. kl. 4°. Met het titelbl. 4 ongen. blz.

Vgl. het volgende nommer en blz 233, N°. 589 en blz. 235, N°. 600.

582. Resolvtie Uande... Staten van Hollant ende West-Vrieslandt. Tot den vrede der kercken. Versterckt Met d'Authoriteyt der Heyligher Schrift, der Concilien, Out-Vaderen, openbare Confessien, Mitsgaders met de getuygenissen van sommige Leeraren deses tijdts (*door* H. DE GROOT). Dit leste overgeset uyt het Latijn... Na de Copye in 's Gravenh., H. JACOBSZ., 1614. 4°. 104 blz.

Vgl. blz. 233, N°. 590.

583. LUBBERTUS, S. Antwoort Op de »Gods-diensticheyt" van H. DE GROOT. Overgheset uyt het Latijns Exemplaer. Franicker, ROMBERTUS DOYEMA, 1614. 4°.

Vgl. het volg. nommer en blz. 230, N°. 573 en 574.

584. (GROOT, H. DE,) Goede Trouvve SIBRANDI LVBBERTI, Aenghewesen uyt t' Boeck by hem ghenoemt » Antvvoort op de Godsdiensticheyt HVGONIS GROTII." Leyden, JAN PAETS JSZ. 1614. kl. 4°. 24 en (III) blz.

Hierin is de Resolutie der Staten v. H. en W.-Vr., in d. 17 Oct. 1614, waarbij het *Antwoort* van LUBBERTUS (zie het voorg. nommer) verboden wordt.

1615.

585. Een tsamensprekinghe Uan twee personagien, Een Zeelander ende een Vlaminck. Aenroerende desen nieuwen aenghevangenen Krijch, seer oorborlijck, ende noodich om van allen oprechten Catholijcken menschen ghelesen te worden. Ghedruckt... 1615. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 16 ongenomm. blz.

586. Uvaerachtigen tocht geschiet van... de Staten, eñ zyn Excellentie Graef HENDRICK VAN NASSAU, begonnen, den 13. October, Anno 1615. Eerst gedruct tot Groeningen, daer na tot Amsterdam, by BROER JANSEN. Zond. jaar. kl. 4°. Met het titelbl. 4 ongenomm. blz. Met eene houtsnede op den titel.

587. Naerder Advijs Over de Conferentie tot Delff gehouden, aengaende het Remedieren der yeghenwoordighe swaricheden in de kercken deser Landen opgheresen. T'samen ghestelt Door drie Dienaren des Goddelijcken Woorts, door last van de... Staten van Hollandt ende West-Vrieslant ende haer E. M. overghelevert den 9en November, 1613... Enchuysen, JACOB LENAERTSZ. MEYN, opde Nieuwe straet int vergulden schrijfboeck, 1615. kl. 4°. 56 blz.

Opgesteld door BOGARDUS, BECIUS en HOMMIUS. — Vgl. blz. 230, N°. 572 en het volgende nommer.

588. UYTENBOGAERT, J. Oprecht ende Noodt-wendigh Bericht Op een bitter schrift nu versch t'Enckhuysen uytghegheven, metten Titul van »Naerder Advis over de Conferentie tot Delf," &c. ... 's Gravenh., H. IACOBSZ. ... 1615. kl. 4°. 70 en (I) blz.

589. (TRIGLAND, JAC.) Antwoorde Op dry Uraghen, dienende tot advijs inde huydendaechse swaricheden. Ghetrouwelijck nae het Fronsoyse (*sic*) Exemplaer ghedruckt. (*Amst.*, M. JSZ. BRANDT.) 1615. kl. 4°. 48 blz.

Wederlegging van de *Resolutie* (bl. 232, N°. 581).

590. (———— ———) Christelycke Ende nootwendighe verclaringhe, Waerinne cortelijck ende duydelijck verclaert wordt, wat in seecker formulier van eenicheyt, uyt gegheven onder den tydel (*sic*) van »Resolutie vande Doorluchtige" &c. Met Godes H. Woort ende met de Leere der Ghereformeerde Kercken over een compt, ofte daer van verschilt.

Versterckt Met d'Authoriteyt der H. Schrift *enz.* Gedruckt, Uoor een lief-hebber der Waerheydt... 1615. Zond. plaats. kl. 4°.

Tegenschrift van N°. 582 (blz. 232).

591. TRIGLAND, JAC. Den Recht-ghematichden Christen. Ofte Vande ware Moderatie ende verdrachsaemheyt, die tot behoudinge vande Waerheyt ende Vrede inde Gemeynten Christi, nae Godes Woort onderhouden moet worden. ... VVtghegheven door Lief-hebbers der VVaerheyt... De tvveede Editie. t'Amsterdam. Voor JAN MARCUSSZ. op den Middeldam inden beslaghen Bijbel, 1615. kl. 4°. 70 blz.

1616.

592. Nieuwe ende warachtighe tijdinghe, ghekomen van Sint Lucas de Barrameda in Spaenjen, met Brieven van den 30. Januarij lestleden... Aengaende De heerlijcke Uictorie, die Godt de Heere den Vereenichden Nederlanden verleent heeft in de Zuytzee, op de kusten van Peru ende Nieu-Spaengien, door 'tbeleyt van den Generael JORIS VAN SPEILBERGEN (*sic*). Amst., BROER JANSZ... 1616. kl. 4°. Met het titelbl. 4 ongènomm. blz.

Met eene houtsnede op den titel, voorstellende eenige in gevecht zijnde oorlogsschepen.

593. Sententie By den Hove van Hollandt ghewesen, over de grouwelijcke Moordt begaen aenden Persoon van JAN VAN WELY, Coopman eñ Juwelier van Amsterdam, ghepronunchieert ende geerecuteert (*sic*) den 16sten Mey 1616. in 's Graven-Haghe... 's Gravenh., H. IACOBSSEN, 1616. kl. 4°. Met het titelbl. 12 ongenomm. blz.

594. Sententie *enz.* Nae de Copy uyt s'Graven-Haghe. Tot Vtrecht, ABRAHAM VAN HERVVIJCK, in de Backersteech inde Druck-pers, 1616. kl. 4°. Met het titelbl. 12 ongenomm. blz.

595. Warachtich verhael vande Confessie van de twee Moorders, IAN DE PARIS, en IAN DE LA VIGNE, over de schrickelicke Moort van Sr IAN VAN VVELY... Mitsgaders de Sententie daer over gepronunceert by den Hove van Hollant *enz.* ende de Executie daer op ghevolcht. Leyden, JAN CLAESZ. VAN DORP, 1616. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongenomm. blz.

596. Justitie Ghedaen over die twee Moordenaers dewelcke so jammerlick hebben vermoordt den vromen Coopman HANS VAN VVEELEN. Waer over sy beyden JAN PARIJS, en JAN DE LA UIGNE levendich gherabraeckt zijn in s' Graven-Haghe, desen 16. dach van Meye, deses Jaers 1616. Nae de Copye wt s,Gravenhaghe. tAmsterdam voor CORNELIS GERRITSSOON. Zond. jaar. kl. 4°. Met het titelbl. 4 ongenomm. blz.

597. Confessie ende bekentenisse van JAN PARRIS, onder-Camerlingh van syne Princelijcke Excellentie (*Prins* MAURITS), ende van JAN DE LA UIGNE, Edelman onder de Guarde van zijn Excel. ... Hoe sy in 'tvverck ghestelt ende begaen hebben de schrickelijcke moordt aen... HANS VAN WELEN, Mitsgaders de dieverye daer op ghevolght. Ghedruckt naer het schrijvens uyt s'Gravenhaghe. 1616. kl. 4°. Met het titelbl. 4 ongenomm. blz.

598. Belijdenisse ende sententie van IAN DE LA VIGNE over de schrickelijcke moort begaen aen... IAN VAN WELI Juelier *enz.* kl. 4°. 6 ongenomm. blz. *Signat.:* 𝔅.

Blad 𝔄 ontbreekt.

599. MONTANUS, EUSEB. Een claer bevvijs Dat een Christen het Ampt der Overheydt mach bedienen, ende dat de wrake ende straffe des quaedts nu niet anders noch scherper verboden en is dan int Oude Testament: Oock wat het Ampt ende Officie eender Overheyt sy, ende medebrengt. Midtsgaders, Antwoort op dese Vraghe: Of de Christelijcke onder-Overheden hare hoogher-Overheydt eenichsins moghen teghenstaen, wanneer sy met ghewelt den rechten Godsdienst wil verhinderen, en de Menschen tot nieuwe Artijckelen dwinghen... t'Amsterdam, By MARTEN JANSZ. BRANDT, op't Water, op den hoeck vande Vrouwen-steech, inde Ghereformeerde Catechismus. 1616. kl. 4°. 31 blz.

Achteraan staat: Gedaen den 17 Mey 1568.

600. Christelijcke ende nootvvendighe Verclaringhe, Uant ghene in seker Formulier, gheintituleert »Resolutie der... Staten," &c. met Godes H. Woort, ende de Leere der Ghereformeerde Kercken over een comt, of daer van verschilt... Amsterd., M. JSZ. BRANDT... 1616. kl. 4°. 7 blz.

Vgl. blz. 232, N°. 581.

601. (WALLESIUS, J.) Poincten der beschvldiginge, die d'afgegane

Ouderlinghen der gereformeerde Kercke binnen Hoorn, tegens hare Kercken-dienaren JOH. WALLESIUM ende JOHANNEM ARNOLDI, hebben ingebracht. Midtsgaders De Verantwoordinghe int kort, daer op ghedaen voor den Classe ende haren gheassocieerden. Ghelijck oock. De Sententie... daer over by die van den Classe *enz.* gheformeert ende gheuytet binnen Enchuysen... Hoorn, WILLEM ANDRIESSZ., op het Noordt, in't Schrijf-boeck, 1616. kl. 4°. (VIII) en 52 blz.

602. ARNOLDUS, J. Cort begryp. Uan de verantwoordinghe JOHANNIS ARNOLDI, Kercken-dienaer tot Hoorn, teghen die beschuldinghen der afghegane Ouderlinghen ende onbedachte condemnatie van haren Patronen, tot Enchuysen ghepractiseert... In't Jaer ons Heeren. 1616. Zond. plaats. kl. 4°. 28 blz.

603. Naarder openinge Dienende tot Grondige Aan-wijsinge van eenige Manieren van spreken gebruyckt by JACOBVM TAVRINVM in zijn Eerste Deel Van de „Onderlinge Verdraagsaamheydt"; Gestelt Aan... Mijn Heeren Schouth, Burger-Meesteren *enz.* van Amsterdam... t'Vtrecht, Voor JAN EVERDSEN VAN DOORN, op de Ganse-merckt. Zond. jaar. kl. 4°. Met het titelblad 52 ongenomm. blz.

604. TRIGLAND, J. Claere aenwysinge hoe IOHANNES UTENBOGAERT hem gheensins en suyvert, noch verontschuldight in sijn ghenaemde „Clare Justificatie," van die ontrouwigheyt ende onbehoorlijcke maniere van doen die IACOBUS TRIGLANDIUS ... in sijn boeck „Verdediginghe" hem naecktelijck hadde verthoont *enz.* Amsterdam, M. JSZ. BRANDT... 1616. kl. 4°. 80 blz.

605. (DAMIUS, ...) Antidotvm ofte Hertsterckinghe tegens het schadelijck recept van IOHANNES WTENBOOGAERT, „Moderatie" ghenaemt. Door Galenvm Philalethivm. Amsterdam, M. JSZ. BRANDT... 1616. kl. 4°. 47 blz.

606. UYTENBOGAERT, J. Noodighe Ontschuldiginghe IOANNIS VVTENBOGAERT Over 'tChartabel van Grove Lasteringen ende Beschuldigingen, Niet getogen uyt sijn Tractaet, maer uyt sijne wel-ghestelde Redenen verkeerdelijck aen-ghewesen... 's Gravenh., H. IACOBSZ.... 1616. kl. 4°. 31 blz.

607. DRIELENBURCH, V. VAN, VVtkomste ende Verthooninghe Uan den Utrechtschen Martelaer IOHANNES VVTENBOGAERT: De welcke zijn eyghen Examen ende de volghende sententie in't corte voorghesteldt zijnde, op het Toneel des Aerdt-

bodems voortgecomen is met... zijn verkeerde »noodighe ontschuldiginghe," *enz.* Amsterdam, M. JSZ. BRANDT... Int Jaer ons Heeren, na d'Astronomische calculatie. 1615. Ende na de Roomsche 1616. kl. 4°. (VIII) en 98 blz.

608. DRIELENBURCH, V. VAN, Christianus-Mercurius, Ofte Christelijcken Bode met twee Brieven. d'Eene ghesonden aen D. JACOBUM ARMINIUM den 19. Aprilis, 1608. d'Ander... aen JOHAN UTENBOGAERT den laetsten Augusti, 1608... Amsterdam, M. JSZ. BRANDT... 1616. kl. 4°. 31 en (I) blz.

609. In-luydinghe Over Een groot Faemroover, de welcke lasterende ende bespottende sekere vrome Godsalighe publique Personen ende Gheleerde Mannen, eenen VINCENT VAN DRIELENBURGH... op nieus... beschuldicht, bespot ende geblameert heeft: ende dat met seker ghedicht, gheintituleert zijnde: »Vanden Os op den Ezel."... (*rijm*). Ghedruckt... 1616. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongenomm. blz.

De dichter noemt zich: *In Vreden-Rijck.*

610. Tsamen-sprekinge Van Frederiick ende Theodorus, Over sekere schriften van VINCENT VAN DRIELENBURCH tegen JOHAN. WTENBOGAERT, etc.... Beschreven Door de penne des schrijvers van VINCENT VAN DRIELENBURCH. Ghedruckt in Vrieslandt buyten Leeuwaerden int Wapen van den Coninck in het Water der Wateren *enz.* 1616. kl. 4°. Met het titelbl. 49 ongenomm. blz.

611. Verantwoordinge Tegens de hevige Predicatie FESTI HOMMII, gedaen in de Ste Pieters Kercke tot Leyden den 16. Octobris... 1616. Daerinne... bewesen wordt, hoe deselve... hem gheenssins en heeft gesuyvert... van de seltsame dolingen, hem aengewesen in't »Munster van de Leere der Amsterdamsche Predicanten"... Ghedruckt ter Goude, By JASPER TOURNAY, VOOR ANDRIES BURIER, 1616. kl. 4°. 39 blz.

612. DAMMAN, S. Vande Eenicheyt Die de Remonstranten houden met De Gereformeerde Kercken, ende andere, aengaende het stuck der Leere begrepen in de vijf articulen... Zutphen, ANDRIES JANSSEN VAN AELST, inde Hofstraet, 1616. kl. 4°.

613. Tafel, Begrijpende kortelijck het groot ende merckelijc verschil... tusschen de Leere des Goddelijcken woordts, ende de H. Schriftuere, die in de rechsinnige Gereformeerde Kercken... gheleert ende ghepredickt wordt: ende De Leere

van de Drijvers der nieuwigheden, die men Remonstranten en Arminianen ofte Vorstianen noemt. Amsterd., M. JSZ. BRANDT... 1616. kl. 4°. 24 blz.

Tegenschrift van den 1sten druk van het *Tafereel* enz. (blz. 248, N°. 674).

614. Tafel, Begrijpende cortelijck *enz.* (*als het voorg. nommer*). Ten vijfdenmael ghedruckt ende vermeerdert. Eerst tot Amsterdam, by M. J. BRANDT, Ende nu tot Franeker, By JAN LAMRINCK... 1617. kl. 4°. 32 blz.

615. Tafel, Begrijpende kortelijck *enz.* (*als boven*). Den sevensten Druck. Amsterdam, M. JSZ. BRANDT... 1617. kl. 4°. 32 blz.

1617 *).

616. Antvvoordt, Van de... Staten van Uytrecht, op de Propositien, ghedaen van weghen de ... Staten Generael... sijne Excie ende den Raedt van Staten, in September lestleden (*in d.* 17 *Sept.* 1617). Binnen... Uytrecht, 1617. kl. 4°. Met het titelbl. 7 ongenomm. blz.

617. Spaenschen Raedt, Hoemen de vereenichde Nederlanden alderbest wederom sal konnen brenghen onder t'gebiedt van den Coninc vā Spagnien. Tot waarschouwinghe van alle vroome Nederlanders, *enz.* Ghedruckt... Anno 1617. Zond. plaats. kl. 4°. 13 blz.

Vgl. blz. 214, N°. 477 en 478; blz. 247, N°. 672.

618. Spaenschen Raedt... t'ghebiedt *enz.* Ghedruckt... 1617. kl. 4°. 8 blz.

619. Spaenschen Raedt *enz.* Franeker J. LAMRINCK, 1617. kl. 4°. 13 blz.

620. Bekentenis D. IACOBI ARMINII vande vrye wil des Menschen ende zyne krachten. VVt de Latijnsche... Tale overgheset, doot (*sic*) een lief-hebber der waerheyd. Ghedruckt... 1617. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongenomm. blz.

Vgl. blz. 217, N°. 499.

621. (DAMIUS,...) Antiprocvratie Ofte repliicke, Op de verdedinge vande Resolutie. Eerste Deel, Door Lvcivm Vervm. Amsterdam, voor M. J(ANSZ.) B(RANDT). 1617. kl. 4°. 74 blz.

---

*) Vgl. blz. 214, N°. 477—478; blz. 246—247, N°. 666—669; blz. 248, N°. 674.

622. Querela Ecclesiae Oft Clachte der Kercke aende Overheden des Lants, ende Dienaeren des Goddelycken Woorts, over hare teghenwoordighe swaricheden. Door Irenevm Philalethivm... Amst., voor M. JSZ. BRANDT... 1617. kl. 4°. 31 blz.

623. Querela Ecclesiae *enz.* (*als het voorg. nommer*). Den vierden Druck... Amst., voor M. JSZ. BRANDT... 1617. kl. 4°. 31 blz.

624. Querela Ecclesiae *enz.* Den vijfden Druck... Amst., voor M. JSZ. BRANDT, 1617. kl. 4°. 31 blz.

625. Anderde Clachte der Kercke... Over Den Grouwel tot Alckmaer uytghebroet, Ende eenighe andere verwerringhen tot verstoringhe vande Kerckelijcke Vrede, onlancx voorghevallen. Waer in oock De »weder-klagte vande valsche Ghereformeerde Kercke" beantwoordt werdt. Door Irenvm (*sic*) Philaletivm... Amst., M. JSZ. BRANDT... 1617. kl. 4°. 62 blz.

Vgl. blz. 248, No. 675.

626. Sententie Ende Condemnatie vanden Hove van Ghelder-Landt, over seecker »Tafereel," nopende de huydendaeghsche questieuse poincten, by de Remonstranten hatelijck ghestelt, ende van Leyden derwaerts over-ghesonden (*in d.* 6 *Febr.* 1617). Delf, IAN ANDRIESSZ.... 1617. kl. 4°. Met het titelbl. 4 ongenomm. blz.

Vgl. blz. 248, N°. 674.

627. Sententie: ende Condemnatie *enz.* (*als boven*). Delf, IAN ANDRIESSZ.... 1617. 4°. Met het titelbl. 4 ongen. blz.

628. (TAURINUS, JAC.) Zedich Onder-soeck Van eenige handelingen in Gelderlandt inde Maent Februarius ter oorsaecke van seecker Verschil tusschen de Predicanten voorghevallen... Ghedruckt... 1617. Zond. plaats. kl. 4°. 24 blz.

629. (———— ——) Zedich Onder-soeck Van Eenighe Handelinghen *enz.* Tweede Editie. Ghedruckt... 1617. Zond. plaats. kl. 4°. 36 blz.

630. Pvblicatie Ghedaen binnen Amsterdam den 21. eñ 23. Februarij 1617. tegen de insolentien ende moedtwille aldaer ghepleecht, etc. Amsterdam, BROER JANSZ.... 1617. kl. 4°. Met het titelbl. 4 ongenomm. blz.

631. (TAURINUS, JAC.) In-houdt Van eenighe Brieven, aengaende de Beroerten binnen Amsterdam onlangs voor-gevallen. Met een discovrs aen Alle goede Patriotten, ende Liefhebbers des Vader-landts... Ghedruckt... 1617. Zond. plaats. kl. 4°. 26 en (I) blz.

632. Antvvoort, Tot wederlegginghe van het monstreus, oproerich Discours ende Pasquil IACOBI TAURINI ende der sijner, het welcke in Vergaderinge der... Staten van Hollant ende West-Vrieslant is gecondemneert. Gestelt door een Lief-hebber der Waerheyt *enz.* Ghedruckt... 1617. Zond. plaats. kl. 4°. (II) en 61 blz.

Tegenschrift van het voorgaande.

633. (TAURINUS, JAC.) Corte ende naecte ondeckinghe van den lvegen-geest, onlangx verschenen in de uytgegevene »Antwoordt" tot wederlegginghe van het Discours over de Amsterdamsche beroerten... Ghedruckt... 1617. Zond. plaats. kl. 4°. 35 blz.

634. (UYTENBOGAERT, J.) On-deckinghe Van Verscheyden Onvvaerheyden, ende Ontrouvvicheyden, begaen in een seecker Schrift... met den Titel, »Tafel, Begrijpende t'Verschil' *enz.* Ghedruckt... 1617. Zond. plaats. kl. 4°. 32 blz.

Vgl. blz. 237—238, No. 613—615.

635. (—————— —) On-deckinghe *enz.* (*als het voorg. nommer*). Den tweeden Druck. Ghedruckt... 1617. Zond. plaats. kl. 4°. 32 blz.

636. (—————— —) Copye van seker Vertooch Onlanghs by eenighe Predicanten der Ghereformeerde Kercke ghedaen aende... Staten van Hollandt ende West-Vrieslandt. Roerende de oudtheyt vande Gereformeerde Leere, ende de nieuwicheden die daer teghens werden ghepleecht. Delf, BRUYN H. SCHINCKEL, 1617. kl. 4°. Met het titelbl. 16 ongenomm. blz.

Vgl. blz. 248, N°. 677.

637. Copie Uan een Brief... van... IACOBUS I. aende... Staten vande Geunieerde Provincien, Inhoudende verklaringhe van sijn vorighe brieven aengaende de kerckelijcke verschillen in de selfde Landen, mitsgaders advijs om de selfde te stillen (*in d.* 20 *Maart* 1617). Overgheset uyt de Françoysche tale... 1617. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 4 ongenomm. blz.

638. DRIELENBURCH, V. VAN, Calendier Ofte Almanach, Waer inne men... opspeuren, naspeuren ende sien kan, de Apocalyptische beeste, ende de Babylonsche Hoere daer op sittende,, Mitsgaders die ghene die d'selve Figuerlijcker wyse in de seven vrye Nederlandtsche Provincien... representeren. Ghepractiseert door seeckeren sterckijker. Met een wonderlijcke nieuwe Practica, en noch wat wonders

wat nieuws... Beschreven door de Penne des schrijvers. (*Onderaan op blz.* 14:) Gheschreven in Martii ... 1617. kl. 4°. 23 blz.

Achter het gedicht: Vvat vvonders vvat nieuvvs, *dat een' afzonderlijken titel heeft, staat:* Door VINCENT VAN DRIELENBURCH.

639. (TELLE, REIN.) Der Contraremonstranten Kerf-stock, Die nimmermeer Yser wordt. Aen de Roomsche Catholijcken. Op de Wyse: Het was een fray rijck Burgers kindt. Door een Lief-hebber van de vrye waerheyt (*rijm*). Ghedruckt inde groote onbekende Werelt. Zond. jaar. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongenomm. blz.

Vgl. blz. 248, N°. 675 en blz. 249, N°. 680.

640. Publicatie, ende Interdictie Vande E. magistraet der stadt Vtrecht, Tegens De ghenen die, onder decksel vande Gereformeerde Religie, In de Christelijcke Gemeynte ende Republijcke der selver stadt poogen scheuringe ende Onrust aen te rechten (*in d.* 31 *Maart* 1617). Vtrecht, SALOMON DE ROY... 1617. kl. 4°. Met het titelbl. 7 ongen. blz.

641. Requeste Uande Dolerende Kercke van Haerlem, Aende E. E. Magistraet der selver Stadt (*in d.* 21 *April* 1617): Met Den Deductie, Ghestelt tot justificatie van d'onderteeckeninghe... tot het overleveren van het voorschreven Request... Neffens het provisioneel Accoort 't voorleden jaer aldaer ghemaeckt, ende dit jaer ghedruckt. Amst., M. JSZ. BRANDT... 1617. kl. 4°. 15 blz.

642. Requeste Uande Dolerende Kercke van Haerlem *enz.* Den tvveeden Druck. Amst., M. JSZ. BRANDT... 1617. kl. 4°. 15 blz.

643. Vraghen, SIMONI GOULART voorghestelt, ghetrocken uyt sijn laetste schrift, gheintituleert »Historie van een Caffawercker." Wtghegheven door Lief-hebbers der waerheyt van de Wale-Kerck. Ghedruckt... 1617. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 4 ongenomm. blz.

644. Verclaringhe vande... Staten van Hollandt ende VVest-Vrieslandt, waer by hare Mo. Ed. int kort verthoonen, die oprechte goede meeninghe die sy altijdts ghehadt hebben, ende noch hebben, omme neffens die Vrijheyden ende Rechten der Landen ende Steden van Hollandt ende West-Vrieslandt, die ware Christelijcke Ghereformeerde Religie in suyverheydt te behouden... ende waeromme hare Mo. Ed. als wettelijcke Hooghe Overicheyt der voorsz Landen toekompt, Kerckelycke Wetten te maecken ende doen onder-

houden; ende om wat redenen sy goet gevonden hebben provisionelijck te ordonneren. Dat die Kercken-dienaers in dienste wesende, ofte komende, die vande Predestinati *enz.* in goede conscientie niet anders en konnen leeren, als conform die vijf poincten verhandelt... in hare Mo. Ed. Vergaderinghe inden Jare 1611, mede inde gereformeerde Kercken behooren ghetolereert te worden, *enz.* (*in d.* 5 *Aug.* 1617). 's Gravenh., H. IACOBSSEN, 1617. Met Privilegie. kl. 4°. 20 blz.

Vgl. blz. 246, N°. 666—667.

645. Verclaringe Uande... Burgermeesteren, Raden, ende Vroedtschappen der Steden van Amstelredam, Enckhuysen, Edam, eñ Purmereynde... Waer by hare E.E. ... verthoonen de getrouwe affectie, die zy... hebben tot den welstant der Landen, ende Kercken van Hollandt ende West-Vrieslandt, *enz.* ende hoe verre d'Authoriteyt van een Christelijcke Hooge Overicheyt... geexerceert behoort te werden: Ende waeromme hare E.E. niet hebben connen goet vinden, dat de particuliere ende verschillende opinie van seeckere vijf poincten op't stuck vande Predestinatie... inde Kercken van Hollandt ende West-Vrieslant soude werden gemeen gemaeckt, ende so wel de Dienaers des Goddelijcken Woordts, als de Christelijcke Gemeynten, daer toe by authoriteyt ghehouden (*in d. Sept.* 1617). Amst., M. JSZ. BRANDT... 1617. Met Consent. kl. 4°. 16 blz.

Vgl. blz. 246—247, N°. 668—669.

646. Harangve De... l'Ambassadeur du Roy de la grand (*sic*) Bretagne, faite au conseil de Messrs. les Estats Generaux des Provinces Vnies. Touchant le discord & les troubles de l' Eglise & la Police, causées par la Doctrine D'ARMINIUS (*d.* 6 *Oct.* 1617). Imprimée... 1617. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 7 ongenomm. blz.

647. Oratie Ghedaen door den Doorluchtighen... DUDLEY CARLETON Ridder, Ambassadeur van... Groot-Britannien, etc. ... Tot wechneminghe vande droeve oneenicheden, inde Kercke ende Policie ontstaen *enz.* Ghedruct... 1617. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 7 ongen. blz.

Vertaling van het voorgaande. — De titel heeft 14 regels, en het stuk is onderteekend: DUDLEI CARLETON.

648. Oratie Ghedaen door den Doorluchtigen *enz.* Tot wechne-

minghe vande... oneenicheden, inde Kercke ende Policite (*sic*) ontstaen *enz.* Ghedruct... 1617. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 7 ongenomm. blz.

Andere druk dan het voorgaande. — De titel bevat 13 regels, en de onderteekening is: DUDLEY CARLETON.

649. Oratie gedaen *enz.* Dordrecht, voor PIETER JANSZ., ende ADRIAEN LENERTZ. wel bekendt, Anno 1617. 4°. Met het titelbl. 4 ongen. blz.

650. Propositie. Uan weghen den Coninck van Groot-Britanien... ghedaen ter vergaderonghe vande... Staten Generael, op het middel van beslichtonghe der Kerckelijcke gheschillen (*in d.* 6 *Oct.* 1617). Met Brieven van sijne Ma^teyt^. tot dien eynde aen hare Ho: Mo: te voren geschreven (*in d.* 20 *Maart* 1616 [*lees* 1617.]). Item Eenen brief vanden Ertz-Bisschop van Spalaten aen hare Hooghe Moghende. (*in d.* 17 *Aug. o. s.* 1617). Getranslateert uyt de Fransche ende Latijnsche tale. Arnhem, JAN JANSSEN, 1617. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongenomm. blz.

De *Propositie* is de vertaling der *Harangue* (N°. 646 hierboven). — Vgl. voorts blz. 240, No. 637.

651. (TAURINUS, J.) Weeg-Schael, Om in alle billickheydt recht te over-vveghen de Oratie Vanden... Heere DVDLEY CARLETON, Ambassaduer (*sic*) van... Groot Brittannien: Onlanghs gedaen inde Vergaderinghe der... Staten Generael: Ghemaekt tot grondighe aenwysinghe van den waren Oorspronck etc. der huydendaechsche Oneenichheyden in de Kercke ende Politie; Verdedighe der ghener die daer in onschuldich sijn... Ghedruckt... 1617. Zond. plaats. kl. 4°. 71 blz.

Vgl. blz. 247, N°. 670 en 671, en blz. 254, N°. 717.

652. (GREVINCHOVEN, N.) Vertoogh Uan verscheyden Nieuwigheden, nopende principalijc d'Absolute Praedestinatie metten aenkleven van dien, die by de Leeraers van de-zelve Predestinatie ghedreven worden: ende om dewelcke de Contre-Remonstrantsche Scheurmakers haer-zelven van eenighe openbare Kercken af-scheyden: Regel-recht strijdende met de Leere vande Catechismus, Neder-landtsche confessie, ende andere Formulieren vande Ghereformeerde Kercken hier te Lande. Rott., M. BASTIAENSZ.... 1617. 4°. 31 blz.

653. (—————— —) Vertoogh Uan verscheyden Nieuwigheden *enz.* Den tweeden Druc. Rotterdam, M. BASTIAENSZ.... 1617. kl. 4°. 31 blz.

654. D. SPRANCKHUSY. Ivstificatie Teghen Alle Calumnien ende lasteren, die hem 'tsedert den aenvanck van sijnen Kercken-dienst tot Haerlem opgheticht sijn. Mitsgaders De redenen, vvaerom hy goetghevonden hebbe te versoeken ontslaginghe van sijnen Dienst tot Haerlem, ende de voorghemelde Iustificatie in den Druck uyt te gheven... Haerlem, A. ROOMAN, in de Koningh-straet, in de vergulde Parsse, 1617. 4°. (VIII) en 44 blz.

655. Een Lieffelijcke Vrovwen-praet, ghesteldt By gheschrifte, Tot Confusie vande arme »Refutatie," welcke onlancx is uytghegeven op de Voor-reden van D. SPRANCKHUSIJ »Iustificatie"... Gorinchem, JAN HAENSBERCH JANSZ., int wapen van S. Lucas, 1617. kl. 4°. Met het titelbl. 19 ongen. blz.
De voorrede is geteekend: H. S. — Vgl. blz. 250, N°. 687.

656. WASSENBURCH, P. Antwoort op Een zeker Laster-schrift door ADRIAEN SYMONSZ. ende REINIER BORMANS... wtghegeven, gheintituleert »Copie van een schrift vervatende zekere antvvoort van P. WASSENBURCH."... Schied., ADRIAEN CORNELISZ. van Delft, 1617. kl. 4°. 60 blz.

657. SYMONSZ, ADR. Verscheyden Onwaerheden ende Contradictien, ghestelt In een zeker Boecxken door PETRUM VAN WASSENBURGH... teghen REYNIER BORMANS ende my... in Druck uytghegheven, ende nu aengewesen ende weder-leyt... Leyden, GOVERT BASSON, in't Musijckboeck, 1617. 4°. (IV) en 55 blz.
Tegenschrift van het voorgaande.

658. T'zamen-sprekinge Tusschen Eenen Predikant ende Leerlingh, over de huydens-daegsche Uerschillen, ende de heftige Proceduerende die ter oorzake van dese verschillen, van de ghene diemen Gomaristen of Schuerganghers naemt, worden by-der-handt ghenomen. Ghedruct... 1617. (*Achteraan:*) Ghedruct by PHILIPS PHILIPSZ. (*te Rotterdam*). kl. 4°. 43 blz.

659. Theologia vera et mera. Lactentium & infantium in Christo. Een Suyver, Claar, Alghemeyn fondament-boeck. Door naacte schriftueren des O. Ende insonderheyt des N. Testaments... Met een Devotie-boec vol allerley Goddelijcke Meditatien, Ghebeden, Dancksegginghen *enz.* Met een Dedicatie, daar in 'trechte Middel van de Reformatie der Religie, ende gantscher Christenheyt. Sonder aanstoot van eenighe Gesintheyden onder den Christenen... nu eerst te

voorschijn... ghebracht door een Lief-hebber van de Vrije Eenigheyt aller Godt-lievenden herten... Ghedruckt (*Alkmaar*) by de Weduwe van JACOB DE MEESTER. 1617. kl. 4°. Blz. 1—38.

De schrijver teekent zich op blz. 37: A. T. V. T. F. D. (ADOLPHUS TECTANDER VENATOR TECTANDRI FILIUS DEDICAVIT).

660. Cleophas Ofte Christelijck Ghespreck, Van twee Disciplen gaende nae Emaus. Waer in gehandelt wert, Van het oochmerck deser Kerckelijcke gheschillen, ende van de middelen om de selve te stillen. Door Irenevm Philaletivm... Amst. voor M. JZS. BRANDT... 1617. kl. 4°. 34 blz.

661. Querela patriae: Dat is, Clachte des Uaderlants Over De teghenwoordighe swaricheden, door ettelijcke, ende etterlijcke Nieus-ghesinde Leeraers, inden Lande van Hollandt verweckt. Claegs-wijse gestelt, Door Alexius Philopator. Den tweeden Druck. Amst., voor M. JSZ. BRANDT... 1617. kl. 4°. 24 blz.

662. (TAURINUS, JAC.) Een helder licht, Daer in klaerlick ghesien wort, dat d'Arminianen niet alleen de oorsaecke zijn van de hedendaechsche twisten der Kercken ende Landen, etc. Maer datse oock arbeyden (door liegen, lasteren, en valsch beschuldigen) om de oude ware Gereformeerde Religie ende alle liefhebbers der selver uyt te roeyen, door Inquisitie, ofte Vervolginge *enz.* Alles vervatet ende beschreven in tvve brieven... (*Achteraan:*) Amsterdam, in den Jare 1617. kl. 4°. 64 blz.

663. (———— ——) Na-Sporingh Hoe ende in vvat manieren... de Prince van Orangien, hooghloffelijcker memorie, De bescherminghe deser Landen heeft aenghenomen. Om de Neder-landtsche Belijdenisse... te mainteneren: En t'ghevoelen der Contra-Romonstranten (*sic*), in't stuck vande predestinatie *enz.*, als Schrift-matigh over al in te voeren. Ghedruckt... 1617. Zond. plaats. kl. 4°. 15 blz.

Vgl. het volg. N°. en blz. 251, N°. 693.

664. De rechte Spore ende Aenvvijsinghe, Dat de... Prince van Orangien... de bescherminghe der Nederlanden heeft aenghenomen voor de warachtige Religie, tegen de tyrannije der Spagniaerden... Dienende (by maniere van een Voorlooper) tot wederlegghinghe van de wel-schijnende gheintituleerde, doch slimme »Nasporinge,"... Metter spoet by-

ghebracht door T.G.B.V.A.P.L. ... 's Gravenh., AERT MEURIS, inde Pape-straet, inden Bybel, 1617. kl. 4°. 26 blz.

Vgl. blz. 251, N°. 693.

665. Maechts Antwoort tegen, op, en aen, de aenspraek van een-courtisaen Die haer als een valsch gedrocht, tong-erg te verleijen socht. Zond. jaar. kl. 4°. Met de titelplaat 24 ongenomm. blz.

Bovenschrift van eene plaat, voorstellende de Holl. Maagd in den tuin, die door den Courtisaen (*buiten den tuin staande*) *wordt aangesproken, enz. Onder het hek leest men:* Door ISAAC ABBAMA poet laurea. C. *Ter zijde:* tot Rotterdam Bij DAUIT JACOPSEN VAN HAKENDOVER boeckvcoper āe vismart. *Onder de plaat:*

OOck los geknoopt den dichten Soom
Van dees nacht uijls dromers droom.

1618 *).

666. Ivstificatie vande resolvtie Der... Staten van Hollandt ende West-Urieslandt ghenomen den 4. Augusti 1617. op hare H.M. Name inghestelt ende aende Vroetschappen der Steden overghesonden. Met by voeginghe van verscheyden verificatien daer toe dienende. Ghedruckt... 1618. Zond. plaats. kl. 4°.

Hierin is ook opgenomen de *Verclaringe* (blz. 241, N°. 644).

667. Ivstificatie vande resolvtie *enz.* (*als boven.*) Tweede druck. Ghedruckt... 1618. Zond. plaats. kl. 4°.

668. Ivstificatie Vande Covrs Die ghehouden wort by de Steden, Dordrecht, Amstelredam, Schiedam, Enchuysen, Edam ende Purmereynde, als leden vande Vergaderinge vande... Staten van Holland ende West-Vrieslant, tot bewaringe

---

*) In de volgende orde gerangschikt:

a. Stukken ten vorigen jare geschreven en nu eerst gedrukt, of gerigt tegen geschriften in 1617 in 't licht gekomen.

b. Stukken over onlusten in de vorige jaren in verschillende plaatsen voorgevallen.

c. Gebeurtenissen in Nederland van Januarij tot Augustus 1618, en geschriften, vóór de gevangenneming van OLDENBARNEVELT in 't licht gegeven.

d. Gebeurtenissen van de gevangenneming van OLDENBARNEVELT af tot het einde van 1618, en geschriften in dien tijd verschenen.

e. Godgeleerde traktaten, die tot de geschiedenis in geen regtstreeksch verband staan.

vande Wettige regieringe der Landen, hanthoudinghe vande suyvere Leere, ende goede ordre vande eenmael aen-genomen ware Ghereformeerde Christelijcke Religie, ende bevoorderinge van een Nationale Synode. T'samen-gestelt uyt verscheyden schriften, deductien, verclaringen, etc. ... noodich in 't licht gegeven om gelesen te worden tegen een seker Boexkē... onder den tytel van »Iustificatie vande Resolutie der... Staten van Hollant ende West-vrieslant, ghenomen den 4. Augusti 1617." Amst.. M. JSZ. BRANDT... 1618. kl. 4°. (VIII) en 132 blz.

De *Verclaringe* (blz. 242, N°. 645) wordt ook hierin aangetroffen.

669. Ivstificatie Vande Covrs *enz.* (*als boven*). Den tweeden Druck. Amst., M. JSZ. BRANDT... 1618. kl. 4°. (VIII) en 136 blz.

670. (JUNIUS, JOH. CASIM.). Wederlegginge van de »Weegschaal" Onlangs uytgegeven tegens d'Oratie... DUDLEY CARLETONS... dienende tot verantwoording van de voorss. Oratie, ende om te sien, hoe valsch ende incorrect die voorn̄. »Weeg-schaal" is, Gemaeckt deur... H. C. DU ION... Gedruckt anno 1618. Zond. plaats. kl. 4°.

Vgl. blz. 243, N°. 651.

671. Triomfe vande... Pr. van Orangien, ende het gheheele huys van Nassau... Met bewijs van de schandelicke daden ende schriften, in wat Balans ofte »Weegschael" de Lasteraers, dese... Pr. met der... Staten Bontgenoten omspringen. Voorts het afscheyden (van de teghenspreeckers) der Ghe-reformeerde, of Princeu Geusen... By C. Ar. G. 1618. Zond. plaats. kl. 4°. 32 blz.

Vgl. blz. 243, No. 651.

672. Discours Uan FRANCISCUS CAMPANELLA, Hoe de Nederlan-den onder des Coninghs van Hispaengien ghehoorsaemheyt weder te brenghen zijn. Dienende tot opmerckinge aller getrouwe Uoester-Heeren onses Lieven Vaderlants. Gedruckt by een Lief-hebber des Uaderlants. 1618. Zond. plaats. kl. 4°. Blz. (I)–(VIII).

De titel heeft eene houtsnede, voorstellende den schrijver, leunende met zijne regterhand op eene tafel, waarop een boek ligt. — Vgl. blz. 214, N°. 477–478; blz. 238, N°. 617–619., en blz. 255, N°. 720–721.

673. Copie Van de t'Samen-sprekinghe des Paus ende Coninghs van Spangien, over henlieder ghenaemde Nederlandtsche Rebellen. Gheschiedt in haren Droom, in de nacht van Vrouvv-Lichtmisse, 1618. Wt het Italiaens ende Spaens

getranslateert door Aleetheia. Ghedrvckt Ende herwaerts over gesonden uyt den Roomschen ende Spaenschen Dormter. A°. 1618. Zond. plaats. kl. 4°. 16 blz.

674. (TELLE, REIN.) Tafereel, Begrijpende cortelijck het groot ende merckelick verschil datter is tusschen de Leere der heyligher Schriftuere, ende der Ghereformeerde Kercken aen d'eene, ende der Contra-Remonstranten aen d'ander zijde, Aengaende Sekere drye Poincten, welcke verboden worden te leeren in de Resolutie der... Staten van Hollandt ende West-Urieslandt. Den derden Druck, Vermeerdert met een Na-reden aen die uytvercorenen Kinderen Godts om haer aen dese of dierghelijcke valsche loghens niet te ergheren. Ghedruckt... 1618. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 16 ongenomm. blz.

Vgl. blz. 237—238, N°. 613—615.

675. Derde Klachte der Kercken, Teghens den Heylloosen » Kerfstock" der Remonstranten: Tot bewijs Dat de selve na het Pausdom hellen, ende haer met de Papisten, Martinisten, Mennonisten, ende Libertijnen soecken te verstercken, om de Ghereformeerde Religie te onderdrucken. Door Irenevm Philaletivm. Waer in oock de schelt-redenen inde Voorreden vande » Noodighe Antwoorde der Remonstranten," tegens de » Anderde Klachte" uytghespoghen, werden beantwoordt. Amst., M JSZ. BRANDT, in't Grave-straetjen by de nieuwe Kerck, inde Ghereformeerde Catechismus, 1618. kl. 4°. (II), 86 en (I) blz.

Vgl. blz. 239, N°. 625, en blz. 241, N°. 639.

676. (UYTENBOGAERT, J.) Tvveede deel Van de » Noodighe Antwoorde op der Contra-Remonst. Teghen-Uertooch:" Vervatende klaer ende vast bevvijs Dat de Leere der Remonstranten, in dese Landen, ende ten opsien vande Reformatie inde selve, niet Nieu, maer Oudt is. Met eenen Brief aende... Staten van Hollandt ende VVest-Vrieslandt (*in d.* 25 *Mei* 1618)... 's Gravenh., H. JACOBSSEN... 1618. kl. 4°.

677. AERTSZ, GEERAERT. De kleyn govdt-balans, Al waer in gewogen wort hoe dat met onwaerheyt de oude Gereformeerde Leeraers, die men nu Contraremonstranten noemt, belogen worden, van datse God den Auteur van quaet maecken, ende wort hier anders bewesen wt haer lieden eigen schriften, *enz.* Maer ter contrarie sulcx eer can be-

wesen worden wt de Thesibus JACOBI ARMINIJ... Leyden, JAN CLAESZ. VAN DORP, 1618. kl. 4°. 16 blz.

Tegenschrift van N°. 636, blz. 240.

678. Qvel-geest, Uervaetende ettelijcke Vragen aen de Contraremonstranten, van de Praedestinatie der onmondige kinderen, in haere kintsheyt stervende; om Daer op te hebben ronde eñ eenvoudige antwoort, conform t'ghevoelen... welcke sy in haer »Tegen-Vertooch"... verclaeren, *enz.* Ghedruckt... 1618. Zond. plaats. kl. 4°. 27 blz.

679. Geessel Om uyt te dryven den Arminiaenschen »Quel-Gheest." By een ghebracht om te bedwinghen de vermetene curieusheyt van eenen onbekenden Vrager, noopende de Predestinatie ende salicheyt der onmondigher kinderen, in een boecxken dat hy den »Quel gheest" gheintituleert heeft... Amst., voor M. JSZ. BRANDT, na Mey in't Gravestraetjen, inde Ghereformeerde Catechismus. 1618. kl. 4°. 32 blz.

680. Nieuwe Tydinghe Hoe de Arminianen teghen de Reformeerde Leeraers der Christelijcker Kercke hebben eenighe schimp ende spot gemaeckt op eenen »Kerf-stock,"... waer op dit Reformeerde Reken-boeck weder is ghemaeckt... Hier is noch by ghevoecht. Alle de Steden die de Prince MAURITS ende die Kercke des Christelijcken Gheloofs beminnen en bevesticht ende gesworen hebben, so wel Steden als Casteelen ende Schanssen... met schoone advijsen ghemaeckt. Ende op dicht ghestelt door eenen ghetrouwen Liefhebber des Vader-landts. Ghedruckt na de Copye tot Dordrecht, by PIETER VERHAGHE, 1618. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongenomm. blz.

Tegenschrift van N°. 639, blz. 241.

681. (BASSECOUR, FABR. DE LA, ?) Voorslach van middelen Dienende tot de vereenighinge vande seer ellendelijck ghescheurde Kercken deser Vereenichde Nederlanden, door de Disputen over de predestinatie *enz.* Vyt-ghegeven door een Liefhebber van 't Vaderland. Amst., voor PETRUS POPPIUS VAN VELSEN, inde Heere-straet. (1618?). kl. 4°. Met het titelbl. 14 ongenomm. blz.

682. (TAURINUS, J.) Wat Uvonder-Oudt-Nieuws: Dienende Tot claer, ende on-vveder-leggelijck Bewijs, Hoe de Remonstrantsche Predicanten Reysen en rotsen, om de Jesviten, Capvciinen, Ende andere Gheestelijcken by den Vyandt

32

te besoecken: ende met wat Courtosijen zy malcanderen ont-halen. Ghedruckt... 1618. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 28 ongenomm. blz.

683. Gvlde compas, Uvaer in kort eñ levendich af-ghepeylt wort het groot verschil der Remonstranten ter eener, ende de Ware Ghereformeerde ter ander zijden: Dienende allen eenvoudighen Christenen, tot bezeylinghe vande rechte Haven der zalicheyt. Door A. P. C. Ghedruckt ter begheerte van zommighe Lief-hebbers der Ware Ghereformeerde Religie. 1618. Zond. plaats. kl. 4°. Blz. (I)—XVI.

684. Raedt teghen de Kerckelijcke Svvaricheden, Ofte Advys van een Treflick, Geleert Man, buyten dese Landen, over het Middel, waer door dese Kerckelijcke swarichedē aller bequaemst souden connen affgedaen worden. Gheextraheert uyt sijnen Brief gheschreven uyt N. den 7 Novemb. A°. 1617... ende uyt Liefde tot de Vrede overgheset... Leyden, DAVID JANSZ. VAN ILPENDAM, 1618. kl. 4°. Met het titelbl. 15 ongenomm. blz.

685. MOULIN, P. DU, Openinghe Ende aenwijsinghe van bequame Middelen, omme... alle de Ghereformeerde Kercken van Christenrijck met malkanderen te vereenigen. Ghestelt, Door... P. DU MOULIN, Bedienaer des H. Euangelij... tot Parijs. VVt het Fransch... over-gheset. 's Gravenh., H. JACOBSSZ.... 1618. kl. 4°. 8 blz.

686. Extract Wt de Annotatien ende Uerclaringhen van de Acten des Vredehandels te Colen gheschiet, A°. 1579... Vervatende 't Recht der Volck'ren, de Macht der Ov'richeden, ende de justificatie van die van de Gereformeerde Religie inde Nederlandtsche Provincien, &c.... Amst., M. JSZ. BRANDT... 1618. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongenomm. blz.

Vgl. blz. 175, N°. 239.

---

687. Een Wonderlijcke, dogh ghenoechlijcke T'samen-sprekinghe, Van een Esel ende Nacht-uyl: VVaer in het „Urouwen-praetjen" gheexamineert vverdt. Ghedrvckt... 1618. Zond. plaats. kl. 4°. 32 blz.

Tegenschrift van N°. 654, (blz. 244).

688. Ivstificatie Van De Procedueren, by Schout, Burghermeesteren ende Regeerders der Stadt Haerlem, gehouden inden Jare 1617, teghens eenige overhoorighe ende onrustighe

Persoonen, binnen de zelve hare Stadt (*in d.* 19 *April* 1618). Midtsgaders Eenighe Copien ende Extracten, dienende tot naerder verklaringhe ende verificatie van den i-nhouden (*sic*) der selver Ivstificatie. Haerlem, A. ROOMAN ... 1618. kl. 4°. 92 blz.

Blz. 91 is genommerd: 16. — Op de laatste blz. het wapen van Haarlem. — Vgl. over de geschillen te Haarlem blz. 241, N°. 641—642, en blz. 244, N°. 654—655.

689. Ivstificatie *enz.* (*als boven*). *Bij denz.*, 1618. kl. 4°. 48 blz.

690. Ivstificatie *enz.* (*als het voorgaande.*) Mitsgaders Eenighe Brieven, dienende tot naerder verklaringhe van de zelve Ivstificatie. *Bij denz.*, 1618. kl. 4°. 24 blz.

In deze uitgave zijn bijna al de bijgevoegde stukken weggelaten.

691. Presentatien ghedaen, Soo by de Heeren Magistraten, als by den Kercken-Raedt tot Rotterdam, aen de Af-ghezonderde Lidtmaten vande Ghereformeerde Kercke aldaer. Rotterdam, M. BASTIAENSZ. ... 1618. kl. 4°. 16 blz.

692. Historisch Uerhael, Vande Voorneemste Swaricheden, verschillen en Procedeuren, so wel in Kerckelijcke als Politijcke saken, dry Jaren herwaerts voorghevallen binnen de Stadt Ovdevvater. Wtghegheven By de Kerckeraet aldaer, ende eenighe vande Magistraten. Amst., JAN EVERTSZ. CLOPPENBURGH, opt Water in de vergulde Bybel, 1618. kl. 4°. Met het titelbl. 83 ongenomm. blz.

693. TAURINUS, J.) Reuck-Appel, Af-ghevende den lieffelijcken Geur vande Daden des... Vorsts, den prince van Orangien... Teghen De quade Lucht, onlanghs by een Onervaren Wey-man veroorsaeckt, door het Opdoen ende Aenwijsen van een Valsche, Fenijnighe »Spore," Tot Verdedingh vande Oprechte »Na-sporingh"... Met een Cort Historisch Verhael, van den Grondt ende Aenvangh der Nederlantsche Oorloge. Vervattende onder anderen t'gheen onlanghs is ghepasseert binnen Ovdewater: Ghestelt door een Liefhebber der Neder-Landtsche vriiheydt. Ghedruckt te Philadelphi. 1618. kl. 4°. 88 blz.

Vgl. blz. 245, N°. 663 en 664, en N°. 695 hieronder.

694. (———— —) Cort verhael Uan de Grouwelijcke Disordre, onlanghs zoo elders, als inzonderheyt tot Oudewater ghepleeght byde gene, die onder den deckmantel van voor te staen de Oude Ghereformeerde Religie, ons lieve Uaderlant zeer schandelijcken beroeren. Gheexalteert uyt den

Renc-appel" (*blz.* 63—77.)... Ghedruckt te Philadelphi, 1618. kl. 4°. Met het titelbl. 16 ongenomm. blz.

695. Den Orangien-Appel, dienende tot een antidote, Om niet verghifticht te werden door den fenijnighen dampe daer mede den »Revck-appel" vanden verdorven Apteker ofte Quacksalver is besmet *enz.* Ghedruct... 1618. Zond. plaats. kl. 4°. 96 blz.

696. Nauwe Overlegging van de Nootsaeckelijckheden, Op 't aennemen der waertgelders. Gedruckt... 1618. Zond. plaats. kl. 4°. 8 blz.

697. Nauwe Overlegging van de Noodtsaeckelijckheden *enz.* Gedruckt... 1618. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongenom, blz.

Met aanhaling van den tekst Jesaias 33, 1 op den titel.

---

698. Verklaringhe vande... Magistraten ende Regeerders der stadt Haerlem, door haren ghedeputeerden ghedaen, inde Vergaderinghe der... Staten van Hollandt ende West-Vrieslandt, ende by de... Edelen ende meeste Leden vande zelve Vergaderinghe gheapprobeert. Ghedruct... By een lief-hebber des alghemeynen Christelijcken Vredes (H. DE GROOT), 1618. Zond. plaats. kl. 4°. 12 blz.

699. Verclaringhe *enz.* (*als boven.*) De derde Editie. Ghedruckt *enz.* (*als boven.*) 1618. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

700. Presentatie, by Bailliv, Bvrghemeesteren, oudt ende nieuvve Gerechte der stede vanden Briele, ghedaen aende afghesonderde Broederen der selver Stede. Ghepubliceert den 16den Februarij 1618. 's Gravenh, H. IACOBSZ. ... 1618. kl. 4°. Met het titelbl 8 ongenomm. blz.

701. Cort ende metter haest by een gesteld discours op den nieuwen noyt voor desen, ghepracktiseerden Eedt, by den Heeren Burghemeesters der Stadt Leyden, hare Schutters afgevoordert *enz.* Ghedruckt... 1618. Zond. plaats. kl. 4°. 12 blz.

702. Cort verhael, Uande Ontschutteringe, gedaen aen eenige vrome ende gequalificeerde Borgers, binnen de stadt Leyden, eñ vande Proceduren aen sommighe vande Ontschutterde aenghestelt... met de Autentijcke stucken bevesticht. Dienende tot Iustificatie vande selve Schutters, *enz.* VVaer by oock is ghevoecht een kleyn verhael van sommighe in-

solentien, by de Waertgelders aldaer ghepleeght. Ghedrvckt By 'trechte voorstant van Oragnien, Tot teghenstant van Spaignen. 1618. Zond. plaats. kl. 4°. (VIII) en 35 blz.

703. Sendt-brief GERARDUS LIVIUS Predicant tot Nymeghen... aen HENRICUM BRIMANIJ Predicant tot Arnhem, Aengaende 'tghene daer ghepasseert is (*in d.* 10 *Nov.* 1617). Daer achter aen ghevoeght is een Tuyltgen van sommighe Bloemen uyt den Sendt-brief gheplackt. Met een Liedeken. Ghedruckt... 1618. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 16 ongenomm. blz.

704. Procvratie By eenighe Steden van Hollant gegeven aen heure gecommitteerden, ter Dach-vaert van de Heeren Staten van Hollant van den 14 Mey 1618. Stilo novo. Mitsgaders de Procuratie dien volgende by de Heeren Staten van Vtrecht gegeven aen heure Ghecommitteerden ter vergaderinghe van de... Staten Generael vanden 3. Junij, 1618. Stilo Veteri. Met De Uerclaringe ende Limitatie by de Magistraet der Stadt Vtrecht op de selve procuratie ghedaen, in Date den 10. Junij 1618. Stilo Veteri. 's Gravenh., H. JACOBSZ... 1619. 4°. Met het titelbl. 10 ongenomm. blz.

705. Liedt Ter eeren van den... Prince van Orangien, MAURITIUS *enz.* Op de voyse, VVilhelmus van Nassouvve, etc. Daer van de eerste Letteren van elcke veerse syn Excell. Name wtdrucken... Ghedruct... 1618. Zond. plaats. kl. 4°. 6 blz.

706. Triumphe Tot Amsterdam, Over het Incomen van... MAURITIUS Prince van Orangien, Met een oprechte uytlegginghe op de verthooninghe van alle de Camers, gheschiet den 23. 24. 25. May... 1618. Hier is by ghevoecht des voorsz.... Princen tittel. Leyden, VLDRICK CORNELISSZ. HONTHORST. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

707. (TAURINUS, J.) Den Vraegh-al, In-houdende ettelijcke Questien ofte Uraghen, Om Daer op te hebben een bondighe Antwoordt van de Theologanten, Politijcken, Rechts-gheleerden, Chrijs-luyden (*sic*), ende anderen... Gedruckt... 1618. Zond. plaats. kl. 4°. Blz. (I)—(IV), (IX)—(XII).

Blz. (V)—(VIII) ontbreken.

708. (AERSSENS, FRANC.?) Andere Vraech-al, In der haest ghestelt, om met des eersten „Vraegh-als" Vraegh-stucken, beantwoort te worden, ist moghelijck. Ghedruckt voor een

Lief-hebber der waerheyt... 1618. Zond. plaats. kl. 4°. 16 blz.

De titelplaat is een zittend dier, houdende in ieder der voorste pooten een' bloemstruik.

709. (AERSSENS, FRANC.?) Andere Vraech-al *enz.* (*als boven*). Ghedruckt voor een Lief-hebber der waerheydt... 1618. Zond. plaats. kl. 4°. 16 blz.

De titel heeft een ander filet en geen komma achter *Vraegh-stucken.*

710. (——— ——— Andere Vraech-al *enz.* (*als boven*). Den tvveeden Druck. Ghedrvckt, By 't recht voorstant in Hollandt. Anno 1618. kl. 4°. 16 blz.

711. (——— ———) Den Teghen-Uraech-al. Inhoudende Ettelicke questien of vraghen, Om Daer mede den mondt te stoppen aen den dwasen „Vraech-al"... dienende om den „anderen Vraech-al" te verstercken, ende bevorderen t'geen hy soude mogen na-ghelaten hebben. Ghedrvckt, By 't recht voorstant in Hollandt, 1618. kl. 4°. 14 blz.

712. (——— ———) Den Teghen-Uraech-al. Inhoudende Ettelijcke questien *enz.* (*als boven*). *Andere druk.* kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongenomm. blz.

De titel heeft een ander fileet en onder andere veranderingen is het motto, Prov. 26. vers. 5, met cursive, in de voorgaande met gewone letters gedrukt.

713. Den Derden Vraegh-al Aen de Heeren Pensionarissen van Leyden en Rotterdam, om van hun beantwoort te werden; ende hier uyt te amplieren de instructie aen haere Borgemeesteren respective, op 't stuck van de Waertgelders. *Zond. titelbl.* (1618.) kl. 4°. 4 ongenomm. blz.

714. Den Vierden Vraegh-al Pour tailler des besoignes. Aen den „derden Vraegh-al" die soo heus der standt van een Frontier-plaetse overweget. Ghedruckt... 1618. Zond. plaats. kl. 4°. 12 blz.

715. Vyfde Vraech-al, Tot ampliatie van het derde Vraechaltjen, ende rescriptie op des grooten Vraech-als tegenvraghe. Ghedrvckt, By 't recht voorstant in Hollandt. 1618. kl. 4°. 16 blz.

716. Den zoo-veelsten Vraegh-Al: In alder ijl by den anderen ghestelt. Anno 1618. Zond. plaats. kl. 4°. 7 blz. Met twee houtsneden portretten op den titel.

717. (AERSSENS, F.?) Nootwendigh ende Levendigh Discours,

Uan eenighe getrouwe Patriotten ende Lief-hebberen onses Vaderlandts; over onsen droevigen ende periculeusen Staet. Waer inne oprechtelijc ende levendigh verthoont vvordt; in vvat perijckel ende ghevaer vvy gheraeckt zijn, ende vvaer henen dese vervvarringhen tenderen: Met de noodighe middelen om die te remedieren. In 't Licht ghebracht, Om teghen die veleyne boecxkens, »VVeegh-schael," »Reuck-appel," » Vraegh-al" &c. ghelesen te worden. Ghedrvckt By 't recht voorstant in Hollandt, 1618. kl. 4°. 31 blz.

Vgl. blz. 243, No. 651; blz. 251, No. 693; blz. 253, No. 707, en No. 722 tot 724 hieronder.

718. (AERSSENS, F.?) Noodtwendigh ende Levendigh Discours *enz.* Om tegen *enz.* gelesen te worden. Ghedruckt *enz.* (*als boven*). 1618. kl. 4°. 24 blz.

719. (——— —) Noodtwendigh ende Levendigh Discours *enz.* Desen lesten Druck is van veel Druck-fauten gesuyvert, ende oock met ingevoeghde regelen ende woorden vermeerdert. Ghedrvckt *enz.* (*als boven*). 1618. kl. 4°. 24 blz.

720. (——— —) Practiicke van den Spaenschen raet. Dat is: Clare vertooninghe dat den Raedt door I. LIPSIUM, ER. PUTEANUM, ende FR. CAMPANELLAM, ghegeven om de... Nederlanden wederom te brengen onder 'tgebiet van dē Coning van Spangjen... alreede in't werck gostelt is, ofte noch daghelijcks in 't werck gesteldt wordt... Tot waerschouwinghe van alle Vrye, Vrome Nederlanders, insonderheyt der gener die inde regieringhe zijn. Ghedruckt uyt kracht vande Privilegien der Vrye Nederlanders... 1618. Zond. plaats. kl. 4°. 40 blz.

Zonder titelprent. — Vgl. blz. 189, No. 324—325; blz. 214, No. 477 tot 478; blz. 238, No. 617—619, en No. 722—724 hieronder.

721. (——— —) Practycke van den Spaenschen raedt *enz.* Van nieus oversien, ende van merckelijcke Druck-fauten ghesuyvert. Ghedruckt uyt kracht van de Privilegien der Vrije Nederlanders... 1618. Zond. plaats. kl. 4°. 54 blz.

Met titelprent, voorstellende den Holl. tuin, waarin drie personen een' olijftak van den daarbuiten staanden Spanjaard aannemen.

722. Remonstrantie aende... Staten vā de Landen van Hollandt ende West-Vrieslandt, van Heer JOHAN VAN OLDENBARNEVELT, Ridder, Advocaet vanden selven Lande (*in d.* 20 *April* 1618). 's Gravenhage, H. IACOBSSZ. 1618. 4°. 80 blz.

Het Privilegie is op de keerzijde van den titel opgeplakt. — Deze *Remonstrantie* is geschreven naar aanleiding van de geschriften, vermeld onder N°. 717—721 hiervoor. — Vgl. de volg. blz., N°. 725.

723. Remonstrantie *enz.* Ghedruckt nae de Copye van H. JA COBSZ *enz.* ('s Gravenh.) 1618. 4°. 40 blz.

Zoowel de paginatuur als de signatuur van dezen nadruk is verkeerd. Blz. 1—8 is genommerd: blz. 9—16 niet; blz. 17 heeft het cijfer 7; van blz. 18 tot 27 is de paginering goed, doch blz. 28 heeft het cijfer 82, en blz. 29—40 is genummerd 57—68. Signat.: A, A2, A3, B, B2, B3, C, Cij, Ciij, D, E2, H, H2, H3, I.

724. (MIJLE, CORN. VAN DER,) Ontdeckinge Uande valsche Spaensche Jesuijtische Practijcke: Ghebruyckt... by de Autheurs van tvvee Fameuse ende seditieuse Libellen: Het een geintituleert, »Noodtwendigh ende levendigh Discours" &c. Het ander, »Practijcke vanden Spaenschen Raedt" &c. Inghestelt by een Liefhebber vande VVaerheydt, ende van het Vaderlandt. 's Gravenh., H. JACOBSSEN... 1618. kl. 4°. 34 blz.

Vgl. No. 717—221 hiervoor, alsmede het volgende N°. en N°. 728.

725. (AERSSENS, F.?) Provisionele Openinghe. Uan verscheyden saecken, gestelt inde »Remonstrantie" van den Heer Advocaet van Hollandt ende West-Vrieslandt... Waerinne oock, de Nulliteyt van de ghenaemde »Ontdeckinghe van de Valsche Spaensche ende Jesuytische Praetijcquen" cortelijck wort aengewesen. Ghedrvct Wt cracht van de Privilegien der Vrye Nederlanders... 1618. Zond. plaats. kl. 4°. 59 blz.

Tegenschrift van No. 722—724 hiervoor.

726. Placcaet om alomme ghepubliceert ende gheaffigeert te worden (*door de Staten van Holl. en West-Vriesl. uitgevaardigd tegen de* »Provisionele Openinghe", *in d.* 22 *Junij* 1618). 's Gravenh., H. IACOBSSZ, 1618. gr. 4°. plano.

727. (AERSSENS, F.) Advertissement Aen alle Goede In-woonderen en Liefhebbers van dese Nederlanden. Omme van een yeder gelesen, en in het binnenste van sijn herte ghedruckt te worden. Ghedruckt uyt cracht der waerheyt-Beminners. 1618. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen blz.

De schrijver teekent zich aan het slot van zijn', den 1 Julij 1618 gedagteekenden brief: *Ter Ordonnantie van alle Lief-hebberen. I. Patriota.* — Tegenschrift van het voorgaande.

728. ——— — Noodighe Remonstrantie Aende... Staten Generael... Mitsgaders Aende... Staten van Gelderlandt, Hollandt, Zeelandt, Vtrecht, Vrieslant, Stadt Groningen ende Ommelanden, int particulier. Overghegheven ter Vergaderinghe vande... Stateu generael..., opten 30. Mey... 1618. Door den... Ambassadeur FRANCHOYS VAN AERSSENS.

Ghedruckt voor MARTEN ARENTSZ. 1618. Zond. plaats. kl. 4°. 24 blz.

Op blz. 24 staat: *Extract uyt de Noteslen* enz. — Tegenschrift van No. 724 (blz. 256).

729. AERSSENS, F. Noodighe Remonstrantie *enz.* (*als boven.*) Ghedruckt voor N. N. uwen ootmoedighen Dienaer, Anno 1618. Zond. plaats. kl. 4°. 31 blz.

730. MYLE, C. VAN DER, Vertoogh aende... Staten Generael... Teghen seecker Fameus Libel hare Ho. Mog. gepresenteert, onder den Naem van »Remonstrantie," wesende onderteyckent FRANÇOIS VAN AERSSEN (*in d.* 18 *Junij* 1618). 's Gravenh., H. IACOBSZ... 1618. kl. 4°. 48 blz.

731. AERSSENS, F. Corte Antvvoort, Aen de... Staten Generael, Overghegheven by d'Heer VAN SOMMELSDIICK, Teghens seker »Vertooch," geadvoueert, ende ghetekent CORNELIS VANDER MYLE (*in d.* 27 *Junij* 1618). Nae de copye In s'Gravenhaghe, By AERT MEURS... 1618. kl. 4°. 15 blz.

732. ———— — Corte Antwoort *enz.* (*als boven.*) Nae de Copye Ghedruckt in 's Gravenhaghe. 1618. kl. 4°. 16 blz.

733. Oprecht verhael Van het geen den 27. ende 28. Junij tusschen de Heeren VAN SOMMELSDYCK Ende VANDER MYLE Is gepasseert (*Fransch en Holl.*) Ghedruckt... 1618. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongenomm. blz.

734. Naerder Vertooch aen de... Staten Generael, Over ghegheven By den Heere VAN DER MYLE. Ende Antwoort, aen de selve... Staten Generael, Overghegheven by d'Heer VAN SOMMELSDIICK. In Augusto In s'Graven-Haghe. 1618. kl. 4°. 14 blz.

735. (AERSSENS, F.?) Naerder Openinghe, van een Hooch-wichtighe sake, Betreffende De wel-vaert van ons bedroeft Vader-landt. Dewelcke den Autheur aenvanght, met een Christelijcke betrachtinghe, onser vvonderlijcker verlossinghe, van de grauvvsame tyrannie der Spaengiaerden. Anno 1618. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 26 ongen. blz.

736. (————) Naerder Openinghe *enz.* (*als boven.*) Anno 1618. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 16 ongen. blz.

Met dezelfde titelfileet als van het voorgaande nommer. — De titel van deze uitgave heeft, onder meer veranderingen, 11, in 't voorgaande 12 regels. De woorden: „De welcke" enz. zijn in desen druk met Duitsche, in den voorgaanden met Romeinsche letters gedrukt.

737. (- - -) Cort ende waerachtich verhael van eenige

exorbitante Proceduiren, door het beleyt van weynich personen sedert seven ofte acht jaren herwaerts, jegens die vande ware Gereformeerde Religie by der handt ghenomen ende int werck ghestelt. Ghedrvckt By't rechte voorstant van Orangien, Tot teghenstandt van Spangien. 1618. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongenomm. blz.

738. Maetroosjes Op-Wecker.
Op, op, Maetroosjen op, ghy die legt op u kant
Vol sluymers ende vaeck, eer dat u scheepken strant:
Hoort toe wat out wat nieus, u Wacht die zal't u zegghen,
Elck past nu op syn tuych, of ghy meucht niet af-legghen.
Ghedruct... 1618. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 16 ongenomm. blz.

739. Ureden-clacht, Aen alle die vereenichde Nederlanden. Waer in den Vrede haer beclaecht datse onder den schijn van Vrede ofte Trevis, beyde uyt die Kerckelijcke ende Burgerlijcke regeringhe verdreven ende verbannen wort *enz.* Door G(EERAERT) A(ERTSZ?) 1618. Zond. plaats. kl. 4°. (II) en 18 blz.

740. Placcaet Uande... Staten van Hollandt ende West-Vrieslant, tegens het seditieux spreecken, het inbrengē, drucken, verkoopē, ofte stroyen van alderhande argerlijcke eñ seditieuse Boecxkens, Liedekēs etc. Eñ waer na alle Druckers hen voortane sullē hebbē te regulerē (*in d.* 19 *Junij* 1618.) 's Gravenh., H. IACOBSSZ, 1618. Met Previlegie. kl. 4°. Met het titelbl. 6 ongenomm. blz.

741. (TAURINUS, J.) Bloem-potgen, Van Verscheyden Bloemen. Ghepluckt uyt den Hoff vande Geldersche Contra-Remonstranten, Doch meest uyt het Schrift van CORNELIS VAN DUNGEN: Daer in den schadelicken ende fenijnighen Reuck der selver cort ende claer wordt aen-gewesen; Midtsgaders eenighe Gravamina aen den Synodum van Arnhem. Door Theophilvs Philelevthervs... Ghedruckt... 1618. Zond. plaats. kl. 4°. 24 blz.

742. (GREVINCHOVEN, N.) Thien Contra-Remonstransche Positien, Uoor Grouwelijc en Afgrijselijc verklaert in de laetste Geldersche Synode tot Arnhem ghehouden; ende in Druc uyt-ghegheven tot opweckinge der Remonstranten, om vande Synoden noch wat goedts te hopen... Rotterdam, M. BASTIAENSZ. ... 1618. kl. 4°. (X), 28 en (II) blz.

743. Grovwel, vande Contra-remonstrantschghesinden, in den

Synodo Provinciael van Gelderlandt, A°. 1618. in Julio ghehouden, verfoeyt ende ghedetesteert: vervaet in sekere Thien Poincten ofte Artijckelen, onlanghs van weghen de Heeren Staten des Furstendoms Gelre ende Graefschaps Zutphen uytghegheven. Waer neffens Sijn gevoeght eenige Plaetsen... uyt verscheyden Autheuren... voor Leeraren in de Gereformeerde Kercke bekent, ghetrocken, niet veel (soo't schijnt) van die thien poincten verschillende. Met een Na-reden ende eenighe speciale Na-vragen aen alle Contra-remonstrantschgesinden, *enz.* Ghedruckt..., 1618. Zond. plaats. kl. 4°. 26 blz.

744. Schriftelicke Conferentie Tusschen de Kercken-Dienaren des Vorstendoms Geldre ende Graef-schap Zutphen, Aenghevanghen Anno 1617. ende in hare Provinciale Synode in Junio ende Julio Anno 1618. volbracht: Aengaende de vyff Artijculen metten ghevolghe van dien. Hier is noch by-ghedaen eene Voor-reden vervatende den oorspronck ende voort-gangh der Kerckelijcke svvaricheden. Delf, IAN ANDRIESZ.... 1618. kl. 4°. (XXIV) en 72 blz.

745. Pvblicatie Uande E. Uroetschap der stadt Utrecht, van weghen die ware Ghereformeerde Religie. Ghedaen den 27. July, 1618. Vtrecht, IAN AMELISSZ, int vergulden A. B. C. breed folio plano.

746. Propositie vanden Heer DE BOYSYE Ambassadeur extraordinaris van Vranckrijck, aen... de Staten Generael... Gedaen... in haren Raedt, vergadert inden Haghe, den 14. Augusti 1618. Gheexhibeert ende overghelevert... den 15 Augusti 1618. Ghedruckt... 1618. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongenomm. blz.

Met het wapen van den gezant op den titel.

747. Propositie *enz.* (*als het voorgaande*). Ghedruckt... 1618. kl. 4°. 7 blz.

Andere druk. Met kruisvormig fileet op den titel.

748. Placcaet Uande... Staten Generael... op het afdancken ende licentieren vande nieuwe aengenomene Waert-gelders (*in d.* 18 *Aug.* 1618). 's Gravenh., H. IACOBSSZ, 1618. kl. 4°. Met het titelbl. 5 ongenomm. blz.

749. Placcaet *enz.* (*als boven.*) Vtrecht, ABRAHAM VAN HERRVVIJCK, inde Backersteech. Nae de Copije van H. IACOBSZ. 1618. breed folio. plano.

---

750. Also by de veranderinge geschiet binnen de Stadt Utrecht *enz.* (*Publicatie van de Staten-Generaal van het gevangen nemen van* OLDENBARNEVELT, HOOGERBEETS *en* DE GROOT, *in d.* 29 *Aug.* 1618). 4°. plano.

751. s'Princen van Oraigniens Incomste tot Haerlem, De verkiesinghe des Raedts, met het gene voorder gepasseert is sints syn comste aldaer. Amst., BROER JANSZ.... 1618. kl. 4°. Met het titelbl. 4 ongenomm. blz.

752. (UYTENBOGAERT, J.) Remonstrantie By de zes Colloquenten Uander Remonstranten weghen in de Haechsche Conferente (*sic*) bekent, overghegheven aen de... Staten van Hollandt ende West-Vrieslandt in September lest-leden. Waer in sy haere bedenckinghen openen over het houden der Synoden, ende billijcke conditien voorslaen, op de welcke zy bereydt zyn in de selve Synoden te verschijnen. Rotterdam, M. BASTIAENSZ... 1618. kl. 4°. 49 en (I) blz.

753. (———————— —) Remonstrantie *enz.* (*als boven, met verbetering van* Conferent *in* Conferentie). Den tweeden Druc. *Adlaar, bij denzelfden.* 1618. kl. 4°. 49 en (I) blz.

754. ———————— — Remonstrantie ... ghepresenteert in Novembri deses Jaers 1618. Aen de... Staten Generael... mitsgaders der selver Provincien... Gouverneurs, Nopende het presenteren van sijne verantwoordinge tegens seeckere beschuldingen FESTI HOMMIJ, aen den Synodum Nationalem, mitsgaders ronde verclaringhe over verscheyden geruchten t'onrecht hem uagestroyt. Leyden, GOVERT BASSON, 1618. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongenomm. blz.

755. Eenighe vraghen By de... Burgermeesteren voor-gestelt, dienende tot naerder openinghe over het houden eens Nationalen Synodo. Met de antwoorde der Kercke. Gedruckt... 1618. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

756. Afbeeldinghe des Synodi Nationael, Met de sidt plaetsen der... Staten Generael, als in Heemsche ende uyt Heemsche Professore (*sic*) *enz.*, gehouden binnen Dordrecht. An. 1618. Ghedruckt voor NICLAES GEELKERCK (*te Leyden*). Zond. plaats of jaar. kl. 4°. Met het titelbl. 11 ongen. blz.

757. (BARLAEUS, CASP.) Clachte ende Bede der Remonstranten hier te Lande, aen den... Prince van Oraengien *enz.* Ghedruckt... 1618. Zond. plaats. kl. 4°. 14 blz.

758. Placcaet Uande... Staten Generael... teghens het Inbrenghen, Drucken, Uerkoopen ofte stroyen van alderhande

argerlijcke eñ seditieuse Boucxkens, Liedekēs etc. (*in d.* 27 *Dec.* 1618.) Ende waer nae alle Druckers hen voortaen sullen hebben te reguleren. 's Gravenh., H. IACOBSSZ, 1618. Met Privilegie. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

759. Vrevghden-ghesanck over de schoone veranderinghen in 't Urye Nederlandt, door Het kloeck beleyt der Staten Generael, Met Het Eedele Huys van Nassovvve. Ende Antwoort in dicht, op het schandich leughenachtich fameus Libel, 'tonrecht genaemt: „Eenvuldige vvaerschouvvinge aende vreemdelinge"... Amst., Voor LAURIS HEMLING, 1618. kl. 4°. Blz. (I)—(VIII).

760. Gvlden legende Van den Nieuwen S^t^. Jan. Dat is: Cort verhael van den Edeldom, deuchden, ende handelingen van Meester JAN VAN BARNEVELT, ghewesene Advocaet van Hollandt ende West-Vrieslandt... Ghedruckt... 1618. Zond. plaats. kl. 4°. 36 blz.

De titel heeft in houtsnede het portret van OLDENBARNEVELT, borstbeeld, van voren, blootshoofds, zonder mantel, en de woorden *nieuwen. S. Jan.* op een aan 't portret gehecht piedestal.

761. Gvlden legende *enz.* (*Andere druk.*) Ghedruckt... 1618. Zond. plaats. kl. 4°. 36 blz.

Het portret in houtsnede van OLDENBARNEVELT op den titel staat hier in een' ovalen rand; borstbeeld, van voren, met baret, hermelijnen mantel en de orde van het gulden vlies; de woorden *Nieuwen S. Jan* staan hier afzonderlijk onder het portret gedrukt. Achter het titelblad is gebonden een grooter portret van OLDENBARNEVELT, in plaatdruk; borstbeeld, van voren, blootshoofds, met hermelijnen mantel, in een' ovalen rand, met randschrift: Joannes ab Oldenbarnevelt Eqv. D. Berkel. Roderisae & Adv. et Cust. Magni sigili et archiv. Holl. Et Westfr. etc. en de Holl. vertaling hiervan als onderschrift.

762. Gvlden legende *enz.* TWeeden Druck verciert met een Voorreden. Ghedruckt... 1618. Zond. plaats. kl. 4°. 36 blz.

Met titelgravure, waarop OLDENBARNEVELT als afgod is voorgesteld en door verschillende personen wordt aangebeden. — Vgl. voorts op het jaar 1663.

763. Verclaringe van den Gouden Stock, Die daer spreeckt.
Een oudt Schipper van Monickendam,
Daer ons den vroomen Heldt uyt quam
Die eerst den Spanjaer t de zee deed' ruymen,
Sprack als volght, naer Scheep coustuymen.

Ghedruckt voor den ziende. Anno 1681 (1618). Zonder plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 12 ongenomm. blz.

Met titelgravure, waarop het trekken om den gouden stok is afgebeeld. — De voorafgaande *Verclaringe* is op rijm.

764. Verclaringhe van den Gouden Blaes-balck, Van den Spaenschen Schalck.

Om Signoors Practijcken t' ontdecken, „en te sien,
Is dit Gedruckt sonder gecken„ sesthien hondert achtien.

Zonder plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 11 ongenomm. blz.

Met titelgravure, waarop men een' Spanjaard, geholpen door een' Jezuïet, door een' blasbalg goudstukken ziet schieten, welke door OLDENBARNEVELT en de zijnen in een kleed worden opgevangen.

765. Verclaringhe van Jvstitia ende Levendige verthooninghe van t' gheen over veel Jaren is gheschiet, als mede noch teghenwoordich geschiet. Uyt Amsterdam voor de goede Patriotten ghetrou, Die beminnen Gods Kerck, t'Lant, metten Prins van Nassou, Anno 1618, kl. 4°. Met het titelbl. 11 ongenomm. blz.

Achteraan een 8regelig, uit 2 coupletten bestaand gedicht, geteekend: J. R. Op het titelblad het geëtste portret van Prins MAURITS.

766. Den Arminiaenschen Dreck-waghen Gheheel Naer het leven afghebeelt ghelijck de Letters binnen uytwijsen sullen (*rijm*). Ghedrukt tot Amsterdam op de Beurs. 1618. kl. 4°. Met het titelblad 7 ongenomm. blz. Met titelpl., welks verklaring de laatste blz. bevat.

767. Toneel der Arminianen (*rijm*). Zonder plaats of jaar. kl. 4°. 20 blz. Met titelplaat.

(*Onderaan*) Daer Ov'rhant. Eendracht. Faem en Wackerheyt. vertelt,
In wat Staet Neerlant is door Spaensche List gestelt.
En hoe die onder schyn van 't Lants getrouwe vrēnden
Gestraft syn omdat sy het Lant niet Trou en dienden.

Ter wederzijde van dit vierregelig onderschrift:

Loopt toe loop toe 'tis boven 'tmallen De stok moet wech Of de Wagen vallen.	Weest Waeker (*sic*) en voorkomt u Schaden. Het Spaansch Vergift Leyt in de Raden.

Het gedicht is onderteekend: 'k Sal vvilt Godt, *en gevolgd door een* Bede-Liedt *met het refrein:* En geeft doch vreed, ô Heer in onze daghen.

768. Wonderlijcken Droom vande Schoolhoudinghe van Mr. IAN VAN OLDENBARNEVELT. Met de verclaringhe van dien.

Wij leeren lustich voort, en dat om aan te vangen
De reys na Spangien toe, daer na wij seer verlanghen.

Zonder plaats of jaar. kl. 4°. Met het titelblad 15 ong. blz.

Met titelgravure, waarop OLDENBARNEVELT schoolhoudende wordt

voorgesteld, met een' stok in de eene, en een papier in de andere hand, enz.

---

768. Een kleene Heldere ende klaere Spieghel der theologie Waer inne... verthoont ende ghesien wordt, hoe dat der Contra-Remonstranten Leere niet uyt der Joden, Turcken, Saracijnen, ende Jesuwijten, etc. Slijckborne, maer uyt de springhende Fonteyne des Godtlijcken woorts gheschept ende gheput sy, teghen het schandelijck Calumnieren van IOANNES WTENBOGAERT, TAURINUS, ende andere Remonstranten *enz.* Door DOMINICVM VINSEMIVM, Dienaer des H. Euangeliums tot Schardam, ende van de Heerlyckheydt van Etershem... Amst., voor TITUS ROELANDUS, in de Spinstraet (*gedrukt bij* PAULUS VAN RAVESTEYN). 1618. kl. 4°.

De *Toe-eygening*, aan Prins MAURITS, de Staten-Generaal en de *Ghetrouwe Magistaten* van Holland, is gedagteekend 16 Nov. 1618.

1619 *).

770. Corte beschijvinghe ende Affbeeldinghe des seer grooten ende schrickelijcken Comeets, de vvelcke den 27 November... 1618 ons verschenen is. Mitsgaders veel schoone Exempelen van verscheyden Cometen. Leyden, JACOB MARGUS... wt. ghegeven tot een nieuwen Jaer 1619. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongenomm. blz. Met eene gravure op den titel.

Tot beter verstand der beide volgende nommers 772 en 773 zijn dit en het volgende nommer hier mede opgenomen.

771. Corte beschrijvinghe... verschenen is. In den tweeden Druck bygevoecht, wat van deze Comeet sedelt (*sic*) den 15en December, tot 30en December geobserveert is. Leyden,

---

*) Gerangschikt in de volgende orde:

a. Geschriften, die met de politiek-kerkelijke geschillen in geen regtstreeksch verband staan.

b. Geschriften over de synode.

c. Gebeurtenissen die in 1619 hebben plaats gehad, met de blaauwboekjes en paskwillen daarop (Vgl. mede op de jaren 1663 en 1664); de geschriften van de Remonstrantsche ballingen en andere algemeene polit.-kerkelijke stukken.

JACOB MARCUS... wt ghegeven den 12 January 1619. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongenomm. blz.

Met dezelfde titelplaat als op het voorgaande.

772. Uerklaringhe... de dreyghementen Godts, die wy aenmercken in... schouwen vanden Comeet, gesien in 't Jaer... 1618 (na de konst der Astro... van oude Doctooren daer op gheschreven, te weten, nae dat de vert... gho geschiet, in 't Oosten ofte Westen, oock nae de teeckenen des Hemels ofte Zodiac, daer de Comeet in gesien wort, als mede nae dat de steert lanck ofte kort is. Ghepractiseert door Mr. BALDUINUM NICOLAI, beminder der loffelijcke... Matimatischer konsten. Gedruckt tot Amst., by BROER JANSZ. op de Nieuwe-zijds... (*het overige is weggesneden*). kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongenomm. blz.

Sommige woorden van den titel zijn weggesneden, hetgeen hier door stipjes is aangeduid. — De schrijver die van zich zelven getuigt: „Ick spreke als onpartijdich, ick spreke aen beyde syden, ofte Remonstranten ofte Contra-Remonstranten genaemt zijn," neemt uit het verschijnen van den komeet aanleiding om o. a. ook over de kerkelijke geschillen te spreken en tot vrede en eensgezindheid aan te sporen.

773. (CATS, J.?) Aenmerckinghe op de tegenwoordige Steert-sterre, Ende den loop deser tijden so hier als in ander Landen, Met aenwijsinge vande rechte wetenschap om alle teykenen des Hemels, ende vreemde Gesterten wel ende loffelijck uyt te legghen... Zonder plaats of jaar. 4°. Met het titelbl. 20 ongenomm. blz. Met eene gegraveerde titelplaat.

Aan de keerzijde van den titel vindt men eene approbatie van de Staten van Zeeland, in d. 2 Jan. 1619.

774. Oorloghen van Boheemen: Mitsgaders alle battalien, in nemen van steden ende castelen, so wel in Hongarijen, Oostenrijck, Moravijen, Meren, als Boheemen, met de kroninghen des Keysers als Koningen van begin tot desen huydigen dage... Leyden, nae de copye van Praghe, voor FRANS FRANSSZ. (1619?). 4°. Met het titelbl. 20 ongenomm. blz. Met gravure op den titel.

---

775. Corte ende naeckte Ontdeckinghe van de Bedrieghelijckheydt des Dordtschen Synodi, In't smeden van seeckere Artijckelen van Moderatie en onderlinghe Verdraegsaemheyt, tusschen den Remonstranten ende Contra-Remonstranten. Ende syn hier noch byghevoeght, 34. Artijckelen,

vervattende 'tghevoelen des Remonstranten, (nopende de Goddelijcke Praedestinatie metten aenkleven van dien)... inden Synodo overgelevert den 13. en 16. Decemb. 1618. ende daer na klaer en breet bevvesen. Ghedruckt... 1619. Zond. plaats. kl. 4°. 23 blz.

776. Verroogh (*sic*) ende Supplicatie, By de Remonstranten gecitteerde ende Ghedeputeerde, op het Synodes Nationnael tot Dordrecht... den 26. Januarij 1619. afghesonden: Aen den... Prince van Oraignen, etc.... Ghedruct... 1619. Zond. plaats. kl. 4°. 13 blz.

Achteraan in H S. een Extract uit de Resolutiën der Staten van Holland en West-Vriesland in d. 25 Julij 1628.

777. Oratie DAVIDIS PAREI, Professoor in de H. Theologie tot Heydelbergh, van 't Nationael Synodus tot Dordrecht. Midtsgaders Des selven oordeel, aengaende de vijf Remonstrantische Artijckelen. Ghedaen in 't Latijn tot Heydelbergh den 1. Februarij, Anno 1619... over-gheset door PETRUM IACOBI AUSTRO-SILVIUM (PIETER JACOBSZ. SEMMES VAN ZUIDERWOLDE)... 't Amstelredam, HENDRICK LAURENTSZ., op 't Water, in 't Schrijf-boeck. Anno 1619. Met consent van... Burgermeesteren der stadt Amsterdam. kl. 4°. 35 blz.

778. (DWINGLO, B.?) Nulliteyten, Mishandelinghen, ende onbillijcke Proceduren des Nationalen Synodi, ghehouden binnen Dordrecht, Anno 1618. 6119 (*sic*). In 't korte ende rouwe af gheworpen ten dienste ende onderrechtinghe van alle de ware Christelijcke, doch nu bedruckte, Ghemeynten... Ghedruckt inde Druckerye van N. N. 1619. kl. 4°. Met het titelbl. 18 ongenomm. blz.

779. Request aende... Staten Generael... Van weghen De Remonstranten, gheciteerde ende gedeputeerde tot den Synodum Nationael binnen Dordrecht. Ghedruckt... 1619. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 7 ongenomm. blz.

780. (HOLLINGERUS, H.) Reqveste Uerduytscht uyt de Latijnsche Tale, Aen de... Staten Generael; op den Synode Nationnael, binnen de Stadt Dordrecht vergadert. Ghedruckt... 1619. Zond. plaats. kl. 4°. 8 blz.

781. Oordeel des Nationalen Synodi van Dordrecht, over de Theologie ofte Leere CONRADI VORSTIJ (*in d.* 4 *Mei* 1619)... Mitsgaders De Resolutie vande... Staten van Hollandt ende West-Vrieslandt daer op ghevolght (*in d.* 27 *Junij* 1619).

'sGravenh., H. IACOBSSZ... 1619. kl. 4°. Met het titelbl. 7 ongenomm. blz.

782. Oordeel des Synodi Nationalis Der Gereformeerde Kercken van de Vereenichde Nederlanden: ghehouden binnen Dordrecht, Inden Iare 1618. ende 1619... Over De bekende Uijf Hooft-stucken der Leere, daer van inde Gereformeerde Kercken deser Vereenichde Nederlanden verschil is gevallen. uytghesproken op den 6. May. 1619 uyt het Latijn ... overgheset. Met Privilegie voor seven Iaren. *Met voorafgaande titelprent in houtsnede, waarboven* Synodvs, *en waaronder:* Tot Dordrecht, by ISAAC IANSSEN CANIN, ende zyne Medestanders. 1619. kl. 4°. (X) en 114 blz.

De laatste bladz. is genommerd 58 in plaats van 114. — Achteraan in H.S. een fragment van de Sententie uitgesproken over CAROLUS RYCKEWAERT, en de hierop gevolgde Resolutie der Staten Generaal. — Vgl. blz. 272, N°. 824.

783. Oordeel *enz.* (*als het voorgaande*). kl. 4°. (XII) en 114 blz.

De laatste blz. is goed genommerd. — Boven de houtsnede leest men: *Oordeel van het Synodvs Nationael ghehouden binnen Dordrecht.*

784. Oordeel *enz.* (*als het voorgaande*). kl. 4°. (XII) en 96 blz.

Compresser druk bij dezelfden.

785. Oordeel *enz.* (*als het voorgaande*). Na de Copye Ghedruckt tot Dordrecht. 1619. kl. 4°. (IV) en 36 blz. *Zonder houtsnede.*

786. Belydenisse des Gheloofs der Ghereformeerde Kercken in Nederlant. Overghesien in de Synode Nationael laetst ghehouden tot Dordrecht, Ende uyt last des selven uytghegeven... Tot Dordrecht, By FRANSOYS BORSALER, Medestander van ISAAC JANSZ. CANIN. Met Privilegie voor 7 Iaren. 1619. kl. 4°. (IV) en 50 blz.

Met dezelfde houtsnede als in N°. 782—784 hierboven, doch met het opschrift: *Belydenisse des Gheloofs.*

787. Handelingen des Nationalen Synodi... Door authoriteyt Vande... Staten Generael... gehouden tot Dordrecht in... 1618. en 1619. Na dat de Wtheemsche Theologanten vertrocken waren, Gemeynelijck genaemt Post-Acta, ofte Na-Handelingen. Uyt de Latijnsche... Tale overgeset. 's Gravenh., J. SCHELTUS... 1669. 4°. 52 blz.

788. Acta Ofte Handelinghen Des Nationalen Synodi... ghehouden door authoriteyt der... Staten Generael... tot Dordrecht Anno 1618. en 1619. Hier comen oock by de volle Oordee-

len vande vijf Artijckelen. Dordrecht, ISAAC IANSZ CANIN *enz.* 1621. Met Privilegie der... Staten Generaal. 4°.

789. LEYDEKKER, J. Eere van de Nationale Synode van Dordregt, In den Jare 1618 en 1619. Voorgestaan en bevestigd Tegen de beschuldingen van G. BRAND, In syn » Historie der Reformatie." Met aanmerkingen op zyn sydig verhaal, ontrent de Remonstrantse Voorvallen voor, onder, als na het houden van die Synode... Amst., ISAAC STOCKMAN, op 't Rokkin, by de Gaper-steeg in Calvinus, 1705—1707. 2 dln. — één bd. 4°.

790. (EPISCOPIUS, S.) Onbillijcke wreetheyt der Dortsche Synode; Midtsgaders der ghener, die het beleyt daer over hebben ghehadt, teghen de Remonstranten in de Nederlandtsche Ghe-vnieerde Provincien, In een korte waerschouwinghe ten toone ghestelt... Ghedruckt (*Amst.*, NIC. BIESTKENS)... 1619. kl. 4°. 27 blz.

791. (———— —) Antidotvm, ende Naerder Openinghe Uan het eyghene ghevoelen des Nationalen Synodi, ghehouden binnen Dordrecht, Annis, 1618. en 1619. Tot onderrechtinge ende ondervvijsinge der ghener, die de Canones van het selfde Synode souden moghen komen te lesen; cortelijck ende Voorloopers vvijse ghestelt. Ghedruckt (*Amst.*, NIC. BIESTKENS)... 1619. kl. 4°.

792. Schandigh ende grouvvelijc Laster-dicht gheintitvleert » Een Cort Verhael Uande Sententie en Uonnis van die Joden over Christus den Salichmaker des Weereldts," en oock die schroomelijcke Sententie *enz.* van de Gommaristen, ghedaen in die Stadt van Dort, al daer inde Synode. Wtghesproken over den Hemelschen Vader, Schepper van Hemel en Aerde. Gestelt in Rijmme, door eenen Lief-hebber. Alwaer tot Antwoort is by gevoecht een cort Verhael vande vermetentheyt des Paus... ende de Tyrannije des selvighen tegen de ware Christenen vande Ghereformeerde Kercke, die hun onder sijn joc niet en willen begheven, *enz.* Door een Lief-hebber. Eerst Ghedruct tot Hantwerpen, by ANTHONI SPIRINCX, ende daer na met de Antwoorde daer by, Ghedruckt tot Breda, by STEVEN WYLICX, Anno 1619. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongenomm. blz.

Onder het Laster-dicht leest men: *Vidit P. C. C.*

---

793. Iamertiens Oft Aventuersche berouw Clacht gedaen, aen

den Ouwe trouwe Geus van de Cort Rijcke Heeren tot een Nieu-Jaer. Ghedruckt... 1619. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongenomm. blz. Met gravure op den titel.

Gedicht, met inleiding in proza, onderteekend V. E. G. B. en met de zinspreuk: *Elck heeft zijn tijt.*

794. Den Opvvecker Der oude vermaerde wijt beroemde Bataviers, ghestelt ter eeren van Godt ende sijn H. Kercke, ende alle oprechte Christelijcke Bataviers herten... Ghedruckt int Jaer ons Heeren. 1619. By E. N. No. kl. 4°. Met het titelbl. 16 ongenomm. blz.

795. Verbaal gehouden by den Heer ANDRIES DE WITH, Raadpensionaris van Dordreght, ontrent het geene voorgevallen is in de Ridderschap in het beschryven van de Heeren van Marquette en van Sommelsdyk, op den 17 January 1619. *Zonder titelblad.* (*Achteraan:*) Tot Dordrecht, by JAN GERRITSZ. 1690. Zond. plaats. kl. 4°. 8 blz.

796. UYTENBOGAERT, J. Schriftelijcke Uerantwoordinghe, Van... JOHANNIS UYT DEN BOGAERT, Predicant inden Haghe (*aan de Staten Generaal*). Op de openbaere Klock in luydinghe ende Edicte, den 19. Martij, A°. 1619, over syn Persoon gedaen. Ghedruckt... 1619. Zond. plaats. kl. 4°. 21 blz.

797. ——— Tweede Schriftelijcke Uerantwoordinghe... Aen den... Prince van Oraignen. Op de openbaere Klockinluydinghe ende Edicte, den 19 Martij, A°. 1619. over syn Persoon ghedaen. Ghedruckt... 1619. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongenomm. blz.

798. Copye, Van een Missive den ij. Aprilis 1619, aen eenen pa rticulieren (*sic*) ende oudt-bekenden vrient afgeveerdicht Door... JOHANNEM WTEN BOGAERT, Waer in Hy zijnen staet ende oorsaeck van zijne (niet teghestaende verscheyde... citatien) noncomparitie... te kennen gheeft... Ghedruckt... 1619. Zond. plaats. kl. 4°. 22 blz.

799. Placcaet Vande... Staten Generael... daer by hare Hog. Mog. allen Ingesetenen, Oock den Ruyteren ende knechten, inden dienst der selver Landen zijnde, Uerbieden hen in dienste ter Oorloge van vreemde Coningen, Potentaten, Princen, ofte in andere Landen te begheven (*in d.* 12 *April* 1619). 's Gravenh., H. IACOBSSZ... 1619. Met Privilegie. kl. 4°. Met het titelbl. 6 ongenomm. blz.

800 Der... Staten Generael... uytschrijvinghe van wegen den

algemeenen vasten ende beden-dach (*te houden op Woensdag 17 April*). Zond. plaats of jaar. kl. fol. plano.

Vgl. blz. 286, N°. 905.

801. Request, Aen... De Staten van Hollant ende West-Vrieslandt. Van weghen de Huysvrouwe ende Kinderen vanden Heere van OLDEN-BARNEVELT, Heere van Berckel, etc. Door een Liefhebber der Nederlandtsche Regeeringhe, maer niet des Paus. Ghedruckt... 1619. Zond. plaats. kl. 4°. 7 blz.

802. SIEGENBEEK, M. Verslag van de verhooren, door JOHAN VAN OLDENBARNEVELT ondergaan. Haarlem, A. C. KRUSEMAN, 1849. 8°.

803. Brief des Ambassadeurs van Uranckrijck aen de Heeren Staten Generael, den 13 Mey, 1619. Eenen Brief des Ambassadeurs van Urancrijck, aen de Heeren VAN BRAQUEL ende DORTH... 1619. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 6 ongen. blz.

804. Sententie uyt-ghesproocken ende ghepronuncieert over JOHAN VAN OLDENBARNEVELT... en geëxecuteert den 13en May. 1619 stilo nuovo... 's Gravenh., H. IACOBSZ, 1619. Met privilegie *enz.* kl. 4°. Met het titelbl. 16 ongenomm. blz.

De eerste regel der laatste bladz. heeft in dezen druk *yemant*, en de laatste regel vóór het onderschrift is: *thienden May, anno* 1619.

805. Sententie *enz.* 's Gravenh., H. IACOBSSZ... 1619. Met Privilegie *enz.* kl. 4°. Met het titelbl. 16 ongenomm. blz.

De eerste regel der laatste blz. heeft *yemandt*, terwijl de laatste regel, vóór het onderschrift, begint: *Ghepronunchieert.*

806. Sententie Vvt ghesproken *enz.* Na de copie By HILLEBRANDT IACOBSSZ. Zonder jaar. kl. 4°. Met het titelbl. 16 ongenomm. blz.

807. Sententie, uyt-ghesproocken *enz.* Deze Copyen zijn ghevolght Authentijck nae de eerste Exemplaren van HILLEBRANT IACOBSZ voornoemt. kl. 4°. Met het titelbl. 16 ongenomm. blz.

808. Sententia Lata et pronuntiata adversus IOANNEM AB OLDENBARNEVELT *etc.* Hagae Com., ARNOLD. MEVRIS. Cum Privilegio *etc.* kl. 4°. Met het titelbl. 16 ongenomm. blz.

809. Een waerachtich nieu Liedeken van de Justicie ghedaen over den ouden JAN VAN BARNEVELT... gheschiedt... binnen 's Graven-Haghe den 13 Mey 1619. Op de wijse: Wij en willen noch niet scheyden, het isser een, etc. — Een nieu Liedeken van BARNEVELT, Door eē goet Patriot

in dicht gestelt Op de wijse: Zal ic noch lāger met heete tranē. — Een Danc-Liedeken syner Excellentie, zoo vande particuliere weldaden aen synen Persoon van Godt bewesen, als voor d' overwinninghe syner Vyanden. Op de wijse: Wilhelmus van Nassauwe. (*Onderaan:*) Ghedruct na de Copije van JAN AMELISZ tot Utrecht. 1619. kl. breed fol. plano.

Deze drie *Liedekens* zijn in 9 kolommen naast elkander gedrukt.

810. Belijdenisse van LEDENBERCH, so tot Utrecht als in den Haghe, oock de doot van TAURINUS, ende die Moort van LEDENBERCH aen hem selven begaen. Zonder plaats of jaar. kl. fol. plano.

811. Sententie, uyt-ghesproocken ende ghepronuncieert over GIELIS VAN LEDENBERCH ghewesen Secretaris vande... Staten van Utrecht ende over desselfs Cadaver geexecuteert den 15 May, Anno 1619, Stilo novo. 's Gravenhage, H. IACOBSSZ... 1619. Met Privilegie. Men houdt geen Copyen voor autentijcq *enz.* kl. 4°. Met het titelbl. 12 ongenomm. blz. Met het portret van LEDENBERCH.

812. Sententie, uyt-ghesproocken ende ghepronuncieert over ROMBOUT HOGERBEETZ, ghewesen Pensionaris der stadt Leyden, den 18 May, Anno 1619, Stilo novo. 's Gravenhage, H. IACOBSSZ, 1619. Met Privilegie. Men houdt geen Copyen voor autentijcq *enz.* kl. 4°. Met het titelbl. 12 ongenomm. blz. Met het portret van HOGERBEETS.

813. Sententie, uyt-ghesproocken ende ghepronuncieert over HUGO DE GROOT, ghewesen Pensionaris der Stadt Rotterdam, den 18den May, Anno 1619, Stilo novo. 's Gravenh., H. IACOBSSZ... 1619. Met Privilegie. Men houdt geen Copyen voor autentijcq *enz.* kl. 4°. Bladz. (I)—(VIII), (XI) en (XII), (XVII). Met het portret van DE GROOT.

814. Copye vanden Brief by de Ho. Mo. Heeren Staten-Generaal, gheschreven aende respective Provintien (*in d.* 19 *Mei* 1619, *ten geleide bij de Sententie van* J. VAN OLDENBARNEVELT). 's Gravenh., H. IACOBSSZ... 1619. Met Privilegie, kl. 4°. Met het titelbl. 4 ongen. blz.

Op het titelvignet van deze uitgave heeft de leeuw geen' grond onder de voeten.

815. Exemplar epistolae a Potentissimis DD. Ordinibus Generalibus missae ad Singulas foederati Belgij Provincias

(*d.* 19 *Maji* 1619). Hag. Com., A. MEVRIS, 1619. Cum Privilegio. kl. 4°. Met het titelbl. 4 ongen. blz.

Dezelfde brief als de voorgaande, in 't Latijn.

816. BRANDT, G. Historie van de Rechtspleging gehouden in de Jaeren 1618 en 1619, ontrent de dry gevangene Heeren Mr. J. VAN OLDENBARNBVELT, Mr. R. HOOGERBEETS, Mr. H. DE GROOT. Nooit te vooren gedrukt. Rott., B. BOS, 1708. 4°. gr. pap.

817. Placcaet Vande... Staten Generael... daer by alle Inghesetenen der selver Landen, verboden werdt te houden eenighe aparte vergaderinghen ofte Conventiculen, onder decksel van oeffeninghe vande Leere inde vijf bekende controverse Religions Poincten vervatet *enz.* (*in d.* 3 *Julij* 1619). 'sGravenh., H. IACOBSSZ, 1619. Met Privilegie. kl. 4°. Met het titelbl. 11 ongen. blz.

Vgl. blz. 276, N°. 845.

818. Resolvtie By de... Staten Generael... ghenomen jeghens eenighe gheciteerde Remonstranten, ende met hun ghevouchde, op den 5den Julij 1619. 's Gravenh., H. IACOBSSZ, 1619. kl. 4°. Met het titelbl. 4 ongen. blz.

819. Resolvtie *enz.* (*als het voorgaande*). Na de Copye. In 's Gravenh., By H. IACOBSSZ, 1619. kl. 4°. Met het titelbl. 4 ongen. blz.

820. Resolvtie *enz.* (*als het voorgaande*). 's Gravenh., AERDT MEURIS... 1619. kl. 4°. Met het titelbl. 4 ongen. blz.

821. (BARLAEUS, C.?) Vertroostinghe, Aen de Remonstrantsche Kercken hier te Lande Ghesonden. Over het onrechtveerdigh Bannissement Van hare Godsalighe, Gheleerde ende ghetrouwe Predicanten, op het Nationael Synode gheciteert. Ghedruckt... 1619. Zond. plaats. kl. 4°. 14 blz.

822. Ligve Ofte verbintenisse by eenige Predicanten, meest van heuren dienst verlaten, op den 5den Martij 1619. tot Rotterdam beraemt, ende aen de kercken gesondé omme de Ingesetenen deser Landen in gestadige verdeeltheden ende scheuringe te houden. Ende De Sententie ter saecke van dien by den Hove van Hollandt over eenige van hemluyden ghevvesen. Mitsgaders De Resolutie vande... Staten Generael daer op gevolght, beyde in date den 19sten Julij 1619. ende des volgenden daeghs gheexecuteert. 's Gravenh., H. IACOBSSZ, 1619. kl. 4°. Met het titelbl. 16 ongen. blz.

823. (GREVINCHOVEN, N.) T'ghebesoigneerde Dat is T'ghene, in sekere heymelijcke vergaderinghe binnen Rotterdam, by eenighe Remonstrantsche Predicanten, Ouderlinghen, ende Diaconen, is verhandelt gheworden in Martio deses Jaers. 1619. Met Een bygaende voorreden ofte discours, waer in verthoont wort met wat recht eenighe Remonstrantsche Predicanten over de voorsz. vergaderinghe in 's Graven-Hage by den Hove van Hollandt worden ghemolesteert, ghedachvaert, gheconfineert, ende ghebannen... Zonder pl. of jaar. kl. 4°. Met het titelbl. 31 ongen. blz.

824. Resolvtie By de... Staten... van Vtrecht, mede in crachte van autorisatie vande... Staten Generael... genomen over het vertrecken van IOANNES SPINOVIUS, ende RODOLPHUS ZIJL, eertijts Predicanten binnen... Vtrecht ende van haere dienst verlaten (*in d.* 24 *Julij* 1619): Ende Die Sententie by de Gerechte der Stadt Vtrecht gewesen over CAROLUS RIJCKEWAERT, mede gewesene Predicant binnen Vtrecht ter saecke van het comploict... by eenighe Arminiaensche Predicanten in Martio 1619. tot Rotterdam beraemt ende in geschrifte gestelt om aende Kercken van haere gesintheyden gesonden te worden (*in d.* 23 *Julij* 1619). Mitsgaders Die Resolutie van de... Staten Generael daer op gevolght (*in d.* 3 *Aug.* 1619). Vtrecht, ABRAHAM VAN HERWYCK... 1619. Met Consent. kl. 4°. Met het titelbl. 10 ongenomm. blz.

Uit eene aanteekening achter de *Sententie* blijkt, dat PIETER BOR de uitgever van dit geschrift is.

825. Copye Des Briefs, van den ouden ende grysen IAN IANSEN BORS, Uoor desen gewesene Kercken-dienaer in t' Remonstrants ghevoelen tot Leyder-dorp, geduyrende wel volle 39. Jaeren, ende nu... in Ballinckschap buyten s'Lants sich onthoudende. Gheschreven Aen de... Staten des Lants Hollant ende West-vrieslant. Tot Weder-roupinghe zijner Onder-teyckeninghe op den 24. October, 1619. Ghedrvckt... 1619. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 7 ongenomm. blz.

826. Korte ende klare Uerantwoordinghe, Der Remonstranten: Teghens Verscheyden onvvaere ende ongefundeerde blaemen, die hun over handel inde Synode Nationael hier ende daer, met groote misleydinghe der eenvoudigen nagestroyt ende te laste gheleyt vverden. Ghedruckt... 1619. Zond. plaats. kl. 4°. 14 blz.

827. (POPPIUS, ED.) Christelicke vermaninghe vande Ghetrouwe Herders (teghenwoordigh uytlandich sijnde) aen haer bedruckte Gemeente... Ghedruckt int Jaer... 1619. Zond. plaats. kl. 4°. 20 blz.

Gedagteekend: In Waelwijck desen 31 July. 1619.

828. Vraghe. Oft den Christenen oft Lidtmaten der Kercken, nae dat de waerheyt die welck sy voor den Heere belijden, stout ende vermetelijck is, verdoemt, ende de Leeraers die de selfde... hebben geleert, uytgeworpen ende af geset, in conscientie vry staet ghemeenschap in den wettelijcken Godsdienst te houden met den genē die men nu Contra-Remonstranten noemt *enz.* Ghedruckt... 1619. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 16 ongenomm. blz.

829. (GREVINCHOVEN, N.) Der Remonstranten Kerck-gangh: Dat is, Uerscheydene redenen, waerom de Remonstrants-ghesinde hare afghesonderde vergaderingen niet en behooren na te laten: T'samen ghestelt in forme van eene vermaninghe aende opsienders van sekere Remonstrantsche ghemeente in Hollant, ende nu, tot ghemeene dienst der vervolghde Cruys-kercken inde Gheunieerde Provincien, in't licht uytghegheven. Ghedruckt... 1619. Zond. plaats. kl. 4°.

830. Corte Uerclaringhe, Uande Vyf Artyckelen, Daer over Tusschen de Remonstranten, ende Contra-Remonstranten, Ghedisputeert wort. Ghedrvckt... 1619. Met Onversochte Privilegie. Zond. plaats. kl. 4°. 30 blz.

831. IOHANNES CALVINUS Vreedt, bitter, vals. Dat is: Corte ende claere verbeldinghe (*sic*) Vanden Aert oft Gheest IOANNIS CALVINI hem vertoonende In sijne Tyrannie, leughenen ende scheldinghe. Ghetrocken wt IOANNIS CALVINI leere, Kerckelijcke discipline ende veel notable daden ende exempelen. Eerst gheteeckent Door eenen liefhebber der nederlantsche vryheyt in Schielandt. Naermaels Door dry woorden dienaers (M. I., A. H., B. S.) in Hollant in drucke ghestelt. Nu sonder vercortinghe oft veranderinghe door lief-hebbers der Catholijcke waerheydt wtghegheven. t'Hantwerpen, By JACOB MESENS, op de Lombaerde veste, inden gulden Bybel. Anno 1619. kl. 4°. (X), 36 en (I) blz.

De laatste blz. bevat de kerkelijke approbatie, geteekend E. S. S. T. L., en het Extract van Privilegie, verleend door de Aartshertogen.

832. (SLATIUS, H.) Den Ghepredestineerden Dief, ofte een T'samen-sprekinge ghehouden Tusschen een Predicant der Cal-

vinus-gezinde, ende een dief, die gesententieert was om te sterven. Waer in Levendigh wert voor ooghen gestelt, niet alleen hoe de Leere der Contra-Remonstranten ofte Calvinisten, in haer zelven den mensche een voet ende oorsaecke gheeft om Godlooselyck te Leven ende daer in te volherden, maer oock hoe de zelve ten hooghsten hinderlijcken is, om den Sondaer tot de waere Boetvaerdigheydt en berouw zynder zonden te brenghen... Ghedrvckt... 1619. Zond. plaats. 4°. 35 blz.

833. (CAMPHUYSEN, D. RAFAELSZ) Het Schilt Der Verdructer Ghemoederen. Dat is: Een Voorschrift, Hoe sich een yder Mensche in teghenspoet, draghen sal (*rijm*).... Ghedruckt... 1619. Zond. plaats. 4°. 8 blz.

Het gedicht van De Drucker tot den Leser, *aan de keerzijde van den titel, is geteekend* R(EINIER) T(ELLE); *het gedicht zelf met de zinspreuk* Lydt en hoopt.

834. (———— — ————) Het Schilt *enz.* (*als het voorgaande*). Den tvveeden druck. Ghedruckt... 1620. Zond. plaats. 4°. 8 blz.

835. Op de Waag-schaal.

Dit is het opschrift van een uit drie 8regelige coupletten bestaand gedicht onder eene plaat, voorstellende eene balans met schalen. Bij de eene schaal staat Armijn, *welke daarin legt:* „den rock van d'Advocaet, En de kussens van den Raedt" *en daarop een pak papieren met het opschrift:* „Theylich recht van elcke Stadt." *In de andere schaal liggen twee boeken, op het eene staat:* Inst. Calvini, *op het andere:* Beza. *Bij deze schaal staat* Gommer. *Door het zwaard, dat* MAURITS *bij de boeken legt, helt de schaal naar de zijde van* GOMARUS *over. In 't verschiet de Nevde te Utrecht, alwaar de waardgelders de wapens neêrleggen. De beide laatste regels van het 3de couplet met de onderteekening:* E. ISRAELS, *zijn opgeplakt.*

Zond. plaats of jaar. breed folio. plano.

1620 *).

836. Brief van Interdictie vande sestienden over alle vruchten ende Kerckelijcke pensioenen van Italien. Van onsen H.H. PAULUS... Paus den vijfden (*in d.* 14 *Januar.* 1620) *enz.* Herdruckt naer't Exemplaer, Gedruckt tot Rome... 1620.

---

*) Vooraan zijn de geschriften over den Boheemschen oorlog geplaatst vervolgens de politiek-kerkelijke stukken.

kl. 4°. Met het titelbl. 12 ongenomm. blz. Met eene houtsnede op den titel.

837. Post-ruyter, Aen de Pauselijcke Heylicheyt Paus PAULUM V. Door eenen voortreffelijcken Gheestelijcken Prelaet in Italiaensche sprake uyt-ghegheven. Een seer schoon ende uytvoerlijck Discours, inhoudende de redenen, daerom de samptlijcke Catholijcke stenden behooren nae te laten ende op te houden van den crijch tegen... Bohemen... Ghepresenteert binnen Roomen... 12 Januarij 1620... uyt de Hoochduytsche... sprake overghesettet. Ghedruckt... 1620. Zond. plaats. kl. 4°. 53 en I blz.

Achteraan de Pauselijke *Rescriptie* op desen *Post-ruyter*, in d. 25 Febr. 1620.

838. Uerre-kijcker. Ofte: Secrete Fransch-Engelsch-Hollandtsche instructie... aen FREDERICVS V, Paltz-grave aen den Rhijn ende Keurvorst. Overgheset uyt het Latijn... 1620. Zond. plaats. kl. 4°. 36 blz.

839. (TEELLINCK, EWOUT.) Boheemsch Geluyt Ofte Christelyck gespreck, Over het teghenwoordich Boheemsche wesen, ende de Oorloge daer ontrent ontstaen. Ingestelt tot waerschouwinghe, ende moed-gevinge van de gene, die in de selve oorlogen vermenght zijn. Door Ireneum Philalethium. Amst., voor M. IANSZ. BRANDT... 1620. Zond. plaats. kl. 4°. 58 en I blz.

840. Prophetie Dewelcke ghevonden is tot Saumeurs in Uranckrijck, in... 1620. — Prophetie trouvée *etc.* (*Holl. en Fransch.*) Ghedruckt... 1620. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 4 ongen. blz.

841. Klaer Uertoogh Van de Onwettighe Successie des Keysers FERDINANDI II. Uan weghen het Bloedt-schandigh Houwelijck van zijn Ouders... uyt den Latynschen over-geset, ende vermeerdert. Ghedruckt... 1620. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongenomm. blz.

842. Coppies de diverses lettres, les originavx desqvels peuvent estre representés, pour faire voir quelle est la forme ordinaire des procés, en la Cour Imperiale, & quelle a esté specialement la procedure tenué par l'Empereur au fait du Ban, dont il s'agit à present, & en l'execution d'iceluy, touchant le different de Boheme. La Haye, H. IACOBSSZ., 1621. kl. 4°. 27 blz.

Deze verzameling bevat brieven d.d. 1 Junij—20 October 1620.

843. Iovrnael... van alle het ghedenckweerdichste datter is

voor gevallen vanden 9 September... 1620 (op den Tocht ghedaen in den Neder-Pfaltz, ende weder te rugge:) Met die Ruyterije vande... Staten-Generael... door syn Excell. Prince HENDRICK als Generael, ende Mons. MARQUETTE Luytenant *enz.* Eyndighende op den 25. December, ghearriveert zijnde tot Embrick. Op't vlijtichste beschreven door een Lief-hebber des Vaderlants, die tot den eynde by dese Tocht geweest is. I. I. V. LOHE. In dese byghevoechde Caerte van Duytslant vindt ghy de Tocht van Prince HENDRICK met dubbelde stipkens afgestipt. Amst., BROER JANSZ., in S. Niclaesstraet, naest den verghulden Os, 1621. kl. 4°. Met het titelblad 16, van 1 tot 8 genommerde blz.

De op den titel genoemde kaart ontbreekt aan dit exemplaar.

844. Den Om-loop Ofte Afbeeldingen der Plaetsen die Marquis SPINOLA verovert heeft ontrent Franckfoort ende Mentz. Naer de Copij van Franckfort, Tot Leyden, By ZACHARIAS DE SMIT, 1621. breed folio. plano.

Plaat met de afbeeldingen van 50 steden, dorpen en kasteelen, alsmede het portret en wapen van SPINOLA, in medaillon. Onder de plaat, in drie kolommen, tekst.

---

845. Placcaet vande... Staten Generael... daer by 'tPlaccaet vanden 3 July 1619, gheconfirmeert, ende ordre ghestelt werdt teghen de uyt-ghewesen ende afgesette Predicanten; Mitsgaders Proponenten, ende andere Persoonen, soowel Mannen als Vrouwen, die ongerusticheyt in Steden ende Plaetsen, onder dexel van Religie soucken aen te rechten (*in d.* 1 *Febr.* 1620). 's Gravenh., H. IACOBSSZ, 1620. kl. 4°. Met het titelbl. 6 ongenomm. blz.

Vgl. blz. 271, No. 817.

846. Antwerpsch Placcaet Teghen alle Predicanten ende Leeraers. Gheboden ende uyt-gheroepen, by mijnen Heeren, Schouteth, Borgher-Meesteren *enz.* van Antwerpen, op den 11 Aprilis, 1620. Na de copy, Tantwerpen, by BALTHAZAR MOERENTURF. Zond. jaar. kl. 4°. Met het titelbl. 4 ongenomm. blz.

847. Sententie IOHANNIS GREVII, Ghewesen Predicant tot Heusden (*in d.* 16 *Mei* 1620). 's Gravenh., H. IACOBSSZ, 1620. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

848. Brief (*van* J. UYTENBOGAERT, S. EPISCOPIUS *en* N. GREVINCHOVEN, *in d.* 26 *Junij* 1620) aende... Staten Generael over de sententie IOH. GREVII, ghebannen int tvchthvys

t'Amsterdam. Mitsgaders Ouer eenighe saecken roerende 't Examen SAMVELIS PRINCII ende BERNHERI VESEKII, die versonden is in't Rasphuys tot Haerlem. In't Jaer 1620. Zond. plaats. kl. 4°. 22 blz.

849. Hollandsche Nieuwe Tijdinghen, te weten, Hoemen in Hollandt de strenghe Placcaten, die teghen de Arminianen ghemaeckt zijn, soeckt in 't werck te stellen, ende te executeren, met hun het Prediken te beletten eñ de Predicanten te vanghen. Nv eerst Ghedruckt den 21 Mey 1620 T'Hantwerpen, By ABRAHAM VERHOEVEN, op de Lombaerde veste, inde gulde Sonne, 1620. Met Gratie ende Privilegie. kl. 4°. 8 blz.

850. Verklaringe vande Sententien ghepronuncieert jeghens J. VAN OLDENBARNEVELT ende sijne Complicen, by de Heeren Ghedelegeerde Rechteren, vande... Staten Generael... Gedaen op den 6ten Junij 1620. 's Gravenh., H. IACOBSSZ, 1620. kl. 4°. Met het titelbl. 4 ongenomm. blz.

Vgl. blz. 269, N°. 804—808.

851. (POPPIUS, E.) Troosteliick Nieuwe-Jaer, Den Christelijcken Gemeynten der Remonstranten die inde vereenichde Neder-Landen vervolghinghe lijden, toeghesonden van weghen hare Herders ende Leeraers, om voorstant van waerheydt ende van vryheyt der conscientie in ballinghschap verdreven zijnde. Ghedruckt... 1620. Zond. plaats. kl. 4°. 32 blz.

852. EPISCOPIUS, S. Brief (*aan* P. STOCHIUS). In de welcke de gront van de Remonstranten, aengaende hare Belijdenisse ende eenstemminge in het geloove, naecktelick ontdeckt wort. Met een voor-reden (*van* D. HEINSIUS) aende... Staten Generael... 's Gravenh., H. IACOBSSZ., 1620. kl. 4°. 18 blz.

De paginering gaat van blz. 8 op 17 over. — Vgl. de drie volgende nommers.

853. (TRIGLAND, J.) Brief van SIMON EPISCOPIVS (*in d.* 5 *Aug.* 1619). Met eenighe Aenteyckeninghen ofte Commentarien breeder verclaert. Daer in verscheyden Raetslagen ende mysterien der Arminianen ondeckt worden. Waer by noch gevoecht is een Kerckelyck ende Polityck Discours, om te bethoonen dat de Arminianen geen reden en hebben, dese droeve scheuringe te voeden ende afgesonderde Vergaderingen te houden... Amst., M. IANSZ. BRANDT... Met consent der... Burgermeesteren *enz.* 1620. kl. 4°. 40 blz.

854. (EPISCOPIUS, S.) Noodige Verantwoordinge der Remonstranten. Noopende Soo wel het stellen van een eyghene en bysondere Confessie, verclaringe haers Gevoelens, vereeninge met de Lutersche: als mede, over haere Leere... Mitsgaders, Van de vruchten der Contra-Remonstranten gheloove. Dienende Tot Claere aenwijsinge ende wederlegginge vande notoire valscheden, die DANIEL HEYNSIVS... onlangs gepleecht heeft in sijne voor-rede, over seeckerē brief S. EPISCOPII... Hier uyt kan oock werden ghespeurt de ydelheyt van de Amsterdamsche Aenteykeningen op den selffden Brief EPISCOPII. Ghedruckt... 1620. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 60 ongenomm. blz.

Wederlegging van de beide voorgaande nommers.

855. (UYTENBOGAERT, J.) Contra-Discovrs Kerckelic ende Politijck dat is: Antwoordt op de Glosen ende 't Discours, met Consent van de... Regierders der stadt Amsterdam aldaer uytghegheven op... S. EPISCOPII Brief: Daer in voornemelijck gehandelt wort vande Ghesepareerde vergaderingh der Remonstranten... Tweede Druck, verrijckt ende verbetert. Gedruckt... 1621. Zond. plaats. kl. 4°. 73 en (III) blz.

Tegenschrift van N°. 853 hierboven.

856. Ivgement et Canon. Avec le serment d'approbation dv Synode National des Eglises Reformées de France tenu a Alez és Cevennes, conclu & arresté le 6. d'Octobre 1620. Du Synode National... tenu à Dordrecht l'An 1618. & 1619. Touchant les cincq Articles debatus es dites Eglises du Pays-Bas. Selon la Copie Imprimée a Nismes par JEAN VAGUENAR, & maintenant a Amst. par JAQUES DE VVACHTER, sur le Dam, 1621. Avec permission de Mess. les Bourgemaistres *etc.* kl. 4°. 10 blz.

857. Oordeel ende uytsprake, Met Den Eedt van Approbatie van het Synode Nationael der Gereformeerde Kercken van Vranckrijck *enz.* Naer de Copije *enz.* tot Amst.. voor IACOB PIETERZ. WACHTER, 1621. Met Consent. kl. 4°. 11 blz.

Vertaling van het voorgaande nommer.

858. (POPPIUS, E.) Antwoordt op de Malitieuse Calummie Der Contra-Remonstranten in de Uereenighde Nederlanden. Daer mede sy, oorsake nemende, soo uyt verscheyden andere ongefundeerde redenen, die sy voorwenden, als oock uyt de schandelijcke Afval PETRI BERTII, de Remonstrantsche Predicanten... valschelijck beschuldighen, dat sy Pa-

pisten zijn ofte na 't Pausdom hellen, ende 'tselve inde Ghemeynten hares Vaderlandts in te voeren. Anno 1620. Zond. plaats. kl. 4°. 52 blz.

859. Brieff (*van* J. UYTENBOGAERT, S. EPISCOPIUS en N. GREVINCHOVEN, *in d.* 15 *Dec.* 1620), Aen alle Remonstrantsghesinde Ghemeynten der Uereenichde Nederlanden, Ghesonden Door de Ghecommitteerde van de Societeyt der Remonstranten; Tot Uerclaringe van haer oprecht voornemen, ende goede debvoir alreede gedaen, ende noch te doen int stellen ende bevorderen van een ghemeene Confessie ende Verclaringe vant ghevoelen der Remonstranten, in saecken van Religie : dienende tot noodige contra-Waerschouwinge over seeckere Extracten, onder den naam van »Waerschouwinghe over het stellen van een Confessie" onlangs uytghegheven. Ghdruckt (*sic*) 1620. Zond. plaats. kl. 4°. 6 blz.

860. 'Themelsch Synodvs ende Rechtmatigh Oordeel gehovden tot Zion. Teghen 't Aerdsche Synodus Nationael Ende Onrechtueerdich Oordeel, Ghehouden binnen Dordrecht in de Dool-Cappelle. Anno 1618. ende 1619. Met Priuilegie des Alderhooghsten tot aen het eynde der vvereldt. Zond. plaats of jaar. kl. 4°. 96 blz.

Volgens TIELE, a. w., blz. 221, N°. 1758, met verwijzing naar BRANDT, *Hist. d. Reformatie*, IV, 414, zou dit geschrift opgesteld zijn door ARNOLD. NEOMAGUS en door H. SLATIUS veranderd en vermeerderd. Volgens CATTENBURGH, p. 107, is HEINR. MEILINGIUS de schrijver.

861. Ghewissen Doodt-steeck Der Calviniaenscher Predestinatie, Met haren ghevolge. Ghegheven door een der vernaemster Leeraren onder de uytghebannen Remonstranten, wiens naem om reden versweghen wordt. Ende in Druck vervaerdicht door een onpartydich Liefhebber der waerheydt. Harders-wijck, Door authoriteyt vande Kerck ende Synode van Dordrecht, Anno 1620. kl. 4°.

862. (FIJNE, PASSCHIER DE,) Een trouwhertighe Vermaninghe, Aen alle vrome Lidtmaten der Gemeente Jesu Christi, die in Hollandt, midtsgaders andere plaetsen teghenwoordich suchten ende caenhalsen onder de herde vervolginge, om de Waerheydt, die na de Godtsalicheyt is. Ghedruct... 1620. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 28 blz.

863. Trver-dichten Over het iammerlijck Om-brenghen des Edelen ende vvijdt-beroemden Helds IOHAN VAN OLDENBAR-

NEVELT *enz.* Gedruckt... 1620. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongenomm. blz.

864. Lachrymae Lachrymarum. dat is, Traenen der traenen, ghestort over de doot des Edele Heer IOHAN VAN OLDENBARNEVELT *enz.* Ende oock over den Om-keer van Batavia. Mitsgaders Een nieu Liedeken, ghedicht ter eeren vant Dortsche Synode. Ghedruckt... 1620. Zond. plaats. kl. 4°. et het titelbl. 8 ongenomm. blz.

865. Claech-liedt Der Remonstranten Over het beroven van hare Privilegien, ende datmen haer alle hare Rechten ende Vryheden met ghewelt soeckt te benemen... Noch is hier by-ghevoecht een Duyn-meyers Praetgen, ghestelt in maniere van 'tsamen-sprekinge tusschen Jaep en Kees... Int Jaer 1620. Zijnde een Jaer der oneenicheydt. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 4 ongen. blz.

866. (TEELLINCK, E.) Mizpa, Ofte Christelijck Gespreck, Van het rechte gebruyck des algemeenen Vasten-biddags, leerende, hoe de selve behoorde aengeleyd te werden, om profyt daer mede te doen voor de staet vande Kercke, ende het Land. Door Ireneum Philalethium... Amst., voor M. IANSZ. BRANDT... Eerst gedruckt inden Jare 1620, ende nu ten tweeden male ter occasie vanden Biddagh op den 9den October 1624 herdruckt. kl. 4°. (XIV) en 45 blz.
Vgl. bladz. 286, N°. 905.

867. Oogh-teecken Der Inlantsche twisten ende beroerten, onder t'seghel van HENRICH VAN NASSAU, Soldaet onder de Guarde des... Heldts MAVRITII... Prince van Orangien *enz.* Over-geset uyt het Latijnsche Exemplaer, ghedruckt in 's Graven-Haghe by AERT MEURIS. 1620. kl. 4°. 38 blz.
Bladz. 1—24 zijn ongenommerd.

868. Den berovden Bernevellist, Syn Leetwesen ende bekentenisse. Ghedaen door eenen die gheweest is van des Advokaets factie. 's Gravenh., A. MEURIS... 1620. kl. 4°. Met het titelbl. 15 ongenomm. blz.

869. Droom Van JOHANNES UTENBOGAERT Ende Den Bisschop van Antwerpen. Ghesien ende ghedruckt Anno 1620. In de Mater Salem. (*Amsterdam*). kl. 4°. Met het titelbl. 26 ongenomm. blz.

870. Den uyt-toght van SPINOLA, Met een Pater-noster Uoor zijnen God met drie kroonen. Eerst in 't Hoogh-duytsch beschreven door IOHANNIS TVRYN, Professor tot Padua,

Ende nu in 't Neder-duytsch over gheset. Ghedruckt Buyten Romen 1620, sonder consent van den Paus. kl. 4°. Met het titelbl. 7 ongen. blz.

871. Der Jesuyten Spieghel. Waerin elck een, bysonder de Princen en Fursteliјcke persoonen... te sien heeft. Het leven, wandel en Practijcken derselven, sonder partijschap ghestelt... by eene Gheestelijcke persoone Eerst in de Italiaensche spraecke, te Rome selfs ghedruckt. A°. 1618 (met concent van sijne superieuren) by ANTONIO BRUGIOTTI, ende... nu oock in de Nederduytsche ghetranslateert ingaende het jaer 1620. 's Gravenh. AER (*sic*) MEURIS... 1620. kl. 4°. Met het titelbl. 18 ongen. blz.

1621.

872. Copia Uande Keyserlijcke Achtsverclaringe, tegen Pals-Graef FREDERICK. Ceur-Vorst. Ende te ghelijck, de Copia, Vande Keyserlijcke Achts-verklaringhe, Tegen HANS IORRIAEN, den ouden Marck-Grave, van Brandenburgh. CHRISTIAEN. vorste van Anholdt. Ende IORRIAEN FREDERICK, Grave tot Hohenlo (*in d.* 22 *Jan.* 1621). Na de Copie, Ghedruckt... 1621. Zond. plaats. 4°. Met het titelbl. 20 ongenomm. blz.

873. Dedvctio Nvllitatvm: Qvibvs Proscriptionem in Aulâ Imperatoriâ contra Electorem Palatinum decretam, & in Imperio evulgatam, scatere; et proinde nullius roboris, valoris, effectûs aut considerationis esse; breviter probatur... Hag.-Comit., H. IACOBII, 1621. kl. 4°. 28 bladz.

874. Oratie Van den Ridder ende Heere Sr. EDUARD SAKFIELD, Ghehouden Int Opper-huys vanden Parlamente, Omtrent den 20 May Ouden Styl, Omme het selve Parlament te beweghen tot Contributie van middelen, omme den Coninck van Bohemen wederomme te stellen in Possessie van den Pals, ende andere af-ghenomen Landen. Na de Copy, Ghedruckt te Londen by B. NORTON ende IOH. BILL... 1621. kl. 4°. 7 blz.

875. Propositie Ghedaen vanden Ambassadeur PECKIUS, Inde Uergaderinghe vande... Staten Generael, met het Antvvoordt der Hooch-ghemelte Heeren, opten 25sten Meert 1621. 's Gravenh., A. MEURIS... 1621. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

Op de keerzijde van den titel vindt men de *Copye Van de Brieven van Credentie*, gedagt. Brussel 16 Maart 1621. — Vgl. de volgende blz., N°. 882—884.

876. Propositie Gedaen By de Heer Ambassadeur PECKIVS, Ridder ende Heer van Bouchoute, Cancelier van Brabant, inde vergaderinge vande... Staten Generael, opten 23en Maert, Met het antwoordt *enz.* (*als het voorgaande*). Leyden, Voor NICOLAIS GEELKERK, 1621. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongepagin. blz.

De Copye der Brieven van Credentie komen in deze uitgave niet voor.

877. Propositie *enz.* (*als N°.* 875) Met het Antwoort... opten 27 (*sic*) Meert *enz.* Na de Copy, tot Leyden, Voor NICOLAES GEEL-KERCK. Anno 1621. kl. 4°. Met het titelbl. 7 ongen. blz.

878. Propositie *enz.* (*als het voorgaande N°., mede met den foutiven datum* 27 Meert). Amst., BROER JANSZ.... 1621. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

879. *Propositie enz. Zond. titelbl.* kl. 4°. 4 ongen. blz.

Ook in deze uitgave wordt de *Copye Van de Brieven van Credentie* gevonden.

880. Acte van Urijdom Ghegheven by de Koninclicke Maiesteyt van Hispagnien ende de... Eerts-hertoghen in Brabant, etc. Aen de... Staten Generael... Dienende Tot de Propositie vanden Heere Canselier van Brabandt ende het Antwoordt daer op der Hooghgemelte Heeren Staten. Leyden, Voor NIC. GEELKERCK, Anno 1621. Na de Copye van Antwerpen met Privilegie. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

Behalve de stukken, vermeld onder N°. 875 hiervoor vindt men hier den Brief van Procuratie van Spanje, in d. 10 Jan. 1608.

881. Acte van Urijdom *enz.* Aen de... Staten Generael... Mitsgaders De Aggreatie der... Eerts-Hertoge ALBERTUS (*in d.* 27 *Jan.* 1608). Vtrecht, IAN AMELISSZ... 1621. Met Consent. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongenomm. blz.

De stukken, vermeld onder N°. 875 hiervoor, komen hierin niet voor.

882. Aen-merckinge Op de Propositie vanden Ambassadeur PECKIUS. Inhoudende een kort verhael vande wreedtheyd ende bedriegerije vanden Spaenschen Koning ende zynen Raed aen dese Landen bewesen, ende de rechtvaerdigheyd van onsen Oorlogh daer tegen... Amst., Voor M. JSZ. BRANT... 1621. kl. 4°. 58 bladz.

Vgl. N°. 875—881 hierhoven.

883. Den Getrouwen ende ver-sienden Waerschouwer: of Noot-wendighe Consideratien, Des... Vorsten MAVRITII... Prince

van Orangien, etc. Op de redenen by den Heeren Ambassadeurs overghegheven tot naerder verclaringhe... van hare Propositie, ghedaen op het stuck van Stilstandt voor veel Jaren *enz.* 'sGravenh., A. MEURIS... 1621. kl. 4°. (II) en 13 bladz.

Vgl. blz. 281—282, N°. 875—879.

884. Den Compaignon Uanden verre-sienden Waerschovwer. Thoonende met veele redenen waerom tot bevestinghe vanden Staet van dese Landen, den Oorlogh veel dienstiger is dan den Treves... 'sGravenh. A. MEURIS... 1621. kl. 4°. Met het titelbl. 12 ongen. bladz.

885. Diversche Discovrsen, Ende fantasijen opten Staet, ende huydendaechsche gheleghentheyt van het Landt. Door L. S. V. D. Liefhebber des Vaderlants (*rijm*). Zond. plaats of jaar. kl. 4°. Met het titelbl. 16 ongenomm. blz.

886. Consejo Españolesco Dat is, den Secreten Raet van Spaengnien Waer wt den Tijdt-looper Ons tijdinge brengt. Hoe den ouden Brandt-stoker in desen tijdt, met het Coninckrijck van Groot-Brittanien ende de vereenighde Nederlanden meynt om te springen. Leyden, ZACHARIAS DE SMIT, Anno 1621. Eerst met consent der... Burgermeesteren *enz.* der Stadt Amsterdam. kl. 4°. Met het titelbl. 32 ongen. bladz.

887. Nieuwe Tydingen Wt den Conseio, Ofte Secreten Raedt van Spangien. Waer-inne men als in een levendigh Tafereel kan sien, hoe dat de Spangiaert steedts swanger gaet met de op-richtinge van syne gepretendeerde Monarchie *enz.* Amst., Voor IAC. PSZ. WACHTER, op den Dam, inde Jonge Wachter, 1621. Met Consent der... Burgemeesteren *enz.* kl. 4°. 50 blz.

Hetzelfde geschrift als het voorgaande, met anderen titel.

888. Copia: van... den Ertz-hartoghe tot Oostenrijck, etc. Het Vorstendom Cleve, Graefschap van der Marck, ende Heerlicheydt Ravensteyn Gegevene Nevtraliteyt (*in d.* 31 *Maart* 1621). Utrecht, J. AMELISSZ... 1621. kl. 4°. Met het titelbl. 4 ongen. bladz.

---

889. (POPPIUS, E.) Nievwe-Jaer Uervatende Stoffe tot Goede ende vreedsame bedenckinghen ende raetpleginghen over Religions saken in dese bedroefde tyden: Voor Magistra-

ten. Leeraers ende gemeene Ingesetene vande vereenighde Nederlanden. Anno 1621. Zond. plaats. kl. 4°. 80 blz.

890. Latijnsche Aen-spraeck van M^{r}. HVGO DE GROOT aen De Kist in de welcke sijne E. uyt de Ghevanckenisse is ghedraghen den 27 Martij 1621. In Neder-landtsch Rijm naegheboetst. Met Noch een Liedeken van de Hollandtsche Thuyn, en 't Calf, van een ander. Ghedruckt... 1621. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 7 ongenomm. blz.

891. (UYTENBOGAERT, J.) Redenen, Uvaerom men in goede Conscientie metten Nederlandtschen Contra-Remonstranten... gheen geestelijcke gemeenschap houden, of den uyterlijcken Godes-dienst langher met hun pleghen en mach.... Ghedruckt tot Friburch. Met Privilegie van de Staten des Lands. Zond. jaar. (1621) kl. 4°. Met het titelbl. 40 ongen. blz.

892. Missive Van Twee Indiaensche Coninghen, aenden ... Uorst MAVRITIVM ... Prince van Orangien, etc. by de welcke sy versoecken dat haere Soonen, welcke sy mede overghesonden hebben, inde christelycke Religie mochten opgetrocken worden (*in d.* 1 *Aug.* 1620). 's Gravenh., A. MEURIS .. 1621. Met Consent. kl. 4°. Met het titelbl. 4 ongen. blz.

---

4. *Tot aan den vrede van Munster.*
(1 April 1621—30 Januarij 1648).

893. CAPELLEN, A. VAN DER, Gedenkschriften... beginnende met den Jaare 1621, en gaande tot 1632; Bij een gezameld en uitgegeven door Jhr. R. J. VAN DER CAPELLEN... Utrecht, J. VAN SCHOONHOVEN en Comp., 1777—1778. 2 dln. 8°.

1621.

894. Keyserlycke Ghenade. Dat is Kort Sommier ende verhael vande wreede eñ tyrannelijcke Executie, ghedaen door last ende bevel van den teghenwoordighen Keyser FERDINAND de II... binnen der Stadt Prage in Bohemen, opden 21... Junij, aen 44 Adelijcke en des Coninckrijcx voortreffelickste Persoonen teghens toesegginghe, pardoen ende belofte by den Keyser aen henlieden te vooren ghedaen ende gheghevon, dienende *enz.* 's Gravenh., A. MEURIS... 1621. 4°, 7 blz.

895. Copia van Eenighe Brieven, Die Hare Keyserlijcke Majesteyt, met eygener Handt gheschreven heeft, in Italiaensche sprake, ende met eene expressen Courier na Spaengien ghezonden de welcke van den Grave van Mansveldt achterhaelt... zijn, ende na den Haghe aen zijne Maj. van Bohemen gesonden *enz.* Arnhem, JAN JANSZ., 1621. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

De vijf in dit geschrift vervatte brieven, zijn gedagt 14 en 15 Oct. 1621.

896. (TEELLINCK, E.) Een Hardt Bode, Brengende quade tydinge uyt Boëmen, Met een Geestelycke Hert-Sterckinge daer tegens door Ireneum Philalethium... Amst., Voor M. IANSZ. BRANDT... 1621. Met Consent der... Burgermeesteren *enz.* kl. 4°. 27 blz.

Vgl. de volgende blz., No. 905.

897. (——— – –) De Crevpele Bode, Brengende Seeckere tydinge uyt Boëmen, Met een Christelycke waerschouwinge daer over. Door Ireneum Philalethium... Amst., Voor M. IANSZ. BRANDT... 1621. Met Consent *enz.* (*als boven*) kl. 4°. 27 blz.

Vgl. de volgende blz., No. 905.

898. Copye Uan seeckere Missiue... van den Paus GREGORIUS den XV[den] aenden Alder-Christelicksten Coninck van Vrancrijck, LOUWIJS den XIII[den] (*in d.* 12 *Julij* 1621)... Wt het Francoys... overgeset door een Lief-hebber der Nederlantsche Vtyheyt (*sic*)... Ghedruct... 1621. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 4 ongen. blz.

899. RIdderschap ende Steden Repraesenteerende die Staten... van Overijssel *enz.* (*Placcaat bij het eindigen van het twaalfjarig bestand om geene* dingtalen ofte verdragen met den Uyandt *te maken noch in eenige verstandhouding met hem te treden enz. in d.* 4 *April* 1621.) fol. in plano. Znd. plaats of naam van drukker.

900. Copia: De Eertshertoghen. ALso ons van wegen BARTHOLOMEUS VAN EGMONT *enz.* (*Sauvegarde verleend door de Aartshertogen aan het platte land van Overijssel in d.* 15 *April* 1621). Breed 4°. plano. Znd. plaats of naam van drukker.

901. Sententien Over JACOB MOM, gewesene Amptman in Maes en Wael, ende ELBERT VAN BOTBERGEN, beyde als Edelen gecompareert hebbende opte Landt-dagen van Gelderlant: Mitsgaders ADRIAEN VAN EYNDHOUTS, Schout der Over-ampts vanden Lande van Kuyck: Ghepronunticert ende gheexecu-

teert in 's Graven-Haghe, den 17 Aprilis... 1621. 's Gravenh., H. IACOBSSZ, 1621. kl. 4°. Met het titelbl. 16 ongenommerde bladz.

902. Brief Geschreven uyt Vranckryck, door een Lief-hebber der Nederlandtsche Vryheydt, nopende eenighe handelinghe van FRANCOYS AERSSENS. 1621. Zond. plaats. kl. 4°. 8 blz.

903. Placcaet Van de... Staten 's Lants van Vtrecht, Inhoudende expres verboth Dat gheene van hare Ed. Mo. Onderdanen... sullen moghen maecken eenigh verdingh met den vyant, ofte met den selven houden eenighe correspondentie *enz.* (*in d.* 3 *Mei* 1621). Utrecht, S. DE ROY... 1621. Ende nu t' Amst, by JORIS VESELER, byde Zuyder-Kerc inde Hope. kl. 4°. Met het titelblad 7 ongen. bladz.

904. Wtschryvinge Van de... Staten Generael... den algemeenen Vasten-Biddagh, (ter occasie van den aenstaenden Oorloghe) ingestelt: Den 4 Augustus 1621. Amst., Voor M. IANSZ. BRANDT... 1621. kl. 4°. Met het titelbl. 4 ongen. blz.

---

905. (UYTENBOGAERT, J.) Achabs Biddagh, dat is, Schriftuerlijck ende Politijck Discours van den Biddagh ghehouden in Aprili Anno 1619. Voor d' Wtspraeck van de Kerckelijcke ende Politijcke Oordeelen ofte Sententien over de Remonstranten ende Ghevanghene Heeren. Midtsgaders Van't »Mizpa," de »Hardt-" ende »Crevpele-Bode," uytghegheven t'Amsterdam. Anno 1620 ende 1621. Ghedruckt... 1621. Zond. Plaats. 4°.

Vgl. blz. 268, N°. 800; blz. 280, N°. 866; blz. 285, N°. 896—897.

906. Stuytinghe van een Tastelijcke Loghen al heymelyck gesonden uyt Uranckrijck, tot nadeel van... Mr. HVGO DE GROOT. Door een simpel verhael vande naeckte vvaerheydt, by syne E. ghestelt, ende in 't Latijn en Fransch uytgheheven. Nu verduytscht... Ghedruckt... 1621. Zond. plaats. kl. 4°. 6 bladz.

907. Droeve Ghevanckenisse, ende Blyde Uytkomst van DOMINICVS SAPMA Bedienaer des H. Euangeliums inde Remonstrantsche Ghemeynten Jesu Christi onder 't Cruys Vervaet in seeckere Brieven, so uyt de Ghevanckenisse, als oock daer na geschreven. mitsgaders Een Remonstrantie ofte Supplicatie des selven Gevanghen aende H.H. Burghemeesteren, Schout *enz.* der stadt Amsterdam. Ghedruckt... 1621. Zond. plaats. kl. 4°. 46 bladz.

908. VRY, F. DE, Historie ofte Kort ende waerachtich Verhael van den Oorspronck ende Voort-ganck der Kerckelijcke Beroerten in Hollandt... (*Amst.*, 1621.) kl. 4°.

De onderste helft van het titelblad is weggesneden. — Het gedeelte van den titel boven het vignet van deze uitgave is in 8 regels gedrukt; in de volgende beslaat het 9 regels. — Achteraan eene opgave der *Errata*, welke in den volgenden druk niet voorkomt. — Vgl. N°. 910 hieronder.

909. —— – — Historie *enz.* (*als het voorgaande*). Amst., IAN EVERTSZ. KLOPPENBURGH... 1621. kl. 4°.

Verbeterde druk van het voorgaande.

910. (UYTENBOGAERT, J.) Urye Aenvvysing van de Onwaerheyden, trou-loose verdrayinghen, calumnien, ende andere grove misslaghen, bevonden in de ghenoemde »Historie" Uan FREDERICK DE VRY Burghemeester der Stadt Amstelredam, aengaende de Kerckelijcke beroerten van Hollandt. Ghestelt By Forme van 't Samen-spraeck tusschen den selven DE VRY ende den Aenvvijser... Ghedruckt... 1621. Zond. plaats. kl. 4°.

911. Openinghe der Synodale Canones, Begrepen In het eerste Hooftstuck. Waer in claerlijck bewesen wort hoe onghefondeert de selve zijn, ende strijdich met de Schrifture, nature Godts, ende de gesonde reden. Vraechs-wijse voorghestelt. Br. typ. Haest. An. 1621. kl. 4°. (VIII) en 54 blz.

912. Openinghe der Synodale Canones Begrepen In het Tvveede Hooft-stuck *enz.* (*als het voorgaande*)... Ghedruckt... 1621. Zond. plaats. kl. 4°. 36 blz.

913. (EPISCOPIUS, S.) Belijdenisse ofte Verklaringhe Uan 't ghevoelen der Leeraren, die in de Gheunieerde Neder-landen Remonstranten worden ghenaemt, over de voornaemste articulen der Christelijcke Religie. (*Uit het Latijn vert. door* J. UYTENBOGAERT.) Ghedruckt... 1621. Zond. plaats kl. 4°.

1622.

914. Cancellaria Hispanica. Adjecta sunt Acta publica, Hoc est: Scripta & Epistola authenticae, è quibus partim infelicis belli in Germania partim Proscriptionis in Electorem Palatinum scopus praecipuus apparet. Adjecti sunt... FLORENS SCOPPIANI, ex Classico belli Sacri. Freistadii. Anno 1622. 4°.

915. Recit de ce qvi s'est passé en la rencontre de l'Armée du

Roy de Boheme, & celle du Duc de Baviere le $\frac{16}{26}$ & $\frac{17}{27}$ d'Auril, près de Wisloch... La Haye, Chez la Vefve (*sic*) de H. IACOBSSZ, 1622. kl. 4°. 8 blz.

916. Verhael Van 'tghene ghepasseert is inden slagh tusschen de Heyrlegers des Konings van Bohemen, ende des Hertoghs van Beyeren, den $\frac{16}{26}$ ende $\frac{17}{27}$ Aprilis, omtrent Wisloch... 's Gravenh., Wed. ende Erfgenamen van H. IACOBSSZ VAN WOUW, 1622. kl. 4°. 8 blz.

917. Heirtocht met diversche Batalien: Gheschiet onder het beleyt vanden... Grave VAN MANSVELDT, ende den... Hertoch CHRISTIAEN VAN BRUYNSWIJCK. Met alle omstandicheden tot hare monsteringhe toe, hier neffens mede een kaertjen vande 17. Nederlanden, waer in de tocht afgheteyckent is. Na de Copye van Breda, voor PIETER VANDEN BOS. Zond. jaar. kl. 4°. Met het titelbl. 16 ongen. blz.

Het op den titel vermelde kaartje wordt in dit exempl. niet gevonden, maar wel eene uitslaande plaat, welke den veldslag bij Fleury voorstelt, en in dit geschrift verklaard wordt.

918. Complement bon' Avisorum. Speciale nieuwe Avijsen. D'welcke Postilion van den grooten Leeuwe van den Gheslachte Juda gesien heeft in zijne prophetische Bloeme ende ontfanghen Involucro ofte verborghentheydt, t'welcke hem de voornaemste Koninginne in den hemelschen raedt Godes in den Woude heeft gheopenbaerdt. Dese bon' Avisa heeft Postilion uyt last zijnen ampts gepubliceert den eersten May, ouden stijl, in Anno 1622... Ghedruckt... 1622. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

919. Basuyne des heyligen Oorloogs Der Openbaringghe S. Johannis Tegen den groten Antichrist den Romschen Paus: Der welcke Diepe ende tot desen dach verborgene Gheheymnissen, van het 12 Cap. aen tot het 20. nae den rechten Sin des Heyligen Geests verclaert worden, nopende de wonderlijcke weder-voortbrengginghe der Kercke Christi, de teniet-makinghe des Paus-rijcks *enz.* sullende door den Doorluchtighsten FREDERICVM Coningh der Bohemen ende Keurvorst van den Paltz begonnen ende wt-ghevoert worden... In verlegginghe des Autheurs, int Jaer... 1622. Zond. plaats. kl. 4°.

Met zinnebeeldige titelhoutsnede.

920. Placcaet Vande... Staten Generael... Inhoudende verboth dat gheene Jesuijten, Priesters, Papen, Monicken, of andere

ghoordende Persoonen vande Roomsche gesinden, in dese Landen en sullen mogen kommē, ofte verblijven etc. (*in d.* 26 *Febr.* 1622)... 's Gravenh., H. IACOBSSZ, 1622. Met Privilegie. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

---

921. Placcaet Vande... Staten Generael... Inhoudende scherp Verboth, van uyte Vereenighde Nederlanden, op eenige Havenen, Steden ofte Plaetsen, wesende onder 'tgebiedt vanden Koningh van Spaengien eē desselfs Adherenten, geen toe-voer te moghen doen *enz.* (*in d.* 1 *April* 1622). 's Gravenh., Wed^e^ *enz.* van H. IACOBSSZ V. WOUW, 1622. Met Previlegie. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

922. Placcaet Vande... Staten Generael... daer by den Koopluyden ende Ingesetenen deser Landen, verboden werdt, niet te mogen verseeckeren oft Asscureren op Goederen *enz.* toe-behoorende de subjecten vandē Koning van Spaengien ende andere Vyanden deser Landen (*in d.* 1 *April* 1622). 's Gravenh., Wed^e^ *enz.* van H. IACOBSSZ VAN WOUW, 1622. Met Previlegie. kl. 4°. Met het titelbl. 7 ongen. blz.

923. Copye Uan seeckeren Brieff gheschreven den 17. Junij 1622. van de Grau-Bunders aen eenighe hare Religions-genoten, in die welcke sy haren staet verthoonen, ende assistentie versoecken... 's Gravenh., A. MEURIS... 1622. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

924. Ommensche oft Hardenberghsche Slacht, Daer den Vyant ghestuyt, verjaeght, ende gheslaghen is. Ende Hoe veel dooden, ghequetsten, ghevanghens daer ghebleven zyn, is te lesen. Ghedruckt Na de Copye van Swol, Anno 1622. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

Met eene houtsnede op den titel.

925. Bergen op den Zoom Beleghert op den 18 Julij 1622, ende Ontleghert den 3 Octobris des selven Jaers; Uolgens de beschrijvinge gedaen by de drie Predikanten van de Gemeynte Christi aldaer (L. DE RIJCKE, N. VAT *en* J. DU RIEU)... Middelburgh, Ghedruckt by HANS VANDER HELLEN, voor ROMBOUT VAN HAMERSTE, Boeckvercooper tot Bergen op den Zoom. A°. 1623. Met Octroy. kl. 4°.

926. Copie Translaet uyt den Turcxschen, Ghesonden van Argiers ende Tunis aende... Staten Generael, ende den... Prince van Oragnien, &c. (*in d. Octob.* 1622). Amst,

BROER IANSZ. Anno 1623. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

---

927. Brief Uan den Heere HVGO DE GROOT. aen de... Staten van Zeelandt. Roerende sijner E. aenghehaelde brieven tot Lillo (*in d. Parijs*, 6 *Aug.* 1622). In 't Jaer... 1622. Zond. plaats. kl. 4°. 6 blz.
928. GROOT, H. DE, Verantwoordingh vande Uvettelijcke Regieringh van Hollandt Ende West-Vrieslandt, Mitsgaders Eenigher nabuyrighe Provincien, sulcks die was voor de veranderingh, ghevallen in den Jare 1618... Met Wederleggingh van de Proceduren ende Sententien, jegens den selven DE GROOT ende anderen ghehouden ende ghewesen. Accordeert met het Latijnsch, ghedruckt tot Parys. Met Privilegie van den Coningh. 1622. 4°.
929. ——— — — Verantvvoordingh *enz.* Den tweeden Druck, van nieus oversien, ende verbetert. 1623. Accordeert *enz.* (*als het voorgaande*). 4°.
930. Placcaet Vande... Staten Generael... teghens seecker fameux Bouck ofte Libel, uyt-ghegheven by HUGO DE GROOT, gheintituleert, »Verantwoordinge" *enz.* (*in d.* 24 *Nov.* 1622). 's Gravenh., Wed^e *enz.* van H. IACOBSSZ V. WOUW, 1622. Met Privilegie. kl. 4°. Met het titelbl. 6 ongen. blz.
931. Des Ouden, Hoochst-gheleerden, ende wijtvermaerden II. DESIDERIJ ERASMI, Borghers van Rotterdam. Requeste Aen de E. E. Heere, Borghemeesteren, Schepenen, ende Vroetschappen der Stede Rotterdam. Ghedruckt buyten Rotterdam, Met consent van den Autheur. Anno 1622. kl. 4°. Met het titelbl. 6 ongen. blz.
    Vgl. blz. 293, N°. 949.
932. (BORKELOO, E.) Batavische Ghifte Van alle trou-hertighe Batavieren op-geoffert Den Eeuwigen, Eenigen Soone Godts Christi Jesu. Als oock Den... Heeren Regeerderen der Vereenichder Nederlanden (*rijm*)... 's Gravenh., A. MEURIS... 1622. Met Consent. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

1623.

933. Alsoo by den Hove van Hollant *enz.* (*Publicatie ter ontdekking van* HENRICK DANIELSSZ SLATIUS, ADRIAEN ADRIAENSSZ VAN DIJCK, CORNELIS GESTERANUS *en* GERARDT VELSIUS, *als*

mede Beleyders ende Aen-drijvers *van de zamenzwering tegen Prins* MAURITS, *in d.* 9 *Febr.* 1623). 's Gravenh., Wed^e^. *enz.* van H. IACOBSSZ VAN WOUW, 1623. kl. fol. plano.

934. Placcaet Vande... Staten 's Lands van Vtrecht: Tegens Verscheydene latiterende Persoonen, die men verneempt dat onder anderen bevonden worden te zijn mede-beleyders, ende aen-drijvers vande ontdeckte seer grouwelijcke ende schandelijcke Conspiratie teghens den staet *enz.* Mitsgaders tegens de wt-gewesene, ende wt-geleyde Predicanten *enz.* (*in d.* 4 (14) *Febr.* 1623). Tot Vtrecht, Gedruckt by S. DE ROY. Voor IAN AMELISSZ... 1623. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

935. Placcaet *enz.* (*als het voorgaande*). Naer de Copie, Ghedruckt by S. DE ROY, 1623. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

936. Placcaet *enz.* (*als het voorgaande, doch andere spelling*). Ghedruckt nae de Copije te Wtrecht By S. DE ROY, 1623. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

937. Placcaet Uan de... Staten 'sLandts van Vtrecht: Tegens de Conspirateurs. *Zond. titelbl. Achteraan:* Gedruckt na de Copye tot Vtrecht, by S. DE ROY. kl. 4°. 4 ongen. blz.

938. Pvblicatie. Alsoo naer de Publicatie *enz.* (*Public. ter ontdekking van* REYNIER *en* VVILLEM VAN OLDENBARNEVELT, ADRIAEN VAN DER DUSSEN, DAVID COORENWINDER, ABRAHAM *en* IAN BLANCERT, *als* mede Beleyders ende Aen-drijvers *van de zamenzwering tegen Pr.* MAURITS, *in d.* 16 *Febr.* 1623). 'sGravenh., Wed^e^ *enz.* van H. IACOBSSZ V. WOUW, 1623. kl. fol. plano.

939. Het vierdaeghsche Licht Uan Februarij, Daer in te sien is De wonderlijcke ende grouwelijcke Haeghsche Tragoedie: Ofte Conspiratie tegen het lieve Vaderlandt ontdeckt Door dese Eervvaerdighe Mannen: IAN ENGHELEN. IAN FAES. IEROEN EWOUTSZ. PIETER IANSZ BROECK. Dit dient gelesen te werden by een Boecxken » Oorloghs-Memory" ghenaempt. Ghedruekt by CLAES ARNOUTSEN, 1623. kl. 4°. Met het titelbl. 16 ongen. blz.

940. Sententien: By den Hove van Hollant ghearresteert jeghens CORNELIS GERRITSZ, gheboren van Woerden: HARMAN HARMANTSSZ van Emden; JAN CLAESZ uyt 't Zuytlandt, ende DIRCK LEENDERTSSZ van Catwijck, over haerluyder grouwelijcke ende moordadige Conspiratie, jegens den Persoon vanden... Prince van Orangien, &c. mitsgaders tegen den welstandt van 't Landt. Ghepronuncieert ende gheexecuteert

in 's Graven-Haghe, den 27. Februarij. 1623. 's Gravenh., Wed^e. *enz.* van H. IACOBSSZ VAN VVOUW, 1623. Met Previlegie. kl. 4°. Met het titelbl. 16 ongen. blz.

Het wapen op den titel heeft geen randwerk. — De 4de regel van den titel begint: *van.*

941. Sententien *enz.* (*als het voorgaande*) jegens REYNIER VAN OLDENBARNEVELT, Heere van Groenevelt: DAVID COORENWINDER, gewesene Secretaris van Berckel: ADRIAEN ADRIAENSSZ VAN DIJCK, gewesene Secretaris van Bleyswijck over *enz.* (*als het voorgaande*). Ghepronuncieert *enz.* den 29 Martij 1623. 's Gravenh., *bij dezelfden*, 1623. Met Previlegie. kl. 4°. Met het titelbl. 28 ongen. blz.

942. Sententien *enz.* (*als het voorgaande*) jegens HENRICUS SLATIUS, ghewesene Predicant tot Bleyswijck, JAN BLANSAERT, ABRAHAM BLANSAERT, ende WILLEM BARTHY, over *enz.* (*als het voorgaande*). Ghepronuncieert *enz.* den 5den May 1623. 's Gravenh., *bij denzelfden*, 1623. Met Privilegie. kl. 4°. Met het titelbl. 39 ongen. blz.

943. 't Conspiratius Collegie, verklaert den Moordt ende Brandt, ontsteken in Hollant. Zond. plaats of jaar. kl. 4°. Met het titelbl. 16 ongen. blz. Met titelplaat.

944. Sententien By Schepenen der Stadt Leyden ghearresteert jeghens IAN PIETERSZ. LIJNDRAYER, SAMUEL DE PLECKER, CORNELISZ. CLEERMAECKER, over *enz.* (*als N°. 940 hiervoor*). Gepronuncieert ende geexecuteert binnen Leyden, den 21^en Junij 1623. Leyden, JAN CLAESZ. VAN DORP, in de vergulde Son, Anno 1623. kl. 4°. 16 blz.

945. Sententie By Schepenen ende Mannen van Schielandt gearresteert jegens CLAES MICHIELSZ BONTENBAL, gewesen Secretaris van Sevenhuysen, over de grouwelijcke Conspiratie *enz.* Ghepronuncieert ende gheexcuteert in Rotterdam den 3 Julij, Anno 1636. Rotterd., JAN VAN WAESBERGHE, aende Merct inde Fame, 1623. kl. 4°. Met het titelbl. 11 ongen. blz.

946. Copie Vant Klaer Uertoogh: Gheschreven, ende onderteyckent by de eyghene handt van HENRICUS SLATIUS, in sijn gevangenisse in 's Graven-Haghe: Mitsgaders Van twee Brieven, gheschreven ende onderteyckent bij de eygene handt van IAN BLANSAERT, in sijn gevangenisse in 's Graven-Haghe... 's Gravenh., Wed^e. *enz.* van H. JACOBSSZ V. WOUW, 1623. Met Privilegie. kl. 4°. (II) en 96 blz.

Blz. 96 is genommerd 66. — Vgl. het volg. nommer.

947. (GREVINCHOVEN, N.) Naem-scherm Der Remonstranten: teghen de naemschendelycke calumnien, uytghestroyt by den Hove Provinciael in Hollant, door t' uyt geven van het Laster-schrift H. SLATII... gheintituleert »Claer Vertooch," Mitsgaders de twee brieven van IAN BLANSAERT... Gedruckt buyten 's Graven Haghe Sonder Previlegie van de Staten Generaal. Anno 1623. kl. 4°. (II) en 46 blz.

948. Request Van Mr. HVGO DE GROOT... Aen syne Coninck-lijke Majesteyt van Franckrijck over syne proscriptie ter oorsake van syne uytgheghevene Apologie. Midtsgaders D'Apostille van syne Majesteyt (*in d.* 22 *Febr.* 1623), waermede hy by de selfde ghenomen werdt in speciale Sauvegarde... uyt het Fransch overgheset... In Jaer ons Heeren 1623. Zond. plaats. kl. 4°. 11 blz.

949. (HOLLINGERUS, H.) Spongie Erasmi; Dat is Uytwissinge der Calumnien ofte lasteringhen IACOBI LEVII, Predicant van de Calvijnsche secte, haer zelve oppronekende met den schijnheyligen tijtel der ware ende zuyvere Ghereformeerde kercke tot Rotterdam. Teghen DESIDERIUM ERASMUM Roterodamum... Ghedruckt... 1623. Zond. plaats. kl. 4°. 68 blz.

Vgl. blz. 290, No. 931.

1624.

950. DWINGLO, B. Verantwoordinghe... Teghens de Publicatie van den Raet Provinciael in Hollant teghens hem ghedaen op den 11. Aprilis 1623... Het eerste Deel. T'Hantwerpen, By HYERONIMUS VERDUSSEN, de Jonghe. Anno, 1624. Tot kosten van den Autheur. 4°.

951. ——— — Tweede deel der Verantwoordinghe *enz.* (*als het voorgaande*). En met eenen beantwoort alles wat dies aengaende in de sententien ende confessien der gheexecuteerde tot sijnen laste wert ghestelt. T'Hantvverpen *enz.* (*als het voorgaande*). 4°.

Doorloopend gepagineerd met het 1e deel, doch begint de paginering na den titel en de voorrede met blz. 221, in plaats van 223.

1625.

952. BOGERMAN, J. Het Christelijck Overlijden van den... Prince, MAVRITIVS VAN NASSAU Prince van Orangien etc... Leyden,

ISAAC ELZEVIER, 1625. Met Privilegie... voor 8 jaren. kl. 4°. (XXVII) en 36 blz.

953. ———— – Het Christelijck Overlijden *enz.* (*als het voorgaande*). kl. 4°. (VIII) en 16 blz.

Compresser en verbeterde druk. — Blz. 16 is genommerd 32.

954. (TEELLINCK, E.) De Wachter Brengende tijdinge van de nacht, dat is, Van het overgaen van Breda, Met Eenen heylsamen raet, wat daer over te doen staet... 's Gravenh., A. MEURIS... 1625. kl. 4°. Met het titelbl. 24 ongen. blz.

955. Ordinantie ons Heeren des Conincx. Inhoudende verbodt vanden Coophandel mette Gerebelleerde Provincien (*in d.* 29 *Julij* 1625). Eerst tot Bruessel, By HUYBRECHT ANTHOON... 1625. Met Privilegie kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

956. Ordonnantie *enz.* (*als het voorgaande*) mette gherebelleerde Provintien. Eerst tot Breussel (*sic*) *enz.* (*als het voorgaande*). kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

957. (TEELINCK, E.) De Tweede Wachter, Brenghende tydinghe vande nacht, dat is, Van het overgaen vande Bahia, Met Eenen heylsamen raedt, wat daer over te doen staet... 's Gravenh., voor A. MEURS... 1625. kl. 4°. Met het titelbl. 51 ongen. blz.

958. (———— –) De derde wachter, Brengende tydinge vande Nacht, dat is Vande Verstroyinge van onse Vlote voor Duyn-kercken. Met Eenen heylsamen Raet, wat daer over te doen staet... 's Gravenh., Voor A. MEURS... 1625. kl. 4°. (XVI) en 32 blz.

Dit geschrift schijnt eerst zonder de opdragt aan Prins „HENRY FREDERICK VAN NASSAU," welke met den hier opgenomen titel XVI blz. beslaat, te zijn uitgegeven. Op den vroegeren titel staat, in plaats van: *Met eenen heylsamen* enz., *Met Een woordt der Verantwoordighe vanden Autheur, Teghens eenighe beschuldinghe hem nae-ghegeven.*

959. Basuyne des Oorloghs, Ofte Waerschouwinghe, aen de Vereenichde Nederlanden, dat de selvige in den Oorloge met den Coningh van Spaengien moeten Continueren... Gedruckt voor PIETER WALSCHAERT (*te Amst.*), Anno 1625. kl. 4°. Met het titelbl. 23 ongen. blz.

Met zinnebeeldige titelhoutsnede.

---

960. Brief vande Belegerde binnen Rochelle aende Predicanten, Ouderlinghen ende Diaconen vande Ghereformeerde Kercken

vande Geunieerde Provintien van alle Talen in Nederlandt (*in d.* 27 *Sept.* 1625). Ghedruckt voor ANTHONY IANSZ TONGERLOO, boeck-verkooperr (*sic*) in 's Graven-Haghe, inde Veene-straet. Anno 1626. kl. 4°. Met het titelbl. 7 ongen. blz.

961. Cort ende Grondich Bericht, Uoor alle Eenvoudighe ende Godt-lievende Menschen, om haer van de Leere, die in den Dortschen Synodo ghearresteert is, ende van de Contra-Remonstranten ghedreven wordt, een afschrik te doen hebben: Ende Daer-en-teghen de Leere der Remonstranten, inde Uijf Artyculen begrepen, voor ghewisse Waarheydt te houden, en standtvastelick te belijden. Ghedruckt tot Enghuysen int Jaer 1625. kl. 4°. Met het titelbl. 24 ongen. blz.

1626.

962. Placcaet ons Heeren des Conincx. Op het feyt vande correspondentien mette Vyanden ende Rebellen (*in d.* 11 *Mei* 1626). Eerst tot Brussel. By HUYBRECHT ANTHOON, in den gulden Arent by 't Hoff. kl. 4°. Met het titelbl. 7 ongen. blz.

963. (SCRIBANI, C.) Veridicus Belgicus, qvem avctor avxit, recensuit: e Belgico Latinvm reddidit An. Dr. Accessit Apocalypsis Batavica, item auctior, emendatior. Anno partae salutis 1626. Zond. plaats. kl. 8°.

964. Den Hollantschen Apocalypsis Urijmoedelijck uytgheleet Door Pambonem Vreimvndima. Ghedrvckt Anno 1626. Zond. plaats. kl. 4°. 23 blz.

965. Den Strick Uanden Openbaren Lasteraer, oft Wederlegginghe van den » Hollandtschen Apocalypsis." Door PETRVM QVESNELIVM I^um^. Middelb... Delf, Voor FELIX VAN SAMBIX, 1626. kl. 4°. (II) en 45 blz.

966. Spaenschen Raedt, Om die Geunieerde Provincien, te Water ende te Lande te benauwen, van alle Neeringen ende welvaren te berooven, om soo voorts de selvevige (*sic*) weder als deser zijde uytgegeven. Nae't Brabandsche Exemplaer. 's Graven-Haghe, By A. MEURIS... 1626. kl. 4°. 61 blz.

967. Ondersoeck, Oft gheoorloft is Krijgh te voeren. Ghetrocken uyt het Boeck van 't Oorlogh- en vrede-recht, in 't Latijn

ghemaeckt door Mr. HUGO DE GROOT... Amst., PETRUS POPPIUS, in de Heere-straet, in den Appel-boom, 1626. kl. 4°. 62 blz.

---

968. Extract uyt het Register vande willekeuren der Stadt Amstelredam, geteeckent Letter K. (*in d.* 17 *April* 1626, *houdende verbod van de vergaderingen der Remonstranten*). 's Gravenh., nae de Copije van Amstelredam, by A. MEURIS... 1626. kl. 4°. Met het titelbl. 4 ongen. blz.

969. Copye van Seeckeren Missive van... Prince FREDRICK HENRICK, Prince van Oraengien etc. Ghesonden aende Magistraet der Stadt van der Goude. Mitsgaders Seeckere Acte vande President ende Raden over Hollandt, Zeelandt ende Vrieslandt: Teghen de vergaderinghen der Remonstrants-gesinde (*in d.* 20 *April* 1626). Hier by is ghevoecht de laetste Publicatie by die van Amstelredam ghedaen teghen de selve Remonstrants-ghesinde (*in d.* 17 *April* 1626). Ghedruckt... 1626. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 7 ongen. blz.

Vgl. het voorgaande N°.

970. POPPIUS, E. Verklaringhe Over de woorden... Matthei XVIII, vers 7... By forme van predicatie ghestelt, ten dienste van de Remonstrantsche Ghemeente Christi binnen der Goude *enz.* Ghedruckt... 1626. Zond. plaats. kl. 4°. 15 blz.

971. (HORNHOVIUS, ANTH.) Remonstrantie Aen zijne Princelijcke Excellentie HENRICK FREDERICK Prince van Orangien... ende de... Staten Generael. Mitsgaders de... Staten... van Vtrecht (als zijne bysondere ghebiedende Heeren) waer by (onder verbeteringhe) vrede, ruste, ende eendracht, als weerde ja noodighe saken in een Koninckrijcke ende Republijcke... werden aenghepresen, ende middelen voor-gheslaghen omme de selve in dese tijdt ende ghelegentheyt in dese onse Landen... te bekomen en te behouden... Ghedruckt na de copije tot Leyden, Anno 1626. kl. 4°. Met het titelbl. 24 ongen. blz.

Vgl. de twee volgende nommers.

972. Oordeel Der E.E. Professoren der H. Theologie tot Leyden, Van seker Boexken, dat A. HORNHOVIUS, Predicant tot Emmenes, heeft doen drucken, ende aen de... Staten Ge-

nerael, als mede aenden... Prince van Oraengien over gegeven... Waer inne de... Professoren... aenwysen, hoe dwaes ende schadelijck zijn die middelen of wegen tot Vrede ende Accommodatie, die de selve HORNHOVIUS in dat zijn Boexken voorslaet. Uyt de Latynsche... tale... overgeset. Met een Voor reden, waerinne van die ende dierghelycke voorslagen van Moderatie... gediscoureert wort... Amst., Voor M. IANSZ. BRANDT... 1626. kl. 4°. 21 blz.

Gedagt. den 24 Mei 1629 en door de vier Hoogleeraren POLYANDER, RIVETUS, WALAEUS en THYSIUS onderteekend.

973. Oordeel *enz.* (*als het voorgaande.*) Tweede Editie. *Aldaar, voor denzelfden.* kl. 4°. 21 blz.

974. (GREVINCHOVEN, N.) Vertoogh van den Contra-Remonstrantschen Joabs-kus. Dat is, Ontdeckinghe vande vinnigheyt, wreetheyt ende gheveynstheydt, die zeecker bitter Contra-Remonstrant heeft gepleegt, onder decsel van eenen Uermaen-Brief aende Remonstrantsche Gemeynte van den Briel. Ghedruckt... 1626. Zond. plaats. kl. 4°. 31 blz.

1627.

975. GROTIUS, H. Grollae Obsidio cvm annexis Anni 1627... Amst., GVIL. BLAEUW, 1629. fol. Met kaarten. 25 en (II) blz.

976. Nederlandschen Uerre-kijcker, om Wt Holland te konnen sien tot in de Cancellerije van Spaignien, ofte Waerschouwinge aen alle Magistraten *enz.* Voormaels Door een Liefhebber ende voornamelijck Regierder des Vaderlands ingestelt, ende nu aen 't licht gegeven. 's Gravenh., A. MEURIS... 1627. kl. 4°. (XII) en 23 blz.

---

977. Copie vanden Brieff by den E. Heere NICLAES VAN REYGERS-BERGH Raets-Heer inden Hoogen Raet, aen syn Swagher HUGO GROTIUS geschreven op den 6en February 1627. Met Eenige Aenmerckingen tot waerschouwinge van alle vrome Patriotten daer by gestelt. Ghedruckt... 1627. Zond. plaats. kl. 4°. (II) en 37 blz.

978. Copie vanden Brief *enz.* (*Andere druk en andere spelling*). Ghedruckt... 1627. Zond. plaats. kl. 4°. (II) en 20 blz.

979. Copia vanden Brief *enz.* Hoorn, Voor MARTEN GERBRANTSZ., in de Kerck-straet, in't A, B, C. Na 't gedruct Exemplaer 1627. kl. 4°. (II) en 37 blz.

980. Verklaringe vanden... Heer NICOLAES VAN REIGERSBERG... Vertoont den 4. Martij 1627. inde vergaderinghe der... Staten van Hollandt, Op zijnen brief geschreven den 6 Februarij aen de Heer HUGO DE GROOT. *Zond. titelbl.* kl. 4°. 4 ongen. blz.

1628 *).

981. Sententien By die van den Krijgs-Rade der Uoreenighde Nederlanden gearresteert, jegens ANTHOINE L'ESTOFFÉ, ghebooren in Picardie: IACQUES AIGREMONT, van Oostende, desselfs ANTHOINE Stief-soone: PETER OCONNOR FALIJ, gebooren van Bruyssel: MICHEL GILCAU, gheboorен inde Graefschap van Barlaymont: EDMONDT RICE, Yrlander, ende RIQUELLE SOMBRET, gheboorен van Hesdin in Arthois, Huysvrouwe vande voornoemde L'ESTOFFÉ, over haerluyder voorgenomen leelijcke ende schandelijcke verraderije op de stadt van Bergen opten Zoom, ofte den Zuydt-Forte vandien. Ghearresteert in 's Graven-Haghe, op den 20sten Julij... 1628. ende tot Bergen opten Zoom geexecuteert. 's Gravenh., Wed^{e}. *enz.* van H. IACOBSSZ VAN WOUW, 1628. Met Privilegie. kl. 4°. Met het titelbl. 16 ongen. blz.

982. Vereenighde Nederlandschen Raedt, Het eerste Deel. Bewijsende met klare Exempelen ende levendige redenen, dat men dese Vereenighde Nederlanden (met Godes hulpe) in korten tijd, van de vreese ende perijckelen der tegenwoordige Oorloge kan verlossen, mitsgaders den Staet haerder Bondgenoten, redresseren ende verseeckeren. 's Gravenh., A. MEURIS... 1628. kl. 4°. 40 blz.

983. Vereenighde Nederlandschen Raedt, Het eerste Deel... Den derden druck by den Autheur gecorrigeert ende vermeerdert. 's Gravenh., A. MEURIS... 1628. kl. 4°. 40 blz.

Met eene voorrede aan de keerzijde van den titel, onderteekend: In 's Graven-Hage den 20. Iulij 1628. By my uwer Dienstwilligen J. A. M.

984. Vereenighde Nederlandschen Raedt, Het tweede Deel, Aenwijsende hoe ofte op wat manier, datmen met Godes hulpe dese Vereenighde Nederlanden, haest ende met kleyne kos-

*) Vgl. blz. 303, N°. 1013.

ten, van de tegenwoordige Oorloge sal verlossen, Mitsgaders den Staet haerder Bondgenoten redresseren en verseeckeren. 's Gravenh., A. MEURIS... 1628. kl. 4°. 60 blz.

985. Kort Uerhael Uan de ghelegentheyd des Koninghs van Spaignien. Getranslateert uyt het Hooghduytsch... 's Gravenh., A. MEURIS... 1628. kl. 4°. Met het titelbl. 15 ongen. blz.

986. SPRANCKHUYSEN, D. Trivmphe Van vveghen de Gheluckighe ende Over-Rijcke Victorie, VVelcke de Heere onse God op den 8en Septembris... 1628 verleent heeft aen de Vlote vande VVest-Indische Compagnie, onder het Beleydt vanden Heer Generael PIETER PIETERSZ. HEYN, Teghen de Silver-Ulote onser Uyanden, komende van Nova Hispania, in en omtrent de Haven van Matançe... Delf, JAN ANDRIESZ. KLOETING... 1629. kl. 4°. (X) en 80 blz.

Blz. (X) is bedrukt met het portret van PIET HEIN.

---

987. Ondersoeck Vande Wettelijckheydt der Remonstrantsche Conventiculen. Dienstich Om te bethonen dat de Remonstrantien ende Requesten die so aende Ed. Mog. H.H. Staten, als aende E. Magistraet van Amstelredam, ende anders, tegen de selve conventiculen sijn overgegeven in goede redenen sijn gefondeert. Tot Verdediging der Ontschuldige; Ende Onderrechting der Misleyde. Haerl., A. ROOMAN, in de Jacobijne-straet, inde vergulde parsse, 1628. kl. 4°. Met het titelbl. 19 ongen. blz.

988. Cort ende VVarachtich historisch Verhaal. Uan het ghene tot Amstelredam ghepasseert is, onder, en naer de beroerte, die uyt de stoute Conve ticulen (*sic*) der Arminianen ghevolght is, in Martio en Aprilli... 1628. Tot voor-stant der Waerheyt. Ghedruckt tot Aernhem, 1628. kl. 4°. 17 blz.

989. Het Lof van't langh gheoorde Beest, 't welck kalfs-vals dichter is gheweest (*rijm*). Ghedruckt... 1628. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 12 ongen. blz.

990. Redenen, Door de welcke verscheyden Magistraets-persoonen binnen der Stede vander Govde, Al over eenige Jaren gemoveert zijn geweest, ende noch huyden ten dage meer ende meer gemoveert werden, omme... te helpen verhinderen ende beletten den voortgangh der Remonstrantsche saecke... 's Gravenh., A. MEURIS... 1628. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

991. Leyds-Veer-Schuyts-Praetgen. Tusschen een Koopman ende Borgher van Leyden, (varende van Haerlem na Leyden) inhoudende de geschiedenissen voor-gevallen, tusschen TORRENTIUS ende de Magistraet van Haerlem, over zijn Examinatie of verhooringhe: Oock mede zijn ghevoelen vande Religie, ende de Proceduren die daer op ghevolcht zijn, ende oock zijn Bannissement (*rijm*)... (*Amst.*) voor WILLEM IANSZ. VVIJNGAERT, inde Gast-huys-steech by 't Stadt-huys, aen den Dam. 1628. kl. 4°. Met het titelbl. 16 ongen. blz.

Met een zeilend scheepje, in houtsnede, dat ook op de voorlaatste bladzijde voorkomt.

992. (UYTENBOGAERT, J.) Der Calvinischer Contra-Remonstrantscher Factie, ende Der selver schadelijcker Uruchten. Cort ende bundich Verhael... Ghestelt Teghen Aurelii Malefacii Loghenachtich Verhael, ende Teghen den meuytighen »Echo" ofte Oproerighen Weerklanck van L. H. D. W. door Christianvm Philopatrivm. Anno 1628. Zond. plaats. kl. 4°. 39 en (I) blz.

993. Korte Aenmerckingen Tot bewijs, Dat de vijf Artijckelen der Remonstranten, in haerzelven niet tolerabel en zijn, maer het fundament der Salicheydt ende Religie zoo verre raken, dat tot de ghemeenschap der Kercken niet moghen aenghenomen worden, die met verstant en kennisse in't ghevoelen der zelvighe staen, zonder datse al-voren tot beter verstant ghebracht zijn. Ghemeen ghemaeckt door Lief-hebbers der Waerheyt, ende der rechtghematichde Christelicke vrede... Rotterd., CORNELIS VAN DAMME, aende groote Kercke, 1628. kl. 4°. (IV) en 19 blz.

1629.

994. Propositie Gedaen by M[r]. ROVSE In het Lager-huys van het Parlement. Den... 6. Februarii 1629. nieuwen Styl. 's Gravenh., A. MEURIS... 1629. kl. 4°. Met het titelbl. 7 ongenomm. blz.

Vgl. blz. 304, N°. 1018.

995. Magna Horologii Campana: Dat is, De groote uyr-klock, ofte eene, alle de Wereldt door, Hel ende Klaerluydende, Klock, ofte Wecker, om den, voor Godt ende alle de wereldt, hoochst-rechtich, eñ billickste Defensions, ofte bescherm-krijgh, vanden gesamentlijcken, Gheconfereerden,

ende gheinteresseerden Christelicken, Evangelischen *enz.* aende handt te nemen, om daer mede den... vrede, in Duytslandt, ende andere aengrensende Nae-buyrighe Landen der Christenheydt, wederom te erlangen. Door eenen... Duytschen Patriot... Aanden dach gegeven den 20. Januar. 1629. Wt het Hooghduytsch... overgheset. Gedruckt... 1629. Zond. plaats. kl. 4°. (II) en 91 blz.

996. SPRANCKHUYSEN, D. Tranen Over den doodt Van den Grooten Admirael... PIETER PIETERSZ. HEYN. Midtsgaders syn Testament Aen de Generale Gheoctroyeerde West-Indische Compagnie. Ofte Onbedriegh'elijcke Leyd-sterre, Tot geluckige Voyagie van der selver Scheeps-Vloten... Delf, A. IANSZ. KLOETINGH... 1629. kl. 4°. (XVI) en 20 blz.

Het woord *Grooten* is op dit exemplaar beplakt met een strookje papier, bedrukt met *E. Heere.*

997. Eenige Consideratien op de inneminge van Wesel... 'sGravenh., A. MEURIS... 1629. kl. 4°. Met het titelbl. 40 ongen. blz.

998. Poincten, By Sijne Princell. Excell. (FREDERIK HENDRIK) ende de Ghedeputeerden vande... Staten Generael... aen de Gheestelijckheyt, Magistraet ende Borgherije... van 'sHertoghen-bosch gheaccordeert (*in d.* 14 *Sept.* 1629). *Zond. titelbl. Achteraan:* 'sGravenh., Wed^{e}. *enz.* van H. IACOBSSZ. VAN WOUW, 1619. Met Privilegie. kl. 4°. 8 ongen. blz.

999. PREMPART, J. Verhael oft corte Beschryvinghe Van 'tghene ghepasseert is inde seer treffelijcke ende vermaerde Beleghheringhe van 'sHertogen-Bosch. Hier by zyn gedaen, een generale Kaerte van 'tgantsche Leger, ende voorts verscheyden particuliere van d' Approches van yeder Quartier in 't bysonder... Amsterdam, Voor HENRICO HONDIO (*bij* J. F. STAM), 1630. fol. 28 blz.

1000. HEINSIUS, D. Histoire dv Siege de Boldvc, et de ce qui c'est passé es Pais Bas Vnis, l'an 1629. Faicte Françoise, du Latin... Lugd. Bat., ELZEVIER, 1631. Av. Privil. fol. Met platen en kaarten.

1001. BOXHORNIUS, M. Z., Triumphi, Dicti Serenissimis Foederati BelgI Ordinibus, terrâ marique Victoribus; ac invictiss. Principi Auriaco HENRICO FREDERICO, post Sylvam Ducis expugnatam Victori & Triumphatori Augusto. Lugd. Bat., GODEFR. BASSON, 1629. 4°. 63 blz.

1002. SOUTERIUS, D. Seer uytmuntende Nederlandtsche Uictorien:

De welcke In dese Boecken werden verhandelt, theologisch, historisch, politisch, ende ethisch. Waer toe, aenleydende oorsaecken ende materien, gegeven heeft, insonderheydt, de veroveringhe van twee vermaerde Steden, de stadt Wesel, ende SHertogenbosch... door D. S. Haerlem, HANS PASSCHIERS VAN WESBUSCH, 1630. 4°.

Dus luidt de algemeene titel van een werk, dat de volgende twee geschriften, ieder met afzonderlijken titel, titelplaat en paginering, bevat:

a. Eben-Ezer, Tot hier toe heeft ons de Heere gheholpen. Waer voor wy schuldigh zijn, Dancksegginge Van weghen de Groote Victorie, Over de... stad Wesel... op den 19. Augusti. Anno 1629. Gedaen door DANIEL SOUTERIUS Predicant... tot Haerlem. Haerlem... 1630.

b. Sené-Boher. Brandende-Bosch Vyt welckers voncken, d'overgroote Victorie vande stercke stadt 's Hertoghen-bosch... op den 17 Septembris 1629... ontstaen is *enz.*

1003. Sententien Uanden Raedt van State der Uereenighde Nederlanden, over die ghene die schuldigh geweest zijn aen het overgeven der Stadt Amersfoort, ende het huys ter Eem (*in d.* 5 *Oct.* 1629). 's Gravenh., Wed[e] *enz.* van H. IACOBSSZ. VAN WOUW, 1629. Met Privilegie. kl. 4°. Met het titelbl. 27 ongen. blz.

1004. Consideratien Ende Redenen der E. Heeren Bewind-hebberen, van de Geoctrojeerde West-Indische Compagnie inde Vergaederinghe vande... Staten Generaal... overgelevert, nopende de teghenwoordige deliberatie over den Treves met den Coning van Hispanjen. Midtsgaders Conscientieuse Bedenckingen op deze Vrage, Ofmen in goeder conscientie mach Treves maecken met den Coning van Spangjen. Haerlem, A. ROOMAN... 1629. kl. 4°. 32 blz.

De inhoud is dezelfde als van het volgende nommer, ofschoon de *Consideratien* en de *Remonstrantie* hier niet op den titel vermeld zijn.

1005. Consideratien *enz.* (*als het voorgaande*). Ende eenighe Consideratien op den Treves. Noch De Remonstrantie van zijn... Majest. van Bohemen, inde Vergaderinge van de... Staeten Generael in-ghegheven. Haerlem, A. ROOMAN... 1629. kl. 4°. 32 blz.

De eerste regel van blz. 32 van deze uitgave begint: *Treves*, en eindigt: *aen-*.

1006. Antwoordt, op sekeren Brief Evlaly, vervatende de redenen waerom datmen met den Vyandt in geen Conferentie behoort te treden. Door wien, ende met wat ordre de

selve voor den dagh gebracht ende versocht is. Ende eyntlijck dat den Treves in alle manieren schadelijck voor 't Landt is etc. Gedruckt... 1629. Zonder plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 16 ongen. blz.

1007. Antwoordt... gheen Conferentie *enz. Andere druk dan de voorgaande.* kl. 4°. Met het titelbl. 16 ongen. blz.

1008. Tractaet tegens Pays, Treves en Onderhandelinge met den Koningh van Spaignien. Waer inne meest alles, wat ten propooste van dien bygebracht kan worden, verhandelt wert... 's Gravenh., A. MEURIS... 1629. kl. 4°. Met het titelbl. 32 ongen. blz.

Achteraan staat: *Eynde des eersten Deels.* Een Tweede en Derde deel verscheen in 1630. Zie blz. 306—307, N°. 1028—1029.

1009. Discovrs Aengaende Treves of Vrede, Met de Infante ofte Koning van Hispanien, ende dese Vereenighde Nederlanden. VVaerin verhandelt werdt 1. Redenen waeromme het schijnt gheraden te sijn. 2. Antwoorden, op de voorgaende Redenen. 3. Verder Insichten, waer het niet geraden sy. Haerlem. A. ROOMAN... 1629. kl. 4°. 38 blz.

1010. Belli Detestatio. Ofte Oorlogs vervloeckinge. Door ERASMVM Rotorodamvm... Swol, voor ZACHARIAS HEYNS (*bij* FRANS JORIJAENSEN), Anno 1629. kl. 4°. Met het titelbl. 56 ongen. blz.

Met voorberigt van Z. HEYNS.

1011. Menippvs. Dialogvs Ofte T'zamen-sprekinghe tusschen Diogenes, Momvs ende Menippvs. Alles zoo pro & contra ghestelt ende ghediscoureert *enz.* Zond. plaats of jaar. kl. 4°. Met het titelbl. 30 ongen. blz.

1012. Vasticheydt Van den Staet der Uereenichde Nederlanden bestaende inde handt-havinghe der waere Christelijcke Gereformeerde aengenomene Religie, mitsgaders de tegenwoordighe wettighe Regieringhe der Landen. Gedruckt... 1629. kl. 4°. 24 blz.

1013. Publicatie Van de Staten des Furstensdoms Gelre ende Graafschaps Zutphen, Van date den 13. Maij 1628. Stilo loci. Tot Verbodt van de Conventiculen der Remonstranten ende Pausgesinde. Mitsgaders 't Placcaet van ERNEST CASIMYR Graef tot Nassauw *enz.* Stadt-houder van Frieslandt. Midtsgaders De Heeren Ghedoputeerde Staten van Frieslandt. Van date den 16. Martij 1629. Tegens de

Arminiaensche Factie. Leyden, Voor DAVID JANSSZ. VAN ILPENDAM, inden vergulden Kerck-Bybel, 1629. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

1014. LINDE, HENR. ARN. VAN DER, Van de Conscientie-dwangh, Dat is: Klaer ende Grondich Vertoogh, Dat de... Staten Generael in haer Placcaet den 3. Julij 1619. Tegen de Conventiculen der Remonstranten ghe-emaneert, gheen Conscientie-dwangh invoeren: Maer allen Ingesetenen der Geunieerde Provincien... de behoorlicke ende volcomene vryheydt der Conscientie toe-staen ende vergunnen... Delf... IAN ANDRIESSZ. KLOETINGH... 1629. kl. 4°.

1015. (UYTENBOGAERT, J.) Voorstant vande Uryheyt der Conscientie Teghen den Conscientie-dwangh van HENRICUS ARNOLDI VAN DER LINDEN, Predicant tot Delff... Ghestelt door een oprecht Lief-hebber vande ware vryheyt der Conscientien, Int Jaer 1629. Ende Ghedruckt... 1630. Zond. plaats. kl. 4°.

1016. (——————— —) Beantwoordinghe van de Remonstrantie, Den Ed. Groot-Mogh. van Hollandt ende West-Urieslandt, by de Sinodale Gedeputeerde ende eenige van de Kercken-Raedt van 's Gravenhage tegen de Remonstrants-Gesinde Christenen overgheghevenin Decembri 1628. Nopende de Conscientie-dwangh. Aen de... Staten voornoemt. Anno 1629. Zond. plaats. kl. 4°. 30 blz.

1017. Remonstrantie Aende... Staeten van Hollandt, ende West-Vrieslandt, Vande Gedeputeerden der Zuydt ende Noordt-Hollandtsche Synoden overghelevert den 28. Feb. 1629. Waer by versocht wordt naerdere vast-stellinghe vande Gereformeerde Religie tegens de Factie der Remonstranten. Midtsgaders Consultatie in cas van Conscientie ghegeven over het stuck van den schutterlijcken eedt, door de E.E. Professoren der Theologie tot Leyden, ende de Gedeputeerden van beyde de Synoden, met het vertooch dien aengaende door de ghemelte Ghedeputeerden aen haer Ed. Mog. gedaen... Haerl., A. ROOMAN... 1629. kl. 4°. 36 blz.

Hierin is mede opgenomen Extract uit de Resolutien der stad Amst., in d. 17 Febr. 1629, betreffende den schutterseed, en die eed zelf.

1018. (UYTENBOGAERT, J.) Ernstich schrijven, Aen de Ghedeputeerde der Zuyt ende Noort-Hollantsche Synoden. Over haere »Remonstrantie" (*zie het voorg. N°.*)... In dit schrij-

ven vvorden alle hare blamen vvederleyt, oock vertoont dat de Religie met sulcke middelen, als sy voor hebben. niet vvort vast ghestelt. Ende beantvvoordt de Propositie van Mr. ROUSE int Parlement van Engelant... Gedruckt... 1629. Zond. plaats. kl. 4°. 70 blz.

Vgl. blz. 300, N°. 994 en blz. 309—310, No. 1046—1047.

1019. Copie Uan het Translaet uyt den Latijne der Antwoordt des Eerwaerd. Theologischen Faculteyts tot Leyden, midtsgaders der Gedeputeerden van beyde de Hollandtsche Synoden op sekere vraghen over saken van Conscientie henluyden voorghestelt by eenighe Lidtmaten der Ghereformeerde Ghemeynte Christi tot Amsterdam. Waer by ghevoeght is sekere Brief Vervatende Consideratien opde Antvvoordt des Eervv. Theologischen Faculteyt tot Leyden &c. (*door* J. UYTENBOGAERT). Anno 1629. Zond. plaats. kl. 4°. (II) en 56 blz.

Vgl. N°. 1017 hiervoor.

1020. Nootwendige Verantwoordinge van de Consvlten der Theologische Faculteyt tot Leyden, Over sekere Uragen, by de E.E. Ghedeputeerde der beyder Hollantsche Synoden haer voorghedraghen, Ghestelt ende in 't licht ghegheven door de Professoren der selver Theologische Facvlteyt, Tegen de bittere ende ongefondeerde Consideratien vervat in eenen sekeren brief van een onghonoemt Remonstrant. Leyden, DAVID JANSZ. VAN ILPENDAM, op de Brede straet, 1629. kl. 4°. 56 blz.

Tegenschrift van het voorgaande nommer.

1021. Sententien, Wtgesproken ende gepronuncieert (naer voorgaende Clocke-gheslagh) ter Puye deser Stede, over Dr. CAREL LENARDS, PIETER VAN GOETTHEM, ende ALBERT HARMANSZ DINGSTEE: Mitsgaders over de twee andere Gevangens binnens Camers den 31. Januarij 1629. VVaerby ghevoecht is de Abolitie ten selven daghe ghekundicht. Amst., Voor JAN BENNINGH, op de Middel-Dam inden vergulden Bybel, 1629. Met Consent. kl. 4°. Met het titelbl. 16 ongenomm. blz.

De *twee Gevangens binnens Camers* waren de Oud-Schepen JAN WILLEMSZ BOGAERD en de koopman PIETER HARCKE, van Middelburg.

1022. Sententien *enz.* (*als het voorgaande*). *Bij denzelfden. Andere* druk. kl. 4°. Met het titelbl. 16 ongenomm. blz.

De laatste blz., bevattende de *Abolitie*, heeft in dezen druk 19, in den voorgaanden 16 regels. Ook verschilt de teekening van het wapen van Amsterdam op den titel.

1023. Sententie *enz.* (*als het voorgaande*). Amst., voor WILLEM JANSZ CLOPPENBURGH, aen de Beurs in de Vergulde Chronijck, 1629. Met consent... kl. 4°. Met het titelbl. 16 ongenomm. blz.

1024. Sententien *enz.* (*als het voorgaande*). Na de copie, tot Amst., voor JAN BENNINGH *enz.* Ter Govde, By PIETER RAMMASEYN, inde Corte Groenen-dal int vergult A, B, C. kl. 4°. Met het titelbl. 16 ongen. blz.

1025. Copie Vande Remonstrantie Die by abuys van verscheyde persoonen genaemt werdt Deductie. Overghelevert beneffens de Requeste der medeborgheren van Amstelredamme, als een verbael van alle de documenten der borgeren voorsz. inde vergaderinge van de... Staten van Hollandt ende West-Vrieslandt, door Dr. CAREL LEENAERTSEN, ende sijne gheassocieerde. Haerlem, A. ROOMAN... 1629. kl. 4°. Met het titelbl. 16 ongenomm. blz.

Achteraan de Sententie van LEENAERTS.

1026. Copie Uande Requeste, Confessie, ende Sententie Van IAN WILLEMSEN BOGAERT, Oud-Schepen der Stad Amsterdam. Haerlem, A. ROOMAN... 1629. kl 4°. Met het titelbl. 8 ongenomm. blz.

1027. Schvtters dwang Ofte Uerhael van de Procedvren, ghehouden teghen seeckere Schutteren tot Amsterdam, van weghen eenen JAN CLAESSEN VLOOSWIJCK, van den Crijghsraedt ende Magistraet, den Schutteren teghen wil en danck tot Capiteyn opghedronghen. Midtsgaders haere ontschutteringh ende bannissement... Haerlem, A. ROOMAN... 1629. kl. 4°. 48 blz.

1630. *)

1028. Redenen, Waeromme dat de Vereenighde Nederlanden, geensints eenighe Vrede met den Koningh van Spaignien konnen, mogen, noch behooren te maecken. Zijnde het Tweede Deel van 't „Tractaet tegens Pays" *enz.* 's Gravenh., A. MEURIS... 1630. kl. 4°. Met het titelbl. 64 ongenomm. blz.

Vgl. het volgende nommer en blz. 303, N°. 1008.

*) Vgl. blz. 315, N°. 1081 en blz. 316, N°. 1083—1084.

1029. Klare Aenwijsinge, Dat de Vereenighde Nederlanden, gheen treves met den Vyandt dienen te maecken. Sijnde het Derden Deel van 't „Tractaet tegens Pays" *enz.* 's Gravenh., A. MEURIS... 1630. kl. 4°. Met het titelbl. 72 ongenomm. blz.

Vgl. blz. 309, No. 1043.

1030. Consvltatie Oft Beraedt, Hoe den Oorlogh in't Nederlandt best tot een goet eynde ghebraght sal werden? VVaer inne verscheyde Advijsen ende Sententien, so vande ghewesene Gouverneurs, als van treffelycke Rechtsgheleerden worden voorghestelt, met seer curieuse Politicque (*sic*) bewys-redenen. Wt de Latijnsche... Tale overgeset, door DANIEL BREDAN. Amsterdammer, Notaris publicq binnen der selver Stede. Amst., BROER IANSZ., op de Nieuwe Zijdts Achter-Borgh-wal, inde Silvere kan, 1630 kl. 4°. (II) en 60 blz. Met ingedrukte portretten.

1031. Een cort Verhael ende Verthooninge Hoe grooten Uoordeel, den Coning van Spangnen by den Treves soude hebben. Ende daer-en tegens De menigh-fuldighe schade, die onse Seven Vereenighde provincien *enz.* daer door souden lijden. Ghedruckt... 1630. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 10 ongenomm. blz.

1032. USSELINCX, W. Waerschouwinghe Over Den Treves met den Coninck van Spaengien, aen alle goede Patriotten ghedaen met ghewichtige redenen... Ende In Druck uytghegeven door een Lief-hebber des Vaderlants. Vlissinghen, SAMUEL CLAEYS VERSTERRE, op de Haven inden Vergulden Bybel, 1630. kl. 4°. Met het titelbl. 48 ongenomm. blz.

Dit geschrift is gedagteekend: *Wt den Haghe desen* 16. *Januarij* 1630, en wordt in deze uitgave voorafgegaan door een voorberigt van *Den Drvcker tot alle goede Patriotten.*

1033. ———— — Uvaerschouwinge Over den Treves Met den Koningh van Spaignien. Door *enz.* Vlissingen *enz.* (*als het voorgaande nommer*). kl. 4°. Met het titelbl. 34 ongenomm. blz.

Hetz. geschrift als het voorgaande. — Het voorberigt van *Den Drucker* komt hierin niet voor. Daarentegen vindt men in dezen druk een' brief van den schrijver aan de Staten van Zeeland, gedagteekend: *In Vlissingen desen* 14 *Febr.* 1630, welken brief de voorgaande druk niet bevat.

1034. Oratio ad Se, P. Q. Confoederatarum Belgij Provinciarum, De Pace inevnda cum Hispanis. Authore P. L. P. F. G. ...

Middelb., J. HELLENIUS, 1630. kl. 4°. Met het titelbl. 41 ongenomm. blz.

1035. Copie Uan een Missive die ghehouden mach werden seer avontuyrlick in de handen van een oprecht Patriot ende Liefhebber van't Landt gekomen, ende geschreven te zijn door een Aensienlijck Raets-persoon in 't Hof van Brussel, aen eene treffelicke doch Geestelijcke Personagie hem onthoudende alhier in't Landt daer inne veel saecken den Staet der Landen ten weder-zijden, maer insonderheyt den Treves ende meer andere... aengaende verhandelt werden. Anno 1630. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 21 ongenomm. blz.

1036. Spaensche Vesse-Vel; ofte Copye Uan een Missive *enz.* (*als het voorgaande*). Leeuwaerd., CLAVDE FONTEYNE, 1631. kl. 4°. Met het titelbl. 21 ongen. blz.

1037. Resolutie By de Heeren Raeden ende Uroetschappen der Stadt Aherlem (*sic*). Ghenomen op seekere Missive (*in d.* 12 *Jan.* 1630) aen haerlieden ghesonden, van d'E.... Heeren Staten van Hollandt ende West-Vrieslandt, Nopende 'tstuck vanden Treves (*in d.* 16 *Jan.* 1630). Haerlem, A. ROMAN, aen 't Marcktveldt, inde vergulde Parsze, 1630. kl. 4°. 11 en (IV) blz.

Authenticke uitgave. Vgl. het volgende nommer. — Het *Project*, dat op den titel van het volg. nommer wordt vermeld, komt ook in deze uitgave voor, hoewel er op den titel geene melding van wordt gemaakt. Vgl. voorts de volg. blz., N°. 1040.

1038. Antwoort ende Resolutie By de Heeren Regierders ende Uroetschappen der stadt Haerlem, ghenomen op't stuck vanden Treves, op de Missive aen haerlieden ghesonden vande... Staten van Hollandt ende West-Vrieslandt. Als noch een Project, 'tsamen gevoecht uyt de Advisen vande Leden, volghens de Resolutie van hare Ed. Groot Moghende (*in d.* 19 *Jan.* 1630). Ghedruct... 1630. *Achteraan:* Ghedruckt nae de copye van Amstelredam. Anno 1630. kl. 4°. Met het titelbl. 15 ongen. blz.

Dit is een der drukken, over welker vele fouten, weglatingen enz. zich de regering van Haarlem beklaagt in het voorberigt van het voorgaande nommer, en weswegens zij zich genoopt heeft gevoeld om een' naauwkeurigen druk van de drie daarin vervatte stukken in het licht te geven.

1039. (UYTENBOGAERT, J.) Discovrs Op ende teghen de » Conscientievse Bedenckinghen, Ofmen in goede Conscientie Trefves

moet Spaengien maken mach." Midtsgaders de Consideratien op 't vaststellen van de Religie ende Regieringhe: Onlancks tot Haerlem uytghegheven. Haerlem, JACOB DE WIT, 1630. kl. 4°. 35 blz.

1040. Proiect t'samen gevoeght uyt de Advisen vande Leden, volgens de Resolutie van Hare Ed. Groot Mog. Vande 19 Ianuarii 1630. Met sommige Bedenckinghen over 't selve Project (*door* J. UYTENBOGAERT). Gedruckt... 1630. Zond. plaats. kl. 4°. 24 blz.

Vgl. N°. 1037—1038 hiervoor.

1041. Waerachtich Uerhael van 't gundt ghepasseert is binnen Orangien, tot op den 15den 1630. Nae de Fransche Copie... overgeset. 's Gravenh., Wed°. van H. IACOBSSZ VAN WOUW... 1630. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

1042. Missive Des Kercken-raedts vande Stadt Orange, gheschreven int Fransche, Aen Sijne Princel. Excell. Aengaende 't gepasseerde aldaer, den 12 eñ 13 Junij lestleden, met wijlen den Heere VAN VALKENCKENBURGH, Gouverneur aldaer van weghen Hoogh-gemelte Sijne Excell. (*in d.* 15 *Junij* 1630). Met het Translaet vande selve Missive int Nederduytsch. 's Gravenh., Wed°. *enz.* van H. IACOBSSZ VAN WOUW... 1630. kl. 4°. Met het titelbl. 4 ongen. blz.

1043. (UYTENBOGAERT J.) Wtwissinge Der schandelicker Blamen, Daer mede de Schryver vande Tractaten tegen Peys, Treves, etc. De Remonstranten t'onrecht bewerpt in sijn Derde Deel... Gedruct... 1630. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 19 ongenomm. blz.

Tegenschrift van N°. 1029 (blz. 30).

1044. (DAMIUS, M.) Treves-Krack, Door een gespreck van twee slechte Gesellen, alle Patriotten tot opmerckinghe voorghestelt... Gedruckt... 1630. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 16 ongen. blz.

1045. (UYTENBOGAERT, J.) Tsamen-spraeck Over de twee slechte Gesellen van »Treves-Krack" Ende bysonder van Capo de Grijp. Ghedruckt... 1630. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 16 ongen. blz.

Tegenschrift van het voorgaande N°.

1046. (DAMIUS, M.) Harminiaësche leugentael Ofte Verhael ende

bewijs van verscheyden leugenen, daer mede het » ernstigh schrijven" aen de Gedeputeerden der Synoden verciert is... Gedruckt... 1630. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 29 ongenomm. blz.

Tegenschrift van N°. 1018 (blz. 304).

1047. (DAMIUS, M.) Loghen meerdering, Of des Harminiaenschen Loghen-taels vaster bewys met augmentatie van Loghenen... Haerlem, A. ROMAN, aen 't Sandt, inde vergulde Parsze, 1630. kl. 4°. (II) en 86 blz.

1048. Monsterken Uan de ontrouwicheyt ende notoire leugenen der genoemde Remonstranten, nu onlancx in seker schrift, genoemt » Antvvoorde op de Extracten" etc. uytgestroyt tegens... DANIEL HEINSIUS... Leyden BONAVENTURA en ABRAHAM ELZEVIER, 1630. kl. 4°. 12 blz.

Vgl. blz. 317, N°. 1088.

1049. (UYTENBOGAERT, J.) Eenige Brieven geschreven Aen Heeren van qualiteyt in 'sGraven-Haghe: Tot wederlegginge van sekere grove Calomnien tot naedeel der Remonstranten Wtghestroyt, soo 't geruchte gaet, by eenighe Professoren der Theologie tot Leyden. Gedrvckt... 1630. Zond. plaats. kl. 4°. (II), 23 en (I) blz.

De drie in dit geschrift vervatte brieven zijn gedagteekend 8, 16 en 26 Mei en onderteekend J. M.

1050. Brief Uan den Burghermeesteren, Schouten ende Raeden vande vier rechtgevoelende Steden der Eetgenooten Surich, Bernen, Basel ende Schafhuysen, midtsgaeders Syndicus ende Raedt der Stadt Geneven, Aende... Staten Ghenerael, Ghedateert den 3den May 1630. Zond. plaats of jaar. kl. 4°. 7 blz.

1051. Copye van een Uoortreffelijcken Brieff Gesonden wt den name vande Predicanten ende Professoren van de Gemeenten, Academien ende Hoge Scholen van Zurich, Berne, Basel ende Schafhuisen; Mitsgaders ook der Stad Geneve, aan de Professoren in de Academie tot Leiden; ende door haar aan alle Professoren ende Leraren der Gemeenten van Nederland... Leeuwarden, CLAUDE FONTEYNE, 1630. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. bladzijden.

1052. Missive Van de Leeraers ende Professoren der Ghereformeerde Kercken, Academien ende Hooghe Scholen... (*van*) Zurich, Bern, Basel ende Schafhuysen: Mitsgaders by die van Geneven, gheschreven aen de... Professoren

der H. Theologie tot Leyden (*in d.* 23 *Mei* 1630). Waer in de selve over de nieuwe Proceduren vande Remonstrantse Factie, haer met groote droefheydt beclaghen etc. Met corte annotatien dienende tot verificatie der Missive. Ghedruckt... 1630. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 44 ongenommerde blz.

Andere vertaling van den voorgaanden *Brieff*, vermeerderd met eene voorrede en *annotatien* van den vertaler. — Vgl. blz. 317, N°. 1086.

1053. UYTENBOGAERT, J. Brief Aen sijne Princelijcke Excellentie van Oraengien etc.... In Junio 1630. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 6 ongenomm. blz.

Deze *Brief* is gedagteekend den 4den Junij 1630. — Vgl. het volgende nommer.

1054. Reqveste Der Remonstrantsche Leeraren Aende... Staten van Hollandt ende West-Vrieslandt, dienende tot verthooninghe harer onschult, over seeckere onwaerachtighe Nae-spraecken, tot haren naedeel door 't Landt ghestroyt. Met de Missive Van I. WTENBOGAERT, aen sijne Princelijcke Excell. in de selve Requeste ghementioneert (*in d.* 4 *Junij* 1630). In Junio 1630. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 10 ongenomm. blz.

Dit *Request*, opgesteld door UYTENBOGAERT en door hem, benevens HUTTENUS, MATTHISIUS, EPISCOPIUS, S. LANSBERGEN en NIC. LOË-DINGIUS onderteekend, werd, blijkens het voorberigt, den 7 Junij 1630 aan J. CATS, Pensionaris van Dordrecht, toegezonden.

1055. Andere Reqveste der Remonstrantscher Leeraren, aende Ed. Mo. Heeren, Mijn Heere den President ende Raden 's Hoofs van Hollandt etc. Met Copie van eene Andere Missive aen sijne Pr. Excell. aende selve Requeste geannexeert. Hier komt noch by Seeckere Acte (*in d.* 20 *Junij* 1630), geteyckent byde Gevangene Leeraren op Louvesteyn. Int Jaer... 1630. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 11 ongenomm. blz.

Dit *Andere Reqveste*, mede opgesteld door UYTENBOGAERT, werd den 19den Junij 1630 bij den Hove van Holland ingezonden. De *Andere Missive* aan Prins FREDERIK HENDRIK, is namens de onderteekenaars van dit en het eerste request (zie het voorg. nommer) door UYTENBOGAERT geteekend; terwijl de *Acte vande Lovensteynsche gevangenen* de namen voert van CAR. NIELLIUS, B. VESEKIUS, THEOD. BOOMIUS, ARN. GEESTERANUS, P. CUPUS, SIM. LUCAE BYSTERUS en PAUL. LYNDENIUS.

1056. Proeve Van de Lasteringen, ende vreemde Leer-stucken der Remonstranten, Ghetrocken Ende bijeen ghestelt uyt

hare »Apologie" Ende by forme van Voor-looper tot waerschouwinghe van alle ware Christenen in 't licht ghegeven; door De Professoren der H. Theologie... te Leyden. Leyden, BONAVENTUER ende ABRAHAM ELZEVIER, 1630. kl. 4°. 55 blz.

1057. Gravamina Classium, behoorende ad Synodum te houden binnen Schoonhoven den 23. Iulij 1630. Met Aenmerckinghen op de selve (*door* J. UYTENBOGAERT). Int Jaer 1630. Zond. plaats. kl. 4°. (II) en 18 blz.

1058. Sententie By mijn Heeren Bailliu, Burgermeesteren *enz.* der stadt Rotterdam. Ghegheven Teghens vier Predicanten ende eenighe Ouderlinghen aldaer, den 7[en] Augusti. Anno 1630. Ghedruckt... 1630. Zond. plaats. kl. 4°. (II) en 6 blz.

De hier bedoelde vier Predikanten waren: PETRUS NIENRODE, JACOBUS LEUWIUS, BENJAMYN RIJSWIJCK en HENRICUS ALUTARIUS, en de Ouderlingen: DOMINICUS BOUWENS, en JACOB NICOLAESZ. DUYN. Vgl. blz. 316, No. 1084.

1059. Copye Uan de Sententie *enz.* (*als het voorgaande*). Ghedruckt ... 1630. Zond. plaats. kl. 4°. 7 blz.

1060. De Openinghe Van t'Ghene datter ghepasseert ende geresolveert is in dē Zuythollantschen Synodus, gehouden binnen Schoonhoven, aengaende de suspensie der vier Predicanten ende Ouderlinghen binnen Rotterdam. Mitsgaders Het verkiesen der nieuwe Kercken-raedt aldaer. Int Jaer ... 1630. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 6 ongen. blz.

1061. (UYTENBOGAERT, J.) Eens oprechten Patriots ende Warachtigh Lief-hebbers der waere Christelicke Ghereformeerde Religie, Eerbiedighe, ootmoedig niet min als ernstighe Aensprake, Aende ... Staten van Hollandt ende West-Vrieslandt *enz.* Op 't subject vande Synodale Gravamina, onlancx onder den man ghecomen. Ghedruckt... 1630. Zond. plaats. kl. 4°. (II) en 25 blz.

1062. Copye Vande Requeste der Dienaren, Der Gedeputeerde van de Synode Der Geunieerde Provintien. Over ghegeven den 26. September 1630. Aende... Staten Generaal. Ghedruckt ... 1630. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 7 ongenommerde blz.

1063. Copie Vande Requeste der Dienaren *enz.*... Over gegeven *enz.* (*als het voorgaande*). Gedruckt ... 1630. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 7 ongen. blz.

1064. (UYTENBOGAERT, J.) Remonstrantie Op den Naam der Kercken deser Geunieerde Provincien, overgegeven den 26sten September (1630) lestleden aende... Staten Generael. Mitsgaders de Uerontschuldigingh der Remonstranten daer tegen aende selve hare Hog. Mog. Ende Antwoordt opde Extracten der Professoren van Leyden, ghetoghen uyt de Apologie der Remonstranten. Gedrvckt... 1630. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 72 ongenomm. blz.

1065. Loevesteyns Aenspraeck Aen mijn Heeren De Staten van Hollandt, ende sijn Princelijcke Excellentie. Anno 1630. Zond. plaats. kl. 4°. 12 blz.

Gedicht, waarachter: Gherijmd ende Ghedruckt, By een Liefhebber vande Hollandsche Vryheyd.

1066. URBANUS, J. Waerachtighe Verthooninge van T'ghene tot Amsterdam in den Iaren 1627. 1628. ende 1629. is ghepasseert, ende wat de vroome Patriotten ende Religions Verwanten is overgekomen. Dienende tot onderrechtinghe ende waerschouwinghe, voor alle onpartijdighe ende waerheytlievende Christenen... Den derden Druck. Amst., Ghedruckt uyt kracht van onse Burgherlijcke vrijheyt, 1630. (II) en 16 blz.

1067. (UYTENBOGAERT, J.) Teghen, Den Glossateur van de ghedruckte Sententie D. SMOVTII ofte De verkeerde Allegatien der H. Schrift, Ghestelt onder de selve. Ghedruckt Anno 1630. Zond. plaats. kl. 4°. 18 blz.

1068. ——————— — Authentijck ende UUaerachtich Uerhael van 'tgundt t'Amsterdam is ghepasseert, tusschen de E.E. Heeren Magistraten, ADRIANUM SMOUTIUM, Predicant, ende de Kerckelijcke aldaer, nopende SMOUTIJ Predicatien, ende de sessie des Magistraets inde Kercken-raedt. Daer in men siet, onder anderen, hoe Eerbiedich en Redelick, Heusch ende Beleefdelick, desen tijdts Kerckelicke hare Overheyden bejeghenen. Met een Advertissement van 'tvoornemen der Kerckelicke: daer in oock mentie wort ghemaeckt vande Zwitsersche ende Geneefsche brieven aende Professoren. Ghedruckt... 1630. Zond. plaats. kl. 4°. 30 blz.

1069. Vraghen Ende Uoorstellingen, nootwendich om bemerckt te werden in deses tydts gheleghentheydt, om te dencken op middelen dienstich tot herstellinge vande Ruste, ende versekeringe voor ende inde Gemeynte Christi tot Amsterdam. Ghedruckt... 1630. Zond. plaats. kl. 4°. 11 blz.

1070. (UYTENBOGAERT, J.) Antwoordt op de „Vragen ende voorstellingen" Onlanghs in Druck wt ghegheven *enz.* Int Jaer... 1630. Zond. plaats. kl. 4°. (II) en 21 blz.

1071. ROG, J. L. VAN, Kort ende klaer Vertoogh, Waer in bewesen wordt, dat de Staten van den Lande met VVILHELMUS, Prince van Orangjen &c., Den oorlog teghen den Koning van Spangjen aengenomen hebben, voor de Vrijheydt vande Lande, ende voor de Ware Christelijcke Ghereformeerde Religie, blyckende uyt de Oude ende Nieuwe Verbonden, Accoorden ende Resolutien, die sy eerst met malkanderen, ende daer nae met uytheemsche Koninghen *enz.* ghemaeckt hebben... Ghecolligeerdt wt de gheloofwaerdichste historieschrijvers... Haèrlem, A. ROMAN, aen't Sand by't Stadthuys, inde verguld Parsze, 1630. kl. 4°. 24 blz.

1072. (UYTENBOGAERT, J.) Advys op't Vast-stellen vande Religie. Haarlem, IACOB DE WIT, 1630. kl. 4°. 19 blz.

1073. Sekeren Wech tot vvare ruste inden Lande. Ghedruckt... 1630. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

1074. TEECKMAN, ARNOLDUS, Noodige Bedenckinghen Over den tweeden Artijckel der Remonstranten, handelende van de Algemeynheyt der Verdiensten des doots Christi, ghelijck sy den selfden in hare Synodale Schriften voor-ghestelt, ende verclaert hebben... Utrecht, A. VAN HERWIJCK, by S.-Jans Dam, 1630. kl. 4°. 24 blz.

1075. Schimp-Schave. Zond. plaats of jaar. kl. 4°. Met het titelbl. 7 ongenomm. blz.

124 *regelig gedicht, welks twee eerste regelen aldus luiden:*
„Wat sangh is't dien ick hoor? wat smettelijcke toonen
Blaest nu Vrou Fama uyt haer opgeswolle koonen?"
en hetwelk onderteekend is: „A Vitijs Abstine."

1076. Antwoordt Ende wederlegginghe eenes Briefs van DOMINICVS VINSEMIVS ghesonden aen ERNESTVS CASIMIR Grave van Nassau, Gouverneur van Vrieslandt, &c.... Gedrvckt... 1630. Zond. plaats. kl. 4°. 12 blz.

1631 *).

1077. Copie Wt de Resolvtien Ghenomen byde... Staten van

*) Vgl. blz. 249, N°. 681.

Hollant ende West-Vrieslandt, ende byde... Staten van Zeelandt... aengaende het defereren vande Survivance ende Successie van het Stadt-houder, Gouverneur, Capiteynschap ende Admiraelschap Generael, van Hollandt, Zeelandt ende West-Vrieslandt aenden Jonghen Heere Prince WILHELM... Soone vanden... Heere FREDERICK HENDRICK, Prince van Orangien, etc. (*in d.* 25 *April* 1631). 's Gravenh., LUDOLPH BREECKEVELT, op 't Speuy, naest het Zout-huys, 1631. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

1078. Waerachtighe Copie UUt den Brief soo sijne Conincklijcke Majesteyt van Sweden aen sijne Ambassadeur den Heer CAMERARIUS heeft ghesonden, waer in verhaelt wordt de rechte ende seeckere toestandt van den schrickelijcken Veltslagh, die sijne Conincklijcke Majesteyt teghen den Generael TILLY heeft ghedaen ende is... inde Vergaderinghe van... de... Staten Generael... ghelesen ende gherapporteert. 's Gravenh., L. BREECKEVELT... 1631. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongenomm. blz.

1079. Korte beschrijvinghe Uan die groote Uictorie die Godt Almachtigh ons lieve Vaderlandt verleent heeft *enz.* (*Mislukte togt der Spanjaarden naar Zeeland* 12 *Sept.* 1631). Oock mede Uan die groote Victorie die den Graeff VAN STYRUM heeft ghecreghen. Hier is oock... by gevoeght De Inventie van sekeren Priester tot Brussel, die met dese... Armade is afghevaren. Leyden, WILLEM CHRISTIAENSZ., in de Nonne-steegh, in de Ghesonde Broeder, 1631. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongenomm. blz.

1080. VVarachtigh Verhael Hoe dat den Vyandt een groote macht soo van Ponten, Schepen ende Chaloupen van langher hant by een ghebracht hebbende, eyndelijcken haer opde stroomen begevende zijn van de H. Staten schepen inde vlucht geslaghen ende gheheel overwonnen gheworden. Midtsgaders Den Inventaris van alle de ponten inde Vlote ghevonden. Als mede de Lijste van alle Gevangenen. Geschiet den 12. en 13. Septembris 1631. Middelb., Wed^{e}. van SYMON MOULERT, 1631. kl. 4°. 20 blz.

1081. Acte van resolutie vande... Staten van Hollandt ende West-Vrieslandt over de Kerckelijcke swaricheden binnen Amsterdam, raeckende het nemen vande sessie inden Ker-

cken-raedt aldaer: alsmede het uytsetten D. ADRIANUS SMOUTIUS (*in d.* 6 *en* 12 *Dec.* 1630). Mitsgaders de uytsprake van... den Prince van Oragnien over 'tselve (*in d.* 20 *Dec.* 1630). Met het gheene daer op gevolght is, so by de... Ghecommitteerden van Amsterdam, ende by die van't Synodus van Noort-Hollandt tot Enckhuysen ghehouden. Ghedruckt tot onderrechtinghe vande waerheyt. Anno 1831. Zond. plaats. kl. 4°. 16 blz.

1082. Een verklaringhe ende Protest. Ghedaen By de Gecommitteerde der stadt Amsterdam... inde vergaderinghe vande... Staten van Hollandt ende West-Vrieslandt, over de Decissie vande Noordt-Hollandtsche Synode, aengaende het nemen der sessie inden Kercken-Raet tot Amsterdam, ende d'uytsettinghe D. ADRIANI SMOUTY. Amst.... 1631. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 15 ongenomm. blz.

1083. FAGEL, FRANÇ. Verbael Van 't Uerhandelde over de Gravamina, Kerckelijcke swaricheden tot Rotterdam, Oudewater, etc. In de Zuydt-Hollandtsche Synode ghehouden binnen Schoonhoven in 1630. Inghestelt ende overghelevert (*den* 16 *en* 17 *Jan.* 1631) aen de... Staten van Hollandt en West-Vrieslandt... Ghedruckt... 1631. Zond. plaats. kl. 4°. (II) en 88 blz.

1084. Oprechte ende grondighe verclaringhe van eenighe Notulen. in Mayo 1630. ghestelt by het meerendeel des Kercken-Raedts van Rotterdam, Welcke ghementioneert worden inde Acte van suspensie, vanden 7. Augusti 1630. Corts daer nae gedruckt met dese Tytel: »Copye vande Sententie, by myn Heeren Bailju" *enz.* (*Zie N°.* 1059, *blz.* 312). Voor een provisioneele noodighe verantwoordinghe uytgheghevén... Mitsgaders Twee Brieven, den eersten (*in d. 's Gravenh.* 31 *Maart* 1631) dienende tot naerder openinge vande proceduere tot Rotterdam ghepleecht, insonderheydt naer het houden des Synodi van Schoonhoven. Den tweeden (*in d. Rotterdam* 25 *Jan.* 1631), vervatende de verantwoordinghe vande voornaemste beschuldiginghen die onder het Volck ghestroyt zyn teghens PETRUM NIENRODE ende JACOBUM LEEWIUM. Wtrecht, Voor CORNELIS VAN NIENRODE, aende Vye-Brugghe inde Landtmetery, 1631. kl. 4°. (X), 46, 42 en (I) blz.

De twee hier vermelde *Brieven* zijn van P. NIENRODE. — De Brieven hebben eene afzonderlijke signatuur en paginering.

1085. VVeer-slach Aen den Slager van den » Voor-slach." Ende den ghenen die daer op staen en speculeren. Voorbygaende verscheyden mis-slagen, met de welcke hy het yser van sijn eyghen opinien verkéerdelijck smeet, op het ambeelt der leughenen, inden winckel van sijn hersenen... Ghedruckt... 1631. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 6 ongenomm. blz.

Tegenschrift van N°. 681 (blz. 249), welk nommer abusivelijk dáár is geplaatst, maar op het jaar 1630 of 1631 had moeten gebragt worden.

1086. (TILENUS, DAN.) Antidote of Teghen-Gift, Teghen de Missive der Leeraren ende Professoren eenigher Kercken ende Schoolen in Zwitserland ende van Geneve aende Professoren tot Leyden: Mitsgaders Teghen de Annotatien opde selve missive... Ghedruckt... 1631. Zond. plaats. kl. 4°. (II) en 39 blz.

Tegenschrift van N°. 1052, blz. 310. — De *Antidote* is in 't Fransch, met de Hollandsche vertaling van J. UYTENBOGAERT er naast.

1087. (UYTENBOGAERT, J.) Replyck der Remonstranten, Opde antwoordt der H.H. Leydtsche Professoren Teghen den » Voorlooper." Int Jaer... 1631. Zond. plaats. kl. 4°. 78 blz.

1088. (———— —) Op-lossinge Van de ontrouwigheyt ende notoire Leughenen, den Remonstranten met groot onrecht op-ghedicht, in't monstreus » Monsterken," Onlanghs uyt-ghestroyt, door of voor... DANIEL HEYNSIVS... Ghedruckt... 1631. Zond. plaats. kl. 4°. (II) en 42 blz.

Tegenschrift van N°. 1048, (blz. 310).

1089. (———— —) Send-brief der Remonstrantsche Leeraren aende E. Synode tot Schiedam, in Julio 1631. Ghedruckt... 1631. Zond. plaats. kl. 4°. Bl. 1—24.

De overige bladzijden ontbreken.

1090. Nader Vnie Der Remonstranten Anno 1617, op den 1sten Martii gheslooten, Met eenighe Annotatien tot verclaringhe ende beantwoordinghe van veele dinghen inde selve verhaelt. Hier is by ghevoeght een Voor-Reden, Waerin verthoont wordt, dat de Remonstranten de eerste oorsaecke ofte Autheurs zijn vande droevighe oneenigheyd ende scheuringe inde Gereformeerde kercken hier te lande ontstaen. Midsgaders Eenighe Extracten uyt hare Schriften ende Brieven... Ghedruckt... 1631. Zond. plaats. kl. 4°. 83 bladz.

1091. Concordantie Offte Uerghelijckinghe, Der ghesegende en affvallige staat deser Uereenighde Nederlanden, beyde in Politie ende Kercke, Met den staet der Israeliten, wanneer hen Godt het beloofde Canaan ingegeven hadde, ende zy 'tzelve door ongehoorsaemheyt hadden vorlooren (*sic*)... Gedruckt... 1631. Zond. plaats. kl. 4°. 24 blz.

1092. VEDELIUS, N. Van de Verborghentheden der Arminianisterye, Twee Boecken. Daar in aengewesen wort, uyt de Belijdenis oft Verklaringhe ende Apologie der Remonstranten, Welck het Gheloove ende Religie zij van de Remonstrantsche Predicanten... Ende nu... uyt het Latijn overgheset... Zutphen, CHRISTOFFER LOMAJER, in de langhe Hof-straet, 1631. kl. 4°.

Op blz. 177 staat: *Tot Arnhem, Ghedruct by* JAN JACOBSZ. *Boeckverkooper inde vergulde Persse*, 1632.

1093. Twee bondighe Remonstrantien Over de Questie, Off de Unie der Vereenighde Provincien op de Ghereformeerde Religie ghefondeert is, dan off elcke Provincie bedonghen ende behouden heeft de Macht ende Vryheyd om in den haren soodanige Religie als het hun belieft, in te voeren ende op te rechten. Waer by ghevought is Seeckere Resolutie (*van de Staten-Generaal, in d.* 22 *October* 1586), aengaende de Hand-houdinghe vande Ghereformeerde religie *enz.* Ghedruckt... 1631. Zond. plaats. kl. 4°. 31 blz.

1632.

1094. Waerschovwinge Van een Fransman van qualiteyt, Aen... de Borgheren vande Edele Stadt van Luyck. Teghen het Uertoogh aen haer ghedaen door den Baron van Bilhé ende Vierset. Translaet uyt den Franschen. Na de Copye, Ghedruckt tot Antwerpen, 1632. kl. 4°. 12 blz.

1095. Translaet uytten Franschen. Advys Aen de Staten der ghetrouwe, ende aen syne Majesteyts ghehoorsame Nederlandtsche Provincien, op de Brieven den 18. Junij 1632 by Graef HENDRIC VANDEN BERGE uyt Luyck gheschreven aen de... Infante, ende aen de voorghemelde Staten; mitsgaders op de Verclaringe by hem ghedaen van zyn misnoeghen. Eerst tot Mechelen, Ende nu (*te Amst.*) by FRANCOYS LIESHOUT, 1632. kl. 4°. 16 blz.

1096. Remonstrantie, By den Grave VAN WARFVSE Hooft van des Conings Financien, aen... de... Infante gedaen, Aen-

gaende De rechtveerdighe oorsaecken ende redenen van syn vertreck uyt... Brvssel (*in d. Luik*, 21 *Julij* 1632). Wt de Fransche... taele overgeset door DANIEL BREDAN, Notaris Publiq tot Amsterdam. Eerst tot Luyck, Ende nu t'Amst., by F. LIESHOUT, op den Dam, 1632. kl. 4°. 15 bladz.

1097. Iovrnael oft Dagh-register, Van alle de gedenckwaerdige Oorloghsche Gheschiedenissen voor-ghevallen zedert den 29. May 1632, dat... den... prince van Orangien van Nieuw-Meghen optrock naer de Maese, tot op sijne Victorieuse wederkomste inden Haghe... Hier zyn oock in gevoecht De Verclaringen by den Graeven HENDRIC VAN DEN BERGH ende VVARFUSE, uytgegeven tot verantwoordinge van hun afwyckeu (*sic*) van des Koninghs, van Spanjens gehoorsaemheyt, Item de proceduren vande Spaensche tegen henluyden met meer andere Schriften. Amst., Voor PIETER WALSCHAERT, inde Mol-Straet, 1633. kl. 4°. (IV) en 86 blz.

1098. VEEN, IAN VANDER, Verbaasde Fama Over de treffelijcke onghemeene Zeghe der wijt-beroemde Stadt Maastricht, ende der steden Venlo, Ruermonde, Stralen, Zittert ende Limborch *enz*.... door 'tbeleyt des... Prince van Orangien, alles binnen de tijdt van ontrent vier Maenden ende een half int Jaer 1632. Deventer, SEBASTIAEN VVERMBOUTS, op den Poot inden vergulden Bibel. kl. 4°. Met het titelbl. 11 ongenomm. blz.

1099. Articulen Uoor ghesteldt tot Onderhandelinghe tusschen de Respective Heeren Staten der Nederlandtsche Provintien, in October 1632. Ghedruckt... 1632. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 4 ongenomm. blz.

1100. Remonstrantien van de Heeren Ambassadevrs van Vranckrijck ende Sweden, gedaen aende... Staten Generael... nopende d'Onderhandelinge van Treves ofte Vrede met den Koningh van Spangien ende syne Onderdanen. Wt Deventer, Den 16den December Anno 1632. kl. 4°. Met ht titelbl. 6 ongenomm. blz.

1101. Copye Uan seeckeren Brief gheschreven by een van qualiteyt, Aen den Abt van N. vvesende tot Bruyssel... (*Hetz. geschrift als N°.* 340—341 (*blz.* 192—193)). Ghedruckt... 1632. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 16 ongenomm. blz.

1102. Advys Aen alle Christene Princen, Nopende d'aenslaghen ende 'tvoornemen der Spagnaerden. Seer nut ende dienstich in desen tegenwoordigen tijdt. 's Gravenh., L. BREKEVELT... 1632... kl. 4°. Met het titelbl. 12 ongenomm. blz.

1103. Copye van Seeckere Missive van eenen ghetrouwen Patriot, aen zynen goeden vriendt: wezende een Gecommitteerde over het tracteren vande teghenwoordighe onderhandelinghe van Bestant ofte Pays. Waerinne dat cortelijcken, ende zeer klaerlijcken voor-ghesteldt werdt: den oorspronc, fondament ende begin des oorloogs deser landen, van meer dan over 100 jaren herwaerts, mitsgaders alle de onderhandelingen, verbintenissen. eden eñ beloften aengaende den selven, daer by oock bequame middelen voorgheslagen werden, om de tegenwoordige onderhandelinghe, tot den meesten welvaert deser landen uyt te voeren. Na de Autentijcque Copye Gedruct... 1632. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 16 ongenomm. blz.

1104. Vrijmoedigh Discours over 't Uereffenen vande Religions Uerschillen, ende 't Wech-nemen der Scheuringen: Ghestelt anno 1619. door den Heere VAN AUBEIGNE, Fransch Edelman, Voor de Fransche: Nu overgeset ten dienste vande Nederlandsche Ghereformeerde Kercken: Met eene Voor-reede, op de welcke te letten staat. 's Gravenh., Voor BARENT LANGENES, op de Sael, 1632. 4°.
Vertaling en voorrede zijn van UYTENBOGAERT.

1105. (UYTENBOGAERT, J.) Onschuldt Des Oversetters van 't »Vrymoedigh Discours"... Teghens de »VVaerschouwing", onlangs gedruckt in 's Graven-Hage. By AERT MEURIS *enz.* Amst., Uoor P. WALSCHAERT... 1632. kl. 4°. 16 blz.

1106. TRIGLAND, J. Den Krachteloosen Remonstrant, Uermorselt door de kracht vande Leere der waerheydt die nae de Godtsaligheydt is. Dat is: Korte ende klare weder-legginge vande Voornaemste Lasteringen ende verkeerde Argueringen, die de Remonstranten tegen de ware Christelijcke Gereformeerde Religie uytwerpen... Amst., voor M. JSZ. BRANDT, by de Nieuwe Kerck... 1632. kl. 4°. 92 blz.

1107. Mardachai, ofte Christelijcken Patriot, allen vryen Vereenighden Neder-landers aenwijsende, hoe sy des weerden

Vader-lants beste, volgens Godts woort, recht moeten soecken. Toe-geëygent (*in d. Middelburg*, 12 *Maart* 1632) den... Prince... FREDERICO HENRICO. Door Nehemiam Pvblicolam... Middelb., voor IACOB VANDE VIVERE... 1632. kl. 4°.

1633.

1108. Propositie van den Ambassadeur van Polen, Gedaen ter vergaderinge vande... Staten Generael (*in d.* 19 *Mei* 1633)... Mitsgaders een Schriftelick Antwoordt van den Ambassadeur van Sweden: Ghesonden aende... Staten Generael voornoemt (*in d.* 24 *Mei* 1633). In 't Jaer... 1633. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

1109. PUTEANUS, E. des Oorlogs ende Vredes Waeg-schale, Waer inne den Treves door Koninklijcke aen-leydinge Tusschen de Koninckliјcke ende Vereenigde Provinciën, in handelinge zijnde, wert over-wogen. Wt de Latynsche Copie... over-geset... door C. D. MVLIERS. 's Gravenh., ISAAC BURCHOORN, op het Speuy, inde Nieuwe Druckery, 1633. kl. 4°. Met het titelbl. 16 ongen. blz.

De opdragt van den schrijver aan Don FRANCISCO DE MONCADA is gedagteekend 24 Mei 1633.

1110. Vrymoedich Discovrs, Op de tegenwoordighe Handelingh van Treves, Voor-ghestelt by de Ghedeputeerden van den Coningh van Spangien En de Heeren Staten Generael. Ghedrvckt... 1633. Zond. plaats. kl. 4°. 11 blz.

1111. UYTENBOGAERT, J. Cygnea cantio Of Leste sang... dat is. Meditatie over t' vj. vij. viij. ende ix. Veersen van den Psalm XL. uytgesproocken inde Remonstrantsche Ghomeente van 's Graven-haghe, op den Algemeenen Vast ende Biddach, ghehouden den 15. December. 1632. Gedruct in April, Anno 1633. Zond. plaats. kl. 4°. (VIII), 45 en (II) blz.

1112. Aenmerckingen van Religie en Staet, Op d' uytschryvinge van 'tgebodt, vanden algemeenen Bid-dagh, ende Vastdagh, bevolen ende inghestelt door die Rebelle Staten op den 24 deser... Maent Oost. 1633... Voor-ghehouden Aen alle Catholijcke ghetrouwe Inghesetenen. Naer de Copye,

Ghedruckt tot Brussel, 1633. kl. 4°. Met het titelbl. 32 ongen. blz.

Vgl. het volg. nommer.

1113. (JONCKHEER, M.) Teghen-worp. Op het onwarachtich schrijven van eenen verwaenden Papist, op de Handelinghe van den Treves, en op onsen alghemeynen vast ende Bededagh, ghehouden in onse Uereenighde Nederlanden, op den 24. dagh der maent Augustus, Anno 1633 (*rijm*). Vlissinghen, IAN IANSZ DE IONGHE, op de Haven, bij de Beurse, 1633. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

Tegenschrift van het voorg. nommer.

1114. Considerable ende Hooghnodige Insichten op 't betrachten van 't vast stellen vande Christelijcke Gereformeerde Religie in dese Landen. Dienstich in desen tijdt (van handelingh tot Vrede) wel overwogen te werden. Utrecht... 1633. Zond. naam van drukker. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

1634.

1115. MIRAEUS, A. Serenissimae Principis ISABELLAE CLARA EVGENIAE Hispaniarvm Infantis Lavdatio fvnebris, dicta... in Basilicâ Cathedrali die 29. Ianuarij 1634. Antv., BALTHASAR MORETUS, 1634. 4°. (XII), 50 en (V) blz.

1116. Copye Uan Brieven gheschreven by syn Excellentie aende Ontfangers vande Contributien van sijne Majesteyt, respectivelijck inde quartieren van Suyt Hollandt, Altheua, Bommelreweerdt, Heusden, Maeswael ende Nimmegen (*in d. Brussel* 6 *Junij* 1634). Nae de copye van Brussel. In 's Graven-Haghe, By L. BREECKEVELT... 1634. kL. 4°. Met het titelbl. 4 ongen. blz.

1117. Copie vanden Brief Uan syne Coninghlijcke Majesteyt van Spaengien, gheschreven aen de... Staten Generael van syne gehoorsame Provintien, nopende de Vergaderinghe tot Brussel op den Handel van Treves (*in d.* 18 *Junij* 1634): Midtsgaders om wat oorsake den Hertogh van Arschot met syn by-hebbende Swijte tot Madrid in apprehensie is ghenomen. Brussel, Wed. HUYBRECHT ANTHOON VELPIUS... 1634. kl. 4°. Met het titelbl. 12 ongen. blz.

Behalve dezen brief, bevat dit geschrift nog een' brief van den Hertog van Aerschot, gedagt.: Alexmeda in Castiliën den 16 April 1634.

1118. Missive Des Coninghs van Hispangien, Aen de Staten Generael Uergadert tot Brussel, by de welcke hy de Uergaderinghe van de selve Staten doet scheyden. Mitsgaders: Oock 't verhael ende oorsaecken van de ghevangenisse des Hartogen van Aerschot, tot Alexmeda by Madril, in Castilien. Uyt den Françoisen ghetranslateert naer de Copye van Brussel Anno 1634. Haerlem, A. ROOMAN, inde Groote Hout-straet... 1634. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

Andere vertaling van dezelfde stukken als het voorg. nommer. De brief van den koning van Spanje is in deze uitgave gedagteekend 10 Junij.

1635 *).

1119. Twee Remonstrantiën Nu onlanghs overgegeven aen de... Staten van Hollandt ende West-Vrieslandt, by de beyde Synoden van Zuydt ende Noordt-Hollandt. Teghens De Paepsche Afgoderye, welcke door-gaens in vele Steden ende Dorpen der selvigher Provintie onverhindert ghepleeght werdt. Ghedruckt... 1635. Zond. plaats. kl. 4°. 6 en 2 blz.

Vgl. de volgende blz., No. 1126.

1120. Tweede Remonstrantie Tegens den gheweldigen ende moedt-willigen inbreuck der Paepscher Afgoderye, soo in Steden als ten platten Lande van Zuydt-Hollandt. Aende Uergaderinge vande... Staten van Hollandt ende West-Vrieslandt Overgelevert in February ll. by de Gedeputeerden des Synodi uyt name ende last der Kercken van Zuydt-Hollandt... 's Gravenh., A. MEURIS... 1636. kl. 4°. 9 blz.

1636.

1121. Placcaert ons Heeren des Conincks Raeckende die Retorsien (*in d.* 4 *Maart* 1636). Brussel, H. A. VELPIUS... 1636. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

Vgl. de volgende blz., N°. 1123.

*) Vgl. de volgende blz., N°. 1126, en op het jaar 1708.

1122. Placcaert *enz.* (*als het voorgaande*). Nae de copye. Tot Brussel By H. A. VELPIUS... 1636. kl. 4°. Met het titelbl. 10 ongen. blz.

Deze uitgave bevat de acte van privilegie, in 't Fransch, in d. 9 Aug. 1625.

1123. Placaat Uan Retorsie, teghen de ongefondeerde pretensien vanden Koningh van Spaignen, op het Quartier ende Meyerije van 's Hertogen-Bosch (*in d. 2 Dec.* 1636). 's Gravenh., Wed. *enz.* van H. IACOBSZ VAN WOUW, 1636. Met Privilegie. kl. 4°. Met het titelbl. 13 ongen. blz.

Tegenschrift van de beide voorg. nommers.

1124. Ontdeckinghe Vanden Raed Achitophels. Vyt-ghegheven Onder den onsaligen ende vermomden Tijtel van » Rypen Raed, ende salighe Resolutie" etc. Door den Vaderland Recht-lief-hebbenden Patriott J. v. H. ... Ziericzee, voor BALTHAZAR DOLL, op den Dam, 1636. kl. 4°. Met het titelbl. 58 ongen. bladz.

1125. Proeve Over eenen » Rypen Raet, ende zalige resolutie"... Ghetrouwelijck ingestelt by een Liefhebber van het Vader-landt I. G. B. S. G. M. Tholen, CHRISTOFFEL SPEECKAERT, 1636. kl. 4°. (II) en 45 blz.

1126. Corrosiif Teghens de in-etende Pest-kole van 't Pausdom ofte Grondigh Ondersoeck, of Het wel geoorloft is de Paepsche Superstitien te dulden ofte opentlijck onder een christelicke Ghereformeerde Overigheidt toe te laten. Midtsgaders De resolutie van de... Staten van Hollant (*in d.* 25 *Sept.* 1635). Als oock mede haren brief (*in d.* 2 *Oct.* 1635) aen 't Hof Provinciael vergunt op de Remonstrantiën vande Zuid- ende Noord-Holl. Synode. Door Theophilus Pilopatris. Ghedruckt voor den autheur, 1636. Zond. plaats. kl. 4°. (X) en 28 aan de eene zijde genommerde blz.

1637.

1127. Copie van eenen gheintercipieerden Brief van een Iesuijt in N. Over de Vraghe: Of men de Heeren Staten van Hollandt, de Neutraliteyt ende sekerheydt des Oorloghs, wegen het Roomsche Rijck, toesegghen soude of niet? Waer inne wederom een On-vreed-lief-hebbenden aenslagh

ontdeckt werdt. Ghedruckt... 1637. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

1128. Tragedische Historie, ofte Waerachtige Relatie, aengaende het ghene in het bloedigh Bancquet van den Graef WARFUSÉE ghepasseert is, deels begaen in den moordt aen den persoon van Weylandt Heer burgemeester DE LA RUELLE... ook deels in het Attentaet teghens de Heeren d'Abt van Mousson, als doen ten dienst van... Vranckrijck in Luyck residerende, den Baron DE SAISAN ende andere: Op den 16 April 1637 binnen... Luyck. Gheextraheert uyt de depositien die daer van op 't Raedthuys bewaert worden *enz.* ... Eerst tot Luyck... in 't Fransch ghedruckt, ende nu in onse... tale overgheset. Amst., voor IAN VAN HILTEN, 1637. kl. 4°. 48 blz. Met plaat.

1129. Iovrnael ofte Cort ende bondigh verhael van alle de ghedenckwaerdighste gheschiedenissen dieder voorgevallen zijn, zedert het optrecken van... Prince... FREDERICK HENDRICK met sijnen machtighen Legher, beginnende op den 13 Junij, ende soo vervolghens tot de victorieuselijcke overwinninghe der stadt Breda ende desen teghenwoordighen dagh. Amst, voor IAN VAN HILTEN, in de Beursstraat, 1637. kl. 4°. 62 en (I) blz.

1130. Sententien, By die vanden Krijghs-rade der Uereenighde Nederlanden, uytgesproocken teghens den Gouverneur, Major, ende Capiteynen *enz.* die als Chefs gecommandeert, ende binnen Venlo Guarnisoen ghehouden hebben, over het subijt ende onverwacht overgheven vande selve Stadt. Gearresteert inden Leger by Breda, opten 19 Octobris 1637. Ende ghepronunceert opten 29 daer aen volgende. 's Gravenh., Wed. *enz.* van H. IACOBSSZ VAN WOUW, 1637. kl. 4°. Met het titelbl. 12 ongen. blz.

1131. Copye uyt den Brief van den Keyser geschreven tot Regensburch den 25. October 1636, ende gesonden aen den Cardinael Infant, handelende van 't transport van 't Eylandt van Amelandt aende Nieuwe Amelandsche Heeren... Gedruckt tot Amst., 1637. kl. 4°. Met het titelbl. 4 ongenomm. blz.

1132. Corte Dedvctie Ofte: Verclaringe, van het recht van... Hollandt ende West-Vriesland op... Amelandt. Mitsgaders Een Brief van advis aen d'Heeren Staeten van Hollandt en West-Vrieslandt, nopende de Superioriteyt

van Amelandt. Anno 1637. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 6 ongen. blz.

1133. Inhvlding van de Nieuwe Amelandsche Heeren. Nae de rechte copie van Leeuwaerden. Int jaer... 1637. kl. 4°. Zond. plaats. Met het titelbl. 7 ongenomm. blz.

De titel heeft eene houtsnede, voorstellende een open vertrek, het uitzigt hebbende op de zee, waarin twee schepen. In het vertrek bevindt zich een vorstelijk persoon, met het gelaat afgewend van iemand, die knielende hem een' brief aanbiedt; voorts een hellebardier en naast dezen een ander persoon.

1134. Inhvldingh *enz.* (*als het voorgaande N°.*) Anno 1637. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

De titel-houtsnede stelt voor een zittend man met een ontbloot zwaard in de regterhand. Aan zijne regterzijde liggen eene schenkkan, een anker, een paar drinkschalen, dieplood enz., links: eene schenkkan en kruis. Twee engelen op wolken houden hem eene kroon en een' krans boven 't hoofd, rondom welke de woorden: *Nobilitas sola est atque Vnica virtus* voorkomen.

1135. Eenige Uraegh-Stucken, Over de saken der presumtive Jonckeren ende Oostenrijcksche Vassal-Heeren van Amelandt... Gedruckt... 1637. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 7 ongen. blz.

1136. Heerlings Schvyt-praatie Over den handel van de vier Nieuvve Ostenrijkse Vassal-Heeren van Amelandt. Voorghevallen tusschen twee Reys-broers Weet-graegh en Seghall. Noch het klagende Huys te Loevesteyn. Ghedruckt buyten de Vryheyt van Ameland, op het tipje van den Leuvvestaert, In het eerste Iaer der Vierhoofdighe Heerschappy. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

Boven en onder den titel eene fileet.

1137. Heerlings Schvyt-praatie *enz.* (*als het voorgaande*). *Andere druk.* kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

In deze uitgave heeft de eerste en zevende regel van den titel Duitsche letters, in de voorgaande niet.

1138. Mond-sluytingh, Over de saken van Amelandt (*rijm*). Midtsgaders Den Brief van mijn Heer FOPPIUS VAN AITSEMA... aen de... Staten Generael... streckende tot verantwoordinge van sijn Persoon ende Handel (*in d.* 26 *Maart* 1637.) *Zond. titelbl.* kl. 4°. 4 ongen. blz.

1139. Remonstrantie, Vande Broederen ende Predicanten, ondert Classis van VValcheren sorterende, ghedaen aende...

Staten 's Lands ende Graeffelijckheydt van Zeelandt (*in d.* 12 *Febr.* 1637). Ghedruckt... 1637. Zond. plaats. kl. 4°. 8 blz.

1140. Speculum veritatis, Dat is: Een Spiegel der Waerheyt, Ofte Antwoordt op Twee Theologische Vraghen, Rakende De eerste, het Herte van de Politie, De andere, de Ziele van de Theologie. Door Een Dienaer Gods ende Liefhebber des Vaderlandts. Arnhem, JAN JACOBSZ., inde Turfstraet, inde vergulde Persse, 1637. kl. 4°. (VIII) en 48 blz.

1638.

1141. Nieuw-Keulsch of Spaensch Bedrogh: Ach! door Staetsucht, Eer-sucht, Geld-sucht, Verkochte, Slavende Vryheyd: Door Erasmvm Phlopatroön (*sic*). Ghedruckt... 1638. Zond. plaats. kl. 4°. (II) en 48 blz.

1639.

1142. Copye Van eenige Brieven, geschreven by den Capiteyn PIETER DE RVSSCHVER In sijn Ghevangenisse in 's Graven-Hage. Zond. plaats of jaar. kl. 4°. 48 blz.

Blz. 4 bevat de handteekening van FRANCINA DE RUYSCHUER, dochter des gevangenen. — Onder de in deze verzameling voorkomende stukken, meestal van het jaar 1638, bevindt zich de Sententie van P. DE RUSSCHUER, in d. 23 Febr. 1638.

1143. Iournael ofte Korte ende waerachtige beschryvinge van de voornaemste gheschiedenissen ter Zee onder het beleyt van den cloeckmoedigen Zee-helt MARTEN H. TROMP... 'tzedert den 29 April 1639 tot den 28 Octob. daer aen volghende, voorghevallen. Als mede een Register der Capiteynen, groote ende monteringhe *enz.*, die inde eerste rescontre teghen de Spaensche gheslaghen hebben. Alles getrocken... uyt het Journael ende de mondelinge verklaringe van den Manhaften Capiteyn ZIBRANT BARENTSZ WATERDRINCKER. Uytghegheven (*te Amst.*) door CRISPIJN VAN DER PAS, 1639. Men vintse te coop by IAN VAN HILTEN. kl. 4°. Met het titelbl. 20 ongen. blz. Met twee uitslaande platen.

Achteraan een gedicht van J. SORT.

1144. Placcaet Vande... Staten... van Vtrecht Dienende tot naerder Ordre ende reglement tegens de Roomsche Paepsche Superstitien ende excessen van de selve (*in d.* 9 *April* 1639). Utrecht, AMELIS JANSSZ. VAN PADDENBURCH, 1639. kl. 4°. Met het titelbl. 9 ongen. blz.

1640.

1145. (FIJNE, P. DE,) Aenspraeck Aende goede Borghers en Inwoonders der Stadt Leyden, over de bedroefde vernieuwinge van de On-christelijcke verdruckinge eeniger onnosele vrome Remonstrants-gesinde Leeraers, aldaer sedert weynigh wederomme begonnen, ende insonderheyt over het vanghen van den E. Godtvruchtigen wel-geleerden SIMON LUCAE... Gedruckt buyten Leyden met Consent, in 't Jaer... 1640. kl. 4°. Met het titelbl. 7 ongen. blz.

1641.

1146. Propositiën by de Heeren Ambassadeurs Extra-Ordinaris van de... Staten Generael der Vereenighde Nederlanden, ghedaen aen sijne Koninckl. Majesteyt van Groot-Brittangien. Den 12 en 22 Januarij 1641 Ouden-stijl. Mitsgaders des Konincks Oratie daer op ghedaen aen 't Parlement van Enghelant, den 20 Februarij 1641 Nieuwen stijl. Hier by zijn ghevoeght de 34 artijckelen, daer mede de Vice-Roy van Yrlant beschuldight wordt. Als oock het versoeck van de Schotsche Gedeputeerden, ten eynde recht ghedaen worde over de voorsz. Vice-Roy. Amst., voor J. VAN HILTEN. Zond. jaar. kl. 4°. Met het titelbl. 11 ongen. blz.

1147. Een kort Bericht. Dat de Coningen van Hispangien met hare Wapenen niet voor hebben de beschermingе vande Roomsche Kerck, maer wel het beginnen end' op-rechten van een vijfde Monarchie. Mits-gaders Een Nae-reden aen alle Roomsch-Gezinde Catholijcken der Vereenighde Provintien, op dat sy niet den Coning van Hispanien, maer de Doorl. Heeren Staten voor hare Wettelijcke Overigheyt... erkennen. Byeen ghestelt door N. N. zijnde een Catholijcks Rechts-geleerde. Delf, A. CLOETING... 1641. kl. 4°. 46 blz.

1148. Den Portugaelsen Donder-slagh, Tot Ontwakinge van alle trouhertighe Neder-landtsche Regenten ende Ondersaten. Om de Balance van den Gheunieerden Staet wel te maken, tot voor-cominghe van alle onheyl, en bevestinghe van onze groot-beroemde Republycke. Door Theophilus Anti-pater. Groeningen, Erffghenamen van NATHANAËL ROMAN, op de Marct, 1641. kl. 4°. (IV) en 36 blz.

1149. Placcaet Uande... Staten Generael... Inhoudende Verboth dat geene Jesuijten, Priesters... of andere geordende Persoonen vande Roomsche gesinden, in dese Landen en sullen mogen komen ofte verblyven &c. (*in d.* 30 *Aug.* 1641)... 's Gravenh. Wed. *enz.* van IACOBSSZ VAN WOUW, Met Privilegie. kl. 4°. Met het titelblad. 11 ongen. blz.

1642.

1150. Autentijcque stucken, Raeckende de saecke van den Heer HUGO DE GROOT, Tegenwoordigh Ambassadeur, wegen de Kroon Sweden, by... Vranckryck. Aengaende Verscheyden Mis-duydingen tegen sijn E.E. onlanghs in openbaren druck uytgestroyt. Ghedruckt... 1642. Zond. plaats. kl. 4°. 20 blz.

1151. Den Britannischen Blixem of Subijte Uerwerringhe, in Enghelandt, Schotlandt, ende Yrelandt, tot waerschouwinghe van de Geunieerde Provincien, om te verstaen de swaricheden, en de oorsaken daer van, om die onder ons te weeren, op dat wy haer plaghen niet deelachtich en werden... Door een trouwen Liefhebber,G.L.V. Gedruckt... 1642. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 40 ongen. blz.
Vgl. de twee volgende nommers.

1643.

1152. Den Brittannischen Donderslach, ofte Naerder ghespreck, over Het teghenwoordighe Engelsche wesen, ende de Droevige Verwerringen, Beroerten, ende Oorlogen, daer ontrent ontstaen. Daer in, het ghene... in den »Britannischen Blixem" onlancks... is verthoont... naerder wert geballanceert, ende overwogen... Door een getrouw' Liefhebber van syn Vaderlandt, ende Godts dier gekochte Kercke. Gedruckt... 1643. Zond. plaats. kl. 4°. (VIII) en 88 blz.

1153. Zee-brant Ontstaen uyt den »Brittannischen Blixem." Tot waerschouwinge van de goede Gemeente der Geunieerde

Provintien. Verthoont door een t'samen-spraeck Van eenen Amster-dammer ende een Zeeusche Koop-man... binnen Vyanen. Mitsgaders: een Borger der selver Stadt. Door Eenen ghetrouwen Lief-hebber van den wel-stant deser Landen. Gedruckt... 1643. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

1154. Engelants Clachte, Geschrey ende Wee over Nederlands. Gheveynsde, ondanckbare ende onbarmhertighe Proceduren tegen haer. Alles klaerlick blijckende uyt sekere Missive Van een Engels-man (*in d. Londen*, 13 *Febr.* 1643); gheschreven aen zijnen Vrient, zijnde onderdaen van de Heeren Sttaen (*sic*) van Hollandt. VVaer Inne Hem gecommuniceert werden de twee Declaratien van het Parlement van Engelandt, aen de... Staten Generael... ende derselver antwoorde ende handelinge daer op gevolcht, &c. Tot onderrichtinge van alle goede Patriotten verduytst, ende in 't licht gegeven. Ghedruckt tot Vryburgh, Anno 1643. kl. 4°. Met het titelbl. 32 ongen. blz.

1855. Engelandts Klachte, ende Gheschrey, over Nederlandts Gheveynsde... Proceduren tegen haer *enz.* Ghedruckt... 1643. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 24 ongen. blz,

Andere druk van het voorgaande nommer.

1156. D'Engelschen Heravlt, Afgesonden Aende... Staten Generael, etc. Midtsgaders aen de... Staten van Hollandt ende West-Vrieslandt, klagende over de Nederlandtsche geveynsde, ondanckbare ende onbarmhertighe Proceduren, teghens de bedroefde Ingesetenen van Enghelandt. Alles *enz.* Vryburgh... 1643. kl. 4°. Met het titelbl. 31 ongen. blz.

Dit geschrift bevat, onder een' anderen titel, hetzelfde als de beide voorgaande nommers.

1157. Twee Brieven van... de Koninginne van Groot-Britannien, d'Eene aen syne Konincklyke Majesteyt van Groot-Britannien. En d'ander, een Klachte, Aen de... Staten van Hollandt ende VVest-Vrieslandt ghesonden... Gedruckt... 1643. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

De eerste brief is gedagteekend: *Wt den Haghe den* 8. *October*, 1643, en de andere: *Schevelinghe desen* 25 *February*, 1643.

1158. Bedenckingen over het tien-hoornigh en seven-hoofdigh Treves ofte Pays Munsters-Monster; By den Paus URBANUM ontfangen. Om het welcke inde verlossinghe by te staen, ende te omhelsen, de Geunieerde Nederlanden, be-

neven andere Potentaten van Europa, van den Koninck van Spagnien werden ghenoodicht. Door E. P. Gedruckt... 1643. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 32 ongen. blz.

1159. Noodighe bedenckingen der Trouhertige Nederlanders, over de aen-staende Munstersche Handelinghe van Urede ofte Treves: om van alle Regenten, die Gods Kercke en't Uaderlandt lief hebben rijpelyck en conscientieuselijck overdacht te werden... Ghedruckt... 1643. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 32 ongen. blz.

1160. Noodighe Bedenckingen *enz.* (*als het voorgaande nommer*). Den tweeden Druck, oversien ende verbetert. Ghedruckt... 1644. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 24 ongen. blz.

1644.

1161. Translaet uyt de Fransche Remonstrantie, Aen de Inwoonders van de Nederlantsche Provintien, zijnde onder de heerschappije des Koninghs van Spangien (*Volgt de titel in het Fransch:* Remonstrance *etc.* — *Holl. en Fransch*). Anno 1644. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

1162. Heilsame en Onpartydige Raat Aan alle d'Inwoonders van Nederlandt, die onder de Heerschappy van den Koning van Spanien zijn. Gestelt door een onpartijdig persoon in de Franse Sprake en nu in de Nederlantse overgeset. 1644. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 24 ongen. blz.

1645.

1163. Duyn-Kerckens Sterff-Tijdt. ofte Trou-hertighe Beweegh-redenen aen de Ghe-Vnieerde Nederlandtsche Provincien, hoe noodich ende profijtelijck het zy voor haren staet, dat men de Stadt Duyn-Kercken de Spagniaerden ontweldighe. In het François beschreven door eenen Geleerden Franschen Heere van qualiteit, ende in 't Neerlands vertaelt door C. FONTEYNE. Leeuwarden, CLAUDE FONTEYNE, 1645. kl. 4°. Met het titelbl. 46 ongen. blz.

1164. De Oratie van... de... Ambassadeurs Extraordinary der.. Staten Generael... Nemende hun afscheydt van de Eerbare Huysen des Parlements tot West-munster vergadert, den 10 April 1645. Uyt het Fransch in 't Engelsch tot Londen getranslateert... ende nu uyt het Engels... vertaelt. Met een Moderate Antwoort van seker prievaet Joncker. Zond. plaats of jaar. kl. 4°. Met het titelbl. 4 ongen. blz.

1165. Poincten Van Consideratien Resulterende uyt het rapport van hare Ho : Mo : Extraordinarisse Ambassadeurs, d'Heeren BOREEL ende VAN RENSWOUDE, Vyt Engelandt gekeert in... Mei, 1645. Rott., J. NAERANUS, op 't Steyger, 1645. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

1166. Declaratie van het Parlament van Engelandt aende... Staten Generael... Belangende hare laeste Ambassade in Engelandt. Londen, voor LAURENS BLAIKLOCK dight by de Tempel-bar inde meremin, 1645. kl. 4°. (IV) en 51 blz.

1167. Discours. over de Gelegentheyt van de nieuwe Cruyssers. daer het wel-varen vande Zee-vaert, ende alle Inghesetenen van het Lant, op 't hooghste aen gelegen is. Seer vermakelijck om lesen. Gedruckt... 1645. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 36 ongen. blz.

1168. *Journaal in den vorm van een' brief, betrekkelijk den togt van het leger in September en October* 1645 *en de belegering van Hulst. Titel ontbreekt.* kl. 4°. 26 ongen. blz.

De aanhef van den brief luidt dus:

„Eerwaarde, &c.

Volghens mijne belofte, alsoo ick wel weet dat V. E. begeerigh zijt te verstaen de Ghelegentheydt van den Tocht van ons Legher, en de uytkomste van dien" *enz.*

1169. BEUCKELAER, CORN. Schrick van Vlaenderen, en Brabandt, &c. In desen laetsten Druck, verbetert, vermeerdert met veel notabele Historien; Van 'tghene In 't Jaer 1645. soo in 't Leger als in alle d'Op-tochten, en insonderheydt van dien Notabelen Tocht en Marche van... den Prince van Orangien van Oost-Eeckeloo na Hvlst, gepasseert is. Midtsgaders De Beschrijvinghe vande Belegeringhe, ende Veroveringhe vande Stercke Stadt Hvlst... Middelborgh, ANTHONY DE LATER, op de Groote Marckt, 1646. kl. 4°. Met het titelbl. 54 ongen. blz.

1170. Journael Van d'optocht van... den Prince van Orangien van S. Gillis in Vlaenderen. Als mede De march en Belegeringe der Stadt Uenlo, en 't opbreecken van dien, tot dattet Leger na Garnisoen trock incluys... Amst., JOOST BROERSZ., 1646. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

1171. Advis secret Donné par le Conseil d'Estat au Roy, & à la Reyne Regente de France, sur les Maximes & Règles à garder en la Conqueste des Pays-Bas, l'an 1645 (*d.* 17 *Nov.* 1645). *Zond. titelbl.* kl. 4°. 4 ongen. blz.

1646.

1172. Relaes Hoe en in wat manieren hare Excellencien de Heeren Ambassadeurs Extra-ordinair vande.:. Staten Generael... tot Mvnster zijn gekomen, daer in gehaelt, ontfangen en gecongratuleert, volgens haer eygen schrijven. Ghedruckt... 1646. Zond. plaats. kl. 4°. 8 blz.

De titel beslaat 11 regels.

1173. Relaes *enz.* (*als het voorgaande*). *Andere druk.* kl. 4°. 3 blz.

De titel heeft 12 regels.

1174. Mvnsters Praetie... Ghedruckt... 1646. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 23 ongen. blz.

1175. Munsters Praetje... Ghedruckt... 1646. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 11 ongen. blz.

Andere druk dan het voorgaande nommer.

1176. Mvnsters Praetie... Na de oprechte Origenale copije, Ghedruckt... 1646. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 24 ongen. blz.

Nog andere druk van No. 1174.

1177. Antwoordt Op't »Mvnsters Praetie"... Dordrecht, CLAES CLAESZ., 1646. kl. 4°. Met het titelbl. 44 ongen. blz.

1178. Den Mvnsterschen Verrekycker. In't Jaer... 1646. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 24 ongen. blz.

1179. Mvnsters Discours ofte t'Samen-sprekinghe, over de laetste tijdinge van Munster gekomen, tusschen een Fransman, Nederlander ende Spangiaert... Ghedruckt... 1646. Zond. plaats. kl. 4°. 22 blz.

1180. Hollands Praetie... Ghedruckt... 1646. Zond. plaats. kl. 4°. 28 blz.

De 16 eerste bladzijden zijn ongenommerd.

1181. Fransch Praetie... Munster, NICOLAES STAETS, 1646. kl. 4°. Met het titelbl. 24 ongen. blz.

Van denzelfden schrijver als No. 1174—1176.

1182. Fransch Praetje... Munster, NICLAES STAETS, 1646. kl. 4°. Met het titelbl. 12 ongen. blz.

Compresser druk van het voorgaande.

1183. Trompette. Vervveckende het bedroeft Nederlant, Om cloeckmoedich aen te nemen de Goddelijcke ende Menschelijcke hulpe, Tot sekere verbeteringhen van haren staet. Noodich ghehoort van een ieghelijck in desen tijdt. Anno 1646. Zond. plaats. kl. 4°. 32 blz.

1184. Trompette, Verweckende... Seer dienstich ende noodich gehoort *enz.* (*als het voorgaande*). Tot Antwerpen 1646. kl. 4°. Met het titelbl. 16 ongen. blz.

1185. Suchtich, en Trouwhertich Discours. Over dese tegenwoordige gestalte des Lants, In bedenckinge van Onderhandelinge zijnde met den Coninck van Spaengien. In een t'samen-spraeck, tusschen een Nederlander, Spaengiaert, Fransman, ende Sweed. Door E. P. Gedruckt... 1646. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 23 ongen. blz.
Vgl. de volg. blz. en blz. 336, N°. 1200—1202.

1186. Hollandsche Sybille. Amst., ROELOF HEYNDRICKZ., 1646. kl. 4°. (II) en 31 blz.

1187. Ontdekking der Spaensche Practijcken, Onder de voorstellinge des huvvelijkx van den Koningh van Vranckrijck met d'Infante van Spanjen, en de 17 Nederlandsche Provintien tot haer huwelijcksgoet. Met noch een aenspraek aen de verheerde Nederlanden. Wt de Fransche Tale overgeset. Anno 1646. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 15 ongen. blz.

1188. Ondecking *enz.* Met noch een aenspraeck aen het verheerde Nederlant... 1646. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 15 ongen. blz.
Andere druk dan het voorgaande nommer.

1189. Hertgrondighe Vermaninge, Ghetrouwe Waerschouinge Ende beweeghelijcke Redenen Aen De verheerde Provintiën ende Steden, onder het jock van Spangien sittende. In't licht gebracht door YMANT ADAMS. Gedruckt... 1646. Zond. plaats. kl. 4°. 14 blz.

1190. Verborgentheden Van den Nederlandschen Staet. Omhelsende de Interessen van het gemeene Vaderlandt, teghens alderley openbare ende heymelijcke strevelinghen. Ghedruckt... 1646. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 24 ongen. blz.

1191. Propositie Gedaan door den Heer DE LA THVILLERYE, Ambassadeur... van Vranckrijck, Ter Vergaderinge van... de Staten Generaal... In 's Graven-Haghe den 8 Augustij. 1646. Gedruct na de Copie van Parijs. Zond. jaar. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

1192. Missive Uyt Middelburgh Aen syn vrient in Hollandt (*in d.* 20 *Dec.* 1646). Middelburg, GIJSBERT VERDUSSEN,

Boeck-Verkooper, 1647. kl. 4°. Met het titelbl. 19 ongen. blz.

De laatste bladz. beslaat 21 regels. — Vgl. hieronder N°. 1200—1202.

1193. Missive *enz.* (*als het voorgaande*). Middelburgh, GIJSBERT VERDUSSEN, Boeckverkooper, 1647. kl. 4°. Met het titelbl. 19 ongen. blz.

Andere druk dan het voorgaande nommer. — De laatste bladz. bevat 24 regels.

1194. Missive *enz.* (*als het voorgaande*). Raeckende Het Tractaet tusschen de Croon Vranckrijck ende de Geunieerde Nederlandtsche Provintien tot handelingh van Vrede met Spangjen. *Aldaar, bij denzelfden.* kl. 4°. Met het titelbl. 16 ongen. blz.

1647.

1195. Publius Demophilus Vermaen-reden aen De Christen Uorsten tot vrede. Tot Heilste, By Stommerich Zwijghart. 1647. kl. 4°. 26 blz.

1196. Voor-stel oft wel moghelijck is, dat Vrienden Vyanden, ofte Vyanden Vrienden worden? Hoorn, IAN HUYGENSZ., aende Vischmarct, 1647. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

1197. Den ongeveynsden Nederlantschen Patriot. Alckmaer, JAN CLAESZ., op Uliscevort, 1647. kl. 4°. Met het titelbl. 31 ongen. blz.

1198. Den ongeveynsden Nederlantschen Patriot. Uoorstaende De Intressen van syn Vaderlandt teghen alderley opposanten, by weghe van discours. Tusschen Mysteriognostes, Jnnocentius, Degenerinus ende Germanicus... Middelburch, SYMON VERHOEVEN. Zond. jaar. kl. 4°. Met het titelbl. 26 ongen. blz.

1199. Tweede deel van den ongeveynsden Nederlantschen Patriot *enz.* (*Als het voorgaande*). Middelburg, S. VERHOEVEN, 1647. kl. 4°. Met het titelbl. 40 ongen. blz.

Achteraan: Gedruckt by GYSBERT VERWEYDE... 1647.

1200. Post date Van de »Missive Uyt Middelburgh." Middelbvrch, GIJSBERT VERDUSSEN, 1647. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

Vgl. N°. 1192—1194 hiervoor. — Tegenschrift van N°. 1185 (blz. 334).

1201. Post date *enz.* (*Als het voorgaande*). *Aldaar, bij denzelfden.* kl. 4°. Met het titelbl. 14 ongen. blz.

Andere druk dan het voorgaande. — In deze en de volgende uitgave wordt achteraan eene fout aangewezen, voorkomende op blz. (IX) van N°. 1192 en 1193, blz. (VII) van N°. 1194.

1202. Post date *enz.* (*als het voorgaande*). *Aldaar, bij denzelfden.* kl. 4°. Met het titelbl. 12 ongen. blz.

Nog andere druk van N°. 1200.

1203. Collyrium Ofte Costelijcke Ooghen-Salve. Ghecomposeert door Mr. JAN BRILLEMAN, Chimicus van oprechte Kruyden ende Gommen... Seer nut, ende hoogh-noodigh, in dese mistighe tijden, voor alle Hollantsche patriotten, die met ziltighe, stick-siende, ende duystere Oogen ghequelt zijn, tot verklaringe van haer ghesichte, om wel ende verde in Zee te konnen zien, hoe, ende wat daar al omghegaen is... Leeuwarden, HARMAN DE BOCK, 1647. kl. 4°. 30 blz.

1204. Montstopping aende Urede-haters. Leyde, CORNELIS MAERTENSZ VAN SCHIE, achter de Kerck, 1647. kl. 4°. Met het titelbl. 20 ongen. blz.

1205. Poincten der Artyculen Ter Vergaderinge van de... Staten Generael... gearresteert, Waer nae De... Plenipotentiarisen ende Extraordinairij Ambassadeurs van desen Staet, In het Tractaet van Vreden tot Munster met die van den Konink van Spangien, hebben te verhandelen (*in d.* 8 *Jan.* 1647). Dordrecht, S. MOULAERT, 1647. kl. 4°. Met het titelbl. 16 ongen. blz.

1206. VELLE, NICASIUS MARTENS VAN, De oprechte Waeg-schaele Der Vereenighde Neder-landen, In de welcke gerechticheydt ende ongerechticheydt, Wysheyt en dwaesheyt, Vrede ende Oorloge volkomentlijck bewogen worden. Door welck den sekersten middelpunt van 't gemeyne beste in de Handelinghe tot Munster aengetroffen is tusschen Sijn Kon. Majesteyt van Hispanien en de... Staten Generael op den 8... Januarius 1647. Gecomponeert, ende toegeeyghent aan de... Staten der vrye Vereenighde Nederlanden... Antwerpen voor PETER DEN HOLLANDER, 1647. kl. 4°. Met het titelbl. 12 ongen. blz.

1207. Articvlen, Nopende de Conditien des Pays, aen-ghetroffen tot Mvnster: tusschen de... Plenipotentiarisen Ambassadeurs der... Staten Generael... ende Sijne Coningh-

lijcke Majesteyt van Spangien... Middelburg, voor ABRAHAM PIETERSZ VAN HAGEDOORN, opte Haven, 1647. kl. 4°. Met het titelbl. 7 ongen. blz.

1208. Autentique Copie vande Propositie, Gedaen door... den... Grave SERVIENT, Ambassadeur... van Vranckrijck. inde Vergaderingh van de... Staten Generael op den 14 Januarij 1647... Mitsgaders d'Antwoorde van den Heer President en de Replique van dito Ambassadeur SERVIENT. Gedruckt na de Franse Copie, 1647. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelblad. 28 ongen. blz.

1209. Propositie van... den Grave SERVIENT, Ambassadeur... van den Alder-Christelijckaten Coningh. Gedaen in de Vergaderinge van de... Staten Generael *enz.* Utrecht, HERMAN JANSZ. KNODSENBURGH, in 't Zuydt-eynde, 1647. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongep. blz.

Dit stuk bevat alleen de *Propositie* (zie het voorg nommer), zonder *d'Antwoorde* en *de Replique.*

1210. Vertoogh Van ANTOINE DE BRUN, Raedt ende Ambassadeur van... Spagnien tot bevordering der aengevangen Vrede-handelinge tot Munster. Aen... de... Staten Generael... Schriftelijck gesonden uyt Deventer den 11 Februarij 1647. Wt het Fransch overgeset. Dordrecht, JAN VERHAGHEN, 1647. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

Vgl. het volgende nommer.

1211. Observatien Op de Brief van A. DE BRUYN, Plenipotentiaris van Spangien Tot Munster. Neffens een memorie van PHILIPPE LE ROY, Raedt van de Finantien van den Koningh van Spagnien en Griffier der selve (*in d.* 8 *Febr.* 1647). Deventer, JACOB VERWOREN, 1647. kl. 4°. Met het titelbl. 24 ongen. blz.

1212. Poincten Van Consideratie, Vande... Ambassadeurs extraordinaris en Pleinpotentiarijsen van Spagnien, Aende... Staten Generael. Van Munster Schriftelijcke over gesonden (*in d.* 3 *Maart* 1647). Utrecht, FRANCHOIS UERMEER, by de Mart, 1647. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

1213. Geschrift Aende... Staten Generael... In-ghegeven door den... Ambassadeur van Vranckrijck, den 4 Martij 1647. Zutphen, voor PIETER FRANSSEN, 1647. kl. 4°. Met het titelbl. 24 ongen. blz.

1214. Geschrifte Over-gegeven by... den Ambassadeur van Vranckrijck, aen... de Staten Generael ... wegens de

garantie. Den 11. April 1647. Gedruckt... 1647. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 12 ongen. blz.

1215. Extract Uan de resolutie, gedaen van weghen de... Staten Generael. Den 19. Aprillis 1647 (*omtrent het sluiten van den Vrede met Spanje, zonder Frankrijk*). kl. f°. plano.

1216. Copye autentyck Van sekeren Brief, Geschreven by den Grave SERVIENT... aen De... Staten der Vereenighde Nederlandtsche Provintien. Op den 25. ende 26. April 1647. VVt het Fransch vertaelt. Amst., PIETER VERMEULEN, 1647. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

1217. Antwoort Op den Brief Van den 25 en 26 April. *Zond. plaats of jaar.* kl. 4°. Met het titelbl. 15 ongen. blz.

1218. Copye Translaet uyt het Francois. Den 22 May des tegenwoordigen jaer 1647 wierde aen... de Staten Generael... ghecommuniceert door Monsieur SERVIENT, de memorie ende gheschrift, inhoudende 19 Artijckelen, hier onder verhaelt. Daar op den 1sten Iuny... gedaen zijn volgende Consideratien... om de Intelligentie te faciliteren. *Zond. titelbl.* kl. 4°. 11 ongen. blz.

1219. Verscheyde Stvcken Raeckende De Vrede-handelinghe. Door A. P. Amst., IOHANNES VANDER AST, op de Lauweriers-gracht, 1647. kl. 4°. (II) en 94 blz.

Deze verzameling bevat:

a. Waarschouwinghe aen den Leser (bl. II).

b. Aenspraeck Van den Drucker, tot Alle goede ende ghetrouwe Magistraten *enz.* (blz. 1—16).

c. *Brief van* PH. LE ROY *aan de Staten Generaal ten geleide der Memorie van de Spaansche ambassadeurs te Munster* (blz. 16).

d. Brief van den Heer BRUN... aen... De Staten Generael (*in d.* Gorcom 31 *Jan.* 1647 (blz. 17—20).

e. Observatien, Op de Antvvoord Van de Heer SERVIENT... gedateert in den Hage den 2den Martii 1647. aen den Brief van de Heer BRVN... uyt Deventer den 11den Februarius. Geschreven aan... de Staten Generael (blz. 21—54).

f. De drucker tot den leser (blz. 55).

g. Wederleggingh Van de Brief des Heeren SERVIENT... onder de naam van een Fransch Edelman (blz. 56—72).

h. Noch eene vermaeninghe van den Drucker tot den Leser (blz. 73).

i. Antwoordt op den Brief by den Heer SERVIENT geschreven aen yeder der Vereenighde Provincien, behalven Hollandt, zijnde de selve Antwoordt ghemaeckt door een Confident... van den... Heer SERVIENT, by forme van advijs, *in d. Zutphen,* 4 *Mei* 1647, *en geteekend* C. D. P. (blz. 73—85).

k. Copye authentijck van seeckeren brief geschreven by den... Grave SERVIENT... op den 25. ende 26 April 1647 (*Zie N°.* 121 *hierboven*). (blz. 86—94).

1220. Verscheyde Stvcken, Raeckende De Vrede-handelinghe, Noyt voor desen gedruckt, Door A. P. Ootmorssen, ALBERT CASPERSZ. Zond. jaar. kl. 4°. Met het titelbl. 20 ongen. blz.

Deze uitgave bevat van de hierboven opgesomde stukken alleen die, vermeld onder *b*, *d* en *i*.

1221. Besoignes en Communicatien Over de Ligue Garantie Van de... Staten Generael, Den 2, 4. en 5. Julij 1647. 's Gravenh., Voor de Wed. van H. JACOBSZ VAN WOUW, 1647. kl. 4°. Met het titelbl. 4 ongen. blz.

1222. Besoignes *enz.* (*als het voorgaande nommer*). *Aldaar, voor dezelfde. Andere druk.* kl. 4°. 7 blz.

1223. Eerstelinck der Vrede, of Ophoudinge van vyandschap ter Zee van weghen Spangjen. In 't jaer 1647. Zond. plaats. kl. 4°. 12 blz.

Vgl. het volgende nommer.

1224. Toet-steen Over de »Eerstelingh der Vrede, of ophoudinghe van Vyandtschap ter Zee, van weghen Spangien". *Titelbl. ontbreekt.* kl. 4°. 8 ongen. blz.

Tegenschrift van het voorgaande nommer.

1225. Accoordt, Gemaeckt ende besloten Tusschen de Croon Vranckrijck... Ende de Vereenighde Provintien... Over de Ligue Garentie. Ghedaen den 29 Julij, 1647. (*Holl. en Fransche tekst*). Dordrecht, S. MOULAERT... 1647. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

1226. Propositie ghedaen Ter Vergaderinghe van... d'Heeren Staten Generael... in 's Gravenhage den 16en. Augusti 1647. Door de Heer FRANCISCO DE SOVSA CONTINHO... Ghedruckt Anno 1647. Zond. plaats. kl. 4°. 16 blz.

1227. Waerachtig verhael, van de Handelinge tot Munster, Tusschen Sijne Majesteyt van Vranckrijk ende Spagnien, sedert dat de Pleinpotentiarijsen van de Staten Generael... als Middelaers daer inne zijn gebruyckt. Ghedruckt... 1647. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 28 ongen. blz.

1228. Extract uyt het Boeck vande Vrede-handeling vande... Staten Generael... den 15 Novemb. 1647. Dordrecht, SYMON MOULAERT, in de Wijn-straet, 1647. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

1229. Spaansche Triomphe, Over haer onlangs bekomen Uictorien, in de Geunieerde Nederlanden. Vertoont tot waerschouwinge van alle Regenten, om den Vrede haestelijck

te sluyten, of af te breken. Gestelt door een Lief-hebber des Vaderlants. L. G. I. M. Ghedruckt... 1647. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

1230. Urymoedigh Discours Tusschen twee Paepsche Hollanders, Over de tegenwoordige Munstersche Vrede-handelinge. Gedruckt... 1647. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 14 ongen. blz.

1231. Nederlants Beroerde Ingewanden, Over De laetste tijdinge van de Munstersche Vrede-handelinge Vytstortende Gantsch becommerlijcke en bewegelijcke klachten. in den schoot van alle getrouwe Patriotten *enz.* Gedruckt... 1647. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 16 ongen. blz.

De titel bevat eene houtsnede, voorstellende een aanzienlijk persoon, sprekende tot een' krijgsman, die de linkerhand om het gevest van zijn' degen klemt.

1232. Advys Uan de Ghecommitteerde der... Staten van Zeelandt, ter Vergaderinge vande... Staten Generael, nopende het Temperament in de Religions saecken, in de Meyery vanden Bosch, Marquisaet van Bergen &c... over-gelevert op den 21 Ianuarij 1647... Daer uyt can werden gesien, dat inde Vredens-Tractaten... het stuck vande Religie werdt ter herten ghenomen. Gedrvckt voor de hebbers der Waerheydt, Anno 1647. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

1233. Advys *enz.* (*als het voorgaande*). Gedruckt... Waerheyt. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

In den voorgaanden druk is de keerzijde van den titel bedrukt, in dezen niet.

1234. Apostille Op de Remonstrantie ende Requeste der Predicanten van Uytrecht, Overgelevert Aen de... Staten van Uytrecht. Aengaende het vast stellen van de religie. Gestelt door een Patriot ende beminder van de vryheydt der Vereenigde Provincien, die het Guyte-spel mishaegt... Gedruckt... 1647. Zond. plaats. kl. 4°. 8 blz.

1235. Soldaets Praetje of t'Samen-sprake, Tusschen een Soldaet en een Burger, aengaende de Militie. Gedruckt Anno 1647. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 19 ongen. blz.

1236. Nieuw Rotterdams Marckt-Schuyt Praetjen. Varende van Rotterdam nae Dordrecht, tusschen 7 personen... Waer in te sien en te bespeuren is, wie de principaelste beleyders ende uytvoerders zijn van dese on-eenigheden, die

nu in Dordrecht ontstaan zijn. Met een naeckt vertoogh wat hem in dese oneenigheydt toe-gedragen heeft. Door Irenum Philogame. Dordrecht, ARNOLDUS VAN DER WERFF, op de Marckt, 1647. kl. 4°. 30 blz.

1648.

1237. Propositie Van den Heere CALLON, Advocaet Generael, gedaen in 't Parlement tot Parijs, op... den 15. Januarii 1648. (*gevolgd door eene narede van* Den Drucker aen de Vereenighde Nederlanden. *Zond. titelbl.* 4°. 4 ongen. blz.

1238. Tractaet van Vrede, beslooten den 30sten Januarij deses... Jaers 1648 binnen de Stadt van Munster in Westphalen, tusschen... PHILLIPS den vierde... Coninck van Hispanien... ende de... Staten Generaal... 's Gravenh., Wed. *enz.* van H. IACOBSSZ VAN WOUW, 1648. Met privilegie. kl. 4°. Met het titelbl. 27 ongen. blz.

Hierbij de Procuratien, Ratificatien en de Afkondiging van den Vrede (*in d.* 19 *Mei* 1648) tusschen PHILIPS van Spanje en de Staten Generaal.

1239. Tractaet van Vrede... tusschen PHILLIPS *enz.* Gedruckt nae de Copy, in 's Gravenhage, By de Wed. *enz.* kl. 4°. Met het titelbl. 23 ongen. blz.

1240. Tractaet van Vrede... tusschen... PHILIPS *enz.* Gedruckt na de Copy, in s' Gravenhage *enz.* kl. 4°. Met het titelbl. 24 ongen. blz.

1241. Tractaet van Vrede *enz.* In 's Graven Hage, Na de Copye By de Wed^e^. *enz.* 1648. kl. 4°. Met het titelbl. 24 ongen. blz.

1242. Articulen en Conditien van den Eeuwigen Urede, Geslooten tusschen den... Koninck van Hispagnien... ende de... Staten Generael... onderteyckent ende bezegelt den 30sten Januarij 1648. Tot Munster. Rotterdam, By Haest van Voortganck, Boeckdrucker van de Articulen van de Vrede, 1648. kl. 4°. 30 blz.

Uitgave zonder de Afkondiging. — De Procuratie van den Koning van Spanje is in deze uitgave in het Hollandsch, in de voorgaande in het Spaansch. — Met talrijke correctiën in HS. op den kant.

1259. Zeeusche Buyse. Uertoonende de redenen, waerom des Vyants Offencive Forten, gheleghen aende Noort-west zijde van de Stadt van Sluys, tot op de Reviere 't Swijn tegen over Cazant, met het Sas daeraen dependerende, behoorden Gedemolieert te werden, voor ende aleer de Ratificatie vande Vrede-Tractaten, effect soude moghen sorteren. Ghedruckt... 1648. Zond. pl. kl. 4°. Met h, titelbl. 8 ongen. blz.
Vgl. nommer 1271.

1260. Openhertige en Trouhertige Reqveste, Ghepresenteert ende overgegeven, aen de... Staten van Zeelant, den 16 Meerte 1648. Door de rechte Patriotten, en ware Lief-hebbers des Vaderlandts... Gedruckt... 1648. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.
Vgl. nommer 1271.

1261. Resolutie van de Provintie van Zeelandt nopende t'afsonderlyck Teyckenen van het Tractaet van Vrede met Spaengien (*in d.* 31 *Maart* 1648). Ghedruckt... 1648. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 7 ongen. blz.

1262. Copye Van seeckeren Send-Brieff Gheschreven van Nataneel Ondermarck, Ouderlingh vande Ghemeente tot Middelburgh. Aen sijnen goeden Vriend Joris Pietersz. inder Eeuwicheyt (*in d. Middelburg*, 24 *April* 1648). Met de Andtwoorde van den selven (*in d. Lillo*, 1 *Mei* 1648)... Anno 1648. Zonder plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.
Vgl. het volgende nommer.

1263. Ontdeckinge Van een UUonderlick Monster, onlanghs in Hollandt geopenbaert. Door Een ghemeynden Brief; uytghegeven op de namen van Nathanael Ondermerck, en Ioris Pietersen Hardixvelt (*sic*): om yder te doen sien wat in dese Vrede-handelinge al om gaet... Gedruckt... 1648. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 13 ongen. blz.

1264. Resolutie, Van de... Staten Generael, aengaende de Ratificatie Ende Pvblicatie, Der Articulen Van den Vrede, ghetekent tot Munster den 30 Ianuarij 1648. Tusschen... Spangien, ende de Vereenighde Provintien van desen Staet. Ghearresteert den 4 April 1648. Gedruckt... 1648. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 4 ongen. blz.

1265. Des Druckers Belydenisse. Ghedruckt... 1648. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 56 ongen. blz.
Vgl. nommer 1267 en 1269.

1266. La Confession De l'Imprimevr, Traduitte Du Flamend en

44

Francois. Imprimée l'an 1648. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 61 ongen. blz.

Hoewel de titel dit geschrift als eene vertaling van het voorgaande aangeeft, schijnt, ook naar hetgeen uit nommer 1269 blijkt, dit het oorspronkelijke te zijn, en het voorgaande eene vertaling er van. — Op blz. 36 zijn de twee onderste regels opgeplakt.

1267. Antwoort Op »des Drvckers Belydenisse." Gedruct tot Munster, Anno 1648. Zond. naam v. drukker. kl. 4°. 6 blz.

1268. Weder-caets op de »Antwoordt des Druckers belijdenisse." Amsterdam... 1648. by Mecastor Aedepol. kl. 4°. Met het titelbl. 7 ongen. blz.

1269. De Penitentie Gegeven aen den Franschen Drucker Op syn Paes-biecht, Amst., JACOB NES, op de Vyge-Dam ('s *Hage*, J. VEELY?). kl. 4°. Met het titelbl. 31 ongen. blz.

Tegenschrift van nommer 1265.

1270. Nederlantsche Absolutie Op de Fransche Belydenis. Amst., J. NES... 1648. ('s *Hage*, J. VEELY?). kl. 4°. Met het titelbl. 31 ongen. blz.

Ander tegenschrift van nommer 1265 en 1266, van een' anderen schrijver dan van het voorgaande.

1271. Samen-spraeck Tusschen Waernaer en Frederyck. Amst., ISACK TEELMAN, by de Nieuwe-Marct, 1648. ('s *Hage*, J. VEELY?). kl. 4°. Met het titelbl. 36 ongen. blz.

Geschreven ter bestrijding o. a. van nommer 1259 en 1260.

1272. Treurige uytkomste in 't Huys LEONIS Teghens de ge-eimagineerde (*sic*) trompet-blasers over de Vrede. Zond. plaats of jaar. kl. 4°. Met het titelbl. 31 ongen. blz.

1273. Copye Van een Brief van... den... Grave SERVIENT... aen... de Ambassadeurs der Vereenighde Nederlanden, op den 14 May, Anno 1648. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 7 ongen. blz.

1274. Courante uyt Italien ende Duytschlant, &c. 1648. N°. 21. (*Achteraan:*) Amst., IAN VAN HILTEN, in de Beurs-straet, in de geborduyrde Handt-schoen. Den 23 May, Anno 1648. kl. fol. 2 blz.

Dit nommer bevat o. m. een *Grondelijck relaes van 't ghene tot Munster is voorgevallen* op den 15, 16, 17 en 18 Mei, ter gelegenheid van de ratificatiën van het vredestractaat op 15 Mei.

1275. P(ETREIUS), A(LEXANDER). Vande volkomen Vreede, Tusschen den Coninck van Hispanien, Ende de Vereenichde Nederlandsche Provincien. Twee Predicatien, Ghepredickt

inde Schotsche Kerck binnen Rotterdam, op den 10. Juny 1648... Overgheset uyt het Engelsch... Delf, MICHIEL STAEL, aende Turf-Mart, 1648. kl. 4°. (IV) en 23 blz.

De Latijnsche opdragt van den schrijver is gerigt aan J. VERSYDA, C. NAVANDER, H. DE BOYS en A. HARTMAN, *DD. Consuless civitatis Roterodamensis.* — Hoewel er op den titel van twee predikatiën sprake is, vindt men in dit geschrift er maar eene.

1276. BOXHORN, M. Z. VAN, Oratie van de Vrede, tusschen... PHILIPPE de IV... ende de Staeten der Vrye Vereenichde Nederlanden, besloten in den jaere 1648. Vytghesproocken in de Vniversiteyt tot Leyden... Vyt het Latijn Overgheset. Leyden, CORNELIS BANHEYNINGH, op de Breede Straet, in den vergulden Kerck-Bybel, 1648. kl. 4°. 35 en (II) blz.

Opgedragen aan de Staten Generaal.

1277. PRAEVOSTIUS, B. Predicatie over den CXXII Psalm. Tot opweckinghe van Danckseggìnghe tot Godt wegen de gepubliceerde Eeuwige Vrede... Gedaen tot Amsterdam den 10 Junij... inde Christelijcke Vergaderinghe der ghener diemen Remonstranten noemt... Amst., voor PIETER WALSCHAERT, inde Beere-straet, 1648. kl. 4°. (II), 27 en (II) blz.

1278. Consideratien van een Vreemdelingh, Ghelaten Aen de Staten van Hollandt. In 't Iaer 1648. Zond. plaats. kl. 4°. 15 blz.

1279. Discours In Ghevolgh Uande Vrede. Rotterdam, JSAAC DE WILDE, opte Steyger, Anno 1648. kl. 4°. Met het titelbl. 24 ongen. blz.

1280. Levendighe Vertooningen Van den Staet der Nederlanden, Gedaen (op de Victorie-dagh, over de Vrede-handelinghe) tot Wormer. Amst., GERRIT VAN GOEDESBERGH, op 't Water, teghen over de Nieuwe-brugh, in de Delfse Bybel. Zond. jaar. groot folio plano.

1281. Trio. Ofte t'Samen-Spreeckinghe, Tusschen een Hollander, Frans ende Engelsman, noopende desen tegenwoordigen tijdt. In 't Jaer ons Heeren, 1648. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 14 ongen. blz.

1282. Het Hoofsche Piqvet van Pariis. Gedruckt tot Parijs, Anno 1648. kl. 4°. Met het titelbl. 7 ongen. blz.

1649.

1283. Copye van't Journael Gheschreven uyt London den 9. en 10. February 1649. Aende... Staten Generael. Door de

Heeren ADRIAEN PAUW en ALBERTUS JOACHIMI, Extraordinaris Ambassadeurs in Engelant. In't Iaer... 1649. Zond. plaats of nm. v. drukker. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

1284. Placaet (*van de Staten Generaal*). Inhoudende Uerbodt dat geene Jesuiten, Priesters, Papen *enz.* in dese Landen en sullen mogen comen ofte verblijven, etc... (*in d.*14 *April* 1649). 's Gravenh., Wed^e^. *enz.* van wijlen H. IACOBSSZ. VAN WOUW, 1649. Met Privilegie. kl. 4°. Met het titelbl. 11 ongen. blz.

Met wit papier doorschoten exemplaar, waarop eene door renvooijen aangewezene gewijzigde redactie van dit Placcaat.

1285. Placaet; Inhoudende *enz.* (*als boven*). Na de Copye, in 's Graven-hage *enz.* 1649. kl. 4°. Met het titelbl. 11 ongen. blz.

1286. Getrouwe UUaerschouwinghe, Teghen Die ons willen werpen in verwerringe Met Engeland. Door W. S. Rotterd., CLAES DE ROY, op 't Steyger, in 't A. B. C. Zond. jaar. kl. 4°. Met het titelbl. 13 ongen. blz.

Deze brochure bevat, na de mededeeling van het Protest en drie andere stukken van de Staten van Holland en van hunne Gedeputeerden betreffende het verleenen van audiëntie aan STRICKLANDT, gezant v. CROMWEL, een kort betoog ter regtvaardiging van het gedrag der genoemde Staten. — Van de 4 hier voorkomende stukken komt het Protest alleen bij AITZEMA voor.

1287. Een Brief Uit den Haegh, Over 't Redres vande Militie (*in d.* 30 *October* 1649). Utrecht, SYMON DE ROOVER, by 't Stad-Huys, 1649. kl. 4°. Met h. titelbl. 8 ongen. blz.

1650—1651.

1288. A(ITZEMA), L. V(AN), Herstelde Leeuw, of Discours Over 't gepasseerde in de Vereenighde Nederlanden, in 't Iaer 1650. ende 1651. 's Gravenh., J. VEELY, inde Gortstraet, 1652. 4°. Met titelplaat.

De uitgave in folio van dit werk komt voor op blz. 140, onder N°. 64.

1650 *).

1289. Propositien, gedaen (*den* 13 *April* 1650) door den Ambassadevr van Spagnie, Aende Heeren Staten Generael. Getrans-

*) Vooraf gaan de officiële stukken, betrekking hebbende op de gebeurtenissen van dat jaar; vervolgens de verschillende geschriften en pamfletten naar aanleiding daarvan.

lateert uyt d'Origineel Fransche Copie Gedruckt den 25 Mey 1650. 's Gravenh., M. STAEL, op 't Buyten-Hoff, 1651. kl. 4°. Met het titelbl. 16 ongen. blz.

1290. Extract wt het Register Der Resolutien vande... Staeten Generael... den 5 Junii 1650. Pinxterdach. Anno 1650. (*Over het afdanken van krijgsvolk.*) Zond. plaats. kl. 4°. Met h. titelbl. 7 ongen. blz.

1291. Propositie Van Syn Hoogheydt Ende De... Ghedeputeerden van de... Staten Generael. Gedaen inde respective Steden van Hollandt. Gedruckt... 1650. Zonder plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

Vgl. nommer 1333—1335.

1292. Propositie van Syn Hoogheyt *enz.* Zond. pl. of jaar. kl. 4°. Met het titelbl. 11 ongen. blz.

Andere druk van het voorgaande.

1293. Propositie van Syn Hoocheyt *enz.* Gedruckt tot Leyden, 1650. kl. 4°. Met het titelbl. 11 ongen. blz.

Nog andere druk van nommer 1291.

1294. Rapport van Syn Hoogheydt, Ende haer Ho. Mo. Gedeputeerden, Geweest zijnde in alle de Steden van Hollandt, Exhibitum & lectum 27 Junij 1650. Als mede De Resolutie der Hoog Mogenden daer op ghenomen... 27 Junij 1650. Gedruckt... (*Amst.?*) 1650. Zonder plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

Op den titel is het wapen van Amsterdam, zonder de leeuwen, afgedrukt. Van de 12 regels des titels hebben de 5de en 8ste—10den regel Duitsche letters. — Deze uitgave bevat mede het stuk, vermeld onder nommer 1297 en 1298.

1295. Rapport Van Syn Hoogheyt *enz.* Gedruckt... 1650. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongenomm. bl.

Andere druk v. h. voorgaande. — De titel beslaat 14 regels, en heeft vignet noch Duitsche letters. — Het stuk, vermeld onder nommer 1297 en 1298, komt in deze uitgave niet voor.

1296. Rapport Van Syn Hoogheydt *enz.* Gedruckt... 1650. Zond. plaats. kl. 4°. Met h. titelbl. 8 ongen. blz.

Nog andere druk van nommer 1294 met denzelfden inhoud. — De titel bevat 12 regels en heeft een' pot met bloemen tot vignet.

1297. Propositie Gedaen by Syne Hoocheyt Inde Vergaderinghe vande... Staten van Hollandt *enz.* (*in d.* 30 *Junij* 1650). Amst., SYMON DE VRIES, op den Nieuwen-Dyck, 1650. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

De laatste blz. begint met *Stede*, en heeft 8 regels.

1298. Propositie... by Syne Hoogheyt, *enz. Aldaar, bij denzelfden.* kl. 4°. Met het titelblad. 8 ongen. blz.

Andere druk van het voorgaande. — De laatste bladz. begint met *oock* en bevat 10 regels.

1299. Antwoort Vande Magistraet van Amsterdam, Op de »Propositie Ghedaen by Syn Hoogheyt" *enz.* (*zie de beide voorgaande nommers*). Wtrecht, GERRIT VANDER SCHERM, by de Doms-toren, 1650. kl. 4°. Met het titelbl. 11 ongen. blz.

1300. Deductie Ofte Verantwoordinge: Uan... Burgemeesteren ende... Raden (*van Amsterdam*), op ende tegens de »Propositie" *enz.* (*zie nommer* 1297 *en* 1298). Gedruckt (*Amst.?*)... 1650. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

De titel telt 9 regels en heeft het wapen van Amsterdam. — De inhoud is dezelfde als van het voorgaande nommer.

1301. Deductie Ofte Verantwoordinge *enz.* Anno 1650. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

Andere druk van het voorgaande. — De titel beslaat 10 regels en heeft geen wapen, maar een ander vignet.

1302. Exstract Uyttet Register der Resolutien Van... Burgermeesteren En... Raden der Stadt Amstelredamme. Gedruckt (*te Amst.*) in 't Iaer 1650. kl. 4°. Met het titelblad. 10 ongen. blz.

Dit *Exstract* bevat een gedeelte van het antwoord, den 8sten Maart 1639 ingeleverd door de regering van Amsterdam bij de Staten v. Holland, naar aanleiding van de *Propositie* of *Deductie*, door Gecommitteerden der Staten-Generaal en des Raads van State, uitmakende de bezending naar Amsterdam, overgeleverd ter vergadering der Staten van Holland van 26 Febr. van hetzelfde jaar. Zie daarover bij AITZEMA (fol. uitg.) II. 592—602 en WAGENAAR, *Beschr. v. Amst.* I. 535—538. — Naar aanleiding van 'tgeen in 1650 met Amsterdam in gelijksoortig geval plaats greep, werd dit stuk in dat jaar gedrukt.

1303. Exstract *enz.* (*als het voorgaande*). kl. 4°. Met h. titelblad. 8 ongen. blz.

De laatste blz. heeft tot vignet een doodshoofd, omgeven van zes korenairen; welk vignet op het voorgaande niet voorkomt. Ook verschilt het wapen van Amsterdam op den titel met dat van den voorgaanden druk.

1304. Concept, ofte Uoorslach (Ten regarde van de Militie,) Van Syn Hoogheyt... ende den Raedt van Staten; over-ghebracht ter Vergaderinghe van haer Hoogh-Moogende, den 15 July 1650. Delft, SIMON JANSZ., op de Marct, 1650. kl. 4°. Met het titelbl. 4 ongen. blz,

1305. Concept *enz.* (*als het voorgaande*). Delf, *bij denzelfden.* 1650. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz,

1306. Missive By Syne Hoogheyt...aen de respective Provintien van Gelderlandt, Zeelandt, Vtrecht, Vrieslant, Over-Yssel, Stad Groeningen ende Ommelanden (*in d.* 21 *Julij* 1650). Anno 1650. Zonder plaats. kl. 4°. Met het titelblad 4 ongen. blz.

1307. Missive Aende Staten Uande Provintien van Gelderlandt, *enz.* Geschreven by de Staten Uan Hollant ende West-Urieslant (*foutief gedagt.* 26 *Julij* 1650). Anuo (*sic*) 1650. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz. Holl. lett.

1308. *Hetzelfde stuk. Andere druk. Zonder titel.* kl. 4°. 8 ongen. blz.

Dit stuk heeft de juiste dagteekening 27 Julij.

1309. Notabele Getrouwigheyt Der... Staten van Hollant *enz.* Blijckende uyt de nae-volgende Missijve Aen de Staten van de Provintien van Gelderlandt *enz.* Gedruckt... 1650. Zonder plaats. kl. 4°. Met h. titelbl. 8 ongen. blz.

Hetzelfde stuk als het voorgaande, met anderen titel.

1310. Copye Van een Missive ghesonden by zyn Hoogheyt Aen de...Burgermeesteren en Regeerders der Stadt Amsterdam (*in d.* 29 *Julij* 1650). Zond. plaats of naam van drukker. kl. fol. plano.

1311. Extract Uyttet Register der Resolutien Uande...Staeten Generael...den 2 Augusti 1650. Gedruckt...1650. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 4 ongenommerde blz.

1312. Verdragh, Gemaeckt tusschen Syn Hoogheyt...eñ...Burgemeesters *enz.* der Stadt Amsterdam...Appendix. Separaet Articul van het Verdrach op den 3. Augusti 1650. gemaect...Rakende beyde de BICKERS. Gedruckt...1650. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

1313. Poincten en Articulen Waer op Zijn Hoogheyt... en de Ed. Magistraet der Stadt Amsterdam Veraccordeert sijn, weghens haer privé en 't absoluyt Casseren van een deel deses Lands Militie. Aldus gedaen in Amsterveen den 3. Augusti 1650. Zond. plaats of naam van drukker. kl. 4°. Met het titelbl. 4 ongen. blz.

1314. Articulen, geslooten... tusschen de Republijcque Van Engelandt ter eenre en de Stadt Amsterdam in 't particulier ter andere sijde (*gedagt.: Londen* 14 *Julij* 1650). Zond. plaats of naam v. drukker. kl. fol. plano.

1315. Extract uyttet Register van de Willekeuren der Stadt Amstelredamme... Gepubliceert den 16 Augusty 1650. Amst., BROER JANSZ. fol. plano.

Verbod tegen het verspreiden van het voorgaande stuk, „een enckel valsch ende lasterlijck verdichtsel" genoemd.

1316. Extract Uyt het Register Der resolutie van de... Staten Generael... den 15. ende 18. Augusty 1650. *Zond. titelbl.* kl. 4°. 4 ongen. blz.

1317. Extract uyt de Resolutie vande... Staten van... Zeelandt den 16. Augustij 1650 (*betrekkelijk den aanslag op Amsterdam en de gevangenneming van eenige leden der Staten van Holland*). Zond. plaats of naam van drukker. kl. fol. plano.

1318. Extract vvt de Resolutie *enz.* (*als het voorgaande*)... Den 16 Augusti 1650. Zond. plaats of naam v. drukk. kl. f°. plano.

1319. Extract vyt de Resolutie van de... Staten van... Vrieslandt. Den $\frac{27}{17}$ Avgvsty 1650 (*houdende approbatie van het Project van Militie*). Zonder plaats of naam van drukker. fol. plano.

1320. Extract Wt een Brief van den Heere KELFKEN, Raedt des Vorstendoms Gelre, ende Graef-schap Zutphen. Gheschreven tot Aernem den $\frac{27}{17}$. Augustij 1650. Anno 1650. Zond. plaats. kl. fol. plano.

1321. Extract Uyt het Register der Resolutien van de... Staten Generael... 30. Augustij 1650. Waer in vervat wort, de *brieven aan den gezant* BOREEL, *aan den Koning van Frankrijk en aan den Aartshertog* LEOPOLD WILHELMUS, *alle van denzelfden datum.* Schoon-Hoven, SYBRANT VAN AERSCHOOT, 1650. kl. 4°. Met het titelbl. 7 ongen. blz.

1322. Extracten uyt het Register der Resolutien vande... Staten Generael... den 17. September. 1650. 's Gravenhage, IACOB STAEL in de Pieter-straet. Zond. jaar. kl. 4°. Met het titelbl. 4 ongen. blz.

1323. Advijs van den Raedt van Staten... aen de... Staten Generael... Den 8 October, 1650. 's Gravenh., IACOB STAEL, 1650. kl. 4°. Met het titelbl. 4 ongen. blz.

1324. Extract uyt de Resolutien van de... Staten Van Hollant *enz.* Genomen Den 10. ende 11. November 1650. Gedruckt... 1650. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 4 ongen. blz.

1325. Verklaringe Vande... Staten van Zeelandt Ende Utrecht, Op de Propositie gedaen... by de Gedeputeerde vande...

Staten van Hollandt *enz.* den 18 November (1650) tot Middelburgh, Ende den 8 tot Utrecht. Zond. plaats of naam van drukker. kl. 4°. Met het titelbl. 7 ongen. blz.

1326. Missive Van haer Hooght. Me-vrovwe de Princesse Douagiere... Aen de Respective Provintien. Den 20. November 1650. Gedruckt... 1650. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 4 ongen. blz.

1327. Een Missive van de Heer BOREEL... Ambassadeur... in Vranckrijck aen De... Staten Generaal... Vyt Parijs den 30. November, 1650. Leyden, IAN IANSZ, 1650. kl. 4°. Met het titelbl. 7 ongen. blz.

1328. Tractaet van de Marine, Gedaen, besloten ende gearresteert in den Hage... den 17... December 1650. tusschen den Heere ANTHOINE BRUN, Ambassadeur ordinaris vanden Heere Coningh van Spaigne... ende de Heeren Ghedeputeerden vande... Staten Generael... 's Gravenh., Wed^{e}. H. JACOBSZ VAN WOUW, 1651. Met Privilegie. kl. 4°. Met het titelbl. 15 ongen. blz.

1329. Tractaet Nopende de Navigatie ende Commercie van de Zee, Tusschen... den Koninck van Hispangien. Ende de ...Staten der vereenighde Provintien. Na de Origenele France Copye Getranslateert int Iaer 1651. kl. 4°. Zond. plaats of naam des drukkers. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

1330. Geschied- en regtskundig onderzoek, rakende het eigenmagtig en afzonderlijk afdanken van krijgsvolk bij de Staten van Holland, in den jare 1650, met de gevolgen daarvan; vooral wat betreft de handelingen van de Algemeene Staten en van Prins WILLEM II; uitgegeven naar een gevonden handschrift, en met eene voorreden en eenige andere stukken voorzien en vermeerderd door Mr. S. IPSZ. WISELIUS. Brussel, BREST VAN KEMPEN, 1828. 8°.

1331. Korte Verthooninge Van het Recht, By den Ridderschap, Edelen ende Steden van Hollant ende West-Vrieslant... gebruyckt tot behoudenisse vande Vryheden, Gerechticheden *enz.* van de selven Lande. Gedruckt... 1650. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 12 ongen. blz.

1332. Korte verthooninghe van het Recht *enz.* Uytgegeven door... de Staten van Hollandt en West-Vrieslandt, anno 1587, (*in d.* 16 *Oct.*), ten tijde van LYCESTERS Gouvernement. Amst.,

FRANCISCUS VANDEN ENDEN, in den Nes, in de Konstwinckel, 1650. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

Zie een' anderen druk, vermeld op blz. 185, nommer 305.

1333. Noodige Aenmerckinge Op seeckere Propositie. In Junio 1650. Gedaen in de Hollantsche steden. Gedruckt (*te Amst.*)... 1650. Zond. plaats of naam van drukker. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

Gerigt tegen de *Propositie*, voorkomende onder nommer 1291—1293. — Vgl. nommer 1336—1339, 1333—1335.

1334. Noodige Aenmerckinge *enz.* (*als het voorgaande*). 's Graven-Hage (*sic*), PIET ROMBOUTS, op de Cingel, 1650. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

Verbeterde afdruk van het voorgaande.

1335. Noodige aenmerckingen Op seeckere Propositie. In Iunio 1650. gedaen inde Hollantsche steden. Amst., PIET. ROMBOUTS, op de Cingel, 1650. kl. 4°. Met het titelblad 16 ongen. blz.

1336. Het Swarte Pot-loot, Gedruckt in 't jaer ons Heeren van BICKERS dullicheyt, 1650. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 16 ongen. blz.

Tegenschrift van nommer 1333—1335. — De tekst op de laatste blz. begint: *staurantie.*

1337. *Hetzelfde geschrift, met dezelfde (Duitsche) letter gedrukt. Titelbl. ontbreekt.* kl. 4°. 4 ongen. blz.

De laatste blz. begint met *toe.*

1338. Het Swarte Pot-loot. Nae de Copye Gedruckt in 't jaer onses Heeren 1650. Van BICKERS dulligheyt. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 7 ongen. blz.

Romeinsche letter.

1339. Het Swarte Pot-loot. Na de Copye Gedruckt in 't Jaer Onses Heeren 1650 Van BICKERS dvlligheyt. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

Bij dezen druk is gevoegd: *Bickers grillen Drost van Muyden, Den 30 Iulii.* Vgl. nommer 1364 en 1365.— Het exemplaar is aan de randen zeer weggesneden.

1340. TEELINCK, M. Vrymoedige Aenspraek Aen Syn Hoogheyt... Gestelt tot waerschouwingh en noodige op merkingh in desen verwerden en kommerlijcken standt van ons Lieve Vaderlandt. Nae de Copye tot Middelburgh, ANTHONY DE LATER, op de Groote Marckt, 1650. kl. 4°. 16 blz.

Uit een Berigt vóór de *Bedenkingen* (nommer 1342 en 1343) blijkt, dat deze *Aenspraek* eerst als opdragt aan Prins WILLEM II was

geplaatst vóór den *Polityken Christen* — volgens de Bedenkingen — van des Schrijvers vader, W. TEELINCK, in 8°.-formaat verschenen bij ANTH. DE LATER, te Middelburg, maar later, onder den hier vermelden titel, afzonderlijk in 4°. werd uitgegeven. De Schrijver der *Bedenkingen* zegt, „dat hij zich van den tweeden druk heeft willen bedienen, omdat die beter te bekomen en meer in handen is, als de eerste druk in 8°." — Vgl. nommer 1372.

1341. TEELINCK, M., Vrymoedige Aenspraeck aen zijn Hoogheyt *enz. Andere druk. Aldaar, bij denzelfden.* kl. 4°. 16 blz.

1342. Bedenkingen En Antwoort op de » Vrymoedige Aenspraek" *enz.* Vilssingen, GEERAERDT DE LAET, op de hoek van Altena, 1650. kl. 4°. (II) en 21 blz.

Dit, als brief aan *den Heere B. T. V. Burgermeester der Stadt Middelburg,* gerigte tegenschrift van nommer 1340 en 1341, is gedagteekend: Haarlem, den 2 November 1650, en onderteekend: O. M. P.

1343. Bedenkingen *enz.* (*als het voorgaande*). *Aldaar,* GERAERDT DE LAAT, wooennde (*sic*) *enz.* 1650. kl. 4°. (II), 21 en (I) blz.

Deze druk is vermeerderd met eene op de laatste blz. voorkomende *Waarschouwing des Schrijvers,* gedagt. 16 November 1650, waarbij hij te kennen geeft, dat het onder nommer 1340 en 1341 vermelde geschrift woordelijk overeenkomt met de *Dedicatie* van den *Polityken Christen.* TEELINCK had namelijk in een in verschillende uitgaven voorkomend geschrift, getiteld: *Onderrichtinge* (of *Onderrechtinge*) *aengaende de Vrymoedige Aenspraek* enz. (Midd., A. DE LATER, 1650), bekend schrijver te zijn van den *Polityken Christen* en van de daarvoor geplaatste *Dedicatie,* maar tevens verklaard, dat de afzonderlijke uitgave niet van hem was uitgegaan, en dat zij ook „in sommighe dinghen anders ghestelt is als in 't Orgineel."

1344. De Na-ween van de Vrede. ofte Ontdeckinge van de kommerlijcke ghelegentheydt onses lieven Vaderlants... Met De Remedien daer teghen... Door een Lief-hebber der Waerheydt. Te Porte Ghedruckt, om 't Landt door te loopen. Anno 1650. kl. 4°. Met het titelbl. 20 ongen. blz.

1345. De Na-wêen Van de Vrede Ofte Ontdeckinge *enz.* Door Ιρενευμ Φιλαλεϑευμ. Te Poste ghedruckt *enz.* kl. 4°. 20 blz.

1346. Brief Rakende het vangen der Ses Leden Van de... Staten van Hollandt en West-Vrieslandt, En 't belegeren van Amsterdam, door Wel-hem Recht-hert van Vry-land. Gedruckt in 't Vrije Hollandt, By Meenrecht Vredericxsz. Stavast, met Privilegie van Hollandt *enz.* 1650. kl. 4°. 12 blz.

De brief is onderteekend met de initialen W. V. St.

1347. Brief, Rakende *enz.* (*als het voorgaande*). *Andere druk.* kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

1348. Den Ommegank Uan Amsterdam, Ofte Onderrichtinge, over

het versekeren van eenige Hollandtsche Heeren... en Blocqueren van Amsterdam... Nae de Copye Ghedruckt tot Breda in Augustus, Anno 1650. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

In *Den Rechten Ommeganck* (nommer 1351 en 1352) en in andere geschriften wordt dit pamflet toegeschreven aan den Delftschen Predikant JOH. GOETHALS.

1349. Den Ommegank Uan Amsterdam *enz.* Na de Copye *enz.* kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

1350. Den Omme-ganck Van Amsterdam *enz.* Leeuwaerden, CORNELIS MAERTENSZ., achter de Kerck inden Nieuwen Bybel, 1650. kl. 4°. Met het titelbl. 11 ongen. blz.

1351. Den Rechten Ommeganck Vande Gevioleerde Stad van Amsterdam. Gedrukt in 't Jaar der Nydigheid van de Hollandtsche Vryheyd (1650). kl. 4°. Met h. titelbl. 8 ongen. blz.

Tegenschrift van nommer 1348—1350. De schrijver van *Den Rechten Koning Midas* (N°. 1354) houdt zekeren KONINK te Amsterdam voor den schrijver van dit pamflet. — Vgl. nomm. 1383—1385.

1352. Den Rechten Ommeganck Vande Gevioleerde Stadt *enz.* Gedruckt in 't Jaer der Nydigheydt *enz.* kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

1353. 't Hollands Rommelzootje, Vertoonende de gantsche Gelegentheyd van Het Benaaudt, Ontzet en Gewapent Amsterdam (*rijm en onrijm*). Gedruckt op de Pars, in 't Jaar der Snaphaanen (1650). kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

Voor den vervaardiger van dit geschrift wordt in het volgende nommer de dichter J. ZOET gehouden.

1354. Den Rechten Konink Midas. Ondekt in syn lange Ezelsoren. Zijnde een antwoort op de twee Godtvergeten Lasteraars, den eenen in den » Rechten ommegang," den ander in 't » Amsteldamse Rommelsootjen." Gedruckt tot Delft, Op kosten van den Autheur (1650). kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

Tegenschrift van de drie voorgaande nommers.

1355. 't Vragende Amsteldam, Aan de vereenighde Provintien. Gedrukt in de Vraag-Stadt, Die met recht heet de Klaagstadt. 1650 (*rijm*). kl. 4°. M. h. titelbl. 4 ongen. blz.

1356. 't Vragende Amsteldam *enz.* Verrijckt met een Olipodrigo Ofte Mengelmoes (*zie 't volgende nommer*). Gedrukt in de Vaag-Stadt (*sic*) *enz.* (*als boven*). 1650. kl. 4°. Met het titelbl. 4 ongen. blz.

1357. Olipodrigò Ofte Mengelmoes. Gedrukt in 't vrye wout,

Daar men veel van d'Heren hout (*rijm*). 1650. kl. 4°. Met het titelbl. 4 ongen. blz.

Vgl. N°. 1391.

1358. De heldere Dageraed Verschenen over de Provintie Van Holland. 1650. kl. 4°. Met het titelbl. 4 ongen. blz.

Vgl. N°. 1383—1385.

1359. De heldere Dageraet, Verschenen over de Provintie van Hollant. Anno 1650. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

1360. Bickerse Beroerten, ofte Hollantschen Eclipsis tegen den » Helderen Dageraedt" *enz.* Dat is: Discours over de Excusen van Amsterdam gedaen, in haer Verantwoordinge, aengaende de Hollantsche beroerten laetst gevallen door beleyt eeniger Steden van Hollandt, principalick van Amsterdam. Door een Patriot des Vaderlants. Brussel, IOHAN VERDUSSEN. Anno 1650. kl. 4°. Met h. titelbl. 26 ongen. blz.

Op den titel een prentje, voorstellende een vlugtend vrouwspersoon, met het opschrift in 't vierkant: *De beroerte van den Helt, maeckt sijn Meyt gheheel ontstelt.* — Vgl. N°. 1372, 1381, 1382 en 1386.

1361. Bickerse Beroerten *enz.* (*als het voorgaande*). *Aldaar, bij denzelfden.* kl. 4°. Met het titelbl. 26 ongen. blz.

Prentje en rijmpje op den titel zijn hier vervangen door een vignet.

1362. Bickerse Beroerten, ofte Hollandtschen Eclypsis *enz.* Gedruckt in September, Anno 1650. kl. 4°. Met het titelbl. 24 ongen. blz.

Ook hier komt prentje noch rijmpje voor.

1363. Nootwendige Aenmerkinge Op een Fameus Libel, ghenaemt de » Bickerse Beroerte" *enz.* Nevens een Verdedinge van de heylige geunieerde Souveraineteyt. Gestelt door een Lief-hebber van de Vryheyt. Antwerpen, JAN VAN WAESBERGEN, in de Kamer-Straet, 1650. kl. 4°. Met het titelbl. 15 ongen. blz.

Dit geschrift is mede gerigt tegen de *Oogen-Salve* (N°. 1383—1385).

1364. Bickers Grillen Drost van Muyden, Den 30 Iuly. Anno 1650. kl. 4°. Met het titelbl. 4 ongen. blz.

Met Romeinsche letters. — Vgl. N°. 1339.

1365. Bikkers Grillen Drost van Muyden, Den 30 Iuly. Anno 1650. kl. 4°. Met het titelbl. 4 ongen. blz.

Andere Druk, Duitsche letter.

1366. 't Muyder Spoockje Ontdekt aen haren Drost den Heer GEERARD BICKER, Zijnde een levendig Discours tusschen een Muyenaer, En een Amsterdammer, Over 't gene den Drost

op zijn Vojagie tusschen Muyden en Amsterdam is wedervaren. Gedruckt in 't Iaer. Anno 1650. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

Vgl. N°. 1391 en 1392.

1367. 't Muyder-Spoockje, Ontdeckt aen... den Heer GERARD BICKER... Over 't gene den Drost op syn Voyagie *enz.* Gedruckt in 't Jaer, Anno 1650. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

1368. Borghemeester BICKERS Laurekrans of Victory Waghen (*rijm*)... Gedrukt voor BICKER den Crijsch-Helt (*sic*), Die de Drost in de Waeg-Schael stelt. (*Achteraan:*) A. W. H. P. 1650, Holt en Bol-landt. kl. 4°. Met het titelbl. 12 ongen. blz.

Vgl. het volgende nommer.

1369. Aan den Poeet, Vlechter van de Lauwer-krans der Heeren BIKKERS. (1650). Zond. plaats, jaar of naam van drukker. Langw. 4°. plano.

Dit zesregelig gedicht is onderteekend: KONINCK.

1370. Buer-Praatje Tusschen drie Amsterdammers... Over de quetstie (*sic*) Van hare Heeren de BICKERS. Gedrukt in 't Iaer 1650. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

1371. Buer-Praatje... Over de questie *enz.* Gedruct inden Iare 1650. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. bls.

1372. Extract Eens Briefs uyt Vlissingen, Inhoudende een Roef-Praatje, 't Scheep voor-gevallen, tusschen Dort en Ter Vere. 's Gravenhage, D. H. VAN WAALSDORP, drucker van 't Roef-praatjen. 1650. kl. 4°. 24 blz.

Met hetzelfde vignet op den titel als op dien van N°. 1391 en 1394.— Tegenschrift van N°. 1340 en 1341, 1360—1362, 1383—1385.

1373. Vrolinghs Ootmoedigh Gebedt met een Dankseggingh tot God, Over de subite aftrekkinge van sijn Hooghoyt, voor... Amsterdam. Amst. ADRIAAN ROEST, in Dirk van Assensteeg, naast 't Krom-hout. 1650. fol. plano.

1374. Klagte van de gemeente. 1650. *Zond. titelbl.* kl. 4°. 3 ongen. blz.

1375. Beste-Moeders klachten. *Gevolgd van een* Kermis-Brief aen Beste Moer *en* Op Bestemoeders klagten, *onderteekend:* S. Z. Midd. (*rijm.*) (1650.) kl. 4°. 4 ongen. blz.

1376. Onbescheyt Over de Belegering van Amsterdam. (*rijm.*) Zond. plaats, jaar of naam van drukker. fol. plano.

1377. Verdwene Vreugt voor Jan Qua-Maer, Over d' Hollantse

Onrust. (*rijm.*) Zond. plaats, jaar of naam van drukker. fol. plano.

1378. Het Recht der Souverainiteit van Holland, ende Daar tegens de Welgefundeerde redenen; by de... Staten Generaal Syn Hoogheid, ende den Raat van Staten tot Wederlegginge van de Hollandsche Souverainiteyt... Gedrukt... 1650. Zond. plaats. kl. 8°. 46 blz.

1379. Het Recht der Sovverainiteyt van Hollandt *enz.* Gedruckt in 't Jaer ons Heeren, 1650. kl. 4°. Met h. titelbl. 22 ongen. blz.

1380. Het Recht der Souverainiteyt van Hollant *enz.* Gedruckt Jn 't Jaer 1650. kl. 4°. Met het titelbl. 28 ongen. blz.

1381. d' Onstelde Amsterdammer, met Sijn trouwe waerschouwinghe, Raed en Antwoort op » Bickers Beroerten." Eerste deel. Brussel, (*Amsterd.*) SYMON VERMEER, by de Poort van de Iesuwijten Anno 1650. kl. 4°. Met h. titelbl. 23 ongen. blz.

Vgl. N°. 1360—1363, 1383—1385.

1382. d' Onstelde Amsterdammer *enz.* (*als het voorgaande*). Brussel, SYMON VERMEER, by de Poort vande Iesuwijten. Anno 1650. kl. 4°. Met het titelbl. 32 ongen. blz.

1383. (STERMONDT, J.) Oogen-Salve, Voor de Blinde Hollanders, Begrepen, in seeckere Missive van een recht Patriot... Om... te doen sien hoe onrechtveerdelijck, de Libertynsche Arminianen de Actien van... de... Staten Generaal ende Sijne Hoogheit... in haere vuyle ende fameuse Libellen bestaan te calumnieren ende te lasteren... Ghedruckt in Vry-Stadt, Anno 1650. kl. 4°. Met het titelbl. 27 ongen. blz.

Gedagteekend: 24 Sept. 1650, en geschreven naar aanleiding van N°. 1333—1335, 1351 en 1352, 1358 en 1359, 1381 en 1382. — Vgl. N°. 1363, 1372 en 1386.

1384. (—————— —) Oogen-Salve *enz.* Gedruckt tot Rotterdam, 1650. kl. 4°. Met het titelbl. 20 ongen. blz.

Deze druk wordt even als de volgende voorafgegaan door een gedicht: *Aen de Verbasterde Hollanders*, onderteekend: M. S.

1385. (—————— —) Oogen-Salve *enz.* Na de Copye van Rotterdam. 1650. kl. 4°. Met het titelbl. 20 ongen. blz.

1386. Aen den Makers van de » Bickers Beroerte" en » Oogen-Salve." Zond. pl., jaar of naam van Drukker. kl. f°. pl.

Gedicht van 7 vierregelige coupletten. — Vgl. N°. 1360—1362 en de drie voorgaande nommers.

1387. Hollants praatjen, Tusschen vier personen... Aangaande de Souverainiteyt van Syn Hoogheyt, En tot Justificatie

van de... Staten van Hollandt, En de... Burgemeesters *enz.* der Stadt Amsterdam. Het Eerste Deel. Antwerpen, JERONIMUS VERDUSSEN, 1650. kl. 4°. 32 blz.

Het Voorberigt is gedagt.: Antwerp., 5 Sept. 1650. — Vgl. N°. 1391, 1393 en 1394.

1388. Het Tweede Deel Van 't Hollandts Praatjen, Tusschen Vijf Perzoonen... Aangaande het Bedrijf van Zyn Hoogheidt. Mitsgaders Het Souvereyn vermogen der... Staaten van Hollandt. Beneffens d'Achtbaarheydt der... Burgemeesters van Amsterdam. Antwerpen (*Amsterdam*), Jeron. Verdussen, 1650. kl. 4°. Met het titelbl. 24 ongen. blz.

Van een' anderen schrijver dan van het voorgaande.

1389. Hollandts Praetjen Tusschen vier persoonen... Aengaende het recht en het werck van sijn Hoogheyd, En tot Justificatie *enz.* Als mede Tot wederlegging van de Fameuse libellen onlancks in 't licht uytgegeven. Het Derde Deel. Brussel (*Amst.*), Jan Verdussen. 1650. kl. 4°. Met het titelbl. 20 ongen. blz.

Weêr van een anderen schrijver dan van het voorgaande. Volgens het *Protest van den Brabander* (N°. 1391), verschenen van het *Hollandts Praatjen*, op denzelfden dag te Amsterdam van twee verschillende schrijvers een 2de deel, van welke de een, den volgenden dag, den titel en 2de deel in 3de deel veranderde. Deze titelsverandering blijkt dan ook uit het onder dit nommer voorkomende ex., waarvan de titel aangehecht en niet met een ander blad verbonden is.

1390. Hollandts Praatjen *enz.* Het Derde deel. — *Aldaar, bij denzelfden, 't zelfde jaar.* kl. 4°. Met het titelbl. 16 ongen. blz.

Andere, compresser druk van het voorgaande, zonder aangehecht titelblad.

1391. Protest van den Brabander, Aen de Lesers Van 't „Hollands Praatje." Antwerpen, HIERON. VERDUSSEN, 1650. kl. 4°. 8 blz.

Van denzelfden schrijver als van N°. 1387; o. a. ook gerigt tegen N°. 1357, 1366 en 1367. Vgl. het volgende N°. — De schrijver verklaart, dat hij om zijn werk van dat van anderen te onderscheiden „op de Tijtel sal doen drucken de Justitie... ende achter aan het H. Kruys."

1392. Bril Van Den Brabantschen Protest-maecker Tegen Het „Muyders-Spoockje." Gedruct tot Amsterdam, voor den Autheur, 1650. kl. 4°. Met het titelbl. 4 ongen. blz.

Tegenschrift van den schrijver van N°. 1366 en 1367 tegen het voorgaande, het is gedagteekend: Amst. 18 Oct. 1650.

1393. Het Rechte Tweede Deel, Van 't »Hollandts Praatje," Verdedigende het Recht van de... Staten van Hollandt en West-vrieslandt. Antwerpen, HIER. VERDUSSEN, 1650. kl. 4°. 32 blz.

Van denzelfden schrijver als van N°. 1387 en 1391. — Deze uitgave schijnt een nadruk te zijn; want men vindt niet op den titel het zinnebeeld der geregtigheid, noch achteraan het crucifix in den vorm, zoo als het in nommer 1391 voorkomt. Wel heeft de laatste blz. een crucifix, maar het is een ander dan dat, hetwelk zich in nommer 1391 bevindt. — Dit geschrift verscheen na het onder nommer 1383—1385 genoemde.

1394. Het Rechte Derde Deel Van 't »Hollands Praetje, Aangaande De wettige Souverayniteyt van de... Staten van Hollandt etc. Gedruckt in 't vrije Jaar 1650. Voor Vryhert Meynes-wel. kl. 4°. 40 blz.

Van denzelfden schrijver als van nommer 1387, 1391 en 1393. Het heeft op den titel en achteraan dezelfde vignetten als van nommer 1391. — Dit *Rechte* 3e *deel*, geschreven na den dood van Prins WILLEM II, is een tegenschrift van het volgende nommer.

1395. Lauweren-Krans... voor Syn Hoocheyt, WILHELM... Prince van Oranjen, &c. Over syne eeuwig roembaere handelinge... tot ruste deser Vereenigde Lantschappen, in 't jaer 1650. In een 't samen-spraecke, tusschen een Amsterdammer, ende Leyenaer, om-verre werpende de gronden vande »Hollantsen praeter," »Ontstelden Amsterdammer" ende diergelijcke. Door C. G. Gedruckt Op de onbekende parsse, van Hollandts ware Vryheidt (1650). kl. 4°. Met het titelbl. 39 ongen. blz.

In het voorgaande nommer wordt dit geschrift toegeschreven aan den Haagschen Predikant J. STERMONDT. — Achteraan vindt men de spreuk: *In magnis voluisse sat est.*

1396. Kort Verhael Van 't gene onlanghs, in Hollant en Amsterdam, Is voorgevallen. Zond. plaats of jaar (1650). kl. 4°. Met het titelbl. 58 blz.

Dit geschrift bevat het volgende: *a. Lyste vande Ritmeesters en Capiteynen... af-gedanckt... by de Staten van Hollandt.* — *b.* nommer 1291. — c. nomm. 1383. — *d.* nomm. 1294. — *e.* nomm. 1304. — *f.* nommer 1306. — *g. Resolutie, Ghenomen byde... Staten van Hollandt,* 26 *July,* 1650. — *h.* nommer 1310. — *i.* nommer 1311. — *k.* nommer 1307. — *l.* nommer 1302. — *m.* nommer 1299. — *n.* nommer 1358. — Met blz. 33 begint eene nieuwe signatuur 𝔄, 𝔄2, 𝔄3, 𝔅 enz.

1397. Kort verhael Van 't gene onlangs in Hollandt en Amsterdam Is voor-gevallen. — Propositie van Syn Hoogheyt *enz.*

(*Zie* №. 1291). Gedruckt... 1650. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 64 ongen. blz.

De orde der in deze uitgave voorkomende stukken is eene andere dan in den voorgaanden druk. Zij zijn aldus geplaatst: *b, c, d, e, a, i, f, g, h, k, l, m* (deze beide laatste ieder met afzonderlijk titelblad) en *n*.

1398. Amsterdams Iournael. Vervatende kortelijk van dag tot dag, Alles wat gepasseert is van den 30 Julij, tot den 4 Augusti des Jaers 1650. Met een korte beschrijvinge Vande stigting, op-komst en heerlijkheyd der... Stadt Amsterdam. Als oock de af-beeldinge der selve Stadt *enz.* Antw., H. VERDUSSEN, 1650. 28 en (IV) blz.

De kaart stelt Amsterdam en zijne omstreken voor gedurende het beleg van Prins WILLEM II. — De laatste (IV) blz. bevatten eene *Lyste van de Hooft-officieren, Over de* 54 *Vaendelen, der Borgeren, van Amsterdam: ghekooren... op den* 29 *October* 1650. — Dit boekje zag na den dood van Pr. WILLEM II het licht.

1399. De gesteeurde Hollantsche Leevw Ofte het Belegerde Amsterdam, Sijnde een korte beschrijvinge van het geene datter voorgevallen is tusschen sijn Hoogheyt... en... Amsterdam. Voorgesteldt in een t'samen spraeck tusschen Vier Persoonen *enz.* Gedruckt in 't Iaer ons Heeren 1650. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 28 ongen. blz.

Achteraan: *Brief van den Haegsche Bode aen den Amsterdammer,* hem verwittigende het *subijt afsterven van Sijn Hoogheyt... den* 6 *November,* 1650. — Deze brief is onderteekend: P. D. G. H.

1400. De gesteeurde Hollantsche Leevw *enz.* Mits gaders het droevigh afsterven en d' laetste woorden van den... Prins van Orangien; &c. als meede de Blyde Geboorte van den Iongen Prins van Orangien. Gedruckt, na de copy van den Haegh. 1650. kl. 4°. Met het titelbl. 28 ongen. blz.

De in het voorgaande nommer vermelde *Brief van den Haegsche Bode* komt hier niet voor, maar in plaats daarvan: *Eeu* (sic) *Brief geschreven uyt den Hage, den* 15 *November* 1650, welks inhoud een geheel andere is dan die van den voorgaanden; vgl. de twee volgende nommers.

1401. Den Brief, Alwaer in verhaelt werdt de waerachtighe hoedanigheyt van de onverwachte, droevige, schadelijcke Doot... van Sijn Hoogheyt *enz.* Geschreven in den Haegh den 12 November 1650. 's Gravenhage, JAN VELY, in het Gortstraetjen, 1650. kl. 4°. Met het titelbl. 4 ongen. blz.

Behalve dat deze *Brief* niet het berigt der geboorte van Prins WILLEM III bevat, is hij aan het slot ook uitvoeriger dan de brief, in het voorgaande nommer voorkomende.

1402. **Af-schrift van eenen Brieff, gesonden uyt den Haghe In de welcke verhaelt wert de waerachtige hoedanigheyt** *enz.* 'sGravenhage, JAN VELY... 1650. kl. 4°. M. het titelbl. 8 ongen. blz.

De inhoud is dezelfde als van het voorgaande nommer.

1403. Wee-klaghe, over de Subyte... Doodt van Sijn Hoogheydt: Willem De Tweede... Met den Weer-klanck Van Syn Hoogheydt, Aen De Vereenighde Nederlanden. Door P. V. T. M. In Vrybvrgh. Ghedruckt voor 's Landts Welvaren. (1650). kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

1404. Wee-klaghe, over de Subijte *enz.* In Vrybvrgh. Gedruckt... 1650. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

Met het wapen van het Huis van Oranje op den titel.

1405. Amsterdams Buer-praetje, Dat is, Discours tusschen twee Amsterdammers, Claes Torenssen en Kees Vrie, over de doot van Syn Hoogheydt. Amst.; Gedruckt voor alle Liefhebbers des Vaderlandts. 1650. kl. 4°. Met het titelbl. 16 ongen. blz.

1406. Hollandts Besendinghe aen De Ses Provintien, tot Behoudinghe, vande goede Eenigheydt, inde Staet: op de Oude en Loffelicke Fondamenten vande eerste Regeeringhe. Gedruckt in 't Jaer onses Heeren, 1650. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

1407. Hollandts Besendinge Aen de Ses Provintien *enz.* Anno 1650. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

De titel heeft tot vignet een' klimmenden leeuw, waaronder *Hollandia*, en staande binnen den Hollandschen tuin.

1408. Hollandts Besendinge *enz.* Anno 1650. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

Met een ander vignet op den titel.

1409. Haec Libertatis ergo. Of Brandmerk van de Stadhouderlyke Regering Aan de Vrye Nederlanden. (*rym.*) Gedrukt in Vrystad, by Waermond Staet-Vorst In 't wapen van de Oude Vryheyt, naest het welvaren van 't Vaderland. kl. 8°. 14 blz.

1410. I. Conferentie, Van Eenige Nederlandtsche Heeren, Op den tegenwoordigen Staet deser Landen. Middelburg, JAN DE LAET, Op den Burgh, 1650. kl. 4°. Met het titelbl. 34 ongen. blz.

1411. Son Altesse d'Orange Aux Traitres de sa Maison et Patrie (*rijm in 't Fransch en Holl.*) (1650). Zond. plaats, jaar of naam van drukker. kl. folio plano.

1412. **Solemniteyten Van de Survivance ende Successie. Als mede: d'Introductie van Sijne Hoogheydt... Prins WILHELM, als Stadt-Houder** *enz.* **'s Gravenh., M. STAEL, op 't Buyten-Hoff, tegen over de Gevangen-poort, 1650. kl. 4°. Met het titelbl. 15 ongen. blz.**

Ofschoon de inhoud van dit geschrift tot het jaar 1648 behoort, schijnt men het in 1650 te hebben uitgegeven naar aanleiding van het overlijden van Prins WILLEM II en de minderjarigheid van diens zoon WILLEM III. — Vgl. bij dit en de twee volgende nommers: N°. 1438—1444.

1413. **Vooghdye des Ionghen Prince Van Orangien. Gedruckt... 1650. Zond. pl. kl. 4°. (II) en 9 blz.**

1414. **Tutele Du Jeune Prince D'Orange. Mise en lumiere Pour le bien public. l'An 1650. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.**

Fransche vertaling van het voorgaande.

1415. **Trouwhartige Aenspraeck, Aen alle goede Patriotten Van desen Staet, in dese gelegentheit. Leyden, IAN VAN DALEN, op de Haelemmerstraet** (*sic*)**, 1650. kl. 4°. Met het titelbl. 19 ongen. blz.**

Vgl. nommer 1421.

1416. **Trov-hartige Aenspraeck, aen alle goede en trouwe Patriotten** *enz.* **Leyden, IAN VAN DALEN, op de Haerlemmerstraet, 1650. kl. 4°. Met het titelbl. 16 ongen. blz.**

De laatste bladzijde bevat het hierna genoemde *Project* (zie nommer 1418 en 1419).

1417. **Trouwhartige Aenspraeck Aen alle goede Patriotten** *enz.* **Hier nevens het Proiect Van de... Staten van Hollandt: In wat voegen de selve van meeninghe zijn haere regeeringe te formeren** *enz.* **Leyden, IAN VAN DALEN... 1650. kl. 4°. Met het titelbl. 16 ongen. blz.**

1418. **Proiect** *enz.* (*als op den titel van 't voorgaande N°.*). **Gedruckt In 't Iaer ons Heeren. 1650. kl. 4°. Met het titelblad. 4 ongen. blz.**

1419. **Project** *enz. Zond. titelbl.* **kl. 4°. 4 ongen. blz.**

1651 *).

1420. **Defensie Ofte Antwoort. Op alle de Lasterlijcke, Godloose**

*) Vooraan zijn geplaatst de stukken en geschriften, die betrekking hebben op de belegering van Amsterdam, het gevangen nemen der zes leden van de Staten van Holland en op de geschriften, te dier zake verschenen.

Schriften en Pasquillen. Die dagelijcx uyt komen, en onder de Gemeynte gestroyt worden: tegen goede Regenten, ende eerlijcke Predikanten, als insonderheyt tegen D. LOTIUS, D. TEELINCK, D. GOETHALS en D. STERREMONT. Rott., JACOB VAN DEN VIVER, inde Wagestraet, 1651. kl. 4°. Met het titelbl. 15 ongen. blz.

De twee laatste bladzijden bevatten een gedicht met het opschrift: *Mond-Stoppinge. Aenden Leugen-Lasteraer van den Eerwaerdigen*... MAX. TELINO.

1421. Grondigh Bericht, Nopende den Interest van desen Staet, vermidts de doodt van Sijn Hoogheyt, met het noodtsaeckelijcke redres van dien Door Svrrogatie Van... den Heere MAURITIVS, Grave van Nassouvv, &c. Keurvorstelicke Brandenburghsche Hoogh-Aensienlijcke Stadthouder inde Landen van Cleeff ende Marck; Generael vande Cavallerie. Zijnde een Antwoordt op die „Trouwhertige Aenspraeck aen alle goede en trouwe Patriotten." Avthore Galeacco de Rive Ursino. Rott., J. VAN DALEN, Ordinaris Drucker der Libertijnsche Arminianen, 1651. kl. 4°. 25 blz.

Tegenschrift van nommer 1415—1417.

1422. (MUSCH, C.). Redenen ende Motiven, Die Sijn Hoogheyt de Prince van Orangjen, Hebben bewogen by de Hant te nemen Soo ten Regarde vande gearresteerde Heeren als van 'tgene aengevanghen is, voor ende omtrent de Stadt Amsterdam. Gedruckt... 1651. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

Vgl. het volgende nommer, alsmede nommer 1425, 1427 en 1428.

1423. Ondersoek, Gedaan door de Heeren Gecommitteerden van de... Staten van Holland *enz.* Aen den persoon van d'Heer HILDERSICH, Secretarius van Sijn Hoogheid, ende twee klerken (N. VAN DER HULST *en* CHRISTOFFEL CUNEES), aangaande de Belegering van Amsterdam. Utrecht, F. VAN SLINGELANT, op de Mart. Zond. jaart. kl. 4°. 8 blz.

Dit *Ondersoek* betreft den schrijver van het voorgaande nommer.

1424. Examen en Ondersoeck Gedaen door de... Gecommitteerden van... de Staten van Hollandt *enz.*, aen de Heer CORNEL. VAN AERSSEN, Heer van Sommelsdyck &c. Mitsgaders De Schriftelijcke Deductie ende verantwoordinghe van den Heer van Sommelsdyck... daer op gevolcht. Wtrecht, JAN VERHOEST, op de Ganse-Marct, 1651. kl. 4°. Met het titelbl. 16 ongen. blz.

1425. Acten van Justificatie der Steden Dordrecht, Haerlem, Delft, Amsterdam, Hoorn en Medemblyq. Overgegeven Ter Vergaderinge vande... Staten van Hollant *enz.*, mitsgaders der selver Staten verclaringe Tot Decherge vande Gesayseerde Heeren ende de Regeringe van Amsterdam. Dorrecht, JAN JACOBZ., op de groote Marct, 1651. kl. 4°. Met het titelbl. 28 ongen. blz.

Naar aanleiding van het geschrift, vermeld onder nommer 1422.

1426. Missive Van de Veertich Raden ende Vroetschappen der Stadt Delf. In dato 26 Iulij 1651. Aende... Staten van Hollandt *enz.* tot beantwoordinge van hare Ed. Grootm. schryvens in dato den 6 der selve Maendt. Zond. plaats, jaar of naam des drukkers. kl. 4°. Met het titelblad. 6 ongen. blz.

Dit stuk komt ook in het voorgaande nommer voor.

1427. Waeraghtigh Ende Noodigh Bericht. Van 't gunt by de Heeren Staten van Hollandt *enz.* in den jare 1650, van tijdt tot tijdt is geadviseert *enz.* omtrent het werck van Menage, ende de difficulteyten ghemaeckt in 't draghen der versochte consenten van de wel-gemelte Provintie tot onderhoudinge ende betalinge van een gedeelte der Militie, by tijde van oorloge in dienst geweest zijnde. Mitsgaders Wederlegginge van seecker Geschrifte, Geintituleert „Redenen ende Motiven" *enz.* (*Zie N*°. 1422). Na de Copie. In 's Gravenh., Wed^e van H. JACOBSZ VAN WOU, 1651. kl. 4°. Met het titelbl. 28 ongen. blz.

Tegenschrift van nommer 1422. — De titel beslaat 23 regels.

1428. Waerachtigh ende Noodigh Bericht *enz.* Na de Copie, In 's Gravenhage, Wed^e. van H. IACOBSZ. VAN WOU, 1651. kl. 4°. Met het titelbl. 36 ongen. blz.

Andere druk van het voorgaande. — De titel heeft 21 regels.

1429. Placcaet Uande... Staten Generael... tegens het maecken, in-brengen, Drucken, verkoopen ofte stroyen van alderhande argerlicke ende seditieuse Boecxkens, Liedekens, etc. (*in d.* 4 *Januarij* 1651). 's Gravenh., Wed^e. H. JACOBSZ. VAN WOUW, 1651. Met Privilegie. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

1430. Ceremonie, Des Kinderdoops, van den Jongen Prince van Orangen, die ghenaemt is WILHELMUS HENRICUS. Zonder plaats, jaar of naam des drukkers. kl. fol. plano.

1431. Beschryvinge der Plechtigheden, gehouden by den doop van... WILHEM HENRIK, Prince van Oranje *enz.* in 's Gravenhage op Zondag den 15de January, Anno 1651. Amsterd., JACOBUS HAYMAN, aan de Oostzyde van de Beurs, op de Hoek van de Heeremyte Steeg, over 't Zeelands Comptoir, 1748. 4°. 8 blz.

1432. Discours tenu par Monsieur DE BRUN, Ambassadeur d'Espangne, A Messieurs les Estats Generaux... le 24 Ianvier de l'An 1651. Imprimé en l'An 1651. Zond. plaats. kl. 4°. 20 blz.

1433. Discours, Fait Par Monsieur DE SOUSA DE MACEDO, Ambassadeur du... Roi de Portugal, prez Messieurs les Estats Generaux... le 6. Mars 1651. Traduit du Latin... Imprimé l'an 1651. kl. 4°. Zond. pl. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

1434. Propositions cathegoriques Et derniere resolution, de Monsieur DE SOUSA DE MACEDO... touchant les differens du Bresil. Imprimé l'An 1651. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 12 ongen. blz.

1435. Recueil du discours, fait par Monsieur DE BRUN... à Messieurs les Estats Generaux... le 28. Mars 1651. Anvers, J. HUSENS, au Marche, 1651. kl. 4°. Met het titelbl. 11 ongen. blz.

1436. Propositions présentées par Monsievr DE SOUZA DE MACEDO... lesquelles Messieurs les Estats n'ont pas voulu recevoir, n'y mesme lire (*d.* 29 *Avril* 1651). Leyden, 1651. Zonder naam van drukker. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

1437. Antvvoort Op seker Propositie by d'Engelsche Gesanten (so sy hun intituleren) den $\frac{2}{1}\frac{6}{0}$ Martii 1651. gedaen inde Groote Vergaderinge van de... Staten Generaal... Als oock Op der selver Memorialen ende Demandes, van den 27. April ende 20. May 1651... Midtsgaders Op de Geprojecteerde 36. Articulen van 't versochte Tractaet. By Den Heere MAKDOWEL, Resident van den Koningh van Groot-Brittannien... den 27. Iunii 1651... Voor-ghestelt... 's Gravenhage, SAMUEL BROUN, Engelsche Boeckvercooper, 1651. kl. 4°. 20 blz.

1438. Dictum Van de Sententie by den Ed. Hove van Holland Gepronuncieert den 30 (*lees:* 31) May 1651. Tusschen de hooghe Partyen, Requiranten ende Pretendenten, tot de Voogdye van... Den Heere Prince van Orangien. Rott.,

JACOB JANSZ DEN ABT, op 't West-Nieuwe-Landt, in 't Musijck Boeck, 1651. kl. 4°. Met het titelbl. 4 ongen. blz.
Vgl. bij dit en de zes volgende nommers: N°. 1412—1414 en N°. 1599.

1439. Mandament In Cas d'Appel, Vanden... Hoogen Rade in Hollant, Geimpetreet (*sic*) by hare Hoogheyt de Princesse Douagiere van Oranjen voor haer selven Ende als conjuncta Persona van Sijne Cheurfurstelijcke Doorluchticheyt van Brandenburg, jegens de Sententie van den Hove Provinciael rakende de Voogdye van... den Heere Prince van Oranjen in dato den 16. Iuny. Anno 1651. Gedruckt... 1651. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 10 ongen. blz.
De in dit geschrift opgenomen Sententie (zie het voorg. nommer) heeft den juisten datum 31 Mei.

1440. Protest van Sijne Cheur-Vorstel. Doorl. van Brandenburg Gedaen tegens den Heer van Beverweert, Raeckende de Tutele van Sijn Hoogheyt, Beneffens De Antwoorde van den Heer van Beverweert (*in d.* 27 *Junij* 1651)... Leyden, IASPER MOULERT, op de Haerlem-straet, 1651. kl. 4°. Met het titelbl. 4 ongen. blz.

1441. Casus Positie En Gevolchde Consultatien, Op de Differenten geresen tusschen... de Princessen; Moeder, en Grootmoeder van sijn Hoocheyt de Prince van Orangien. Middelburg, JAQUES FIERENS, inde Gist-straete in de Globe, 1651. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

1442. Dictum Van de Sententie by den E[d]. Hoogen Raden Van Hollandt, Zeelandt, ende Vrieslant, Gepronuncieert den 29. Iulij, 1651. Tusschen de Hooghe Partyen, Requiranten ende pretendenten tot de Vooghdye Van... den Heere Prince van Orangien. Gedruckt... 1651. Zond. plaats. Met het titelbl. 4 ongen. blz.

1443. Insinvatie Van wegen Haar Ko: Hoogheydt, Ghedaen aende Ministers van sijn Cheur-Vorst. Doorl. van Brandenburgh, en aen de Princesse Douagiere, Tot Betalingh ende satisfactie van de Crediteuren van het sterf-huys van... den Heere Prince van Orangie, Hoogh-loff. Mem. (*in d.* 31 *Julij* 1651). Ghedruckt... 1651. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 4 ongen. blz.

1444. Antwoort Van Haere Hoogheyt De Princesse Douagiere, aan Hare Ko: Hoogheydt MARIA, Princesse van Groot Britagnie, Dovagiere van Orangie, &c. Raeckende de sa-

tisfactie vande Crediteuren van het Sterf-huys *enz.* Ghedruckt... 1651. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelblad 4 ongen. blz.

1445. Eedt voor de Melitaire (*sic*) persoonen te doen aen de Generaliteyt (1651). Zond. plaats, jaar of naam des drukkers. kl. f°. plano.

Dit stuk, ingevolge Art. 10 der Resolutie van de Staten Gen. van 16 Junij 1651, komt voor bij AITZEMA (ed. in 4°), dl. VII, blz. 367.

1446. Extract uyt de Resolutien vande... Staten van Hollant *enz.* genomen... den 5. Iulij 1651. Aengaende de Sweetsche goederen die door de Zondt passeren. Gedruct (*Amst.?*), AERT CORNELISZ, 1652. Zond. plaats. kl. 4°. 7 blz.

1447. Sententie By den Hove van Utrecht ghearresteert jegens ADRIAEN RAM tot Schalckwijck... op den 29en Julij 1651. Utrecht, A. VAN PADDENBURGH, 1651. kl. 4°. Met het titelbl. 10 ongen. blz.

1448. Sententie Crimineel By den Ed. Hoove Provinciael van Utrecht Den 29. Iulij 1651. gepronuncieert jegen A. RAM, Ter saecke van seeckere excessen by hem op syne Huyse van Schalckwyck gepleeght. Utrecht, GYSBERT VAN ZIJLL en DIRCK VAN ACKERSDIJCK, 1651. kl. 4°. Met het titelbl. 11 ongen. blz.

Hetzelfde stuk als het voorgaande.

1449. Sententien By den Hove van Utrecht ghearresteert jegens PETER OTTEN anders genaemt PETER DE REUS, JACOB SWEEREN, ende TYMAN AERTSEN... op den 29en. Julij 1651. Utrecht, A. VAN PADDENBURGH, 1651. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

1450. Extract. Uyt het Register der Resolutie der... Staten Generael... den 19. Augusti 1651... Amst., IOOST HARTGARS, op den Dam, 1651. kl. 4°. Met het titelbl. 4 ongen. blz.

Behalve dit *Extract*, vindt men hier ook de notulen der vergadering van 21 Aug. daaropvolgende.

1451. Extract *enz.* (*als het voorgaande*). 's Gravenh., HARMEN IACOBSZ., 1651. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

Behalve de twee in 't voorg. nommer voorkomende stukken zijn hierin ook opgenomen de *Provinciale Amnestie van de Stat. v. Holl.... Augusti* 1651, en de uitschrijving van een *Danck, Vast, Bede, ende Vierdagh, op... den* 13. *September* 1651.

1452. ALsoo inden beginne vanden Jare 1650 *enz.* (*Publicatie van de Amnestie, uitgegaan van de Staten Generaal, in d.* 19 *Aug.*

1651). 's Gravenh., Wed. H. IACOBSSZ. VAN WOUW, 1651. Met Privilegie. gr. 4°. plano.

1453. Provinciale Amnestie (*verleend door de Staten v. Holl., in d.... Aug.* 1651). Gedruckt...1651. Zond. plaats. kl. f°. plano.

Vlg. N°. 1451.

1454. Naerdere Vnie, Gesloten In 's Gravenhage op de groote Zael van 't Hoff van Hollandt den 21. Augusti 1651. Gedruct naer de Copye van JACOB VAN BIESEN (*te Arnhem*) 1651. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 11 ongen. blz.

1455. STRESO, C. Danck-Predicatie...Gedaen in 's Graven-Hage den 21 Augusti 1651...in de...Vergaderinge van de Hooge Machten der Seven Gheunieerde Nederlandsche Provintiën Voor de eendrachtige vast-stellinge van ghe-wichtige saecken, behoorende tot den Vrede van Staet en Kercke.,. 's Gravenh., J. DOLL, inde Gort-straet, 1651. kl. 4°. (IV) en 20 blz.

1456. Haagsch Uvinkel-Praatje, oft Gesprek...tusschen vier Personen, Een Hollander, een Zeeu, een Vries ende een Greuninger: Nopende de Amnestie. Dank, en Vier-dag, En het recht dat sijn Hoogheyd heeft gehad tot het gevangen nemen, en afsetten van de Ses Leden...der...Staten van Holland *enz.*, en het Belegeren van Amsterdam... Leeuwarden, GLAUDE (*sic*) FONTEYNE...1651. kl. 4°. 32 blz.

1457. Openhertig Discours, Tusschen Een Hollander, een Zeeuw, een Vries, ende een Over-Ysselaer, Rakende De subite dood van...Prins WILHELM...ende de desseynen die hem door de selve subite dood zijn belet geworden in 't werk te stellen. Als mede De publicatie van de Acte van Amnestie...Midsgaders Den Vyerdag...gecelebreert den 13. September...1651...Rott., KLAAS KOORENWINDER, in de Kalverstraat, in den Herbanus, 1651. kl. 4°. 27 blz.

1458. Een Placcaet, tot Aenwas der Schepen, ende Moet-ghevinge aen de Zeevaert van dese (*Engelsche*) Natie...den 9. Octob. 1651...Eerst Gedruckt tot Londen, by IOHAN FIELD...1651. Ende uyt de Originaele Copye...overgeset. 's Gravenh., DANIEL POMMEREDE, op het Buyten-Hoff, 1651. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

1459. By het tegenwoordige Parlement eñ des selfs Authoriteyt *enz.* (*hetz. stuk als het voorgaande, doch andere vertaling*). (*Onderaan:*) Deze Acte is by 't Parlement van Engelant ge-

maeckt tot vermeerderingh der Seevaert *enz.* zijnde gedruckt tot Londen by JAN VELT, Boeckdrucker des Parlements van Engelant. fol. plano.

1460. Copye van een Missive, Nopende het arrivement van de Ambassadeurs van de Hoogh Moogende Heeren Staten tot Gravesand, Den 24 December 1651. Ende hare komste tot Londen, Den 27 dagh van deselve Maent. Amst., JAN VAN HILTEN, in de Beurs-straet, 1652. kl. 4°. Met het titelbl. 4 ongen. blz.

1652—1653.

1461. Ontstelde-Zee oft Zee-daden. Voorgevallen Tussen de... Staten Generaal... En Die van de Tegenwoordige Regeringh van Engelant. Zijnde een Korte klare Beschryvingh van de Oorzaak, Begin, en Voortgangh der zelver Zeeverschillen. Midsgaders Eenige Harde Scheeps ontmoetinge Bloedige Voorvallen ter zee *enz.* Amst., JODOCUS HONDIUS, Voor 't jaar 1654. 4°.

1652.

1462. Placaet *van* De Ridderschap, Edelen ende Steden van Holland *enz., in d.* 6 *Febr.* 1652, *houdende uitnoodiging aan hen, die eenige giften aan den overleden' Griffier* CORN. MUSCH *mogten hebben verstrekt, om hiervan kennis te geven enz.* Na de Copye. In 's Gravenh., Wed^e^. *enz.* van H. JACOBSZ VAN WOUW, 1652. 4°. plano.

1463. Den Hollandtschen Ecclipsus, Voort-gekomen uyt een Kuylen-Burgh, Verscheenen Over de Provintie van Hollandt. Zijnde klare informatie ghenomen by de... Staten van Hollandt *enz.*, wegens het nemen van verscheyde giften en gaven... zijnde gepleeght by verscheyde Heeren, hier na genomineert. Antwerpen, IAQUES MARCHAN, by de Lieve-Vrouwe Kerck, in 't Witte Kruys, 1652. kl. 4°. Met het titelbl. 16 ongen. blz.

Dit geschrift handelt over den Haagschen Solliciteur WILLEM VAN CULENBURGH.

1464. Antwoordt Van den Raedt van Staten door Authoriteyt des Parlements in... Engelandt, Gestelt Op seker schrift van de H.H. Ambassadeurs der Hoogh Moog. H.H. Sta-

ten, inghelevert den 2 Februarij 1652. VVt 't Latijn ... vertaelt. Gedruckt Anno 1652. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 4 ongen. blz.

1465. Plakaat (*van de Staten Generaal, in d.* 29 *Febr.* 1652). Ordonnerende dat geen Uarent-Uolk haar buyten der Uereenigde Provincien dienst, te Water begeven mogen, ende verbiedende den uyt-voer van eenige Schepen, Geschut, Wapenen, *enz.* Na de kopye In 's Gravenh., Wed^e^. *enz.* van H. JACOBSZ. VAN WOUW, 1652. gr. 4°. plano.

Onderaan eene nadere verklaring van wege de gecommitteerde raden ter Admiraliteit, te Rotterdam, in d. 4 Maart 1652.

1466. Memorie Van seeckere Predicatie Gedaen door D. JAC. STERMONT In 's Graven-Hage den 10 Martii 1652. Alsmede de Remonstrantie daer op gevolcht. Alles door hem selve overgelevert aen de ... Staten van Hollandt *enz.* Gedruct Anno 1652. Znd. plaats. kl. 4°. M. het titelbl. 8 ongen. blz.

1467. Resolutien Van tijdt tot tijdt, genomen by de ... Staten Van Hollant *enz.* Tegens eenige Predicanten van den Hage, Ende specialijcken tegen D. JAC. STERMONT, Anno. 1649. 1650. 1651. en 1652. Gedruct Anno 1652. Znd. plaats. kl. 4°. M. h. titelbl. 8 ongen. blz.

1468. Consideratien Op eenige Resolutien genomen by de ... Staten van Holland *enz.* Tegens eenige predikanten in den Hage Ende specialijk tegen JAKOB STERMOND, als mede Op sijne Memorie en Remonstrantie aan hare Ed. Gr. Mog. overgelevert. Amst., PIETER DE TRAISTER, aan de Merckt in de Leeuw, 1652. kl. 4°. M. het titelbl. 31 blz.

1469. ERentfeste, Vrome, discrete goede Vrundt *enz.* (*Aanschrijving van de Staten van Holland, in d.* 31 *Maart* 1652, *betreffende het houden van een' algemeenen dank-, vast- en bededag op* 10 *April daaraanvolgende, gevolgd door eene ordonnantie van den Baljuw van Kennemerland, in d.* 2 *April.*) Znd. plaats, jaart. of naam van drukker. kl. f°. plano.

1470. VERSOETER, ALEXANDER. Consideratien, Over de teghenwoordighe Vrede-handelinghe; Tusschen Engelandt en Neerlandt. Om wegh te nemen alle verkeerde uytstroyselen tot ophitsinge van beyde Natien. Rott., GERRIT VERDIEST, op de Blaeck, 1652. kl. 4°. M. het titelbl. 15 ongen. blz.

1471. Redenen Waer om de Vereenighde Nederlanden Haer niet

en behoren in Contract van Vrede te begeven, met het ghepretendeerde Parlemendt van Engelandt. Rott., IACOB CORNELISZ., 1652. kl. 4°. M. het titelbl. 11 ongen. blz.

1472. Extract Vyt de Brieven vā den... Admirael M. H. TROMP, int recontreeren van den Engelschen Admirael, met sijn by-hebbende Engelsche vloot, ende watter tusschen beyden is gepasseert (*op* 28 *en* 29 *Mei* 1652). Na de Copye van Rotterdam, ende nu tot Amsterdam by JAN JANSSZ., op de Zee dijck, 1652. kl. f°. plano.

1473. Missive van den Engelsen Admirael (R. BLAKE) aen den Admir. TROMP, over 't leste Seegevecht (*in d.* Duyns *d.* 9 *Junij* 1652). Znd. plaats, jaar of naam v. drukker. kl. f°. plano.

1474. Bondigh En Waerachtigh verhael van 'tgene onlancx is voor-gevallen tusschen d'Engelsche onder 't Commando van den Generael BLAKE, Ende De Hollantsche Armade, onder... den... Luytenant Admirael TROMP Ontrent Doevres: Als mede diversche Brieven, Examinatien, en Attestatien, nopende deselve. Over-geset na de Engelsche Copye, Gedruckt by IAN VELD... 1652. Tot Londen. kl. 4°. M. het titelbl. 16 ongen. blz.

1475. Nootwendige Observatien op het Antwoort van de Republiicke van Engelant Op drie schriften overgelevert by d'Ambassadeurs van de H. Staten Generaal... aen den Raedt van Staet (*van Engeland*) ter occasie van het laetste Zeegevecht (29 *Mei* 1652)... Mitsgaders Op de andere Papieren door Autoriteyt van het... Parlement gepubliceert tot Iustificatie van haer selven *enz.* Gedruct by FLORIS IANSZ. 1652. Znd. plaats. kl. 4°. (IV) en 44 blz., waarvan de eerste 8 ongenommerd.

1476. 't Beseten Engelant. Znd. plaats, jaar of naam van drukker. kl. f°. plano.

Dit in den vorm van een' brief geschreven pamflet sluit met een vierregelig vers en heeft onderaan de initialen „d. v. j."

1477. Raedt, om den Staet, Eer't te laet, is uyt 't quaet, Metter daet, soo men't vaet, en aengaet, te doen baet. Uyt liefde door een Patriot ten beste van 't Lant, Getoetst door de reden, en gekoockt in 't Verstant. Znd. plaats, jaar of naam v. drukker. f°. plano.

1478. Christelijcke en Politique Redenen, Waer om dat Nederlandt en Engelant tegens malcanderen niet moghen Oor-

loghen...Rott., CLAES IANSZ., 1652. kl. 4°. M. het titelbl. 7 ongen. blz.

1479. Christelijcke...Redenen *enz.* (*als het voorgaande*). kl. 4°. M. h. titelbl. 7 ongen. blz.

Deze uitgave is vermeerderd met een berigt over het vertrek van A. PAAUW naar Engeland alsmede over de vloot.

1480. Adviis. (*in d.* 28 *Junij* 1652, *onderteekend* G. P. W., *berigtende dat de geheele Engelsche vloot te Douvres is binnengeloopen om de terugkomende schepen uit Batavia op te wachten enz.*) Znd. plaats, jaar of naam van drukker. langw. 4°. pl.

1481. Betert u noch, ô Mensch! ghy siet om onse Sonden, Werden wy soo ghestraft, en krijgen t' Lijf vol Wonden. Zond. plaats of naam v. drukker. kl. fol. plano.

Op dit tweeregelig opschrift volgt een 14regelig *Sonnet*, welks beginletters den naam FREDRIK HENDRIK bevatten. Op dit Sonnet volgen nog twee vierregelige gedichten en een 10regelig. Geheel onderaan staat: *Den* 7. *Julij* 1652. *Vlissinghe.*

1482. Brief Van een Capiteyn gheschreven uyt de Vloot vanden Admiraal TROMP by Blanckenburch 10 Iulij (1652). Znd. plaats, jaar of naam d. drukkers. f°. plano.

Onderaan komt nog een kort berigt voor uit 's Gravenh., in d. 15 Julij, vermeldende o. a. de aankomst der gezanten uit Engeland.

1483. Eersamen, goeden Vrund. (*Aanschrijving van de Staten van Holland, in d.* 2 *Julij* 1652, *tot het houden van een' algemeenen vast- en bededag op* 10 *Julij, gevolgd door eene ordonnantie van den Baljuw en Houtvester van Brederode, in d.* 5 *Julij, over hetzelfde onderwerp.*) Znd. plaats of naam van drukker. 4°. plano.

1484. 't Waerachtigh Vertoogh van alle de Proceduren in 't Tractaet tusschen den Heer PAAUW...ende 't Parlement... van Engelandt. Uyt 't Engels...vertaelt. Rott., WILLEM WILLEMSZ., 1652. kl. 4°. Met het titelbl. 16 ongen. blz.

1485. De Rechte Beschryvingh Van alle het gene den Heer A. PAAU...met het Parlement van Engelant getracteert, heeft nopende een goede Vreede tusschen beyde Republijcquen. Vyt 't Engels...overgeset door D. P. Amst., GILLIS JOOSTEN, inde Nieuwe-straet, 1652. kl. 4°. M. h. titelbl. 28 ongen. blz.

Het titelbl. heeft een vignet, voorstellende de stad Haarlem.

1486. Negotiatie van d'Heer...PAUW...Met het Parlement...van Engelant, In 't Jaor 1652. Anno 1653. Znd. plaats. kl. 4°. 8 blz.

1487. De Ambassade van den Heere PAUW, zijne Raporten en verrichtingen te London, &c. by 't Parlement en den Raed van state. Na de copye gedruckt te Londen met Previlege en revisie van den Secretaris van 't Parlement. Znd. plaats, jaar of naam van drukker 4°. plano.

1488. Copie vande Commissien (*in d.* 20 *Julij* 1652) Die de... Staten Generael... hebben gheresolveert te verleenen aen de Capiteynen ter Zee, tegens alle Oorloch-Schepen, Coopvaerdy-Schepen ende ingelande goederen onder het gebiet ...van Engelant ghehoorende. Delft, IAN PIETERSZ., 1652. kl. 4°. 8 blz.

Op deze *Copie* volgt een Extract uit het Reg. d. Resolut. van de Staten Gen., in d. 18 Julij.

1489. Copye Vande Commissien Die *enz. Aldaar, bij denz., 't. z. j.* kl. 4°. M. het titelbl. 4 ongen. blz.

1490. Intrest van Hollant, Hoedanigh die nu te gemoet wert gegaen. Zond. plaats of naam v. drukker. 4°. plano.

Dit geschrift, in den vorm van een' brief, is gedagt.: *Hagae* 22 *July* 1652, en onderteekend: *UE. Goede Vr. M. v. I.*

1491. Erentfesten goeden Vrundt. (*Aanschrijving van de Staten van Holland, in d.* 24 *Julij* 1652 dat... een Dagh in de Weecke sal werden gedestineert ende ghehouden omme te doen een stichtelijcke Predicatie ende yverigh gebedt *enz., gevolgd door eene ordonnantie van den Baljuw van Kennemerland, in d.* 27 *Julij, betreffende deze zaak.*) Znd. plaats of naam van drukker. kl. f°. plano.

1492. De beginselen vau (*sic*) hostiliteyt tusschen Englant ende de Geunieerde Provincien (1652). Znd. pl., jaar of naam van drukker. kl. f°. plano.

1493. Engelse Secreten. Waer in d'Oneenigheyd, en het Onvermogen van haren Staet, midtsgaders de Bedriegelijcke Archlistigheydt van het ghepretendeerde Parlement van Engelandt, door Discoursen worden verhaelt. Sulcks ende alsoo als een des Conincks KARO. confidenten... in scripto is ghecommuniceert. Rott., by Hans Ecxter-oog, by de Hoender-marckt schuyn over Pluym Kegel, 1652. kl. 4°. M. het titelbl. 8 ongen. blz.

1494. Enghelsche Secreten, Waer in Eenige harer dinghen ende Discoursen worden verhaelt, Sulcks *enz.* Embden, LEENDERT WRITSZ, op de Achter-Haven, 1652. kl. 4°. M. het titelbl. 8 ongen. blz.

1495. Engelse Secreten. Waer in *enz.* Gedruckt na de Copye van PIETER BOCXTEL, 1652. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

1496. Een Recht-tijdich Expostulatie ofte klachte over de Nederlanders, Aenwijsende Haar ondanckbaerheyt jegens, en de nootsaecklickheyt van hun Accoort Met de Republycke van Engelandt te maecken. Hier achter is... by ghevoecht de »Engelse secreten"... Uyt het Engels... vertaelt door N. P. Rott., IAN GERRITSZ, 1652. kl. 4°. Met het titelbl. 16 ongen. blz.

Vgl. de twee volgende nommers.

1497. Protestatie Vande Nederlanders, Tegens de Engelsche, Of teghen haer onrechtmatige Handelinge, met de... Inghezetene vande Geunieerde Provintien. Inghestelt, Contrary en teghen de »Expostulatie"... Gedruckt, om van beyde Natien gelesen te werden. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

1498. Protestati Vande Vryghevochte Nederlanders *enz.* Alsmeede de Lijste van de Engelsche Scheeps-vloodt. Middelborch. Gedruckt *enz.* (*als het voorgaande*). 1652. kl. 4°. Met het titelbl. 12 ongen. blz.

1499. Copye, Van de voornaemste Artycvlen, die De Republijcque van Engelandt Van desen Staedt is eyschende, ende aen de Ambassadeurs van de... Staten van de... Nederlanden sijn voor gedragen. 's Gravenh., IACOB IANSZ. (1652). Zond. jaar. kl. 4°. Met het titelbl. 4 ongen. blz.

1500. Het Rechte Manifest van de Republijcke van Engelandt, Waer in het Parlament alle de verschillen vertoont... tusschen haer en de... Staten Der Vereenichde Nederlanden... Gedruckt tot Londen... den 28 Julij 1652. Uyt het Engels... overgeset. Rott., IAN GERRITSZ., aen de Marct, 1652. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

1501. Declaratie van 't Parlement van Enghelandt, raeckende *enz.* Na de Copye tot Londen, door last van 't Parlement, gedruckt by JOHN FIELT. 1652. kl. 4°. M. het titelbl. 8 ongen. blz.

Andere vertaling dan die van nommer 1500.

1502. Declaratie Van het Parlement Van de Republijck van Engelant. Verhalende *enz.* Getranslateert uyt het Engels. Amtserdam (*sic*), LIEVE DE LANGE. 1652. kl. 4°. 13 blz.

Nog andere vert. dan die van nommer 1500. — De 8 eerste blz. zijn ongenommerd en met grootere letter gedrukt. — Achteraan eene korte toespraak *Tot den* (Hollandschen) *Leser*.

1503. Het Manifest van Engelant... bestaende in 13. voorname Artijckelen Vyt het Engelsch *enz.* Amst., KRISPIJN DE PAS, 1652. kl. 4°. Met het titelbl. 12 ongen. blz.

Dit boekje bevat voorrede van den vertaler, de 13 uit het Manifest getrokken artikelen en de beantwoording daarvan door den vertaler of uitgever, artikelsgewijs.

1504. Examinatie Of Pleydoy Tegens het Engels Manifest. Uytgegeven door de Geweldenaers van de Engelse, Schotse en Yersche Volckeren... Gestelt door G. A. R. Middelburgh, CORNELIS CLAESZ. REDENAER, 1652. kl. 4°. 11 blz.

1505. Antwoort Op de Declaratie Ofte het Manifest Van het gheimagineerde Parlament vande onbekende Republijck van Engelant, *enz.* Rott., JAN PIETERSZEN, 1652. kl. 4°. 19 blz.

1506. Declaratie ofte Manifest, Van de... Staten Generael... Behelsende een oprecht verhael van der selver sincere intentie, ende rechtmatige proceduren ontrent de onderhandelinge met... Engelandt... Mitsgaders: Uan de onrechtvaerdige ende violente proceduren van die vande voorsz regeringe *enz.* (*in d.* 2 *Aug.* 1652). 's Gravenh., Wed^e. *enz.* van H. IACOBSZ VAN WOUW, 1652. Met Privilegie. Met het titelbl. 6 ongen. blz.

1507. Declaratie ofte Manifest *enz.* Na de Copye in 's Gravenh. *enz.* kl. 4°. Met het titelbl. 12 ongen. blz.

1508. De Rechte Declaratie ofte Manifest, Vande... Staten Generael... Behelsende *enz.* (*als het voorgaande*). Na de Copye in 's Gravenh. *enz.* 1652. kl. 4°. M. h. titelbl. 12 ongen. blz.

1509. Warachtigh Verhael hoedanigh onse Hollantse Vloot door de bestieringhe Godes, tusschen Hitland en Fairhil van een gruwsame Orkaen aengetast, is verlost... Geschiet tusschen den 4. en 5. Augusti 1652. 's Nachts. Zond. plaats. kl. fol. plano.

Onderaan staat: *Hier nevens gaet een Lijs van al de Schepen die noch in Hitlant behouden zijn.* Deze lijst ontbreekt.

1510. Lyste, Van de Schepen van Oorloge Onder het beleyt van den Admirael MARTEN HARPERSZ. TROMP, En op den 4 Augusty 1652 onder Hitlant present geweest, en door een groote storm-wint van den anderen geraeckt. Mitsgaders de Lijst Van de Schepen die door de harde Windt van den Admirael afgedwaelt sijn, en tegenwoordich leggen in Hitlant voor de Baey van Schalaway, den 10 Augusty 1652. Amst., GILLIS IOOSTEN, in de Nieuwe-straet, 1652. 4°. Met het titelbl. 4 ongen. blz.

1511. In Amsterdam den 21 Augusti 1652 — *luidt de dagteekening aan 't hoofd van een' ongeteekenden brief, bevattende o. a. eene* Lyste vande Capiteynen en Schepen welcke noch behouden... syn, omtrent ende by Hitlandt. Zond. plaats. kl. fol. plano.

1512. De Zee-Mercurius, Met tijdinge uyt de Vloot van den Admiraal M. H. TROMP. (*Amst.*) Voor HENDRIK STAM, 1652. kl. fol. plano.

1513. Extracte Uan verscheyde Nieuwe Tijdingen, soo uyt Zee, als anders. Amst., HENDR. STAM, 1652. kl. fol. plano.

1514. Wonderlikke Scheeps-Strijdt... voor-gevallen tusschen een Zeeusche Kaper en een Engelsch Oorlogs-schip. kl. fol. pl.

Het adres schijnt weggesneden te zijn.

1515. Extract Wt de Resolutie van de... Staten van Hollandt *enz.*, ghenomen op den 20. Augusti 1652. Zond. plaats. kl. 4°. 4 ongen. blz.

Dit Extract betreft het verhoor van Adm. TROMP over zijne ontmoeting met A. PAAUW.

1516. Declaratie ende Verbodt *van de Staten v. Holland, in d.* 24 *Augustus* 1652, *betreffende den raadpensionaris* A. PAAUW *en de tegen hem verspreide lasteringen enz. wegens zijne reis naar Engeland.* 's Gravenh., *enz.* Wed^{e}. van H. JACOBSSZ. VAN WOUW, 1652. fol. plano.

1517. Declaratie ende Verbodt Vande Ridderschap, Edelen, ende Steden van Hollandt *enz.* Representerende de Staeten van den selven Lande (*in d.* 24 *Aug.* 1652). Na de copye, in 's Gravenh., Wed^{e}. *enz.* van H. JACOBSZ. VAN WOUW, 1652. kl. 4°. Met het titelbl. 4 ongen. blz.

Hetzelfde stuk als het voorgaande.

1518. Apologia Voor den Heer PAEUW, Heere van Heemstede... Anno 1652. Zond. plaats of naam van drukker. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

Hierin komen voor 2 extracten uit de Resolutiën der Staten van Holland, van 15 Julij 1652.

1519. Apologia Ofte verantwoordingh voor den Heer PAAVW... Tegen verscheyde Lasteringen en Faemroovende Pasquillen... Haerlem, HARMEN HARMESZ, by de Marckt, 1652. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

De inhoud komt geheel overeen met dien van het voorg. nommer.

1520. Apologia Voor de Heer ADRIAEN PAEUW... Haerlem, PIE-

TER IANSZ, inde Houtstraet, 1652. kl. 4°. Met het titelbl. 16 ongen. blz.

De inhoud verschilt aanmerkelijk van dien der beide voorgaande nommers. Ook komen hierin voor de stukken, vermeld onder nommer 1515—1517.

1521. Waerachtigh Relaes, Van 't beleyt, wedervaeren ende ontmoetinge des Manhaften Commandeurs MICHIEL DE RUYTER, en syn gehouden Battaillie tegens de Enghelse Vloot onder GEORGE AISCUE...in 't Canael voor Pleymuyen (*den* 26 *Aug.* 1652). Znd. plaats, jaar of naam van drukker. kl. f°. plano.

1522. Authentijcq Relaes, Van 't ghevecht tusschen den Commandeur M. DE RUYTER ende Sr. G. ASCVE, Op de custe van Brittangien voorghevallen (*den* 26 *Aug.*), ende ten anderen van 't gevecht tusschen den Commandeur IAN VAN GALEN tegens 8 Engelsche schepen in de Straet (*den* 6 *Sept.*). Amst., JAN VAN HILTEN, in de Beurs-straet, in de gheborduyrde Handt-schoen, 1652. kl. f°. plano.

1523. Journaal of Dag-register, Gehouden op het Schip Hollandia, Daar Capiteyn op is Jonkheer HENDRIK ERNST DE BERTRY... Mede geweest zijnde onder de vloot van... Admiraal TROMP. Amst., CORNELIS BLANK, in de Warmoesstraat, in de Riem-papier, 1652. kl. 4°. M. het titelbl. 48 ongen. blz.

Dit *Journaal* loopt van 15 Junij tot 24 Sept. 1652.

1524. Oprecht en Uermaeckelijck Uerhael van WILLEM WILLEMSZ. BONT van Schiedam, Hoe hy met sijn Fluyt de Koninck David zijnde een Brander, door loosheydt heeft veroovert seecker Engels schip, Op de Kust van Noorwegen by Staffangel. *Zond. titelbl.* kl. 4°. 4 ongen. blz.

Aan dit geschrift is een uit een boek of courant gesneden strook papier vastgehecht, behelzende op de eene zijde het berigt van het door de admiraliteit over dezen BONT uitgesproken en op den 12den Sept. 1652 uitgevoerde vonnis. — Vgl. het volg. nommer.

1525. Sententie Uyt gesproken by de Heeren Raden der Admiraliteyt tot Amsterdam, Over een schipper van een Brandtschip die 't gemelte Collegie met Leugenen ende valsche Attestatien had geabuseert van dat hy Schipper met een stratagema een Oorloghschip de Engelse had ontnomen *enz.* (*in d.* 7 *Sept.* 1652). Gedruckt tot Amst., 1652. kl. 4°. M. het titelbl. 4 ongen. blz.

1526. Eenvoudich Advys om Met de meeste Spoet ende de min-

ste Schade te gheraken uyt den Schadelicken Oorloch met Engelant. Gedruct...1652. Znd. plaats. kl. 4°. 28 blz.

Volgens den schrijver van het volgende nommer is de vroegere titel van dit geschrift geweest *Den Enghelschen Verrekijcker* en is JAC. STERMONDT er de schrijver van.

1527. Een klare Onderrechtinge aen Onnosele Hollanders. Middelburch, IACOB JANSZ. PAREL, in de Hoogh-straet, 1652. kl. 4°. M. het titelbl. 24 ongen. blz.

Tegenschrift van het voorg. nommer.

1528. Een klare Onderrechtinghe aen de Onnosele Hollanders. Middelb. *enz.* kl. 4°. M. h. titelbl. 19 ongen. blz.

Met eene houtsnede, voorstellende een' krijgsman te paard.

1529. Verclaringe vande...Staten van Zeelandt, Op 't voorstellen van een aensienlijck en gequalificeert Hooft tot directie vande krygssaken soo te VVater als te Lande. Gearresteert...den 21 Septemb. 1652. Middelburg, PIETER DE VRY by den Dam, 1652. kl. 4°. M. het titelbl. 7 ongen. blz.

1530. Hollants ende Zeevws Praetjen, Op 't voorstellen van een aensienlijck ende gequalificeert Hooft, Tot directie van de Krychs-saecken so te Water als te Lande. Amst., HUYBERT NEDERWAERT, inde Kalver-straet, 1652. kl. 4°. M. het titelbl. 14 ongen. blz.

1531. Hollandts ende Zeeuws Praetien *enz.* Rotterdam (*sic*), *bij denzelfden*, inde Kalverstraet, 1652. kl. 4°. M. het titelbl. 8 ongen. blz.

Vermeerderde druk van het voorgaande.

1532. Den Zeusen Beesem, By een Gesteldt door een Liefhebber vant Vaderlandt, Martinis Van Alle. (*rijm.*) Rott., JOANNIS VAN BREMEN, op de Marckt inden vinder der Druckerie, 1652. kl. 4°. M. het titelbl. 4 ongen. blz.

1533. Artyckelen Teghen de Lovesteynsche Heeren DE WITH, KEYSER en STELLING-WERF, Ende hunne adherenten, Tot waerschouwinghe, vande goede Inghesetene van t Landt, om door hun niet verlooren te gaen *enz.* Door een Liefhebber ghemaackt, tot voordeel van 't Vader-landt, den E. D. Keysers. Na de Copye. t' Amst., IOOS VLEUGELAER, op den Dam, inde Chronijck van Rijdt, 1652. kl. 4°. M. het titelbl. 7 ongen. blz.

1534. Den Engelschen Duyvel, Ontdeckt door een Botte Schelm, In twaalf Artijkelen van CROMWELS geloof. Vyt-ghestrooydt teghens de Louvesteynsche Heeren En hare Adherenten;

en wederleydt Door een Aertsvyandt van Muytmakers... Gedruckt in 't Jaer der Engelsche Schelmeryen, 1652. kl. 4°. 36 blz.

Tegenschrift van het voorgaande.

1535. De rechte ondeckinge Vande Hollantsche Regerende Loevensteynsche Heeren. Dordrecht, Ioost Ronduyt, by de Vis-marckt, 1652. kl. 4°. M. het titelbl. 4 ongen. blz.

Dit geschrift is gedagteekend 's Hage 29 Aug. en geteekend J. Ronduyt.

1536. Rotterdams Praetien, Voor gevallen tegen een trouwe Liefhebber des Vaderlants. Gedruckt... 1652. Zond. plaats. kl. 4°. M. het titelbl. 8 ongen. blz.

1537. Eutrapelus, Ofte Middelburgs Praetje. Middelburch, IAN WOUTERSZ, Boeckverkooper woonende Op de Hoog-straet inden Bybel, 1652. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

De inhoud is dezelfde als van het voorg. nommer. — De titel beslaat 8 regels, en zijne keerzijde is onbedrukt.

1538. Eutrapelus, ofte *enz.* Middelburg, JAN WOUTERS, op de Hoog-straet *enz.* kl. 4°. M. h. titelbl. 8 ongen. blz.

De titel telt 7 regels, en zijne keerzijde is bedrukt.

1539. Heylsame Raed In desen tegenwoordige tydt. Het Eerste Deel. Dort, JAN CLAESZ, by de Marckt, 1652. kl. 4°. M. het titelbl. 19 ongen. blz.

1540. Leydts Praetjen Uan desen tegenwoordige Tyt en Gelegendtheydt, Het Eerste Deel. Leyden, PIETER CLAESZ, by de Marckt, 1652. kl. 4°. M. het titelbl. 19 ongen. blz.

De inhoud is dezelfde als van het voorgaande nommer.

1541. Advys Vande... Staten van Hollant *enz.* Over 't maecken van een Capiteyn Generael Ofte Illuster Hooft (*in d.* 23 *Oct.* 1952 [1652]). Dordrecht, FRANCOYS VERDOES, inde Wijnstraet, 1652. kl. 4°. M. het titelbl. 22 ongen. blz.

1542. Engelschen Alarm: of Oorlogs-teyken: te bespeuren, In haren Ontrouwen en Goddeloosen handel; tegen de... seven vrye Vereenigde Provincien: *enz.* Door een vryen Hollander. Amst., HENDRIK VANDER STEGEN, op de Nieuwe Mart in Emaus, 1652. kl. 4°. 40 blz.

1543. Engelschen Oorlog, Ontsteken door haar Brandende Gierigheyd en Rooverye ter Zee, opde Onderdanen Uan de Zeven Urye Uereenigde Provintien: Zijnde een Vervolg, van den »Engelschen Alarm." Rott, JAN VAN DALEN, op de Haven, in Emaus, 1652. kl. 4°. 32 blz.

1544. Zeeuws Bootgesels Praetjen, Tusschen twee Gebuyren, raeckende d'onrechtveerdige Proceduyren van d'Engelse. Nevens Het uytloopen vande jegenwoordigr Uloot, leggende tot Hellevoet Zeyl-rede, onder 't beleyt vanden E. Heer L. Admirael TROMP...'t Eerste Deel. Vlissingen, JACOB VERDOES, op de Haven, 1652. kl. 4°. M. het titelbl. 8 ongen. blz.

1545. Engelsch Praetjen...Uervatende kortelijck den gantschen handel der Republijcken van Engeland, en 't Vereenigde Nederland. Middelburg...1652. Znd. naam v. drukker. kl. 4°. 16 blz.

1546. Het Tweede Deel Van 't »Engelsche Praetjen," Of Oorlogs-teyken, *enz.* Vervatende kortelijk De gantsche Historie, tussen deze en d' Engelsche voorgevallen. Middelburg, HENRIK VANDER STEGEN, op de Nieuwe Marckt in Emaus, 1652. kl. 4°. 16 blz.

1547. Het Rechte Tweede Deel Van 't Engelsche Praetjen, Tusschen Vier Personen...Verhalende kortelijck *enz.* Rott., GERRIT IANSZ, op de Marckt, 1652. kl. 4°. M. het het titelbl. 8 ongen. blz.

De inhoud is dezelfde als van het voorgaande.

1548. Uisschers-praetjen, Over de tegenwoordigen Staet der Nederlanden met het Parlement van Engelandt. Als mede Van het Preecken en Bidden van sommige Predicanten voor het Parlement van Engelant. *enz.* Rott., KOENRAEDT ROBBERSZ, by 't Hooft, 1652. kl. 4°. M. het titelbl. 8 ongen. blz.

1549. Ueen-boers Praetjen; Tusschen drie Gebuyren Kees, Iaep en Syme...Raeckende den tegenwoordigen Staet der Vereenighde Nederlantse Provintien, ende 't Parlement van Engelandt...Leyden, IACOB IANSZ, op de Haarlem-straat, 1652. kl. 4°. M. het titelbl. 8 ongen. blz.

1550. Ueen-boers Praetjen, Tusschen...Kees, Jaep en Syme... Raeckende den teghenwoordigen Staet *enz.* (*als het voorgaande*). Leyden, IACOB IANSZ., op de Haerlem-straet, 1652. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

1551. Het Hollants wijve-praetjen, Tusschen drie gebueren... Noopende den tegenwoordighen Staet der vrije Vereenichde Nederlanden, en het gepretendeerde Parlement van Engelandt. Haerlem, PIETER DAVIDTSZ, aen de lange Brug, 1652. kl. 4°. M. het titelbl. 12 ongen. blz.

1552. Ernstig gesprek...Tusschen drie Personen, Nopende onse en der Engelsche gelegentheyd, *enz*. Gesteld, door een recht Lief-hebber, van den Hollandschen Leeu. Gedrukt tot Louvesteyn, Voor de rechte Hollandsche Patriotten. 1652 kl. 4°. 40 blz.

1553. Waerachtigh, Kort en Bondigh Verhael, Van d'Oorspronck, ende Voortganck der Nieuw-gepretendeerde Engelse Republique. Vertoonende Hare Goddeloose Proceduren *enz*. Utrecht, JACOB VAN SANTEN, 1652. kl. 4°. M. het titelbl. 8 ongen. blz.

1554. De Duyvelsche Valscheyt van CROMWEL Welcke hier verhaelt wort *enz*. Middelburgh, JAN PETIT, M.D.L.I.I (*lees:* 1652) kl. 4°. M. het titelbl. 8 ongen. bladz.

Op het titelbl. eene houtsnede, voorstellende een mansportret te halver lijve, gedekt met baret. — De woorden: *Welcke* enz. zijn in dezen druk met Hoogd., in den volgenden met Rom. letters gedrukt.

1555. De Duyvelsche Valscheyt van CROMWEL *enz*. Middelburgh, JAN PETIT, M.D.LII. kl. 4°. M. het titelbl. 18 ongen. blz.

De titel heeft geene houtsnede.

1556. La detestable Perfidie de CROMWEL. Middelburgh, IEAN PETIT, M.DC.LII. kl. 4°. M. het titelbl. 8 ongen. blz.

Fransche vertaling van de beide voorgaande nommers. — Deze vertaling is vermeerderd met een gedicht *Sur Cromwel*, bestaande uit 4 vierregelige coupletten.

1557. The Interest Of the United Provinces Jn the restitution of the King of England: Declared upon occasion of the present warr with the English Rebells. Anno 1652. kl. 4°. Znd. plaats of naam van drukker. 8 blz.

1558. Een oprechte Verklaringe, Van een bedroefden Hollantschen patriot. Haerlem, IAN IANSZ, inde Hout-Straet inde Geparste-Werelt, 1652. kl. 4°. M. het titelbl. 8 ongen. blz.

1559. Een oprechte Verklaringhe *enz*. (*als het voorgaande*). Amsterdam (*sic*), *bij dens.*, *enz.* (*als boven*). kl. 4°. M. het titelbl. 8 ongen. blz.

1560. (LUST, S. VAN DER), S. T. Bataefsche Boet- en Straf-Prediker, Voor-gestelt tot opmerckingh Aende Hollandtsche wanckelbaere Zielen, Dienende tot troost in desen bedroefden, dieren, en neeringhloosen Tijdt. (*rijm.*) Haerlem, ROBBERT TINNEKEN, in de Warmoesstraet, in de Staten Bybel. 1652. kl. 4°. M. h. titelbl. 8 ongen. blz.

1561. Nederlandtsche Nyp-tang. (*rijm.*) Gedruckt...1652. Znd. plaats of naam van drukker. kl. 4°. 16 blz.

1562. Hollands Oogh-water, Verklarende de oogen der Hollanders, Ende de loosheyt der Engelsche, By hun ghepleeght in de handelinghe der Vredens Tractaten, tot Londen. Vervat in seker Brief gheschreven aen mijn Heer Libertus Amstelius. Ghedruckt... 1652. Znd. plaats of naam van drukker. kl. 4°. 8 blz.

1563. Het Amsterdamse Zeemans-Praatje. Harlingen, A. VERHOEVEN, 1652. kl. 4°. M. het titelbl. 8 ongen. blz.

1564. Amsterdams Schutters-Praatje, Tusschen vier Burgers... Voorgevallen weynigh tijdts na de droevige Tragoedie der Amsterdammers, Raeckende den teghenwoordighen tijdt, en de saecken van Engelandt, *enz.* Ghedruckt onder de Schulters-Pars, voor d' Amsterdamsche Burgers, met Privilegie van het Witte Regiment, 1652. kl. 4°. 32 blz.

1565. BURMANIA, S. VAN, De Zee Is de Helena, Waerom de Enghelse den onrechtveerdighen Oorloch de Vereenichde Nederlantse Provintien aendoen... *Uit het* Latijn... int Nederduyts overgeset door A(DRIAAN) V(LACK). 's Gravenh., A. VLACK, M.D.LII (*lees* 1652). kl. 4°. 24 blz.

1566. Considerations de Religion et d'Estat, svr la gverre Angloise, & autres affaires du temps. Znd. plaats, jaar of naam van drukker. kl. 4°.

1567. Notitie Om aen te wijsen, Wat hulpe dese Landen van de Engelsche Natie Hebben genooten in tijden van de Spaensche Oorloghen *enz.* Midtsgaders, Wat schade desen Staet van de Engelsche Natie hebben gheleden. Amst., PIETER ROBIJN, 1652. kl. 4°. M. het titelbl. 8 ongen. blz.
Dit geschrift is onderteekend: A. v. B.

1568. Notabel Proef-stuck, Van de Oude Manhaftigheyt der Hollanders en Bataviers Op Zee, Ghebleecken ontrendt het Jaer... 1440. Om te passen op dese teghenwoordighe Tijdt. Haerlem, DOMINICUS IANSZ. DE GAVER in de Groote Houtstraet, by 't Haeghse veer. 1652. kl. 4°. M. het titelbl. 14 ongen. blz.

1569. Waarachtig schrijvens, Vanden 15. October 1652. uyt Rotterdam: Aan-gaande den Zee-slag, Tusschen den Hollandschen Vice-Admiraal WITTE CORNELISZ. DE WIT: Ende den Engelschen Admiraal BLAKE, den 8. en 9. October 1652. Rott., PIETER VOLBERGEN, 1652. kl. 4°. M. het titelbl. 12 ongen. blz.

1570. Placcaet Van de... Staten Generael... Noopende de Com-

mercie ende Navigatie ter Zee, by Haer beraemt ende besloten den 5 December 1652. Na de copye in 's Gravenh., by de Wed[e]. *enz.* van H. JACOBSZ VAN WOUW, 1652. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

De titel heeft een ander vignet dan het volgende nommer.

1571. Placcaet Uande... Staten Generael... Nopende *enz.* (*als het voorgaande*). Na de Copye in 's Gravenh, Wed[e]. *enz.* van H. IACOBSZ. VAN WOUW, 1652. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

Op den titel een gekroonde leeuw met zwaard en pijlenbundel in een' lauwerkrans.

1572. Copye origineel, van de Brief van Adm. TROMP aen hare Ho. Mo. over de leste Slag den 10. December 1652. gehouden (*in d.* 14 *Dec.* 1652). kl. folio plano.

Het adres is welligt weggesneden. — Behalve dezen brief bevat dat stuk nog een naschrift.

1573. Copie Vande brief Vanden Manhaftigen Admirael TROMP Aende... Staten Generael gheschreven voor Bologne... den 14. December 1652. Nopende zijn Zee slagh met den Admirael BLAECK... den 10. December 1652. Anno 1652. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 7 ongen. blz.

De brief is dezelfde als die van het voorgaande nommer, maar 'tgeen er op volgt verschilt van het naschrift in dat nommer.

1574. Waerachtigh verhael, Uande Bloedighe Zee-slagh, geschiet op den 10. December 1652 *enz.* Geschreven uyt 't Schip vanden... L. Admirael, genaemt Brederode *enz.* Rott., MICHIEL STAEL, in de Weese-Straet. Zond. jaar. kl. folio plano.

1575. Oprechte en zekere Tydinge, Gekomen... van den... Admirael TROMP: Nopende het See-Gevecht, Voorgevallen den 10. en 11. December 1652. Rott., JOANNES NAERANUS, 1652. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

Deze brief is gedagteekend: Rotterdam 17 Dec. 1652 en onderteekend J. O. H.

1576. UUaerachtige tijdinge uyt de Uloot Van den... Admirael TROMP... Uyt Rotterdam den 16 December 1652. Zond. plaats, jaar of naam van drukker. kl. folio plano.

1577. Brief Vande Manhaftighe Capiteyn HENDRIC CAMP Aende... Staten Generael: Geschreven den 19 December 1652. Noopende de kloecke Zee-slach ghedaen door hem ende Capiteyn JAN GEDIONZEN van Amsterdam, met twee Engelse

Fregatten van 52. ende 54. stukken geschut. Anno 1652. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 7 ongen. blz.

1578. (DIRKS, J.) Een flinke brief. 12°. 5 blz.

Onder dit opschrift bevat deze Overdruk uit den *Frieschen Volksalmanak voor* 1858 den voorg. brief, vergezeld van eenige aanteekeningen des uitgevers.

1579. Declaratien Van den Koningh Van Denemarcken, Nopende de Engelsche Koopvaerdy schepen leggende in Coppenhagen. Amst., IAN THIJSZ, 1653. kl. 4°. Met het titelblad. 7 ongen. blz.

Dit stuk (andere vertaling) komt ook voor als het eerste der in 't volgende nommer opgenomen stukken, doch onder het opschrift: *Korte ende waerachtige Berichtinge van de Engelsche Koopvaerdy-Schepen, dewelcke uyt de Oost-zee in de Zondt, waren ghekomen, en haer wedervaren in de Haven voor Coppenhaven, &c.*

1580. Waerachtige Uerclaringe, Aengaende De Engelsche Koopvaerdy-Schepen, de welcke uyt de Oost-Zee in de Zondt waren ghekomen, ende wat daer naerder op ghevolght is. Alsmede Alle de Brieven, Antwoorden ende... Resolutien, tusschen de Enghelsche en Syn... Majesteyt van Deenmarcken. Getrouwelijcken overgheset uyt het Deensch, door C. D. GRYP. Amst., THOMAS FONTEYN, op de Deventer Houtmarckt, in de Gekroonde Druckery, 1653. kl. 4°. 24 blz.

Vgl. het voorg. nommer.

1581. NAmen van de Heeren schuldigh zijnde aende Corruptien, tot merckelijcken ondienst van 't ghemene Landt. Aernhem, JACOB VAN BIESEN, 1653. fol. plano.

1653.

1582. Versaminge Van de memorien ende klachten Van den Ambassadevr van Spagnien Aen de Staten Generael... gedaen... in dit loopende Iaer 1653. Antwerpen JAN VAN LINTHOUT, op de Mare in St. Anna, 1653. kl. 4°. Met het titelbl. 38 ongen. blz.

1583. Lyste Vande gantsche Engelsche Vloot Tegenwoordigh in Zee zijnde, in 't Iaer 1653. Onder het Commandement van... BLAECKE ende MONCKE... PEN ende... LARAZON. Ende mede de namen vande Schepen, Capiteynen, ende het ghetal van Mannen, ende 't Geschut die sy voeren. 's Gravenh., WILHELM BREECKEVELT, in de Pooten naest de Bybel met Privilegie, 1653. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

1584. Engelsche Printe, Waer in alle de Nederlanders, Voorna-

mentlijck Hollandt, naecktelijck wert ontledet, waer uyt alle goede Borgeren leeren kunnen het ongerijmde gevoelen van desen Drie-Maendigen Engelschen Reyser, (die 't alles aengemerckt soude hebben) *enz.* Na de Copye van Londen, Gedruckt by WILLEM LEY, en in 't Nederduyts gebraeht (*sic*) in 't Jaer Anno 1653. kl. 4°. 11 blz.

1585. Hollandschen Rvyker, geplukt, Door Licht- Hart en Swaar-Hoofd. Amst., by Iacob de Hooft-breker, op de Kolk, 1653 kl. 4°. 24 blz.

1586. Pinxter-bloem. Gesongen door Licht- Hart en Swaar-Hoofd. Op de vvijse, Na dat den tijd nu loopt. Amst., *enz.* (*als het voorgaande*) 1653. kl. 4°. 23 blz.

1587. (ORIZANT, J.) Naerder Openbaringe van Nederlants Engelschen Oorloge, Oorsake ende Tegenweer *enz.* Mitsgaders Enige herde Scheeps-ontmoetingen en Bloedige voorvallen ter zee *enz.* Leyden, WILHELM CHRISTIAANS VANDER BOXE, 1653. 4°.

1588. Dienstige Aenmerkingen op den »Spaensen Raedt...nu wederom alle Lief-hebbers ons Vaderlants tot dienst ende waerschouwinghe publijck ghemaeckt, door een Rechtschapen Patriot. Anno 1653. Zond. plaats. kl. 4°. 27 blz.

Hierin is herdrukt het geschrift, vermeld op blz. 238 onder nommer 617—619.

1589. Manasse teegen Ephraim: dat is Engelandt teegen Hollandt. Mitsgaeders Oogen-Salve voor hun beyden. Vytgegeven na Ordre Door I. S. A. P. G. Den 2den Druk, by den Autheur ooversien, verbeetert ende vermeerdert. Amst., JAQUES BOURSSE, op de Cingel, op de hoek van de Blaeu-Borghwal, in de Beurs van Antwerpen, 1653. kl. 4°. 40 blz.

1590. Goede Apparentie tot Spoedige opkomst, der vrye Nederlandens Magtige Zee-vaart; en vorige Negotie: En daar tegens, de Spoedige ondergang der tegenwoordighe Engelsche Regeeringh *enz.* Verhandelt by middel van een Eenvoudig gespreck tusschen vier Personen... Nopende de voornaamste Consideratien tusschen de Engelsche en Nederl. Republycke. Anno Dom. 1653. kl. 4°. 16 blz.

1591. Ulissinger Praatje, Verhalende de Engelsche Praktijk, Om de Hollanders... de voet op de nek te zetten, ondekt door 't attraperen eens briefs van OLIVIER KROMWEL, Aan RICHARD DEANE en GEORG MONKE... Vlissingen, GEURT JANSZ., 1653. kl. 4°. 7 blz.

1592. Hoe veel den Vereenigde Provintien Behoort gelegen te zijn, de her-stellinge van den Coninck van Groot-Britangie. Vytgegeven op de tegenwoordige gelegentheyt van oorlog tusschen Hen, en de Engelsche Rebellen. Gedruckt by HARMEN CORNELISZ. En vindtse te koop in 's Gravenhage, op de Groote Zael, by SAMUEL BROUN, 1653. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

1593. Justificatie Voor de Vereenichde Nederlantse Provintien; Van de Lasteringen ende Beschuldingen, onlanghs in 't Engels ghepubliceert in een Tractaet, welckers titel in 't Nederduyts aldus luyt: »Het vast gestelde wesen van het verschil tusschen Engelant ende de Vereenichde Provintien in dese tegenwoordighe ghelegentheyt"... Door een Lief-hebber der Waerheyt. 's Gravenh., A. VLAC, 1653. kl. 4°. 67 blz.

1594. Voorlooper van CROMWEL, ondeckt Door eenen getrouwen Patriot: daer toe beweecht sijnde, Door De Nederlantsche suchten. Franckfoort, CHRISTOFFEL KYVELAER. Zond. jaar. kl. 4°. 12 blz.

1595. Ondeckinghe van den Nederlandtschen Cancker, Waer mede 't gheheele lichaem van onsen Staet deerlijck is besmet, met aen-wijsinghe, waer uyt, en door wien, de selve is gesproten *enz.* Wt ghegeven door een oprecht Nederlants Patrioot *enz.* Gedruckt in Heyl-Stadt, by Eel-hart Goetraedt, 1653. kl. 4°. Met het titelbl. 24 ongen. blz.

1596. Ontdeckinghe van den Nederlandtschen Cancker *enz.* (*Als het voorgaande*). *Andere druk.* kl. 4°. Met het titelblad 28 ongen. blz.

Op den titel een zittende man, met ontbloote armen en voeten, en met de letters A tot K, dienende tot aanwijzingen, wier beduidenis in het geschrift niet verklaard wordt.

1597. Ontdeckinghe Uan den tegenwoordigen standt onses Uader-Landts, waer het hapert, en hoe de In-ghesetenen, uyt haer groot verstel spoedelijck souden connen verlost worden, en uyt de Enghelsche oorloghe ghereddet. Middelburg, ZACHARIAS ROMAN, op den Burght, 1653. kl. 4°. Met het titelbl. 28 ongen. blz.

Hetzelfde geschrift als de beide voorgaande. — Op den titel eene vrouw met een zwaard in de regter- en eene weegschaal in de linkerhand.

1598. Placcaet *van* DE Staten Generaal (*in d.* 3 *Januarij* 1653,

houdende verbod van den invoer van Engelsche goederen enz.). Na de Copye in 's Gravenh., Wed. H. JACOBSZ. VAN WOUW, 1653. fol. plano.

1599. Sententie Van de Saecke tusschen... de Princesse van Groot Bretagne, Doüariere van Orangie: Ende Hare Hoocheyt de Princesse Doüariere van Orangie (*in d.* 31 *Jan.* 1653). Anno 1653. kl. 4°. 7 blz.

Vgl. nommer 1438—1444.

1600. Wekelycke Nieus Uyt Vranckryck, Engelant Ende andere Plaetsen. 's Graven-hage. Men verkooptse op de groote Sael in de Fortuyn, 1653. N°. 9, 11, 13, 18, 33. kl. 4°. 5 stuks, ieder van 8 blz.

De nommers van dit Nieuws hebben het nommer bovenaan, terwijl zij onder het adres respectivelijk gedagteekend zijn: 27 Febr., 13 en 27 Maart, 1 Mei en 14 Aug. 1653.

1601. Extract, Van eenige Resolutien, voorghenomen by haer H. Mooghende, op den 15 Februarij 1653. Zond. adres. kl. fol. plano.

Dit stuk is zeer weggesneden.

1602. Zee-Praatjen... over de roemruchtige... Scheeps-stryd Tusschen den... Admiraal M. H. TROMP... Ende den Engelschen Admiraal R. BLAKE... Voorgevallen den laatsten Febr: den 1. en 2. Maart: *enz.* Uyt verscheyde geloofwaardige raporten en Journalen by een gestelt... Schiedam, PIETER PIETERSZ. Zond. jaar. kl. 4°. 8 blz.

1603. Rotterdams Zee-praatjen... Aangaande d handelingen ter Zee: ende De laatste Slag tusschen den... Admiraal TROMP, ende de Engelsche. Schiedam, Gedrukt voor de Rechte Lief-hebbers van de Vrye Nederlandsche Republijk, 1653. kl. 4°. 32 blz.

1604. Uervolg van het »Rotterdams zee-praatje..." noodig In der haast gelesen te werden. Middelbvrg, GERRIT JANSZ. VAN HOORN, op de Cingel, in den Engel, 1653. kl. 4°. 36 blz.

1605. OLIVIER KROMWELS Oratie, Gedaan na de Zee-slag, Tusschen de Nederlandsche Republijke, ende die van Engeland, Den 6 Maart 1653. Over dese hedendaagsche en schadelikke Oorlogen. Na de Copye gedrukt tot Londen, by HUMSREY (*sic*) BLUNDEN. Zond. jaar. kl. 4°. 8 blz.

1606. Kort en Klaar Verhaal Der Remarcable Victorie Verkregen door den Manhaften H. Com. JAN VAN GALEN... Tegen de Engelsche, op den 14. Meert 1653, voor Livorno...

Als mede Een Perfecte Lyste der Genomen, Gebleeven en Slaaghs geweesene Scheepen. Amst., J. HONDIUS, 1653. kl. 4°. Met het titelbl. 12 ongen. blz.

De *Lyste* heeft een' afzonderlijken titel.

1607. Oprecht verhael van een Remarcable Victory, Verkregen door de Hollandsche Scheeps-Armée, tegens de Engelsche in 't gesigt van de Havene voor Livorno geobtineert den 14. Meert, 1653, Onder het beleydt van... JAN VAN GALEN. Amst., J. HONDIUS, 1654. (*Achteraan*) Na de Coppie; gedruckt tot Livorno, by GIO. VINCENZO BONFIGLI, 1653. kl. 4°. Met het titelbl. 4 ongen. blz.

1608. Extract Uyt een Franse getranslateerde Brief, Gheschreven uyt Florencen... den 4. April, Anno M.DC.LIII. 's Gravenh., W. BREECKEVELT, 1653. kl. 4°. Met het titelbl. 4 ongen. blz.

1609. Zeelandts Heyl-raedt, Ofte Bondige Redenen en Consideratien, by d'E. Mo. Heeren Staten van Zeelandt aen hare Ho. Mo. gheschreven (*in d. Maart* 1653) om... de sincere confidente Alliantien met d'uytheemsche Princen en Potentaten voornamelijck met Vrankrijck... wel waer te nenemen *enz.* Ghedruckt na de copye van Zeelandt. Zond. plaats, jaar of naam v. drukker. kl. 4°. Met het titelbl. 4 ongen. blz.

1610. Copie van een Brief UUt dęn naem ende van weghen de... Staten van Hollandt *enz.* gesonden aen die van 't Parlement van Engelandt (*in d.* 18 *Maart* 1653). 's Gravenh., W. BREECKEVELT, in de Speuy-straet, 1653. kl. fol. plano.

1611. Goede Nieuwe Tijdinghe van Vrede ter Zee... Getranslateert na de Copye, Gedruct By ROBBERT WOOD. Zond. jaar. kl. 4°. Met het titelbl. 11 ongen. blz.

Na eene *Voor-reden*, vindt men hier den in het voorg. nommer vermelden brief met het antwoord daarop; vervolgens een' brief van het Parlement aan de Staten Generaal, een' brief van de koningin van Zweden aan dezelfden, in het Holl. en Latijn, in d. 20 Jan. 1653, en een voorstel van den Zweedschen gezant APPELBOOM aan dezelfden in d. 18 April. — Vgl. nommer 1614.

1612. Copialschreibens der Herren Staden von Holland und Westfrieszland, an das Parlament von England, und darauff erfolgeten, Antwort, wie auch zugleich ein Schreiben an die Herren Staden General der vereinigten Niederlanden. Gedruckt im Jahr... 1653. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

Hoogd. vertaling van de drie stukken in het voorg. nommer.

1613. Twee Brieven vyt Londen... Verhalende de haastige veranderingen aldaar voor-gevallen: en het Gevangen nemen van eenige Heeren van 't Parlement van Engeland. Rott., J. NAERANUS, 1653. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

In deze brieven, gedagt. 2 Mei, wordt ook over zaken, die ons land betreffen, gehandeld.

1614. Brief Vanden tegenwoordigen Raedt van Staet van Engelant; Aende... Staten Generael... gehschreven (*sic*) den 16. Mey 1653, aengaende het vernieuwen vande Vrede-Handeling. Gedruckt in 't Yaer 1653. kl. 4°. Met het titelbl. 4 ongen. blz.

Vgl. nommer 1610—1612.

1615. Engelsche Post tot Rotterdam Gekomen, Den 21. Mey 1653. Rott., J. NAERANUS, 1653. kl. 4°. Met het titelbl. 4 ongen. blz.

1616. Concept ofte Seker Middel, Machtig op te brengen de Kosten, noodig tot het Wtrusten ende Onderhouden, van noch wel 70 a 80. Capitale Oorlog-scheepen... sonder eenige de minste meerder beswaringe ofte lasten... Eerst sommierlijck by Remonstrantie verthoont aende... Staten Generael... ende daer na, volghens haer H. M. apostille van Dato 28 May 1653. aen hare Gecommitteerde breeder Gededuceert Door F. P. H. Leyden, JORIS ABRAHAMSZ. VANDER MARSE, in de Ketelboetersteegh, in de Druckery, 1653. kl. 4°. Met het titelbl. 12 ongen. blz.

1617. *Copy* Uyt een Brief, Gheschreven uyt Rotterdam den 15. Iuny 1653. Amst., GILLIS IOOSTEN. Zond. jaar. kl. 4°. Met het titelbl. 4 ongen. blz.

Over den tweedaagschen zeeslag op 12 en 13 Junij. — Het eerste woord van den titel is weggesneden.

1618. Extract Wt de Resolutie vande... Staten van Hollant *enz.* genomen op... den 3. July 1653. (*Onderaan:*) Op de Quaetspreeckers t' informeren ende die te straffen. Zond. plaats, jaar of naam van drukker. kl. fol. plano.

1619. Copie van seeckere Missive, Geschreven uyt 's Graven-Hage aen een Vrient in Zeelandt, Met Eenige Resolutien soo vande Staten Generael, als vande Staten van Hollandt, betuygende den Yver ende Sorgvuldicheyt vande Regieringe, Ende Openbarende de onwaerachticheydt van verscheyden calumnien. Middelbvrg, IAN WOUTERSZ, op de Groote Marct inden Atlas. 1653. kl. 4°. Met het titelbl. 30 ongen. blz.

Behalve de Missive, gedagt. 3 Julij en onderteekend I. B., zijn

hierin nog vervat: extracten uit de Resolutiën van de Staten Generaal van 14, 15, 18, 21 (2), 25 Junij, 1 en 2 Julij, en van de Staten van Holland van 14 (2), 15, 18, 20, 21, 22, 24 Junij, en 1 Julij, alle betrekkelijk de vloot.

1620. Eersaemen, goeden Vrund *enz.* (*Resolutie van de Staten-Generaal betreffende den toevoer van provisie enz. aan de Engelsche vloot met vischschuiten, loodsbooten enz., in d.* 14 *July* 1653. *Gevolgd door eene ordonnantie van den Baljuw van Kennemerland, in d.* 22 *Julij* 1653.) Zond. plaats, jaar of naam van drukker. 4°. plano.

1621. De nievwe Zee Tydinge Vyt den haeg, Zeelant, Vlissingen, Tessel, ende meer andere plaetse. Amst., OTTO HENDRICKSZ, 1653. kl. 4°. Met het titelbl. 4 ongen. blz.

1622. Cort verhael van de grouwelyke Zee-slag, Tusschen de Hollandsche'en Engelsche Schepen ... Op ... den 10. Augusty 1653. Rott., voor ABRAHAM JACOBSZ. Zond. jaar. kl. 4°. Met het titelbl. 7 ongen. blz.

1623. De Doeck tegen de Broeck Ofte Samen-spraeck ... Wegen de tegenvvoordige gestaltenis der Vereenighde Nederlanden, en de nieuwe regeringe van Engelandt, over haer Oorlogh, Of Retorsie ... Hier by noch een Apendix ... zijnde meest een waerachtich relaes van de laetste Zee-slach. (*op den* 10 *Aug.* 1653). Haerlem, JACOB DROUFF, 1653. kl. 4°. Met het titelbl. 16 ongen. blz.

1624. Eersaemen, goeden Vrund *enz.* (*Uitschrijving van de Staten Generael, in d.* 12 *Augustus* 1653, *tot het* houden van een' algemeenen vast- en bede dag *op den* 27 *August., gevolgd door een bevel van den Baljuw van Kennemerland, in d.* 19 *Aug.* 1653 *over dezelfde zaak.*) Zond. plaats, jaar of naam van drukker. kl. fol. plano.

1625. Een Praatje vanden Ouden en Nieuwen Admiraal (OBDAM). Zynde Een noodige verantwoordinge van ... M. H. TROMP, Tegen verscheyden valsche beschuldigingen. Door Een oprecht Hollands zeeman. Amst., Jacob Volkers Hoofdbreker, op de Kolk, 1653. 4°. 40 blz.

1626. Sententie uytghesproocken over dese ondergheschreve Persoonen, op den 30 September 1653. Amst., DIRCK GROEN, 1653. kl. fol. plano.

Deze personen waren: Kapit. POPPE BINKES, Kap. BRUYNSVELT, een ongenoemde Zeeuwsche Kapt., Kap. GILLIS THIJSZ, Kap. A. VAN LOENEN, Kap. HENDRIK CLASZ VAN STRICK, de Luit. van HUYSKES, Kap. PEERE-BOOM, de Luit. van STRICK, Kap. JAN OLEY, Kap. HOUTHUYN.

1654 *).

1627. Duytch Zee-mans Praetjen ofte warachtigh discours...raeckende seeckere passagien, aengaende desen gruwelijcken ende valschen Oorlogh aen weder syden, met beyde harer intentien, en eygen insicht. Waer by, ondervonden, ende gedistingueert kan worden de waerheyt, en vals-heyt, soo wel van dese geunieerde Provintien, als oock van de drie Natien van Engelandt *enz.* Voor-gestelt *enz.* Amsterdam, VALENTYN VAN BOCKENHOOVEN, 1654. kl. 4°. 24 blz.

1628. Den (T' onrecht getituleerden) Heer Protecteurs Brouvaten met CROMWELS meyneedicheyt Als mede een Oogh-salve voor de Hollanders. Amsterdam. Gedruckt in 't eerste Iaer van des grooten Verraders (ick wil seggen Protecteurs) Regeringe, ende in het seste van syn Tyrannye. 1654. kl. 4°. 24 blz.

1629. Over-gheset uyt de Latijnsche Tale. Articulen van Urede, Unie, ende eeuwich Verbondt, besloten tusschen Syne Doorluchtighste Hoogheyt, den Heere OLIVIER... Ende de... Staten Generael... (*in d.* 5 [15] *April* 1654). 's Gravenh. Wede *enz.* van H. IACOBSZ VAN WOUW, 1654. Met privilegie. kl. 4°. Met het titelbl. 20 ongen. blz.

Met de Procuratiën en Ratificatiën, en de Afkondiging van den Vrede te 's Hage op den 13den Mei.

1630. Over-gheset *enz.* Articulen van Urede *enz.* Eerst gedruckt in 's Graven-hage, en mee By de Wede *enz.* Ende nu By JACOB CORNELISSEN. kl. 4°. Met het titelbl. 12 ongen. blz.

Met de Procuratiën alleen.

1631. Articulen van Vrede en Confoederatie Tusschen de Republique van Engelandt, Ende de Staten Generael... 's Gravenh. By Ryckaert de Vrede. 1654. kl. 4°. Met het titelblad. 15 ongen. blz.

Het vignet op den titel is hetzelfde als meestal de drukken der Wede. VAN WOUW hebben. — Deze uitgave bevat onder 29 artikelen den eenigzins verkorten inhoud van die, welke in de beide voorgaande nommers voorkomen, zonder de Procuratiën enz., doch met kantteekeningen.

1632. Articulen van Vrede ende Confederatie *enz.* Harderwijck, Voor Ryckaert de Vrede, 1654. kl 4°. Met het titelblad. 15 ongen. blz.

Met denzelfden inhoud als dien van het voorgaande nommer.

---

*) Vgl. op het jaar 1786.

1633. Articvlen Van den Vrede, Vereeniging ende altijtduerendt Verbondt, Tusschen den Alder-doorluchtighsten ende Hooghsten Heer OLIVIER... ende de... Staten Generael... Gedruckt na de originele Copye besloten tot Londen, 1654. kl. 4°. Met het titelblad. 16 ongen. blz.

Deze uitgave bevat de 33 artikelen eenigzins verkort, mede met kantteekeningen, voorafgegaan van een 4-regelig Ned. en een 3-regelig Latijnsch gedicht, en gevolgd door *den inhoudt der Commissiën.*

1634. SWENTERUS C. Arcus triumphalis Divae Paci Erectus, cum Auspicio Dei opt. max. summo Arbitro rerum, finito Bello Anglicano, quod mari acriter gestum est, liberum Belgicum Populum reviseret, Restituens Patriae avitam Gloriam, mari tranquillitatem et utrique Populo antiqua necessitudinis foedera. Lugd. Bat., PHILIPPUS DE CROY, 1654. kl. 4°. Met het titelbl. 16 ongen. blz.

Opgedragen aan het Collegie der Admiraliteit te Amsterdam.

1635. Den smeeckende Hollanse Student, Aen den Engelse Professor versoockende ootmoedelyck met alle behoorlycke reverentie om in de groote Schoole tot Londen angenommen te werden. Gestelt in Vraeghen en Antwoord. In Londen, Anno 1654. kl. 4°. Met het titelbl. 16 ongen. blz.

Schimpschrift op CROMWEL en de Staten, wegens den Vrede.

1636. Waerschouwinge (*van de Staten Generael, in d.* 16 *Mei* 1654, *betreffende het tijdig inleveren der vorderingen wegens schaden, door de Engelschen veroorzaakt van* 1611 *tot* 28 *Mei* 1652). 's Gravenh. Wed^{e}. *enz.* H. IACOBSZ VAN WOUW, 1654. kl. fol. plano.

1637. (WIT, J. DE) Deductie, ofte Declaratie van de Staten van Hollandt Ende West-Vrieslandt... Ingestelt ende dienende tot Justificatie Van 't verleenen van seeckere Acte van Seclusie, Raeckende 't employ van den... Prince van Oraigne, by... Staten van Hollandt *enz.* op den 4den Mey 1654 gepasseert; mitsgaders van de proceduren by de selve daer omtrent gehouden: met grondige Refutatie van 'tgene daer jegens by, ofte van wegen eenige Provincien is voort-gebracht. 's Grav., Wed^{e}. *enz.* van H. JACOBSZ VAN WOUW, 1654. Met Privilegie fol. (II) en 84 blz.

De laatste bladz. bevat het *Octrooi* in d. 3 Aug. — Vgl. nommer 1640—1642, 1646.

1638. (—— — —) Deductie, ofte Declaratie *enz.* 's Gravenh., Wed^{e}. *enz.* van H. IACOBSZ VAN WOUW, 1654. Met Privilegie. kl. 4°.

De *Deductie* en de ophelderende *Resolutiën* enz. hebben elk eene af-

zonderlijke paginering. — Het vignet op den titel stelt voor den Holl. tuin, met wapens behangen, en waarin een leeuw, houdende in den regter voorpoot een zwaard, en in den linker het wapen van Holland.

1639. (WIT, J. DE) Dedvctie, ofte Declaratie *enz.* 's Gravenh., Wed^e. *enz.* van H. JACOBSZ VAN WOUW, 1654 *enz.* (*als het voorg.*).

Met doorloopende paginering. — Vignet: De Holl. tuin, zonder wapens, en met een' ongewapenden leeuw.

1640. (—— — —) Deductie, ofte Declaratie *enz.* Na de Copye in 's Gravenh., by de Wed^e. *enz.* — Bedenckingen op de » Deductie"... Noopende den Artijckel van Seclusie *enz.* Ingestelt door een Patriot van't Vaderlandt. Hier is by gevoeght Copye van de Onkosten, gedaen by WILLEM de Eerste Prince van Oragnien &c. Gedruckt na de Copye. Anno 1654. Zond. plaats. — 1 bd. 12°.

Vgl. de zes volgende nommers.

1641. Bedenckingen Op de » Deductie" *enz.* (*als bij het voorg. nommer*). Cedruckt (*sic*) *enz.* kl. 4°. 64 blz.

1642. Bedenckinge Op de » Deductie" *enz.* Ghedruckt na de Copye. Anno 1654. kl. 4°. 44 blz.

1643. Copye Van de onkosten, Gedaen by WILLEM den eersten Prince van Orangnien, In 't VVerven van twee Heyr-Legers, te weten, Van 't Iaer 1568. ende 1572. om te thoonen de abuysen begaen in de laetsten gheemaneerde » Deductie," *enz.* Amst., JACOB VOLLEKERSE, op de Zingel, 1654. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

Vgl. nommer 1640 en het volgende nommer.

1644. Wederlegginge Vande Valsche verkeerde Rekeninge en Kalculatie, Onlangs in Druck uytgekomen, aengaende de Pretense-onkosten Die gedaen souden wesen by WILLEM de I... in 't werven van twee Heyrlegers *enz.* Gedruckt... 1655. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 16 ongen. blz.

Tegenschrift van het voorgaande nommer.

1645. Korte Aenteeckeninge, Dienende tot Antwoort op seker Libel: » Bedenckingen" *enz.* Hier is by-gevoeght een Wederleggingh van sekere genoemde » Copye van de onkosten" *enz.* Gedrukt in Hollandt, 1655. kl. 4°. II en 67 blz.

Vgl. nommer 1640—1643. — De hier vermelde *Wederlegginge* van de *Copye* (nommer 1643) is niet van denzelfden inhoud als die van het voorg. nommer.

1646. Contra-Deductie, Dat is: Een korte ende klare wederlegginge van sekere » Deductie"... Waer in te zien is: Het

los gestel van den autheurs der gemelte Hollandsche » Deductie," als mede de iniquiteyt van de Acte gepasseert aen de Engelsche Regieringe, sonder kennisse van alle andere Provincien tot Seclusie *enz.*, tot noodwendige onderrichtinge van Alle goede Patriotten. Wtrecht, JACOB VAN BERGEN, 1655. kl. 4°. Met het titelbl. 19 ongen. blz.

1647. Deductien Raeckende het Ampt van Capiteyn Ende Admirael Generael Over de Vereenichde Provintien. Dordr., NICLAES VANDER DUSSEN, inde Wijnstraet inde ghekroonde Bybel, 1654. kl. 4°. Met het titelbl. 50 ongen. blz.

1655 *).

1648. Sententien, By den Hove van Hollant gearresteert, jegens JOHAN VAN MESSEN, gewesene Eerste Klerck van den Heere Raedt Pensionaris... Ende DIRCK VAN RUYVEN... Ghepronuncieert den 27sten Oct. Anno 1655. 's Gravenh., Wed^e. *enz.* van H. IACOBSZ VAN WOUW, 1655. Met Privilegie. kl. 4°. Met het titelbl. 15 ongen. blz.

1649. Noodige Aenmerckingen Op Het seditieus en Landtverderfelijck Libel, genitituleert » Vruchteloosen-Biddagh, of Vrymoedigh en ootmoedigh versoeck aan de Christelijcke Overheden der Vereenichde Nederlanden, &c." Gedruckt... 1655. Zond. plaats. kl. 4°. Blz. (I)—(VIII).

1650. Doëg de Edomiter. Dat is: Der Priesteren Aenklagher. Vertoont in de wederlegginge van 't Landt- en Ziel-verdervende Libel, Geintituleert » Noodige aenmerckinge" *enz.* Gedruckt... 1656. Zond. plaats. kl. 4°. 24 blz.

Tegenschrift van het voorgaande nommer.

1651. La Persecution des Vaudois l'An 1655. Zond. plaats, jaar of naam van drukker. kl. 4°. 13 blz.

1652. Wreede Vervolginge En schrickelijcke Moordt Aende Vaudoisen, In Piedmont geschiet in 't Jaer 1655. Zonder plaats, jaar of naam van drukker. kl. 4°. 20 blz.

Hollandsche vertaling van het voorgaande nommer.

1653. Rechte Beschryving Van de Wreede Vervolgingh en schricke-

---

*) Achteraan zijn geplaatst de geschriften, welke geene regtstreeksche betrekking tot Nederland hebben.

lijcke Moordt, Aen de Vaudoisen In Piedmont, Gedaen in... 1655... Amst., G. IOOSTEN, in de Nieuwe-straet, 1655. kl. 4°. (II) en 6 blz.

Dit geschrift bevat alleen hetgeen op blz. 15—20 van het voorg. nommer voorkomt.

1654. Brieven Van de Evangelische Cantons Van Switserlandt aen de H. Staten Generael: Van de H. Staten Generael Aen de Evangelische Cantons in Switserlant: Ende van de Prorector van Engelant Aen de H. Staten Generael. Midsgaders een Waerachtich Verhael Van de Vervolginge ende Massacre ghedaen over de Gereformeerden in de Valeyen van Piedmont, &c. Anno 1655. Zond. plaats. kl. 4°. blz. 1—8.

1656.

1655. Memoriael Ofte schrift van Don STEPHANO DE GAMARRA, Ambassadeur... Van Spangien ... over gegeven aende... Staten Generael ... den $\frac{4}{14}$ Iulij 1656. Mitsgaders een Brief Van... CROMWEL Aen de... Staten Generael, gedateert Den 21. Augusti 1656. Ende een Antwoort van de... Staten Generael op de voorschreve brief, gedateert den 22 September 1656. Anno 1656. Zond. plaats. kl. 4°. 11 blz.

1656. Consideratien Wegens de Commercien ende Navigatie In de Oostzee, By de tegenwoordige Conjuncturen wederom in haer oude vryheyt en fleur te herstellen. By een Liefhebber van 't Vaderlandt tot naeder overleg opgegeven. Zond. plaats, jaar of naam van drukker. kl. 4°. 10 blz.

1657. Beantwoordinge des Koninckx van Polen, Aengaende de Rechtveerdicheyt vande Sweetsche wapenen, ende van weghen Duytslant, dat daer door Bevryt is van Groot Perickel. Beneffens een korte Verhandelinge, over het Sweets Manifest, door ANDREAS NICANOR. Wt het Latin over-geset. Middelburch, JAN VAN DER HELLEN, 1654. kl. 4°. 32 blz.

1658. Tractaet Gesloten... den XI. Septembris 1656, Binnen de stadt Elbingh, tusschen d'Heeren Gedeputeerde van Sweeden... ende... Ambassadeurs vande Vereenichde Nederlanden... Cleef, DIRCK HENDRICX, 1656. kl. 4°. 8 blz.

1659. Numero 58. Brief van de Ko. Majt[t] Sweeden; aende Burgemeesters *enz.* der stadt Dantzick. Vertaelt uyt 't Hooch-Duyts. 's Gravenh., Gedruckt voor den Autheur: By CHRIS-

TIANUS CALAMINUS. Ende men verkoopse voor den Autheur, By HENRICUS HONDIUS... inde Hof-straete, 1656. kl. 4°. 7 blz.

Deze 7 blz. zijn genommerd: 401—407.

1660. Numero 62. Antwoort van Burgemeesters *enz.* der Stadt Dantzick: op den brief van Syne Ko. Majes^t. Sweeden... Vertaelt *enz.* (*als het voorg. nommer*). 1656. kl. 4°. 8 blz.

Deze 8 bladz. zijn genommerd: 425—432.

1661. Dedvctie ende Verklaringe vande ... Stadt Dantzick Aende... Staten Generael... Vervattende de Redenen ende Motiven, waerom voor gemelte Stadt niet en kan, noch en begeert in 't Tractaet laest tot Elbing gesloten... vervadt, noch gecomprehendeert te zijn. Schiedam, IAN IANSZ., 1656. kl. 4°. 10 blz.

1662. Numero 10. Articulen van Vrede Tractaet; Gesloten... Tusschen de Staeten van Groot Polen... Ende de Staeten van het Keurfurschap Brandenb:... op den 12. December. 1656. (*Holl. en Lat.*) 's Gravenh. Gedruckt voor den autheur: By C. CALAMINUS, Ende men Vercoopse by HENDRICUS HONDIUS... kl. 4°. 8 blz.

Deze 8 bladz. zijn genommerd: 73—80.

1657 *).

1663. Brief Geschreven uyt 't Lant-schip Amsterdam, Daer op den Triumphanten Helt DE RUYTER Commandeert; Geschreven by een Genereus Voluntair, aen synen Vrient tot Goerëe, op't selve schip: Iournaels gewyse van syne Reyse: Ende besunderlijck raeckende 't Nemen vande Twee Fransche Oorlochs-schepen... Gedruckt in den Briel, den 30. April. Anno 1657. kl. 4°. Met het titelbl. 4 ongen. blz.

De brief is geteekend: M. A. R.

1664. Klachte Van den Heer BOREEL, Ambassadeur van... de Staten Generael... Gedaen in tegenwoordigheyt van sijne Majesteyt den Koning van Vrankryk, Over het beslaen en arresteren uytgevoert tegens de Hollandsche Koopluyden en hare Schepen *enz.* Gedruckt... 1657. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 12 ongen. blz.

De laatste blz. bevat een *Brief van den Koning aen de Staten Generael*, in d. 4 April 1657.

---

*) Vooraf gaan de geschriften, welke betrekking hebben op de moeijelijkheden met Frankrijk, vervolgens de geschriften nopens de geschillen met Portugal en de verwikkelingen in het Noorden.

1665. Missive Van een Aensienelijck Personaige Wt Vranckrijck, Behelsende den Tegenwoordigen Toestant, vande Fransche Ende Hollantsche Saecke *enz.* Gedruckt tot Schiedam, den 21 April 1657. kl. 4°. Met het titelbl. 7 ongen. blz.

Deze *Missive* is gedagt. Parijs 16 April 1657 en ondert. G. L. F.

1666. DE Staten Generael *enz.* (*Publicatie, in d.* 11 *Mei* 1657, *houdende verbod van den invoer van goederen enz., uit Frankrijk afkomstig*). 's Gravenh., Wed^e^. *enz.* van H. IACOBSZ VAN WOUW, 1657. gr. 4°. plano.

1667. Secrete Artikulen, Besloten door den... Koning Van Vrankrijk; Ende den Heer OLIVIER, Protecteur van Engeland *enz.* (*in d.* 10 *Mei* 1657). Vyt het Franchoys... overgezet. 's Gravenh., Gedrukt voor den Autheur, by CALAMINUS, 1657. kl. 4°. 15 blz.

1668. Brandewijns Praetje Over de Fransche saken, Tusschen Blaeuwe Kees, Swarte Jan, Geele Gerrit, en Klaes sonder Baerd. Antwerpen, HENDRICK VAN STAVOREN, in de witte Leli, 1657. kl. 4°. Met het titelbl. 16 ongen. blz.

1669. Fransch Kroegh-praetjen, tusschen Pietje Vraeg-Al, Neuswijsighe Peet, Pouwels Giet-leugen, en Simon Alver-neem. Antwerpen... 1657. Zond. naam van drukker. kl. 4°. 19 blz.

1670. Laetste Memorie ofte Geschrift Van den Ambassadeur van Vranckrijck, overgelevert aen de... Staten Generael... Op den 14 Julii 1657. 's Gravenh., HENDRICK VAN DER VEER, in de Hooghduytsche Herbarius, 1657. kl. 4°. Met het titelbl. 4 ongen. blz.

1671. Lettre de Sa Majesté de France à Messeigneurs les Estats Generaux... Concernant La Ratification de l'Accommodement fait entre le Roy et lesdits Estats, escrit à Sedan le 27 Juillet 1657. Comme aussi Le Memoire de la bonne Intention du Roy envers Messeigneurs les Estats par M^r^. DE THOU, fait à la Haye le 6 Aoust 1657. Jouxte la Copie imprimée à la Haye, 1657. kl. 4°. Met het titelbl. 6 ongen. blz.

1672. Publicatie (*van de Staten Generaal, in d.* 17 *Augustus* 1657, *te kennen gevende, dat de geschillen tusschen Frankrijk en ons land in der minne zijn vereffend en bijgelegd, onder mededeeling van de beiderzijds hierover gewisselde stukken en met opheffing der placcaten van* 11 *Mei en* 8 *Aug. van dat jaar*). (*Achteraan:*) 's Gravenh., Wed^e^. *enz.* van H. IACOBSZ VAN WOUW, 1657. Met Privilegie. kl. 4°. 24 ongen. blz.

1673. Propositie (*gedagt. Lissabon* 29 *Sept.* 1657) Gedaen by de Commissarissen van de Vereenichde Nederlanden, aen de Koningin Regente van Portugael. Op 't subject van de schade ende Injurien d'Onderdanen van de selve Nederlanden aen-ghedaen, ende op wat maniere haer (*in d.* 22 *Oct.*) den Oorloch aen-gesecht...is (*Holl. en Lat.*). Item, een Brieff daer by sy haer beklaecht, ende versoeckt dat alle verwarringe mochte by accommodatie wegh ghenomen ende den Oorlogh gecesseert werden. Anno 1657. Zond. plaats, kl. 4°. 7 en (I) blz.

1674. Verhael Van den eersten Tocht ghedaen by Sijn Excellentie VAN WASSENAER...met 's Lants Vloot, naer de Vyandelicke Landen van Portugael ende van 'tgene op de Reyse ghepasseert, ende wat ontrent die sake vorders by de Gedeputeerde binnen Lisbona voor-ghevallen is. Gedruckt... 1657. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 20 ongen. blz.

1675. Manifest, ofte Reden van den oorlogh tusschen Portugael, ende de Vereenichde Provintien...Tot Lisbon in de Portugesche en Castiliaensche taelen gedruckt ende uytgegeven in...1657. Ende nu...inde Nederduytsche taele overgeset. Mitsgaders Manifestatie Van de leugenen ende valsheden waer mede het is vervult, Ende een Kort ende waerachtich verhael van des Conincks van Portugael, ende sijner ondersaeten trouwloose ende meyneedyge proceduren *enz.* 's Gravenh., H. HONDIUS, in de Hofstraet, 1659. kl. 4°. 56 blz.

1676. Declaratie Van sijn Koninckl. Majest. van Sweeden, door sijne gesanten aen den Tvrcksen Kaiser; overgeleevert. Hoe datse met de selve gesocht hebben, een alliantie te sluyten. Als mede, dat Memoriael Soo de Sweedsche Resident, aen de gedachte Keiser over de selve Alliantie, is aengaende. Vyt het Italians, in 't Hochduyis (*sic*), ende nu in Nederduyts Overgheset. In't jaer, 1657. Zonder plaats. kl. 4°. 7 blz.

1677. Declaratie van Zijne Konincklijcke Majesteyt van Denemarcken, Norwegen etc. (*in d.* 1 *Junij* 1657). Behelsende De Redenen ende Motiven soo den selven gemoveert hebben de wapenen tegens den Coningh Van Sweeden Aen te neemen. 's Gravenh., CASPARUS DOL, op de Marckt, 1657. kl. 4°. Met het titelbl. 7 ongen. blz.

1678. Tweede Discoers Over het Deensche Manifest, Ende den Aengevangenen Oorloch van den Coninck van Dennemar-

cken Tegens den Coninck van Sweeden. Rott., JAN PIETERSZ, op de Hooch straet, 1657. kl. 4°. 18 blz.

1679. Copye, Van drye Brieven... van de Sweedsche Ministers uyt Hollandt: aen de Koninck Van Sweeden. Geintercipieert in Dennemarcken. Van Dato den 1 en 4 Iunii, 1657. Leyden, CASPAR SYMONSZ VANDER PERS, naest de Academiae in de Hoogh-Duytsche Bybel, 1657. kl. 4°. 7 blz.

1680. Numero 9. Propositie syns Kon... Maj... in Sweeden, aen de Kon... Maj... van Polen, Gedaen door Syn Exell: DE LOMBRES, Ambassadeur van Syne Alder-Christelickste Maj... Tenderende tot het Neder-leggen vande Wapenen, ende maecken der Vrede. Midtsgaders d'antwoorde vande Kon... Maj... Polen daer op gegeven. Den 15. Junij 1657. (*Holl. en Lat.*) 's Gravenh., gedruckt voor den Autheur, by CHR. CALAMINUS ende men Vercoopse *enz.* 1657. kl. 4°. 8 blz.

Deze 8 blz. zijn genommerd 65—72.

1681. Numero 55. Manifest Van de Kon. Maj. van Hongaryen ende Bohemen, Vervattende de redenen, ende motijven, waerom hy sijn Crijchsvolck tot hulpe... van... Poolen geschict heeft. Anno 1657. Zond. plaats. kl. 4°. 8 blz.

Deze 8 blz. zijn genommerd 445—452.

1682. Antwoorde Van weghen... de... Staten Generael...: op de Declaratie in Druck uytgegaen van de Konincklycke Majesteyt Sweeden, van den 6. September 1657. raeckende d'onderlinghe differentien geresen ter saecke van den... Resident APPELBOOM (*Holl. en Lat.*) 1657. Zond. pl. kl. 4°. XIII blz.

1683. Tractaet Tusschen Den Koninck van Polen Ende Den Cheurfurst van Brandenburch Ghemaeckt, ende ghesloten tot Welow in Pruyssen, den 19. September 1657 *enz.* Cleef... 1658. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

1684. Pertinent Relaes, Van 't Veroveren der Vestinge Frederix-Ode Aen den Coninck van Sweeden. Mitsgaders, Een Lyste vande Ammunitie van Oorloge ende Vivres dat in hetselve is bevonden. Amst., JAN PIETERSZ. (1657). kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

1685. Sedes & Origo Belli Dano-Suecici. Dat is: Korte, waerachtige ende onpartijdige Beschrijvinge der Noordtsche Koninckrijcken Denemarcken, Sweden ende Noorwegen, daer in, door de bygaende, noyt in druck gegeven Caerte, wordt aengeweesen, dese Landts-Grensen ende Situatien, met een

Verhael van de Oorsaecken der voorgaende ende tegenwoordige Oorlogen... door een Lief-hebber voor alle Curieuse te samen gestelt van J. G. K. Amst., Voor den Autheur, in 't Jaer 1658. En worden vercocht by CHRISTOFF LUYCKEN, op de Haerlemer-straet. kl. 4°. (IV) en 41 blz.

Op de kaart staat aangeteekend: *Auct.* ARNOLDO NICOLAJ.

1658.

1686. Numero IV. De Reductie van Duynkercke Onder de gehoorsaemheyt vanden Koninck van Vranckryck: Beneffens d'Articulen van Capitulatien, ende 'tgene daer ontrent voorgevallen is. Utrecht, Gedruckt voor den Autheur, by de Weduwe van JAN VAN SWOL, Recht over 't Paus-Huys. Zond. jaar. kl. 4°. 11 blz.

Deze 11 blz. zijn genommerd 23—33.

1687. Politycke Aenmerckingen, Op het overgeven van Duynkercke Door de Fransen In handen van de Engesen (*sic*). Uyt het Frans overgeset. 1658. Zond. plaats. kl. 4°. 16 blz.

1688. Naerder Conditien, ende Presentatien, (*gedagt.* '*s Hage* 28 *Aug.* 1658) vanden Ambassadeur Van Portugael... aen de Gedeputeerde van de... Staten Generael. Haerlem, HENDRICK DOELEN, 1658. kl. 4°. 8 blz.

1689. Korte Onderrichting ende Bewys Hoe injurieuselijck ende calomnieuselijck de Heere BEERENKLAU Afghesante vanden Coningh van Sweeden ghetracht heeft den overleden Keyser FERDINANDUM de III. ende sijn Soon LEOPOLDUM... voor de Keurvorsten ende Staten des Rijckx in een ghepubliceert lasterlijck Boeckge te beschuldighen... Vyt het Latijn overgheset. 1658. Zond. plaats. kl. 4°. 28 blz.

1690. Waerachtich Uerhael, Van 'tgene gepasseert is by het veroveren des Eylandts Funen In Denemarcken... op den 30 January... 1658. Oude Stijl... Gedruckt... 1658. Zond. pl. kl. 4°. 10 blz.

1691. Vredes Articulen Tusschen Commissarissen van bey de Noortsche Kroonen, Sweeden, ende Denemarcken. Geproponeert, ende opgerecht in Kögerkroech den $\frac{1}{2}\frac{7}{7}$ Februarij, 1658. In't jaer... 1658. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 17 ongen. blz.

1692. Autentijcke Copye Van een Brief, Geschreven uyt Landeskroon op Schoonen, Den $\frac{19}{29}$ May, Anno 1658. Ghedruckt

na de Copye, van 's Gravenh. 1658. kl. 4°. Met het titelbl. 6 ongen. blz.

1693. Relatie Van 'tgeene tusschen de Gedeputeerde van... Sweden... ende de Cheurbrandenburgsche Ambassadeurs... tot Flensburg in Iunio deses jaers 1658. voorgevallen is... Op 't Jaer... 1658. Zond. plaats. kl. 4°. (II) en 14 blz.

1694. Memorie Vanden Resident APPELBOOM, Van den 18. July 1658. Raeckende het subijt vertreck vande Afgesanten... van Brandenborg van Slensborg (*lees:* Flensborg). Int Jaer... 1658. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 6 ongen. blz.

1695. Wael Capitulatie Vam... LEOPOLDUS, Verkoren Roomsch Keyser... Opghericht tot Franckfort in de Maendt van Julius 1658. Zond. plaats. kl. 4°. 34 en (I) blz

1696. Brief Vande Ambassadeurs... van Brandenburgh... aende Sweetse Commissarissen (*gedagt.* Ceulen aende Spreeuw July 1658), Tot Antwoort van haer Brief ende Propositie uyt Flensburgh aende voorsz Ambassadeurs toegesonden... Dienende als een Manifest Van de teghenwoordige saken tusschen beyde de voorsz Princen 1658. Zond. jaar. kl. 4°. 24 blz.

1697. Kort bericht, Getrocken uyt de Acten Ende Protocollen Van het gene dat na de Vreede getroffen tot Roschild den 26. February 1658. tusschen Sijne Majesteyt van Denemarcken... Ende den Koningh van Sweden &c... tot de daer op gevolghde vrede brekende Belegeringhe vande... stadt Coppenhagen ende de Vestingh Croonenburgh begonnen... den 9. Augusti gepasseert is. Uyt het Hooghduyts overgheset volgens de copie gedruckt tot Coppenhage by PIETER MORSING... 1658. kl. 4°. 32 blz.

1698. Den Sweedtschen Vrede-Breker, Waer in verhaelt wort wat'er na het sluyten van het Rootschiltse Tractaet tusschen beyder zijds Noortse Koningen *enz.* van den 26 Februarij af tot den 9. Augusti 1658 voorgevallen is. Oock Wat 'er naar het breeken des Vredes in het belegeren der... Stadt Coppenhage... gepasseert is. Als mede Het ghepasseerde omtrent de Vestingh Croonenburgh. Alles perfectelijk uyt de Actis Protocol onpartijdigh by een gesocht, door een Liefhebber. Anno 1660. Zond. plaats. kl. 4°. 32 blz.

Andere, verkorte vertaling dan die van het voorg. nommer, ook zonder de Bijlagen, welke deze bevat. Daarentegen komen de *Namen derygenen, die het Instrumentum Pacis geteeckent hebben*, in het voorg. nommer niet voor.

1799. Propositie weghen den Koningh Van Polen ende Sveden Gedaen den 21. Augusti aen de... Staten Generael... Door HIERONYMVS PINOCCIUS Ertraordinaris Afgesante, ende Secretaris van Het Pooltse Rijck. Uyt het Latyn overgeset. 1658. Zond. plaats. kl. 4°. 8 blz.

1700. Copie van een brief Vande Koningh Van Sweden Geschreven uyt Cronenburg den 21. September Oude Styl, aende Velt Marschalck DOUGLAS... Waer uyt de tegenwoordighe gelegentheyt ende intentie vande vande (*sic*) Koning van Sweden te vermercken is. Uyt de Sweetse spraecke overgeset. 1658. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 4 ongen. blz.

1701. Copye Translaet, van seecker Sweedsen Brief (*gedagt.* Christiaenstadt *den* 29 *Julij* 1658) geschreven Aen den Koninck van Sweeden &c. door Desselfs Rycx-Raedt, Heer CHRISTEN BONDE &c. Waer... onder anderen klaerlyck... uyt te lesen is, Hoe ende Waerom de Sweeden trachten, de geheele Oosterse Negocie... van Amsterdam nae andere Plaetsen *enz.* te diverteren *enz.* Na de copie tot Coppenhage Gedruckt, tot Waerschouwingh voor d'Hollanders, den $\frac{1}{2}\frac{4}{4}$ October 1658. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelblad. 8 ongen. blz.

1702. Twee brieven d'Een geschreven door JOHAN DE LIEFDE: d'Andere door AERT VAN NES, Beide Kapiteinen ter Zee... aangaande den Zeeslag in de Zont, den 8 Novemb. 1658. Rott., J. NAERANUS, op 't Steiger, by de Koornbeurs; 1658. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

1703. Brief Van den Hertogh Van Coerlandt... aen Sijne Landt-Standen ende bedroefde Onderdanen, na dat hy vande Sweden na Riga gevangen is gevoert... Ende een andre uyt Mitov (*in d.* 10 *Nov.* 1658) waer in vethaelt (*sic*) wort de seer beklaechlijcke gevangenisse Vande voorsz: Hertogh *enz.* 1658. Zond. plaats. kl. 4°. 8 blz.

1704. Brief Vande Keur-vorst Van Brandenbvrgh Aende... Staten Generael... den 18. November 1658, Waer in Sijne Keurv. Doorl. Hare Ho: Mo: congratuleert over de Victorie teghen de Sweden verkregen *enz.* 1658. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 4 ongen. blz.

1705. Memorie vande Heere Resident Van Engelant Overgegheven den 30. November 1658. Aen de... Staten Generael Aengaende den Oorlogh tnsschen (*sic*) Sweden ende Denemarcken. 1658. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelblad. 6 ongen. blz.

1659.

1706. THOU, (J. A. DE,) Contra Manifest Van Signor FERNANDO TELLES DE FARO, Voor desen geweest Ambassadeur... van Portugael in Hollandt Waer in ontdeckt sijn de valsche pretexten van sijn wegh loopen uyt 's Gravenhage, door een Brief, die seker Portugijs Edelman van syne Confidente Vrienden aen hem uyt Brussel (*in d.* 30 *Junij* 1659) geschreven heeft. 1659. Zond. plaats. kl. 4°. 12 blz.

Het stuk, waartegen dit *Contra-Manifest* gerigt is, komt voor bij AITZEMA (uitg. in 4°.), dl. IX. blz. 656—662. — Ofschoon gedateerd 30 Junij, zag het, volgens AITZEMA, eerst in Augustus het licht.

1707. Den Hollandtsche Morgen-VVecker Tegen de ontdeckte Sweedtse Aenslagen, Als blijckt by de Redenen die by de Sweedse Raedt gheconcipieert zijn geweest, om neffens de macht van Engelandt tot haer voornemen te geraecken... Uyt het Latijn in 't Nederduyts overgeset (*Holl. en Lat.*) 1659. Zond. plaats, jaar of naam van drukker. kl. 4°. 8 blz.

1708. Sweedsche Spiegel: Daer in ... oock beweesen wordt, wat de Sweeden voor oprechte, goede, vroome Christenen zijn *enz.* Den Sweeden tot een bekeeringe en beteringe, en anderen tot een waerschouwinge, gestelt door Philotheum Warnern van Warhuysen... Anno o DeVs LargIre hIs ContrItIoneM! kl. 4°. 88 blz.

1709. Particulier Verhael Vande Nederlaghe der Sweden In verscheyde Aenvallen ende Stormen diese gedaen hebben op... Coppenhagen Ende de Vesting Christiaens haven: Soo van Hooger handt van daer geadviseert ende over ghesonden is. 1659. Zonder plaats. kl. 4° 12. blz.

1710. Articvlen van onderhandelinge tusschen Vranckryck; Engelant ende de Geunieerde Provintien, om beyde Koningen Sweden en Denemarken, 't Sy met minne of te onminne, tot vrede te brengen. Amst., CHRISTOFFEL LUYCKE, 1659. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

1711. Missive Van den... Keur-Vorst van Brandenburg Aen desselfs Ministers in den Hage, klagende onder andere over d'onbehoorlicke proceduren van den Raedt Pensionaris JOHAN DE WITT. Naar de Copye, Gedruckt te Gulick by ZEGER ABRAHAMS naest 't Stadhuys, 1659. kl. 4°. Met het titelbl. 6 ongen. blz.

1712. Propositie aande... Staten Generaal... Door de Heeren WEYMAN ende COPES, Ministers...van Brandenburgh. Gedruckt nae de Copye van ADRIAEN VLACQ, 1659. kl. 4°. Met het titelbl. 15 ongen. blz.

1713. Brief Vande Keur-vorst Van Brandenbvrgh (*gedagt.*: in ons Velt-leger by Frederix Odde den 26 Mey Oude Styl 1659)... aende H. Staten Generael, Over het Temperament, 'twelk in 's Graver-Hage (*sic*) geconcipieert is geweest wegens de reconciliatie van de Noorder Koningen. 1659. Zond. plaats. kl. 4°. 8 blz.

1714. Brief Van advijs vande Heeren Rycx-raden Des Koninckrijcx Sweden aen haren Koninck GUSTAVUS, Daer by sy hem... aenraden, dat Sijne Majest. niet achtervolge het tractaat in Hollant van 21 Mey 1659 etc. Alckmaer THEUNIS THEUNISSEN, op den Dijck, 1659. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

1715. Schrijvens Van 't geene sijn Exel. WILLEM NIEUPOORT... In, en ontrent sijn jonghste audientie van het Nieuw Parlement van Engelant *enz.* Vorgevallen, en bejegent is, en wat hy voorders aen 't selfde Parlement uyt krachte van nieuwe credentiale geproponneert heeft (*in d. Londen* 10 *Junij* 1659). Harlingen, PILIPS (*sic*) STOCKVIS, 1659. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

De brief is onderteekend J. HILALUETE.

1716. Missive Vanden... Ambassadeur... NIEUPOORT Uyt Engelandt aen seker gequalificeert Heer, aengaende drie weecken prolungatie van stilstant van wapenen, tusschen de Vlooten vanden Heer VAN WASSENAER en den Vice-Admirael DE RUYTER. Noch een Missive vanden selfden... aen de... Ambassadeurs in Denemarcken, mitsgaders aen den Heer VAN WASSENAER, daer by geadviseert wert, dat hy... noch drie weken stilstant aen 't Parlement van Engelant heeft bewillicht, &c. (*beide gedagt. Westmunster* 13 *Junij* 1659). Item een Missive en Instructie van het Parlement aenden Engelschen Admirael MONTAGU in de Sond, ten eynde als boven (*in d.* 31 *Mei* 1659). Haerlem, JAN SCHAECK, 1659. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

1717. Naerder Propositie van d'Heeren WEYMAN en COPEZ... aende... Staten Generael... den 1 July 1659. Voor PIETER IANSSEN te Leyden, 1659. kl. 4°. Met het titelbl. 7 ongen. blz.

Hierin komen ook voor het 2de en 3de stuk van het voorg. nommer.

1718. Memoriael Vande Heere CHARISIUS Resident van den Koningh van Denemarcken Over gelevert aen de... Staten Generael... Den 21 Iulii 1659. 1659. Zond. plaats. kl. 4°. 14 blz.

1719. Missive van... de... Staten Generael... aen Syn Coninckl. Majest. van Dennemarcken, &c. In dato den 31. Iulij 1659. Over de bevredinge van.. de Koningen van Dennemarck ende Svveden. Amst., PIETER VAN LEEUWEN, in de Warmoesstraet in de Boeckbinder, 1659. kl. 4°. Met het tit. 28 ongen. blz.

Behalve deze *Missive* bevat dit geschrift nog eene Missive van de Staten Generaal aan hunne gedeputeerden bij Zweden en Denemarken, van denzelfden datum.

1720. Missive van den Koning van Denemarcken Aen de... Staten Generael... den 31. Julij 1659. Oude Stijl. 1659. Zond. plaats. kl. 4°. 6 blz.

Vergl. nommer 1725.

1721. Verklaringhe Vande H. Koninckl. Majest. van Sweden Aengaende sijne ghenegentheyt tot de voltreckinghe der Vrede. *Zonder titelbl.* kl. 4°. 8 ongen. blz.

1722. Antwoord op de Missive... aan... de... Staten Generael... Door de... Gedeputeerden By haer Majesteyt van Sweeden en Denemarcken, in dato 5. Augusty 1659. Gedruckt, Na de copye, 1659. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

1723. Copie Vande Brief Vande Keyser... aen de Keur-Vorst Van Ments (*gedagt. Presburg* 25 *Aug.* 1659), Raeckende Sijne ... Majesteyts goede ghenegentheyt tot de Vrede, teghen het onwaerachtigh voorgheven vanden Koningh van Sweden. 1659. Zond. plaats. kl. 4°. 8 blz.

1724. Memoriael vanden... Resident CARISIUS (*in d.* 10 *Sept.* 1659), Beneffens eenen Brief van den Kon: van Denemarcken (*in d.* 30 *Aug.* 1659) aen de Overste Regenten vande Geunieerde Provintien, beyde slaende op 't refuys van Vrede, ende de snorssige antwoorde van den Kon: van Sweden aende... Gedeputeerde van dien Staet. Mitsgaders Een Brief daer toe relatijf vande Nederlandtsche... Gedeputeerde, klagende over de schandaleuse... bejegeninge van den Koning van Sweden, &c. (*in d.* 30 *Aug.* 1659) Leyden, P. VLACKERIUS, 1659. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

1725. Missive vande... Staten Generael... aen Syn Kon. Maj. van Denemarck. Van den 5. September nieuwen Styl 1659. Dienende Tot refutatie van Syn Majesteyts Missive van den 31. Iuly Styl. loci Amst., COENRAET IANSZ. DE GRAEF,

by de nieuwe Bruch in de Boeckbinder, 1659. kl. 4°. 11 blz.

Vergl. nommer 1720.

1726. Memorie van d'Heeren WEYMAN en COPEZ (*in d.* 13 *Sept.* 1659)... Beneffens eenen Brief (*in d. Kellenhausen* 28 *Aug.* 1659) van den ... Keurfurst respective aende... Staten Generael ter sake van 't refuys van Vrede, toe-gebracht by den Koning van Sweden. Delf, CORSTIAEN PIETERSZ, 1659. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

1727. Copie van een geintercipieerde Brief (*in d.* 23 *Sept.* 1659) Van de... Gedeputeerden van... Sweden, Over de Tractaten van Vrede aen te gaen met... Polen: Geschreven aen den Koningh van Sweden: Waer in te kennen gegeven wordt de slechte Staet van de saecken van... Sweden in Pruyssen, &c. (*Holl. en Lat.*) 1659. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 11 ongen. blz.

1728. Extract Uyt 't Register der Resolutien Van de... Staten Generael... 12 September 1659... Als mede een van den 17 Septemb. 1659. Item, noch een ander van den 3. Octob. 1659. Streckende tot preservatie van sijne Coningl. Majest. van Denemercken. Anno 1651. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

1729. Tractaet Tusschen de ... S. S. Generael... ende den Prins van Salee, opgerecht ter saecke van de Negotie (*in d.* Hage 12 *October* 1659). Mitsgaders Een versoeck van den Heer CARISIUS aen deselfde... Staten (*in d. 's Gravenh.* 9 *October* 1659). Enckhuysen, IOSIAS VERSTRATEN, in 't Salmbouck, 1659. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

1730. Twee Brieven van 's Lants-Admiralen OBDAM en DE RUYTER Jongst aen de HeerenStaten gesonden.Rott., JACOB MICHIELSZ., 1659. kl. 4°. Met het titelbl. 4 ongen. blz.

De brief van den eersten is gedagt. 17 Oct., die van den laatsten 18 Oct. 1659.

1731. Winterpraatje... Handelende van den Ooorlog (*sic*) inde Zont, van... den... Baron VAN WASSENAAR... Van den ... Admirael DE RUITER en andere dingen, noodig geweten. Door een recht Hollands liefhebber van de Waarheid. Gedruckt in 's Gravenhage voor de Hollandse Patriotten 1660. kl. 4°. Met het titelbl. 48 ongen. blz.

1732. Remonstrantie Van wegen den Keyser aende Staten Generael (*in d.* 18 *Nov.* 1659), Op dat deselfde aen de Stadt

Munster Geen secours sullen hebben te doen. (*Hollandsch en Fransch.*) Naer de Copye te Dordrecht, By SALOMON VERHELST in Jerusalem, 1659. kl. 4°. Met het titelblad. 18 ongen. blz.

1733. Oratio Ablegati Suedici Extra ordinarii... Habita in Consessu Dn. Ord. General. Foederati Belgii. Hagae Comitis die $\frac{15}{25}$ Nov. 1659. (*Volgt de Holl. titel:* Propositie *enz.*) Anno 1659. Zond. plaats. kl. 4°. 15 blz.
Vgl. N°. 1742.

1734. Klaer ende waerachtigh Verhael Van het gene den $\frac{14}{24}$ November is gepasseert in het Eylandt Funen... Waer by komt een Brief van Sijn Majesteyt van Denemarcken aen de... Staten Generael (*in d.* 21 *Dec.* 1659) ende een Memorie van den Heere CARISIUS... (*in d.* 20 *Dec.*) ende een andere van de Heeren WEYMAN ende COPES... aen Haro Ho: Mo: (*in d.* 20 *Dec.*). Gedruckt na de Copie in het Hooghduyts gedruckt tot Coppenhagen, by de Weduwe van sal. PIETER HANS, 1659. kl. 4°. 16 blz.

1735. Brief (*in d.* 27 *Dec.* 1659) Van Seecker Preeck-heer, Soo vermoedt wordt... daer in verhael gemaeckt wordt van de discoursen, die hy (aengaende de Vrede) met Sijne Mayesteyt van Sweden gehouden heeft gehadt na het verlie van Funen. Uyt het Hoogh-duyts overgeset volghens de Copie van Hamburgh. 1660. Zond. plaats. kl. 4°. 7 blz.

1736. Proiect van Reconciliatie Van de Croon van Sweden, met de Vereenichde Nederlanden By de Commissarissen van Syne Koninglijcke Majesteyt gheconcipieert, ende aen den Ambassadeur van Vranckrijck tot Stockholm overgegeven, om die door syne mediatie te wege te brengen. Zond. plaats, jaar of naam v. drukker. kl. 4°. 8 ongen. blz.

1737. Tractaet ofte Elucidatien Op den voet van 't Elbingsche Tractaet des jaers 1656. Vernieuwt en geconfirmeert met een Acte van reintegratie, ende vernieuwinge van vrientschap tusschen den Koningh van Sweden Ende de... Staten Gener. ... Gesloten t'Elseneur den 9 December, 1659 *enz.* Anno 1660. Zond. plaats. kl. 4°. M. het titelbl. 12 ongen. blz.

1738. Tractaet Van Elucidatie of nader Verklaringh van 't Tractaet van Elbingh, gesloten tusschen... Svveden en de... Staten Generael... binnen Helsingnevr den $\frac{\text{29. Novemb.}}{\text{9. Decemb.}}$... 1659. Middelburgh, FRANÇOIS CROOCK, by de Nieuwe Beurs, 1660. kl. 4°. 16 blz.

1739. t Verheerlickte Nederland door d'Herstelde Zee-vaart; Klaerlijck voorgestelt, ontdeckt en aengewesen door manier van t' samen-sprekinge van een Boer... Een Burger... Een schipper *enz.*... Gedruckt Anno 1659. Zond. plaats. kl. 4°. 68 blz.

1660.

1740. Sweetse Desseynen Aengaende het invoeren ende stabilieren vande Navigatien ende commercien In der selver Rijcken ende Landen. Over geset uyt de Sweetse Copye, die gevonden is onder de Brieven vande Heere COYET. 1660. Zond. plaats. kl. 4°. 12 blz.

1741. Propositie By... de Heeren OTTHE KRAGH Ende GOSCHE VAN BUCHWALT, Extraordinarise Ambassadeurs van ... Denemarcken *enz.* Gedaen inde Vergaderinghe van ... de... Staten Generael... den 10 Januarij 1660. Uyt de Franse... Tale overgeset. 1660. Zond. plaats. kl. 4°. 12 blz.

1742. Antvvoort Van... De... Staten Generael... Op de propositie (*in d.* 25 *Nov.* 1659) Vande Heere COIET *enz.* 1660. Zond. plaats. kl. 4°. 7 blz.

Dit *Antwoord* was reeds den 30 Dec. 1659 vastgesteld, maar werd eerst den 15 Jan. v. h. volgende jaar overgeleverd. Zie AITZEMA, dl. IX. 727. — Vgl. N°. 1733.

1743. Twee Memorien Gepresenteert aen de H.H. Staten Generael, wegens Den Koninck van Polen, En den Heer Keurfurst van Brandenburgh. Naer de Copye, Gedruct... 1660. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 6 ongen. blz.

De laatstgem. brief is gedateerd: Hage, den 24 Januarij 1660.

1744. Memorie Van... De Heeren OTTHE KRAGH, Ende GOSCHE DE BUCHWALT... Overgegeven aen de... Staten Generael... den 13 Febr. 1660. 's Gravenh. 1660. kl. 4°. 8 blz.

1745. Advijs Van den Roomschen Keyser... Aen... *de* Staten Generael Gedaen, op de saecke, concernerende den Vrede en den Oorloge tusschen de Noordtsche Koningen... in scriptis gelesen den 18 February 1660. Delft, naer de Copye 1660. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

1746. Propositie Vande Heere DOWNING, Extraordinaris Afgesante van... Engelandt... aende... Staten Generael... den 24 Februarij 1660. Zond. plaats, jaar of naam v. drukker. kl. 4°. 6 blz.

Vgl. N°. 1757.

1747. S^{ae}. R^{ae}. M^{tes}. Sveciae Ablegati Extraordinarii, Dn. PETRI JULII COYET... Libellvs Memorialis Ad... Dnn. Ordines Hollandiae *etc.* Una cum Propositione Iisdem Dnn. Ordinibus scripto exhibita. Hagae-Comitum, die $\frac{7}{17}$ Mart. Anno 1660. (*Volgt de Holl. titel:* Memorie ende Propositie *enz.*) (*Lat. en Holl.*) Zond. plaats of naam v. drukker. kl. 4°. 23 blz.

1748. Propositie Van Monsieur DE THOU... Gedaen inde Vergaderinge van...de Staten Generael... Den 15 Marty 1660. 1660. Zonder plaats. kl. 4°. 8 blz.

Het jaartal is opgeplakt, en de titel telt 11 regels.—Vgl. nommer 1750 en 1751.

1749. Propositie *enz.* Inde Vergaderinghe *enz.* (*Als het voorgaande*). kl. 4°. 8 blz.

De titel beslaat 12 regels.

1750. Brief Van de Ordinarise Depvtatie Tot Franckfort...aen Sijne Keyserlijcke Majesteyt den 27. Februarij 1660. Van welcke mentie ghemaeckt wordt in de Propositie van Monsieur DE THOU (*zie de twee voorg. nommers*)... Mitsgaders een andre Brief Geschreven tot Gottenburgh den 30. Februarij 1660. door de Koninginne ende de Rijckx-Raden van Sweden, aende Ministers van de Kroon, welcke door deselfde bekent ghemaeckt worden vande doot van haren Koning KAREL GUSTAVUS. 1660. Zonder plaats. kl. 4°. 7 (8) blz.

1751. Responce, de Messeigneurs Les Estats Generaux (*d.* 19 *Mars* 1660)...Aux deux Propositions de Monsieur DE THOU... La Haye, CHRISTOFTE (*sic*) L'ANGE, 1660. kl. 4°. 8 blz.

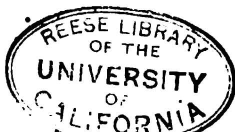
Ook de *Propositie* van 15 Maart (N°. 1748 en 1749) wordt hierin beantwoord.

1752. (M)emoriael Van de Heere NI. DE BYE, Resident van Sijne Mayesteyt van Polen ende Sweden, overgegeven den laesten Marty 1660. Aen de... Staten Generael... 1660. Zond. plaats. kl. 4°. 8 blz.

1753. Schryvens Van de... Ambassadeurs in Denemarcken, Aengaende den toestant van den Vrede tusschen Denemarcken en Sweden *enz.* Naer de copye 1660. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 16 ongen. blz.

1754. Brief van de... Staten Generael... Aen... Gedeputeerden van den Staet aen de Hoven van Denemarcken ende Sweden, Den eersten April 1660. ende Declaratie Van Sijne Majesteyt van Denemarcken aengaende het laeste Accoort

52*

tusschen de drie Staeten ghemaeckt voor de Vrede tusschen de Twee Koninghen in het Noorden. aende Heeren Mediateurs overgegeven den 29. Martij 1660. 1660. Zond. plaats. kl. 4°. 5 en (III) blz.

1755. Twee Memorialen Van de Heeren O. KRAGH ende G. DE BUCHWALT... Overghegheven aen de... Staten Generael... den 29. Martij ende den 1. April 1660. 1660. Zond. plaats. kl. 4°. 7 blz.

1756. Memoriael *van dezelfden* Overghegheven *aan dezelfden...* den 7. April 1660. (*Holl. en Fransch.*) 1660. Zond. plaats. kl. 4°. 8 blz.

De twee laatste bladzijden zijn genommerd 3 en 4.

1757. Antvvoort Van de... Staten Generael... Gegeven den 3 April 1660. op de Propositie van de Heere DOWNING *enz.* (*Holl. en Fransch.*) 1660. Zond. plaats. kl. 4°. 8 blz.

Vgl. N°. 1746.

1758. Klachte Wegens den Minister vande Croon Poolen, Versoeckende remedie en bystant tegens de Geallieerde, Aen haer Hog. Mog. over de overlast tegens den Hertogh van Holsteyn, en de belegeringe van Toningen (*in d.* 13 *April* 1660). Item Een Missive van den Heer VANDER HONAERT, op 't besluyt van den Vrede t' Olijva (*in d.* 31 *Maart* 1660). Ende De Declaratie van Vrede in Denemarcken wegens den Kon: CAREL van Sweden. Gedruckt naer de Copye, in April, Anno 1660. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

1759. Brief Van den... Koningh van Sweden (*in d.* 23 *Febr.* 1660) aen de H. Staten Generael... ende Oratie van de Heere PETRUS JULIUS COYET, Extraordinaris Afgesante van... Sweden... in de Vergaderinge van Hare Ho. Mo. den 14 April 1660. 1660. Zond. plaats. kl. 4°. 8 blz.

1760. Memoriael Van de Heeren O. KRAGH Ende G. VAN BUCHWALT... Overghegheven aende... Staten Generael... den 17 April 1660. (*Fransch en Holl.*) 1660. Zond. plaats. kl. 4°. 8 blz.

1761. Memoire Presenté par le Sieur G. DOWNING... à Messieurs les Estats Generavx... Le 17. Avril 1660. 1660. Zond. plaats. kl. 4°. 11 blz.

1762. De verscheyden Brieven vande... Gedeputeerden in de Sont, aen... de... Staten Generael... raeckende de toestant van de Vrede in Denemarcken, ende bericht over

de stilstant van hostile actien... Een van den 23. ende twee van den 26. Aprilis 1660. Amst., CORNELIS VAN SAS, op de Chingel, 1660. kl. 4°. Met het titelbl. 11 ongen. blz.

1763. Instrumentum Pacis Generalis, Dat is, Olyvesche Alghemeene Vredens-tractaten, Tusschen Sijne Koniglilijcke Majesteyt van Poolen, &c. En syner Hoogen Bonds-genoten... Ende ter andre zyde, Sijne Coninghlycke Majesteyt, en de Croon Sweden, &c. Geteykent den 3. May nieuwe stijl in 't Clooster ter Olyven by Dantzigh. Anno 1660. Zond. plaats. kl. 4°. 12 blz.

1764. Bondige Brieven Van de vier Heeren Ambassadeurs Van de vrye Nederlantsche provintien, Verhalende de redenen ende circumstantien, waerom de Fransche en Engelsche Ambassadeurs in Denemarcken, met groote dreygementen &c. den Oorlogh aen de Hog: Mog: Heeren Staten hebben aengeseght, &c. (*in d.* 6 *en* 7 *Mei* 1660). Gedruckt naer de Copye, t'Amsterdam achter de Cingel, in de swarten en witten Hont, 1660. kl. 4°. M. h. titelbl. 8 ongen. blz.

1765. Memoriael Van Monsieur DE THOU... Gepresenteert Inde Vergaderinghe van de... Staten Generael... den 20 Mey 1660. (*Holl. en Fransch.*) 1660. Zond. plaats. kl. 4°. 8 blz.
De laatste blz. is genommerd 4.

1766. De Authentijcke Artyckelen van de Vrede... tusschen... Deenmarcken en Sweden, Ende de... Mediateuren van Vranckrijck, Engelandt ende der geunieerde Provintien, gesloten, geteyckent ende verzegelt, tot Koppenhagen, in 't Iaer 1660. den 27. May, Stilo veteri. Amst., Naer de Copye, 1660. kl. 4°. Met het titelbl. 7 ongen. blz.

1767. Den Vrede Van beyde Koningen Denemarcken ende Sweden, Ghesloten ende gheconcludeert den 6. Junij 1660. Beneffens Alle de Tractaten soo van Roodschilt, Elucidatien van Elburgh, *enz.* Naer d'originele getrouwelijck overgeset. Zond. plaats, jaar of naam van drukker. kl. 4°. Met het titelbl. 40 ongen. blz.

1768. Brief van LOUYS den XIV... aende Princesse Douagiere van Orangien, ter sake van het innemen vande Stad en Casteel van Orangien (*in d.* 23 *Maart* 1660), Item een Brief van den Card: MAZARIN Aen de selfde Princesse, over deselfde sake (*in d.* 24 *Maart*). (*Volgt de titel in het*

herstel en voldoening vraagt, wegens het wegvoeren van een' Fransch' koopman, D'AUROIT, uit St. Jean de Luz, met zijn schip, door den Kapitein BROUSER van Monnikendam.

1784. Instructie Voor den Admirael CORTENAER. Om met twintigh Fregatten te gaen kruyssen, op de Portugesche, ende andere Roovers. Naer de Copye 1661. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

1785. Memorie van... den... Grave van Miranda etc., Extra-Ordinaris Ambassadeur van... Portugael, aen de... Staten Generael... Overghelevert... op den 25. Maert, 1661. Amst., N. VAN RAVESTEYN, kl. 4°. 6 blz.

1786. Translaet Missive Van een Schots Edelman uyt Londen; aen een Ritmeester te Bergen op Zoom, waer in Historischwijs verhaelt wert het jongst en alderlest en naerder gepasseerde, tusschen den Koninck van Brittangien, desselfs Commissarisen, en d'Hollandtsche Ambassadeurs, te weten op den 7. 8. ende den 9. April 1661. Gedruckt voor THEUNIS MICHIELSEN op St. Antheunis-Dijck te Bergen, 1661. kl. 4°. 16 blz.

1787. Propositie Van den Ambassadeur van Spaenge Residerende tot London, Gedaen den 8 Mey 1661. aen den Koningh Van Engelandt Nopende een Huwelijck van syne Majesteyt te doen met de Princesse van Orange. (*Holl. en Fransch.*) Anno 1661. Zond. plaats. kl. 4°. 8 blz.

1788. Twee Memorien Van de Heere DOWNING, Extraordinaris Afgesante van Engelandt. Overgegeven aen de... Staten Generael Den 3. ende 8. Augusti 1661. (*Holl. en Fransch.*) 1661. Zond. plaats. kl. 4°. 8 blz.

1789. Tractaet Ende Alliantie Tusschen den Koninck ende Rijcke van Portugael Ter eenre, Ende... De Staten Generael... ter andere zijde. Geslooten, geteeckent ende gezegelt op den 6den Augusty 1661. Middelburgh, SYMON VANDER PLAS, over 't Stadthuys, 1661. kl. 4°. 23 blz.

1790. Articulen van Vrede ende Confoederatie, Gheslooten tusschen den... Coningh van Portugael, ter eenre, Ende de... Staten Generael... ter andere zyde. 's Gravenh., HILLEBRANDT VAN WOUW, 1663. kl. 4°. M. h. titelbl. 27 ongen. blz.

Met de Ratificatiën en de Afkondiging van den Vrede op den 14 Maart 1663.

1791. Schryvens Van een Hollants Patriot, Aen een ander in den Briel, Ontrent de misterie, ende wantrouwe van de onlanghs gesloten Tractaten, met die, die men Koningh

van Pottugael (*sic*) noemt. In den Briel, by NICLAES VEEREMAN, 1661. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

1792. Onderrechtinge uyt 's Graven-hage, Ontrent de veranderinge dewelcke d'Heeren Staten van Hollant *enz.* Verstaen te hebben inde geconcipieerde Tractaten Van Guarantie en Commertie, Tusschen Vranckrijck en de Vereenighde Nederlanden, In haer Groot-Mogende Vergaderinge geresolveert, den 17 September 1661. Gedruckt voor HANS CALMBACH, 1661. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

1793. Extract, Missive Uyt Delft, Aen een vrient tot Rotterdam. Rott. SYMON VANDER KLEY, op de Marct, 1662. kl. 4°. 7 ongen. blz.

Hierin de brief van den Ambassadeur van Spanje, in d. 15 Dec. 1661, ten geleide van den tevens daar voorkomenden, hem verstrekten geloofsbrief tot het sluiten van een defensief verdrag, in d. 21 Aug.

1794. Artyckel-Brief Voor de Vloot Onder den Admirael DE RUYTER, gedestineert tegens de Turcken. t' Alcmoer een duysent ses hondert een en t' sestich. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

1795. Treshumble Remonstrance touchant le Pitojable estat ou se trouvent a present reduittes les Pauures Esglises Euangeliques des Vallees de Piemont a cause de l'alteration & violation de leurs concessions & particulierement, de la patente du 1655. faite en Nouembre 1661. Haerlem, JACOB ALBERTSZ, en la Zijlstraet, 1662. M. het titelbl. 24 ongen. blz.

1662.

1796. Lest over-gelevert geschrift Vande... Extraordinaire Afgesanten Der Vereenichde Nederlanden (*in d.* 6 *Jan.* 1662), aenden Koninck van Vranckryck, Om ten eynde vande Onder-handen hebbende Tractaten te komen. (*Volgt de titel in 't Fransch:* Dernier Escrit *etc.*) (*Holl. en Fransch.*) Haerlem, CHRISTIAEN CHRISTIAENSEN... 1622 (*lees* 1662). kl. 4°. Met het titelbl. 11 ongen. blz.

1797. Geextraheerde Articulen Uyt het Tractaet van Vriendtschap, Confoederatie, Navigatie, Commercie ende Marine, geslooten tusschen den Coningh van Uranckrijck ende de... Staten Generael... binnen Paris den 27sten April 1662. 's Gravenh., HILLEBRANDT VAN WOUW, 1663. kl. 4°. Met het titelbl. 19 ongen. blz.

1798. Traicte & Alliance Entre les Commissaires de le (*sic*) Tres chrestien Roy de France Et Navarre d'une, et le (*sic*) Ambassadeurs Extraordinaris de les (*sic*) Estats Generavx... d'autre part. Conclusigne a Paris le 27 d'April 1662. Zond. plaats, jaar of naam v. dr. kl. 4°. Met het titelblad. 23 ongen. blz.

Met de Volmagten en Procuratiën.

1799. De gantsche, ende geheele authenticke Tractaten, ende Alliantie, Van Guarantie, Commertie, Navigatie ende Marine tusschen Den... Koninck van Vranckrijck... ende *de*... Staten Generael... Naer sijn Origineel... getranslateert beneffens de volle Machten, ende Procuratien, ende Approbatien *enz.* Gedruckt met consent. Anno 1662. Zond. plaats. kl. 4°. 28 blz.

1800. Tractaet ende Alliantie Tusschen de Commissarissen van den... Koningh van Vrancryck... Ende de Extraordinarise Ambassadeurs van de... Staten Generael... Gesloten ende onderteekent den 27 April. Anno 1662. Zond. plaats, jaar of naam v. drukker. kl. 4°. 20 blz.

Zonder de Volmagten en Procuratiën.

1801. Besondere Ende gesepareerde Articulen, besloten tusschen den... Kon: van Vranckryck... en d'... Heeren Staten Generael... tot explicatie van 't vijfde Articul, als oock vant derde, en vierde van 't Tractaet van Alliantie... met de... Staten Generael besloten... den 27 April 1662. Beneffens de Lyste van alle de Tractaten, die wegens Vranckryck, tot voordeel vande Vereenichde Provintien moeten geguarandeert werden &c. Rott., Naer de Fransche Copye gedruckt voor FLORIS SCHOUTEN, in Augusti 1662. kl. 4°. 16 blz.

1802. Antwoort-brief Van een onpartijdigh Coopman uyt Zeelant, aen sijn vrient in Engelant... rakende de pretensien der Engelsche, van de Nederlantsche ingesetenen, ende besonderlick d'Engelsche seer onrechtmatige bekent-makinge vol injurien, ende illatien, korts door den Engelschen „Mercurius publicus," de werelt genotificeert,... dienende tot wederlegginge vande Engelsche seer ongefondeerde pretensien, ende lasteringen, ende tot justificatie van de goede sake, ende equiteyt der Nederlanders. Vlissinge, SIMOEN SIMOENSZ, 1662. kl. 4°. 24 blz.

Gedagteekend: *Vlissinge Anno Meert* 1662, en ondert. T. Philalete.

1803. Origineel Historisch verhael, Uan 'tgene binnen den tijt

van ses weken herwaerts tot 31. January 1662. tusschen Engelant ende Hollant wegens de nieuw te maken Tractaten gepasseert is. Rott., CLAES VERBIEST, 1662. kl. 4°. 20 blz.

1804. Tweede Deel Historisch-Vervolgh van de vrye Nederlantsche extraordinare Ambassade By den Koninck van Brittangien. Vervolght 't zedert den 27. Januaty (*sic*) 1662. daer by 't lest gebleven was. Rott., C. VERBIEST, 1662. kl. 4°. 24 blz.

1805. Vierde leste deel, Historisch Uervolgh, van de Vereenighde Nederlantsche Ambassade, By den... Koninck van Bretaignen, En 'tgene daer aen dependeert, en wat t' sedert 't leste derde deel daer ontrent gepasseert is, endo hoe, ende op wat wijse ende manieren eyndelijck de Tractaten gesloten sijn. Rott., C. VERBIEST, Augusti 1662. kl. 4°. 53 blz.

Het 3de deel ontbreekt aan de boekerij der Akademie.

1806. Verscheyde Brieven, Antwoorden en andere Documenten van...de Staten Generael...Tot Refutatie Van verscheyde Brieven en Memorialen so van den Koning van Grootbrittangien, Als den Ext^r. Envoye DOWNING, van tijt tot tijt aen haer Ho. Mo. overgegeven en verhantreijckt. Amst., PIETER CORNELISSZ. VAN LEEUWEN op 't Water, 1662. kl. 4°. 44 bladz.

1807. Memorie Van de Ridder GEORGE DOWNING... aen de... Staten Generael den $\frac{18}{18}$ (*lees* $\frac{18}{28}$) Junius 1662. Zond. plaats, jaar of naam van drukker. kl. 4°. 8 blz.

1808. Articuli Foederis Et Amicitiae Inter CAROLUM II... Et Ordines Generales Foederati Belgii (*d.* 14 *Sept.* 1662). Zond. plaats, jaar of naam v. drukker. kl. 4°. 15 blz.

1809. Articulen Van Confoederatie Ende Vriendschap, Tusschen CAROLUS II...Ende de Staten Generael der Vereenighde Provintien. Zonder plaats, jaar of naam van drukker. kl. 4°. 16 blz.

Dit stuk is niet gedagteekend.

1810. Articulen van 't Tractaet van Confoederatie ende Vrientschap, Geslooten ($\frac{4}{14}$ *Sept.* 1662) tusschen den Coningh van Groot Britannien, Ende de Staten Generael...'s Gravenh. H. VAN WOUW, 1663. Met Privilegie. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

Met de Procuratiën, Ratificatiën en de Afkondiging, in dato 21 April 1663.

1811. Advys van den Hollantschen Resident LE MAIR In Dene-

merken. Beneffeus (*sic*) Eenen Brief aenden (*lees:* vanden) Koninck aldaer aende Heeren Staten der Vereenichde Landen, slaende beyde op pretensie, ende contra-pretensie van schade, ende injurien, d'een Staet d'ander Staet Onderdanen aengedaen. Naer de Duytsche Copye 1662. Tot Leyden voor Piere Lacourt in 's Hollants Interest. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

1812. Accoort Tusschen d'... Heeren Staten Generael... Ende... den Artshertogh LEOPOLDUS, als Groot-Meester. ende d'Heeren van de Duytsche Ordre ter sake van de Souveraniteydt, ende Heerlicheydt van Gemert. Rott., ISAAK DE VRIENT, 1662. kl. 4°. 7 blz.

1813. De geheele geschapentheyt vandt 't different, ende executie vant Huys te Leuth Ende by gevolge tegens den Graef van Flodorf door den Hertogh van Nieuborgh ende hoedanigh het met die saecke gelegen is. Delft, PIETER VERSTRAEET (*sic*) in 't Calf Moysae, 1662. kl. 4°. 12 blz.

1814. De gantsche procedure, gelegentheydt, ende executie Op den Huyse, ende Casteel Leuth By Mastricht, op de Nieuwburghsche Volckeren, daer in gelogeert, ende al 'tgeene tot dato dezes 26 Octob. 1662. is voorgevallen, en hoe sich de geligueerde Fursten aenden Rhyn haer dit werck soecken te bemoeyen. Naer de Copye te Mastricht, Voor de weduwe van Susanna Soldaten-Crans 1662. kl. 4°. 16 blz.

1815. Brief Vande... Staeten Generael Aen den Hertogh van Nieuburgh, versoeckende satisfactie van 't gestorte bloet, voort Huys Leuth, Item d'Antwoorde door den Hertogh daer op gevolght, en 'tgeene verders tot het vervolgh van die Historie dient. Leiden, JAN MUTZAERT, 1662. kl. 4°. 16 blz.

1816. Antwoorde Vande gesanten van Vranckryck ende andere Fursten van de Ligue tot Franckfurt vergadert, op den Brieff vande... Staten Generael wegens de voorgevallen saken van Leuth. Mitsgaders Een Extract Schrijvens van den... Ambassadeur BOREEL, meldende, hoe dat de Leutsche saecken by 't Fransche Hof gerecommandeert staet. Willem-Stadt, THEUNIS EENKORN, 1670 (1662?) kl. 4°. 8 blz.

1817. Vervolgh Vande Procedure Der... Staten Generael raeckende de Cheur-Furstelicke Brandenburghsche Schult. Roterdam (*sic*), CLAES ROMEYN, 1662. kl. 4°. 8 blz.

1818. Vervolgh versoeck vanden Ceurfurst van Brandenburgh, op dat de Heeren van Hollandt, wegens de schult van

hondert duysent Rijcxdaelders sijne Landen niet executeren (*gedagt. 's Gravenh.* 25 *Sept.* 1662). Item Acte vande Staten van Hollandt (*in d.* 26 *Sept.* 1662), Waer by sy eenparigh verstaen verscheyde compagnien Krijghs-knechten niet te betalen, maer assignatie te geven, op de provintien die noch veel ten achteren sijn, op dat deselvighe die soldaten betalen. Harlem, MICHIELSEN JACOBSEN, 1662. kl. 4°. 7 blz.

1819. ANNO 1662. Redenen der Vlaemsche Geestelijcken, aen Vranckrijck geremonstreert, hoe schadelijck Duynkercken in de handen der Engelsen zy. *Zond. titelbl.* kl. 4°. 8 blz.

1820. Tractaet Gesloten (¹⁷⁄₂₇ *October* 1662) tusschen sijne Alder-Christelickston Coning van Vranckryck. Ende sijne Con: Majesteyt van Groot-Britagnien. Aengaende de overdracht vande stadt Duynkercken. Zond. plaats, jaar of naam v. drukker. kl. 4°. Met het titelbl. 12 ongen. blz.

1821. Declaratie van den Koningh (*van Frankrijk*) Voor het maintineren van de Rechten, privilegien, ende exemptien van Duynkercke, ende vermeerderinge van dien. In de maendt van November 1662. Uyt het Fransch overgeset. Zond. plaats, jaar of naam v. drukker. kl. 4°. 8 blz.

1822. Historisch journael Vanden Tocht op de Barbare Turcken; Door den... Vice Admirael M. A. DE RUYTER, Naer d'expeditie van dien van Thunis, begonnen naer sijn vertreck uyt Calier in Sardinia op den 13 Marty tot den 14 Mey 1662. tot Cadiz weder gekeert naer de verrechtinge met die van Algiers. Naer sijn eygen brieven aende Staten Generael, beneffens de twee Tractaten van vrede, gesloten met de regeringe, respective vande stadt Tunis ende van Algiers. Amst., inde Schole-winckel-Straet; voor Ambrosius Turckschaep, in 's Vaderlants goet hert, den 5. Iuny 1662. kl. 4°. 14 blz.

1823. Vevolgh (*sic*) vande reys ende Tocht vanden... Admirael... M. A. DE RUYTER... tegens de Turken van Algiers, Tripoly en Thunis, Omstandighlick door sijne eygen Brieven, aende ... Staten Generael bekend gemaeckt, En voorts wat voor Advys d'Heeren vande Admiraliteyt daer op gegeven hebben. Haerlem, GYSBERT THEUNISSEN, 1662. kl. 4°. 19 blz.

1824. Nieuw opgerecht Tractaet Tusschen den... Admirael... M. A. DE RUYTER, Ter eender. Ende de Koninck, ende die vande Regeringe van Tunis ter andere, op den 2den Sep-

tember 1662. Met een Journael vande Tocht, ende vervolgh vande Reys, tot de wederkomste in Spaignien op den 13 September 1662. Amst., MICHIELSEN VERBIEST, 1662. kl. 4°. 8 blz.

1825. Visite en Aen-spraeck vanden Doorluchtighsten ... Furst WILHELMUS HENRICUS, Prins van Orangien, &c. Gedaen aen den Leeuw Der Vereenighde Batavische Nederlanden, Leggende in eenen diepen slaep, en wacker gemaeckt werdende, treden in t' Samen-spraeck over de gepasseerde, en de jegenwoordige tijden. Tot Leyden, slincx over d' Academie, 1662. Voor Pieter de Zwaertveger int Orangie-Harnasch, aldernaest den Hollandtschen Thuyn. kl. 4°. 40 blz.

1826. Accoort (*in d.* 21 *Sept.* 1662) tusschen d'Heeren Staten van Hollant, ende Zeelant wegens het Hof van Iustitie, ende de verkiesiinge (*sic*) van den Prins van Oraignen 1662. Delft, PIETER TEUNISSE, kl. 4°. 7 blz.

1827. Extract Uyt de Notulen van de... Staten van Zeelandt, Waer by blyckt, dat sy niet konnen besluyten, de Ratificatie van 't Tractaet onlancx tusschen Hollandt en Zeelandt gesloten, om den Prins van Oraignen niet aen te nemen, tot Capitaien Generael, Alsoo langhe alsser een Provintie van de Unie daertoe niet consenteert. Item Een klagh Request van de Bewinthebbers van de Nederlandtsche Oost-Indische Compagnie, tegens de Portugesche Tractaten. Monnickendam, SIMON SIMONSSEN, in de Eycx-schaal, 1662. kl. 4°. 8 blz.

1828. Schriftelicke Oppositie Vande... Staten van Zeelandt Tegens de... Staten Generael, Ter saecke van't verleende Mandement van Revisie, vergunt aen LE BRETON DU PRE Frans Capitain van 't schip de Son, &c. Harderwyck, MICHIELSEN BERENTSEN, 1662. kl. 4°. 8 blz.

1829. Resolutie Der... Staten van Hollandt *enz.* op 't Formulier der ghebeden, voor de Kercken deser Landen (*in d.* 8 *en* 9 *Dec.* 1662). Als mede: Uytschryvinge By haer Ed: Groot Mog: gedaen (*in d.* 23 *Maart* 1663), Benevens het Formulier van 't Gebedt... Gedruckt... 1663. Zond. plaats. kl. 4°. 8 blz.

Vgl. nommer 1838—1863.

1830. (COURT, P. DE LA,) Historie Der Gravelyke Regering in Holland, Beschreven door V. H. waer bij is gevoegd (*met bijzonderen titel, doch doorloopende paginering*) de Oorsprong

der Nederlandsche troublen, Wel eer beschreven door VIGLIUS ZUICHEMUS AB AYTA en nu eerst in 't ligt gebraght door V. H. Zond. plaats of jaar. (*Amst.*, J. CYPRIANUS VANDER GRACHT?) *Met gegraveerden titel.*— (JOH. UYTENHAGEN DE MYST.) De Stadhouderlijke Regeeringe in Hollandt ende West-Vrieslandt, Dat is een... Verhael van de Gedenckwaerdighste daden en wercken der Hollantsche Stadthouders... eyndigende met de doot van Prins WILLEM de II. *enz.* Amst., J. C. VANDER GRACHT, 1662. — (P. DE LA COURT.) Interest van Holland, ofte Gronden van Hollands-Welvaren, aangewezen door V. D. H. De laetste druck vermeerdert en verbeterd. Amst. J. C. VAN DER GRAFT, 1662. — 1 bd. 12°.

Vgl. het vòlg. nommer en N°. 1857.

1831. Haeghs Hof-Praetje, Ofte 't Samen-spraeck... Op ende tegens De valsche Calumnien ende versierde leugenen van PIETER LA COURT... in syn... »Interest van Holland" *enz.* Door Een liefhebber der waerheyt ende verachter der leugenen. Eerste deel. Leyden, CHRISTOFFCL (*sic*) DE LA RUELLE, op den hoeck van Rapenburgh, 1662. kl. 4°. 32 blz.

1832. Politicq Memoriaal Der hedendaeghsche geschiedenissen ende maximen van staet, Verhalende 't gepasseerde in de maenden October, November ende December, Anno 1662. Het derde deel. Amst., By C. v. G. voor den Autheur, A°. 1663. kl. 4°. (II) 56 en (II) blz.

1663.

1833. Memoires (*d.* 3 *et* 5 *Mars* 1663) et deduction des Raisons qui justifient le droit que l'Ordre de Malthe a sur les Commanderies situés dans les Provinces Unies, Presentes Par Monsieur le Comte D'ESTRADES, Ambassadeur extraordinaire de France. Imprimé au l'an... 1663. Zond. plaats. kl. 4°. 16 blz.

1834. Memorien ende Deductie, Justificerende het recht, hetwelcke d'Ordre van Maltha heeft op de Commanderien, gelegen in de Geunieerde Provintien, Gepresenteert Voor den Grave D'ESTRADES... 1663. Gedruckt... 1663. Zond. pl. kl. 4°. (II) en 19 blz.

Vertaling van het voorgaande.

1835. Schriftelijcke Memorie van den ... Ambassadeur BOREEL, Aen den Coninck van Vranckrijck, beneffens 's Majesteyts Schriftelijcke antwoorde... mitsgaders mondelinge Conferentie,

tusschen voor-gemelden Ambastadeur (*sic*), ende den... Minister... LYONNE, respectivelick belangende de Ratificatie van beyde sijts gesloten Tractaten *enz.* Schidam, PIETER FLORIS, in de Druck-winckel, 1663. kl. 4°. 12 blz.

1836. Schriftelycke Notificatie en Protest Vanden Graef DE MIRANDA, Portugees Ambassadeur, Voor sijn vertreck, aende... Staten gegeven, &c. (*in d. 27 Febuarij en* 19 *Maart* 1663). Naer de Copye tot Delft, voor MICHEL MICHIELSEN, achter 't Stadthuys, 1663. kl. 4°. 8 blz.

1837. Acten van Renunciatie, gemaeckt by Me-vrouwe MARIA THERESIA, Infante van Spangien, nu Coninginne van Vranckrijck; Soo Van 't geene dat Haer soude mogen toekomen van haer legitime Als Van de geheele erffenisse van... haren Vader. Zonder plaats, jaar of naam van drukker. kl. 4°. 24 blz.

Vgl. N°. 2013—2016.

1838. Resolutie Vande... Staten van Vrieslandt vanden 23, Mey Stilo loci ghenomen. Mitsgaders: Deductie Vande... Gecommitteerde Raden vande... Staten van Hollandt *enz.* (*in d.* 27 *Junij* 1663) tegens deselve Resolutie... Over de formulieren van Gebeden by de Staten van Hollandt *enz.* op den 23. Maert desselven Iaers gearresteert. Noch is hier achter by ghevoeght de Resolutie, aenschrijvinghe ende het Formulier van 't Gebedt. Leyden, CORNELIS VANDER LINDEN, op de Bree-straet, 1663. kl. 4°. Met het titelbl. 32 ongen. blz.

Vgl. nommer 1829 en 1845.

1839. Propositie Van 't considerabelste voorgevallen, en geresolveert int joncxste ghehouden Zuyt-Hollantsche Synode in 's Gravenhage, opdat... d'Heeren Staten van Hollandt beweeght mochten werden, om te weeren desselfs nieuw opgerecht publycq Gebede-Formulier. Voorts wat d'Heeren Staten van Hollandt daer tegens gedaen en geresolveert hebben. t'Leyden, C. VAN DER LINDEN. Zond. jaar. Met het titelbl. 8 blz.

1840. Vervolgh Op den bedunckelijcken Brief Van d'een vrient aen d'ander in Hollant, Over het nieuwe Gebede-Formulier, door de Staten Van die Provintie opgerecht, den 23 Meert 1663, Ende 't zedert door een naerder Reglement, en Formulier, en expresse ordre, en bevel, aen alle Bedienaers des Goddelicken woorts, onder desselfs ressorte, ge-

ampleert, en vernieuwt. By Yemandt van Waermondt tot Leyden, 1663. kl. 4°. 64 blz.

Vgl. nommer 1849, 1853 en 1861.

1841. Extract Uyt de Resolutien vande Noort-Hollantsche Synode gehouden tot Haerlem in Augusto 1663. Mitsgaders: Resolutie Ende verklaringhe van... de Staten van Hollant *enz.*, genomen den 18. September 1663. tot hanthavingh ende bescherminge vande Gereformeerde Religie soo die op de Synode van Dordrecht Anno 1618. en 1619. is gearresteert ende publijckelijck in alle Kercken geleert wort. Anno 1663. Zond. plaats. kl. 4°. 7 blz.

1842. Resolutie Vande Staten des Vorstendoms Gelre *enz.*, genomen in dese maent Septemb. 1663. Op, ende tegens het Hollants nieuw Gebede-Formulier. Item Extract Van een brief, gesonden uyt de Valleye van Piedmont, door een persoon van conditie, van den 31 Augusti. 1663. ende aen de... Staten Generael, door dessels Ambassadeur in Vranckrijck, deelachtigh gemaeckt, waer uyt te sien is den ellendigen staet van de Vauldoisen, en hoe Tyrannisch dat sy mis handelt worden. Getranslateert uyt de Fransche tale. Gedruckt voor Alleman de Leser, Anno 1663. kl. 4°. 7 blz.

De brief uit Piëmont is onderteekend P. B. — Vgl. nommer 1863.

1843. Resolutie Vande... Staten van Zeelant. Genomen den 22. September 1663. Zond. plaats, jaar of drukker. kl. 4°. 7 blz.

1844. Instructie (*in d.* 22 *Sept.* 1663) voor de Heeren Ordinaris Gedeputeerden wegens de Provintie van Zeelant, ter Vergaderinge van haer Ho. Mog. occuperende, raeckende 't formulier vande publijcke Gebeden, onlanghs gearresteert door de... Staten van Hollant *enz. Zond. titelbl.* kl. 4°. 12 blz.

1845. Missive Vande Heeren Staten van Hollandt, Aen de Staten van Vrieslandt (*in d.* 4 *Oct.* 1663). Ende met uytlatinge van eenige ingredienten oock aen die van de andere Provincien: over den Staet vanden Lande, 't recht vande Generaliteyt ende van de particuliere Provincien, Ende specialijck Over d'ordre ende forme van 't bidden voor de Hooge ende subalterne Overheden inde Kercken van Hollandt *enz.* 's Gravenh., in de Maendt November deses Jaers 1663. kl. 4°. Met het titelbl. 31 ongen. blz.

Vgl. N°. 1838.

1846. Beloften, Presentatien, Ende Verklaringen, by de... Gedeputeerde van Hollant *enz.* gedaen In de Conferentien... met

de... Commissarissen van de... Staten van Zeelandt. Ende De Resolutie van de... Staten van Zeelandt daer op gevolght den 13. Novembris 1663. Middelburgh, PIETER VAN GOETTHEM, inde korte-Gist-straet, 1663. kl. 4°. Met het titelbl. 16 ongen. blz.

1847. d'Autentycke Poincten eñ Articulen van de... Staten van Zeelant, Gearresteert... op den 13. Novembris 1663. Op d'extraordinaire besendinge... wegens d'Heeren Staten van Hollandt *enz.*, aen d'Heeren Staten van Zeelant... gedaen: Wegens verscheyde saecken ende differentien, tusschen beyde Provintien 't sedert eenigen tijt herwaerts voor-gevallen. Ter Goes, PIETER BOUDEWIJNS, 1663. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

Dit is hetzelfde stuk als de *Resolutie*, voorkomende in het voorgaande nommer.

1848. Den Ver-resenen Barnevelt, Betabbert met alle sijne Politycke Maximen. Zirckzee Voor Pieter de Schryver. In 't jaer ons Heeren, 1663. kl. 4°. 46 blz.

Vgl. het volgende nommer, N°. 1853 en 1861.

1849. Herstelden Barneveldt, Ofte t' Samenspraeck Tusschen een Hollander, Seeu ende Vries. Tot Refutatie vanden »Verresen Barnevelt" *enz.* Leyden, SYMON CORNELISZ VANDER STEYGER, op de Bree-straet, 1663. kl. 4°. 39 blz.

Tegenschrift ook van N°. 1840.

1850. Gulden legende Van den Nieuwen St. Jan *enz.* Tot klaer bericht gestelt voor den »nieuwen geresene Barnevelt," insonderheyt voor den slechten Mennist, en devote Catholijck... Gedruckt Anno 1663. Zond. plaats. kl. 4°. 31 blz.

Herdruk van nommer 760—762. — Deze druk onderscheidt zich van den volgenden o. a. door de weglating van het woord *het* aan 't begin van blz. 31, die in dezen druk het cijfer 27 heeft.

1851. Gulden legende *enz.* (*als het voorgaande*)... Gedruckt Anno 1663. kl. 4°. 31 blz.

1852. (WESTERBAEN, J.) Krancken-troost Voor Israel In Holland. Met een ernstige aenspraek Aen de... Staeten van Holland en West-Vriesland. (*rijm.*) Gedruckt buyten Geneven, in 't Jaer 1663. kl. 4°. 24 blz.

Vgl. nommer 1858, 1859, 1861.

1853. Den Schotschen Duyvel, Betabbert In den »Verresenen Barnevelt", den »Gulden legende van den Nieuwen Sint Jan", den »Bedunckelicken brief", zijn »Vervolgh" en sulcke

Brant-schriften meer, met alle sijne Jesuitsche maximen Van 't Presbyterisch Convenant, En 't Utrechtsch Presbytery. Uyt De gemeene Lessen en Legenden Van GISBERTUS VOETIUS, Aerts-muyt-meester. Utrecht, JAN NEEF, in de Peperstraet, 1663. kl. 4°. 72 blz.

Vgl. nommer 1840, 1848, 1850 en 1851.

1854. Hollandse Vrijheid Verdadigt tegen de Usurpatie der Stadhouders Zijnde een verhaal van de schendige Handelingen der zelver, tegen de beste en vroomste Voorstanders der geseide Vrijheid, In een 't zamenspraak van drie Personen, varende van Leiden op Haarlem. Door H. van V. Het eerste deel. Gedrukt voor Loevestein, by Lieven van Vrijheid. 1663. kl. 4°. 64 blz.

1855. Vervolgh 't Samen-spraeck, Tusschen een Rotterdammer En een Geldersman, Over d'Hollantsche gepretendeerde vryheyt. Verdedicht door H. V. V. Tweede deel...'s Hertogenbosch, Inde stadt Wesel, voor Hardebol ondanck. 1663. kl. 4°. 48 blz.

Vgl. nommer 1861.

1856. (MYST, J. UYTENHAGEN DE,) De Gulde Legenden Van de stadthouders in Hollandt ende West-Vrieslandt. Dat is, Eenige noodige Uytbreydingen van de Toetsen over de 40. Stellingen van der selver Stadthouderlijcke Regeeringh. Amsterd., Franciscus Legendum, 1663. kl. 8°.

Ook met gegraveerden titel.

1857. Den Herstelden Prins Tot Stadt-houder ende Capiteyn-Generaal vande Vereenighde Nederlanden... tegens de boekjens onlangs uyt gegeven met den naem van » Interest van Hollandt," ende » Stadt-houderlijcke Regeringe in Hollandt," &c... Amst., J. C. VAN DER GRACHT, 1663. — Verdediging Van de oude Hollantsche Regeringh, Onder een Stadthouder en Kapiteyn Generael; Waer in de Daden en Diensten van de... Princen van Orangien... klaerlijck werden vertoont... Amst., JOHANNES VAN SOMEREN, 1672. — 1 bd. kl. 8°.

Het eerste is opgedragen aan WILLEM III, door den schrijver, die zich teekent met de initialen D. C. — Vgl. nommer 1830.

1664.

1858. Kaats-bal, Weer-om Gekaatst, an de Kranke, Kranketrrooster, voor Israel: Of Ockenburgse baan-boef Op sijn Op-roerig, Laster, en Logen-schrift, tegen de ware Gerefor-

meerde Kerck, en des selfs Leere, Leeraars, en Voorstanders; in Hollandt. (*rijm.*) Gedruckt buyten 's Gravenhage, op Okkenburg, voor den Kranke Kranken-trooster. Anno 1664. kl. 4°. 16 blz.

Vgl. nommer 1852.

1859. Paraenesis Ofte Ernstighe aenspraeck, Aen den autheur, van het laster- en logen-rijm, met den tytel van »Wederroepinge tegen 't Advijs van JOHAN BOOT, J. C. Aengaende de sententie van JOHAN VAN OLDENBARNEVELT." Dienende mede tot wederlegginghe van het godloos Pasquil, met den tytel van »Kaets-bal &c." (*rijm.*) Amst., JAN BARENTSZ KEYSER, op de Roose-Gracht inde ghekroonde Druck Pers, 1664. kl. 4°. Met het titelbl. 15 ongen. blz.

1860. J. U. Olden-Barneveldts Biechte, Ofte: Klare ende openhertige Bekentenis, Van sijn Opkomste, leven ende bedrijf, specialijck omtrent ende sedert het maecken vanden Treves tot zijne apprehensie toe. Door den selven I. V. OLDENBARNEVELT. In sijn Gevanckenisse by een gestelt, ende nu door een Lief-hebber der waerheyt in 't licht gebracht. Amst., Ghedruckt by Cornelis Claesz Sie toe, op den Nieuwen Dijck inde Gerechtigheyt, 1664. kl. 4°. 31 blz.

De voorrede van den uitgever is onderteekend I. v. L. — Vgl. het volgende nommer.

1861. De Souverainiteyt Van Holland ende West-Vriesland... vertoont In een 't Samen-spraeck Tusschen een Gereformeerden Hollander en Zeeuw. Tot Refutatie van den »verresen Barnevelt"; »bedunckelijcken brief"; »'t Samen-spraeck tusschen een Rotterdammer en Geldersman", »Kaats-bal" en andere onlangs uytgegevene Laster-schriften, belangende een Formulier van 't bidden &c. Eerste deel. Door Vrederyck Waermont. Middelburg, Antoni de Verde, 1664. kl. 4°. (VIII) en 35 blz.

Tegenschrift van de op den titel genoemde geschriften, alsmede van het voorgaande nommer.

1862. Naerder Instantie Ende verklaringe vande... Staten van Zeelandt, Onlancx inde Vergaderinge vande... Staten van Hollant geopent: Ontrent onderlinge differentien, onder andere, wegens den Impost op 't Zout, de belastinge op den Friesschen Turff, Af-schaffinge van 't Nieuwe Gebede-Formulier, Ende 't vast-stellen van den Heer OCKERSEN, als Admiraliteyt *enz.* Weesep, PIETER PIETERSEN, 1664. kl. 4°. 14 blz.

Vgl. bij dit en het volg. nommer de nommers 1829, 1838—1847.

1863. Versoeck-brief van de... Staten van Gelderlandt Aende... Staten vande andere Provintien... uytgesondert Hollandt, op datmen ter handt neme de dingen noodigh, en gequireert tot het af-schaften van 't Nieuw Gebede-formulier, by d' Heeren Staten van Hollandt opgerecht, &c. 's Gravenh. In de Pooten voor CORNELIS VANDER VLOOT, aldernaest het Vliegende Hert gae voort, 1664. 4°. plano.

1864. Deductie Tot bewijs en assertie, Dat de brieven van repressalien, van wegen den Heer Prince WILLEM van Oranje Van dezen Staat verzocht, als noch geenzins konnen, nochte behooren te werden verleend, Met refutatie van 'tgeno tot adstructie van het zelve versoek... is voortgebracht. 's Gravenh., Voor de Liefhebbers van Vrede, 1664. kl. 4°. 32 blz.

1865. Deductie Waer uyt... getoont ende bewesen wordt, Datter geen Recht van Devolutie Is, in het Hertoghdom van Brabandt, noch oock in de andere Provincien van Nederlandt, ten regarde van de Prinsen der selfde, gelijck eenige getracht hebben te bewijsen ende staende te houden. Zond. plaats, jaar of naam van drukker. kl. 4°. 15 blz.

1866. Redenen Waeromme de... Staten van Hollandt *enz.* Oordeelen, datmen bevoecht is, en behoort de Volckeren van den Bisschop van Munster, met de macht vant Lant uyt de Deylerschans te doen deslogeren. Alckmaer, voor Joost Verlaet, inde getrouwe waerschouwing, aldernaest den besten raedt, 1664. kl. 4°. 8 blz.

1867. Pertinent, en Waerachtigh Journael Vanden Heyrtocht der... Staten Generael... Onder het beleydt van WILLEM FREDERICK, Furst tot Nassau... Stadthouder... van Vrieslandt, en Stadt en Landen, &c.... om de Krijgsvolckeren van den Furst, ende Bisschop van Munster, uyt de ingenomen Dylerschans te doen deslogeren, en hoe al 't selvige... uytgewerckt, en geexecuteert is. Gedruct... 1664. Zond. plaats. kl. 4°. 59 blz.

Opgedragen door den schrijver G. L. D. M. aan Prins WILLEM FREDERIK.

1868. Brief van de... Staten Generael... den 10. Junij 1664. Aen Zijn Roomsche Keyserlycke Majesteyt Raeckende het innemen van Dyler-schans. Zond. plaats, jaar of naam van drukker. kl. 4°. 19 blz.

1869. Articulen En Conditien. Op welcke de Kooplieden en Ne-

gotianten de Koningh van Vranckrijck... versoght hebben om sijn Majesteyts Declaratie en toestemminge te hebben, aengaende 't oprechten van een Oost-Indische Compagnie in Vranckrijck. Gedruckt nae de Copye van Parijs, 1664. kl. 4°. 12 blz.

1870. Antwoort Van de... Staten Generael (*in d.* 4 *Junij* 1664) Aende Heer DOWNING... Gegeven op het Subject, of rakende het verstant van de woorden: »Litem imceptam Prosequi Poterunt," Influerende in het 15[de] Articul van het Tractaet... in den jare 1662. gemaeckt. Noch het rapport van... Haer Ho: Mo: Gedeputeerdens, Wegen de gelegentheydt van de Saeck en Questie, aen de zijde van Engelant gemoveert, aengaende de twee schepen, de »Bonne Esperance" en »Henry Bon Adventure," Neffens de Acten, Stucken en Munimenten, daer toe specterende. En eyndelijck een Verhael van de Questie... wegen sekere twee schepen, de »Hoopwel" en »Luypaerd" genaemt, die voorgegeven worden dat door de schepen van de Nederlantsche Oost-Indise Compagnie souden zijn gehouden uyt Porca... Amst., JACOB VENCKEL, in d' Oude Lelystraet, inde Historyschrijver, 1664. kl. 4°. 72 blz.

1871. Antwoort van de... Staten Generael... Aen de Heer DOWNING *enz.* (*behalve eenig verschil in de spelling als het voorgaande*). Middelburgh, Jaques Fierens, in de Gist-straet in de Globe, 1666. kl. 4°. (II) en 97 blz.

1872. Wijtloopige Deductie van de... Staten Generael... in dato den 17. Junii 1664. Raeckende De pretensien van de Engelsche, ende voornaementlijck de schepen de »Bonne Esperance" ende »Henry Bonadventure." Rott., CORNELIS DE LA TOUR, op 't Steyger, 1662 (1664). kl. 4°. 24 blz.

1873. Memorie Van de Bewint-Hebberen der West-Indische Compagnie ter Kamer van Amsteldam, Geschreven ende overgelevert in 's Gravenhage den 21 Julii 1664, Aen de... Staten Generael... Neffens een be-eedigde verklaring van A. C. VERTHOLEN Schipper op het Schip »de Eendracht," gedaen voor de Commissarissen van den Edelen Hove van Hollant... Om gesonden te worden aen alle de Geunieerde Provincien. Amst., PIETER GEELGEEST, 1664. kl. 4°. 8 blz.

1874. Antwoordt van de... Staten Generael... Gegeven den 15 Augusti 1664, Op Twee distincte Memorien, ende pretensien van de Heer APPELBOOM, Resident van den Koninck

van Sweden, De eene overgelevert... op den 19 Juny, de andere op den 27 dito... 1664. Utrecht, PIETER DIRCKSZ., 1664. kl. 4°. 12 blz.

1875. Antwoort Vande... Staten Generael... aen den Heer DOWNING... In dato den 15. September 1664. Middelburg, JAN VAN GOETHEM, inde korte Gist-straet, inde Boeckbinder, 1664. kl. 4°. 11 blz.

1876. Brief Uan JOHAN VALCKENBURGH, Directeur Generael van wegen de geoctroyeerde West-Indische Compagnie der Uereenighde Nederlanden op de Custe van Guinea, geschreven aende... Staten Generael (*in d.* 4 *Oct.* 1664)... 's Gravenh., HILLEBRANDT VAN WOUW, 1664. breed fol. plano.
Vgl. nommer 1909 en 1910.

1877. Verklaringe Van... de... Staten Generael (*in d.* 9 *Oct.* 1664). Op de Declaratie Van Syne Majesteyt van Groot Bretagne, Nopende De tegenwoordige verschillen, &c. Tot Vytrecht, JEREMIAS DE BOL, op de Ganse-Marct, 1664. kl. 4°. 23 blz.

1878. Verklaringe... Op de Declaratie Van Sijne Majesteyt van Groot Brittannien, Nopende De tegenwoordige verschillen. T'Uytrecht, *bij denz., 'tzelfde jaar.* kl. 4°. 15 blz.

1879. Deductie Ingestelt tot onderrichtinge van den Koningh van Groot Britannien Op verscheyden Poincten vervat in seeckere Antwoorde van wegen Syne Majesteyt gegeven aen den Ambassadeur van de... Staten Generael... In 's Gravenhage, In de Maent November 1664. kl. 4°. Met het titelbl. 44 ongen. blz.

1880. Deductie *enz.* (*als het voorgaande*). In s'Graven-hage. In de Maendt *enz.* kl. 4°. Met het titelbl. 42 ongen. blz.
De titel van dezen druk beslaat 14 regels, die van den voorgaanden 15.

1881. Wederlegginge (*in d.* 31 *Oct.* 1664) van 't gesustineerde van den Coningh van Groot Brittannien, Dat d'Heeren Staten Generael souden gecontravenieert hebben het Tractaet, door 't afsenden van Schepen naer Guinea, Ende de last aenden Commandant over de selve gegeven (*Holl. en Fransch.*) In 's Gravenhage inde Maent November 1664. kl. 4°. Met het titelbl. 12 ongen. blz.

1882. Nieuwe Prognosticatie Over de Sterre mette Staert, Gesien Binnen Middelburgh den 15 Decembris 1664. voor d'eerste reyse, en den 18 dito voor de tweede reyse. By-

een-gestelt Door een Lief-hebber. Middelburgh, GELEYN SYMONS, 1664. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

1883. Substance De ce que le Sieur CONRADE BEUNINGEN Envoyé des... Estats Generaux... au Roy tres-chrestien, a representé à sa Majesté dans l'audience qu'il a eu le 28.de Decembre 1664. Middelbvrgh, Pierre la Loy, 1665. kl. 4°. 15 blz.

1884. Memorie Vande Heere GORGE (*sic*) DOWNING... Over gegeven aen de... Staten Generael Der Vereenichde Nederlanden, Den 30. December 1664. Zond. plaats of naam v. drukker. kl. 4°. 11 blz.

Vgl. nommer 1901—1906.

1885. Memorie van de Heere *enz.* Overgegeven *enz.* Der Vereenighde Nederlanden *enz.* (*als het voorgaande*). kl. 4°. 11 blz.

1886. Aenspraeck aen CAROLUS de II, Koninck van Groot Brittange, Van een van sijn getrouste Vrienden, over den Oorlogh met de Hollanders. Afraedende de selve, met aenwysinge van gevolgh van swaerigheden uyt de selve. Haerlem, PAULUS CLARET, 1664. kl. 4°. 12 blz.

1887. Troef Grooten Troef, Tusschen Engelandt en Hollandt Gespeelt in de tegenwoordigheyt van Een Fransman, Een Spanjaert, Een Portugees, Een Sweedt, Ende een Deen. Gedruckt... 1664. Zond. plaats. kl. 4°. 15 blz.

1888. Vervolgh-Troef Grooten troef Tusschen Engelandt en Hollandt, Gespeelt *enz.* (*Als het voorgaande*). Waer by ten lesten noch een Courlander komt. Gedruckt... 1664. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 16 ongen. blz.

1889. Den Gereformeerden Troef, Herstelt in een goet Kaertspel, Tusschen een Zeelander, Hollander en Engelsman gespeelt, alwaer een Spangiaert en Portugees op de breucke sitten: en op het krackeel van den Engelsman soo komt daer een Fransman met een Schotsman by: welcken Fransman het Spel in handen gestelt wert, en verwacht uytspraeck. By een gestelt door een Liefhebber der welstant. V. R. A. Middelburgh, gedruckt onder de Persse. In 't jaer 1664. kl. 4°. Met het titelbl. 16 ongen. blz.

1890. Copye Van een Brief, Geschreven naer Middelburgh uyt Leyden, &c. Mitsgaders 't kort verhael van de Vredehandelinge, Gedaen tot Thurin tusschen den Hertogh van Savoye, en de Gereformeerde van de Valeyen van Piemont, in 't Jaer 1664. Overgestelt door Monsr. LEGER, tegenwoordigh beroepen Predikant binnen Leyden, uyt het Ita-

liaans in 't Fransch, ende van de Fransche tale in de Nederlantsche, door D. J. A. Middelburgh, JOHAN MISSON, aen 't Hof, 1664. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

1665.

1891. Den Engelsen Donder-Slagh, Waer mede sy voor desen, en nu wederom de ver-eenighe Provintien, ten onrechte bekladden, en hare Gemeenten op-hitsen, tegens onsen Staet. Met de Antwoorde en verantwoordinge daer tegens. Mits gaders De Brieven van Represalie by den Koninck van Engelant gegeven aen syne Onderdanen, op den 21. December 1664, in 't Hoff tot Witthal... Nae de Copie Gedruckt tot Londen 1665. kl. 4°. Met het titelbl. 19 ongen. blz.

1892. Den Engelsen Blixem, Welck is de Zee, waer door Engelant den onrechtveerdigen Oorlooch desen Staet soeckt aen te doen, en haer Meester van 't Canael en de Naeuwe Zee te maecken. Met bondige bewijsen van alle oude Charters en Verbonden, eertijts met de Engelsen, om dier oorsaecke van Koningen *enz.* daer tegen gemaeckt. Mitsgaders Naerder Openbaringe vander Engelsen Handel ende wandel... Gedruckt in 't Jaer ons Heeren 1665. kl. 4°. Met h. titelbl. 20 ongen. blz.

De titel telt 14 regels. — Aan dit exemplaar ontbreken de blz. 3—6.

1893. Den Engelsen Blixem... den onrechtveerdighen Oorlogh *enz.* Gedruckt in 't Jaer 1665. kl. 4°. Met het titelbl. 20 ongen. blz.

De titel beslaat 15 regels.

1894. Journael, Gehouden op de Reyse naer Guinea, Onder het beleyt van de Heer DE RUYTER, 't Sedert het vertreck van Cadix, den 5. October 1664. tot den 6 Aug. 1665. Zond. plaats, jaar of naam van drukker. kl. 4°. 8 blz.

Dit *Journael* is onderteekend J. V. en gedateerd: *In 's Lants Schip 't Geloof, ten Ancker leggende op de Eems voor Delf-Ziel... den 7 Auguste* 1675 (sic).

1895. Journael, Ofte Dagh-Register, Over de Reyse, Gedaen door de Heer Luytenant Admirael M. A. DE RUYTER. In de West-Indies. Door A. F. Amst., SAMUËL IMBRECHTS, in de Raemsteeg, in de Hoop, 1665. kl. 4°. M. h. titelbl. 8 ongen. blz.

Dit *Journael* is ondertcekend: JAN VAN EYNDHOVEN. — De laatste blz. bevat onderaan eene lijst der veroverde schepen.

1896. Journael, Gehouden op 's Lants Schip »de Spiegel," Van

't gene gepasseert en verricht is op de Vloot van... de... Staten Generael... soo in de Middellantsche Zee, als op de Custen van Africa en America. Onder 't Beleyt van den... Heer MICHIEL DE RUYTER, als Admirael, en de Heer JAN CORNELIS VAN MEPPELEN, als Vice-Admirael In den Jare 1664 en 1665. Amst., PIETER LA BURGH, in de Niesel, in 't fijn Tafelboeck, 1665. kl. 4°. (II), 77 en (III) blz.

De laatste (III) bladzijden bevatten eene breede lijst der veroverde schepen.

1897. PRINS, JEURIAN. Journael, Ofte Dag-Register, Van de reyse, die gedaen is door 's Landts vloot, onder den... Admirael MICHIEL A. DE RUYTER: Bevattende Al 't gunt is voorgevallen inde Middelandtse zee, Cabo Verde, de Kust van Guinea, Caribise Eylanden en Terra Nova; tot hare wederkomst in 't Vaderlandt... Amst., SAMUEL IMBRECHTS, in de Raem-steeg byde Appel-markt, in de Hoop, 1666. 4°. Met plaat.

Met eene opdragt van IMBRECHTS aan N. WITSEN, „Der beyden Rechten Doctor."

1898. Naerder Vertoogh Bij Den Heer COENRAED BEUNINGEN... Aen Mr. DE LYONNE den 16 January 1665. overgelevert om sijne Majesteyt voor te dragen. (*Volgt de titel in 't Fransch*. Memoire *etc.*) (*Fransch en Holl.*) Zond. plaats, jaar of naam van drukker. kl. 4°. 16 blz.

1899. Extract Uyt 't Register van de Resolutien van de... Staten Generael... Den 27. Januarii 1665. Na copye. In 's Gravenh., By HILLEBRANDT VAN WOW (*sic*) 1665. kl. 4°. 7 blz.

Inhoud: 1°. Bepalingen betreffende de belooningen wegens het veroveren van Engelsche schepen, het afhalen van vlaggen enz. 2°. Publicatie van den 17den Januarij 1665, reserverende den ingezetenen, wier schepen door de Engelschen aangehouden en verkocht zijn, het regt van vindicatie. — Vgl. N°. 1907.

1900. Memoire du Seigneur CONRAD DE BEUNINGEN... Présenté Le 1. de Fevrier 1665 (*Volgt de Holl. titel:* Vertoogh *enz.*) (*Fransch en Holl.*) Zond. plaats, jaar of naam v. drukker. kl. 4°. 11 blz.

1901. Sommiere Aenteyckeninge ende Deductie (*in d.* 9 *Febr.* 1665) Ingestelt By de Gedeputeerden van de... Staten Generael... Op de lest ingediende Memorie van den Heere GEORGE DOWNING... In 's Gravenhage, In de maent Februarii, Anno cIↄIↄcLXV. kl. 4°. 29 en (III) blz.

Vgl. N°. 1884 en 1885.

1902. Sommiere Aenteyckeninge... Op de lest-ingediende Memorie vanden Heere ... Extraordinaris Envoyé vanden Coningh van Groot Brittannien. In 's Gravenhage, In de Maent Februarij 1665. kl. 4°. 38 en (IV) blz.

1903. Sommiere Aenteyckeninge *enz.* Extraordinaris Envoye van den Koningh *enz. Andere druk.* kl. 4°. 38 en (IV) blz.

1904. Remarques succinctes et Deduction faites Par les Deputés des ... Estats Generaux (*d. La Haye* 6 *Fevr.* 1665)... sur le dernier memoire du Sieur GEORGE DOUNING... La Haye Au Mois de Feurier, 1665. kl. 4°. 37 en III blz.

Fransche vertaling van het geschrift, vermeld onder de 3 voorg. nommers.

1905. Verdere Aenteyckeninge of Duplyque, Op seeckere Replyque Vanden Heer... DOWNING... jegens de Remarques vande Gedeputeerden vande... Staten Generael... Ingestelt op des selfs ingediende Memorie vanden 30 December 1664. Na de copy, in 's Gravenh., By HILLEBRANDT VAN WOUW, 1666. kl. 4°. 162 en IV blz.

1906. Verdere Aenteyckeninge *enz.* Na de Copie Van HELLEBRANDT VAN WOUW *enz.* Middelburgh, JAQUES FIERENS... 1666. kl. 4°. (VIII) en 176 blz.

1907. Publicatie *van* De Staten Generael (*in d.* 10 *Maart* 1665)... rakende 't employ ende versterckinge van 's Lants Vloote eerstdaeghs in Zee te brengen, ende 't gunt tot goet beleyt over de selve, mitsgaders tot encouragement van de Officieren, Soldaten ende Matrosen van dien, als mede tot aenmoediginge van de goede Ingesetenen ende Patriotten van den Lande sal konnen strecken, etc. Na de copie, In 's Gravenh., H. VAN WOUW, 1665. Met Privilegie. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

1908. Arrest du Roy de France (*d.* 30 *Mars* 1665) Sur les Navires de Hollande. (*Volgt de Holl. titel:* Arrest *enz.*) (*Fransch en Holl.*). Zond. plaats, jaar of naam van drukker. kl. 4°. 8 blz.

1909. Resolutie vande... Staten van Hollandt *enz.* (*in d.* 2 *Mei* 1665); Item, een Missive van... de... Staten Generael (*in d.* 23 *April* 1665)... Mitsgaders een Missive vanden Directeur Generael JOHAN VAN VALCKENBURGH, aen *de*... Staten Generael: Als mede een Extract uytte Missive by den voornoemden Directeur gheschreven aende Bewinthebberen vande West-Indische Compagnie (*beide in d.* 4 *Oct.*

1664), alle noopende de proceduren der Engelschen in Guinea. (*Holl. en Fransch.*) 's Gravenh., Erfgenamen van H. JACOBSSZ VAN WOUW, 1665. Met Privilegie. kl. 4°. Met het titelbl. 16 ongen. blz.

Vgl. N°. 1876.

1910. Resolution of... the States of Holland &c. In the Hague, By the Heires of H. JACOB VAN WOUW, 1665. kl. 4°. Met het titelbl. 10 ongen. blz.

Vertaling in het Engelsch van de stukken, voorkomende in het voorgaande nommer.

1911. Propositie van... GODERT VAN REEDE TOT AMERONGEN, Extraordinaer Minister vande Hooghmog. S.S... Aen den Denemarckschen Koninck Om Secours tegen den Koninck van Groot-Brittangien. Gedruckt 1665. voor THEUNIS THEUNISSEN tot Weesp. kl. 4°. 6 blz.

1912. Nadere Ordre, Uande... Staten Generael... tot observantie van goede discipline in 's Landts Vloote (*in d.* 27 *Julij* 1665). 's Gravenh., H. VAN WOUW, 1665. Met Privilegie. kl. 4°. Met het titelbl. 16 ongen. blz.

1913. Pertinent ende Autenticq Verhael, Van al 't geene ghepasseert is, in, ende ontrent 's Landts vloote, 't sedert den Zee-slagh op den 13. Junij 1665. tot den dagh vant wederom uytloopen desselfs op den 13. Augusti 1665... de reparatie, Reglementen, ordres, vermeerderinghe van Monture, Sententien, executien, eeden, en al 'tgeene dat tot het wederom Zee-kiesen toe, int generael, ende particulier, by d'Heeren Staten Grnerael (*sic*) ende hare Gedeputeerde... gedaen is, seer curieuselijck byeen vergadert. Gedruckt... 1665. Zond. plaats. kl. 4°. 54 blz.

Deze druk heeft Duitsche letters.

1914. Pertinent ende Autenticq Verhael *enz.* Gedruckt... 1665. Zond. plaats. kl. 4°. 36 blz.

Hetzelfde geschrift als het voorg., doch andere druk, met Rom. letter.

1915. Zee-Journael, ofte Autentijcq Verhael, Uyt d'annotatien vande Volmachtighde inde Vloot ... en andere Schriften, aengaende al het gepasseerde, 't zedert 't vertreck vande Vloot uyt Spanjaerts-Gat naer de Noort, tot het wederkeeren voor Goeree, met alle voorvallen in zee, ontmoetingen, gevecht in Noorwegen, tempeesten, en wat in 't generael, ende wat in 't particulier voorgevallen, en geschiet is van den 13. Juny tot den 6 Octob. 1665. Amst.

Jacobus Venckel, in Allemans Naerdruck, 1665. kl. 4°. (II) en 69 blz.

Van denzelfden schrijver en denzelfden druk als van N°. 1913.

1916. Zee-Journael, Ofte autentijck Verhael *enz.* Gedruckt... 1665. Zond. plaats. kl. 4°. 35 blz.

De druk is dezelfde als die van N°. 1914.

1917. Hollantse Ontsteltenis, Ofte t'Samen-Spraeck, Tusschen een Noordt-Hollander, Zuydt-Hollander, Ende een Amsterdammer. Over de ongeluckige rescontre van de Hollantsche Oorloghs-Vloot, tegens de Engelsche, in de Noordtzee voorgevallen, op... den 13 en 14 Juny 1665... Hoorn, JAN VERHOOGH, 1665. kl. 4°. 16 blz.

1918. Dampraatjen, over de laatste Zee-Slag, Voorgevallen op den 13 en 14 Jun. 1665... gehouden door... Een Koopman, een Matroos, en een Boer... 1665. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

1919. Sententien Gewesen by den E. Manhaftigen Kryghs-raedt, (*in d.* 18 *Julij* 1665), aen de wandebvoorige scheeps-capiteynen ende officieren. 's Gravenh., ZIRAGH GOUT, aen het Hof. 4°. 20 blz.

1920. Copye Van een Missive Aen een goet Vrient geschreven, tot onderrichtinge van het gene gedurende de laetste expeditie ter Zee van Consideratie is voorgevallen, ende hebbende tot bylagen verscheyde Authentycque Resolutien ende Missiven, streckende tot wederlegginge van de abusive impressie, die... daer ontrent schijnt te wesen opgevat. Midtsgaders noch copye van een Missive, behelsende een pertinente descriptie van de Zeegaten ontrent het Nieuwe Diep ende Texel gelegen, met aenwijsinge dat de schepen van die Ree met 28 onderscheyde streken van het Compas in Zee konnen steecken, &c. Tot Delft, 1666. kl. 4°. Met het titelbl. 72 ongen. blz.

Deze *Missive* is gedagteekend 30 Dec. 1665.

1921. Antwoorde van den Koninck van Groot Bretaignen (*in d.* 19 *Aug.* 1665)... door Milord ARLINGHTON, aen de Fransche Heeren Ambassadeurs, Mediateurs, ter saecke vant accomodement, ende vrede te maecken tusschen Engelant, ende de Vereenighde Nederlanden. (*Volgt de titel in 't Fransch:* La responce *etc.*) (*Holl. en Fransch.*) Haerlem, PIETER VERSCHUER, 1665. kl. 4°. M. het titelbl. 7 ongen. blz.

1922. Memorien Door den Heer Ambassadeur van Spangnien

Aen...de...Staten Generael, Overgegeven, den 27. Augusti ende den 9. Septemb. 1665. Rakende de Geruchten diemen uytstroyt aengaende den Oorlogh, die daer gedreyght wordt Door den Bisschop van Munster (*Volgt de titel in 't Fransch:* Memoires *etc.*) (*Holl. en Fransch.*) Znd. plaats, jaar of naam v. drukker. kl. 4°. 19 blz.

1923. Copye ofte Brief van den Bisschop van Munster Aen de... Staten Generael...den 14 September, 1665. Uyt het Hoogduytsch overgeset. Zonder plaats, jaar of naam v. drukker. kl. 4°. 8 blz.

1924. Copye-Brief *enz.* (*als het voorgaande*). kl. 4°. 8 blz.
De titel beslaat in dezen druk 11 regels.

1925. Copye-Brief *enz.* (*als het voorgaande*). kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.
De titel telt hier 10 regels.

1926. Voor-Biechte Van den Bisschop van Munster, Dat is, Een t' samen-spraeck tusschen BARENT VAN GALEN, Een Biecht-Vaer, en Een Swollenaer. Gedruckt tot Warendorp, sonder consent van sijn Heyligheydt, 1665. kl. 4°. M. het titelbl. 8 ongen. blz.

1927. Copie, Van die Informatien, Confessien ende Sententien van die twee Verraders ende Conspirateurs tegens de steden Arnhem ende Doesburgh...ondernomen. Die eene genaemt JAN MULLER...Ende die andere geheeten in de wandelinghe HENRICK IN DE KELDER...In desen loopende Jaere 1665. voorgevallen. Arnhem, JACOB VAN BIESEN. 1665. Met consent *enz.* kl. 4°. Met het titelbl. 16 ongen. blz.

1928. Celsorum et Praepotentium Federati Belgii ordinum ad S. Caes. Majestatem Epistola (*d.* 10 *Junii* 1665). Hag. Com. H. A. WOUW, 1665. kl. 4°. 35 blz.
De bladzijden 23—35 bevatten met afzonderlijk titelblad een' Latijnschen brief van de Staten Generaal aan den Bisschop van Munster, in d. 29 Sept. 1675

1929. MEES, DANIEL. Danck-Praedicatie, Gehouden Wt Jipsinge-Huysen, Den 1. October 1665. Nae dat de Troupen van dese Staet, den 26. September te vooren, de vyandt aldaer verslaegen, gevangen, ende uyt het Landt verdreeven hadden. Door...Dienaer Jesu Christi in sijn Gemeynte tot Slochteren, voor die tijdt Veldtprediker aldaer. Gedruckt voor den Autheur. Anno 1678. (VIII) en 12 blz. M. een plaatje op den titel.
De opdragt *Aen de Heer van Slochteren* is gedagt. 23 Febr. 1678.

1930. Rapport Van de Heeren haer Ho: Mo: Gedeputeerden, De laetste Expeditie te Velde hebbende by gewoont (*in d.* 13 *Jan.* 1666): Midtsgaders Extract Uyt het Register der Revolutien van de... Staten Generael (*in d.* 2 *Dec.* 1665)... Tot Delft gedruckt in 't jaer 1666. kl. 4°. M. het titelbl. 19 ongen. blz.

1931. Brief Van den Heere Coenraet van Beuningen... Aen de... Staten Generael... Gheschreven uyt Paris den 2. Octob. 1665. Znd. plaats, jaar of naam v. drukker. kl. 4°. 4 blz.

1932. Poincten, Dienende tot beter bestant ende observantie van goede oeconomie van, ende in 's Landts Uloote, by de... Staten Generael gearresteert den 31 December 1665. 's Gravenh., H. VAN WOUW, 1666. Met Privilegie. kl. 4°. M. het titelbl. 8 ongen. blz.

1933. Het tweede deel der Hollandse Oprechtigheid, tegen der Engelse redenloose onrechtveerdigheid, Bewezen en verhandeld in een t'zamenspraak. Tusschen Een Amsterdammer. En Hagenaar, en Een Zeeuw. Waar in ook vertoond is der Engelscher Trouweloosheid, Moorderijen en schrikkelijke Tijrannien in Guinea. Amst., JAN VAN DALEN, drukker van de Verdediging des Konings. 1665. kl. 4°. VIII en 32 blz.

De dedicatie van den uitgever aan den Ambassadeur DOWNING is onderteekend: H. V. V. en gedagteekend: Amst. 4 Mei 1665.

1934. Eerspooren van Staat, of Helden Wekker. Bestaende In twaelf Sonnetten voor 't Vaderlandt Mitsgaders Dry tot een Toe-gift aen de Engelsche Regeeringe. Door Een opregt beminner onses lieven vaderlants. Anno 1665. Gedrukt... 1665. Zonder plaats. kl. 4°. M. het titelbl. 8 ongen. blz.

De dichter onderteekent zich met de initialen J. W. P. D.

1935. (UDEMANS, C.) Schrickelicke vertooninge van den Staetsuchtigen Duyvel, Die van den beginne der Wereldt sich selven aen alle soorten van Menschen inwendigh heeft verthoont, maer nu voornementlick aen Koningen en Vorsten, die met haer acht of thienen de heele Werelt in roeren stellen *enz.* (*rijm.*) 's Gravenh., JASPER DE BOT. 1665. kl. 4°. M. het titelbl. 24 ongen. blz.

1936. Advys Van een goedt Patriot Aen mijn Heeren de Generale Staten... (*Volgt de titel in 't Fransch.* Advis *etc.*)

(*Fransch en Holl.*) Znd. plaats, jaar of naam v. drukker. kl. 4°. 23 blz

1937. Syllogismus Orbis Terrarum Practicus. Dat is een Practyc-sluit-rede der Wereld...Uit het Latijn overgezet. Gedrukt in Gooi-land, voor d'Erfgenamen der Waarheit. kl. 4°. M. het titelbl. 8 ongen. blz.

1666.

1938. Den onvervalschten Hollandtschen waer-segger, dat is een oprechte Almanach ofte Uoor-segginghe voor 't jaer ons Heeren 1666. Eertijdts ghepractiseert door den Hooghgheleerden D. IOHANNES CALVINVS, Professor, Mathematicus der Stadt Geneve. Tot Geneve, By de Weduwe ende Erfgenamen van Mr. Jan Calvyn, in de Dool-wegh-straet, teghen over den Dwael-gheest, alder-naest het Mis-verstant, In den nieuwen vervalschten Bybel. Met Disgratie en Sacrilegie der Ghedubiteerde. kl. 4°. 23 blz.

1939. Tractaet Van Elucidatie, redres ende alteratie, van het voorige tractaet van den $\frac{3}{13}$ Februarij 1647. den 11den Februarij 1666. tusschen den Coninck van Denemarcken. Noorwegen, ter eenre; ende den Staet der Vereenighde Nederlanden ter andere zyde...gesslooten, naer het welcke de Thollen van Hout-lasten in Noorwegen geheven sullen werden, tot op den $\frac{11}{21}$ Augusti des Jaers 1685. 's Gravenh., H. VAN WOUW, 1666. Met Privilegie. kl. 4°. M. het titelbl. 16 ongen. blz.
Met de Procuratiën en Ratificatiën.

1940. Tractaet Van Alliantie defensive, Tusschen...den... Kevrfvrst van Brandenbvrgh...en de...Staten Generael (*in d.* 16 *Februarij* 1666)...Naer de Copye te Cleef, voor JAN KUCK, 1666. kl. 4°. 16 blz.

1941. Tractatus Pacis, 18 Aprilis Anni 1666, initae et conclusae inter...Dominos Ordinis Generales Foederatarum Belgii Provinciarum...et Dominum Episcopum Monasteriensem... Hag.-Com., H. à WOUW, 1666. Cum Privilegio. kl. 4°. M. het titelbl. 15 ongen. blz.
Met de Procuratiën en Ratificatiën.

1942. Overgeset uyt de Latijnsche Tale. Tractaet van Ureede, den 18den Aprilis 1666. binnen...Cleve...gheslooten tusschen de...Staten Generael...ende den...Bisschop van

Munster...'s Gravenh., H. VAN WOUW, 1666. Met Privilegie. kl. 4°. M. het titelbl. 16 ongen. blz.

Met de Procuratiën en Ratificatiën en de Afkondiging van den Vrede, in d. 4 Mei 1666.

1943. Missive Van de Heer C. VAN BEUNINGEN (*in d.* 30 *April* 1666)...Van wegen haer Ho: Mog: op de conferentie gehouden in 't Hoff van de Coninginne van Engelandt binnen Parijs: aengaende de deferenten tusschen Enghelandt ende de Vereenighde Nederlandtsche Provintien. Middelburgh, Sr. PIETER VAN GOETHEM, in de Gist-straet, in Goethem, 1666. kl. 4°. 11 blz.

1944. Curieuse aenteeckeninge op het Project Tractaet van Vrede By d' Heer DE LIONNE opgestelt. Znd. plaats, jaar of naam van drukker. kl. 4°. 8 blz.

1945. Continuatie Vande Conferentien Tusschen de Koninckl: Sweedsche Ministers Tot Stockholm, Ende den Heer YSBRANTS, Ambassadevr vande Vereenighde Nederlanden. Tot beslissinge aller verschillen, en tot uytwerckinge van naerder alliantien. Gedruckt naer de Copye. Anno. 1666. kl. 4°. 12 blz.

1946. Memorie Ofte Sommier Relaes, Van soodanige Foules, excessen ende Hostiliteyten, als uyt het territoir ende ghebiedt van den Coningh van Hispangien Tegens desen Staet...van tijdt tot tijdt zijn gepleeght, by ofte op den naem van de Munsterse geworvene trouppes, Dienende tot Instructie van hare Ho: Mog: Ambassadeur...tot Madrid, de Heere HENDRICK VAN REEDE VAN RENSWOUDE &c. (*in d.* 21 *Mei* 1666). Znd. pl., jaar of naam v. drukker. kl. 4°. 8 blz.

1947. Verhael Van 't gepasseerde in de Zee-Slagh, Tusschen de Vlooten van Engelandt ende van de Vereenighde Nederlanden, opgestelt volgens last...van de...Staten Generael...in date den 24 Junii 1666. by de Heeren Raet-Pensionaris DE WITT *enz.* Gedeputeerden...van haer Ho. Mog....na een curieus examen vande Hooft-Officieren, Commandeurs en Capiteynen der voorsz Vloot. 's Gravenh., Na de Copie, by H. VAN WOUW, 1666. kl. 4°. M. het titelbl. 11 ongen. blz.

1948. *Missive van de Staten Generaal aan* KAREL II, *in dato* 10 *Julij* 1666, *betreffende de overbrenging naar Engeland van het lijk van den Vice-Admiraal* BARCLEY. (*Fransch.*) HS. 1 blz. fol.

1949. *Antwoord van* KAREL II *aan de Staten Generaal in d.* 4/14

Aug. 1666, *op den voorgaanden brief.* (*Latijn.*) HS. 1 blz. fol.
Vgl. N°. 1954—1956.

1950. Den oprechten Hollandsen Bootsgesel. Vertoond in een t'Zamenspraak tusschen drie Persoonen. Een van Delf. Een van Amsterdam. En eenen Bootsgesel, geweest zijnde in de laatste zeeslag (*van* 4—5 *Augustus* 1666)... Rott., JAN ISAAKSE, in de Leene-straat, 1666. kl. 4°. 32 blz.

1951. Het Tweede Deel Ofte vervolgh Vanden »Oprechten Hollantschen Bootsgesel." Vertoond in een Samen-spraeck tusschen vijf persoonen... Alles naeukeurigh ondersocht *enz.* Door H. van V. Tot Weederleggingh van die onnoosle Argumenten... die onlancks in seecker »Wacht-praetje..." voor de saeck en tot verdeedingh van TROMP voor den dagh gekoomen zijn *enz.* Rott., IAN ISACKSZ, in de Leen-straet. 1666. kl. 4°. 32 blz.

1952. Schuyt-Praatje, Gehouden tusschen Een Student, Een Geldersman, En een Vlaming... Over de twee boekjens, onlangs uitgegeven, 't een genaamt den »Oprechten Hollandsch Bootsgezel," En 't ander »Onpartijdige t'Samenspraak..." door D. V. Patriot des Vaderlands. Uytrecht, SYBRANT VAN KORTEWEG, op de Ganze-Mart, 1666. kl. 4°. 28 blz.

1953. Waerschouwinge *van* DE Staten van Hollandt *enz.*, *in d.* 16 *Sept.* 1666, *houdende verbod om met de voortvlugtige personen* J. KIEVIT *en* E. VAN DER HORST *betrekking te onderhouden, of hen te ondersteunen of te huisvesten.* 's Grav., Erfgenamen van H. IACOBSSZ VAN WOUW, 1666. M. Privilegie. breed fol. plano.

1954. Responce Des... Estats Generaux... du 16 Septembre 1666. Au lettre du Roy d'la Grande Brittagne du $\frac{4}{14}$ Ougst 1666. (*Volgt de titel in 't Holl.:* Antwoort *enz.*) (*Fransch en Holl.*) 's Gravenh., In de Maent September 1666. kl. 4°. Met het titelbl. 12 ongen. blz.
Vgl. N°. 1949, 1962—1966.

1955. Antwoort van de... Staten Generael... in dato den 16. September 1666 aen den Koningh van Groot Brittanjen *enz.* Gesonden nevens het Doode Lichaem van den Ridder BERCKLEY, En raeckende de gereedste Middelen om tot een gewenste Vrede te komen. Rott, CORNELIS REDELIJCKHUYSEN, 1666. kl. 4°. Met het titelbl. 7 ongen. blz.
Het titelblad heeft eene houtsnede, voorstellende eene lijkstaatsie.

1956. *Hetzelfde stuk als de beide voorgaande, in het Fransch.* HS 6 blz. fol.

1957. Een ware Deductie Van alle het gepasseerde tusschen Zijn Majesteyt van Groot Brittaignen Ende den Koningh van Denemarcken; Met een Declaratie van Oorlogh (*in d.* 19 *Sept.* 1666) tegens den gezeyden Koningh *enz.* Na de Copye tot London: Gedruckt door IOHN BILL ende CHRISTOPHORUS BARKER, 1666. kl. 4°. 23 blz.

1958. Consideratien op de Deductie ende Declaratie van Oorlogh van den Koningh van Groot-Britangien, tegens den Koningh van Denemarcken. Onlanghs samen-ghestelt, en nu uyt-ghegheven, Door Een Liefhebber der Waerheydt. Rotterd., DIRCK JANSZ., 1666. kl. 4°. 28 blz.

1959. Sententie, Uan den Hove van Hollandt, Zeelandt ende Vrieslandt, jegens den Ritmeester BUAT. Gepronuncieert den 11den October 1666. 's Gravenh., Erfgenamen van H. JACOBSZ VAN WOUW, 1666. Met Privilegie. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

1960. Sententie Vanden Hove *enz.* (*als het voorgaande*). Na de copie, In 's Gravenhage *enz.* kl. 4°. Met het titelbl. 7 ongen. blz.

1961. Sententie *enz.* (*als het voorgaande*). *Zonder titelblad. Acheraan:* Naede Copie, in 's Gravenh., *enz.* kl. 4°. 4 ongen. blz.

1962. Antwoort Van zijne Koninglijke Majesteyt van Groot Brittannien in date den 4. of 14. October 1666. Op de Missive vande... Staten Generael Der Vereenighden Nederlanden, In date den 16. Sept. 1666, Overgezonden door den Trompetter LUZ. Rott., JORIS GROOTENHUISE, 1666. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

Vgl. N°. 1954—1956, 1969 en 1970.

1963. Antwoort *enz...* vereenigden... Rott., *enz.* (*als het voorgaande*). kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

1964. *Hetzelfde stuk als de beide voorgaande, in 't Fransch.* HS. 14 blz. fol.

1965. Missive vanden Coningh van Groot Brittannien... aen de... Staten Generael... date den 4den October 1666. Met korte Aenmerckinge ende Aenwysinge op den selfden ingestelt. 's Gravenh., by de Erfgenamen van H. JACOBSZ VAN WOUW, 1666. Met Privilegie. kl. 4°. 28 blz.

1966. Missive *enz.* (*als het voorgaande nommer*). kl. 4°. 56 blz.

Deze uitgave bevat de *Missive* en de *Aenmerckinge* in het Fransch en Hollandsch.

1967. Korte Aenmercking ende Aenwysinge Op den brief van

den Koning van Groot Brittannien... van den $\frac{4}{14}$ October 1666. 's Gravenh., Na de Copye Gedruckt by de Erfgenamen van H. JACOBSSZ. VAN WOUW. kl. 4°. 16 blz.

Hetzelfde stuk als dat hetwelk in de beide voorgaande nommers voorkomt.

1968. Tractaet Van Aliantie Defensive Tusschen den Koninck Van Denemarcken, d'Heeren Staten Generael, Den Keurfurst van Brandenburg, Ende de Hertogen van Bruynswijck En Lunenburgh, ghesloten den 26 October 1666. Schiedam, AMBROSIUS ISAACXSE 1666. kl. 4°. 15 blz.

1969. Antwoordt Van de... Staten Generael... In date den 26. November 1666. Aen den Koningh van Groot Brittanjen op des selfs Missive, in date den $\frac{4}{14}$ October 1666. Raeckende der selver Verklaringh van niet besonder, noch tot Londen, maer gesamentlijck en op een neutrale Plaetse te handelen. Rotterdam, CORNELIS REDELYKHUYSE, 1666. kl. 4°. 8 blz.

Vgl. N°. 1962—1966.

1970. *Hetzelfde stuk als het voorgaande, in 't Fransch.* HS. 3 blz. fol.

1667.

1971. Brief Van Haer Hoogh Mogende aen den Coningh van Groot Brittanien, in dato den 13. January 1667. Zond. plaats, jaar of naam van drukker. kl. 4°. 7 blz.

1972. Oprechte Haerlemse Dingsdaegsche Courant. N°. 9. Haerlem, A. CASTELEYN, op de Marckt, in de Blije Druck. Den 1 Maert 1667. kl. fol. 2 blz.

Hierin vindt men o. a. den brief van den Koning van Groot Brittanje, in d. 31 Jan., waarbij den Haag wordt voorgesteld als plaats tot het voeren der onderhandelingen over den vrede. Vgl. het volgende nommer.

1973. Brief Vande H. Staten Generael Aen den Koninck Van Groot-Brittanjen Tot antwoorde van... des... Konincx Brief van den 31. January, of 10 February nieuwe stijl 1667. ter sake van 't verkiesen, en excuseren van 's Gravenhage om van Vrede te tracteren, geschreven den 24 February. (*Volgt de titel in 't Fransch:* Lettre *etc.*) (*Holl. en Fransch.*) Gedruckt... 1667. Zond. plaats. kl. 4°. 8 blz.

1974. Missive Van sijne Alderchristelijckste Majesteyt van Vranckryck, In dato den 25. Februarij 1667. Aen de... Staten Generael... Rakende het Nomineren van een Neutrale Plaets tot het aenvangen van de Vrede-handel met En-

gelandt (*Fransch en Holl.*) Rott., C. REDELYCKHUYSEN, 1667. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

1975. Missive (*in d.* 25 *Febr.* 1667) Van den Kon: van Vranckrijck Aen de Staten der Vereende Nederlanden, Over het verkiesen van een plaets, om den Vrede met Engelant te maken, met de resolutie, en rescriptie daer op *enz.* (*Volgt de titel in 't Fransch:* Lettre *etc.*) Delfshaven, PIETER VERLANGEN, 1667. kl. 4°. 8 blz.

Ook hierin is de tekst der *Missive* in 't Holl. en Fransch, doch de *Resolutie* alleen in het Hollandsch.

1976. Autentijcq Ende Waerachtigh Schrijvens Van de Conferentie Tusschen den Graef van ST. ALBANS, Ambassadeur van Engelandt, Ende den Heer DE LYONNE Minister van Vranckrijck, Aengaende de Vrede-handelinge tusschen Engelant, de Vereende Landen, Vranckrijck, ende Denemarcken, met de propositie dien-aengaende, wegens den Koninck van Engelant gedaen, met het geene daer toe specteert, ende de consideratien vande sijde van Vranckrijck en den Nederlantschen Extraordinaren Minister daer op passende, geschreven van d'een vrient aen d'ander, Gedruckt voor PIETER WILLEMS, naest den Olijftack, tot Haerlem. 1667. kl. 4°. 8 blz.

Dit *Schrijvens* is gedagt. Parijs 26 Febr. en onderteekend B.

1977. Autentycq Ende waerachtigh Schryvens *enz.* vande conferentie. Na de Copye, Gedruckt *enz.* (*als het voorgaande*). kl. 4°. 8 blz.

1978. Brief Vande Sweetsche... Ambassadevrs Mediatevrs (*in d. Londen* 22 *Febr. o. st.* 1667) Aen de Sweedsche Ministers In 's Graven-hage. Over den brief van de... Staten Generael, Aen den Koninck van Engelandt, Joncxst afgegaen, wegens de plaetsen om te tracteren... Voor Jan de Leser tot Schiedam, 1667. kl. 4°. 7 blz.

Vgl. N°. 1973.

1979. Missive Van de Heer C. VAN BEUNINGEN... Over... den aen te ganen Vrede-handel met den Koningh van Engelandt. Geschreven uyt Parijs, den 3 Martij 1667. Hebbende tot bylage een Missive van den Heer DE LIONNE aen den... Heere VAN BEUNINGEN, in date den 3 Martij 1667. Leyden, CHARLES PERS, 1667. kl. 4°. M. het titelbl. 8 ongen. blz.

De op den titel vermelde *bylage* komt in dit exemplaar niet voor.

1980. Memorie van de Extraordinaris Ambassadeurs van Swe-

den in Engelandt, tot bevorderinge der Vrede: Waer op gevolgt is des Coninckx-brief Van den $\frac{8}{18}$ Martii 1667. Znd. plaats, jaar of naam v. drukker. kl. 4°. 14 blz.

Genommerd: 1—12, 5—6. — De *Memorie* is in 't Lat. en Holl. en gedagt. 17 Maart 1667. *Des Coninckx-brief* is in 't Fransch en Holl. Behalve deze stukken bevat dit N°. nog een' brief van de Zweedsche mediateurs aan den Zweedschen Ambassadeur in 's Hage, in d. 12 Maart.

1981. Memorie (*in d.* 25 *Maart* 1667) Vanden Koninck Van Vrancrijck Aen den Graef D'ESTRADES...Over de verkiesinge vande plaetsen der Vredehandelinge met Engelant, onlancx door een expres courier afgesonden. Gedruckt naer de Fransche copye, 1667. kl. 4°. 8 blz.

1982. Instructie Vande...Staten Generael...Voor GODERT ADRIAEN Baron VAN REEDE *enz.* Gaende als Extraordinaris Gedeputeerde...naer den Koninck van Denemarcken *enz.* Gedruct...1667. Zond. plaats. kl. 4°. 8 blz.

1983. Antwoort Van sijn Koninckliјcke Majesteyt van Groot-Brittannien (*in d.* 2/12 *April* 1667). Op de Brief en Passepoorten van...de...Staten Generael...Znd. plaats, jaar of naam v. drukker. kl. 4°. 6 blz.

1984. Antwoorde Van de H. Staten Generael Aen de Sweetsche extraordinare en ordinare Ministers, Op hare respective propositien den....Mey 1667. Gedruckt...1667. Zond. plaats. kl. 4°. 8 blz.

1985. Angelus Pacis Ad Legatos Pacis Angelos et Belgas Bredam Missus. Indeqve ad Omnes Christianos per Europam, Et mox ad omnes Populos per Orbem totum mittendus. Ut se sistant, belligerare desistant, pacisqve Principi, Christo, Pacem Gentibus jam loqvuturo, locum faciant. Anno 1667. Mense Majo. 4°. 32 blz.

1986. Oprechte Copie, van de Missive...van den Leuitenant Admiraal...VAN GENT, aan haar...Gecommitteerde Raden ter Admiraliteit, Residerende binnen Amsterdam (*in d.* 24 *Junij* 1667). Rott., J. NERANUS, 1667. breed folio plano.

1987. Pertinent Verhael Van 't geene voorgevallen is van den 18 tot den 30 Junij (1667) onder het Esquadre van den Luytenant Admirael VAN GENT, In Engelandt Journaelswyse gehouden op 't Schip »de Vreede," daer op commandeert Capiteyn JOHAN VAN BRAECKEL, En over de Militie den Luytenant VAN BORSSELEN. Znd. plaats, jaar of naam v. drukker. kl. 4°. 8 bladz.

1988. Journael, Gehouden door DIRCK VAN BRONSVELT, Luytenant van de Heer Capiteyn CRABET Van de Expeditie gedaen met 's Lands Schepen onder commando van den Ed. Heer W. J. VAN GENT ...Op den 21, 22, 23, 24, 25 en 26 Junij 1667. Zond. plaats, jaar of naam v. drukker. kl. 4°. 8 blz.

1989. Brieven Van den Heer CORNELIS DE WITT, Gedeputeerde ende Gevolmachtigde van de...Staten Generael...Uyt 's Landts Vloot, gedateert den 20 ende 22 Junij. Anno 1667. Znd. jaar of plaats. kl. 4°. 11 blz.

1990. Derde en naerder Missive Van den Heer C. DE WITT... geschreven in 't Schip »d' Agata" den 23 Junii 1667. Leggende ten Ancker op de Reviere van Chattam. 's Gravenh., JAC. SCHELTUS, in de Veen-straet in de History schrijver, 1667. kl. 4°. 7 blz.

1991. Missive Van de Heer C. DE WITT...gheschreven in 't Schip »de Seven Provincien" den 13. Iuly 1667. 's Gravenh., IOHANNES RAMMAZEYN, onder de Uleboomen over de Nieuwe Have, 1667. kl. 4°. M. het titelbl. 8 ongen. blz.

1992. Den Omsigtigen Hollander, Vertoond in een t'Samenspraek...Waer in De oude, weereldrugtige, quaedaerdige, naturelle en Landverderffelike maximen van de Engelsen tegens den Staet der Vereenigde Nederlanden...met menigvuldige redenen en exempelen ondekt en aengewesen werden *enz*. Kortelik beschreven door E. V. L....In Holland, Voor Gerrits de Vredesoekers, 1667. kl. 4°. 54 blz.

1993. Discours Van een Oprecht Hollander Raeckende de tegenwoordighen toestant van den Oorlogh, Ende Vrede Met Engelandt. Rotterdam, Gedruckt in de Camer van Overlegginge, bij Ian den Oordeelder, 1667. kl. 4°. 12 blz.

1994. Wagen Praetje, Tusschen een Coopman, Student, En Borger, Betreffende de tegenwoordige conjuncture van tijdt ende Vrede-Handel met Engelandt. Middelburg, PIETER NEDERWAERT, by den Burgh, 1667. kl. 4°. 14 blz.

1995. Discours Over den tegenwoordigen toestant, ende apparentien van Vreede Tusschen Engelant, Ende de Vereende Provintien, Verhandelt met een Fransman, Engelsman, Hollander, Sweedt, ende Deen. Rott., FLORIS THIJSSEN, 1667. kl. 4°. 16 blz.

1996. Articuli Pacis, Inter... CAROLVM... Secundum...Et...Ordines Generales Foederatarum Belgii Provinciarum...con-

clusae. Hag.-Com., H. à WOUW, 1667. Cum Privilegio. kl. 4°. M. het titelbl. 44 ongen. blz.

Met de afzonderlijke Artikelen, Procuratiën, Ratificatiën enz.

1997. Articulen van Vrede Ende Uerbondt, tusschen...KAREL de Tweede...ende de...Staten Generael...geslooten. 's Gravenh., H. VAN WOUW, 1667. Met Privilegie. kl. 4°. M. het titelbl. 40 ongen. blz.

Hierin, vertaald, al de stukken, die in 't voorg. nommer voorkomen, en daarenboven de *Verkondiginge vanden Vreede*, in d. 25 Aug. 1667.

1998. Articulen der Vreede tusschen...CAROLUS de II *enz.* Uyt het Latyn vertaelt. 's Gravenh., H. VAN WOUW, 1667. Met Previlegie. kl. 4°. M. het titelbl. 27 ongen. blz.

Met denzelfden inhoud als die van 't voorg. N°., doch zonder de *Verkondiginge.*

1999. Tractaet Vande Vrede Tusschen...KAREL de Tweede... Ende...de Staten Generael...Gesloten binnen Breda den $\frac{21}{31}$ Iuly 1667. Rott., J. REDELICKHUYSEN, inde Klockstraet, 1667. kl. 4°. 16 blz.

Deze uitgave bevat alleen de vredes-artikelen, zonder meer.

2000. Vrede-Vlagh, Geswaeyt op de Vyer-dag van de gewenschte Vrede, besloten tusschen de Koningh-Rijcken van Engeland, en de Verëenighde Provincien van Nederland. Gecelebreert den 7 Septembris 1667. (*rijm.*) Vlissinghe, ANDRIES VANDEN EEDE, Boeck-verkooper by den Accijs. fol. plano.

De dichter onderteekent zich met de zinspreuk *Humana Rotantur.*

2001. Op de vrede-Handelingh en Vieringh, Door P. R. J(uris) C(onsultus) (*rijm*). Middelburgh, PIETER VAN GOETTHEM, op de groote Marct, 1667. kl. 4°. M. het titelbl. 8 ongen. blz.

2002. Perpetuel Edict ende eeuwighdurende Wet, Tot voorstant van de vryheyt, mitsgaders tot conservatie van de eenigheyt en van de gemeene ruste van den Lande van Hollandt en West-Vrieslandt (*in d.* 5 *Aug.* 1667). 's Gravenh., Erfgenamen van H. JACOBSZ. VAN WOUW, 1667. Met Privilegie. kl. 4°. M. het titelbl. 8 ongen. blz.

2003. Perpetuel Edict, en Eeuwighdurende Wet *enz.* Na de Copye. In 's Gravenh. *enz.* kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

2004. Copye Van de Resolutie van 't Eeuwigh Edict, Genomen in de Vergaderingh van de... Staten van Hollant *enz.* over 't vernietigen van 't Stadthouderschap van de selve Pro-

vintie. Den 5 Augusti 1667. Zond. plaats, jaar of naam v. drukker. kl. 4°. Met het titelbl. 7 ongen. blz.

2005. De oog-geopende Zeeuw, Gestelt in maniere van een t'samensprekinge Tusschen een Hollander, Ende een Zeeuw, Aangaande de seclusie van sijn Hoogheydt den Prince van Oranjen... In druk gestelt Door een Liefhebber en Beminder van de vrede, in ons lieve ende vrye Vaderlandt. Zond. jaar. kl. 4°. Met het titelbl. 11 ongen. blz.
In de *Na-reden* noemt zich de schrijver H. Vredenryck.

2006. Dubbele Victorie, Verkregen door de wapenen, over wijzen Raad en beleid der... Staten Generaal... uitgewrocht door De Heeren Gedeputeerden *enz.* van dezen Staat. Vertoond in een t'Zamenspraak van drie personen, varende van Leiden op Haarlem. Bij malkanderen gesteld, door H. van V. L. Amsterdam, Bij Libertas Ergo en Pugna pro Patria, Boekhandelaars, 1667. kl. 4°. 40 blz.

2007. Dubbele Victorie Verkregen door... over wijsen Raad *enz. Andere druk en spelling.* kl. 4°. Met het titelbl. 32 ongen. blz.

2008. Kort ende waerachtich Vertoog Van al 't geen t'sedert den 5 August. tot den eersten December deses, over ende weder tusschen de respective Provincien gepasseert en voorgevallen is In 't benoemen... van een Chef ofte Chefs over 's Landts-Militie, t'introduceren van d'Heer Prins van Orange, in den Raedt van Staten, t'separeren of mortificeren van Stadthouderschap, &c. Behelsende... alle advijsen, resolutien, &c.... Aldus t' samen gestelt door I. V. H. Amst., By Libertas Ergo, en Pugna pro Patria, Bord handtstraet in de goede Hoop. Zond. jaar (1667). kl. 4°. Met het titelbl. 24 ongen. blz.

2009. Vervolch, of nader Vertooch, Van 't geen sedert den 1 December 1667 tot den 10 Februarij 1668 successivelijck tusschen de respective Provintien Voorgevallen is, So over de separatie of mortificatie van 't Stadthouderschap *enz.* Als over 't eyndelijck nomineren ende aenstellen van de hooge officieren... Aldus *enz.* (*als het voorgaande*). An. 1668. kl. 4°. 40 blz.

2010. Brief Van de... Staten van Hollandt aen de... Staten Generael (*in d.* 31 *December* 1667). Gedruckt... 1668. Zond. plaats. kl. 4°. 7 blz.

2011. Tractaet van een Ligue Offensijf en Defensijf Tusschen...

LOUYS de XIV... Koning van Vranckrijck *enz.* Ende ALPHONSUS de VI. Koning van Portugael *enz.* Tegens den Koning van Castilien (*in d.* 31 *Maart* 1667). Nae de copye van Parijs 1667. kl. 4°. 8 blz.

2012. Tractaet Tot continuatie ende Vernieuwingh van Vrede ende Vriendtschap tusschen de Croonen Van Spangien ende Groot Brittannien (*in d.* 23 *Mei* 1667). Gedruckt tot Madrid Anno 1667. Met permissie vande Heeren des Raets van State. Uyt het Spaens overgeset. Zond. plaats, jaar of naam van drukker. kl. 4°. 32 blz.

2013. Remarques Que l'on a faites dans le Traitté imprimé dernierement à Paris des droits de la Reyne Tres-Chrestienne sur les Pays-Bas. *Zond. titelblad.* kl. 4°. 12 blz.

2014. Nullité De la Renunciation Par la Reyne de France à leurs successions. Jouxte la copie à Paris, 1667. kl. 4°. 19 blz.
Vgl. N°. 1837.

2015. Nulliteyten Van de Renunciatie Die de Koninginne van Vranckryck Gedaen heeft aen hare Sueessien. Gedruckt nae de copie van Parys, in 't Jaer 1667. kl. 4°. 22 blz.
Vertaling van het voorgaande.

2016. Samenspraak over de Rechten Der... Koningin van Vrankryk, Uit de Fransche... Taal... overgezet. Zond. plaats, jaar of naam van drukker. kl. 4°. 30 blz.

2017. De Fransche wapenen Sijnde een Verhael Van den gantschen Leger-tocht, Des... Coninck van Vranckrijck, 't Sedert sijnen aenvanck, begonnen in de maent Mey 1667. tot den 12 Augusty daer aen volgende... Gedruckt... 1667. Zond. plaats. kl. 4°. 30 blz.

2018. Commendatio causae Burgundicae à Legatione Burgundica de Provinciis Belgicis, In Collegio Principum. die 12. Sept: 1667 facta (*Volgt de Holl. titel:* Recommandatie *enz.*) (*Latijn en Holl.*). 's Gravenh., CRISPINUS HOECKWATER, in de Pooten, inde groene Tent, 1667. kl. 4°. 8 blz.

2019. Antwoort Van de... Staten Generael Aen den Extraordinaren Ambassadeur van den Koninck van Portugael, Gegeven in 't leste van October, Anno 1667. Gedruckt... 1667. Zond. plaats. kl. 4°. 8 blz.

2020. Copye van den Brief, Die den Ambassadeur van Spangien Geschreven heeft Aen Haer Hoog Mog: Den 3den December 1667. Rott., J. REDELIJCKHUYSEN, 1667. kl. 4°. 8 blz.

2021. Missive... van een Heer uyt Middelburgh, Aen een Heer

In den Haegh, Over de schriftelijcke verklaringhe, die men seydt van wegens den Koningh van Vranckryck soude wesen gedaen, om op sekere alternative voorstellinge ende conditien, den Vrede met den Koningh van Spangien te willen maecken (*in d.* 10 *Dec.* 1667). Rotterdam, J. REDELIJCKHUYSEN, in de Klockstraet, 1667. kl. 4°. 10 blz.

De schrijver teekent zich H. T.

2022. Aenmerckinghen op de voorworpselen van Vranckryck, rakende den handel van den Vrede. Zond. plaats, jaar of naam van drukker. kl. 4°. 32 blz.

2023. Eenige Redenen en de Motiven, Die den Coninck van Vrancryck Onder anderen bewegen de... Staten Generael... Te verseeckeren, dat hy niet en wenst als een redelijck accommodement met den Coninck van Spaengien, voorslaende om het selve te vinden eenige conditien ofte plaetsen van de Spaensche Nederlanden, ende versoeckende dat haer Ho. Mog. de Croon Spaengien willen obligeren om hem de selve tot een afstant te willen inruymen. Middelburgh, PIETER OPHOOFT, op den Burgh, 1667. kl. 4°. 8 blz.

2024. Den Ulaemsen Boer. Den Brugsen Stedeling. en den Hollandschen Vrager. Zijnde een t'Zamenspraak tusschen drie personen. Rakende de tijden die nu loopen, en den Fransen oorlog. Tegen Vlaanderen en Braband. Door H. van V. Rott., IOANNES NERANUS, 1667. Zonder Privilegie van de Vlamingen. kl. 4°. (IV) en 28 blz.

2025. Kort vertoog van Eenen vriendt aen den anderen, Hoe dat niet alleen Om de nootsaeckelijckheyt van Justitie, Maer oock Om redenen van Staet, Het Roomsche Ryck Ende De Geunieerde Provincien, Schuldich ende gehouden zijn, de Spaensche Nederlanden te hulpe te comen, ende van de Fransche invasie ende wapenen te redden. Rott., IACOB NEDERWAERT, 1667. kl. 4°. 35 blz.

2026. Nootwendige Aenmerckingen op de proceduren van Vranckryck, Omtrent de Vrede-handelinge met Spangien, En particulierlijck op yder van d'artijckelen van 't project (*in d.* 18 *Nov.* 1667), tot dien eynde by de Fransche Ontworpen, en alhier benevens de Missive (*van denz. datum*) en laetstlijck door de Heer DE LIONNE aen de Heer Ambassadeur D'ESTRADES geschreven... geinsereert. Gedruckt... 1668. Zond. plaats. kl. 4°. 32 blz.

1668 *).

2027. Tractaet Van Ligue Defensive, Opgerecht in 's Gravenhage den 23 Januarij 1668. Tusschen den... Coninck Van Groot Brittannien, Ende de... Staten Generael... Zond. plaats, jaar of naam van drukker. kl. 4°. 16 blz.
Met de Procuratie van Engeland en het tractaat van Conventie met Zweden. — De titel beslaat 11 regels en het geschrift is met Duitsche letters gedrukt.

2028. Tractaet van Ligue Defensive, Opgerecht... den 23 January 1668 *enz.* Zond. pl., jaar of naam v. drukk. kl. 4°. 18 blz.
Met denzelfden inhoud als van het voorgaande nommer. — De titel telt 10 regels en het geschrift is met Holl. letter gedrukt.

2029. Defensive Alliance Zwischen Ihr. Konigl. Majestät zu Grosz-Britannien, Und denen Hochm. Hn. Staaten General... Mit Zuziehung Ihrer Königlichen Majestät zu Schweden, Wie auch anderer mit interessirenden Potentaten, Auffgerichtet Im Graffenhage den 23. Januarii 1668. Znd. pl., jaar of naam van drukker. Met het titelbl. 16 ongen. blz.
Hoogduitsche vertaling der beide voorgaande nommers.

2030. MACKAY, AEN., Diss. hist.-polit. de Triplici Foedere, anno 1668 inter Regem Angliae, Regem Sueciae et Ordines Generales foederati Belgii icto... Traj. a. d. Rh., N. VAN DER MONDE, 1829. 8°.

2031. Provisionele Ordre Ende Reglement (*in d. 27 Januarij* 1668) ontrent de Monsteringe, ende tot voorkominge van mesusen, ende frauden, de welcke onder de Compagnien te Paert, ende te voet, staende ter besoldinge vande Staten van Hollandt *enz.* ghepleecht souden mogen werden. 's Gravenh., Erfgenamen van H. JACOBSSZ VAN WOUW, 1668. kl. 4°. Met het titelbl. 10 ongen. blz.

2032. Commissien van de... SS. General (*sic*) Aen de Nieuwe Hooft-Officieren der Geunieerde Provintien, &c. En wat daer aen verders dependeert, alsmede aengaende den Heer Prins van Orangien, &c. Gedruckt... 1668. Zond. plaats. kl. 4°. 15 blz.

2033. Ballet de la Paix, Dansé par Le Prince d'Orange, A la

*) Vgl. op het jaar 1672.

Haye, au Mois de Fevrier 1668. (*rijm.*) La Haye, H. VAN WOUW, 1668. kl. 4°. Met het titelbl. 30 ongen. blz.

034. Propositie van d'Heeren Gecommitteerde, Wegens de H. Staten Generael, Mondeling, en schriftelijck inde Vergaderinge in Zeelandt gedaen, Raeckende de saecken van den... Prince van Orangien, &c. (*in d.* 4 *Febr.* 1668). Gedruckt... 1668. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

2035. Consideratien Van de... Gecommitteerde Raden van Zeelandt (*in d.* 1. 3 *en* 4 *Maart* 1668); Op eenige voorname Poincten ende ingredienten van de propositie, onlanghs door de... Gedeputeerde van haer Hoog-mog: inde Vergaderinge van de... Staten van Zeelant gedaen, om te dienen op het VIII. Poinct van de jegenwoordige beschrijvinge. Zonder plaats, jaar of naam v. drukker. kl. 4°. Met het titelbl. 24 ongen. blz.

2036. Deductie ende Debat tegens De »consideratien vande... Gecommitteerde Raden van Zeelandt," *enz.* Amst., GERRIT DRYMANS, 1668. 4°.

2037. Den Zeeuwschen Buatist, of Binnenlandsen Verrader, Ontdekt in een... Pasquil, genaamt »Consideratien van de... Gecommitteerde Raden van Zeeland," &c. In een T' zamenspraak tusschen drie Persoonen, varende van Haarlem op Leiden. Door H. van Vl. Rott., JAN ISAAKSZ, in de Leenestraat, in 't vrij Jaar 1668. kl. 4°. 32 blz.

2038. Naecte Wederleggingh, ofte Korte Aenmerckinghe, Dienende tot Antwoordt op de »Consideratie Van de Gecommitteerde Raeden van Zeelant," of alsoo genaemde Refutatie, Van haer Ho. Mog. Gedeputeerde tot de Separatie en Mortificatie van 't Stadhouderschap van den... Prince van Orangien," &c. Aldus t' Samen gestelt door J. W. H. Gedruckt in 't jaer 1668. By Gerrit de goede Hollander. kl. 4°. 28 blz.

2039. Sommiere Aenteyckeningen, Ofte Remarques Op de Consideratien, Die de... Gecommitteerde Raden van Zeelandt, tot by-lage van het achtste poinct van der selver laetste Beschrijvinge, hebben gelieven te moveren, jegens eenige voorname poincten ende ingredienten van de propositie, onlanghs door... haer Ho. Mo. Gedeputeerden, in de Vergaderinge van de... Staten van Zeelandt gedaen. Anno 1669. Zond. plaats. kl. 4°. (IV) en 87 blz.

2040. Missive Van den Alder-Christelijcksten Coninck Aen... de... Staten Generael... Wegens Sijne Optocht nae 't Fransche Comte (*gedagt. St. Germain en Laye*, 22 *Januarij* 1668). Zond. plaats, jaar of naam v. drukker. kl. 4°. Met het titelbl. 4 ongen. blz.

2041. Missive *enz.* (*als boven*). Wegens Syne Optocht nae 't Fransche Comte (*Volgt de titel in 't Fransch:* Lettre *enz.*). (*Fransch en Holl.*) Zonder plaats, jaar of naam v. drukker. kl. 4°. 11 blz.

2042. Articles Sur les quels le Roy Très-Chrestien présente pour faire la Paix avec sa Majeste Catholique. (*Volgt de Holl. titel:* Articulen *enz.*). (*Fransch en Holl.*) Zond. plaats, jaar of naam v. drukker. kl. 4°. 7 blz.

2043. Remarques sur la Response donnée de la part de sa Majesté très-Chrestienne aux Ambassadeurs, & Deputé de Sa Majesté Britannique, Et des Estats des Provinces Unies. Le 9. de Mars 1668. Zond. plaats, jaar of naam v. drukker. kl. 4°. 22 blz.

2044. Onpartydich Ondersoeck en Oordeel Over 't geen hare Hoogh: Mog: in goede gewisse soude mogen doen ontrent Den Naburigen Oorloogh, Geresen tusschen de Croon van Vranckrijck en Spaengie. Gedrukt... 1668. Zonder plaats. kl. 4°. 15 blz.

2045. Lettre d'Un Amy confident à un autre Touchant l'Estat present de la Negotiation de la Paix entre les Couronnes de France & d'Espagne. (*Volgt de Holl. titel;* Brief *enz.*). Zond. plaats, jaar of naam v. drukker. kl. 4°. 14, (II) en 18 blz.
Deze brief is gedagt. Rott. 9 Mei 1668.

2046. Protest Gedaen by d'Ambassadeurs Extraordinaire van den Franschen Koninck, aen de Respective Ceurfursten, tot Franckfurt teghens het Huys Oostenryk ende Spaignen. (*Holl. en Fransch.*) *Zond. titelbl.* kl. 4°. 8 ongen. blz.

2047. Tractaat Van Oppignoratie, Der Steeden Venlo, Stevenswaart, Gelder, en andere Plaatsen, Tusschen deze Staat en Spange, In 's Gravenhage geslooten, den 9. April, 1668. *Zond. titelbl.* kl. 4°. 8 blz.

2048. Harangue, Gedaan aan de... Staten van Zeelandt, Door den Heere Prince van Oranjen den 19 September 1668. in de Vergaderinge tot Middelburgh; Met de consideratien op de zelve. Gedrukt in Vrijstad bij Libertatis Ergo, 1668. kl. 4°. 14 blz.

2049. Consideratien op de Harangue, bij den Heere Prince van Oranjen den 19. September 1668. in de Vergaderinge vande... Staten van Zeeland, tot Middelburg gedaan. Gedruckt *enz.* (*als het voorg.*). kl. 4°. 14 blz.

2050. Den haestigen Zeeuw Of Brief aen N.N. Raeckende 't Subject van 't avancement van den Heer Prins van Orangien. In Vry-stadt, Gedruckt by Libertas Ergo. kl. 4°. 16 blz.

2051. Den haestigen Zeeuw *enz.* (*als het voorgaande*).

De laatste blz. is abusivelijk genommerd 17. Voor het overige is de druk geheel dezelfde.

2052. THILENUS, J. Schat der Princen, Vertoont in een Predicatie Gedaen tot Middelburgh, den 23. Septemb. ... 1668, inde Nieuwe-Kerck, in tegenwoordigheyt van... den... Prince van Orangien, Na dat de... Staten van Zeelandt den 19. der selver maendt, Sijn Hoogheyt tot Eerst-Edele van de Provincie... hadden aengenomen... Middelburgh, J. FIERENS, in de Gist-straet, in de Globe, 1668. kl. 4°. 21 en (III) blz.

De laatste (III) bladzijden bevatten gedichten van N. VAN HOORN, I. VAN HOORNBEEK en J. LE GOUCHE.

2053. (MEY, J. DE) Oratio votiva ofte Heyl-wenschende Aenspraeck Aen Syn Hoogheyt... WILHELM HENRIK, By der Gratie Gods, Prince van Orangien *enz.* Middelburgh, J. FIERENS... 1668. kl. 4°. Met het titelbl. 16 ongen. blz.

2054. Zeeuwsche Ureugde, Betoond in het Ontfangen en Inhalen van... den Prince van Oranjen, En het Verkiezen tot Eersten Edele van Zeeland. Met eenige Aanmerkingen op de Oratie van L. DE MEI, Predikant tot Middelburg, Tot Leiden gedruckt, Bij Spes est regerminat, Liefhebber van Oranjen, Anno 1668. kl. 4°. 32 blz.

2055. Korte Aenmerckinge, Dienende tot een naecte Wederlegginghe van twee (alhier geinsereerde) Missiven Van d'Heeren Staten van Vriesland (*in d.* 12 *December* 1668) ende Groeningen (*in d.* 19 *December* 1668), Raeckende de admissie van alle Provinciale Stadthouders In den Raedt van Staten. Zonder plaats, jaar of naam van drukker. kl. 4°. 20 blz.

2056. Vive Oranje: of T'zamen spraek tusschen Een Uitersman, een Delvenaar, en een Brielenaar: Varende van Amsterdam na Uitrecht. Gedrukt tot Vryhaven, In 't eersto Jaar der Hollandsche Vrijheid. 1668. Voor Vrank van Loevestein. kl. 4°. 31 blz.

2057. Leids schuitpraatje: Zijnde een t'zamenspraak Tusschen verscheide personen: rakende De Vrijheid van ons Vaderland, der Religie, en de Macht der Hooge Overheid in Kerkelijke zaken. Gedrukt voor de Liefhebbers der Vrijheid, in 't Eerste Vrij Iaar. 1668. kl. 4°. M. h. titelbl. 48 ongen. blz.

2058. Dagh-register van 't gene de Heere JUSTINUS COLJER Resident wegens de... Staten Generael... geaccompagneert met den Consul van Smyrna J. VAN DAM ende een aensienlijck gevolg, is gherencontreert op de reyse van Constantinopolen, tot Adrianopolen, aldaer hy by den Turkschen Keyser sijne eerste audientie heeft gehandt (*sic*), met overleveringhe der presenten, wegens Hare Ho. Mo. hier inne mede gespecificeert: Overgebracht door des selfs... Sone ende Sr. FRANÇOIS DE BROSSES, Secretaris van den Staet, aen 't Hof van Constantinopolen... Beneffens twee Brieven aen Hare Ho. Mog. eene van den Grooten Heer ende een ander van den Caimacam. In 's Graven-hage Gedruckt inde Maent van December 1668. kl. 4°. 36 blz.

2059. Oprecht Journael van 't geene de Heere JUSTINUS COLJER... in sijne intrede tot Constantinopolen is ontmoet; midtsgaders 't gunt hem Resident geaccompagneert zijnde met JACOB VAN DAM, Consul van de Nederlandtsche Natie tot Smirna, ende een aensienelijck gevolgh is gerencontreert op de reyse van Constantinopolen voornoemt tot Adrianopoli. Alsmede 't gunt is gepasseert voor, in, ende naer des selfs eerste audientie die hy... op den 13 Augustus deses jaers heeft gehadt by den Grootmachtighsten Keyser, Svltan MVHAMMED CHAN. Met specificatie vande Presenten by den gemelden Resident, uyt den naem ende van wegen haer Ho: Mó: aenden Keyser, Caimacam, ende andere aensienlijcke Ministers van 't Hoff aldaer verhandtreyckt. Overgebracht door JOHAN COLJER, des selfs Heer Residents Sone ende Sr. FRANÇOIS DE BROSSES, Secretaris vanden Staet aen 't Hoff van Constantinopolen voornoemt. Benevens twee Brieven aen haer Ho: Mo: geschreven, d'eene van den... Keyser ende d'andere vanden Caimacam. 's Gravenh., Erfgenamen van H. JACOBSZ VAN WOUW, 1668. Met Privilegie. kl. 4°. 48 ongen. blz.

Vóór den titel staat eene *Waerschouwinghe* tegen het voorgaande geschrift, als: „*behelsende verscheyden calumnien ende abusive expressien.*"

2060. Uffrichtiges und warhafftes Tag-Register Und Beschreibung, Was dem Herrn JUSTINO COLJER Ihr Hochmög. der... General Staaten... Residenten, bey seinem Inzug zu Constantinopel wiederfahren, wie auch was Ihm... nebenst dem Herrn JACOB VON DAMM, Consuli der Niederlandischen Nation zu Smirna, nebenst dero ansehnlichen Gesellschafft begegnet, von... Constantinopel biss Adrianopel. Ebenmässig Was vorgefallen vor, in, und nach erhaltener Ersten Audientz...bey dem Turckischen jetzt Regierenden Käyser Sultan MAHUMED CHAN, am 13. Augusti, im 1668. Jahre, Nebenst Verzeichnusz der Praesenten und Geschenke, so... an höchstgemeldten Turckischen Käyser, dessen Caimacam und andern ansehnlichen Hoff-Bedienten überreichet worden. Ubergebracht Durch JOHANN COLJER, obbenandten H. Residenten Sohn, und FRANCISCO DE BROSSES, Secretario Statûs am Käyserl. Hoff zu Constantinopel, *etc.* Denen Liebhabern frembder Geschichten, sonderlich des jetzigen Zustandts und Herrligkeit des Türckischen Käysers Hoffstadt, zur beliebigen Nachricht. Aus dem Niederlandischen bey H. JACOBS VON WOW Erben, ins Graaffenhaag Anno 1668 aussgegebenen privilegirten Exemplar, ins Teutsche übergesetzet. Gedruckt im Jahr 1669. kl. 4°. 48 blz.

2061. (COURT, P. DE LA,) Aanwysing der heilsame politike Gronden en Maximen van de Republike van Holland en West-Vriesland. Leiden en Rott., HAKKENS 1669. 4°.

Vermeerderde uitgaaf door DE LA COURT zelven van *Interest van Holland* (N°. 1830). — Het privilegie is gedagteekend 10 Dec. 1668.

1669.

2062. Praatje in 't ronde, of Verhaal van een Gesprek, Voorgevallen in den Hage in een Herberg, tusschen eenige Persoonen. Waer in verhandelt werden verscheiden zaken, noodig voor de Hollanders te weten: Ook Zommige voor de Zeelanders, en ook wat voor de Engelse en Schotten; door Een Liefhebber der vrijen Handel. Dordrecht, J. REDELIJCKHUISEN, 1669. kl. 4°. 38 blz.

2063. Apologie Tegens de algemeene, en onbepaelde Vryheyd. Voor de oude Hollandsche Regeeringe, Waer inne klaerlijck werd aengewesen, Dat Holland van hare eerste beginselen af onder het beleyd van de Hooge Overigheyt

successivelijck is geregeert geworden by Personagien van Illustre qualiteyt, en eminente Hoogheyt. En vervolgens Dat de Stadthouderlijcke Regeeringe desen Staet doorgaens groote Autoriteyt en Aensien heeft aengebracht... Met een bysondere reflexie op de diensten van den Huyse van Orange en Nassauw... Middelburg, Voor Karel de Vrye. 1669. kl. 4°.

2064. Traité de Commerce et d'Alliance, fait, conclu et arresté à la Haye... le 31 de Juillet 1669. entre Don FRANCISCO DE MELLO, Ambass. Extraordin. de la part du Serenissime Prince de Portugal, & les Sieurs Deputez des... Estats-Generaux... (*Volgt de Hollandsche titel:* Tractaet *enz.*) (*Fransch en Holl.*) Znd. plaats, jaar of naam v. drukker. kl. 4°. 24 blz.

1670.

2065. Sententie, Van den Hove van Hollandt ende West-Vrieslandt, jegens ABRAHAM KEYSER. Gepronuncieert den 2den Mey, Anno 1670. Gedruckt na de copije in 's Graven-Hage, Anno 1670. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

2066. Sententie *enz.* (*als het voorgaande*), jegens WILLM (*sic*) HOPPEVELT, ende IOHAN PESSER. Gepronuncieert *enz.* (*als het voorgaande*). kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

2067. Consideratien en Redenen Of Vranckrijck oock ghefondeert is of niet, in 't pretenderen van de Plaetsen Condé en Linck, &c. Uyt krachte van het gemaeckte Tractaet van Vrede tot Aken. Gedruckt... 1670. Zond. plaats. kl. 4°. 23 blz.

1671.

2068. SOLINGEN, N. VAN, Project om Vyftich Duysent Man En meer in wapenen te brengen, Ende te onderhouden sonder eenige lasten vande Generaliteyt... Utrecht, JOANNIS RIBBIUS, 1671. kl. 4°. (II) en 10 blz.

2069. ——— — —— Project Om Vyftigh Duysent Man Van Boeren of Huysluyden in de wapenen te brengen *enz.* (*als het voorgaande*). Na de copye t'Utrecht, By J. RIBBIUS, Anno 1672. kl. 4°. 7 blz.

Op den tit. zijn drie krijgslieden afgebeeld; de middelste is een tamboer, die aan zijne regterzijde is gewapend met een' snaphaan enz., de andere met eene speer.

2070. Den Hollandschen Verre-Kyker. Verhalende den tegen-

woordigen toestant van ons Lieve Vaderland; Nevens een hertgrondige Waerschouwinge, Aen alle goede ingesetenen; om haer door geen geveynsde Vrindschappen te laten misleyden, oft door openbaare Oorlog te doen verflauwen: maar in beide te zijn en blijven, oude Batavieren. t'Samengestelt door B. I. R. t'Uitrecht, Hans Perfect, 1671. kl. 4°. 40 blz. met plaat.

De bladz. 29—40 bevatten een ook afzonderlijk gedrukt tractaat, ten titel voerende: *De Middelen van Vranckryck, Om den Koophandel der Hollanderen te verderven, alsmede des selfs Belangens aengaende d'Uytheemsche Vorsten, den Koninck door sijne Staet-dienaren aengeboden.* — Vgl. N°. 2100.

2071. Den Hollandschen Verre-Kyker *enz.* (*als het voorgaande*). t'Uitrecht, Hans Perfect. 1672. kl. 4°. 40 blz. met plaat.

2072. Holländisches Perspectiv Oder Weites Auszsehen, Inhaltende den gegenwärtigen Zustand von unserem lieben Vaterlande, Benebenst einer Treuherzigen Wahrschauung *etc.* Verfertiget durch B. J. R. Aus dem Holländischen zu Utrecht gedruckten Exemplar ins Hochteutsche übergesetzet. Im Jahr Christi, 1672. kl. 4°. Met het titelbl. 30 ongen. blz.

Vertaling van de beide voorgaande nommers, doch zonder het tractaat: *De Middelen* enz. — Vgl. N°. 2100.

2073. Der Frantzosen Handgrieffe Umb Denen Holländern die Commercien zu ruiniren, Welchem angefüget Das dabey ein lauffende Interesse frembder Potentaten. Gedruckt im Jahr 1672. kl. 4°. Met het titelbl. 16 ongen. blz.

Hoogd. vertaling van het tweede onder N°. 2070 en 2071 vermelde geschrift.

2074. d'Oprecht-sprekende Fransman; Aen de Vorsten des H. Roomschen Rijks Afgesonden. Tot Frederickstadt By Christiaen Volsorge, Anno 1671. kl. 4°. 8 blz.

1672 *).

2075. Lettre des... Estats Generaus (*sic*) des Provinces Unies, à sa Majesté... LOUIS XIV... Du 10 Decemb. 1671. Avec la Réponse du dit Roy aus... Estats Generaus du 5. Janvier 1672. (*Volgt de titel in 't Hollandsch:* Missive *enz.*)

*) Vgl. blz. 474—505.

(*Fransch en Holl.*) 1672. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

Bij dit ex. is gevoegd een portr. van LODEWIJK XIV. kniestuk, v. voren, blootshoofds, met de regterhand leunende op een' aardbol en in de linkerhand een' schepter houdende. In 't verschiet, links, een ruitergevecht. — Vgl. N°. 2092.

2076. Lettre des ... Estats des Provinces Unies à la Maj.té: Tres Chrestienne (*du* 10 *Dec.* 1671); Response de la Majesté Tres Chrestienne, aux dits ... Estats (*du* 5 *Janv.* 1672). (*Volgt de titel in 't Hoogduitsch:* Schreiben *etc.*) (*Fransch en Hoogd.*) Zond. plaats, jaar of naam v. drukker. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

De inhoud is dezelfde als die van het voorgaande nommer.

2077. Positie Van de Gerechtigheyt en het Recht van Oorloge, In Vranckrijck tegenwoordigh gebruickelijck. Dewelcke Onder de beschuttinge van de Staets-kundige Professoren, de Heeren DE LIONNE en COLBERT, tegens aller Rechtsgeleerden inworpen heeft voorgenomen te sustineeren. LUDOWYCK den XIV... Ende is gedisputeert geworden in het Koninckliјck Paleys den 14 Januarij 1672. Na de Copye, Gedruckt tot Parijs, met Privilegie van den Koninck. Zond. jaar. kl. 4°. 8 blz.

2078. *Missive van de Staten Generaal* Aen de... Staten van Hollandt *enz.* den 19. Januarii 1672, *betreffende de aanstelling van den Prins van Oranje tot Kapitein- en Admiraal-Generaal. Titelbl. ontbreekt.* kl. 4°. 11 ongen. blz.

Zie over deze Missive: WAGENAAR, *Vad. Hist*, dl. XIII. bl. 480 volgg.

2079. Relation Aus Graffen-Haag Betreffende Seine Hoheit den Herrn Printz von Oranien, Welche den 19. Januarii 1672. zum Capitayn General, über die Provintzien Holland und Westfriszland etc: ist erwehlet worden. Gedruckt im Jahr 1672. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

2080. (MEER, H. VAN DER,) Orange in de wapenen, Dat is, 't Opper-Veldheerschap der Vereenighde Nederlanden, Door... de... Staten van Holland *enz.* Op-gedragen aan den... Vorst, WILHEM HENDRIK, Geboren Prince van Orange *enz.* Op den 19. van Lou-maand... 1672 (*rijm*)... Enkhuisen, EGBERT VAN DEN HOOF, in de oude Wester-Straat. Zond. jaar. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

2081. *Brief van* P. DE GROOT, *afgezant bij het Fransche Hof, gedagt. Parijs* 22 *Januarij* 1672 *aan? aangaande het verbond van Frankrijk en Engeland tegen de Vereenigde Gewesten en over de toe-*

rustingen van Frankrijk tot den oorlog. Zond. plaats, jaar of naam v. drukker. kl. fol. plano.

De persoon, tot wien de brief gerigt is, wordt aangesproken: *Wel-Edele Gestrenge Heer,* en de brief zelve begint: *Al hoe wel men hier heeft gedebiteert* enz.

2082. Extract uyt de Resolutien van de... Staten van Hollandt *enz.*... den 9 ende 10 Februarij 1672. (*Achteraan*) 's Gravenh., J. SCHELTUS, 1672. *Zond. titelbl.* fol. 4 blz.

Deze resolutie betreft de *Electie Officieren van 7 op nieuws te werven Regementen te Paert ende 5 te Voet.* — Vgl. N°. 2092.

2083. Extract uyt de Resolutien *enz.* (*als 't voorg.*) den 11 Febr. 1672. (*Achteraan: als het voorg. nommer*). fol. 2 blz.

Betreft de *Electie van 8 Rithmeesters ende elf Capitainen om casu quo, naeder Wervinghe te doen.*

2084. Namen Van de Officieren By haer Ed. Groot Mog. (*de Staten van Holland*) ge-eligeert tot de Nieuwe Wervinge, Soo te Paerdt als te Voet. 's Gravenhage, J. SCHELTUS, 1672. fol. plano.

2085. Oprecht verhael van Alle het gepasseerde sedert den 24 February tot den 2 Maert, soo over het eligeren Van d'Heer Prince van Orangie, Tot Capiteyn en Admirael Generael over de Militie soo te Water als te Lande. Mitsgaders de Resolutie en Instructie daer op gevallen, &c. (*in d.* 24 *Febr.* 1672). Zond. plaats, jaar of naam v. drukker. kl. 4°. 24 blz.

Dit verhaal is geschreven in den vorm van een' brief, gedagteekend: 's Gravenhage 2 Maart 1672. — In deze uitgave wordt op blz. 16, onder het opschrift: *Instructie voor den... Furst* WILLEM HENDRICK... *tot Capiteyn Generael aengestelt, geduyrende d'aenstaende expeditie,* herhaald wat reeds op blz. 6 voorkwam onder het opschrift: *Formulier van Instructie voor den Capiteyn Generael.* Alleen is ter eerst. a. pl. art. I met eenige regels in parenthesi vermeerderd. — Deze herhaling komt niet in de volgende uitgave voor. Ook wijken de opschriften der verschillende in deze uitgave voorkomende stukken soms af van die in de volgende, enz.

2086. Oprecht verhael... Februarij... Soo over de Electie van de Heer *enz.* (*als het voorgaande*). kl. 4°. Met het titelbl. 16 ongen. blz.

De inhoud is nagenoeg dezelfde als die van het voorgaande nommer; vgl. de daarbij geplaatste aanteekening.

2087. Oprecht verhael Van... zedert... Februarij... Maert 1672, nopende het eligeren van den Heere *enz.* Zond. plaats, jaar of naam v. drukker. kl. 4°. 8 blz.

De *Resolutie* en *Instructie,* welke de beide voorg. nommers bevat-

ten, zijn in deze uitgave niet opgenomen. Ook heeft het verhaal niet den vorm van een' brief, zijnde de uit ruim 2 regels bestaande aanhef hier weggelaten.

2088. Auffrichtige Relation Von dem Gefechte, welches im Canaal zwischen den Holländischen Kauffardey- und ihrer bey sich habenden Convoy-Schiffe, Einer: und denen Englischen Krieges Schiffen, andrer Seiten vorgelauffen. Wie solches der Cap. YSSELMUYDEN ... solches in dem Hage referiret und aussgesaget hat. Nebenst dem Estat Der Königlichen Frantzösischen Kriegs-Schiffe 1672. Gedruckt... 1672. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

2089. Declaratie van den Koning van Vranckryck, Waer by sijne Majesteyt, na geresolveert te hebben, de Staten van Hollandt den Oorlogh aen te doen, aen sijne Onderdanen verbied, aldaer eenige ommegang, nochte handeling te hebben. Den 6. April, 1672. Na de copye tot Parijs, Door SEBASTIAEN MARBRE CRAMOISY ... 1672. kl. folio plano.

Met de Afkondiging, in d. 7 April.

2090. Declaratie van *enz.*... de Staten Generael vande Vereenighde Provintien *enz.* (*als het voorgaande*). Na de Copie tot Parijs *enz.* (*als boven*) 1672. gr. 4°. plano.

2091. Ordonnantie Van de Koningh van Vrankrijk, met dewelke sijne Majesteyt, naar geresolveert te hebben, de Staten van Hollandt den Oorlog aan te doen, verbiet aan alle sijne Onderrdanen (*sic*) te hebben eenige Correspondentie ofte Handel met de Ingesetenen van dien. Den 6. April 1672. Na de Copie, tot Parijs, by FREDERICK LEONAERS... 1672. kl. 4°. 4 blz.

Hoewel onder anderen titel is de inhoud dezelfde als die van de beide voorg. nommers.

2092. Manifest Des Aller-Christlichsten Königs in Franckreich rechtmässiger Ursachen, Warum Sr. Königl. Maj. Denen Herrn Staaten derer vereinigten Niederlande dem Krieg angekündiget, Und was sonsten bissanhero deswegen vorgegangen. Im Jahr 1672. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titebl. 28 ongen. blz.

Behalve het *Manifest*, bevat dit geschrift in 't Hoogduitsch: 1. de stukken vermeld onder de nommers 2075 en 2076; 2. *General Lista, oder Verzeichnis Aller und ieder Regimenter und Compagnien ... welche der König in Franckreich anitzo würcklich auff den Beinen und zu unterhalten hat. Sampt einer Resolution Der Herrn Provincial-Staten Von Holland etc.* (N°. 2082); 3. N°. 2093—2095, en 4. *Vortrag Des auff den währenden Reichstage zu Regenspurg anwesen-*

den Gevollmächtigten etc. (in d. 23 Maart) *An Chur-Fürsten und Stände* etc., *um ein Reichs-Bedencken und Gutachten auff das, von den ... Staaten der Verein Nederl. an die Röm. Käys. Maj. wegen Durchmarschir-und Logirung der Frantzösischen Völcker in dem Ertz-Stifft Cölln, und zur Versicherung ihrer guten und friedsamen Nachbarschafft, abgelassene Schreiben* (in d. 28 Januarij).

2093. Sijn Majesteyts Declaratie, Tegens de Staten Generael ... Gepubliceert met Advys van Sijn Secreten Raedt. In de Savoy ... Gedruckt by de Geassigneerden van J. BILL ende C. BARKER ... 167½ ... Ende nu uyt 't Engelsch overgeset, en ... gedruckt by SYMON ONDER DE LINDEN ende PETRUS DE VLIEGER ... tot Dordrecht, 1672. kl. 4°. 8 blz.

2094. Declaratie Van Sijne Majesteyt Van Groot Brittagnien, Tegen de Staten Generael ... Na de originele Copye tot Londen. kl. 4°. 7 blz.

Hierbij is ingevoegd het portret van Karel II, kniestuk, van voren, blootshoofds, met bevelhebberstaf in de regterhand, terwijl de linkerhand op het gevest van zijn zwaard rust. Op den achtergrond, ruitergevechten. — Hetz. stuk als het voorgaande.

2095. Seiner Königl. Maytt. von Grosz Britanien Declaration wider Die Herren General-Staaden von den Vereinigten Provinzien der Niederlande. Publicirt bey Advis von dero geheimen Rath. In der Savoy, gedruckt im Zeichen von J. BILL und C. BARCKER ... 1672 ... Nach dem Englischen verdeutscht. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

2096. d'Antwoort Van de Staten Generael ... Op de Declaratie van Oorlogh Des Konings van Groot Britannien. Gemeen gemaekt door order van de Staten. Zond. plaats, jaar of naam van drukker. kl. 4°. 32 blz.

2097. Auszführlicher Bericht von der Verordnung, Welche Die... General Staaten... gestellet haben. Belangende die Belohnung der Tapfferkeit welche sowohl die Hohe, als Niedere Officieren, Matrosen und Soldaten in dero Landes Floote wider die Conjugirte Feinde Frantzosen und Engelländer beweisen werden. Gestellet... den 14. April. Gedruckt... 1672. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

2098. Ordonnance du Roy, Portant injonction aux Francois qui sont en Hollande de revenir dans le Royaume quinze jours aprés la publication d'icelle, sous les peines y contenuës. Du 15. Avril 1672. Copie à Paris, chez FREDERIC LEONARD, rue S. Jaques, à l'Escu de Venise 1672. (*Fransch en Holl.*) kl. fol. 2 ongen. blz.

Met de Afkondiging, in d. 21 April 1672.

2099. Lyste Vande Staet der Troupen Die den Koning van Vrankryk Syn Armée sullen formeeren. 's Gravenh., NICOLAES WILT, in de Pooten. Znd. jaar. kl. 4°. (II) en 10 blz.

2100. Neerlandts Fooytje, De Koele Franse-Wijnen, met al haer gesnor en aenhang Van Franse-Azijnen, Kastaenjes, Papieren, Kanefassen, en diergelijcke Franse Lompery geschonken, en Luydtskeels uytgekraeyt in een drollig kroegs praetje tegen haer aenstaende May avondts verhuysing, en Bannissement, des jaers 1672, terwijl met het begin des zelfden jaers de Fransjes zoo heevig hierom op haer paerdtje raeckte: alles tot heuchelijkker wellekomst met onse frisse May blijelijck vereerdt de keurelijckker zoo uytheemse als inlandtse vrugten en waeren, die haer verlaetene pack-huysen, solders en kelders vry treffelijcker zullen inneemen en geschikter sullen bewoonen. Deventer, WILLEM WIER, voor den autheur, 1672. kl. 4°. (II) en 30 blz.

Hierin wordt ook het geschrift, vermeld onder N°. 2072 (vgl. N°. 2070 en 2071), bestreden.

2101. Eyschen Van de Koningen van Vrankryk en Engelandt Aen de Staten der Vereenighde Nederlanden. t'Amst., JACOBUS VINCKEL, in de Beursstraet, 1672. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

2102. Extraordinare Fyne Bril oft Verrekyker om door te sien, Hoedanigh den Koningh van Vrankrijck sijne Desseynen heeft voortgeset, om in de Vereenigde Nederlanden te komen. Alsmede de Motiven die dien Koningh hebben aengeprikkelt, om die Landen den oorlogh aen te doen. Noyt soo naakt ontdeckt. Zond. plaats, jaar of naam van drukker. kl. 4°. 8 blz.

2103. Translaet uyt het Engels aengeplakt tot Londen. Engelants Duyvel Verschenen in den opgeworpen Oorlogh tegens de Vereenigde Provintien (*rijm*). Gedruckt na de copie van Londen. kl. fol. plano.

2104. Een Verhaal, Van de redenen die den Koning van Engeland, KAREL den Tweeden, Bewogen hebben om den Oorlog te declareren tegen de Staaten Generaal... in den Jare 1672. En van de Heimelyke Alliantie, Welke hy ter zelver tijd met den Franschen Koning maakte, om het Pausdom in te voeren en vast te stellen in Engeland, Schotland en Ierland. Uyt het Engels vertaald. Amst., Wede. van STEVEN SWART, bezyden de Beurs, 1689. kl. 4°. 12 blz.

2105. Tractaet Van Assistentie en mutuelle defensie, tusschen... FREDERICK WILHEM, Marck-Graef tot Brandenburgh... Ende de... Staten Generael... (*in d.* Colln aen de Spree den 26 April (6 *Mei*) 1672). Zond. plaats, jaar of naam v. drukker. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

2106. At the Court at Whitehall, the 15 of May, 1672. In Whitehall den 15. Mey, 1672. (*Dus luiden de respectieve opschriften van een in 't Engelsch geschreven en in 't Hollandsch vertaald Besluit, genomen in 's Konings raad, tot vrijlating van Hollandsche schepen en onderdanen, die vóór of, vrijwillig, na de oorlogsdeclaratie in Engeland gekomen zijn, enz.*). Na de copie, in the Savoy, printed by the assigns of J. BILL and C. BARKER... 1672. fol. plano.

2107. Declaratie Van... Den Bisschop van Munster Tegens de Staten Generael... Aengaende den tegenwoordigen Oorlogh (*gedagt.*: S. Lüdgersburgh *den* 18 *Mei* 1672). Gedruckt ende getranslateert na de Hoogduytsche Copie. 1672. kl. 4°. 6 blz.

Hierin is gevoegd het portret van den Bisschop, kniestuk, van voren, met de regterhand op den mijter rustende, en in de linker een' brief houdende. De achtergrond stelt het beleg van eene vesting voor.

2108. Formulier Van het Gebet der Rooms-gezinde, door last van den Bisschop van Munster in Nederlant gesonden, om yverig in alle plaetsen, tot ondergang der Gereformeerde, gebeden te worden, door toe-val, by 't uyt-halen van een snuytel-doeck, de Paep van Uytgeest uyt sijn sack gevallen, en opgenomen door een Lief-hebber des Vaderlants. Nae de Copye van den Heer JOHANNES CUNEUS in Munsterlant. Zond. plaats of jaar. kl. fol. plano.

2109. Kort begrijp van de Tydinge, die tot noch toe uyt s'Landts-Vloot Bekent is. Donderdagh den 9. Juny, 1672. 's middaghs ten twee uyren. Rott., I. NAERANUS, op Steyger. fol. plano.

2110. Copye uit 's Lants Vloot. Te Dordrecht, S. ONDER DE LINDE ende PETRUS DE VLIEGER, 1672. gr. 4°. plano.

Deze *Copye* bevat twee brieven van C. DE WIT, in d. 8 Junij 1672.

2111. Vier Brieven uyt 's Lants Vloot. Van den 8 en 9 Junii 1672, t'Amst., MARCUS DOORNICK, op de Middeldam, 1672. fol. plano.

De eerste brief is van DE RUYTER aan de Staten v. Holland. — De derde brief komt ook in N°. 2109 voor.

2112. Bondigh en Waerachtigh Verhael Van het voornaemst voorgevallen aen den Rhijn bysonderlijck in, voor, en om-

trent Orsoy, Rhynberck, Weesel, Burick, Rees en Emmeryck. Naeukeurigh opgesocht, en beschreeven van een oogh, en oorgetuyg van het principaelste desselfs, na de oprechte waerheydt. t'Amsterdam, JACOB VAN VELSEN, op de Uytertsche-straet, A°. 1672. Voor den Autheur. kl. 4°. 48 blz.

2113. Deductie Ofte Waerachtigh Verhael, Hoe de sake sich tot Rhijnberck heeft toe-gedraghen van den beginne aen, oock des selfs Over-gaen, als mede de Verantwoordinge van de Capiteynen KLERCK en UYTTENBOOGAERT, hy haer overgelevert aen... den... Prince van Oranjen *enz.* Znd. plaats, jaar of naam v. drukk. kl. 4°. M. het titelbl. 8 ongen. blz.

Deze *Deductie* van de op den titel genoemde officieren wordt voorafgegaan van een' door hen geschreven brief, d.d. Sittart, 24 Junij 1672.

2114. Apologie Ofte Verantwoordingh Van de Heer Commandeur BASSENN, Geschreven aen haer Edele Mogende, Rakende het overgaen der Stadt Rhynbergh (*in d.* 14 *Jun.* 1672). Gedruckt volgens de Origineel Copye. 1672. kl 4°. 8 blz.

2115. Wederlegginge ende Beantwoordinge van de »Apologie" van den Commandeur BASSUM: Rakende het Overgaan van Rynbergh. Gedrukt... 1672. Zond. plaats. kl. 4°. 8 blz.

Deze wederlegging van den kapitein C. KLERCK is gedagt. Sittart 26 Junij 1672.

2116. Missive (*in d. Delfshaven*, 7 *Julij* 1672), Geadresseert aen een Vrundt in 's Graven-Hage, Dienende tot beantwoordinge en wederlegginghe van den Brief van Capiteyn TOUTLEMONDE, geschreven aen sijn Huys-vrouw, Raeckende het over-gaen van Rhynberck. Zond. plaats, jaar of naam v. drukker. kl. 4°. 7 blz.

2117. Journael Van 't voornaemste dat gepasseert is voor, in en ontrent de Belegeringe van de stad Rees; Neffens De Verdeelinge van de posten, En De Principaelste Defecten; By particuliere Memoryen aengetrocken, &c. Door A. L. A. M. Anno 1673. 4°. 33 blz.

2118. (ARKEL, R. VAN), Waerachtigh Verhael van de Muytinatie En Onwilligheyt tot 'et vechten der Soldaten binnen de Ommerschans. Voorgevallen den 12, 13, 14 Iunii, 1672. t'Amst., J. VENCKEL... 1672. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

Dit verhaal is gedagteekend: 26 Julij 1672 Achteraan, eene Attestatie in d. 27 Julij 1672 van eenige manschappen, die de waarheid van het voorgaande verhaal, op eenige uitzonderingen na, bevestigen.

2119. Missive (*in d.* 3 *Aug.* 1672) van Burgemeesteren, Schepe-

nen ende Raden der Stadt Campen aen... de... Staten Generaal... Vervattende de Redenen, waarom die selve Stadt is genootsaekt geworden met de Gecommitteerden van sijn Chur-Furstelycke Doorluchtigheyt van Coln... te capituleren. Gedruckt... 1672. Zond. plaats. kl. 4°. 16 blz.

2120. Verhael Van 't gene gepasseert in of ontrent het Belegh Van Knodsenburgh. Na de Copye gedruckt, in 't Jaer 1672. kl. 4°. 7 blz.

2121. Waerachtigh verhael Van eenige der voornaemste saeken, dewelcke voorgevallen ende verhandelt zijn, vervolgens de oorsaecken ende motiven waer door geoccasioneert is de overgevinge der Stadt Deventer. In Handen van den Heeren Cheur en de Fursten van Coln ende Munster. Opgestelt volgens last ende ordre van Burgermeesteren *enz.* der ... Stadt. Tot wederleggingе van eenige onware calumnieuse uytstroysels, tot nadeel van de Regeeringe aldaer. Na de Copye tot Deventer, gedruckt by JAN COLOMP, 1672. kl. 4°. 20 blz.

2122. Apologia Off Oprecht Verhael Voor d'H[re.] DIEDERICK STECKE, Colonel en gewesene Commandant der Stadt Deventer. Tegens het gedivulgeert en hier beneden geinsereert on - » Waerachtig verhael" *enz.* Na de Copye, gedrukt in 't Jaer 1673. kl. 4°. 32 blz.

Tegenschrift v. h. voorgaande nommer. — Van STECKE verscheen ook een geschrift in 1673. Zie op dat jaar.

2123. Beright, Van het geene onlanghs tot Swol Gepasseert is, Uytgegeven door UNICO RIPPERDA, Collonel van een Regiment infanterie, in dienst van hare Hoog-Mog. Na de Copie, In Leeuwaerden, gedruckt by JACOB PIETERSZ HOOGENAER, 1672. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

2124. Tegen-bericht, Gestelt by de Heeren van de Magistraet der Stadt Zwolle, Tot noodige straffe van het seer fameuse, onware en caluminante bericht; Uytgegeven door U, RIPPERDA *enz.* Gedruckt ... 1672. Zond. plaats. kl. 4°. 27 en (III) blz.

Tegenschrift van het voorgaande.

2125. Deductie van de Staaten van ... Utrecht: Behelsende een waerachtigh verhael van 't geene gepasseert is ontrent den Intocht van de Fransche Macht in de Provincie en de Stadt van Utrecht (*in d.* 5 *Dec.* 1672). Gedruckt ... 1673. zond. plaats. kl. 4°. 28 blz.

2126. Waerachtige Verklaringe Van den Slagh en gevolgh van Aerdenburgh, Jegens de Franssen, Die die Stadt wilden in-nemen. Geschiet den 26. en 27 Junij deses Jaers 1672. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 14 ongen. blz.

2127. Sententie, Uan den Hove van Hollandt *enz.* jegens IACOB VANDER GRAEFF. Gepronuncieert den 29 Iunij 1672. 's Gravenh., J. SCHELTUS, 1672. kl. 4°. 5 blz.
Vgl. N°. 2336 en 2337, als ook N°. 2387 en 2388.

2128. Sententie Uan den Hove van Hollandt *enz.* jegens JACOB VANDER GRAEFF. Gepronuncieert den 29. Junij 1672. Na de Copye van 's Gravenhage, Tot Dordrecht voor PETRUS DE VLIEGER, by 't Groot hooft, in Calvinus, 1672. kl. 4°. Met het titelbl. 4 ongen. blz.

2129. Brief Van de ... Staten van Zeelandt, aen de ... Staten van Hollandt *enz.* Geschreven binnen Middelburgh den 29 Iunij 1672. Middelburgh, JOHAN MISSON, aan 't Hof. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

2130. Brief Van de ... Staten van Zeelandt, aen ... den Heer Prince van Oranje. Geschreven ... den 29 Iunij 1672. Middelburgh, J. MISSON. kl. 4°. Met het titelbl. 4 ongen. blz.

2131. Copie, Rakende het Verkiesen Van den Hoogh-Geboren Vorst, WILHEM HENDRICK ... Prince van Orangie, tot Stadthouder, &c. Gedaen by de Ed: Heeren der Stadt Dordrecht, op den 29. Junii 1672. Dordrecht, SYMON ONDER DE LINDE, by de Vischmarct, in de Fonteyn, 1672. kl. fol. plano.

2132. TEELINCK, M. Urymoedige Aenspraeck *enz.* (*zie N°.* 1340 *en* 1341). Amst. JACOB BENJAMIN, op 't Water, op 't Hoeck van de Oude Brugh-Steegh, 1672. kl. 4°. 16 blz.
Herdruk van N°. 1340 en 1341.

2133. Het Hollandts A.B.Boeck, Toe-geeygent aen Alle Liefhebbers van het Vaderlandt. In 't Jaer 1672. kl. 4°. 24 blz.

2134. Het Gecorrigeerde Hollants A.B.Boeck, Of Den Voorlooper van d'uytsteeckentheyt der Republijcken. Znd. plaats, jaar of naam van drukker. Met het titelbl. 7 ongen. blz.

2135. Den Verresen Geest Van PIETER DE LA COURT, Ontrust door Eenige Inlandtse Woel-geesten; Aanwijsende Syn langh opgemerckte Policie, en Belangen van verscheyde groote Steden, en Staten, &c. Na de Copy van de Politike maximen, gedrukt met de Privilegie van Mr. J. DE WITT. Zond. plaats, jaar of naam van drukker. kl. 4°. Met het titelbl. 12 ongen. blz.

2136. Hollandt Hollende Na 't Verderf, Beklaegt, Bestraft, Getroost. Door I. I. V. P. t'Amsterdam, GERARDUS BORSTIUS, op den Dam, op de hoock van de Nieuwen-Dijck, 1672. kl. 4°. 12 blz.

---

2. *Tot aan den vrede te Rijswijk.*

(4 Julij 1672—20 September 1697.)

2137. Négociations de Monsieur le Comte D'AVAUX en Hollande, depuis 1679, jusqu'en 1688. Paris, DURAND et PISSOT, 1752—1753. Avec Approbation et Privilége du Roi. 6 dln. 3 bdn. 8°.

2138. TEMPLE, W. Historische gedenkschriften, in 2 deelen, Het eerste vervattende zijne Aanmerkingen over de Nederlandsche Provintien. Het tweede zijne Memorien van 'tgene gedenkwaardig in 't Christenrijk is voorgevallen van 1672 tot 1679. Rott., PIETER VANDER STAART, in Cicero, 1692. kl. 8°.

Ieder deel heeft weêr een afzonderlijken titel. — Achter den algemeenen titel komt voor de opdragt van den uitgever aan diens neef SALOMON VANDER HEUL, vervolgens een voorberigt van *De drukker Aan den Lezer* en een gedicht van P. RABUS.

2139. GRIBIUS, J. Den Ontroerden Leeuw, Ofte Historisch verhaal van 'tgene is voorgevallen in den Oorlogh tusschen Vranckryck, met des selfs Geallieerden, en de Vereenigde Nederlanden, met der selver geallieerden. Aanvangende met het begin des jaars 1671, ende vervolgende tot het jaar 1677... Met veel koopere plaaten verciert. Amst., S. SWART, besijden de Beurs, inde gekroonde Bybel, 1677. 7 dln. 1 bd. 4°.

De 7 deelen, waaruit dit werk bestaat, zijn, zonder naam des schrijvers, en met afzonderlijken titel afzonderlijk (sommige meermalen herdrukt) uitgegeven. Later werden ze tot één band vereenigd en met den bovenstaanden algemeenen titel voorzien, waarbij nog gevoegd werd de opdragt aan Prins „JOAN MAURICE," voorrede en opgave der figuren, alles te zamen beslaande VIII blz. Ieder deel heeft eene afzonderlijke paginering, maar de signatuur loopt tot en met dl. VI door; met dl. VII begint eene nieuwe signatuur. Dl. I bevat 56 blz.; dl. II, 40; dl. III, 80; dl. IV, 56; dl. V, (II) en 107; dl. VI, (II) en 262; dl. VII, 118 blz. — De afzonderlijke titels der eerste 4 deelen zijn in dit exemplaar er uitgenomen. — Op de laatste blz. van dl. I staat: Amst. enz. 1674. Den 5den druk; op die van dl. II: Amst. enz. 1674; doch de laatste bladzijden der volgende deelen hebben adres noch datum. Dl. V voert op den titel het jaartal 1675, dl. VI, 1676 en dl. VII, 1677. — Alleen de eerste vier deelen hebben, overeenkom-

stig met het register der figuren, platen. — Vgl. verder N°. 2153 en 2154 alsmede N°. 2403.

2140. (COURTILZ, S. DE.) Histoire de la Guerre de Hollande, Où l'on voit ce qui est arrivé de plus remarquable depuis l'année 1672 jusques en 1677. Suivant la copie de Paris, à la Haye, H. VAN BULDEREN, dans le Pooten, à l'Enseigne de Mezeray, 1689. Avec Privilege des Etats de Hollande *etc.* 2 dln. in één band. 12°. Met titelplaat.

2141. Het Ontroerde Nederlandt, Door de Wapenen des Konings van Vrankryk, Dat is Een Waarachtigh Verhaal Van den Fransen, Engelsen, Keulsen, en Munstersen Oorlogh, Tegen de Vereenigde Nederlanden, Met desselfs Binnelandtse Beroerten... Door een liefhebber der waarheydt... beschreven, en te zamen gestelt. Met verscheyde Figuren verciert. Amst., MARKUS WILLEMSZ. DOORNIK, op de Vijgendam, in 't Kantoor Inkt-vat, 1674—1676. 4°. 2 dln.

De titel van het 2de dl. luidt: *Het tweede deel, Van 't Ontroerde Nederlandt* enz. *tegen de Vereenigde Nederlanden en derzelver Geallieerden. Met de Binnelantse Beroerten in Vrieslant... Door H. T. E. V. G. D. Q. Liefhebber der waerheydt* enz. *Met verscheyde Figuren verciert, noyt voor dezen gedrukt.* — Achter het eerste deel vindt men, met afzond. (gegraveerden) titel en pagineering: *Binnen-landtse Borgerlyke Beroerten in Hollandt en Zeelandt Voor gevallen in den Iare,* 1672. *Behoorende tot het Ontroert Neederlandt. Amst.,* 1676. — Ieder deel heeft eene verschillende zinnebeeldige titelplaat.

2142. Tweejaerige Geschiedenissen, Voorgevallen in de Jaeren MDCLXXIV en MDCLXXV, Met byvoeging van authentijke stukken, Onpartijdiglijk beschreven Door V. T. V. Konnende dienen tot een vervolg van »'t Ontroerde Nederlandt," Van de jaeren 1672 en 1673. Met kopere Platen verçiert. Amst., JOHANNES VAN SOMEREN, ABRAHAM WOLFGANGH en HENDRIK en DIRK BOOM, in Compagnie, 1678. 4°. Met titelplaat.

De 8 hierbij behoorende portretten ontbreken.

1672—1673.

2143. Journael Ofte Maent-Register Van 'tgeene gepasseert en voorgevallen is, in 't Jaer 1672 ende 1673. omtrent de veranderinge van de Vereenighde Nederlanden. En Vers Burlesques par L. C. N.... 's Gravenh., LEVYN VAN DYCK, op de Burghwal by de Luyterse Kerck, 1674. 4°. 32 blz.

De twee laatste bladzijden bevatten een *Portrait de Kees Knol.*

2144. Kees Knols Journael Ofte Maent-Register *enz.* (*als het voorg. nommer*). Den derden Druck oversien en verbetert. 's Gravenh. LEVIJN VAN DYCK ... in de Amsterdamse Druckery, 1674. 4°. 32 blz. Met een plaatje op den titel.

Hetz. geschrift als het voorgaande. — Deze druk is o. a. vermeerderd met een *Grae-schrift* (sic) *op Domine* GOETHALS.

2145. Memorien, en Gedenck-tekenen van den Fransen, Engelsen, Keulsen en Munstersen Oorlog, tegen de Staten der Vereenigde Nederlanden. In de jaren 1672, en 1673, voorghevallen. Leyden, BARTHOLOMEUS DE LA COOR, in de Hoogh-straet, in den vergulden Hystory-schryver, anno 1673. kl. 4°. M. h. titelbl. 8 ongen. blz.

2146. *Een band met verscheidene Hoogduitsche traktaten, met uitzondering van een enkel, betrekking hebbende op de jaren* 1672 *en* 1673, *in klein* 8°., *bevattende:*

a. Eine aussführliche Beschreibung, Aller deren Verrähtereyen so bisz Dato in denen Niederländischen Provintzen sind vorgangen. Oder das ander Theil von dem Hollandts Verderber. Nebenst einer Specification Aller derer Städte, Vestungen, Schantzen und Schlösser, so von Ihre Königl. Mayest. von Franckreich, dem Bischoffen von Münster, und Chur-Fürsten von Cöln, denen Holländern sind abgenommen. Gedruckt im Jahr, 1672. Zond. plaats. M. h. titelbl. 48 ongenomm. blz. *).

b. Eigentliche Abbild- und Lebens-Beschreibung derer zween Gebrüder JOHAN. und CORNELII DE WITT Nebenst Ihrer beyden erschrecklichem Tode. Aus dem Holländischen ins Teutsche übersetzet, und gedrucket im Jahr 1673. Zond. plaats. Met uitsl. plaat. M. h. titelbl. 24 ongenomm. blz.

c. Eigentliche Beschreibung der Stadt Gröningen. Nebens ein Tägliche Auffzeichnung, Was in der Belägerung so den 9. Juli 1672. ihren Anfang genommen, und bisz den 17 Augusti... gedauret, Merckwürdiges darbey vorgangen. Beschrieben von ALDERCAMPIO Gröning. Pastor auff Lütkegast. Nach der zu Gröningen gedruckten Exemplar übersetzet... Anno 1673. Zonder plaats, M. h. titelbl. 12 ongenomm. blz. †).

d. Eigentliche Beschreibung: Der Vortrefflichen Vestung Coevorden: Sambt einem auszführlichen Bericht, wie dieselbe den 12

---

*) Vertaling van N°. 2254, doch anders dan die onder N°. 2255 vermeld wordt. — De drie laatste bladzijden bevatten eene opgave van de 84 steden, welke tot in September door Frankrijk enz. waren ingenomen. Deze opgave komt in de beide zoo even genoemde nommers niet voor.

†) Op den titel is er sprake van twee platen, welke ook op de laatste blz. beschreven zijn, doch in het exemplaar ontbreken.

July von dem Herrn Bischoff von Münster eingenommen, nachmahls aber von denen auss Gröningen glücklich wieder erobert worden, den 20. December 1672. Aus dem Holländischen... übersetzet, und Gedrückt im Jahr 1673. Met een plan. M. h. titelbl. 6 ongenomm. blz.

e. Eigendliche Abbildung, derer erschrecklichen Würmer, Welche in Ungarn bey Neusoll gegen Windisch Lipsch wie auch umb Eperies, zu jedermannes Entsetzen häuffig von Himmel gefallen, und weit und breit das gantze Land überdecket haben (20 *Nov.* 1662.) Zond. plaats, jaar of naam v. drukker. M. uitsl. plaat. M. h. titelbl. 2 ongenomm. blz.

f. Politische Considerationes über den itzigen Zustand in Europa: und Die darin geführte Kriege. Amsterdam, In Verlegung Guthard Wahremunds im Jahre 1673. M. h. titelbl. 38 blz.

g. Nachdenckliches Gespräch: welches auff den itzigen Verwirrten Zustand Im Heil. Römischen Reich, absonderlich aber Auff dessen Freyheit gerichtet. Gehalten von Friedlieben und Freyholden: Aus dem Lateinischen... übersetzet. Erstlich zu Freybergh Gedrückt, Anno 1673. M. h. titelbl. 22 ongenomm. blz.

h. Auszführliche Relation Von denen zweyen erschrecklichen See-Bataljen, So gehalten worden am 7 und 14. Juni, des Jahrs 1673. Zwischen die Kriegs-Flotten, Ihrer Königl. Mayest. von Engeland und Franckreich, und Ihr Hochm. die Staaten General. Zonder plaats, jaar of naam van drukker. Met twee uitsl. platen. M. h. titelbl. 16 ongenomm. blz.

i. Wohl praeparirter Holländischer Balsam: Würckende Ruhe vor die Unruhigen. Vorgestellet In einem Gespräche zwischen einem Bauer und Bürger *etc.* Aus dem Holländischen... übersetzet. Anno 1673. M. h. titelbl. 32 ongenomm. blz.

j. Eigentliche Abrisz, Und Beschreibung, Der vortrefflich- und berühmten Vestung Mastricht, Und Was bey derselben Belagerung (17 *Jun.*—1 *Jul.* 1673)... sich Merckwürdiges zugetragen. Z. plaats, jaar of naam v. drukker. M. plan. M. h titelbl. 11 ongenomm. blz.

k. Constitutio Pacificationis internae regn. Pol. Oder Auffgerichtete inwendige Friedens-Handlung Des Königreichs Pohlen wider die Türcken. Anno 1673. Gedrückt in bemeldtem Jahre. Zond. plaats. M. h. titelbl. 16 ongenomm. blz.

2147. (WICQUEFORT, A. DE,) Getrouw Advys aen de oprechte Hollanders Rakende het geene gepasseert is in... Bodegrave en Swammerdam, en de ongehoorde wreedtheden, die de Fransen aldaer gepleeght hebben. Met Een Memorie van de laeste marsch van 't Leger vanden Koning van Vranckrijck door Brabandt en Vlaendren. 1674. (*Amst.* ELZEVIER, *met de sfeer*). kl. 8°. met 8 uitslaande platen van ROMEIN DE HOOGHE.

Vgl. N°. 2189 en 2190.

2148. COSTERUS, B. Historisch Verhaal, ofte Eene deductie van

zaaken, raakende het formeeren van de Republique van Holland ende West-Vriesland, de veranderinge in de regeringe ... sedert ... 1572. Ende het geene dezelve Republique ... in den jåare 1672 is overkomen, byzonder Van het voorgevallene in 1672 en 1673, in ende omtrent de Steden Wourden en Oudewater, waarby de Schrijvers van dien tydt werden wederlegt ... Utrecht, W. VAN DE WATER 1707. 4°.

Het jaartal is met de pen veranderd in 1727.

2149. COSTERUS, B., Advertissement, omme te voegen by het » Historisch Verhaal" over de jaren 1672. ende 1673. van het voorgevallene in ende ontrent de Stede Wourden ... ten einde dit ... zoude mogen dienen, als eene Apologie voor de Regeringe ende Inwoonders der Stede van Wourden tegen de detestable lasteringen van twee genaamde Historie-Schrijvers, te weten SILVIUS ende BASNAGE. Wourden, JOHANNES OOMS, op den Rhijn, 1727. 4°.

2150. ——— – Historisch verhaal, *enz.* De twede Druck, zeer Vermeerdert door den Autheur. Leyden, COENRAAD en JURIAAN WISHOFF, 1736. 4°.

In deze editie is de inhoud van het voorgaande nommer zaaklijk opgenomen.

2151. Vertalingen Van eenige Fransche Brieven, in de Bylagen van den Heer BERNARD COSTERUS. *Zond. titelbl.* 4°. 18 blz.

De hier vermelde Fransche brieven komen voor in de Bijlagen van de 2de editie, genoemd onder het voorg. nommer.

2152. *Eerste tot Negende Maandags Relaes,* 9 *stukjes in* 4°., *met doorloopende paginering en signatuur, bevattende te zamen* 84 *bladzijden. De afzonderlijke titels zijn:*

Eerste Maandags Relaes, van Den Af- en optocht van sijn Ceurvorstelijcke Doorluchtigheyt van Brandenburg langs en omtrent den Rijn, in den Jare 1672. Uytgegeven den 4 December 1673. Voor den Autheur gedruckt.

Tweede Maandags Relaes, van Den voor desen en tegenwoordigen toestandt van den Ceurvorst van Beyeren, in den Oorlogh van 't Duytse Ryck. Uytgegeven den 11 December 1673.

Derde Maandags Relaes, van De toestand, en tegenwoordige saken van de Ceurvorsten van Mentz en Paltz, in desen oorlog der Francen in 't Duytse Rijk, A°. 1672 en 1673. Uytgegeven den 18 December 1673.

Uierde Maandags Relaes, van De Fransche Cacade, of Weghvluchter aen een Switser, beneffens de tegenwoordige zaken van Staet in Engeland, verhandelt aen een Hollander. Uytgegeven den 25 December 1673.

Uijfde Maandags Relaes, Zynde een Politijke of Staetkundige

Brief, Over de zaken van Vrankryk met Hollandt... Eerste Deel. Uytgegeven den 8 January 1674.

Seste Maandags Relaes *enz.* (*als het Vijfde Relaes*). Uytgegeven den 15 January 1674 *).

Sevende Maandags Relaes *enz.* (*als het 5de en 6de Relaes*). Uytgegeven den 22 January 1674 †).

Achtste Maandags Relaes, Over Copye van een Brief van Syn Hoogheyt, aan Mijnheer BERKHOFFER, Lieutenant Commandant in 't Casteel Oranje: alsmede desselfs Overgaan, Capitulatie of Verdragh. Mitsgaders Een Verhaal van de zaken, betreffende het geschil der Spanjaarden met d'Engelschen in America *enz.* Uytgegeven den 29 January 1674.

Negende Maandags Relaes Over Een Verhaal van de zaken *enz.* (*als het 8ste Relaes*). Uytgegeven den 5 February 1674.

1672 §).

2153. (GRIBIUS, J.) D'ontroerde Leeuw. t'Amsterdam, bij Steven Swart. (*Achteraan:*) t'Amsterdam, By STEVEN SWART, den laatsten November. 1672. kl. 4°. 56 blz.

Bovenstaande titel komt voor op de titelplaat, waarvan de berijmde verklaring op hare keerzijde staat. — Vgl. N°. 2139.

2154. (——— —) d'Ontroerde Leeuw: Behelsende Een Historisch Relaes van de merkwaardigste Geschiedenissen... voorgevallen, sint de beginselen van desen Hollandsche, Fransse, Engelse, Munsterse, en Keulsen Oorlogh, tot Den laatsten Novemb. 1762. Den tweeden Druck. Amst., STE-

---

*) Aan het hoofd staat: (*NB.*) *Vervolg der Verhandelinge van 't Vijfde Relaes.*

†) Aan het hoofd staat: (*NB.*) *Vervolg der Verhandelinge van 't Vijfde en Seste Relaes.* Hiermede is dit onderwerp afgehandeld.

§) Gerangschikt in de volgende orde:

1°. De eigenlijke geschiedverhalen en officiële stukken.

2°. Pamfletten enz. over den Oorlog met Frankrijk, Engeland en Munster, over de verheffing van WILLEM III tot Stadhouder, over en tegen de DE WITTEN, enz., in de orde en met het nommer van het *Register van alle de Schriften* (*blauwe Boekjes*), voorkomende achter *Dortse en Haagse Woonsdag en Saturdag* (N°. 2338), benevens de tegenschriften van sommige dezer pamfletten.

3°. De overige geschriften en blaauwboekjes, welke niet in het sub 2 genoemde *Register* vermeld worden, maar voor een gedeelte voorkomen in de boekjes, wier titels gevonden worden onder N°. 2284—2287. —

De verzameling, bekend onder den naam van *de Witten-Oorlog*, zoeke men bij de onder-afdeeling Levensbeschrijvingen.

VEN SWART, b'zijden de Beurs, in de Gekroonde Bybel, 1673. kl. 4°. 56 blz.

De keerzijde van het titelbl. heeft dezelfde verklaring der plaat als het voorgaande, maar zij past niet op die, welke op den titel van dezen druk wordt gegeven.

2155. Erentfeste, Eersame *enz.* besondere goede Vrinden (*Missive van den Prins van Oranje aan de regering van Dordrecht, gedagteekend:* In 't Leger by Bodegrave, den 8. Julij, 1672, 1°. *over het straffen van degenen, welke door hunne lafheid en trouwloosheid oorzaak zijn geweest van de vorderingen, door de Fransche wapenen gemaakt,* 2°. *Diens meening te kennen gevende omtrent het bepalen van zware straffen voor hen, die zich in 't vervolg tegen de overheid zouden verzetten, enz.*) Dordrecht, HENDRICK en JOHANNES VAN ESCH, naest de Brouwerye van 't Cruys, in de Papier Winckel, fol. plano.

2156. Copye Naer het Origineel (*Bevelschrift van* WILLEM III, *gedagteekend:* In 't leger by Bodegrave, den 10 July 1672, *waarbij wordt gelast* »aen de vier Ingesetenen van Rotterdam, den Heer Bisschop zijnde gevolght, aenstonts naer de voorsz Stadt te rugge te keeren" *enz.*) Rott., ABRAHAM VAN WAESBERGE, 1672. kl. fol. plano.

2157. Missive, Geschreven uyt Nimwegen (*in d.* 11 *Julij* 1672). Rakende het gene gepasseert is gedurende het Belegh en Overgaen der voorsz Stadt. Door een goet liefhebber van ons Vaderlandt. Dordrecht, SYMON ONDER DE LINDE, aen de Visch-marckt, in de Fonteyn, 1672. kl. 4°. 8 blz.

2158. Kort en Bondigh Bewys, Dat het beter was geweest, Op de Aenkomst van den Koningh van Vrankryk, in de Provintie en Stadt van Utrecht, De Heeren van de Regeeringe en principale Inwoonders alle van daer waren geweken, als zich slaefachtigh de Francen te hebben onderworpen. Zond. plaats, jaar of naam van drukker. kl. 4°. 14 blz.

2159. Brief uyt Uytrecht, geschreven den 12 Julii, 1672. Zond. plaats, jaar of naam v. drukker. fol. plano.

Deze brief bespreekt den staat van zaken te Utrecht, sedert de komst van het Fransche leger aldaar.

2160. Ver-hael Van de jammerlijcke Handel, en ellendige Huyshoudinge der Franschen, tegen d'Inwoonders van de Stadt Uytrecht, En in de Gewesten daer omtrent, Uyt Uytrecht, den 13 Augusti 1672. Zonder titelbl. kl. 4°. 4 blz.

2161. Nader Tractaet tusschen Vranckryk en Engelandt, op den 16. July 1672. in 't Fransche Leger gecampeert te Heeswyck geslooten. Midtsgaders de Opgestelde naeder Conditien van beyde de Koningen tot een voorslagh van de te makene vrede. Met een Missive daer over aen den Prince van Orangen (*in d.* 17 *Julij*). Zond. jaar, plaats of naam v. drukker. kl. 4°. 12 blz.

2162. Authentique Resolutien, Acten, Missiven en Rescriptien, Wegens Die Edd. Aghtbb. Magistraet der Stadt Salt-Bommel, Aenwysende Wat voor ende by de Belegeringh, mitsgaders by het Overgaen van de selve stadt Bommel gepasseert is, *enz.* 's Gravenh., JOANNES TONGERLOO, in de Veenstraet, 1673. kl. 4°. (X) en 71 blz.

2163. Missive Van Syne Majesteyt den Koning van Groot Brittanjen, aen syn Hoogheyd Den Heere Prince van Oranjen. Vyt Witthall den 28 Iuly, 1672. Gedrukt... 1672. Zond. plaats. kl. 4°. Met het tibelbl. 4 ongen. blz.

2164. Lettre De Sa Majesté le Roy de la Grande Bretagne A Son Altesse, Monseigneur le Prince d'Orange. Escrite de Witthall le 28 Juillet 1672 (*Volgt dezelfde holl. titel als van het voorg. nommer*). (*Fransch en Holl.*) Gedruckt... 1672. Zond. plaats. kl. 4°. 8 blz.

2165. Remarques Sur le Discours du Commandeur DE GREMONVILLE, Fait au Conseil d'Estat de Sa Majesté impériale. La Haye, ARNOUT LEERS, *le fils*, 1672. kl. 4°. 46 blz.

2166. Aenmerckingen op de Aenspraeck van de Commandeur VAN GREMONVILLE, In de Raedt van State van sijn Keyserlycke Majesteyt te Wenen gedaen. Uyt het Fransch vertaelt. Amst., JACOB BLOEMENDAEL, 1673. kl. 4°. 32 blz.

2167. Brieven van... PIETER DE GROOT, Soo aen de... Staten van Holland *enz.* als aen de... Regenten der Stad Rotterdam (*in d. Antwerpen*, 1 *Aug.* 1672). Zond. plaats, jaar of naam v. drukker. fol. plano.

2168. ELDERCAMPIUS, A., Journael ofte Daaghlijckse Aanteykeninge van 't ghene omtrent de Belegeringe van Stadt Groningen So buyten als binnen gepasseert is... Groningen, HENRICK ROOSINGH, in de Broer-Straet by de Academie, 1672. kl. 4°. Met het titelbl. 24 ongen. blz.

Opgedragen aan WILLEM III, de Staten van Groningen en HENDRIK CASIMIR, Stadhouder van Friesland enz.

2169. ——————— — Journaal ofte Daaglykse Aanteykeninge

enz. T'Amsterdam, JACOB VINCKEL, in de Beurs-steegh, in d'History-schrijver, 1672. kl. 4°. 16 blz.

2170. Oprecht verhael Van de Gedenckweerdighste Saecken, Voorgevallen in de Belegeringe van Groningen, Belegert / Verlaten den 9. Julii / 17. Augusti 1672. Mitsgaders Een kort verhael van 't gepasseerde in Gelderlant, Uytrecht en Over-Yssel, en 't schandelijck overgeven van der selver Steden en Fortressen. t' Samen gestelt door N.N. Dienaer JESU CHRISTI in sijn Gemeynte tot Groningen. Groningen, DOMINICUS LENS, in de Kromme Elleboogh, in de olde Sint Jacob. Anno 1672. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

2171. (LENS, D.) De gedenkweerdigste Voorvallen In en ontrent de Belegeringe der Stadt Groningen, Door den Keurvorst van Cöln, en den Bisschop van Munster. Belegert / Verlaten den 9. Julij / 20. Augusti 1672. Versien met verscheyde remercabele Brieven *enz.* Mitsgaders een kort verhaal van 't gepasseerde in Gelderlant, Uytrrecht (*sic*) en Over-Yssel, *enz.* (*als het voorg.*). t' Samen gestelt uyt de Schriftelijke Aenteekeninge van verscheyde gequalificeerde Persoonen. Hier agter is nog by gevoegd, de gedenkweerdige en schrikkelijke Watervloed, voorgevallen in de Provincie van Groningen; den 13. November 1686, de St. Meertensvloed genaamd. Den Derden druk; merkelijk verbetert. Groningen, SEERP BRANDSMA in de Brugge-straat, in de Bonte Kater, 1716. kl. 4°. 64 blz.

Opgedragen door den schrijver aan Burgemeesters en Raad van Groningen.— Bl. 53—64 bevatten eenige gedichten van L. SMIDT en T. K. HAAXMA, terwijl op blz. 42 er een voorkomt van J. VAN VONDEL.

2172. (TICHELAER, W.) Waerachtigh Verhael van 't gepasseerde In, ende ontrent der saecken, tusschen WILLEM TICHELAER... En Mr. CORNELIS DE WITT ... Nopende de conspiratie tegens sijn Hoogheyt den Heere Prince van Orangien... Gedrukt voor den Autheur, en Lief-hebbers van ons Vaderlandt. Anno 1672. kl. 4°. 30 en (I) blz.

De *Waerschouwinghe tot den leser* is door den schrijver eigenhandig onderteekend met de initialen W. T.— De laatste bladz. bevat een paar vierregelige verzen, onderteekend M. G.— Vgl. N°. 2259 en 2260.

2173. Sententie Van den Hove van Hollandt *enz.* jegens Mr.

C. DE WITT... Gepronuncieert den twintighstea (*sic*) Augusty 1672. Na de Copye in 's Gravenh.... by J. SCHELTUS, 1672. kl. fol. plano.

2174. (ARNHEM, L. VAN,) Perfect Memoriael, Aengaende de Forteresse van Blockzyl, Waer inne wort verhaelt 't gene soo omtrent ende binnen Blockzyl in den Jaere 1672. is geschiet: Als mede, in wat manieren het wederom van de Vriesen, met raedt ende hulp van der selver burgeren, op den 23. Augusti... 1672 ingenomen is. Gedruckt in den jare 1674. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

Het cijfer 4 van het jaartal is met de pen veranderd in 3.

2175. Sententie By den Chrijghs-Rade gegeven Tegens DANIEL Baron D'OSSERY... Gedaen in 't Leger by Bodegrave den 22 Augusty, en den 27. daer aen volgende ter plaetse van de Executie gepronuntieert. Gedruckt... 1672. Zond. plaats. kl. 4°. 7 blz.

2176. Sententien gepronuntieert by den Generalen Krijghs-Raedt der Vereenighde Nederlanden tegens JAN BARTON DE MOMBAS... Ende JACOB ROGIER, Capiteyn (*in d.* 15 *Sept.* 1672). Zond. plaats, jaar of naam v. drukker. kl. 4°. 8 blz.

In deze Sententie wordt DE MOMBAS ingedaagd; het eigenlijke vonnis komt voor onder N°. 2179.

2177. Missiven, en Deductie; Of Onderrechtingh van de Handelingh, en rechtvaardighlijke Redenen, gedaan door J. B. DE MOMBAS... Vertaalt uyt het Frans. Anno 1672. kl. 4°. 24 blz.

Compresser druk dan de volgende. Blz. 3 b. v. telt in dezen druk 30 regels, in den volgenden 27. Het vignet met het eekhorentje komt op den titel van het volgende nommer niet voor. — De brief, die voorin staat, is gedagteekend: *Utregt, den* 23. *Septemb.* 1672, en de Missive aan de Staten v. Holl.: *Uyt Cöllen,* 1672, terwijl de Missive aan eenige leden der genoemde Staten geschreven is: *Uyt Utrecht* 1672.

2178. Missiven, en Deductie *enz.* (*als het voorgaande*). kl. 4°. 24 blz.

2179. Sententie (*in d.* 18 *Nov.* 1672) Van den Hoogen Krijghs-Raedt der Vereenighde Nederlanden, Jegens IOHAN BARTON DE MOMBAS... Ge-executeert aen des selfs Effigie, In 's Graven-Hage op den 25sten July 1673. 's Gravenhage, J. SCHELTIUS, 1673. kl. 4°. 6 blz.

2180. Sententien Gepronuntieert by den Kryghs-Rade Der Vereenigde Nederlanden, Tegens JOHAN VAN SANTEN, Collonel en gewesen Commandeur van Wesel, En WILLEM COPES, Luytenant Collonel. Gesententieert den 20 September 1672.

Zonder plaats, jaar of naam v. drukker. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

2181. Defensiv Alliantz-Project, Zwischen Ihrer Käyserl. Mayst. und einigen Chur- und Fürsten. Nebenst Der Herren General Staaten... Memorial An die Reichs Versammlung etc. zu Regensburg, die Ablehnung der auszgesprengten Rumorum, und Contestation guter Nachtbarschafft betreffend etc. Gedruckt... 1672. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

2182. Tractaet Van Assistentie en mutuele Defentie Op den 22 September 1672 geslooten tusschen den Roomsche Keyser, den Koningh van Denemarcken, den Keur-Vorst van Brandenburgh, de Heeren Hertogen van Brunswyck en Lunenburgh: Mitsgaders, de Vrouwe Landgravinne en Regente tot Hessen Cassel. Anno 1672. kl. 4°. 8 blz.

2183. De Staten van Hollandt *enz.* (*Publicatie van de Staten van Holland in d.* 27 *Sept.* 1672, *houdende afkondiging van eene algemeene vergiffenis*). 's Gravenh., J. SCHELTUS, 1672. fol. plano.

2184. Den Staet van Utrecht, met de andere Steden, Dorpen en Vlecken, der selver Provintie moeten dragen de Inquartieringe der volghende Troupes. Door ordre van Syne Koninghlijcke Majesteyt, Ingaende met den 1sten October 1672. Nieuwen stijl. 's Gravenh., LEVIJN VAN DYCK, 1672. kl. 4°. 8 blz.

2185. Le Duc de Luxembourg *etc.* (*Sauvegarde verleend aan de weduwe van* LOUIS LA HAYE *te Zeist, door den Hertog van Luxemburg, gedagt. Utrecht* 9 *Nov.* 1672). (*Fransch.*) 4°. plano.

2186. Aenmerckingen van den Colonel BAMPFIELD, Op de stellingen van Mr. VERCKEN. Raeckende den Aenval der Francen op de Sluysen van Ameyden den 27. Novembris 1672. Nevens het Verhael Van den geseyden Colonel BAMPFIELD. Zonder plaats, jaar of naam van drukker. kl. 4°. (II), 12 en 4 blz.

2187. Waerachtigh verhael Van 't gepasseerde ontrent de verovering der stercke Vestingh Coevorden... Den 20 December ouden styl 1672. 's Gravenh., HERMANUS GAEL, 1673. kl. 4°. 7 blz.

2188. (LENS, D.) Vervolgh van de Voornaemste Voorvallen na de Belegeringe der Stadt Groningen: Besonderlijck in 't veroveren van Bellingwolder-schans ende de Wijdtberoemde Forteresse Koevorden... Noyt voor desen gedruckt. Gro-

ningen, D. LENS, in de Kromme Elleboogh, in d'Olde Sint Jacob. 1673. kl. 4°. 20 blz.

Achteraan: een vierregelig Latijnsch gedicht met het opschrift *In Kovordam*, en onderteekend O. Z. — Vervolg van N°. 2171.

2189. De Wreetheyt der Francen, Gepleegt te Bodegrave en Swammerdam. Getrocken Vyt een Brief van Vytrecht van den 11. Januarij, 1673. Amst., MATTHIJS WILLEMSZ. Zond. jaar. kl. 4°. Met het titelbl. 4 ongen. blz.

2190. (VERDUYN, A. T.) Oprecht Historisch Verhael, Van 'tgeen voorgevallen is in Bodegraven En Swammerdam, Door 't invallen en doorbreken der Fransen: Waer in getoont wordt haer grouwelijcke wreedtheden, soo in 't Moorden als Branden. Amst., JAN RIEUWERTSZ., in Dirck van Assensteeg, in 't Martelaers-boeck, 1673. kl. 4°. 11 blz.

2191. Consideratien over den Tegenwoordigen Toestant van het Vereenigde Nederland, Gesteld door een Liefhebber van 't Vaderland, Tot encouragement van sijne Landsgenooten, in desen bekommerlijken Tijd. Gedrukt... 1672. Zond. plaats. 4°. 34 blz. (1) *)

2192. Consideratien *enz.* (*als het voorg.*). Den tweeden Druk. Gedrukt... 1672. Zond. plaats. 4°. 34 blz. (1)

2193. Consideratien *enz.* (*als het voorg.*). Den derden Druk. Gedrukt... 1672. Zond. plaats. 4°. 34 blz. (1)

2194. Considerations upon the Present State of the United Netherlands, Composed by a Lover of his Country... Exactly translated out of Nether-dutch... By a most Cordiall Lover of both the Nations. Printed... 1672. Zond. plaats. kl. 4°. (II) en 26 blz. (1)

2195. Wolgegründetes Bedencken Uber Den gegenwärtigen Zustand Der Vereinigten Niederlande, Allen desselben Landes genossenen in diesen kümmerlichen Läufften einen Muht und Hertz zumachen. Gestelt durch Einen Liebhaber des Vaterlandes. Gedruckt... 1672. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 32 ongen. blz. (1)

2196. Verbreydinge En Aenteyckeninge op de »Consideratien Over den tegenwoordigen toestant van het Vereenigde Ne-

---

*) De cijfers, in deze afdeeling achter de titels geplaatst, zijn die, waaronder deze titels voorkomen in het *Register*, vermeld hierboven blz. 474, noot §), sub 3°.

derland," Mede gestelt door een Liefhebber des Vaderlands. Gedruckt...1672. Zond. plaats. kl. 4°. 20 blz.

2197. Eenvoudig Burgerpraatje, Over een Boekje, genaamt » Consideratiën Over den tegenwoordigen Toestant van het Vereenigde Nederland. Door een Liefhebber van 't Vaderland." Gedrukt in 't Jaar 1672. kl. 4°. 38 blz. (2)

2198. Eenvoudig Burgerpraetje *enz.* Gedruckt in 't Jaer 1672. kl. 4°. Met het titelbl. 24 ongen. blz. (2)

2199. Ein Burgerliches Gespräch über ein Büchlein genandt » Considerationes oder Betrachtungen Uber den gegenwärtigen Zustand des Vereinigten Niederlandes. Durch einen Liebhaber des Vaterlandes." Gedruckt... 1672. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 32 ongen. blz. (2)

Vertaling van de beide voorgaande nommers.

2200. Trouloosheyt der Engelsche, van eenige Jaren herwaerts aengewesen. Midtsgaders een klaere aenteeckeninghe op de Negotiatie van den Heer Ambass^r. DOWNINGH, gelijck oock op d'Engelsche Declaratie van Oorloghe. Aldus te samen gesteldt door J. v. H. Patriot van 't Vaderlandt. Gedruckt... 1672. Zond. plaats. kl. 4°. 23 blz. (3)

2201. Trouloosheyt der Engelsche *enz.*... Orlooghe (*sic*)... Gedruckt... 1672. Zond. plaats. kl. 4°. 23 blz. (3)

Andere druk van het voorgaande. — De laatste blz. is gen. 27.

2202. Ronde Waerheydt, In t' midden der leugenen, In het licht gebracht, door een Liefhebber der waerheyt (*rijm*). Ghedruckt voor de Liefhebbers van t' Vaderlant. A°. 1672. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 12 ongen. blz. (4)

2203. Ronde Waerheyt, In 't midden der Leugenen, Vermeerderdt met de Strijdt, tusschen de Waerheyt, en de Leugen. In het Licht gebracht *enz.* Ghedruckt *enz.* A°. 1672. kl. 4°. Met het titelbl. 12 ongen. blz. (4)

2204. Oranje in 't Hart. In 't Jaer onses Heeren 1672. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongenommerde blz. (5)

Het vignet op den titel is een bak met bloemen en vruchten.

2205. Oranje in 't Hart. In 't Jaar onses Heeren 1672. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz. (5)

Het vignet stelt voor een wapen.

2206. (BORSTIUS, C.) Verscheyde Considerationen over den tegenwoordigen toestant van ons Lieve Vaderlandt. Of een kort verhael van sommige Ghedenckwaerdige saecken. Gedruckt voor de Liefhebbers van zijn Hoogheydt. 1672. kl. 4°. 12 blz. (6)

2207. (BORSTIUS, C.) Verscheyde Consideratien *enz.* Den tweeden Druck met verscheyde Aenmerckingen vermeerdert. Gedrukt *enz.* 1672. kl. 4°. 12 blz. (6)

2208. (——— —) Niederländisches Bedencken, Uber den itzigen Zustandt Der noch übrigen Holländischen Provintzien. Gedruckt... 1672. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 12 ongen. blz. (6)

Vertaling van de beide voorgaande nommers.

2209. Naebedenckingen Over seeckere Waerschouwinge, en verscheyde »Consideratien Nopende den tegenwoordigen Toestant van ons Lieve Vaderlandt." Gedrukt, voor de Liefhebbers van 't Vaderlandt. kl. 4°. 11 blz.

2210. Naebedenkingen *enz.*...over den tegenwoordigen Toestant *enz.* (*als het voorgaande*). kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

2211. Het Onbevlekte Wit, Of het Doel van Hollandts Ware Interest. Tegens zeecker Libel genaemt: »Consideratien" *enz.* Gedruckt op 't Eylandt van Batavia, voor de gestoorde Vryheyt, in de Witte Pars, in 't Moort Jaer 1672. kl. 4°. 15 blz.

2212. Het Onbevleckte Wit *enz.* (*als het voorg.*). kl. 4°. 15 blz.

In dezen druk is de laatste blz. met 13 in plaats van met 15 genommerd.

2213. Bedenkingen Over het geene door de Borgeryen van Hollandt Is te weegh gebracht, in het Avancement van ziin Hoogheyd, den Prince van Orange, En verdedigingh, tegens soodanige; welcke de Borgeryen beschuldigen, als of zy hadden begaen Crimen lesae Majestatis; en dienthalven strafbaer waren, aen den lyve, en goede. Gedrukt voor de Liefhebbers van 't Vaderland, en den Prince van Orange. kl. 4°. 12 blz. (7)

2214. Bedenckingen *enz.*... sijn Hoogheyd *enz.* kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz. (7)

2215. Vriende-Praetjen over het Eeuwig Edict, Of starcken Eeuwigen Edick. (Gelijck men seght) die de Hollandsche Asijnmakers soo suyr in de oogen begint te druypen in de Personen van den vluchtende DE GROOT, en gevangen Ruwaert. Gedrukt voor Vrede en Vryheydt. 1672. kl. 4°. 12 blz. (8)

2216. Vriende-praetjen *enz.*... Azijn-maeckers *enz.* Gedruckt voor Vrede en Vryheyt. kl. 4°. 8 blz. (8)

Blz. 3—6 ontbreken.

2217. Den Grooten en Witten Duyvel, Dat is, een klaer vertoon en aanwysinge Dat den Koninck van Vranckrijck niet door

gewelt van Wapenen, maer door de malitieuse directie van JAN DE WITT...ende sijne Grooote (*sic*) Complicen, onder 't Canon van Goude Lowysen soo veel Steden en Sterckten onses lieven Vaderlandts onder sijn gehoorsaemheydt heeft bekomen... Zijn oock bygevoeght eenige Consideratien, nopende de te doene straffe over die gene die aen de snoode verraderye schuldigh zijn. Mitsgaders Een vermaninge aen een yder tot afstant van het boose, als zijnde de oorsake van de sware straffe Gods... Zond. plaats. (*Achteraan:*) 1672. 4°. 16 blz. (9)

2218. Den Grooten en Witten Duyvel; Dat is, een klaer vertoon *enz.*... Groote Complicen *enz.* 4°. 22 blz. (9)

Zoowel in dezen als in den volgenden druk komen de woorden: *Zijn oock bygevoeght* — *Gods* op de keerzijde van den titel voor.

2219. Den Grooten en Witten Duyvel, Dat is: een *enz.* 4°. 22 blz. (9)

De laatste regel op den titel der beide vorige drukken luidt: *miraculum in mundo,* hier: *miraculum mundo.*

2220. Den Grooten en Witten Duyvel, Das ist: eine klare Furstellung und Erweisung, dass der König von Franckreich nicht durch Gewalt oder Waffen, sondern durch bosshafftige Direction und Anleitung JAN DE WITT...und dessen Grossen (GROOTS) Anhängern, unter dem Geschütz der güldenen Loysen so viel Städte und Vestungen unsers lieben Vaterlandes unter seinen Gehorsam bekommen hat *etc.* Im Jahr 1672. 4°. Met het titelbl. 28 ongen. blz. (9)

Dit nommer bevat zoowel de vertaling van de drie voorgaande, als van de drie volgende nommers.

2221. Appendix, Ofte Staert van den Grooten en Witten Duyvel. Waer inne mede Verbotenus geinsereert de Sententie van den Krijgs-Raed over den Verrader MOMBA gewesen; met de Missive daer over by... den...Prince van Orangien aen...de Staten Generael...Anno 1672. 4°. 8 blz. (9)

2222. Appendix *enz.*... Kryghs-Raedt *enz.* Anno 1672. 4°. 8 blz. (9)

In dezen druk telt blz. 3 twee en dertig regels, in den voorgaanden en volgenden 33 regels.

2223. Appendix *enz.* (*als het voorg.*). 4°. 8 blz. (9)

2224. Den Politiquen Mantel, Opgeligt in 't Princen Leger: Door een Hollander, Zeeuw, Utregts-man en Fries. t'Utregt, gedrukt by Cyprianus van der Gragt. Met privilegie van den Koning. kl. 4°. Met het titelbl. 12 ongen. blz. (10)

2225. Bericht Van de Heer Raedt-Pensionaris JOHAN DE WITT, (*in d.* 20 *Julij* 1672), Noopende de Secrete Correspondentie-Penningen: Nevens de Verklaringe Van de Ed. Mog. Heeren Gecommiteerde Raeden dies-wegen gedaen. In 's Gravenhage, In de Maendt Augusti 1672. kl. 4°. 7 blz. (11)

2226. Bericht *enz.* (*als het voorgaande*). In 's Gravenhage *enz.* kl. 4°. 7 blz. (11)

De 8ste regel op den titel van dezen druk bestaat uit zes woorden, terwijl die in den voorgaanden zeven woorden bevat.

2227. Zee-mans Praetje, Voorgevallen Tusschen een Hoogh bootsman en Schieman, Gepast op de tegenwoordige gelegentheyt van Hollants oorlogh en schielijcken Nederganck... In 't Jaer ons Heeren na de waerheyt 1674. En na de gemeene praet 1672. kl. 4°. M. h. titelbl. 8 ongen. blz. (12)

2228. Zee-mans Praetje... Ghepast *enz. Zond. titelbl.* (*Achteraan:*) Gedruckt in 't Jaer *enz.* (*als het voorgaande*). kl. 4°. 4 ongen. blz. (12)

2229. 't Samen-spraeck, Voor-gestelt van vier Personen, Twee Hollanders... Een Fransman. Een Bovenlander. Dewelke t'samen discoureerende over den staet van Hollandt, Engelandt, Vranckrijck, Keulen en Luyck, ende diergelijcke Landen. Midtsgaders eenige Versjes op de saeck passende. Gedruckt... 1672. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 12 ongen. blz. (13)

2230. Brief Uyt 's Gravenhage, Daer in dat de oorsaken van desen tegenwoordigen droevigen Oorlogh worden aengewesen. Geschreven door een Liefhebber van 't gemeene beste aen een particulier Vriend (*in d.* 8 *Julij* 1672). In Amsterdam, Anno 1672. kl. 4°. 20 blz. (14)

2231. LOUYS Gulde Hartjens Dagh, Om te vangen de verrotte harten in en ontrent het Leege-landt van de Hollantse Tuyn. Tot waerschouwinge voor alle trouw-hartige Patriotten des Vaderlandts in dese tegenwoordige tijdt.

Patriot doorsoeckt my met vlijt,
'k Ontdeck u Amstels Sleutels-strijdt.

Gedruckt in 't Jaer van de Hollantse Mal-moolens, 1672. kl. 4°. Met het titelbl. 12 ongen. blz.

Het vignet stelt een pot met bloemen voor. — Achteraan: een gedicht, getiteld: *Toegift voor den Patriot*, en een: *Noch anders Patriot.*

2232. LOUYS Gulde Hartjens Dagh *enz....* Vaderlants *enz. Andere druk.* kl. 4°. 16 blz. (15)

2233. Brillen voor alderhande Gezichten: Sprekende Persoonen. De Brilleman. Een Amsterdammer. Dirck Teunisz. een Oudt Hollander, Aernout Goedt-bloedt. t'Vtrecht gedruckt voor Claes Kijk-uyt. 1672. kl. 4°. M. h. titelbl. 8 ongen. blz. (16)

Met vignet op den titel.

2234. Brillen voor alderhande Gezichten *enz.* (*als het voorg.*). t'Amsterdam gedruckt voor Claes Kyck-uyt. 1672. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz. (16)

Zonder vignet.

2235. Brillen voor alderhande Gesichten. T'Uytrecht, Gedruckt voor Claes Kijck-uyt, 1672. kl. 4°. Met het titelbl. 12 ongen. blz. (16)

De woorden: *Sprekende Persoonen* enz. staan op de keerzijde van den titel.

2236. Brillen Voor Alderley Gesichten. Sprekende Persoonen *enz.* Tweede deel. Tot Uytrecht, Gedruckt voor Claes Kijck-uyt. 1672. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz. (16)

Op den titel is een knijpbril afgeprent.

2237. Brillen voor alderhande Gesichten. Tweede Deel. T'Uytrecht, Gedrukt *enz.* kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz. (16)

De woorden *Sprekende Persoonen* enz. staan aan het hoofd van blz. 2. — In dezen druk zijn van den op de laatste blz. voorkomenden brief betreffende den aan de DE WITTEN gepleegden moord, eenige regels weggelaten.

2238. Brillen Voor alderhande Gesichten. Tweede-Deel. De Jongste Druck, vermeerdert en verbetert met de Geest van Jan en Kees, voor de Liefhebbees (*sic*) van Sijn Hoogheyd. t'Wtrecht, gedruckt voor Claes Kijck-Uyt, 1672. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz. (16)

De titel heeft een portret in medaillon, omgeven van eene ruw getrokken kromme lijn in den vorm van een' knijpbril. — Deze druk is vermeerderd met twee alleenspraken, getiteld: *De Geest van* JAN *en* CORNELIS DE WIT, en *De Geest van* CORNELIS DE WIT *spreeckt.*

2239. Brillen Voor alderhande Gesichten. Tweede deel. Sprekende Persoonen *enz.* (*als N°.* 2236). T'Uytrecht... Claes Kijck-uyt. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz. (16)

Ofschoon de woorden: *De Jongste Druck* enz. hier niet voorkomen, is de inhoud toch geheel dezelfde als die van het voorg. nommer.

2240. Oprechte Vermeerderde Brillen voor alderhande Gesichten. Tweede deel. Sprekende persoonen *enz.* t'Uytrecht, Gedruckt voor Klaes Kijck-uyt, 1672. kl. 4°. Met het titelbl. 15 ongen. blz. (16)

De alleenspraken der beide voorgaande nommers treft men hier

niet aan. Daarentegen is deze uitgave vermeerderd met een *Oprecht Verhael van 't gepasseerde ontrent de Detentie van d'Heer* C. DE WITT, enz. Ook worden aan de „sprekende persoonen" hier en daar andere woorden in den mond gelegd.

2241. Onpartydige Consideratien Over de Missive van ... de Heer Prins van Orange, Geschreven Aen de Burgermeesters en Regeerders van meest al de Hollantse steden: Doorgaens op de tegenwoordige toestant van saken gepast. Door een Liefhebber van de Prins, en de dier-gekochte Vryheyt. Muyden In de Rynse Wynbergh, 1672. 4°. 15 blz. (17)

2242. Een Sociniaensche Consultatie tusschen Jan en Arent, Gewesen Thresaurier Extraordinaris, (zonder zyn prejuditie:) Mitsgaders den Inhoudt van den laetsten Brief van den Konink van Engeland aen den Prince van Oranje. Hier is by te vinden, Een Grooten Bril Op de neus van Lange Jan. Gedruckt voor den bestoven Arent en Jan met sijn effe Back-huys, 1672. 4°. 8 blz. (18)

Met vignet op den titel.

2243. Een Sociniaensche Consultatie tusschen Jan en Arent. Gewesen Thesaurier *enz.* Gedruckt voor den bestoven Arent, en Jan *enz.* 4°. 8 blz. (18)

Zonder vignet.

2244. Oranje in 't Hart, of de Gestoorde Vryheydt. Dubbelt beantwoort (*rijm*). Voor de Lief-hebbers van de Prins, 1672. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz. (19)

2245. De gestoorde vryheyt. Zond. plaats, jaar of naam van drukker. fol. plano. (19)

Afzonderlijke uitgave van het eerste der drie in het voorgaande nommer voorkomende gedichten.

2246. Catalogus Van Boecken Inde Bybliotheque Van Mr. JAN DE WIT, Door sijn Discipel Den Pensionaris Vivien. Zond. plaats, jaar of naam van drukker. kl. 4°. Met het titelbl. 14 ongen. blz. (20)

2247. Appendix Van t Catalogus van de Boecken van Mr. JAN DE WIT, Bestaende in een partye Curieuse en Secrete Manuscripten. Welcke verkocht sullen werden op de Zael van 's Gravenhage, Maendagh den 5 July 1672. en de volgende dagen. De Catalogus sijn te bekomen in den Haegh, by de Druckers van de Historie van Wicquevoort. Zond. jaar. kl. 4°. 8 blz. (20)

2248. Appendix *enz.* (*als het voorgaande*) welcke verkocht sullen

werden... Maandag den 5 September 1672. *enz.* kl. 4°. 8 blz. (20)

De inhoud is dezelfde als die van het voorgaande.

2249. Appendix Van de Catalogus *enz.* (*als het voorg.*), welcke verkocht sullen werden op... den 5 July 1672 *enz.* Vermeerdert met een Tweede Deel. De Catalogus *enz.* (*als het voorg.*). kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz. (20)

2250. Sleutel, Ontsluytende de Boecke-kas van de Witte Bibliotheeck, Met sijn Appendix. Waer in de duystere namen der Boecken klaerlijck werden vertoont en bekent gemaeckt. Door J. B. Bibliothecarius. In 's Gravenhage, by Nil Volentibus Arduum. 1672. Voor Intelligentibus. kl. 4°. 16 blz. (20)

Op den titel is een omgekeerde sleutel geprent.

2251. Vrymoedige Aenspraek Aen alle Oprechte Liefhebbers van zijn Hoogheyt den Heere Prince van Oranje. haer wettelijcke Overigheyt Ende Vaderlandt. Ofte een t'Samenspraeck, Tusschen een oprecht Hollander. Soldaat. Bootsgesel. En Inwoonder van desen Staat. Voor de Liefhebbers van de Prins, en 't Vaderland. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz. (21)

2252. Eenvoudig verhael Der gemeene boots-gesellen Van het schip Hollandia... Aen... den Heere Prince van Orangie. Wegens de beroerten, die in 't herwaerts komen in dat Schip zijn geresen. Hier achter is by-ghevoeght een Bootsmans Praet Voor Bootsmans Recht. Gedrukt voor de liefhebbers van sijn Hoogheyt. kl. 4°. Met het titelbl. 15 ongen. blz. (22)

2253. Uervolgh Op het Bootsmans Praetje, Van het Schip Hollandia van de Princen En Predicanten. Gedruckt Anno 1672. Met het titelbl. 8 ongen. blz. (22)

2254. Deductie van den Tegenwoordigen Toestant van dit Nederlandt. Den tweeden druck, met eenige Consideratien vermeerdert. Anno 1672. kl. 4°. 16 blz. (23)

Vgl. het aangeteekende bij den titel *a* van N°. 2146.

2255. Fernerer und Auszführlicher Bericht Von dem Gegenwertigen Zustand In Niederland. Im Julio und Augusto 1672. kl. 4°. Met het titelbl. 28 ongen. blz. (23)

Vertaling van het voorgaande.

2256. Verhael Van het Secreet der Misse, Ofte Uytvindinge van de rechte oorsaeken deser tegenwoordige Oorlogen. Vertoont in een 't Samenspraeck Tusschen twee Nimweegsse

Borgeren, Mr. de Rader ende Mr. Goedhert... Uytgegeven door een Liefhebber van het Vaderland. Anno 1672. kl. 4°. 12 blz. (24)

2257. 't Secreet van de Mis, Of Kristalyne Bril, Waer door men sien kan in Vranckrijck, Engelandt, Hollandt, Westphalen en in andere omleggende Koninckrijcken en Vorstendommen, wat de oorsaeck is, waerom de Gemeenten in de Geunieerde Provintien den Oorlogh is aengedaen. Vertoont in een t'Samenspraeck Tusschen een Raedtsheer, En een Goethartigh burger. De laetste Druck verbetert. Gedruckt in 't Verschrick- of Wonder-Jaer, 1672. kl. 4°. 16 blz. (24)

Hetzelfde geschrift als het voorgaande.

2258. Hollands Interest, Gestelt tegens dat van JAN DE WIT; Voorgevallen tusschen Hans, Raads-Heer, En Arent, een Borger. Waer in van woort tot woort verhaelt wert sijn perpetueel Edict of eeuwighdurende Wet. Gedruckt t'Amsterdam, 1672. kl. 4°. Met het titelbl. 11 ongen. blz. (25)

2259. Vertoog ofte Consideratien Den Hove van Hollandt met behoorlijck respect gesuggereert ofte over-gegeven, by, ofte van wegen de Huysvrouwe ende de Vrunden van CORNELIS DE WIT... jegenwoordig gedetineert op de Voorpoorte van den voorschreven Hove, tot defensie van den zelven, tegen de valsche aenbrenginge ofte beschuldiginge van WILLEM TICHELAER... Anno 1672. kl. 4°. 28 blz. (26)

2260. Consideratien ende circumstantien, te noteren ende te ponderen tot begrip ende overtuyginge van de innocentie van CORNELIS DE WIT... uyt den name ende van wegen MARIA VAN BERCKEL, Huys-vrouwe, ende de Vrunden van de voornoemde Gedetineerde... om des te beter ende te eerder te moghen obtineren de ontslaginge en decharge by de nevensgaende Requeste versocht. Zond. plaats, jaar of naam van drukker. fol. 16 blz.

Afzonderlijke uitgaaf van het stuk, dat in het voorgaande nommer voorkomt van blz. 21—28.

2261. Ontknoopinghe Vanden Valstrick Van Syn Hoogheydt Den Heere Prince van Orangie, Voor hem geleydt van sijner jeugt af, tot desen huydigen tijdt toe. Gedruct voor de Lieff-hebbers van beyde de Huysen van Orangien en Nassouw, 1672. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz. (27)

De laatste blz. bevat 29 regels.

2262. Ontknoopinghe *enz.* (*als het voorgaande*). (27)

Andere druk. De laatste blz. beslaat 31 regels.

2263. Aenspraek Aen de Burgery van Amsterdam. In Amsterdam, Anno 1672. kl. 4°. 8 blz. (28)

2264. Den Bedrogen Engelsman Met de handen in 't Hair, of t'Samenspraeck tusschen drie Persoonen, Daniel, een Fransman. Robbert, een Engelsman. en Jan, een Hollander. Nevens een vergelijckinge tusschen den Marquis D'ANCRE en CORNELIS en IAN DE WIT. Gedruckt in 't Wonder-jaer 1672. kl. 4°. 12 blz. (29)

2265. Der Betrogene Engländer, in Einem Gespräche zwischen dreyen Personen, als Danieln einem Frantzosen. Robberten einem Engländer. und Jan einem Holländer. Gedruckt im Wunder-Jahre 1672. kl. 4°. M. h. titelbl. 16 ongen. blz. (29)
Vertaling van het voorgaande, doch zonder die van de „vergelijckinge"

2266. Vergleichung Lebens und Todes Des Marquisen D'ANCRE zu Paris 1617. Mit dem Leben und Tode Des JOHANNIS und CORNELII DE WIT im Hage 1672. Zond. plaats, jaar of naam v. drukker. kl. 4°. Met het titelbl. 4 ongen. blz. (29)
Vertaling van de „Vergelijckinge," voorkomende onder N°. 2264.

2267. Natuurlijke Echo, Uytgegalmt Over 't eyndt Van CORNELIS en JAN DE WIT. Waer by gevoeght is de Verhemelde Geest Van HENRY DE FLEURY, Heere van Buat, &c. Tot Amsterdam, 1672. in Augusto. kl. 4°. Met het titelbl. 7 ongen. blz. (30)

2268. Natuurlijke Echo, Uytgegalmt over *enz.* Nevens een Vreugde-Rym over 't verlaten van Groningen, Door den Bisschop van Munster. Tot Amsterdam, 1672, in Augusto. Den tweeden Druk merckelijck vermeerdert en verbetert. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz. (30)

2269. De verhemelde geest van den Doorluchtigen Oraenje-Martelaer HENRY DE FLEURY Heere van Buat, &c.... Aensprekende de Rampsalige Geesten van M[r] JAN DE WITT... ende Mr. CORNELIS DE WITT... beyde varende in Charons boot naer het Helsche Rijck op den 20. Augusti 1672. Zond. plaats, jaar of naam van drukker. kl. fol. plano.
Afzonderlijke uitgave van het gedicht, voorkomende in de beide voorgaande nommers.

2270. Den Val Van de Witten. In een t'Samenspraeck Tusschen Pieter en Klaes. Gedrukt in 't Wonder-Jaer 1672. kl. 4°. (II) en 10 blz. (31)

2271. Den Val Van de Witten, Met het Graff-Schrift. In een T'samenspraek *enz.* Gedruckt *enz.* kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz. (31)

2272. d'Ontdeckte Ambassade Van DE GROOT, Ambassadeur in Vranckrijck. Waer in 't geheym van sijn secrete Handelingh met sijn Complicen vertoont wert. In 't licht gegeven door een Liefhebber der waerheyt. Na de Copye tot Parys, by D°. HARTOGH, in 't Moord-Jaer, 1672. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz. (32)

2273. Desz DE GROOT, Gesandtens nacher Franckreich, Entdeckte Gesandtschafft, worinnen die Geheimnus seiner Secreten Handlung mit seinen Mitpflichtlingen angewiesen wird. Ins Liecht gebracht von einem Liebhaber der Warheit. Aus dem Holländischen getreulich übersetzet. Gedruckt im Jahr, 1672. Met het titelbl. 12 ongen. blz. (32)

2274. Sententie Van den generalen Hove van Nederlant, Tegens Mr. CORNELIS DE WIT, Out-Burgermeester der Stadt Dordreght, &c. en Mr. JAN DE WIT, Gewesen Raat-Pensionaris van Hollandt en West-Vrieslandt. Gepronuncieert voor langh, en ge-executeert den 20. Augusti 1672. Gedruckt in 's Graven-hage. 1672. kl. 4°. 7 blz. (33)

2275. Sententie Van den generalen Hove van Nederlandt *enz.* (*als het voorgaande*). kl. 4°. 7 blz. (33)

2276. Sententie Der Burgeren van Mr CORNELIS DE WIT... ende van Mr JAN DE WIT, Gewesen Raadt-Pensionaris van Holland ende West-Vrieslandt. Gedruckt na de Copie in 's Graven-hage. Anno 1672. kl. 4°. 7 blz. (33)

Hetzelfde geschrift als de beide voorgaande.

2277. Genees-middelen voor Hollants-Qualen. Vertoonende De quade regeringe der Loevesteinse Factie... Gedruckt tot Antwerpen in 't Jaer dat VVILLeM henDrIk VVort hersteLt. kl. 4°. 27 blz. (34)

2278. Genees-middelen *enz.* (*als het voorgaande*) *Andere druk.* kl. 4°. 24 blz. (34)

De motto's, die hier op de laatste blz. voorkomen, staan in den voorgaanden druk op de keerzijde van den titel.

2279. Verhael Van 't Voornaemste, 'tgene desen Staet 't seder eenige Iaren is overgekomen, Een onpartidige Bedenkinge Over des selfs Tegenwoordige Constitutie. Gedruckt by Lieven Waermont. 1672. kl. 4°. 32 blz. (35)

Op het titelblad is een portret in houtsnede met het omschrift: BERNHARDVS ZIGLERVS, *Doctor S. Theologiae.*

2280. Naukeurige Bedenkingen Van 't Voornaemste dat dese noch onlangs soo bloeyende Staet is overghekomen, Van eenighe Jaeren herwaerts tot desen tegenwoordigen tijdt toe.

Gedruckt by Lieven Waermont. 1672. kl. 4°. 32 blz. (35)

Hetzelfde geschrift als het voorgaande.

2281. Wederlegging-gedicht, Van het Lasterschrift, Genaemt, „Verhael van 't voornaemste 't gene dezen Staet sedert eenige Jaren is overgekomen, Een Onpartydige Bedenkinge over des zelfs tegenwoordige Constitutie." Gedruckt, in Middelburg, by Jan Neffendeweg. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

2282. Den Oprechten Patriot; Aangewesen tusschen een Amsteldammer en Hagenaer... t'Uytregt, Gedruckt by CYPRIANUS VAN DER GRAGT, 1672. kl. 4°. 8 blz. (36)

2283. Den Oprechten Patriot *enz.* Hier is by gevoeght Rotterdam Herstelt, Door het accorderen van de Magistraet in het versoeck der Burgeren, tot het renuncieren van hare Ampten. En toegestaen dat Sijne Hoogheyt als Stadthouder uyt het nomineren van de blyvende Leden andere Persoonen soude Eligeren: 't Welck... op den 22 en 26 Augusti geschiet is... Gedruckt by Querijn Overal, in de Tuymelwerelt, 1672. kl. 4°. 8 blz. (36)

2284. Trits van Verstanden. Pen en Inkt, Brillaris en Pasquillus met sijn Oude Profecyen. Anno 1672. kl. 4°. 8 blz. (37)

2285. Trits *enz.* De tweede druk, vermeerdert met een Request. Anno 1672. 4°. 12 blz. (37)

2286. d'Orangie Vlagge op den Haegschen Tooren: Of den tweeden Trits van Verstanden. Pen en Inkt. Brillarus. Pasquillus. Anno 1672. kl. 4°. 12 blz. (37)

2287. Niet goet Frans, Maer Goet Prins. Of den Derden Trits van Verstanden. Pen en Inkt. Brillaris. en Boekaris. Anno 1672. kl. 4°. 12 blz. (37)

2288. Auffgesuchte Alte Prophezeyungen, So Gepasset werden wollen auf Itzige Zeiten. Neu auffgelegt Im Jahr 1672. kl. 4°. Met het titelbl. 7 ongen. blz.

Hetgeen hier in het Hoogd. voorkomt, wordt in het Holl. gevonden in N°. 2284 op blz. 7 en 8, in N°. 2285 op blz. 9—11.

2289. Huysmans-praetje, Noopende De tegenwoordige tijdts voorvallen en oneenigheydt: Dienende tot aenwijs Waer heenen de benaeude gemoederen in desen droevige toestant hebben te vluchten: Tusschen Jacob, Klaes en Symon. Tweede Deel. In Amsterdam. Anno 1672. kl. 4°. 20 blz. (38)

Achteraan staat: *In Hollandt, ge-eyndight in September*, 1672.

2290. Brillerus Sondags-Praetje. Tot Leyden, Gedruckt by Ie-

remias Kloeck, op de Bree-staet (*sic*) naest de Vierschaer, 1672. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz. (39)

2291. Discoursen, Over den tegenwoordigen Interest Van het Landt. Tusschen een Zeeu, Hollander en Raedsheer. In Amsterdam, Anno 1672. kl. 4°. 8 blz. (40)
In het vignet ziet men een eekhorentje.

2292. Discoursen *enz.* (*als het voorgaande*). kl. 4°. 8 blz. (40)
Met een ander vignet dan op het voorgaande.

2293. De Hel in Roeren, Ofte de Verslagentheyt en schrick van de onderaertsche Geesten. Op de Aenkomst van de twee geanatomiseerde Hollandtsche Princen, Alias JAN en KEES DE WIT. Gedruckt tot Brebeyrel. By Johan Metworst, in 't Slenderhinckes-steegje, Anno 1672. kl. 4°. 16 blz. (41)

2294. Hydra of Monster-dier, Dat tzedert den Jare 1650. in de Vereenighde Nederlanden gewoedt heeft, en nu van Hercules wert bestreden: en alrede eenige van sijn Hoofden heeft verlooren, en alsoo verder staat t'onder gebracht te werden. t' Samen gestelt door J. A. Hercules Vriendt. Rotterdam, WILLEM VAN SWEDE, op de Leeuwenhaven, 1672. kl. 4°. 39 blz. (42)
De keerzijde van den titel is onbedrukt.

2295. Hydra *enz.* (*als het voorg.*). *Andere druk.* kl. 4°. 38 blz. (42)
De keerzijde van den titel is bedrukt.

2296. Hydra of Monster-dier *enz.* Ook speciaal vervattende een Antwoort op de Laster-boekjes tegen den Prince van Oranje, genaemt het »Leger-praetje," (*N*°. 2318—2320) &c. t'Samen gestelt *enz.* Het tweede Deel. Rotterdam WILLEM VAN SWEDE... 1672. kl. 4°. 40 blz. (42)

2297. Requeste voor De groote Vergaderinge van 't gemeene Volck deses Lands Aen Sijn Hoogheyt den Prince van Orange... Tot Amsterdam, A°. 1672. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz. (44)

2298. Requeste Voor De groote vergaderinge *enz.* Tot Delft, A°. 1672. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz. (44)

2299. Bittschrift Im Namen der grossen Versamlung Des gemeinen Volcks Der Vereinigten Niederlande An S. Hoheit Den Printzen von Oranien. Gedruckt zu Delfft Anno 1672. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz. (44)

2300. Copie Van een Brief, Geschreven uyt Rotterdam aen N.N. Licentiaet in de Rechten tot Dantzigh: Behelsende in 't korte 't Geene in de Vereenigde Nederlanden sedert den

Jare 1648, tot den Jare 1672 voorgevallen is, raeckende de Manieren en Maximen van Regeringe en Oorspronck der tegenwoordige Onheylen, de selvige in desen Jare door de verderffelijken Oorlogh... overgekomen. In 't Eerste Iaer der Verstellinge van de Stadthouderlijcke Regeeringe... Rotterdam, by Desiderius Erasmus 1672. kl. 4°. 31 blz. (45)

2301. 't Leven en Bedrijf van M^r. JAN VAN OLDENBARNEVELT, Nagevolght van Mr. JAN DE WIT; Beyde Pensionarissen van Hollandt en Westvrieslandt. Als vogels van eenderley veeren. Vermeerdert en verbetert. Gedrukt in 't gruwel-jaar. 1672. kl. 4°. (II) en 22 blz. (46)

In een *Nodigh bericht voor den Leser* wordt gezegd, dat het een herdruk is van de *Gulden Legende* (zie N°. 760—762, 1850 en 1851), wegens de overeenkomst met de zaken van J. DE WIT, doch „met byvoeginge van 't leven en bedrijf van deselve DE WIT."

2302. Hollants Venezoen, in Engelandt gebakken, En geopent voor de Liefhebbers van 't Vaderlandt (*rijm*). Gedruckt... 1672. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz. (47)

Hekeldicht tegen den Prins v. Oranje. — De ooijevaar op den titel doet aan 's Gravenhage als drukplaats denken.

2303. Hollants Venezoen... gebacken, En geopent voor de Liefhebbers van Vaderlant. Gedruckt... 1672. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz. (47)

Het vignet is een schild, waarop een dubbele arend boven een burg.

2304. Hollants Venezoen *enz.* (*als het voorgaande*) van 't Vaderlant. Gedruckt... 1672. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz. (47)

Het vignet op den titel stelt voor een bloembouquet.

2305. Een Varsche Saus, Op de Oubacke Engelsche Venesoen, in Hollandt opgedischt (*rijm*). Zond. plaats, jaar of naam v. drukker. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

De titel heeft een plaatje, voorstellende een zaadstrooijend engeltje, met het onderschrift:

Dus stroyt 't verhemelt Kint 't Oranje zaet vol vruchten,
Waer voor dat nijdt, verraet, en tweedrachts zaet moet vluchten.

2306. Hollandts Venezoen, Verkneedt: Ende in een Oranjen Oven Herbakken. Door een Liefhebber des Vaderlandts Vryheydt, en dienvolgende van... den Heere Prince van Orangien (*rijm*). Herkneedt en verbakken in 't Jaar 1672. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

2307. De Rotterdamse Suycker-Pastey, Verciert met het Oranje Wapen, Opgedischt ter Maaltydt van 't Reynsburgs Maants-

hooft Tegen sijn Vergift in Engelandt gebacken. t'Amsterdam, ALBERT ELIAS, 1672. kl. 4°. 8 blz.

2308. Orangie Banquet Gedischt na 't opgeschafte »Hollandts Venezoen," Op Engelandts Naam wanbakken, Door een Hater van 's Lands Vryheyt: Ende geopend, en ondersocht, door een Liefhebber van de Waarheyd, ende het duurgekochte Vaderlandt (*rijm*). Na de Copye tot Rotterdam, gedrukt by de Wed^{e}. van MATTHYS WAGENS, op de Blaak, 1672. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

2309. Wederlegginge Van den Vergiften ende Lasterlijcken »Hollandtschen Venezoen," *enz.*... Wederleydt Door een Liefhebber van Sijn Hoogheydt, en van de naackte onpartijdige Waarheydt. Gedruckt... 1672. Zond. plaats. kl. 4°. 12 blz.

2310. »'t Hollandts Venezoen in Engelandt gebacken," Wederleyt door d'Amsterdamse Pastey-Backer, Tegen sijn Buyrman Brandt. Zond. plaats, jaar of naam van drukker. kl. 4°. 8 blz.

2311. Oprechte Hollandtse Venezoen, Met een Witte Saus, Gebacken in den Haagh (*rijm*). Gedruckt in 't Jaer 1672. kl. 4°. Met het titelbl. 4 ongen. blz.

2312. 'T Ontdekte Vergift, gevonden in de Hollandtse Venezoen. Voorgestelt tot waarschouwing van alle Liefhebbers van Sijn Hoogheyt (*rijm*). Gedrukt in 't Schrik-jaar, 1672. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

2313. D'Oprechte Oranje Oogen-salf, Opgeveylt door een Hollantse Quaksalver, Aen alle Oranje Liefhebbers. Gedrukt in d'Oranie Druckery 1672. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz. (48)

2314. Eenvoudigh Schuyt-Praetje, Tusschen een Haegenaer En een Rotterdammer, Van saecken die daer onlanghs voorghevallen zijn. Gedruckt voor Placker Plackaris. Anno 1672. kl. 4°. 12 blz. (49)

2315. Missive Aen sijn Hoogheyt Den Heere Prince Van Orange. Geschreven uyt Amsterdam, den 7 Septembris, 1672. Znd. plaats, jaar of naam van drukker. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz. (50)

2316. Kipperson, gestelt op de neus of snoet van de brillemaker, genaemt Brillerius... Gedruckt voor den Autheur van »d'Invallende gedachten," 1672. kl. 4°. 8 blz. (51)

2317. De Laster-Kladde der Landverraderie Op de Heeren Magistraten Uytgeworpen, Afgekeert, en Neergetreden... Se-

dert de selve Laster-Kladde Met Bloed Begoten, Met tranen afgewischt... Anno 1672. kl. 4°. Met het titelbl. 12 ongen. blz. (52)

Dit geschrift bevat twee gedichten, welks tweede onderteekend is R. D. N.

2318. Leger-Praetje, Tusschen ses Persoonen, Jaep Soet, Klaes Swaer-Hooft en Jan Goet-Hart, Zijnde drie Boeren; met Keesje Maet en Broer Jochem, varende Luyden, met een bode; Over den toestant van ons Ruyters en Soldaten. Anno 1672. kl. 4°. 24 blz. (53)

De eerste en vijfde regel zijn met Duitsche karakters gedrukt. — Vgl. N°. 2296.

2319. Leger-Praetje *enz.* (*als het voorgaande*). kl. 4°. 24 blz. (53)

Andere druk en spelling, b. v. in dezen druk wordt op regel 2 van blz. 3 *avont*, in den voorgaanden *avondt* gespeld.

2320. Leger-Praetje *enz.*... Varende Luyden *enz.* (*als het voorgaande*) kl. 4°. 23 blz. (53)

De titel heeft geene duitsche letters en een ander vignet.

2321. Nodige consideratien op den tegenwoordigen tijdt... als mede een motive waerom alle goede patriotten, haer behooren aen gelegen te laten zijn... den... Prince van Oranje tot Grave van Hollandt te helpen verklaren. Noch is by gevoeght: de ontdeckte pot, ofte waerschouwinge voor alle goede patriotten, tegens den fenynigen dootstuyp van den stervenden Loevesteynschen Schorpioen: Voor de lief-hebbers van ons Vaderlandt. Gedruckt in 't Prince-Jaer. Anno 1672. kl. 4°. 8 blz. (54)

2322. Wacht-Praetje, Tusschen een Sarjant, Adelborst, en Schutter. Gehouden over de oude Voor-rechten der Amsterdamse Burgers, in der selver Wachthuys aen de Uytrechtsche poort, den 1. September 1672. Gedruckt voor de Liefhebbers des Burger-Rechts. Zond. jaar. kl. 4°. 8 blz. (55)

2323. Tweede Deel van 't Wacht-Praetje, Over de oude Privilegien en Voor-rechten der Amsterdamse Burgers, gehouden in der selver Wacht-huys aen de Weesper-Poort den 10. September 1672. Tusschen een Sarjant *enz.* Gedruckt *enz.* kl. 4°. 11 blz. (55)

2324. Derde Deel van 't Wacht-Praetje, Over de oude Privilegien en Voor-Rechten der Amsterdamse Burgers en Gilden, gehouden in der zelver Wacht-huys aen de Uterse Poort, op Vrydag den 30 September 1672. Tusschen *enz.* (*als het voorgaende*). kl. 4°. 12 blz. (55)

2325. Verhael Van den wonderlijken Oproer, Voorgevallen in de Provincie van Mallanbruino, gelegen een graed bezuiden het Eyland Pines: ende hoe de zelve is gestilt. t'Samenspraeck tusschen drie Persoonen te Wacht zijnde, Arent, Gijsbert, Dirck... 1672. kl. 4°. 8 blz. (56)

2326. Rechtvaerdige Wapenen des Vereenigde Nederlands tegen De vyandlijke indruk en heilloose toeleg der Fransche en Engelsche Koningen: nevens Een Schriftelijk onderzoek, hoe verre de bespronge Nederlanders op haer goede zaek steunen mogen voor God en de gantsche weereld: door Aquila Jacobides. t'Amsterdam, by Winckel-zons Roza-lis. 1672. kl. 4°. 32 blz. (57)

2327. Hollandt ont-Kermist, Door de Franse Kermis-gast, Met een Goede Raedt In dese Quade Tijdt, Door I. I. V. P. t'Amsterdam, GERARDUS BORSTIUS, op den Dam, op de hoeck van de Nieuwen-Dijck, 1672. kl. 4°. 16 blz.

2328. Hollandt ont-Kermist *enz.* (*als het voorgaande*). t'Amsterdam, Voor BALTVS DE WILD', op S Anthonis-Marckt, by de Dijckstraet, naest de Goed-Koop. 1672. kl. 4°. 16 blz.

2329. Das Durch den Frantzösischen Kirmisz-Gast entkirmiszte Holland. Das ist, Treuhertzige Vermahnung An alle und jede Einwohner der Vereinigten Niederländischen Provintzien von Kirmessen, Comödien, Fressen, Sauffen und anderem üppigen Leben, mit rechtschaffener Busse abzustehen: Wobei mit angehenckt Ein Guter Rath, Was bey jetzigen bösen und gefährlichen Zeiten zu thun, um Gottes Straff-Ruthe von dem gantzen Lande wieder abzuwenden: Auffgesetzt durch J. J. V. P. Aus dem Holländischen übersetzt und gedruckt, Im Jahr 1672. kl. 4°. Met het titelbl. 24 ongen. blz.

2330. Algemeene Hollandze Kerk-mis, Tegen het gevoelen van die geen, die zeggen derven, Dat Holland is ontkermist, Bewezen Met een korte aanwijsing, hoe men regt Kermis moet houden. Zijnde de beste raadt, in deze quade tyd Door eenen Liefhebber van 's Vaderland Vryheid. Gedrukt in Vreugdenstad, in verlaag van Hilarius Probus: in 't eerste Jaar der Herstelling van de Jongen Orangien spruit... 1672. kl. 4°. 16 blz.

2331. Echo. 38 *regelig gedicht tegen de beide* DE WITTEN *en* P. DE

GROOT *en voor de verheffing van* WILLEM III *tot stadhouder.* Zond. plaats, jaar of naam van drukker. kl. fol. plano.

2332. Antwoord van den Leeuw Aan d'Echo (*rijm*). Znd. plaats, jaar of naam van drukker. kl. fol. plano.

2333. Echôs Echo. Zond. plaats, jaar of naam van drukker. kl. fol. plano.

2334. Echo's Antwoort Op de Vragen van CORNELIS DE WIT, Ruart van Putten. Met een Aanspraak aan de selve (*rijm*). Gedrukt voor de Louvesteynsche factie. 1672. kl. 4°. Met het titelbl. 4 ongen. blz.

2335. Lang leef de Prins. Landtgedicht: Of, 't Gestilde Leeuwendal, Door 't verkiezen van Heldt WILLEM Tot Voogdt, over Baetryk, Vroulyn van Vryburg. Uit het Groot duits, in Klein duits vertaelt, Door den welmeinenden Dichter. Gedrukt... 1672. Zond. plaats. kl. 4°. 12 blz.

2336. De Worstelinge Jakobs, vervattende de wonderlijke Worstelinge, en zalige Overwinninge van JACOB VANDER GRAEF, Tot troost van alle geloovige en op Godt betrouwende Zielen... Den tweeden Druk vermeerdert en verbetert. Gravenhage. LEVYN VAN DYCK, by de Luitersche Kerk, in d' Amsterdamsche drukkery, 1672. kl. 4°. 28 blz.

Gedicht met verklarende kantteekeningen in proza. — Vgl. N°. 2127 en 2128, alsmede N°. 2387 en 2388.

2337. De Worstelinge Jacobs *enz.* Den derden Druck vermeerdert en verbetert. Gedruckt na de Copye in 's Gravenhage. Haerlem, JOHANNES THEUNISZ. CAS, op de Marckt, onder 't Huys met de Trappen. 1672. kl. 4°. 25 blz.

2338. 't Samenspraak Uan den Wonderlijcken Droom Uan Willem de Lange. Gedruckt... 1672. Znd. plaats. kl. 4°. 8 blz.

2339. Dortse en Haagse Woonsdag en Saturdag, Of nader opening van de Bibliotheecq van M^r. JAN DE WITTH, Zijnde een samenspraak tusschen een Hagenaar En Dortenaar. Gedruckt Anno 1672. kl. 4°. 10 en (II) blz.

De twee laatste bladzijden bevatten onder 57 nommers een *Register van alle de schriften* (*blauwe Boekjes*) *onlanghs gedrukt*, welke op één na, N°. 43 (*Samenspraek wegens de Rotterdamse Paus*), in de boekerij der Akademie voorhanden zijn.

2340. Leven, en Doodt, Vande Heeren en Meesters CORNELIS en JOHAN DE WITT. I. deel. Gedruckt... 1672. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 12 ongen. blz.

2341. Ernstige Aenspraeck Aen alle Oprechte en Getrouwe Burgeren en Ingesetenen der Stadt Amsterdam. Liefhebbers

van sijn Hoogheyt, van de Magistraet *enz.* Aenwysende hoe sich yeder in dese bedroefde en oproerige Tyden te dragen heeft. Gedruckt tot Amsterdam, Voor de Liefhebbers van de Gemeene Rust, 1672. kl. 4°. 8 blz.

2342. WASSENBERGH, G. VAN, De Gout-Myn Van Vranckryck, Voor de Staten en Standen van 't Roomsche Keiserryck Geopent en gestopt... Uyt het Latijn vertaelt. Beneffens een Extract van sekere Propositie door Mons. DE MOULAGH, Ambassadeur van d'Alder-Christelijckste Koningh. in presentie van Mons. DE BUZENVAL, in de Vergaderingh der Hooge en Mogende Heeren Staten gedaen, en schriftelijck overgelevert, op de 26 van Augustus, 1593. Gedruckt... 1672. Zond. plaats. kl. 4°. 32 blz.

2343. —— — ———— Aurifodina Gallica, Ordinibus Imperii Romani, Reserata & Obstructa. Das ist, Französiche Gold-Grube, Denen Römischen-Reichs-Ständen eröffnet, und verschlossen von EVERARDO WASSENBERGIO. Anno Domini, 1672. kl. 4°. 36 blz.

Vertal. v. h. voorg., zonder het *Extract*. — De nommers 2327—2343 worden vermeld in N°. 2284 tot 2287.

2344. BYE, J. DE, Meditatie, Dienende tot Opmerkinge over den bedroefden Oorloog, Nevens agt Gebeden... Leyden, THOMAS HOORN, 1672. kl. 4°. (II) en 53 blz.

2345. Aendachtig Gebodt tot Godt, Noodigh ende dienstigh van alle Hollants Ingeseetenen, Godtfruchtige Lieff-hebberen des Vaederlants, gebeeden te worden; om te hebben de Goddelijcke hulpe en bystant in desen Oorloog te Waeter en te Lande; welcke buyten alle Recht en Reeden haer wort aengedaen door die twee machtige Koningen van Vranckryck en Engelant. Gestelt en gedaen drucken door I. S. Ter Goude, WILLEM VAN DER HOEVE, inde Peeperstraet, 1672. kl. 4°. Met het titelbl. 9 ongen. blz.

2346. Cur Der von Morbo Gallico inficirten und fast tödtlich darnieder liegenden Damen von Holland. Gedruckt im Jahr 1672. kl. 4°. Met het titelbl. 12 ongen. blz.

2347. De Gronden en Oorsaecken, van de Ellende der Nederlanden ontdeckt, als mede de Middelen van derselver herstellinge aengewezen... Geschreven door een Liefhebber van haer Landt *enz.* Stephen Crisp. Tot Amst. gedruckt in 't Jaer 1672. kl. 4°. 15 blz.

2348. De drie Neerlantsche Juffers, Geschaeckt op de Paryssc

Bruyloft; Met een Request aan...den Heer Prinse van Oranje, om verlossing voor de selve. In een t'samen-spraeck, tusschen een Advokaet, Amsterdammer Heerschop, en Keesje, Delfze boer (*rijm*). Gedruckt by Meester Burribach, voor den Heer Doctor Alleman, in de Oranje Pars, in 't roof-jaar 1672. kl. 4°. Met het titelbl. 16 ongenomm. blz.

De dichter teekent zich J. T.

2349. Aanspraak Aan de Bataviers. Alckmaer, PIETER DE WEES, in de Langestraet kl. fol. plano.

Dit gedicht van 12 coupletten, ieder van 4 regels, wordt gevolgd door de *Namen der* (46) *steden en sterckten, die by den Koninck van Vranckrijck zijn ingenomen.*

2350. Aanspraak *enz.* (*als het voorgaande*). Zond. plaats, jaar of naam v. drukker. kl. fol. plano.

In deze uitgave is het gedicht niet in 12 coupletten ingedeeld, maar de regels volgen elkander in twee kolommen op. Het wordt gevolgd door de *Namen der* (74) *Steden en Sterckten. die by de Koning van Vrankrijk zijn ingenomen, van den* 2. *Juny tot den* 20. *July* 1672. Het geheel wordt besloten met een tweeregelig rijmpje.

2351. Epitaphium Batavorum Reipublicae. — Graf-schrift op de Bataafsche Republijk. (*Latijnsch en Hollandsch gedicht.*) (*Onderaan:*) Na de copye gedrukt te Groeningen by ALBERTUS HERMANSZ. Anno 1672. langwerpig 4°. plano.

2352. Epitaphium Batavorum, anno 1672. Zond. plaats. Met het titelbl. 11 ongen. blz.

Hetzelfde Latijnsche gedicht als het voorgaande.

2353. TATINGHOF, M. F. Gedenck Nederlandts Nederganck, voorgevallen In 't Verschricklijck Schrickel-Jaer 1672...tot eeuwig gedencken gedicht... Amst., ALBERT VAN PANHUYSEN, achter de Nieuwe Kerk, in de Grave-straet. 1672. kl. 4°. 8 blz.

Met een opdragt, gedagt. *Sardam, den* 27 *Augustus* 1672, *den dagh van Groenings verlossinge.*

2354. Veridicus Germanus ad Pavidos Batavos (*rijm*). Lugduni apud Alethophilum Parrhisiensem. Anno 1672. kl. 4°. 12 blz.

2355. Interesse der Cron Engeland, In dem gegenwärtigen Kriege gegen Holland. Im Jahr 1672. 4°. Met het titelbl. 16 ongen. blz.

2356. Sinceri Germani Epistola, ad LUDOVICUM SELDENUM, conscripta: quâ Belli Gallo Belgici momenta expenduntur (*d.* $\frac{7}{17}$ *Octob.* 1672). Zond. plaats, jaar of naam van drukker. kl. 4°. Met het titelbl. 16 ongen. blz.

2357. Epistola Responsoria ad J. C. L. B. A. B. In qua An Im-

perium Romanum Ejusque Caput & Membra Foederato Belgico contra Galliam vigore Instrumenti Pacis Westphalicae suppetias ferre possint? disquiritur. Anno 1672. 4°. Met het titelbl. 8 ongenomm. blz.

Deze brief draagt de dagteekening: Hamburg 6 Octob. St. V. 1672, en is onderteekend I. D. A. R

2358. Politische Betrachtungen über Den gegenwärtigen Zustand desz gantzen ietzo lebenden Europae und derer darinnen herrschenden Potentaten, Samt Erwegung dero Zuneigungen zum Friede oder Krieg Darinnen auch Ein Bedencken von denen Ursachen der Uns ob den Halsz Schwebenden Kriegen und insonderheit von den Fort- und Aussgang dess angefangenen Holländischen Kriegs *etc.* Aus dem Italiän- u. Lateinischē... übersetzt. Gedruckt im Jahr 1672. 4°. Met het titelbl. 24 ongen. blz.

2359. De Universali Monarchia Epistola II: Una Papae, altera Regis Galliae, quae ex Conclavi Papae subreptae & ex Authenticis translatae, certoque cum amico in Germaniâ communicatae. Das ist: Von der allgemeinen Monarchie *etc.* (*Lat. en Hoogd.*). Gedruckt im Jahr 1672. 4°. Met het titelbl. 31 ongen. blz.

2360. Engelands Interest, ofte Tegenwoordich waerachtich Belangh. Nauw-keurigh, opregt ende klaer-blycke-lyck 't samen gesteld Door een trouwhertigh Lief-hebber van Engelands Eere Desselfs en gantsch Christen-Rijcks Vrede, uyt D'Engelsche spraeck... overgeset Na de Copye tot London Gedruckt, by D. B. Anno 1672. kl. 4°. 48 blz.

2361. LOUIS, Of Verwaende Son. Zond. plaats, jaar of naam v. drukker. 4°. plano.

Dit 18 regelig gedicht is onderteekend met de initialen I. W.

2362. WASSENBERG, E. Maroboduus In Serenissimo & Potentissimo LUDOVICO XIV... redivius, principibus Europae demonstratus. Et, si esse perseveret, suo Arminio destinatus. Anno Domini 1672. 4°. 24 blz.

2363. De Roover op een Wolf, bekleedt met Schapen-vel,
Omringt van Geest en Doodt, raakt dapper in de knel.
Zond. plaats, jaar of naam van drukker. kl. fol. plano.

Dit is het opschrift van eene spotprent op den bisschop van Munster. Onder de plaat: een 40 regelig gedicht, zijnde de verklaring der plaat, gevolgd door een vers van 16 regels, met het opschrift: *Op 't vertrek van 't Bisschops leger, onder den Veldt-Heer* GORGAS, *Hopman van Westphalen.*

2364. d'Ontleding van Europp. Dat is te seggen, De Spreuken van alle de Vrye Vorsten en Vorstendommen van Euroop Over den geheymen toestant der tegenwoordige saken. Znd. plaats, jaar of naam van drukker. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

2365. d'Ontleiding van Euroop *enz.* (*als het voorgaande*). Tweede deel. Zond. plaats, jaar of naam van drukker. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

2366. Euroop vol verwerring, Waer in te sien zijn De heimelijkste driften van alle de Potentaten in Christenrijck. Znd. plaats, jaar of naam van drukker. kl. 4°. 16 blz.

2367. Staat-kundige Droom, Passende zeer wel op deze tijden. Amst., JEROEN JEROENSZ. 1672. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

2368. Den Almee-Treffende Glosseur, op den onvervalste Italiaanse Waersegger, Van dit tegenwoordige Schrikkelijk Schrikkeljaar Van 1672. Belangende de drie resteerende maenden van October, November, December, Nae de Constitutie voornamelijck der Nederlanden, en hare Hulpsame of Tegenstrevende Rijcken van Europa, &c. Amst., JACOB VAN VELSEN, Uytertsche-straet, A°. 1672. 4°. 16 blz.

2369. Uitstekentheden, Voorrechten en Waerdigheden der Doorluchtigste Princen van Oraenje. Nieuliks uit het Frans vertaelt. t'Amst., HIERONYMUS SWEERTS op den Dam, in den Wackeren Hont, 1672. kl. 4°. 17 en (III) blz.

2370. Het Radt van Avontuere, ofte den Onvervalschten Spiegel, Waar in vertoondt werdt De verdruckingh van vele Patriotten Om het Huys van Orange. Daar beneffens Eenige Consideratien, Behelsende Den tegenwoordigen Toestandt deses Tijdts. Alles op Rijm by een gesteldt voor de oprechte Liefhebbers van Sijne Hoogheydt... Door een Liefhebber van 't Vaderlandt. Amst., JAN CORNELISZ, in de Bloemstraat, 1672. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

2371. Op de Introductie van Sijn Hoogheydt, den Heere Prince van Orangien in den Raadt van State der Vereenighde Nederlanden (*rijm*). Rotterdam, H. RIJCKHALS, by de Roobrug in de Vergulde Mercurius. Zond. jaar. fol. plano.

2372. d'Oranje-Boom In Hollants Tuyn Gestelt, Ontstelt, Herstelt: Met de vrugten en gevolgen van elck van dien: In Rijm gebracht Door Een Liefhebber van die Tuyn en Boom. Gedruckt voor de Mede-Liefhebbers van de selvige

'Tuyn en Boom. Zond. plaats, jaar of naam van drukker. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

2373. De heldere Dageraed Verschenen over de Provintien van Hollandt, Zeelandt &c. In den jare 1672. Verhalende alle die donckere wolcken sedert de doodt van den laesten Stadthouder, over de selve Landen; die nu wederom zijn over gewaeyt, oft staen op te klaren, met den nieuwen Stadthouder den Prince van Oranje. Gedruckt in den Dageraed, Anno 1672. kl. 4°. 8 blz.

2374. De Hollandtsche Burgery in ruste: Ghefondeert op de Heylsaeme maximen, Liever Prins als Frans. Vervat in een Schuyt-Praetjen, tusschen een Domine, Politick, Militair en Borger. Gedruckt tot Amsterdam voor de Lief-hebbers, 1672. kl. 4°. 11 blz.

2375. Het Rechte Fondament Van het Nieuwe Herstelde Oudt Hollands Regt, Ofte de Wettige Vryheydt der Borgeren; door H. B. a L. K. Lief-hebber van des Vaderlands Vryheydt. Gedruckt... 1672. Zond. plaats. kl. 4°. 16 blz.

2376. Kort Verhael van den Oorspronck en Onderganck der Loevesteynsche Factie. Mitsgaders een vertoogh Van 't recht dat de Gemeente in Zeelandt gehadt heeft, om in... 1672... Prins WILLEM HENRICK... te herstellen *enz.* Ende Hoe de Bedienaers des Goddelijcken Woorts in Zeelandt haer daer ontrent gedragen hebben... Door een liefhebber van 't Vaderlant, en Gods kerke. Gedrukt voor de Liefhebbers van Sijn Hoogheyd, 1673. kl. 4°. Met het titelbl. 12 ongen. blz.

2377. Hollants Mars Banquet, Opgedischt door L. ANNAEUS FLORUS in sijn II. Boek aen het VI. Capittel, handelende van den tweeden Punischen oorlog, dese der Nederlanders niet ongelijk, Verrijkt en ontleed door Audax Philalethes, Florentijns, doch Gereformeert, Edelman. Uit het Italiaens overgeset, nader toege-eygent, en met loof-werk verçiert. Door Johannes Fidolis, Hollandts Koopman. Anno 1672. kl. 4°. Met het titelbl. 27 ongen. blz.

Door sommige woorden of gedeelten daarvan met grootere letters te doen drukken, wijst de schrijver in dit zijn geschrift personen en zaken aan.

2378. Pasqvil, Ofte Boeren-Praetje Van Keesje Maet, ende Broer Jochem, Pier Quijl en Matroos, met Jaep Slof. Gedruckt Door 't versoeck van eenighe lief-hebbers. Zond. plaats, jaar of naam van drukker. kl. 4°. 8 blz.

2379. Klaghte Over den voorspoet der Lantverraderye. Znd. plaats, jaar of naam van drukker. kl. fol. plano.
Dit gedicht is gedagteekend 21 Julij 1672, en de dichter noemt zich L. Junius Brutus.

2380. Decreet der Louvesteynse Vaders ontdeckt. En tegen gegaen door de Liefhebberen des Vaderlants. Anno 1672. kl. 4°. 7 blz.

2381. Missive Van de Koninck van Vranckryk Aen de Pensionaris DE WITT, Op sijn vertrek na Parys. Zond. plaats, jaar of naam van drukker. 4°. plano.

2382. Erbarmelycke t'Samen-Sprake, Tusschen den Heer Pensionaris DE WITH, Met den Heer Secretaris BEAUMONT (*rijm*). Gedrucks (*sic*) in 's Gravenhage A°. 1660. Herdruckt A°. 1672. 4°. plano.

2383. De Vast-Gekuypte Loevesteynsche Ton Aen Duygen. Door den schrickelijcken Berghval van haer twee Princen... Gedruckt tot Snavelenburgh, by Jan Verkeer-Bort, in de Witte Valbrugh. Anno 1672. kl. 4°. 16 blz.
De titel heeft een plaatje, Babels torenbouw voorstellende.

2384. Verscheyde Aenmerkingen Op eenige saken onlangs voorgevallen: Als de Doodt van C. en J. DE WIT, 't Veranderen der Magistrature; En specialijck 'tgene voor Woerden en Naerden Gepasseert is. Nevens eenige Bedenckingen op de soo-geseyde Missive en Deductie Van J. B. DE MOMBAS, In een Discours gehouden tussen twee Amsterdammers *enz*.... CorneLIs en Ian De WIt zIIn Verstoort bInnen het Iaar 1672. kl. 4°. M. h. titelbl. 16 ongen. blz.
De letters *st* van *verstoort* zijn met de pen doorgehaald en eene M daarboven geplaatst.

2385. t'Samenspraeck Van twee Huysluyden, Den eenen genaemt Keesje En den anderen Jaepje. Tot Purmerent, by Kees en Jaep, in de twee Fulpe Muylen. Anno 1672. kl. 4°. 8 blz.

2386. Memoriae JOHANNIS: et CORNELII: DE WITTE. Monumentum: hocce: posuit: G. P. C. C.: mente: non: gente Batavus (*Volgt de Hollandsche titel:* Ter gedachtenisse *enz*). (*Lat. en Holl.*) Zond. plaats, jaar of naam v. drukker. 4°. Met het titelbl. 11 ongen. blz.

2387. Waerlijck Verhael, Van 't geene (sonderling na 't Wereltlijcke) is Voorgevallen Op en nae de Apprehensie, Sententie en Executie, den 21 en 29 Juny 1672. tegens den jongen Heer J. VAN DER GRAEF, Alsmede de Wonderlycke Opmer-

ckinge omtrent het Sterven vande twee Groote vermaerde Mannen M^rs. JAN en KORNELIS DE WIT. Gedruckt... 1672. Zond. plaats. kl. 4°. 16 blz.

Vgl. N^s. 2127 en 2128, alsmede N°. 2336 en 2337.

2388. Waerlyck Verhael *enz.* (*als het voorgaande*). kl. 4°. 16 blz.

Andere druk en spelling. Op blz. 3, kol. 1, reg. 2 vindt men hier: *verwonderinyhe*, in het voorgaande *verwonderinge* geschreven.

2389. Miraculum in Mundo Das ist Ein Wunder über alle Wunder. Des Erschrecklichen Spectakels Welcher gestalt Mon. JOHAN DE WITT... Nebenst seinem Bruder Mon. CORNELIUS DE WITT... Umbs Leben gebracht worden. Wobey auch Die wahre Abbildung und Conterfeiten beyder Personen, nebenst der Abscheulichen Execution so an Ihnen verübet worden, in Küpffer gestochen wie hiebey befindlich. Im Jahre 1672. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

Achteraan twee gedichten, waarvan het eerste ten opschrift voert: *Staats-Spiegel, verfertiget durch die Begebenheit mit* C. *und* J. DE WITTEN. Vgl. de beide volgende nommers.

2390. Spiegel van Staet, Vertoont in M^r. CORNELIS en JAN DE WIT (*rijm*). Zond. plaats, jaar of naam van drukker. kl. folio plano.

Boven dit gedicht is eene plaat, voorstellende een schavot, omringd door gewapenden enz. Twee lijken hangen het onderst boven aan eene galg; aan het eene, met opengesneden buik, wordt door iemand het hart uitgesneden, terwijl een ander bezig is om de linkerhand van het andere lijk af te snijden. Op 't schavot ziet men voorts een' hond met een' darm in den bek. — Dit gedicht is hier in 't Hollandsch wat men in 't voorgaande in 't Hoogduitsch heeft. Het laatste is echter vier regels grooter dan het Holl. gedicht.

2391. Spiegel van Staet, Vertoont in Mr. KORNELIS en JAN DE WIT. Zond. plaats, jaar of naam van drukker. langwerpig 4°. plano.

Hetzelfde gedicht als het voorgaande, andere druk, zonder de plaat, of waarvan deze, naar 't schijnt, is afgesneden.

2392. De Haeghse Anatomie, Door Mr. Borrenbagh. Publijck op den 20 van Oegstmaent verricht. Neevns (*sic*) de Amsterdamse en Haegse Kermis. En de Vryheyt verkracht tegens de gestoorde Vryheyt (*rijm*). Gedruckt op den Bergh Pegasus, aldernaest der Poëten Bron, voor Doct^r. Cajephas kl. 4°. 12 blz.

2393. De Geest van JAN DE WIT, aen den Heer VAN BEVERNINGH (*rijm*). Zond. plaats, jaar of naam v. drukker. kl. 4°. Met het titelbl. 4 ongen. blz.

2394. Den Waren BARNEVELT, waer in Ons klaer vertoont werdt, wat Hem met alle zijne Martelaren Is overgekomen. Tot verlichting van vele Liefhebbers, die tot noch toe daer in sijn blint geweest. Gedruckt... 1673. Zond. plaats. kl. 4°. 15 blz.

De laatste bladzijde is genommerd 16.

2395. Onpartydige Missive, Van een Vrient aen een ander Vrient. Behelsende Een kort en oprecht Verhael van 'tgeen by den Heer P. DE GROOT verhandelt is, in voldoeninge van bevelen van de... Staten Generael, gaende in Commissie aen den Koningh van Vranckrijck, zijnde in sijn Leger, in 't Jaer 1672. Zond. plaats, jaar of naam v. drukker. kl. 4°. Met het titelbl. 16 ongen. blz.

2396. Onpartydige Missive *enz.* Mitsgaders eenige Authentijcke Resolutien, Van de... Staten Generael, over de Conclusie met gemelten Koningh. Zond. plaats, jaar of naam v. drukker. kl. 4°. Met het titelbl. 20 ongen. blz.

2397. Het Swart Toneel-Gordyn, Vertonende de Lauwer-bladen Gestroit op het Graf van de Heeren CORNELIS en IOAN DE WITT. Vervat in drie Deelen. Anno 1678. kl. 8°.

Dus luidt de titel op de titelplaat. Ieder Deel heeft echter een' afzonderlijken titel; die van het eerste deel luidt: *Het eerste deel van 't swart Toneel-Gordyn, Opgeschoven voor de Heeren Gebroederen* C. *en* I. DE WITT. *Den Derden Druk: Vermeerdert, verbetert, en met kopere Platen verciert. Anno* 1677; op die van het 2de en 3de deel komen de woorden: *Den Derden* enz. niet voor; zij voeren het jaartal 1678. Dl. I bevat 96 blz., dl. II, (IV) en 92 blz. en dl. III, (IV) en 92 blz.

2398. Aanmerkingen op de beschuldigingen, raakende de Heeren Gebroederen DE WITTEN; van L. VAN DEN BOS. in zijnen »Reysenden Mercurius" de selve Heeren te last gelegt. 1674. 4°. 24 blz.

2399. Aanmerkingen *enz.*... Reyzenden Mercurius de zelve Heeren te last gelegt. 1674. 4°. 24 blz.

2400. LAMBERT VAN DEN BOS het Mom-Aanzicht afgetrokken: over zijne beschuldigingen, rakende de Heeren Gebroederen DE WITTEN, ofte een beantwoording op des zelfs verdere verhandeling dezer Stoffe, in zijnen »Franschen Mercurius." 1674. 4°. 46 blz.

Vervolg van het voorgaande.

1673 *).

2401. Nederlands Verquikking, of d'Ontwaekte Leeuw, Waer Mercurius tyding brengt, van alle het gene in de Vereenigde Nederlanden is voorgevallen, op de ses Eerste Maenden des jaers 1673. Amst., JAN CLAESZ. TEN HOORN, over 'tOude Heere Logement, 1673. 4°. **Met titelplaat.**

De opdragt aan den Heer JOHAN HONIGH, Raad der stad Middelburg, en zijne vrouw MARGERIETE SCHARP is onderteekend M. S.

2402. Tweede Deel der Ontwaekte Leeuw, Behelsende De Geschiedenissen in en ontrent de Vereenigde Nederlanden voorgevallen, In de ses laetste Maenden des Jaers 1673. Voorsien met verscheiden autentijke Stukken, Placcaten, Resolutien, Vonnissen, Brieven, Memorien, &c. Amst. *enz.* (*als het voorg.*), 1674. 4°. M. titelplaat.

2403. (GRIBIUS, J.) d'Ontroerden Leeuw, Tweede Deel. Vervolgende de voornaemste Voorvallen deses tijts, sint den 1. Decemb. Anno 1672. tot den 1. April deses Jaars 1673. Amst., S. SWART, b'zijden de Beurs, in de gekroonde Bybel, 1673. 4°. 48 blz. Met eene zinnebeeldige plaat op den titel.

Dit is een vroegere druk dan het tweede deel, vermeld onder N°. 2139.

2404. Eerste en tweede Propositie der... Ambassadeurs van... Sweeden, Aen de... Staten Generael... Nevens Een sommier verhael vande Conferentie, gehouden met de... Gedeputeerden van haer Ho. Mog. In 's Gravenhage op den $\frac{2}{12}$ January... 1673. Gedruckt... 1673. Zond. plaats. kl. 4°. (II) en 12 blz.

De eerste Propositie is gedagt. 27 Dec. 1672 o. s.; de tweede, den $\frac{2}{12}$ Jan. 1673.

2405. Sacrae Regiae Majestatis Sueciae, D.D. Legatorum Ex-

---

*) Vgl. N°. 2143—2152.
Gerangschikt in de volgende orde:
1°. Geschiedverhalen en officiële stukken, welke regtstreeks betrekking hebben op de geschiedenis van Nederland;
2°. Zoodanige geschriften en stukken, welke geene regtstreeksche betrekking op ons land hebben.
3°. Pamfletten en andere geschriften, welke in 1673 of het volgende jaar verschenen zijn, en gebeurtenissen en toestanden van het eerstgen. jaar bespreken of daarop betrekking hebben.

traordinariorum Memoriale, exhibitum... D.D. Ordinibus Generalibus Foederati Belgii Hagae Comitis die $\frac{11}{21}$ Januarii 1673. (*Volgt de Hollandsche titel:* Memorie *enz.*) (*Latijn en Holl.*) Znd. plaats, jaar of naam v. drukker. kl. 4°. 8 blz.

Over de vredesonderhandeling. — Vgl. het volg. nommer en N°. 2408—2410, 2412—2414.

2406. Sacrae Regiae Majestatis Sueciae *etc.* (*als het voorg.*) die $\frac{16}{28}$ Januarii 1673. *enz.* (*Lat. en Holl.*). kl. 4°. 8 blz.

2407. Sententie Van den Hoogen Krijghs-Raedt der Vereenighde Nederlanden, Jegens MOYSES PAIN ET VIN... geprononcieert tot Alphen den 23. Ianuarij 1673. Nevens een Verklaringe van Bailliu, Burgemeesteren *enz.* der Stadt Goude, midtsgaders den Marquis DE THOUARS, Collonel... aldaer, &c. 's Gravenh. J. SCHELTUS... 1673. kl. 4°. 11 blz.

2408. Sacrae Regiae Majestatis Sueciae *etc.* (*als N°.* 2405) die $\frac{3}{13}$ February 1673 (*Lat. en Holl.*). kl. 4°. 4 blz.

Eerst stond *Januarii*, zoowel in den Lat. als Holl. titel, doch dit woord is beplakt met een strookje papier waarop het woord *February* gedrukt is.

2409. Sacrae Regiae Majestatis Sacrae *etc.* (*als N°.* 2405) die $\frac{\text{21 Februarii}}{\text{3 Martii}}$ (*Lat. en Holl*). kl. 4°. 14 blz.

2410. Antwoort Van de... Staten Generael... Op het Memoriael Van de... Ambassadeurs van den Koningh van Sweeden, Den 13 Februarij 1673... Over 't subject vande Vreede-handelinge, Ende 'tgeene daer toe specteert. 's Gravenh., IACOBUS SCHELTUS, 1673. kl. 4°. 8 blz.

2411. Extract Uyt het Criminel Prothocol der Stadt Groeningen. Gegeven jegens, Jonckhr. OSEBRANDT JOHAN RENGERS... den 20. February 1673. Znd. plaats, jaar of naam v. drukker. kl. 4°. 8 blz.

2412. Lettres De Monsieur ARLINGTON & de Monsieur le Comte TOTT, Ambassadeur du Roy de Suede à la Cour de France... à Monsieur le Baron SPARRE & Monsieur EHRENSTEEN, Ambassadeurs Extraordinaires de Sa Majesté Suedoise à la Haye. Touchant l'acception de la Ville de Cologne pour lieu de Traitté. (*Volgt de Holl. titel:* Missiven *enz.*) (*Fransch en Holl.*) Znd. pl., jaar of naam v. dr. kl. 4°. M. h. titelbl. 4 ongen. blz.

2413. Memorie van de... Sweedse Ambassadeurs Aen desen Staet op den $\frac{8}{18}$ April overgelevert, met het Antwoort Van

Haer Hoogh Mogende... Raeckende de nadere instantie van een Stilstant van Wapenen, en de Conditien van dien. Gedruckt... 1673. Znd. pl kl. 4°. 8 blz.

2414. Sacrae Regiae Majestatis Sueciae DD. Legatorum Extraordinariorum Propositio discessûs, oretenus & Sueticè habita, apud... D.D. Ordines Generales Foederati Belgii. Hagae Comitis die $^{2}_{22}$ $\frac{\text{Aprillis}}{\text{May}}$ (*lees:* $^{2}_{12}$ May) 1673. (*Volgt de Holl. titel:* Propositie van afscheyt *enz.*) (*Lat. en Holl.*) Znd. plaats, jaar of naam v. drukker. kl. 4°. 6 blz.

2415. Autentijke Missive Van de... Staten van Zeelant, tot deffentie van 't Vaderlandt. Middelburgh, By Pieter Rechtuyt, in 't jaer 1673. 4°. M. h. titelbl. 4 ongen. blz.

2416. Conditien ende Articulen (*in d.* 26 *Mei* 1673) Van het Quartier Generael, Aengaende het wisselen ende rantçoeneren der Gevangens, over een gekomen ende gheslooten tusschen den Heere Hertogh van Luxemborgh... ter eenre, ende den Heere Grave van Hornes... ter andere zyde. 'sGravenh., J. SCHELTUS, 1673. kl. 4°. 8 blz.

2417. De Rechte Beschrijvinge van de Processie, tot Uytrecht Op den 2. Juny 1673. Znd. plaats, jaar of naam v. drukker. fol. plano.

2418. Attestatie, Hoe sich den Vice-Admirael ISAAC SWEERS Gequeten heeft in de Zee-slag op den 14. Juny, 1673. Nevens de pertinente Lysten Van de Schoten, Dooden en Gequetsten, die hy in de voorsz. Battallie heeft gekregen; als mede de Visitatie ende de valisatie van sijn Schip den Witten Oliphant. Amst., HIERONYMUS SWEERS, op den Dam, in den Wackeren Hondt, 1673. kl. 4°. M. h. titelbl. 8 ongen. blz.

2419. Lyste Uan de Doode en Gequetste Officieren in het attacqueren van de Contrescarpe en Halve Maen van Maestricht, Alleen des Nachts tusschen den 24. en 25. Juny, 1673. (*Volgt de titel in 't Fransch:* Liste *etc.*) t' Amst., H. SWEERS... 1673. fol. plano.

2420. Capitulatie tusschen den Koning van Vranckrijck ende de Stadt van Maestricht, Raeckende 't overgaen van de selve (*in d.* 1 *Julij* 1673). 's Gravenh., MICHIEL VAN HEYNINGEN, op de Cingel, 1673. 4°. 7 blz.

2421. Tractaet Of Alliantie, Geslooten tusschen Den Keyser, Koning van Spanjen, en de Staten Generael... ter eenre; En den Hertog van Lotharingen, ter anderen zijde (*in d.*

1 *Julij* 1673). Znd. plaats, jaar of naam v. drukker. kl. 4°. 8 blz.

2422. Missive uyt Vlissingen, Verhalende het verooveren van 4 Engelse Oost-Indise schepen, en het Fort St. George, als mede de grote buyt door de Zeeuwse Kapers bekomen... Gedateert den 16 July 1673. Amst., JAN JACOBSZ. kl. fol.

2423. Missive Aen Sijne Hoogh-Vorstel. Genaden tot Munster en Corvey, &c. Geschreven van De H. Ov. DIEDERICK STECKE, Gewesen Commandant der Stadt Deventer, ende gedetineert geweest zijnde in de Citadelle tot Coesfeldt. Den 31. Julij, Anno 1673. Znd. plaats, jaar of naam v. drukker. kl. 4°. 7 blz.

2424. Copia Unterschiedlicher Schreiben Derer Hn. Hn. Holländ. Admiralen, An die... General Staaten Belangende die letztere See-Schlacht, Zwischen denen Holländischen und Conjugirten Englischen und Frantzösischen Flooten, gehalten den 20. und 21. Augusti dieses 1673. Jahres. Aus dem Holländischen Original übersetzet *enz.* 4°. M. h. titelbl. 8 ongen. blz.

2425. Eigendliche und Aussführliche Relation, Wie es mit der Dritten See-Schlacht, So den 21. Augusti dieses 1673. Jahres, zwischen denen Conjugirten Englisch- und Frantschen an einer, und der Niderländischen Flotten an der andern Seyten hergegangen, *etc.* Alles... aus dem Niederländschen zu Amsterdam gedrucktem Exemplar... übersetzet. Hiebey ist mit zu finden die Lista der zwischen Gertrudenberg und Breda conjungirten Spannischen und Hollandischen Armee... Gedruckt im Jahr, 1673. 4°. M. h. titelbl. 8 ongen. blz.

2426. Naerder Alliantie Of Verbondt Tusschen Sijne Catholijcke Majesteyt van Spanje Ter eener, en de... Staaten Generaal... Ter andere zijde (*in d. 30 Aug.* 1673). Zond. plaats of naam v. drukker. 4°. 15 blz.

2427. Nader Alliantie of Verbont *enz. Zond. titelbl.* 4°. 8 blz.

2428. Tractaet tusschen Sijn Keyserlijcke Majesteyt, en... De... Staten Generaal... Gemaeckt op den 30 Augusti... 1673. Anno 1673. kl. 4°. 8 blz.

2429. Memorie of Verhael, Streckende tot verdedigingh van PHILIPPES DE PROCÉ, Heer du Pas, voor desen Commandant te Naerden. Aengaende de belegeringh en overgevingh van die Stadt, aen... de Heer Prince van Orange In 't jaer... 1674. Zond. plaats. kl. 4°. 20 blz.

2430. Copie d'Une Lettre escrite Au Roy De la Grande Bretange, Par Messieurs Les Estats Generaux des Provinces Unies des Païs-Bas. Le 25 Octobre l'An 1673. La Haye, J. SCHELTUS, 1673. kl. 4°, 7 blz.

2431. Copye Translaet Van de Missive, Geschreven aen den Koningh van Groot-Brittanien, Van wegens de ... Staten Generael ... Den 25 October 1673. 's Gravenh., J. SCHELTUS, 1673. kl. 4°. 8 blz.

2432. Sijn Majesteyts (*van Engeland*) Antwoordt (*in d. 7 Nov.* 1673) Op den Brief, Gesonden van de Staten Generael ... door hun Trompetter ... Tot Londen. Gedruckt by de Geassigneerden van J. BILL en C. BARKER ... Na de Copye, tot Amst. gedruckt, 1673. kl. 4°. 8 blz.
Vgl. N°. 2494.

2433. Syn Majesteyts Antwoort *enz.* kl. 4°. 8 blz.
Andere druk van het voorgaande.

2434. Sententie Van den Hoogen Chrijghs-Rade der Vereenighde derlanden, jegens den Heere LOUYS FRANCOYS Baron DE GRISPERRE ... Geexecuteert in 's Gravenhage op de Gevangen-poorte op den 13. November 1673. 's Gravenh., M. VAN HEYNINGEN *enz.* kl. 4°. 7 blz.

2435. (HOECKWATER, C.) Verhael Van het gepasseerde over het geluckigh arrivement van Sijn Koninghlijcke Hoogheydt den Heere Prince Van Orange, Alhier in den Hage op den 8sten December 1673. des avondts ende den volgenden dagh voor-gevallen *enz.* 's Gravenh., CRISPINUS HOECKWATER, in de Pooten in de Groene Tent. kl. 4°. 7 blz.

2436. Translaet uyt d'Engelsche tael, Van de Missive Van de Staeten Generael ... Aen den Koninck van Groot Brittanniën, Geschreven uyt den Haege, op den $\frac{8}{18}$. December, 1673. kl. 4°. 8 blz.

2437. Authentijcke Oratie Van de Koning van Engelant; Nevens de Oratie Van den Cancelier. Gedaen in de beyde de Huysen des Parlements. Den 4 en 5 Februarii, Oude Stijl, 1673. Gedruckt na de Copy tot Londen by J. BILL en C. BARKER, Amst., S. SWART ... 1673. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

2438. Protestatie van Sijn Keyserlycke Majesteyt Over het aenvaerden der Wapenen. Naer dat hy het heyligh Sacra-

ment te Marienheym in der Stiermarck ontfangen hadde: den 22. Junij 1673. Amst., HIERONYMUS SWEERTS ... 1673. kl. fol. plano.

2439. Redenen ende Motiven, De welcke Sijn Roomse Keyserlijcke Majesteyt &c. &c. Hebben bewogen ende genoodsaeckt tot het aennemen van syne rechtvaerdige Wapenen *enz.* Voor-gedragen ende gedicteert in de Rijcks-Kamer tot Regensburgh, den 30 Augusti 1673. Getranslateert uyt het Hooghduytsch. 's Gravenh., J. SCHELTUS ... 1673. kl. 4°. 8 blz.

2440. Manifest Of Redenen En Oorsaecken, Die sijn Keyserlijcke Majesteyt, &c. bewogen en aengeport hebben, om sijn rechtvaerdige Wapenen aen te tasten *enz.* Beneffens Het Placcaet van sijn Keyserlicke Majesteyt, &c. (*in d.* 20 *Aug.* 1673). Uyt de Hooghduytsche Tael vertaelt. Amst., P. ARENTZ., in de drie Knollen, 1673. 4°. 8 blz.*

Het *Manifest* is eene andere vertaling van hetzelfde stuk.

2441. Deductie Of korte Voorstellingh, Uyt welcke oorsaecken Sijn Keurvorstelijcke Doorluchtigheyt van Brandenburgh *enz.* bewogen is geworden om de Wapenen van Defensie ... tegen de Keurvorst van Keulen, En de Bisschop van Munster aen te tasten. Uyt het Hooghduytsch overgeset. Amst., LEENERT STRICK, 1673. kl. 4°. 8 blz.

2442. Antwoorden Des Keurvorstelijken Brandenburgschen Gesantschaps, Op de Memorien, van den Gevolmachtigden des Alder-Christelyksten Koninks, Tot Regensburg aen de Rijks-Vergadering ingelevert, in 't jaer 1673. Uit het Latijn vertaelt. Amst., Gedruckt ... 1673. kl. 4°. 16 blz.

2443. Syn Majesteyts Genadighste Aanspraack, Mitsgaders Die van den Heere Cancelier, aan Beyde de Huysen des Parlements; Gedaan op Maandag den 27 October, Oude Stijl 1673 ... Tot Londen, Gedruckt by de Geassigneerden van J. BILL en CHR. BARKER ... Na de Copye, t' Amst., voor de Wed. van JOSEPH BRUYNINGH ... 1673. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

2444. Oratie Van den Koning van Engelant, aen beyde de Huysen van 't Parlement. Na de Copye van Londen, t' Amsterdam by S. SWART ... 1673. fol. plano.

De inhoud is dezelfde als die van het voorg. nommer.

2445. Translaet uyt d'Engelsche Taal, Van een Relaes, Wegens het gepasseerde in het Parlement van Schotlandt, Jongst

tot Edenburgh by den anderen geweest zijnde, zedert den $\frac{12}{22}$. Novemb. 1673. tot den $\frac{2}{12}$. Decemb. daeraen volgende. Zond. plaats, jaar of naam v. drukker. kl. 4°. 8 blz.

2446. Tractaet, of Ligue van Garantie, Te Berlijn op de ..... van Decemb. 1673. geslooten Tusschen zijn Konincklyke, Majesteyt, En de Kroon van Sweden Ter eener, en zijn Keurvorstelyke Doorluchtigheyt van Brandenburg ter andere zijde. Gedruckt ... 1674. Zond. plaats. kl. 4°. 8 blz.

2447. Astrologische aenmerckinghe op het Jaer 1673. Door Mr. MATTHIEU GAUTIER Professor inde Astrologie tot Paris ... Hebbende voorsegt den dagh van sijne doodt, ende die van de Grave St. Paul, in het overkomen vanden Rhijn ... (*Volgt de titel in 't Fransch:* Remarques astrologiques *etc.*) (*Holl. en Fransch.*) Gedruckt voor de Lief-hebbers, 1672. kl. 4°. 6 blz.

2448. Verhael van Staet-saken, Vertonende D'oprechtingh van de Triple Alliantie ... beneffens de Ligue van Garantie ... Begrijpende Verscheyden Aenmerckelijcke saecken van de jaren 1667. en 1668 ... Beneffens Seecker Gesprek over d'Interesten van de Staet van Engelandt ... Met bygevoeghde Aenmerckingen. Amst., JAN RIEUWERTSZ. en PIETER ARENTSZ., 1673. 4°.

2449. WOLFSHAGEN, A. VAN, De Schoole Der Princen, En interest der voornaemste Potentaten des Werelts ... Ceulen, Hermanus Albedeuyt, aen den Rijn, Anno 1673. kl. 4°. 24 blz.

2450. Concept, Om Hollandt By gelegentheyt Onwinbaar te konnen maken, Dat het soude wesen als een Stadt ofte Eylandt, Om den Vyant daar in niet meer te vreesen, noch ook geen Krijgs-volk meer van noode te hebben: Oock om de Landen, aan de zijde van Uytrecht en Naarden, onder water te konnen setten, sonder Hollandt daar mede te beschadigen. Anno 1673. kl. 4°. Met het titelbl. 7 ongen. blz.

De Schrijver teekent zich W. D.

2451. (DUSART, I., en J. VAN DAEL). Optogt der Batavieren, voor de vryheit des Vaderlands; Zijnde Een Ontwerp, om uit Holland alleen, ten langsten in 14 dagen, buiten kosten

van den gemeinen Staet, 100,000 weerbare mannen in 't velt te brengen, om 's lands vyanden te verdrijven uyt alle plaetzen van hun ingenomen. Dordrecht, S. ONDER DE LINDE, by de Vischmarkt, in de Fontein, 1673. kl. 4°. 16 blz.

Op den titel vindt men een ongeteugeld, in 't wild loopend paard, en daaronder de zinspreuk: *Vryheydt Blyheydt.* — Dit geschrift is door de schrijvers opgedragen aan WILLEM III en Burgemeesters v. Amsterdam.

2452. (DUSART, I., en J. VAN DAEL) Optoght der Batavieren, voor de vryheit des Vaderlants *enz.* Amst., PHILIPS VAN EYK, in de Warmoesstraet, in de 4 Euangelisten, 1673. kl. 4°. 17 en (II) blz.

De titel heeft eene zinnebeeldige plaat van R. DE HOOGHE. — Deze uitgave bevat eene berijmde verklaring van de titelplaat door J. ANTONIDES VAN DER GOES.

2453. Project van Finantie; Om alle Inposten des Lants te vernietigen, en uyt drie van onse seven Provintiën, ten dienste van 't Vaderlant, t'onderhouden 130000 Man, soo te water als te lande, buyten kosten van den Staet. Door een Patriot des Vaderlantds (*sic*) by een gestelt. Amst., P. ARENTSZ.... 1673. kl. 4°. Met het titelbl. 12 ongen. blz.

2454. Den Tambour, In den vrywilligen optocht der Batavieren, Ingevalle den Vyand ergens inbrak, of zyne Hoogheyt hen quaeme op t'ontbieden, tot verlossinge en bevrydinge des Vaderlants. (*rijm.*) 's Gravenh., L. VAN DYCK, voor de Liefhebbers vande Vryheydt des Vaderlands. kl. 4°. 8 blz.

2455. Missive Geschreven uyt 's Graven-Hage, Van een Heer aen eene zyner vrienden tot Collen. In date den 20. Martij 1673. kl. 4°. 15 blz.

2456. Het tegenwoordige Interest der Vereenigde Provinciën. Nevens Verscheyde Aanmerckingen op de tegenwoordige, en Conjecturen op de toekomende Standt van zaaken in Europa: voornaamlijck betreffende deze Republijke. Door een liefhebber van de Gereformeerde Religie, en 't welvaren dezer Landen. Amst., gedruckt na d'Engelsche Copy, tot Middelburg by THOMAS BERRY, 1673. 4°.

2457. 't Cabinet Der Fransche en Nederlantsche Gesanten, Tot Ceulen vergadert Op de Vrede-handeling. Door Hippophilus Salicetus. Na de Copie, Tot Ceulen, by Lieve van Vrede, 1673. kl. 4°. 30 blz.

2458. Het tweede Cabinet, Behelsende de Handeling der Engelsche en Nederlandtse Gesanten *enz.* kl. 4°. 34 blz.

2459. Toets-steen voor de herten der Batavieren Tot onderscheydt van de Goede en Quade. Arma viri! ferte Arma viri! 1673. kl. 4°. 12 blz.

2460. Staetkundige Bedenckingen Over den tegenwoordigen Oorloge. Amst., CYPRIANUS VAN DER GRACHT, 1673. 4°. 24 blz.

2461. Politische Considerationes, Oder Bedencken Uber gegenwärtigen Krieg Zwischen Franckreich Und Holland. Anno 1673. kl. 4°. Met het titelbl. 20 ongen. blz.
Vertaling van het voorgaande.

2462. Aenmerckingen over de Vereenighde Nederlandtsche Provintiën. In 't Engels beschreven, door de Ridder WILLEM TEMPEL ... Over-geset naer den tweeden Druck, door den Autheur verbetert en vermeerdert. Tot Londen, Gedruckt by A. MAXWEL voor SA. GELLIBRAND, 1673. Na de Copye t'Amst. voor JACOB VINCKEL, Boeckverkooper (*het verdere is weggesneden*). 4°. (IV) en 88 blz.

2463. Aenmerckingen *enz.* Na de Copye, t'Amsterdam, voor de Wed^e. van JOSEPH BRUYNINGH, op de hoeck van de Beurs. 4°. (VI) en 90 blz.

2464. Sekere Aenmerckingen *enz.* Den Tweeden Druck, op nieuws gecorrigeert en verbetert, met Marginaes en Aenteekeningen op de kant. Tot Londen *enz.* Na de Copye, t'Amst., voor de Wed^e. van J. BRUYNING, op de Beurs-sluys. 4°. (VI) en 90 blz.

2465. (POLS, L. H.) 't Licht uit de Duisternisse, Ofte Hollants opgaande Daageraat (*rijm*). Amst., WILLEM VAN BEAUMONT, in de Kalverstraat, in de Witte Boekpers, 1673. fol. plano.

2466. OOMIUS, S. Troost-Bazuyne, Geblaesen ter Aenmoedeginge van alle bekommerde Ingesetenen in het Vereenighde, ende nu seer Vernederde Nederlandt... t'Amst., DANIEL VAN DEN DALEN, in de Hasselaer-steegh, by de Tesselsche Kay, Anno 1673. 4°. (XII) en 84 blz.
De opdragt van den Schrijver aan PHILIBERT DE CATS is gedagteekend: *In Purmerl.... desen* 23 *Sept.* 1673.

2467. (STOPPA, N.) De godsdienst der Hollanders, Vertoont in verscheide Brieven, geschreven door een Amptenaar in 's Konings Leger, Aen een Leeraar ende Professor in de Godgeleertheid der Stad Berne. Uit de Fransche-taal... overgezet. Amst., C. VAN DER GRACHT, 1673. 4°. 48 blz.

2468. (——— —) De Gods-dienst der Hollanders, Zoo arghlistigh

als trouwlooslijk vertoont, door N. STOPPA... waar van de valscheidt is aangewezen in het »Grondig berigt" der zelver Godsdienst, Iu (*sic*) 't Hoogduits door een Liefhebber der Waarheidt op-gestelt, ende... in 't Nederlandsch overgezet. De Tweede Druk. Amst., C. VAN DER GRACHT, 1674. 4°. 48 blz.

Hetzelfde geschrift als het voorgaande.

2469. Grondig Bericht Van »de godsdienst der Hollanders," Strekkende tot wederlegging van zeker ongenoemt Schryver, die in zes Brieven... aan een Professor der Theologie te Bern... geschreven... de Hollanders. wegens hun Godsdienst... tracht gehaat te maken. Daar voor by gevoegt is: Wat d'eigentlijke oorzaak van de Fransche Oorlog tegen Hollant is *enz.* Niewelijks in de Hoogduitsche taal beschreven, en daar uit vertaalt. t'Amsteldam, 1674. 4°. (II) en 38 blz.

2470. Ruste Voor de Ongeruste In ons Vaderlandt, Zijnde Een t' samen-spraeck tusschen twee Noordt-Hollanders, d'eene een Borger en d'ander een Huys-man. Gedruckt...1673. Zond. plaats. 4°. M. h. titelbl. 14 ongenommerde blz.

Het geschrift met den titel *i* van N°. 2146 is eene Hoogd. vertaling van dezen druk.

2471. Ruste Voor de Ongeruste, Of Montstopper voor de Vyanden van de Prins, die daer veel in ons Vaderlandt zijn. Of t'Samen-spraeck *enz.* Dese laetste derde Druck is vermeerdert met een Aengangsel. Gedruckt...1673. Zond. plaats. 4°. M. h. titelbl. 16 ongen. blz.

2472. (BOECKHOLT, B.) Delenda Carthago, ofte Carthago moet werden uytgeroeyt. Anders Dat Nederlandt verwoest werdt na het voorbeelt van Carthago... De Liefhebbers van 't Vaderlandt, tot aenmoedinge van dapperheyt, hier levendigh vertoont... Amst., BALTES BOECKHOLT, op de Haerlemmer-straet, over d'Eenhoorns-sluys, 1673. kl. 4°. 24 blz.

2473. Hollandt aen des Koninghs Voeten, Door Den Heer DE LA VOLPERIERE, Doctor in de Theologie tot Paris. Na de Copye van Parijs, By JEAN DE LA TOURETTE, by de Brugge van 't Gasthuys, in 't Beelt van Sinte Pieter, 1673. kl. 4°. Met het titelbl. 16 ongen. blz.

2474. De Fransche Vlieger Hor (*rijm*). Znd. plaats, jaar of naam van drukker. kl. fol. plano.

2475. De Fabel Uyt Aesopus, Van de Vorschen Met haren Ko-

ning. In Duytsche Versen gestelt. Anno 1673. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

Met vignet op den titel, die in 10 regels gedrukt is, terwijl de volgende er maar 7 en geen vignet heeft.

2476. De Fabel uyt Aesopus... met *enz.* (*als het voorg.*). kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

2477. Het Voordeel, Dat Spanjen Sal veroorsaeken door het breeken met Vranckryck, Vertoont Aen eenige van de Hooge Ministers der selver Kroone, Met De korte noodsaekelijkheden uyt de Staets-kunde. Antwerpen, JAN CNOBBAERT, In Sinte Pieter, 1673. kl. 4°. 8 blz.

2478. Aenkomste Van St. Paulus in de vermaerde Stadt, &c. En de klachten van den Engel, Bewaerder van de ziele van den, &c. Oock Een Brief van den voorsz. Paulus aen de Vorsten van 't Christendom. Gedruckt tot Parijs, op de hoeck van de Nieuwe Brugh, by Pieter Joli Coeur, na 't Wonderlijck Schrickel-jaer, 1673. kl. 4°. 8 blz.

2479. Het Geabuseerde Vranckryck of Verscheyde duystere Wolcken, Die men over eenen korten tijdt sal sien opklaren. Tandem. Gedruckt, tot Vry-stadt, by Jan Duysburgh. 1673. kl. 4°. 16 blz.

2480. METRE, A. C. DE, Het France Turckye, Toegestelt door Ariante en Polidor de groote Staetsmannen. Of Kort Verhael van de principaelste wercken van sijn Christelijckste Majesteyt van Vranckrijck, en van des selfs voornemen, om sijn Rijck in sulcken staet te brengen als het Ottomannische Keyserdom... Rotterdam, FREDERICK NIEUSTADT, op de Kay, 1673. 4°. 34 blz.

2481. DE METRENS Remonstrantie, Op 't Woord, Van de Kaas-Verkoopers; Vertoonende de Heerlijkheid der Commercie, en de Digniteyt der Koop-luyden. Profijtelijk en Curieus om te Lesen... t'Amsterdam, 1673. kl. 4°. 19 blz.

2482. De Verjus-Saus, Voorgestelt aen... de Vorst van Wolffenbuttel, Over de bestiering des Staets-Dienaers van den Konink van Vrankrijk by de... Vorsten van Brunswijk en Lunenburg, aengaende de bedryven en voornemens van de Keiser en het geheele Duitsche Rijk: waer de valsheden en bedriegerien der Franssen klaerlijk aen den dagh gestelt zijn. Uit het Frans vertaelt. Amst., J. C. TEN HOORN... 1674. 4°. 42 blz.

De 12 eerste bladzijden zijn ongenommerd.

2483. Een Klaer Vertoogh der Raets-plegingen van het Hof van Engelandt, Gedruckt door publique Authoriteyt in den jare 1668. Waer in hare Resolutien, om Spangien en de Spaense Nederlanden te onderstutten tegen de opswellende grootheyt der Franse Monarchie klaerlijck worden ontdeckt *enz.* Getrouwelick uyt het Engels... overgeset... Amst., Wed°. van JOSEPH BRUYNINCK, op de Beurs sluys, 1673. 4°. Met het titelbl. 31 blz.

2484. Journael Van de Debatten, Besluyten, en Vooten des Parlaments: 1. Over *enz.* 2. Over de Nauwe alliantie men (*sic*) Vranckrijck tegen Hollandt, in desen Oorlogh. 3. Over 't Casseren van de Landt-Militie *enz.* Begonnen met hun Sittinge op den 20 October, en eyndigende op haer Scheyden, den 3 November oude Stijl. 1673. Gedruckt na de Translatie uyt het Engelsch, 1673. kl. 4°. 8 blz.

2485. Le Journal Des debats, resolutions & Votes par le Parlement, I. touchant le mariage du Duc d'Yorck *etc. Zond. titelbl.* kl. 4°. 4 ongen. blz.

Dit geschrift bevat in het Fransch denzelfden inhoud van het voorgaande nommer.

2486. (CLIFFORD, THOMAS) Engelandts Appel en Beroep Van de Secrete Cabale of Vergaderinge Te Withall, Aen en op den Grooten Raedt van de Natie, Zijnde De Edele en Gemeente vergadert in Parlement. In 't Engels gedaen door een oprecht Liefhebber sijns Vaderlandts. En van soodanigen daer uyt vertaelt. Behelsende een levendige schilderie van den loosen aert en handelinge der Kroone van Vranckrijck *enz.* Amst., Wed^{e}. van J. BRUYNINCK... 1673. 4°. 48 blz.

2487. (——— ———) Engelandts Appél en Beroep *enz.* Rotterdam, BARENT VAN SANTBERGEN, op de Beurs, 1673. 4°. 48 blz.

2488. (——— ———) Engelandts Appél en Beroep *enz.* Den Derden Druck. Rott., *enz.* (*als het voorg.*). 4°. 40 blz.

2489. (——— ———) Tweede Deel. Engelandts Apél en Beroep Aen en op de Gemeente, Tegen den Koning en desselfs Groote Geheyme Mannen. Behelsende een levendige Schilderye van den bedriegelijken aart en handelinge der kroone van Engeland, aan de Vereenigde Nederlanden *enz.* Uyt het Engels vertaalt. t'Amst., ALBERT VAN PANHUYSEN, in de Grave-straat. 4°. 32 blz.

2490. (CLIFFORD, THOMAS) Tweede Deel. Engelandts Apél *enz*.... aardt *enz*. Amst., in de Gravestraat. 4°. 32 blz.

2491. (——— ————) Derde Deel van Engelandts Apél en Beroep *enz*. (*als bij het 2de deel*). Behelsende een levendig vertoog, hoe bedrieglijk de Kroone van Engelandt heeft begonnen met Engelands Privilegien, Wetten en oude herkomen te verkoopen aan Vrankrijks Hoogmoed *enz*. Uyt het Engels vertaalt, na de geschreve Authentique Copye. Amst., A. VAN PANHUYSEN... 1673. 4°. 38 blz.

2492. (——— ————) Appendix van Engelands Apél en Beroep, Aan de Communs, zijnde de Edelen en Gemeente, Vergadert in beyde Huysen des Parlaments, overgelevert op den 28 October 1673. Oude Stijl. Voorstellende 't contrarie Intrest van de Natie tegens de verwilderde uytvoeringen van de Secrete Cabale... door T. C. afgewesen Raet van syn Majesteyt. Uyt het Engels getranslateert na d'Autentijke Copye. Gedrukt na de Duytse, uyt 't Engels overgesette, Copye, zynde opgedragen aan 't Parlament. 1673. 4°. (VIII) en 56 blz.

2493. ———— ——— Engelse en Schotse Gravamina, Rakende den Oorlog met Hollandt, beneffens Des Parlaments Proceduren tegen de Lords ARLINGTON, BUCKINGAM en LAUDERDALE, &c.... Uyt het Engels op nieuws getranslateert, na de Originele, 1674. 4°. (VIII) en 56 blz.

De inhoud van blz. 8, regel 2 v. o. tot het einde van dit geschrift is geheel gelijk aan blz. 8 regel 2 v. o. en verder van het voorgaande nommer.

2494. Remarques, Of Aenmerckingen, Op de Missive laetstleden geschreven van den Koningh van Engeland tot Antwoord van den Brief door de... Staten Generael... gesonden aen sijn Majesteyt door een Trompetter. In 't Iaer 1673. gedruckt. kl. 4°. 8 blz.

Vgl. N°. 2432 en 2433.

1674 *).

2495. Openinge Van veelderhande Geheymenissen Seer considerabel tot nut en profijt Aan alle Luyden, soo Politijcq als Militair. Gedruckt na de Copye Tot Ceulen by Pieter de Vreede, 1674. kl. 4°. 40 blz.

Vgl. N°. 2564.

---

*) De geschriften, welke geene regtstreeksche betrekking tot ons land hebben, zijn achteraan geplaatst.

2496. Staets-Discoursen Over den Toestant der Saken des tegenwoordigen tijts. Na de Copie Tot Straesburgh uit het Frans vertaelt. Amst., MICHIEL PIETERSZ., in de Lombaertsteeg, naest de Bracke Grond, 1674. kl. 4°. 15 blz.

2497. De wettelijcke verantwoordinge der Hollanders, ofte Een Verhael van 't gepasseerde van den Jare 1624. tot desen tijdt toe, Doorgaens aengewesen werdende de trouloose Handeling van Vranckryck, Die sy ontrent de opgherechte Tractaten... met desen Staet... hebben gehouden... Met een klaer Vertoogh, wat ontrent voor ende op de Vrede-Handeling tot Ceulen is gepasseert, &c. Amst., C. VAN DER GRACHT, 1674. kl. 4°. 48 blz.

2498. Sijn Majesteyts Gunstige Aanspraak aan beyde de Huysen des Parlaments, Den 24. Ianuary Oude stijl 1674. Ende het Antwoort van het Parlament daer op: Nevens den Brief van de Staten Generaal... aan sijn Majesteyt van Groot Britanien &c. den 24. January Nieuwestijl 1674. Ende sommige Propositien der... Staten Generaal aan sijn Majesteyt, rakende een Vrede. Na de Copy gedruckt tot Londen *enz.* tot Amst., by de Wed[e] van J. BRUYNINGH, en S. SWART, 1674. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

2499. Resolutie Van de... Staten van Hollandt *enz.* genomen op den 2den February, 1674. Waer mede Het Stadthouder, Capitain ende Admiraelschap-Generael, over de Provincie van Hollandt *enz.* gedefereert wert aan den Heere Prince van Orange, ende Sijne... wettige Mannelijcke Descendenten, uyt wettigen Huwelijck te procreëren. 's Gravenh., J. SCHELTUS, 1674. kl. 4°. 7 blz.

2500. Extract uyt de Notulen vande... Staten van Zeelant, Genomen op den 2den February 1674. Waer mede het Stadthouder, Capiteyn ende Admiraelschap Generael, en Erf-Edele over de Provincie van Zeelant, en den Lande van Voorne en den Briele, Gedefereert wert aenden... Prince van Orange, Ende Sijne... wettige Mannelijcke Descendenten, uyt wettigen Huwelijck te procreeren. 's Gravenhage, MICHIEL VAN HEYNINGEN, op den Cingel, 1674. kl. 4°. 7 blz.

2501. BALEN, P. VAN, Op het Erf-Stadhouder-Ampt den... Prince van Orange, En syn... wettige mannelijke Nasaten Door de... Staten van Holland *enz.* opgedragen, Een Predicatie

uit 2 Sam. Cap. VII. vers. 25, 26... 's Gravenh., JASPER DOLL, op de Marct, 1674. kl. 4°. (VI) en 25 blz.

Opgedragen aan WILLEM III.

2502. Translaet uyt het Latijn. Articulen Van Vrede en Verbondt, Tusschen... KAREL II... Koningh van Groot-Brittannien, ter eenre: Ende de... Staten Generael... ter andere zyde gesloten (*in d.* $\frac{9}{19}$ *Febr.*). 's Gravenh., J. SCHELTUS 1674. kl. 4°. 19 blz.

Met de Procuratiën, Ratificatiën en de Afkondiging van den vrede in d. 16 Maart 1674.

2503. Lettre du Roy de la Grande Brittagne, aux Estats Generaux... touchant la Paix (*d.* 10 *Fevrier* 1674). (*Fransch en Holl.*) 's Gravenh., J. SCHELTUS, 1674. fol. plano.

2504. Sacrae Regiae Majestatis Sueciae, Legati Extraordinarii Dom. E. EHRESTEEN Propositio. Super negotio pacis publicae, Facta in Consessu... Dominorum Ordinum Generalium... Hagae Comitis die 5. Julii St. N°. 1674. (*Volgt de Holl. titel:* Propositie *enz.*) (*Latijn en Holl.*) Zond. plaats, jaar of naam van drukker. kl. 4°. 8 blz.

2505. Missive Van de Heer Lieutenant-Admiraal TROMP... aen de... Staten Generael... In 't Schip Hollandia zeylende onder Narmoutiers, den 26 July 1674. 's Gravenh., J. SCHELTUS, 1674. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

2506. Missive Van Sijn Excell: den Heere Grave van Hornes... aen de... Staten Generael... In 't schip Hollandia zeylende van Narmoutiers, den 27 July 1674. 's Gravenh., J. SCHELTUS, 1674. kl. 4°. 8 blz.

2507. Versameling, Optocht, Glorieuse Bedrijven, en Groote Victorien Van het Machtig Leger Onder Sijne Koninklyke Hooheyt De Prins van Oraenjen, Den 11. Augusti, 1674. En vervolgens tegens den Prins van Condé, En de Franssen bevochten. Amst., J. C. TEN HOORN... 1674. kl. 4°. 16 blz.

2508. Pertinent Verhael, Van 't ghepasseerde in de Battaillie... tusschen de Geallieerde Legers, Onder het beleyt van... den Heere Prince van Orange, Tegens dat van den Koningh van Vranckryck, Gecommandeert by den Prince van Conde... op... den 11. Augusti 1674. 's Gravenh., M. VAN HEYNINGEN... kl. 4°. 8 blz.

2509. Pertinent Verhael *enz.* (*als het voorg.*). Met een pertinente Lyste, Van d'Officiers en Soldaten, die by de Francen gevangen zyn bekomen en gebracht in 't Kasteel van Tra-

signy. Na de Copye gedruckt. In 's Gravenh., by M. VAN HEYNINGEN, 1674. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

2510. Missive Van... den Heere Prince van Orange, Geschreven in 't Hooft-quartier tot Quarignan, den 18 Augusti 1674... aen de Heeren haer Hoog. Mog. Gedeputeerden tot de Secrete saecken. 's Gravenh., J. SCHELTUS, 1674. kl. 4°. 7 blz.

2511. Missive *enz. Andere druk. Zonder titelbl. Achteraan:* Na de Copie. In 's Gravenh., by J. SCHELTUS, 1674. kl. 4°. 4 ongen. blz.

2512. Sententie Van den Hoogen Krijghs-Raedt der Vereenighde Nederlanden. Jegens EERICH DIEURKLOUW... Ge-executeert in 't Hooft-Quartier tot Quarignon den 25 Augusti 1674. 's Gravenh., J. SCHELTUS, 1674. kl. 4°. 6 blz.

2513. Den Wel-gedischten Olipodrigo t'Amsterdam, Gelardeert met Engels, Frans, Spaans, Hollants, Zeeuws en Westfaels Speck, En van dien zelven Landaart getafelt op den 2den Augusti en 25sten September 1674. Alles na den tijdt. Voor 't vaderlandt gedruckt. 4°.

2514. Den Wel-gedischten Olipodrigo *enz.* Tweede deel. Zond. plaats, jaar of naam v. drukker. 4°.

Deze beide nommers zijn doorloopend gepagineerd en bevatten te zamen 40 blz.

2515. Journael of Dagh-Register Van d'aenmerkelijkste saken, voorgevallen in het... belegh der Stadt Grave, belegert den 27 Julii; en door Syn Hoogheydt gewonnen den 28 October, 1674. Amst., Wed^{e}. van I. BRUYNING... 1674. kl. 4°. 16 blz.

2516. Antwoort van de... Staten Generael... Op de Memorialen Van den... Extraordinaris Ambassadeur vanden Koningh van Sweden... Over 't subject van de Vreede-Handelinge, Ende 't geene daer toe specteert (*in d.* 17 *Novemb.* 1674). 's Gravenh., J. SCHELTUS, 1674. kl. 4°. 12 blz.

2517. Nadere antwoort *enz.* (*als het voorg.*). Op de Memorialen... op den 19, 26, ende 27 November 1674. gepresenteert. Over 't subject *enz.* (*in d.* 29 *Nov.* 1674). 's Gravenh., J. SCHELTUS, 1674. kl. 4°. 8 blz.

2518. Antwoort *enz.* (*als het voorg.*). Op het Memoriael... op den 12 December 1674. gepresenteert (*in d.* 13 *Dec.* 1674). 's Gravenh., J. SCHELTUS, 1674. kl. 4°. 6 blz.

2519. Tractaet van Marine, Tusschen... KAREL de II... Met de... Staten Generael... gesloten binnen Londen, den 1sten De-

cember, 1674. Amst., PIETER ARENTSZ, in de Beurs-straet, in de Raep, 1674. kl. 4°. 8 blz.

2520. Declaration Du Roy De France, Conçernant l'Empire & particulierement le Prince Electeur Palatin, Fait (*sic*) à Versaille le 13. de Juillet 1674 (*Volgt de Holl. titel:* Declaratie *enz.*). (*Fransch en Holl.*) Zond. plaats, jaar of naam v. drukker. kl. 4°. 8 blz.

2521. Politike Aanmerkingen Op de Propositie Van de Fransche Ambassadeur...de Marquis VAN FEUQUIERES, Gedaen aan...de Konink van Sweden, Op den 17. Augusti 1674. Dienende deze Aenmerkingen tot Rechtvaerdiginge der Brandenburgsche Wapenen. Als mede een Brief van den Keyser (*in d. Weenen* 19 *Nov.* 1674)... aen den Koning van Sweden. Uit het Hoogduits overgeset. Gedrukt... 1674. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 16 ongen. blz.

2522. Klaer Bewys dat de Aenhoudinge ende Verseeckeringe van den Persoon van WILHELM Prince van Furstemberg, Is rechtmatigh, seer nut en nootsaeckelijck, Tot Vast-stellinge van het Keyserlijk gesag *enz.* Uit het Hooghduyts in het Latijn, ende uyt het Latijn in het Nederlands vertaelt. Gedruckt... 1674. Zond. plaats. kl. 4°. 46 blz.

1675.

2523. Negotiatie Van den Heere E. EHRENSTEEN...Extraordinaris...Ambassadeur van...Sweden, Voorgevallen in 's Gravenhage, By de... Staten Generael... Sedert de Maendt Junius 1674. tot de Maendt Februarius 1675. Nopende 'tgeen is specterende tot het herstellen en oprichten van een generale Vrede. Gedruckt... 1675. Zond. plaats. kl. 4°. (II), 86 en (II) blz.

2524. Resolutie Van de... Staten van Zeelandt, Rakende het Hertoghdom van Gelder en het Graefschap van Zutphen (*in d.* 15 *Febr.* 1675). Na de Copye. Tot Middelburg, By A. GERRITSZ, op de Marckt, 1675. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

Hierbij is tevens de Missive van de Staten van Zeeland aan den Prins van Oranje in d. 16 Febr. — Vergl. N°. 2526—2528.

2525. Artikel, Tusschen... CAREL de II... Koninck van Engeland

enz. ende de... Staten Generael... Om de geschillen der Engelsche en Nederlandsche Oost-Indische Compagnien, te voorkomen, ende om de geene die alreede mochten verresen zijn, in 't minnelijck te vereffenen ende wech te nemen. Geslooten den 8 Martij 1675. Ouden Stijl. Gedruckt... 1675. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

2526. Missive (*in d.* 18 *Maart*) Van... Den Heere Prince van Oraigne... aen de Heeren Staten van Zeelant, Rescriberende op haer Ed. Mog. Missive van den 16...February 1675. Gedruckt... 1675. Zond. plaats. kl. 4°. 8 blz.
Vgl. bij dit en de twee volgende nommers N°. 2524.

2527. Missive Van... Den Heere Prince van Orangie, *enz.* (*als het voorg.*). kl. 4°. 8 blz.

2528. Missive Aen den Heere &c. Behelsende eenige Consideratien over de Resolutien door de... Staten van Zeelant Genomen den 24. Maant Februarij 1675. Middelb., ADRIAEN GERRITSZ... 1675. kl. 4°. 8 blz.

2529. Extract Uyt de Resolutien Van de... Staten Generael... Raeckende het subject van de Vrede-handelinge (*in d.* 19 *April* 1675). 's Gravenh., J. SCHELTUS, 1675. kl. 4°. 10 blz.

2530. Traité Entre la France Et les Estats Generaux Pour l'eschange & pour la rançon des Prisonniers de Guerre. Du 21ième jour de May l'An 1675. La Haye, J. SCHELTUS, 1675. kl. 4°. 14 blz.

2531. Conditien ende Articulen. Van het Quartier Generael, Aengaende Het Wisselen ende Rantçoeneren Der Gevangenen, Soo van Syne Koninckl ijcke Majesteyt van Vranckrijck als die van de... Staten Generael... 's Gravenh., J. SCHELTUS, 1675. kl. 4°. 16 blz.

2532. Memoriael van Afscheid Van den Heere E. EHRENSTEEN, Extraordinaris Ambassadeur ... van Sweeden Overgelevert ter Vergaederinge van de... Staten Generael... op den $\frac{11}{21}$ Junij ... 1675. Gedruckt... 1675. Zond. plaats. kl. 4°. 7 blz.

2533. Manifest ende Redenen Van Declaratie van Oorloge, Tegens den Koningh van Sweeden. (*in d.* 15 *Junij* 1675). 's Gravenh., J. SCHELTUS, 1675. kl. 4°. 12 blz.

2534. Missive Van Syn Cheurvorstelijcke Doorluchtigheydt van Brandenburgh, Gheschreven tot Gartz den 2. July 1675. Aen de... Staten Generael... Mitsgaders Een pertinent en

omstandigh Relaes, hoe, ende op wat maniere, Syn Cheurv. Doorl., eerst de Stadt Ratenauw, stormenderhandt ingenomen, *enz.* Als oock de Antwoordt, Van Haer Hoogh Mog. op de voorsz Missive (*in d.* 13 *Julij* 1675). 's Gravenh., C. HOECKWATER...1675. kl. 4°. 16 blz.

2535. De Sweedsche Bedrieg-Stucken (beneffens de gronden van Vranckrycks Monarchie) ontdeckt. Eerste deel. Amst., A. ELIAS, 1675. 4°. 40 blz.

Doorloopend gepagineerd met N°. 2537 en 2538.

2536. Tweede Deel van de Sweedse Bedriegh-stucken *enz.* 1676. 4°. 30 blz.

2537. Tweede Deel van de Sweedse Bedriegh-Stucken *enz.* Den tweeden Druk verbetert en vermeerdert met verscheyde positien. 1676. Amst., A. ELIAS. kl. 4°. 32 blz.

2538. Het Haeghse Theatrum der Sweedse Bedriegh-stucken *enz.* Derde deel. 1676. 4°. 48 blz.

2539. Artykelen Van 't Verbont, Tusschen... KAREL, Koning Van Sweden &c. Ter eener, en... FERDINANDUS MARIA, Keurvorst van Beyeren, Ter andere zijde, gheslooten (*in d.* $\frac{22 \text{ Febr.}}{9 \text{ Maart}}$ 1675). Daar beneffens d'Artijckelen van 't Verdrach, Tusschen de Hoge Geallieerden, en sijn Hooghvorstelijke Deurluchtigheit van Hannover gesloten (*in d.* $\frac{8}{18}$ *Sept.* 1675). Gelijk oock van de Ligue, tusschen Spanjen, Nederland, en de Bisschop van Munster gemaakt (*in d.* 16 *Oct.* 1675). Uyt het Hoogduyts vertaelt. In 't jaar 1675. kl. 4°. 8 blz.

2540. BALEN P. VAN, Lyk-Predicatie op 't Salig Af-sterven Van Haar Hoogheit, Me-Vrouwe de Princesse Douariere d'Orange... uit den 90. Psalm, vers 9.—12. 's Gravenh., JASPER DOLL, op de Marct, over het Stadt-huys, 1675. 4°. (IV) en 36 blz.

2541. ——— — —— Lyk-Predicatie Op de Begravenisse van... de Princesse Douariere d'Orange... Uit Psalm XXXV. Vers 14. Hier agter sijn by gevoegt de Personalia, afgelesen na de Predicatie, nevens het Gebed en de Lijk-stacy, met een kopere Plaat. 's Gravenh., J. DOLL... 1676. 4°. 8, 40 en 8 blz.

De plaat ontbreekt bij dit exemplaar.

2542. Sententie Uan den Hove van Hollandt, Zeelandt ende Vrieslandt, jegens ABRAHAM VAN WICQUEFORT. Gepronun-

cieert den 20sten November 1675. 's Gravenh., J. SCHELTUS, 1675. 4°. 24 blz.

2543. Korte Deductie, Van den Heer A. VAN WICQUEFORT... Met de Relasen en Sommieren, rakende sijn Affairen en Gevanckenis. Gedruckt... 1675. Zond. plaats. kl. 4°. 16 blz.

2544. Tractatus De Commerciis, inter... CAROLUM, Suecorum *etc.* Regem &c. ab una &... Ordines Generales Foederatarum Belgii Provinciarum ab altera parte, Holmiae initus & conclusus 26. Novembris 1675. Hag. Com., J. SCHELTUM, 1676. 4°. 11 blz.

2545. Tractaet Uan Navigatie en Commercie, tusschen den Koningh van Sweeden ter eenre ende de... Staten Generaal... ter andere zyde, den 26 November 1675 tot Stockholm gesloten ende geteeckent. 's Grav., J. SCHELTUS... 1676. 4°. 12 blz.

2546. De Fransche Machiavel, Of Hondert Fransch-Politique Staets-Regelen, Waer in De Fransche Staets- en Krijgs-Maximen en Practyken aen een yder opentlijk voorgestelt worden. Utrecht, IURIAEN POOLSUM, over 't Stadhuys, 1675. kl. 4°. 20 blz.

2547. Machiavellus Gallicus, Dat is: Een Veranderinge ofte Verzettinge van de Ziele van MACHIAVEL, in LOUIS XIV... Voorgestelt door hondert politicque, France stellingen... Uyt 't Hoogh- in 't Neder-Duyts vertaelt. Gedruckt... 1675. Zond. plaats. kl. 4°. Met het titelbl. 24 ongen. blz.

Hetzelfde stuk als het voorgaande, doch anders vertaald en meer uitgebreid.

2548. Redenen en Middelen tot bevordering van d'Algemene Vrede, en gemene welstant... Uit het Fransch vertaalt. Amst. P. ARENTSZ, in de Beursstraat, 1675. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

2549. Redenen *enz.* (*als het voorgaande*). kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

Deze druk onderscheidt zich van den voorgaanden o. a. door de dagteekening: *Uit Keulen, in de maent van Augustus* 1675, welke achteraan in dezen, maar niet in den voorgaanden druk voorkomt.

2550. Hannibal Noch in onse Landen, ofte Consideratien Over D'onmogelijckheyt des Vredes, Omme in dese tegenwoordige constitutie van tyden een vaste en bestendige Vrede met den Koning van Vranckrijck te bekomen. Tot Ceulen. Gedruckt, By Pieter de Vrede, 1675. 4°. 15 blz.

1676.

2551. Missive van de Heer Lt. Admirael DE RUYTER... aen haer Hoogh Mog: uyt 's Lants Schip de Eendracht, Zeylende bewesten 't Eylandt Alicur den 9den Januarij 1676. (*Achteraan*:) 's Gravenh., J. SCHELTUS, op het Binnen-Hoff, 1676. kl. fol. 4 blz.

2552. Relaes Van 't gepasseerde voor ende op de Inkomste ende receptie van den Heere VAN KLENCK... Extraordinaris Ambassadeur binnen der Moscou. Geschiet den $\frac{11}{21}$ January 1676. 's Gravenh., J. SCHELTUS... 1676. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

2553. Placcaet *van* DE Staten Generaal, *waarbij 's lands Ingezetenen en Onderzaten, welke in 's vijands dienst zijn, bevolen worden dien te verlaten en binnen twee maanden herwaarts te keeren, in d.* 4 *April* 1676. langw. 4°. plano.

2554. Placcaet *van dezelfden houdende bevel aan* de Onderdanen en Ingezetenen van den Staet, die haer te Water in dienst van de Vijanden hebben begeven, ofte die met Vyantlijcke Bestellinge ofte Commissie varen *enz.* datse den selven Dienst datelijck sullen hebben te verlaten *enz., in d.* 4 *April* 1676. langw. 4°. plano.

2555. Waerschouwinge *van* DE Staten Generaal, *betreffende de onderdanen van 's lands vijanden, die zich hier te lande onthouden en verblijven, in d.* 4 *April* 1676. langw. 4°. plano.

2556. Copie van de Missive van den Lieutenant-Admirael DE RUITER, Geschreven in 's Lants Schip d'Eendracht, in de Baey van Seracusa den 26sten Aprilis 1676. 's morgens vroegh. fol. plano.

2557. WESTHOVIUS, TH. Lijk-Reden Gedaen in de haven van Syracusa op 't Schip de Eendragt, den 3 May, 1676. na 'tsalig overlijden van den... Zee-held MICHIEL ADRIAENSZ DE RUYTER... gestorven in de haven voornoemd den 29. April... 1676. Dordrecht, By de Wed. van JASPAR, en by D. GORIS, by de Wijnbrug in de Griffioen, 1685. 4°. (VI) en 18 blz.

2558. RUYLAEUS, H. Zions Rouw-Klage, Over de Doodt Van den Edelen Kloeckmoedigen Zee-heldt M. DE RUYTER... Uytgestort Ontrent den tijdt sijner heerlicker Begraeffenisse binnen Amsterdam, op den Maendelijcke Vast- en Bededagh, den 3den Maert 1677. Over de woorden, 2 Sam. 1: 19...

Amst., Wed. van ABRAHAM VANDEN BURGH in Jan Roonpoorts Toorensteegh, in de Gereformeerde Catechismus, 1677. 4°. 56 blz.

2559. Sommier Vertoogh Ende Bericht gedaen maecken, ende de Ed: Mog: Heeren Gedeputeerden Van de... Staten-Generael...overgegeven, by ofte van wegen de kinderen ende erfgenamen van wijlen de Heer Mr. J. DE WITT... Noopende het aflossen van eenige penningen. Gedruckt... 1676. Zond. plaats. kl.. 4°. 23 blz.

2560. Sacrae Regiae Majestatis Sueciae D.D. Legatorum Plenipotentiariorum. Memorialia II Exhibita Neomagi D.D. Legatis Mediatoribus Pro Libero Literarum Commercie restabiliendo (*d.* $\frac{12}{22}$ *Sept. et* $\frac{\text{30 Octobris}}{\text{9 Novembris}}$ 1676). Zond. plaats, jaar of naam v. drukker. kl, 4°. (II) en 10 blz.

2561. Twee Memorialen by de Heren Ambassadeurs en Plenipotentiarissen Van... Sweden Overgelevert tot Nimmegen aen de Heren Ambassadeurs Mediateurs raackende het over en weer gaen der brieven &c. Zond. plaats, jaar of naam v. drukker. kl. 4°. (II) en 13 blz.

Vertaling van het voorg. nommer.

2562. Observatio Contra Memoriam vel notitiam Legatis Gallicis Noviomagum ituris datam (*Volgt de Holl. titel:* Aenmerckinge *enz.*). (*Lat. en Holl.*) Anno 1676. kl. 4°. 19 blz.

2563. Aenmerckinge Op het Memoriael, &c. By sijn Kon. Majesteyt van Vranckrijck voorgestelt aen sijne Ambassadeurs Die na Nimwegen soude vertrecken (*Volgt de Lat. titel:* Observatio *etc.*). (*Holl. en Lat.*) Anno 1676. kl. 4°. 19 blz.

Andere druk van het voorg. nommer.

2564. Openinge der Geheymenissen, het tweede deel. Inhoudende Verscheyde seer voorname en considerabele, maer onbekende voorvallen, en politique streken van de Duytse vorsten en sommige Grooten, omtrent Vrankrijk, *enz.* Gedruckt Anno 1676. kl. 4°. 26 blz.

Vgl. N°. 2495.

1677.

2565. Consideratien ende Redenen, Daer by de Nootsaeckelijckheyt van de Stadthouderlijcke Regeringe In desen Staet ende Republique wordt aengewesen, &c. Dienende mede tot beantwoordinge ofte refutatie van de „deductie" by de gemeens-luyden van Deventer aen Syn Hoogheyt over-

gelevert...Synde oock mede de »Deductie"...hier achter gedruckt. 's Gravenh., C. HOECKWATER...1677. 4°. (IV), 44 en (XII) blz.

2566. Een Tractaet Marine Tusschen...KAREL de II...Koning van Engeland *enz.* En LODOWYK de XIV. De Alder-Christelijckste Koning. Geslooten tot St. Germain in de Laye, den 24 February 1677...Amst., by de Wed. MERY BROUNINGE, op de Beurs-sluys, 1677. 4°. 11 blz.

2567. Extraordinaire Haerlemse Donderdaegse Courant N°. 11. Haerl. A. CASTELEYN...den 18 Maert 1677. kl. fol. 2 blz.
Hierin vindt men o. a. de beschrijving der lijkstatie van den Admiraal DE RUYTER op 19 Maart 1677.

2568. Oprecht Verhael Van 't gepasseerde op de Reyse van Sijn Hoogh. den Heere Prince van Orangien na Engelandt; En desselfs Huwelijck met Mevrouwe de Princesse MARIE...Mitsgaders van alle de Ceremonien by 't maecken van den nieuwen Lord Major van Londen *enz.* Nevens der selver arrivement in Hollandt, en haer Intreé in den Hage, &c. 's Gravenh., C. HOECK-WATER...1677. 4°. (II) en 38 blz.

2569. Europa tot Slavin gemaekt, Soo Engelandt niet haer Boeyen breeckt. Uyt het Frans vertaelt. Na de Copy Tot Ceulen, By Johannes Oprecht, in de Waerheyt, 1677 kl. 4°. 28 blz.

2570. Ondersoeck van 't Staats-belang van Engeland en Holland, Nevens d' aanmerkinge van 't Lagerhuis, op het bedryf des Franschen Konings in Vlaanderen. Uyt het Engels vertaald...'s Gravenhage, Gedrukt na de Engelsche Copy van Londen, 1671 (*lees:* 1677). 4°. (II) en 52 blz.

2571. Missive van een Edelman Aen een van sijn Vrienden, op de gedane Campagne in Vlaenderen en Duyts-landt, van 't Jaer 1677. Uyt het Fransch getranslateert. Zond. plaats, jaar of naam v. drukker. kl. 4°. 11 blz.

1678.

2572. Missive Van ... den Koning van Vranckryck, aen ... de ... Staten Generael ... Geschreven te Deinse, den 18. May, 1678. Zond. plaats, jaar of naam v. drukker. fol. plano.

2573. Rechtveerdige Verklaring, Of Wettige redenen van Spaenjen, wegens een genoodsaekten Oorlog tegen Vrankrijk... Door een voortreffelijk Spaens Minister in 't Frans be-

schreven, in 't Neerlands vertaelt. Amst., Voor den Autheur, Men vintse te koop by P. ARENTS ... 1678. kl. 4°. (IV) en 60 blz.

2574. *Extracten uit de Resolutiën van de Staten van Holland in d. 2 Julij, 5 en 19 Sept.* 1678, *betreffende den vrede met Frankrijk, enz. Titelblad ontbreekt.* 4°. 14 ongen. blz.

2575. Resolutie Van de... Staten Generael... Dienende Tot antwoort op de Memorie by de... Ambassadeurs... van... Vranckrijck, geformeert tot justificatie van des selfs pretensie over de non-Evacuatie van de bewuste Steden ende Plaetsen, die volgens de conditiën van de Vrede... souden moeten werden gerestitueert aen... ende aen desen Staet (*in d.* 22 *Julij* 1678). 'sGravenh., J. SCHELTUS, 1678. kl. 4°. 16 blz.

2576. Hollandts Praetje, Ofte Discours Over 't maecken van den Vrede met Vranckryck: Nevens eenige Consideratien wegens 't Intrest der Geallieerden, om mede den Vrede aen te gaen, &c. Anno 1678. kl. 4°. 20 blz.

2577. SOETEBOOM, H. J. De Voorlooper van de Vrede, Ofte Bedenckinge over de verkondinge van de dingen, die gemenelijks de handelinge der Vrede voorgaen, *enz.* Amst., JAN GERRITSZ., 1678. kl. 4°. (II) en 54 blz.

2578. Tractaet Van de Vrede, Gemaeckt, geslooten, ende vast gestelt tot Nimmegen den 10den Augusti 1678. Tusschen De ... Ambassadeurs *enz.* van Vranckrijck ter eenre, ende de... Ambassadeurs *enz.* van de Staten Generael... ter andere zijde. 's Gravenh., J. SCHELTUS, 1678. kl. 4°. 20 blz.

2579. Tractaet Van Vrede, Mitsgaders van Navigatie en Marine ... gesloten binnen Nymegen *enz.* Na de Copy, In 's Gravenh., by IAC SCHELTUS, 1678. kl. 4°. 20 blz.

2580. Actes et Memoires des Negotiations de la Paix de Nimègue (*recueillis par* A. MOETJENS). Amst., A. WOLFGANCK, et à Nimègue, A. MOETJENS, 1679—1680. 12°. 4 dln.
Bij dl. III en IV is het adres van MOETJENS: *la Haye.*

2581. ST. DISDIER, DE, Histoire des negotiations de Nimegue. Suivant la Copie, imprimée à Paris, Chez CLAUDE BARBIN, 1680. 12°.

2582. — ——— — Histoire des Negotiations de la Paix de Nimègue... 4ième Edition, revuë, corrigée & Augmentée. La Haye, A. MOETJENS, près la Cour, à la librairie Françoise, 1697. 12°.

2583. BIDLOO, G. Vertooningspel, Op de Vreede, Geslooten den 10den van Oegstmaand des Jaars 1678 ... Gespeeldt op de Amsterdamsche Schouwburg. Amst., Wed. JOOST PLUYMER, in de Kalverstraat. 4°. 12 blz.

Het jaartal is weggesneden.

2584. *Missive van* E. VAN WEEDE, *aan de Staten-Generaal uit het Hoofd-kwartier te St. Denis, den 17 Aug.* 1678, *kennis gevende van het sluiten van een driedaagschen wapenstilstand met den Hertog van Luxemburg.* Zond. plaats, jaar of naam van drukker. kl. fol. plano.

2585. Traitté De la Paix, Entre les Couronnes de France & d'Espagne. Conclu & signé à Nimegue, le 17 Septembre 1678. Zond. plaats, jaar of naam v. drukker. kl. 4°. (II) en 19 blz.

1679.

2586. Sijne Keur-Vorstelijke Doorluchtigheyt Van Brandenburgs Protestatie, Tegens de Negotiatie van een Particulieren Vreden, tusschen... Vranckryk En Sweden. Gedaen op den Rijks-dag Tot Regensburgh. Op den 28 en 30 January Oude, en den 7 en 9 February 1679, Nieuwe Stijl. Zond. plaats, jaar of naam v. drukker. kl. 4°. 12 blz.

2587. Nader Memorie Van Don EMANUEL DE LIRA, Extraordinaris Ambassadeur van Spanjen, aan de ... Staaten Generaal ... Noopende het afstaan en overleveren van de Stad Maastricht, aan den Koning van Spanjen, Ingeleverd den 15 Augusti A°. 1679. Zond. plaats, jaar of naam van drukker. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

1680.

2588. Consideratien op de Memorien Over gegeven aan haer Ho: Mog: door den Grave VAN AVAUX Op den 12 en 22 Ianuarij. Anno (16)80. Zond. plaats, jaar of naam van drukker. fol. plano.

2589. Advys van een Goet Patriot des Vaderlants, over de tegenwoordige Saecken van Staet. Zond. plaats, jaar of naam v. drukker. kl 4°. 16 blz.

Dit stuk is gedagteekend: *Amsterdam, den 27 Jan.* 1680, en geteekend: H. N. v. G.

2590. Advys *enz.* (*als het voorg.*). kl 4°. 16 blz.

Andere en fraaijer druk dan de voorgaande De maand der dagteekening is in dezen druk: *Ian.*

2591. Replycq Op 't Advijs Van den alsoo genaemden Goeden Patriot, Noopende d'Engelsche en Fransche affaires. 1680. kl. 4°. 16 blz.

1681.

2592. Extract Uyt het Register der Resolutien van de ... Staaten Generaal ... Overgegeven aan den Heer Grave D'AVAUX, Extraordinaris Ambassadeur ... van Vranckrijk ... den 11 November 1681. Zond. plaats, jaar of naam v. drukker. kl. fol. plano.

1683.

2593. Memoire Presentée par ... le Comte D'AVAUX ... a Messieurs les Etats Generaux. Anno 1683. kl. 4°. Met het titelbl. 7 ongen. blz.

Vgl. het volg. nommer, waaruit blijkt dat deze Memorie is overgelevert den 5 November 1683. — Dit stuk is ook opgenomen in de verzameling, vermeld onder N°. 2598.

2594. Aenmerkingen Op de Memorie Van de Heer Grave D'AVAUX ... In den Hage gepresenteert aen de Staten Generael ... Den 5 November, 1683. Met De Lijste van Steden *enz.* die Vranckrijck verheert heeft ... naer den Stilstandt van Wapenen, en de Publicatie van de Vrede van Nimwegen, tot de Maent van September, 1681. en waer van de vergoedinge sedert die tijd geeyscht is van wegen Sijne Catholijcke Majesteyt. Anno 1683. kl. 4°. 14 blz.

Vooraf gaat in het Hollandsch het stuk, opgenomen in 't voorg. nommer.

2595. (SANDRAS DE COURTILZ) Verhaal Van het geen de Franse Gedaan hebben Sedert de Vrede van Nimwegen. Tot Vrystadt Anno 1683. kl. 4°. 36 blz.

2596. Propositie Gedaan Door den ... Raat Pensionaris FAGEL, Aan de ... Burger-meesteren en Vroedschap der Stadt Amsterdam (*in d.* 16 *Nov.* 1683). Nevens het antwoort van haer Edele Groot Achtbare (*in d.* 18 *Nov.* 1683) en 't geene verders is gepasseert. Anno 1684. Zond. pl. kl. 4°.

2597. Samenspraeck Van een gebooren Fransman, En een op-

recht Hollander, Over de tegenwoordige toestant der saken, voornamelijck ten opsichte van Vranckrijck en Spanjen. t' Amersfoort, By Paulus Vredebest, Anno 1684. kl. 4°. 30 blz.

1684 *).

2598. Consideratien Over den Toestant der tegenwoordige Staats-zaken van Nederlandt, door Een Liefhebber van 't Gemeene Best. Met byvoeging van d'Unie van Utrecht, d'Instructie voor den Raad-Pensionaris van Holland &c. en de Copyen van Brieven, Memorialen, Resolutien *enz.* Wegens de Wervinge van 16000. Man. Nevens de Missive van een, soo genaamde Regent, onder de Naam van Philalethes. Als ook de Verantwoording van het Beleyd der Heeren van Amsterdam, tot wederlegging van voorn. Missive *enz.* Anno 1684. — Vervolg van »Consideratien Over den Toestant der tegenwoordige Staats-zaken van Nederlandt," Waar in begrepen Alle de Autentique Stukken, rakende de Binnen- en Buytenlandsche Saken van den Vereenigden Staat, en derselver Hooge Geallieerdens. Benevens Alle de remercabelste en gedenkwaardigste Nouvelles, wegen alle Ryken en Staten van Europa; die zedert het eyndigen van de voorgaande » Consideratien," tot het sluyten van den 20. jarigen Treves, zijn aan den Dagh gekomen. 1684. — 1 band. 4°.

In deze geschriften zijn eene menigte stukken en geschriften opgenomen, welke meerendeels afzonderlijk in druk zijn verschenen en waarvan de meeste ter boekerij der Akademie aanwezig zijn. Deze zijn de nommers 2599—2762.

2599. Copie Van een Brief Van den Heere D'AVAUX, Aen den Alder-Christelijksten Koningh, In den Hage den 9 January 1684. 's Gravenh., JAC. SCHELTUS, op het Binnenhof. 1684. kl. 4°. 14 blz.

Achteraan de vertaalde extracten van drie brieven. Zie over de-

*) Wegens het hoogst moeijelijke om aan de talrijke in dat jaar verschenen geschriften eene juiste zakelijke en chronologische volgorde te geven, daar de onderwerpen, waarover zij handelen, er vaak ineenloopen, zijn de *Consideratien* (N°. 2598), waarin de meeste voorkomen, vooraf geplaatst, en is bij de rangschikking der volgende nommers, de volgorde in 't oog gehouden, zoo als zij in dat werk voorkomt. De daarin niet opgenomen geschriften en stukken zijn afzonderlijk geplaatst; doch is, waar zulks noodig toescheen, onder elk nommer het onderling verband aangewezen.

zen brief en de vroegere, onder N°. 2601 vermelde uitgave daarvan: o. a. WAGENAAR, *Vad. Hist.*, dl. XV, blz. 169, 179 volgg. — Dat deze, oorspronkelijk in cijferschrift in 't Fransch geschreven, brief niet goed ontcijferd was, werd door D'AVAUX beweerd in zijn' brief van 28 Febr. 1684. Zie N°. 2622—2625.

2600. Copie *enz.* Aen den Alderchristelijcksten Koning ... den 9 Ianuary, 1684. Anno 1684. Zond. plaats of naam van drukker. kl. 4°. 8 blz.

De inhoud van dezen nadruk is dezelfde als die van 't voorg. nommer. — De laatste blz. is genommerd 7.

2601. Copie *enz.* aen den Alder-Christelyckston Koning ... den 9 Ian. 1684: soo als deselve aen de Steden is omgesonden. *Zond. titelbl.* kl. 4°. 8 blz.

De extracten, vermeld onder N°. 2599, komen in deze uitgave niet voor.

2602. Advis, Van de Heeren van Middelburgh, ingebracht ter Vergaderingh van de ... Staten van Zeelandt. *Zond. titelbl.* kl. 4°. 4 blz.

2603. Advis ... Zeelant. *Zond. titelbl.* kl. 4°. 3 blz.

Hetzelfde stuk. Andere druk en spelling.

2604. Missive Van Syn Hoogheydt den Heere Prince van Orangie, Aan de Heeren Staten van Zeeland (*Gedagt. 's Gravenh.*, 16 *Febr.* 1684). Anno 1684. kl. 4°. 8 blz.

Deze *Missive* werd geschreven naar aanleiding van het onder de beide voorg. nommers genoemde stuk. — Vgl. N°. 2610 en 2611.

2605. Missive Van Syn ... Hoogheyt den ... Prince van Orangien *enz.* (*als 't voorg.*). kl. 4°. 8 blz.

Hetzelfde stuk. Andere druk.

2606. Memoire de S. E. M^r. le Comte D'AVAUX ... Contenant la Reponse de Sa Majesté à la demande que ... les Etats Generaux luy ont faitte d'un delay, & d'une cessation d'hostilités (*d.* 17 *Fevr.* 1684). *Zond. titelbl.* kl. 4°. 4 ongen. blz.

2607. Memorie Van ... den Heere Grave D'AVAUX ... Overgelevert aen de ... Staten Generael den 17. Februarij, 1684. In 's Gravenhage, Na de Copye 1684. kl. 4°. 7 blz.

Vertaling van het voorg. stuk.

2608. Copie Resolutie Der ... Staten van Vrieslant ... den $\frac{15}{25}$ Feb. 1684. Nopende de Wervinge, Ingelevert in de Vergaderinge van haar Hoogh-Mogende. Anno 1684. Zonder pl. kl. 4°. Met het titelbl. 4 ongen. blz.

2609. Copie Resolutie ... Vrieslandt ... Noopende *enz.* (*als het voorg.*). kl. 4°. Met het titelbl. 4 ongen. blz.

2610. **Missive Tot Antwoort op den Brief aen de Staten van Zeeland Geschreven aen Syne Hoogheyt, Door de Magistraet van der Goes; Den 25 February 1684. Anno 1684. kl. 4°. Met het titelb. 4 ongen. blz.**

Verg. N°. 2604 en 2605.

2611. **Missive Van de Ed. Heeren van der Goes, Aen ... den Heer Prince van Oranjen.** *Zond. titelbl.* **kl. 4°. 3 ongen. blz.**

Hetzelfde stuk als het voorgaande.

2612. **Remonstrantie Van de Heer ADRIAEN PAETS, Raedt en Vroedtschap der Stadt Rotterdam, Gedaen aen ... de ... Staten van Hollandt en West-Vrieslandt. Anno 1684. Zond. plaats. kl. 4°. 7 blz.**

2613. **Copie Van een Remonstrantie, Geschreven door de Heer ADRIAEN PAETS,** *enz.* **Rott., GERRIT JANSZ, 1684. kl. 4°. 8 blz.**

Hetzelfde stuk als het voorgaande.

2614. **Copie. Nader Remonstrantie door den Heer A. PAETS ... Aen de ... Staten van Hollandt** *enz. Zond. titelb.* **kl. 4°. 3 blz.**

De *Aanspraak* (zie het volg. nommer) komt in dezen druk niet voor.

2615. **Copie Van een nadere Remonstrantie aen de Edele Groot-Moog. Heeren Staten van Hollandt** *enz.* **Van de Heer A. PAETS, Mitsgaders Van een Missive van den zelven Heer aen den Ambassadeur D'AVAUX** *(in d. 27 Febr.* **1684), en Zijn Excell. Antwoordt op de zelve Missive** *(in d.* **28** *Febr.* **1684). Anno 1684. Zond. pl. kl. 4°. blz. 1—8.**

Deze *Copie* wordt voorafgegaan door eene *Aanspraak aan den Leser*, die ook in de *Consideratiën* (N°. 2598) voorkomt. De brieven aan en van Graaf D'AVAUX ontbreken in dit exemplaar.

2616. **Copie Van een nadere Remonstrantie aen de Edele Groot Mogende Heeren Staten van Hollandt** *enz.* **Van de Heer A. PAETS; Mitsgaders Van een Missive** *enz.* **en Zijn Excell^es. Antwoord op dezelve Missive. Rotterd., REINIER LEERS, 1684. kl. 4°. 16 blz.**

Andere druk dan het voorg. nommer. — De brieven aan en van den Graaf D'AVAUX komen er in 't Hollandsch en Fransch voor.

2617. **Missive Van den Heer A. PAETS, Aen sijn Exell. den Heer Graef van AVAUX, En 't Antwoord van S. E.... aen den Heer PAETS.** *Zond. titelbl.* **kl. 4°. 3 blz.**

Dezelfde brieven als in 't voorgaande stuk.

2618. **Advis Van Rechts-Geleerden, Op de Remonstrantie Van ... A. PAETS** *(in d. Amst. 6 Maart* **1684), Mitsgaders Twee Resolutien van ... de ... Staten van Hollandt** *enz.* **op dat**

subject (*in d.* 20 *Julij en* 9 *Aug.* 1658) ... Na de Originele Copie. Anno 1684. kl. 4°. 7 blz.

Deze regtsgeleerden waren G. VAN DEN BOSCH, N. JARDIN en A. LAURENTI.

2619. Aentekeninge Van Heeren Borgermeesters en Vroedtschap der Stadt Amsterdam, tegens haar Ed: Groot Mog: Resolutie op 't consent van werving van $\frac{m}{16}$ Mannen den 31 Januarij genomen (*in d.* 10 *Febr.* 1684.). *Zond. titelbl.* kl. 4°. 4 ongen. blz.

2620. Extract uyt de Resolutien van de Vroedtschap der stad Amsterdam, L^r^. Q. Den 28 Februarij 1684. *Zond. titelbl.* kl. 4°. 4 ongen. blz.

Resolutie betreffende het verzegelen der vroedschapspapieren in de woning der Stads-gedeputeerden te 's Gravenhage.

2621. Naeder Extract *enz.* (*als 't voorg.*). *Zond. titelbl.* kl. 4°. 4 ongen. blz.

Hetzelfde stuk als het voorgaande.

2622. Memorie ... Van den Heer Graaf VAN AVAUX ... ingelevert ter Staten Generaal, over de valsche uytlegging, welke men aan sijn afgesette Brief heeft willen geven. Gedaan in den Hage den 28. February 1684. Anno 1684. kl. 4°. (II) en 7 blz.

Ofschoon dit stuk een' Holl. titel heeft, is de inhoud Fransch. — De brief, op den titel bedoeld, is die vermeld onder N°. 2599—2601.

2623. Memorie *enz.* (*als het voorg. nommer*). kl. 4°. 12 blz.

Hetzelfde stuk in 't Hollandsch.

2624. Memorie Van ... d'Heer Graaff D'AVAUX ... gepresenteert aen de Staten Generael, Op de valsche uytlegginge, die men heeft willen geven, aen sijn geroofde Depeche. *Zond. titelbl.* kl. 4°. 8 blz.

Hetzelfde stuk als het voorgaande. — De blz. 7 en 8 bevatten het stuk, vermeld onder N°. 2614.

2625. Memorie *enz.* ingeleverd ter Staaten Generaal, over de valsche uitlegging, welke men aan zijn afgezette Brief heeft willen geven. *Zond. titelbl.* kl. 4°. 4 ongen. blz.

Achteraan staat: „NB. Om de voornaamste plaatsen van deze Memorie wel te verstaan, moet men de Brief hebben, die met kleine letteren op een half vel gedruckt is, op de wijs der Couranten," welke bijvoeging in de *Consideratien* (N°. 2598), maar niet in de voorgaande nommers gevonden wordt.

2626. Verhael Van het geene voorgevallen is in verscheyde Conversatien tusschen den ... Ambassadeur van Vranckrijck

in den Hage, ende de Heeren Gedeputeerden der Stadt Amsterdam ... zedert den 24 Decembris 1688 ... streckende tot verantwoordingh van deze Stadt, tegens het ongegrondt nabedencken over onbehoorlijcke Correspondentie met gedachte Heer Ambassadeur, getrocken uyt des selfs geintercipieerde Missive *enz. Zond. titelbl.* kl. 4°. 8 blz.

De custode op blz. 1 is *socht.*

2627. Verhael *enz.* (*als het voorg.*). *Zond. titelbl.* kl. 4°. 8 blz.

Andere druk en spelling. — Bladz. 1 heeft de custode *soght.*

2628. Missive Van de ... Staaten Van Vrieslandt, Gesonden aen ... De ... Staten Generael der Vereenigde Nederlanden (*in d.* 22 *Febr.* 1684). 1684. kl. 4°. 4 blz.

2629. Missive *enz.* (*als het voorg. nommer*)... der Vereenighde Nederlanden. Anno 1684. kl. 4°. Met h. titelbl. 4 ongen. blz.

2630. Missive Van de ... Staaten Van Vrieslandt ... aen ... De Staten Generael (*in d. Maart* 1684)... *Zond. titelbl.* kl. 4°. 4 blz.

2631. *Vertoog van Burgemeesteren en Vroedschap der Stad Amsterdam, in d.* 8 *Maart* 1684, *aan de Staten van Holland, betreffende de verzegeling der Stads-papieren, enz. Zond. titelbl.* kl. 4°. 8 blz.

Dit stuk heeft geen opschrift of titel; uit den inhoud echter blijkt, dat het is het *Vertoog van Onschuld,* voorkomende in de *Consideratien* (N°. 2598) onder de *Copye van Brieven* enz. blz. 77, N°. XVI.

2632. Bericht Van een Liefhebber der Waarheit aan sijn Vriend, Over de tegenwoordige toestant van Saken. Anno 1684. kl. 4°. 15 blz.

2633. Bericht *enz.* (*als het voorg.*). kl. 4°. 15 blz.

De regel: *Over de tegenwoordige* enz. is in dezen druk cursief gedrukt.

2634. Nader Bericht Van een Liefhebber der Waerheit Aen Sijn Vrind. Nopende De swevende Verschille Over de Wervingh. By Willem Goede-Vrede. 1684. kl. 4°. 8 blz.

2635. Nader Bericht ... Waerheid Aen zyn Vrind, Noopende de ... verschillen over de Wervingh. Anno 1684. kl. 4°. 7 blz.

2636. Nader Bericht Van een Lief-hebber der Waerheyd aen syn Vriendt, Nopende de ... Verschillen over de Wervingh. *Zond. titelbl.* kl. 4°. 4 ongen. blz.

2637. Nader Bericht ... sijn Vrind, Nopende ... Wervingh. *Zond. titelbl.* kl. 4°. 4 ongen. blz.

2638. Memoriaal Van den Heer CHUDLEIGH, Envoyé Extraor-

dinair van ... Groot-Brittanje, Overgelevert den 17 Maart 1684. Anno 1684. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

Achteraan, met afzonderlijken titel: een *Antwoort Van Sijn Kon. Maj. van Groot-Brittanje, Aan den Heer* CITTERS ... *Tot Londen gegeven den* 29. *February* 1684, naar welk *Antwoort* in de Memorie van CHUDLEIGH verwezen wordt.

2639. Memoriaal *enz.* (*als het voorg.*) *Zond. titelbl.* kl. 4°. 4 ongen. blz.

Dit nommer bevat dezelfde stukken als het voorgaande.

2640. Missive Van een Regent ter Vergaderinge van ... de ... Staten van Hollandt *enz.* op den 16 Februarij 1684 praesent Zijnde geweest, aen een ander Regent: Over 't gene aldaer ten selven dage voorgevallen is, by occasie van de communicatie van seekere Missive van den ... Grave D'AVAUX ... geschreven, in den Hage den 9den Januarij 1684. Anno 1684. kl. 4°. 60 blz.

De schrijver teekent zich *Philalethes.* In deze *Missive* komt een Postscriptum voor, waartegen het geschrift, vermeld onder N°. 2642 en 2643, is gerigt.

2641. Antwoord, Op een Missive van een Regend, Onder de naem van Philalethes Geschreeven, aen een also genaemde onder Regend. Anno 1684. kl. 4°. 8 blz.

2642. Brief Van een goed Patriot van Amsterdam wegens het Postscriptum eens Briefs van een Regent, gedeputeerd ter vergadering van Holland, geschreeven aan een ander Lid van Staat, over 't geen, 't welk in de Vergadering gepasseerd is; of Wederlegghing van het Postscriptum uitgegeven onder den naam van Philalethes. *Zond. titelbl.* kl. 4°. 8 blz.

2643. Brief ... goet ... vergaderingh van Hollandt ... gepasseert is; of Wederlegging ... uytgegaen *enz. Zond. titelbl.* kl. 4°. 8 blz.

2644. Missive aan N. N. Behelsende eenige remarques over de »Missive van een (soo genaemden) Regent" *enz.* Anno 1684. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

De schrijver teekent zich *Batavus Sincerus.*

2645. Aenmerkingen Over de Althans swevende Verschillen Onder de Leden van den Staat van ons Vaderlant, Opgestelt door een Liefhebber van 't gemene best. Anno 1684. kl. 4°. 8 blz.

2646. Aanmerkingen *enz.* (*als het voorg.*) Opgesteldt ... gemeene best. Anno 1684. kl. 4°. 8 blz.

2647. Aenmerkingen Over de altans swevende Verschillen ...

Vaderlandt. Opgesteldt door een Liefhebber van 'tghemeene best. Anno 1684. kl. 4°. 8 blz.

Blz. 8 is ongenommerd.

2648. Missive, Geschreven uyt Middelburg, Gedateert den 19. Marty, 1684. Mitsgaders een Placcaet (*in d. 7 Maart*), Rakende het heffen van sekere Impositien op de passerende Granen en Wynen in die Provintie. Zond. plaats of jaar. kl. 4°. Met het titelbl. 7 ongen. blz.

2649. Missive ... Gedateert den 19 Marty, 1684. Mitsgaders een Placaet ... Wijnen *enz*. Zond. pl. of jaar. kl. 4°. Met het titelbl. 7 ongen. blz.

2650. Missive, Geschreven uyt Middelburgh, In dato den 23 Martii 1684. Mitsgaders een Placaet tot voortsettinge van de Negotie in die Provintie (*in d. 7 Maart* 1684). Zond. pl. of jaar. kl. 4°. 8 blz.

De indeeling der artikelen van het *Placaet* is door Romeinsche cijfers aangewezen.

2651. Missive ... uyt Middelburg *enz*. (*als het voorg.*). Mitsgaders *enz*. (*als het voorg.*) kl. 4°. Met het titelbl. 10 ongen. blz.

De indeeling der artikelen is met Arabische cijfers aangewezen.

2652. Copie van een Missive Geschreven door de Heeren Burgermeesteren van Amsterdam, aen de Heeren Burgermeesteren en Vroetschappen van de Steden, cessie hebbende in de Vergaderinge van de ... Staten van Hollant *enz*. Den 18. Maert 1684. in Amsterdam. kl. 4°. 8 blz.

2653. Copie *enz*. ... Den 18 Maart 1684. in Amsterdam (*sic*). *Zond. titelbl.* kl. 4°. 7 blz.

2654. Copie *enz*. ... Den 18 Maert 1684. in Amsterdam. *Zond. titelbl.* kl. 4°. 7 blz.

2655. Protest Van de ... Staten van Vrieslant, Gedaen tegens de Wervinge (*in d. 15 Maart* 1684). Als mede van de Heeren van Middelburg. Anno 1684. kl. 4°. Met het titelbl. 4 ongen. blz.

2656. Extract Uyt de Notulen van de Heeren Staten Van Zeelant, Aengaende het toestaen van de Wervinge (*in d. 28 Maart* 1684). Anno 1684. kl. 4°. Met het titelbl. 4 ongen. blz.

2657. Verantwoording Van het Beleidt der Heeren van Amsterdam, Tot bevordering van de Vrede, en het eindigen van den Oorlogh, tusschen Vranckrijk en Spanje, in de Nederlanden ontstecken: met d'Aenmerkingen op de «Missive Van een Regent" *enz*. Anno 1684. kl. 4°. 68 blz.

Met vignet op den titel.

2658. Verantwoording ... tot bevordering van de vrede, en het eindigen van den oorlogh, tusschen Vrankrijk en Spanjen *enz.* Zond. pl. of jaar. kl. 4°. (II) en 117 blz.
Zonder vignet op den titel.

2659. Extract Uyt de Resolutien van de ... Staten Generael, gedaen Door de Gedeputeerden van de ... Staten van Vrieslandt in der selver Vergadering. Den 31 Maert 1684. Anno 1684. kl. 4°. Met het titelbl. 4 ongen. blz.
De titel beslaat 9 regels.

2660. Extract *enz.* (*als het voorg.*). Den 31. Maert 1684. Anno 1684. kl. 4°. Met het titelbl. 4 ongen. blz.
De titel bestaat uit 8 regels.

2661. Een Missive van Middelburg. Den 31. Maert. Anno 1684. kl. 4°. Met het titelbl. 4 ongen. blz.
Het vignet op de titel is eene sfeer.

2662. Antwoort Op het soo genoemde Onnutte Discours, Over de Antwoorde op een Missive geschreven by een Regent. Rott., PIETER MAERTENSE, Anno 1684. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

2663. Summier Vertoogh Van nader Redenen door de ... Gedeputeerden der Stad Amsterdam ... ter Vergaderinge van haer Ed. Groot Mog. bygebracht, sedert het overleveren van de gene die voor de Spaense Declaratie van Oorlog tot voortsettinge van Vrede is gededuceert, om aen te wysen de noodwendigheydt van een prompt en onverwijlt accommodement tusschen Vrankrijck en Spaigne, en daer nevens ook de onnodigheyt, en de ... schadelijckheyt van de geprojecteerde Wervinge van 16000. man *enz.* Den 13 Januarii 1684. *Zond. titelbl.* kl. 4°. 8 blz.
De woorden *Summier Vertoogh* zijn met groot kapitaal gedrukt.

2664. Summier Vertoogh *enz.* ... Vranckrijck ... schadelijckheydt ... Den 13. Januarii 1684. *Zond. titelb.* kl. 4°. 8 blz.
Zoowel in dezen druk als in den volgenden zijn de woorden *Summier Vertoogh* even als het overige gedeelte van 't opschrift cursief gedrukt.

2665. Summier Vertoogh *enz.* ... Vranckryck ... schadelyckheydt ... Den 13 Januarii 1684. *Zond. titelbl.* kl. 4°. 8 blz.

2666. Resolutie van de ... Staten Generael ... Raeckende 't poinct van Secretesse op de Conferentien met de Uytheemsche Ministers te houden. In dato den 2. Maart, 1684. 's Gravenhage, J. SCHELTUS, 1684. kl. 4°. 6 blz.

2667. Missive Van de ... Staten Generael ... Houdende ant-

woordt op de Missive van de ... Staten van Vrieslandt, Geschreven aen haer Hoogh Mog. den 26sten February, 1684, In dato den 14 Maert, 1684. 's Gravenhage, J. SCHELTUS, 1684. kl. 4°. 6 blz.

2668. Missive *enz.* (*als het voorg.*) ... Fedruarij (*sic*) *enz.* kl. 4°. 6 blz.

2669. Resolutien Genomen by de ... Staaten van de Stadt Groeningen En Ommelanden, Den $\frac{3}{1}\frac{1}{1}$ Maert, rakende de Wervingh. Anno 1684. kl. 4°. 7 blz.

2670. Extract uyt het Register der Resolutien van de ... Staten Generael... den 13 April, 1684. *Zond. titelbl.* kl. 4°. 7 blz.
Dit geschrift bevat twee extracten van dezelfde dagteekening.

2671. Extract Uyt de Notulen van den Raet Ordinair der Stede Zirck-zee, Gehouden op den 20 April 1684. kl. 4°. Met het titelbl. 4 ongen. blz.

2672. Propositie Eertijdts gedaan aan de ... Staten van Vrieslandt. Nopende de separatie van 't Stadthouderschap, Door eenige Heeren Gedeputeerden van... de... Staten Generael. Anno 1684. kl. 4°. 8 blz.
Hetz. stuk als het volgende.

2673. Propositie Eertijds gedaan *enz.* (*als het voorg.*). Door den Heer GASPAR FAGEL. Waardig om in dees tijdt te leesen. (*in d.* 22 *Febr. O. St.* 1668). *Zond. titelbl.* kl. 4°. 8 blz.

2674. Dat Eene Populare ofte Volks-Regeering voor den gemeenen Ingeseetenen van Hollandt seer Schadelick, Eene Monarchale ofte Eenhoofdige Doodelick; Ende daar en tegen Eene Aristokratike Regeering ... seer Heylsaam is ... Amst., J. RIEUWERTSZ ... 1684. kl. 4°. 11 blz.

2675. Redenen en Motiven, Om aan te wijsen dat de bewuste Werving van 16000 Man niet kan gesustineert werden te zullen hebben konnen strekken tot het bevorderen van een accommodement tusschen Vrankrijk en Spaigne. 1684. kl. 4°. 15 blz.

2676. Redenen, Dienende om aan te wijsen, dat Haar Ho: Mog: noch ten regarde van de oppositie van de Hooge Geallieerdens, noch om der selver Interesten, nochte om respecten de Kroon Spaignen rakende, konnen verhindert werden in de tegenwoordige Conjuncture van tijden en saken een vredige afkomst te maken op de Conditien by Memorien van den Heere Grave D'AVAUX van de 5 en 7 Juny 1684. aangeboden, 't zy dat men met goetvinden van Spaignen te gelijk ... met Vrankrijk kan sluyten, of...

om provisionnelijk met Vrankrijk alleen te tracteren *enz.* 1684. kl. 4°. 12 blz.

2677. Resolutie Van de ... Staten van Zeelant. Den 27. Juny 1684. Anno 1684. kl. 4°. 7 blz.

2678. Resolutie *enz.* Den 27 Juny 1684. *Zond. titelbl.* kl. 4°. 3 blz.

2679. Antwoort Van de ... Staten Generael ... op de Propopositie Van wegen sijne Churfurstel. Doorl. van Ceulen ... Op den 23sten Maart 1684 ... gedaen; In date den 6den April 1684. 's Gravenhage, J. SCHELTUS, 1684. kl. 4°. 8 blz.
Het stuk, waarop dit tot antwoord diende, komt voor onder N°. 2764—2766.

2680. Antwoort Van den ... Grave D'AVAUX (*in d.* 13 *April* 1684) ... Aen de ... Staten Generael op de Propositien, die haar Ho. Mog. hem hebben gedaan, uyt den name ende van wegen hare hoge Geallieerden. Anno 1684. kl. 4°. 8 blz.

2681. Antwoord, Gedaen door ... den ... Graaf VAN AVAUX ... aen de Gedeputeerden van de ... Staaten Generaal, Over de Propositien, welken zy van wegen hun Geallieerden aen hem gedaen hebben. *Zond. titelbl.* kl. 4°. 4 ongen. blz.
Hetzelfde stuk als het voorgaande.

2682. Memorie, Gepresenteert aan de ... Staten Generaal, Door den Ridder DE CRAMPRICH, Raad en Plenipotentiaris van Syn Keiserlyke Majesteyt (*Gedagt. 's Gravenh.* 21 *April* 1684). *Zond. titelbl.* kl. 4°. 8 blz.

2683. Memorie Gepresenteert aen de ... Staten Generael Door den Chevalier DE CRAMPRICH, Raedtsheer ende Gevolmachtigde van syne Keiserlijke Majesteyt ... den 21 April 1684. *Zond. titelbl.* kl. 4°. 8 ongen. blz.

2684. Cheurvorstelyck Besluyt, Gearresteert in de Vergaderinge van Ratisbon, den 22 April 1684. Zond. plaats of jaar. kl. 4°. Met het titelbl. 4 ongen. blz.

2685. Memorie gepresenteert aen de ... Staten Generael, Door den Marquis DE CASTEL MONCAYO, Extraordinaris Envoye ... van Spaignen, Op den 24. April 1684. Met een verhael ...van alle Plaetsen *enz.* die Vranckrijck genomen ofte gepretendeert heeft, sedert de Vreede tot Nimmegen geslooten ende gepubliceert is. Gedruckt ... 1684. Zond. plaats. kl. 4°. (II) en 14 blz.

2686. Memorie, Gepresenteert ... Door den Marquis DE CASTEL MONCAJO *enz. Zond. titelbl.* kl. 4°. 8 blz.
Hetzelfde stuk als het voorgaande.

2687. Memoire de S. E. Mr. le Comte D'AVAUX ... Presenté

aux Estats Generaux ... le 29 Avril 1684. *Zond. titelbl.* kl. 4°. 4 ongen. blz.

2688. Memorie Van den ... Grave D'AVAUX ... Aen haer Hoogh. Mogende, Overgegeven den 29. April 1684. Anno 1684. kl. 4°. 7 blz.

2689. Memorie, Van ... den ... Graaf VAN AVAUX ... Gepresenteerd aan de Staaten Generaal ... den 29 April 1684. *Zond. titelbl.* kl. 4°. 4 blz.

2690. Memoire Presenté à Messieurs les Estats Generaux, Par le Marquis DE CASTEL MONCAYO ... le 3. Mey 1684. *Zond. titelbl.* kl. 4°. 3 ongen. blz.

2691. Memorie, Gepresenteerd aan de ... Staaten Generaal, door den Marquis DE CASTEL MONCAJO ... den 3 May 1684. Anno 1684. kl. 4°. 4 blz.

2692. Memorie Gepresenteert ... Door den Marquis VAN CASTEL MONCAYO ... den 3. Mey 1684. *Zond. titelbl.* kl. 4°. 4 ongen. blz.

2693. Extract Uyt de Resolutien van de ... Staten Generaal, Nopende het schryven van der selver Ambassadeur aen het Hof van den Koning van Engelandt. Anno 1684. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

2694. Justificatie der Proceduren, Gehouden by de ... Staten van Vriesland, In het te rugge roepen vande Militie staande tot der selver Repartitie. Anno 1684. kl. 4°. 23 blz.

2695. Justificatie der Proceduren, gehouden by de ... Staaten van Friesland ... van de Militie ... repartitie. Te Leeuwarden zijnse te bekomen, by KARST TJALLINGS, in de groote Hoogstraat, by de Brol. 1684. kl. 4°. 12 blz.

2696. Justificatie *enz.* (*als het voorg.*) Te Leeuwarden zynze *enz.* (*als het voorg.*). kl. 4°. 16 blz.

2697. Memorie Van ... den ... Grave D'AVAUX ... Gepresenteert aan ... De ... Staten Generael. Den 9. Mey, 1684. Anno 1684. kl. 4°. 6 blz.

2698. Memorie Van ... den ... Graaf VAN AVAUX ... Gepresenteerd aan de Staaten Generaal ... Den 9 May 1684. *Zond. titelbl.* kl. 4°. 4 blz.

2699. Memorie Gepresenteerd aen de Heeren Staaten Generaal, Door den Marquis DE CASTEL MONCAYO ... Den 9 Mey 1684. *Zond. titelbl.* kl. 4°. 4 ongen. blz.

2700. Memorie Van ... De ... Grave D'AVAUX ... Gepresenteert aen de Staten Generael ... Den 15 Mey, 1684. Anno 1684. kl. 4°. 4 blz.

2701. Memorie Van ... den Graaf VAN AVAUX ... aen de Staaten Generaal ... den 15 May 1684. 1684. (II) en 2 blz.

2702. Antwoort Van een Getrouwe Hollander, Op het Memoriael, door den Heere Grave D'AVAUX op den 15. May 1684. aen haer Ho: Mo: ingegeven. *Zond. titelbl.* kl. 4°. 3 ongen. blz.

Dit stuk is gedagteekend: In den Hage 17 Mei 1684.

2703. Memorie Van .., den Graave VAN AVAUX, Gepresenteert aan de Staaten Generaal ... den 16 May 1684. 1684. kl. 4°. (II) en 2 blz.

2704. Memorie Van ... De Grave D'AVAUX ... aen de Staten Generaal ... Den 16. Mey, 1684. Anno 1684. kl. 4°. 4 blz.

2705. Heylsaem Bericht, Aen alle de gene die sich buyten haer Beroep Onderwinden van Staets-saken te schrijven. Amst., PIETER FRANCOIS, Anno 1684. kl. 4°. Met het titelbl. 7 ongen. blz

2706. Memorie Van de Heer VAN DIEST, Extraordinaris Envoyé van ... Brandenburgh. Aen de ... Staten Generael ... Overgelevert den 29 Mey 1684. Anno 1684. kl. 4°. Met het titelbl. 4 ongen. blz.

2707. Memorie Van de Heer DIEST ... Overgelevert den 29. Mey 1684. *Zond. titelbl.* kl. 4°. 4 ongen. blz.

2708. Memorie Van Sijn E. Mijn Heer De Grave D'AVAUX ... Overgelevert aen de Heeen (*sic*) Staten Generael ... den 5. Junii. 1684. *Zond. titelbl.* kl. 4°. 4 ongen. blz.

2709. Memorie Van sijn Excellentie den Heer Grave D'AVAUX ... Gepresenteert aen de ... Staten Generael ... Den vijfden Juny 1684. *Zond. titelbl.* kl. 4°. 3 ongen. blz.

2710. Memorie *enz.* (*als het voorg.*). *Zond. titelbl.* kl. 4°. 3 ongen. blz.

Deze druk is van den voorgaanden daarin onderscheiden, dat de laatste blz., met dezelfde letter als de beide vorige gedrukt, 25 regels bevat, terwijl die van den voorgaanden druk, met kleinere letter gedrukt, 22 regels telt.

2711. Memoire Presenté à Messieurs les Estats Generaux, Par le Marquis DE CASTEL MONCAYO ... le 7. Iuin, 1684. L'an 1684. kl. 4°. 7 blz.

2712. Memorie Van den Heer Marquis DE CASTEL MONCAYO ... Aen ... De ... Staten Generael ... Overgelevert, Op den 7. Juny 1684. Anno 1684. kl. 4°. 8 blz.

De titel beslaat 11 regels en is aan de keerzijde bedrukt, bij den volgenden druk telt de titel 10 regels en is zijne keerzijde wit.

2713. Memorie ... Aan ... Overgelevert op den 7 Juny 1684. Anno 1684. kl. 4°. 8 blz.

2714. Memorie ... Aen ... Overgelevert, Op den sevenden Junij 1684. Anno 1684. kl. 4°. 7 blz.

2715. Memoire De S. E. Mr. le Comte D'AVAUX ... Presenté aux Etats Generaux ... le 7 Juin 1684. *Zond. titelbl.* kl. 4°. 4 ongen. blz.

2716. Memorie Van ... den ... Grave D'AVAUX ... Gepresenteert aen de ... Staten Generael ... den sevenden Junij 1684. Anno 1684. kl. 4°. 8 blz.

2717. Memorie *enz.* aan ... Den sevenden Juny 1684. *Zond. titelbl.* kl. 4°. 4 ongen. blz.

2718. Memorie Van den ... Marquis DE CASTEL MONCAYO ... aen ... de ... Staten Generael ... Overgelevert op den 9. Juny, 1684. in de Conferentie gehouden met de Ministers der Hooge Geallieerden. Anno 1684. kl. 4°. 7 blz.

2719. Memorie *enz.* overgelevert op den 9 Juny 1684 ... Geallieerdens. *Zond. titelbl.* kl. 4°. 4 ongen. blz.

2720. Missive Van de ... Staaten van Frieslant, Aen de ... Staten der Geunieerde Provintien (*in d.* 23 *Mei* 1684). 1684. kl. 4°. 6 blz.

2721. Extract Uyt de Resolutien Der ... Staten van Frieslant (*in d.* 16 *Mei* 1684). Anno 1684. kl. 4°. 8 blz.

2722. Extract *enz.* (*als het voorg.*). Tot Leeuwarden, By DAUWE BAKES by de Marckt. Zond. jaart. kl. 4°. 8 blz.

2723. Memorie Van den ... Marquis DE CASTEL MONCAYO ... aen ... de ... Staten Generael ... Overgelevert op den 12. Juny, 1684. Raeckende de Republique van Genua. Anno M: DC. LXXXIV. kl. 4°. Met het titelbl. 4 ongen. blz.

2724. Memorie *enz.* (*als het voorg.*). Anno M. DC. LXXXIV. kl. 4°. 4 blz.

2725. Memorie Van den Heer VAN DIEST ... overgelevert aen de ... Staten Generael ... Op den $\frac{4}{14}$. Juny 1684. *Zond. titelbl.* kl. 4°. 4 ongen. blz.

De custode op blz. 1 van dezen druk is *aen.*

2726. Memorie *enz.* (*als het voorg.*). *Zond. titelbl.* kl. 4°. 4 ongen. blz.

De custode op blz. IV van dezen druk is *opge.*

2727. Memoire de S. E. Mr. le Comte D'AVAUX ... Presenté aux Estats Generaux ... le 15 Iuin. 1684. kl. 4°. 4 blz.

2728. Memorie Van ... de ... Grave D'AVAUX ... Gepresenteert

aen de Staten Generael ... Deu (*sic*) 15. Juny 1684. Anno 1684. kl. 4°. 7 blz.

2729. Memorie Van syn Exc. den H^r^. Grave D'AVAUX ... Op den 15. Juny 1684. aen de ... Staten Generael ... overgelevert. *Zond. titelbl.* kl. 4°. 4 blz.

2730. Project van de Articulen Door ... De ... Staten Generael, Aen de ... Ministers Van de Hooge Geallieerden, Voorgestelt op den 17. Juny 1684. Raeckende het maecken van den Treves. . Gedruckt Anno 1684. kl. 4°. Met het titelbl. 4 ongen. blz.

Ook het daarop gevolgde antwoord komt in dit stuk voor.

2731. Project vande *enz.* ... Aende ... Vande Hooge Geallieerden, Voorgestelt op den 17. Iuny, Raeckende het maecken vanden Treves *enz.* kl. 4°. Met het titelbl. 4 ongen. blz.

2732. Memorie Van den ... Marquis DE CASTEL MONCAYO ... Aen ... de ... Staten Generael ... Overgelevert in de Conferentie, gehouden met de Ministers der Hooge Geallieerden, Op den 17 Juny 1684. kl. 4°. Met het titelbl. 4 ongen. blz.

2733. Memorie *enz.* (*als het voorg.*) aen *enz.* Op den 17. Juny, 1684. Anno 1684. kl. 4°. Met het titelbl. 4 ongen. blz.

2734. Resolutie, Vande ... Staten Generael ... Inhoudende Consideratien tot satisfactie der Hooge Geallieerden Van den Staet. In date den 24 Juny 1684. 's Gravenh., J. SCHELTUS, 1684. kl. 4°. 11 blz.

2735. Tractaet van Conventie over den Treves, Gemaeckt ende ghesloten* tusschen den ... Grave VAN AVAUX ... ter eenre; ende de ... Gedeputeerden van de ... Staten Generaal ... ter andere zyde; in 's Graven-Hage. Den 29 Iuny 1684. Zond. plaats of jaar. kl. 4°. 12 blz.

2736. Trouwhartige Aanspraak, Aan alle Borgers en Ingeseetenen Der Stadt Amsterdam. 1684. kl. 4°. 11 blz.

2737. Missive van Parnas, Behelsende een redeneering van Junius Brutus, Nopende het belaagen der Vryheyt. Mitsgaders een verhaal van de swackheyt der Spaanse Moogentheyt PHILIPS II. Anno 1684. kl. 4°. 8 blz.

2738. Missive *enz.* (*als 't voorg.*). Mitsgaders een verhael van de swackheydt der Spaense Mogentheydt *enz.* Anno 1684. kl. 4°. 8 ongen. blz.

2739. Copye van een Request, Gepresenteert aen Sijn Hoogheyt, Door 350 Edele Burgeren van de 17 steden van

Hollandt. Anno 1684. kl. 4°. Met het titelbl. 4 blz., waarvan de twee laatste genommerd zijn 7 en 8.

2740. De waarheid aan Philalethes (*rijm*). *Zond. titelbl.* kl. 4°. 4 ongenomm. blz.

2741. Antwoordt van een Republiquain op het Lasterschrift van den nieuwen Vargas, schuilende onder den naam van Philalethes en van een Regent in Hollandt. Amst. JAN RIEUWERTSZ... 1684. kl. 4°. (II) en 52 blz.

2742. Amsterdam Gehoont en beledight in hare Gedeputeerdens en papieren. Anno 1684. kl. 4°. 22 blz.

2743. Antwoord Op den Schrobber, Voor den Autheur van de selve. *Zond. titelbl.* kl. 4°. 8 blz.

2744. Samenspraak, Tusschen een Militair, Coopman, en Burger. Gehouden in een Trek-Schuyt, tusschen Delft en Rotterdam. Anno 1684. kl. 4°. 8 blz.

2745. Samenspraak *enz.* (*als het voorg.*) tusscheu (*sic*) Delft *enz.* kl. 4°. 9 blz.

2746. Schuyt-Discours, Voorgevallen op den 1 April 1684. tusschen Haerlem en Amsterdam En gevoert door een Hagenaer, Amsterdammer en een Burger van Haarlem. Anno 1684. kl. 4°. 6 blz.

2747. Klaegh-Discours gehouden op den 20. April tusschen den Overtoom en Leyden. Door een Amsterdammer, Uytersman en een Noordt-Hollander. Ter presentie van een Hamburger Ostindiesvaarder die hem daar mede in geeft om te discoureren. Anno 1684. kl. 4°. 8 blz.

2748. Een Same-Spraak, Van een Hamburger, Embder, Haagsman en een Rotterdammer. Komende van Bremen, op de Kamper-Steiger in de Kroeg om Bremer-bier te drinken. Anno 1684. kl. 4°. 8 blz.

2749. Astrologise Aenteeckeningh voor het Jaar 1684. Gemaekt door de Heer MATTHIAS QUESTIER, Professeur tot Parys, den welken heeft voorsegt de dag van zijn sterfte, ende ook de Doot vanden Grave van St. Paull; welcke aenteeckening in zyn sack gevonden is na sijn dood, anno 1683. *Zond. titelbl.* kl. 4°. 4 blz.

2750. Astrologise Aenteeckeningh *enz.* (*als het voorg.*). *Titelbl. ontbr.* kl. 4°. 4 blz.

Hetzelfde stuk, doch andere en verbeterde druk. Onder andere verbeteringen heeft het laatste woord des laatsten regels van blz. 1 („*Provincien*") in dezen druk een punt achter zich, in de voorgaande eene komma.

2751. Extraordinare Courant, 1684. in twistmaand. (*Achteraan:*) Gedruct daarze te bekomen zyn. *Zond. titelbl.* kl. 4°. 4 ongen. blz.

2752. Extraordinare Courant *enz.* (*als het voorg.*). (*Achteraan:*) Gedrukt *enz. Zond. titelbl.* kl. 4°. 4 ongen. blz.
Verbeterde druk van het voorgaande.

2753. Korte Aanmerkinge over de „Extraordinare Courant, in twistmaand.” *Zond. titelbl.* kl. 4°. 4 ongen. blz.

2754. Korte Aenmerkinge *enz.* (*als het voorg.*). *Zond. titelbl.* kl. 4°. 4 ongen. blz.

2755. Extraordinaire Courant in ’t troubeljaar 1684. *Zond. titelbl.* kl. 4°. 4 ongen. blz.

2756. Extraordinaire Courant *enz.* (*als het voorg.*). *Zond. titelbl.* kl. 4°. 4 ongen. blz.
Andere en slechter druk. Regel 16 van blz. 1 begint met *aanwenden*, in den voorgaanden: *aenwenden.*

2757. Extraordinaire Nieuwigheden uit verscheidene gewesten in ’t schrikkel Jaar 1684. *Zond. titelbl.* kl. 4°. 4 ongen. blz.

2758. Anno 1684. N°. 5. De Courant tot gemeene best, Door den vermaerden Doctor Jan Alleman, Met den Druck gemeen gemaeckt, om de hedendaeghse Partye te bevredigen, en de Vereenighde Landen bestant te maecken dat sy de Maght van Vranckrijck niet hebben te vreesen. *Zond. titelbl.* kl. 4°. 4 ongen. blz.

2759. Mercurius Gallo-Belgicus. *Zond. titelbl.* kl. 4°. 4 ongen. blz.

2760. Extraordinaris Courant in Twyfel-Maent, *Zond. titelbl.* kl. 4°. 4 blz.

2761. Extraordinaris Courant in Twyffel-Maent. *Zond. titelbl.* kl. 4°. 4 blz.

2762. Sinnebeelt der Oude Romeynen, Waerdigh om ten allen tyden in ’t werck te werden gestelt, en waer mede alle Gemeene-besten sigh tegenwoordigh wel behooren te stercken, soo sy haer Vryheyt ongekreuckt willen behouden. *Zond. titelbl.* (*Achteraan:*) 1684. kl. 4°. 3 ongen. blz.
Met eene ingedrukte plaat.

2763. Reponse de ... Mr. le Comte D’AVAUX ... Sur la demande qui luy a esté faite d'un nouveau delay par les Deputés de Messieurs les Etats Generaux (*d.* 9 *Fevr.* 1684). *Zond. titelbl.* kl. 4°. 4 ongen, blz.

2764. Propositie Van sijne Cheurv. Doorluchtigheyt tot Ceulen Bisschop ende Vorst tot Munster. Gedaen door de Heeren Vryheer VAN PLETTENBERGH, ende Vice-Canselier ZUR MUHLEN ... Ter Vergaderinge van de ... Staten Generael ... Op den 23. Maert 1684. Zond. pl. kl. 4°. 8 blz.

Het antwoord op deze *Propositie* komt voor onder N°. 2679.

2765. Propositie *enz.* (*als het voorg.*)... Bisschop en Vorst tot Munster, Gedaen door de Heere PLETTENBURGH en de Vice-Cancelier ZUR MUHLEN ... ter Vergaderinge van de ... Staten Generael ... *Zond. titelbl.* kl. 4°. 4 blz

2766. Propositie, Gedaen door de Cheur-Ceulse Afgesanten, Aen haer Ho: Mo: Op den 23 Maert 1684. Zond. pl. of jaar. kl. 4°. Met het titelbl. 7 ongen, blz.

2767. Schroomelijck, doch oprecht ende waerachtigh Verhael Van de nooyt gehoorde noch geüseerde Fransche Tirannye Geoeffent op de Stadt Audenaerde, Den 23. 24. en 25. Maert 1684. *Zond. titelbl.* (*Achteraan*). Te Gendt by d'Hoirs van MAXIMILIAEN GRAET in den Engel. kl. 4°. 4 ongen. blz.

2768. Extract Uyt de Resolutien Der Stat Groeningen en Ommelanden Den $\frac{12}{22}$ May 1684. Tot Groeningen. Zijn te bekomen by EVERT TJERCKSZ. by de Marckt. kl. 4°. 4 blz.

2769. Memorie van de Heer Extraordinaris Envoyé en Resident van den Heer Keurvorst van Keulen *enz.* Aen haer Ho: Mo: overgelevert den 17. Mey 1684. *Zond. titelbl.* kl. 4°. 4 ongen. blz.

2770. Memorie Presenté à Messieurs les Estats Generaux, par Don ESTIENNE D'ANDREA, Ministre de la Republique de Genes. A la Haye le 20. Juin 1684. On a ici joint une Relation exacte & veritable de tout ce qui s'est passé devant Genes avec le François, depuis le 17. de May jusques au 27. du mesme Mois 1684. presente par le sousdit Ministre aux mesmes Estats. Anno 1684. kl. 4°. Met het titelbl. 12 ongen. blz.

2771. Utrechtse Maendaegse Courant 1684 N°. 53. (*Achteraan*). Utrecht ... B. APPELAER ... op de hoeck van de Ballemakers-straet, over de Bree-straet, in de Courant. Den 3 July, Nieuwe-stijl. kl. 4°. 4 ongen. blz.

Hier komt o.a. in voor het Tractaat (N°. 2735).

2772. Missive Van De ... Staaten Generael ... Aan ... de ... Staten van Vriesland (*in d.* 11 *Julij* 1684). *Zond. titelbl.* kl. 4°. 4 blz.

2773. Missive Van ... de ... Staten van Vriesland, Aan De ... Staaten Generaal ... Den $\frac{15}{25}$ July. Anno 1684. kl. 4°. 8 blz.

Antwoord op het voorg. stuk.

2774. Memoire Presenté par Monsr. CRAMPRICH, Envojé de Sa Majesté Imperiale aupres Messeigneurs les Estats Generaux ... (*d.* 2 *Août* 1684). *Zond. titelbl.* kl. 4°. 3 blz.

2775. Tractatus Induciarum Vicennalium, Conclusus Ratisbonae die 15 Mensis Augusti. Anno 1684. Inter Reges Catholicum Et Christanissimum. Hag.-Com., J. SCHELTUS, 1684. kl. 4°. 7 blz.

2776. Articulen Van het Tractaet van Treves op den 15. Augusti 1684. tusschen Vranckrijck en Spagnien tot Regensburg gesloten, en op den 19. dito aldaer ondertekent. (*Holl. en Fransch.*) *Zond. titelbl.* (*Achteraan:*) Amst., FRANCOIS SADELEER, 1684. kl. 4°. 4 ongen. blz.

2777. Tractatus Armistitii Vinginti Annorum, conclusus Ratisbonae die 15 Augusti Anno 1684. Inter Caesaream & Christianissimam Majestatem. Hag.-Com., J. SCHELTUS, 1684. kl. 4°. 8 blz.

2778. Tractaet van Vrede ende van Commercie, Tusschen Syne Majesteyt MULEY ISMAEL, Keyser van Marocco *enz.* ter eenre; ende de ... Staten Generael ... ende Syne Hoogheyt den Heere Prince van Orange, ter andere zijde. 's Gravenh., J. SCHELTUS, 1684. kl. 4°. 12 blz.

2779. De vaste Gronden Vry- en Gerechtigheden Van de Regeering van Hollant en West-Vrieslant, Mitsgaders van Alle de Leden van de selve. Door een Liefhebber der Vryheyt. Bevestigt met Autenthyque Documenten daer toe behoorende. Anno 1684. kl. 4°. 49 blz.

2780. Consideratien Over den tegenwoordigen toestant van Saecken. *Zond. titelbl.* kl. 4°. 3 ongen. blz.

2781. Discours Tusschen twee Wel-meenende Patriotten Wegens dese tegenwoordige verschillen. Zijnde d'eene een Hagenaer, En d'ander een Amsterdammer ... Anno 1684. kl. 4°. 35 blz.

2782. Tafel-Discours Over de hedendaegsche Differenten, Gehouden tusschen een Fransman, Brabander Amsterdammer, Noort-Hollander en een Hagenaer. 1ste deel. Anno 1684. kl. 4°. 19 blz.

De op den titel vermelde personen staan naast elkander.

2783. Tafel-Discours *enz.* (*als het voorg.*) ... En een Hagenaer ... Anno 1684. kl. 4°. 19 blz.

Andere druk. De namen der personen staan onder elkander gerangschikt.

2784. Missive van Parnas, Vervattende onder andere, een redenering Van Ferdinand Alvares van Toledo, Hartog van Alva. En Apolloos oordeel over de selve. Anno 1684. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

2785. Algemeene verbetering der Hedendaagsche Wereld, Beraaadslaagd (*sic*) in de Vergadering der Zeven Wyzen van Griekenland, Gehouden op den berg Parnassus ... Gedrukt ter gewoonlijke Drukkery van Apollo. 1684. kl. 4°. 26 blz.

2786. Voorseggingen op de Desseynen der Vorsten en Staten vande Werelt. Gedrukt Anno 1684. kl. 4°. 20 blz.

2787. Historie der Franse Ydele en in slaep wiegende Beloften, t' Zedert de Perineesche tractaten: Waer door niet alleen de Kroon Spangie, maer meest alle vorsten en Republijcquen in Europa zijn misleydt. Anno 1684. kl. 4°. (IV) en 58 blz.

2789. Vrankrijk Zonder Paalen. Hoe 't tot deze opperste Magt gekomen, en wie 'er de schuld af is. Anno 1684. kl. 4°. 62 blz.

1685.

2789. Missive Van sijn Koninklijke Majesteyt van Groot Brittanje, Aan ... de ... Staten Generaal ... (*in. d.* $\frac{1}{1}\frac{0}{0}$ *Februarij* 1685). (*Holl. en Fransch.*) Zond. pl. of jaar. kl. fol. plano.

2790. Memorie Overgelevert Aen d'Heeren Staten Generael, Den 12 February 1685. Door den Minister Van syne Keyserlijcke Majesteyt. *Zond. titelbl.* kl. 4°. 4 ongen. blz.

2791. Memorie, Gepresenteert door den Heere SCHELTON, Extraordinaris Envoyé van ... Groot Brittanje aan ... de ... Staten Generaal (*gedagt. in den Haag* 17 *Mei* 1685). *Zond. titelbl.* kl. 4°. Met het titelbl. 4 ongen. blz.

Achteraan: eene lijst van herwaarts gevlugte Engelsche opstandelingen.

2792. Nader Memorie, Gepresenteert door den Heer SCHELTON ... aen ... de Heere (*sic*) Staten Generael. Den 4 Juny 1685. Anno 1685. kl. 4°. Met het titelbl. 4 ongen. blz.

2793. Memorien Gepresenteert Aen de ... Staten Generael ...

Door den Heere SKELTON... Mitsgaders de Memorien Overgelevert aen het Ed. Mo. Collegie ter Admiraliteyt tot Amsterdam, door Hr. HENRY BUL, Consul van... (*Engeland*); Benevens De Brieven door het welgemelte Collegie ter Admiraliteyt daer over aen Haer Ho: Mo: geschreven. Zond. pl. of jaar. kl. 4°. Met het titelbl. 19 ongen. blz.

Hierin komt o.a. voor, in 't Fransch, het stuk vermeld onder het volgende nommer, Vgl. N°. 2795.

2794. Memorie, overgelevert Aen de... Staten Generael... door den Heere SCHELTON... Den 14 Juny 1685. *Zond. titelbl.* kl. 4°. 3 blz.

2795. Memorie Overgelevert aan de ... Staten Generaal door den Heere SKELTON ... (*in d.* 14 *Junij* 1685). Nevens Een Missive van de ... Burgemeesteren *enz.* der stad Amsterdam, aen den ... Heer SKELTON, nopende een Periode in de zelve Memorie vervat (*in d.* 18 *Junij* 1685). Als mede Een Missive Van den Heer Hooft-Officier der stad Amsterdam aen de ... Staten van Holland *enz.* rakende het opsoeken der rebellen (*in d.* 6 *Junij* 1685). (*Holl. en Fransch.*) *Zond. titelbl.* kl. 4°. 8 ongen. blz.

2796. Memorie Gepresenteert door den Heere SKELTON ... Aan ... de ... Staten Generael ... Anno 1685 (*in d.* 13 *Julij* 1685). (*Holl. en Fransch.*) kl. 4°. Met het titelbl. 4 ongen. blz.

2797. Missive Van Sijn Koninklijke Majesteyt van Groot-Brittanje ... aan De ... Staten Generael ... (*in d.* 24 *Julij* 1685). In 't Frans en Duyts. Anno 1685. kl. 4°. Met het titelbl. 4 ongen. blz.

De volgorde is omgekeerd als op den titel staat.

1686.

2798. DU TOICT, DAVIDZ, D. Hollands Heyll' en Rampen ofte desselfs Gelukk' en ongelukken, tegens malkanderen vertoond ... Amst., JAN TEN HOORN, over 't Oude Heere Logement 1686. 2dln. 1bd. 4°. m. titelpl.

2799. Memorie van den Graaf VAN AVAUX ... gepresenteerd aan de ... Staten Generaal ... op den 10 Juny, 1686. (*Holl. en Fransch.*) *Zond. titelbl.* kl. 4°. 4 ongen. blz.

2800. Memorie *enz.* (*als het voorgaande*). *Zond. titelbl.* kl. 4°. 4 ongen. blz.

Andere druk. De Fransche tekst heeft de spelling: *le Compte d'Avaux*, in den voorgaanden druk: *le comte d'Avaux*.

2801. Extract Uyt het Register der Resolutien van de... Staten Generaal... den 11 Iuny 1686. *Zond. titelbl.* kl. 4°. 8 blz.
Bevat mede den Holl. tekst van het stuk, vermeld onder de beide voorgaande nummers

1687 *).

2802. Memorie Overgelevert door den Heer HOP, Ambassadeur van den Staat der Vereenigde Nederlanden, aan den Koning van Vrankryk, aangaande de zaken van religie. Amst., Wed. VAN DITMER, in de Nes, het vierde Huis verby de Pieter Jacobstraat, in de Nieuwe Toorn van Mechelen, of het Groot ABC-boek. fol. plano.

2803. Missive Van een Jesuit tot Luyk, Aan een Vader van de selvige Societeyt, Behelzende de tegenwoordige staat van de Roomsche Catholijken in Engelandt (*in d.* 2 *Febr.* 1687). *Zond. titelbl.* kl. 4°. 4 ongen. blz.

2804. Een brief Van een Jesuit van Luyk, Aangaande de wijze om de Catholijke Religie in Engeland vast te stellen (*in d.* 2 *Febr.* 1687). *Zond. titelbl.* kl. 4°. 4 ongen. blz.
Hetz. stuk als het voorgaande.

2805. Eenige Reflecties Op sijn Majesteyts Proclamatie, Van den 12 Februarii 168$\frac{6}{7}$ tot Vryheyd van Religie in Schotland, zijnde de voorsz. Proclamatie, tot meerder bewijs, daar by gevoegd. Anno 1687. kl. 4°. (II) en 10 blz.

2806. Goede Raad Aan de Kerke van Engeland, Mitsgaders de Roomsch Catholyke, En Protestantsche Dissenters: Waar in men tracht te doen blyken, Dat het hunne Plicht *enz.* medebrengt, om de Penale wetten en de Tests te vernietigen... uyt het Engelsch vertaald door WM. SÉWEL. Amst., Wede. van S. SWART... 1687. kl. 4°. 46 blz.

2807. Vertoog vande Droevige Uytwerkingen van de Bitterheid, Dieder is tusschen de Protestanten van Engeland, en de Nootsakelijkheid daar sy in zijn, om malkanderen... Lief te hebben en te maintineren, om de Desseinen van haar gemeene Vyand te beter te konnen tegen gaan. Uyt het Engels vertaalt. Gedrukt... 1687. Zond. plaats. kl. 4°. 31 blz.

*) De geschriften, vermeld onder N°. 2802—2809, zijn hier opgenomen wegens het verband, dat de daarin behandelde onderwerpen hebben met de gebeurtenissen van het volgende jaar.

2808. Ontdekking van 't Gevaar 'twelk de Gereformeerde in Engeland is boven 't hooft hangende. Na de Copy van Schotland, By JAMES WARNER, 1687. kl. 4°.

2809. Een brief, Geschreeven door den Heer Pensionaris FAGEL. Aan M[r]. JAMES STEWARD, Advocaat, Behelzende 't Gevoelen der Prince en Princesse van Orangie; Wegens 't afschaffen van den Test en de Penale Wetten (*in d.* 4 *Nov.* 1687). *Zond. titelbl.* (*Achteraan:*) Amsterdam, Wed[e]. van S. SWART... 1688. kl. 4°. 8 blz.
Vgl. N°. 2823—2837 en N°. 2949.

1688—1689 *).

2810. B(OEKHOLT), B. Kort Vertoog Van Hollands Bloedige Oorlogen Met hare Nabuuren en elders, Zedert de grondvest van haar Staat tot dezen tegenwoordigen tijd, Doch Behelzende voornamentlijk deze laatste troebelen van den Koning van Vrankrijk *enz.* en eindelyk Engelands... verval van Kerk en Staat *enz.* Uit geloofbare Schriften en Ooggetuigen te zamen gewrogt, en met konstige figuren verciert. Amst., BALTES BOEKHOLT, op de Haarlemmerstraat, 1689. kl. 8°.

2811. Pasquyns Historie van de Werelt op het Jaer 1688. Waer by komt een vertooningh van alle de Staten van Europa in 't begin van 't Jaer 1689. In de Latynsche, Fransche en Nederduytsche talen. Amst., PIETER ROMEYN, achter het Stadthuys, 1689. kl. 4°. 35 blz.

1688 †).

2812. Weegschaal Der Hededaagse Staatsaaken. Eerste Brief. Gedrukt in Vrystad, By Geeraard de Smeeder, 1688. kl. 4°. 22 blz.

---

*) Sommige stukken, welke op de gebeurtenissen dezer jaren betrekking hebben, komen voor op het jaar 1689.

†) De geschriften, welke geene onmiddellijke betrekking tot de geschiedenis onzes lands hebben, zijn vooraan geplaatst, en wel in de volgende orde:

a. Die, welke algemeene toestanden bespreken.
b. De stukken en geschriften over de briefwisseling van den Raadpensionaris FAGEL met den Engelschen Advokaat STEWART (vgl. N°. 2809).
c. Die over de afschaffing der Test-akte en der penale wetten en de geschriften, welke daaruit voortvloeiden.

2813. Weegschaal Der hedendaeghse Staet-saken. Tweede Brief. Gedrukt in Vrystad, By Gerard de Smeeder, Anno 1688. kl. 4°. 23 blz.

2814. De Wonderlycke Verrekyker Siende in alle hoecken van de Europise werelt. Tot Hooftstadt, By de Arlequinse Beer, in de Opsittende Hondt, aldernaest de Duyvelse Esel 1688. kl. 4°. 24 blz.

2815. Nieuwe Geinventeerde Brillen Voor alderhande Gesichten, Op de mode geslepen, op verscheyde Slypsteenen. Gedruckt in 't verduystert gezicht, in 't jaer van blindtheyt, na de Kopye van de gedwongen vrient, in de verkeerde kans, naest het huys van verwerringh, 1688. kl. 4°. 24 blz.

2816. De Nieuwgevonden Verrekyker Of het naauwkeurig Gesicht, siende in verscheyde Staten van Europa. Gedruckt onder de Pers, voor de Liefhebbers 1688. kl. 4°. 24 blz.

2817. Den Engelse Voorzegger Op het Jaar 1688. *Zond. titelbl.* kl. 4°. 8 blz.

2818. Het Orakel Der Orakelen. Of de nieuwste Voorseggingen. Behelsende het Merg van alle merk-weerdige Politijkke-Staats- en Ooorlogs-saken (*sic*), van de meeste Hoven, Landen en Republijken van Europa, voornamelijk van Holland, Engeland, en Vrankrijk. Gedrukt tot Phillipsburg, by Louys de Stede koper, in 't Ontset van Weenen, aldernaast den Fransen Turk. 1688. kl. 4°. 39 blz,

2819. Het Oraeckel raet gevraegt, Door de Machten der Aerde, Over hare Besluyten. Waerinne men op een vermaeckelijcke maniere afneemt 'tgeen hedendaegs inde Politie omgaet. Uyt het Italiaens vertaelt. Gedruckt in Vrystadt, Anno 1688. kl. 4°. 48 blz.

2820. Het Vervolg van 't Orakel; Raat gevraagt door de Machten der Aarden, Wegens de uytvoering van haare Besluyten. Waar in op een vermaakelyke manier uytgebeelt werdt, 'tgeen 'er hedendaags in de Politie omgaat. Uyt Italiaans Vertaalt. Gedrukt in Vrystadt. 1688. kl. 4°. 23 blz.

2821. De Vliegende Merkurius, met Brieven, En Boodschappen, Voor de Liefhebbers. Tot Regt-uyt. Na de Copie van Londen. kl. 4°. 18 blz.

---

d. Over de geboorte en echtheid van den Prins van Wallis of den Pretendent.

e. Over de geschillen van Frankrijk met andere staten, behalve Nederland.

2822. Verhaal Dat de Ambassadeurs van Siam Aan haar Koning gedaan hebben, van 't geen zy in Vrankrijk vernomen hebben van de algemene toestant van Europa, van de manier van regeren en de hoedanigheden van yder Christen Vorst, en andere bysonderheden rakende het Christendom. Uyt het Siams vertaalt. Gedrukt in Batavia 1688. kl. 4°. 24 blz.

2823. Reflectien Op den Heer Fagels Brief (*in d.* 12 *Jan.* 1688). (*Achteraan:*) Uyt het Engelsch getranslateert. *Zond. titelbl.* kl. 4°. 8 blz.

Vgl. bij dit en de 14 volgende nommers: N°. 2809 en 2949.

2824. Consideratien over den Brief van de Heer FAGEL... in antwoord van die van... JAMES STEWARD... om den zelven aangaande de gevoelens van hare Koninglijcke Hoogheden te onderrechten. *Zond. titelbl.* kl. 4°. 12 blz.

2825. Antwoord Op den gesupposeerden Brief, geschreeven door den Heer FAGEL...aan den Heer JAKOB STEWART, Om de gevoelens van... de Prins, en... de Princes van Oranje, Noopende de vernietiging van den Test en de Penaale Wetten, uit te drukken (*in d. Londen* 18 *Febr.* 1688). Uit het Engelsch vertaald. *Zond. titelbl.* kl. 4°. 16 blz.

2826. Reflexions sur un Ecrit, intitulé »Réponse à la lettre supposée Ecrite par Monsieur FAGEL... à Monsr. JAQUES STEWART:" Ou defense des sentimens de leurs Altesses Royales Sur la revocation du Test. Imprimé l'An 1688. kl. 4°. 31 blz.

2827. Aenmerkingen Op een Geschrift, geintituleert »Antwoort op den Brief, Gesupponeert te zyn geschreven door den Heere FAGEL... Aen den Heere JACOB STEWART," Tot openinge der Sentimenten van hare Koninglycke Hoogheden, wegens 't afschaffen van den Test ende de Penale Wetten. Gedruckt...1688. Zond. plaats. kl. 4°. 39 blz.

Vertaling van 't voorgaande.

2828. Weederlegging Van het geschrift van een Persoon die den Heer STEWARD, Seer hoog agt en eert, geintituleert »Antwoord Op den gesupposeerden Brief" *enz.* Gedrukt... 1688. Zond. plaats. kl. 4°. 22 blz.

2829. Aanmerkingen Op een Gepretendeerd Antwoord Van den Heer FAGELS Brief; 'tWelk aldereerst in 't Fransch is geschreeven, en daarom valschelijk gezeyd wordt uyt het

Engelsch vertaald te zijn. Opgesteld ten gevalle van een seker Vrient, door N. T. *Zond. titelbl.* kl. 4°. 43 blz.

2830. Weerklank Op de uitvlugtige Antwoord Van een onbekenden Auteur, tegen den Brief van den Heer... FAGEL... aan D. STEWARD. Zijnde een Verdediginge van de regtsinnigheid en overtuigende Bondigheid van den Brief van... FAGEL *enz. Zond. titelbl.* kl. 4°. 28 blz.

2831. Parlementum Pacificum of het Vreedzaame Parlement. Uytgegeven met Permissie van de Grave VAN ZUNDERLANT. Na de copie Gedrukt by M. TURNER, tot Londen 1688. kl. 4°. 62 blz.

2832. Aenmerkinge Op het Geschrift, Genaemt »Parlamentium Pacificum" Gedrukt tot Londen, in... Maert 1688, met een Privilegie, getekent door den Grave VAN SUNDERLAND... Uyt het Engels vertaelt. Tot Bommel by W. Tacitus 1688. kl. 4°. 19 blz.

2833. Wederlegginge van het Schand-schrift, genaamd »Parlamentum Pacificum"... door E. W(ALTON). Tot Keulen, By Pieter Marteau, 1688. kl. 4°. 75 blz.

2834. BURNET, G. Verantwoordinge...Van wegen de Lasteringen... uitgestroid, in een Geschrift genaamd »Parlamentum Pacificum"... Uit het Engels vertaald door E. W(ALTON). Gedrukt in 't Jaar van Vryheid 1688. kl. 4°. 20 blz.

2835. Reflectien Op een Schrift, Geintituleert »Parliamentum Pacificum... *Zond. titelbl.* kl. 4°. 12 blz.

2836. Antwoort Van de H^r. STEWARDT, Op den Brief van de H^r. FAGEL... Aangaande De herroeping van de Penale Wetten, en de Testen Van Engelant (*Gedagt. Edenburg* 8 *Mei* 1688). Gedrukt na de Copy van Londen, 1688. kl. 4°. 24 blz.

2837. Extract Uyt de Brieven, Op verscheyde tyden geschreven door den Heer STEWART, aen een Vriendt ende Correspondent, gemelt in sijnen brief, gedateert uyt Edenburgh den 8 Mey 1688. Hebbende voor af een Aenspraeck van den Heer GASPAR FAGEL... aen den bescheyden Leser. 's Gravenh., J. SCHELTUS, 1688. kl. 4°. 18 blz.

De *Aenspraeck* is gedagteekend: 25 Aug. 1688, en wordt daarin de dagteekening van het stuk, vermeld onder N°. 2809, opgegeven geweest te zijn: 5 November 1687.

2838. Vertoog van het Quaad der toelating, Vergunt door den

Koning van Engeland; En der Addressen daar over gedaan aan hem; en de noodsakelikheyd om 't Evangelium voortaan in de Velden te prediken. Voorgestelt door eenige vervolchde Schotse Predicanten, en gepresenteert aan de Predicanten tot Edenburch op den 17. Januarij 1688. Door Mr. J. RENWICK. Na de Copy van Schotland, by JAMES WARNER, 1688. kl. 4°. (VIII) en 55 blz.

2839. Een Extract Van alle de Penale Wetten Ter Zaake van Godsdienst, Mitsgaders de verscheydene Eeden en Tests die daar door de Lieden zyn opgedrongen; En waar over nu zo veel verschil is ontstaan. Uyt het Engelsch vertaald. Amst., Wed^e. S. SWART ... 1688. kl. 4°. 19 blz.

2840. Redenen Voor het Afstellen en Vernietigen Van de Test, Al de leden van het Parlement opgeleght Anno 1678. 30 October... Eerst geschreven in het Engels door den Heer Bisschop van Oxfort, en nu... in het Nederduyts in het licht gegeven. Tiel, FREDERICK JANSZ. A°. 1688. kl. 4°. 85 blz.

2841. Een onderzoek Over de Redenen, die tot vernietiginge van den Test... zijn gepresenteerd geweest door SA. OXON. *Zond. titelbl.* kl. 4°. 16 blz.

2842. Tweede deel Van het »Onderzoek Over de Redenen" *enz.* Of een Antwoord Op zyn Pleytinge voor de Transubstantiatie; en zyn Verontschuldiging der Roomsche Kerk wegens Afgodery. *Zond. titelbl.* kl. 4°. 12 blz.

2843. Tweede deel Van het »Onderzoek" *enz.* (*als het voorg.*). *Zond. titelbl.* kl. 4°. 14 blz.
Andere druk.

2844. Een Vervolgh Van het Tweede Deel van het »Onderzoek" *enz. Zond. titelbl.* kl. 4°. 16 blz.

2845. Een Vervolgh *enz.* (*als het voorgaande*). *Zond. titelbl.* (*Achteraan:*) t' Amst., by de Weduwe SWART, bezyden de Beurs. kl. 4°. 16 blz.

2846. Onpartydigh Bewys, Over, ende ter saecke van de Abolitie, ende Vernietinge van den Test ende Paenale Wetten, raeckende Het jammerlijck, bedruckt ende gants treurig Aengesicht van de Gereformeerde Kerck in Engelandt. Uyt het Engels getranslateert. Gedruckt... 1688. Zond. pl. kl. 4°. 12 blz.

2847. De groote en gemeene Objectie Tegen het afschaffen der Penale wetten en Tests, In 't kort neergesteld en over-

woogen; 'twelk dienen mag tót een Antwoord Op verscheydene Schriften onlangs over die stóffe uytgekomen. Door eenen Vrind van Vryheyd, om Vryheyds wille. *Zond. titelbl.* kl. 4°. 8 blz.

2848. De Dispenserende Macht Van den Koningh van Engelant, Over de Poenale Wetten, Verklaert en bewesen. Gedruckt...1688. Zond. plaats. kl. 4°. 16 blz.

2849. De Macht Van de Koningh van Engelant, Om van de Poenale Wetten na zijn believen te bevryden en te ontslaen, uytgeleyt en bewezen. Anno 1688. kl. 4°. 12 blz.
Hetzelfde werk als het voorgaande, doch andere vertaling.

2850. De Zegepraal van de Vryheid. of d'Onwederroepelykheid van den Test en andere Fondamenteele Wetten van de Staaten, beweezen door 't Goddelyke, 't natuurlyke, en der Volkeren regt, En zelfs met de Rampzalige doot van KAREL STUWAARD... Anno 1688. kl. 4°. 46 blz.

2851. De Zegepraal *enz.* (*als het voorg.*)...STUWARD. Anno 1688. kl. 4°. 46 blz.

2852. Ammons Geylheit, en Joabs Dubbelhartigheit, Onpartydig afgebeeld in de daden en bedryven van KAREL II, Koning van Groot Brittanje... Mitsgaders een narigtiging en waarschouwing van alle die door geen Jesuytise Mentale Reservatie en de Staatkunde van den tegenwoordigen Koning van Engelant, JACOBUS II, Begeeren misleyt en bedrogen te worden. In Vrystad, Voor Geerard de Smeeder, 1688. kl. 4°. 96 blz.

2853. De Jesuyten Test. Tot Vrystadt. Anno 1688. kl. 4°. 32 blz.

2854. Engelant Uytgeput En deszelfs Koningen Overheert Door De Pausen van Roomen. Gedrukt voor de Liefhebbers van waare Vryheyt, 1688. kl. 4°. 27 blz.

2855. De Geest van wijlen CAREL de II... Komende uyt de Eliseische Velden. Gedruckt daer d'andere gedruckt zijn, en worden verkoft in de Winckels daer men d'eerste verkoft heeft. 1688. kl. 4°. 24 blz.

2856. Nette en Klaare Afbeeldinge Van de voorgaande, en tegenwoordige Policie Der Jesuiten In Engeland. Tot Vredenburgh, in de Eclipsus. kl. 4°. 6 blz.
Dit stuk heeft den vorm van een' brief, is geteekend M. M. en gedagteekend: 6 Maart 1688.

2857. Brief, Geschreven van een Burger tot Londen, zynde een Quaker Van Religie, Aen sijn vrund Mr. R. W... Koop-

man tot Rotterdam. Uyt het Engels vertaalt. Anno 1688 kl. 4°. 8 blz.

De laatste blz. heeft 5 regels.

2858. Brief *enz.* (*als het voorgaande*). kl. 4°. 8 blz.

Andere druk. De laatste blz. telt 6 regels.

2859. Brief *enz.* (*als het voorgaande*). kl. 4°. 8 blz.

Nog andere druk. De laatste blz. bevat 7 regels. De vignetten vóór en achter verschillen bij alle drie drukken.

2860. Brief Van een Voorwerp, Goet Geus, Goet Prins, Goet Konings, Goet Paaps. Tot Welstant van 't Vaderlandt. A. D: K. L. Gedrukt tot Bilboa. A°. 1688. kl. 4°. 7 blz.

2861. Zijn Majesteyts Genadige declaratie (*in d.* 27 *April* 1688). *Zond. titelbl.* (*Achteraan:*) t' Amst., by de Wed*. SWART, bezijden de Beurs. kl. 4°. 3 blz.

2862. Eenige Propositien Door den Aartsbisschop Van Canterbury, Beneffens eenige andere Bisschoppen, aan sijn Majesteit gedaan. Zond. pl. of jaar. kl. 4°. 4 blz.

2863. De Artykelen, Door den Aartsbisschop van Canterbury, aan alle Bisschoppen binnen zyne Opper-Jurisdictie op den 16 July, 1688. gerecommandeert. *Zond. titelbl.* kl. 4°. 4 blz.

2864. Verscheyde Vragen, Betreffende de tegenwoordige Proceduuren in 't Parlement; En bysonderlijck ten consideratie van de Bisschoppen voorgesteld. *Zond. titelbl.* (*Achteraan:*) Uyt het Engelsch vertaelt. kl. 4°. 4 ongen. blz.

2865. Redenen Van den Bisschop van Herford, Voor het afleezen in de Kerken van des Konings van Engelands Declaratie Voor Vryheyd van Conscientie. Uytgegeeven door publycke Autoriteyt, Overgeset uyt het Engelsch. Amst., Wed. van S. SWART... 1688. kl. 4°. 8 blz.

2866. Een Brief Uyt Holland Aangaande de Vryheyd van Conscientie. *Zond titelbl.* (*Achteraan:*) Uyt het Engelsch vertaalt na de Copye. In Engeland gedrukt met verlof, voor E. R. 1688. kl. 4°. 7 blz.

Deze brief is onderteekend C. D. W. en gedagteekend: Amsterdam, 27 April. N. S. 1688.

2867. Een brief Van een Kerkelijk Persoon in... London, aan zijn Vriendt op 't Landt, Vervattende zijne Reedenen Waarom des Konings Declaratie van de Vryheydt van Conscientie niet behoorde gelesen te worden (*in d.* 22 *Mei* 1688). *Zond. titelbl.* (*Achteraan:*) Uyt het Engelsch

overgezet. t'Amst., Wed°. van S. SWART... 1688. kl. 4°. 8 blz.

2868. Een Antwoort op de Brief Van een Kerkelyk Persoon der Stad London, Van zijnen Vriendt op 't Lant. In 't Jaer 1688. kl. 4°. 8 blz.

2869. De Weg tot Vreede Onder alle Protestanten; Zynde een Brief van Versoeninge, Geschreeven Door Bisschop RIDLEY aan Bisschop HOOPER. Met eenige Aenmerkingen daer op. Anno 1688. kl. 4°. 14 blz.

2870. Addres Van een onzijdigh Catholyck, Aen zijn Coninck-lyck Majesteyt van Groot Britanien. *Zond. titelbl.* kl. 4°. 7 blz.

2871. Het Eenigste Middel om de Test en Penale Wetten Van Engeland af te schaffen en te vernietigen. In Vrystad, By Geerard de Smeeder, 1688. kl. 4°. 32 blz.

2872. Waarachtig verhaal Der Vervolging, Waar mede de Anglicaanse kerk van de Papisten beschuldigt wèrt. Uit het Engels vertaalt. 1688. kl. 4°. 8 blz.

2873. Een wonderlijk Gesigte Gesien in een wakende Droom Vertonende den tegenwoordigen droevigen toestand, en de aanstaande gevaar der Evangelische Kerke. Beschreven en uitgegeven, door den Auteur die het selver gesien heeft, so als 't alhier betoogd word, met de Namen en Qualiteiten van al de Personen, die sig daar in vertoonden. Tot Romen, By een Vriend van Dr. Molinos, in den gekroonden Pater Marcus d'Aviano, aldernaast daar Paus Jnt, voor de deur, van het jonge Pausje, in de kraam quam. 1688. kl. 4°. 20 blz.

2874. Vervolg Van het „wonderlijke Gesigte" *enz.* (*als het voorg.*) Beschreven *enz.* door den Auteur van het voorgaande, met de Namen en Qualiteiten van al de Personen, die sig, voor de tweede maal, daar in vertoonden. Tot Romen *enz.* (*als het voorg.*). kl. 4°. 23 blz.

2875. Den Britannischen Morgen-wecker, ofte Getrouwe waerschouwinge van Roomens arghlistigh dessein, om Engelandt Paepsch te maken... uyt de Engelsche tale door een Liefhebber des Vaderlandts... overgeset, ende met eenige Marginale Observatien wat nader verklaert... Gedruckt tot Vrystadt, In het Jaer ons Heeren, 1643. en nu herdruckt in het Schrickel-Jaer 1688. kl. 4°. (IV) en 12 blz., waarvan de beide laatste ongenommerd.

2876. Den lachende Heraclitus Weer verreesen. Of een t'Samenspraak tussen Hendrik en Rogier Over den tegenwoordigen tijd... *Zond. titelbl.* (*Achteraan:*) Uyt het Engelsch overgeset. kl. 4°. 12 blz.

2877. Den Engelschen Ontwaeckten Droomer (*rijm*). Anno 1688. kl. 4°. Met het titelbl. 6 ongen. blz.

2878. Den Engelschen *enz. Zond. titelbl.* kl. 4°. 6 ongen. blz.

Andere druk, gevolgd door een *Triumph-Liedt Ter Eeren de Paters Jesuiten, Op haer hondert-jarige Feest, gehouden binnen Antwerpen.*

2879. Brief Van den Eerwaerdigen Pater PETERS, Jesuit, Aelmoessenier van den Koning van Engelant... aen den Eerwaerdigen Vader LA CHAIZE, Biechtvader van den Aller-Christelijksten Koning, nopende de tegenwoordige affaires van Engelant. Zond. plaats of jaar. kl. 4°. 8 blz.

2880. Brief Van den Eerwaardigen Vader PETERS, Jesuyt, en eerste Aalmoesenier *enz.* aan den Eerwaardigen Vader LA CHAISE, Biegtvader van den Alder-Christelijksten Koning, Rakende den tegenwoordigen toestant der zaken van Engelant. *Zond. titelbl.* kl. 4°. 8 blz.

Hetz. stuk als het voorgaande doch andere vertaling.

2881. Antwoort van den Eerwaerde Vader LA CHAISE... Op de Brief van den Eerwaarde Vader PETERS... Aengaande 't beleid dat hem by sijn Maj: staat te houden, om de bekering van deszelfs Protestantse onderdanen te bereycken. *Zond. titelbl.* kl. 4°. 7 blz.

2882. Engelants Lang voorzeyde en tegenwoordig overkoomende Quaal, Waar naar zy niet hebben willen luysteren door goede Raadgeving van hare Bloetverwanten, om datse haar zelve soo dierbaer hadden verbonden met den Konink van Vrankryk, Door het beleyt van Pater PETERS, en Pater DE LA CHAISE. Gedrukt na de Copye tot London, 1688. kl. 4°. 38 blz.

2883. De Ontmomde Jesuit, Of Samenspraak tusschen den Seer Heiligen Vader LA CHAISE... De Eerwaarde Vader PETERS... En... Vader TASCHART, Ambassadeur van den Konink van Siam, Waar in ontdekt worden De voornaamste saken, welke dese... menen dienstig te zijn, tot bekeering der ketters van Engeland, en de Afgoden-dienaars van Siam. Met Een kleine Pasquinade tegen de vermaarste Schrijvers van de Gallicaansche Kerken. Gedrukt voor de Liefhebbers. 1688. kl. 4°. 28 blz.

2884. Den Engelschen Bokkum, Gebraden op een Franse Rooster, En bestookt met Helsch Vyer door Pater LA CHAISE en Vader PETERS; waar by gevoegd is een naauwkeurige afbeeldinge of beschryvinge van LOUIS XIV ... en JACOBUS II (*rijm*) ... Gedrukt tot London, door ordre van Vader PETERS, by JAMES WARNER, in den gekroonden Pape-Bastaard, aldernaast de Hertoginne van Kleefland, 1688. kl. 4°. 24 blz.

Blz. 23 is verkeerdelijk en blz. 24 niet genommerd.

2885. De Meyneedigheit der Koningen van Engelant, Door God en haar Onderdanen gestraft. Gedrukt in Vrystad, by Frederick de Oprechte, naest de Waarheyt, in het Jaar van Verwondering, Anno 1688. kl. 4°. 31 blz.

2886. Crimineel Proces, In cas van Hoogverraad, voor de Vierschaar van een vry en wettig Parlement, tusschen de ingesetenen van Engeland, Scotland en Yrland. Als aanklaagers ter eener; en haaren tegenwoordigen Koning JACOBUS II, Als Gedaagde ter ander zyde... Gedrukt tot Edenburg in Schotland, by JAMES WARNER, 1688. kl. 4°. 28 blz.

2887. Crimineel Proces *enz.* (*als het voorg.*) ... ingesetene ... Aanklagers *enz.* (*als het voorg.*). kl. 4°. 28 blz.

2888. Crimineel Proces *enz.* ... ingesetene ... Aanklagers *enz.* (*als het voorg.*). kl. 4°. 36 blz.

2889. Criminal-Proces In Sachen des hohen Verrahts, vor den Richter-Stuhl eines freyen und rechtmässigen Parlaments, Zwischen denen Eingesessenen von Engeland *etc.* und ihren gegenwärtigen König JACOBUS II ... Gedruckt zu Edenburg in Schottland bey JACOB. WARNERN ... 1689. kl. 4°. 28 blz.

De laatste blz. is 15 genommerd.

2890. Een Ondersoek Aangaande de maaten van Onderwerpinge Aan het Opper-Gesag Als ook van de gronden, waar op het geoorloofd, of nodig sou konnen sijn voor Onderdanen, om haar Religie, Leven en Vryheden te defenderen. Uit het Engelsch vertaalt. Zond. pl. of j. kl. 4°. 15 blz.

2891. Een Brief Van een Engelsch Koopman in London Aan zijn Duytsche Correspondent tot Amsterdam over publijke affaires. *Zond. titelbl.* (*Achteraan*:) Uit het Engelsch overgeset. kl. 4°. 8 blz.

De brief is onderteekend G. M.

2892. Brief Van een Particulier Burger van Londen, aan zijn Vriend in een voornaam Koopstad van Holland. Uyt het Engels vertaelt. In 't Jaar 1688. kl. 4°. 8 blz.

2893. Wyse of Ordre van Dankzegginge en Gebeden Om gebruykt te werden Binnen London, en tien mylen in 't ronde, op ... den 25 ... January, en over geheel Engeland op den 29 der zelve maand, by alle Kerkedienaren *enz.* ... ter occasie van het swanger sijn der Coninginne. Door sijn Majesteyts speciale gebod. London, Gedruckt by C. BILL, H. HILLS en TH. NEWCOMB ... 1687. kl. 4°. Met h. titelbl. 4 ongen. blz.

2894. De Maghten der aerden in optocht, na het Orakel, Om te vernemen of de Koninginne van Engelant, weder Swanger is of niet, en of sijn Engelsche Majesteyt, daer de Oorsaeck af is. Nevens eenige andere Politike zaken, Uyt het Italiaens Vertaelt. Na de Copie Gedrukt tot Roomen, By Gio del Campo, aldernaest daer de gewijde luyjeren, voor de Prins van wallis gemaekt wierden. kl. 4°. 25 blz.

2895. Relation des Rejouissances Faites à la Haye par Monsieur le Marquis D'ALBYVILLE ... Pour la Naissance de l'Auguste Prince des Galles, Dieu-donné. L'An 1688. kl. 4°. Met h. titelbl. 8 ongen. blz.

2896. Naeuwkeurigh Bewys Van den Koningh Van Engelandt, Over de wettigheydt van den Prins van Walles, Bestaende in veele verklaringen door eenige Lords, Edelen, en Domestijcquen. Verleent ten overstaan van alle de Presente Hartogen, Geest- en Wereldtlijcke Pairs van het Rijck. Uyt het Engels vertaeldt, en met consent van sijn Majesteyt. Gedrukt na de Copy tot London. kl. 4°. 30 blz.

2897. De Onwettelyke Getuygen, GEORGE JEFFREYS Cancelier En ROBERT, Grave van Sunderland ... Nevens andere getuygen tegens malkanderen, in hunne gegeven Attestatien, over de Geboorte van den genaamden Prince van Wales-Geconfronteert en ongegrond bevonden. In Vrystad, by Lieve van Waarmond, in de Waarheit. 1688. kl. 4°. 31 blz.

2898. WALTEN, E. De Nieuw-Modische Getuigen, Over de Geboorte van een nieuw-modische Prins, of een Wederlegginge Van het So genaamde »Naauwkeurige Bewys Van den Koning van Engeland," aangaande de Wettigheid van Syn gewaande Prins van Wallis ... In 't Jaar 1689. 4°. 58 blz.

2899. Brief Van Pater LA CHAISE ... aan Vader PETERS ... Behelsende Een Geluk-wenschinge over het inventeren en maken van den jongen Prins van Walis, nevens eenige Politikke aanmerkingen over deszelfs Afkomste, Dragt en Geboorte. Waar by gevoegd is de hedendaagse Litanie der Protestanten in Engeland. Gedrukt onder de Pers, by den Drukker, die 't gedrukt heeft, en is te bekomen, by de Boekverkoopers die 't hebben. Anno 1688. zijnde 't jaar des bedrogs. kl. 4°. 24 blz.

2900. Antwoord Van Vader PETERS... Aan Pater LA CHAISE ... Behelsende Al de Particulariteiten van het inventeren en maken van den jongen Prins van Walis, nevens enige andere Politikke Saken. Waar by gevoegd is, de Beschrijvinge van een Kermis in de Hel, over de aangename Geboorte van dien Niew-Modischen held *enz.* Gedrukt onder de Pers *enz.* (*als het voorg.*). kl. 4°. 32 blz.

2901. Het Orakel, Aangesproken Door de Magten der Aarde, Om te weten of de Prins van Wallis, Van God gegeven, opgeraapt of Wettig is. Uit het Engelsch Vertaalt, In 't Jaar 1688. kl. 4°. 39 blz.

2902. De Gefalieerde Koning, En de Prins tegen Dank. Of Een klaar en bondig bewijs van de onweerdigheid van JACOBUS II, om den Koninglijken Throon te bekleeden: 't onwedersprekelijke Erfregt van Mevrouw de Princesse van Oranjen, en het bedrog aangaande het supposeren van den sogenaamden jongen Prins van Walis. Keulen, Pieter Marteau, 1688. kl. 4°. 32 blz.

De tit. heeft 13 regels.

2903. De Gefalieerde Koning *enz.* (*als het voorg.*). kl. 4°. 32 blz.

Andere druk. — De tit. beslaat 14 regels.

2904. Der Faliirte König, Und der Auffgedrungene Printz, Oder Ein klarer und deutlicher Beweisz von der Unwürdigkeit JACOBI des Andern, um den Königlichen Thron zu besitzen *etc.* Cölln, Bey Peter Marteau, 1689. kl. 4°. (II) en 34 blz.

2905. Den Gepredestineerden Koninck, Door den Geest van LOUYS de XIV ... Of twee Brieven, noopende 't in de Kraam komen van de Koninginne, en de saken van Engeland. Gedrukt tot Ceulen. Anno 1688. kl. 4°. 15 blz.

2906. De Geusurpeerde Kroon, en de Gesupponeerde Prins, of Tractaat waar in men baarblykelyk met Authentyke stuk-

ken bewyst, I. Dat den Hertog van York... geenig recht op de Kroon had, en 'er niet op kon pretenderen... IV. Dat De gepretendeerde Prins van Wallis een gesupponeerd kind is *enz.* Uit het Engelsch vertaald. Te Vrystad, A°. 1688. kl. 4°. 28 blz.

2907. Een Volkomen Antwoort Op de Depositiën, en alle de andere Pretensiën en Argumenten, hoedanig sy ook zyn, Wegens de Geboorte van den Prins van Walles ... Waer by gevoegt is een curieuse Aftekeningh van de platte gront van St. James Paleys, verbeeldende de plaats alwaer men sekerlijk gelooft dat de rechte moeder verlost is; beneffens de particuliere deuren en passagiën, waer door het Kind na de Koningins slaapkamer gevoert is. Uyt het Engelsch vertaalt. en na de Origineele Copy van Londen gedruckt. Amst., W. DE COUP, en Compagnie. kl. 4°. 92 blz.

2908. De Minnerye van Messalina, Onlangs Koninginne van Albion. Waar inne kortelijk zijn ter neder gesteld, De Secreten en Geheymenissen van 't bedrog omtrent den Prins van Cambrion; Als mede De Gottise Alliantie en andere Intrigues van het Hoff, zedert de vier laatste jaren der Regeeringe voorgevallen. Door een Vrouwe van Qualiteyt, en onlangs gewese Vertrouwling van de Koninginne Messalina. Naar de Copie van Londen, gedruckt voor JAN LYFORD, 1689. Haarlem, JOHANNES VAN VEEN, op de Markt, 1689. kl. 4°. 28 blz.

Achteraan staat: *Eynde van het Eerste Deel.*

2909. De Minnerye van Messalina ... synde Het Gevolgh van de geheyme Hof-Handelingh binnen de vier laatste Jaren der Regeringe voorgevallen, en byzonderlyk die omtrent het bedrog van 't Kint. Door een Vrouwe *enz.* Het Tweede, Derde en Laatste Deel. Naar de Copie *enz.* (*als het voorg.*). kl. 4°. 74 blz.

Het onbedrukte gedeelte van blz. 4 bevat eene geschrevene verklaring der gebezigde pseudonymen. Even zoo heldert eene geschrevene aantteekening op blz. 23 eenige daar voorkomende verkortingen op en verklaart die.

2910. Den Ouden Bastaard, Beschermer van den Nieuwen: of De Prostitutie Van de Koningin om de bescherming der Prinsen van Walles. Amst., gedrukt op de Blauwe Burgwall by PAULUS PARÉ. kl. 4°. 31 blz.

2911. Brief Van Romen, Over de versoening van de Koninginne

van Sweden Met Vrankryk, Mitsgaders Den tegenwoordigen toestant der saken tot Romen, den 7 February 1688. *Zond. titelbl.* kl. 4°. 3 blz.

2912. Kort Begryp van de Propositie door den Grave KAUNITZ, Gezant van Sijn Keyserlyke Maj. aan het... Dom-Kapittel van Keulen, op den 14 Iuly 1688. gedaan. Mitsgaders Het antwoort daar op van ... den Kardinaal Landgrave van Furstenberg. Tot Keulen, by Gerard de Smeeder, 1688. kl. 4°. 16 blz.

2913. Tiental der Twijfelachtigheden Van Simplicianus Alitophilus, Ontstaan uit de gedaante der zaak en de dwaze vertoning der onweezendlijke verkiezing van... JOSEPH CLEMENS, Hertog van Beyeren, &c. Om de gepretendeerde Postulatie van den... Kardinaal van Furstenberg te bevestigen. Anno 1688. kl. 4°. 11 blz.

2914. Lettre (*d.* 12 *Août* 1688) d'un Gentilhomme de Gueldres A un de ses amis, sur les affaires de Cologne et de Liege. Cologne, Pierre du Bours, 1688. kl. 4°. 24 blz.
Deze brief is onderteekend L. D. C.

2915. Lettre du Roy, a Monsieur le Cardinal D'ESTRÉES, Escrit à Versailles le 6 Septembre 1688. Suivant la Copie. a Paris, Chez J. B. COIGNARD... 1688. De l'Ordre expres de Sa Majesté. kl. 4°. 11 blz.

2916. Brief van den Koning Aan... den Kardinaal D'ESTREES... den 6 September 1688. *Zond. titelbl.* kl. 4°. 8 blz.

2917. Brief *enz.* (*als het voorg.*) *Zond. titelbl.* kl. 4°. 4 ongen. blz.

2918. Reflexien van een Liefhebber der Waarheyt, over den Brief door den Cardinaal D'ESTRÉES gepubliceerd. Zond. pl. of j. kl. 4°. 11 blz.

2919. Memoire des Raisons, Qui ont obligé le Roy à reprendre les Armes, & qui doivent persuader toute la Chrestienté des sinceres intentions de Sa Majesté, pour l'affermissement de la tranquillité publique. (*d. Versailles* 24 *Sept.* 1688). *Zond. titelbl.* (*Achteraan:*) Suivant la Copie. A Paris chez J. B. COIGNARD, kl. 4°. 12 blz.

2920. Translaet uyt het Fransch. Memorie van de Redenen, Die den Koningh verplicht hebben om de Wapenen weder aen te nemen, en die de gantsche Christenheyt persuaderen moeten, van de oprechte meyningen die syne Majesteyt voor de bevestiginge van de gemeene Ruste heeft. (*Achteraan:*) Gedruckt nae de Copie. Tot Parys, By

J. B. COIGNARD... Anno 1688. Uyt expresse Ordre van Sijne Majesteyt. kl. 4°. 16 blz.

2921. Memorie, Behelsende de Redenen, die den Konink van Vrankrijk bewogen hebben, de Wapenen wederom op te vatten *enz. Zond. titelbl.* (*Achteraan:*) 't Amsterdam, by H. WETSTEEN, in de Kalverstraat. kl. 4°. 8 blz.

2922. Responsio Caesarea ad Manifestum Gallicum. Anno 1688. (*d.* Vienne 18 *Oct.* 1688). Zond. pl. of j. kl. 4°. 16 blz.

2923. Translaet uyt het Latijn. Antwoordt Van den Keyser Op het Fransche Manifest. 's Gravenhage, J. SCHELTUS, 1688. kl. 4°. 20 blz.

2924. Antwoordt Van den Keyser Op de Fransche Memorie Ofte Manifest Tegens het Duitse Rijk uitgegeven. Anno 1688. kl. 4°. 16 blz.

De 8 eerste blz. zijn met een grootere letter gedrukt dan de 8 volgende.

2925. Antwoordt *enz.* (*als het voorgaande*). kl. 4°. 16 blz.

Dezelfde druk als het voorgaande; alleen de titel heeft een ander vignet.

2926. Brief van den Paus INNOCENTIUS XI, Aan... Den Keizer LEOPOLDUS, Om hem tot de Turkse Vreede, en den Oorlog tegens Vrankrijk aan te maanen. Anno 1688. kl. 4°. 8 blz.

2927. De Franse Pensionaris, Pleytende voor LODEWIJK de XIV... en den Kardinaal van Furstenberg, Tegen INNOCENTIUS den XI... en Prins KLEMENS van Beyeren, Verkooren Aerdsbisschop en Keurvorst van Keulen... Anno 1688. kl. 4°. 24 blz.

2928. Articles De l'Accord arrêté au nom du Roy très-Chrêtien entre Son Altesse de Electorale de Mayence & S. Exce. Monsieur le Marquis DE BOUFFLERS... au Camp devant Mayence (*d.* 17 *Oct.* 1688). (*Fransch en Holl.*) *Zond. titelbl.* kl. 4°. 7 blz.

2929. Dag-verhaal Der Belegering Van Philipsburg. *Zond. titelbl.* (*Achteraan:*) Tot Parijs uyt de Tyding-Winkel den 11. November 1688. kl. 4°. 16 blz.

2930. Seekere en jongste Tydingen uyt Duytsland, Van den 31 October, en 1 November 1688. Aangaande de Belegering der Vesting Philipsburg, Het verlies der Fransen in verscheyde stormen, Den Toestand van eenige Plaatsen, die van de Fransen gedreigt werden: Den Marsch der Duyt-

schen na de Rhynkant, en meer andere particulariteiten. Zond. pl. of jaar. kl. 4°. M. h. titelbl. 4 ongen. blz.

2931. Declaratie Of Placcaat Van sijn Keyserlycke Majesteyt, Verbiedende aan alle Duytse Keur- en Vorsten, mitsgaders Steden of Republijken, eenige Neutraliteyt, Tractaten of Correspondentie met den Koning van Vranckrijck of Cardinael van Furstemberg aen te gaen of onderhouden. (*in d.* $\frac{11}{21}$ *December* 1688) *en* Brief of Patent Van sijn Keijserlijcke Majesteyt LEOPOLDUS IGNATIUS, Aen de Keur-Vorsten, *enz.* Van den 11 December, 1688. *Zond. titelbl.* kl. 4°. 8 blz.

2932. Klaagschrift van MAHUMET. Met bygevoegde Uitlegginge soo wel van de Turkse als Franse Eer-Colommen, die de Groote Sultan aan LOUIS, LODEWIJK de XIV... als sijn goede Vriend... na Parijs heeft overgesonden. *Zond. titelbl.* kl. 4°. 4 blz.

2933. Vrankryk Door de Daaden van LODEWIJK de XIII en XIV Na het Leven afgebeelt. Gedrukt, 1688. kl. 4°. 13 blz.

2934. Vrankryx Out-eygen Op de voornaemste Staten van Italien. En aenwijsingh der middelen die de Italiaense Princen behoorden te gebruycken om hun zelven in die staet, waerin zy zijn, te bewaren. Gedruckt by Lieve van Waarmont, 1688. kl. 4°. 18 blz.

2935. De Geest van Vrankryk, En de Grond regelen van LODEWIJK de XIV. Aan Europa ontdekt. Tot Vrystadt, By Geeraard de Smeeder, 1688. kl. 4°. 56 blz.

2936. De Geest van Vrankryk *enz.* (*als het voorg.*) kl. 4°. 56 blz.

In het titelvignet dezer uitgave is een eekhorentje afgebeeld, in dat van het voorg. nommer niet.

2937. De Geest van Vrankryk *enz.* (*als de voorg.*). kl. 4°. 59 blz.

2938. Extract Uyt het schrijven van een Keyserlijke Geheyme Raat, Neffens de Prophecien van P. MART. STREDONIUS, Anno 1649... overleden. Waar in de Vernedering des Konings van Vrankrijk voorgesegt word. Uytgegeven in 't jaar 1688. kl. 4°. M. h. titelbl. 4 ongen. blz.

2939. De Vernedering van Vrankryk Voorzegt, en uyt haar eigen beleyd beweezen. Keulen, Pieter Hamer, 1688. kl. 4°. 32 blz.

2940. Den Rasenden Haan, Vegtende tegen een sterken Arend, Of de Segepraal van het Duitse Ryk, en den aanstaan-

den Val van Vrankryk; getoond en voorseid uit de letters van den naam des... Keiser, LEOPOLDUS, en die van LUDOVICUS de XIV... beginnende in 't jaar 1688. Gedrukt op het Duitsche Slagveld, omtrent den Rhyn, in den Ontpluimden Haan, aldernaast de Vernederde Trotsheid, 1688. kl. 4°. 8 blz.

2941. Engelands Regt, Op de Franse Kroon, En verscheyden Provintien in Vrankrijk. Neffens een beknopt verhaal wat Oorlogen daar uyt ontstaan, en wat vyandelijkheeden tusschen de beyde Natie gepleegt zijn. In Vrystad, by Lieve van Waarmond, 1688. kl. 4°. 30 blz.

2942. Memorie Van den Marquis DE ABBEVILLE, Gepresenteert aen... de... Staten Generaal (*in d.* 24 *Febr.* 1688). kl. fol. plano.

2943. Memorie van den Marquis D'ALBEVILLE *enz.* (*als het voorg.*) (*Volgt de titel in 't Fransch*: Memoire *etc.*) (*Holl. en Fransch.*) Zond. pl. of jaar. kl. 4°. Met h. titelbl. 4 ongen. blz.

2944. Memoire De Monsieur le Marquis D'ALBEVILLE (*aux Etats Généraux*), le 1 jour de Mars, 1688. kl. fol. plano.

2945. Antwoort Van de... Staten Generael... Op de Memorie By den... Marquis D'ALBYVILLE... Overgelevert den 1 Maart 1688. Raeckende het versenden van de bewuste ses Regimenten van de Engelsche en Schotsche Militie (*in d.* 13 *Maart* 1688), Nevens de voorschreve Memorie. Anno 1688. kl. 4°. 12 blz.

2946. Aenmerkinge op de Articulen, Raeckende de Fugitiven en Rebellen Zoo vanden Koninck van Engelandt, als van desen Staet... Met een bysondere reflexien op de Memorien vanden... Marquis D'ALBEVYLLE, zoo raeckende den Doctor BURNET, Als 't oversenden vande ses Engelse en Schotse regimenten. Anno 1688. kl. 4°. 19 blz.
Hierin komen mede voor de stukken, vermeld onder N°. 2942—2944.

2947. Missive Van de Heer N. N. Aan de Heer N. N. (*in d.* 8 *April* 1688). *Zond. titelbl.* Zond. pl., of j. of naam des drukkers. kl. 4°. 16 blz.
Over de trouweloosheid, veroveringszucht enz. van Frankrijk.

2948. Missive *enz.* (*als het voorg.*). *Zond. titelbl.* (*Achteraan:*) t' Amsterdam. Bij HIERONYMUS SWEERTS. 1689. kl. 4°. 16 blz.

2949. Copie van een Missive by den Heere FAGEL... Geschre-

von in de Fransche Tale, op den 9 April 1688. aen den Heere Marquis D'ALBYVILLE... Hebbende voor af een Aenspraecke aen den bescheyden Leser, over het subject van den Brief by sijn Wel-Ed: op den 4den November 1687. aen Dr. STEWART in Engeland geschreven (*in d.* 10 *April* 1688). 's Gravenh., J. SCHELTUS, 1688. kl. 4°. 11 blz.

Vgl. N°. 2809 en 2823—2837.

2950. Missive Geschreven uyt 's Gravenhage, Den 4 Juny, 1688. Over ontdeckte Conspiratie tegen sijn Hoogheydt den Heere Prince van Oranje. Anno 1688. kl. 4°. Met het titelbl. 4 ong. blz.

2951. Extrait d'une Lettre Ecrite de Paris le 25 d'Août 1688. à M*** Refugié à Amsterdam sur Les bruits de Guerre, qui courent présentement. L'An 1688. kl. 4°. 14 blz.

2952. Extract van een Brief... uit Parys, den 25 Augustus A°. 1688. aan den Heer M.... Vluchteling tot Amsterdam, Over de Geruchten van oorlog die 'er tegenwoordig loopen. A°. 1688. kl. 4°. 14 blz.

2953. Oprechten Raedt Voor den Heer Marquis D'ALBYVILLE, Op sijne twee Memorien van den 8. en 24. September 1688. Aen de ... Staten Generael ... gepresenteert. Gedruct Anno 1688. kl. 4°. 12 blz.

2954. Memoires (*du Comte* D'AVAUX, *d. le* 9 *Sept. et du Marquis* D'ALBEVILLE, *d.* 8 *Dec.* 1688). *Zond. titelbl.* kl. 4°. 3 blz.

2955. Memorien. *Zond. titelbl.* kl. 4°. 4 ongen. blz.

Dezelfde stukken als in het voorg. nommer in 't Holl.

2956. Aenmerckingen op d'Aenspraecke en de Memorie van den Heere Grave D'AVAUX... in syne Audientie van den 9en. September 1688. by de Heeren Staten Generael. Gedruckt Anno 1688. kl. 4°. 16 blz.

2957. Declaratie Van zijne Koninklyke Majesteyt JACOBUS de II... Raeckende de Ordres tot het beroepen van een Parlement (*in d.* 1 *Oct.* 1688). Anno 1688. kl. 4°. Met het titelbl. 4 ongen. blz.

2958. Declaratie *enz.* (*als het voorg.*). kl. 4°. Met het titelbl. 4 ongen. blz.

Het cijfer van den datum des stuks is in dezen druk weggelaten.

2959. Lettre du Roi d'Angleterre, Envoyé au Marquis D'ALBYVILLE, Du 1 Octobre 1688. (*Volgt de Holl. titel.* Brief *enz.*). (*Fransch en Holl.*) Suivant la Copie de Londres. Amst.,

chez la vefve (*sic*) GAASBEECQ, en l'an 1688. kl. 4°. Met het titelbl. 4 ongen. blz.

2960. Lettre du Roi d'Angleterre, Envoyé au Marquis le 1 Octobre 1688. (*Fransch en Holl.*) *Zond. titelbl.* kl. 4°. 2 blz.
Hetzelfde als het voorgaande.

2961. Proclamatie van den Koning van Engeland. Weegens het aannaaderen van vreemde Machten. Gedaen in Londen den 8 October, 1688. t'Amst., Wed^{e}. G. EWOUTS. kl. 4°. Met het titelbl. 4 ongen. blz.

2962. Proclamatie Van den Koningh van Engeland *Zond. titelbl.* kl. 4°. 3 ongen. blz.
Hetzelfde stuk als het voorgaande.

2963. Memorie van de Engelsche Protestanten Aan haare Hoogheden den Prince en Princesse van Orangie. *Zond. titelbl.* kl. 4°. 47. blz.

2964. Memorie *enz.* (*als het voorg.*). *Zond. titelbl.* kl. 4°. 46 blz..

2965. Engels manifest, of Memorie van de Engelsche Protestanten aan Hare Hoogheden den Prince en Princesse van Orange. *Zond. titelbl.* kl. 4°. 46 blz.
Hetzelfde stuk als de beide voorgaande.

2966. Memorie Van de Engelsse Protestanten Aen hare Hoogheden den Prince en Princesse Van Oranje. Bestaende in een kort Extrackt van alle de Hoofstucken daer in begrepen. Gedruckt in Jaer 1688. kl. 4°. Met het titelbl. 4 ongen. blz.

2967. Declaratien van Syn Hoogheyt WILHEM HENRIK ... Prince van Orangien, &c. Behelsende de redenen die Hem bewegen met de Wapenen in het Koningrijck van Engelandt over te gaen ... Hier zijn begevoegt (*sic*) de Brieven van ... Syne Hoogheit aen de Zee- en Land-Militie van Engelandt, mitsgaders het Gebed voor de tegenwoordige Expeditie. Uyt het Engels vertaelt. 's Gravenh., ARNOUT LEERS, op de Zael, 1688. ... kl. 4°. (II) en 30 blz.

2968. Declaratien *enz.* ... Engelant ... bygevoegt ... Uyt het Engels vertaelt. 's Gravenh. *enz.* (*als het voorg.*). kl. 4°. (II) en 30 blz.

2969. Declarations de son Altesse GVILLAVME HENRY ... Prince d'Orange, &c. Pour justifier qu'il n'est en Arme dans le Royaume d'Angleterre, que pour la conservation de la Religion Protestante *etc.* A quoy on a ajoûté les Lettres

de S. A. S. qui s'adressent aux Gens de Guerre ... qui Servent en Angleterre. On a aussi mis la Prière composée pour cette expedition. Traduit de l'Anglois. La Haye, A. LEERS, sur la Sale, 1688. ... kl. 4°. 24 blz.

2970. Antwoord of Extract Uyt het Register der Resolutien van de ... Staten Generaël ... op de Memorien van den Marquis D'ALBYVILLE ... den 14 October 1688. *Zond. titelbl.* kl. 4°. 4 ongen. blz.

2971. Memorie Van den Heer Marquis D'ALBEVILLE ... aen ... de ... Staten Generael ... (*in d.* 23 *Oct.* 1688). (*Holl. en Fransch.*) *Zond. titelbl.* kl. 4°. 4 ongen. blz.

2972. Redenen van Afscheyt Van ... den Heere Prince van Orange, Gedaen ter Vergaderinge van de ... Staten van Hollandt ende West-Vrieslandt. Op ... den 26. October 1688. 's Gravenh., MEYNDERT UYTWERFF, in de Hallstraet. kl. 4°. Met het titelbl. 6 ongen. blz.

2973. Oracion Que hizo la Nacion Hebrea en su Sinagoga de Amsterdam, en 27. Octubre, año 1688. (*Achteraan:*) Impresso en Casa de DAVID DE CRASTO TARTAZ, y Traduzido de la lengua Hebrea, por su yerno SEMUEL TEYXEYRA TARTAZ *etc.* *Zond. titelbl.* kl. 4°. 2 ongen. blz.

2974. Gebedt, gedaan op ... de 27. October 1688. door de Portugiese Joden in hare Kerck, ofte Sinagoge, binnen Amsterdam. (*Achteraan:*) Uyt het Hebreeuws in Spaans, en uyt het Spaans in Nederduyts vertaalt, door een Liefhebber der waerheydt. Gedruct by DAVID TARTAZ. *Zond. titelbl.* kl. 4°. 2 blz.

2975. Resolutie Inhoudende de redenen, die haer Hoogh Mogende Hebben bewogen, om Syne Hoogheydt, In Persoon naer Engelandt overgaende, met Schepen ende Militie te assisteren, In dato den 28 October 1688. 's Gravenh., J. SCHELTUS, 1688. Met Privilegie. kl. 4°. 6 blz.

2976. Lyste Van de Regimenten, soo te Voet als te Paert, dewelke zijn op de uyttocht met ... den Heere Prince van Orangie. — Lyste van alle de Oorlog-schepen. *Titelbl. ontbr.* kl. 4°. 4 ongen. blz.

2977. Helden-Spoor, In de Noord-zee gemaakt, den 1. en 2. November 1688. Over Deut. 20. verss. 3, 4 Door T: W; Leeraar van Gods H. Woord. Tegenwoordig door Order van het Christelijk Synodus gesonden, om de Krijgs-benden van den Staat ... in die qualiteit te bedienen. Rot-

terdam, PAULUS BOEKENES, op den hoeck van de Beurs, 1688. kl. 4°. 8 blz.

2978. Extraordinaire Haerlemse Donderdaegse Courant, N°. 46. Haarlem, A. CASTELEYN, op de Marckt, in de Blye Druck, den 11 November, 1688. fol. 2 blz.

2979. Het voornaemste uyt de Brieven, Van de Heer Ambassadeur VAN CITTERS. Van den 16 en 19 November 1888. en Sucks (*sic*) drie dagen, na de tydinge van de Landinge. Rott, P. BOEKENES. ... 1688. kl. 4°. Met het titelbl. 6 ongen. blz.

2980. Het voornaamste *enz.* ... sulcks ... tijdinge *enz.* (*als het voorg.*) kl. 4°. Met het titelbl. 6 ongen. blz.

2981. Extract uyt een Brief, In welcke ... Op vaste gronden beweert wort de Wettelijckheyt der ondernemingen van ... den Heere Prince van Orangien, Met de Wapenen in het Koninckrijck van Engelandt overgaende *enz.* Keulen, Pierre Marteau, 1688. kl. 4°. 12 blz.

Deze brief is gedagteekend: Utrecht 25 Nov. 1688.

2982. Extract Van een Brief uyt het Leger van ... den Heere Prince van Orangien. Excester den $\frac{15}{25}$ November 1688. 's Gravenh., A. MOETJENS, by het Hof. fol. plano.

2983. Ordonnantie Van de Konink van Vrankrijk, Behelsende de Declaratie van Oorlog ... tegen de Hollanders, revocerende de Paspoorten en Sauvegardes, verbiedende eenigerhande commercie te houden, en sijn onderdanen gelastende op de Hollanders te kapen ... den 26 November 1688. Na 't gedruckte te Parijs, Rott., P. BOEKENES, 1688. kl. 4°. 4 blz.

2984. Declaratie van Oorlog van den Koning van Vrankrijk tegens de Staten Generaal ... Amst., HENDRIK WETSTEIN, in de Kalverstraat, kl. fol. plano.

2985. Declaratie *enz.* (*als het voorg.*). (*Holl. en Fransch.*) (*Achteraan :*) Amst., H. WETSTEIN. kl. fol. 2 ongen. blz.

2986. Korte aenmerkingen over de Declaratie van Oorlogh door den Koningh van Vrankryck Tegens ... de ... Staten Generaal ... gedaen op den 26 November 1688. Anno 1688. kl. 4°. Met het titelbl. 7 ongen. blz.

2987. Londense Post-Tydingh. Amst., Wed. G. EWOUTS, op d'Anthonis Breestraat, by de Nieuwe Markt. kl. fol. plano.

2988. Nader en Particulierder Brieven Als de voorgaende, geschreven uyt Londen. Copye van twee Brieven ... uyt

Londen den $\frac{8}{30}$ November 1688... Behelsende een Verhaal van 't geen soo tot Londen, als in 't Leger van ... den Heere Prince van Orange passeert. Rott., B. BOS, op 't West-nieulandt, 1688. kl. 4°. Met het titelbl. 7 ongen. blz.

2989. Extraordinaire Nouvelles uyt Engelant. Haerlem, A. CASTELEYN ... 1688. 4. plano.

2990. Twee Brieven aan den Koning van Engeland, De eene van Prince GEORGE, en de andere van den Lord CHURCHILL. En Een Brief van de Princesse ANNA van Denemarken Aan de Koninginne. En brieven van Exon. van den Eed van associatie, aengegaen door de Edellieden daer omtrent. Nevens een Aenspraake van den Lord DE LA MEERE, Aen den Adel en Gemeentens van Cheshire, vergadert tot Knokesford ... Amst., Wed[e]. S. SWART ... 1688. kl. 4°. 8 blz.

2991. Twee Brieven *enz.* (*als het voorg.*). Anno 1688. Zonder plaats of naam des drukkers. kl. 4°. 8 blz.

2992. De Declaratie Van den Adel, Heeren en Gemeentens, op de Vergaderplaets tot Nottingham, den $\frac{22 \text{ November}}{2 \text{ December}}$ 1688. *Zond. titelbl.* kl. 4°. 4 blz.

2993. Extract Uyt de Engelse Tydingen. Amst., C. COMMELIN, en werden verkocht by A. D. OOSSAAN. kl. fol. plano.

2994. Zeer Omstandigh Verhael Uyt een Brief; Van een voornaam Heer uyt Oost-ende, Wegens de saken in Engelant. Rott., P. BOEKENES ... 1688. kl. fol. plano.

2995. Advysen (*van* VAN CITTERS) Uyt Engelandt Van den 6[den] ende 7[den] December 1688. (*Achteraan:*) 's Gravenhage, J. SCHELTUS, 1688. *Zond. titelbl.* fol. 4 ongen. blz.

2996. Journael, Gehouden by JOHAN ADOLPHI, Secretaris van... den Luytenant-Generael Admiraal HERBERTS, op het schip Leyden, ten Ancker in Torbay, ende gesonden aen den Heere Raedt enne Griffier van Syne Hoogheydt W. V. SCHUYLENBURGH, Den 7[den] December 1688. 's Gravenh., IAC. SCHELTUS, 1688. fol. plano.

2997. De Derde Declaratie Van zijn Hoogheyd WILLEM HENDRIK Prince van Orangie (*in d.* 8 *Dec.* 1688). Amst., Wed. ADR. VAN GAESBEEK, agter de Nieuwe-Kerk, 1688. kl. 4°. Met het titelbl. 4 ongen. blz.

2998. De Derde Declaratie Van sijn Hoogheid WILLEM HENDRIK, Prince van Orange. En de Proclamatie des Konings (JACOBUS) Wegens het beroep van een Parlement (*in d.* 10

Dec. 1688). En een Kopy uyt een Brief van den 1/11 December 1688. Amst., Wed^e^. van STEVE SWART, *enz.* kl. 4°. 8 blz.

Vgl. N°. 3001.

2999. Derde Declaratie Van den Heere Prince van Oranje, Mitsgaders een brief van den Heer Admiraal HERBERT, 's Gravenh., M. UYTWERF ... 1688. kl. 4°. 8 blz.

3000. Derde Declaratie *enz.* (*als het voorg.*). 's Gravenh., JOHANNES AELBERTS, by het Hof, naest de Goude Leeuw, 1688. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

3001. Van wegens den Koning (JACOBUS) Proclamatie Om Aanstonds en zonder tyd-verzuym een Parlement te beroepen in *d.* 10 *Dec.* 1688.) 4°. plano.

Dit stuk komt ook voor onder N°. 2998.

3002. Declaratie, soo van de Kerckelijke als Wereltlijke Heeren, zynde in de stadt van Londen en Westmunster en daer omtrent, vergadert in het Stadthuys den 21 December 1688. *Zond. titelbl.* kl. 4°. 4 ongen. blz.

De laatste blz. bevat daarenboven een verbod tot „het omverhaelen en ruineren van huysen en Gebouwen," in d. 12/22 Dec.

3003. Declaratie Van de Geestelyke en Wereltlyke Lords, in en omtrent de Steden van Londen en Westmunster, vergadert tot Guildhal den 21 Decemb. 1688. *Zond. titelbl.* (*Achteraan:*) Amst., Wed^e^. van S. SWART, *enz.* kl. 4°. 2 ongen. blz.

Het verbod, vermeld onder het voorg. nommer, komt in deze uitgave niet voor; daarentegen: *Brieven uyt Londen, van den* 11/21 *December*, 1688.

3004. Lettre Escrite de Londres. Le 22 Decembre 1688. *Zond. titelbl.* kl. 4°. 4 blz.

3005. Placaet Van de Stadt Bristol ... Door... den Heere Prince van Orangien trouppen bezet, inhoudende Het Verjaegen, en Verbannen van Jesuiten *enz.* uyt de zelve Stad, ende de Jurisdictie van dien (*in d.* 12 *Dec.* 1688). Uyt het Engels vertaelt. Gedruckt met vrij Consent, 1688. kl. 4°. 14 blz.

Behalve dit stuk komen in dit geschrift voor een gedicht: *Op de Wan van de Gewaande Prins van Wallis* en een brief van de stad Bristol aan den Prins van Oranje in d. 7 Dec. 1688.

3006. BURNET, G. Een Predikatie, Gepredikt in de Capel van S^t^. James, Voor ... den Prins van Orangie, Den 23 December 1688. Na de Copye gedruckt tot Londen ... Amst.,

Wed. van S. SWART, in de Beursstraat, in de gekroonde Bybel, 1689. kl. 4°. 15 blz.

3007. Oprechte Haerlemse Dingsdaegse Courant. N°. 52, Haerlem, A. CASTELEYN ... den 28 December 1688. kl. fol. 2 blz.

3008. De Aensprake van Sir GEORGE TREBY, Ridder, Recorder van de achtbare Stadt Londen aen ... den Prince van Orangie, den 30 December 1688. — Versoeck Aen ... den Heere Prince van Orange, door de Geestelijck en Wereltlycke Heeren, vergadert in het Huys van de Lords tot Westmunster den 5 Jan. 1689. St. N. *Zond. titelbl.* (*Op blz.* 2:) Door ordre van 't Hof is diese aensprake gedaen, drucker tot London by GEORGE GRAFTON, in de Myter by Templebar in Fleetstraet 1688. kl. 4°. 4 ongen. blz.

3009. Extrait de l'Alliance Entre le Roi de France & d'Angleterre, contractée au tems que leurs Majestes s'approcherent, sçavoir l'un estant à Calais et l'autre à Douvre, pour detruire les Anglois Protestants et les Hollandois *etc. Zond. titelbl.* kl. 4°. 3 ongen. blz.

3010. Extract van Alliantie en Confoederatie, Tusschen de Koningen van Vranckryck en Engelandt, Gemaeckt ten tijde doen de respectieve Koningen haer tot Calais en Douvren bevonden. Uyt het Cabinet van den Grave van S. Anno 1688. kl. 4°. 4 blz.

3011. Extract van Alliantie *enz.* (*als het voorg.*). Om Engeland en Holland in Slaverny te brengen. Uyt het Cabinet *enz.* (*als het voorg.*). kl. 4°. Met het titelbl. 4 ongen. blz.

3012. Extract ofte Brief uyt Duynkercke, Geschreven aen syn Vrient tot Rotterdam, den 2. Decembre 1688. Over de Alliantie die den Koning van Engelandt en den Koning van Vranckrijck met den anderen hebben gesloten ... en nu roept met Brieven om hulp en attestensie, over dat de Prins van Orange in syn landt komt invallen. Gedruckt... 1688. Zond. pl. kl. 4°. Met het titelbl. 6 ongen. blz.

3013. Aanspraak Van den Marquis D'ALBEVILLE, Aan syn Meester den Koning van Engeland ... Uit het Engels vertaald. Tot London, By den Drukker van de Societeyt der Jesuiten, Door ordre van Vader PETERS, en word verkogt by Doctor NORLY, in de Nieuw-Modische Religie, Anno 1688. Zynde het jaar van den Pampieren oorlog. kl. 4°. 7 bladz.

3014. De onrechtvaerdige Proceduren Van LOUIS de XIV ...

Tegens de Staten Generael ... en andere Vorsten van Europa. Gedruckt... 1688. Zond. pl. kl. 4°. 14 blz.

3015. Hollants, Engelants En aller Protestanten aenstaende Wee En uyterste Rampspoeden, Indien het... voornemen tot verlossing der Engelse Protestanten niet in 't werck gestelt en volbracht wort. Hellevoetsluys, In de vlacke Ooste Windt, naest de heldere Maen, in 't Jaer van verlangen en twijffelingh. 1688. kl. 4°. 7 blz.

3016. Ondersoeck Over de manier van onderwerping aen de Hoochste Macht; en Ontrent de gronden, op welke het den Ondersaten geoorloft, of noodsakelik mach sijn haar Religie, Leven, en Vrijheden te beschermen. Na de Copye Van Schotland, by J. WARNER, Anno 1688. kl. 4°. 16 blz.

3017. FRIS, P. De Geregtigheyt Vol Moedt Over het vertreck van den Nederlandschen Mars, Uytgesproken op den ... 11 November 1688. Door d'Gerechtigheyt *enz.* 's Gravenh., PIETER HAGEN, 1689. kl. 4°. 43 blz.

Het cijfer 11 is met de pen bijgeschreven. — De naam des schrijvers en het adres is op een afzonderlijk strookje papier gedrukt en aldus opgeplakt, terwijl er oorspronkelijk stond: *Dit is het tweede deel of 't vervolg van de Hoop vol Vrees. Gedrukt in 't jaar onzes Heeren* 1689.

3018. Vertoog, Inhoudende Dat d'expeditie van ... den ... Prince van Oranje in Engelant, geensints op een Oorlog van Religie tegen de Rooms-Cahtolycken (*sic*) is aengesien ... Amst., AERT DIRCKSZ., OOSSAEN, op den Dam, in 't gekroonde schrijfboek, Anno 1689. kl. 4°. 14 blz.

3019. Korte Justificatie Van de Overkomst des Princen van Orangie in Engeland, En van de opstand des Koningrijks in de Wapenen. Mitsgaders: Een Zeedig Onderzoek wat met de Wijsheid en Billijkheid der aanstaande Conventie, in het disponeeren van de Kroon sou konnen bestaan. Uyt het Engelsch vartaalt (*sic*). Amst., Wed^e. van S. SWART ... 1689. kl. 4°. 39 blz.

3020. Korte Justificatie *enz.* (*als het voorg.*) ... Uyt het Engelsch vertaalt. Amst., Wed^e. van S. SWART ... 1689. kl. 4°. 39 blz.

1689 *).

3021. Amsterdamse Mercurius, Behelsende de voornaamste zaa-

---

*) De rangschikking is als volgt:

1°. Geschriften, welke de algemeene toestanden en gebeurtenissen behandelen.

ken in Europa, Voorgevallen in January—July 1689. Amst., JOHANNES LANDTSMEER, op den Dam, bezyden 't Stadthuys, 1689. 7 stukken. 4°.

Aan het 7de stuk (Julij) ontbreekt de titel. — Het 1ste stuk telt 89 blz.; het 2de, 46; het 3de, 47: het 4de, 5de, 6de en 7de, ieder 48 blz., zonder doorloopende paginering.

3022. Consideratien Over de voorvallende Staat-zaken, in Europa, Voor de Maanden January, Maart—Augustus 1689. Amst., J. LANDSMEER ... 1689. 7 stukken. 4°.

De nommers voor Julij en Augustus hebben geen titelblad. — Het Januarij-nommer heeft 30 bladz.; dat voor Februarij en Maart, 36; April, 38; Mei, 35 (de laatste blz. is verkeerd genommerd: 31); Junij, 38; Julij, 32; Aug., 48; alle afzonderlijk gepagineerd.

3023. Amsterdamse Donderdaegse Courant. Amst., CASPARUS COMMELIN, in de Harte-straat, daar 't Vergulde Block in de gevel staat en worden verkogt op den Dam by A. D. OOSSAEN. Den 3 Maert 1689. fol. 2 blz.

3024. Amsterdamse Saturdaegse Courant. Amst. *enz.* Den 23 April 1689. fol. 2 blz.

3025. Amsterdamse Donderdaegse Courant. Amst. *enz.* Den 9 Juny 1689. fol. 2 blz.

3026. Amsterdamse Saturdaegse Courant. Amst. *enz.* Den 3den September 1689. fol. 2 blz.

3027. De Engelsche Marsch; Versien met allerlei soorten van nieuwe Onvergelijkelijke Verrekykers En Brillen: Vertonende den tegenwoordigen Staat van alle Koningrijken en Landen van Europa. Met een korte verbeeldinge van de Afkomste, het Leven en de Daden van Pater PETERS; en een Dispuit tusschen hem en een Engelsch Protestant. Amst., CORNELIS MAARTENSE, in de Torensteeg, 1689. kl. 4°. (II) en 39 blz.

3028. Tweede Deel Van de Engelsche Marsch *enz.* Vertonende *enz.* en een Cathalogus van eenige koddige Boekken, die hij voor den Prins van Wallis heeft gekogt. Amst. *enz.* (*als het voorg.*). 1689, kl. 4°. 32 blz.

3029. Dixième Lettre De la II. année sur les matières du temps

2°. Geschriften en stukken van, over of tegen Frankrijk, welke geen regtstreeksch verband met ons land hebben.

3°. Zoodanige geschriften en stukken, betreffende Engeland.

4°. Stukken enz. betreffende Nederland.

(*d.* 1 *Juin* 1689). (*Achteraan:*) Amst., chez la Veuve de PIERRE SAVOURET dans le Calverstraet. kl. 4°.

Deze brief vormt de blz. 153—168 van den geheelen jaargang.

3030. PATRIDGE, J. Mene Mene Tekel Upharsin Zijnde een Extract van het tweede deel van Mene, Tekel. Handelende van 't laatste deel des Jaars 1689. En zediglijk toonende hoedaanig waarschijnelijk de Affaires van Europa in 't generaal, en de staat van Engeland, Holland, Schotland en Vrankrijk in 't byzonder zouden moogen zijn; beneffens iets wegens Ierland, en des Franschen Konings magt aldaar. Met een naschrift wegens des gewezenen Konings niet sterven in October laatstleden ... In 't Engelsch gedrukt; met permissie ... en daar uyt vertaald. Amst., JAKES CLAAS, in de Langestraat. kl. 4°. 8 blz.

3031. Ordonnance du Roi. Portant que les Sujets de Sa Majesté qui sort sortis du Royaume à l'occasion de la révocation de l'Edit de Nantes, lesquels iront servir dans les troupes du Roi de Danemark, ou se retvieront à Hambourg, jouïront de la moitié des revenus des biens qu'ils ont dans les Etats de Sa Majesté du 12 Mars 1689. 4°. plano.

3032. Brief, Van den Grave van Flodorp, Aen de Magistraet van Luyk, Mitsgaders een Antwoort van den gemelten Magistraet aen Hem, en een weer-Antwoort van Hem aen de gemelde Magistraet (*in d.* 23, 24 *en* 25 *Maart* 1689). 's Gravenh., M. UYTWERF, in de Halstraet, 1689. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

De custode op blz. 8 is *de*.

3033. Brief *enz.* (*als het voorg.*). kl. 4°. Met het titelbl. 2 ongen. blz.

Andere druk en ander vignet op den titel. De custode van blz. 3 is *muni—*.

3034. Ordonnantie van den Koning. Inhoudende de Declaratie van oorlog ... tegen den Koning van Spagnien, en intrekkende alle Paspoorten, Sauvegardes en Vrygeleibrieven, *enz.* Gegeven te Versailles den 15 April 1689. Uit het Fransch, na de gedrukte Copy te Parijs, volgens expres bevel van zijn Majesteit. kl. 4°. Met het titelbl. 4 ongen. blz.

3035. Reflexions Sur la Declaration de Guerre de la France contre l'Espagne (*volgt de Holl. titel*: Aanmerkingen *enz.*). (*Fransch en Holl.*) kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

3036. Declaratie van Oorlog (*aan Frankrijk*), Gedaan door Don FRANCISCO ANTONIO D'AGOURTO, Marquis de Gastanaga, Ridder van d'Order van Alcantara, Lieutenant-Gouverneur en Capitein Generael der Nederlanden, &c. (*gedagt. Brussel* 3 *Mei* 1869). Gedrukt na de origineele Copy, Met Privilegie, 1689. kl. 4°. 4 blz.

3037. De Christelyke Waerheyt, Getoont ter audientie van den Alder-Christelycksten Koning tot Versailles den 15 July 1689. Amst., ALBERT VAN WEZEL, 1689. kl. 4°. 48 blz.

3038. Bericht der Gruweldaden Die door ... het Garnisoen van de Keur-Paltse Hoffstadt Heydelbergh in dezelve, en de daer onder hoorende Vlecken en Dorpen, onder het commando van den Brigadier den Grave van Melac, zedert den 28 January tot den 3 Februarij 1689 is bedreven. Uyt het Hoogduyts vertaelt, en tot Amsterdam gedruckt. kl. 4°. 8 blz.

3039. Conclusie Van de Ryks-Vergaderinge tegens de Kroon van Vranckryck, In dato den 12 February 1689. Nieuwe Stijl. 's Gravenh., J. SCHELTUS, 1689. fol. plano.

3040. Copye Van de Rijcks-Resolutie, In dato den 14 Febr. 1689. Beneffens het allergenadigste Approbatie-Decreet van den Keyser, in dato den 4 Maert daer aan volgende. *Zond. titelbl.* kl. 4°. 7 blz.

3041. Missive Van de hoogloffelycke Rijcks-Vergaderinge van Regensburgh, Gezonden aen de dertien Steden en toebehoorige plaotsen van het Eetgenootschap. Den 18 Maert 1689. Uyt het Hooghduyts vertaelt. Amst. P. ROTTERDAM ... 1689. kl. 4°. 7 blz.

3042. Declaratie van Oorlogh, Of Edict Van Sijne Keurvorstelijke Doorluchtigheyt Van Brandenburg, Aangaande den Tegenwoordigen Oorlogh tegens Vrankrijk (*in d. Keulen* $\frac{3}{13}$ *April* 1689) ... Na de Hoogduytse copie, gedrukt tot Berlijn. Amst., P. ROTTERDAM ... 1689. kl. 4°. 8 blz.

3043. Les veritables Interets des Princes de l'Europe, Dans les affaires presentes, ou Reflexion sur un Ecrit venu de France, sous le titre »Lettre de Monsieur à Monsieur sur les affaires du temps." Cologne, Pierre Marteau, 1689. kl. 4°. 32 blz.
De 8 laatste blz. zijn ongenommerd.

3044. De Ware Belangen der Vorsten van Europa, In de tegenwoordige toestant van Saken. Of Aenmerkingen op een Geschrift uyt Vrankryk, Onder de naem van »Brief

van Monsr. ... aen Monsr. over de zaken van dezen tijt. Amst., A. D. OOSSAEN ... 1689. kl. 4°. 40 blz.

Vertaling van het voorgaande.

3045. Vrankryk Als een tweede Neroo, Vergeleken door Sijn Trouweloosheyt en altijdt Barbarische Vreedheden Aan de Christenen bewesen. Amst., op de Blauwe Burgwall by PAULUS PARÉ, 1689. kl. 4°. 26 blz.

3046. (LEVASSOR, M.) De Suchtingen Van het slaefachtigh Vrankryk, wenschende naer deszelfs Vryheyt. 's Gravenhage, B. BEEK, op de Cingel, 1689. Dl. I—V. kl. 4°. 92 blz.

Ieder deel vormt eene *memorie*, waarvan elke, behalve de 4de, een bijzonder titelbl. heeft, met opgave van het hoeveelste deel. — De paginering loopt door. — Dit geschrift wordt door sommigen aan JURIEU toegeschreven.

3047. De Franse Quacksalver, Of de Boere Klap Beurs, Versien met veelderley Koopluyden, of Liefhebbers van alle nieuwe Tydingen (*rijm*). ... Groningen, TJERK VELSEN, op den Brinck, 1689. kl. 4°. 38 blz.

3048. Den Fransen Luypaert sijn bedrogh by al de wereldt ten toon gestelt. Delft, H. DE JONGE, op de Groote Mart, 1689. kl. 4°. 36 blz.

3049. Den Fransen Luypaert, *enz.* (*als het voorg.*). Amst. H. DE JONGE, op de Nieuwe Mart, 1689. kl. 4°. 36 blz.

3050. Aenmerkingen Aengaende de Koningen van Vrankryk Die in vyf hondert Jaren geregeert hebben. Haerlem, JACOB JANSZ. VEEN, op de Marckt, 1689. kl. 4°. Blz. 1—4 (ongenommerd).

3051. De Nog-levende Antiochus, Of den Fransse Conscientie Plager LODEWIJK de XIV ... In Vrystad, In het ware Wonderjaar, 1689. kl. 4°. 31 blz.

3052. Anatomia, Of Duytslands Ontledinge van den Tegenwoordigen Francen Oorlogh. Volgens het Origineel uyt het Hoogduyts vertaelt, en gedruckt t' Amst., by PIETER VAN VREDEN, achter het Stadhuys, 1683. kl. 4°. 19 blz.

3053. De onregtvaerdige Proceduren van LOUIS de XIV ... sedert eenige Jaren herwaerts gepleeght. Naaukeurigh ondersocht en door de Belijdenis van veele ... grondigh bewesen. Beschreven door S. J. D^r. in de Rechtsgeleertheyt. Eerste Deel. Harlingen, ELCKE SJOURSMA, by 't Stadhuys, 1689. kl. 4°. 16 blz.

3054. Den oprechten Brabander, verdedigende De wettige Wa-

penen by den Keyser ende alle de Geallieerden tegens d'onwettige Usurpatien van Vranckryck opgenomen, en Vranckrijks calumnien, tegen syn jegenwoordige Konincklyke Majesteyt van Groot Brittannien ... wederleggende. 's Gravenh., BARENT BEEK. 1689. kl. 4°. 28 blz.

3055. (LUDOLF, J.?) Artificia Gallorum detecta Quibus Catholicos & Protestantes inter se committere nituntur, quò, divisione eorum factâ, soli tandem imperent; atque totius Europae arbitros atque magistros semet constituant: scriptum oppositum literis, nomine cujusdam nobilis Leodicensis editis, atque mense Martio Anni 1689. Ratisbonae carnificis manu combustis. Autore Sincero Catholico. Zond. pl. of j. kl. 4°. 20 blz.

3056. De Engelsche Julianus, of Den afvalligen Koning van Groot Brittanje JACOBUS II. Waar in klaer werd aangeweesen; wanneer de ware Religie heeft verlaaten; die van het Pausdom aangenomen; en wat tot verdelging van de eerste in 't werk gestelt heeft. Gedrukt by Lieve van Waarmont, in 't Engelse Wonder-jaar, 1689. kl. 4°. 32 blz.

3057. De Engelsche Memorie. De 99ste Editie, met veele vermeerderingen, maar weynige verbeteringen. Uyt het Engelsch getranslateert, volgens de Copye, gedrukt te Muscovia, by Passive Gehoorsaamheyd, en Non-resistentie: zynde te koop by Lycurgus Theocratus, daar de Koninklyke Majesteyt uythangt, tusschen Vryheyt en Slaverny, in Laodicea. Gedruckt in 't Jaar 1689. kl. 4°. 31 blz.

3058. Associatie of Verbondt van duysenden geteeckent. Nevens een Placcaet Van... den... Prince van Orangien &c. (*Gedagt. Henly* $\frac{1}{2}\frac{1}{2}$ *Dec.* 1688). En de Verrader der Kercke van Engelandt, Ofte De Redenen van den Bisschop van Chester, om des Konings Declaratie te lesen. Anno 1689. kl. 4°. 8 blz.

3059. Translaet uyt het Engelsch. De Lords ende Gemeentens Redenen en de Justificatien wegens het Af-setten Van JACOBUS de II. Van de Imperiale Kroon Van Engeland, Zynde een volle satisfactie aen alle Princen van Europa, en een antwoord op alle Domestique en Uytheemsche objectien. Na de Copie. Gedruckt tot Londen voor THOMAS TILLIAR, Anno 1689. kl. 4°. 7 blz.

3060. De Reden Justificatoir van de Lords en Commons, waar-

om sy priveren en deposeren JACOBUS Van de Koninklyke Throne van Engeland, *enz. Zond. titelbl.* (*Achteraan:*) Uyt het Engelsch vertaelt, 1689. kl. 4°. 4 ongen. blz.

Hetzelfde stuk als het voorgaande, doch andere vertaling.

3061. Een Onderzoek Ontrent de tegenwoordige Staat der Affairen; En in 't bysonder, Of wy in desen toestand Gehoorsaamheyd aan den Koning schuldig zyn, en of wy gehouden zyn om met hem te handelen, en hem weer in te roepen of niet. Uytgegeeven door Authoriteyt. Gedrukt na de Copye van London, t'Amst., Wed^{e}. van S. SWART... 1689. kl. 4°. 14 blz.

3062. Een Naukeurigh Ondersoeck Nopende De tegenwoordige gesteltheyt van saken, En insonderheyt Of we in dezes tyts omstandigheden eenige getrouwigheyt aen den Koning verschuldigt zyn? *enz.* Door hooge Macht gemeen gemaeckt, en gedruckt na de Copye van Londen. Anno 1689. kl. 4°. 14 blz.

Hetzelfde geschrift als het voorgaande, doch andere vertaling.

3063. Eene Ondersoekinge Omtrent de tegenwoordige Saeken van Staet Ende in 't bysonder Of wy schuldig sijn getrouwigheidt aen den Koning (JACOBUS) in dese omstandigheden? *enz.* Leeuwarden, HERO NAUTA, in de Peperstraat in de Gekroonde Waarheid, 1689. kl. 4°. 16 blz.

Nog andere vertaling.

3064. Vlugge Post-Tyding Anno 1689. Nieuwe Post-Tyding uyt London (*in d.* 28 *Dec.* 1688 *en* 2 *Jan.* 1689). Amst. Wed^{e}. van S. SWART ... 1689. fol. plano.

3065. Advysen uyt Engelant, Van den 28 en 31 December 1688. mitsgaders van den 4 en 7 January 1882. Amst., A. D. OOSSAEN ... fol. plano.

3066. Declaratie Van... den ... Prince van Orangie, omme te beter de publique Revenuen te collecteren (*in d. St. James* $\frac{3}{13}$ *Januarij* 1682). — Declaratie *van denzelfden*, authoriserende de Scheepenen, Vredo-Rechters *enz.* hare functien als voor desen waar te nemen (*in d.* 31 *December* 1688). — Ordonnantie *van denzelfden, houdende bevel tot verwijdering van de militairen uit de plaatsen tot na den afloop der verkiezingen voor het Parlement, in. d.* $\frac{5}{15}$ *Januarij* 1669. *Zond. titelbl.* kl. 4°. 4 blz.

3067. Copy van Brieven, Geschreven uyt Londen den 28 De-

cember 1688. en 7 Ianuary 1689. Zond. plaats, jaar of naam van drukker. kl. fol. plano.

Dit geschrift bevat den inhoud van een adres van het Parlement aan WILLEM III, in d. 6 Jan. 1689, benevens diens antwoord daarop.

3068. Extracten uyt Engelse, Schotse, en Yerse brieven, Van verscheyde datums. Amst., A. D. OOSSAAN ... 1689. fol. plano.

3069. Syn Majesteyt (JACOBUS II) Reedenen, Waaromme deselve vertrocken is van Rochester, Geschreven met sijn eygen handt, en geordonneert om gepubliceerd te worden (*gedagt. Rochester* 2 *Jan. N. St.*). Na de Copye gedruckt tot Londen. fol. plano.

3070. Reflectien Of Aenmerkingen Op seker Geschrift. Geintituleert: »Redenen waaromme syn Majesteit is vertrokken van Rochester. Gepubliceert door Authoriteit, Na de Copy van London gedrukt, voor J. STARKEY en R. CHISWELL, 1689." Amst., Wed^e^. van S. SWART, 1689. kl. 4°. 8 blz.

3071. Extraordinaire Post-Tydingen uyt Londen, den 5 en 8 January 1689. Amst. Wed^e^. van S. SWART ... 1689. fol. plano.

3072. Nieuwe en nader Advysen uyt Engelandt, Schotlandt, en Yerlandt, Van den 6 en 11 January 1689. *Zond. titelbl.* kl. 4°. 4 ongen. bladz.

3073. Extract uyt de Engelse Brieven. Dublin in Yerlandt den 14 January 1689. Zond. plaats, jaar of naam van drukker. fol. plano.

3074. Particulierder en omstandiger Brieven uyt Engelandt (*in d.* 14, 18 *en* 21 *Jan.* 1689). Amst. PIETER VERTANGE, in de Stil-Steeg. fol. plano.

3075. Extract uyt de Brieven van Engelandt: Van den 14, 18 en 21 Januarij 1689. Amst. A. D. OOSSAEN ... gr. 4°. plano.

3076. Brief Aan een Persoon van qualiteit, die vermoed wordt Een Lid van 't naastkomende Parlement te zullen zyn. *Zond. titelbl.* kl. 4°. 8 blz.

3077. Lyste van alle de Namen en toenamen van de Geestelijke ende Wereltlijke Ridders, Borgers ende Stedelingen, Vryburgeren, ende de Baronnen van de vyf Zee-havens: Die by een sijn Vergadert in de Groote Beroepinge ende t'samenkomste van Engelant. Sullende aenvang nemen den 22 January $\frac{1688}{1689}$. Na de copye van London, in 's Gravenh., HARMANUS GROENHOUT, op de Capels-brugge, 1689. 4°. 23 blz.

3078. Declaratie of Placcaet van ... den ... Prince van Orangie, aengaende het ontseggen der Plaetsen Londen en West-

munster, en 10 mylen in 't ronde, aen de Papisten (*in d.* 24 *Jan.* 1689). kl. folio plano.

Behalve dit plakkaat bevat dit stuk er een van denzelfden „omme de Militie beter te logeeren," in d. 18 Jan. 1689.

3079. Een brief Van den Graave VAN SUNDERLAND, Aan een Vrind (*in d.* 29 *Januarij* 1689). Uyt het Engels vertaald. Amst., Wed^e^. van S. SWART... 1689. kl. 4°. 8 blz.

3080. Missive Van den Grave VAN SUNDERLANDT Aen een seker Vrient. *Zond. titelbl.* kl. 4°. 7 blz.

Hetzelfde stuk als het voorgaande, doch andere vertaling.

3081. Verscheyde Vragen, Betreffende de Tegenwoordige Proceduuren in 't Parlement; En bysonderlijck ten consideratie van de Bisschoppen voorgesteld. *Zond. titelbl.* (*Achteraan:*) Uyt het Engelsch vertaelt. kl. 4°. 4 ongen. blz.

3082. Vlugge post-tyding Anno 1689. Een brief van ... den Prince van Orangie; Aan de Geestelijke en Wereltlijke Lords, vergaderd tot Westmunster in dese tegenwoordige Conventie, den 1sten February 1689 (*benevens* Addres Van de ... Lords en Leeden der gemeente ... aan ... den Prince van Orangie [*in d.* 1 *Febr.* 1689]. Met sijn Hoogheids antwoord [*in d.* 2 *Febr.*] *enz.*) *Zond. titelbl.* (*Achteraan:*) Amst., Wed^e^. van S. SWART. kl. 4°. 4 blz.

3083. Een net Extract uyt voorname Engelse Brieven Van den 1sten en 4 February 1689. Geschreven uyt Londen; Nevens De (*in het voorg. nommer vermelde*) Missive ... *en* Addres (*Achteraan:*) Na de copy tot Rotterdam, by P. VAN RIJN en J. GIJSEN. fol. 4 ongen. blz.

3084. Copia van Brieven Van een voornaam Heer uyt Engelant, van den 8 en 11 February (1689). Na de Copy van Rott., J. GYSEN en A. VAN RYN. Groot 4°. plano.

3085. TILLOTSON, J. Predicatie Gedaan in de Kapel van Lincolns-Inn, tot London, op den 10 February. 1689. Zijnde de Dag ... aangesteld ... om ... God opentlijk te danken ... dat hy ... den Prince van Orange, Tot een ... Instrument van de groote Verlossinge van dit Koningrijk ... heeft gemaakt ... Uit het Engelsch vertaald. Amst., Wed^o^. van S. SWART ... 1689. kl. 4°. 23 blz.

3086. BURNET, G. Predikatie ... voor 't Lager-Huys van de Conventie, den 10. February, 1689. Zynde de Dank-dag, Voor de Verlossinge van het Koninkryk *enz.* In 't Engelsch tot London gedrukt, door bevel van 't Parlement en daar uyt

vertaalt. Amst., Wed^e. van S. SWART... 1689. kl. 4°. (II), 19 en (III) blz.

3087. Kort Verhael Van al het gepasseerde in de tegenwoordige Conventie, Soo in het Hooger- als Lagerhuys, zedert den 12 tot den 22 February 1689. Noch zyn hier by gevoeght eenige authentycke debatten en gravaminaes; alsmede Eenige Gebeden, die men tegenwoordigh in de Engelse Kerck gebruyckt. Uyt het Engels vertaelt en na de originele Copy gedruckt tot Rott., by J. GYSEN en Compagnie, 1689. kl. 4°. 19 blz.

3088. Op het Vertrek Van haar Koninklyke Hoogheid, Mevrouwe de Prinsesse van Oranje naar Engeland (*rijm*). Zond. pl., jaar of naam v. drukker. langwerpig 4°. Met het titelbl. 7 ongen. blz.

3089. Missive uyt Londen In dato den 18 February 1689. Gr. 4°. plano.

3090. Voots Ofte Stemmen van 't Hoogerhuys. Londen den 19 February. 168$\frac{8}{9}$. *en* Debatten Van 't Lagerhuys, op de bovenstaende Voots. Den 20 February 168$\frac{8}{9}$. Rott., B. BOS, op 't Westnieuweland. 1689. fol. plano.

3091. Laetste Brieven uyt Londen, In dato den 22 February 1689. Zond. pl., jaar of naam v. drukker. kl. fol. plano.

3092. Artykelen Behelsende waar op beyde de Huysen zijn Hoogheyt En de Princes Tot Koning en Koningin verklaard hebben. Rott., J. GIJSEN, 1689. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

3093. De maniere van de Verkondiging van Koning WILLIAM En de Koninginne MARIA, Tot Whitehall, Ende in... Londen, den $\frac{13}{23}$ February. 's Gravenh. N. WILDT, 1689. kl. 4°. (II) en 4 blz.

3094. Syn Majesteyts Seer minnelyke Aanspraek in 't Parlement (*benevens*) Proclamatie van den Koningh en Koningin (*in d. Withal* $\frac{14}{24}$ *Febr.* 1689). Na de Copie van London, gedruckt by JOHN STARKEY en AWNSHAM CHURHILL, 1689. kl. fol. plano.

3095. Zyn Majesteyts zeer Genadige Aanspraak Aan de Lords en Commons, Vergadert in 't Huys der Lords, tot Westmunster, den 28 February 1689. Amsterdam, Wed^e. van S. SWART... 1689. kl. fol. plano.

Dit stuk is hetzelfde als het eerste van 't voorg. nommer, in den aanhef eenigzins anders en andere vertaling.

3096. MONENII, A. Gratulatio ad Serenissimum et Potentissimum Principem GUILELMUM quum ob rem restitutam et cives servatos, maximo suo merito Angliae, Franciae, et Hiberniae rex coronaretur Daventer., ARNOLD CURTENIUS, 1689. kl. 4°. (IV) en 16 blz.

3097. RAMSAEUS, TH. Elogium faelicis fati Britanniae, Sub auspiciis... GULIELMI III Mag. Brit. Franc. & Hyber. Regis; exerte A Supremo Gentis Senatu. Londini, Impensis Authoris Anno 1689. kl. 4°. 20 blz.

3098. VOLLENHOVE, J. De Verlossinge van Groot Britanje door den Doorluchtigsten en Grootmagtigsten Vorst WILLEM III, 's Gravenh., GILLIS VAN LIMBURG, in de Papestraat, 1689 kl. 4°. 40 blz.

3099. Apologie Pour leurs Serenissimes Majestés Brittanniques, Contre un Infame Libelle Intitulé » Le vray portrait de GUILLAUME HENRI DE NASSAU, nouvel Absçalom, nouvel Hérode, nouveau Cromwel, nouveau Neron." La Haye, ABRAHAM TROYEL, à la Grand Sale de la Cour, 1689. kl. 4°. 25 blz.

3100. Apologie Voor hare Koninghlijcke Majesteyten van Groot Brittanje, Tegens een eer-rovend Lasterschrift, Genoemt » Het ware afbeeldtsel van WILHEM HENDRIK VAN NASSOU, Nieuwen Absolon, Herodes, Cromwel en Nero. Amsterd., A. D. OOSSAEN... 1689. kl. 4°. 64 blz.

3101. Missive Uyt London, Van den eersten Maart 1689. Rott., ISAAK NAERANUS en PAULUS BOEKENES, 1689. folio. plano.

3102. De laatste Post-tydinge uyt London (*in d.* 2 *Maart* 1689). Amst., LAURENS GUNTER, 1689. kl. fol. plano.

3103. Een Brief Van den Bisschop van Rochester Aen den... Graef van Dorset en Middelsex... Wegens zyne zittinge in de gewesene Kerckelycke Commissie (*in d.* 3 *Maart* 1689). Uyt het Engelsch vertaalt. Amst., A. D. OOSSAEN... 1689. kl. 4°. 8 blz.

3104. Pertinent Dagh-Relaes Wegens het gepasseerde in Engelant van den 5 Maert tot den 25 incluys. Nevens verscheyde Proclamatien en Addressen hier by gevoeght, &c. Rott., J. GYSEN en J. VAN REEN, in Comp. 1689. kl. 4°. 19 blz.

3105. Het Adres Van de Geestelijken en Wereltlijke lords en Gemeente vergadert in 't Parlament Aen den Koninks aldervoortreffelijkste Majesteyt, Gepresenteert... den $\frac{8}{18}$ Maert 1689. Met Sijn Majesteyts... Antwoord op hetselve.

Rott., J. NAERANUS en P. BOEKENES, 1869. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

De titel beslaat 17 regels.

3106. Het Adres *enz.* (*als het voorg.*). kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

Andere druk. De titel bevat 15 regels.

3107. Dagh-Register Van 'tgene in Engelant gepasseert is zedert den 29 Maert tot den 5 April 1689. Nevens eenige Addressen en Proclamatien. Rott., J. VAN GYSEN en J. VAN REEN, 1689. kl. 4°. 11 blz.

3108. Dagh-verhael Van 'tgeene in Engelandt Van den 8 tot den 12 April gepasseert is. Rott., J. VAN GYSEN en J. VAN REEN, 1689. kl. 4°. 10 blz.

3109. Dagh-Verhael Van het gepasseerde in Engelandt en in Schotlant, Met brieven van den 19 April van Londen aengekomen. Rott., J. VAN REEN en J. VAN GYSEN, 1689, kl. 4°. 7 blz.

3110. De Krooninge Van haare Majesteyten WILLEM de III. en MARIA... tot Westmunster, Op den 21 April, 1689. Amst., Wed^e^. van S. SWART... 1689. kl. 4°. 15 blz.

3111. Predicatie Gedaan op de Krooninge van WILLIAM de III. en MARIA de II... In de Abdy-kerk van Westmunster den 21 April 1689, door GILBERT, Lord Bisschop van Salisbury, Gedrukt in 't Engelsch door uytdrukkelyk bevel van hunne Majesteyten, En daar uyt vertaald. Amst., Wed^e^. van S. SWART... 1689. kl. 4°. 14 blz.

3112. (EVERWYN, W.) Neerlands Vreugde galm, Op de gelukkige verheffing Van Zijn Koninklyke Hoogheid WILLEM HENRIK, Prins van Oranje; tot Rijx Regent van Engeland, Schotland en Yrland (*rijm*). Amsterd., J. RIEUWERTSZ... 1689. kl. 4°. 7 blz.

3113. (———— —) Hollandsche Naklank Op d'Engelsche Eergalm, Van Zyn Koninklyke Majesteit WILLIAM: Wettelyk uitgeroepen tot Koning van Engeland, Vrankrijk, en Yrland (*rijm*). Amst., J. RIEUWERTSZ., in de Beurs-straet, in 't Martelaars-boek, 1689. kl. 4°. 15 blz.

3114. RABUS, P. Verlost Britanje, door de komst van hare altans regerende Majesteiten Koning WILHEM, En Koningin MARIA. In heldendicht geschetst... Rott., J. NAERANUS en P. BOEKENES, 1689. kl. 4°. (IV) en 70 blz.

Door den dichter opgedragen aan Burgemeesters van Rotterdam, in d. 27 April 1689.

3115. De Leere van passive gehoorsaemheyt en 't Goddelyck Recht gedisapprobeert. en Vyt de Schriftuere, de Wet en de Reden bewesen dat men aan dese tegenwoordige regeeringe gehoorsaamheyd schuldig is. Geschreven tot voldoeninge van allen die onvoldaan zyn over de tegenwoordige Regeeringe. Door een Leeck van de Kerck van Engelandt. Uyt het Engelsch vertaalt. Amst., A D. OOSSAEN... 1689. kl. 4°. 8 blz.

3116. Acte Om Koning WILLIAM en Koningin MARIA te erkennen, en alle geschillen wegens de Acten, gemaeckt in 't Parlement, dat op den 23 February 1689, te Westmunster vergadert was, voor te komen. Waar by gevoegd is het Protest en Tegenprotest daar op gevolgd. Zond. pl., jaar of naam v. drukker. kl. 4°. 7 blz.

3117. Dagh-verhael Van het gepasseerde in Engelandt en in Schotlant, Met brieven van den 26 April Van Londen aengekomen. Rott., J. VAN REEN en J. VAN GYSEN, 1689. kl. 4°. 11 blz.

De laatste blz. is abusivelijk genommerd 30.

3118. Dagh-Verhael Van het gepasseerde in Engelandt en in Schotlant, Met brieven van den 29 April van Londen aengekomen. Amst., P. ROTTERDAM, op de Vygendam, 1689. fol. plano.

3119. Nouvelles Van het gepasseerde in Engelandt en Schotlant. Mitsgaders het Addres van de Geestelyke en Wereltlycke Heeren gepresenteert aan syn Majesteyt, en sijn Majesteyts antwoort aan de selve. 's Gravenh., JOHANNES AALBERS, 1689. kl. 4°. 12 blz.

3120. Nouvelles *enz.* (*als het voorg.*). Haerlem, J. VAN BEECK, 1689. kl. 4°. 12 blz.

3121. Een Verhaal Van de Proceduuren der Vergadering van de Staaten van Schotland. Beneffens Twee Brieven Van den Koning WILLIAM (*gedagt. Hampton* 7 *Maart* 1689), en den geweezen Koning JACOBUS (*gedagt.: aan boord van de St. Michiel, den* $\frac{1}{11}$ *Maart* 1689) aan de gemelde Staaten. Uyt het Engelsch vertaald... Amst., Wed^{e}. van S. SWART... 1689. kl. 4°. 8 blz.

3122. Aanspraak, Gedaan door een van de Leden der Conventie van de Staaten in Schotland. *Zond. titelbl.* (*Achteraan:*) Uyt het Engelsch vertaald. t'Amst., A. D. OOSSAAN... 1689. kl. 4°. 7 blz.

3123. Een Instrument der Regeering Tot vast-stelling van de Kroon en Koninklyke waardigheid des Koninkryks van Schotland op WILLIAM III. en MARIA II... Na de origineele Copy, 1689. kl. 4°. 8 blz.

3124. MULOCK, G. Geestelijke, en Wereldlijke Meditatien Over saaken onlangs voorgevallen, met overweginge der fataliteyten, reflecterende op den persoon van... den... Prince van Orange &c. Met speculatien over de conduictes der twee gejesuiteerde, en bedectelijk geconfoedereerde Koningen van Engeland, en Vrankrijk &c... Leiden, DANIËL VAN GAASBEEK, 1689. kl. 4°. (VIII), 43 en (III) blz.

Door den schrijver opgedragen aan N. WITSEN, Oud-Burgemeester van Amsterdam, in d. 5 Mei 1689.

3125. Een Pastorale Brief Geschreven door... GILBERT Lord Bisschop van Sarum, Aan de geestelijkheyd van zijn bisdom wegens de Eeden van Allegiance en Supremacy... aan Koning WILLIAM en Koninginne MARIA (*in d.* 15 *Mei* 1689). Uyt het Engelsch vertaald. Amst., Wed^e. van S. SWART... 1689. kl. 4°. 16 blz.

3126. Historisch verhaal Van het gepasseerde in Engelant, Schotlant en Yerlant. Sedert den 28 Mey tot den 17 Juny 1689. Als mede Verscheyde Proclamatien van sijn Maj. en eenige Actens van de Conventie van Schotlant. Nevens Een Pertinent Dagh-Iournael van 't gepasseerde in de belegering van Londonderry is voorgevallen... Rotterdam, J. VAN RYN en J. VAN GYSEN, 1689. kl. 4°. 84 blz.

3127. Een Korte Beschryving Van Ierlandt. (*Holl. en Engelsch.*) Zond. pl., jaar of naam v. drukker. kl. fol. plano.

3128. Een Antwoord op de Declaratie Van den Gewesen Koning JACOBUS... gegeven op 't Kasteel te Dublin den $\frac{8}{18}$ May 1689. En geordineert door 't Parlement om door den Beul verbrand te worden. In 't Engelsch tot London gedrukt by DORMAN NEWMAN, 1689. en daar uyt vertaald. Amst., PIETER PIJL, 1689. 4°. 27 blz.

3129. (WALKER, G.) Een Waarachtig Verhaal van den tegenwoordigen Toestand van Ierland, Betreffende de Nieuwe Vaststelling der Regeering, geschied door den geweesen Koning JACOBUS... Als ook wat sommen Geld, Wapenen en Officieren aldaar uyt Vrankrijk gearriveerd zijn. Beneffens de staat van Derry en Enniskilling en verscheyde andere Affaires dat Koninkryk betreffende; Mitsgaders de Proceduuren

van 't Parlement aldaar. In 't Engelsch geschreven door Een Persoon die zeer kommerlyk uyt Dublin is gekomen op den 18 Juny 1689, en daar uyt vertaald. Amst., A. D. OOSSAAN, op den Dam, op de hoek van de Beurssteeg, 1689. kl. 4°.

3130. Voornaame Tydinge Uyt Ierland. Zijnde Motiven van Aanmoedigiinge van de Officieren en Soldaaten die in de tegenwoordige Oorlog van Ierland zullen dienen. Amsterdam, A. D. OOSSAAN... 1689. kl. 4°. 11 blz.

3131. Een Apologie Voor de Protestanten van Ierland; Bestaande in een kort verhaal van de Revolutien in dat Koninkrijk, mitsgaders de tegenwoordige staat desselfs... Uyt het Engelsch vertaald. Amsterdam, A. D. OOSSAAN... 1689. kl. 4°. 23 blz.

3132. Een Verhaal Van een Gevecht, Voorgevallen tusschen de Franschen en Yeren, Op 't weygeren van de Fransche tot Gouverneurs aan te neemen van Cork en Waterford in Ierland. Overgeschreven In een Brief van een Officier in Ierland aan sijn Vriend tot London. Na de Copye van London. kl. 4°. 4 blz.

3133. Pertinent Verhael Van 't gene gepasseert is in 't Ontsetten en Verlaten van Londonderry; Met de Brieven van de 23 Augusti uyt Londen. *Zond. titelbl.* (*Achteraan:*) Gedruckt naar de Copy van Londen. kl. 4°. 7 ongen. blz.

3134. WALKER, G. A true Account of the Siege of London-Derry... London, ROBERT CLAVEL and RALPH SIMPSON, in St. Paul's Church-Yard. 1689 *enz.* 4°. 60 blz.

Vóór den titel staat de approbatie. — Dit geschrift is door den schrijver opgedragen aan den Koning en Koningin. — Op den titel staat nog vermeld een gegraveerd, door den kapitein MACULLACH geteekend plan van Londonderry en het fort Culmore, doch dit is niet bij dit exemplaar; het komt wel voor bij het volgende nommer, de Holl. vertaling.

3135. ——— — Waarachtig en Pertinent Dag-Verhaal Van de Belegering Van London-Derry... Uyt het Engelsch... vertaald. Amst., Wed^{e}. van S. SWART... 1689. kl. 4°. 63 blz. Met plan.

3136. Verhael van 't gepasseerde in het Parlement van Engelant, Londen den 1sten Augusti 1689. *Zond. titelbl.* kl. 4°. 4 ongen. blz.

3137. Pertinent verhaal van 't gepasseerde in 't Parlement van Engelant, In twee Brieven van den 12 en 16 Augusti uyt

Londen. Nevens Een omstandig Verhaal van 't gevecht tusschen den Majoor Generaal MACKAY en de rebellen in Schotlandt. Als mede een net verhaal van 't secoureren van Londonderry door den Majoor Generaal KIRCKE. *Zond. titelbl.* kl. 4°. 8 blz.

3138. Pertinent Verhaal van 't gepasseerde in 't Parlement van Engelant, Met de Brieven van den 19 Augusti uyt Londen. Als mede Een net Verhaal van de Victorie, die den Majoor Generaal MACKAY tegen de Rebellen in Schotlandt bevochten heeft. *Zond. titelbl.* kl. 4°. 3 blz.

3139. BURNET, G. Predikatie, Gedaan voor De Leden van 't Hoogerhuys in de Abdy van Westmunster op den 15 November, 1689. Synde de Verjaardag van het Buspoeder Verraad, En de Landing van Zyn Majesteyt in Engeland... Amst., Wede. van S. SWART... 1689. kl. 4°. 15 blz.

3140. Vreemde processie, Gehouden te Londen, op den 28 December... 1689. Over de verbreekers der Wetten en Vryheden Van het Engelsche Volk. Amst., JAN PIETERSZ. VEEN. kl. fol. plano.

3141. A.B.C.Boek, Voor JACOBUS II, Waar tuyt hy kan leeren... hoe ontrouwelijk door hem alle onheylen en Oorlogen tegen Hollant sijn gebrouwen, door het aenraden en gehoor geven vande Paters Jesuyten. Gedrukt tot Molevelt, by Pater PETERS, inde gekroonde Molenaers soon, aldernaest den Paepsche Luypert, 1689. kl. 4°. 32 blz.

3142. WILHEM de Derde...En LOUYS de Veertiende... Biegtende haar hert regt uit voor het orakel. Amst, DIRK SCHUT, op den nieuwen Dijk, 1689. kl. 4°. 24 blz.

3143. Koning WILLIAM of Koning LOUIS. Zijnde een aanwijsinge van de onvermydelijke noodsakelijkheyd deezer Natien, om sig gantschelijk aan een van die beyde Koningen te submitteren, zulks dat het verschil niet is tusschen K. WILLIAM en K. JACOBUS, Maar tusschen K. William en K. Louis Wegens 't Gouvernement deeser Natien. Geschreeven uyt Cheshire door een Edelman, die onlangs van Ierland gearriveerd is. Uyt het Engelsch overgeset. *Zond. titelbl.* kl. 4°. 8 blz.

3144. Advysen uyt Engelant. *Zond. titelbl., doch achter elke vier bladzijden staat:* 's Gravenh., J. SCHELTUS, 1689. fol. 12 blz.

Deze advysen bevatten brieven aan de Staten Generaal van: 1°. den Prins van Oranje, in d. 28 en 31 December 1688, twee in d. 4,

en één in d. 7 Januarij 1689, de laatste met Bijlage; 2°. van den Ambassadeur A. VAN CITTERS, in d. 29 en 31 Dec. 1688 en 4 en 7 January 1689. —

3145. Advysen uyt Engelandt (*Van den Ambassadeur* VAN CITTERS *aan de Staten Generaal*), Geschreven den 14, 18 en 21 January, 1689. 's Gravenh., J. SCHELTUS, 1689. Met Privilegie. 3 bladen folio plano.

Dit adres staat onder ieder blad.

3146. Declaratie Van wegen... den Heere Prince van Orangie, In dato den 26 January 1689. Wegens de Matrosen en Scheepsvolck. Zond. pl., jaar of naam v. drukker. kl. fol. plano.

3147. Missive uyt Engeland (*van* A. VAN CITTERS *aan de Staten-Generaal*), In dato den 22. February, 1689. 's Gravenh., J. SCHELTUS, 1689. fol. plano.

3148. Missive van sijn Koninglijcke Majesteyt van Engelandt (*aan de Staten Generaal*), Geschreven den 23 February, 1689, 's Gravenh., J. SCHELTUS, 1689. fol. plano.

Behalve deze *Missive* komen hierin nog voor twee Missiven van de Gedeputeerden van dezen Staat in Engeland aan de Staten Generaal, in d. 22 en 23 Februarij 1689, benevens eene lijst van de regimenten, bestemd om naar Holland terug te keeren.

3149. Missive van Syn Koninghlycke Majesteyt van Engelant (*aan de Staten Generaal*) Geschreven den 23 February 1689. Zond. pl., jaar of naam van drukker. fol. plano.

De inhoud is dezelfde als die van het voorg. nommer, doch in dezen druk vermeerderd met een berigt uit 's Gravenhage, dd. 2 Maart, betreffende de overkomst van WILLEM II naar ons land enz.

3150. Missive uyt Engelandt (*aan de Staten Generaal van* A. VAN CITTERS), In datis den 25. February en 1 Maert, 1689 (*benevens eene van de* Gedeputeerden in Engelandt, *in d.* 1 *Maart*). 's Gravenh., J. SCHELTUS, 1689. Met Privilegie. fol. plano.

3151. Declaratie van Oorlogh, mitsgaders Placaet vande... Staten Generael... houdende verbodt tegens de Ingesetenen... en raeckende de Navigatie en Commercie van Neutralen op de Havenen van Vranckrijck. Als Mede De Waren van Contrabande in asseurantien van Schepen en Goederen de Subjecten van den Coninck van Vranckrijck toebehoorende (*in d.* 9 *Maart* 1689). 's Gravenh., J. SCHELTUS, 1689. Met Privilegie. 4°. 18 blz.

3152. Advysen uyt Engelandt (*van* A. VAN CITTERS *aan de Sta-*

ten-Generaal), In dato den 11. en 15 Maert, 1689. 's Grav., J. SCHELTUS, 1689. Met Privilegie. fol. plano.

3153. Missive Geschreven uyt Ordingen Aen de Heer CAREL ROOSENBOOM, Agent van haer Hoogh-Mogende In dato den 14 Maert 1689. 's Gravenh., J. SCHELTUS, 1689. fol. plano.

3154. Missive ... Aan de Heer CAREL ROOSENBOOM, Agent van Haar Hoog-Mogende In dato den 14 Maert 1689. Utrecht, J. VAN POOLSUM, tegen over 't Stadthuys. 1689. Na de Copye, van J. SCHELTUS ... in 's Gravenhage. fol. plano.

3155. Uytschryvinge (*door de Staten v. Holland*) Van een Danck- Vast- En Bede-Dagh, Die gehouden sal worden op Woensdagh, den 30 Maert, 1689 (*in d.* 18 *Maart*). 's Gravenh., J. SCHELTUS, 1689. Met Privilegie. fol. plano.

3156. Missive van den Raed van Staten der Vereenigde Nederlanden aen de ... Staten Generael (*in d.* 6 *Julij* 1689). *Zond. titelbl.* 7 ongen. blz.

3157. Kort verhael Van 't gepasseerde op den 12 July 1689, tusschen een party, elf Man sterck, van de Troepen van den Staet, En een van drie en sestigh Man van de Vyanden, uyt het Guarnisoen van Duynkercken. 's Gravenh., J. SCHELTUS, 1689. fol. plano.

3158. De Welmenende Bataviersche Nederlanders Der Sevenpylige Provincien, Toegepast Op de jegenwoordige gelegentheyt van de Water- en Landssaecken, den 17. Augusty 1689. Amst., CORNELIS MAERTENSE, in de Torensteeg, 1689. kl. 4°. 11 blz.

3159. Missive Van den Heere Prince van Waldeck, Geschreven aen Haer Hoogh Mogende, In dato den 25 (*en* 26) Augusti 1689. 's Grav., J. SCHELTUS, 1689. Met Privilegie. fol. plano.

3160. Missive Geschreven aen Haer Hoogh Mogende, Door de Heer Resident HAM, nopende het veroveren van de stadt Mentz (*in d. Cruysbergh, den* 10 *September* 1689). 's Gravenh., J. SCHELTUS, 1689. Met Privilegie, breed fol. plano.

3161. Missive Geschreven aen Haer Hoogh Mogende, Door den Heer Resident HAM, Wegens het bestormen en veroveren van de Contrescharp, Hoornwerck en Ravelijn, &c. der Stadt Bonn. In dato den 10den October 1689. fol. plano.
Het adres schijnt afgesneden te zijn.

3162. Missive Van den Consul CALCKBERNER, Geschreven uyt Livorno den 28 November 1689 (*aan de Staten Generaal*). 's Gravenh., J. SCHELTUS. kl. fol. plano.

3163. De gelukkige aanstaande Gevolgen uit de Unie en Verbintenis Tusschen Haar Majesteiten WILLEM de III. en MARIA de II... en de... Staten Generaal...'s Gravenhage, J. ALBERTZ, op de Hoff-straat, naast de Goude Leeuw, 1689. kl. 4°. 51 blz.

3164. Hollants Heyl, In haar Eenigheit met Engeland gelegen. Amst., A. D. OOSSAAN, 1689. kl. 4°. 36 blz.

3165. De Becken Belials Op de Strydende Kerk Aanstromende, van God gestut, Door het wonderbare en eeuwigh roemens-waarde beleit van WILHEM HENDRIK, Prince van Orangie, &c. Anno 1689. kl. 4°. 16 en I blz.

De opdragt van den dichter *Aan een Bedienaar des Goddelijken Woorts tot Amstelredum*, is geteekend F. S. B.

3166. De Gemoederen Van een Roomsch Catholyk, Remonstrant en een Protestant; Vry uyt gesproken in een T'Samenspraak. t'Amst., Gedruckt by Hater van Mijneed, 1689. kl. 4°. 15 blz.

3167. De Goddelyke Bestieringe overde (*sic*) Machten der Aarde. Van ouds her, en wel byzonderlijk, naast eenige Jaren herwaards, gebleeken tot bescherming van deze onze Vereenigde Nederlanden. Als ook noch in deze onze gevaarlijke en tegenwoordige toestand van dagen (*rijm*). Amst., JAN BLOM, op 't Rokkin, by de Kapel, in 't Martelaars-Boek, 1689. kl. 4°. (VIII) en 36 blz.

3168. Hollands Ondergang By Vranckrijck vastgestelt, En door desselfs Koningh LODEWYCK de XIV. Door alle bedenckelijke middelen, sedert veertig Jaren herwaerts, bevordert. Amst., A. D. OOSSAEN... 1689. kl. 4°. 46 blz.

1690.

3169. Reflectien Op de Ontmoetingen Des voorleden Jaars, Van den $\frac{5}{15}$ November 1688. tot den $\frac{5}{15}$ November 1689... Uyt het Engelsch vertaald. Naar de Copye gedrukt tot London. 1690. En gedrukt in de Stad Gouda, by STEVEN VAN LEVEN, op de Markt, in 't ABC, 1690. kl. 4°. 46 blz.

3170. T'Samenspraeck Tusschen de Machten der Aerde, Over de yegenwoordige toestant van saecken. Rott., NICOLAAS WESTCAPPEL, 1690. kl. 4°. 32 blz.

3171. Vervolgh van de » T'Samenspraeck" *enz.* (*als het voorg.*). kl. 4°. 32 blz.

3172. De eerste rede, door DEMOSTHENES Gedaan tot die van Athene, Toepasselijk op den tegenwoordigen Tijd en Staatszaaken. Zond. pl., jaar of naam v. drukker. kl. 4°. 12 blz.

3173. Het waere Interest Vande Vereenigde Provintien En bysonderlijck dat van Hollandt, Tegen haer vals Interest vanden tegenwoordigen tijdt gesteldt. *Zond. titelbl.* (*Achteraan:*) Anno 1690. kl. 4°. 36 blz.

3174. 't Waare Interest Der Christene Vorsten, Sedert de verandering, voorgevallen in Engeland door de verheffing van den Prins en de Princes van Oranje op den Troon... Amst., TIMOTHEUS 'TEN HOORN, in de Nes, in 't Zinnebeeld, A°. 1690. 4°.

3175. T'Verloste Nederland van het Spaense, en Franse Jok Door het Wijs, en voorsichtigh beleyt van de Loffelijcke Princen van Oranje... Te saemen gestelt door een Oprecht Liefhebber Tot de behouders van sijn Vaederland. 's Gravenh., HERMANUS GROENHOUTS, op de Cappels-Brugge, 1690. kl. 4°. 55 blz.

3176. 't Zamenspraak Tusschen een Smit En een Zwaardveeger. Wegens de Whigs en Tories. Uyt het Engelsch vertaald. In 't Jaar 1690. kl. 4°. 16 blz.

3177. Mercurius Reformatus, Of Nieuwe Aenmerker... Na de Engelsche Copie, tot London, gedrukt voor DORMAN NEWMAN, 1690. kl. 4°. 8 blz.

3178. Mercurius Reformatus Of de Nieuwe Aanmerker. Uyt het Engels vertaalt volgens de Copy, gedrukt tot Londen by DORMAN NEWMAN. Amst., A. D. OOSSAEN... 1690. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

Dit geschrift is niet hetzelfde als dat onder het voorgaande nommer.

3179. Kort en Bondigh Antwoort aen den Francen Lasteraer, In Syne »Memorie van de bewegende oorsaken waerom den Koning van Vranckrijck genootsaeckt is geworden, de wapenen weder op te nemen" *enz.* Uytgegeven tot eeuwige Eerverdediginge, defentie en glorie der heyligheyt die in INNOCENTIUS den IX... gelastert, der Majesteyt die in LEOPOLDUS den I... beledigt, der vromigheyt, die in PHILIPS WILHELM, Keurvorst van de Palts, vertrapt is. 's Gravenh., G. RAMMAZEYN, 1690. kl. 4°. 56 blz.

3180. Vrankryks Staat-zucht, Trouwloosheid en Wreedheid, ten toon gesteld In de Onrechtvaardige Pretentien en schrikkelijke Bedrijven van LODEWYK de XIV... Leeuwarden,

CORNELIS TEYDEMA, over de Waag. En zyn ook te bekomen t'Amst., by JAN TEN HOORN, over 't Oude Heere Logement, 1690. 4°. Met platen.

3181. Aenmerckingen Over de nootsaeckelijckheyt om de Correspondentie met Vrankryk te Verbieden. Mitsgaders Antwoort Op dese bovenstaende Aenmerckingen, geschreven aen de Heer *** (*in d.* 24 *April* 1690). Zond. plaats, jaar of naam v. drukker. kl. 4°. 16 blz.

3182. Extraordinaire Besendinge van Pasquin, Van Romen aan alle vorsten van Europa afgevaerdigt. Uit het Italiaans vertaalt. Rott., N. WESTCAPPEL, 1690. kl. 4°. 35 blz.

3183. 't Hedendaags Rad van Avontuur. Antwerpen, PHILIBERT BOUTTATS de Jonge, Printverkoper, in den Wieg-straat by den Muur. fol. plano.

Dit is de titel eener plaat, de grootste helft van het blad beslaande, met daaronder gevoegde verklaring in onrijm en rijm.

3184. RABUS, P. Op de tocht na Ierland van zijne Majesteit WILHEM... Koning van Groot Britanje *enz.* (*rijm*). Rott., P. BOEKENES... 1690. kl. 4°. 19 blz.

3185. Missive, Geschreven uyt Rotterdam, wegens het voorgevallene tusschen het Engelsch Konings Jacht en Koopman en Schipper (*gedagt. Delft den* 16 *Febr.* 1690). *Zond. titelbl.* (*Achteraan:*) Leyden, PIETER VAN VEEN, op de Hoog straet. kl. 4°. 4 blz.

3186. Authentique stucken, Concernerende het abominabele en ontdeckte Dessein, Jegens desen Staet ondernomen by JACOB MARTINET ende CORNELIS ROELANTS, Met de Sententien Daer op gevolght (*in d.* 13 *Mei* 1690). 's Gravenh., J. SCHELTUS, 1690. Met Privilegie. kl. 4°. 11 blz.

3187. Amsterdamse Donderdaegse Courant. Amst., G. COMMELIN... Den 22 Juny 1690. kl. fol. 2 blz.

3188. Missive Van een persoon uyt het Hof van Vrankryck Aen een seecker... Vriendt... nopende het project tegen Hollandt en Engeland geformeert. Versailles den 7. July 1690. Uyt het Frans vertaelt. 's Gravenh., J. AELBERTS... 1690. kl. 4°. 8 blz.

3189. Pertinent Verhaal Van de battaille by Fleurus. Voorgevallen op den 1 July, tusschen de Hollandsche en Fransche armee *enz. Zond. titelbl.* kl. 4°. 4 blz.

3190. Relacion de la bataille de Flurus donnée le 1 de Juillet

1690. Entre les armées de Hollande & de France *etc.* *Zond. titelbl.* kl. 4°. 4 blz.

3191. Relaes Van 't gepasseerde in de Bataille By Fleury. Opgestelt in het Campement van Diegem, Door ordre van de Gedeputeerden van de Staten Generael, met communicatie van de Veldt-Maerschalcken, en de Generaels van het leger. (*Achteraan:*) 's Gravenh., J. SCHELTUS, 1690. fol. 4 blz.

3192. Extraordinaire Haerlemse Donderdaegse Courant. N°. 28. Haerlem, A. CASTELEYN ... Den 13 July, 1690. kl. fol. 2 blz.

3193. Missive Van de Heer HULFT, Haer Hoogh Mog: Resident tot Brussel, Geschreven aldaer den 2den July 1690. 's Gravenh., J. SCHELTUS, 1690. fol. plano,

3194. Advysen (*van* F. N. FAGEL) uyt Namen, Van den 2den, en 4den Julii 1690. 's Gravenh., J. SCHELTUS, 1690. fol. plano.

3195. Missive Van den Heere Prince van Waldeck (*aan de Staten Generaal, gedagt. Brussel* 3 *Julij* 1690). 's Gravenh., J. SCHELTUS, 1690. fol. plano.

3196. Missiven Van den Heere Resident Hulft (*aan de Staten Generaal, gedagt. Brussel, den* 4 *en* 5 *Julij* 1690). 's Gravenh., J. SCHELTUS, 1690. fol. plano.

3197. Brief Van den Heere Grave van Hornes, Geschreven tot Gent den 5 Julii, 1690. 's Gravenh., J. SCHELTUS, 1690. fol. plano.

3198. Naukeurig Verhaal Van de laatste Batailje Ter Zee, Tusschen De Engelse, Hollandse, en Franse Vlooten, En 'tgene daar ontrent gepasseert is van den 22 Juny, tot den 5 July, Oude Stijl. Met eenige aanmerkingen daar op en op Ten tegenwoordigen staat van de natie. Uyt het Engelsch Vertaalt Na de Copye, tot Londen gedrukt voor JOHN HARRIS. Rott., B. BOS, 1690. 4°. 56 blz.

De laatste blz. bevat eene geschrevene lijst der errata.

3199. Missive Van den Vice-Admiraal C. EVERTSZ. (*aan de Staten-Generaal, gedagt.* 's Lants schip Hollandia, onder zeyl tusschen Bevezier en Ferly, den 11 July 1690). 's Gravenh., J. SCHELTUS, 1690. fol. plano.

Na den brief volgt eene door gem. vlootvoogd opgemaakte lijst betreffende *Rangh en verdeelingh van 's Lants schepen.* Vgl. N°. 3221.

3200. Brief Van den Luytenand Admiraal CORNELIS EVERTSEN, geschreven uyt 's Lants Oorlog-Schip Hollandia, den $\frac{1}{7}$

(*lees:* 11) July. Utrecht, FRANCOIS HALMA, over Byer-brug, 1690. fol. plano.

Deze brief is dezelfde als de voorgaande Missive en even als deze gedagteekend, doch de daar voorkomende Lijst komt in dit N°. niet voor, evenmin als een P. S. dat in het voorg. nommer aangetroffen wordt.

3201. Exacte Lyste Ofte staat waar in 's Lands Vloot Haar heeft bevonden na 't Gevecht met de Franse, voorgevallen den 10 July (1690). Zond. plaats, jaar of naam v. drukker. kl. fol. plano.

3202. Memorie Van de schade op 's Lants Schip de Princes Maria, Aen Rondthout en Loopende en staende Wandt, in de Batallie op den 10 July 1690. geleeden. Volgens de missive van den Vice-Admirael SCHEY. Zond. plaats, jaar of naam v. drukker. fol. plano.

3203. Missive Geschreven uyt het schip de Seven Proventie. Gevoert door Capiteyn FRANS WILTSCHUT. Dato den 16 July 1690. Rott., P BOEKENES ... 1690. fol. plano.

3204. Missive Van den Lieutenant Admirael C. EVERTSZ. (*aan de Staten Generaal, in d.* 17 *Julij* 1690). fol. plano.

Het adres is weggesneden.

3205. Missive Van de Heer Vice-Admirael GILLIS SCHEY, Uyt 's Konings Diep, voor de rivier van Londen, den 17 July 1690. Amst., G. COMMELIN, en werden verkoft by A. D. OOSSAAN, op den Dam. kl. fol. plano.

3206. 't Vervolg Van de Amsterdamse Dingsdaegse Courant Van den 18 July 1690. (*Amst.*) C. COMMELIN, en werden verkoft by A. D. OOSSAAN *enz.* kl. fol. plano.

3207. 't Verraad Onlangs op de Engelsche Vloot Gepleegd, ontdekt; Beneffens de Memorie der Jacobiten aan den Franschen Koning: Met een aanwyzinge wat voor Messieurs het geweest zyn, die de Fransche Vloot hebben genoodigt om op de Engelsche kust te landen. Uyt het Engelsch vertaalt. 1690. kl. 4°. 11 blz.

3208. Zeedig Ondersoeck, Noopende De Oorzaak der Tegenwoordige Ongelukken in Engeland; Aanwijzende Wat voor luyden het zijn, die de Franschen hebben aangemoedigd, om met haare Vloot in 't Kanaal te verschijnen. Waar by gevoegd is de Memorie, die de Jacobiten aan den Franschen Koning hebben gepresenteerd. Uyt het Engelsch vertaald. Na de Copy van Londen, by RICHARD BALDWIN.

't Amst., by JOHANNES BROERS, op de Beurssluys, 1690. kl. 4°. 24 blz.

3209. Verdediging Des Aarts-Bisschops, En verscheidene andere Bisschoppen, Tegen de Betichtingen En Lasteringen, Door den Autheur van 't »Zedig Onderzoek" op haar geworpen. Uit het Engelsch vertaald. Na de Copye Tot London, Gedrukt by JAMES ADAMSON, 1690. kl. 4°. 4 blz.

3210. Vervolgh Op het »Zeedig Ondersoeck" *enz.* Zynde hier by gevoegt eenige Reflectien op de »Protestatie of Verdeediging des Aarts-Bisschops van Canterbury" *enz.* Zond. plaats, jaar of naam v. drukker. kl. 4°. 32 blz.

3211. Onpartydigh Verhael van Sommige merkwaerdige voorvallen in het leven van ARTHUR, Graef VAN TORRINGTON: mitsgaders Eenige Aenmerkingen over desselfs proces en ontslaginge. Gedrukt nae de Copye tot Londen. By J. AELBERTS, by 't Hof, 1691. kl. 4°. 30 blz.

Vgl. N°. 3254.

3212. Memorie Van 't geene gepasseert is in 't Leger Van Konink WILLIAM, t' Zedert zijn komst in Yerland, tot den $\frac{8}{18}$ July 1690. Continuerende een pertinent Relaas van de Batailje op den 1 July by de Riviere de Boine ontrent Drogeda voorgevallen. Geschreven door een Ingenieur *enz.* t'Amst., Anno 1690. kl. 4°. 4 blz.

3213. 't Vervolg Van de Amsterdamse Saturdaegse Courant Van den 22 July 1690. Behelsende een Verhael van 't slaen van 't Leger van de gewesene Konink JACOBUS, door... Koning WILLIAM, op den 10 July 1690. (*Amst.*) C. COMMELIN, en werden verkoft by A. D. OOSSAEN... kl. fol. plano.

3214. Amsterdamse Dingsdaegse Courant. Amst., C. COMMELIN, op de West-zyde van de Heere-graft, by de Wolvestraat en werden verkoft op den Dam, by A. D. OOSSAEN. Den 25 July 1690. kl. fol. 2 blz.

3215. Oprechte Haerlemse Dingsdaegse Courant. N°. 30. Haerlem, A. CASTELEYN... Den 25 July, 1690. kl. fol. 2 blz.

3216. Relaes Van het Gevecht, Op de passagie van de Riviere de Boine in Yrlandt, op den 1sten July 1690. Ouden Stijl, voorgevallen by de Troupen vanden Koningh, door Sijn Majesteyt in Persoon gecommandeert zynde. 's Gravenh., J. SCHELTUS, 1690. fol. plano.

3217. Pertinent Verhael, Van 't geene gepasseert is in Yrlandt, tusschen de Legers van Koningh WILLIAM, En den Ge-

wesene Koningh JACOBUS, Op den 1 Iuly 1690. Ouden styl. (*Holl. en Fransch.*) 's Gravenh. J. AELBERTS *enz.* fol. plano.

3218. Missive Van Syne Koninghl. Majesteyt van Groot-Brittannien, Geschreven in het Leger by Daleck, den 12 July, 1690 (*aan de Staten Generaal, ten geleide van het verhaal betreffende den slag bij Drogeda, waarvan een* Translaet *volgt*). (*Voorts eene* Missive van de Heer Extraordinaire Envoyé HOP (*gedagt.* in 't Hoofd-quartier omtrent vier mijlen van Dublin, den 14 July 1690). (*Achteraan:*) 's Gravenh., J. SCHELTUS, 1690. kl. fol. 4 blz.

3219. Missive Uyt het Leeger gecampeert vier mylen boven Drogheda, den 12. July. 1690. en gearriveert den 25. in 's Gravenhage. 's Gravenh., H. GROENHOUT. fol. plano.

3220. Missive Van den Heere Grave VAN NOTTINGHAM, Door ordre Van de Koninginne aen Mylord DURSLEY, Geschreven uyt Whitehal den 14den July 1690. N. S. (*Fransch en Holl.*) 's Grav., J. SCHELTUS, 1690. fol. plano.

3221. Missive van den Heere Grave NOTTINGHAM ... aan Mylord DURSLEY ... den 14 Julii 1690. N. S. (*gevolgd door de* Missive van den Heer Vice Admiraal C. EVERTSZ., *in d.* 11 *Julij* 1690 *en* Rang en verdeelinge *enz.* [N°. 3199]) (*Achteraan:*) 's Gravenh., J. SCHELTUS, 1690. fol. 4 bladz.

3222. 't Vervolg van de Amsterdamse Dingsdaegse Courant Van den 25 Iuly 1690. (*Amst.*) C. COMMELIN *enz.* kl. fol. plano.

3223. Nadere missive van den Heer J. HOP (*gedagt. Dublin den* 16 *Julij* 1690) *en* Extract uyt de Missive van de Secretaris van de Heer VAN CITTERS (*gedagt. Westmunster den* 21 *Julij* 1690). fol. 4 blz.

De eerste en laatste blz. zijn onbedrukt en ongenommerd; de andere zijn genommerd 1 en 2, en onder ieder van deze bladzijden staat: 's Grav. J. SCHELTUS, 1690.

3224. Declaratie Van WILLIAM en MARIA, Koningh en Koninginne van Engelant *enz.* aan alle de Onderdanen van Ons Koningryk van Yrlant, wie het soude mogen aangaan (*gedagt.* Koninglyke Campement, tot Finglas, by Dublin den $\frac{7}{17}$ July 1690). Zond. pl., jaar of naam van drukker. kl. fol. plano.

3225. De Gereformeerde Mercurius, Of den Nieuwen Observator ... Vrydag July 25 O: St; 1690. Rott., B. BOS, 1690. kl. 4°. 8 blz.

3226. Harangue, Gedaen door den Heer HARBORDT, Extraordi-

naris Envoyé van de Koninginne van Groot-Brittannien, ter Vergaderinge van de Staten Generaal ... Den 22 Iuly 1690. (*Holl. en Fransch.*) 's Grav., J. AELBERTS *enz.* fol. plano.

3227. Missive van syne Koninglyke Majesteit van Groot-Brittannien ... aen de ... Staten Generael ... In 't Leger by Timolen den 24. July, 1690. 's Grav., J. SCHELTUS, 1690. fol. plano.

3228. Missive uyt Yrlandt, Geschreven aen Haer Hoogh Mogende, door den Heer Envoyé HOP in 't 't (*sic*) Hoofdquartier tot Bennetbridge, den 29. July 1690. 's Gravenh., J. SCHELTUS, 1690. fol. plano.

3229. Een naeukeurige Beschrijving van de hooge wegen van Yerlant ... aanwijsende, de oprechte distantie van alle de Steden *enz.* van malkanderen in dat Rijk, en de bequaamste wegen voor het Leger in haar marsch ... Nevens een Lyste van alle de Steden *enz.* tegenwoordigh in de magt van hare Majesteyten ... Na de Copie van London. Rott., P. BOEKENES ... 1690. fol. plano.

3230. Groote Tydingh, Van Sijn Koninckliјcke Majesteyt van Engeland WILLIAMS Armée in Yrland; met een verhael van verscheyde Officieren, en anderen, die den laetsten Koning JACOBUS deserteren: Benevens een Relaes van de laetste Victorie, die de Mannen van Inneskilling, over de Franse en Yrsche Rebellen verkregen hebben. Amst., JOHANNES BROERS, op de Beurs-Sluys, 1690. kl. fol. plano.

3231. LIEBERGEN, D. Godsdienst en Vryheit herstelt, en Europa uit de banden van slaverny verlost, door het heldhaftig en gezegend beleit, en de gelukkige regering van WILHEM III ... En zyn ... Gemalin MARIA STUART ... 's Gravenh., GILLIS VAN LIMBURG, in de Papestraat, 1690. kl. 4°. 30 blz.

3232. 't Vervolg Van de Amsterdamse Saturdagse Courant Van den 12 Augusti 1690. (*Amst.*) C. COMMELIN *enz.* kl. fol. plano.

3233. Een volkomen en Waerachtig Verhael Vande twee groote Victorien by de Machten van Koning WILLIAM jongst voor Lymerik op de Franse en Yrsche Rebellen ... behaelt. Beneffens een particulier Relaes van het dooden van 700 man van de Vyandt, *enz.* Vervat in een Brief van een Edelman, die in de voorseyde Actien personelijk is present geweest (*gedagt. Dublin den* 4 *Aug.* 1690). fol. plano.

De schrijver teekent zich P. W.

3234. Pertinent Relaes, Van alle 't geene in Yrlant Gepasseert is, 't sedert d'aenkomst van den Koning aldaer, tot op den dagh van sijn vertreck, of syn te rugh reyse naer Engeland toe. Naeukeurigh door een Persoon van qualiteyt in Yrlandt sig onthouden hebbende ... aengeteeckent *enz.* 's Gravenh., J. AELBERTS ... 1690. kl. 4°. 16 blz.

3235. Post-tydingen Uyt Engelant, Londen den 4 Augusty. Amst., Wed^e^. ADR. VAN GAESBEEK, 1690. kl. fol. plano.

3236. Post-tydingh uyt Engeland Wegens het arriveeren van Syn Majesteyt binnen Chester (*gedagt. Londen den* 9 *Aug.*). Amst., CORNELIS HOOGENHUYSEN op de agterburgwal. kl. fol. plano.

3237. Les folies de la France, Ou Rélation veritable des réjouissances outrées qui s'y sont faites pour la mort imaginaire du Roy de la Grand' Bretagne, Prince d'Orenge; Contenuës dans une lettre, écrite par un Bourgeois C. R. de Paris *etc.* A Paris le 8 d'Aout 1690. *Zond. titelbl.* kl. 4°. 4 ongen. blz.

3238. De Sotterneyen van Vranckryck, Of een Brief van een Roomsch Catholycke burger te Parys, aen een Burger van de Gereformeerde religie tot Londen; behelsende een Waerachtig Verhael van de buytenspoorige Vreugde-teekenen die men in Vranckryck heeft bedreven *enz.* Zond. pl., jaar of naam van drukker. kl. 4°. 8 blz.

3239. Pantagruel agonisant. fol. plano.

Zoo heet eene spotprent (GUINDEAU inv., J. MARLAIS f. à Londres) op LODEWIJK XIV *enz.*, met daaronder gevoegde beschrijving of verklaring in rijm, in 't Holl. en Fransch.

3240. 't Vervolg Van de Amsterdamse Dingsdaegse Courant Van den 22 Augusti 1690. Amst., C. COMMELIN. *enz.* kl. fol. plano.

3241. 't Vervolg Van de Amsterdamse Dingsdaegse Courant Van den 29 Augusti 1690. Amst., C. COMMELIN. *enz.* kl. fol. plano.

3242. Lucht in Sucht By Engelsen en Nederlanders, Gehaalt uit de Yrse zegen Van de groote WILLIAM de III ... over LUDOWYK de XIV in (*sic*) JACOBUS, Eerst uit Engeland gelopen, nu uit Yrland onsaght gejaaght na Vrankryk... 't Amst., Anno 1690. kl. 4°. Met het titelbl. 7 ongen. blz.

De vervaardiger van dit gedicht teekent zich P. V.

3243. Een Brief van TYRCONNEL Aen den Koning van Vrank-

ryk uyt Yrlandt. Gedruckt met permissie den 28 Augusti 1690. *Zond. titelbl.* kl. 4°. 8 ongen. blz.

3244. Nouvelles uyt Londen, raeckende het gepasseerde in Yrlandt, voor Limmerick. (*Achteraan:*) J. SCHELTUS, 1690. fol. 4 ongen. blz.

3245. Missive Van Syne Koninghlijcke Majesteyt van Groot-Brittannien, Geschreven tot Whitehal den 22 September 1690 (*aan de Staten Generaal*). 's Gravenh., J. SCHELTUS, 1690. 4°. plano.

3246. Extract Uyt de Missiven Van den Heere VAN CITTERS... Geschreven tot West-Munster, in Datis den 15, 19 en 29. September 1690. 's Gravenh., J. SCHELTUS, 1690. fol. plano.

3247. Vyf missiven Van een Heer uyt Londen, Waer in kortelyck alles wat daer gepasseert is, verhaelt wort. Rott., J. GYSEN en J. VAN ROON, 1690. fol. plano.

3248. Pertinent Relaes Van 't geene In Yerlant is voorgevallen, wegens 't innemen van de stadt Korck, en 't verdere gepasseerde aldaer. Na de Copy van Londen by R. CLARKE. Anno 1690. fol. plano.

3249. Advis certain De la Prise de Cork. Kinsington le $\frac{4}{14}$ October 1690. 's Gravenh., J. SCHELTUS, 1690. fol. plano.

3250. Syne Majsteyts ... Aenspraeck, Aen beyde de Huysen des Parlements (*op* 12 *Oct.* 1690). *Zond. titelbl.* kl. 4°. 4 bladz.

3251. Missive Geschreven aen de ... Staten van Zeelandt, Door den Commandeur W. ZUYDTLAND. Nevens een Missive aen... den Heere Grave VAN HORNES, In dato den 13den October 1690. 's Gravenh., J. SCHELTUS, 1690. fol. plano.

3252. *Vonnis van den* Hoogen Cryghs-Raade der Vereenigde Nederlanden, *in zake* A. PALM, *Luitenant-Kolonel* en J. BOLLAERS, *Kwartiermeester van 't Regiment van den Kolonel Graaf* JOAN VAN HORNES (*in d.* 13 *Oct.* 1690). *Zond. titelbl.* kl. 4°. 4 blz.

3253. Verhaal, getrocken uyt de memorie van den Heer Schout by Nagt GILLIS SCHEY, van 't gepasseerde in de Zeekrijgsraat, gehouden op 't Schip Kent ... in de sake van den Admiraal Grave VAN TORRINGTON, op den 20 December 1690. Getrocken uyt de Amsterdamse Courant. Zond. pl., jaar of naam van drukker. fol. plano.
Vgl. N°. 3211.

3254. Sententie By den Raad van State der Vereenigde Neder-

landen gearresteert, tegens JAN JANSZ., In de wandelinge genaemt, JAN HOLL, Den 31 December 1690. 's Gravenh., J. SCHELTUS, 1691. kl. 4°. 6 blz.

1691.

3255. ROTGANS, L. Aan zyn Koninklyke Mayisteit WILHEM de III ... Op zijne overkomst in Holland (*rijm*). Utrecht, RUDOLPH VAN ZYLL, op de Ganzemarkt in de Palmboom, 1691. kl. 4°. 26 blz.

3256. Blyde Inkomst Van ... WILLIAM de III ... Binnen 's Gravenhage, op den 5. February 1691. door alle de borgery op het prachtigst ingehaelt; neven de Eerboogen en Zeegepoorten, in verscheyde plaetsen opgerigt; met hare opschriften en devisen *enz.* Door naeuwkeurige beschrijving, en cierlijke Konst-platen den Lief-hebbers vertoont, en uitgegeven. Leyden, JOHANNES TANGENA, over de Academy, 1691. kl. 4°. 30 blz.

3257. Korte Beschryvinge van D'Eere Poorten in 's Gravenhage opgeregt tot de receptie van WILLIAM de III ... Met alle de Devysen en Inscriptien die op d' een en d' ander respectivelijck in de Latynse Tale te lesen staen, En de vertalinge van de selve in 't Neerduyts. 's Gravenh., M. UYTWERF, in de Halstraat, 1691. kl. 4°. 22 blz.

3258. (BIDLOO, G.) Komste van Zyne Majesteit WILLEM III ... in Holland, ofte Omstandelyke Beschryving van alles, het welke op des zelfs komste en geduurende zyn verblyf, in 's Graavenhaage en elders ... is opgerecht en voorgevallen. Vercierd met kopere platen. 's Gravenh., ARNOUD LEERS, 1691. Met Octroy van de ... Staten van Holland *enz.* fol.

3259. ——— — Zeegegroet, Ter gewenschter Komste in de Vereenigde Nederlanden van den ... Vorst WILLEM, Koning van Engeland *enz.* Op den 5den February 1691. in 't Latyn uitgesproken in de Fransche kerk binnen 's Gravenhaage ... 's Gravenh., A. LEERS, in de Speuystraat, 1691. kl. 4°. (VIII) en 38 blz.

3260. BOSCH, C, Het Heyl der Koningen Uertoont in een Predicatie over Psalm 144. Vs. 9, 10, 11. Uytgesprooken in de Klooster-kerk binnen 's Gravenhage, in de tegenwoordigheyt van Syn ... Majesteyt WILLEM de III ... Na de

Copy van 's Gravenhage, by LAURENS GUNTER, 't Amst. 1691. 4°. 23 blz.

3261. Klagte Van den Heer PETRUS VALKENIER, Extraordinaris Envoyé van ... de ... Staten Generaal ... aan De dertien Cantons, als ook de aenhoorige plaatsen des ... Eedgenoodschaps tot Baden vergaderd, op den 8 Maart mondeling gedaan. Over de veelvuldige Fransche Contraventien des Verbonds dat zy met het ... Eedgenootschap zijn hebbende *enz.* Beneffens Aanwysingen der remedien, welke daer op verzocht worden. Uyt het Hoogduytsch vertaald. Amst, A. D. OOSSAAN ... 1691. kl. 4°. 11 blz.

3262. Verhael Der Schrikkelyke Conspiratie, Onlangs aangelegd om ... Koning WILLIAM, en Koninginne MARIA van den Throon te lichten, en den Koning van Vrankrijk, beneffens den geweezen Koning JACOBUS in te brengen *enz.* Uyt het Engelsch vertaald. Amst., A. D. OOSSAEN en J. BROERS, 1691. kl. 4°. 24 blz.

3263. Rymgedaghten op alles dat is voor gevallen op zyne Hooghfydts (*sic*) zee reys naar Engelandt, op den marsch in Engelandt, An°. 1688. op Zyn Majesteyts marsch in Irelandt, An°. 1690. ende op den marsch ende over winninge van Irelandt, An°. 1691. By een geset door een Liefhebber die het meest zelfs al heest (*sic*) by gewoont. Gedruckt tot London by R. EVERINGHAM in de 7 Sterren in Ave Mary Leen, 1692. kl. 4°. (II) en 22 blz.

De dichter teekent de opdragt aan de Koningin van Engeland met de initialen J. M.

3264. Conventie en Accoord tusschen ... Denemarken ... ter eenre, ende ... Groot Brittannien; mitsgaders De ... Staten Generaal ... Ter andere zyde geslooten en geaccordeert; Aengaende de Navigatie en Commercie van de Onderdanen van ... Denemarcken op Vrankryk, geduurende desen Oorlogh (*gedagt. Koppenhage den* 18 *Dec.* 1691). (*Achteraan:*) Uit het Hoogduyts ... vertaelt, tot Amsterddm (*sic*), A. D. OOSSAEN ... 1692. *Zond. titelbl.* 4°. 4 ongen. blz.

3265. FRANCII, P. In anni volventis apparatum bellicum Oda. Amst. J. RIEUWERTS, 1691. kl. 4°. 12 blz.

3266. Eenige Politijke Consideratien Rakende de Spaansche Nederlanden, En al de gene, die daar by geinteresseert zijn, of vermeenen te zijn ... 's Gravenh., H. GROENHOUT ... 1691. kl. 4°. (IV) en 40 blz.

3267. Consideratie of kort Vertoog Van Nederlants Waar belang by dese Fransen Oorlog. Overgegeven aan ... de ... Staten Generaal. Amst., P. ROTTERDAM ... 1691. kl. 4°. 28 blz.

1692.

3268. Relation veritable de l'horrible Parricide, contre la vie de sa Majesté GUILLAUME III ... Tirée des informations, Lettres interceptées, & autres Pièces authentiques; ensemble des Procedures, Sentence, & de l'Execution. La Haye, J. SCHELTUS, 1692. kl. 4°. 14 blz.

3269. Waerachtigh verhael Van de grouwelijcke Conspiratie tegen het leven van Syne Majesteyt WILHEM de III ... Getrocken uyt de Informatien *enz.* 's Gravenh., J. SCHELTUS, 1692. kl. 4°. 16 blz.

3270. Missive Van den Admiraal RUSSELL Aan den Graave VAN NOTTINGHAM; behelzende Een Naauwkeurig Verhaal van de gelukkige Victorie op de Fransche Vloot bevochten (*in d.* 12 *Junij* [1692]). Uit het Engelsch vertaald. Amst., A. D. OOSSAAN *enz.* Zond. jaar. 4°. Met het titelbl. 7 ongenomm. bladz.

3271. Extract Uyt de Fransse, Brabandse en andere brieven. Amst., A. D. OOSSAAN ... Den 15 Augusty 1692. fol. plano.

3272. De Pretexten Der Fransche Invasie Geëxamineerd, Tot onderrechtinge van 't Volk van Engeland. Uyt het Engels vertaald. Amst., A. D. OOSSAEN ... 1692. kl. 4°. 16 bladz.

3273. Een brief Aan een Vrind, Wegens de Fransche Invasie, behelzende De geheele Declaratie van den Geweezen Koning JACOBUS, onlangs gespargeerd ... Beneffens eenige Korte Aanmerkingen daar op. Uit het Engelsch vertaald. Amst., A. D. OOSSAAN ... 1692. kl. 4°. 32 blz.
De laatste blz. is 22 genommerd.

3274. De Klaagliederen der Fransche Maerschalken BROGLIO en NOAILLES. Vertaeld uit het Engelsch ... London, J. BLACK. kl. 4°. 15 blz.

1693.

3275. Journaal Van den Heer Ridder GEORGE ROKE, Die, voor

Admiraal, het Esquader gedestineerd na Cadix, en de Middellandsche zee, heeft gecommandeerd. *Zond. titelbl.* (*Achteraan:*) Gedrukt in 't Jaar 1693. kl. 4°. 16 blz.

3276. Sententie Van den Hove van Hollandt *enz.* Jegens Mr. SIMON VAN HALEWYN. Gepronunchieert den 31 Julii, 1693. 's Gravenh., J. en P. SCHELTUS, 1693. Met Privilegie. kl. 4°. Met h. titelbl. 10 ongen. blz.

3277. Sententie Van den Hove van Holland *enz.* (*als het voorg.*). Middelburgh, IOHANNES MEERTENS, na de Copye van 's Graven-Hage. kl. 4°. Met het titelbl. 12 ongen. blz.

3278. Sententie Van den Hove van Hollandt *enz.* Jegens ROBBERT DE PILLE DU PLESSIS, Gepronunchieert den 31. Julii 1693. 's Gravenh., J. en P. SCHELTUS, 1693. Met Privilegie. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

3279. Sententie, Van den Hove van Hollant *enz.* (*als het voorg.*). *Zond. titelbl.* kl. 4°. 4 ongen. blz.

3280. Resolutien, Soo van ... de ... Staten Generael, Als van de ... Staten van Vriesland, Concernerende de Wervinge van 4000 Switsers *enz.* uyt Spaenschen dienst gelicentieert; Als mede het aanstellen van de Heere Hertogh van Holstein Pleun tot Veld-Marschalk der Verenigde Nederlanden ... Leeuwarden, HERO NAUTA, in de Peperstraet, in de Gekroonde Waarheid, 1694. kl. 4°. 45 blz.

3281. Resolutien *enz.* Na de Copye tot Leeuwarden *enz.* (*als het voorg.*). kl. 4°. 36 blz.

3282. De geest van CAREL de V. Hertogh van Lotharingen, raad gevraagt Over de tegenwoordige toestant van de Saken van Europa. Gedruckt in 't Jaar 1693. kl. 4°. 92 blz.

1694.

3283. Missive over Den jegenwoordigen toestant van saken (*in d.* 1 *Febr.* 1694). Anno 1694. kl. 4°. 22 blz.

3284. Antwoort Op het Geschrift van den Grave VAN AVAUX, Nopende de Conditien van Vrede, die Vrankryk aan de Geallieerden presenteert. Keulen, Pieter Hamer, 1694. kl. 4°. 32 blz.

3285. Europaas-Heyl Ten naausten overwogen en aangemerkt, Met een Waarschouwinge Aen de gesamentlyke Hooge Geallieerden, rakende de Vredens Conditien, die Vrank-

ryk jegenwoordig aanbiedt ... 's Gravenh., PIETER VAN THOL, op de Zaal, 1694. kl. 4°. 54 blz.

3286. Vertoogh, Van het waarachtigh Interest Dat de gesamentlijke geallieerdens in desen tegenwoordigen Oorlogh hebben, om de Vredens Conditien die by Vrankryk althans aangeboden worden, niet aan te nemen *enz.* Groningen, TJERK SIEVERS, 1694. kl. 54 blz.

3287. Vrankryks Val ofte Gewisse Krenking Bewezen Uyt de vergelyking van deszelfs tegenvvoordige Inkomsten en Lasten, tegens de voorgaande, by soo verre den Oorlog, die de Geallieerden daar meede hebben, blyft duren. Leyden, HENDRIK DRUMMOND, 1694. kl. 4°. (II) en 29 blz.

1695.

3288. VOLLENHOVE, J. Tabitha doot en onsterflyk vertoont in een Lykpredikaatsie over Hand. IX. 36—39. de ... Vorstinne MARIA II; Koninginne ... van Groot Britanje *enz.* ter gedachtenisse ... 's Gravenh., G. VAN LIMBURG ... 1695. kl. 4°. Blz. 1—56.

3289. BRANT, J. Lykrede over het ontydig afsterven van ... MARIA STUART ... uitgesproken in 's Gravenhage, den IV February 1695 ... 's Gravenh., DANIEL GEZELLE, op de Hoogstraat, 1695. 4°. 32 blz.

3290. Lykpredikatie Over Psalm XXXIX: 10. *Titelbl. ontbr.* 4°. 8 blz.

De aanhef luidt: *Deez' text, zou men mogen denken, past gansch niet op het feest van de geboorte onzes Zaligmakers* enz.

3291. EVERSDYK, W. Weeklachte der Heyligen over Psalm XII: 2. Opgestelt by gelegentheyt van het droevigh en ontydigh afsterven der ... Princesse MARIA STUART ... Koninginne (*sic*) ... van Engeland *enz.* Rott., JOAN BORSTIUS, op den hoek van de groote Marct, 1695. 4°. (VIII) en 23 bladz.

3292. WITS, H. Juda ontkroont, ofte Treurpredikaetsie Over Jeremiaes Klaagliederen Cap. 5. v. 16. Gepast op de overdroeve Doot van de ... Princesse MARIA STUART ... Utrecht, F. HALMA, 1695. 4°. 65 en (III) blz.

3293. HOPPENBROUWER, A. Hertelyke Klaagreden Over het onwaardeerlyk verlies, geleden door het ... afsterven van..

MARIA STUART ... Ontslapen den 28. December, 1694. O. stijl ... Zutph., JAN VAN DER SPYK, 1695. 4°. 28 blz.

3294. MEER, N. VAN DER, Zions Wee-Klage en Ziele-zugten tot God Over de Dood van de gadeloose Vorstinne MARIA, Koninginne van Groot-Brittanje *enz.* (*rijm*). Zutven, J. VAN DER SPYK, 1695. kl. 4°. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

3295. (LETI, G.) Oda funebre Sopra la Morte Delle Real Prencipessa MARIA STUART DE NASSAU, Regina d'Inghilterra... Successa Nel Palazzo Reale di Kensington, vicino alla Reggia di Londra, La matina delli 7 Gennaro di questi Anno 1695. Amsterdam (1695). 4°. 16 blz.

Het adres is weggesneden.

3296. HINOJOSA, A. P. DE, Hollands waare Rou-troost, Veroorzaakt door de ongehoopte tegenwoordigheid van den Koning van Groot Brittange WILLEM de III. In haar buytenmatige Rou over de noyt genoeg betreurde Dood van de grootste Koningin MARIA STUART. In 't openbaar bebetuygt ... 's Gravenhage den 26 May 1695. 's Gravenh., ENGELBREGT BOUCQUET, in de Halstraat, aan het Hof, 1695, 4°. 38 blz.

De cijfers zijn er met de pen ingevuld.

3297. Haagsche en Amisfoortse Krukkendans, of Westfaalsche en Hollandsche Olipodrigo. Toebereid door den verstandigen Kok, Do^r. JOHAN FREDERIK Zwetser gezegt HELVETIUS. Gemengd met de Traanen van Do^e. J. VISVLIET gezegt Keivliet &c. &c. Vermeerderd met het Gedigt van J. VISVLIET. Naar de Kopy van 's Graavenhage, Gedrukt te Londen by JAMES WARNER voor het Collegium Medicum, A°. 1695. Met Privilegie. kl. 4°. 36 blz.

3298. Sententien Van den Hoogen Scheeps-Krijghs-Raede, Jegens de Capiteynen G. VAN DER WEPPELEN, S. HOLTHUYZEN, A. VAN DER LITH en C. VAN DER HOEVEN. Gepronuncieert den 4den Mey, 1695. 's Gravenh., P. SCHELTUS, 1695. 4°. 14 blz.

3299. Missive Van sijn Koninckl ijcke Majesteyt van Groot-Brittannien (*aan de Staten Generaal*). In 't Leger voor Namen den 4. Augusti 1695 (*ten geleide van eene copie der kapitulatie, gesloten met het garnizoen van Namen*). *Zond. titelbl.* kl. 4°. 6 ongen. blz.

3300. Memorie Van de nieuwe voorslagen van Vrede, Die den Koning van Vrankryk de Hooge Geallieerden is aanbie-

dende: beneffens Eenige... Aanmerkingen by twee Staatkundige, soo voor als tegen deselve opgestelt *enz.* 's Gravenh., P. VAN THOL... Anno 1695. 4°.

1696.

3301. Harangue du Roi d'Angleterre GUILLAUME III. à son Parlement, concernant la conspiration contre sa personne roiale et la reponce dudit Parlement, Avec l'Extrait de la Proclamation du Roi contre les Conjurez. Zond. pl., jaar of naam v. drukker. kl. 4°. 8 blz.

3302. De Konst om Koningen te vermoorden, door de Jesuiten aan LODEWIJK de XIV. en JACOBUS de II. geleert: behelsende Het geheym van de laatste verfoeyelijke Conspiratie tot Versailles op den 3 September 1695 tegen het leven van WILLIAM de III... gesmeedt, en tot Withall op den 2 Maart 1696. ontdekt. Gedrukt na de Copye van Londen. Anno 1696. kl. 4°. 60 blz.

3303. MERITON, H. Predikatie Gedaan In de Domkerk van Norwich. Op den 21 van April, 1696, Den Verjaardag van des Konings Krooninge. Uyt het Engelsch overgezet. Volgens de Copye te Londen gedrukt by ELIZ. WITHLOCK, 1696. kl. 4°. 35 blz.

3304. Geschriften, By maniere van Laatste Redenen, door Sir JOHN FREIND, En Sir WILLIAM PARKINS, Overgeleverd ter plaatse van hunne Executie aan de Sherifs. Beneffens eenige Aanmerkingen daar op. Mitsgaders eene Verklaaring Der Aartsbisschoppen en Bisschoppen, die te dier tyd zich in en ontrent Londen bevonden, noopende hun gevoelen over het ongeregeld en schandelyk bedryf der Predikanten, welke die Misdadigen in hun uyterste hebben bygestaan. Uyt het Engelsch vertaald. Amst., Wed^e. van S. SWART...1696. kl. 4°. 16 blz.

3305. Waarschouwingh Voor alle de Geallieerden Dat men alvoorens tot d'onderhandelingh van de Vredenstractaten Te treden, by praeliminarien op de Verklaringe die Frankryk heeft laten doen, geen voorhoede genoegh nemen kan. Na de copie van Ments, gedrukt in 't Jaar 1696. kl. 4°. 20 blz.

1697.

3306. De droomende Pasquinus, Of Staatkundige betrachtingen over De jegenwoordige verwarde toestant der Wereld.

Eerste Verschyning... Tot Vryburgh, Te bekomen by Jan Waarmondt, 1697. kl. 4°. 54 blz.

3307. De droomende Pasquinus *enz.* Tweede Verschyning. Tot Vryburgh *enz.* (*als het voorg.*). kl. 4°. 53 blz.

3308. Conditien Op welke den Alder-christelijkste Koning toestaat de Vrede Met alle de Geallieerden te sluyten. Gedrukt... 1697. Zond. plaats. kl. 4°. 16 blz.

3309. Aanmerkingen Op de Voorslagh van Vrede by Vrankryk Opgestelt. Door den autheur van „Europaas heyl." In de Vrystad in 't Jaar 1697. kl. 4°. 19 blz.

3310. Lyste van de Namen en Qualiteyten van... de... Ambassadeurs *enz.*, Welcke haer laten vinden in het Congres van de generale Vrede, op... Het Huys te Nieuwburg, tot Ryswyck. En van andere welcke haer in 's Gravenhage onthouden. Mitsgaders de Woonplaetsen en Levereyen van yder Ambassadeur &c.... 's Gravenh., G. RAMMAZEYN, in de Houtstraet, by 't Pleyn in 't Schermstraetje den 17. July 1697. kl. 4°. 16 blz.

3311. Vermeerderde ende verbeterde lyste van de Namen en Qualiteyten *enz.* 's Grav., *enz.* (*als het voorg.*). 21. Augustus 1697. kl. 4°. m. plaat. 16 blz.

3312. Ryswykse Vrede-Handel, Bestaande in Autentike Acten, Memorien en Antwoorden, Dewelke in 't Keiserrijk, Sweeden, Savoyen, ende in de Nederlanden zijn voorgevallen; Mitsgaders alle de noodige Stukken en Documenten By de... Ambassadeurs *enz.* tot de generale Vrede, aan de... Mediateurs tot Rijswijk... overgegeven. Uyt het Fransch vertaalt. 's Gravenh., G. RAMMAZEYN en M. UYTWERF, 1700. Met zinnebeeld. titelplaat. — Tarief, Gearresteert tusschen de Commissarissen van Sijne Alder-Christelijckste Majesteyt, En den Commissaris van de... Staten Generael... Ingevolge van het XII. Articul van 't Tractaet van Commercie, geslooten tot Rijswijck den 20. September 1697. Behelsende de Rechten die betaelt sullen werden... van de waren en koopmanschappen *enz.* 's Gravenh., P. SCHELTUS, 1699. M. Priv. 13 blz. — één band. 4°.
Vgl. N°. 3316.

3313. VRYBURG, N. Auriaca manus victrix sive Alcmaria triumphans cum GUILJELMO Imperatore, Eique Sub legitimo Titulo justam Regnorum processionem, Patriaeque gloriosam gratulans Pacem & vovens auream. Publicè in Aede

Sacrà majori declamata Die XI Novembris CIↃIↃCXCVII... adjuncti sunt Ejusdem MARIAE AUGUSTAE pii manes Recusi Lugd. Bat., J. LUCHTMANS, 1698. 8°.

Het tweede op den titel genoemde geschrift heeft een afzonderlijken titel en paginering.

---

3. *Tot aan den Vrede te Utrecht.*

(20 *September* 1697—11 *April* 1713).

1697—1699.

3314. (DOEDYNS, H.) Haegse Mercurius, behelsende vermakelijke, satyrique, galante, stigtelijke, politique, academische, emblematique en andere Reflexien; Gemaakt op de voorvallen van desen Tijd, Door H. D. (*Van* 7 *Aug.* 1697—9 *Sept.* 1699) 's Gravenh., 1698—1699. 1 bd. 4°.

Tot en met het N°. 8 (van 2 Mei 1699) werd dit tijdschrift gedrukt bij G. VAN LIMBURG, te 's Hage; later bij F. HELM, te Amst.

1699.

3315. Circulaire Brief Van den Koning van Spangien, Aan zijne Ambassadeurs... Nopende een onderhandelinge der Successie van de Spaanse Monarchy die ondernomen zoude zyn. Benevens een Memorie Van Don BERNARDO DE QUIROS, Ambassadeur van gemelde Majesteyt aan haar Hoog Mog. over het zelve subject. Anno 1699. kl. 4°. 11 blz.

3316. Het Nieuwe Tarif, Gemaakt... tusschen... Zijn Alder-Christelykste Majesteyt, En de Heeren Staten Generaal... Ingevolge van het 12 Articul van 't Tractaat van Commercie, gesloten tot Rijswijk, den 20 September 1697. Na de Copye van Parys tot Amst., PIETER SCEPERUS, 1699. kl. 4°. 8 blz.

3317. Vertoog Gedaan door den Spaansen Ambassadeur, De Marquis DE CANALES, Aan de Regenten Van Engeland, in... Zeptember 1699. Anno 1699. kl. 4°. Met h. titelbl. 8 ongen. blz.

1700—1702.

3318. Brieven van EVERARD VAN WEEDE, Heer van Dykveld aan de Staten van Utrecht. Eene bijdrage tot de kennis

der oorzaken van den Spaanschen Successie-oorlog... medegedeeld door G. W. VREEDE. 8°.

Overgedrukt uit het Tijdschrift voor... Geschiedenis van... Utrecht. 1849.

1700.

3319. Tractaat Tusschen de Alder-Christelijksten Koning, de Koning van Groot-Brittannien, En de Heeren Staten Generaal... Nopende de verdeelinge van de Spaansche monarchye, indien Zyne tegenwoordige Majesteit zonder lijfs Erfgenamen mochte komen te overlyden. Vertaald na de gedrukte Copye van Londen. 1700. kl. 4°. 12 blz.

3320. Tractaat Tusschen de Alder-Christelijksten Koning, Ende Koning van Groot-Brittannien, Mitsgaders de... Staten Generaal... Nopende de verdeelinge van de Spaansche monarchye... Benevens Een Brief van den Koning van Spangien, en twee Memorien, de eene van de Marquis DE CANALES in Engeland, en de andere van Don B DE QUIROS, over dat Subject in den Haage gepresenteert. En eindelijk het Testament Van den Spaansche Monarch daar op gevolgt. Amst., P. SCEPERUS... Zond. j. kl. 4°. 16 blz.

3321. Copye Van het Beslootene Testament... verleeden door Zyne Majesteyt... Don CARLOS de II... Welke dispositie hy met'er dood heeft geconfirmeert op den 1 November daar aan volgende. Alsmeede Een Copye Van het geschrift, waarby het voorsz. Testament bekent wert gemaakt. Aldus... uyt het Spaans Vertaalt *enz.* Na de copye gedrukt tot Madrid. Amst., P. SCEPERUS... 1700. kl. 4°. 32 blz.

3322. Het Testament Van CAREL de II... neffens het Traktaat Wegens de Verdeeling van de Spaanse Monarchie gemaakt... Mitsgaders Eenige aanmerkingen over t'een en t'ander... Uyt het Engels vertaalt. Keulen, Jan Hamer, 1701. kl. 4°. 16 blz.

3323. T'Samen-spraak tusschen Marphorio en Pasquin, over het Testament Van KAREL de II. Koningh van Spanjen. Keulen, Pieter Hamer, in de Waarheyt. kl. 4°. 40 blz.

3324. Memorie door den Heere HEEMSKERK, overgelevert tot Marly aan den Koning van Vrankrijk, den 26 November 1700. — Copy van de Memorie door den Heer van Gel-

dermalsem, Extraordinaris Envoyé van haar Hoog. Mog. aan Zyn Con. Majest. Van Groot Brittannien gepresenteert, den 28 February 1701. — kl. 4°. 2 ongen. blz.

3325. Memorie van Zyn Allerchristelykste Majesteyt, door den Heer Grave VAN BRIORD ... aan de Staten Generaal ... op den 4 December 1700. in den Haag gepresenteert. *Zond. titelbl.* (*Achteraan:*) Na de Copy, uyt het Frans vertaald. kl. 4°. 3 blz.

3326. Memorie van de Koning van Vrankryk *enz. Zond. titelbl.* (*Achteraan:*) Amst., P. SCEPERUS, naar de Copye gedrukt tot Brussel. kl. 4°. 8 blz.

Hetzelfde stuk als het voorgaande, doch andere vertaling,

3327. Overweginge Der Memorie Door den Heer Grave VAN BRIORD ... Ambassadeur ... van Zyn Allerchristelykste Majesteit ... den 4 December 1700 in den Hage overgeleverd. Na de Copye van London, uit het Engels vertaalt. kl. 4°. 8 blz.

3328. Overweginge *enz.* ... Alderchristelykste *enz.* (*als het voorg.*). kl. 4°. 8 blz.

1701.

3329. Onderzoek Der Redenen, Die den Overste der Zaxische Benden, zoo die genaamd worden, wel heeft willen voorwenden, en schriftelijk bekend maaken, om zijn schielijken en bedriegelijken inval in Lyfland te bewimpelen ... Uit het Latyn Vertaalt. 1701. 4°. 24 blz.

3330. Nader en zeer net en bondig Verhaal Geschreven door een voorname Koninklyke Bediende in Nerva, Aangaande desselfs tien Weken lang van de Moscoviten uitgestane harde Belegering, en gevolgt het geluckig Ontset, Mitsgaders het geene zo binnen als buiten de stadt merkwaardigs voorgevallen is. Alsmede een Copy van een Brief uit het Leger van zyn Koninlyke Majesteyt van Zweden voor Nerva. Amst., P. ROTTERDAM, op de Vijgendam, op de hoek van de Beurspoort, 1701, 4°. 8 blz.

3331. Missive Van Zyn Heilige Czaarse Majesteit, Geschreven aan ... de ... Staaten Generaal ... Benevens een Memorie (*in d.* 25 *Januarij* 1701) die door Zyne Czaarse Majesteyt Ambassadeur, aan ... haar Hoog Mogende over het voorgevallene voor Nerva is overgegeven. Uyt het Latijn ver-

taalt. *Zonder titelbl.* (*Achteraan:*) Amst. P. SEEPERUS, kl. fol. 4 blz.

3332. Overweging op de Memorie Die den Moscovise Ambassadeur op den 25ste January 1701. aan de... Staten Generaal... heeft overgelevert. Geschreven door een Hollands Krygs-overste uyt Brussel den 7 February 1701. *Zond. titelbl.* kl. 4°. 8 blz.

3333. Memoire de... Monsr. Don FRANCISCO BERNARDE DE QUIROS, Ambassadeur Extraordinaire d'Espagne (*d.* 7 *Fevr.* 1701). (*Volgt de Holl. titel:*) Memorie *enz.* aan haar Hoog Mogende Nevens een Antwoord van dezelve, op de voorschreve Memorie, rakende het trekken der France Troupen in de Spaansche Nederlanden (*in d.* 9 *Febr.*) 1701. kl. 4°. 8 blz.

Vgl. N°. 3337.

3334. Memoire de Sa Majeste très-Chretienne Presenté par M. le Comte D'AVAUX... aux Etats Généraux... le 16 Fevrier 1701. kl. 4°. 2 blz.

3335. Memorie, Door den Grave D'AVAUX ... gepresenteerd aan de... Staten Generaal... in den Hage den 16 February 1701. kl. 4°. 2 blz.

3336. Memorie Van sijn Alderchristelykste Majesteit Gepresenteerd door... de Grave D'AVAUX... Aan de... Staten Generaal... Den 16 February 1701. In den Hage overgeleverd. 1701. kl. 4°. 7 blz.

3337. Memorie van sijne Alder-christelijkste Majesteyt, gepresenteerd door den Heer Grave D'AVAUX... aen de... Staeten Generael... den 16. February 1701. Mitsgaeders de Memorie van den Spaenschen Ambassadeur aan de Heeren Staeten, ende de Antwoort van de Heeren Staeten op de Memorie van de Ambassadeur van Spagnien. *Zond. titelbl.* kl. 4°. 8 blz.

De hier vermelde Memorie van den Spaenschen Ambassadeur en het daarop gegeven antwoord zijn uittreksels uit de stukken, vermeld onder N°. 3333.

3338. Brief, Geschreven in Vrankrijk door den Grave van Melfordt, aan zyn Broeder de Grave van Perth, Gouverneur van den Prince van Walis... door speciale last van het tegenwoordige Parlement gedrukt, en in 't licht gegeven. Geschreven den 18 Februarij 1701. Uyt 't Engels ver-

taalt. 'Gravenh., ENGELBREGT BOUCQUET, in de Halstraat, in de Waarheyt, 1701. kl. 4°. 8 blz.

3339. Extract uyt het Register der Resolutien van... de... Staaten Generaal... den 21 February 1701. kl. 4°. plano.

3340. Memorie van den Grave D'AVAUX aan... de... Staaten Generaal (*in d. s' Hage* 4 *Maart* [1701]). kl. 4°. plano.

3341. Memorie Van Monsieur DE QUIROS... gepresenteert aan... de... Staten Generaal... den 9 Maart 1701. — Extract uyt het Register der Resolutien van... de... Staaten Generaal... den 21 February 1701. kl. 4°. 2 ongen. blz.

3342. Extract Uyt het Register der Resolutien van de... Staten Generaal... 9 Maart 1701. kl. 4°. 2 ongen. blz.
Antwoord op de voorgaande Memorie.

3343. Brief Van zyn Allerchristelykste Majesteyt, aan... de... Staten Generaal, door den Heere Grave D'AVAUX, op den 9 Maart... 1701... gepresenteert (*in d.* 3 *Maart* 1701). kl. 4°. plano.

3344. Extract Uyt het Register der Resolutien van de... Staten Generaal... 9 Maert 1701. kl. 4°. 2 ongen. blz.
Over den voorgaanden Brief.

3345. Memoire, Presenté par Mr. STANHOPE, Envoyé extraordinaire de sa Majesté Britannique, à Mr. le Comte D'AVAUX... (*d.* 22 *Mars* 1701). *Zond. titelbl.* kl. 4°. 4 ongen. blz.

3346. Memorie Gepresenteert door den Heer STANHOPE... aan den Grave D'AVAUX... Mitsgaders Memorie Van 't geene de... Gedeputeerden van... de... Staten Generaal... aan den Heer Grave D'AVAUX... hebben voorgestelt (*in d.* 23 *Maart* 1701). Zond. pl., jaar of naam van drukker. kl. 4°. 8 bladz.

3347. Memoire De ce que les Sieurs Deputez des... Etats Généraux ont proposé... au Sieur Comte D'AVAUX *etc.* (*d.* 22 *Mars* 1701). *Zond. titelbl.* kl. 4°. 4 ongen. blz.

3348. Memorie Van 't gene de Heeren Gedeputeerden van... de... Staten Generaal... aan den Heer Graave D'AVAUX... hebben voorgestelt. *Zond. titelbl.* kl. 4 blz.
De inhoud is geheel dezelfde als die van N°. 3346.

3349. Translaat Der Missive van de Heeren Staaten Generaal Aan den Koning van Engeland, Gedateerd den 13. May, 1701 *Zond. titelbl.* (*Achteraan:*) Vertaald uyt het Engelsch, Naar de Copye te Londen gedrukt by des Konings Drukkers. kl. 4°. 4 blz.

3350. Extract uyt het Register der Resolutien van de ... Staten Generaal ... den 15 July 1701. *Zond. titelbl.* kl. 4°. 4 bladz.

3351. Memoire De Mr. le Comte D'AVAUX ... à Messieurs les Etats Généraux ... le 26. Juillet 1701. kl. 4°.

Dit nommer bestaat uit de blz. 13—16 (signat. C) van een boekwerk.

3352. Memorie Van den Heere Grave D'AVAUX ... aan de ... Staten Generaal ... den 26. July 1701. kl. 4°. 8 ongen. blz.

Ook dit nommer vormt geen geheel op zich zelve, maar bestaat uit het losse blad D van een boekwerk en bevat 8 ongen. blz.

3353. Aanmerkingen Over de laatste Memorie Van den Heere Grave D'AVAUX ... aan de ... Staaten Generaal ... Gepresenteerd den 26 July 1701. Zond. pl., jaar of naam van drukker. kl. 4°. 8 blz.

3354. Reflexien op den Toestand des Tyds. Waar in onder anderen oock de Memorie van den Grave ... D'AVAUX ... aan de ... Staten Generaal ... den 26 July 1701. gepresenteert: geexamineert, ende beantwoord werd. Keulen, Pieter Hamer, in de Waarheyd, 1701. kl. 4°. 24 blz.

3355. Extract uyt het Register der Resolutien van de ... Staten Generael ... den 1. Augusti 1701. *Zond. titelbl.* (*Achteraan:*) 's Gravenh., P. SCHELTUS, 1701. fol. 6 ongen. blz.

Over de Memorie van den Graaf D'AVAUX van 26 Julij (N°. 3351 en 3352.

3356. Oprecht Verhael Van het geene voorgevallen is tusschen het Leger van sijn Keyserlijke Majesteyt en het France geallieerde in Italien. Uyt het Keyserlijke Velt-Leger alle Braterie di Pont d'Oglio, van den 31. Augusty tot den 3. September 1701. incluys. 's Gravenh., A. MOETJENS, in de Hofstraet, 1701. kl. 4°. 8 blz.

3357. Oprechte Haerlemse Saturdaegse Courant. N°. 42. Haerlem, A. CASTELEYN ... Den 15 October 1701. fol. 2 blz.

3358. Verhaal van het Verraad gesmeed tegen de stad Maastricht, in den Jaare 1701. 's Gravenh., O. en P. VAN THOL, 1743. 4°. (IV) en 54 blz.

3359. De Sententien des Doodts, Tegens de Conspirateurs en Verraders Ontdeckt en Geëxecuteert tot Maestricht. Amst., by de Wed. A. D. OOSSAAN ... 1702. kl. 4°. 16 bladz.

3360. Redenen Die de Aller-Christelykste Koning gehad heeft, Om het Testament van CAREL de II. voor de Verdeelinge

van de successie van Spanjen te kiesen *enz.* Gelijk ook het middel om den Oorlog voor te komen, die daar uit zoude konnen ontstaan ... Zond. pl., jaar of naam van drukker. kl. 4°. 58 blz.

3361. Ondersoek van twee groote Verschil-punten; 't eerste, Wat dat de Konink van Vrankryk ten opsigte van de Monarchie van Spanien doen sal *enz.* Beneffens (*met afzonderlijken titel*) d'Antwoord van den tegenschrijver. Uyt het Engels vertaald. Gedrukt na de Copie van Londen. In 't Jaar 1701. kl. 4°. 36 blz.

3362. Spaanse Verdeelinge en Successie ... vertonende de belangens van de Staaten van Europa daar by geinteresseert, insonderheyd van den Koning van Engeland, en mijn Heeren de Staten. Keulen, P. Hamer, in de Waarheyt, 1701. kl. 4°. 15 blz.

3363. Aanmerkingen Over de Successie van den Hertog van Anjou ... Beneffens eenige Aanmerkingen op de Memorie van den Koning van Vrankrijk aan de Hollanders ... Waar by gevoegt word De clausule van het Huwelijks-Contract van LODEWIJK de XIV., waar by hy van de successie van Spanie renuntieert *enz.*, de renuntiatie van d'Infante; het artijkel van het Traktaat van de Pyreneën, en de clausule van 't Testament van PHILIPPUS de IV ... Uyt het Engels vertaalt. 's Gravenh., M. UYTWERF ... 1701. kl. 4°. 44 blz.

Vgl. N°. 3365.

3364. Aanmerkingen over de Successie van den Hertog van Anjou, Rakende het gevaar, 't welk Europa in 't algemeen, maar Engeland in 't bysonder dreygd, en wel voornamentlijk alle de deelen van deszelfs Commercie. 2de deel. Door den Auteur van het Eerste. Uyt het Engelsch vertaald. 's Grav. *enz.* (*als het voorg.*). kl. 4°. 40 blz.

Vgl. N°. 3366.

3365. Aanmerkingen op de Kroons-Erfenis van den Hartog van Anjou *enz.* Uit het Engels overgezet. Volgens de Copy gedrukt tot Londen. kl. 4°. 44 blz.

De inhoud is dezelfde als die van het geschrift, vermeld onder N°. 3363, doch anders vertaald.

3366. Overdenkingen op de Navolging Van den Hartog van Anjou, By overslag op het gevaar dat Europa in 't algemeen Engeland in 't byzonder ... is dreigende. 2de deel.

Door den Auteur van het eerste. Na de Copy gedrukt tot Londen. kl. 4°. 47 blz.

Dit 2de deel is een vervolg op 't voorg. nommer en geheel gelijk, wat den inhoud betreft, aan het 2de deel der „Aanmerkingen" *enz.* (N°. 3364), doch anders vertaald.

3367. Discours Tegen den Oorlog, of een Wederlegginge van eenige tegenstrijdige Libellen en bysonderlyk van het eerste en tweede deel der »Aanmerkingen over de Successie van den Hertog van Anjou"... Uyt het Engels vertaald. Keulen, Pieter Hamer, 1701. kl. 4°. 20 blz.

3368. Vertoog Van een opregt Engels Protestant ... In 't welke den Schrijver tegen d' »Aanmerkingen over de Successie van den Hertog van Anjou" krachtig wederleyt word. 's Gravenh., M. UYTWERF ... 1701. kl. 4°. 23 blz.

3369. Waarachtige Voorlooper van het Manifest van zyn Keiserlyke Majesteit, of Byeenzameling eeniger Rechten van het Huis van Oostenryk op de Successie van Spangie. Volgens de Copye tot Weenen Gedrukt, 1701. kl. 4°. 20 blz.

3370. Manifest van het Huys van Oostenryk, In het welke Desselfs recht op de Monarchie van Spanien klaarlijk vertoont en beweert word. Gedrukt na de Copie van Weenen. In 't Jaar 1701. kl. 4°. 64 blz.

3371. D'Ontmaskerde Fransman ... vertonende Dat den tegengenwoordigen toeleg van Vrankrijk eygentlijk niet anders is, als ... De Vereenigde Nederlantse Provincien Te subjugeren om op de ruinen van de selve den Standaart van een universele Monarchie op te regten. Keulen, Pieter Hamer, in de Waarheyd, 1701. kl. 4°. 27 blz.

3372. Redeneringe Over de Continuatie Van de Vrede. Uyt het Engels vertaalt. Anno 1701. kl. 4°. 8 blz

3373. Onderzoek van 't Staats-Belang van Engeland en Holland, Nevens d'aanmerkinge van 't Lagerhuis, op het bedrijf des Franschen Konings in Vlaanderen. Uyt het Engels vertaalt. ... Rott., B. BOS ... 1701. kl. 4°. (II) en 52 blz

3374. Brief aan Mylord, aangaande de noodzakelykheid en de regtvaardigheid van de geheele restitutie van de Spaanse monarchie. Uyt het Engelsch vertaald ... Zond. pl., jaar of naam van drukker. kl. 4°. Blz. 1—26.

3375. Het Geschil Tusschen de Fransche Haan, en Lombaardsche Hennen, Beslegt door Jupiter. Gedrukt na de Italiaansche Copy, En worden verkogt 't Amst., By SEBAS-

TIAAN PETZOLD, op het Rokkin, in de drie Kroonen. kl. 4°. 7 bladz.

3376. De vryborstige Engelsman, Redeneerende over den tegenwoordigen toestand der Staat-saaken. Uyt het Engels vertaald. N°. II—XII. 4°.

Hoewel de Ns. II—V van geen volgnommer voorzien zijn, blijkt nogtans uit de signatuur (B—M) en uit hetgeen bij de nommers VII—XII gemeld wordt, dat N°. 1 ontbreekt. Met N°. VI begint op de laatste blz. van ieder nommer een rubriek „*Boek-nieuws.*" — Bij de Ns. II—V wordt noch plaats van uitgave, noch uitgever of drukker, noch jaartal vermeld; doch in N°. VI leest men achteraan: *Deze boeken* (opgenomen onder het *Boek-nieuws*), *nevens 't geen omtrent de zaken van de tegenwoordige tyd is uytgekomen, zyn te bekomen tot Amsterdam by* PIETER SCEPERUS *op den Dam, en* SEBASTIAAN PETZOLD *op het Rokkin in de drie Kroonen,* 1701, en in N°. VII: *Deze boeken, nevens de ses voorgaande Vryborstige Engelsmannen, en 't geen* enz.; evenzoo bij de volgende nommers, met dat onderscheid, dat er telkens het getal der toen reeds verschenen nommers is uitgedrukt. — N°. II telt 3, N°. III—XII ieder 4 blz.

1702.

3377. Verdigtsel van de groote verslindende, Maer nu seer benarde Wolf, Met het overleg syn'er (*sic*) Raden: Benevens den Raed der t'saem verbonde Viervoetige dieren, En haer antwoord op het bedriegelijk vredevoorstel des Groote Wolfs... 's Gravenh., M. UYTWERF ... 1702. kl. 4°. 32 blz.

3378. Afschetsinge Van den Aart en Eigenschappen van de Koninglyke familie, van de Ministers van Staat, En van de voornaamste persoonen van het Hof van Vrankryk. Met eene korte oprekeninge van de Inkomsten van deselve Kroon. Ville Fransche, by Paulus Pinceau, 1702. kl. 4°. 31 blz.

3379. Relation De l'Action arrivée à Cremone, Entre les Troupes de Sa Majesté Imperiale & celles des Alliez, le 1. Fevrier 1702. (*Achteraan:*) Amsterdam, chez DANIEL DE LA FEUILLE prez de la Bourse.

De blz. 9—13 en de signatuur B. toonen aan, dat een gedeelte aan het geheele geschrift ontbreekt.

3380. BRADY, N., Predikatie Ter gelegenheid van de Dood van Koning WILLEM III En Haare tegenwoordige Majesteits gelukkige komst tot de Kroon. Uitgesprooken in de Pa-

rochie Kerk van Richmond, in Surry, op ... 15 Maart, 1702 ... Uit het Engels vertaald Door een Lid van het Konstgenootschap In magnis voluisse sat est. Amst., s. PETZOLD ... 1702. Met previlegie. kl. 4°. 16 blz.

3381. TIL, S, VAN, Zielen-Raad in tyden van druk Aan 't Bedroefde Nederland, Ter occasie van het smertelijk Overlijden van WILLIAM de III. *enz.* Voor de Gemeynte van Dordrecht uytgesprooken den 26. der selver maand (*Maart*). Dordrecht, J. VAN BRAAM, by de Beurs, 1702. kl. 4°. (IV) en 40 blz.

3382. GRAEVIUS, J. G. Lykrede Over de Dood van... WILHEM den III. Koning van Grootbrittanje *enz.* Vertaalt door D. SMOUT. Utrecht, WILLEM VANDE WATER, 1702. kl. 4°. (IV) en 52 blz.

3383. VOLLENHOVE, J. Een groot Vorst ons Israel ontvallen, door de doot van ... WILLEM III ... Aldus vertoont in een Predikaatsie over 2 Sam. III. 38 ... 's Gravenh., G. VAN LIMBURG ... 1702. kl. 4°. (IV) en 43 blz.

3384. TIELE, A. De Dood en Begravinge van den Godvrugtigen Koning DAVID, Afgebeeld in al zijn Omstandigheden, en nader overgebragt op de Persoon van ... WILLEM III ... Voorgestelt in een Kerkreeden, op den 30 April 1702, uyt 1 Reg. II. vers X. Rott., REINIER VAN DOESBURG, 1702. kl. 4°. (IV), 34 en (II) blz.

3385. HAMEL, P. De Bazuine Gods, Na het Bevel zyner Propheten aan den Mond genomen, op de Dood van WILLIAM de III ... Den 30 April, 1702. voor de Gemeynte van Numans-dorp. Over ... Jes. 33: 7—10 ... Rott., JOHANNES DE MELANDER, in de Keyserstraat, 1702. kl. 4°. 49 en (I) bladz.

3386. HALEN, A. VAN, De klagende Dogter van Juda, over het verlies van haar Kroon, Toegepast op de Allerbeklaaglijkste Dood van ... WILLEM III *enz.* voorgestelt uit de Klaagl. V: 16. Aan de Gemeinte Jesu Christi, op de Oude Tonge, den 7 Mey 1702 ... Rott., R. VAN DOESBURG, 1702. kl. 4°. (IV) en 31 blz.

3387. Extract uyt het Register der Resolutien van de ... Staten Generael ... den 25. Maert 1702. *Zond. titelbl.* (*Achteraan:*) Gedruckt na de Copye van P. SCHELTUS, By de Wed. van J. VAN POOLSUM, tegen over 't Stadthuys, 1702. kl. 4°. 8 blz.

3388. Verklaringen van de respective Provincien gedaen ter Vergaderinge van haer Hoogh Mog., tot onderhoudinge van Eendracht, tot beschermiuge van den Staet, ende tot handthavinge van de Gemeene sake. 's Gravenh., P. SCHELTUS, 1702. Met Privilegie. kl. 4°. 16 blz.

3389. Aanmerkingen op de Memorie Van den Fransche Resident BARRE, Aan de... Staaten Generaal... den 31 Maart. 1702. Zond. pl., j. of naam v. drukker. kl. 4°. 8 blz.

3390. Manifest, houdende de redenen waerom de... Staten Generael... genoodtsaeckt zijn tegens de Koningen van Vranckryck en Spaigne den Oorlogh te declareren; In dato den 8sten Mey 1702. 's Gravenh., P. SCHELTUS, 1702. Met Privilegie. kl. 4°. 15 blz.

3391. Consideratien van Staat over den jegenwoordigen tyd, Strekkende onder anderen... tot elucidatie van de Redenen, Waarom de Koninginne van Groot Britanje, &c. Als mede de... Staten Generaal... Genootsaakt zyn tegen de Koningen van Vrankrijk en Spagne Den Oorlog te declareren. Keulen, Pieter Hamer, in de Waarheyd, 1702. kl. 4°. 24 blz.

3392. Extract uyt de Resolutien van de... Staten van Hollandt *enz.* den 30. Mey, 1702. *Zond. titelbl.* kl. 4°. 4 blz.

3393. Relaes Van het Gevecht... aen de Schelde op den 30. Juny 1703. Soo als het selve in den Hage is gerapporteert door den Heer Generael Luytenant FAGEL... 's Gravenh., G. RAMMAZEYN... Zond. jaar. kl. 4°. M. h. titelbl. 8 ongen. blz.

3394. Daghregister Uyt het Keyserlyke Veld-leger op het Strydveld nevens Luxsara, van den 14 tot den 19 Augustus 1702. incluys. *Zond. titelbl.* (*Achteraan*). Gedrukt na de Origineele Copye. in 's Gravenhage. kl. 4°. 8 ongen. blz.

3395. Relaes van de Victorie Die den Marquis van Villars, Lieutenant Generael... van den alder-Christelijksten Coninck, op den Prins LOUIS van Baden, Generalissimus... van den Keyser... op den 14. October 1702, by Fridlingen heeft bevochten. *Zond. titelbl.* (*Achteraan*:) Antwerpen, H. AERTSSENS op d'Eyer-merckt in den Parnassus Bergh, 1702. kl. 4°. 4 blz.

3396. Koning LODEWYK in de Griekse A tot Delft, op het Eyndigen der Campangje 1702. en het verbranden der Vloot

in Vigos, door J. M. G. V. B. (*rijm*). Gedrukt tot Bon, In de Vlugtente Keurvorst. kl. 4°. 8 blz.

3397. Koning LODEWYK In de Griekscha A. Tot Delft, Op het eyndigen der Campangje des Jaars 1702 *enz.* kl. 4°. 8 blz.

3398. Triumph van auxiliaire geallieerde Wapenen. Bestaande in een ... Verhaal van veele ... overwinningen, door den Keyser ... en andere Vorsten, verkregen op de Koningen van Vrankrijk en Spanjen, sedert den 15. May tot den 29. October 1702 ... beneffens eenige andere opmerkelijke saken, voor en in den selven Jaare gepasseert. Utrecht, WILLEM VAN POOLSUM, 1703. kl. 4°. 24 blz.

3399. Onpartydig Verhaal van alles wat Aanmerklyks voorgevallen is in de Gecombineerde Engelse en Hollandse vlooten ... 't sedert ... den 30. Juny 1702 ... en ... den 18. November des selven Jaars ... Door een Officier gedurende de gantsche tyd present gewest. Uyt het Engelsch overgeset. Amst., FRANÇOIS VAN DER PLAATS, in de Gaapersteeg, 1702. kl. 4°. 20 blz.

3400. Memorie Wegens Zyne Pruysische Majesteyt, Overgegeven Aan haar Hoog Mog: Wegens Zyne Pretentie op de Nalatenschap van Wylen Koning WILLIAM ... (*in d. 's Gravenh.* 24 *Maart* 1702). kl. fol. plano.

Vgl. bij dit en de negen volgende nommers: No. 3410.

3401. Extract uyt het Register der Resolutien Van de ... Staten Generaal ... den 29. Mey 1702. Zond. pl., j. of naam v. drukker. kl. 4°. 8 blz.

3402. Verscheyde Testamenten, Gemaeckt, ende met de Dood van de Princen van Orangie ... bevestigt; Waer inne haere Uytterste wil En begeeren volkomen staen uytgedrukt. 's Grav., G. RAMMAZEYN ... 1702. kl. 4°. 28 blz.

3403. Testament Gemaekt ende getekent by ... WILLEM de III^de^ ... Koning van Groot Brittanje *enz.* Den 18. October 1695. 's Grav., G. RAMMAZEYN, en syn ook te bekomen by M. UYTWERF. kl. 4°. M. h. titelbl. 7 ongen. blz.

3404. Testamenten en Codicille Van de ... Princen van Orangen, PHILIBERT VAN CHALON, en RENÉ VAN CHALON, Gemaakt, en door haar overlijden bekrachtigt, waar in ten vollen haar Uytterste Willen uytgedrukt syn. 's Gravenh., *enz.* (*als het voorg. nommer*). kl. 4°. M. h. titelbl. 16 ongen. blz.

3405. Sommiere Informatie Van het onwedersprekelijk recht van ... den Koning van Pruyssen, Tot de Successie van sijn Groot-Vader Prins FREDERIK HENDRIK ... 's Gravenh., M. UYTWERF ... 1702. kl. 4°. 36 blz.

3406. Waaragtig Vertoog, waar in ... Klaar gedemonstreert, en aangetoont wert, Dat na de dood van ... WILLEM III ... De Successie in het Souverain Prinsdom van Orange *enz.* Buiten alle twyffel, en incontestabel toekomt aan ... WILHELMUS HYACINTUS, Souverain Prince van Orange, ende Vorst van Nassauw-Sigen ... 's Gravenh., N. WILDT ... Zond. jaar. kl. 4°. 44 blz.

3407. Beknopte Eleucidatien, Waer bij het goet Recht van Syn ... Majesteyt van Pruyssen Tot de successie van de fideicommissaire goederen van den Huyse Nassau-Orangien ... naerder beweert, ende het geene daer jegens by sekere gedrukte soo genaemde »Korte remarques" &c. Van wegens ... den Heere Prince JOHAN WILHELM FRISO VAN NASSAU, &c. Is bygebracht, kortelijck beantwoort werdt. 's Gravenh., G. RAMMAZEYN en M. UYTWERF, 1702. kl. 4°. 39 blz.

Dit is de officiële uitgave van dit oorspronkelijk in 't Latijn geschreven stuk.

3408. Beknopte Verklaaringen, Gesteld tegen de »Korte Remarques." Door de welke het regt van zyn ... Majesteit van Pruyssen tot de Successie ... verder word bevestigd, en op de twyffelingen daar ontrent geantwoord. Uit het Latyn vertaald. Hier zyn ook by gevoegd de Korte Remarques van zyn Hoog Vorstelyke Doorluchtigheid van Nassau &c. Zond. pl., j. of naam v. drukker. kl. 4°. (II), 16 en 20 blz.

Niet-officiële en verminkte vertaling.

3409. Korte Onderrigting, Raakende het onwederlegbaar Regt van ... den Koning van Pruyssen tot de erffenis en Successie van zyn Grootvader Prins FREDERIK HENDRIK ... Uit het Frans vertaald door J. A. W. m. & p. l. Zond. pl., j. of naam v. drukker. kl. 4°. 28 blz. en uitslaande tabel.

1703.

3410. Ondersoeck ende Beweeringe van de Rechten van syn Koninglijcke Majesteyt van Pruyssen, Op de Graefschap-

pen van Meurs, ende Lingen ... Mitsgaders van de competente Judicature deser saecke. 's Grav., G. RAMMAZEYN en M. UYTWERF, 1703, 4°. 75 blz.

3411. Het peirdt van Troyen, Hervormt, in de loise practijcquen van LOVIS den XIV ... by het kinderloos overlyden van onsen Catholijcquen Coninck Carolus den II ... Gedruckt voor de Liefhebbers der aude Vaederlantsche Vryheyt in 't Jaer 1703. kl. 4°. 16 blz.

3412. Het peirdt van Troyen *enz.* (*als het voorg.*) Na de Copye van Brussel, Gedrukt *enz.* Zond. jaar. kl. 4°. M. h. titelblad 8 ongen. blz.

3413. De continueerende zegenpralingen der geallieerde Wapenen in de Nederlanden, Behaalt op die van Vrankryk en Spaanjen, in den Jaare 1703 *enz.* Utrecht, W. VAN POOLSUM, 1703. kl. 4°. 56 blz.

3414. Nader missive Van de Heer Thesaurier Generaal HOP. Geschreven tot Lillo den 27 Iuny 1703. Gedrukt na de Copye van P. SCHELTEN. fol. plano.

3415. *Adres van* J. B. VAN WASSENAER, *Heer van Obdam, in d.* 19 *Julij* 1703, *aan de Staten Generaal, ter verdediging van zijn gedrag in den slag bij Eeckeren op* 30 *Junij.* (*Fransch.*) *Zond. titelbl.* fol. 4 blz.

3416. Manifest behelsende het recht van CAREL de III Koning van Spanien, ende De rechtvaardige beweegredenen van sijn Expeditie. Met de caart van ... Spanien ende Portugal. 's Gravenh., ETIENNE FOULQUE, in de Pooten, by 't Plain, in de stad van Parijs, 1703. kl. 4°. 40 blz.
De kaart is vervaardigd door N. DE FER.

3417. De Regtvaardigheid der Wapenen Ter handen gevat, door Don PEDRO, Koning van Portugal: Om Spangien uyt de slavernye van Vrankryk te redden, en de Throon van die Monarchye te bevestige op ... KAREL III ... Na de Copie van Lissebon. Amst., G. KUYPER, bezuyden het Stad-huys 1704. kl. 4°. 19 blz.

3418. Premier Avis de la victoire signalée remportée Par les Armes des deux Couronnes, commandées par Mr. le Marechal DE TALLARD, sur l'armée des Ennemis sous le Prince de Hessen-Cassel, le 15 Novembre 1703. *Zond. titelbl.* kl. 4°. 4 blz.

3419. De Fransche Vredezoeker, Rydende op een drie beenden Ezel, van Geertruydenberg, na het Hof van Verzailjes,

en desselfs ontmoetinge onderweeg (*rijm*). *Zond. titelbl.* kl. 4°. 4 ongen. blz.

3420. De vrolyke Courier Monsieur VILLARS aan het France Hof. *Zond. titelbl.* kl. 4°. 4 ongen. blz.

3421. De Bedroefde en klagende Konink van Vrankryk, Sittende met Madam DE MAINTENON in 't Huysje Sonder Glasen, sonder Glasen, sonder Glaasen. Hoe leyd dat Volk te Roepen en te rasen, te rasen, te rasen, te rasen (*rijm*). *Zond. titilbl.* kl. 4°. 4 ongen. blz.

3422. Het Franse Klugt-spel Gespeeldt op de Spaanse Commemedie van PHILIPPUS de Vijfde, Op de Grensen van Catalonien, met den Koning KAREL de Derde *enz.* (*rijm*). *Zond. titelbl.* kl. 4°. 4 ongen. blz.

3423. De Klagende Koning van Spanje PHILIPPUS de V. Sittende in het verbeterhuis tot Madrid, murmurerende over zyn Grootvader Louis de XIV. (*rijm*). *Zond. titelbl.* kl. 4°. 4 ongen. blz.

De dichter teekent zich J. B.

3424. De eerste hedendaagse vliegende Faam, Blazende, op zyn Trompet, het voornaamste nieuws door geheel Europa (*rijm*). *Zond. titelbl.* (*Achteraan*:) Amst., Gedrukt by H. v. P(UTTEN). kl. 4°. 4 ongen. blz.

De vervaardiger van dit gedicht voert tot sinspreuk: *Uyt zuyvere gunst tot de edle kunst.*

3425. De tweede Amsterdamse Woensdaagse vliegende Faam, *enz.* (*als boven*). *Zond. titelbl.* (*Achteraan als boven*). kl. 4°. 4 ongen. blz.

3426. De Franse Expresse op een Spaanse Ezel, Of den Doolenden Ridder, Rydende na Versailles (*rijm*). *Zond. titelbl.* kl. 4°. 4 ongen. blz.

3427. De Spaansche Snuyf-taback Van den Hartog van Anjou, Gezonden in een fraay Schildpadden Doosje na 't Hof van Versailles, dienende tot tydverdryf van de afgesette Franse Officiers. *Zond. titelbl.* kl. 4°. 4 ongen. blz.

1705.

3428. Placaet (*van de Staten Generaal*) Op het Stuck van de Commissievaert deser Landen, tot het weeren van onordentelijckheden, en om voor te komen de klachten van de Ingezeten van desen Staet, van Onse Geallieerden en Neutralen (*in d.* 28 *Julij* 1705). *Titelbl. ontbr.* kl. 4°. Blz. 3—10.

3429. Missive van den Prince EUGENIUS, *gedagt. in 't leger bij Treviglio den* 17 *Aug.* 1705, *ten geleide van het mede hier voorkomende* Relaas van het gepasseerde in het Gevegt tusschen Treviglio en Cassano den 16 Augusty 1705. 's Gravenh., P. SCHELTUS, 1705. fol. plano.

1706—1707.

3430. Correspondance diplomatique et militaire du Duc DE MARLBOROUGH, du Grand-Pensionaire HEINSIUS et du Trésorier-Général des Provinces-Unies, JACQUES HOP; enrichie de plusieurs lettres, du Comte D'AVAUX, de M. M. DE CHAMILLART, DE TORCY et d'autres hommes d'état, relatives aux négociations sécrètes, entamées par la France après la bataille de Ramilies. (1706—1707). Publiée ... par G. G. VREEDE ... Amst., J. F. SCHLEIJER, 1850. 8°. Met plaat.

1706.

3431. Groote Spaansche en Franse Post-Tydinge, Nu eerst uit zee over Parijs aengekomen (*in d.* Versailles den 56. April en Parijs den 69. Maert). Gedrukt te Brussel, na de Copie van Parijs, in de drie gekloofde Lelien, 1706. fol. plano.

3432. Relatje van de Slagh van Ramelies, gelevert door het Gecombineerde Leger, Onder Commande van ... den Hartogh VAN MARLBOROUGH ende ... den Heer van Ouwerkerk, op den 23. Mey 1706, Teegens het Vyandelycke Gecombineerde Leeger onder ... den Keurvorst van Beyeren en den Hartogh van Villeruy (*Holl. en Fransch*). Amst., PETRUS SCHENK, op de Vygendam, in Sansons Atlas, 1706. langwerpig 4°. plano.

3433. De Eerste Nieuwe groote Haagsche Harlequin, met de Spaansche Rarekiek, vertoonende op een Boertige wyse de geheele Veldtogt van Philippus V, in Catalonien (*rijm*). *Zond. titelbl.* kl. 4°. 4 ongen. blz.

3434. De eerste groote Fransche Harliquin, met de Spaansche Rarekiek, Vertoonende op een Boertige wyze de Veldtocht van de Konink PHILIPPUS op de Grensen van Catalonien (*rijm*). *Zond. titelbl.* kl. 4°. 4 ongen. blz.

Hetz. gedicht als het voorg., doch met andere spelling.

3435. Den Derden Nieuwe Spaanse Harlequin, met zijn rarekiek, is komen reyden, inde gekken Kack-stoel, van PHILIPPUS V; Naar Amsterdam, en vertoont hem alhier op een Boertige wyse. *Zond. titelbl.* kl. 4°. 4 ongen. blz.
De dichter teekent zich G. S.

3436. De Nieuwe Mercurius, of Post-tyding Uyt D' Elizeesche Uelden. Gedrukt na de Copy in de Elizeesche velden. fol. plano.

3437. Brief Van een Raadsheer van den Grooten Raadt van Geneven aan een Borgemeester van A. *Zond. titelbl.* kl. 4°. 8 blz.

3438. BURMANNUS, P. Redenvoering over den Gelukkigen Krijgstocht dezes jaars, en de Overwinningen zo te Lande als te Water, door de Vrye Nederlanders, en hunne Bondgenooten, gedaan tot Utrecht den 25. van Slagtmaand, 's Jaars 1706. Vertaalt door D. SMOUT. Utrecht, W, VAN DE WATER, 1706. kl. 4°. 54 en (I) blz.

3439. BURNET, G., Dankpredikatie Uitgesprooken voor de Koninginne En beide de Huizen des Parlements, In St. Pauls Kerk den 31 van December 1706. Over de wonderbaare zeegeningen van het selve jaar... In het Engelsch gedrukt door byzonder bevel van Haare Majesteit. Rott., B. BOS... 1706. kl. 4°. (IV) en 15 blz.

3440. Pasquin en Marforio Kamerdienaars van de Bedkamer van den Konink van Vrankrijk en Madame DE MAINTENON. Uyt het Fransch vertaald, door G. G. Imprime avec privilegie du Roy Louis, & Nostre Dame, 1706. kl. 4°. 8 blz.

1709 *).

3441. Praeliminaire Articulen van Vrede, Opgestelt tusschen de Hooge Geallieerden en ... de Koning van Vrankrijk (*in d.* 28 *Mei* 1709). *Zond. titelbl.* kl. 4°. 4 ongen. blz.

3442. Preliminaire Pointe tot het handele van een Generale Vreede. *Zond. titelbl.* kl. 4°. 4 blz.

3443. Regtmaatig Oordeel over de Preliminaire Artikulen Welke dienen moeten, tot grondslag en fondament Van het Trac-

*) Vgl. N°. 3489 *a*.

taat der Algemeene Vreede. Leyden, HENDRIK VAN DAMME, in de Nieuwesteeg. kl. 4°. 14 blz.

3444. Lettre D' un ami de Londres, à son Ami à la Haye. Sur les Propositions de Paix. kl. 4°. 2 ongen. blz.
Vgl. N°. 3449.

3445. GYSEN, J. VAN, Bergen in Henegouwen Veroverd, onder het beleyd van sijn Hoogheyd JAN WILHELM FRISO ... Den 21 October 1709 (*rijm*). (*Achteraan:*) Haerlem, by de Wed^e. HERMANUS VAN HULKENROY, aen de Markt, in Lourens Koster. kl. 4°. 4 ongen. blz.

3446. DIESE, J. VAN, Nieuwe-Jaars Courant ofte Vreugde Zang, Van het gepasseerde van 't Jaar 1709. tot 1710. Opgeoffert aan alle Heeren, Kooplieden *enz.* van... Haarlem. (*Achteraan:*) Haerlem, *enz.* (*als het voorg.*). kl. 4°. 4 ongenommerde blz.

3447. De Stadhouderlycke met de Nonstadhouderlycke Regeringe vergeleken Door eenen Lief-hebber van ware Vryheyt en Justitie. Gedruckt voor den autheur, Anno 1709. kl. 4°. 15 blz.

3448. Wonderlyke Voorsegging of Prophecy, Gevonden onder de nagelatene Schriften Van den overleedene Cardinael DE PORTOCARRERO, Aerts-Bisschop van Toledo, Biegtvader *enz.* van PHILIPPUS de V. Uyt het Spaansch Vertaalt, 1709. kl. 4°. 4 blz.

1710.

3449. Seconde lettre d'un Ami de Londres à son Ami à la Haye. Sur les Propositions de Paix (*in d.* 1 *Mars* 1710). *Zond. titelbl.* kl. 4°. 4 blz.
Vgl. N°. 3444.

3450. WARNAAR, B. Letter-gift, Opgeofferd aan de twee Doorluchtigste Helde van Europa, EUGENIUS Prince de Savoye, en JOHN CHURCHIL Prins en Hartog van Marlbourg, &c. Bestaande in Zeege-Wensche op hunne begonne Veld-tocht deses Jaars 1710. Haarlem, Wed. VAN HULKENROY *enz.* kl. 4°. Met het titelbl. 12 ongen. blz.

3451. GYSEN, J. VAN, Alle de gedichten, Welke gedient hebben tot verçieringe van de Antwerpsche Courant van den 9. Mey 1710 tot den 3 Juny 1710. (*Achteraan:*) Amsterdam, J. VAN EGMONT, op de Reguliers-Breesstraat, in de Nieuwe Drukkery, *enz.* kl. 4°. 4 ongen. blz.

3452. Lettre de Monsier Labbe (*sic*) DE POLIGNAC, à Monsieur le Grand-Pensionaire HEINSIUS, avec la Résolution des... Etats Generaux... des Pays-Bas, du 28 & du 27 Juillet 1710. *Zond. titelbl.* kl. 4°. 12 blz.

3453. Missive van de Heeren Fransche Ministers, Te Geertruydenbergh den 20 Julii 1710. Translaet. *Zond. titelbl.* kl. 4°. 19 blz.

Dit nommer bevat in 't Holl. dezelfde stukken als het voorgaande nommer.

3454. Missive van de Heeren Fransche Ministers, Geertruybenbergh (*sic*) den 20. Julii 1710. *Zond. titelbl.* (*Achteraan:*) Gedruckt na de copy van P. Scheltus. 4°. 8 ongen. blz.

Hierin komen dezelfde stukken als in 't voorg. nommer voor.

3455. JAN VAN GYSENS Zeege-praal Der Nederlanden, Op de Algemeene Dank- en-Vreugde-dag, Uytgeschreven tegens Woensdag den 8 December 1710 (*rijm*). *Zond. titelbl.* (*Achteraan:*) Haerlem, Wed. HULKENROY, aen de Markt. kl. 4°. 4 ongen. blz.

1711.

3456. Nieuwe-Jaars Courant, Opgedragen Aen alle Heeren *enz.* van Haerlem, Heden den Eersten Dag van het Jaer... 1711. Aengebode door... de Ombrengers der Couranten (*rijm*). *Zond. titelbl.* (*Achteraan:*) Haerlem, Wed. HULKENROY, aen de Markt. kl. 4°. 4 ongen. blz.

3457. Verdeediging Van de tegenwoordige Engelsche Ministers Tegens 't geschreeuw dat men ter oorzake Van de Nieuwe Praeliminaria tegen haar verwekt heeft. Vertaald uyt het Engelsch naar de Copye, gedrukt te London 1711. *Zond. titelbl.* (*Achteraan:*) Amst., J. VAN EGMONT... 1712. kl. 8°. 40 ongen. blz.

3458. Hollandsche donderdaagse Post-ryder, Verhalende, Historischer wyze, de hedendaagsche voornaamste gevallen der bekende Waereld. N°. 1—14 (26 *Maart* 1711—2 *Julij* 1711). kl. 4°. 56 blz.

Achter het 1ste, 6de en volgg. nommers staat: *Deze Hollandse Postryder wort gedrukt by* HENDRIK VAN PUTTEN, *in 't Gebed zonder End, of 't End der Nes, by 't Heeren Logement;* bij 't zesde nommer en volgg.: *alwaar de voorgaande alle te bekomen zyn;* achter N°. 2—5: *Amst., by* H. v. P. 1711. — Ieder N°. heeft 4 bladz., welke doorloopend genommerd zijn.

3459. De Vierde Vliegende Hollandse Woensdaagse Mercurius,

Verhaalende op een korte, beknopte en redeneerende wyze, alle 't voornaamste Nieuws 'tgeen in Europa is voorgevallen. (*Achteraan:*) Amst., by N. LOBEDANIUS, agter 't Stadhuys, op de hoek van de Stads Paarde-stal, den 9 September 1711. kl. 4°. 4 blz. (*genommerd* 13—16).

Dit tijdschrift zag elken Woensdag en Zaturdag 't licht.

3460. Memorie... aen een van Haer Majesteit principale Secretarissen van Staet, door... de Baron DE BOTHMAR, Extraordinaris Envoyé van... Hannover (*in d. Londen* 9 *Dec.* 1711). *Zond. titelbl.* (*Achteraan:*) Amst., J. VAN EGMONT *enz.* kl. 4°. 4 ongen. blz.

1712 *).

3461. Lettre ecrite DAmsterdam (*sic*) de la Haye, Sur les Offres de la France pour la Paix Generale. *Zond. titelbl.* kl. 4°. 7 ongen. blz.

3462. Brief Van een voornaam persoon aan den Heere Baron van.... geschreven, behelsende eenige Politique overweeginge en bedenkinge over de Poincten en Articulen waar op zyne Alderchristelijkste Majesteyt geneygt is de Vrede met de Hooge Geallieerden te sluyten. *Zond. titelbl.* kl. 4°. 4 ongen. blz.

3463. PERIZONIUS, G. Godts Hoogheit en 's Menschen Nietigheit, Vertoont in een Lykrede over Jesaias XL: 22, 23, 24, toegepast op de... doot van... JOHAN WILLEM FRISO... Stadhouder en Kapitein-Generaal van Groningen en Omlanden... Den 25 Februarij 1712... ten grave gebragt. Uytgesproken Voor de Gemeente van Groot-Ammers .. den 26 February... Leeuwarden, FRANÇOIS HALMA, 1712. kl. 4°. 56 blz.

3464. Den Eysch der Heere Staten Generaal, Gedaan op den 5den Maart, aen de Fransche Ambassadeurs Binnen Uytrecht. Amst., J. VAN EGMONT...na de Copy van 's Gravenhagen, 1712. fol. plano.

3465. Specifique Eysschen van de Hooge Geallieerden, Ten opsigte van Vrankrijk. Utrecht, W. VANDE WATER en J. VAN POOLSUM, 1712. kl. 4°. 32 blz.

---

*) Vgl. N°. 3489 *c* en *d*.

3466. Specifique Eysschen *enz.* (*als het voorg.*). *Zond. titelbl.* (*Achteraan:*) Gedrukt na de Originele Copy van Utrcht (*sic*) eu (*sic*) zyn te bekomen tot Amst., by JACOB BROUWER, in de Eglantierstraat, 1712. kl. 8°. 16 blz.

3467. Antwerpsche Dingsdaagsche Posttydinge, Den 15 Maart, N°. 22 (*Achteraan:*) Amst., J. VAN EGMONT, op de Reguliers Breestraat, in de Nieuwe Drukkery, 1712. kl. 4°. 4 ongen. blz.

3468. Missive Aan haar Hoog. Mog. geschreven door den Generaal Grave VAN ALBEMARLE. Doornick den 6. Maart 1712. *Zonder titelblad.* (*Achteraan:*) Gedrukt na de Copy van P. SCHELTUS. 4°. 4 ongen. blz.

3469. Memorie Of brief, Geschreeven door de Heeren Staten Generaal, aan de Coninginne van Groot-Brittanjen. *Zond. titelbl.* (*Achteraan:*) Uyt het Frans vertaalt. kl. 8°. 4 ongenommerde blz.

3470. Nieuwe Propositien, gedaan door de Keyzer en de Hooge Geallieerden, tegens die geene die Vrankryk in 't Vredens Congres Overgeleverd heeft. Uit het Frans vertaald. Na de Copye tot Rott., by JOHANNES HOFHOUT. 1712. En zyn te bekomen tot Utrecht, by GYSBERTUS VAN PADDENBURG, aan de Zoutmarkt. 4°. 8 blz.

3471. Recueil van de Brieven, soo door den... Prins EUGENIUS van Savoyen als... haer Hoogh Mog. Gedeputeerden te velde, en den Generaal Graaf VAN ALBEMARLE, Aen haer Hoogh Mog. geschreven, rakende het gepasseerde in en ontrent de Actie, tot Denain voorgevallen den 24. Julii 1712... Als mede het mondelingh en schriftelijck Rapport by den... Graef VAN ALBEMARLE dien aangaende gedaan; mitsgaders de Resolutien, by haer Hoogh Mog. successivelijck daer ontrent genomen. Gedrukt na de copye van 's Gravenhagen, van P. SCHELTUS, 1712. 4°. 18 blz.

3472. Memorie overgegeven by ADOLPH HENRIK Grave VAN RECHTEREN, Een der Plenipotentiarissen van... de... Staeten Generael... Met de Documenten daar by gevoegt... Waar in vervat is al hetgeen zich heeft toegedragen op het subject van eenige verschillen tusschen de Lakeyen van bovengemelden Graeve, en tusschen die van de Heer MENAGER, Een der Plenipotentiarissen van zijn Aller-Christelijkste Majesteyt. 's Gravenh., K. BOUCQUET, in de Halstraat, in de Waarheyt, 1712. 4°. 24 blz.

3473. Memorie *enz.* (*als het voorg.*). *Zond. titelbl.* 4°. 8 blz.

3474. Altemael Of niet met al... Uyt het Engels vertaald. *Zond. titelbl.* (*Achteraan:*) Gedrukt naer de Engelse Copye. kl. 4°. 4 ongen. blz.

3475. Ruyme Maat Met Vals Gewigt. Uyt het Engels vertaald. *Zond. titelbl.* (*Achteraan:*) Uit het Engels, na de Copije van WILLIAM HORNER. kl. 4°. 4 ongen. blz.

3476. De nieuwe Engelse Nagt-uyl. *Zond. titelbl.* (*Achteraan:*) Gedrukt na de Copy van de stantvastige Hollander. kl. 4°. 4 blz.

3477. De Tweede Fransche Harlequin, Met zyn Rarekiek; In Groot Brittanjen. Verhaalende op een Boertige wys, al het geen dat er is gepasseert in het Beleegeren, en Overgaan der Stad Quesnoy, en het aftrekken van het leger des Hertog van Ormond (*rijm*). *Zond titelbl.* (*Achteraan:*) t'Amst., J. VAN EGMONT. kl. 4°. 4 ongen. blz.

3478. De Derde Franse Harlequin, Met zyn Rarikiek; In Groot Brittanjen. Verhaalende op een boertige wys, de aftogt der Engelschen, en het overgeven Van Duynkerken (*rijm*). *Zond. titelbl.* (*Achteraan:*) Amst., *enz.* (*als boven*). kl. 4°. 4 ongen. blz.

3479. Het vervol (*sic*) van de Vierde Franse Harleqvin Met zyn Rarikiek. In Groot Brittanjen Verhaalende... het belegeren van Landrecies, en het tragten te ontzetten van dezelve door den Graave VILLARS (*rijm*). *Zonder titelbl.* (*Achteraan:*) Gedrukt voor de oude Harlequine-Maker. kl. 4°. 4 ongen. blz.

3480. De Vyfde Franse Harlequin, Met de Nieuwemodesse rarekiek. Vertonende...door een Fyne Engelse Bril, de geheyme handelinge, tussen Vrankryk en Engeland (*rijm*). *Zond. titelbl.* (*Achteraan:*) Gedrukt by H. K. V. M. kl. 4°. 4 ongen. blz.

1713.

3481. CHEVALIER, N. Lyste Der Namen ende Qualiteiten Van... de Heeren Plenipotentiarissen Envoyees, ende Publique Ministers, dewelke sig bevinden op het Congrès, over de Generale Vrede t'Utrecht, Beneffens haare Edelens Wapens, Woonplaatsen, ende Livryen... Overgeset uit het Fransch door M. F. B. Utrecht, N. CHEVALIER, in Erasmus, 1713. kl. 8°. m. platen.

3482. Tractaat van Vreede tusschen den Koning van Vrankryk en de Staten Genenaal (*sic*)... t'Utrecht den 11. April 1713. Utrecht, W. VANDE WATER en J. VAN POOLSUM, 1713. 4°. 24 blz.

3483. Tractaat van Vreede; Tusschen den Koning van Vrankryk En de Staaten Generaal... t'Utrecht, den 11. April 1713. Amst., J. VAN EGMONT... 1713. 4°. 12 blz.

3484. Tractaet van Commercie, Navigatie en Marine Gemaakt... tot Utrecht den 11. April 1713. tusschen... Vranckrijck, ter eenre; ende... de Staten Generaal... ter andere zyde. Utrecht, W. VANDE WATER en J. VAN POOLSUM, 1713. 4°. 18 blz.

3485. Tractaat *enz.* (*als het voorg.*). Amst., J. VAN EGMONT... 1713. 4°. 8 blz.

3486. Actes, Memoires, & autres pièces authentiques concernant la Paix d'Utrecht. Utrecht, G. VANDE WATER et J. VAN POOLSUM, 1714—1715. 8°. 6 dln. (dl. I, 2e ed.), m. titelplaat vóór dl. I.

3487. Histoire du Congrès et de la Paix d'Utrecht, comme aussi de celle de Rastadt & de Bade, contenant Les particularitez les plus remarquables et les plus interessants desdits Negociations... Utrecht, GUILL. VAN POOLSUM, 1716. kl. 8°. m. titelplaat.

3488. KLINKHAMER, S. C. Disputatio historico-politica de Bello propter successionem regni Hispanici gesto, pace Rheno-Traiectina composito. Amst. 1829. 8°.

3489. *Verzameling van gedichten enz. betrekking hebbende op de vredehandeling te Utrecht, in één band 4°., bevattende:*

a. Helden roem, op de vertraagde Vrede, Tusschen de ontzaglicke Bondgenooten, en LOUIS de XIV. Rott., PIETER DE VRIES, in de korte Hoofdsteeg, by de Hoenderbrugge, 1709. 8 blz.

b. JACOB ZEEUS Eerekroon Voor Brittanje. P. D. B. Distelbloem aan de "Eerekroon Voor Brittanje." JACOB ZEEUS Triomfwagen Voor den Hartog van Ormond. 't Besadigt Gemoed Van de Koninginne van Groot-Brittanje. Of Samenspraak Tusschen de Koningin van Groot-Brittanje, en Koning LODEWIJK de XIV. Met het titelbl. 16 ongen. blz.

c. Gedachten, op het schielyk overlyden der dry Dolphynen, Eerbiediglijken Uitrecht aangeboden, door Theophilus Erenicus. 1712. 8 ongen. blz.

d. Holland in de Bres, Voor de Vryheyt van Europa, Of de lafhartige Engelsman. Door G. G. Middelb., Gedrukt na de Copy van ARON VAN POULLE, 1712. Met het titelbl. 4 ongen. blz.

e. A. SPINNIKER. Zeege der Vrede, Behaald in Utrecht den 11den van Grasmaand in 't 1713de Jaar... Haarlem, IZAÄK ENSCHEDÉ, in de Frankestraat. 20 blz.

f. De Vrede. Veldzang. Amst., JOHANNES VAN LEEUWEN, in de Gasthuys Moolen-steeg, 1713. 8 ongen. blz.

g. (J. SCHRODER) Leeuwendal Herders-zang op den Vrede... Leyden, HENDRIK MULHOVIUS, in de Kloksteeg, 1713. Met h. titelbl. 11 ongen. blz.

h. BAREND WARNAARS Floriaan en Silvia, Herders-Zang Op het teekenen der Vreede. Binnen Utrecht, den 11 April 1713... Haarl., I. ENSCHEDÉ *enz.* Met het titelbl. 12 ongen. blz.

i. Verklaringe der Vertoningen over de Bruyloft van Paleus en Thetis. Toegepast op den Oorlogh, en de gewenste Vreede. 's Gravenh., G. RAMMAZEYN *enz.* Met het titelbl. 7 ongen. blz.

k. F. VAN OORT. Vreede-toorts, met vreugd ontstoken op Rotsoort, den 14 van Somermaend 1713... Utrecht, W. VANDE WATER, op 't Oude Kerkhof, 1713. (VI) en 64 blz.

l. P. VAN DAM. Sparens Vreugdezang, Uitgegalmt door de Loflyke Borgery der Stad Haarlem, op den Vreede... tot Uytrecht, den 11 April 1713. Haarlem, Wed. H. VAN HULKENROY... 1713. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

m. P. BURMANS Redevoering over den Vrede... tusschen den... Koning van Vrankryk En de... Staten Der Vereenigde Nederlanden. Vertaalt door DIRK SMOUT. Utrecht, W. VANDE WATER, 1713. (II) en 42 blz.

n. J. VAN GYZENS Vredebasuin Toegepast op den algemeenen Dank-, Vuur- en Bedendag, Uytgeschreven tegen den 14 Juny 1713. Haarl., Wed. H. VAN HULKENROY, aan de Markt. Met het titelbl. 4 ongen. blz.

o. F. HALMAES Vredezang den... Staten van Frieslandt... toegewydt, by d'Afkondiging van den gesloten Vrede den 14 van Zomermaandt, 1713. Amst., JOHANNES OOSTERWYK, op den Dam, 1713. 33 en (III) blz.

p. J. GELDORP. De Zaal vol Vreugde, Of de kweelende Goden en Godinnen, Over den getroffen Vrede, Afgekondigt... den 14 Juny 1713. Bestaande in een samenspraak tussen Wandelaar en Onderwyzer... Haarl., Wed. H. VAN HULKENROY... 1713. Met het titelbl. 8 ongen. blz.

q. H. SANDBEEK. Super Renovata Pace Hispanos inter ac Batavos Laetitiae publicae... Hag.-Com., M. ROGUET, 1714. 18 blz.

